

శ్రీ:

Gl. 42778

1990

7el 1428

ప్రతిష్ఠాపాత్ర

ఈశ్వరసంహితా

మోక్షోపాయ వివిక్షునుహర్షిణ్యః

నరనారాయణాశ్రమే

శ్రీమన్నారాయణాజ్ఞయా

దేవమీణా నారదేనోపదిస్తా

శ్రీసాత్యతార్థోపపాదికా

శ్రీయాదవాచలానుష్ఠీయమాన

భగవదారాధన క్రమప్రమాణభూతా

మద్రాస్ తిరువల్లికేణి శ్రీసస్వతీభణ్డారస్య

ప్రథమశాఖాభూతాయామ్

మైసూరు సద్విద్యామందిరము ద్రాశాలాయామ్

సరస్వతీభణ్డా గాధిప్రకాశైః

శ్రీరజ్జపట్టమ్ పార్థసారథైయ్యింగారైః

ముద్రాపితా విజయతామ్

అథాయానుక్రమణికా .

అథాయః	పుటసంఖ్య
౧ శాస్త్రావతారః.	౧
౨ మానసపూజావిధిః.	౬
౩ విమానదేవతార్చనవిధిః.	౧౫
౪ నీరాజనాస్తవిధిః.	౨౮
౫ భోజ్యాసనాగ్నికార్యాదివిధిః.	౪౫
౬ పితృసంవిభాగాది శయనోత్సవాస్తవిధిః.	౬౫
౭ లక్ష్మీసుదర్శనార్చనవిధిః.	౭౩
౮ గరుడాది పరివారార్చనవిధిః.	౮౮
౯ ద్వారావరణదేవతా లక్షణాదివిధిః.	౧౦౪
౧౦ మహోత్సవధ్వజారోహణాస్తవిధిః	౧౨౭
౧౧ మహాలాత్యసవిధిః.	౧౫౪
౧౨ పక్షోత్సవాదివిధిః	౧౮౪
౧౩ కృష్ణోత్సవాది మృగయాస్తవిధిః	౨౦౦
౧౪ పవిత్రోత్సవవిధిః	౨౧౭
౧౫ స్నానవిధిః	౨౩౮
౧౬ ప్రాసాదాది ప్రతిష్ఠావిధిః	౨౬౬
౧౭ ప్రతిమాది లక్షణమ్	౨౯౦
౧౮ ప్రతిష్ఠావిధిః	౩౧౧
౧౯ ప్రాయశ్చిత్తవిధిః	౩౪౯
౨౦ యాదనాచలమాహాత్మ్యమ్	౪౦౮
౨౧ దీక్షావిధిః	౪౨౯
౨౨ శిష్యనియమానాం ఉపదేశః	౪౬౮
౨౩ మంత్రార్థాదివిధిః	౪౭౩
౨౪ ముద్రాలక్షణ భగవద్ధ్యానాది ప్రకారః	౫౦౧
౨౫ కుంజు ప్రుక్త ప్రున లక్షణ మావిఃపాకవిధానమ్.	౫౩౩

The Proprietor's Sons
 KUNDLIKONAM.

పాఠిః ఓమ్

శ్రీ ప్రణతార్తిహర పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ పాశ్చరాత్రే ఈశ్వర సంహితా ప్రారంభః.

శుక్లాంబురిధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేస్సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

నమస్కలకల్యాణదాయినే చక్రపాణయే । విషయాగ్ధన
మగ్నానాం సముద్ధరిణిహేతవే ॥ ౧ ॥ నారాయణ పదా మోఘజ
సహాధాధనలాలసాః । వేద వేదాజ్ఞ నిపుణా స్తపోవిత్రా మహర్ష
యః ॥ ౨ ॥ ఇతిహస పురాణజ్ఞా ధర్మశాస్త్ర విశారదాః । భగవ
త్స్థ క్షినిరతాశ్శమాదిగుణసాగరాః ॥ ౩ ॥ నారాయణం తపస్వ
స్తా సరి నారాయణాశ్రమే । సంసేవ స్తస్పదాభక్త్యా మోక్షోపా
యవిసిన్యః ॥ ౪ ॥ సంస్థితా మనయస్సర్వే నారాయణ పరా
యణాః । కాలేన కేవలస్విర్గాత్ నారాయణ దిద్మక్షయ ॥ ౫ ॥
నిశ్చలవీర్య దేన్విర్నారదస్సకుతూహలః । దృష్త్వా నారాయ
ణం దేవం నమస్కృత్య కృతాజ్ఞలిః ॥ ౬ ॥ పుత్రకాశ్చి తసర్వాజ్ఞః
ప్రహృష్టసిదనో మునిః । స్తుత్వా నానా విధైః స్తాత్రైః ప్రణమ్యచ
ముహుర్ముహుః ॥ ౭ ॥ పూజయామాస తం దేవం నారాయణమ
గామయమ్ । అథ నారాయణో దేవ స్తమాహమునిపుత్రవమ్ ॥ ౮ ॥
మునయోహ్యత్ర తిష్ఠన్తి ప్రార్థయా నా హ రేఃపదమ్ । ఏతేషాం
సాశ్వతం శాస్త్రం ఉపదేష్టుం త్వమర్హసి ॥ ౯ ॥ ఇత్యుక్త్వాస్త
ర్గథే శ్రీమన్నారాయణ మునిస్తదా । తచ్చుత్వా భగవద్వా
క్యం మునిహృష్టతనూరుహాః ॥ ౧౦ ॥ తదాజ్ఞాం కస్తుకామోఽథ

అన్యం భాగవతం ధర్మం ఆదిభూతే కృతే యుగే । మానవా యోగ్య
భూతాస్తే సుతీష్ఠన్తి నిత్యశః ॥ ౨౬ ॥ తతస్త్రీతాయుగే సర్వే
నానా కామ సమన్వితాః । వ్యామిశ్రయాజినో భూత్వా త్యజన్త్యా
న్యం సనాసన్మ్ ॥ ౨౭ ॥ అన్తర్దధాతి సర్వోఽయం వాసుదేవసమా
హృషః । తతో యోగ్యా ధగవాన్ ప్రాదుర్భావయతి స్వ
యమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఏవం మయా పురాధీతశ్చైవతద్విపే మునీశ్వ
రాః! సనస్ససమజాతశ్చ సనకశ్చ సనన్దనః ॥ ౨౯ ॥ సనశుక్రా
మారగకపిలస్సప్తమశ్చ సనాతనః । ఏతే ఏకాన్తి ధర్మస్య ఆచార్యా
శ్చ ప్రవర్తకాః ॥ ౩౦ ॥ ఋరీదిరత్ర్యగ్నిరసౌ పులస్త్యఃపులహఃక్ర
తుః । ససేష్ఠశ్చ మహా తేజా ఏతే చిత్ర శిఖణ్డినః ॥ ౩౧ ॥ మను
స్సన్వయం భువశ్వాపి సమారాధ్య జగత్ప్రేమ్ । మహతా తపసా
న్దైవ దేవం నారాయణం ప్రభుమ్ ॥ ౩౨ ॥ దివ్యం వర్ష సహస్రం
తు తదన్తై సకథీత్యచ । మూలశ్రుతిం యథా వచ్చఋషయోఽ
ధ్యాపితాస్తుతే ॥ ౩౩ ॥ తతస్తై ఋషయస్త్యస్తౌ లాకానాం
హితకామ్యయా । క్లోకానాం శతసాహస్రై ర్క్షులవేదం సిరీక్ష్య
చ ॥ ౩౪ ॥ తథా దివ్యాని శాస్త్రాణి సాత్వతాదిని చాగ్రాత్ ।
నిరీత్యాన్యశ్చ శస్త్రాక్ష్యం శాస్త్రం ఏదధిరద్విజాః! ॥ ౩౫ ॥
ఏవం మూలశ్రుతేరథ్థాజ్ఞాత్వా మన్వానయోఽపిచ । ధర్మశా
స్త్రాణ్యనేకాని కరిష్యన్తి యథా తథమ్ ॥ ౩౬ ॥ అశ్వేషామపి
శాస్త్రాణాం యోని రేతద్భుషిష్యతి । అస్మిన్ ధర్మశ్చ కామశ్చ
అర్థశ్చోక్తిస్సవిస్తరమ్ ॥ ౩౭ ॥ మోక్షశ్చ సూచితః వశ్చాత్
తస్మాత్సారతమోహ్యాయమ్ । పుగా తోతాద్ర శిఖరే శాణ్డిలోఽ
పి మహామునిః ॥ ౩౮ ॥ సమాహిత మనా భూత్వా తపస్తప్త్యా
మహాత్తరమ్ । అనేకాని సహస్రాణి వర్షాణాం తపసోఽన్తనః ॥
ద్వావరస్య యుగస్యాస్తే ఆదౌ కలి యుగస్యచ । సాక్షాత్సం

న్న కాలభ్యా వేదం ఏకాయ నాభిభమ్ || ౪౦ || సుకన్తుం జైమినిం
 చైవ భృగుం చైవౌపగాయనమ్ | మాఙ్ఘ్యాయనంచ తం వేదం
 సమ్యగధ్యాపయత్పురా || ౪౧ || నర నారాయణాభ్యాం చ జ
 గతో హితకాన్యయా | తథాఽనుష్ఠీయతే మూల ధర్మోఽశ్రము
 నిపుంగవాః! || ౪౨ || ఏష ఏకాయనో వేదః ప్రఖ్యాతస్సర్వతో
 భువి | కుర్విజ్ఞైయో చుష్కరశ్చ ప్రతిబుద్ధేర్నిషేవ్యతే || ౪౩ ||
 మురయః — భగవన్! సర్వ శాస్త్రీజ్ఞ! శరణాగతవస్సుల! | త్వ
 శ్చ్రీ సాదేన సంప్రాప్తౌ మూలవేదో మహానయమ్ || ౪౪ ||
 తస్మిన్ భావశ్చ విదితస్సర్వ లాకేషు పూజితః | ప్రతిబుద్ధేర్నిషే
 న్మోఽయం మూలవేదస్సనాతనః || ౪౫ || కథనుప్రతిబుద్ధైస్త్వే
 ర్మనైర్నివనుహోఽముఖౌ | ప్రాప్యతే భగవన్! ధర్మ ఏకా
 ద్విభగనుష్ఠితః? || ౪౬ || నారదః — శ్రోయశాం అఖిధాస్యని
 సద్విలోక హితైషిణః! | పురైవం భగవానేవ నమాల్మచ్య హ
 రిస్సయమ్ || ౪౭ || పరిణ్యజ్య పరం ధర్మం మిత్ర ధర్మముపే
 యుషామ్ | ధూయస్తస్పగకాక్షాణాం శ్రద్ధాభక్తీ ఉపేయుషామ్ ||
 అనుగ్రహోఽథం వణ్ణానాం యోగ్యతాఽఽచాదనాయచ | తథా జనా
 నాం సర్వేషాం అభీష్ట ఫల సిద్ధయే || ౪౮ || మూలవేదానుసారే
 ణ ధర్మపాఽనుష్ఠుభేనచ | సాత్వతం పౌషకం చైవ జయాభ్యే
 త్యేచమాదికమ్ || ౪౯ || దివ్యం సచ్చాస్త్ర జాలం తదుక్త్వా స
 జగర్షణాదిభిః | ప్రవర్తయామాస భువి సర్వ లోక హితైషిభిః ||
 ఏవం దివ్యాని శాస్త్రాణి శౌణ్డిలోఽపి మహామునిః | సజగర్ష
 ణాన్యగవతస్కుత్వాఽధ్యాపయన్ మునీన్ || ౫౦ || మలయా
 చలనిష్ఠాశ్చ పురా రామస్య చాఙ్ఘయా | ప్రథమం సాత్వతం శా
 స్త్రీం సమ్యగధ్యాపితా మయా || ౫౧ || వాసుదేవేన యత్ప్రీ
 క్తం శాస్త్రీం భగవతా స్వయమ్ | అనుష్ఠువ్ ధర్మో బద్ధేన నమాస

వ్యాసభేదతః ॥ ౫౪ ॥ తతైవ బ్రహ్మరుద్రేష్ట్రప్రముఖేశ్చ ప్రవర్తి
 తమ్ । లోకేష్వపిచ దివ్యేషు తద్దివ్యం మునిసత్తమాః ॥ ౫౫ ॥
 బ్రహ్మగుర్రముఖైర్లైవై ఋషిభిశ్చ తపోధనేః । స్వయం ప్రణీతం
 యచ్చాస్త్రం తజ్జ్ఞేయం మునిభాషితమ్ ॥ ౫౬ ॥ ఏతత్తు త్రివిధం
 ॥ విద్ధి సాత్త్వికాదిపభేదతః । పిఞ్జాయ పుండరీకాక్షోఽపర్ణజాలం య
 థాస్థితమ్ ॥ ౫౭ ॥ తద్బోధకం ప్రణీతంయత్ శాస్త్రం తత్సాత్త్వి
 కంస్ఫుటమ్ । తస్మాజ్జాతేఽర్థజాతేతు †కిఞ్చిత్తదవలన్వ్యచ॥ ౫౮ ॥
 స్వబుద్ధ్యవైషత్యైవ హ్యర్థజాతస్య బాధకమ్ । యత్ప్రణీతం
 ద్విజశ్రేష్ఠ తథావిజ్ఞానతత్త్వతః ॥ ౫౯ ॥ గ్రంథవిస్తరసంయుక్తం శా
 స్త్రం సర్వేశ్వరేశ్వరాత్ । తస్మంక్షేప* ప్రవాదేన స్వవికల్పవి
 బృహ్మజ్ఞైః ॥ ౬౦ ॥ బ్రహ్మదిభిః ప్రణీతంయత్ తథా తదృషిభిర్ద్వి
 జాః । బ్రహ్మదిభిఃపరిశ్రుత్య తస్మంక్షేపాత్పనాపునః ॥ ౬౧ ॥ స్వ
 వికల్పత్ప్రణీతంయత్ తస్మంక్షేపాజసంస్కృతమ్ । తత్సాత్త్వి
 థా పఞ్చకాశ్రవైఖానసపిభేదతః ॥ ౬౨ ॥ కేవలస్వపికల్పక్షే
 ప్కృతం యత్ప్రాణసంస్కృతమ్ । కేవలం ఋసుజైర్యత్తు కృతం త
 త్సారుషం స్కృతమ్ ॥ ౬౩ ॥ ఆత్మో దివ్యాత్పరతరం నాస్తి శా
 స్త్రం మునీశ్వరాః! । సాత్త్వతం సామ్యరంచైవ జయ్మాఖ్యంచ త
 తైవచ ॥ ౬౪ ॥ ఏవమాదీని దివ్యాని శాస్త్రాణి హరిణా స్వయమ్ ।
 మూలవేదానుసారేణ ప్రోక్తాని హితకామ్యయా ॥ ౬౫ ॥ సాత్త్వ
 తావ్యం త్రికంచైతద్వ్యాపకం మునిసత్తమాః! । యథాచాస్త్రాక్షరా
 దీనాం మన్తాణాం త్రితయం బుధాః! ॥ ౬౬ ॥ ఏతత్తన్త్రీత్రయో
 క్తేన విధినా యాదవాచలే । శ్రీరక్షే హస్తిశైలచ క్రమాత్సంపూ
 జ్యతే హరిః ॥ ౬౭ ॥ ఏతేషు దివ్యశాస్త్రేషు సాత్త్వతం తూత్త
 మోత్తమమ్ । వక్తా సాక్షాదీశ్వరోఽస్య శ్రోతా సమర్థుణః ప్ర

॥ తద్ది వ్యదర్థ †కిఞ్చిత్వమవలంబ్య ‡శ్రేష్ఠాః * ప్రవాదేన

భుః ॥ ౬౮ ॥ కిం వర్ణ్యతేఽన్య మాహాత్మ్యం, సాత్వగస్య మనీ
 శ్వరాః! । అతస్సాక్షాదీశ్వరోక్త శాస్త్రాణాం ద్విజపుం గవాః ॥
 సారథూతం విశేషేణ సాత్వతార్థోపపాదకమ్ । ఈశ్వరాఖ్యమి
 దం తస్త్రిం సాక్షాత్సజగర్షణాచ్యుతమ్ ॥ ౭౦ ॥ సంప్రవక్ష్యా
 మిమునయః! శృణుధ్వమవధానతః । ఇత్యుక్త్వా నారదోయోగీ,
 నత్వా నారాయణం ప్రభుమ్ ॥ ౭౧ ॥ సజగర్షణం నమఃస్కృత్యై
 వక్తుం సముపచక్ర మే ॥

ఇతి శ్రీపాశ్చరాత్రే ఈశ్వర సంహితాయామ్
 శాస్త్రాచారోనామ ప్రథమోధ్యాయః.

నారదః — ఆరాధనవిధిం వక్ష్యే శృణుధ్వం ముని పుం గ
 వాః! । బ్రాహ్మీ ముహూర్తై సమ్ప్రీప్తే కున్త్రీజ్ఞః ప్రయతశ్శు
 చిః ॥ ౧ ॥ నామ్నాం సజ్జీర్తనం కుర్యామజ్ఞాయ శయనే స్థితః ।
 పరిచ్యుతమలస్నాతశ్శుద్ధనాసా జితేంద్రియః ॥ ౨ ॥ ధృతోర్ధ్వపు
 ణ్డ్రోఃకాల్యోక్తకర్మాణి వినివర్త్యచ । గర్జ్జైః ప్రస్ఫిరలజాగ్రైః కట
 శాద్యైరలజ్కృతః ॥ ౩ ॥ సపవిత్రకరో మానీ ఆసాద్య భగవన్స్య
 హమ్ । ద్వారాద్బాహ్యే యథాశాస్త్రం శుద్ధేన సలిలనచ ॥ ౪ ॥
 ఆజాను పాదౌ ప్రక్షాళ్య హస్తౌ చా మణిబన్ధనాత్ । ఆచమ్యచ
 ప్రవిశ్యాస్తః, ప్రణమ్య మనుముచ్చరణ ॥ ౫ ॥ ధామ ప్రదక్షిణీకృ
 త్య బోధయేత్పురుషోత్తిమ్ । శక్త్యధ్వని సమోపేతం దున్దుభీ పట
 హస్వవైః ॥ ౬ ॥ వద్దిబ్బద్ధోఽథోచ్ఛాభిర్నానా వాగ్భిర్నహాసు
 తే! । మహాజయ జయారావైః, పునఃపునరుదీరితైః ॥ ౭ ॥ ప్రబౌ
 ధలక్షణైః స్తోత్రైరుజ్ఞాప్య శయనాత్తతః । ద్వారమాసాద్య తత్ర
 స్తో దశ దిగ్బన్ధపూర్వకమ్ ॥ ౮ ॥ అవకుణ్ఠ్యాధ తర్జన్య మన్త్రం
 కవచముచ్చరణ । స్థితేవా కల్పితే తత్ర, పూజయేద్బలిమణ్డలె ॥

నర్వం ఖగేశ పూర్వంతు పరివారంహి సామ్యతమ్ । మనసా ప్ర
 ణవాద్యేన విష్ణుమాదాయకీ ర్తయేత్ ॥ ౧౦ ॥ సనుస్తపరివారాయ
 అమ్యతాయ నమోనమః । వాస్తు పూరుష సున్యాంశ్చ సమభ్య
 ర్ష్య యథాక్రమమ్ ॥ ౧౧ ॥ మూలసుస్త్రేణ సాక్షేన నిరజ్వేనాథ
 వాపునః । న్యాసం కృత్వా త్రిరాచార్యో హస్త తాళం హృదా త
 రః ॥ ౧౨ ॥ మూలసుస్త్రేణ చోష్ణాట్య కవాటం నైత్రమస్త్రీతః ।
 నిర్మిదీపాం స్తతోజ్జ్వాల్య హస్తా ప్రతూళ్య వారిణా ॥ ౧౩ ॥ ప్రా
 సాదాస్త్య ప్రవేశార్థం తతో ద్వారంతు చేతిసా । త్రిభాగీకృత్య త
 న్నభ్యధాగమెకం ద్విధా పునః ॥ ౧౪ ॥ విభజ్య వామదేశేన దక్షి
 ñేనాష్ఠ్ఠ్రిణా తతః । శనైశ్చవైఃప్రవిశ్యాన్తస్సా స్త్రీమస్త్రేణ తే
 నవై ॥ ౧౫ ॥ ధరణీ హననం కృత్వా భగవన్తం ప్రణమ్యత । మ
 మనసా గుగుంశంచ తదాజ్ఞాం మానసీమథ ॥ ౧౬ ॥ శిరసా ధా
 రయేత్సేష్టం ఫలం సజకల్ప్య చేతిసా । దేవాయ తం నివేద్యాథ
 యాగా గారిస్య సుధ్యతః ॥ ౧౭ ॥ ప్రాసాదం విగ్రహంకృత్వా
 వర్తసుస్త్రీం సవిగ్రహమ్ । నిజ్జీవం భగవన్తంచ ధ్యాత్వా యాగ
 గృహం తతః ॥ ౧౮ ॥ సశలకై స్తతో దర్శైస్సహ దేవీ విమిశ్రి
 తైః । సంమార్జ్య బహుశోయేన ప్రతూఢ్యాలిప్య గోమయైః ॥ ౧౯ ॥
 ఉపలిప్తసుధాస్త్రేణ సంవిధ్య శకలం త్యజేత్ । వజ్రగవ్యేనసా
 స్త్రేణ వారిణా ప్రాత్య చస్తవైః ॥ ౨౦ ॥ కుంకుమాగరుకర్పూరై
 ఙ్గనూలిప్య సనుస్తతః । కుశ కూర్వాత్రతాంశ్చైవ వికిరేత్ ఫాన
 శుద్ధయే ॥ ౨౧ ॥ ప్రాసాదం శోధయేదేవం స్వయి మేవతు దేశికః ।
 ప్రాసాదోద్దేశమఖలం మార్జయేత్ప్రీత్యయే త్తతః ॥ ౨౨ ॥ పరి
 చారేస్తు కర్తవ్యం బలిపీతాస్తమెవహి । యాగోపసాగర సంభూ
 తౌ భగవన్తనుస్తరణ ॥ ౨౩ ॥ పీఠీతా శిష్యపుత్రాద్రిక ప్నా
 తానాజ్ఞాపయే త్తతః । పాత్రశుద్ధించ త్రైరేవ కారయేద్విజనస్తమః ॥

ఆమ్రుకలేన తోయేన హైమం తామ్రుంచ శోధయేత్ | రాజగిరి
 గృహధూమేన శాన్తాక్షారణవాపునః || ౨౫ || భస్మమిశ్రేణ
 తోయేన లూహాయుక్తం విశోధయేత్ | శబ్దశుక్తిమయానాంచ ల
 వణేన విశోధయేత్ || ౨౬ || ఫలపత్రిమయానాంచ మృద్ధిరద్ధి
 శ్చ శోధయేత్ | లెవగన్ధాపనోదేన శుద్ధిర్భవతి కారయేత్ || ౨౭ ||
 ద్రవ్యశుద్ధిర్భవత్యేనం యథావద్వినిచోదితా | పాత్రాణిశోధయి
 త్యైవం తతో మానపగో ద్విజః || ౨౮ || దేవేశస్యాగ్రతో వాఽప
 దక్షిణం భాగమాశ్రయేత్ | ఈశ్వరప్రాగ్విశాదవ హ్యుత్తరాభి
 ముఖోద్విజః || ౨౯ || అథోపవిశ్యవై దార్శ్మ్య కాస్తజేవా జినాస
 నే | ఆగమాన్ధంచ నెవానాం, గనునార్ధంచ రక్షసామ్ || ౩౦ || మ
 ర్యాక్షుణ్డారనం తత్ర దేవతాస్థాన లాఞ్చనమ్ | శబ్దాదిఘోషసం
 యుక్తం గేయవాద్యసమన్విసమ్ || ౩౧ || కరశుద్ధిం తతఃకుర్వాద్య
 థావస్తునిపుక్తవాః! | ద్వేతల హస్తపృష్ఠద్వె సర్వాశ్చాక్షులయ
 స్తథా || ౩౨ || అస్త్రీనుత్త్రేణ సంశోధ్య థ్యానముద్రాన్వితేన
 తు | కృత్యైవం కరశుద్ధిం చ స్థానశుద్ధిం సమాచరేత్ || ౩౩ || థ్యా
 త్వా దేవం జ్వలద్రాపం సహస్రా ర్కాసమ ప్రభమ్ | జ్వాలాకొ
 టిసమాకీర్ణం వనుస్తం జ్వలనం ముఖాత్ || ౩౪ || తేన సంపూరయే
 త్సర్వం ఆబ్రహ్మభసనాన్తిమమ్ | దిగ్గోళం ప్రజ్వలస్తంచ థావయే
 త్సుస్త్రీతేజసా || ౩౫ || య్నా మణ్డలమిదం సర్వం స్తురేత్పక్వంచ
 వహ్నినా | మస్త్రీజేనక్రిద్విజశ్రేష్ఠాః! మృణ్మయిం భాజనం య
 థా || ౩౬ || స్థానశుద్ధిర్భవత్యేనం సుధాకణ్డాలసేచనాత్ | సం
 భావ్యైవం తతఃకుర్వాద్దిగ్బంధం హృదయాదికైః || ౩౭ || అస్త్రీ
 జైవ విదిగ్బంధం నేత్రేణతు అతోర్ధ్వతః | ఆదిత్యాయుచిదీప్తేన జ్వ
 లతగ్భృకరూపిణా || ౩౮ || కవచేనతు తర్జన్యారక్షాం మవకు

ద్విజశ్రేష్ఠో

(3)

ద్వితీయేఽధ్యాయే మానసపూజావిధిః

౯

జ్ఞాయేత్ । సాయామాం భూతసంశుద్ధిం ధారణాభ్యాం సమాచరే
 త్ ॥ ౩౯ ॥ కేవలేనతు మస్త్రీణ భావనాసహితేనతు । నాభిదేశ
 స్థితం క్యాత్వా దేవం, సజ్జహ్య కల్పవమ్ ॥ ౪౦ ॥ నిస్సృతం వా
 యుమా ర్షేణ ద్వాదశాంతావధౌ ఓషేత్ । నిరస్త పాపమాకృష్య
 వాతచక్రసమన్వితమ్ ॥ ౪౧ ॥ సాసాగ్రైణతు మస్త్రీఽముం దే
 హసంపూరణాయచ । తం ధ్యాయేద్ధృదయస్థంచ గతిరుద్ధేన వా
 యునా ॥ ౪౨ ॥ చిత్తోపశమనార్థంతు నూనం వాయుజయాయచ ।
 శనైశ్శనైరథ బహిః కేవలం నూరుతం ఓషేత్ ॥ ౪౩ ॥ వినాస్త్య
 రేచకేస్తేవనువ్యేషాముత్తరోత్తరమ్ । కాలాభ్యాసం యథాశక్తి
 నిత్యజేవం సమాచరేత్ ॥ ౪౪ ॥ ద్వాదశాంతైఃకమస్త్రీశం త
 ప్రకటకసన్నిధిమ్ । సహస్రరవిసహార శ వృత్తిమణ్డలమధ్యగమ్ ॥
 స్మృత్వాఽఽథముక్తం తస్మాస్త్రీర్నిర్దహేద్విగ్రహంస్వకమ్ । దక్షి
 ణాష్ట్రీరథాఙ్గుస్త్రాస్త్రై దేశే శిఖాక్షరమ్ ॥ ౪౫ ॥ ధ్యాత్వాయు
 గాంతహుతభుక్రూపజ్వాలాసమావృతమ్ । తేన స్వవిగ్రహంధ్యా
 యేత్ప్రజ్వలన్తం సమస్తతః ॥ ౪౬ ॥ దేహజాం భావయేజ్ఞ్వా
 లాం మస్త్రీనాథేలయంగతామ్ । దివ్యప్రశాంతాగారంతు తమధి
 ప్తాయచేతసా ॥ ౪౭ ॥ స్వమస్త్రాదమృతౌఘేన సేవయేద్విగ్రహం
 స్వకమ్ । తతస్వమస్త్రీం తద్భిమ్బుం ఆకృష్య హృదివిన్యసే
 త్ ॥ ౪౮ ॥ ఏవం సశుద్ధదేహులూథ మస్త్రీన్యాసం సమాచరేత్ ।
 యేన విన్యస్తమాత్రేణ దేవదేవసమోభవేత్ ॥ ౪౯ ॥ పూజాదిస
 ర్వకార్యాణాం అధికారశృజాయతే । హస్తద్వయేఽపి విన్యసేన్య
 ద్దీప్తమష్టాక్షరం పరమ్ ॥ ౫౦ ॥ మణిబద్ధాన్నఖాగ్రాన్తం ఆదిత్యా
 తపవత్తతః । నృప్తి సంస్థితి సంహార న్యాసం కుర్యాద్యథావిధి ॥
 పర్వ దక్షిణ తర్జన్యాః ప్రారభ్యాఙ్గులిపర్వసు । పర్వాన్తం నామ
 తర్జన్యా న్యాసస్సృష్టిరుదాహృతః ॥ ౫౩ ॥ వ్యత్యాసేనతు సం

హార్యస్థితీతు కరయోద్ధ్వయోః । ప్రాచ్యభ్యుత్థానీపర్వకనిష్ఠాప
 ర్వవిశ్రమః ॥ ౫౪ ॥ అజ్ఞుష్టాభ్యానజ్ఞులీనాం మధ్యపర్వసు పిన్య
 సెత్ । మన్తాక్షరాణిత్యాద్యస్త పర్వసు ప్రాణనన్యసెత్ ॥
 అజ్ఞుష్టద్వితయం యావత్కానిష్ఠాద్వితయావధి । జ్ఞానాద్యం వీర్య
 పర్వస్తం విన్యసేనజ్ఞపశ్చకమ్ ॥ ౫౬ ॥ మూలవద్యాపకత్వేన
 నేత్రమూర్ధ్వాజ్ఞులీమచ । కిరీటం దక్షిణేహస్తైశ్రీవత్సం వామమ
 ధ్యతః ॥ ౫౭ ॥ కాస్తుభం దక్షిణతలె వనమాలాం తథాఽపరే । ద
 క్షిణే మధ్యతః పర్వం ప్రస్ఫురణిరణోజ్జ్వలమ్ ॥ ౫౮ ॥ గదాం
 వామతలే న్యసేజ్జ్వలతీం స్వేన తేజసా । దక్షే ప్రహాప్రభం చ
 క్రం శక్థం వామతలే న్యసేత్ ॥ ౫౯ ॥ శ్రీయం దక్షిణవాస్తేతు
 భుష్టిం వామతలే న్యసేత్ । అజ్ఞుష్టాద్దక్షిణాదాదా వామస్తం
 మూలదేశతః ॥ ౬౦ ॥ గారుడం విన్యసేన్నన్త్రం దశిస్వజ్ఞులీమ
 క్రమోత్ । అనేన విధినా పూర్వం హస్తాన్యాయం సమాచరేత్ ॥
 ఆబ్రహ్మగర్భాత్పాదాస్తం మూలమన్త్రంతు విగ్రహే । వ్యాపక
 త్వేన విన్యస్య పాదాన్భూమిశ్చిరంఽన్తిమమ్ ॥ ౬౧ ॥ స్వస్థిస్థిత
 లయన్యాసేష్యేకం దేహే సమాచరేత్ । మూర్ధ్వాదిపాదపర్యంతం
 స్పష్టిన్యాసఃప్రకీర్తితః ॥ ౬౨ ॥ పాదాది మూర్ధ్వాపర్యంతం సంహార
 న్యాసః ప్రవృత్తే । నాభ్యాదిహృదయాన్తస్తు స్థితన్యాస ఉహృతః ॥
 మూర్ధ్వి మధ్యమయాజ్ఞంథాన్ జర్జన్యాచ తథాద్యుతోః । సాక్షు
 ప్తయూఽనామికయా ముఖమధ్యేతు విన్యసేత్ ॥ ౬౩ ॥ సాక్షు
 జర్జన్యక్రేణ హృదయే విన్యసేత్తతః । తథాఽజ్ఞుష్టకనిష్ఠాభ్యాం
 నాభాన్యాసం సమాచరేత్ ॥ ౬౪ ॥ వ్యజ్ఞుష్టాభిశ్చ తస్పభిరుప
 స్థై జానునోరపి । సర్వాభిరజ్ఞులీభిస్తు పాదయోర్నాన్యసమాచరేత్ ॥
 మన్తాక్షరంతు సర్వత్ర తార సంపుటితం న్యసేత్ । ఏవమస్థాక్ష

రన్యసంకృత్వాఽక్లన్యసమాచరత్ || ౬౮ || తతస్తు హ్యయే
 జ్ఞానం యితో వ్యజ్యేత తత్ర తత్ | ఐశ్వర్యం శిరసోదేశే, యస్మా
 దుపరి తస్మాత్ || ౬౯ || ప్రాకృతం తాత్వికం వాపి సర్వత్ర కమలై
 క్షణమ్ | హోర్దాగ్నే రూర్ధ్వగాయాంతు శిఖాయాం శక్తిసుప్త్ర
 రాట్ || ౭౦ || బలంచాఖిలగాత్రాణాం త్వగ్గతం వాయునా స
 హ | మూర్ధ్నిసం సర్వగాత్రై ర్యత్ తద్వ్యం హస్తయోర్న్య
 సేత్ || ౭౧ || అస్త్రోర్ధ్వస్వరూపం యత్ ప్రాకృతధ్వాన్తశా
 స్త్రికృత్ | తేజస్తైజసే స్థానే న్యసకాలే సమస్యతే || ౭౨ ||
 కిరీటం మూర్ధ్ని పిన్వసైత్ వహ్నిరాయత దీధిమ్ | శ్రీవ
 త్సం వహసో వామే పూర్ణైస్స సదృశచ్యుతి || ౭౩ || కాస్తుభం
 హృదయే న్యస్య చక్రసీధి లక్షణమ్ | నానాఽబ్జవన పుష్పాం
 వనమాలాంచ కన్దూః || ౭౪ || తస్య పక్ష్యగదా చక్రశక్త్యా ప్రా
 గ్వస్తు పిన్వ సేత్ | తచాంసాన్తక్షిణే భాగే న్యన్యాయీర్చిరుత్తే
 తథా || ౭౫ || అక్షరం సుల్భం వా సేవ గరుడంచోరుమధ్యణః | మ
 త్త్రాన్యసంసు క్షిప్తైవం శశం వాణివ్యయేనతు || ౭౬ || ము
 ద్రాం బద్ధ్వాన్యధ్యాయం “ దేవోఽవామ్ ” ఇతి భావయేత్ | కృ
 త్వైవంతు సకలకౌన్తనసం యాగహారభేత్ || ౭౭ || పద్మావ
 నాదికం బద్ధ్వా నాభౌ బ్రహ్మేజ్జలిం నృధమ్ | మనస్సుపరతం కి
 ర్వానక్షగ్రామం బహిష్ఠిమ్ || ౭౮ || చిత్తం బుక్తో పిన్డిప్య
 తాంబుద్ధిం జ్ఞానగోచరే | జ్ఞానభావనయా కర్మ కుర్వాన్వై పార
 మార్థికమ్ || ౭౯ || అక ప్రణవపూర్వేణ స్వనామ్నాఽఽనతినా స
 హ | శేషపూర్వంతు వహ్నిన్తమూసనం పరికల్పయేత్ || ౮౦ ||
 తథాఽఽక్రమ్యయ తస్యైవ శార్యా స్వహృది కల్పనా | చతుశ్చ
 క్రే నవద్వారే దేహే దేవగృహే పురా || ౮౧ || కన్దకూపధరా
 రూఢం హృశ్చక్రం యదధోముఖమ్ | తత్రాన్ఠికాఽవనేర్మధ్యేయా

ధమూర్ధ్వముఖంతుయత్ || ౮౨ || శబ్దవ్యక్తిస్తమాద్వైతు ఫితాఽ
 క్రోన్ద్యగ్నిలక్షణా | శ్రీసీత్తిభాస్వరా నాడీశ్వవ్యక్తభవనివిగ్రహా ||
 వ్యక్తవక్రద్వయసోవ్యద్వై వర్తతే యా మనోమతే | నిస్సృతా బ్ర
 హ్మరణ్యై గతా సూర్యవధాత్పరమ్ || ౮౩ || వాయుద్వా రేణపా
 తాశం భిత్వా యాతా స్వగోచరమ్ | సజగల్పపిషయస్సర్వస్తద్భ
 వ్యః ప్రతిష్ఠతి || ౮౪ || సూత్రై మణిగణోయద్వత్కథనాడీహ్య
 తః స్మృతా | లక్ష్యస్థానేతు పూగోవ్యక్తై తస్యానుభవ్యస్తరేతువై ||
 సంపుటే శశిసూర్యాభ్యో నిమేషో న్యైషలక్షణే | తత్రాబ్జం చారగ
 మాలన్యు పరా వాగ్భ్రమరీస్థితా || ౮౫ || యా సర్వమస్త్రీజన
 నీ శక్తిస్సర్వాశ్చనో పిభోః | నదస్త్రీ వర్ణజం నానం శబ్దబ్రహ్మేతి
 యత్ స్మృతమ్ || ౮౬ || అకారపూర్వో హస్తశ్చ ధారాసంతాన
 రూపభృక్ | నాదావసానగగనే దెవోఽనస్తసమన్వితః || ౮౭ || ప
 రదాభయదేవైవ శక్త్య వక్రాజ్జితేనతు | త్రైలోకోద్భృతీదత్తే
 ణ యుక్తః పాణిద్వయేనతు || ౮౮ || శాస్త్రస్సంపిశ్చ్యరూపస్తు భక్తా
 నుగ్రహకామ్యయా | అనాపమ్యేన విపుషా హ్యమూర్తౌ మూర్తి
 తాం గతః || ౮౯ || విశ్వమాప్యాయయతాగ్నాన్య పూణ్ణైవ్యయత
 తుల్యయా | రశ్మిభిర్భ్రాసగరోయద్వశ్శముద్ర ఇవ పీచిభిః || ౯౦ ||
 స్వమూర్తిభిరమూర్తాభిరచ్యుతాదిభిరన్వితః | దీప్తిమద్భిరమూర్తే
 స్తు సుధాకిల్లోలసజుగలః || ౯౧ || పూర్ణ ఆభరణైస్సత్వైర్నిర్వి
 శారాష్ట్రీవిగ్రహః | తస్మాద్దేవం సమావాహ్య హృదయే కల్పితా
 సనే || ౯౨ || మస్త్రీన్యాసం తతః కుర్యాత్ హస్తన్యాసం వినావి
 భోః | తతఃఖాబ్జకమధ్యాత్తు హ్యూర్ధ్వస్థాతస్సంస్కరేత్ చ్యుతామ్ ||
 గణ్ఠాం భగవతో మూర్ధ్ని తేనామృతజలేనతు | అర్హ్యైదఖలభో
 గానాం కార్యవై శుభకల్పనా || ౯౩ || యంయం సజగల్పయే
 ద్భోగం తంతం ధావ్యసుధామయమ్ | పతస్తమమ్బరా ద్వేగాద

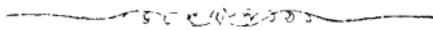
మృతాంశుపరిష్కృతమ్ ॥ ౯౭ ॥ సాక్షాదనుతరూపైస్తు త్రైస్తేరమృ
 తసంస్థలైః । బృంహితం ముదితం మగ్నం సఖనర్కస్త్రైరాట్ స్మ
 రేత్ ॥ ౯౮ ॥ తతస్తు దేవదేవస్య అర్ఘ్యం దత్వా యథావిధి । స
 న్నిధిం సంనిరోధంచ సాంముఖ్యంచ సమాచరేత్ ॥ ౯౯ ॥ హృద
 యాదీనిశ్చ సాక్షాని కిరీటాద్యంతు భూషణమ్ । గదాద్యం లావణ
 నం యత్తు లత్యైశ్చ ద్యాశ్శక్తయస్తథా ॥ ౧౦౦ ॥ గరుడో మూర్త
 యో వా న్యా దేహే దేవస్య యాస్థితాః । వ్యాపకస్య తథాత్వే
 న స్వస్వస్థానే ప్రభాశ్చకాః ॥ ౧౦౧ ॥ తద్దేహ సంస్థితాస్సర్వే
 పూజనీయాః క్రమేణశు । పరివారం వినా మన్తైః ప్రైస్త్వైస్త్వైస్త్వై
 ష్చాదిభిర్ద్విజాః ॥ ౧౦౨ ॥ లయయాగోహ్యాయం పిపాహృదా
 దిచ్ఛనుకీర్తితః । మన్త్రైరాటర్ణి కామధ్యై హృదాద్యైః ప్రాగ్
 ధావిషు ॥ ౧౦౩ ॥ సాకారాః కేవలాస్సర్వే పూజ్యా భౌగాభి
 ఛోహ్యాయమ్ । కేవలేనచ యాగేవ పృథగ్నూతేనవై ద్విజాః ॥
 తేషామభ్యర్చనవిధిర్విధికారాభిధః స్మృతః । ఏవంకృత్వా లయా
 ఖ్యంతు యాగం భోగాభిధం తథా ॥ ౧౦౪ ॥ ధ్యాత్వాఽథ భావ
 నాజాతైర్భాగైః పరమపావనైః । అభ్యర్చయేన్నృహృదయే దే
 వం విజ్ఞాపయేదిదమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ స్వాగతం దేవదేవేశ సన్నిధిం భజ
 యేఽచ్యుత । గృహోణ మానసేం పూజాం యథార్థపరిభావితామ్ ॥
 జ్ఞాత్వాశు సుప్రసన్నం తం ప్రసాదాభిముఖం ప్రభుమ్ । విస్తరేణ
 ద్విజశ్చ శ్రేష్ఠ మానసం యాగమారభేత్ ॥ ౧౦౬ ॥ సజ్కల్పజనితై
 ద్వివ్ర్యైః పవిత్రైః రక్షయైశ్శుభైః । సర్వకామప్రదం దేవం మన్త్రై
 మూర్తిధరం యజేత్ ॥ ౧౦౭ ॥ అభ్యర్చోద్వర్తనే పూర్వం స్నా
 నం చాథపిలెపనమ్ । వస్త్రైః పూర్వాణి మాల్యాని సుగంధాని నివే
 ద్యచ ॥ ౧౦౮ ॥ హారకెయూరకటకైర్మహామైర్ఘృషితం స్మరేత్ ।

చిత్రైః కటిసూత్రైః హేమరత్నమయేనచ || ౧౦౧ || మాణిక్య
 రచితైశ్శుద్ధైర్ముక్తాహారైశ్చ భూషయేత్ | సంపూర్ణైస్తు సమానంచ
 హేమదణ్డసమన్వితమ్ || ౧౦౨ || ఛత్రం నివేదయేద్విష్టోక్తాయూర
 వ్యజనం శుభమ్ | కర్పూరచూర్ణసంమిశ్రం సుగంధి వా ధురం బహు||
 ధూపం భగవతో దత్వా దీపమాలాం ఘృతేనచ | వాఘసర్పిఃస్థితం
 శూభ మధుపరకం నివేదయేత్ || ౧౦౪ || పశుంచ నివిధం మూర్త్యం
 పావనం శకునిం తథా | ఓషధీ శృలిమార్యాశ్చ సశ్శల్యాధ్యం వ
 నస్పతిమ్ || ౧౦౫ || మూర్త్యం నివేదయేత్పూర్వం ఇవసన్నం చశు
 ర్విధమ్ | నివేద్య పివిధం శుద్ధం భక్ష్యభౌజ్యావ్యవేకశః || ౧౦౬ ||
 హృద్యాని ఫలమూలాని పుడస ప్రభ వానిచ | పుడసాని వివిత్రాణి
 పానాన్యథ నివేద్యచ || ౧౦౭ || సర్వాణ్యైశ్చైవభోగ్యైః భిక్షత్ర
 ధ్ధావశాద్విజాః | ప్రతిక్షుప్తవిరుద్ధాని దేవాయ వినివేదయేత్ ||
 తస్త్రివాద్యాన్యనేకాని నృత్య గేయాన్వితానిచ | భేరీ పటహ
 ఘోషాదిస్తుతిపాఠాన్వితానిచ || ౧౦౮ || చిత్తయోత్రైవ దేవస్య లా
 కత్రయగతానిచ | కింకిణీజాలయంతైన చామశోభోపవిష్యచ || ౧౦౯ ||
 వితానకం పతాకాంశ్చ ధ్వజాని పిపిధాపిచ | పినివేద్య విభూర్భు
 క్త్యా ప్రసన్నేనాస్తరాశ్చనా || ౧౧౦ || గజాశ్చ ధేనుయానాని సు
 వస్త్రా లజ్జతానిచ | నివేద్య చాస్తరాతాని గ్రాహయంతం స్క
 రేత్తతః || ౧౧౧ || ఆజ్ఞానం ససుతం గారాః సర్వసేవన సమా
 యుతాః | నివేద్య ప్రణవో మూర్ధ్నా ఆనన్దాశ్రు సమన్వితః || ౧౧౩ ||
 కామధేనుమయీం ముద్రాం మనసా మస్త్రీసంయుతామ్ | బద్ధాం
 సంచిత్తయేద్విష్టోస్సగ్వ కామ ప్రపూరిణీమ్ || ౧౧౪ || తతోవి శేషయ
 జనం కలయేదచ్యుతస్యతు | సౌవర్ణపుష్పసంపూర్ణం అజ్జలిం సం
 ప్రసార్యతు || ౧౧౫ || మూలమస్త్రీం సముచ్చార్య ప్రయత్యైక
 పూరకాదిభిః | దీర్ఘసుంటారప్రఖ్యం యావంత్యైస్సంభ వావధి ||

స్ఫురద్రశ్మిద్వయాకీర్ణం వహ్నయోర్మేఘశతవ్రణమ్ । ధ్యాత్వా వా
 రాయణం దేవమజ్జితా సన్నిరోధయేత్ ॥ ౧౨౭ ॥ తమజ్జలిం క్షి
 పేన్మూర్ధ్ని తస్మిన్నేవ మన్త్రవిగ్రహే । అప్లయం నివేదయేద్భూయః
 పునః పుష్పాజ్జలిం శుభమ్ ॥ ౧౨౮ ॥ ముహూర్తం సందర్శ్య మూలా
 భ్యాం మానసం జపమారభేత్ । సఙ్ఖ్యాహీనం యథాశక్తి ఘట్టా
 భ్యాంకరణేనచ ॥ ౧౨౯ ॥ భౌగస్థానగతానాంచ హృదాదీనాం క్ర
 మేణతు । మనసా దగ్ధయేత్సుద్రాం జపం కుర్యాత్సకృత్సకృత్ ॥
 స్తోత్రమన్తే స్త్రీపవిత్రే శ్చ స్తుత్వా సమ్యక్ప్రసాదయేత్ । జపా
 న్తం దైవమభ్యర్చ్యైవ్యవతార్య బహిర్యజేత్ ॥ ౧౩౦ ॥

ఇతి శ్రీపాశ్చరాస్త్రే రుశ్వర సంహితాయామ్

మానసయాగవిధి గాఢము ద్వితీయోధ్యాయః.

పు గాఢ సేన కథా సేన కృత్వా యాగంతు మానసమ్ । కిర్తి
 తాభక్తియుక్తైన బహిర్వ్యంజే యజేత్సితః ॥ ౧ ॥ బాహ్యయాగవి
 ధిం సమ్యక్చుక్రిముఖ్యం మునిపుక్తవాః! । జేవం హృదోమలాలా
 శే తేజోరూపతయాస్థితమ్ ॥ ౨ ॥ తస్మాత్ స్థానాత్సమానీయ తం
 కుర్యాన్నేత్రాధ్యగమ్ । వాసుదేవాభిదానంతు ప్రాగుక్తంచ స
 మాశ్రయేత్ ॥ ౩ ॥ తతోలోచన యుగ్మైన స్తజ్జేన మునిపుక్తవాః! ।
 జపకలాచనమన్త్రీంతు పశ్యేద్యాగోపయోగినమ్ ॥ ౪ ॥ సం
 భారమఖిలం తేన వ్రవ్యసంఘోఽశుభ్యతి । ఉపార్జితం పురాయ
 ద్వై యాగోపకరణం మహత్ ॥ ౫ ॥ తస్మిన్వం తస్మిన్నేకృత్వా
 వాజేతు కరకం న్యసేత్ । గాఢితేనామ్మసా పూర్ణం మధ్యే భ
 ద్రాసనం న్యసేత్ ॥ ౬ ॥ యతికాశ్చిప్తవ్రపుష్పాద్యం పరిదృ
 శ్యేతః పిక్వమ్ । సాణినా తత్సమాహృత్య శుచిస్థానే నిధాయ

వై || ౭ || గవ్యైర్వా చామరై ర్వావై శ్శిఖసత్కైః కుశైరథ | సం
 మార్జ్యై భద్రపీఠంతు వాససా సుసితేనవా || ౮ || బహునా వస్త్రీ
 పూతేన వారిణా తదనన్తరమ్ | ప్రత్యాశ్య ద్వాదశాన్లైవ ప్రణవాద్య
 న్తకేసతు || ౯ || ఏవనూ రాధనాధారం త్రాశయిత్వాచ వారిణా |
 తత్త్వాదస్త్రీపుష్పేణ కుర్యాద్విష్నుగణోజ్జితమ్ || ౧౦ || ఆరా
 ధ్యాం యామధారోప్య తత్ర మస్త్రీనయీం శుభామ్ | సర్వోపక
 రణోపేతాం సర్వలక్షణసంయుతామ్ || ౧౧ || ప్రకిమాం ధాతుపా
 సాణనిర్మితామాస్తసిద్ధయే | దివ్యాన్యైసా గ్యాచనూవై దైవసుభ్య
 ర్ప్యవైతతః || ౧౨ || భుక్తసున్న్యాదికం తస్మాదపనీయాభివాద్యచ |
 సమర్ప్య పిష్వకేనస్య స శోభ్య మృదునాద్విజాః || ౧౩ || ఉ
 త్తీరి వ. శిశురేచన త్రాశయేచమృసా తణః | ఉచ్యర్కే మూలను
 స్త్రీంవా కుర్యాన్న్యాత్రయంః భోః || ౧౪ || సుభౌతే దేవదేవస్య
 వాససీ పరిధాపయేత్ | చిత్రస్థాన్భగవద్భిమ్నా భుక్తిపుష్పాదికం
 హీయేత్ || ౧౫ || అపనీయతు తత్కుర్యాద్వాససా రేణుమాన్ల
 నమ్ | యద్వా ప్రిగాగ్నిగభవనప్రవేశానన్తరం ద్విజాః! || ౧౬ ||
 న్యస్య భద్రాసనాద్యన్తనుస్యచవ్యశ్సహాచరేత్ | యద్వాతదా
 తనే శాలే న్యస్య భద్రాసనాదికమ్ || ౧౭ || ఆద్యం మాగ్నత్రయం
 కృత్వా యథోక్తపథినా తణః | యోగపీఠార్చనార్చ్యై బిమ్బో
 క్తం సర్వమారభేత్ || ౧౮ || అభాన్న్యాదీని పాత్రాణి ప్రత్యాశ్యా
 స్త్రీణ వారిణా | గాళితేనామ్నసాఽఽపూర్య పాత్రాణి ముని
 సత్తమాః! || ౧౯ || ముఖ్యాముఖ్యాన్యైసా త్రాది క్రమాన్న్యా
 నీనిక్షిపేత్ | ఏకస్మిన్ చన్తనాదీని మా గ్వాసిద్ధార్థకానిచ || ౨౦ ||
 సాక్షతాని కుశాగ్రాణి తణ్ణులాని తీలాన్స్తువై | సరత్నానుత్తమా
 హ్వానూన్ సఫలాన్ వినివేశయేత్ || ౨౧ || ద్వితీయే దధి మధ్యాభ్య
 ష్ఠీరవిష్ణు చతుష్టయమ్ | కుశాగ్రణ సబాన్హికం సపుష్పతీలతణ్ణు

లమ్ ॥ ౨౨ ॥ దూర్వాంచ విష్ణుకాస్త్రాంచ శ్యామాకం శఙ్ఖపుష్ప
 కమ్ । పద్మకం కున్దరెణుంచ పాద్యపాత్రై వినిక్షిపేత్ ॥ ౨౩ ॥
 త్వగేలాఽఽద్యచయం సర్వం సకర్పూరంచ చష్టనమ్ । న్యసేదా
 చనునీ యాఖ్యపాత్రైతు మునిసత్తమాః! ॥ ౨౪ ॥ కోష్ఠం మాఘ్నీం
 హరి ప్రేక్ష్య మురాశ్చేలేయచమ్పకాః । వచా కచ్చోర ముస్తాశ్చ
 స్నానీయేతు వినిక్షిపేత్ ॥ ౨౫ ॥ హృత్కన్ద్రైజైవ సర్వత్ర కుర్యా
 దైవై ద్రవ్యయోజనమ్ । ఆధాగోపరి పాత్రాణి స్వపూర్వనియ
 మైసతు ॥ ౨౬ ॥ వాయువ్యాదిషు పిన్యస్య తత్తత్రాల్పనమస్త్రీతః ।
 “ఓనుర్భ్యం కల్పయామీ” త్యుక్త్వా వాయుపదే న్యసేత్ ॥ ౨౭ ॥
 కలశం తద్వలైశావ్యాం న్యసేదాచనువాక్తతః । స్నానాథమగ్ని
 నొణేతు పాదాద్గంధం నైర్వృతే తథా ॥ ౨౮ ॥ అగ్రతః వాఽపి తన్న
 ధ్యే న్యసేత్కర్ణ్యం ద్వితీయకమ్ । యుద్వా ప్రాగైవ పాత్రాణి
 న్యస్యాధాగోపరి ద్విజాః ॥ ౨౯ ॥ తత్తత్రాల్పనమస్త్రైస్తు తాని
 హస్తేన సంస్పృశేత్ । గక్షిణోత్తర హస్తాభ్యాం హృద్ద్విజైన వివి
 స్త్యచ ॥ ౩౦ ॥ సూర్యసోపా తతఃకుర్వాద్ద్రీవ్యనాహసముద్భ
 నా । బద్వా కానుమఘాం ముద్రాం ప్రవర్తీం మస్త్రీసంయు
 తామ్ ॥ ౩౧ ॥ గోయాసాం హిమశైలాభాం నిరాధారపచేష్ఠితాం ।
 తయా తదమృతీకుర్వాద్ద్రీవ్యజాలం యథాస్థితమ్ ॥ ౩౨ ॥ వక్రే
 ష్టమే తృతీయాగ్లం వకారోపరిసంస్థితమ్ । ఈకారానుస్వారయు
 క్తం ననుః ప్రణవమధ్యగమ్ ॥ ౩౩ ॥ సౌరభీయోహ్యాయం మస్త్రీ
 స్స్వసంయుతో ద్విజాః! । ఏవం వాణీద్వయేనైవ అగ్ని షోమాన్న
 కేనతు ॥ ౩౪ ॥ యోగ్యతాం పదవీం నీత్వా ప్రైషయేద్యద్యనాహృ
 తమ్ । తోయమాదాయ పాత్రైఽథ తత్ర హృత్కన్ద్రీతంక్షిపేత్ ॥
 పుష్పగచ్ఛసమోపేతం సుసితం శాలితణ్ణులమ్ । మస్త్రీయేత్ప
 రిణవాద్యేన బహుశోహృదయేనతు ॥ ౩౫ ॥ తదుక్థతేనామ్భుస్తా

వై అన్త్రీమన్త్రీం నమచ్చరణా । ప్రోక్షయేత్స్వననం ఘానం
యాగోపకరణం తథా ॥ ౩౬ ॥ సాన్త్రీణ మూలమన్త్రీణ అన్త్ర్య
దీనభిమన్త్రీకు । నపడక్షేన తేవైవ కుర్యాత్పుష్పాదినాఽర్చనమ్ ॥
ధూపపాత్రంచ ఘణ్డాంచ నమభ్యర్చ్య యథాఽధి । ఘణ్డాచాలన
పూర్వంతు ధూపేనాన్త్ర్యదికాకాయజేత్ ॥ ౩౭ ॥ ధూపపాత్ర
స్యఘణ్డాయాః పూజనం చోచ్యతేఽధునా । పన్తచక్రజీరతం
దివ్యం ఆధారకజ రూపిణమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఏకనాశంచకర్తవ్యం శేషం
సన్తఫణం విభుమ్ । బద్ధాజ్జలిపుటం నిత్యం ధ్యాయన్తం కారణం ప
రమ్ ॥ ౪౧ ॥ చక్రలాజ్జలహస్తంచ పద్మాసనగతం విభుమ్ । కర్త
వ్యం ధూపభక్తారం కిరీణీజాలశోభితమ్ ॥ ౪౨ ॥ చక్రం తచ్చక్ర
హృదయం పన్తం హృతోఽటరం విదుః । చక్రే యా యా అ రా
ఖ్యాస్తానాఢ్యోవై ద్వాదశస్త్వతాః ॥ ౪౩ ॥ కిరీణీణ్యాయాఃస్థి
తావిపాః జ్ఞేయాస్తాస్సూక్ష్మానాడయః । యాసాన్వై చాధ్యమా శ
క్తిర్భుజ్జకుటిలోపమా ॥ ౪౪ ॥ ధూమధూసరనన్తాభా అన్త్రంభిత్యా
వినిర్గతా । కాలాగ్నిహృదయోన్తా సా సత్యాన్తేషు లయం గతా ॥
తయా సంచోదితోహ్యోన్తా మన్త్రీమూర్తిశ్వరంప్రభుః । సన్నిధౌ
భవతి క్షీప్రసుపుద్భిన్నం దహేత్తథా ॥ ౪౬ ॥ మన్త్రీణానేనవి
ప్రదై తన్తన్త్రీమవధారయ । ఓం కారం పూర్వమున్త్ర్యత్య పరమా
న్తా తతఃపునః ॥ ౪౭ ॥ వ్యోమానన్దేన సంయుక్తమనన్తాయ పదం
తతః । కాలాగ్నిరూపాయ పదం జగన్ధూమపదంతథా ॥ ౪౮ ॥ సు
గర్భినే పదం కుర్యాత్సర్వగన్ధవహయచ । “నమస్స్వహా” సమా
యుక్తం ఏకశ్రింశాక్షరంపదమ్ ॥ ౪౯ ॥ మన్త్రీం ద్విజసమాఖ్యా
తం ధూపపాత్రస్యనారద! । ముద్రాధ్యనసమాయుక్తం సర్వసి
ద్ధికరం పరమ్ ॥ ౫౦ ॥ మన్త్రీణానేన సంపూజ్య ధూపపాత్రమన
న్తరమ్ । ఘణ్డాసంపూజనం కుర్యాత్తద్విధానమితిచాచ్యతే ॥

ఆదాయ ప్రణవంపూర్వం అనన్తేశమతః పరమ్ । తంచానలేన నం
 భిన్నమూర్ధ్వాధో మునిస త్తనః ॥ ౫౨ ॥ త్రైలోక్యైశ్వర్యదేనా
 థ లాఙ్ఘయేత్పఞ్చవిన్ధునా । దద్యాదస్యావసానేతు ఋగధ్వని
 వనం తతః ॥ ౫౩ ॥ మన్త్రీమాత్రై పదంచాన్యత్స్విహోఽక్షరసమ
 నివృతమ్ । తదస్తే పరమాత్మానం ప్రజ్ఞాఽఽధారో పరిస్థితమ్ ॥ ౫౪ ॥
 భూథరణ యుతం మూర్ధ్నా భూథరో పరివిన్యసేత్ । విశ్వాప్యాయ
 కరాన్తస్థత్రైలోక్యైశ్వర్యదం మునే ॥ ౫౫ ॥ త్రయోదశాక్షరో
 మన్త్రో ఘృణ్తాఖ్యసన్సరిస్థిక్పత్ । విన్యాసకాలే యస్యావై ఘ్న
 తముచ్చారయేత్తతః ॥ ౫౬ ॥ ధ్యానయుక్తం ద్విజశ్రేష్ఠ! తద్ధ్యా
 నమనధారయ । అధోవఖంతు బ్రహ్మాణ్డం ధ్యాయేజ్జనరచాకులమ్ ॥
 సనాశంచ తదూర్ధ్వేతు పన్నున్తదశం స్మరేత్ । ప్రకీర్ణవత్రం సుసి
 తం కేసరాల్పసుకణ్ణికమ్ ॥ ౫౭ ॥ తన్నభ్యే చిన్తయేద్దేహిం వర్ణాష్టక
 భుజాన్వితామ్ । ముఖ్యే హస్తచతుషేఠు లాఙ్ఘనం కమలాది
 కమ్ ॥ ౫౮ ॥ స్ఫాటికం చాక్షుసూత్రంచ తథావిజ్ఞానపు స్తకమ్ । అ
 భయం వరదంధైవ హస్తద్విద్వితియే పరే ॥ పన్నుసనేనోపవిష్టాం
 పన్నవత్రాయితేక్షణామ్ ॥ ౬౦ ॥ పన్నుగర్భ ప్రతీకాశాం పన్నులా
 ఙ్ఘనభూషితామ్ । సితా భరణసంఘన్నాం పీతవస్త్రీవిసృజ్ఞితామ్ ॥
 మన్త్రీఘముద్గిరస్తీంచ మన్త్రీజ్వాలాప్రభాన్వితామ్ । దేవైస్సు
 స్తాయమానాంచ బ్రహ్మద్యైర్స్పృహ్నావాదిభిః ॥ ౬౧ ॥ ఋషిభిర్ను
 నిభిస్సిద్ధేర్లోకానుగ్రహ కారిభిః । నమ్యమానాం స్మరేత్సమ్యక్సూ
 జాకాలే సదేవహి ॥ ౬౩ ॥ యోఽనయా పూజయేన్న స్త్రీ తస్యసి
 ధ్గిర్నదూరతః । ఏవం ధ్యాత్వాఽర్చయేత్సమ్యగ్ధ్వాన్యద్యైస్తు తతః
 స్మరేత్ ॥ ౬౪ ॥ శబ్దబ్రహ్మసహో యద్యద్భద్రాకాశమధ్యగమ్ ।
 నితోదితమనాపమ్యమనభ్యాసాదగౌచరమ్ ॥ ౬౫ ॥ ఉపదేష్టు
 మతోఽనేషామభక్తావాం వయ్యజ్యతే । పరస్వరూపం మన్త్రా

శాం ఏకలక్షణమబ్జజ || ౬౬ || దశప్రకారే యచ్చబై విసర్గాస్తై
 క్షరాదికే | నానామస్త్రీస్వరూపేణ వర్తతే వర్ణః | ౬౭ ||
 భోగమోక్షప్రదోమన్త్రో యి ఆప్తస్సక్తురొర్ముఖాత్ | పశ్చిష్ఠాన
 గతోజ్జయో భక్తేర్నివృత్తియావరైః || ౬౮ || బహిష్ఠప్రతిమాదౌతు
 జిహ్వోగ్రహ్యుగ్రశేషయే | ధూపధూమశిఖానూంచ ఘృతాశబ్దేసు
 లక్షణే || ౬౯ || స్వరూపజ్యోతిరేవాన్తర్భావయన్ సంస్థితం హృ
 ది | మధ్యమైన స్వరూపేణ అపువృచ్ఛన్నం మహామతే || ౭౦ ||
 ధూపధూమాశ్రితం విద్ధి వైఖరీపగ్రహంపునః | ఘృతాయాం చాల్య
 మానాయామచ్ఛన్నమనుభూయతే || ౭౧ || ఏవం స్మృత్వా తత
 స్తాంతు స్వగుస్త్రీన్యస్తవిగ్రహామ్ | అర్చితాం ధ్యాన సంయు
 క్తాను ధ్యాయేద్ధూప సంయుతైః || ౭౨ || సజ్జాలయే త్తతస్సమ్య
 క్షుశబ్దాం మస్త్రీబోధినీమ్ | త్రైలోక్యద్రావిణీం ఘృతాం స
 ర్వమప్తనిబర్హిణీమ్ || ౭౩ || ఏషా ప్రత్యి మస్త్రీ శాం సుప్తా
 నాంచ ప్రభాధిని | వారిణీ సర్వః ఘ్నానాం సర్వమస్త్రీ ప్రసాదిని ||
 ప్రణవావై ధ్వనిశ్శైవ్యా శబ్దశక్త్యా లయంగతా | నిర్ణదేహః స్మృతా
 మస్త్రీః మస్త్రీ దేహాశ్చ దేవతాః || ౭౪ || ఘృతాస్తనితమూలా
 స్తై ప్రబుద్ధాః కర్తృనిద్ధిదాః | పరశబ్దాన్ధితా శక్తిర్ఘృతాస్తనితరూపిణీ ||
 వర్ణత్వం సమనుష్ఠా తైర్వర్ణైర్మునిసత్తమ | మస్త్రీశాంకల్ప
 తా దేహా నానాకారాస్సహస్రశః || ౭౫ || స్వేచ్ఛయాత్వన
 యాశక్త్యా సామర్థ్యతాన్విత్యనస్వయిమ్ | అనుగ్రహార్థమిహా
 భక్తానాం భావితాత్మనామ్ || ౭౬ || మననాస్తునిశోద్ధూల! త్రాణం
 కుర్వన్తి వేయతః | దదతే పదమాత్మీయం తస్మాత్ “ మస్త్రీః ”
 ప్రకీర్తితాః || ౭౭ || అనభివ్యక్త శబ్దాస్తై నిరాకారాస్తథైవచ |
 ఘృతాయాం చాల్యమానాయాం నిర్వానిచ సహస్రశః || ౭౮ ||
 అరసవ మునిశ్రేష్ఠ! మస్త్రీ మాతా ప్రకీర్తితా | ఏషా ఘృతాధిధా

(౬)

తృతీయేఽధ్యాయే విమానదేవతార్చనవిధిః

౨౩

శక్తిర్వారీకాచ సరస్వతీ ॥ ౮౦ ॥ వాచిమస్తాగ్రాస్థితాగ్రా స
 ర్వే వాచ్యం మస్తే ప్రకృష్టితమ్ । మస్త్రీయాపాత్మకం విశ్వం
 సబాహ్యభ్యంతరం తతః ॥ ౮౧ ॥ ఘణ్టాశిల్పితం సర్వం తస్మా
 త్తాం చాలయేత్పురా । ఆవాహనార్ఘ్యధూపేచ దీపే నైవేద్యజో
 ఘణ్టే ॥ ౮౨ ॥ జపస్తుత్యవసానాభ్యాం ప్రవృత్తైచాగ్నితర్పణే । పూ
 గ్గాహుఃప్రదానేచ మస్త్రాణాంతు విసర్జనే ॥ ౮౩ ॥ విష్వక్సే
 వార్చనేచైవ తర్పూజాప్రతిపాదనే । బలిప్రదాన కాలేతు దేవతా
 నాం విశేషతః ॥ ౮౪ ॥ నిత్యమైవ ప్రయజ్ఞేత సమ్యజ్మస్త్రీర్థసిద్ధ
 యే । పూజాకాలం వినానృత్ర హితం నాస్యాఃప్రచాలనమ్ ॥ ౮౫ ॥
 నానయాతు వినా కార్యం పూజనం సిద్ధిమిచ్ఛతా । ధూపం దత్వా
 కపాత్రాణాం ఘణ్టాశిల్పసమన్వితమ్ ॥ ౮౬ ॥ ధూపం దద్యాద్య
 తాకాలే యదాన్వయేదౌ సకృత్సకృత్ । అనుకల్పేతు హృత్స
 త్రీం కుర్యాదావర్తనం బుధః ॥ ౮౭ ॥ ఆవాహనే సన్నిధానే
 సన్నిరోధే తథార్చనే । విసర్జనేఽర్ఘ్యదానంతు ప్రాకాపత్రా
 నిస్సోమారభేత్ ॥ ౮౮ ॥ తదన్భుసా చార్షణంతు తక్షైస్పరిషే
 చనమ్ । కుర్యాన్నీణయనాదానం ప్రీణనం ప్రీతకర్షణే ॥ ౮౯ ॥
 ప్రోక్షణం సర్వవస్తునామనృత్సాదుదకేనతు । ఆరమ్భే సర్వకా
 ర్యాణాం తత్పూజాస్తా సదైవహి ॥ ౯౦ ॥ న్యూనాధికానాం శాస్త్రైశ్చ
 తు జ్ఞానవ్యత్యయిశాస్త్రయే । కార్యం తదర్ఘ్యదానంచ నిత్యం మ
 స్త్రాగ్నినా విభోః ॥ ౯౧ ॥ కుమోఘపకుమ్భు కుణ్డానాం మస్త్రా
 స్త్రీకలశార్చనే । సంపూజనేచ భూతానాం గుర్యాదీనాం మహా
 మతే ॥ ౯౨ ॥ దక్షశిష్యాత్పూజార్థం ద్వార్షానామర్చనం ప్ర
 తి । ప్రాసాదాసనదేవానాం గురూణాం సస్తతేస్తథా ॥ ౯౩ ॥
 లాఙ్ఘనాజ్ఞపరీవార శక్తిఘోషణ రూప్రిణామ్ । వణ్ణలావరణస్థా
 నాం దేవానాంచార్చనే తథా ॥ ౯౪ ॥ ముద్రాజ్ఞైకరాసుష్మిం

తదర్పితాశనం తథా । పాద్యదానం తృతీయాత్తు నిత్యం పా
 త్రాతస్మాదరేత్ ॥ ౯౬ ॥ చతుర్థాత్తు యథాకాలం దద్యాదాచ
 మనం తతః । హస్తప్రక్షాళనంచైవ గణ్ణాషం ముఖధావనమ్ ॥ ౯౭ ॥
 స్నానీయాచ్ఛాచ రేతస్సనం ప్రయోజకవిధిస్త్యయమ్ । అర్ఘ్య
 పాత్రాద్వితీయాత్తు కిచ్చిదుర్భృత్యవైజలమ్ ॥ ౯౮ ॥ తేన స్వది
 గ్రహస్యప్రామత్తానిష్ట్యా యథాక్రమమ్ । గన్ధపుష్పస్రధూపై
 శ్చ పృథగేవ ప్రకల్పితైః ॥ ౯౯ ॥ అథాన్యాయాద్ధా
 ర్థాన్ దేవాన్ సమర్పయేత్ । నిర్గత్య ద్వారబాహ్యేనుస్థితో
 వాసిన ఏవవా ॥ ౧౦౦ ॥ వాస్తుక్షేత్రేశ గరుడ ద్వార్శ్చిచణ్డప్రవ
 ణ్డకాన్ । అభ్యర్చాప్యర్హ్యుదభిరైవాన్ ప్రాసాదస్థాంశ్చ పూజ
 యేత్ ॥ ౧౦౧ ॥ అనేక భేదభిన్నేషు ప్రాసాదేషు మహామతే! ।
 విస్తరేణ సమస్తేషు వృత్తాయతపురస్సకమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ వత్సేన్యైలో
 కోర్ధ్వతత్త్వానాం దేవతావాంచ సంస్థితమ్ । సన్నిరుధ్యవ భూలా
 కం పాదక్షితితలైఖిలమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ ఏవం ప్రాసాదపీఠేషు భవ
 స్లోకం యథాస్థితమ్ । స్మరేజ్జ్ఞావిధి ర్భావస్వర్లోకం తత్తమార్ధ్వ
 గమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ ఆరభ్య ప్రస్తరౌద్దేశాన్ననాచ్ఛకరభూమిగమ్ । జ
 నలాకంచ తద్వేద్యాం తవస్సంజ్ఞం తదాపగమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ సత్యసం
 జ్ఞంచ యల్లోకం తద్భిఖాయాంతు సంస్కరేత్ । భావయేద్వపు
 రావ్యాప్తిం ఏవంచై సాప్తలోకికీమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ తతశ్చోర్ధ్వమ
 యీం వ్యాప్తిం భావయేత్తు యథాక్రమమ్ । కుమ్భాధారోపలాన్త
 స్థం అధ్యషట్రాం స్మరన్ న్యసేత్ ॥ ౧౦౭ ॥ బీజభూగంశద న్నస్థం
 అధ్యవ్యాప్తిపనుస్తరేత్ । బీజతశ్చాకురీభూతా పరప్రాద్వ్యక్తి
 మెతిహా ॥ ౧౦౮ ॥ ప్రాసాదపీఠపర్యవ్రం కుమ్భాధారోపలాత్తువై ।
 భవనాధ్వా యథావస్థా భావనీయస్తు సర్వతః ॥ ౧౦౯ ॥ గర్భ

శ్చాగ్రియావధిగ్యావస్పదాధ్యానం విలాకయేత్ | మస్త్రాధ్యాశుక
 నానాస్తం తత్పాధ్యా వేదికావధి | ౧౧౦ | కలాధ్యాతుగళాస్తం
 చ వణ్ణాధ్యాతు తదూర్ధ్వతః | ఏవంకృత్వాఽధ్యకీం వ్యాప్తిం తత
 స్తత్పానివిన్యసేత్ || ౧౧౧ || సంయోజ్య పార్థివం తత్త్వం పాద
 ఓకతలెద్విజాః | తోయితత్త్వం న్యసేస్పితే జ్ఞాయాం త్రైజసం
 స్పృశేత్ || ౧౧౨ || గ్రీవోద్దేశోవధిగ్యావద్వాయుతత్త్వం తదూర్ధ్వ
 తః | ఆకాశం శిఖరస్థంపాత్రమద్దేశాత్క్రమేణతు || ౧౧౩ || న్య
 సేచ్ఛబ్దాదితన్మాత్రం యావత్పదతలాన్నిమమ్ | పార్శ్వతోనా
 సితే శ్రోత్రే త్వక్సుధా సముదాహృతా || ౧౧౪ || గనాత్మే చ
 త్సుషీప్యతాం జిహ్వ భద్రాఖ్యవేదికా | ఘ్రాణస్తు శుకనాపా
 ప్యాదాస్యం ద్వారముదాహృతమ్ || ౧౧౫ || పిండైయాః పాణయః
 స్తమ్భాః పాదాః పాదశీలాఘటాః | వాయుభ్యాం జలనిర్యాణము
 వస్థంతు తదస్తరమ్ || ౧౧౬ || మనోఽన్తర్వ్యోమపిండైయం గర్వో
 బ్రహ్మశీలాగతః | బుద్ధిస్తు పిండీకాజ్జైయా ప్రకృతిస్వ్యాత్తదస్తరే |
 పశ్చింశతమోజ్జైయః ప్రశమాపురుషః పరః | ఏవం న్యసేషు త
 త్వేషు న్యస్సవ్యా దేవతాఃక్రమాత్ || ౧౧౭ || ఘటాధారోపల
 ప్యాభస్త్యనన్తోనాను నాగరాట్ | సహస్రసంఖ్యాతఫణావణ్ణలమ
 ఙ్గతః || ౧౧౮ || తదూర్ధ్వే పంష్టితం చక్రం సహస్రారోపశోభ
 తమ్ | యాశీలాకలశాధారపంజ్ఞా తాంవిద్ధి సర్వగామ్ || ౧౧౯ ||
 పానుధ్యశక్తిస్సానాన్యా నిష్కలా పారమేశ్వరీ | తదూర్ధ్వసం
 స్థితాః కుమ్భాః సవసంఖ్యాస్తు యేద్విజాః || ౧౨౦ || తేషాం మధ్య
 మకుమ్భేషు సాక్షం సపరివారకమ్ | మస్త్రానాథం సనుభ్యైరప్ర
 మాలనుస్త్రైణ దేశికః || ౧౨౧ || తతఃప్రాగాదిదిక్స్థేషు వాసు
 దేవాదికా యజేత్ | ఏదిక్స్థేష్వనిరుద్ధాదిక యజేదవ్యయ
 యోగతః || ౧౨౨ || తేషాం విధాన సవకేత్వానుభ్యాదీశగోచరమ్ |

స్మర్తవ్యాసస్వతోవ్యాప్త్యా క్రమేణ ద్విజపుణ్ణవాః ॥ ౧౨౪ ॥ జ్ఞాన
 భాసా నివసతి తిథాః ౭ నన్దబలావ్రభా । సర్వేగాః బ్రహ్మచరవాదోః
 తేకీ సస్యవిక్రమా ॥ ౧౨౫ ॥ సంపూర్ణాచో కథితాశ్చ క్షయో పశ్య
 ధారిణాః । శిలాప్తకే దగ్నినిత్యు సద్యః సోష్ణాపితే న్యసేత్ ॥ ౧౨౬ ॥
 ధర్మాద్యం వాగ్నికోణాబ్దు యావదీశవరం బ్రవః । వాగ్నిగాదాపుణ్ణ
 రాంతం చ అధర్మాత్ వతుష్టయమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ శిలానామంతరేభూ
 మా కుట్రాః పట్రాం క్రమేణతు । న్యస్యవ్యూ పూర్వకర్ణా చ వ
 గ్ణానాం పావనాసకమ్ ॥ ౧౨౮ ॥ తిథిసాప్రభుణభిర్జ్యోతిం వినస్య
 నైవ శిలాప్తకే । దగ్నినిత్యు స్యసేత్ప్రీక్షణాప్రీక్షణం క్షయో దగ్ని
 శ్వరాః ॥ ౧౨౯ ॥ చక్రం సకన్దభూమీనాం భ్రమద్వహ్నిమ్ సుభి
 క్షసత్ । త్వాన్యో ది న్యయే ద్వాన్యో ప్థిం భూభాగో వాజా నీయకమ్ ॥
 బహు సాప్రభుణభిర్జ్యోతిం సాస్రం సపరివారకమ్ । ప్రిగాదపీ
 శికోణా నమిష్టాన్య చాప్తకం న్యసేత్ ॥ ౧౩౦ ॥ తథావిధేషూ
 పలేషు అంతర్భూమిగ తేషుచ । సర్వాధారణయం చక్రం శాఖా
 మూలం సమాశ్రీమ ॥ ౧౩౧ ॥ జ్ఞానక్రియాత్మికే తిశ్వే శాఖయో
 గుగ్ధేభ్యతే । పారమేశ్వర ఆద్యస్తు ద్వారసోఽస్య క్షయో దగ్నిమ్ ॥
 సంస్థితస్వతోవ్యాప్త స్తత్యస్తే మాధ్యదేశః । చతుష్పాస్యక
 లాధర్మః స్థితస్వతోవతాం వరః ॥ ౧౩౨ ॥ యదా కి వాటో ద్వార
 స్య కల్పితో ద్విజసత్తమాః । కాలవైశ్వానరో జేవో హ్యపాం పతి
 రుభాపమా ॥ ౧౩౩ ॥ దక్షిణోన్తరయోగేన కవాటోపరిసంస్థితా
 తద్ద్వారపాగ్న్వయోర్వాశ్రీ మాన్యపద్వారపాగ్న్వయోః ॥ ౧౩౪ ॥
 నిధీశో శక్ష్మపద్మాఖ్యా పూజనీయా క్రమేణతు । తతో జ్ఞానమూ
 హేతు తతైవాన్తరభూమిషు ॥ ౧౩౫ ॥ భవోపకరణీయానాం ౭
 వానామర్చనం క్రమాత్ । కాలాపి యన్నియంతాచ శాస్త్రం న
 వాన్యలక్షణమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ విద్యాధిపతయతైవ సరుద్రస్య గణశివః

ప్రజాపతీ సమూహస్తు ఇన్ద్రస్సపరివారకః ॥ ౧౩౯ ॥ మునయస్సప్త
 సూక్ష్మేనైవ గ్రహాహారాదికైర్వృతాః । జీమూతశ్చాఖిలానాగా
 అస్సరూగణ ఉత్తమః ॥ ౧౪౦ ॥ ఓషధ్యలైవ పశవో యజ్ఞాస్స
 క్షాఖిలాస్తుయే । పిద్యానైవాపరావిద్యా పాపకల్యేవ మారు
 ణః ॥ ౧౪౧ ॥ చన్ద్రాఽరౌఢా వారివసుధే ఇత్యేతే దేవతాగణాః ।
 చతుర్వింశతీనన్ధ్యాశాః భవోపకరణా మరాః ॥ ౧౪౨ ॥ మూర్త
 యఃకేశవాద్యాస్తు జ్ఞాగ్రాపరిసంస్థితాః । తతస్తు ప్రస్తరోద్దేశే
 పశేష్ఠాప్యంక్రమేణతు ॥ ౧౪౩ ॥ చక్రశఙ్ఖౌ గదాపద్మే లాఙ్గలం
 ముసలం శరాః । శౌర్యకంచ ఇర్ష్యభేదౌతు దణ్డంపరశురీతిహా ॥ ౧౪౪ ॥
 పాశౌ ఘోశౌ మ్మిర్దలంచ వజ్రం శక్తిసహస్వితమ్ । పాసాదే చతు
 రశ్రేణు ఏతురశ్రేణీ తే పవ ॥ ౧౪౫ ॥ గరుడం ప్రస్తరస్యాధ్యై
 వ్యసేనోగ్రాణ చతుర్బలమ్ । కమాద్వయం వేదికాయాంతు భావనీయా
 మురీశ్వరాః ॥ ౧౪౬ ॥ పతేనూర్వాదకేయో గౌనైకశ్చ జ్ఞానస్తుతః ।
 దేవో వామానదేహస్తు సర్వవ్యాపీ త్రిపిత్రవః ॥ ౧౪౭ ॥ నరోనాకా
 యాణలైవైన హరిశక్పిష్ట స్తవేనచ । జ్వలత్పరశుకృగ్రామో రామ
 శ్చాస్యాధనుర్ధరః ॥ ౧౪౮ ॥ వేదివికృగవాణకీర్తి- పాతాళశ
 యనఃకభుః । తతో గ్రీవాణితే ధ్యేయం కూక్కుః పాతాళధారకః ॥
 ఏరా హూమా నారసింహశ్చౌ పృథ్వీపుత్రాహరణస్తువై । శ్రీపర్ణివ్య
 దేపహోఽథ కాన్తాన్త్యుతేధారకః ॥ ౧౪౯ ॥ రామజిత్రాగ్రలనే
 మిఘ్నం పారిజాతహరో మహాణ । లోకనాథస్తు శౌన్తాత్కా దత్తా
 త్రైయోమహాప్రభుః ॥ ౧౫౦ ॥ న్యగ్రోధశాయీ భగవానిత్యేతే
 ద్విజసత్త్రిమాః । తతస్తు శిశిరోద్దేశం త్రిధాకృత్య యథాసమమ్ ॥
 యానత్తుకిలశాధారి వేదికాద్విజసత్త్రిమాః । అహోభాగే క్రమాధ్యై
 యా శిష్టాదేవాస్తువైభవాః ॥ ౧౫౩ ॥ అనన్తో భగవాణ దేవశ్చ
 త్కృత్యా మధుసూదనః । విద్యాధిదేవకపిలా విశ్వసూపో విహ్వ

మః ॥ ౧౫౪ ॥ క్రోడాత్పా బడకోవక్రో ధర్మో వాగీశ్వరస్తథా ।
 దేవ ఏకార్ణవశయ ఇత్యేతే ద్వాదశస్త్పతాః ॥ ౧౫౫ ॥ ధ్రువస్థు
 సర్వతో వ్యాపీ తమాధ్వపదసంస్థితః । పద్మనాభస్తథాధ్యేతు వ్య
 పకంపరితస్థతి ॥ ౧౫౬ ॥ శుక నా సాముభేపూజ్యో వాసు దేవస్సనా
 తనః । యత్ర ప్రా సాద దేశేతు శుక నా సా నకల్పితా ॥ ౧౫౭ ॥
 తత్రాగ్రతో నాసికాయాః వాసు దేవంశు సంస్థ రేత్ । శిష్టనా సాప్ర
 యే పూజ్యాః క్రమాత్సజగర్షణాదయః ॥ ౧౫౮ ॥ అభవాపురుషస్స
 త్యోహ్యచ్యుతోఽన న్త ఏవచ । చశుర్నిత్యు క్ర మేజైవ పూజ్యా యి
 ద్వాక్ర మేణతు ॥ ౧౫౯ ॥ వరాహో నారిసింహశ్చ శ్రీధుశ్చ హ
 యాననః । యద్వా నరా ద్యాశ్చ త్వోరో ధర్మమూర్త్యావయోఽపి
 వా ॥ ౧౬౦ ॥ యద్వా పరశు రామా ద్యాః స్మర్తవ్యాః క్ర మయోగ
 తః । ఏతేతు శ క్తిభిస్సర్వే యుక్తావా కేవలాస్తువా ॥ ౧౬౧ ॥ ద్రు
 వ్యైఃపత్రలతాయుక్తైర్కూఘ్నితైర్వేదికాతలైః । స్యసేన్ద్రంజనక్రిం
 తతస్సానులసారకే ॥ ౧౬౨ ॥ భగవాన్ జగదాధారో వాసు దేవః
 పరఃపుమాన్ । లోకానధ్వగణం నిత్యం తత్త్వార్యవ పి దేవతాః ॥
 ప్రాసాదోపరివన్యస్తాస్సమాక్రమ్యచ సంస్థితః । తదగ్రదేశే హే
 శం యజే దైవం సుదర్శనమ్ ॥ ౧౬౩ ॥ ప్రాసాదాభ్యేషు విప్రైశ్చాగ్రైః
 క్రమాన్నిగది తేషుచ । దేవతాధారభూ తేషు యద్యదజ్ఞం నకల్ప
 తమ్ ॥ ౧౬౪ ॥ యత్రవా త త్తదధికం తత్రాగ్రపిచ సమాచ రేత్ । త
 త్తతోస్థా నేతు బుభ్యోతు దేవతా న్యాసమూహ తః ॥ ౧౬౫ ॥ య ద్య
 హ్యవనవక్ష్ స్తాజ్ఞై దేవ తేష్టింతు నర్జయేత్ । లోకాస్సత్త తథాధ్వం
 స్సత్త్వసజ్ఞశ్చ దేవతాః ॥ ౧౬౬ ॥ ధ్యాయవ్యాస్తు నిరాకారానా
 భతేర్నిజస స్తిమాః । విమా నేపి తథాస్తేద్ధే విబుధైశ్చ ప్రశ్ఘ్రితే
 కింశుతత్ర విమా నాజ్ఞమూ ర్తినాం లాఙ్ఘనాదికమ్ । తాసాంస్థావ
 నివిప్రైశ్చాగ్రైః కల్పితాని యథావిధి ॥ ౧౬౭ ॥ విమా నానయివా

శ్వాపి సన్నిరీక్ష్యైవ యత్నః । పూజయేత్సావధానేన చేతసా
ధ్యానపూర్వకమ్ ॥ ౧౭౦ ॥ లాఞ్చనాద్యేషు మూర్తీనాం ప్రా
సానావయి వేష్యసి । అనభివ్యక్తిరూపేణ లక్షణాద్యపరీక్షణాత్ ॥
స్వపాదేశాప్యపి ఓమ్రస్త్రి దేశికేస్త్రోపదేశః । యథావత్సం
పరీక్ష్యేత ప్రయత్నేన ద్విజోత్తమాః ॥ ౧౭౧ ॥ లక్షణాదిషు హినే
షు విపర్యయైషుపిద్విజాః । నలక్షణాదికం కుర్యాదనన్యథా ముని
భుజ్జవాః ॥ ౧౭౨ ॥ లక్షణం నపరీక్ష్యేత హ్యన్యథాకరణైచ్ఛయా ।
అన్యథాకరణార్థంశు లక్షణాద్యపరీక్షితే ॥ ౧౭౩ ॥ క్షయత్యా
యస్య తేతస్కై లక్షణైర్నరకం ప్రజేత్ । తస్మాన్నరస్వప్రయత్నే
న స్వయంవ్యక్తాదికేపిచ ॥ ౧౭౪ ॥ ఏమానే సంస్థితానాంతు మూ
ర్తీనాం లక్షణాదికమ్ । స్థానాస్యపిచ తాసాంవై విమానావయివా
నపి ॥ ౧౭౫ ॥ యథాస్థితం పరీక్ష్యైవ కృత్వా మూర్తివినిర్ణయమ్ ।
స్వేచస్వేన విశేషేణ లాఞ్చనాద్యేనవైస్ఫుటమ్ ॥ ౧౭౬ ॥ స్వే
నస్వేనభుమస్త్రేణ పూజనంచ సమాచరేత్ । ప్రాసాదేషు స్వ
యంవ్యక్తం శ్రేష్ఠం సర్వేషుచద్విజాః ॥ ౧౭౭ ॥ తక్రూపీభగ
వాన్ దేవస్వయమెవావశ్యతే । తత్రసన్నిహితస్వత్రాద్యగ్రవా
న్పుక్తీసన్నిహః ॥ ౧౭౮ ॥ జాతే జీర్ణాదిహోషేషు నన్యజన్తి కదాచ
న । స్వంస్వం ప్రదేశమేతాన్తు మన్తానాం శక్తియఃపరాః ॥ ౧౭౯ ॥
ప్రాసాదాన్యస్థితాశ్వాపి స్వయంవ్యక్తపురస్సగాః । ఆకారాన్తు
ఃభాస్సమ్యక్ శ్లేషాన్యూర్వక్తయోగతః ॥ ౧౮౦ ॥ అస్త్రైర్వి
స్త్రైర్ధ్వజైశ్చిహం వ్యక్తిరవ్యక్తా జగత్రయే । తేపి లాఞ్చనబృ
హతు ధారయన్త్యజ్జ్యోగోచరే ॥ ౧౮౧ ॥ లలాటేచాంసపక్ష్యేషు
పృష్ఠే పాణితలద్వయే । తనూరుమాచయే మూర్ధ్ని కర్ణికాం ప్రతి
పత్తయే ॥ ౧౮౨ ॥ తల్లల్లాఞ్చనబృహతు పరీక్ష్యైవం విశేషః ।
తత్తదాకారనియతైర్వాచకైస్సంప్రపూజయేత్ ॥ ౧౮౩ ॥ ఏమాం

ద్వారస్థాద్యం దేవతాగణమ్ || ౨ || షష్ఠ్యేనావసానంచ నరా
 గానుల్పవేధసామ్ | జన్తారేకాన్తినస్తద్వే చిత్రభావకృగర్చనమ్ ||
 విఘ్నకృష్ణ్రికృతస్వాపి శిష్యాణాం తదనర్చమ్ | అతస్తదనుక
 మ్నాథం దేవభృత్యధియార్చనమ్ || ౪ || భక్తిశ్రద్ధోఽస్తితంచైవ వి
 హితం త్వేవమెవహి | తే తత్పాణిచ్యుతం ప్రహ్వో దత్తమప్యవహే
 భయా || ౫ || కృష్ణాన్తినునసాశ్రేయః పరంభ్యాత్వా ధియా
 హృది | యతస్సర్వేఽచ్యుతమయాస్తచ్చిత్తార్పితమానసాః || ౬ ||
 ఏతావదర్చనాత్తైహం గురొరేకాన్తినస్తువై | ప్యాద్విరోధనిరాస
 స్తు యతోభృత్యాస్తు తేహారేః || ౭ || కృత్వైవం ద్వారయాగం
 తు తతఃపుష్పంచ సంముఖమ్ | కృషీత్వాఽఙ్గుష్ఠపూర్వేణ స్వా
 ఙ్గులిశ్రితాయనతు || ౮ || అభినున్త్ర్యితవస్త్రేణ చక్రం తమపరి
 స్మరేత్ | నిశితారం బృలయాప్రం ఎవ్మన్మనలాశనిమ్ || ౯ ||
 క్షయిక్ష్మద్విఘ్నజాలానాం క్షిపెద్యాగ్నహోస్తరే | దక్షిణాంతర్జ
 నీం విప్రః కుర్యాదుద్వముఖం తతః || ౧౦ || శిఖామన్త్రేణ సం
 యక్తాం విదుర్ద్విలసిశప్రభామ్ | స్మృత్వా భ్రానుయన్యమాణాం
 తాం సంచిశేద్యాగ్నాన్దిమ్ || ౧౧ || స్వాసనంచ తతఃప్రోక్ష్య అ
 ర్ఘ్యపాదోద్భవేనచ | ఉపవిశ్యాసనే యాగమారభేతసమాహితః ||
 సమాయేనాత్ర కర్షిణ సర్వభోగః రీక్షణమ్ | న్యస్య భద్రాసనం
 మూలాత్ ప్రోక్షణాన్స్వప్లుతేనతు || ౧౨ || పాణినాఽప్యభ మా
 ర్శేన శబ్దాలనతు మార్జయేత్ | తత్తావదస్త్రీపుష్పేణ కుర్యా
 ద్విఘ్నగణోఽస్తితమ్ || ౧౩ || సర్వలూకమయం తత్ర సర్వదేవ
 సమాశ్రయమ్ | సర్వాధారమయం ధ్యాయేదన్తర్లినంతు చక్రరా
 త్ || ౧౪ || ప్రణవేన స్వనామ్నాఽథ సమోఽవైవార్చయేచ్ఛతమ్ |
 అష్ట్యై లభన ధూపైస్తు మాల్యైర్నానా ప్రగుద్భవైః || ౧౫ ||

యోగ పీఠార్చనం కుర్యాదనుసంధాన పూర్వకమ్ । స్వనామాఽ
 ప్రణవాద్యేన నమోఽనై నయథాక్రమమ్ ॥ ౧౭ ॥ తతస్తు సర్వము
 త్త్రాణాం విన్యాసం తత్ర చేతసా । సమాచ రేద్యథా యోగం పుష్ప
 దాన పురస్కరమ్ ॥ ౧౮ ॥ బిమ్బేన సహితం పీఠం యోగపీఠముగా
 హృతమ్ । అనుసంధాన యోగేశు యోగ పీఠం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౧౯ ॥
 తత్పత్త్యా సనమిత్తుక్తం మత్త్రా వ్యాసంతు సర్వతః । కుర్యాత్త
 త్ స్థస్యచేవస్య పీఠస్యాధోమునీశ్వరాః ॥ ౨౦ ॥ ఆధారశక్తిం తస్యో
 ధ్వై కూర్మం కాలాగ్నిసంజ్ఞకమ్ । అనన్తైశం స్మరేత్సద్భ్యే సర్వా
 ధారమయం ప్రభుమ్ ॥ ౨౧ ॥ ఆగ్నేయాదౌతు ధర్మాద్యం విశాన్య
 త్తం చతుష్టయమ్ । ప్రాగాదౌ త్వప్యధర్మాద్యం ఉత్తరాన్తం
 న్యసేత్పరమ్ ॥ ౨౨ ॥ తమార్దైవ కమలం ధ్యాయేత్స్వనామాఽఽ
 థ తథోపరి । స్మరేత్పత్రాశ్రితం సూర్యం శశాఙ్కం కేసరా
 వనా ॥ ౨౩ ॥ కర్ణికాస్థం హుశభుజం తతో గన్ధాదినా యజేత్
 సుస్థిరే సంనిరోధశ్చ మత్త్రాణాం విహితస్సదా ॥ ౨౪ ॥ యశ్ర
 యత్రానురూపంతు తత్ర తన్నాస్యసమాచరేత్ । చలబిమ్బస్య
 పీఠేఽపి హ్యేవ మేవార్చయేత్క్రమాత్ ॥ ౨౫ ॥ కింతు తాత్పర
 లికం తత్ర మత్త్రాణాం సంనిరోధనమ్ । ఆహూతోపవిశేచ్యశ్ర
 మత్త్రా నాధోహిసంముఖః ॥ ౨౬ ॥ తత్ప్రేగపేక్షయా కుర్వ
 ణ్ణర్తాదీనాం నివేశనమ్ । సాంముఖ్యం భజతేయస్తాత్సాధకం ప
 మెశ్వరః ॥ ౨౭ ॥ తదాసంసహి బిమ్బ్రాపం సిద్ధమేతస్య వాహనా
 త్ । ఏవంచాస్యా చలేపీఠే శయానస్య విభ్రాన్త్యధః ॥ ౨౮
 వహన్యన్తం క్రమశోఽభ్యర్చ్య తతోఽనన్తం సమర్పయేత్ । యా
 నారూఢేత్వనన్తస్య స్థానే తార్క్ష్యం సమర్పయేత్ ॥ ౨౯
 లక్ష్యాదీనాంతు దేవీనాం పీఠస్యాధఃఫణిశ్వరమ్ । తతోగ్రాణేప
 చ ధర్మాదీం స్తమార్దైవ వ్యక్త పజాజమ్ ॥ ౩౦ ॥ యామత్రయ

గత స్మర్తిన్ విన్యసేత్పూర్వవస్కనా । గణేశాద్యర్చనం కుర్యా
 దక్షపీఠసమీపతః ॥ 30 ॥ ఆశ్చనఃప్రాగ్వశాద్వాయు కోణాదా
 రభ్య పూజయేత్ । వన్యస్య విష్టరాణదర్భాణా కుసుమస్తబకానిన ॥
 విష్వక్సేనం గణాధీశం గుహంశ్చ తదనన్తరమ్ । గురూణా పరమ
 సంజ్ఞాంశ్చ యజేత్సగ్వగురూంస్తథా ॥ 33 ॥ ఆదిసద్ధిసమూహం
 తు భగవదధ్యాన తత్పఠమ్ । నిత్యాధికారిణశ్చాస్త్రాణా భగవత్తల్ల్య
 వేదనః ॥ 34 ॥ చత్వారో మనవశ్చావ్యే ఋషయస్సప్తపూర్వ
 ణాః । అద్భ్యుదినా యజేదేతాణా తత్తన్నామ్న యథా క్రమమ్ ॥
 సర్వేషాం క్రమశోధ్యానం శృణుధ్వం మని పుణ్యవాః! । అనన్త
 శశీ సహస్రశం అనన్తనథ సంస్మరేత్ ॥ 35 ॥ సహస్రఫణమాలా 22
 ధ్యం సహస్ర భుజ భూషితమ్ । స్వపాణి సంపుటేనైవ శోభయన్
 స్నాన్యభూతలమ్ ॥ 36 ॥ సితారవింద శంఖాక్షు సూత్ర చక్ర కరా
 నికమ్ । పతనాశజీర్ణ బుద్ధైర్వై విత్రస్త మనస్తప్త ॥ 37 ॥ మా
 వైరిత్యభయం యచ్ఛాన్ ఆభిష్టా భవనస్యచ । తుహినా చోపల
 స్వచ్ఛ ముక్తాఫల శశిప్రభః ॥ 38 ॥ మృగేన్ద్రీ సగన్ధవదనాః
 ఛక్ర జానాదయశ్చతుః । పద్మ రాగ ప్రవాళాగ్ని సున డినఫలా
 జ్వలాః ॥ 39 ॥ అన్తర్గయోపయుక్తాశ్చ రాజ గాజేశ్వరోపనాః ।
 ద్విరష్ట వర్ష వద్విద్ధి చత్వారో ధర్మ పూర్వకాః ॥ 40 ॥ సర్వే స
 ద్విష్ట్రీ సత్పుష్ప సదలః కరిణాన్వితాః । శిఖి పద్మధరాస్సర్వే
 వరాభయ కి గాస్తువై ॥ 41 ॥ ఆధేయ పద్మ విన్యస్త శాస్త్రి
 త్మసిద్ధయే । సమర్పితాన్తకరణాః పరస్మిన్ మన్త్రీ కారణ ॥ 43 ॥
 చిత్త్యమన్యక్తిపద్మంచ హిమహేమాగ్ని భాస్వరమ్ । శాన్తనూప్త
 భుజం సౌమ్యం సంస్థితం స్వస్తికేనతు ॥ 44 ॥ యామత్రయం త
 దూర్ధ్వేతు సంస్మరేత్కరణోజ్వలమ్ । సంస్మరేద్గణనాథంతు వక్త్ర
 మాణప్రకారతః ॥ 45 ॥ గణనాథం వినా చాన్యే సుస్థితాశ్చాన్త

విగ్రహాః । గణిత్రాభయ మాస్తాశ్చ స గాన్వసుగ్రహా కానకాః ॥
 సర్వే వక్షాస నావాఽథ జటా మణ్డల భూషితాః । ఏవం ధ్యాత్వా
 ససుభ్యర్చ్యే ముద్రాస్సంస్పృశ్య తత్రాచూత్ ॥ ౪౭ ॥ అను
 జ్ఞాం ప్రార్థయే తైభ్యో యథాఽనుక్రమ మేవచ । గృహీత్వా శిర
 సా తాంవ తత ఆనాహయేత్ప్రభుమ్ ॥ ౪౮ ॥ తతస్సర్వగతం
 దేవం మన్త్రీమూర్తిత్వమాగతమ్ । సమాహూయ య సుమన్త్రీణ
 త్వాగచ్ఛాస్తపదేనతు ॥ ౪౯ ॥ యథా సర్వగతో నాయుర్వ్యజ
 నేన మహామతే । వృత్తీనుభ్యేతిభగవాన్ ఆపచాశిస్తన్వదేవహి ॥
 భావదర్పణసంకార్యం కృత్వా హృత్కామలాస్తువై । గ్రాసన్నిరుధ్య
 బహిర్వేద్యాం మన్త్రీచ్ఛా రావసానతః ॥ ౫౦ ॥ మన్త్రీమూగ
 చ్చమానుతు నిర్గతంతు స్వకాత్పదాత్ । కాలం పాద్యాన్మూల్యదా
 నాన్తం ఉద్ధృతం భావయేన్నదా ॥ ౫౧ ॥ ఆఘోసచర్యమాణంశం
 భోక్షైః కాలానుకూలతః । నానాలభనవన్త్రీస్రద్ధానాలడారణేల
 ధా ॥ ౫౨ ॥ అన్యత్ర భోగపూజాయాం స్మరేత్పక్షాసనాదినా
 మనస్తమేవోపవిష్టం సానుకమాంచ సముఖమ్ ॥ ౫౩ ॥ బిస్సంః
 నాఽన్యత్రాధారే భవత్యేవమహామతే । బిహ్యక్తృత్వాత్మనాశి
 మ్నై సమాగత్యావశిష్టతే ॥ ౫౪ ॥ కరోత్యమూర్త్యానభిలాంభో
 గశక్తంతు చాత్మసాత్ । స్థితమాయతనేవాథ సాకారం పరమేశ్వ
 రమ్ ॥ ౫౫ ॥ శ్భజక్రధరం పిష్ఠం సురసిద్ధావతారిణమ్ । యుష్కి
 ర్మనుజైర్వాఽథ భక్తియుక్తేః ప్రతీష్ఠితమ్ ॥ ౫౬ ॥ తస్మాల్లోచన
 వాన్త్రీణ యజేదానాహనంవినా । తథాప్రభోధయేత్తీంతు కృత్వా
 హస్తా సుగర్భినా ॥ ౫౭ ॥ గర్భాన్మృపుష్పైస్సముర్వర్య మూలక
 త్ర్యం సముచ్చరన్ । పీవోపరిసారేన్ గ్రామూర్ధ్ని పుష్పాంజ్జలిం
 పేత్ ॥ ౫౮ ॥ స్వప్రత్యభిముఖం శాన్తం సుప్రబుద్ధం స్మరేచ్ఛతమ్

కరన్యాసం వినా తత్ర సృష్టిన్యాసాదితస్త్రీయమ్ || ౬౦ || మూ
లనున్యాదితాక్ష్యాన్యనన్యాశ్రాంన్యాసమేవచ | కృత్వాఽభ
తత్యస్సుద్రాశ్చ తిత్తిన్యన్తైః ప్రదర్శయేత్ || ౬౧ || దీపయేద్బి
మ్బుతోఽన్యత్ర తప్తీకపుష్పజ్జలిం హరౌ | “ఆగచ్ఛ” పదమ
న్త్రైణ మూలమన్త్రైణాన్యత్రజాత్ || ౬౨ || ప్రత్యహం కర్తవీమ్బు
నాం మూల బిమ్బు హృన్బజకాత్ | కిఞ్చేదావాహనం కార్యం తత్ర
త్వేపం త్రమోద్విజాః || ౬౩ || మూలపేరేతు యత్రైజష్టద్భాగైకంతు
చోత్సవే | పత్తిశ్రీంశదేక భాగస్తు బలికర్తార్యనాదిషు || ౬౪ ||
ఏవం తేజోనానం దేవం నాడీదక్షిణమూర్తః | తన్నాసాగ్రేణచా
వాహ్య పీతకుమ్భాదిషు క్షిపేత్ || ౬౫ || తస్మాదనుప్రసూనా
భే తప్తీక మన్యాశ్చ గోళకే | స్థానభేదం వినాఽక్లానిన్యస్యా
భ్యర్చ్యేహ దేవతః || ౬౬ || సకలీకృత్య దేవేశం ధ్యాయేత్త
ద్వ్యక్తతాం గమే | మూలనున్యాదితాక్ష్యాన్యనన్యాశ్రాన్త్రచ
విన్యసేత్ || ౬౭ || ఏవమాహూయ దేవేశం దత్వాఽర్ఘ్యం సన్ని
ధిస్యయా | భూయోఽస్వర్ఘ్యం ప్రనాయాన్తై హృదాముద్రాపు
రిస్ససేమ్ || ౬౮ || సంనిధాప్యార్ఘ్యదానేన ముక్తాపూర్వంచ
వర్షణా | సంనిరోధ్యతు మూలెన తన్ముద్రా సహితేనసేమ్ || ౬౯ ||
సంముఖకృత్య మూలాది మన్యాశ్రాన్త్రా సముచ్ఛరణ | ప్రదర్శ
యం స్తథా ముక్తాన్త్యస్తోజ్జేనాభివాదయేత్ || ౭౦ || లయయా
గోక్త విధినా పూజయేస్పృశనం తతః | ఆమూలాత్పర్వమన్యా
శ్రాం వృక్షిస్థానాం సమర్చనమ్ || ౭౧ || అర్ఘ్యపుష్పాదినా కు
ర్వాత్ స్పేనస్పేన స్వకేపదే | తతో భగవతోఽష్టోర్భాసా భా
గ్వరవిగ్రహాః || ౭౨ || హృదాదీన్నిస్సృతాః ధ్యాయేత్ సుభ
దిక్ష్విచయోయథా | భోగస్థానే యథా యోగం ఏకైకం విన్యసే
త్తతః || ౭౩ || సకలీకృత్యచార్ఘ్యద్యైరర్పయేత్తత్రతు క్రమః |

అష్టపత్రాముజ్జేపీతే హృదయాద్యం చతుష్టయమ్ || 24 || న్య
సేతూమల పత్రాణామాపూర్వాదుర్తిరాన్తిమమ్ | అగ్నిశ రక్షో
వాయవ్య దభేష్వస్త్రీం యథాక్రమమ్ || 25 || నేత్రం కనర
జాలస్థం విన్యసేత్తదన న్తరమ్ | పీతోపరి దధాద్బాహ్యే జేవస్యే
శాన కోణకే || 26 || కిరీటం శ్రీవత్సకంచ విన్యస్యాన్తేయ కొ
ణకే | కాస్తుభం వనమాలాంచ న్యసేత్పద్మంచ తత్రవై || 27 ||
ఈశకొణే గదాం న్యస్య వైర్మతే చక్రముజ్జ్వలమ్ | వాయవ్యే
పాశ్చిమజన్యంచ విన్యసేచ్ఛ యథాక్రమమ్ || 28 || దేవస్య క
ర్ణికాయాంతు శ్రీయం పుష్టిం తతోఽపరే | అగ్రతఃపీతతోబాహ్యే
న్యసేచ్ఛా రాత్పతత్త్రిపమ్ || 29 || ఏవం నత్వా తతోధ్యాయే
త్సన్త్రీవ్యూహం యథాస్థితమ్ | అభ్యంతరే షూనస్య గగ్భానా
మాతు మధ్యతః || 30 || సరసీరుహమాస్థాయ సస్థితం పురుషో
త్తమమ్ | ప్రావృక్షలద సన్తోహ విలసద్విన్య విగ్రహమ్ || 31 ||
సర్వదేవ మయం దేవం సర్వేషాం తెజసాం నిధిమ్ | సర్వ లక్ష
ణ సమూర్ణం సర్వజ్ఞాది గుణైర్యుతమ్ || 32 || వపుషా సున్తరే
జ్జేవ దివ్యేనావిష్కృతేనచ | ముఖ్యన్తమనిశం దేహకదాలాకం
జ్ఞాన లక్షణమ్ || 33 || ప్రయత్నేన వినాఽజ్ఞాన నాశకృద్ధ్యామి
వాం మహత్ | ఘనకుఞ్చిత నీలాభి దభితాజ్ఞాన సన్నిభైః || 34 ||
కిరూపర ఘాసరైర్దివ్యైః పుష్పసంవలితాన్తరైః | కిరీట మకుటా
కాస్తైశ్శోభితం స్పృశిరోరుహైః || 35 || బాల చన్త్రీవ్రతీకాశ
ఫాలాద్యత్తిలకోజ్జ్వలమ్ | సుభ్రువం సునసం శాన్తం సనిలాసస్తి
తాధరమ్ || 36 || కిఞ్చిదారక్తగోక్షీరశుద్ధ నీలాబ్జ లాచనమ్ | శీ
తలైర్మృష్టిపాతైస్తు జగదాప్యాయ కారిణమ్ || 37 || విలనగ్గణ్ణ
ఫలకం శ్రవణోజ్జ్వలకుణ్డలమ్ | ముఖ సౌందర్య నిష్యన్త చుముకస్థల
శోభితమ్ || 38 || వికళజగ శరచన్త్రీ విలసన్ముఖమణ్డలమ్ |

కమ్బుగ్రీవం పీవరాంసం దీప్స్వబాహుం మహోరసమ్ || ౮౯ || చతు
 ర్భుజమునా రాజ్యం విలసత్పాణిపజగ్రజమ్ | పీతకౌశేయ వసనం ని
 మ్ననాభిం తనూదరమ్ || ౯౦ || చారురు యుగళం చారు జన్ఘా
 ద్వితయముజ్జ్వలైః | మణినూపుర భూషాద్యైర్విలసత్పదపజగ్రజ
 మ్ || ౯౧ || దివ్యగంధానులిప్తాజ్యం దివ్యాన్బురధరం తథా | దివ్య
 ప్రకేష్టనోపేతం దివ్యాలజ్జాగర మణ్డితమ్ || ౯౨ || అనేక రత్న
 భుజిత కిరీట మకుటోజ్జ్వలమ్ | కాస్తుభేనోరసిస్థేన శ్రీవత్సేనాప్య
 లంకృతమ్ || ౯౩ || రత్న కాఞ్చన సస్త్వక్తాయుక్తయా వనమాల
 యా | సబ్రహ్మసూత్రయాచైవ శోభితం పరమేశ్వరమ్ || ౯౪ ||
 ముఖ్యబక్షిణహస్తేన భీతానామభయప్రదమ్ | శ్రోణీతట నివిష్టై
 న నానుహస్తేన లీలయా || ౯౫ || త్రియమాణం గదాం గుర్వీం
 నిషణ్డాం ధరణీశలే | పశ్చాద్బక్షిణ హస్తేన చక్రం కాలానలవ్యం ||
 ప్రణవధ్వని గర్భంతు హిమాద్రి శతశోభితమ్ | శక్త్యం వాసుక రేణా
 పి దధానమతులప్రభమ్ || ౯౬ || స్వదేహతెజస్సమ్భూత్యా
 లానుజ్ఞలనుధ్యగమ్ | కరుణాపూర్ణాహృదయం జగదుద్ధరణా
 న్యగమ్ || ౯౭ || అభిన్నపూర్ణషష్ఠాణ్యవిభవేనోపబృహ్నితమ్ |
 యోగి ధ్యేయమజం నిత్యం జగజ్జన్మాదికారణమ్ || ౯౮ || పాత్యుల్ల
 ఙ్మీపతిం దేవం ధ్యాయేన్నారాయణం ప్రభుమ్ | ఏవం శయాన
 మాసీనం యానారూఢమథాపేనా || ౧౦౦ || పరం పూజనం వైభ
 వం నా ద్విభుజం నా చతుర్భుజమ్ | అష్టబాహోద్దికం నాపి నానా
 భూషణసంయుతమ్ || ౧౦౧ || నానాస్త్రైగణసంయుక్తం రూ
 సంతభగవతస్తథా | లత్యోది శక్తిజాలంచ ధ్యాయేద్భుక్తి సమన్వి
 తః || ౧౦౨ || ఏవమేవహి హృత్పత్త్రీం ధ్యాయేత్సుకముద పాణ్ణ
 రమ్ | పద్మరాగాచలకారం ఆరక్తంచ శిరఃప్తరేత్ || ౧౦౩ ||
 అజ్ఞానాద్రి ప్రతీకాశం శిఖామస్త్రీం తథా కృమ్ | పరితస్సుర్య

సంశస్తం యథాకనక పర్వతమ్ || ౧౦౪ || తథా కనక ము
 వ్రాచ ధ్యాన కాలే విదివ్యత | వ్యసం జ్వాలా సహస్రేష్టు
 అయసాః సైవ సమయోః || ౧౦౫ || సర్వాస్త్ర శక్తి సంపూర్ణాను
 శ్రుమన్త్రం ప్రకీర్తిమ్ | నిర్ణామాక్షారసదృశం భావయేన్న
 త్రమన్త్రరాట్ || ౧౦౬ || కేయలాస్వగువిస యుక్తా ద్విభు
 జాగ్రు సుహృత్తమాః | పీఠమాణాః విభార్య క్రిం ధ్యాయే దేతాః
 మునీశ్వరాః! || ౧౦౭ || స్థితానామాదిమూర్తీణాం స్థితాః ధ్యాయే
 త్సదైవసిం | ఆసీనానామథాసీనాః నాహనస్థై సవాహవాః ||
 శయితానామథాసీనాః ఉస్థితాన్వా స్మరేద్ధియా | అథధ్యానం
 భూషణాస్త్ర శక్తీనాముచ్యతే క్రమాత్ || ౧౦౮ || కిరీటస్సూర్య
 వదనః కాఞ్చనాభా సుహృతసుః | భాభిగాకృతీ యుక్తాభిగానా
 నూపాభిరాన్మతః || ౧౦౯ || స్థితో వై గ్యాధరీయేన స్థానగేనాన్త
 రిక్షగః | స్ఫటికాద్రిప్రసాదాశం శ్రీసత్సూక్తభావయేత్ || ౧౧౦ ||
 బద్ధపద్మాసనాసీనం హృదయస్వస్థం స్వపాశ్చయోః | నహన్తం
 హుక్తి ముద్రాచ ముఖ్యహస్తన్వయేనచ || ౧౧౧ || పర్వ రాగా
 చలాకారం కౌస్తుభం రన్న నాయకమ్ | దిశోదశదోయోన్తం
 సంలంఘ్నాజ్ఞిస్థితం స్మరేత్ || ౧౧౨ || నహన్తం సకసోమధ్యే
 స్వహస్తకృత సముబమ్ | సన్ధారయన్తమపరం తథావై శిరసా
 పతి || ౧౧౩ || కేయలా భగవతీమాలా విశ్రూపా పావనోపారా
 సర్వ గన్ధాస్వితా సౌమ్యా ఈషద్విహాసితానవా || ౧౧౪ || కున్దా
 వదాతం కమలం సౌమ్యమీషత్ స్థితానమమ్ | రసం రవన్తం హధురం
 శ్రోత్రేన్ద్రియసుఖావహమ్ || ౧౧౫ || గదాం హేమాద్రిసంకా
 శాం తన్వీం కువలయేక్షణామ్ | ద్వీరప్తవర్షవతాఽన్తాం కుమారీ
 ననయావనామ్ || ౧౧౬ || స్వాత్థైవ రక్షిణాలేన భాసయన్తీం నా
 ఫలమ్ | స్వరక్షిణుణ్ణలాన్తస్థం వల్లన్తం హేళిపన్స్తరేత్ || ౧౧౭

ఓభా రాజ్ఞాం ప్రతీక్ష్యంతం హ్రీ స్వాత్మం రక్తలోచనమ్ । తుహినా
 చలసంకాశం శేఖ్యం కమలలూచనమ్ ॥ ౧౧౯ ॥ సదాగమాది
 సామాన్తం ఉర్జిరన్తం స్వకైర్ముఖైః । ధ్యేయాస్వరుచినంయుక్తా
 ద్విభుజాః పురుషోపమాః ॥ ౧౨౦ ॥ సాస్త్రాః కిరీటపూర్వా
 యే గదామాలాజ్ఞానాకృతీ । పతేఽస్త్రీనాయకాస్సర్వే ఓభో
 గాఙ్గా ప్రతీక్షకాః ॥ ౧౨౧ ॥ పోష్ఠితా విచలన్తశ్చ సుసమేఃస్థాన
 క్తేః స్థిః । శ్రోణేతటార్చితకరాశ్చ మరవ్యజనోద్యతాః ॥ ౧౨౨ ॥
 నవస్కంఠుకిరీటాన్యం విన్దయిత్వా చతుష్టయమ్ । తర్జయన్తం చ
 చుష్టేనాఘం స్యేమాం దక్షిణంకరమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ స్మరేద్వై ధ్యావ
 శాలేచ సర్వేషామధమన్తకే । క్షేయింస్వకం స్వకం చిహ్నం
 సుప్రబుద్ధం నిరాకృతీ ॥ ౧౨౪ ॥ నభినీ తాళమాస్తాచలక్షీ రక్తాం
 బుజప్రభా । పుష్టాకనకగౌరాచామృతకుంభుధరాస్తృతా ॥ ౧౨౫ ॥
 భోక్తృశక్తిః స్మృతాలక్షీః పుష్టిరైకర్తృసంజ్ఞితా । భోగార్థమ
 వతీన్యస్య లూకానుగ్రహస్య కామ్యయా ॥ ౧౨౬ ॥ ఉదితం సహతే
 వైస శక్తివ్యతయమవ్యయమ్ । రక్తతుణ్డం మహాస్రాణం భీమ
 భ్రీమతిలోచనమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ దీన్యచ్ఛామీకరాకారం పద్మమణ్డల
 మణ్డితమ్ । సంస్మరేన్యగుడం ॥ విప్రాః గృహ్రవక్త్రం పృథూదరమ్ ॥
 యుఖోక్త మూర్తియుక్తాశ్చ తథాధ్యాయేద్యథాక్రమమ్ । కిరీటో
 హుతభుగ్వేద్యః కాస్త్రుభిస్తు ప్రభాకరః ॥ ౧౨౮ ॥ స్వయం శశా
 జగ్రీవతో మాలాష్టానానవాదయః । అపాఽపతిరైకమలం
 గదాదేపి సరస్వతీ ॥ ౧౩౦ ॥ కాలశ్చక్రాధిపాజ్ఞేయః ఖంశఖ్యః
 కథిరోద్విజాః । స్రాణం పతన్త్రి రాడ్విన్ధి పవం తత్త్వేషు సంస్థి
 తా ॥ ౧౩౧ ॥ అభిష్టాత్మా క్రమాన్వైతా అర్పయేదర్ఘ్య
 పుష్పకైః । యజేత్తనమదేవేశం భౌగైరఘ్నిదిభిః క్రమాత్ ॥ ౧౩౨

ద్వాభ్యమసూక్ష్మమహతం సిద్ధమ్ || ౧౬౩ || శిరశ్శ్వానం తతఃకు
 ర్వాఞ్చశిఖావ సనున్వితమ్ | కర్పూర చూర్ణసంఖిశ్రం కుర్వాద్యే
 వస్య మూర్ధజమ్ || ౧౬౪ || ఏవంహి చిత్రపూర్వాణామన్యేషాం
 కమలాసన | సద్రత్న బ్రహ్మ పాపాణ వర్జితానాం సమాచరేత్ ||
 స్నానార్థం కర్తవ్యమ్ | తత్సమీపేఽథ దర్పణే | స్నానఃస్థాప
 నం కృత్వా కర్తారాం తస్య సన్నిధౌ || ౧౬౫ || స్నానాసనే స
 మారోప్య తస్యాం సర్వం సమాచరేత్ | తదభావే ద్దగ్ధేతు స్నా
 నభోగాఽ సమర్పయేత్ || ౧౬౬ || చిత్రస్థపవం దద్యాచ్చ భో
 గానన్యాఽ యథాక్రమమ్ | తదభావే చ తాఽసర్కాపాణినాఽఽ
 దాయ చేతసా || ౧౬౭ || నివేదియేన్ద్రణ్ణలాది ప్లేవం భాగనివే
 దనమ్ | పోక్షణం యావతా కుర్వాదన్యైర్ద్రవ్యైః || ౧౬౮ ||
 ప్రణాళభగాదపరం స్నానం భద్రాసనాత్తువై | భూరిసీఘ్రైశ్చ
 ద్ధం కృత్వా తస్మాత్సర్వచ || ౧౬౯ || సవీతం భగవద్భువం
 సద్వివావాఽఽపితంయది | ఇస్తుతం భావయేద్దేవం నిశ్శేషం త్రాళ
 యేత్తతః || ౧౭౦ || భూయోగ్ధౌనకేనైచ పూర్వం కుమ్భచతుష్ట
 యమ్ | స్నానకుమ్భం వినాఽన్యేషాం ప్రాగ్వతాగ్రాహిక
 ల్పనా || ౧౭౧ || హృన్మన్త్రేణ చతుర్ణాంతు కుర్వాద్యే దివ్య
 యోజనమ్ | సాన్త్రేణ మాలనున్త్రేణ స్వంతచాపభనున్త్ర్య
 ణ || ౧౭౨ || మార్కత్రయం క్రమాత్ప్రత్యా పనివేద్యాసనంతతః |
 త్యతీయం రత్న భవితం తత్రస్థం సుమేశ్వరమ్ || ౧౭౩ || విభా
 వ్యాలంకృతం భక్త్యా భౌన్ద్రస్త్రికృష్టనాదిభిః | సమభ్యర్చాన్వ
 స్త్విపాద్యేన పాచుకాభ్యానునన్తరమ్ || ౧౭౪ || దైయమాచను
 సం భూయః పాదపీఠం తత్రైవచ | సమాలభ్య సుగధైవ భక్తితప్త
 స్తనాదినా || ౧౭౫ || సంవీజ్య చస్తనేనేవ మాయూ రేణ తతేనచ |
 శేషప్రసాదకృతూర్పం పుష్ప తామూల కర్తనీమ్ || ౧౭౬ ||

నివేద్య దేవదేవాయ చుకూలవసనేసితే । ఉపవీతం సా త్తరీయం
 మకుటాన్యనన్తరమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ పాదనూపురపర్యన్తమలజ్జర
 ణముత్తనమ్ । వివిశ్రంహి శిరోమూల్యం వేష్టనేన సమన్వితమ్ ॥
 ప్రగ్ధానుసూత్రోసన్బుద్ధమాక గ్ణా వృణావధి । దుచిరం కజ్జరణంచా
 థ కద్యాత్ప్రీతిసరంతతిః ॥ ౧౮౦ ॥ ధాతుభిశుజుగ్మామైర్వైర్వా
 పిచిత్రం సితసూత్రజమ్ । పూరితం మృదుతూలన గ్రథితంచాన్త
 గాన్తరా ॥ ౧౮౧ ॥ అజ్జనం సశలాకంచ తామ్బూలం గన్ధభావితమ్ ।
 లలాటశీలకం హైనుం ముఖవానం సరోచనమ్ ॥ ౧౮౨ ॥ కర్ణావతం
 సకేళుపేష్ట మణ్డనం దర్పణం మహత్ । ప్రకారం చిత్రకుసుమైర్ద్రి
 త్తరత్న ప్రహోష్ట్యతైః ॥ ౧౮౩ ॥ ప్రభూతైస్తు మహాజ్వాలైస్తీలతై
 లాజ్యస్ఫూరితైః । అభుక్తాహతసు శ్వేతరచితైర్వర్తివేష్టితైః ॥ ౧౮౪ ॥
 గ్రన్థీకృతశ్చ కేలాఽఽద్యైః పూజయే త్తదనన్తరమ్ । కర్పూరచూర్ణ
 సంమిశ్రం సుగన్ధిశ ధురంబహు ॥ ౧౮౫ ॥ ఘృష్టధూపసమాయుక్తం
 సుగ్ధశంఘాపయేచ్ఛుభమ్ । సహ ఘణ్టారవై రమ్యైశ్చాల్పయూనే
 నబాహునా ॥ ౧౮౬ ॥ ఉచానహా సితంఛత్రం శిబికాంచ రథాది
 యత్ । వాహనం గజపర్యన్తం సవతాకం ఖగధ్వజమ్ ॥ ౧౮౭ ॥
 సితాసితౌ చానురౌతు మాత్రా విత్తమనన్తరమ్ । జానునీ భూగతౌ
 కృత్వా శిరసాఽవనతేనతు ॥ ౧౮౮ ॥ ఆదాయోత్తానపాణిభ్యం
 పినివేద్య జగత్ప్రీభాః । ఔపచారికభౌగానా మెతేషాంపూరణా
 యచ ॥ ౧౮౯ ॥ భేరిన్ముకజ్జశ్శాన్త్యైర్జయశ్శబ్దసమన్వితైః । గీతకే
 ర్విపిణ్ణేర్మృతైస్తన్త్రీ వాద్యసమన్వితైః ॥ ౧౯౦ ॥ వంచేశ్కృంక్షేప్త
 ధాహాన్వైరన్వైశ్రాన్వైశ్చాన్వైశ్చ పూజయేత్ । స్తోత్రమన్తైర్మను
 సాగలైః ప్రణామైశ్చ ప్రదక్షిణైః ॥ ౧౯౧ ॥ సజ్జాతేనతి భూభా
 శే భగవత్యగ్రతఃస్థితే । ధియా నమస్కృణిం కుర్యాద్బద్ధాన్వతుకర
 సమ్ముటమ్ ॥ ౧౯౨ ॥ హృద్దేశే మూర్ధ్నక మైస్తు ప్తరణ సర్వేశ్వ

రంహరిమ్ | అక్షరగ్రహేవిష్ణోర్గ్రహస్వగార్థవణ్ణపే || ౧౯౪ ||
 ప్రణిపాతగణం కుర్యాత్ప్రదక్షిణగణం వినా | సజగతే సతి లక్ష్యే
 బాహ్యే శుముఖమణ్ణపే || ౧౯౫ || స్థాపయే చ్చలబిమ్బుని తత్రా
 పి సతి సజగతే | ప్రథమావరణే వాపి ద్వితీయావరణే లపి వా || ౧౯౬ ||
 స్థానం సువిస్తృతం కృత్వా ప్రాసాదాగ్రంచ వక్ష్యదిక్ | దిక్త్ర
 యే లభినుతే కుర్యాద్విదిక్ష్యుభినుతేషుచ || ౧౯౭ || కలూరికావ్ర
 దేశే వా సుదేశే సుపరీక్షితే | స్థాపయే ద్విధినా యాత్రా బిమ్బుం
 దేవీ సనున్వితమ్ || ౧౯౮ || అన్యాని సర్వబిమ్బుని న బహుస్థాపయే
 త్కృచిత్ | మూలబిమ్బుం సనుభ్యోర్వ్యపురా నీ రాజనాన్తి నమ్ ||
 పశ్చాద్బ్రహ్మిస్థితాణాం బింబాణాం పూజయేత్తు యథావిధి | పంచ ప్రద
 క్షిణాన్తంచ దేవసుభ్యోర్వ్యవైతతః || ౨౦౦ || నీ రాజయే ద్దేవదేవం
 తద్విధానమిహోచ్యతే | నీ రాజనంతు శ్రీవిధం సాత్త్వికాదిభేదతః ||
 స్నానానై భోగయజ్ఞానై ద్విశయం సాత్త్వికం భవేత్ | సాయం
 కాలే ప్రతిదినం కుర్యాద్ద్రాజసంజ్ఞామ్ || ౨౦౧ || పూజాయాం
 దీపదానాగ్రై వేద్యానై లపితానుసమ్ | కుర్యాత్ప్రాసాద పక
 స్సిక్తా తేషామేకం నతు త్రయమ్ || ౨౦౩ || స్వయం వ్యక్తై తథావై
 శ్చ విబుధైశ్చ ప్రతిష్ఠితే | ప్రాసాదే మునిముద్రైశ్చ సాత్త్వికా
 భ్యం సమాచరేత్ || ౨౦౪ || బ్రాహ్మణైః శ్రుత్త్రియై ర్వైశ్చైః
 స్థాపితే రాజసంభవేత్ | శూద్రైస్తు స్థాపితే స్త్రీభిస్తానుసా
 భ్యం సమాచరేత్ || ౨౦౫ || సాత్త్వికస్వవిధానంతు శృణుధ్వం
 మునిపుత్రవాః! | కర్తవ్యం స్నానభోగాస్తే యన్తదుక్తం పురై నతు ||
 అలజాగ్రాసనానై యత్రా ర్తవ్యం తదిహోచ్యతే | కృతం స్వస్థా
 దిభిర్గ్రీవ్యైః కుమ్భనూపూర్యవారిధిః || ౨౦౬ || అర్ఘ్యపాత్రా
 ద్ధృతై ర్యద్వా కేవలై గ్గృతైః పునః | అన్తస్సిద్ధార్థకాణాక్షిప్త్వా
 కణ్ఠే కుర్యాదలజ్కృతమ్ || ౨౦౮ || అశ్వశ్శలలై స్సగ్భిశ్చ వస్తనే

నాక్షత్రైరిపి । అన్యోరజనీపిష్టైర్లైపయేత్సర్వతోద్విజాః ॥౨౯॥
 తదాసేయే కులకం పుష్పం సమూర్ణశు నియోజయేత్ । సంస్కృ
 తాగ్నిసముద్భూతాః పురాదీపాః ప్రదీప్యతు ॥ ౨౦౦ ॥ విభవే
 చ్చాచనూకూపేణ చతుర్వింశతికాః ద్విజాః । పాకస్థానాత్తువైది
 పాచుచ్చిత్రాచవృతురజులైః ॥ ౨౦౧ ॥ ప్రదీపం కులకకృత్వా
 సకుమ్భం పినివేశయేత్ । అగ్రతో దేవదేవస్య దదాధారోపరిస్థిత
 మ్ ॥౨౦౨॥ తనర్ష్యుగ్ధస్థాప్తేన్నృత్తస్త్రేణతు పూజయేత్ । కే
 వలం పార్శ్వపుష్పేణ సాధకస్తదనస్తరమ్ ॥ ౨౦౩ ॥ దద్యాదాచను
 నాస్తైర్ల్యం మస్త్రే శస్యాథవాద్విజాః । అగ్న్యలభనమాల్యాని
 ధూపంచాపగ్న్యమేనచ ॥ ౨౦౪ ॥ దీపకుమ్భంతు పాణిభ్యాముక్త
 శం పరిచారిణా । దేవస్య దక్షిణం పాదమారభ్యేతరపశ్చిమమ్ ॥
 భ్రామయేత్సర్వతోఽక్రాని ఏకధానా ద్విధాత్రీధా । జపన్వైనేత్ర
 మస్త్రీంతు హృత్తస్త్రీంనా యథారుచి ॥ ౨౦౬ ॥ ఏవంకుమ్భం
 పరిధ్రామ్య ద్విజేన పరిచారిణా । శుద్ధయా యోషితావాపి ద్వా
 రాద్బాహ్యవిసర్జయేత్ ॥ ౨౦౭ ॥ తతస్తు దేవదేవస్య దద్యాదర్ష్యం
 తుమూద్దని । పాకస్థానాత్తదర్శంతు దీప ఆనీయతే యదా ॥౨౦౮॥
 తదానీం తద్విధానంతు శృణుధ్వం మునిపుత్రవాః । దీక్షితాస్సుః సీ
 తాశ్చ సుస్నాతాః పరిచారికాః ॥ ౨౦౯ ॥ వదనంనాసి శారద్యైస్థ
 గయితాఽహ్మకేణతు । సితోష్ణీమథరాస్సర్వే సితచన్దనభూషితాః ॥
 సౌవర్ణానిచ పాత్రాణి వితతానియథారుచి । రాజతాన్యథతామ్రా
 ణి ఆరకూటసుయానిచ ॥ ౨౧౦ ॥ శాంస్యానిచాపి సంపాద్య యథా
 విత్తానుసారతః । ఏకత్రైపళ్ళిసప్తాపి నచైకాదశవతథా ॥ ౨౧౧॥
 ద్విపత్షోడశ వాయుద్వా చతుర్వింశతినభ్యయూ । పాకాలయం
 సమాసాద్య తత్రాగ్నే సంస్కృతాత్పురా ॥ ౨౧౩ ॥ తేమాంసు
 ధ్యే వర్తిదీపాః పాత్రాణాంతు మహామతే । చతుర్జూర్ణికో త్సే

ధాన్యసమృద్ధా దీపయేత్సునః || ౨౨౪ || ఉద్భవ్యతానిపాత్రా
 ని కరైస్తు పరిచారకాః | విహేయుః పజ్జ్వి బద్ధైః తదగ్రే గణికాజ
 నాః || ౨౨౫ || గచ్ఛేయ్యుర్భగవద్భక్తాః కుర్వన్త్యై నృజ్జిగీతకే |
 తదగ్రే శబ్దభేర్యాదిసముద్ధోషణతత్పరాః || ౨౨౬ || తదగ్రే వేష
 ణోఽస్పృశ్యజనోత్సారణతత్పరాః | గచ్ఛేయ్యుః పరితస్రైహం దీప
 కాధారణోజనాః || ౨౨౭ || ఏవం క్రమాత్సమాసాద్య తిష్ఠేయ్యుర్దై
 వసన్నిధౌ | అథానోద్గీతీతోవిద్రుః కుమ్భమాపాద్య పూర్వవత్ ||
 సనుల్లకం తదూర్ధ్వేతు తేష్టికస్యాస్పృశ్యేదీప్యతు | పాకస్థానానా
 మ్పౌతేషు ప్రదీపం వినివేశ్యచ || ౨౨౮ || సనాధారస్థితంకుర్యాత్
 తస్మాదకసత్తమః | కుమ్భంపాగ్నీశ్చనుభ్యిర్వ్యధి దేవేశంచితకః
 పరమ్ || ౨౨౯ || భ్రామయేత్పూర్వవశుః కుమ్భం తస్మిన్ కాలేన్ద
 జ్జౌత్తమాః | ఋగాద్యధ్యయనంకుర్నుర్ద్విజాః ప్రాగాదివిక్లిప్తాః |
 సన్నిధౌ దేవదేవస్య నృత్యస్తు గణికాస్తదా | ముక్తభానిచ గీతాని
 సర్వేగాయన్తు గాయకాః || ౨౩౦ || స్వరేణోచ్చతరేణైవస్తుః
 స్తుస్తోత్రపాతకాః | భేరి మృదంగ శబ్దాదీన్ ఘోషయేయ్యుస్సను
 తః || ౨౩౧ || ఏవం సర్వత్రవై కుర్యాద్భుగాద్యధ్యయనాదికిమ్
 కుమ్భమేవం పరిభ్రామ్య దత్వా తస్మిన్ పరిచారిణః || ౨౩౨ || హ
 థ దీపీపాత్రాణి దర్శయేదితరాణిచ | దృష్ట్వా సమ్యక్తతోదద్యా
 దర్శ్యం దేవస్య మూర్ధని || ౨౩౩ || కుమ్భపూర్వాణి పాత్రాణిః
 హస్తైః పరిచారకాః | ప్రదక్షిణ క్రమాత్సార్ధం పూర్వవక్త్రణికాదిభిః
 క్షిపేయ్యుర్ద్వారబాహ్యేనా బాహ్యద్వారస్య బాహ్యతః | అ
 వావినియుక్తాని తాని సజ్యహ్యయోషితః || ౨౩౪ || సున్నాతాభ
 తవసనా ద్విజాతభావితాత్తనః | లలాటకలకం దత్వా సర్వాలక్ష్మ
 రభూషితాః || ౨౩౫ || క్షిపేయ్యురుదితేనైవ వర్తనానాద్విజనత్తమాః
 అథవావినియోగాత్తు పూర్వం పాకాలయాదపి || ౨౩౬ || యోషిత

దీపపాత్రాణి గృహీత్వా ప్రోక్తవశ్యానా । ఆనయేయర్విభోర
 క్రైకర్పరిచ్చాసురూపతిః ॥ ౨౪౦ ॥ ఏవం నీరాజనం కుర్యాదల
 జాగ్రాసనశతః । అథవా భ్రామయేత్కుమ్భం దీపాష్టకసమన్వి
 తమ్ ॥ ౨౪౧ ॥ యన్వాతశ్రాపివై కుమ్భం సాగ్ని మల్లకసంయు
 తమ్ । ధూనూయమానం సింధుశ్చై గాభ్రామయేద్దీపవర్జితమ్ ॥ ౨౪౨ ॥
 ఏవం నీరాజనం ప్రోక్తమేకమూర్తైర్విజౌత్తమాః । అనేకమూర్తి
 పూజాయాం ముఖ్యమూర్త్యాదిశః క్రమాత్ ॥ ౨౪౩ ॥ సర్వాసా
 మపి మూర్తీనాం దత్వాన్స్త్వాద్యం పృథక్పృథక్ । ఏకైకేనతుకు
 మ్భేన ప్రత్యేకమథవా ద్విజాః ॥ ౨౪౪ ॥ సర్వాసామపి కుమ్భేన
 ప్రాగ్విన్నీరాజనంచరేత్ । ఏవం నీరాజనం కృతంభగవతోవి
 భోః ॥ ౨౪౫ ॥ అనుత్పిష్ఠిసాహాయ్యం తస్మిన్ కర్మణి యేజనాః ।
 రజస్తమోవినిర్ముక్తా భవేయస్తే నసంశయః ॥ ౨౪౬ ॥ ఏవం నీరాజ
 నం ప్రోక్తం సాత్త్వికం నామనామతః ॥

ఇతి శ్రీపాశ్చరాత్రే శుశ్రవ సంహితాయామ్

నీరాజనాంతవిధిర్నామ

చతుర్థోధ్యాయః

నారదః — తతోభోజ్యాసనే దేవో భోగై రాభ్యవహరికైః ।
 పూజ్యస్సపాదపీఠంవై దద్యాద్భోజ్యాసనంవిభోః ॥ ౧ ॥ ఛన్నం
 చుకూలతూలాలాఢ్యమసూరకవరేణతు । ఆరోపయిత్వా ప్రాగాస్యం
 తత్రస్థై భోజనాసనే ॥ ౨ ॥ అర్ఘ్యం పాద్యాచమే దద్యాత్ప్రీతి
 గ్రహసమన్వితే । తర్పణం సంప్రతిస్తాప్య వాసితంచార్ఘ్యవారితా ॥
 అథర్పణజలం న్వచ్ఛం సుగంధం పాత్రతకృతమ్ । మధుపరకంద
 ధిమధు ఘృతయుక్తమనంతరమ్ ॥ ౪ ॥ సమస్తమేవమేకాఙ్గం దధి
 వాపి నివేదయేత్ । శీతఘంతర్పణజలమధుమాఙ్గం పురోదితమ్ ॥ ౫ ॥

దేయం నిమృంసనార్థంతు పునరాచమనంపిభాః । స్వలజ్జ్యతాం
 సురూపాంచ స్రగ్యుక్తాం వినివేద్య గామ్ ॥ ౬ ॥ ఓవధీశ్శాలిపూ
 ణ్ణాశ్చ స్రకఫలాభ్యం వనస్పతిమ్ । మూర్తం నివేదయేత్పూర్వం
 తతస్సంస్థాప్య తర్పణమ్ ॥ ౭ ॥ ప్రచ్ఛాదనామృతంపైవ ప్రదన్యా
 దర్పణోదకమ్ । షడ్రసప్రభవేర్దివ్యైర్వై ౨వేద్యైః పావనైఃఫలైః ।
 గుళఖణ్డాఞ్చైర్పత్యైర్బహుభిఃపుష్పతపాచితైః । గుళముద్గపయో
 మిశ్రైర్నిశాజ్యతిలమిశ్రితైః ॥ ౮ ॥ దధిమిశ్రే స్రస్పిమిశ్రే ర్నఘ
 స్వాదుయ్యుతైఃఫలైః । క్రమాదన్వై రష్టమిశ్రై రపూర్వా వినివేదయే
 త్ ॥ ౧౦ ॥ సరసాభీరసాలాభిః పయసాసుశ్రితేనచ । పఃత్రైశ్శీ
 తలైస్సాస్విదు రసగజైశ్చ పానకైః ॥ ౧౧ ॥ భక్త్యైరోఘజ్యైః సఖ
 లేష్యైః పేయైరన్వై రనేకశః । శ్రద్ధాపూతేన మనసా యజేత్తన
 చమవ్యయమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఏకైకప్తింస్తు భాగేప పోక్షయేద్ధర్మవ
 రిణా । ఛోటికాం మన్త్ర సంయుక్తాం కృత్వా పాణిద్వయేనతు ।
 అథపాణిద్వయేనైవ అగ్నిషోమాత్మికేనతు । యోగ్యతా పదవీం కీ
 త్వా ముక్తాం కామదుఘాంతతః ॥ ౧౩ ॥ బహ్వాతదమృతేకుగ్భా
 ద్భోగజాలం యథాస్థిణమ్ । దత్వాఽర్ఘ్యంపుష్పముపరి సంస్పృశే
 ద్విష్ణుపాణినా ॥ ౧౪ ॥ సవ్యేనపాణినాఽఽస్పృశ్య ప్రకొస్థం ద
 ష్ఠిణస్యతు । తేనదక్షిణహస్తేన అగ్రసమగ్రాఞ్చి తేనతు ॥ ౧౫ ॥ ని
 వేదయేత్తతోవిప్రాశ్శీరసాఽవనతేనతత్ । అసన్నిక్షేప్తయోభా
 గోహ్వక్తభావమనువ్రజేత్ ॥ ౧౬ ॥ తత్తిథ్ధ్యాత్వాతు మనసాభ
 క్త్యా విష్ణోర్నివేదయేత్ । పావనైః పానకేస్సన్విచై ఛ్శీతలైర్నఘ
 రాదికైః ॥ ౧౮ ॥ త్వగేలాద్యన్వితైర్నృప్త ధూపకర్పూరవాసితైః
 నాళికేరోదకోపేతైస్తర్పణీయమనన్తరమ్ ॥ ౧౯ ॥ మసూరమాప
 చూర్ణైన రజనీశాలిజేనచ । సముద్వర్తిచ సంక్షాళ్య శీతలైర్బహు
 చారిభిః ॥ ౨౦ ॥ నైవేద్యాచమనార్థంతు గఢోదకమనుత్తమమ్

వాససానిర్మలం కృత్వా చస్తనేన సితేనచ ॥ ౨౧ ॥ సమాలభ్యసు
 ఘృష్టేన కర్పూరసపితేనచ । తిలాన్యకసురత్నాని సౌవర్ణైవాథ
 రాజతే ॥ ౨౨ ॥ సాత్రైకృత్వాఽథ మాత్రార్థం దేవాయావినివేద
 యేత్ । లవణశికోగలైలాత్వకగర్పూరపరిధావితమ్ ॥ ౨౩ ॥ జా
 తీపూగఫలోపేతం ససుగ్ధచృదంబహు । కర్పూరచూర్ణసంమిశ్రం
 ముక్తాచూర్ణపిమిత్రేతమ్ ॥ ౨౪ ॥ మాతశ్శక్లఫలోపేతం నాల్పికేరఫలా
 నిస్సేమ్ । ప్రదద్యాప్రీణతశ్చస్తే తామూబలం జగతఃపతే ॥ ౨౫ ॥
 ప్రత్యాశ్య గ్ధతోయేన అర్ఘ్యపాత్రార్ఘ్యతేనవై । పాణియుగ్మం
 యథావైశాత్ స్వచ్ఛసూత్యవనిర్మలమ్ ॥ ౨౬ ॥ నైవేద్యధూప
 పాత్రాజ్యేఃపాత్రైశ్చానిర్మలీకృతమ్ । కృత్వా సగ్ధదిగ్దాతా
 వ్యర్థైశ్చార్యై పరిసృమ్ ॥ ౨౭ ॥ ముద్రాం మూలాదిసున్ద్రా
 ణాం దగ్ధయిత్వా యథాక్రమమ్ । ధూయోఽర్ఘ్యగ్ధపుష్పేణధూ
 పావైస ససుగ్ధైవ ॥ ౨౮ ॥ జపయజ్ఞపిథానేన దేవంసస్తరిప్యే
 త్తః । స్ఫటికేనాక్షుమాత్రేణ స్వకైర్వాకరపర్వభిః ॥ ౨౯ ॥
 పాత్రం సంస్థాపయేత్పశ్చాద్ఘృపాత్రాచ్చ వారిణా । పిలిప్యచ
 ద్దనాద్యేషు స్థాపయేద్ధాజనే శుభే ॥ ౩౦ ॥ సంపూజ్యప్రష్పధూ
 పాద్యేర్మన్మన్మన్ తిగ్రోదవిన్యసేత్ । సాధారమాసనంవైవ శక్తిపూ
 ర్వైస్సమాప్యణమ్ ॥ ౩౧ ॥ చతుర్భుజంతు విరజో నారాయణ
 మివాపరమ్ । పరదాభయహస్తంచ బద్ధాజ్జలిధరఃస్మకేత్ ॥ ౩౨ ॥
 బ్రహ్మస్థానస్థితం తంచ సూత్రం ధ్యాయేద్భిఖాపసుమ్ । సన్నిధౌ
 భవదేవేశ సన్నిరుద్ధోభనాచ్యుత ॥ ౩౩ ॥ సూత్రాఖ్యమణిజాలే
 స్కియావచ్చస్త్రాగ్రతారణాః । ఏవం మనే ప్రతిష్ఠాప్య సూత్ర
 దుస్తేఽక్షుసంజ్ఞికే ॥ ౩౪ ॥ ప్రతిష్ఠితస్యవైపశ్చామ్నూత్రాంస్వాం
 దప్రదర్శయేత్ । యథాశక్తిజపం కుర్యాచ్ఛతమష్టాధికంతువా ॥
 తందివేద్య విభోగపశ్చాద్వాకగర్పూరమసాన్వితమ్ । పుణ్డరీకాక్షు వి

శ్వాత్మ మస్త్రీమూరై జనాద్దిన ॥ ౩౬ ॥ గృహాణాప్తి జపం
 నాథ మనుదీనస్య శాశ్వతమ్ । ఇత్యుక్త్వా సోదకం పశ్చాత్తు
 ప్పందక్షిణపాణిగమ్ ॥ ౩౭ ॥ అగ్రణానిక్షిపేద్విష్ణోర్ముఖమస్త్రీ
 ణ నారద । భావయేచ్ఛ తతిస్సమ్యు స్ఫురన్తీం తార కావళిమ్ ॥
 ప్రవిష్టాంభగవద్వక్త్రే వక్త్రా త్తద్భ్రష్టతాంపునః । హృదయాద్విజ
 శాద్దూలం సంహారాఖ్యక్రమేణతు ॥ ౩౮ ॥ పూర్వవస్త్రిష్టారదై
 ణ పరేణసహయోజయేత్ । ఏకైకం హృదయాదీనాం సర్వేషాంవి
 హితంత్వథ ॥ ౪౦ ॥ క్రియాత్కత్వాన్నదోషోస్తి అన్యథా తజ్జపంపినా ।
 ధూపందత్వా ప్రణమ్యాథస్తుత్వా నాస్త్రీశ్వరం తతః ॥ ౪౦ ॥ అ
 జ్ఞానాజ్ఞానతోవాపి జాతమూనాథకంచ యేత్ । దాసస్య మనుదీ
 నస్య తి స్తస్యం లోకలోచన ॥ ౪౨ ॥ ఇతి విజ్ఞాస్య దేవేశం భక్తి
 సాసధకోత్తమః । సంపూజ్య గద్గధూపైశ్చ తాస్తు భగవత్పయః
 త్ ॥ ౪౩ ॥ యథాక్రమం సనుభ్యర్చ్యైవైవెక్యంప్రణిపాద్యచ ।
 తేషాం మన్తావ్రీవసానంచ అగ్నిణాచ్యం నివేదయేత్ ॥ ౪౪ ॥ య
 వైభ్యోజేవయజ్ఞావై తన్మాత్రాన్తం ప్రదాయతు । అస్మిన్ కాలే
 ద్విణాద్యంతు తామ్బూలాన్తం సనుగ్నయేత్ ॥ ౪౫ ॥ శయ్యాఽఽ
 సనంతతోదద్యావగ్నా సస్తరయేత్తతః । న్యస్తాఽఽస్త్రీమాస
 నేయానూదనలాలయమర్ఘ్యభ్యత్ ॥ ౪౬ ॥ పూర్వవద్ద్వారయా
 గంతు కృత్వా సంప్రవిశేత్తతః । శశ్రూర్వోక్తపథినా ఉపస్పృశ్య
 నమాహితః ॥ ౪౭ ॥ ప్రమాణపరిశుద్ధంచ విభ వాసుగుణం శుభమ్ ।
 చతురావరణం కుణ్డం కృత్వా హవ్యాప్తివఘ్నాపితమ్ ॥ ౪౮ ॥
 త్ర్యంశేనాథైనవాఽంశేన ఖాతాద్వ్యాసోవిధీయతే । చక్రశఙ్ఖామ్బు
 జాకారం వృత్తంవా చతురశ్రకిమ్ ॥ ౪౯ ॥ గదాజ్యేష్ఠక్రపర్య
 వైద్యాఞ్చవైద్యాఞ్చితంతువా । అగ్నికారోవయోగ్యాని యాని
 యానిమాహామతే ॥ ౫౦ ॥ స్రుక్ స్రువాదీని భాణ్డాని త్వజీతవ్యాని

త్రోపి । యద్వా కిరీటశ్రీవత్సమాలాకాస్తు శలక్షణమ్ ॥ ౫౧ ॥ శక్తి
చక్రగదాపర్వసమస్తవస్త్రలాఙ్ఘిణమ్ । భృక్తారకరకాకారంకుం
ఙుకుర్యాద్ద్విచక్షణః ॥ ౫౨ ॥ కుణ్డం చతుర్మైఖలంవా త్రిమైఖల
వా ధాసినా । ద్విమైఖలం తథాచైకమైఖలంవా ప్రకల్పయేత్ ॥ ౫౩ ॥
స్థిరం సమైఖలం కుర్యాజ్జఙ్గమంతు విమైఖలమ్ । దేశకాలవశాచై
స కుణ్డం నఘటతేయది ॥ ౫౪ ॥ తంవినాహవనచ్ఛేదో నకార్యస్సి
ద్ధిమిచ్ఛతా । శోధితేహవ్యపలిప్తే చ స్థలైః చలమృదాఽన్వితే ॥ ౫౫ ॥
హోమస్తు పహితస్సమృజ్జన్త్రీ స్యానుత్త్రితస్యచ । పిణ్డికాచతుర
శ్రాశు బహిస్సర్వశ్రశస్యతే ॥ ౫౬ ॥ మధ్యే వర్తుం ప్రకుర్వీత
శ్రీపదం పర్వనాధ్యగమ్ । ఏవం కృతే శుచౌ కుణ్డే అగ్నికార్యం న
మాచరేత్ ॥ ౫౭ ॥ చుల్కాంవా మల్లకేవాపి హోమం కుర్యాద్య
ధావిధి । ఏతే స్పీకతమం కుణ్డం సమ్భవానుగుణం శుభమ్ ॥ ౫౮ ॥
సుధాద్యైర్వర్ణకైశ్శుద్ధైర్భూషయిత్యోపలిప్యచ । సుగన్దైశ్చవ్రవా
ద్యైశ్చ పశ్చగవ్యపురస్సరైః ॥ ౫౯ ॥ కుణ్డస్యారమ్భుకాలేతు
సంసాగరా నకృతాయది । నిష్పన్నస్యచ తేసర్వే విధేయాశ్చ
క్రమేణతు ॥ ౬౦ ॥ తాడయేదస్త్రీమస్త్రీణ పుష్పైర్వక్షిణ పాణి
నా । ఖననం తీక్ష్ణశస్త్రీణ దేశికశ్చాస్త్రీవిద్యయా ॥ ౬౧ ॥ గృ
హీత్వాచైకదేశాత్తు కుణ్డనుధ్యాత్తు మృత్యుణమ్ । అఙ్గుష్ఠానామి
కాభ్యాంతు హృదయేన సముద్ధరేత్ ॥ ౬౨ ॥ అస్త్రీజ్జీవసమీకృ
త్యనస్యాన్నిమ్నోన్నతంయథా । సంచయేత్కవచేనైవ కుట్టయేత్త
దనక్షరమ్ ॥ ౬౩ ॥ లెపయేర్వద్ధతోయేన అస్త్రీణ పరిశోధయేత్ ।
అస్త్రీజ్జ్నేః కుశాకాణ్డైస్తీక్ష్ణలాఙ్గాలన్జితైః ॥ ౬౪ ॥ అస్త్రీభి
మత్త్రితేనైవ దర్భకాణ్డద్వయేనతు । తన్మధ్యేచకుశాక్రీణ ప్రి
గాభవమవలమ్బ్యచ ॥ ౬౫ ॥ ఆరభ్య దక్షిణాశాయాం లిఖేల్లఖా
మునగ్గతామ్ । తస్యాముపరిసంలిఖ్య లేఖానాం త్రితయం స్ఫుటమ్ ॥

ప్రాగ్రం దక్షిణాఽఽశాదిహ్యదీచ్యస్తంచ సాస్తరమ్ । తత్రప్రా
గ్రరేఖాసు మత్వైకాపిణ్యథాభిధా ॥ ౬౭ ॥ దక్షిణోత్తరయోర్వై
తు సుమమ్నేదాదివైవతే । చతుర్థా ప్రణవేనాథ ప్రాక్షయేదర్థ
వారిణా ॥ ౬౮ ॥ తదభ్యర్వాప్యర్థులపూష్యైర్ధ్యాయే త్తద్భద్రసీ
తవత్ । ప్రణవైస్తు ప్రతిష్ఠానం ప్రాగ్వదస్య సమాచరత్ ॥ ౬౯ ॥
చతురశ్రస్థలే కుణ్డే దిగ్విదిగప్తకేబహిః । సంపూర్ణపాత్రం కుమ్భా
నాం అప్తకం వినివేశ్యవ ॥ ౭౦ ॥ ఊర్ధ్వావో మెఖిలానాం చతు
శాఽం దిక్పతుప్తయే । కాశేయవిష్టరస్థాంశ్చ వాసుదేవాదికాఽ
యజేత్ ॥ ౭౧ ॥ విదిక్ష్యప్యథయో గెస హ్యూర్ధ్వాన్తనుభరాత్తు
వై । తద్వదేవార్థులపూష్యైర్ధ్యైః పూజనీయాః క్రమేణః ॥ ౭౨ ॥
మృదుదర్భసమూహంచ నీరసంచాశ్మకట్టినుమ్ । శుష్క-గోమయ
చూర్ణైన యుక్తం గన్ధాత్మనా సహ ॥ ౭౩ ॥ కుణ్డే ద్రోణాంశ చూత్రం
తు సమారోప్యప్రసార్యచ । అద్విన్నాఽస్త్రోద్దర్శ్యైర్ధ్యైః స్రీమ
న్త్రాభిమన్త్రితైః ॥ ౭౪ ॥ కుణ్డభిత్తిగణం సర్వం ప్రాప్తిజ్ఞేః పరిభూ
వయేత్ । వర్షణా చాక్షవాటంతు సజగల్భ్య తదనస్తరమ్ ॥ ౭౫ ॥
సనుభ్యర్చ్యచపుష్యైర్ధ్యైః ప్రణవేనతు । తేనైవవిధినా నా
భిం పూజయేచ్ఛస్త్రీసన్నిభామ్ ॥ ౭౬ ॥ తతఃపవిత్రం దార్ఘ్యశీ
ఖానున్త్రాభిమన్త్రితమ్ । ప్రాకమాలసనాపేతం చతుష్పకప
దేన్యసేత్ ॥ ౭౭ ॥ హృన్మన్త్రైణ తతస్తత్రయోగపీఠం ప్రకల్ప
యేత్ । తత్రనారాయణాఖ్యాంవై శక్తిం విద్యోతలక్షణామ్ ॥ ౭౮ ॥
లక్ష్మ్యైకప్రతిపదం ప్రాప్తం అమృతామృతరూపిణీమ్ । సర్వాశ
యరూపాంఛ సర్వశక్తిసమన్వితామ్ ॥ ౭౯ ॥ సౌకుమార్యేణరూ
పేణ సర్వవస్త్రవస్త్రస్థితామ్ । శాశ్వతీం సృష్టిమూర్తేణ అవతార్య
హృదమ్బుజే ॥ ౮౦ ॥ పురాధ్యానక్రమేజ్జేవ హృన్మన్త్రైణ హృ
దమ్బుజాత్ । స్వనామ పదయుక్తేన సనమఃప్రణవాదినా ॥ ౮౧ ॥

రేచకేన వినిక్షిప్య కుణ్డహృత్పత్తనుభవతః । సంపూజ్య గర్భపుష్పా
 ద్వైర్య పత్తముద్రాం ప్రదర్శయచ ॥ ౮౨ ॥ తామ్రపాత్రై కవా న్య
 ప్త్వి సనూదాయ హుతాశనమ్ । ఆరణ్యం లోకీకం వాభ మణిజం
 దర్పణోద్భవమ్ ॥ ౮౩ ॥ నిధాయ కుణ్డస్త్రైశా న్యే సంసాగ్రార్థం
 చ సాంప్రతమ్ । సన్తాడ్యచస్త్రీ మస్త్రైణ ప్రోక్షయేచ్ఛిఖయాచ
 తమ్ ॥ ౮౪ ॥ హృదాభ్యర్పాన్యపుతం ధ్యానం వత్పాఽఽచ్చా
 ద్యాభవర్తణా । మూలం స్పృత్వా సమానీయ పూం కేణహృదస్తరే ॥
 మస్త్రానిలక రాకృష్టం కృత్వా తస్మాద్వినిర్గతమ్ । వ్యస్తోగుణగణా
 ద్విస్త్రైజో నానుగుణోహియః ॥ ౮౬ ॥ పరస్య బ్రహ్మణస్సోఽయం
 సామాన్యం సర్వ తేజసామ్ । విరేచ్య వినయసైత్తప్త్వి వహ్నిపా
 త్రైపురాత్పితే ॥ ౮౭ ॥ తతోఽగ్నిపాత్రమాదాయ నిర్ధామమతీడి
 ప్త్వినత్ । దక్షిణేన కి ర్లేక్షేన పాణిభ్యామథవాద్విజాః ॥ ౮౮ ॥ భృ
 ముత్వా చశుగ్ధావై తతిన కుణ్డాస్తరేక్షిపేత్ । ధ్యానేదేకత్వ
 మాపన్నం తతోమస్త్రాత్పిషాసహ ॥ ౮౯ ॥ యాజ్ఞోయైరిష్టనైశ్చ
 మైర్యః ప్రజ్వాల్యాస్యాభిమన్త్రితైః । హృదా దక్షిణహస్తైన కు
 ర్యాశ్చరిసమూహనమ్ ॥ ౯౦ ॥ ప్రదక్షిణక్రమేనైవ హ్యర్థం పా
 ణితలేనశు । శిర్యగ్వాఽధోముఖస్థేన నఖపృష్ఠమదర్శయన్ ॥ ౯౧ ॥
 అస్త్రాభిమన్త్రితేనైవ ప్రోక్షయేదర్ఘ్యవారిణా । తతస్త్యభగ్న
 మూలాగ్రైస్సమైర్తద్యాతుగ్రశై స్తరమ్ ॥ ౯౨ ॥ దిశిదశ్యుత్తగా
 శాస్తం యామ్యాఽఽశౌకౌతు సాస్తరమ్ । చతుర్గుణైశ్చతుర్ధాత్వ
 ప్యగ్రచ్ఛవైర్యపరస్పరిమ్ ॥ ౯౩ ॥ ప్రాక్పాన్తైఃపూర్వభాగాచ్ఛ
 యావదుత్తరగోచరమ్ । హోమోపకరణం సర్వం హోమబాణ్ణపు
 రస్పరమ్ ॥ ౯౪ ॥ అవతార్య తదూద్వైతు దక్షిణస్యాం తథాత్మనః ।
 ద్వస్త్యద్వస్త్యప్రయోగేణ ద్రవ్యస్థాపనమాచరేత్ ॥ ౯౫ ॥ పరిధిం శ్చే
 త్కనిచయం ముక్తదర్పణకరణ్ణికామ్ । స్రుక్సునౌచ చతుష్కంయ

దేకశ్రవినివేశ్యచ || ౯౬ || స్రగ్ధూపనుధుపరగ్రంచ బీజాన్యేకశ్రవైత
 తః | కాశేయంధూతకేశంతు విష్టరంచ ఘృతంచరుమ్ || ౯౭ || ఆ
 జ్యస్థాలీ చతుష్కంచ నిధాయతదనస్తరమ్ | ప్రణీతాపాత్రయ్యగ
 ళంకరకంచార్ఘ్యభాజనమ్ || ౯౮ || చతుష్కమేతదపరమగ్రతో వి
 నివేశ్యచ | ప్రాదేశమాత్రాస్సమిధః ప్రభూతం శుష్కమిన్దనమ్ ||
 పత్మకస్వేదహృద్వస్త్రం వానుభాగే నిధాయవై | అఘ్నోద్దకే
 నపాస్త్రేణకృత్నం పాననతాంనయేత్ || ౧౦౦ || తతస్తు మూ
 లదేశస్థా బ్రహ్మవృత్తాదికొఢ్ధితాః | సపన్ధాస్సత్త్వచస్పష్టా ఆధో
 నేమేస్తు చాధికాః || ౧౦౧ || ప్రియ్యోగ్యగుత్తరాగ్రౌచ ప్రాగ
 గ్రౌదక్షిణోత్తరౌ | చతస్రోవై పరిధయశ్శేఖానువ్రేణ పూజయే
 త్ || ౧౦౨ || విష్టరాణి తతోదద్యాద్ధృదా కుస్మాంధస్తకేతతః | తే
 ఘక్రమాత్పూజయేచ్చ లూకపాలాన్సవ్దకొఢ్ధితాన్ || ౧౦౩ || ఆ
 దాయ సోదకంచాథ ప్రణీతాఽఽఖ్యంచ భాజనమ్ | పవిత్రకంతు త
 న్నద్యే చతుర్దర్భకృతంన్యసేత్ || ౧౦౪ || ఉద్భృతోద్భృత్యహ
 నైన జలం తత్రైవ నిక్షిపేత్ | తతస్త్యష్టాక్షరంఘస్త్రం జపమా
 నోహిసాధకః || ౧౦౫ || భూయస్తదఘ్నసాసర్వం ప్రాక్షయేద్విష్ట
 రేణతు | శేషస్యప్రావణం కుర్యాత్సర్వదిక్షు స్తరోపరి || ౧౦౬ ||
 పునరేవాఘ్నసాఽఽపూర్య తన్నద్యే పరమేశ్వరమ్ | ధ్యాత్వాఽ
 ర్పయిత్వా సంస్థాప్య త్వగతస్తదనస్తరమ్ || ౧౦౭ || ప్రణీతేచా
 పరస్మిన్వై పాత్రేచాగ్రేకృతేసతి | సపవిత్రంతు తత్రాఘ్న్యం
 దత్వాచక్రంతు విన్యసేత్ || ౧౦౮ || మస్త్రీవాధం తదూర్ధ్వేతు
 ధ్యాత్వాభ్యర్చ్య యథాక్రమమ్ | తత్పాత్రముత్తరస్యాంచ కృత్వా
 సంపూజ్యవైపునః || ౧౦౯ || అథాజ్యం దశసంస్థారైస్సంసుకార్య
 త్సాధకోత్తమః | అధిశ్రయణమత్రాదాపుపాధిశ్రయణంతథా |
 ప్రసాదీకరణంచైవ హృత్పత్రేణ సమాచరేత్ | సంజ్ఞవొత్స్వవన

కుర్యాత్ప్రణవేనతుపాధకః ॥ ౧౧౧ ॥ హృదా పవిత్రీకరణం దృ
శానీ రాజనం తథా । తతః కవచమస్త్రైణ కుర్యాత్తదవకుణ్ణనమ్ ॥
అవలోకామృతీకారౌ క్రమాన్నేత్రేణవర్షణా । భాణ్ణస్థస్యయాదా
జ్యస్య దర్శైఃప్రజ్వలితైఃపురా ॥ ౧౧౩ ॥ స్పర్శనం విద్ధి సంసా-
రమధిశ్రయణసంజ్ఞకమ్ । ఉపాధిశ్రయణం నామ యత్తద్రావణ
ముచ్యతే ॥ ౧౧౪ ॥ ఆజ్యస్థాలీమథాదాయ త్వాజ్యం యత్ప్రా
గ్గ్రీవీకృతమ్ । తత్తత్రనిక్షిపేదాజ్యభాణ్ణార్థోపావనుత్తయే ॥ ౧౧౫ ॥
ప్రవాదీకరణం హ్యేతదుచ్చస్థేన కరేణతు । పునరాదాయకృత్వా
త్రై ఆధారోపరియత్తతః ॥ ౧౧౬ ॥ దర్భకాణ్ణచతుష్కంతు ద్వాద
శాణ్ణుశసంమితమ్ । తిర్యగుత్తానపాణిభ్యామవస్తభ్యం సాన్తరమ్ ॥
అనామాణ్ణుప్తయన్తైన యథా మధ్యంసతంభవేత్ । త్రైరాజ్యం చ
తురోవారాణానయేచ్చతురోనయేత్ ॥ ౧౧౮ ॥ అన్తరాన్తరయో
గేన హ్యోత్సనాన్కేస్తు సంముఖమ్ । ప్రణవేనోక్తసజ్ఞ్యేన కుణ్ణమ
ధ్యేదభిక్షిపేత్ ॥ ౧౧౯ ॥ సంస్థవోష్టవనే త్వేవం కృత్వాదార్భం
పవిత్రకమ్ । వినిక్షిపేచ్చ తన్నధ్యే పవిత్రీకరణంచ తత్ ॥ ౧౨౦ ॥
కుణ్ణాదుల్కుఖమాదాయ జ్వలన్తం ధూమపర్జితమ్ । తేనావర్తంసకృ
ద్విప్రతద్వే నీరాజనంస్తుతమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ నీరాజీకృత్యతత్పశ్చా
తకవచోదరగంస్తురేత్ । అవకుణ్ణనమెతద్ధి తర్జన్యా యత్ప్రీదక్షి
ణమ్ ॥ ౧౨౨ ॥ తేజసా హృదయస్థేన దృగ్గతేనావలోకనమ్ ।
నిరీక్షణమిదం విప్రతతస్త్రోపరిష్కరేత్ ॥ ౧౨౩ ॥ చస్త్రీమణ్ణల
మధ్యస్థం కేసుముద్రాసమన్వితమ్ । మస్త్రీంవై సౌరభేయంచ
స్ఫురదిస్తుశతప్రభమ్ ॥ ౧౨౪ ॥ తదన్తరస్థం మస్త్రీశం హిమాచల
నిభంస్తురేత్ । తత్పుత్రైరమృతోమైశ్చ శశిజైర్ధేనుజైరపి ॥ ౧౨౫ ॥
సర్వసంసారసంయుక్తం స్తురేదాజ్యంచ భావితమ్ । అమృతీక
రణం నామ ఇదం తే సంప్రకాశితమ్ ॥ ౧౨౬ ॥ స్రుక్కువావధచాదా

త్వాహుతీనాం స్వశక్తితః । తిలానాం ఘృతసక్తానాంశుద్ధేన హవి
మాసహ ॥ ౧౪౨ ॥ హుతావ్యం కర్తవ్యస్థానం యథావదవధార
య । ఆహుత్యాముద్భృతాయాంచ మూలమున్నావసానతః ॥ ౧౪౩ ॥
ప్రణవాస్తం పదం బ్రూయాదగ్నిం శోధయశోధయ । యథావస్థిత
హుపేణ తతస్త్వైవైవ బుద్ధిమాన్ ॥ ౧౪౪ ॥ దద్యాత్పూర్ణాహుతం ప
శోష్ణుతేనవ చతుష్ఫలీమ్ । అగ్నేర్వోమోఽథకర్తవ్యస్సర్వసం
సకారస్థయే ॥ ౧౪౫ ॥ హృదాఽనలం పుటికృత్య కర్మనామన
ముచ్చరేత్ । సహృదయామి స్వాహాఽస్తం సర్వకర్మస్వయం
కవః ॥ ౧౪౬ ॥ ఆజ్యేనసితైఃకకుసుమైస్సర్పిషావాధియాద్విజ ।
(గృహానాదిసంసకారాః కుర్యాద్దారావసానకాః ॥ ౧౪౭ ॥
శీకుక్షికుహరేయద్వై బహిష్ఠస్య ప్రవేశనమ్ । గృహానాంతు త
ద్విధి సంసకారం ప్రథమమునే ॥ ౧౪౮ ॥ ప్రాణయోగాచ్చయా
క్తిర్వహ్నిశ్చీజతరేస్థితా । జడరూపాచ యాసూక్ష్మై తస్మాశ్చి
ప్రసరోహియః ॥ ౧౪౯ ॥ భగవచ్చక్తిచైతన్యా సామర్థ్యాచ్చ
నేశ్వరైః । స్మృత్వైవం జుహుయాదాజ్యం తన్నస్త్రోణాదితేన
॥ ౧౫౦ ॥ భవేతుంసవనంచాగ్నేశ్చిచ్చక్తి నయనాత్తువై । సీ
పవ్రాఖ్యంతు సంసకారమగ్నేఃకుర్యాదనంతరమ్ ॥ ౧౫౧ ॥ అప్య
కృత్వ తదస్తస్థాశ్చిరఃపాణ్యాదయోఽభిలాః । స్వాంస్వాంవైకర్మ
మానం ప్రబుద్ధాస్సంశ్రయన్తియే ॥ ౧౫౨ ॥ విభాగకలనాత్తైహం
ముంతంతుదాహృతమ్ । అగ్నేర్వై జాతకర్మార్థం పూర్వస్థో
యేత్కృత్ ॥ ౧౫౩ ॥ నిస్సృతస్యచవై గృహాజ్ఞాతకం తమదా
గృతమ్ । హిరణ్యమధుసర్పిభ్యం స్తనసంప్రాశనంద్విజ ॥ ౧౫౪ ॥
గృహాత్తదనువైనామ జాతస్యాగ్నేః ప్రయత్నతః । వాసుదేవాది
గమూవై ప్రసిద్ధేనాజగయేత్తుతమ్ ॥ ౧౫౫ ॥ ఏనం సంసకారశు
స్యవైష్ణవాగ్నేఃప్రయత్నతః । మత్ప్రీన్నానానంపూర్వంయత్తద

న్నప్రాశనంభవేత్ || ౧౫౬ || శిఖాబద్ధంయదగ్నేస్తు తచ్ఛోశమి
 తివోచ్యతే | యదగ్నేర్హిమయేదాజ్యం తివోపనయనంస్త్రుతిమ్ ||
 వేదవ్రతంచ గౌదానం సమావర్త వివాహకా | కృత్వానలనృజి
 హ్వనాం భావయేత్సప్తకం పునః || ౧౫౭ || నవఖణ్డై సమిథానై కు
 ణ్డైగ్నావర్చిషోద్ధృతే | తథాదీప్తివ్రకాశాచ మరీచిస్తాపీనీతథా ||
 కఠాశ్చాలిహాచేవ కుణ్డం వ్యావృత్యవస్థితాః | ఈశపూర్వాగ్ని
 దిగ్భాగే వ్రభాద్యం త్రితయంస్త్రుతిమ్ || ౧౬౦ || రక్షోవారుణవా
 యవ్యే మరీచ్యాద్యం త్రయంతుతత్ | ఉద్దిజ్యుధ్యతోయా మ్యైస్థి
 తైకాలెలిహాభిదా || ౧౬౧ || రక్తం శ్వేతం తథా నీలం కృష్ణం పీ
 తం తథారుణమ్ | సౌదామినీనిభం ధ్యాయేజ్జిహ్వనాం సప్తకం క్ర
 మాత్ || ౧౬౨ || స్వస్వబీజైస్స్వసంజైర్వా స్వబీజైర్వా స్వ
 నామభిః | పతైర్కస్తైర్ద్విజశ్రేస్త భావయేచ్చయథాక్రమమ్ |
 అగ్నారాణ్యరిష్టవైష్టవ శక్తిర్యా దహనాత్మికా | త్రిలక్షణోయ
 మాధార ఆధేయో హుతభుగ్విభుః || ౧౬౪ || ఆశ్మనోగ్నేస్తు విశ్వే
 శో వాసుదేవస్సనాతనః | పవంజ్ఞాత్వా పురాసమ్యక్సక్తాం వైశ్వా
 నరీంపరామ్ || ౧౬౫ || ఆధేయోల్లిజ్జితా కారం ధ్యాత్వా కుణ్డగత
 నలమ్ | తజ్జనిత్రీం తతఃకుణ్డాజ్జ్వాలామా గ్నేణచాగతామ్ || ౧౬౬
 పరానస్తవ్రకాశాభాం నాసిక్యాం ద్వాదశావధి | తతోవతారయో 7
 న ప్రవిష్టాంభావయేద్ధృది || ౧౬౭ || తస్యసంశుద్ధదేహస్య పునరే
 సమాచరేత్ | సంబోధజనకం హువామం జడభావవ్రశాన్తిదమ్
 ఉచ్చార్యనూలమన్త్రీంతు ప్రణవద్వితయాన్వితిమ్ | జుహుయా
 దాహుతీనాంచ సహస్రంశతమేవవా || ౧౬౮ || తద్వదాజ్యేనస
 తస్య దద్యాత్పూర్ణాహుతిం తథా | సంసకృతస్యాకవైవహ్ని
 పూజాంకుర్యాత్తు భక్తితః || ౧౭౦ || పుష్పేష్టాపేన దధ్నాచ |
 తైరక్షతమిశ్రితైః | అన్నైర్భుక్త్యుఫలాపేతైరారాజ్యేనక్రమశోద్విజ

సముజ్జ్వల్యైవం విధానైన స్వమస్త్రైణానలంతతః । తర్పయేత య
ధాశక్తిః కిల జ్యాయేర్నుక్రమాత్ ॥ ౧౭౨ ॥ ఆజ్యేనవా కేవలైన
సహస్రతసజ్యాయా । అగ్నేః పూణ్ణాహుతిం దత్వా హోషదంతాం
ఘృతేనతు ॥ ౧౭౩ ॥ తతఃపూజావ్రకర్తవ్యా దేవస్యాగ్నేస్తు మ
ధ్యతః । పూర్వవచ్చప్త్యురేద్వహ్నిం సాకారం నిమగ్నప్రభమ్ ॥
స్వయోగబలవీర్యేణ వ్యాపకం సర్వద్వితమ్ । కదమ్బకుసుమాకా
రం స్వప్రభాభిర్విరాజితమ్ ॥ ౧౭౪ ॥ కుణ్డమాపూరయన్ సర్వం
సద్వ్యాకృత్యాశు సర్వశః । పవంహి వితతోవ్యాపీ నిరాకారస్సుదీ
ప్తిమాన్ ॥ ౧౭౫ ॥ అథ జ్వాలాజటాధారే వహ్నేర్వై కుణ్డమధ్య
శః । అనుసద్దీయతే బుద్ధ్యా విష్టరంశు యథోదితమ్ ॥ ౧౭౬ ॥ త
దర్చనమధ్యకుర్యాశు పక్షిష్టాపైస్సచస్తవైః । ముద్రాబంధంతతః
కుర్యాత్పతానరగణస్యచ ॥ ౧౭౭ ॥ తతోఽవతార్యత్వద్యేహృ
దయాంపరమేశ్వరమ్ । నిరౌద కాశ్చ్యమస్త్రైణా దద్యాతుష్షాంజ్ఞ
లింబిభోః ॥ ౧౭౮ ॥ సాజ్ఞం సలాఞ్చనం ధ్యాయేస్సకళం పరమేశ్వ
రమ్ । సాంముఖ్యం సన్నిధానంచ సన్నిరౌధననూచరేత్ ॥ ౧౭౯ ॥
అర్చ్యప్రదానపూర్వంతు సర్వంకుర్యాత్తు పూర్వవతత్ । మూలబి
మ్బ్రియథా ధ్యానమగ్నిమధ్యే తథాభవేత్ ॥ ౧౮౦ ॥ యానగ
యానగం ధ్యాయేనగ్నోస్థానే యథాస్థితమ్ । ఆసీనేత్వథచాసీనం
యానేచ తథావిధమ్ ॥ ౧౮౧ ॥ పక్షరాగారుణశుచిం స్తుర్తవ్య
మనలాస్పదే । మూలాదిసర్వమస్త్రైణాం తక్షన్ముద్రాః ప్రదర్శ్య
వ ॥ ౧౮౨ ॥ అర్ఘ్యగర్భాదివాభ్యర్చ్య పూజయేస్సకళంప్రభమ్ ।
యథో గాస్తానాసమ్యక్పూర్వోక్తవిధినాతథా ॥ ౧౮౩ ॥ సమిక్లణం
పాత్రస్థం కృత్వాఽభ్యర్చ్య హృదాయతతః । శిరసాఽవనతేనైవ
నివేద్యతతఃప్రభోః ॥ ౧౮౪ ॥ ఆజ్యేనాభయతస్సిక్తం బ్రహ్మక్షీర
దుమోద్భవమ్ । ఇథాష్టకం సమాదాయ ద్విధాకృత్వా ద్విజో

త్తమః || ౧౮౬ || నిధాయ దక్షిణస్యాంచ మధ్య ఆగ్నేయదిగ్గతమ్ |
విశ్రాంతం నైర్మలపదే ఉత్తరస్యాం తథాఽపరమ్ || ౧౮౭ || వా
య్యాశపదసంరుద్ధమాఘారాభ్యంతః క్షిపేత్ | ఇథ్థమూలాదథా
క్రాస్తమిద్వైశ్చోపరి సంస్థితమ్ || ౧౮౮ || స్రువమాజ్యేన సంపూర్య
సూర్యబీజేన చింతయేత్ | సహస్ర్రాశుంచ తన్వధ్యే దద్యాత్కు
ణ్ణస్యదక్షిణే || ౧౮౯ || అపరప్రీక్ స్రువిధ్యాత్వా సోమాఖ్యేనాతు
రేణతు | పూర్ణం శశాజుబిమ్బుంచ ప్రదద్యాత్తత ఉత్తరే || ౧౯౦ ||
సఙ్ఖ్యానుగుణమిద్భానాం ఘృతంచ జుహుయాత్తువై | సూర్యసో
మాత్సకంచాగ్నేర్విద్ధి త్లోచనద్వయమ్ || ౧౯౧ || ఏతయోరస్త
రంయదైవై తదగ్నేర్వదనంస్తృతమ్ | తత్రవైజుహుయాత్పూర్వం
సమిధాం సప్తకంక్రమాత్ || ౧౯౨ || ఘృతసిక్తాంచతుస్సఙ్ఖ్యాం
ఏతేకాంహి సుపుష్కలామ్ | ప్రాక్కుణ్ణుమాదినా లిప్తాం కాన్య
సంజ్ఞాంతుహోమయేత్ || ౧౯౩ || స్రగ్ధూపవ ధుపగ్రాంచ బీజావ్య
జ్యం యథాక్రమమ్ | తత్రాన్న సమిధో దానే పశేషోఽయం విధి
యతే || ౧౯౪ || సాదితం సంస్కృతాగ్నేప్రాక్ తం నిధాయాగ్రత
శ్చరుమ్ | సముద్ధుట్యావలోక్యాహ సంప్రీత్యావ్యుత్సృజ్యసా
తతః || ౧౯౫ || దర్భకాణ్ణవతుష్కేణ సాగ్నినా తదనుస్పృశేత్ |
తిన్వధ్యే స్రుక్పతుష్కాంతు మన్తైశ్చాజ్యస్య నిక్షిపేత్ || ౧౯౬ ||
అథాదాయ స్రుచంతత్ర తద్వద్దగ్ధావృతుష్టయమ్ | చతురస్థుల
మానేనావ్యన్నగ్రాసనుథాహరేత్ || ౧౯౭ || తం నిధాయ స్రువా
గర్భే తదూర్ధ్వే పూర్వవస్థుతమ్ | దద్యాదగ్నే చతుష్కాంతు
క్షిపేదన్నాహుతింతతః || ౧౯౮ || భూయోఽగ్నే స్రుక్పతుష్కాం
త్యప్యజ్యప్యప్యపాద్యయిత్సతః | తతోఽన్నమాజ్యసంసక్తం ప్రా
గ్వశ్మత్సాహుతింపునః || ౧౯౯ || దద్యాత్పూర్వప్రయోగేణ ఏ
వ మేనచతుష్టయమ్ | హుత్వాప్యన్నాహుతినాంచ ఆజ్యాభ్యాంజు

హు నూ త్తతః ॥ ౨౦౦ ॥ తిలైర్ఘ్నైశ్చ సమాయుక్తైర్ఘ్నైః త్తరసహస్రకమ్ ।
శతంశ తార్థం చాదంచా యథాశక్తిసమాచరేత్ ॥ ౨౦౧ ॥ ఆజ్య
క్తైర్ఘ్నైః ప్రద్యుత్యైః జుహుయాత్తతః । అర్ధనుద్ధాంశ సంయు
క్తనుధికంచాగ్రవర్తినామ్ ॥ ౨౦౨ ॥ జపకాలే తథా హోమే కర్త
వ్యం సిద్ధిమిచ్ఛతా । స్విప్త్యకర్షణవనం కుర్యాదన్నగ్రాసేనవై స
కృత్ ॥ ౨౦౩ ॥ కామ్యైరవశ్యఫలదైర్దైశ్చ కాలసముద్భవైః । తిలై
ఘ్నైః తేన పయసా దధ్నావా పాయసేనతు ॥ ౨౦౪ ॥ సిద్ధావైర్భక్ష్య
భిత్తైర్భక్ష్యైర్భిక్ష్యైర్దాజైశ్చ తణ్ణులైః । మూలైః ఫలైః పల్లవైశ్చ సు
ప్రకస్తేశ్చ కౌనులైః ॥ ౨౦౫ ॥ సుగంధైస్సంపద్యాద్యేః పుష్పేషు
వసితాదికైః । గుక్కులేనాజ్యమిశ్రేణ సమ్యచ్ఛిషేష్టకేనచా ॥
ధాత్రీఫలైశ్చ సరసైరుత్పలైశ్చ శుభైస్తథా । సుసితాసితరక్తైశ్చ
పద్మైర్భిక్ష్యైః సుశోభవైః ॥ ౨౦౬ ॥ దూర్వాకాణ్డైర్భగ్నాన్దైర్ద
న్దిసద్దన్దనిర్మలైః । పథోభిర్భ్రష్టావృత్తోత్థైః క్షీరమ్రునుమయైస్త
థా ॥ ౨౦౭ ॥ అమృతాక్షీరసంయుక్తా బేదుమ్బుగోమధుప్లుతాః ।
అద్భిన్నాగ్రాహ్యైః గ్నాశ్చ కణ్డకైః పరివర్జితాః ॥ ౨౦౮ ॥ సర్వా
స్త్రిమధుయుక్తాశ్చ ఘృతయుక్తాస్తువాపునః । యోక్తవ్యాన్యగ్న
మధ్యేషు సమిద్భస్సహసర్వదా ॥ ౨౦౯ ॥ సర్వాణ్యన్నపిశేషాణి
చప్రవాదీని యాన్యపి । సదన్తకాష్ఠం తామూలముతాట యోరిన్ద
తమ్ ॥ ౨౧౦ ॥ దాప్యాని లక్ష్మహోమేతు ఆసనాదీనియానిచ । మ
ధులవణపావాం సుకటు తైలాఙ్గితానిచ ॥ ౨౧౧ ॥ ఆజ్యయుక్తే
స్తైలైశ్చాన్దిసిద్ధయస్సకలాస్తథా । ఘృతేన పయసా దధ్నా హో
మస్తృప్తిం ప్రయచ్ఛతి ॥ ౨౧౨ ॥ పాయసేనతు సిద్ధావైర్భక్ష్యై
పుష్పిన్సదాభవేత్ । బీజైర్దాన్యైస్తణ్ణులైశ్చ తర్పితోమస్త్రీరాక్షి
జ ॥ ౨౧౩ ॥ ప్రయచ్ఛతి సదాశ్రేయః ప్రసన్నః పరమేశ్వరః ।

పల్లవైఃఫలమూలైశ్చ హోమస్తుష్టిం ప్రయచ్ఛతి || ౨౦౫ || జహతి
 చాపస్మశ్శుంఛ రోగాంశ్చోపశనుం నయేత్ | తర్హిస్థలపద్మ
 ద్యైఃపుష్పేశ్చావైశ్చిన్సితాదికైః || ౨౦౬ || సోభాగ్యనుతులం ప
 పా అదిరాతన్ప్రయచ్ఛతి | గుగ్గులాజైర్విజారోగ్యం శుభై
 ధాత్రీఫలైస్తథా || ౨౦౭ || శరకైరైర్బల్యఫలకైఃపశ్చగవ్యసము
 డ్దితైః | ఆజ్యాన్వేషపశ్చబీజైశ్చలక్ష్మీం శీఘ్రం ప్రయచ్ఛతి ||
 ఉత్పలైర్వశ్యకానుస్తుభోగకామస్తు హెలూనుయేత్ | దూర్వా
 జుగైశ్చ హోమేన ఆయుషోవృద్ధినాఘ్నయాత్ || ౨౦౮ || ప
 ధోభిశ్చశుభైర్హిమోమూషేశ్చాన్దిప్రదగప్రభుః | తిలానాం సశతే
 హెలూమో హరిణానసముద్రయా || ౨౦౯ || ఘృతస్య కార్షికో
 హోమః క్షీరస్యచ విశేషః | శుక్తిమాత్రాసులత్పక్ష్యప్రస్పృశ
 పాయసస్యచ || ౨౧౦ || గ్రాసార్ధమాసనున్నానాం భిక్ష్య
 ణాం స్వప్రమాణతః | సర్వేషామేవ బీజానాం ముష్టి నా హెలూ
 ముచూచరేత్ || ౨౧౧ || అగ్రాధుళిస్తు లాజానాం శాలీనాం ప
 శ్చకం సునేత్ | ఫలానాం స్వప్రమాణంచ పల్లనానాం శతైవ
 చ || ౨౧౨ || కర్కశ్చమాత్రా గుళికా హెలూశిన్యాగుగ్గుళోస్స
 గా | ధాత్రీ ఫలప్రమాణం నా సన్నువేసతి హెలూనుయేత్ || ౨౧౩ ||
 నూర్వాకాణ్డాని విప్రీర్ష్రీ చతుశ్చాష్టాణ్ణులానివా | సమిత్ప్రదేశ
 మానేన సమచ్ఛేదాస్త్యగన్వితాః || ౨౧౪ || అగ్నేర్వస్థాశ్చగ
 ధాశ్చ శబ్దాశ్చాకృతయస్తథా | వికారా విశిఖాచైవ సంవేద్యాః
 కర్షసిద్ధయే || ౨౧౫ || పన్నరాగద్యుశ్శ్రేష్ఠో లాఘోలక్తకసన్ని
 భః | బాలారకవణ్ణో హుశేభుక్ జయార్థం శస్యతేద్విజ || ౨౧౬ ||
 తస్మిన్కోపక సజాశశోణాభావాఽథ పావకః | చక్ర చాపనిభ
 శ్శ్రేష్ఠకుజుమాభస్తదైవచ || ౨౧౭ || రక్తానాం పుష్పజాతీ
 నాం వణ్ణేనాగ్నిరిహోచ్యతే | సుగంధో ద్రవ్యగంధోఽగ్నిర్ఘృతగంధశ్చ

శోభనః ॥ ౨౨౯ ॥ ఆయుర్ద్యవత్సగన్ధసాస్యద్విలస్వగన్ధశ్చ సువ్రతః ।
ఉగ్రగన్ధోఽభిచాకేతు విహితస్సర్వదాఽనలః ॥ ౨౩౦ ॥ జీమూత
విల్లకేకేభ్యమృదక్ష్ణభస్వనిశుల్యకః । శబ్దోగ్నేస్సిద్ధయే హేతురతోన్య
సాస్యేదసిద్ధిః ॥ ౨౩౧ ॥ రక్తాభస్తు యదావహిః క్షీణార్చిపరి
దృశ్యతే । పత్తరాగోపలాభశ్చ స్ఫటికాభస్తథా శుభః ॥ ౨౩౨ ॥
యన్త్రాసంకథితం పూర్వం యదితస్య ప్రదక్షిణమ్ । అన్యోన్య
స్యం ప్రపద్యేత తదా సిద్ధికరోఽనలః ॥ ౨౩౩ ॥ గర్వితేనతు వర్ణే
న యది కాపోతకాదినా । పరివర్తం కరోత్యగ్నిస్తథా విప్ర విపర్య
యః ॥ ౨౩౪ ॥ చాలామానై తన్నిమిత్తంవై హోమం కుర్యాచ్ఛ
తాధికమ్ । విషమాచ శిఖావహ్నేరుదయాశ్చ శుభావహాః ॥ ౨౩౫ ॥
హ్రీస్వాహ్రీస్వోన్నతాదీర్ఘా జ్వాలాసిద్ధిప్రదాస్తృతా । సిద్ధప్ర
దక్షిణావర్తశ్చ్రీప్రచ్ఛాదితద్వనిః ॥ ౨౩౬ ॥ సనిత్యమేవ శు
భకృన్యదవైర్వర్షిణీతోగుణైః । ప్రదీప్తే లేహిహనేఽగ్నౌ నిర్ణామె
సగుణేతథా ॥ ౨౩౭ ॥ హృద్యేతుష్టిప్రదేచైవ హేమాతవ్యం శ్రీ
యమిచ్ఛతా । అల్పలేజోఽల్పరూపశ్చ విష్ఫులిక్ల నమన్వితః ॥
జ్వాలాభ్రమవిహీనశ్చ కృశానున్నైవసిద్ధిః । అప్రబుద్ధే సధామే
చ జుహుయాద్యోహుతాశనే ॥ ౨౩౮ ॥ కర్మహానిర్భవేత్తస్య
త్వాభిచారార్థమన్నుతే । మర్దన్యపీతవర్ణశ్చ అవలీఢశ్చ యోఽశు
భః ॥ ౨౪౦ ॥ ప్రభామూర్తిగతోమస్త్రీస్త్రీతో యదిసత్తను । వి
ద్యాం ప్రయచ్ఛత్యదిరాద్దీప్తిస్తో భూప్రవశప్రభుః ॥ ౨౪౧ ॥ తా
పయత్యాశు శత్రూణాం ప్రకాశో పర్యవస్థయా । శత్రుక్షయం
దనాత్యాశు మరీచ్యామూర్ధ్వగోఽభుః ॥ ౨౪.౨ ॥ తాపిన్యామూ
ర్ధ్వగోమస్త్రీస్సర్వతాపోపశోదైః । విపక్షోచ్ఛాటనం కుర్యా
త్కరాళా సంస్థితో హుతః ॥ ౨౪౩ ॥ లేహిహావస్థితోమస్త్రీ
యదిసత్తస్యతే మునే । దద్యాదభీప్సితంచైవ దేహావై పరమం

పదమ్ || ౨౪౪ || స్వాహాకారం సదా హేమ మే పూర్ణాయా వాఽప
 డేనచ | తమేవ శాన్తికేకుర్యాద్వషడాప్యాయినేతిథా || ౨౪౫ ||
 స్వధా పితృక్రియాయాంచ ఫటారం క్రయకర్తణి | విద్వేపె
 హుంవశేస్త్రీణాం నమో మోక్షప్రసిద్ధయే || ౨౪౬ || కర్మ హా
 మావసానేచ ఘృతేనాపూర్వసస్రచమ్ | అథావాచప్రభూతేన
 హేమోమద్రవ్యేణ పూరయేత్ || ౨౪౭ || తతోపరిఘృతందద్వా
 త్తతోఽర్ఘ్య కుసుమాదిభిః | మూలదేశాత్సమారభ్య స్రుచం పూ
 జ్యస్రవాఽన్వితామ్ || ౨౪౮ || ఘృతయుక్తంతు తద్ద్రవ్యం స్రు
 చఃపుషకరకుక్షిగమ్ | ద్రవచ్ఛ్రోపసుం ధ్యాయేత్తతఃపూర్ణం
 సముద్ధరేత్ || ౨౪౯ || స్రుగ్ధణ్ణే దేహనాభాతు మూలసంఘ్య సం
 స్కరేత్ | నిషకళం మస్త్రీనాథంతు పూర్ణశీతాంశు విగ్రహమ్ ||
 ఆమూలాచ్ఛుశుచుచ్ఛక్త్యా ప్రాధరేచ్ఛ్వస్వవిగ్రహాత్ | విధాయ
 చేశ్వరాధారే శస్తాధారాఽన్ముతం మహాత్ || ౨౫౦ || నాసికా
 సన్నిహార్యే సుక్ష్మద్దేవతీతం స్కరేత్ | సామృతామాజ్యధారాం
 చ వసుధారామివక్షిపేత్ || ౨౫౧ || ముఖమధ్యేతు మస్త్రీస్వ
 తస్త్రిష్టావివరేఽథవా | హృశ్చక్షాన్తర్గతాం సహ్యకృష్టిష్టాం
 అనుభావయేత్ || ౨౫౨ || తయావై బృహ్పతః మస్త్రీం దారయే
 ద్బ్రహ్మధారయా | తృప్తం పుష్టంచ హృష్టంచ తుష్టంచై సాధ
 కోపరి || ౨౫౩ || మస్త్రీచ్ఛారసమేతావై శరీరకరణాన్వితా |
 ధ్యానోపేతా ద్విజశ్రేష్ఠ పూర్ణైయం పరికీర్తితా || ౨౫౪ || సర్వ
 సిద్ధికరీశశ్వంతాక్షులక్షీ వివర్ధనీ | బహుశుషేఢాన్దేఽగౌఽచ హా
 తవ్యం కర్తృసిద్ధయే || ౨౫౫ || ఏకాఽనేకప్రయోగాణాం నతుకర్త
 ణకర్తణి | తతోఽర్ఘ్య గర్భపుష్పాద్యోర్కస్త్రీనాథం సమర్పయే
 త్ || ౨౫౬ || ముద్రాఃపదర్పయేత్సర్వా మూలమస్త్రాదితఃక్ర
 మాత్ | చతుర్థాంశేన చాక్షాణాం కుర్యాత్పూలస్య తర్పణాత్ |

లాఙ్ఘనాభరణానాంచ లక్ష్మ్యుదీనాం తదర్థతః । అథనా హృద
 యాదీనాం తతోఽర్థేనాఖిలాసుచ ॥ ౨౫౯ ॥ పరమేశ్వర కాంతా
 సు తదర్థేన ద్విజోత్తమః । లాఙ్ఘనాభరణాదీని సర్వాణి జుహు
 యాత్ప్రమాత్ ॥ ౨౬౦ ॥ హృదాది పర్వమంత్రాణాం ఏకైకం
 జుహుయాత్తువా । విసర్జనం తతఃకుర్యాత్కత్వాఽర్ఘ్యం ధూప సం
 యుతమ్ ॥ ౨౬౧ ॥ భోగస్థానగతామంత్రాః పూజితాయే యథాక్ర
 మమ్ । ముఖ్యమంత్రశరీరంచ సంప్రవిష్టాంశ్చ సంస్మరేత్ ॥ ౧౬౨ ॥
 జ్వాలా జ్వాలాస్తరేయద్విత్యముద్రవైవ నిమ్నగాః । తంమంత్ర
 విగ్రహం ఘ్రాలం పర్వమంత్రాస్పదం ద్విజ ॥ ౨౬౩ ॥ ప్రవిష్టం
 భావయేత్సూక్ష్మే అధ్యక్షే హృదయాత్మికే । పరే ప్రాగుక్తరూ
 పంతు తంసూక్ష్మముఖయాత్మకమ్ ॥ ౨౬౪ ॥ తంపరం ప్రస్ఫుర
 దూప్రపం నిరాధారపదాశీతమ్ । నర్థిమాగ్నేణ హృత్పద్మే సంప్రవి
 ష్టంతు భావయేత్ ॥ ౨౬౫ ॥ మంత్రముద్రాసమేతేన పూరకేణ
 తు సప్తనమ్ । భాసితం భావయేద్దేహం తేనాపాదాచ్ఛిరోఽవధి ॥
 ప్రవిష్టేనతు మంత్రేణ ప్రయత్నేన వినాద్విజ । విగ్రహాఃకమృతే
 యస్య మంత్రస్తస్య ప్రసేదతి ॥ ౨౬౬ ॥ ఏవం విస్మజ్య మంత్రే
 శం ముక్తాబధేన వైసహ । సాధారాసనమంత్రాణాం గణేశస్య
 ద్విజోత్తమాః ॥ ౨౬౭ ॥ గుర్వాదీనాంతు విహితమర్థం లాఙ్ఘ
 న దర్పణాత్ । ఏతేషాంచ లయంవివ్రకుర్యాత్సృష్టిక్రమేణసు ॥
 ద్వార్థాస్త్రిలాకపాలానాం వప్రస్థహరిసేవినామ్ । గురుపూ
 ర్వక్రమాదిత్యమర్థమర్థం యథాక్రమమ్ ॥ ౨౬౮ ॥ సకృత్సకృత్స
 శక్త్యావా పూర్ణాంసర్వేష్వభక్షిపేత్ । విష్వక్సేనస్తతోభక్త్యా
 తర్పణీయస్త్రీలాక్షణైః ॥ ౨౬౯ ॥ వాషడనైన మంత్రేణ దద్యా
 త్పూర్ణాహుతిం ద్విజ । పూజయిత్వా యథాన్యాయ్యం కుర్యా
 త్తస్య విసర్జనమ్ ॥ ౨౭౦ ॥ అనలం పూజయిత్వాతు శక్తితస్తర్ప

యే త్తతః । అద్భిద్రకరణీం పూర్ణాం పూర్ణాం మస్త్రేణ పాతయే
 త్ ॥ ౨౭౩ ॥ సస్థర్కయే త్తతోవహ్నిర్ముక్తాం మస్త్రే సమన్వి
 తామ్ । కుణ్డే పుష్పాజ్జలిం క్షిప్త్వా వహ్నిమస్త్రే కనుస్పర్శా ।
 త్రాన్త్వాచైవ నమస్కృత్య యథావిధి విస్మజ్యతత్ । సమాఘ్ర
 యిన్యసెతోగ్రస్థైహ్యవతారక్రమేణతు ॥ ౨౭౪ ॥ సంమార్జ్యసు
 క్షువావగ్నోస్రుచం నిక్షిప్యచాగ్నపా । అర్ఘ్యపాత్రాత్తు చా
 పూర్య కుణ్డబాహ్యే ప్రదక్షిణమ్ ॥ ౨౭౫ ॥ కుర్వాదీశానకోణా
 వై అద్భిద్రో దకధారయా । పవిత్రకేణాథడోద్వై వినిక్షిప్యక
 రేణవా ॥ ౨౭౬ ॥ దవ్యాద్భిరసవైశేషం స్రగధోవదనాన్న
 సేత్ । అర్ఘ్యో వామభాగేషు పిష్టరసవసంయుతమ్ ॥ ౨౭౭ ॥
 అపవాస్య జలంపాత్రద్వితయస్థం తదర్పితమ్ । ఉపసంహృత్య
 శుతథా భస్మవాతదనంతరమ్ ॥ ౨౭౮ ॥ జలనిర్మూలితేనైవహూ
 ర్ధ్వపుణ్డ్రో చతుష్టయమ్ । హృద్యగుయోర్గలాటేచ కుర్మాదీపశి
 ఖా౨౬కృమ్ ॥ ౨౭౯ ॥ అథార్ఘ్యపాత్రనూదాయ గత్వా భగవ
 తో గృహమ్ । నమస్కృత్యాజ్జగన్నాథమష్టాంగపతనేనతు ॥ ౨౮౦ ॥
 ఆపూర్య పాణియుగళం పుష్పేష్టత్రాపరిష్ఠిణమ్ । సంస్తరేన్ని
 పుగళం మస్త్రే మన్యుతేనోపబృంహిణమ్ ॥ ౨౮౧ ॥ ప్రభూతదీప్తి
 చుచ్ఛరితం నిక్షిపేన్నస్త్రే మూర్ధని । తర్పితోఽసి విభోభక్త్యా హో
 నేనానలమధ్యగ ॥ ౨౮౨ ॥ ఔలామద్రవ్యేషు యద్వీర్యం తది
 దంచాత్మసాతుగురు । వినివేద్యవిభోర్హూనం పూజాం కృత్వా యి
 ధావిధి ॥ ౨౮౩ ॥ గృహీతం భావయేత్తైవ ప్రసన్నేనాస్తరాత్మనా ।
 ఏవం సమాప్య ఔలామాస్తం అర్ఘ్యగర్హాదిభిర్విభుమ్ ॥ ౨౮౪ ॥
 సమధ్యైర్వ్యపితౄణాంచ సంవిభాగమథాచరేత్ ॥

ఇతి శ్రీపాశ్చరాత్రే ఈశ్వరసంహితాయామ్
 భాజ్యసనాగ్నికార్యవిధిర్నామ పబ్బమోధ్యాయః.

(౧౭) షష్ఠీఽధ్యాయే పితృసంభాగాదిశయనోత్సవాస్తవిధిః ౬౫

మునః — పితౄణాం సంవిభాగస్య విధిఃకీదృక్ఫలం
 చ కిమ్ ? । తత్సర్వం మునిశార్దుల వర్ణ్యతాం భవతాఽధునా ॥౧॥
 వారదః — ఆ రాధ్యస్యాగ్రతో విప్రాః ప్రత్యహం క్రియతేతుయ
 త్ । షష్ఠేయం సంవిభాగంతముస్తమం సర్వకర్తృణామ్ ॥ ౨ ॥ సం
 విభాగాఽపిపితౄణాంచ భవత్యన్యథావాణనరః । ప్రయాన్తి తృప్తిమ
 తులాం తేనకర్తవశాదపి ॥ ౩ ॥ సంవిభాగఃపితౄణాంచ యథా
 కార్యస్తఫోచ్యతే । కుణ్డస్య యోని నికటే దక్షిణాగ్రాం స్తరేకు
 శాః ॥ ౪ ॥ భద్రపీఠసమీపేతు య్నాతలెవా తమాధ్వతః । స్తరోప
 రిఃకీర్వాక తిలానసరజతోదకాః ॥ ౫ ॥ క్రమేణ భావయేత్తత్ర పి
 తౄనాకపితౄణాహారాః । తృప్తయేహ్యథసర్వేషాం దేవాయ పినివే
 ద్యవ ॥ ౬ ॥ ప్రోక్షితాన్యన్నపాత్రాణి చత్వారి కబళానివా ।
 స్తరోధ్వేతు నిధాయాక సంపూజ్యాఽస్మిదినాతతః ॥ ౭ ॥ క్రమ
 ేణ చాతురాత్మియైర్నస్త్రేరపవ్యయ యోగతః । తతస్తు నామ్నా గౌ
 శ్రేణ మస్త్రీపూర్వం తిలాదకమ్ ॥ ౮ ॥ సర్వేషామర్ఘ్య కలశాః
 బ్రవద్యావప్య యథాక్రమమ్ । తాదర్శ్యనాక చతురో పినివేశ్యాసనే
 షుచ ॥ ౯ ॥ లబ్ధలక్ష్యాశ్చ రేత త్వే బ్రాహ్మణాః పాఞ్చరాత్రి
 కాః । ప్రాశ్చుఖం ద్వితయంచైవ ద్వితయంచాపుదఙ్ముఖమ్ ॥౧౦॥
 సంపద్యభావేఽప్యేకంవా పినివేశోఽక్షరాననమ్ । అథతేషాం క్ర
 మాతుర్గ్రాధిదర్పనం చాతురాశ్చ్యవత్ ॥౧౧॥ అర్ఘ్యానులేపనా
 ద్యేస్తు భాగైర్నాత్రానసానకైః । తన్నతాలోచితైస్సర్వైరనుపా
 దేయవజ్జితైః ॥౧౨॥ తైశ్చాపి మానసిస్తైస్తు భవితవ్యంసుయన్త్రి
 తైః । వాగ్యతా బద్ధలక్ష్యాస్తవ్యన్నమూర్తౌ జనార్దనే ॥ ౧౩ ॥
 యేఽశ్నన్తి పితరస్తేన తృప్తిమాయాన్తి శాశ్వతీమ్ । అతస్సవ్యభి
 చారంతు మానం వర్ణ్యం క్రియాపరైః ॥ ౧౪ ॥ శుభమవ్యభిచారం
 యత్తతాగ్ర్యం సర్వవస్తుషు । యదజ్ఞసజ్జేతమయైరవ్యక్తేర్నా

సికాఽక్షరైః || ౧౫ || కృతమోక్షపుటైర్బుద్ధైర్జ్ఞానం తస్మిన్ భవతి
కృత్ | స్వయమేవ స్వబుద్ధ్యా తస్మాద్భవస్తుషు వర్తతే || ౧౬ ||
శబ్దేరనుపదిష్టేస్తు తస్మానం విధిసర్వదా | తస్మాద్వైశ్రాంతభోక్తవా
ణాం దివ్యేనా పితృకర్మణి || ౧౭ || దద్యాన్వైవేద్యవత్సర్వం
మర్యాదాఽభ్యస్తరేఽగ్రతః | యేనాచమనపర్వంతం కాలంతిష్ఠన్తి
వాగ్వతాః || ౧౮ || విధినాఽనేనవై నిత్యమథయజ్జేతు వైష్ణవే
సంవిభాగఃపితౄణాంచ కార్యస్తదవిజ్ఞేర్నరైః || ౧౯ || కృత్వా
వ్యతిలోదకాన్తంవా ఫలమూలైస్తృశక్తితః | తదర్థం గ్రాసమాత్రిం
తు దద్యాన్తోపకభైతుకే || ౨౦ || యిష్టాద్వివ్రైర్మహామన్తైర్వ
త్తంయత్పూజితేఽచ్యుతే | పిత్రర్థమల్పంవాభూరి తత్రైహామక్ష
యంభవేత్ || ౨౧ || తమభ్యర్వాప్యిర్ముగ్ధాద్యైర్మూలమూర్తిగ
తంపిభుమ్ | ప్రాజుణేషుచ సర్వేషు ప్రాసాదేషుశ్రవేషుచ
ప్రతిష్ఠితేషు శోభార్థం విభవన్మౌహమూర్తిషు | తత్రైవ గోపుర
ద్వార దిబ్బూర్తిషుచ మణ్డపే || ౨౩ || సాన్నిధ్యంచైవ యాతాసు
శక్త్యానిత్యం సమర్పనమ్ | షోడశైగుపచాలైర్వా ద్వాత్రింశద్భి
స్తతోధికైః || ౨౪ || కుర్యాత్తన్నూర్తిమన్తైర్పితౄణానైమిత్తకే
ష్వపి | జపాన్తం హవనాన్తంవా సానాద్యం సాధకస్తతః || ౨౫ ||
తత్తన్నూర్త్యగ్రదేశేస్థే కుణ్డేహోమం సమాచరేత్ | నకర్తూర్పాఽఽ
దికంతత్ర స్తవనంచోత్సవాదికమ్ || ౨౬ || బలిదానంచ సర్వత్ర
పవిత్రారోహణాదిషు | నాచర్తవ్యం విశేషేణ పరతన్త్రాసు మూ
ర్తిషు || ౨౭ || నిత్యాభిషేకమాత్రింతు తాసు తత్ర సమాచరేత్ |
సితాదివర్ణయుక్తాసు ప్రోక్షణంవా నివేదనమ్ || ౨౮ || మూలాల
యార్పయాసార్థం పరతన్త్రాసు దేశికైః | పవిత్రారోహణం కా
ర్యమగ్నేనాధివాసితైః || ౨౯ || పూరకేషుచ సర్వేషు తత్రైవా

స్య తిలోదకాన్నంవా ఫలమూలైస్తృశక్తితః | తదర్థం

గ్రయణాదికే । ఖగేశ విష్వక్సేనాది పరివార గణేష్వపి ॥ ౩౦ ॥

ప్రతిష్ఠితేషు గౌసేషు పూజ్యమాశ్రయమూర్తివత్ । అమూర్తస్య

ఖగేశస్య పిష్వక్సేనాదికస్యచ ॥ ౩౧ ॥ కుముదాదిగణేశానాం

ద్వారావరణవాసినామ్ । అన్యేషాం పరివారాణాం మహాపీఠని

వాసినామ్ ॥ ౩౨ ॥ అగ్రైనిత్యోత్సవార్పాయాః దద్యాత్కాలత్ర

యే బలిమ్ । సాకారోవానిరాకారో విష్వక్సేనోగజైస్సహ ॥ ౩౩ ॥

యద్వాసనుర్పనీయశ్చ బల్యవై శిష్టవస్తుభిః । నిత్యోత్సవం తతః

కుర్యాత్సర్వాలంకారసంయుతమ్ ॥ ౩౪ ॥ ప్రాకారద్వారజే

నానాం బలిదానపురస్కరమ్ । తద్విభానం ప్రవత్యౌమి శృణుశ్చం

మునిపుణ్దవాః ॥ ౩౫ ॥ కృతేనయేనభక్తానామభీష్టం జాయతే ఫ

లమ్ । నిత్యోత్సవార్థం బిమ్బంతు సౌవర్ణం రాజతంతువా ॥ ౩౬ ॥

తామ్రజం పైశ్చంబాఽథ నాశుచ్యం శచ్చతుర్బుజమ్ । మూ

లబెగానురూపంచ స్థాపితం పునా ॥ ౩౭ ॥ సస్త్రా

భరణసాలైశ్చైవ యథాశోభమలంకృతమ్ । మూలబిమ్బగతాం శ

క్తిం తస్మిన్నారోప్య మన్తక్రితః ॥ ౩౮ ॥ సమభ్యిరాప్యోఽఘ్నిపు

షాప్యద్యోభౌగైష్టూషాన్దిమైస్తతః । ఆప్తే గారాధితే జేవే స్వయం

వ్యక్తాలయాదిషు ॥ ౩౯ ॥ సాధకం వరియేదన్యం బలిదానాదికర్మ

ణి । పురాగ్భగ్భవాద్వారి తథాచైవాగ్రమన్తపే ॥ ౪౦ ॥ ఘట్టా

వాదసమేతేన దీపేన జ్వలితేనచు । ద్వార్స్థానస్థ్యుది ధూపాన్తై

స్సనుభ్యి గాప్యోఽఘ్నివారిణా ॥ ౪౧ ॥ దత్వాద్వణం తతశ్చాప్నం

తర్పణాన్ఘృస్తతఃపరమ్ । తాంబూలంచ క్రమాద్దత్వా తత్తన్న

వైక్రిరనుక్రమాత్ ॥ ౪౨ ॥ స్వర్ణాది నిర్మితం యానం పురస్తాన్పి

భమాజుణె । సుగంధపుష్పప్రభయా తౌమ్యైత్తాత్ప్రేసి తాదిభిః ॥

యథాశోభమలంకృత్య తస్మిన్ బల్యర్థకాతుకమ్ । ప్రాచీముఖం స

మూరోప్య ప్రాజుణేషు ప్రదక్షిణమ్ ॥ ౪౩ ॥ ఆతపత్రైస్సితా

ద్వేష్య నూయూరేకకేతుయస్తిభిః । పతాకాభిశ్చానురైశ్చ తాల
 వృత్తైశ్చ శోభనైః ॥ ౪౫ ॥ గణికా దేవనాసిభిక్తాయై క్రైర్వాద్య
 సజ్జయైః । భేరిపటహఘోషైశ్చ శ్రుతిఘోషసనున్వితైః ॥ ౪౬ ॥
 ఏవమాద్యైరలంకారైర్గోళమయేనోపలేపితే । మణ్డలే హస్తమాత్ర
 తు బలిదాన పురస్సరమ్ ॥ ౪౭ ॥ ద్వారావరణదేనానాం ధ్యా
 త్మాణాంవా స్వదితుచ । వక్ష్యమాణ విధానేన నియతోత్సవమా
 చరేత్ ॥ ౪౮ ॥ పీఠోద్వేష విష్ణు భూతానాం సగణానానుధార్పన
 మ్ । కృత్వా సముక్తరేత్ శేషం తృప్త్యర్థం సోదకం బలిమ్ ॥ ౪౯ ॥
 పీఠం ప్రదక్షిణం నీత్వా చతుర్థానా ద్విధాఽభయం సమోక్త్యన్వత్ర
 గీతాద్వైర్దైవనున్వప్రవేశయేత్ ॥ ౫౦ ॥ ప్రాణాణియవిశాలేషు
 బహిష్కేషుచ సాదరిమ్ । మణ్డితం రథనూరోప్య పరిభ్రమణమా
 చరేత్ ॥ ౫౧ ॥ యానా దేరవిరోప్యాభ పాచుకే ఏవి వేద్యచ ।
 అగ్రమణ్డపథూమిష్టే భద్రపీఠే నివేశ్యచ ॥ ౫౨ ॥ పాశ్యాఘ్నోచ
 మనా మ్నోభిశ్చన్వనాద్యనులేపనైః । మాల్యైర్వానాపిధైశ్చాపి
 ఘోషైస్తామూలపశ్చిమైః ॥ ౫౩ ॥ అభ్యర్చ్య శ్రుశాస్త్ర్యర్థం
 స్వస్థానే సన్నివేశయేత్ । ఆకా నివేశితాం శక్తిం తన్న్మలేఽనియో
 జ్యచ ॥ ౫౪ ॥ తమభ్యరాచ్యర్ష్యుగ్ధాద్యైః ప్రణమేత్ ప్రతిపూర్వ
 కమ్ । త్రికాలం యత్రవిధివత్క్రియితే నియతోత్సవః ॥ ౫౫ ॥
 తత్రనర్వ సమృద్ధిసాస్యద్రాజ్ఞో రాష్ట్రస్యచానికమ్ । అభావేబ
 లివిమ్బస్య హేతునా సన్నిధిక్యతే ॥ ౫౬ ॥ కూర్పేనవాఽన్వ
 మూర్త్యావా కుర్యాన్నితోత్సవంతతః । నిశ్శేషసోప్వసంహారం
 కృత్వా చార్థ్యాదికస్యచ ॥ ౫౭ ॥ సత్వాస్తుత్వాచ దేవేశం తతః
 పాద్య ప్రతిగ్రహేత్ । పాదోదకం సమాచాయ విగ్రహం సేవయే
 త్స్వకమ్ ॥ ౫౮ ॥ భుక్తాని పత్రపుష్పాణి విదధ్యాన్మూర్ధనిస్వకే ।
 పుష్పార్ఘ్య గణపూర్వాణాం దేవయజ్ఞైక్యతే సతి ॥ ౫౯ ॥ ఏనయా

(౧౮) ప స్త్రీ-భ్యాయే పితృసంభాగాదిశయనోత్సవాస్తవిధిః ౬౯

దాహృతానాంచ భక్తానాం మన్త్రీసెవినామ్ । మూర్ధ్ని సన్ధార
ణా చ ఘృతైర్ద్రో గాభగ్యం క్షయ మేతచ ॥ ౬౦ ॥ కీర్తిం శాంతిం శ్రీ
యాఽఽరొగ్య సిద్ధిం సముపయాతిచ । పశ్చాచ్ఛరీర యాత్రోర్ధం
లభ్యర్థ్య పర మేశ్వరమ్ ॥ ౬౧ ॥ లభ్యానుజ్ఞస్తు వైకుర్యాదనుయా
గం యిథాపిధి । భోజ్యం నైవేద్య పూర్వంతు సర్వసూదాయశా
సగమ్ ॥ ౬౨ ॥ పినేద్యచ దేవాయ పవిత్రకృత్యచామ్భసా । స
త్యరూపాహృలత్యాయాపవన్నదోషక్షయంకరీ ॥ ౬౩ ॥ చెతసా
చాతురాత్మీయా భావనీయాచ భావనా । తథాఽఽత్పాఽధ్యక్ష సం
జ్ఞోఽన్నే స్వామృతావే వ్యవస్థితః ॥ ౬౪ ॥ ప్రమృయో భగవాన్
రూపే పరిద్విత్యేషు లాక్ష్మీ । భోక్తా మహాఽఽత్పా భగవాన్ వా
సు దేవస్సయం త్సజః ॥ ౬౫ ॥ చతుఃప్రణవసంజప్తం తతోఽమ్భ
స్పృశకం పితేత్ । వక్త్రీకుణ్డేషు తేనేవాస్యన్నాహుతి చతుష్ట
యమ్ ॥ ౬౬ ॥ హుత్యాచాభినుత్రేక్రా నైస్తతోఽన్నీయాద్యథా
రువి । సమాచమ్యపున ర్దాయాన్నోయతో భగవన్స్పృహమ్ ॥ ౬౭ ॥
నునోబుద్ధ్యభిసూనేన సహన్యస్య ధరాతలే । మూర్తవచ్ఛతురఃపా
దాన్ శిరస్తత్రైవ పంచమమ్ ॥ ౬౮ ॥ ప్రదక్షిణసమేతేన శ్వేవం
రూపేణ సర్వదా । అష్టాజ్ఞేన నమసుగ-ర్ద్యాదష్టాక్షర పురస్సరమ్ ॥
పవనస్థాజ్ఞ యజనవనుయా గాస్తమీరితమ్ । అస్తకరణ యాగాది
యావదాత్మనివేదనమ్ ॥ ౭౦ ॥ తదాద్యమజ్జయాగస్య నామ్నాఽ
భిగవనంసుహత్ । పూజనం చార్ఘ్య పుష్పవైర్యోఘ్నైర్యోఘ్నఖిలం
మునే ॥ ౭౧ ॥ బాహ్యోపచారైస్తద్విద్ధి భోగసంజ్ఞంతు నారద । మ
ధ్యాత్యాతైన దధ్నాచ పూజాచ పశునార్పయా ॥ ౭౨ ॥ తత్ప్ర
తీయంహి యాగాజ్ఞంతుర్యమన్నేన పూజనమ్ । నివేదితస్యయద్దా
నం పూర్వోక్త విధివామునే ॥ ౭౩ ॥ సంప్రదానంశు తునామ
యాగాజ్ఞం పంచమంస్తృతమ్ । వహ్నిసంతర్పణం షష్ఠం పితృయా

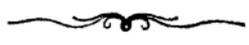
గస్తు నస్తవమ్ || ౧౪ || ప్రాణాగ్ని హవనం నామ్నా త్వసుయాగ
స్తదస్తవమ్ | ఏవమహ్వాజ్యసహితాం పూజాంకుర్యాద్యథావిధి || ౧౫ ||
యత్రద్వాదశ కాలేజ్య కర్తవ్యా ౨౨భూతివిస్తరాత్ | తత్రప్రా
భాతకీంకుర్యాత్పూజామహ్వాజ్యసంయుతామ్ || ౧౬ || అర్ఘ్యయం
తు పాశ్చాత్యం వినాఘాతాం సమాప్యచ | పితౄణాం సంభా
గంచ అనుయాగం యథోదితమ్ || ౧౭ || దేశిక స్వైజ్యయా కుర్వా
న్నిత్యం మాధ్యం దినార్చనే | త్రికాలేష్యేకమహ్వాజ్యం షడజ్యం చా
చరేద్వయమ్ || ౧౮ || యోగార్థినాంచ స్వాధ్యాయం భోగమ
ధ్యాత్వసంజ్ఞితమ్ | తత్తతాగ్రలెషుకుర్వీత స్వాధ్యాయమధునో
చ్యతే || ౧౯ || అష్టాశ్చైవ నమసకృత్య మమ్యపిశ్యాగ్రతోవిభోః |
ఆగమాధ్యయనం కుర్యాత్తద్వాఖ్యాత్థివిచారణమ్ || ౨౦ || ప్రా
క్షైరథసద్ధ్యాసమయే స్నాత్వావా జఘనావధి | త్రాశయిత్వా త
గఃకుర్యాద్వాససాంపరివర్తనమ్ || ౨౧ || సాయస్తనార్చనం కు
ర్యాత్షడజ్యం బలిపశ్చిమమ్ | తత్తతాగ్రలెషు కుర్వీత యథాశాస్త్రో
దితేనచ || ౨౨ || జపంకృత్వా యథాశక్తిస్స్వాసాద్యశయనం
తతః | సమాధాయ బహిర్దేవం నిరాలమ్బపదేస్థితమ్ || ౨౩ || ఆ
ప్రయత్నేనవైతావదనుగ్ధేన చేతసా | సహ తేనైవవైనిద్రా యా
వదభ్యేతి సాంప్రతిమ్ || ౨౪ || సముత్థాయార్ధరాత్రైరథ జిహ్వా
ద్రో జితశ్రమః | కమణ్డలుస్థితేనైవ సమాచమ్యతు వారిణా || ౨౫ ||
గురుం దేవం నమసకృత్య ఉపపిశ్యాజినాసనై | యోగాధ్యాసం
తతఃకుర్యాద్యథావిధిమునీశ్వరాః || ౨౬ || సమాధాయాత్మనా ౨౨
త్తానం ఏవంత్యక్త్వా జపక్రియామ్ | ధ్యాతృజ్ఞేయవిభాగేన యా
నత్తన్యయతాం ప్రజేత్ || ౨౭ || సదాసంవేద్య నిర్ముక్తై సమాధౌ ల
భ తే స్థితమ్ | అధ్యాసాద్భగవద్యోగీ బ్రహ్మసమృద్ధ్యతేతదా |
తత్రశ్రమ జయంకుర్యాత్త్యక్త్వా ధ్యానాసనేక్రమాత్ || ౨౮ ||

శయ్యాఽఽసనం నివేద్యాశ మూలమూర్తిరసస్తరిమ్ । లక్ష్మ్యాది
 శక్తియై కృత్య యాగమూర్తిగతస్యచ ॥ ౮౯ ॥ తస్మిన్నారోప
 యేద్దేవం సర్వాజ్వరిశోభితే । అఘృణం పాద్యం తథాఽఽచా
 మం పరిగ్రహ సమన్వితమ్ ॥ ౯౦ ॥ దత్వా సమాలభెత్పశ్చ
 చ్చస్తనాద్యనులెపనైః । సుగంధపుష్పమాల్యాదివిధూపే నివేద్య
 చ ॥ ౯౧ ॥ భిక్ష్యాణ్యపూపపూర్వాణి సక్షీరాణి ఫలానిచ । త
 ర్పణానుభృత్ప తామూర్బలం పాఙ్గం సర్వస్థభాఽతమ్ ॥ ౯౨ ॥ నివే
 ద్య దేవదేవాయ విభి వానుగుణంతతః । సర్వంచ వినయేనైశ్చ శ్చ
 త్తస్మిన్ కర్తవ్యశం చయత్ ॥ ౯౩ ॥ తుష్టంగృహీతం తత్పూర్ణం
 భావయేద్దక్షిణంకరమ్ । సన్న్యాధ్యే నిష్రాళంనుస్త్రీం సర్వయతీ
 త్తాకులమ్ ॥ ౯౪ ॥ యోగోష్ఠాం ఫలసంపత్తిం లక్ష్మీరూపాం విది
 త్తయేత్ । మూలనుస్త్రీ సముచ్ఛార్క పాణిమధ్యే తథాస్తరేత్ ॥
 భూయశ్చ నిష్రాళంనుస్త్రీం తస్మాదుపరి భావయేత్ । సశీర్షజా
 నునీభూమా కృత్వా ఽస్థిర్నివేదయేత్ ॥ ౯౬ ॥ ప్రసాదాభిముఖ
 నాథ తేన తచ్ఛాశ్చపాత్యోగమ్ । భావనీయం ద్విజశ్రేష్ఠాః పరి
 తుష్టేన చాదగాత్ ॥ ౯౭ ॥ సంన్యాసం సంఘం వాథ కృ
 త్వా సమ్యక్తు తస్యచ । మస్త్రీరూపానుకారిణ్యా ముద్రణీయం
 చముద్రయా ॥ ౯౮ ॥ ఫలార్థం ప్రసవంయేన నైతి సంన్యాసకారి
 ణామ్ । ఫలపర్యవసానేచ కానుమాగనుచోదితమ్ ॥ ౯౯ ॥ భర్తు
 ర్నోయుజ్యతేయేన సిద్ధాద్యేస్తు ఫలార్థినామ్ । నిత్యం ప్రతిష్ఠితం
 బిమ్బం వినాథలజలాదికా ॥ ౧౦౦ ॥ విసర్జనం తతః కుర్యాత్
 త్పూర్ణ్యం ధూపసంయుతమ్ । భోగస్థానగతామస్త్రీః పూజితా
 యే యథాక్రమమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ ముఖ్యమస్త్రీశరీరంతు సఽప్రవిష్టాం
 శ్చసంస్తరేత్ । జ్వాలాజ్వాలాఽస్తరేయద్విత్యముద్రాస్యననిమ్న

గాః || ౧౦౨ || తన్నన్త్రీం విగ్రహంస్థూలం సర్వమన్త్రాస్పృశంశి
జాః | ప్రవిష్టం భావయేత్సూక్ష్మే హ్యధ్యక్షే హ్యుభయాత్తికే
పరే ప్రాగుక్తరూపేతు తంసూక్ష్మముభయాత్తికమ్ | తస్మాద్విగ్ర
స్ఫురదూప్రపం నిరాధారపగాశ్రితమ్ || ౧౦౩ || దర్పణం దర్శయ
త్వాశు నిర్మలంతవ్యచాగ్రతః | సద్ధియాన్లైహృద్యం సంప్రవిష్ట
తుభావయత్ || ౧౦౪ || స్పృత్వా పగాన్మనాతంచ స్వసంవిద్యగ
హృది | విశ్రాన్తం భావయద్దేవం స్వభావేన సనున్వితిమ్ || ౧౦౫ ||
కర్మాగ్నాంపైదిషు బిమ్బేషు పట్టు నిత్యాదిస్థయే | ప్రాప్తి శేష
విధివన్నిత్యం ప్రాగ్గాదికేర్పవే || ౧౦౬ || తచ్చక్రైయో
తాంశక్తిం మూలబిమ్బాద్యథా | సనుభ్యర్చిత్యుపుషా
ద్యేస్తాంబూలాద్యైఃపురోదితైః || ౧౦౭ || పువరాలోపయేన్త్య
తత్రతత్రనియోజితమ్ | పూజాస్థానకర్మబిమ్బానా నిత్యవైమిక్తిక
దిషు || ౧౦౮ || ప్రాప్తేతు తత్తస్మాద్దావో మూలాగావాహ్యం
న్త్రీవితీ | సమాప్య తేషుశిశుర్కాన్యారణ్డాని యథాస్థితః || ౧౦౯ ||
సమాప్య మూలబిమ్బేషు తేభ్యస్తత్రవిసర్జయేత్ | సన్త్రాన్య
దిసాత్రస్థాన్ విస్పృజ్య ప్రాక్ప్రయోగః || ౧౧౦ || శేషసన్త
దికంసర్వం భుక్తపూర్వేణవైసహ | పాణినాతోయపూతేన విప
క్సేనాయచార్పవ || ౧౧౧ || న్యాసద్వయంచ సంకృహ్య వా
సాచస్వవిగ్రహోత్ | నిశేచస్వోపసంహారం కుర్యాద్ధ్యుదికస్యచ
యాగోద్దేశాత్తథానుష్ఠాత్ స్తరాద్యస్యాఖిలస్యచ | సహోపలా
పనేనేవ సర్వమహ్నుసీ నిక్షిపేత్ || ౧౧౨ || కనాటబద్ధనం కురా
న్తన్త్రీం కవచముద్వరణ | నియోజ్య తత్రరక్షాం చక్రంచప
గేశ్వరమ్ || ౧౧౩ || స్వేచ్ఛయా త్వాగతోహస్తీ ప్రాతరున్ద
య పూర్వవితీ | యథోక్తం సకలం కుర్యాద్ప్రబోధయజనా
కమ్ || ౧౧౪ || సకృత్ప్రీహంచ సప్తాహం పక్షం మాసకుథా

వా । యోజయేద్విధివాఽనేన భక్తిశ్రద్ధాసమన్వితః ॥ ౧౧౭ ॥ సో
 పి నూయాత్పరంస్థానం కింపునర్మోఽత్ర సంస్థితః । యానజ్జీవాన
 ధింకాలం బద్ధకత్నో మహామతిః ॥ ౧౧౮ ॥

ఇతి శ్రీపాశ్చరాత్రే ఈశ్వరసంహితాయామ్
 పితృసంవిభాగాదిశయనోత్సవాస్తవిభిర్నామ
 షష్ఠోఽధ్యాయః.

మునయః — భగవన్ మునిశార్దూల సర్వశాస్త్ర విశార
 ద । పురా ప్రధానమూర్తైర్వై పూజనాత్సమనస్తరమ్ ॥ ౧ ॥ ప్రా
 జ్య-శేషుచ సర్వేషు ప్రా సాదేష్యాశ్రయేషుచ । ప్రశస్తితానాం
 విఘ్నానాం పూజనం సముదీరితమ్ ॥ ౨ ॥ ఏ తత్రశ్రీయాఽఽది దే
 వీనాం పూజనంతు విశేవతః । దేవర్షైశ్చోతుమిచ్ఛామో విస్తరే
 ణ ప్రకాశయ ॥ ౩ ॥ నారదః — శృణుధ్వం మునయస్సర్వే శ్రీ
 భూదేవ్యర్చనంహమ్ । యేనవిజ్ఞాతమాత్రేణ వాఙ్చితా లభతే
 నరః ॥ ౪ ॥ భాక్తృశక్తిః స్మృతాలక్ష్మీః పుష్టిర్వై కర్తృసంజ్ఞితా ।
 భోగార్థమవతీర్ణస్య తస్యలోకానుకమ్పయా ॥ ౫ ॥ ఉదితంసహ
 తేనైవ శక్తిద్వితయమవ్యయమ్ । నానాత్వేనహివైయస్య పరి
 శామఃప్రకాశితః ॥ ౬ ॥ తత్రశ్రీయాది దేవీనాం రూపత్రయముదా
 హృతమ్ । శ్రీవత్సగా యోగలక్ష్మీర్భోగలక్ష్మీస్తు పార్శ్వగా ॥ ౭ ॥
 వీరలక్ష్మీః పృథక్ స్థానే స్వాతంత్ర్యేణ ప్రతిష్ఠితా । ఏవమన్యాసు
 దేవీషు రూపత్రయముదాహృతమ్ ॥ ౮ ॥ యోగలక్ష్మీ భోగలక్ష్మ్యో
 ర్దేవీన సహపూజనమ్ ॥ ౯ ॥ వీరలక్ష్మీం పృథక్నేహే పూజయేత య
 ధావిధి । యత్రసాపూజ్యతే దేవీ తత్రశ్రీర్నిశ్చలాభవేత్ ॥ ౧౦ ॥
 తద్విధానం ప్రవక్ష్యామి శృణుధ్వం మునిపుంజవాః । ప్రథమావర

ఏ తత్ర శ్రీభ్యాదిదేవీనాం

దేహవిన్యస్తాన్ మస్తాన్ సుభ్యర్ప్య మస్త్రీవిత్ । అస్థ్యైర్వై
 ధూపపద్యస్తైర్దావరయాగసుథాచరేత్ ॥ ౨౬ ॥ వాస్త్యైశం త్రై
 ప్రానాభంబ ద్వావలక్ష్మీం తథైవచ । చక్షేంచైవ ప్రచక్షేంచ గర్భ
 ద్వావరస్య పాగ్న్వయోః ॥ ౨౭ ॥ ససుభ్యర్ప్య పిమానస్య పూజ
 నంచ సమాచరేత్ । లాకాధ్వని స్త్యవిన్యాసం ప్రాగ్విదేవసమా
 చరేత్ ॥ ౨౮ ॥ దేవతాన్యసనే త్యేష విశేషశ్శ్రీయితామిహ ।
 యజేత్సూరికాధారే ధన్యాద్యం యచ్చతుష్టయమ్ ॥ ౨౯ ॥ మూ
 ర్తయో వాసుదేవాద్యావకేశవాద్యాశ్చ మూర్తయః । పద్మనా
 భాదయశ్చాపి యస్రీపూజ్యా మునీశ్వరాః ॥ ౩౦ ॥ తస్యచృక్తి
 స్తస్రీశ్ర యజేత్తా నెవనాక్రమాత్ । యద్వారచచక్తిభిస్సర్థం
 పూజయేత్తాన్యథాక్రమమ్ ॥ ౩౧ ॥ లక్ష్మీకీర్తిస్తయామాయా వ్యూ
 తాశక్తయశ్శురితాః । శ్రీశ్చ వాగీశ్వరీకాన్తి క్రియాశక్త విభూత
 యః ॥ ౩౨ ॥ ఇచ్ఛాప్రీతీరిఃశ్చైవ న మాయాధీర్వహి మెతచ । శక్త
 యశ్శేవ వాదీనాం క్రియేణ పరికీర్తితాః ॥ ౩౩ ॥ ధీస్తారా వారుణే
 శక్తీపద్మావిద్వా త్తైవచ । సాఘ్యై పశ్వాభి గాఘూర్గాన్తిష్ఠీ వా
 గీశ్వరీతథా ॥ ౩౪ ॥ అమృతా హరిణీచ్ఛాయా నారసింహీ తథా
 సుధా । శ్రీకాన్తివీ గాకామాచ సత్యాశాన్తిస్సరోరుహా ॥ ౩౫ ॥
 మాయా పద్మాపనాభి గ్వాపికాన్తిర్నరసమ్భవా । నారాయణీ
 హరిప్రీతి స్తాన్ధారీ కాశ్యపీతథా ॥ ౩౬ ॥ వైదేహీ వేదవిద్యాచ పద్మ
 నీ నాగశాయినీ । త్రింశచ్ఛాష్టావిమాదేవ్యపద్మనాభాదిశక్తయః ॥
 యత్రావ్యాభి గనన్తూర్తిపుణ్యాతత్ర శ్రియంయజేత్ । అన్యాన్
 పిమానదేవాన్స్తు పూరోక్తానేవ పూజయేత్ ॥ ౩౭ ॥ విమానస్య
 చతుర్దిక్షు కల్పితాంచ విశేషతః । తుష్టింపుష్టించ సాపత్రీం వాన్ద
 వీంచ సమర్పయేత్ ॥ ౩౮ ॥ అథాగ్రహణ్ణపద్మారే దక్షిణేతు బ
 లాకీనీ । వసమాలిన్సుదగ్భాగే పూజనీయే క్రమేణతు ॥ ౪౦ ॥ కృ

త్వైవం ద్వారయోగంతు కల్పయేదాసనంతతః । సర్వాధారసు
యంజేవం వీతస్యాధ్యక్షణీశ్వరమ్ ॥ ౪౦ ॥ తతోఽశ్రేణుషధర్ష
దీంస్తమాధ్వై వ్యక్తపజ్జజమ్ । యానాశ్రయం తతస్తస్త్రిక యజేద
ద్వాదిభిఃక్రమాత్ ॥ ౪౧ ॥ గణనాథాదికాంశ్చాఫ సమశ్చైవ్య
యథావిధి । తతశ్చ్రీయం సమావాహ్య మస్త్రీ వ్యాసాదికం చ
కేత్ ॥ ౪౩ ॥ సన్నిధానాదికం కృత్వా పక్షముద్గాం ప్రదర్శయే
త్ । మస్త్రీనిన్ద్రాహవిన్ద్రాస్తా లయోక్తివిధినాఽర్పయేత్ ॥ ౪౪ ॥
భాగయాగశ్చ కర్తవ్యంపక్షవీతతలోపరి । ప్రాగ్ది పక్షపత్రేషు
హృదయాదీని పూర్వవత్ ॥ ౪౫ ॥ విద్యుల్లేషుచైవాస్త్రం నేత్రం
కసరజాలకమ్ । వీఠోపరి దళాద్వాహ్యే త్వాగ్నేయేశాన కొణ
యోః ॥ ౪౬ ॥ కిరీటాసన మాలాంచ యాతువాయవ్యకోణయోః ।
కమలద్వితయంచాపి విన్ద్రసైత్తదనస్తరమ్ ॥ ౪౭ ॥ తతోఽధ్యాసం
ప్రవత్స్యామి శృణుధ్వం ద్విజసత్తమాః । అభ్యస్తరే పిమానస్య ది
వ్యే సరసిజాసనే ॥ ౪౮ ॥ పక్షాసనేనోపఃప్రాం పుల్లపత్తోదరప్ర
భామ్ । సర్వలక్షణసంపన్నాం సర్వాలంకారభూషితామ్ ॥ ౪౯ ॥
చలద్వరేఫ పటల సమాశ్రాన్తాశ కాశిళిమ్ । విలసద్రక్షుఖచిత కిరీట
పరిశోభితామ్ ॥ ౫౦ ॥ అర్ధచన్ద్రీ లలాటస్థ రాజమానలలాటికా
మ్ । ప్రబుద్ధోత్పలవిస్తీర్ణ లాచనాం సుప్తితాననామ్ ॥ ౫౧ ॥ క
టాక్షైః కరుణాపూజ్జేఽర్జగదాప్యామి కారిణీమ్ । దర్పణోదర
సంకాశవిలసద్గణ్డగుణ్డలామ్ ॥ ౫౨ ॥ ప్రస్ఫురన్నాసికావంశమాక్తి
కాం భ్రూలతోజ్జ్వలామ్ । ముక్తాఫలాభరదనాం విలసద్విద్రుమా
ధరామ్ ॥ ౫౩ ॥ రత్నతాటంకవిలసత్కర్ణద్వయమునోహరామ్ ।
పూర్ణచన్ద్రీ ప్రతీకాశ వదనాం కమ్బుకన్ధరామ్ ॥ ౫౪ ॥ రక్తశ్రీ
వేయకొపెతాం మాన్యభ్యనుణిభూషితామ్ । చతుర్భుజాం వీవరాం
సాం ముక్తాహారైశ్చ భూషితామ్ ॥ ౫౫ ॥ సుకరశ ర్మభోతుజ్జ

పీనవృత్తఘనస్తనీమ్ । విచిత్రకంఠుకానాధ్యాం నానాభూషా
 పఘాషితామ్ ॥ ౫౬ ॥ ముఖ్యసక్షిణహస్తేన భీతానామథయప్ర
 దామ్ । సవ్యేన పాణిపద్మైన శ్రీతానాం వరదాయినీమ్ ॥ ౫౭ ॥
 పశ్చాద్దక్షిణహస్తేన పద్మకుట్టలధారిణీమ్ । తథావిధేన వావ్యేన
 గధానాం పుల్లపజ్జజమ్ ॥ ౫౮ ॥ మణికజ్జణకేయూరనానార
 త్నాభూలీయకైః । మణ్డితాం దివ్యవసనాం మెఖలాద్యైరలజ్కృ
 తామ్ ॥ ౫౯ ॥ గమ్భీరనాభిం త్రివలీవిభూషితతనూదరామ్ ।
 విచిత్రమణిమణ్డీర విలసత్పదపల్లవామ్ ॥ ౬౦ ॥ దివ్యగన్ధానులిప్తా
 క్షీం దివ్యమాల్యవిభూషితామ్ । పూర్ణైస్త్వయ్యుతతుల్యాభాం సౌన్ద
 ర్యాన్మృతవారిధిమ్ ॥ ౬౧ ॥ వీరలక్ష్మీమిమాంధ్యాయేత్సర్వాభిష్టప్ర
 దాయినీమ్ । పంచధ్యత్వా శ్రియంజేహీం హృదయాదీంశ్చ పూర్వ
 తే ॥ ౬౨ ॥ కిరీటం వనమాలాంచ శక్తైవకమలద్వయమ్ । ధ్యా
 త్వాఽక పూజనంకుర్యాదాసనాద్యైర్యథోదితైః ॥ ౬౩ ॥ చతు
 ష్షష్ట్యుపచారైర్వా ద్వత్రంశద్భిస్తు వా ద్విజాః । హవిర్నివేదయే
 ద్దేవ్యైఃపృథగ్దైవార్పిసంతువా ॥ ౬౪ ॥ జపంతం పూజయేద్దేహీం
 హోమాంతం వాయథావిధి । పారతన్త్ర్యాద్బలింతత్ర కదాపి నస
 మాచరేత్ ॥ ౬౫ ॥ మూలాలయార్పయీ సార్థం తస్యా జేశిక
 సత్తమైః । పవిత్రాిరోహణంకార్యమజ్జత్వేనాధివాసితైః ॥ ౬౬ ॥
 తజ్జన్మగ్నాదికేసు ర్యాత్సంపనంచోత్సవాదికమ్ । పారతన్త్ర్యేఽపి
 వైలక్ష్యైవ నవరాత్రిఘనోత్సవమ్ ॥ ౬౭ ॥ అజుగ్రారంభపూర్వం
 తు రత్రాబద్ధపురస్సరిమ్ । చతుఃస్థానార్పనయంతం కుర్యాద్రా
 స్ట్రాభివృద్ధయే ॥ ౬౮ ॥ బలిదానం ధ్వజారోహం ఊర్ధం తత్ర వివ
 ర్ణయేత్ । పారతన్త్ర్యే విధిరయం స్వాతన్త్ర్యేతూచ్యతేఽఘ
 నా ॥ ౬౯ ॥ గ్రామేవా నగరేవాఽపి పర్వతేవా నదీతటే । న
 ప్రాకారం శ్రియఃస్థానం సవిమానం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౭౦ ॥ తత్రశ్రి

యం ప్రతిష్ఠావ్య తన్నదైశ్చ యథావిధి । శ్రీవత్సాద్దేవదేవస్య
 శ్రీయం బిన్బుహృనమ్బుజై ॥ ౨౧ ॥ సనూవాహ్యతుమదైశ్చ
 పాడైన సకలీక్రియామ్ । కృత్వా సంపూజయెద్దేవీం భోగైస్తు హ
 విరన్తిమేః ॥ ౨౨ ॥ అథశ్రీయం త్వగ్నినుధ్యే ప్రీణయేత్సమిగాది
 భిః । సంస్కృత్య విధివతుకణ్డం వహ్నిముత్యాదితంతథా ॥ ౨౩ ॥
 సంస్కృతౌజ్యస్య విష్ణుడ్విసంస్పృశేద్దన్దనాదికమ్ । సన్తర్పణం
 తథాఽగ్నేశ్చ తస్మిన్నన్త్రాసనాదికమ్ ॥ ౨౪ ॥ తన్నధ్యే హృద
 యాద్దేవీం సనూవాహ్య యథావిధి । సమిద్భిశ్చాపినిత్యాభిః కా
 మ్ర్యైశ్చ జుహుయాత్తథా ॥ ౨౫ ॥ స్విష్టకృద్ధవనంచాథ వ్రాయ
 శ్చిత్తాహుతింత్వపి । పూగ్లాహుత్యాదికంకృత్వా తతోలక్ష్మీం హృ
 దమ్బుజై ॥ ౨౬ ॥ విస్మజ్య పరివారాణాం హోమంకృత్వా య
 థావిధి । ప్రవిశ్యతు తతోదేవ్యా మన్దిరంయజనాస్పదమ్ ॥ ౨౭ ॥
 సమర్పణంచ హోమస్య పితౄణాం తర్పణంశ్చపి । బలిదానంచ
 భూతానామిష్టశిష్టజనస్యచ ॥ ౨౮ ॥ ప్రదానం యజ్ఞశీలానాం కా
 రుణాం భావితాత్మనామ్ । అనుయాగంచ విధివన్నైవేద్య ప్రాశ
 నాదికమ్ ॥ ౨౯ ॥ పూర్వవత్సకలంకుర్యాద్భోగమోక్షప్రసద్ద
 యే । అత్రేవం బలిదానాదౌ పరివారార్చనక్రమః ॥ ౩౦ ॥ ప్ర
 థమావణేపూజ్యాః ప్రాగౌ గాదౌ కుముదాదికాః । కిణిషికాం శౌచక
 రీంచ యజైత్తద్ధ్వారపార్శ్వయోః ॥ ౩౧ ॥ ద్వితీయావరణే పశ్చా
 దుపేద్ద్రాదీక్ష ప్రపూజయేత్ । తద్ధ్వారపార్శ్వయోశ్చేవ శక్తి
 పత్తనిధీయజైత్ ॥ ౩౨ ॥ తృతీయావరణేపశ్చాద్ద్రాదీక్ష పరిపూ
 జయేత్ । తద్ధ్వారపార్శ్వయోఃపూజ్యో నశకుబరజ్యుస్ఫులో ॥
 చతుర్థావరణేనైవ వజ్రాదీక్షపరిపూజయేత్ । తద్ధ్వారదక్షిణేపా
 శ్చేశ్చ శివికుణ్డలమర్చయేత్ ॥ ౩౩ ॥ ఉత్తరే మణిభద్రంచ పశ్చ
 మావరణేతతః । లాహితాత్రాదికానిష్ట్యా తతస్తద్ధ్వార పార్శ్వ

యోః ॥౧౫॥ జయాంచ విజయాంచైవ పూజయేత్తు యథా క్రమమ్ ।
 మహాపీఠే సు విధింతు గమ దా దీన సు ర్పయేత్ ॥ ౧౬ ॥ సుముఖం
 పూజయేద్విష్వక్సేన స్థానే చతుర్భుజామ్ । వేత్రహస్తాం దక్షిణై
 న త్కర్ణిం చాపి బిభ్రతీమ్ ॥ ౧౭ ॥ పశ్చాద్దక్షిణహస్తాభ్యాం దళా
 నాం పజుజద్వయమ్ । ఏవం సర్వపరీవారాణా బలిదానాదిభిర్వ
 జేత్ ॥ ౧౮ ॥ పవిత్రారోహణాదీని పృథక్కుర్యాద్వధావిధి ।
 గరుడధ్వజమారోప్య కుర్యాచ్చైవ మహాలాతసమ్ ॥ ౧౯ ॥ చ
 కుఃస్థానార్చనాదీని శ్రీమత్యై ని సమాచరేత్ । ఏవముక్తో ముని
 శ్శ్రీష్టాశ్శ్రీష్టజేవ్యైర్వనక్రమః ॥ ౨౦ ॥ ఏవంపుష్ట్యాది దేవీశ్చ
 పూజయేత్స్వస్వమస్త్రీతః ॥ మునయః — భగవన్సర్వశాస్త్ర
 తోరణాగతవిస్సల । శ్రుతం శ్రీయాద్యర్చనంతు త్వత్ప్రాప్త్యాభిర్ము
 క్తైః ॥ ౨౧ ॥ సుదర్శనార్చనంతద్వద్వ వస్తునర్హసినిః ప్రభో ।
 నారదః — శృణుస్వం మునయస్సర్వే సావధానేన చేతసా ॥ ౨౨ ॥
 సోదర్శనార్చనవిధిమైహి కాముష్టిక ప్రణమమ్ । సోదర్శనీయానుస్తా
 వ్య మూర్తయశ్చాప్యనేకథా ॥ ౨౩ ॥ తశ్చాభినుతమత్యై ని
 మూర్తిం చాభినుతం యి జేత్ । దివ్యాద్యాయతనే విత్రై ప్రాజు
 తాదౌతుమత్రవిత్ ॥ ౨౪ ॥ గ్రామాదౌతు నదీతీరే విపినేపర్వతే
 వా । పాసాదిం చుష్ణపంచాక సదిత్రం సర్వతోముఖమ్ ॥ ౨౫ ॥
 గ్రామ్యుఖం వాపి కుర్వీత సగవాక్షక చాటకమ్ । ఏకాది తలసం
 యుక్తం చక్రలాఙ్ఘన లాఙ్ఘిమ్ ॥ ౨౬ ॥ ముఖభద్రసమోపేత
 నారోహణ సమాన్విజమ్ । సపాకారం సమాపాద్య ప్రాసాదా
 వ్యవ్రతేతథా ॥ ౨౭ ॥ బిన్దుం సోదర్శనం తత్ర ప్రతిష్ఠాప్యయథా
 ధి । యజేత్త్రికాలం ప్రయతో దేశికస్తస్యమస్త్రీతః ॥ ౨౮ ॥
 త్రాధి వ్యాధిదుర్భిక్షభూతవేతాశదుర్గ్రహః । నబాధనైజనాణ
 ర్వాణ శుభంభవతి నిత్యశః ॥ ౨౯ ॥ తత్రార్చనవిధానంతు శృ

ఋభ్యం మత్త్రీపూర్వకమ్ । సుగుప్తై భూతలెశుద్ధే వర్ణదక్రం
 పరిస్తకేత్ ॥ ౧౦౦ ॥ అకారాదిక్షకారాంతం సర్వార్థసుయ రూ
 పిణమ్ । స్వకనాభ్యరనేమిభిఃప్రథీభిశ్చాప్యలంకృతమ్ ॥ ౧౦౧ ॥
 కారణం సర్వమన్త్రాణాం క్షేత్రే ప్రణవమాలిఖేత్ । అకారాద్య
 విసగ్నావ్రాస్వరానాభ్యజ్ఞమాశ్రేతాః ॥ ౧౦౨ ॥ కికారాదీని ఛా
 వ్రాని తదరాణాం చిరజ్జకే । మాదిహాన్తాని నేమాతు డ్వాన్తం ప్రథ
 గణేస్థితమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ శబ్దబ్రహ్మసుయంచక్రం పురావర్ణగణం తః ।
 ప్రణవాద్యైర్నమోఽవైశ్చ సంజ్ఞాభిఃక్రిమశస్తః ॥ ౧౦౪ ॥ విన్య
 త్తమాతృయన్త్రీం స్వం దేశికో విధిన్యః । సనభ్యగ్నాన్యైర్న
 పుషాద్వైర్మాతృకా మత్త్రీవిగ్రహమ్ ॥ ౧౦౫ ॥ తనస్సముద్ధరే
 త్తన్త్రాణా సర్వాభిమతసద్ధిదాణ । జేసుంక క్రవ్యేత్తనాయాతు స్ప
 ష్టిస్థితలయోన్ముఖే ॥ ౧౦౬ ॥ క్రీణాశక్తిస్సముద్గిష్టా సుకల్ప జననీ
 పురా । కాలరూపసాధ్యాయ తయోగద్వ్యంహితంజగత్ ॥ ౧౦౭ ॥
 కాలచక్రం జగచ్ఛక్రం తప్త్యతౌసదర్శనంవపుః । తనుధిస్థాయ సాశ
 క్తీర్ణివభూతావ్యవస్థితా ॥ ౧౦౮ ॥ పినాకృతం తయాసర్వమసతం
 ల్పమిదంభవేత్ । తస్మాత్సముద్ధరేచ్ఛక్తిరగ్నిష్టామససప్రభామ్ ।
 అక్షాధారాంతు వైనిత్యామనాద్యన్త్రాచ వైష్ణవీమ్ । పూర్వం పే
 మ్యున్తి మద్వన్త్వం తదాద్యం సానలద్వయమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ నాభితు
 ర్వాన్తిమద్యాభ్యాం పిణ్ణమెతదలంకృతమ్ । సౌదర్శనమహాశక్త
 స్సర్వసిద్ధిప్రదాయినీ ॥ ౧౧౦ ॥ జీవభూతా పడర్ణస్య ప్రకాశా నస్త
 రూపణీ । హృదయాద్యన్తీస్థిస్థం పిణ్ణమెతస్సర్వోన్యైః ॥ ౧౧౧ ॥
 దీప్తురాద్యైస్త్రిభిశ్చాన్త్యైర్భదయేన్నే ప్రపశ్చిమమ్ । ప్రణ
 వాదీనిచైతాని తు ర్వాన్త్యైర్హృదయాదిభిః ॥ ౧౧౨ ॥ నమస్సాహా
 విపద్ధంభజ్ఞాపద్భిజ్ఞాతభిస్సహ । క్రమాన్నియోజనీయాని పిణ్ణ
 నాది గుణైస్సహ ॥ ౧౧౩ ॥ శక్తైఃప్రకృతిరూపస్య పడర్ణసోన్యైః

ధ్యేయాన్వాకారవత్సీని భాగస్థానేషు మూలవత్ । వర్ణభూషణవ
 స్త్రాస్త్రభుజసంస్థానచేష్టితైః ॥ ౧౩౦ ॥ జ్ఞాత్వైవం మత్ప్రమా
 హాన్యం యోఽవయేద్విధిపూర్వకమ్ । దిగ్భుజ్జవహీపా
 కార గాయత్ప్రవాహనాదికైః ॥ ౧౩౧ ॥ యాగోపకరణైర్న
 స్తైర్భ్రోగదానవివర్జితైః । క్రమాత్సర్వఫలావాప్తిర్నస్త్రీసిద్ధిశ్చ
 జాయతే ॥ ౧౩౨ ॥ దశదిగ్భుజ్జనుస్త్రాణాం వక్ష్యతే లక్షణం పు
 రా । 'ఓం' పూర్వం 'పురుషాయే' త 'స్వాహా' ౨౨ స్తం తదనంతరమ్ ॥
 'అస్త్రై'ణ బన్ధయామీ' తి 'స్వాహా' స్తంచ షడక్షరమ్ । ఇతిదిగ్భు
 జ్జనుస్త్రోఽయమీరితో దుష్టదోషహృత్ ॥ ౧౩౩ ॥ ప్రణవం పా
 క్సముద్భృత్య ననువా గ్నిజాయయోః । ఆయాస్తం పిన్యసే
 చ్చక్రమగ్నిపాకారసంజ్ఞకమ్ ॥ ౧౩౪ ॥ కీర్తితం చక్రగాయత్రీం
 శృణుధ్వం మునిసత్తమాః । జాతిపూర్వం పురిసకృత్య 'చకా
 యే' తి సముద్ధరేత్ ॥ ౧౩౫ ॥ ద్వితీయం పిన్ఘుగాయత్ప్రాయా
 క్తాద్యక్షరత్రయమ్ । నేత్రాభ్యాం పదనాదాయ నేమిపూర్వాన్
 యోజితమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ 'ధీనుహీత' తదనైవో పనివేశ్యో నివారిణః ।
 గాయత్ప్రీస్తం సముద్ధార్య తదనై చతురక్షరమ్ ॥ ౧౩౭ ॥ సోద
 గ్మనీసముద్దిష్టగాయత్రీతారకాక్షరా । సతారకాపురాచేయం భ
 వేదేశాక్షరాధికా ॥ ౧౩౮ ॥ అథమత్ప్రత్యయం పక్ష్యే సామాన్యం
 సర్వపూజనే । తారద్వయం పురోద్భృత్య పరమం పదముద్ధరేత్ ॥
 యామ్యేత్యవస్థితం చాథ నేహ్యుద్యం ద్విసవారకమ్ । ద్విజ శా
 రంగతంవర్ణం నాభిపచ్చనమూర్ధని ॥ ౧౩౯ ॥ తతస్తుగృహకా
 మ్యాయో ఇహిష్యాన్మముద్ధరేత్ । యుతం నేమిద్వికీయేన ద్విస
 వారం గతంతతః ॥ ౧౪౦ ॥ షోడశారంగతంవర్ణం ద్వితీయస్వర
 సంయుతమ్ । నేమిపచ్చమవర్ణంచ షోడశారం గతంపునః ॥ ౧౪౧ ॥
 తృతీయద్వారసంయుక్తం తృతీయం నేమిమణ్డలాత్ । నేమ్యస్త

మాస్వగోపేతమరా నైశ్చ స్వరా న్తరమ్ || ౧౪౪ || నేమ్యద్యం
 షోడశారస్థం నేమ్యప్తమమికారగమ్ | న్యూనవింశారగోర్ధ్వంతు
 ద్విపనవాక్షురిపనాద్ధని || ౧౪౫ || స్వరం తృతీయం సంయోజ్య
 తతిశ్చ ద్విపనవారగమ్ | పునర్నన్త్రీశిరీరేతి ప్రణవాన్తం తతోన
 వః || ౧౪౬ || పునశ్చ నమసాయుక్తో మన్త్రీ ఆవహనోచితః | ప్ర
 దా నేపర్పభౌ గావాం మన్త్రీయం సంప్రకాశ్యతే || ౧౪౭ || ప్ర
 ణనం పూర్వముచ్చార్య సర్వభోగైకకారణమ్ | నేమ్యన్తం వి
 స్టు సంయుక్తం త్రీధేదంపదమప్యథ || ౧౪౮ || గృహణేతిశిరోస్తోయం
 భోగదానస్య వాచకః | ఆవాహనైతథాఽర్పయాం విసర్జనపిఠో
 తథా || ౧౪౯ || ప్రణవం పూర్వముద్ధృత్య సంబోధ్య 'భగవన్' ఇతి |
 మన్త్రీ మూర్తై పదపదద్యాస్సోపపంచ ద్వితీయయా || ౧౫౦ ||
 ఆసాదయక్షమస్వే' తి ప్రణవాన్తంసముద్ధరేత్ | సుదర్శనార్పణా
 ర్థం తు మన్త్రీస్తైవంసయోదితాః || ౧౫౧ || ఇహార్పణవిధానం
 తు ప్రవత్ర్యామి మునీశ్వరాః | ప్రోగ్విత్సాన్నివాదికంకృత్వా ప్ర
 విశ్య యజనాలయమ్ || ౧౫౨ || ప్రత్ర్యాశ్యపాదావాచమ్య సోత్త
 రీమిస్స్వలంకృతః | ధృతోర్ధ్వపుణ్డ్రీగమసుమైర్ద్వార్ ఫానభ్య
 ర్ప్యసూర్వవత్ || ౧౫౩ || కివాటోద్ధాతురంకృత్వా ప్రవిశ్యాభ్య
 న్తరేవిభుమ్ | ప్రణిపత్యచ గాయత్త్రీయ పాణిప్రత్ర్యాశవాదికమ్ ||
 ఆర్పయాం విష్టరేయస్త్రీకృత్వా మార్గత్రయంతితః | ప్రోపా
 దం శోధయిత్వాస్య పురతఃఫలకాదికే || ౧౫౪ || ప్రోక్షితేచాస్త్రీ
 మస్త్రీణ సంముఖం గుచిరాసనే | సమాసీనస్స్వపార్శ్వస్థయాజ్ఞీ
 యం || చాధివాసనమ్ || ౧౫౫ || కరశుద్ధిం ఫానశుద్ధిం కృత్వాఽ
 స్త్రీణ యథాపురమ్ | పాణిభ్యాముక్తమస్త్రీణ సంయుక్తేనా
 స్త్రీముద్రయా || ౧౫౬ || పూజాస్థానగతాన్విఘ్నాఽబాహ్య

తో దృశ్యవిగ్రహాః । విరెచ్య బద్ధనంకు ర్వాద్దిక్షునై సవిదిక్షువ ॥
 కవచే నావకుఞ్చాకాశ్రాణా నాయమ్యపూర్వవత్ । భూతిశుద్ధిం
 తతఃకృత్వా మస్త్రీన్యాససుభాచరేత్ ॥ ౧౫౯ ॥ అకారాది
 ఊకారాంతం మాతృకాం మస్త్రీమాఃసమ్ । విన్యసేత్సారయోః
 పూర్వం విగ్రహే చక్రమాష్టకమ్ ॥ ౧౬౦ ॥ కృత్యైవం వ్యాపక
 న్యాసమాదిత్యాతపసప్రభమ్ । దక్షిణాక్షచేదైవ శాఖాసు తల
 యోరపి ॥ ౧౬౧ ॥ అఘ్రిస్తాది కన్ఠీయాంతం పక్షేకస్యాశ్చ త్పశ్చతుః
 పవం ద్వావింశకం న్యస్య తలయోద్దేశకంతః ॥ ౧౬౨ ॥ మధ్యేచ
 ద్విచతుషోచ పంచకం పంచకంతథా । ప్రణవస్వము మధ్యస్థాః
 ణపవం న్యస్య కరద్వయే ॥ ౧౬౩ ॥ వ్యాపకన్యాసపూర్వంతు
 స్వశరీరేఽపి విన్యసేత్ । మూర్ధ్నం పాదతలం యావత్పాణిభ్యాం
 తపనాంశువత్ ॥ ౧౬౪ ॥ వ్యాసయిత్వా తతోన్యాసం పృథగేవ
 సమాచరేత్ । కేశాన్తే చక్రీవృక్షేద సేవ్రయోశ్చి పణద్వయోః
 ఘ్రిణరస్థ్రీద్వయే గణ్ఠద్వయే దక్షిణిరిక్రమాత్ । ఉత్తరాధరయో
 గేన దత్తయోస్తచ్చదద్వయే ॥ ౧౬౬ ॥ మూర్ధ్నన్యసేత్స్వరాన
 న్యాః సవిసగ్గాననస్తరమ్ । అవర్గం దక్షిణోపానానస్థిపఞ్చగ్నిం
 గ్రమాత్ ॥ ౧౬౭ ॥ వామేశాభాచ న్యస్య చ పాదయోర్దక్షిణాదితః
 సర్దికాంత వర్ణాచ పూర్వసత్తూభి పార్శ్వయోః ॥ ౧౬౮ ॥ పృష్ఠే
 నాభోచ హృదయే వర్గంభానుసర్గకే । యాది సాస్తాని వర్ణా
 ని మాకారం హృదయాంతకే ॥ ౧౬౯ ॥ క్షకారం హృదయాకారే
 న్యస్తేవం మాశ్మకాంపురా । తతశ్చక్ర్యా పడర్ణాయ న్యసేత్సా
 రశరీరగమ్ ॥ ౧౭౦ ॥ కరన్యాసం పురాకుర్యాద్దివచ్ఛృణుశ్చ
 మనీశ్వరాః । పుటికృతేన తారాభ్యాం మస్త్రీణైవ సశక్తినా
 సభాంతం మణిబద్ధాంతం ప్రాగ్విత్వాన్వయం మృజైత్ । ఆద్యై

తారశక్త్యాశ్చైశ్శక్తిరశ్చైశ్శాసవిస్తుకైః ॥ ౧౭౨ ॥ అఙ్గుష్ఠాది కని
 స్థాత్తం త్యక్త్వా కుభ్యనుపర్వసు । విన్యసెత్కరజాగ్రేషు చర
 నుం వర్ణమైవచ ॥ ౧౭౩ ॥ పవమణ్ణాని విన్యస్య హృదయాదీని వి
 క్యసేత్ । మూలాగ్రపర్వస్యక్టాని వర్ణన్యసక్రమేణతు ॥ ౧౭౪ ॥
 పాణిభ్యామాలభేద్దైహమామూర్ధ్నశ్చర్ణాశచ । కృత్వైవం వ్యా
 పకన్యసహజన్యసం సమాచరేత్ ॥ ౧౭౫ ॥ మూర్ధ్నివక్త్రేచ
 హృదయే నాభౌగుహ్యేచ పాదయోః । పాదాదిశ్చ శిరోఽస్తస్తు
 సంహృతిన్యసఉచ్యతే ॥ ౧౭౬ ॥ హృదిమూర్ధ్ని శిఖాయాంతు
 స్కంధయోఃకిరకుభ్యణః । నేత్రయోర్న్యసనీయాని నిస్తేర్ష్యన్త్రై
 రున్యైక్రమాత్ ॥ ౧౭౭ ॥ హృదయాదీని విన్యస్య పశ్చాత్పాణి
 కలవ్యయే । కిరీటుం కౌస్తుభంమాలాం శ్రీవత్సంవ యథాపుఠమ్ ॥
 విన్యసే నాయుధాన్మస్తౌ వద్ధాదీని యథాక్రమమ్ । దక్షిణోత్తర
 యోగంసె ఇచ్ఛాశక్తిం స్వపార్శ్వయోః ॥ ౧౭౮ ॥ ఊరుమూ
 లై మనస్తశ్చింత్యస్తా మస్త్రీమయంస్సక్తిమ్ । భావయేదహమి
 త్యస్తసుదర్శనవిపుర్లారిః ॥ ౧౮౦ ॥ గాయత్ర్యావర్తయేద్వా
 హ్యే స్వాశ్లాసం చక్రముద్రయా । చక్రజ్వాలాఽఽవలింవిపాక్రి
 పరితోమస్త్రీవిత్తమః ॥ ౧౮౧ ॥ భావనా జనితంయాగమాచరే
 దాదిచోదితమ్ । నియమ్య కరణగ్రామం ప్రాగ్విద్వే జ్ఞానగౌచ
 రే ॥ ౧౮౨ ॥ ఆసనం హృదిసంకల్ప్య త్వనన్తాద్యంతు పూర్వస
 త్ । పరస్థాద్భుగవశ్చైత్వావిప్లవ్యరూపం పరాత్కమ్ ॥ ౧౮౩ ॥
 కనసా మస్త్రీముచ్ఛాపర్వ విప్లరోద్ధ్వైవతార్యచ । మస్త్రీన్య
 సాదికం కృత్వా లయభోగార్పణంతథా ॥ ౧౮౪ ॥ శిరోద్వే దేవ
 దేవస్య భావయేదిస్తుమణ్డలమ్ । తత్సుత్రైరమృతౌష్ఠేశ్చ కుర్యా
 ద్ధ్యౌదికల్పనమ్ ॥ ౧౮౫ ॥ షోడశైరుపచారైర్వా ద్వాత్రింశద్విస్తు
 వాయజేత్ । కృత్వైవం మానసంయాగం జపాంతంతు యథావిధి ॥

తతోబహిర్యజేద్దేవం హేతీశం దేశికోత్తమః । మూర్తైరఘ్నాదిభి
 త్ఫౌరైర్విధివత్సముపాహృతైః ॥ ౧౮౭ ॥ పౌగ్నదఘ్నాది పా
 త్రాణాం స్థాపనం పూజనంతతః । దేహవిన్యస్తనుస్త్రాణాంగఘ్న
 ద్వారస్థపూజనమ్ ॥ ౧౮౮ ॥ చణ్డంబైవ ప్రచణ్డంచ గర్భద్వారే
 ప్రపూజయేత్ । తథాగ్రనుణ్డపద్వారే యజ్ఞైద్ధాతృవిధాత్పకా ॥
 కృత్వేవం ద్వారయాగంతు ప్రవిశ్యాభ్యవ్రతంతతః । ఫణేశ్వరం
 సమారభ్య యోగపీఠం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౧౯౦ ॥ గణనాథాపికాం
 వ్రేవ సమభ్యర్చ్య యథాపిధి । తతస్సుదర్శనంచేవం సమావా
 హ్యశుపూర్వవత్ ॥ ౧౯౧ ॥ మస్త్రీ న్యాసంతతఃకుర్వాన్సప్తస్థి
 న్యాసాదితస్త్రీయమ్ । స్థానేషు హృదయాదీని భూషణాని శతై
 వచ ॥ ౧౯౨ ॥ తతశ్చస్త్రవరాణాంతు హ్యస్తకంచాపివిన్యసేత్ ।
 ఇచ్చాశక్తిం ననస్తత్వం విన్యసేచ్ఛ స్వదేహవత్ ॥ ౧౯౩ ॥ లయ
 భాసాచ కృత్వాథ ధ్యాయద్దేవం సుదర్శనమ్ । సహస్రారం ను
 హోచక్రమయతాగ్ని చయోతగ్రటమ్ ॥ ౧౯౪ ॥ షడధ్వనుయము
 ద్భ్రాస్తం భగవచ్ఛక్తిజృమ్భితమ్ । అక్షస్థం పఠమాఙ్గానం నా
 రాయణన నామయమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ చక్రరూపిణమీశానం దివ్యకుబ్జు
 మనన్నిభమ్ । పిక్వాక్షం పిక్వకేశాధ్యం రక్తామ్బర ధరంఃభుమ్ ॥
 మహాజనం మహాకాయం భుజైరప్తభిరన్వితమ్ । దంష్ట్రాన్సమూత
 ఘోరాగ్ని జ్వాలాకోలాహలాకులమ్ ॥ ౧౯౬ ॥ కుటిలఘ్నాకుటి
 భజ్జ భజ్జు రాశకషట్పదమ్ । లలాటనయనోద్గ్రీష్ఠ జ్వాలాజ్వలినిదిబ్దు
 ఖమ్ ॥ ౧౯౭ ॥ ఉద్ధృజ్వాలాగణాలీఘ్ కిరీటతలశోభితమ్ । శ్రీవత్స
 కాస్తుభోరసకం దివ్యమాలా పిఘాపితమ్ ॥ ౧౯౮ ॥ ఉన్యజ్జానుమ
 నేకాస్త్రీం స్థితం పఠమశోభనమ్ । గదాబ్జుశౌచ ముసలం చ
 క్రమత్యుగ్రలేజనమ్ ॥ ౨౦౦ ॥ శఙ్ఖంచ నశరం చావం పాశం కా
 నోదాదీకీం క్రమాత్ । ముఖ్యదక్షిణహస్తాది ఘ్నఖ్యుల్లామకరావధి ॥

కథాననుతులంపీరం దివ్యాభరణభూషితమ్ । నిజాట్టహాస సంత్ర
 స్యద్దైశ్యనానవసంభయమ్ ॥ ౨౦౨ ॥ అయుతాయుతవహ్నినాం
 ఆంబుదేదిప్తతేజసామ్ । అభ్యషటగ్రామయచక్రై చక్రిణం చక్రము
 త్తనమ్ ॥ ౨౦౩ ॥ ధ్యాయే దేవంవిధం దేవం చిన్త్రితార్థఫలప్రదమ్ ।
 ధ్యాయే వృహృదయాదీని కిరీటాదీని పూర్వవత్ ॥ ౨౦౪ ॥ ఆ
 యుధానానాథధ్యాయం శృణుభ్యం ద్విజసత్తమాః । చక్ర శక్తిగదాః
 పన్నం ప్రాగ్విద్ధ్యాయేన్ద్రయాత్తనః ॥ ౨౦౫ ॥ కృశాక్లం ద్ద్విబా
 హుంచ పితృలృత్యంతుచాబుగశమ్ । వికరాభముఖంరౌద్రం భిన్నా
 జ్జనగిరివ్రభమ్ ॥ ౨౦౬ ॥ కృశోదరంచ ముసలనగ్నిజ్వాలాపలీవృ
 తమ్ । అక్టారరాశిసదృశం ప్రలస్పసుతనిష్ఠురమ్ ॥ ౨౦౭ ॥ నీలా
 త్పలవళశ్యానం ఇష్వస్త్రీం బాణపిగ్రహమ్ । నానారూపంచ ని
 శితం ద్ద్వి దిగ్స్పష్టవిక్రమమ్ ॥ ౨౦౮ ॥ కాముకం హేమగౌరంచకిచీ
 ణీజాలసంజ్ఞీపమ్ । ఆస్ఫోటయత్తు స్వకరౌ మహాజలదనిస్వనమ్ ॥
 చాశం ఫణిగణాకీర్ణం పిచ్యజ్జిహ్వాం భయానకమ్ । హేమాభిపా
 ణ్ణిగాభంచ ఘోరాస్యం రక్తలోచనమ్ ॥ ౨౦౯ ॥ ధ్యేయాస్వరు
 చిసంయుక్తా ద్విభుజాఃపురుషోత్తమాః । ఏశేఽస్త్రీ నాయకాస్స
 ర్వే విభో గాఙ్ఘ్ర ప్రతీక్షకాః ॥ ౨౧౦ ॥ ప్రోక్తితా విచలత్తశ్చ సు
 సమైస్థానకైః స్థితాః । శ్రోణీతటార్పితకరా శ్చామరవృజనోద్య
 తాః ॥ ౨౧౧ ॥ సపన్నంతు కిరీటాద్యం వర్జయిత్వా చతుష్టయమ్ ।
 తన్దయైస్తశ్చ దుష్టేషునుశ్యేషాం దక్షిణం కరమ్ ॥ ౨౧౨ ॥ స్మర్త
 వ్యం ధ్యాయకాలేతు సర్వేషామథనుస్తకే । ధ్యేయంస్వకం స్వకం
 చిహ్నం సుప్రసిద్ధం నిరాకృతమ్ ॥ ౨౧౩ ॥ అధిష్ఠాత్పక్రమస్తే
 షాం కథ్యంతై మునిసత్తమాః । జ్ఞాతన్యశ్చాబుగశః కామో ముసలం
 నాగనాయకః ॥ ౨౧౪ ॥ శబ్దాదయస్సాయకాస్త్రీం ధనుర్విధి న
 మీరణమ్ । పాశోమయేతి విజ్ఞేయ ఏవంధ్యాత్వా నమర్పయేత్ ॥

ఆసనాద్యేష్వ సాంస్పర్శైర్నైర్మలదయజ్జనుపశ్చిమైః । ప్రీణయేత్తు వి
 ధానేన హోమాంతంవా జవాన్తిమమ్ ॥ ౨౦౭ ॥ ఏవమేవస్వయం
 వ్యక్తం దివ్యం వైధనుథాపివా । స్థాపితం మనుజై గావపీ తైల
 మ్పింగోహసమ్భవమ్ ॥ ౨౦౮ ॥ అష్టబాహుం వతు గావహుం త
 థాషోడశ బాహుకమ్ । చలస్థిరవిభాగేన స్థాపితంచ యథారుచి ॥
 త్రికాలమర్చయేద్దేవం సర్వానిష్టనివారకమ్ । నైమిత్తికాని కా
 వ్యాని నిత్యాని యజనానిచ ॥ ౨౦౯ ॥ విశేషేణైవ కార్యాణి
 వినాస్వాపం మహోత్సవమ్ । శాన్తికే పౌష్టికేనైవ శిక్షేనాప్యను
 నాదిషు ॥ ౨౧౦ ॥ ధ్యానేన పూజితేనైవ హుతేన ఒపి కేచిద ।
 సమీహితాని పూర్యస్తే భక్తానాం భావితాశ్చనామ్ ॥ ౨౧౧ ॥ ఇతి
 సమ్యక్ సమాఖ్యాతం పరం శౌదర్శనార్చనమ్ ॥

ఇతి శ్రీసాంఖ్యగ్రాంతే ఈశ్వర సంహితాయామ్
 లక్ష్మీ సుదర్శనార్చన విధిర్నామ
 సప్తమోఽధ్యాయః

మునయః — భగవత్మునిశౌర్యాల భగవచ్ఛాస్త్రీ కొవి
 ద । గరుడవ్రముఖానాంచ పూజనం ప్రాగుదీరితమ్ ॥ ౧ ॥ తద్వి
 ధానం విశేషేణ ప్రకాశయ కృపానిధే । నారదః — శృణుభ్యం
 మునయస్సర్వే గరుడస్యార్చనంపురా ॥ ౨ ॥ యేనపిజ్ఞాతమాత్రే
 ణ వాఙ్చితం సాధకోఽశ్నుతే । విష్ణోస్సజగద్దాఖ్యస్య పిష్ఠానబ
 లశాలినః ॥ ౩ ॥ మూర్తిజ్ఞాన బలాఖ్యానా సర్వాధారస్వరూ
 పిణీ । మహిమేతి జగద్ధాతుర్విజ్ఞేయో విహగేశ్వరః ॥ ౪ ॥ సర్వ
 రోగభయఘ్నశ్చ ధ్యేవకస్సర్వవిద్విషామ్ । తతస్సమర్చయేన్ని
 త్యం ప్రాసాదేస్థాప్యమన్త్రీవీత్ ॥ ౫ ॥ ప్రాజ్ఞాణే ప్రభవే
 వాఽభద్వితీయే మూలమన్దిరాత్ । అగ్రదేశే ప్రకుర్వీతప్రాసాదం

మణ్డపాకృతిమ్ || ౬ || చతుర్ద్వారసమోపేతం వర్ణత్రయసమన్వి
 తమ్ | ఎర్గవటాగ్రాన్విశంవాఽథ సర్వాలంకారశోభితమ్ || ౭ ||
 మూలగేహోత్తిభిః గోచప్సద్ధౌచ్ఛంవా సవిస్తరమ్ | తస్మిన్ బ్రా
 హ్మేఽథ దివ్యేవౌ దివ్యయుక్తేఽథమానుషే || ౮ || సంస్థాప్య లో
 హజాంవాఽథ శైలీనుర్పాం యథోదితామ్ | త్రికాలసుర్పయేన్ని
 శ్యం ముఖమూర్త్యర్చనా నిమే || ౯ || తద్విధానం పిశేషేణ
 మస్త్రీపూర్వమిహోచ్యతే | ప్రణవంపూర్వముద్భృత్య పక్షిశబ్దం
 అనన్తరమ్ || ౧౦ || పఞ్చాక్షరౌ మహామస్త్రీస్సాహోఽఽన్తస్సం
 ప్రకీర్తితః | మస్త్రాన్వైస్సాని సబిన్దూని ప్రాగోజాగ్రాన్వితానిచ ||
 సముచ్చార్యాక శుర్యాన్వైజ్ఞానాద్యైశ్చ హృదాదిభిః | అనే
 త్త్రైరస్త్రీపద్యస్త్రైశ్చాన్వేతానివై ద్విజాః || ౧౧ || పాన్వై
 లమస్త్రీమధ్యావ్యవ్యసాదిమహాభవేత్ | సోఽయం మ
 స్త్రీస్సమాఖ్యాతస్త్రిదశైరపచుర్లభః || ౧౨ || పఞ్చాక్షర ఇతి
 ఖ్యాతో గాగుఠో మునిసన్దిమాః | పఞ్చాక్షాని యథాపూర్వమక్ష
 వేస్సుస్సబిన్దుకైః || ౧౩ || సాశ్చేవానేన మస్త్రీణ స్థాపనీయోపిధా
 నశః | మూలాలయగతేబిమ్బే సుస్థితేవాఽథయానగే || ౧౪ ||
 స్థితైన గారుడీమూర్తిర్యానేనా గమనోన్ముఖ | శయనేచాసనేచైవ
 త్వాసీనావాఽథసుస్థితా || ౧౫ || ద్వారావరణదేవానాం ధ్యానా
 ధ్యాయే విశేషతః | ధ్వజారోహేఽపి సువ్యక్తం లక్షణంచాస్యవ
 త్యతే || ౧౬ || పరజ్ఞాత్వా యథాకాలం తన్నస్త్రీనిరతోద్వి
 జాః | స్నాత్వా తదీమమస్త్రీణ కృతపాదావనేజనః || ౧౭ ||
 ఉపస్పృశ్య యథాన్యాయ్యం ప్రాపాదం సంప్రవిశ్యచ | స్వాస
 నే సుఖమాసీనః పాన్వైభౌవాఽపుద్భుజ్జుః || ౧౮ || కరశుద్ధిచ
 దిగ్భ్రష్టం పాన్వైణానూమంసమాప్యచ | భూతశుద్ధిచ విధివన్నస్త్రీ
 పిన్యస్తవిగ్రహః || ౧౯ || పక్షిశముద్రాం బద్ధాఽథ హృదయా

మోక్షురూపాదరే । ప్వానన్దధామ నిష్ఠస్య దేవస్య చతురాత్మనః ॥
 వజ్రరక్షణాంశాశ్చంపూర్ణం విజ్ఞాన బలసమూలాత్ । అవతా గ్వా
 మ్పైతైర్భాగైర్జపాన్తం ప్రాగ్విదర్ష్యచ ॥ ౨౨ ॥ తతోమూర్తై
 ర్యజేద్వాప్యే ప్రాగ్నుక్తైర్భగసంజ్ఞయైః । పాత్రశిష్టేష్చ దే
 వానైస్సాధితైఃపుణ్యైఃసా ॥ ౨౩ ॥ తదర్థం కల్పయేత్ప్రాగ్వి
 దన్ధ్యావ్యం పాత్రపంచకమ్ । ద్వితయంచాభవైకస్త్రి పాద్యం
 ప్నానీయవారిచ ॥ ౨౪ ॥ అన్యుచామె తదన్యస్త్రిపకస్త్రిపకలం
 తువా । ప్రాగ్విస్వదేహవిన్యస్తా మన్త్రానభ్యర్చ్య మన్త్ర
 విత్ ॥ ౨౫ ॥ అన్యుద్యైర్హుపవర్యస్తైస్తతో ద్వారచతుష్టయే ।
 వాప్తీశం డైత్రనాథుచ ద్వారలక్ష్మీంస్సమన్త్రీః ॥ ౨౬ ॥ చణ్డా
 ద్యంచ గణం ప్రాగ్విదాసనంకల్పయే త్తితః । శేషపూర్వంచ ధ
 త్కాద్యనుష్టకం విన్యసేత్క్రమాత్ ॥ ౨౭ ॥ తమాద్వైన్యక్త ప
 ద్మంచ యామాత్రయసమన్వితమ్ । సమభ్యర్చ్యచ గన్ధాద్యైర్గణనా
 తాదికానపి ॥ ౨౮ ॥ హృత్పద్మకర్ణికామధ్యే మానసైర్చిత్తం ఘ
 రా । స్వవిద్యయాసమావాహ్య స్వస్థానాద్విన్యహృత్కరజే ॥ ౨౯ ॥
 సకల్కృత్య విధివదజ్ఞభూషణలాఙ్ఘనైః । కిరీటం వనమాలాంచ ప
 న్యస్యతదనన్తరమ్ ॥ ౩౦ ॥ అనన్తాదీంశ్చ నాగేశాన్యసైద్వామ
 కిరాదిషు । సత్యాఖ్యయా దక్షిణణౌ బలశక్త్యా స్వరూపయా ॥
 గణిత్యత్వంచ మన్దారకుసుమస్తబకంతథా । కలశంచామృతాథా
 రం ఫణీన్ద్రం దక్షిణాదితః ॥ ౩౧ ॥ శక్తిః ప్రాగ్నుదితాతస్య బలధర్మ
 స్వరూపిణీ । పక్షిశముద్రాం సన్దర్శ్య లయయాగం సమాచరేత్ ॥
 భోగయాగశ్చ కర్తవ్యంపద్మపీఠతలోపరి । ప్రాగాది పద్మపత్రేషు
 హృదయాదీని పూర్వవత్ ॥ ౩౪ ॥ విదిక్పత్రేషుచైవాన్త్రుమే
 షాం వణ్ణాని పూర్వవత్ । రూపలావణ్యభూషాన్ద్యైర్కూలమ
 న్త్రీశరీరవత్ ॥ ౩౫ ॥ కిరీటం వనమాలాంచ న్యసైద్దేశికసత్తమః ।

పురస్తాత్త్యతశ్చాస్య దక్షిణోత్తరయోఃక్రమాత్ || ౩౬ || చతుష్టయక్రమేణైవ శేషాద్యావపశ్చభేక్వరాః | అగ్నిశరత్నో వాయువ్యకోణేషు విహగేశినుః || ౩౭ || చతుష్టయం గణితాద్యం విన్యసేత్తుయథాక్రమ్ | దక్షిణేవిహగేశస్య సత్యాఖ్యా కర్ణకోపర || ౩౮ || పౌణాపానసమూనో దానన్యానప్యేణరూపిణః | మాధ్యస్థస్య ఖగేశస్య బహిఃపౌణాదిపిఃక్రమాత్ || ౩౯ || సత్యసుపస్థో గరుడస్తార్క్ష్యశ్చ పిహగేశ్వరః | పశ్చాత్పశ్చస్య పౌణస్య పికారస్త్వైవపశ్చధా || ౪౦ || సత్యాద్యా దితుచత్వార్యకోణేషు విహగేశ్వరః | ధ్యారమేషుం విశేషేణ సమాసాతకథ్యతేఽథునా || ౪౧ || ఆచాష్ఠ్మి గోచరాస్సర్వే యస్యదేహాస్తు పాదుషః | ద్విభుజస్తుహివాభస్తు ససత్కంపౌణదైఃశమ్ || ౪౨ || సుపస్థఃపశ్చగాగాభానిర్జలస్వస్థలాదనః | గరుడఃకాశ్చనాభస్తు కుటిలద్ర్యరుణేక్షణః || కేక రాక్షస్తుతాత్నోఽవై ప్రావృష్టలదసన్నిభః | ద్రవతకనకనేత్రస్తు శిబలాభస్తు పశ్చనుః || ౪౪ || చతుర్భుజాస్తుపస్థాద్యాసౌమ్యరూపా హ్యనాకులాః | పతత్త్రిచరణాస్సర్వే పక్షమణ్డలమణ్డణాః || ౪౫ || లమోద్దగాసుపీనాక్టాఃకుణ్డలాద్యైర్విభూషితాః | కుటిలభూసువృష్టాత్నా వజ్రశుక్లాస్సితాననాః || ౪౬ || అపానాది సమీరాణానాధిపత్యేన సంస్థితాః | మహాబలా మహాకాయా రక్తశుద్ధోఽత్రపశ్చనుః || ౪౭ || స్వస్వాజ్ఞుష్టద్వయప్రోత గణితో భయిపాణినా | పుష్పాల్లిధగాస్సర్వే ముఖ్యేన పిహగోత్రనాః || ౪౮ || సుపస్థఃపశ్చిమాభ్యాంతు పాణిభ్యాం దక్షిణాదితః | మందారపుష్పస్తబకం దధద్విష్కయముద్రికామ్ || ౪౯ || తథావిధాభ్యాం గరుడస్తేధత్రై వ్యవ్యయేనతు | తార్క్ష్యపశ్చినుయోర్నిత్యం ధత్రై దక్షిణవామయోః || ౫౦ || కద్రాంతథాఽమృతంకుమ్భం పంచమోవిహగేశ్వరః | దక్షిణేన సుధాకుమ్భం వా

మనకు ఫణీశ్వరమ్ || ౫౦ || నిత్యోదితస్య పూహస్య తథా
శాస్త్రోదితస్య | పాశ్రాపానాది వాయూనాం పక్షాన్నామపి
నామభాక్ || ౫౧ || గరుడజపరివారితైః క్షుభితైః పి విశేషణః |
యోజనీయస్తథాఽన్యేషు సుషుప్త్యుది పశ్యేషుః || ౫౨ || వాసు
దేవాదిమూర్తీనాం చతుర్థాం క్రమశస్త్యమీ | సత్యోద్యాస్తాగ్ర్యై
పర్యవ్తాస్తజన్తూర్వ్యై రేషుః || ౫౩ || శ్రీషు శ్రీషు సమాదే
యాసన్త్యాద్యాః శేషవాదిషు | పక్ష్యానాభాదిమూర్తీనాం పశ్చ
మో విహగేశ్వరః || ౫౪ || పరాత్పాపచ్యూహాపూహాస్త
రతనోర్విభోః | ప్రాచుర్భావ తనోశ్చపి జగత్ప్రకృణ కాంక్షి
ణః || ౫౫ || భగానాం కారణత్వాత్ ప్రాసుక్తీవా భగేశ్వ
రః | ఇతి తే గరుడపూహా ప్రభావస్స ప్రకాశణః || ౫౬ || కు
ముదాద్యాస్తతో బాహ్యో శక్రా గ్యాః క్షుభిః క్రమాత్ | తద్భ
హిః కుముదాదీనాం భూతేశ్చోశ్చోటాదయః || ౫౭ || గణేశః
పూజనీయో వా తనగ్రే బలిసుణ్ణవే | మహాపీతేఽథవాపూజ్యా గ
రుడస్యానుయాయినః || ౫౮ || పాలయిస్తేషు క్షుభిః క్షాదివ్యా
వాయుతనానృపి | ధ్యాత్వైవమగ్నం కు గ్యాదాసనాద్ద్యేర్య
భోదితైః || ౫౯ || చతుష్టయ్యుపచారై గ్వా గ్వాప్రంశద్భిస్తువేత
తైః | షోడశైగుపచారై గ్వా ముఖ్యైః ధ్యానమక్రమాత్ || ౬౦ ||
తన్నివేదితమస్తాద్యం నరాణాం గోగణాం సదా | విధ్యానాం వివి
తానాంచ జయేచ్ఛానాంచ భూభుజామ్ || ౬౧ || విషోసహత వే
షాణాం ప్రదద్యాన్సంజీజ్యచ | ఆగ్నియాం ప్రతిమాసంతు విశే
షైశ్చైవమర్చయేత్ || ౬౨ || ఉత్సవేషు విశేషేణ భ్రామయేదుశ్చ
వార్చయా | ఇతి సమ్యక్సమాఖ్యాతం గరుడస్వార్చనం పంచమ్ ||
విష్వక్సేనార్చనం త్వర్య శాషు-రోక్తింతు కథ్యతే | శృణుధ్వం
మునయస్సర్వే సావధానేనచేతసా || ౬౩ || పాషు-ర ఉవాచ—

కింకరమహా భగవాన్ విఘ్నోచ్చేదకరం ప్రభుమ్ । నమస్త పిఘ్న
 నాథానాం పరమం శారణంచయః ॥ ౬౬ ॥ విష్వక్సేనస్తు యష్ట
 వ్యో భోగభూమిగతేఽచ్యుతే । కైర్లక్ష్మ్యైఃకేనవిధివా కిజురో
 త్యభిపూజితః ॥ ౬౭ ॥ శ్రీభగవాన్ — భవినాం భాఽనోవిఘ్న
 సుస్థర్మవినివారణః । నయాగయజ్జధర్మాద్యైర్మనైవ్య సంసారిణాం
 శుభమ్ ॥ ౬౮ ॥ తస్మైవృత్తోతు యేవిఘ్నోహస్తాస్సహవినివార
 ణః । వ్యాపయన్తిచ తేసర్వే చక్రజ్వాలా భయార్దితాః ॥ ౬౯ ॥
 పౌగార్ణితేన కేనాపి కర్మణాదేవసాంప్రతిమ్ । అనుభుజ్జేక ఫలం
 యా గాద్వివిధంచాగ్రసస్థితమ్ ॥ ౭౦ ॥ తస్య సంరక్షణార్థంతు వి
 ష్వక్సేనస్తదేవహి । కాలయాగావసానాభ్యోద్వితీయే వాసకేఽ
 ధవా ॥ ౭౧ ॥ కృత్వా నిర్వాకకులంచితం యష్టవ్యంఫలసిద్ధయే ।
 యాగనిర్వర్తనోచ్చేషేరక్షావేర్ఘ్యపూజితైః ॥ ౭౨ ॥ ఉప
 చారసంయోగైఃసంస్త్యైరాభరణాదికైః । నైవేద్యైర్గుఘవరాగ
 ద్యైర్ముఖ్యమూర్తైర్నివేదితైః ॥ ౭౩ ॥ ద్విజప్రకాశ శిష్టేస్తు స్వయం
 పౌశనపర్జితైః । తథా చర్మస్తరశ్శేషృ హ్యపరేభ్యోనివేదితైః ॥
 సంస్కృతైరుష్కళోపేతైర్గుఘరాజ్య పరిప్లుతైః । పాషరః—
 కపిషోఽతులవీర్యహి యస్యదూరాద్ద్రీవన్తిచ ॥ ౭౪ ॥ విఘ్నః
 నిమేషమాత్రేణ త్రైలోకోన్మూలనక్షమాః । శ్రీభగవాన్ —
 కాలవైశ్వానరాఖ్యాయా మూర్తిస్తుర్యాత్మనావిభోః ॥ ౭౫ ॥ న
 పవద్విజదేవోహి ఽష్వక్సేనప్రకీర్తితః । స్థితఆహవనీయాది భేదే
 నమఖయాజినామ్ ॥ ౭౬ ॥ ఋక్పాఠం హుతమాదాయ తర్ప
 యత్యఖిలంజగత్ । ఏవం కున్త్రీమయాద్యాగాత్సత్వికాద్భ్రీ
 ష్టాథావిశాత్ ॥ ౭౭ ॥ సంప్రాయ గురుమూర్తైర్వై ప్రావణం
 కున్త్రీసంస్కృతమ్ । అనాహూతామరాణాంచ సర్వలాకనివా
 సినామ్ ॥ ౭౮ ॥ స్వయంసంవిధజత్యాశు సదనుగ్రహ కామ్యయా ।

జ్ఞాత్వైవం తస్యమాహాత్మ్యం వృత్తిస్థం భవస్థయే ॥ ౮౦ ॥ త్రస
 త్యం నిత్యపూజాయాం బల్యనై తంసమర్చయేత్ । వస్సరోశ్శువ
 పూర్వేషు తథా వై శేషి కేష్వపి ॥ ౮౧ ॥ నృత్యార్యాధార భేద
 షు క్రమాత్కృత్వా పురార్చనమ్ । కెవలం చాఽఽథహోమా న్తం స్వ
 శక్త్యా విభవేనచా ॥ ౮౨ ॥ విస్తరేణాథవశశ్చ త్తతకకమలసమ్భ
 స! కృత్వా పద్మపుటేతోయం పాత్రేవా కలశేఽనైశ్చ ॥ ౮౩ ॥ త
 మాత్మనోత్తరేణాగె హ్యర్చయిత్వా నివేద్యచ । అథాపరస్మిన్ భా
 ణ్డేశు తదస్త్రపరిమన్ద్రితే ॥ ౮౪ ॥ నైవేన్యాగ్నాగనూదాయ
 తథాచర్వస్తరస్థితాత్ । ఓదనాదంశముద్భృశ్య దధ్యాజ్యవ్యజ్ఞానై
 ససహ ॥ ౮౫ ॥ సమాలభనపుషాష్ట్యై కుశామ్బుసరిభాఽనిమ్ ।
 తద్భృజ్యనై నిబహుశో హ్యభిమన్త్రాన్విజ్ఞసమ్భా! ॥ ౮౬ ॥ తన్న
 లనున్ద్రముచ్చార్య ధ్యానభావనయాన్విసమ్ ప్రాశ్నన్ని కేశితే
 భాణ్డే సముత్కార్య విధాయతత్ ॥ ౮౭ ॥ ప్రణవాష్టకజప్తం చా శ
 న్నామ్నాసహ పాచకం! । ఏకంవై సోదకంపాత్రం సనై వేద్యం జ
 లాప్లుతమ్ ॥ ౮౮ ॥ సర్వత్ర సర్వదాయాగె కుగ్యాత్ప్రీన్విధినా
 పినా । తచ్చాప్సి త్ప్రృతలెకూపే తటాకాకౌతు చోఽగ్రకేత్ ॥౯॥
 జ్ఞాత్వైవం యత్నతోమన్త్రీ తన్నస్త్రేణ సమర్చయేత్ । పాశ్చం
 మన్త్రీకుఠోవక్ష్యే యథావదవధారయ ॥ ౯౦ ॥ ఆక్రాన్తమన
 లేనైవ ప్రాణాఖ్యం బీజనాయకమ్ । త్రైలోక్ష్యేశ్వర్యదోషేతం
 ఊర్జ్వాపరి గతంతు తత్ ॥౯౧॥ తతోవరాహమాదాయ భూధరివ్య
 మభూషితమ్ । విష్వక్సేనాయ తదను సనమసకం పదం న్యసేత్ ॥
 ప్రణవాద్యోహ్యయంమన్తో ఏష్వక్సేనస్య కీర్తిణః । పూర్వబీజం
 హి యచ్చాస్య ఊకారస్వరవర్జితః ॥ ౯౩ ॥ ఆకారాద్యైశ్చ పక్షీ
 ఘౌర్భిన్నమజ్జగణం నయేత్ । ప్రణవేన స్వనామ్నాథ జాతిభిష్ట
 ధ్విరన్వితమ్ ॥ ౯౪ ॥ నమస్సాన్వహోఽఽద్భిశ్చాన్వయం విష్వక్సేనస్య

వాచకః । సాక్షేనానేన మత్రైణ ప్రతిష్ఠావ్యవిధానతః ॥ ౯౫ ॥
 ప్రభూనావరిణోఽథ ద్వితీయావరిణోఽథవా । ఈశానసోహదిబ్జుడ్యే
 ప్రాసాదే డక్షిణాముఖే ॥ ౯౬ ॥ మూలంలయోచ్చాం నీచేఽక
 ల్పితే గర్భనాస్తిరే । బ్రహ్మస్థానేఽథవాదివ్యే మూలబెరాంశ మూ
 నతః ॥ ౯౭ ॥ కల్పితస్య శిలాదారు లాహపూర్వైస్తు విస్తుభిః ।
 పూజనం ముఖ్యకల్పంస్యాదనుకల్పాఽగ్రహణ్ణపే ॥ ౯౮ ॥ ప్రా
 నుక్తికౌఽభూభాగే మెఖలాత్రయనిర్మితే । వీరేఽవతార్య గగనా
 దమూర్తం వనార్కవైవవా ॥ ౯౯ ॥ కేవలం బలిదానేన తర్పయే
 దువకేనఽచ । చతుఃస్థానావతీర్ణస్య వజ్రలాదిషు వృక్షిషు ॥ ౧౦౦ ॥
 పరపూజాహేమి రూపస్య దేవస్య యజనావధౌ । ప్రాసాదాన్తర్గత
 స్యాపి స్వస్థానస్థస్య నుష్టపే ॥ ౧౦౧ ॥ పూజనం విధివతాగ్రయ
 మారంభువిననాదితః । సర్వకర్తావసానేతు వజ్రలాది గణేభౌ ॥
 స్వేస్వే ధామ్ని విస్మయైషు ధ్యాత్వావజ్రలసంధ్యతః । పూజయే
 ద్విధివస్త్రైస్త్రీ స్థిశీయే వాసరేఽపిఽచ ॥ ౧౦౩ ॥ భగవద్విజనార్థం
 తు ప్రాసాదస్థంపిశేషతః । యథావిధినమభ్యర్చ్య వైవేద్యేస్తన్ని
 శేషితైః ॥ ౧౦౪ ॥ అద్భ్యుద్యేరఖలైరవ్యైస్తాంబూలాద్యేశ్చ ని
 త్యశః । జలస్థలాదివిలయాంస్తమాభితాంశ్చాంశ్చాంశ్చయేత్ ॥ ౧౦౫ ॥
 ప్రాసాదస్థస్య తస్యాథ దేహమావాసుసారితః । కృత్వా హేమా
 దిభిర్వైర్విశేషాగాం విధానతః ॥ ౧౦౬ ॥ ఉగ్రాంవా శాస్త
 రూపాంవా విఘ్నపిఙ్గంసనత్ర మామ్ । చతుర్భుజాంవా ద్విభుజా
 మాసీనాంవా సముష్ఠితామ్ ॥ ౧౦౭ ॥ శ్రీ ద్విభుజాంవా చతుర్నస్తామ
 న్యథావా ప్రకల్పితామ్ । వైశేషికేషు ప్రాప్తైషు పూజయేదుశ్చనా
 ర్పయా ॥ ౧౦౮ ॥ మృగయాఽఽద్యుత్సవేప్రాప్తై యత్రయత్ర
 ప్రజెత్స్రీభుః । తత్రతత్ర నయేదేనాం నిర్విఘ్నఫలసిద్ధయే ॥ ౧౦౯ ॥

శ్రీ ద్విభుజస్య చతుర్నస్తాం

ధ్యానమనవ్యవ్రవత్యాయమి యథావచచ్ఛ్రవణసత్తమ । ననదుర్వాఙ్మజ్జ
 రాభాంచ త్వీషత్పితలకాన్తిభాక్ ॥ ౧౧౦ ॥ చతుర్స్త్రింష్ట్రీం చ
 తుర్వాహుం చతుషిః పూర్వాం చతుర్లతీమ్ । పూర్ణాజ్ఞం కేసరిసకం
 పృథూరస్థలరాజితమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ దక్షిణావర్తనిమ్నీన వాభీరభ్రై
 ణ శోభితమ్ । ఆజానుబాహుం శ్రీమన్తం పిఙ్గళార్కర్షిర్జటాధరమ్ ॥
 ద్రవత్రానకపిక్తాక్షం చిపిటం పృథునాసికమ్ । సిఠిదీర్ఘనఖశ్రేణీ
 శోభితం కుటిలభ్రువమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ విస్తీర్ణగణ్ణనదనం బాలెస్తుకుటిలూ
 పమైః । నవకింవరుణాకారైర్లోమైస్సంపూర్ణపిగ్రహమ్ ॥ ౧౧౪ ॥
 శోభనేన త్రలమ్యేన పృథునా ప్రోన్నతేనచ । మాణిక్యకుణ్ణలా
 ఢ్యేన యుక్తం శ్రోత్రద్వయేనతు ॥ ౧౧౫ ॥ వకుటేనాన్నతేనేవ
 హారాద్యైరుపశోభితమ్ । చిత్రకాశేయఃసనం విచిత్రస్రగ్విగణ్ణిత
 మ్ ॥ ౧౧౬ ॥ ప్రళయద్వాదశాదిన్య సహస్రగుణదీధితమ్ । ఈష
 దూర్ధ్వే తథాతిర్యగ్వినిపాతలలాచనమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ కుణ్డేస్తుకాన్తి
 దశనం కిఞ్చిద్విహసితాననమ్ । స్వభావ సౌమ్యమమలం మాయా
 క్రోధోపరజ్ఞితమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ సవలసచలత్పాదనాన్యసస్థానక సం
 స్థితమ్ । స్వేనాన్తకరణేవైవి భావయన్తం పరంపదమ్ ॥ ౧౧౯ ॥
 అఙ్గుష్ఠాది కనిష్ఠాన్తం వామపాణో లతాత్రయమ్ । నవయితోన్న
 తాచైకఘ్రాణాగ్రే వినియోజితా ॥ ౧౨౦ ॥ సద్విఘ్నభీతిప్రదయా
 త్వనయా ముద్రయాన్వితమ్ । రథాశ్శశభ్రహస్తంచ లఘ్నమానగ
 దాధరమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ శ్రోణీతటనివిష్టేన పావహేళన పాణినా ।
 ఇన్ధం రూపధరం దేవమనేకాచ్ఛుతవిగ్రహమ్ ॥ ౧౨౨ ॥ ఉగ్రరూప
 మినుంధ్యాయేదాగ్నైయమనలప్రభమ్ । దంష్ట్రా తర్జననిర్ముక్తం పా
 భయం శాన్తలక్షణమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ ముఖ్యదక్షిణహస్తేన భక్తానామ
 భయప్రదమ్ । తథావిధేన వామేన లఘ్నయానగదాధరమ్ ॥ ౧౨౪ ॥
 సృష్టదక్షిణవామాభ్యాం చక్రశభ్రధరం క్రమోత్ । ఏవం చతుర్ముఖ

స్వోక్తం ద్విభుజస్యావధారయ ॥౧౨౫॥ ఉక్తాధ్యాముగ్రశాస్తాధ్యాం
చక్ర శక్లభరంపినా । ప్రాగ్గుక్తద్వితయంవాఽథ ద్వితీయం చిత్రతం
తువా ॥ ౧౨౬ ॥ గదాపరహితంవాఽథ వాసుంకట్యవలమ్బితమ్ ।
స్థానకేవాఽఽసనేవాసుమూరుదేశే నివేశితమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ గోపనీ
ముద్రయావాఽథ కటకాకారముద్రయా । ఉభాధ్యానుపిపాణిభ్యాం
పశ్చాత్తాం పీతపృష్ఠశః ॥ ౧౨౮ ॥ అష్టభ్యగదామూర్ధ్వై మాత
జ్జముపలాక్పతీమ్ । ప్రాగ్విక్తద్వితయాక్రమ్య పాదాభ్యాం కర్ణి
కాఽఽసనమ్ ॥ ౧౨౯ ॥ సుస్థితం కర్ణికాయాంవా ప్రాగ్విదవై
రలంకృతమ్ । ఏవం ధ్యానవిశేషేషు త్వేకంస్థాప్యవిధానతః ॥
సనుర్పయితకాలేషు ప్రాగుక్తేషు స్వసున్ద్రితః । చతుఃస్థానా
ర్చనార్థం శుచిజ్జలాలావాంతు మధ్యతః ॥ ౧౩౦ ॥ పూజితేష్వభ్యం
వైష్ణు నియుక్తేషు స్వధామని । ఈశానసామదిజ్జ్యేష్వే చతురశ్రే
పుకేఽథవా ॥ ౧౩౧ ॥ ద్వారశోభాగ్ర నిర్ముక్తే రేఖాత్రితయభూషి
తే । తదన్తరేఽర్థవచ్చ్రైష్టే కమలైఽష్టదళాన్వితే ॥ ౧౩౩ ॥ సా
మాజ్యేన నియుక్తైఽష్టైః పిఘ్నానామచ్యుతేనతు । పూజితేవిధి
కాశశ్చవభీష్టం సాధకోఽశ్నుతే ॥ ౧౩౪ ॥ తస్మాత్పస్త్రేస్తదీయేషు
సాత్వా పూర్వవిధానతః । ప్రత్యాశ్య పాణిపాదౌవా త్వాచమ్య
న్యాసమాచరేత్ ॥ ౧౩౫ ॥ తదధిస్తాత్మక త్వేన ధారణాభిస్సవిగ్ర
హమ్ । శోభయిత్వా పునర్మ్యస్య పడక్లాదింకరాదితః ॥ ౧౩౬ ॥
ప్రాగ్విదానన్త ధామాచ్చ హ్యవతార్యతథాప్రభుమ్ । హృష్ట్యా
హృశుష్ణరీకేతు స్వాపేత్యాం నిమగ్నా లాత్మకమ్ ॥ ౧౩౭ ॥ తమేవ
సకళ త్వేన యాతంధ్యాత్వా బహిర్యజేత్ । ప్రాగ్విదధ్యాయదిపా
త్రాణి ప్రతిస్థాప్య స్వవిగ్రహే ॥ ౧౩౮ ॥ పిన్యస్తమస్త్రానభ్య
ర్చ్య ద్వారదక్షిణ సామ్యయోః । చణ్డప్రచణ్డసద్మశౌ బలప్రబల
సంజ్ఞితౌ ॥ ౧౩౯ ॥ వాయువేగం మహాఘోషం ద్వారాగ్ని గరుడో

పనుమ్ | పనుభ్యర్చయి ధాపూర్వం ప్రాప్త్యా కనులాసనమ్ ||
 భర్తాద్యనన్తపర్యస్తం పఞ్చకం నవకంతువా | సత్సేనాచాచదితం
 పశ్చాత్కాలేనామ్బుజంస్తురేత్ || ౧౦౧ || తస్మిన్నావాహ్యతం
 జేవం హృదయే ధ్యానచోదితమ్ | సన్నిధానాదికంకృత్వా ముద్రా
 బద్ధపురస్సరమ్ || ౧౦౨ || సనుభ్యర్చయి పుష్యపక్షేన్ద్రయయా
 గవిధానతః | కర్ణికా మధ్యగం తస్య హృదాద్యాముఖ్యసుత్రివి
 త్ || ౧౦౩ || పద్మచంద్రావరస్థాశ్చ తదాకారమృతింవినా | కిం
 త్వజ్ఞానాంచ సర్వత్ర ధ్యానముక్తం సితాదికమ్ || ౧౦౪ || క్రియా
 ఖ్యాం తైజసిం శక్తిం స్వాహా పరాయరూపిణీమ్ | లక్ష్మీరూప
 ధరాం పీతాం సర్వాలంకారమణ్డీతామ్ || ౧౦౫ || ప్రియానురూ
 పాం సతతం స్వాస్థీనాం వాఽథసుస్థితామ్ | దక్షిణోత్తర యోగేన
 చామరొభయధారిణీమ్ || ౧౦౬ || ఓం హ్రీం క్రియామై స్వా
 హాఽఽస్త్రా మస్త్రోఽయం సంప్రకీర్తితః | అనేనస్వామినో దేహాశ్చై
 జసాద్విష్ణుసూదనాత్ || ౧౦౭ || వామపార్శ్వేఽవతారాయస్య
 భోగయాగావసానతః | గజాననో జయతేనో హరివక్త్రోఽనుపా
 విలః || ౧౦౮ || కాలప్రకృతసంజ్ఞశ్చ చతుర్థకనులాద్భవ | గ
 ణరాజేశ్వరాశ్చైవేతే చత్వారశ్చణ్డవిగ్రహః || ౧౦౯ || ఆజ్ఞాప్రతీక్ష
 కాశ్చాస్య సుశ్చేత చమరోద్యతాః | వినాయకాదయశ్చైవనవిఘ్న
 శప్రవరాస్తుయే || ౧౧౦ || అమీషాం గణనాధానాం నిత్యమాజ్ఞాఽ
 నుపాలినామ్ | ఈశానాదిసుకోణేషు పద్మబాహ్యేస్థితాస్యసేత్ ||
 వీక్షమాణావిభార్యక్త్రం నతుల్యస్థానకేస్థితాః | తద్వత్కరాజీ
 తాస్సర్వే కింతుముద్రావివర్జితాః || ౧౧౧ || ధ్యానమేషాం పృ
 థకూభతం శౌరీరమవధారయ | భీనుద్విపేన్ద్రీవదనం చతుర్ద్రం
 స్త్రీం త్రిలోచనమ్ || ౧౧౨ || కమ్బుగ్రీవం చతుర్బాహుం పూ
 గ్ధచంద్రాయుతమృణీమ్ | హారనూపురకేయూర మెఖలాదామమ

జ్ఞామ్ ॥ ౧౫౪ ॥ నానాస్రగ్ధవస్త్రాభ్యమన్యోపమ్య పరాక్రమ
 మ్ । ధ్యాయేద్దజాననమతో జయతేనంచ సంస్తరేత్ ॥ ౧౫౫ ॥
 మహాత్ముఃక్లవదనం పద్మరాగాచలప్రభమ్ । ద్రవచ్ఛామీకరాక్షుంచ
 త్వనెకాదుభుతపిగ్రహమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ హరివక్త్రమతోధ్యాయేత్స
 టాచుర్విగమస్తకిమ్ । నిష్టప్తకనకప్రఖ్యం ఘోరఘర్ణురనిస్వనమ్ ॥
 మృగరాడ్వదనంవిభుకల్పాన్తానలవేగినమ్ । కాలప్రకృతి నామా
 నం భావయేదఙ్గానాద్రివత్ ॥ ౧౫౭ ॥ దంష్ట్రాకరాశ్వవదనం పిక్వల
 శ్శ్రులోచనమ్ । రుషనుగ్జలభృత్రోద్రం మీనవన్నిమ్ననాసికం ॥
 గణరాజైశ్వరాహ్యోతే మహాపురుషలక్షణేః । సంయుక్తాశ్చాభి
 వైర్విప్ర ఆపాదాతగ్రస్థరావధి ॥ ౧౬౦ ॥ యతీకాశ్చిన్నజ్ఞానం వస్తు
 తదాద్యోక్తం స్మరేత్త్రిషు । పతేషామర్చనంకుర్యాద్వివామా
 ప్రణవాదినా ॥ ౧౬౧ ॥ నమోఽవై నాజ్జసంభూత నానాసిద్ధిఫలా
 ప్తయే । అష్టాష్టకైస్తదభైరవా తస్యాశ్చైరవా యథారుది ॥
 ఊప్రకన్యప్రసాద్యుత్థమస్తాభిగ్వా సమర్చయేత్ । తన్నివేదితమన్న
 ద్యమర్ణ్యైస్రకల్పదేవాదికమ్ ॥ ౧౬౩ ॥ నదేయంకస్యచిత్ప్రాజ్ఞై
 రైహికాముష్ఠికాస్తయే । స్వాశ్రితా నామనుజ్ఞాతం భూతానాంవై
 వతేనతత్ ॥ ౧౬౪ ॥ నిత్యం తిమాధ్యక్షేస్సేషామాశాన్తగితచారిణీ ।
 అతపవపి-భోక్త్యాశామర్థహాసిన దదాతీతే ॥ ౧౬౫ ॥ నూనమా
 శాగణంసర్వం ధ్వంసయన్విసదైవహి । తస్మాద్దదాతియోఽనేషాం
 స్వయనుశ్చోతివాఽధమః ॥ ౧౬౬ ॥ మోహాదుపేక్షతేవాఽపి స
 యాతి నరకైఽధమః । అతశ్చేయోఽర్థినా కార్యఃపరిహారస్తదై
 వహి ॥ ౧౬౭ ॥ తచ్ఛాపి త్కూతలేకూపే తటాకాదాతుచోష్ట్రపే
 త్ । నోపభోగం యథాయాతి కాకాదివృజ్జనమ్భువ ॥ ౧౬౮ ॥
 యస్తాశ్చిన్నస్త్రాపూతంతత్ప్రాణా న్యేనాపివర్ధతే । అతానిపిద్ధః
 పాపానామపాపానాం విశేషతః ॥ ౧౬౯ ॥ ఇతి సమ్యక్సమా

భ్యాతం విష్వక్సేనార్పణపరమ్ । పూజనం కుముదాదీనాం శృ
ణుభ్యనుభయోగినః ॥ ౧౭౦ ॥ ద్వాకావరణదేవానాం సుస్థితానాం
స్వవత్కాసు । చలానాంవాఽథహేమాద్యైర్నిర్మితానాం యథా
విధి ॥ ౧౭౧ ॥ శ్రీకాలంవా ద్వికాలంవా సజ్జాతే త్వేకకాలకమ్ ।
తత్తన్నస్త్రీణ కుర్వీత పూజావష్టోపచారితః ॥ ౧౭౨ ॥ ఇత్యేవం
వైవేన తేయాది పరివారగణస్యచ । పూజనం సర్వమాఖ్యైః సర్వ
సిద్ధిఫలప్రదమ్ ॥ ౧౭౩ ॥ ఇతోఽన్యచ్ఛ్రీతుమిచ్ఛాచేత్యుక్త్య
తాం మునిసత్తమాః । మునయః — ధగవక్ వర్ణి రేవిష్టోఃస్థాపితా
లోకపూజితాః ॥ ౧౭౪ ॥ విష్ణుభక్తాఃకథ పూజ్యాస్తద్వధానం వ
దస్వనః । నారదః — ఏకాన్తివో వహాభాగశ్శతకౌప పురస్స
రాః ॥ ౧౭౫ ॥ క్రోణ్యాం కృతావతారాయే లాకోజ్జీవన హేతు
నా । శాణ్డీల్యాగ్యాశ్చ యేచాన్యే పఞ్చరాత్రప్రవర్తకాః ॥ ౧౭౬ ॥
ప్రహ్లాదశ్చైవసుగ్రీవో వాయుసూనుర్నిభీషణః । యేచాన్యేసన కా
ద్యాశ్చ పఞ్చకాలపరాయణాః ॥ ౧౭౭ ॥ ధర్మోత్తమాస్తే ప
జ్ఞైయాస్తా దివ్యామినినాదిషు । చలస్థిరపథా గెన లోహైర్వా
శీలయాఽపివా ॥ ౧౭౮ ॥ స్వస్వవర్ణాశ్రమాచారసద్పశాకృతిః చే
ష్టితాః । లాఙ్ఘీతాంశ్చక్ర శ్ఘాభ్యాం భుజయోర్దిక్షిణాదితః ॥
పద్మవిష్టరమధ్యేతు స్వాసీనాన్వాఽథ సుస్థితాః । ఋజుస్థితాన్యథా
శోభం ప్రేశాచస్థానకేఽథవా ॥ ౧౮౦ ॥ నిర్మయచ విధానేన
శ్రీ దుశేషణ్ణపేఽథవా । ప్రాపాదేష్యసుమాపేషు కల్పితేషు
గ్రహోఽభిః ॥ ౧౮౧ ॥ యథాఽవకాశం వామేవా దక్షిణేవాఽథ
పశ్చిమే । స్వస్వమస్త్రీఃప్రతిష్ఠాపన్య విధిసచ్చుద్ధయార్పయేత్ ॥
శృణుభ్యనుభతన్నస్త్రీణ స్థాపనాదిషు కర్తవ్యం । ప్రధానపూరుషే
శాద్య తారకబ్రహ్మణాఽథవా ॥ ౧౮౩ ॥ అహంస తారకేజ్జీవ సవి
సర్గణచాన్తికే । ఆద్యేనవా ద్విశీయేన యుక్తయా శ్రితయేనవా ॥

(౧౬) అష్టమేఽధ్యాయే గరుడాదివీరివారార్చనవిధిః ౧౦౧

సంజ్ఞయా యోజనీయాస్తై సాక్షయాగస్త్యథోచ్యతే । తారాద్య
యోర్ద్వయో రేకం షోఢాకృత్వా తదన్తిమే ॥౧౦౫॥ జ్ఞానాది హృ
దయాదీని చతుర్థ్యన్తాన్యూదీరయేత్ । ప్రణవాధారయక్తాని ప్రా
గేవాక్యాన్యమనానివై ॥ ౧౦౬ ॥ మస్త్రైణానేనవైభక్తాః పూజ
యేత్తు యథావిధి । ప్రాగ్విత్సాన్నినాదికంకృత్వా సోర్ధ్వపుణ్డ్రీ
స్స్వలంకృతః ॥ ౧౦౭ ॥ పాదౌ ప్రత్యుశ్యచావమ్య ప్రవిశ్యయజ
నాలయమ్ । కవాటోద్ఘటనంకుర్యాద్దైర్వర్షాభ్యర్చన పూర్వ
కమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ తస్త్వస్త్రైణ ప్రణమ్యాథ వినుశుద్ధ్యాదికంతథా ।
ప్రాసాదశోఢనాదీని కృత్వావై తస్యదక్షిణే ॥ ౧౦౯ ॥ పార్శ్వే
సముపవిశ్యాథ కరశుద్ధిం సమాచరేత్ । దిగ్బంధంజైవ సాయామాం
భూతశుద్ధిం సమాప్యచ ॥ ౧౧౦ ॥ పుటికృతేన తారాభ్యాం భక్త
మస్త్రైణ మస్త్రీవిత్ । సఖాస్తమణిబద్ధాద్యం ప్రాగ్విత్సాన్నిద్య
యంస్మజేత్ ॥ ౧౧౧ ॥ అక్తానిజైవ విన్యస్య పూర్వోక్త విధినా
తతః । తుభసీనభినాక్షాణాం మాలికాద్వితయంతథా ॥౧౧౨॥ చక్ర
శక్టౌ పాణితలద్వయే న్యస్య యథాక్రమమ్ । కృత్వైవం కరవిన్యా
సం తతస్తత్త్వస్త్రీముచ్చరణ ॥ ౧౧౩ ॥ పాణిభ్యామాలభేద్దే
హమామూర్ధ్నశ్చర్పణావధి । కృత్వైవం వ్యాపకన్యాసం హృద
యాదీని విన్యసేత్ ॥ ౧౧౪ ॥ తతోమాలాద్వయంకణ్ఠే చక్ర శక్టౌ
భుజద్వయే । విన్యస్య హార్షణీంముద్రాం బద్ధ్వా తాదాస్యమాశ్ర
యేత్ ॥ ౧౧౫ ॥ తతస్స్వహృదయా మోఘజై దేవస్య పరమాత్మ
నః । పాదాధస్తాచ్చేతనంతు వివిన్త్య తదనన్తరమ్ ॥ ౧౧౬ ॥ తస్మా
స్త్రేతనయమావాహ్య యజేద్భోగైస్తు మానసేః । తతోబహిర్యజే
ద్భుక్తం ప్రాగుక్తైర్భోగనభ్యయైః ॥ ౧౧౭ ॥ తదర్థం పఞ్చపా
త్రాణి చతుస్త్రీద్వ్యేకమేవవా । కల్పియిత్వా తతోదేహ న్యస్తా

గోపనీయం ప్రయత్నైన నాస్తికానాం విశేషతః ॥ ౨.౨౭ ॥ ప్రకా
శనీయం భక్తానాం నిత్యకర్తృతాత్మనామ్ ॥ .

ఇతి శ్రీపాశ్చరాత్రే ఈశ్వర సంహితాయామ్

గరుడాదిపరివారార్చనవిధి ర్నామ

అష్టమోఽధ్యాయః

మునయః — పురానిత్యోత్సవవిధౌ ద్వారావరణనాసినా
మ్ । దేవానాం పూజనంప్రోక్తం తేషాం ధ్యానాదికక్రమాత్ ॥
వదస్వ మునిశౌర్ధూల సర్వశాస్త్ర విశారద । నారదః — శబ్దయ
ధ్వం మునయస్సర్వే సావధానేన చెతసా ॥ ౧ ॥ ద్వారావరణ దే
వానాం లక్షణంతు యథావిధి । ప్రాసాదద్వార దేవేభ్యస్సమా
రభ్య యథాశ్రమమ్ ॥ ౩ ॥ ప్రాసాదద్వారబాహ్యేతు హ్యధిగస్తే
దుమ్బురాన్తిమే । వాస్తీశ తేత్రనాశౌద్వ్యాస్థితౌ డత్రైతరక్రమా
త్ ॥ ౪ ॥ శుక్లవక్త్రోఽకృష్ణదేహో ద్విభుజో రత్నసాత్రధృక్ । గ
క్ష్మిణైనక రణైన సర్వానురసమాశ్రయః ॥ ౫ ॥ పుణ్డరీకసమానాభ
వస్త్రస్రగనులేపనః । గదోద్యతకరోఽప్ర ధ్యానవ్యో వాస్తుపూ
గుపః ॥ ౬ ॥ త్రేత్రైశం ద్విభుజం ధ్యాయేద్ధేమాభవననాశమ్ ।
నీలజీమూతసదాకాశం దణ్డహస్తం మహాతనుమ్ ॥ ౭ ॥ ముష్టికృ
ద్వాసుహస్తేన యాగత్రైత్రస్య పాలకిమ్ । కుణ్డలాస్త్రేరలంకారై
రేణౌ శోభితవిగ్రహౌ ॥ ౮ ॥ పీఠమాణౌ విభోర్వక్త్రోం తేజసాఽ
తీవనిర్భరా । తస్త్రకాశ్చనవణ్ణాభాం ప్రవాళసదృశామ్బురామ్ ॥
హారనూపురకేయూరకరణ్ణనుకుటాదితేః । అలంకృతాసులంకారైః
పుణ్డరీకనిభేక్షణామ్ ॥ ౧౦ ॥ అకళజకసుసంపూర్ణశరచ్చస్త్రని
భాననామ్ । పద్మకుమ్భకరాం లక్ష్మీం పద్మోపరిగతాం స్మరేత్ ॥౧౧॥
పద్మాసనేనోపవిష్టాం ద్వారసోఽధ్యక్ష ఉమమ్బురే । తరుణాదిత్య

సంకాశో మహావారసహశ్చతుర్భుజః ॥ ౧౨ ॥ ఉన్నతశ్చోన్నత
తాంసత్ప పూర్ణాజ్ఞేనాతిమాంసభః । తనూదరో నిమ్ననాభోరా
మరాజివిరాజితః ॥ ౧౩ ॥ దంష్ట్రాకరాళవదనః శిఖ్రశ్చశ్రుజటా
ధరః । మధుపిఙ్గలనేత్రశ్చ కుటిలఘ్రాలతాయుతః ॥ ౧౪ ॥ ప్ర
లంబులలోలశ్రవణఃపృథుఘ్రాణఃస్థితాననః । కుణ్డలాలంకృతశ్చైవ
న హారకేయూరభూషితః ॥ ౧౫ ॥ బద్ధోష్ఠీషలలాటశ్చ తిలకేనా
ప్యలంకృతః । శుక్లామ్బురధస్రగ్వీ భుజయుక్తైఃస్యదక్షిణే ॥ ౧౬ ॥
స్పౌద్యతం సంస్కరేచప్రకం ప్రజ్వలన్తీం గదాంపరే । శ్రోణీతట
నిచణ్డాంశు విశ్రాంతాం వసుధాతలె ॥ ౧౭ ॥ పూర్వవాసుక రేశభ
మనస్వినీంశ్చాక్షునూత్రకమ్ । ఏవంగణాధిపశ్చష్టో విక్రమేశాపరా
జితః ॥ ౧౮ ॥ క్రుష్టోవిఘ్నాయుతానాంతు క్షణాత్సంహారక్షుణః ।
ధ్యేయో గర్భగృహాద్వార శౌఖామూలేతు దక్షిణే ॥ ౧౯ ॥ తత్రై
వాపరభాశేతు ప్రచణ్డం త్వీవృశంయజేత్ । కింతుసన్యాససన్యా
భ్యం భుజాభ్యాంసాన్వేష్యచర్యయః ॥ ౨౦ ॥ భుజన్వయేయచ్చణ్డ
స్య వామేసంపరికీర్తితమ్ । దక్షిణే తస్మై చణ్డస్య ధ్యేయంవా
పరికల్ప్యవా ॥ ౨౧ ॥ ధ్యానేద్ధ్వా రాగ్రదేశేతు గరుడం కాఞ్చ
నప్రధమ్ । కుటిలఘ్రా సుస్పృతాక్షం పక్షుమణ్డలమణ్డితమ్ ॥ ౨౨ ॥
లమ్బోదరం సుపీనాక్తం సర్వభూషణభూషితమ్ । మకుటాద్ద్యౌర
లంకానైరూపురాద్యేర్విరాజితమ్ ॥ ౨౩ ॥ నీలం వసానం వస
నం నానామూల్యోపశోభితమ్ । సంముఖం దేవదేవస్య భూగతం
విధృతాఞ్జలిమ్ ॥ ౨౪ ॥ ద్విభుజం తుహినాభంతు సత్యాఖ్యం వి
హాగాధిపమ్ । ప్రాణాధిదేవతం చక్రై బలిమణ్డలమధ్యకే ॥ ౨౫ ॥
సంకీతం సంస్కరేత్సర్వైరక్షైఃపూరుషరూపిణమ్ । ప్రలమ్బమాన
జతరం పక్షురాజివిరాజితమ్ ॥ ౨౬ ॥ దక్షిణేన కరేణైవ ధారయ
న్తం గణితకమ్ । ఉక్తాని తే తరకరం కుణ్డలాద్ద్యౌర్విభూషితమ్ ॥ ౨౭ ॥

నీలకాశేయవసనం నీలమాల్యానులేపనమ్ | అనాకులాభ్యాంనేత్రా
 భ్యాం వీక్షమాణం సదాఽభుమ్ || ౨౮ || అథాగ్రమణ్ణపద్వారీశా
 భాయుగళనస్థితౌ | పద్మగంధప్రతీకాశావతిభీషుపరాక్రమా || ౨౯ ||
 చణ్డప్రచణ్డసదృశౌ భుజలాఞ్చన భూషణైః | రక్తాన్బుగధరౌఽదై
 వరక్తస్రగనులేపనౌ || ౩౦ || గణౌ ధాత్యవిధాతారౌ ధ్యాత్వా
 నమూజ్య తత్పరః | కుముదాది గణేశానాఽప్రథమాపరిణేయ
 జైత్ || ౩౧ || పూర్వేచవప్తిదిగ్భాగే పూజ్యౌద్వౌగణనాయ
 కౌ | కుముదఃకుముదాక్షుప్తప్రసన్నపదనేక్షణౌ || ౩౨ || తుహి
 నాచలసంకాశౌ ప్రథమేవయస్థితౌ | నానాఽఽభరణదిగ్ధాక్టౌ నా
 నాకుణ్డలభూషితౌ || ౩౩ || నానామాల్యాఞ్చితౌఽజైవ నానా
 మాళీధరౌద్విజాః | నానాగన్ధలిప్తాఞ్చౌ నానానస్త్రీవిభూషితౌ ||
 కుముదాభ్య గణేశస్య ధ్యాతస్యా దక్షిణంకరః | చన్ద్రీరశ్మీప్రతీ
 కాశ చామరేణవిరాజితః || ౩౪ || అభిగచ్ఛాభయంధ్యాయేద్ద్వి
 తీయం దక్షిణంకరమ్ | భవభక్తాత్ప్రీపన్నానాం పరేషాం గుణ
 శాసనమ్ || ౩౫ || తస్యైవాద్యం వాసుకరం ప్రబుక్తకమలాద్యశ
 మ్ | తూష్ణీం భీషూచకంధ్యాయేద్బహిష్ఠానాం పరింకరమ్ || ౩౬ ||
 ఏశదేవ్ కుముదాక్షస్యవైపరీత్యైన భావయేత్ | ద్వాభ్యాంద్వా
 భ్యాం కగాభ్యాంవై అనేయషామేవమేవహి || ౩౭ || పుణ్డరీకో వా
 మనశ్చ ద్వావేతౌ హుతేభుక్ప్రీభౌ | గరుడభవజహస్తౌచ శేష
 మన్యతురోదితమ్ || ౩౮ || కృత్వా ధ్యాత్వాఽఽథవాన్యస్య దక్షి
 ñణైవైర్పతేఽపివా | శబుగకన్ఠాభిధానోయస్సర్వనేత్రాభిసంజ్ఞ
 తః || ౪౦ || ద్వావేతౌ చమ్పకాభౌతు మాయూరవ్యజనోద్యతౌ |
 మహావిభూతేర్దైవస్య ప్రత్యగ్వా యుదిగాస్థితౌ || ౪౧ || సుముఖ
 సుప్రతిష్ఠశ్చ విభాస్సోమేశదిక్స్థితౌ | చిన్త్యా ముగ్ధఫలశ్యామా
 వాతేపత్రకరోదితౌ || ౪౨ || నోక్తశేషకరాణాంతు తద్విద్ధికుముదో

దితమ్ । ఏతే భగవతోవిప్రాస్త్రస్వస్తరక్షామయోదితాః ॥ ౪౩ ॥ క
 ర్షణా మనసావాచా తద్భగవతమానసాః । జ్ఞానాది కర్మణోపే
 త్తేతాకీర్ణాకాటిశంపరైః ॥ ౪౪ ॥ భూతైస్సిద్ధైరసస్తేషు ప్రార్థ
 యానైఃపరంపదమ్ । వస్తుభూషాజ్ఞరాగాద్యైస్సర్వేతే కుముదో
 పమాః ॥ ౪౫ ॥ శ్వేతమృతకల్పితేనైవ హూయిర్వస్తుశ్చేత్త్రీన భూ
 షితాః । లలాటశ్లేష వర్షేఽపి కుముదాదిగణాధిపాః ॥ ౪౬ ॥ ఏవ
 మనేపి భూతాద్యాస్సర్వై పారిషదాద్విజాః । ఏవమావృత్తిదేవా
 శ్చ ద్వారస్థాశ్చ తతైవహి ॥ ౪౭ ॥ ఏవంఠదీయావిప్రాశ్చ క్షత్ర
 షిటూఛద్రజాతయః । మృదైవనా చందనేన కల్పితైరూర్ధ్వపుణ్డ్రీ
 తైః ॥ ౪౮ ॥ ద్వాక్షశైశ్చ చతుర్భుగ్వా భూషితాస్సుస్సనాద్వి
 జాః । అతసీకుసుమశ్యామా వీతమాల్యామ్బురాన్వితౌ ॥ ౪౯ ॥
 వీతోష్ణీషధరాశాశ్రాప్రాగ్వచ్చుజవిభూషితౌ । గణౌ చక్రాకృ
 తిధరా చుద్గశౌఠమరతిక్రమా ॥ ౫౦ ॥ జయంచ విజయం నామ్న
 యజేత్తద్వారపార్శ్వయోః । తమదైశాతసమారభ్య బహిష్త్వారా
 నసానకమ్ ॥ ౫౧ ॥ ద్వితీయావరణక్షేత్రం షోఢాకృత్వాతుపజ్జ
 మే । భాగశు గరుడంవిప్రాకృత్వాధ్యాత్వాఽథవాన్యసేత్ ॥
 దీప్యచ్ఛామీక రాశారం భీషభ్రీకుటిలోచనమ్ । పృథువంష్ట్రీం
 పృథుఘ్రీణం పృథుగాత్రం పృథునారమ్ ॥ ౫౩ ॥ పత్రాఙుగ్రా
 జ్చిత్తోంసగ్రం పక్షుగ్జలమణ్డీకమ్ । హరికేయూరతాటజగ్ర మకు
 టాద్యైస్తుభూషణైః ॥ ౫౪ ॥ భూషితం నీలవసనం నానామాల్య
 విభూషితమ్ । నానాగన్ధపిలిప్తాఙ్గం నాగైకాదశభూషితమ్ ॥ ౫౫ ॥
 పుష్పస్తంబకసంపూర్ణనాజ్జలిం దధతంద్విజాః । ఉన్నయ్య దక్షిణం
 జానుమాసనీకృత్యచేతరత్ ॥ ౫౬ ॥ సుఖాసనే సమాసీనం విభా
 రాజ్ఞాప్రతికమ్ । తతఃకర్తాత్మతత్త్వానాం దశకం సిద్ధతాం గత
 మ్ ॥ ౫౭ ॥ భగవత్తుల్య సావర్ణ్య సార్వజ్ఞ్యాది గుణైరుతమ్ ।

వియుక్తం ప్రాకృతాద్భుక్తాన్నియుక్తంచెశ్వరేణతు ॥ ౧౮ ॥ భవ
సంతారకత్వేన హ్యేతదావృతకం క్రమాత్ । ఉపేష్టగ్రాహ్యుద్ది
గాభగై సంస్థితో ద్విజసత్తమాః ॥ ౧౯ ॥ వహ్నా తేజోధరాఖ్యస్తు
దక్షిణే దురతిక్రమః । వైర్యతేతు మహాకర్తా పశ్చిమేతు మహా
హృదః ॥ ౨౦ ॥ అగ్రాశ్చూయాయుదిగాభగై వసురేతాస్తథో
త్తరే । పూర్వోస్తరేవర్ధమానస్సక్షీగగనగోచరః ॥ ౨౧ ॥ ఆధా
రీనిలయం నామ్నా సర్వస్యాఘోగతంస్తరేత్ । పతేస్ఫటికవర్ణా
భాశ్చేష్టతమాల్యాన్బరాన్వితాః ॥ ౨౨ ॥ గణిత్రకం రథాజ్ఞంచ
శఙ్ఖంజైన గదాం తథా । దధానాముఖ్యదత్తూది ముఖ్య నామాన్త
మేవహి ॥ ౨౩ ॥ కరైశ్చతుర్భుసుసమా మకుటాది భూషితాః ।
తేజసా విభుజాలాని ప్రేరియన్తో వాహో జసః ॥ ౨౪ ॥ ఘాన్తై
స్సంస్థితాస్సర్వే ధ్యానోన్మీలిశ లాచనాః । అథవా ద్విభుజా పతే
వజ్రాద్యం దశకం క్రమాత్ ॥ ౨౫ ॥ దక్షిణే లోకపాలీయం
ధారయన్తఃక రేణతు । గణిత్రకంతు వామేన వరిదాభయదాస్తువా ॥
తదా వర్ణాజ్జగాగాన్వైరిన్వ్రాది సదృశాస్తువా । ద్వితీయే గోవు
రన్వార పార్శ్వయోం స్తరస్థయోః ॥ ౨౬ ॥ విన్యసేన్ద్వారపా
లాఖ్యావేతా వామాదితోగణౌ । నిధీశౌ శఙ్ఖపద్మాతు నిధిభాన్దోపరి
స్థితౌ ॥ ౨౭ ॥ స్థూలనస్తాచదాస్తావ ద్విభుజౌ భగవన్మయా । కుటి
లభూరిలతాయుక్తా కిందిమన్ననవత్తసా ॥ ౨౮ ॥ లమ్బోదరౌ సుపీ
వాక్టౌ హ్రీస్వపాణిపదౌ ద్విజాః । శఙ్ఖపద్మసమానా భౌ నీల శుక్లా
న్పూరస్రజౌ ॥ ౨౯ ॥ మకుటావైష్ట్యు పిపిఢేరలజాగరైరలంకృతౌ ।
దక్షిణేన కరేణైవ ధారయన్తా సరోరుహమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఇతరేణకరే
ణైవ హుయతానేన నిధిం స్వకమ్ । అథవా వామహస్తాఖ్యాం ప్రవే
శాభీదాన్వితౌ ॥ ౩౧ ॥ కరద్వయేన శఙ్ఖంవా పద్మంవా దధతౌ
ద్విజాః । వామేన ధారయేత్పద్మం యద్వా శఙ్ఖ నిధీశ్వరః ॥ ౩౨ ॥

౧౫ దశమే ధ్యాయే ద్వా రావరణ దేవతా ధ్యానలక్షణాదివిధిః ౧౦౯

శక్తివక్త్రధరౌ వాపి శిరసా మకుటోపరి । శక్తిచక్రధరౌ వాపి సాధకే
చ్ఛాపశేనతు ॥ ౭౪ ॥ తద్వారశాఖానిష్ఠాతు సంస్మరేద్దక్షిణాదితః ।
క్షీరకున్దావదాతౌచ నీలకౌశేయవాససౌ ॥ ౭౫ ॥ నీలనీరజవర్ణా
భ్రాంశుష్టైర్ఘృషితవిగ్రహౌ । పూర్వోక్త గణ సాదృశ్యే నా
మూభద్రసుభద్రకౌ ॥ ౭౬ ॥ తద్వారపాహ్యతఃపశ్చాతావర్ష
యోర్లోపురస్థితౌ । ఏతాగణేశ్వరాన్యసేవ్యధ్యాత్వావా పరికల్ప
య ॥ ౭౭ ॥ అథవాద్విభుజావేతౌ తదాభద్రస్య దక్షిణమ్ । కరంతు
గర్జనీయం క్తం వామమీవత్తు కుంభితమ్ ॥ ౭౮ ॥ గదాగ్రోపరి వి
శ్రాంతం గదామూలాపరిస్థితమ్ । వ్యత్యస్త దక్షిణంపాదం వా
మంతు భుజసంస్థితమ్ ॥ ౭౯ ॥ భద్రస్యవాసుయోర్విప్రాయదు
క్తం పాణిపాదయోః । దక్షయోస్తత్సుభద్రస్య దక్షోక్తం వామ
గంభవేత్ ॥ ౮౦ ॥ కింతు తద్వానుహంతంతు యుక్తం విస్తయము
ద్రుయా । యద్వాభద్రోదక్షక రేభీతిముద్రా సమన్వితః ॥ ౮౧ ॥
గదోవిరిష్టాద్విశ్రాంత వామహస్తోద్విజౌత్తమాః । పశ్చాతగద
యేనాపి చక్రశక్తిధరఃక్రమాత్ ॥ ౮౨ ॥ సుభద్రస్తు గదాస్యస్త ద
క్షహస్తస్తథేత రే । అభీతిముద్రా సంయుక్త శ్చక్రశక్తి సమన్వితః ॥
చణ్డాదిష్వపేవ మేన ద్విభుజత్వాదికం భవేత్ । చణ్డప్రచణ్డౌ ధా
తాచ విధాతాచ జయస్తధా ॥ ౮౩ ॥ విజయశ్చాపి భద్రశ్చ సుభ
ద్రశ్చ గణేశ్వరః । ఏతే గణేశ్వరాహ్యస్తా ప్రభా పుషామ్పైరై
ర్వినా ॥ ౮౪ ॥ దేహవక్త్రాకృతైస్తుల్యాస్తశ్చైవాభరణాయు
జ్జైః । భక్తానాం విఘ్నజాలస్య సర్వదికస్సంస్థితస్యచ ॥ ౮౫ ॥ సం
సారఫలదాతుర్వై ఛేదనార్థం సముద్యతాః । పరస్పరముఖాస్సర్వే
స్థానైకసంస్థితాస్సమైః ॥ ౮౬ ॥ గణేశాయుతలక్షైస్తు నానావర్ణ
వపుర్దరైః । అచ్యుతారాధనపరై రేకేకైఃపరివారితాః ॥ ౮౭ ॥ తృతీ
యావరణేవశ్చాత్పూర్వాది క్రమయోగతః । ఇన్ద్రాదిలోకపా

లానాం దశకం చిన్మసేద్ద్విజాః || ౮౯ || శతధామ నిభంధ్యామే
 చ్చతుర్బాహుం పురస్తరమ్ | సహితద్విపసంస్థంతు సుతీక్ష్ణకులిశో
 ద్యతమ్ || ౯౦ || అజారుధం స్మరేద్రక్తం శక్తిపాణిం హుతాశన
 మ్ | సహస్రార్పిభిరాకీర్ణం సహస్రార్పిత్యభాసురమ్ || ౯౧ || మ
 హామహిషసంస్థంతం త్వజ్జనాద్రిసమప్రభమ్ | సభీమదణ్ణహస్తంచ
 స్మరేద్దేవం పిత్రీశ్వరమ్ || ౯౨ || దంష్ట్రాక రాశవదనం కృష్ణజేఘ
 పమప్రభమ్ | ఘోరంప్రైతాసనంధ్యాయోష్ఠద్వకృగ్రాక్షసేశ్వరమ్ ||
 ముక్తాఫలద్యుతినమం భీమం పాశకరోద్యతమ్ | నాగకన్యాసహ
 స్రాధ్యం మకరస్థమపాంపకమ్ || ౯౩ || నీలతోయదసంకాశం
 మహాధ్వజపటాజీతమ్ | ధ్యాయేగ్సమీరణం దేవం సంస్థితం హ
 ర్షిణోపరి || ౯౪ || సోమం తారాగణోపేతం శబ్ధగోక్షీరపాణ్ణుర
 మ్ | బృహచ్చశకపృష్ఠస్థం శిశిరాస్త్రీకరంస్మరేత్ || ౯౫ || సింహో
 భూతీలిప్తాఙ్గం త్రినేత్రం వృషనాహనమ్ | ప్రశూలాయుధహస్తం
 చ త్వీశానం జ్ఞానినం స్మరేత్ || ౯౬ || పాతాళ దిగ్గతం ధ్యాయే
 తుగ్ధూర్తూరుధం హాలాయుధమ్ | సితం సహస్రఫణభ్యుద్యోగైః సస్త్రై
 నామ నాగరాట్ || ౯౭ || భవక్రీంభ్రామ్యమాణంతు దణ్ణహ
 స్తం ప్రజాపతిమ్ | హంసారుధం ఖసంస్థంతు ధ్యాయేద్ధ్రువిమ
 జంవిభుమ్ || ౯౮ || ఏతే చతుర్భుజాస్సర్వే అక్ష సూత్ర విధూష
 తాః | చిన్తయన్తపరంతత్త్వం వరాభయకరోద్యతాః || ౧౦౦ ||
 దివ్యాభరణదిగ్ధాస్త్రా దివ్యమాల్యామృరాన్వితాః | దివ్యరూపధ
 రాస్తేవ దివ్యగర్భవహోద్విజాః || ౧౦౧ || రక్తశుక్లనిశాపీత నీల
 చమ్పకనవ్రభైః | వ్యోమస్ఫటికమార్తాణ్ణ రాజోపలగ్నైస్తథా ||
 మాల్యాక్రరాగవసనైర్మహోఘోస్సమలంకృతాః | భూషితా భూ
 షణ్ణైశ్చిత్రైః కరణ్ణమకుటూదిభిః || ౧౦౨ || ఏభ్యశ్చతుర్భుజస్త్ర
 త్ర విజ్ఞేయో వృషభధ్వజః | ద్విభుజాస్త్ర్యకనాచాన్వేయ వరదాభయ

జాస్తువా ॥ ౧౦౪ ॥ ఇతి లాకేశ్వరేషూక్తం తతోవై ద్విజనస్తమాః ।
 తృతీయావరణద్వారే శౌభామూలేతు దక్షిణే ॥ ౧౦౫ ॥ సుదశణ
 నం చతుర్ద్వస్తం హ్రీస్వకాయం జ్వలత్ప్రభమ్ । శ్రోధరత్రేక్ష
 ణం దేత్య దానవా స్పృశ్యిలపనమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ నృత్యస్తం మన్ద ము
 త్తంచ సహస్రారా న్తరస్థితమ్ । దంష్ట్రాక రాశవచనం కుటిలఘ్నా
 లతాయుతమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ కల్పాన్తపావకాకారం స్వరశ్శీపరివేష్టిత
 మ్ । దక్షిణేభుజయస్యతు పూర్వేణచ సుదర్శనమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ ధా
 రయస్తం తతోఽనేయన విశ్రాంతాం భూతలెగదామ్ । శక్తిముఖ్యేన
 వామేన హ్యపరణ గణిత్రకమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ హారకేయూరతాటజగ్ర
 మకుటాది విభూషణైః । విభూషితం విచిత్రైస్తు శ్వేత మాల్యా
 మృరాదికైః ॥ ౧౧౦ ॥ విఘ్నానుత్పాటయన్తతు దీప్తేన స్వేన
 తెజసా । సంస్కరేత్తు తతోన్యస్త్రిశౌభామూలే తతోద్విజాః ॥
 సుస్థితం గరుడంవిహ్రీస్తస్థకాఞ్చన సన్నిభమ్ । సౌమ్యవక్త్రం
 విచిత్రాక్షం రక్తతుణ్డం సుభీషణమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ పృథూదరం దీర్ఘ
 పుచ్ఛ పక్షమణ్డలమణ్డితమ్ । రక్తాన్బరధరంజైవారక్తస్రగమల
 పనమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ దంష్ట్రాక రాశవచనం భ్రుకుటిమటిలక్షణమ్ । వి
 చిత్ర కింబ్బుకధరం భుజగేన్త్రైరిలంకృతమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ మకుటాన్వై
 రలజాగ్రైర్విదైస్తు విభూషితమ్ । భుజస్వయే యచ్ఛక్రస్య వా
 మే సంపరికీర్తితమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ దక్షిణే తద్భవేదస్య దక్షోక్తం వా
 మగంభవేత్ । వజ్రం శక్తిస్తథాదణ్డం ఖడ్గంపాశో భవజస్తథా ॥
 శిశిరాఖ్యం త్రిశూలంతు లాఙ్గలం ముసలంతథా । సూర్యాది క్రమ
 యోగేన చతుర్థావరణస్థితాః ॥ ౧౧౫ ॥ ఏతేషాం క్రమశోధ్యానం
 సాంప్రతం కథ్యతే ద్విజాః । వజ్రం వజ్రోపలాభంతు సిరిద్ద్విసఖా
 జితమ్ ॥ ౧౧౬ ॥ దంష్ట్రాక రాశవచనం జ్వలతగ్రానకలోచనమ్ ।
 సౌదామినీ ప్రభాంశక్తిం శాన్తాగ్నివచనేక్షణమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ ఘనఘ

రగాః ॥ ౧౫౦ ॥ ఏకవీరాసహాయాశ్చ శ్శ్రవయశ్చేన లీలయా ।
 ఆబ్రహ్మభవనంశశ్చత్పరివర్తనకృత్తమాః ॥ ౧౫౧ ॥ ఏతదావరణ
 ద్ధ్వారచతుష్కాద్యరదేవతాః । నయేద్యుక్ష్మప్రయోగేణ పూర్వద్వా
 రాదితఃక్రమాత్ ॥ ౧౫౨ ॥ వజ్రనాభం ఛారిశంచ పూర్వస్థాం ద
 ష్ఠీణోత్తరై । ధ్యాయేత్తు వజ్రనాభాఖ్యం శతధామసహస్రభిమ్ ॥
 ముఖ్యదక్షిణహస్తైన నిషేధాభినయాన్వితమ్ । శేత్రలతాం ద్వితి
 యేన చక్రరాజం తృతీయతః ॥ ౧౫౩ ॥ ముఖ్యేనామక రేణేవ శ్రో
 ణేతిటకృతార్పణమ్ । శక్త్యాజంద్వితీయేన తథావజ్రం తృతీయతః॥
 ధారయంతం తథాచక్రభూషణేర్విపిండైరపి । రక్తిమాల్యాన్బుధగం
 రక్తిస్రగనులేపనమ్ ॥ ౧౫౪ ॥ ఏవంవాషేఛారిశంచ నిషేధాభిన
 యాన్వితమ్ । ప్రవేశాభినయాభ్యేన పాణినా కింతువిహితమ్ ॥
 ఏకాహ్యత్రనిషేధంచ క్వభక్తానాంకరోతవై । భక్తానావపరః సై
 వ ప్రవేశం సంప్రయచ్ఛతి ॥ ౧౫౫ ॥ ద్వారేద్వారే ప్రవేశోద్వి
 యిస్సైవం ప్రయోజనమ్ । దక్షోక్తం వజ్రనాభస్య తచ్ఛరీరస్య
 వానుగమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ అద్యవామగతంసర్వసాన్యక్ష్మిణిపాణిగమ్ ।
 ధగ్నాధ్యక్షునియస్త్రీశౌ దక్షిణేదక్షిణోత్తరై ॥ ౧౫౭ ॥ కుర్వాద
 వ్తకపాదృశ్యౌ పూర్వసద్భుజభూషితౌ । వీణకాశేయవసనా వీణ
 మాల్యవిలేపనౌ ॥ ౧౫౮ ॥ కింతు దణ్డగదాహస్తౌ వజ్రచక్రవిర్జితౌ ।
 శుద్ధాక్షుమమృతానన్తం ప్రతీచ్యం దక్షిణాదితః ॥ ౧౫౯ ॥ బాణ
 శాస్త్రుకేమేకస్త్రిణ పాణౌపాశమథాపరై । ఆద్యం కరచతుష్కంయి
 త్తద్వ్యుగ్రం పూర్వవద్భవేత్ ॥ ౧౬౦ ॥ ఆకృతౌజలనాభస్య నద్భ
 శౌ సర్వదేవహి । నీలకాశేయవసనా నీలస్రగనులేపనౌ ॥ ౧౬౧ ॥
 ఎసునాభసుధానన్తముదగ్గిగ్గిణోత్తరై । కిష్టముక్తరహస్తౌచ ప్రా
 గ్నృచేషంచతుష్టయమ్ ॥ ౧౬౨ ॥ కరాణావనయోగకార్యం రూ
 పేణామపలేస్సనుమ్ । అతిసీకుసుమశ్యామకాశేయస్రగ్నిలేపనౌ ॥

నవమేధ్యాయే ద్వా రావరణ దేవతాధ్యనలక్షణాదివిధిః ౧౧౫

ధూపణైర్ఘృషితా హ్యేత్యే వివిధైర్బ్రహ్మనాభవత్ । వస్తావర
ణ దేవానాం తద్వార్థానాం విశేషతః ॥ ౧౬౭ ॥ శృణుధ్వంధ్య
నన ధునా తస్యతో మునిపుణ్ణవాః । పూర్వాదిశానపర్యంతం షష్ఠా
వరణసంస్థితాః ॥ ౧౬౮ ॥ ఏతాశ్చ దేవతాపిషాస్తైజోరూపం స
మన్వితాః । కాలోపీయన్నియన్తాచ శాస్త్రం నానాజ్ఞలక్షణమ్ ॥
బిద్యాధిపతయిశ్చేవ ఫరుద్రస్సగణశ్శినః । ప్రజాపతినమూహస్తు ఇ
ష్టస్సపరివారకః ॥ ౧౭౦ ॥ ముఖ్యేద్వారచతుష్కౌతు పూర్వవ
త్సంస్థితాఃక్రిమాత్ । చక్రశిక్ఠౌ పర్వగదే లాజ్ఞలం మునలంశరాః ॥
శాక్తకాండై శైక్రమాక్షేయీ విదుర్బ్రహ్మహినకున్దభాః । పీతనీల సితా
రక్తసోగోక్షీరసన్నిజ్ఞేః ॥ ౧౭౨ ॥ హరితాలారుణాభైస్తు వస్త్ర
మాల్యాను లేపనైః । సర్వరిక్షమయైగుక్తైర్ఘృషణైర్పవ్యలంక
తః ॥ ౧౭౩ ॥ మహాబలామహాపీఠ్యాస్త్యైవక్త్రాద్విబాహవః ।
ఏతేతు నాయుకాస్సక్వే సచిన్ద్రజితమస్యకాః ॥ ౧౭౪ ॥ దుష్టా
ఘోషార్జునున్దైవ్విదక్షిణేన కరేణతు । కటిమాలన్వయినామేన స్థాన
వైస్సుసమైఃస్థితాః ॥ ౧౭౫ ॥ దక్షవ్రతో బహుశిరా మహాకాయో
మహాబలుః । జుకోక్రోధో దురాధర్షోమహాత్సాహస్త్రిపీక్రమః ॥
అశులూకాస్త్యహర్షిష్టాన్సర్వదిస్తురితీక్రమః । విషమో గహనోమే
ఘోషోడశోవప్రవేశకాః ॥ ౧౭౭ ॥ శక్రాగ్నిమధ్యమారభ్య శక్రే
శానావ్రరకాసధి । శుక్లశోణ సువర్ణాళిపిన్దరక్తసితాసితాః ॥ ౧౭౮ ॥
రక్తపీతాతసీహేనుశోణశుక్రసితాసితాః । నర్ణాసురూపపద్మస్త్రీ
మాల్యా లేపనభూషణః ॥ ౧౭౯ ॥ నామాసురూపచారిత్రాశ్శుభ్రము
ద్గరధారిణః । సవ్యేతరక్రమేణైవప్రవేశకనిషెధకాః ॥ ౧౮౦ ॥ క్షణా
దుభవనపంహారసంస్థిస్థితకృతిక్షమాః । ఉక్తానేతాన్త్రక్షమైశ్చైవపూ
ర్వవత్సంప్రపూజయేత్ ॥ ౧౮౧ ॥ మునయస్సప్తపూర్వే స్యేకృహా

శ్రీ గణాపీతైర్వజ్రనాభవత్

స్తా గాదికైర్వృతాః । జీమూతాశ్చాఖిలా నా గాస్త్యపస్వరో గణ
ముత్తమః ॥ ౧౮౨ ॥ ఔషధ్యశ్చైవపశవో యజ్ఞాస్సాజ్ఞాఖిలాస్తు
యే । సూక్ష్మయాపెణతిష్ఠన్తి పూర్వవజ్ఞప్తమావృతౌ ॥ ౧౮౩ ॥ స
స్ఫున్నవప్రభవశ్చైవ పూర్ణవపుషోరపవచ । అనన్తోనన్తనశ్చైవ కీర
సేనస్సుషోణకః ॥ ౧౮౪ ॥ తన్ముఖ్యేద్వారశాఖాస్థాద్వౌద్వౌదక్షిణ
నానుయోః । సస్ఫున్నశ్చేతవర్ణస్తు ప్రభవసకుచ్ఛనన్నిభః ॥ ౧౮౫ ॥
పూర్ణపురక్తవర్ణాభస్త్యైరక్తస్తు పుషోగణాః । అనన్తపీతవర్ణస్తు హే
నాభోనన్తఉద్యతే ॥ ౧౮౬ ॥ కృష్ణాభోపీరసెనస్తు సుషేణోజ్ఞా
నసన్నిభః । మకుట్యాదవిక్రాంతోగదాహస్తాద్విబాహునిః ॥ ౧౮౭ ॥
చతుర్ముఖావా విప్రేస్త్రాశ్శిఖ్యదక్షిణదాధిగాః । పూర్వసత్వణీనా
న్యేన ప్రవేశక నిషేధకాః ॥ ౧౮౮ ॥ దక్షిణైక గాశవదనానిగ్రహో
నుగ్రహక్షయాః । ఊనకన్ధిన్ధిన్కృత్వా శ్చోషణోమకృద్భూతభా
వనః ॥ ౧౮౯ ॥ యుగాన్తాగ్నవశ్చైవ సంనర్మోభేషణస్తథా । స
జాగ్రన్తనశ్చానిమషశ్శుపర్వాశితాననః ॥ ౧౯౦ ॥ ఔషుస్పర్షప్ర
కృష్ణకౌ విగానుశ్చౌశుమాల్యపి । ఔషదౌవారికాస్సైవత్యణమో
దకం క్రమాత్ ॥ ౧౯౧ ॥ దృఢనశాదిసర్పశం వర్ణాస్తస్ఫుజా
న్వితిమ్ । వాసుదక్షిణయోగెన వృష్టసంపూర్వపశ్చిమమ్ ॥ ౧౯౨ ॥
శ్శ్చముగ్ధరపక్షాక్షివరాభయససన్నితమ్ । నానానన్తప్రశుష్టిషు వ
స్త్రాతేపనఘోషణమ్ ॥ ౧౯౩ ॥ ప్రాగుక్తిగుణశౌర్యాభ్యం సర్వ
కర్మకృతిక్షమమ్ । తద్బొధాష్టకం ఊర్ధం శతమమృత్పిరోచనః ॥
అప్రతర్కౌత్వప్రమల్లజ్ఞాగిస్త్యప్రమేయాభిధానకః । ఆమీషీనుమ
హాన్భూతశ్చకౌ రాక్షస్తథాష్టకః ॥ ౧౯౪ ॥ ఇన్ద్రాగ్నిమధ్యోప
ద్వారపార్శ్వశోభాస్వనుక్రమాత్ । ఏకైకశఃస్థితాశ్శూరాః ప్రవేశక
నిషేధకాః ॥ ౧౯౫ ॥ నీలపీతజపాశ్యానుస్సీతహింజులికేస్తుభాః ।
మహాబలామహావిర్యాస్సుమన్లక్ష్మ్యసరాక్రమాః ॥ ౧౯౬ ॥ నానా

(30) నవమేధ్యాయే ద్వా రావరణ దేవతా ధ్యానలక్షణాదివిధిః ౧౧౭
విధాన్బుగ్రస్ఫిరూఘనైరనులేపనేః । అనైర్నుపదిష్టైశ్చ య
ధాశోభనులజ్రుతాః ॥ ౧౧౮ ॥ షాఢ్మణ్యమహిమాయుక్తాశ్చతు
ర్నస్తాఃక్రమేణతు । సృష్టదక్షిణవామాభ్యాం చక్రశేఢ్ఢనమన్వితాః॥
౧౧౯ ॥ దాగ్రోసరి విశ్రాంతముఖ్యహస్తద్వయాన్వితాః । ద్వారోపద్వా
రశోభేశానేతాన్సంపూజయేత్క్రమాత్ ॥ ౧౨౦ ॥ విద్యాచైవా
పగావిద్యా పావకశ్చైవ మారుతః । చంద్రారాగవారివసుధేహ్యో
తాస్సంపారదేవతాః ॥ ౧౨౧ ॥ సూక్ష్మరూపేణఃస్థన్తి బాహ్యోవర
ణభూషలే । అనురేశో విరూపాక్షసుధర్మిస్తోనియానుకః॥౧౨౨॥
సర్వసత్త్వశ్రయిశ్చోఽగ్రహనస్తదనస్తరమ్ । మహారాజైశ్చైరశ్చ
పిథనాధ్యక్షైశ్చరస్తథా ॥ ౧౨౩ ॥ ఏతేగణేశ్వరాస్త్యస్త్రో తస్య
ఖ్యద్వారపాలకాః । ధ్యేయాశ్చబుద్ధుజాస్సర్వే ముఖ్యపాణి
ద్వయేనతు ॥ ౧౨౪ ॥ అనురేశవిరూపాక్షో ఏవ్రవేంద్రలతాకరా ।
వస్త్రగాభ్యాంబుపాణిభ్యాం చక్రశేఢ్ఢనముజ్వలౌ ॥ ౧౨౫ ॥ కు
బ్జునాజ్ఞానసజ్జాశౌ చంప్రియాపికృతానసా । దక్షిణోత్తర
యోగేన లాఙ్ఘనవ్యత్యయాన్వితౌ ॥ ౧౨౬ ॥ ద్వారదక్షిణవామ
స్థో ప్రవేశక సిషధరా । సుధర్మిస్తో నియంతాచ సుసతశ్చానుశుక్ర
భౌ ॥ ౧౨౭ ॥ సుభీమనల్లహస్తాచ వజ్రాయుధవివర్జితౌ । యథా
క్రమోదితానన్యాన్ ధారయన్తా యథావిధి ॥ ౧౨౮ ॥ సర్వసత్త్వా
శ్రయిశ్చోఽగ్రహనశ్శ్యామశ్శస్థిః । కింతుపాశకరావేతౌ పూర్వ
నమ్బుజభూషితౌ ॥ ౧౨౯ ॥ మహారాజైశ్చరోరక్తో ధనాధ్యక్ష
శ్వరోసితః । శిశిరాయుధసంయుక్తౌ కృకమన్యద్యథాపురా ॥౧౩౦॥
మహాబలామహావీర్యాః చుస్త్రనోపక్షయంకరాః । దుర్నిరీత్యైశ్చ
దుర్దహ్నదైత్యదానవిహింసకాః ॥ ౧౩౧ ॥ నానామహోర్గువాసోభి
రూపాలెపైరలంకృతాః । మహర్షభం ప్రభూతంచ గమ్భీరం
ప్రాణగోచరమ్ ॥ ౧౩౨ ॥ యోగాజ్ఞం యోగనిలయం సనాతన

మశ్శుభ్రలమ్ | తారకాస్తరితంతారం విరామంవిచమంతథా || ౨౦౩ ||
 దురతిక్రమం దుర్గహంచ సుధూన్రుమవిలాశనమ్ | తత్సాలకోపద్వా
 రేషు విన్యసేతుర్వచక్షణవా || ౨౦౪ || ఉక్తోపద్వారిపాలా
 నాం వర్ణతస్సనుముజ్వలమ్ | గణషోడశకంత్వేతచప్పతుష్పాణిసను
 నిత్తమ్ || ౨౦౫ || గౌణవాసుకరాద్యంతు ముఖ్యవాసుకరాసిధి |
 శబ్దపట్టసహస్తంచ నిషేధాభినయోఘ్నతమ్ || ౨౦౬ || ప్రవేశాభిన
 యాజగంచ నానావణ్ణామ్బురస్రజమ్ | నానాస్థానకసంయుక్తంనా
 నాభూషణభూషితమ్ || ౨౦౭ || అక్షసూత్రధరింవాథ ప్రపన్నా
 నాం ప్రవేశకృత్ | నిషేధకృత్తథా న్యేషాం న్యస్తవ్యంమునిసత్త
 మాః || ౨౦౮ || దేవవ్రతం నిరాతజగం భీష్టంచ పురుషం తథా |
 ఉగ్రం వీరేశ్వరంరమ్యగురిష్టం మునిసత్తమాః || ౨౦౯ || నిర్విష
 ణ్ణం యుగాంతాంశం శతానస్తం శతాననమ్ | తేజోధరించితాలాక్షం
 యుగాంశం దేవనస్తనమ్ || ౨౧౦ || వాతందిగ్రస్త్రకో భాసు గణమె
 చైకశోన్యసేత్ | ఉపద్వారేశ సదృశం వర్ణతో లాఙ్ఘనైర్వినా ||
 చతుర్భుగపాణిభిశ్చైవన ప్సస్త్వకక్షిణపూర్వకమ్ | ముఖ్యకక్షిణహ
 స్తాస్తం శబ్దచక్రగదాధరమ్ || ౨౧౧ || నిషేధకృచ్ఛపాపానాను
 పాపానాం ప్రవేశకృత్ | నానాస్రగమ్బురోఘ్నిచభూషాలేపాద్య
 లంకృతాః || ౨౧౨ || అనంతా చిన్త్యవిభవాస్సర్వబూతసమాశ్ర
 యాః | నానాశస్త్రాస్త్రకుశలాః నానాజ్ఞానసపస్వితాః || ౨౧౩ ||
 నిరస్తానేకజైత్యేశాస్సధూనాం పాలనాద్యతాః | ద్వారద్వయా
 నితేపాలే ముఖ్యద్వారగతాపుభా || ౨౧౪ || తీస్తతసూస్త్వరూ
 పేణ తదన్యద్వారపార్శ్వయోః | ప్రాకారసర్వకొణేషు విహి
 కోణాదితోన్యసేత్ || ౨౧౫ || ప్రథవాప్యయరూపాణాం మూర్తీ
 నాం చతురాశ్చనామ్ | తథామూర్త్యస్తరాణాంచ తతాగ్రానా
 మనుక్రమాత్ || ౨౧౬ || మన్తాణామస్త్రీసఙ్ఖాదితేషాం రూప

చతుష్కానాపికోణానామన్యక్తంభవనాద్భహిః॥౨౨౮॥
 సంయజేద్భవనామానై యస్తాన్నాన్యో భవఃస్త్వఃః । తేషాం బ
 హిస్వనుస్త్రైః దిక్పానైః గుహేతి రాత్ ॥ ౨౨౯ ॥ స్వనురీచిగ
 న్నేవేవ భాసయిత్తం నివేశ్యచ । న్యవైవనకర్పనంకుర్యాత్కత్త్రీ
 ముద్రాన్విశేనతు ॥ ౨౩౦ ॥ నిరీక్షణాదిశుద్ధేవ అస్మిన్సకప్తనా
 దినా । వాసుకేవాభిధానస్తు దేవస్వాధ్యాయనిగ్రహః ॥ ౨౩౧ ॥ కర్షి
 ణాముపకారార్థం ప్రాసాదం స్థూలనిగ్రహమ్ । సర్వజ్ఞానకియా
 ణాంచ సర్వశశ్వపమాశ్రయమ్ ॥ ౨౩౨ ॥ సమాసాద్యనుగృహ్లాతి
 పదార్పాన్తస్యోప్రభుః । తస్మాత్తదజ్యభూతేషు ప్రాణాశ్చష్టస్మ
 క్రమాత్ ॥ ౨౩౩ ॥ ప్రస్థాదిబుద్ధినిష్ఠంతు బాహ్యతత్వాష్టకంనయసే
 త్ । ప్రాసాదశ్చాన్యసంయుక్తప్రకృతిప్తిగుణాత్కా ॥ ౨౩౪ ॥
 తద్గతాప్రసమాజీవ స్తద్గణపరహంపుమాత్ । అతానిదైతాన్యత త
 ద్వాన్వేతాన్యనుక్రమాత్ ॥ ౨౩౫ ॥ సర్వశ్రవ్యాపకత్యైవన ధ్యా
 త్వా సంపూజయేత్తఃః । సర్వాధారసయేవైవ సర్వసత్వాశ్రయేణ
 చ ॥ ౨౩౬ ॥ సర్వవోపకషేషైవన కాలచ శ్రీమ్బుజేనతు । సమ్బు
 ఠీకృత్యభవనం స ప్రాకారసంభోధ్యః ॥ ౨౩౭ ॥ సమ్బూజ్యహో
 ద్ధింముద్రాన్చక్రముద్రా సమన్వితామ్ । ప్రదృశ్యసర్వతోదిక్షు
 కవచేనావకుణ్డయేత్ ॥ ౨౩౮ ॥ ఏకమూర్తివిధానేచ ఉక్తైః ద్వా
 రభూషితే । భవనేయంవిధానస్వాధ్యాయహపరిఃస్మితే ॥ ౨౩౯ ॥
 చతుద్వారాన్వితే గేహే ద్ద్వారాగ్రస్థనాన్టపే । సర్వతోభద్రసా
 లెచ అఘనిర్మోచనేపిచ ॥ ౨౪౦ ॥ సదగ్నదేశకర్తాప్య ద్వారద్వి
 ద్వితయాన్వితే । ద్వారపాలగణాన్న్యసేవ్యద్విశేషోఽయం ప్రకాశ్య
 తే ॥ ౨౪౧ ॥ చక్షాద్యాశ్చ సుభద్రాన్తాః ప్రాసాదద్వారాత్పప్తయే ।
 న్యసనీయాక్రమేణైవ పూర్వసర్వస్త్వయోగః ॥ ౨౪౨ ॥ ద్వారో
 గ్నోమహుర్బద్ధవ్యద్విశయస్థాయథాక్రమమ్ । లక్ష్మీకీర్తిర్జయా

మాయా దేవ్యః ప్రాగు క్తలక్షణాః ॥ ౨౪౩ ॥ సత్యస్సువర్ణో గఠి
 డస్తార్త్వస్త్వగ్రేఘుసంస్థితాః । అనివర్తీనుహావృత్తిదర్పహాసత్యజి
 త్స్థిరః ॥ ౨౪౪ ॥ జయన్తో భయకృత్వానీ త్వప్తమోద్విజసత్తమాః ।
 దిగ్రమణ్ణపద్వార శౌఖాపార్శ్వంసమాస్థితాః ॥ ౨౪౫ ॥ అనివర్తీ
 నుహావర్తీ కృష్ణాభశ్శుకసన్నిభః । దర్పహాసర్వజిజ్ఞేవ పాణ్ణుర
 క్తసువర్ణభౌ ॥ ౨౪౬ ॥ స్థిరోజయస్తస్సశతం శౌమాజ్ఞానసమమృతీ ।
 భయకృత్ప్రైవమానీచ పితృశకపాణ్ణురోజ్వలః ॥ ౨౪౭ ॥ ద్విభుజా
 సుర్వప్రవైతే దక్షిణేనః రేణతు । సన్ధికం శిభ్బునాస్యేన దధానాః కూ
 రిపిత్రీమాః ॥ ౨౪౮ ॥ యదాచాతుర్భుజాభ్యేనాస్తదాపైతేగణేశ్వ
 రాః । ముఖ్యపక్షిణహస్తేన క్షిప్రవేగైలతాన్వితాః ॥ ౨౪౯ ॥ తథా
 వాసుకి రేశజ్ఞం పృష్ఠగే దక్షిణాదిశః । పాణిన్వయే చక్రపక్ష్యావిభ్ర
 తౌ జ్వలనసభౌ ॥ ౨౫౦ ॥ నానావస్త్రీస్పృశస్థ్లిష భూషణాలేప
 నాన్వితాః । వ్యశ్యస్తహస్తచరణాలాజ్ఞానవ్యసృగ్ధయాన్వితాః ॥
 డౌర్జిశశ్చాన్వితాన్వస్త సర్వాన్వస్తస్త్వోముఖః । శుభ్రాన్వితోవరద
 ప్రేవ వాగీశశ్శబ్దవిక్రమః ॥ ౨౫౧ ॥ పాశ్చజన్యపిశేయాహిద్వ
 ద్వైవక్రమాత్స్థితౌ । సర్వతోభద్రసాలస్థచకుర్ద్వారేతు పూర్వ
 వత్ ॥ ౨౫౨ ॥ ద్విబాహుస్త సంస్కార్యా దక్షిణేనక రేణతు । కృ
 హీతముసలాస్సర్వే శ్శబ్బునాస్యేన పాణినా ॥ ౨౫౩ ॥ దధానాశ్చై
 వ చత్వారిః పూర్వే బద్ధాక సన్నిభాః । అన్యేపరభృతాభిస్తు సర్వ
 భూషణభూషితాః ॥ ౨౫౪ ॥ బలెనమహతాక్షిప్త దేవాసురిసు
 షణోరగాః । ఏకవీరా సహాయాశ్చ అశ్రయ త్సేనలీలయా ॥ ౨౫౫ ॥
 ఆబ్రహ్మభవనం శశ్వత్పరివర్తనకృత్ క్షమాః । విశ్వేశో విశ్వకృద్వి
 శ్వో విశ్వాత్మా విశ్వలాదనః ॥ ౨౫౬ ॥ విశ్వపాదో విశ్వభుజస్తథా
 వైవిశ్వకర్మకృత్ । పతే ద్వితీయసాలస్య ద్ద్వారేఘునియాను
 శాః ॥ ౨౫౭ ॥ ద్విబాహువః పరిజ్ఞేయాః వామదక్షిణయోగతః ।

(30) నవమేధ్యామేద్వారావరణదేవతాధ్యానలక్షణాదివిధిః ౧౨౧

గదాఖడ్గాస్త్రసంయుక్తాఙ్కరణ్ణమకుటాన్వితాః ॥ ౨౧౯ ॥ శోణ
 పిఙ్గసితశ్యామం రక్తపీతసితాసితాః । సర్వవణ్ణామ్పురాలేపాన్రస్ఫు
 షాభిర్విరాజితాః ॥ ౨౨౦ ॥ పకవీరాసహాయాశ్చ సర్వదోషనివార
 కాః । తద్వారాన్తరభాగేషు వామదక్షిణయోగతః ॥ ౨౨౧ ॥ ప్రా
 సాదాభిముఖాన్మ్యసైన్యనిధివాఙ్శేషరాక్షత్రమాత్ । శఙ్ఖపద్మమ
 హాపద్మ శతధామాభిధౌతతః ॥ ౨౨౨ ॥ అఖణ్డితస్సస్త్రతశ్చాన
 స్తధారణ్ణిశ్రుతః । సర్వద్వారణ్ణిఖ్యాతఃప్రథమా పూర్వమీరితౌ ॥
 అన్వేషాం వక్ష్యతేషణ్ణాం వర్ణరూపాదికంక్రమాత్ । రక్తఙ్కృష్ణ
 స్సువణ్ణాభస్సితారుణసోమాలభాః ॥ ౨౨౩ ॥ శఙ్ఖపద్మనికీశౌక్తసర్వ
 లక్షణలక్షితాః । సురశ్శసువణ్ణాష్టలాహధాన్యధనాధిపాః ॥ ౨౨౪ ॥
 సర్వోపసేవితౌనానైషామూర్ధ్వేసుఖాసవాః । సర్వాలజ్జాకర
 సంయుక్తాస్సస్పృశితాభివశప్రదాః ॥ ౨౨౫ ॥ సతస్త్రితీయావర
 ణద్వారేషు ద్వర్షవ్యయోగతః । తర్హక్షిణోత్తరాభ్యాంతు శాఖా
 భ్యాం పిన్యసైన్యామాత్ ॥ ౨౨౬ ॥ పురతశ్చక్రగరుడౌపాలతా
 లౌఖదక్షిణౌ । పశ్చిమేశాన్త్రాణుకరౌ సౌమ్యేనన్దకముశ్యకౌ ॥ ౨౨౭ ॥
 జక్రపక్షీశ సీగాణాం శాన్త్రాణన్దకయోగిపి । స్వేషుస్థానేషు పూ
 ర్వోక్తం వర్ణరూపాదికం ద్విజాః ॥ ౨౨౮ ॥ అన్వేషాం తాలపూ
 ర్వాణాం శ్రీయాణామథవక్ష్యతే । తాలోద్వజస్యామ్భుతాదికా
 లరూపాభిమానకః ॥ ౨౨౯ ॥ యుషస్సర్వాజ్ఞనిభిత్తో జగద్విజ
 డదాహృతః । ససర్వోపదవోదిశ్యస్సంసారశ్చపలాన్తకః ॥ ౨౩౦ ॥
 ఏతాన్సూక్ష్మస్వరూపేణ ధ్యాత్వా సంపూజయేత్క్రమాత్ ।
 గణ్ణాచయమునాగోదానదిచ మహతీతథా ॥ ౨౩౧ ॥ వితస్తానర్మ
 దాచైవ జమ్బ్యుఖ్యాచ సరస్వతీ । నద్యశ్చతుర్థసాలస్యదిన్ద్యా
 రేషు క్రమాత్ స్థితాః ॥ ౨౩౨ ॥ గణ్ణాయమునయోరుక్తం వర్ణరూ
 పాదికంపురా । తాభ్యామన్యాస్సమానాస్తు వర్ణశోభావిన్దేవతు ॥

సితారుణాస్సితాస్సర్వర్ణసితకున్దసమప్రభాః । ప్రనుత్తపాక్షిణీషాశ్చ
 నానాభరణఘోషితాః ॥ ౨౭౫ ॥ సర్వధాతువిచిత్రాన్ద్రాస్సర్వరత్న
 విరాజితాః । సుధాసున్నభరదాద్వాభ్యాం కరాభ్యాంపూర్వవచ్చ
 తాః ॥ ౨౭౬ ॥ ఏవం దిద్వారభవనద్వార్ స్థస్థితిరుదాహృతః । ఏ
 కమూర్తైషు దిబ్జూర్తైః ప్రాకారేషూర్ధ్వగేషుచ ॥ ౨౭౭ ॥ ద్వా
 రాదయస్తదీయాశ్చ సామాన్యాస్సముదాహృతాః । సర్వసాల
 ప్రతీహారశాఖాపార్శ్వగతావుభౌ ॥ ౨౭౮ ॥ ధ్యేయావాస్థాపనీ
 యావా బాహ్యోహారగతాయది । యథోక్తలక్షణాపేతౌ స్థాపనీ
 యాయథాక్రమమ్ ॥ ౨౭౯ ॥ ఏవమావరణేశానాథ్యాత్వా సం
 స్థాప్యవార్పయేత్ । ధ్యానోత్థాపితదేశేషు స్వాకారాస్వాసు స
 ద్భుసు ॥ ౨౮౦ ॥ తదర్థమజగత్కైశ్రం త్రిధావా పృథధాభవేత్ ।
 శ్రోభాగమేకభాగంవా త్యక్త్వానేన్ద్ర్యతౌబహిః ॥ ౨౮౧ ॥ పీఠం
 వాయితనంకుర్యాన్నర్వదిక్ష్యస్తరేభవా । అభరోద్ధిరనిష్ఠాభ్యాం
 ప్రాగుక్తై పూర్వవత్ స్థితే ॥ ౨౮౨ ॥ శిల్యైకాదిభిన్యప్కాపీతికా
 హస్తవిస్తృతాః । తదధైన్వచ్చృతాస్వగ్వాస్వగ్వాలంకారశోభితాః ॥
 చతురశ్రాస్సువృత్తావా సముజ్జ్యావాధరేవలాః । గ్రామాది
 వాస్తుదేవానాం స్వదిగ్భాగితేషుచ ॥ ౨౮౩ ॥ గోమయాదిచి
 లిప్తైషు మణ్డలైషు బలింహరేత్ । విస్తారోచ్ఛ్రాయమానాద్వై
 పీఠాప్రాగుక్తలక్షణాః ॥ ౨౮౪ ॥ అర్థమానేనవాకార్యా రిఫ
 యాశ్రావిరోధకమ్ । ఏవమావరణేశానాపీఠేషు స్వాసుదిక్షుచ ॥
 దుష్టదోషనిరాసార్థం ప్రాసాదాభిముఖైస్థితాః । చతుస్థానావతీర్ణ
 స్యద్వారేచ యజనాలయే ॥ ౨౮౫ ॥ స్థాపనం గణనాథానాం
 శృణుధ్వం మునిపుణ్దవాః । వాస్తుక్షేత్రేశసంజ్ఞాద్వాప్రాద్వారే
 పూర్వవత్ స్థితౌ ॥ ౨౮౬ ॥ లక్ష్మీకీర్తిర్జయామాయా ద్వారేషూ
 ర్ధ్వస్థితాః క్రమాత్ । వజ్రనాభాదయోదేవా ద్వాద్వా దిద్వార

శోభయోః ॥ ౨౮౯ ॥ ప్రాగాది ద్వారకుక్షేపము సమ్భవప్రభ
 వాదయః । కుముదాద్యన్తరణంచ భూతానానష్టకంపరమ్ ॥ ౨౯౦ ॥
 ద్వారాన్తర్ముగ్ధయక్త్యాతు భ్రమణీదేశమాశ్చతః । సువర్ణశ్చక్ర
 సంజ్ఞశ్చ సత్యకామోదకీద్విజాః ॥ ౨౯౧ ॥ యోజనీయాః క్రమే
 ధైవ ద్వారాణానగ్రభూతలే । హేనుదణ్ణగతస్సత్యకీంతుపశ్చిమ
 దిక్వతః ॥ ౨౯౨ ॥ చణ్డాద్యాశ్చ సుభద్రాన్తాః క్షౌద్భావో ప్రాగాది
 ఘద్విజాః । దక్షిణోత్తరయోగేన తోరణస్తమ్భమూలగాః ॥ ౨౯౩ ॥
 చక్రద్వితయనుధ్యక్షకపక్షీశస్తోరణోపరి । శతతావర్షయోస్థితం చ
 క్రం నానావర్ణవతాకయోః ॥ ౨౯౪ ॥ సత్యాదికం చతుష్కంతు
 మధ్యవేద్యాధ్యక్షాస్తకే । ప్రభవావ్యయయోగేన పూజ్యం ప్రా
 గాదియోగతః ॥ ౨౯౫ ॥ ఇన్ద్రాది లోకపాలాస్తే సిద్ధసంఘపురస్స
 గాః । సజ్జాదయస్తదస్త్రాశ్చ స్వాసుదిక్షుబహిస్థితాః ॥ ౨౯౬ ॥
 ముఖ్యకల్పేభవాన్వేషు నిమిత్తైష్యేవమాచరేత్ । అనుకల్పేభ చ
 ణ్డాదీనాన్తనాథాది పూర్వకమ్ ॥ ౨౯౭ ॥ ద్వారేషు కేవలాన్య
 స్య గరుడాన్తం ప్రపూజయేత్ । సర్వద్వారేషువాపూజ్యస్సహే
 తీశఃపత్రాః ॥ ౨౯౮ ॥ వివిధాసు ప్రతిష్ఠాసు జీర్ణోద్ధారవిధావపి ।
 వహోస్సవేషు సత్వేషు ధ్వజారోహణకర్తవీ ॥ ౨౯౯ ॥ మజ్జధా
 బుగ్ధరరోపేచ పవిత్రాగోహణాదిషు । తథాచానన్తకలశాద్యభి
 షేక విధావపి ॥ ౩౦౦ ॥ ప్రాయశ్చిత్తేషు నిత్యేషు కామ్యేషు
 పిచనిత్యశః । ముఖ్యకల్పేక్షపిధినా కుర్యాదన్యత్రచాన్యథా ॥
 సిద్ధసంఘస్సభేన్ద్రాద్యాస్తదస్త్రాశ్చ యథాక్రమమ్ । లోకదిక్పాల

* సుసితాసు పతాకాసు సత్కాఖ్యో విహగాధిపః । సువర్ణశో
 ణవన్దాసు గరుడపింజలాసుచ ॥ రాజపాషాణ వన్దాసు తాన్ద్రస్త్రిసం
 జ్ఞప్రకీర్షితః । నానావర్ణవతాకాయాం సమ్బుజ్యోవిహగేశ్వరః ॥
 ఇన్ద్రాదిలోకపాలాస్తే ఇతి కుగ్రదిద్భుశ్చతే .

కావ్యైతే స్వసేనాభిస్సమావృతాః || ౩౦౨ || ప్రసిద్ధః ప్రాగ్విశే
వైవ నిత్యం స్వస్థానమాశ్రితాః | దిక్పాలకత్వాదాస్మష్టేర్యశస్తై
షాం స్థితిస్థిరా || ౩౦౩ || భగవన్నన్త్రీమూర్తీనామనన్తానాం ము
నీశ్వరాః | స్వస్థానస్థానసుస్వన్ని పూజయన్తిజపన్తిచ || ౩౦౪ || ధ్వ
జాద్యైరుపచారైశ్చ సమ్యక్పరిచరన్తిచ | కైవల్య సిద్ధయేశశ్వద్వి
హుభిస్సాస్విమక్షేస్సహ || ౩౦౫ || పాలయన్తిచభక్తానాం బలమో
జౌ దనన్తిచ | ధ్వంసయన్తిచవిఘ్నాఘ్ననునిశం నున్త్రీయాజినా
మ్ || ౩౦౬ || సంరక్షన్తిఫలంమాన్త్రీం వర్ణమానంద్విలక్షణమ్ | అధి
కారసునాదీయం శక్తీబీజం జగత్ప్రభోః || ౩౦౭ || దిక్సిద్ధయేద
శాశ్వత్వం తస్వవ్యక్తైస్త్వప్రశాన్తికా | బాహ్యత్రీనిలఘ్నామిష్టాః కా
లాద్యా భవదేవతాః || ౩౦౮ || తత్సాధకత్వత్పూర్వోక్తదిగ్భా
గే నియతాస్సహ | వజ్రనాభాదయో దేవాః లోకదిక్స్వాపాలకాః ||
తథామరేశ పూర్వాశ్చ సమ్భవప్రభవాదయః | ప్రసిద్ధప్రకీర్తి
మైజ్ఞేవ దిక్స్వారేషు స్థితాః క్రమాత్ || ౩౦౯ || కాలాద్వివాప్తకం
నిశ్యమిస్త్రోద్యం రుద్రపఞ్చమమ్ | నియన్తా కాలతత్వాన్తే తదస్తే
సుస్థితంవియత్ || ౩౧౦ || క్రమాత్పూర్వోక్తరేకోణే న్యసేన్తక్షి
ణపశ్చిమే | విద్యాబిర్యాగ్వయంయద్వే స్వపదస్థేఽగ్నిమారుతే ||
చంద్రాదిత్యాపురగాయస్థానయోర్వినివేశ్యచ | ప్రత్యగ్భాగవ
తంతోయం ప్రాగ్భాగే వన్యసేన్దరామ్ || ౩౧౩ || కుముదాద్యా
వృతేశానా లోహితాక్షాదయస్తథా | వజ్రనాభాధికం ముక్త్యాద్వా
రపాలం త్రిరష్టకమ్ || ౩౧౪ || ద్వారపాలకణాస్త్యేతే పాలకౌ
ణకతాస్తథా | ప్రోక్తక్రమేణతిష్ఠన్తి భగవత్ప్రీగపేక్షయా || ౩౧౫ ||
కుముదాదిగణేశానాః పురగామాదివాస్తుని | పాలికా వసథేచైవ
దిక్పాలోక్తవశాస్థితాః || ౩౧౬ || త్రిసవ్యమేవదేవానాం బలిదా
నం సమావరేత్ | సదగ్ని కేషుపాలేషు ద్వారావరణవాసినాం ||

(31) నవమేధ్యాయేద్వారావరణదేవతాధ్యానలక్షణాదివిధిః ౧౨౫

అసంకల్పితసాలాక్తదేవానాం నాచరేద్బలిమ్ । తత్తన్నిష్కాణకాలే
తాన్ ప్రతిష్ఠాప్యయథావిధి ॥ ౩౧౮ ॥ దేవయాత్రాసమేతంతు బ
లిదానం సమాచరేత్ । ఏవంసర్వం సమాపాద్య మహాపీతోర్వభూ
నలమ్ ॥ ౩౧౯ ॥ ప్రత్యుభితంసమారుహ్యప్రాజ్ఞుభోవాపురజ్ఞుభిః ।
ఋషుద్వామ్బుజదివత్రై కుముదాసీనథాన్తరే ॥ ౩౨౦ ॥ సర్వ
భూతాన్సార్విషదానాహనాయగ్రహసంజ్ఞకాన్ । సమ్పూజ్యసోదకం
తత్ర బలిశేవం సముత్కారేత్ ॥ ౩౨౧ ॥ పశ్చాదాచమ్యవిధిపత్సా
త్సావాసంవిశేద్భూహమ్ । సర్వద్వారావృతీశానాం కొణఘానాం
సమర్పణే ॥ ౩౨౨ ॥ నతిప్రణవసంయుక్తస్సనామా మన్త్రీకురి
తిః । మహాపీతస్థభూతానాం పార్షదానాం గృహోన్ననామ్ ॥ ౩౨౩ ॥
తారానై విష్ణుశబ్దంచ నియుజ్ఞాన్యదుదితక్రమాత్ । సర్వకోణతా
మన్త్రాః ఫడన్యాస్సముదీరితాః ॥ ౩౨౪ ॥ సర్వేసముదితామన్త్రా
స్సాహాన్తాహోనుకర్తవీ । ధ్యాత్వైవమర్చ్యతన్తనై రిష్ట్యుద్యై
రుపచారతేః ॥ ౩౨౫ ॥ దర్శయేదావృతీశానాం ముద్రాం తర్జనిసంఘ
ణామ్ । ద్వారపాలగణానాంతు చణ్డామ్యక్తమనన్తరమ్ ॥ ౩౨౬ ॥
ధన్యాద్యావరణాదుర్ధ్వం హేతునా యేనకేనచిత్ । బలిదానమశ
క్యంచేత్తత్రత్యానాం యథాక్రమమ్ ॥ ౩౨౭ ॥ సర్వతోభిద్ర
పూర్వేషు ద్విగుణీకృత్యచాచరేత్ । ముఖ్యకల్పేతథాన్యత్రయ
థాశక్త్యావృతీక్షితౌ ॥ ౩౨౮ ॥ తద్భాహ్యవృతీదేవానామావృ
త్యావృత్యతర్పయేత్ । ద్వారోపద్వారపాలానాం తస్మిన్ ద్వా
రే సమర్పయేత్ ॥ ౩౨౯ ॥ మహాపీతోదితానాంచ తద్వారాగ్ర
కమణ్డలె । ధ్యానోత్థానాంత్వసంచారె నదోవఃకేనహేతునా ॥
తత్తదావరణద్వారదేశేమాక్తక్రమేణతు । ద్రవ్యమూర్తిగతానాం
చ సంచారపాదనిష్ఠకః ॥ ౩౩౦ ॥ ఏవమావృతీదేవానాం త్రిన
ష్ట్యం బలిమాచరేత్ । నిత్యోన్నవార్థం బిమ్బుప్య సన్నిహౌ తత్స

మాచరేత్ || ౩౩౨ || నృత్తగెయాదిసంయుక్తం వేదఘోష సమ
 న్వితమ్ | ద్వారావరణదేవానాం ధ్యానాదీన్ధ్రప్రకాశితమ్ || ౩౩౩ ||
 ఏవంహిబలిదానాంతం యత్రపూజాం సమాచరేత్ | తత్రదేవస్య
 పాన్నిధ్యం వైరస్తరేణసిద్ధతి || ౩౩౪ || ఏవం కాలత్రయేకుర్యా
 త్పూజనం దేశికొత్తమః | నచకాలత్రయంన్యూనం పూజనం విహి
 తంసదా || ౩౩౫ || ప్రాసాదేషు స్వయంవ్యక్తపూర్వేషు ద్విజ
 సత్తమాః | కాలత్రయం ప్రధానం పావ్యత్తమాద్వ్యంకర్తురిచఛయా ||
 విభవాపేక్షయాచైవ వర్ణయేత యథాక్రమమ్ | యావద్వాదశమః
 కాలస్తావద్యేమునిపుణ్ణవాః || ౩౩౬ || శ్రేష్ఠఃప్రభాతకాలస్సస్వ
 త్త్రిషు కాలేషువైపునః | యథావన్నస్త్రీవిన్యాసమాశ్చనఃకిరదే
 హయోః || ౩౩౭ || హృద్యాగం స్థానసంశుద్ధిం పాయామాం భో
 కీకీంతః | నిత్యం ప్రాభాతీకేకుర్యాదవ్యత్రైచాఛనురూపః ||
 న్నపనం బలిదానంచ కుర్యాత్కాలత్రయే సదా | కుూరైరాసన
 పూజాతు కార్యకాలచతుష్టయే || ౩౪౦ || పఞ్చకాలేభివేన్యా
 సస్తత్రాగ్రలహవిసక్రియా | అఙ్గిణ్యేషుకాలేషు జపాంతం పూజ
 నంభివేత్ || ౩౪౧ || అలంకారాసనాద్యంచ పూర్వపఠక్రిను
 యోగః | ఓనోత్తైవప్రకారేణ హ్యన్యథానసమాచరేత్ || ౩౪౨ ||
 ముఖ్యకల్పేతు హోమాంతాం నిత్యవైమిత్తికాత్మికామ్ | పూజాంక్రి
 మేణవైకుర్యాత్తత్తద్ధోమావసానికామ్ || ౩౪౩ || అనుకల్పేతు జ
 ప్యాంతం యాగానస్తరితేషుచ | యాగేషుహవనాస్తేషు నిత్యవై
 మిత్తికాదిషు || ౩౪౪ || తత్తద్వాగం జపాంతంచ క్రమాత్కృత్వా
 తతఃపరమ్ | తత్తద్ధోమం మునిశ్రేష్ఠాఃక్రమాత్కుర్యాదవ్యథాపిధి ||
 అనుకల్పేషుయాగేషుహువకాలాదితేషువై | ఆసనార్హ్యే తతః
 పాద్యమాచాసుం సప్రతిగ్రహమ్ || ౩౪౬ || గర్భమాల్యం తథా దీ
 పం ధూపంమాత్రం క్రిమేణతు | దత్వాభిజ్ఞావసానంతు క్రమా

క్షద్యాద్విధానతః ॥ ౩౪౭ ॥ ఇత్యేవమర్చనవిధిస్సాక్షోపాజ్ఞప్ర
దర్శితః । ఇతోన్యద్వాప్రీతుమిచ్ఛాచ్ఛేతగ్రాభ్యతాం మునిపుత్రవాః ॥

ఇశ్రీపాఞ్చరాత్రైశ్చ శ్వరసంహితాయాం

ద్వారావరణ దేవతాలక్షణాది విధిర్నామ

సవమోఽధ్యాయః .

మునయః — భగవన్మునిశాస్త్రాల సర్వజ్ఞవదతాంవర । ని
త్యార్చనాదికంసర్వం శ్రుతం త్వత్తస్సవిస్తరమ్ ॥ ౧ ॥ మహాత్మ
చాద్యున్యవాంస్తు సాంప్రతం వక్తుమర్హసి । నారదః — అథాత
స్సంప్రవత్స్యామి మహాత్మనవిధిక్రమమ్ । సవఇత్యుచ్యతేమఃఖం
విద్యద్భిర్మునిపుత్రవాః ॥ ౨ ॥ ఉద్భవస్సనవోయస్తా త్తప్తామశ్నవ
ఉచ్యతే । సత్యవైమిత్తికఃకామ్యప్తివిధస్సమహాత్మనః ॥ ౩ ॥
వత్సరైవత్సరేయస్తు క్రియతేసతునిత్యకః । భూమిక మ్పేదిశాం దా
హే మహాత్మాత్పతేషు సత్సుచ ॥ ౪ ॥ చుర్భిక్షై వ్యాధితేరా
ష్ట్రై తథావై శశ్రుసజగత్ । అనావృష్టాచ సర్వత్ర నక్షత్రపత
నేవఖాత్ ॥ ౫ ॥ హసనేభగవన్స్తూర్తై రక్లానాం చలనేసతి । రో
దనేచాసనాద్విమ్బే పరిభ్రమతి సత్తమాః ॥ ౬ ॥ వ్యత్యాసే శశి
సూర్యస్య తథా న్యేష్వేవనూదిషు । శాన్త్యర్థం యత్ప్రీకుర్వీత
స్సనైమిత్తికఉచ్యతే ॥ ౭ ॥ చతుర్ణాంపురుషార్థా నాముద్దిశ్యాన్యతేమం
ఫలమ్ । ఉత్సవోఽనుష్ఠితకామ్యస్సజగల్విశఫలవ్రదః ॥ ౮ ॥ జ్యో
తిశ్శాస్త్రేషుకుశలేర్నాప్రీక్షాజ్ఞేస్సహదేశికః । పూర్వంకృత్వా
యథాశాస్త్రం తీర్థఋక్షవినిర్ణయమ్ ॥ ౯ ॥ తీర్థయాత్రానుసారేణ
వ్యజారోహం ప్రకల్పయేత్ । మన్త్రీమూర్తిప్రతిష్ఠానకాలపవము
నీశ్వరాః ॥ ౧౦ ॥ ప్రాసాదస్య శిఖాగ్రేతు స్థాపితఃఖగరాట్ ధ్వజః ।
హేతిరాజసమాయుక్తో యత్రయత్ర సదాద్విజాః ॥ ౧౧ ॥ వినాత్వ

న్యధ్వజారోహముత్సవం పరికల్పయేత్ | శత్రాప్యన్యధ్వజారో
 హం కుర్యాద్వాపిభవేసతి || ౧౨ || కుర్యాదుత్సవమున్యత్రధ్వ
 జారోహణపూర్వకమ్ | నవాహం ద్వైపికంప్రొక్తిం సప్తాహం ము
 ధ్యనుం భవేత్ || ౧౩ || పంచాహముధనుంవిద్యాత్ప్రీతిధంచోత్స
 వంస్పృతమ్ | తత్రతావత్ప్రవత్య్యామి నవాహస్య విధిక్రమమ్ ||
 ధ్వజాధివాసపూర్వేమ్యుః దేశికొనున్త్రీవిత్తనుః | స్నాయాద్వప
 సపూర్వంతు భగవద్యాగసిద్ధయే || ౧౪ || నిశాముఖేప్రవృత్తైశు ఆ
 చార్యోమూర్తిపైసనూ | స్నానాది నిశ్యనియమాణ కృత్వాచైవ
 యథాపిధి || ౧౫ || భూషణైర్వివిధైర్వస్తైర్నూనైశ్చ విభూషి
 తః | సితోష్ణీయోత్తరీయశ్చ చిత్రనూర్వైరలంకృతః || ౧౬ || ప్రవి
 శ్యదేవసదనం యజమానసమన్వితః | సత్యాగ్చనావపానేతు వైష్ణ
 వాణ్దిజసత్తమాణ || ౧౭ || పటగర్తునిరతాంశ్చైవ పశ్చచ్ఛాలప
 గాయత్రాణాం | సమభ్యర్థ్యశతశ్చైభ్యోహ్యనుజ్ఞాం ప్రతిగృహ్యైవ ||
 విష్వక్సేనంసమభ్యర్థ్య యాగవిఘ్నప్రశాన్తయే | పశ్చచ్ఛైవ
 దేనాశుభ్యర్థం పుణ్యాహం వాచయేన్దరుః || ౧౮ || ప్రకల్ప్యభూ
 తలెశుద్ధేథాన్యవీతం యథాపిధి | వినయస్యనుజ్ఞశంకుమ్భం సమ్పూ
 ర్ణం గన్ధవారిణా || ౧౯ || రత్నహోటకకూర్పనగ్వస్త్రపల్లవసం
 యుతమ్ | చన్దనాదు్యసలిప్తంచ పరితశ్చాచ్ఛ్మ్యచర్చితమ్ || ౨౦ ||
 తతుగమ్భస్యచతుర్దిక్షు చతురోమూర్తిపాన్మ్యసేత్ | అద్భిర్విష్టే
 స్తథాపుష్పైర్మృతైర్వక్షిణాదిభిః || ౨౧ || తోషయిత్వాశు తాణస
 ర్వాణ తతఃకుమ్భే సుదర్శనమ్ | సమావాహ్యసమభ్యర్థ్యైకా
 యమానోఽచ్యుతంహృది || ౨౨ || దత్తైస్సప్తశంస్తుకలశం బ్రా
 హ్మణైస్సహదేశికః | ఓజాగరాద్యం పవిత్రాన్తం మన్తాన్తాంప్రా
 క్షితుష్టయమ్ || ౨౩ || పాఠయేచ్ఛ సపుణ్యాహం గాయత్రీత్రి
 తీయూన్వితమ్ | తతశ్చాత్మానువాదంచ ఆత్మపూజాం తతైవచ ||

దశశ్చశుద్ధమన్తాన్ము పతేదేవం సమాహితః । శుద్ధయేస్తు సరో
 దేవో వాసుదేవోస్తుశుద్ధయే ॥ ౨౭ ॥ సజగర్లణశుద్ధయేస్తు ప్రమ్య
 న్నశ్చాస్తుశుద్ధయే । శుద్ధయేన్ననిగుద్ధోపి కేశవశ్చాస్తుశుద్ధయే ॥
 వారాయణోస్తుపిశ్వేశశుద్ధయేసర్వకర్మసు । శుద్ధయేమాధవశ్చాస్తు
 సర్వలొకహితేతతః ॥ ౨౮ ॥ గోవిందశుద్ధయేచాస్తు పరమాత్మా స
 వాశనః । శుద్ధయేపిష్ణురస్త్వానృశుద్ధయేమభుసూదనః ॥ ౩౦ ॥
 సర్వలొకహితోదేవశుద్ధయేస్తు ప్రీపికమః । వామనశుద్ధయేచా
 స్తు శ్రీధరోఽన్యశ్చాస్తుశుద్ధయే ॥ ౩౧ ॥ శుద్ధయేస్తు హృషీకేశవత్సవా
 భోస్తుశుద్ధయే । సదాదామోదరోదేవశుద్ధయేస్తు జగన్విధిః ॥ ౩౨ ॥
 శుద్ధయే పద్మాభోస్తు శుద్ధయేస్తు సదాభువః । అనన్తశుద్ధయేచా
 స్తు శక్త్యాకృతాచాస్తుశుద్ధయే ॥ ౩౩ ॥ సర్వకర్మసుదైవాస్తు శుద్ధయే
 వామనాదనః । సదావిద్యాన్యదేవోస్తు శుద్ధయేకపిలన్తథా ॥ ౩౪ ॥
 శుద్ధయేపిన్దివూపోస్తు శుద్ధయేస్తు పిహాశుః । క్రోధాత్తా శుద్ధయే
 చాస్తు శుద్ధయే బలదాననః ॥ ౩౫ ॥ శుద్ధయేస్తుసదాకర్మశ్చాస్తు
 వాసిష్ఠోననః । దేవపక్వానశ్చయిశ్చుమ్మయేస్తు నిరన్దరమ్ ॥ ౩౬ ॥
 శుద్ధయేస్తు సదాదేవసూక్ష్మసాతాళఫాలకః । సదాహశుద్ధయేచా
 స్తు వాసినోదావాస్తుశుద్ధయే ॥ ౩౭ ॥ అన్యతాహరణశ్చాస్తు శు
 ద్ధయేసర్వకర్మణామ్ । శ్రీవశశుద్ధయేచాస్తు కాన్తాత్మాచాస్తు శుద్ధ
 యే ॥ ౩౮ ॥ శుద్ధయే గాహుజిచ్ఛాస్తు కాలనేమిఘ్నోపపచ । పారి
 జాతహుశ్చాస్తు * లొకనాథోస్తుశుద్ధయే ॥ ౩౯ ॥ సర్వత్ర శుద్ధ
 యేచాస్తు దత్తాశ్రయో మహాప్రభుః । నృగోఽన్యశ్చాయోభగవాన్
 శుద్ధయేచాస్తుసర్వదా ॥ ౪౦ ॥ ఏకశ్చక్రానిశ్చాస్తు వామనశ్చా
 పిశుద్ధయే । ప్రీపికమశుద్ధయేస్తు శుద్ధయేస్తునరస్సదా ॥ ౪౦ ॥ వా
 రాయణశుద్ధయేస్తు హరికప్పిష్ఠశ్చశుద్ధయే । జ్వలత్పరిశుభ్రగా

మశుద్ధయేస్తు ధనుర్దరః ॥ ౮౨ ॥ రామశ్చ శుద్ధయేచాస్తు వేదవిద్భు
గవాంస్తతః । శుద్ధయేస్తుసదాకలీఁ సర్వదోషక్షయింకరః ॥ ౮౩ ॥
శుద్ధయేస్తు సదాదేవఃపాతాశశయినఃప్రభుః । శుద్ధయే సతుసర్వై
షాం సర్వేసర్వత్రసర్వదా ॥ ౮౪ ॥ ఏతేసర్వే సదాదేవాశ్శుద్ధ
యెసంతుపూజితాః । ఋద్ధయేపుష్టయేసంతుస్థిద్ధయే భక్తయేపిచ ॥
శివాయముక్తయేసంతు వృద్ధయేసర్వకర్తృణామ్ । మత్ప్రాణాం దె
శికానాంచ స్థానానామపిసర్వదా ॥ ౮౫ ॥ పుత్రమిత్రకళత్రాణాం
దాసీదాసగవామపి । వేదశాస్త్రాగ్రమాదీనాం వ్రతానామిష్టసమ్మ
దామ్ ॥ ౮౬ ॥ మనోరథానాం సర్వేషాం హితానాం సంతుసర్వ
దా । ఆయుష్యారోగ్యమేధానాం ధనధాన్యాదిసమ్మదామ్ ॥ ౮౭ ॥
పుణ్యానామణీమాదీనాం గుణానాం శ్రేయిషామపి । రాజ్ఞో జన
పదస్వాపీ యజమానస్యమన్త్రిణామ్ ॥ ౮౮ ॥ వైష్ణవానాం విశే
షేణ పరత్రహితమిచ్ఛతామ్ । పశ్చిమకాలవిశుద్ధానాం సత్సత్సానాం
శుభాశ్చనామ్ ॥ ౮౯ ॥ స్వప్త్యస్తుచశిషః చాస్తు శుశుంచాస్తు పునః
పునః । అవిఘ్నాని నిశంచాస్తు దీర్ఘమాయుష్యేనస్తునః ॥ ౯౦ ॥ స
మాహితమనశ్చాస్తు సమవదశ్చోష్ణరొత్తరమ్ । పుణ్యాహం శుద్ధ
యెచాస్తు వాసుదేవాదిమూర్తయః ॥ ౯౧ ॥ శ్శబ్దచక్రగదాపక్షయ
క్తస్సర్వేశ్వరేశ్వరః । ప్రీయతాం భగవాన్దేవో లాక్ష్మణీప్రియతాం
సదా ॥ ౯౨ ॥ ప్రచ్యున్నాంప్రియతాంవిశ్వేన నిరుద్ధస్సురేశ్వరః ।
నారాయణస్సురేశోపి కర్తృణాం పూరణాయచ ॥ ౯౩ ॥ న్యూనా
ధికానాం శాస్త్ర్యర్థం ప్రీయతాం ప్రీయతాంవిభుః । పుణ్యాహం స్వ
స్తిఋద్ధించ సంవాచ్యసహమూర్తిషేః ॥ ౯౪ ॥ తదద్భిశ్శుకథారె
ణస్నానానీత్యాదికేనచ । ఆజ్ఞానం ప్రోక్షయెత్పశ్చాద్దేశికస్నాన్వి
త్తశుద్ధయే ॥ ౯౫ ॥ ఏవంసర్వేషుయాగేషు కుర్యాత్పుణ్యాహ
వాచనమ్ । గౌహిరణ్యాదిదావేశ్చ శుద్ధింప్రాప్యార్థదేశికః ॥ ౯౬ ॥

దేవస్య సన్నిధింగత్వా హ్యుపవిష్టస్తథాసనే । సాయామాంఘాత
 సంశుద్ధిం ధారణాభ్యాం సమాచరెత్ ॥ ౫౮ ॥ దేహవిన్యస్త మ
 స్తోక్రమానసం యాగమాచరెత్ । మన్తాగ్రీసనే తతోదేవం సమ
 భ్యోర్ఘ్రియథాపిధి ॥ ౫౯ ॥ స్నానాననం తతోనీత్వా స్నాపయె
 న్నవభీర్ఘ్రితైః । దేవస్య పురణోభూమిం స్నాపనార్థం యథావిధి ॥
 త్రైధావిభజ్యకోష్ఠానాం నవకేద్విజసత్తమాః । ధాన్యపీతాదికంకృ
 త్వా కలశానధివాస్యచ ॥ ౬౦ ॥ పాద్యనుర్ఘ్రియం తథాచామం స
 ర్వావిభజలంతథా । ప్రాగాదుర్ఘ్రితరపర్వస్తం న్యసెతోఽష్టచతు
 స్తయే ॥ ౬౧ ॥ దధిక్షీరం మధుఘృతమాగ్నయాదిఘవన్యసెత్ ।
 శుద్ధామ్బుకలశంనాధ్యే వన్యస్యతదనంతరమ్ ॥ ౬౩ ॥ హరిద్రా
 చూర్ణకుమ్భంతు తేషాంచ పురణోన్యసెత్ । పుణ్యాహంవాచయ
 త్వాతు ప్రోక్షయేత్తజ్జలైస్తుతాత్ ॥ ౬౪ ॥ ప్రాగాది దిక్షువన్యస్త
 కుమ్భేషు ప్రభవక్రమాత్ । చతురోవాసుదేవాదీన్ విక్రస్థకలశే
 ఘ్రితు ॥ ౬౫ ॥ ఈశాది వహ్నిపర్వస్తంతానే వాప్యయయోగణః ।
 మధ్యేషుద్దోదకలశే యజెన్నారాయణంవిభుమ్ ॥ ౬౬ ॥ అస్థ్యై
 లభనపుష్పైశ్చ ధూపేన మునిపుక్రవాః । హరిద్రాచూర్ణకుమ్భేషు
 శ్రియం దేవీం సమర్చయేత్ ॥ ౬౭ ॥ స్నానాననోదితైరోఽగ్రేన్దు
 ఖలేషాంతియైఃక్రమాత్ । సంపూజ్య దేవదేవేశంకుష్మైస్సంస్నా
 పయేత్తతః ॥ ౬౮ ॥ ప్రథమం విష్ణుగాయత్ర్యోతథేదం విష్ణుగీత్యై
 చా । తత స్త్రీణిపదాద్యన విష్ణోఃకర్తాణిమన్త గ్రీణః ॥ ౬౯ ॥ ప్రా
 గాది దిక్షువన్యస్తేషాద్యాద్యేస్సాన్కుపయేత్కాగ్రీమాత్ । దధిక్రా
 విష్ణుమన్త గ్రీణ ఆపావ్యయస్వేతిమన్త గ్రీణః ॥ ౭౦ ॥ మధువాతేతిమ
 న్త గ్రీణ తతశ్చుక్రమసీత్యైచా । విదిక్షున్యస్తకలశైర్దధ్యాద్యైస్సాన్కు
 పయేద్విభుమ్ ॥ ౭౧ ॥ శ్రీసూక్తేన తతోదేవం హరిద్రేణ విలెపయె
 త్ । తతఃపురుషసూక్తంతు పఠద్భిర్భాస్త్వజ్జేస్సహ ॥ ౭౨ ॥

సహస్రధారయా దేవం శుద్ధోదేనాభిషేచయెత్ । ప్రతిద్రవ్యంత
 వస్త్రైః హ్యస్థ్యైః శనమాల్యకైః ॥ ౭౩ ॥ ధూపేనచసమభ
 ర్చ్య తతస్తైనాభిషేచయెత్ । యద్వాస్థ్యైః పాద్యహాచాసుం
 ధ్రస్థాపదీపకమ్ ॥ ౭౪ ॥ వైవేద్యంచార్పయెత్సర్వం కేవలంచ
 స్థ్యమేవచ । తతోనీరాజనాదీంశ్చ కృత్వా దేవస్యపూర్వవత్ ॥
 అలంకారాసనంనీత్వా ఆసనాదిక్రమాద్యజెత్ । భూవైస్సంస్పర్శ
 వ్యేషాగ్నోద్విపిక్షైరౌపచారికైః ॥ ౭౫ ॥ హృదయజ్జనుసంజ్ఞైశ్చ
 సుశుభ్రైర్వ్యయిథాపిధి । స్తుత్యాస్తోత్రైర్విశిష్టాద్యైః ప్రణమేద్యైశ్చ
 కొఃభిమ్ ॥ ౭౬ ॥ అథామూర్తార్చనం కుర్యాద్దేశికౌ మన్త్రవి
 త్తనః । తద్విధానం విస్తరేణ శృణుభ్యం మునిసత్తమాః ॥ ౭౭ ॥
 త్రివిధానిచపాత్రాణి హస్త్యామూర్తయోః । పాలికాఘటికాశ్చే
 తి శరావాశ్చ త్రిభేదాః ॥ ౭౮ ॥ పాలికానానుభోచ్ఛాప్తియింప
 జ్జువించౌక్తులూభవేత్ । తదాననస్యపిస్తాగో భవేద్వైషోడశా
 జ్జులః ॥ ౭౯ ॥ అష్టాశ్శులప్తమచ్ఛాప్తియో హ్యశ్శులం సలయంత
 తః । భవేత్కణ్డబిలంపిష్టాస్తోష్టాశ్శులవిస్తృతమ్ ॥ ౮౦ ॥ ఆర
 భ్యనక్త్రీవలయా ద్వావశాంకణబిలంద్విజాః । హ్రీసయోకనువాదే
 న తన్నాళం ద్వాదశౌక్తులమ్ ॥ ౮౧ ॥ ఉచ్ఛాప్తియాదభిష్టాగా
 మధ్యశస్త్రుషడశ్శులమ్ । అభస్తాదశ్శులనాంశు చతుశ్శులంవిస్తృతం
 భవేత్ ॥ ౮౨ ॥ తిలకణ్డబిలాస్సైవ హ్రీసయోకనువాదతః । పా
 దపీతనుభోశ్చేధాద్విజ్ఞేయం చతురశ్శులమ్ ॥ ౮౩ ॥ దశౌక్తులప్తద్వి
 ష్టారస్తశస్త్రిశ్చాష్టాలోభవేత్ । తతస్సద్దేశభవేన్నాహం సార్థమే
 కాశ్శులంద్విజాః ॥ ౮౪ ॥ ఉత్తక్తకుసుమాకారం వక్త్రీంపద్మాకృ
 త్కంభవేత్ । పాలికాశ్చేధతుల్యాస్త్రుఘటికాస్సముదాహృతాః ॥
 అశ్శులత్రయహీనావా తదూర్ధ్వం కలశౌకృతః । ఘటికాపజ్జువ
 త్రాస్త్రిస్త్రితౌసాంశుధ్యమం ముఖమ్ ॥ ౮౫ ॥ షడశ్శులశ్చపిస్తీర్ణం

చతుర్థిక్షు చతుష్టయమ్ । చతుర్జులవిస్తారం కలశోదరవిస్త్రాః ॥
 షోడశాక్షులమానోన్మేషశేషంప్రాగ్విత్సమాచరేత్ । యదాక్షులత్ర
 యం న్యూనాస్తదానస్తాక్షులోచ్ఛతమ్ ॥ ౮౯ ॥ తదాననంతు త
 వ్నాశనుష్ఠోత్తరదశాక్షులమ్ । సార్థత్రయాంగులంపీతంప్రాగ్విత్సర్వ
 ప్రపిస్త్రాః ॥ ౯౦ ॥ శరావాపాలికొత్సేధతుల్యాగపఞ్చభిరంగులైః ।
 హీనానావక్త్రవిస్తారాత్సమారభ్యముసీశ్వరాః ॥ ౯౧ ॥ పాదపీ
 తస్య విస్తారం యావత్తావత్క్రమేణతు । పూర్వోక్తాత్పాదహీ
 నాతు భవేత్సర్వత్రపిస్త్రాః ॥ ౯౨ ॥ భవేత్త్రిపాదహీనాతు పా
 దపీతస్య విస్త్రాః । యదాశరావాహీనాస్యరంగులైఃపఞ్చభిస్త
 దా ॥ ౯౩ ॥ ముఖంషడుంగులోచ్ఛాయం తన్నాశంతు దశాక్షు
 లమ్ । శ్ర్యంగులం పాదపీతంప్రాగ్విత్సర్వప్రపిస్త్రాః ॥ ౯౪ ॥
 ఏడుత్తనునానంతు పాత్రాణాం కథితంద్విజాః । ఏతేదేవముని
 శ్రేష్ఠాఃపాదహీనాతు మధ్యమమ్ ॥ ౯౫ ॥ అద్దహీనంతు తన్నాన
 మధనుం పరికీర్తితమ్ । అతోన్యూనం నక ర్తవ్యంక దాచిత్సిద్ధిశాస్త్ర
 థిః ॥ ౯౬ ॥ హేమాదిలాహజాన్సర్వే నృణ్యయావాయథావసు ।
 ప్రత్యేకం పాలికాదీనాం ద్విపట్రాంచోత్తమంభవేత్ ॥ ౯౭ ॥ ద్వి
 ర్పకంవాషట్త్రింశద్విభవేసఃకల్పయేత్ । ప్రశస్యప్తకంమధ్యమం
 వ్యాచ్ఛకుష్రుమధనుంభవేత్ ॥ ౯౮ ॥ సర్వార్థే పాలికాఃప్రా
 గ్నాక్షుడశాష్ట్రే యథాబలమ్ । చతస్రోవాతతస్తాసు మక్త్రాభాజుగ్గ
 రికల్పనమ్ ॥ ౯౯ ॥ అయుక్తా మాసుషేకార్యే ద్రోవేయుక్తాస్తు
 పాలికాః । నుశుచాత్సవే ప్రతిస్థాయాం పవిత్రాగ్రోపణేతథా ॥
 జీర్ణోద్ధారకథోవాపి సహస్రకలశేతథా । త్రివర్గపాలికాయద్వాభ
 వేమత్తినుశ్చ్యయా ॥ ౧౦౦ ॥ భవేత్సన్యమయావాపి నాన్యథా
 ద్విజపత్తమాః । కర్మస్యనేయసర్వేషు యథావత్తం యథారుచి ॥
 అదుగ్ధారావాపనస్థానముష్ణపం పరికల్పయేత్ । ప్రథమావరణేవాపి

ద్వితీయావరణేపివా || ౧౦౩ || తృతీయావరణేవాపి చతుర్థావరణే
పివా | శుభేవిచిత్రైభినుతే దేశేనై దేశికోత్తమః || ౧౦౪ || చతుర్థ
క్షుచతుర్ద్వారం చతుర్వస్తనమాలికమ్ | దర్భమాలాపరిక్షిప్తం మ
క్తాదామవిరాజితమ్ || ౧౦౫ || వితతక్షౌమసంచచ్ఛన్నం గౌమయా
లిప్తభూతలమ్ | ప్రదీపమాలావితతం అక్షత్రేశ్చాప్సి సర్వతః || ౧౦౬ ||
సుధామాణైశ్చ పుష్పశ్రేణిప్రతాభ్యస్తరస్థలమ్ | వణ్ణపంకల్యయి
త్ర్యేవం యద్వాస్తవనమణ్ణపే || ౧౦౭ || యాగాఖ్యమణ్ణపేవాపి
కుర్యాదజుగ్రరోపణమ్ | అజుగ్రానగ్నయేద్రాత్రా యథచేచ్ఛ
ద్రాప్త్యివర్ధనమ్ || ౧౦౮ || బీజానావధిపసోస్సవటపథీశోమృతాత్మ
కిః | నప్రీణాత సదాశ్ర అజుగ్రార్యణమహ్నిచేత్ || ౧౦౯ || త
ష్టాత్సర్వప్రయత్నైవ రాత్ర్యామేవాజుగ్రార్యణమ్ | కుర్యాత్స
మ్యగ్నిధానేన భగవద్భక్తిసంయుతః || ౧౧౦ || తస్మైజగ్నయే
ప్రీతే శీతాంశౌ ప్రాణిజీవనే | తద్దేశే సర్వసస్యానాం సంపత్తిత్త
హతీభవేత్ || ౧౧౧ || గవాంచ లూకమన్యూణాం నృణామపిచ
సర్వతః | అజ్ఞానాదహ్నికుర్యాచ్ఛేదంకురాణామధార్మణమ్ ||
అశోభనం భవేద్రాప్త్యిమసమృద్ధజనాన్విణమ్ | సన్యకాలీనకేపి
ప్రాణికర్షణిస్యాద్దవాపివా || ౧౧౩ || యద్యత్తతోపయోగ్యం
స్యాత్త్యగ్నర్వంచ సమాజ్జయేత్ | సస్ఫుల్య సర్వసమ్భరానా
చార్యో మూర్తిపైస్సహ || ౧౧౪ || తదర్థసర్వయిత్వాతు యజ
మానసమన్వితః | భగవత్తం జగదోనిం పూజయిత్వా విధానః ||
తతత్సృభినవేపాత్రై పౌవర్ణై రాజతేభవా | తిలసర్వపనీవారశాలీ
మాషప్రియశ్శనః || ౧౧౬ || కుఘ్నముద్గనిష్పానయవగొఘ్నామ జైణ
వాః | బీజాని ద్వాదశేతాని పృథక్పాత్రైషువాద్విజాః || ౧౧౭ ||
సస్ఫుల్యతుమునిశ్రేణాఃస్థాఫలయిత్వాతు మూర్ధని | దీక్షితస్యతు
శివ్రస్య పుష్పాక్షతకరాజ్జలిః || ౧౧౮ || ఆచార్యగ్రహపశేతాన్దం

సాధకైర్భగవన్నయైః । పాశాదాభ్యస్తరంవిపాస్త్రాధారోపరి
 న్యసేత్ ॥ ౧౦౯ ॥ బీజపాత్రం తతోఽవ్యేణ గన్ధైఃపుష్పైఃపథా
 పక్షేః । సంపూజ్య మూలవిన్దుస్థం తథాచాస్సవిన్దుగమ్ ॥ ౧౧౦ ॥
 బీజపాత్రం తతోభ్యర్చ్య దేవాయవినివేదయేత్ । సహశఙ్ఖనివా
 దేశ్చ మణ్డలైర్నితనిస్వవైః ॥ ౧౧౧ ॥ తూర్థవాదేశ్చవిక్షేప్సు
 ఃఘోషేననుస్తాః । స్థాపయిత్వాశు తత్పాత్రం దీక్షితవ్యైవ
 మూర్ధని ॥ ౧౧౨ ॥ సాధకేస్సహితోవిపాః బహుర్నిర్గమ్యదేశికః ।
 తానుప్రదక్షిణీకృత్య న్యసేదంకురమణ్డపె ॥ ౧౧౩ ॥ ఏవ్పక్వేసం
 తువా తార్క్ష్యం హనుమత్ప్రేముఖంతువా । హేతశంవాపివస్త్రా
 వ్యైరలంకృత్యవిశేషణః ॥ ౧౧౪ ॥ యానాదికం సమారోప్య ప్ర
 తూర్థ్యాద్భిఃకనిత్రకమ్ । నవేన వాసపాచాభ్యర్చ్య భూషయిత్వా
 తుమూల్యతైః ॥ ౧౧౫ ॥ దేశికౌ వాహయేద్విస్త్రేశ్శూద్రైర్వా
 దీక్షితైర్ద్విజాః । చిరభజపతాకాభిసాన్ధనంకురపాత్రకైః ॥ ౧౧౬ ॥
 త్రివిదైఃపాలికాద్యైశ్చ శఙ్ఖతూర్వాదిభిస్సహ । ఆమ్నామ్నామ్నో
 పణపరైర్భక్తైర్భాగవతైర్పిభాః ॥ ౧౧౭ ॥ గాయత్రైర్దేశికాభిశ్చ
 తథావ్యైర్మణ్డైస్సహ । క్రమాత్ప్రదక్షిణీకృత్య సర్వేషావరణే
 శుచ ॥ ౧౧౮ ॥ దిశంస్రానీమునీచీంవా అథవాస్రాగుద్గిశమ్ ।
 అమారం సనునుస్రాప్య తతోద్వానేమనోహరే ॥ ౧౧౯ ॥ కేస
 లెవాశుచాదేశే మృదంశుద్ధాం సమాహరెత్ । అస్త్రమస్త్రేణ
 ధరణీం సంప్రోక్ష్య ప్రకనుంసురుః ॥ ౧౨౦ ॥ మహీసూక్తేన సం
 స్పృశ్య ధ్యాయన్నేకాగ్రచేతసా । మూర్తిం దేవస్యవారాహీను
 భ్యర్చ్యకృతుమేర్మువమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ అస్త్రామ్బురాప్రోక్షిణేన పు
 స్పైరభ్యర్చ్యితేనచ । ఖనిత్రైణ భవేన్ముఖిం ప్రాఙ్ముఖికోడ
 మస్త్రీః ॥ ౧౨౨ ॥ లాహజేభాజసేన్మత్సాం వేత్రజేవాయ
 ధారుధి । కృహీత్వామూలమస్త్రేణ కేష్టయిత్వాచవాససా ॥ ౧౨౩ ॥

ప్రత్యగేణ తథానద్యాం వాలుకాంగౌనుయంతథా । గోకులా
 తూర్వవతావత్రై గృహీత్వాచ్ఛాద్యనాససా ॥ ౧౩౪ ॥ యా
 నాదికేఽమూరోప్య యిద్వా దీక్షితమూర్ధని । గత్వా ప్రదక్షిణం గ్రా
 మం ప్రవిశేత్ప్రస్తుపంతతః ॥ ౧౩౫ ॥ మణ్ణవంశోధయత్పాతు యథో
 క్తః పినాద్విజాః । తతోమణ్ణవసుధ్యేశు సూత్రాణ్యస్ఫాలయేత్ గ్రా
 మాత్ ॥ ౧౩౬ ॥ ప్రాగాయతాని ప్రభవం క్రమాత్సప్తదశక్షిపేత్ ।
 ఉదగాయతసూత్రాణి చతుర్దశనిపాతయేత్ ॥ ౧౩౭ ॥ సూత్రా
 తూస్త్రాదవ్తరాశం షోడశాంగులసంఘితిమ్ । త్రయాధిక ద్దశేవ
 స్యుః పూర్వపశ్చిమప జ్జగ్రయః ॥ ౧౩౮ ॥ ఏవం షోడశసంఖ్యతాద
 డ్విణో త్తరప జ్జగ్రయః । బీజపాత్రప్రతిస్థానం పూర్వపశ్చిమప జ్జిగ్ర
 ము ॥ ౧౩౯ ॥ మధ్యే ప జ్జిగ్ర త్రయం స్థావృత్తం వీధ్యర్థం ద్వితయం
 మృజేత్ । భూయశ్చ ప జ్జిగ్ర త్రయం స్థావయేత్పూర్వయోర్ద్వ
 యోః ॥ ౧౪౦ ॥ దక్షిణో త్తరమధ్యేశు స్థావృత్తం ప జ్జిగ్ర చతుష్టయం ।
 ద్విశయం ద్వితయం పాశ్చ్యే వీధ్యర్థం విమృజేత్పనః ॥ ౧౪౧ ॥
 చతుశ్చతుశ్చ ప జ్జిగ్రానాం స్థావయేత్ గ్రామయోగతః । ఆశాస్వప్తా
 సు మధ్యే చ శ రావఘటపాలికాః ॥ ౧౪౨ ॥ న్వాదశ ద్వాదశి స్థా
 ప్యాశ్శతమస్తోతరంభవేత్ । ఆగ్నేయే దక్షిణే ధాగే నైఋతే పిచ
 పాలికాః ॥ ౧౪౩ ॥ ఘటికావాదణే బ్రాహ్మే తథా పారస్థరేపిచ ।
 శ రావా మారుతేశామ్యే ఈశానేచయథావిధి ॥ ౧౪౪ ॥ ప్రత్యే
 కం పాలికాదీనాం షోడశ త్వేన కల్పనే । దక్షిణో త్తరగం సూత్ర ప
 జ్జికంఘ్రిని వేశయేత్ ॥ ౧౪౫ ॥ ప్రాగాయతాని సూత్రాణి పూర్వ
 వద్విని వేశయేత్ । ఆచ రెత్పూర్వవద్విప్రాః సాక్రీకృత్య ప జ్జిగ్రా
 కల్పనమ్ ॥ ౧౪౬ ॥ తే త్ర దక్షిణతః ప జ్జిగ్రా చతుషో స్థావయేత్ గ్రా
 మాత్ । పాలికాష్టోడశపురో మధ్యే ప జ్జిగ్రా చతుష్టయే ॥ ౧౪౭ ॥
 ఘటికాష్టోడశస్య స్త్వా ఉత్తరే నిని వేశయేత్ । శ రావానపితశ్శక్తా

నకద్వాదశకల్పనే ॥ ౧౪౦ ॥ దక్షిణోత్తరసూత్రాణి చత్వార్యత్ర
వినిక్షిపేత్ । పూర్వాపరాణి సూత్రాణి పూర్వవద్వినిపాతయేత్ ॥
అష్టాధికానికొస్థాని చత్వారింశద్భవన్తిహి । యామ్యద్వాదశకో
స్థాని స్థాఫయిత్వా తతోమృజేత్ ॥ ౧౪౦ ॥ వీధ్యర్థం భాగషటకం
ఋగుధ్యతఃస్థాపయేత్తతః । భాగద్వాదశకంపశ్చాద్భాగషటకం
వీలాపయేత్ ॥ ౧౪౧ ॥ భూయిశ్చోత్తరదిక్స్థావ్యంకొష్ఠద్వాద
శకం క్రమాత్ । న్యసెత్తు పాలికాదీని భాగద్వాదశకత్రయే ॥ ౧౪౨ ॥
ఆగ్నేయాదీశపర్యవ్తం దక్షిణాశాదిశక్రమాత్ । ప్రత్యేకం పాలి
కాదీనామష్టసంఖ్యానకల్పనే ॥ ౧౪౩ ॥ దక్షిణోత్తర సూత్రాణి
త్రితయంతు నిపాదయేత్ । అన్యశ్శర్వం భవేత్పాక్ష్యదశవ్రతి
చతుష్టయే ॥ ౧౪౪ ॥ దక్షిణోత్తరగంసూత్రం త్రితయం వినిపాత
యేత్ । పూర్వపశ్చిమసూత్రాణి ఏకాదశవినిక్షిపేత్ ॥ ౧౪౫ ॥
సర్వాధై పాలికానాంతు షోడశానాం పరిగ్రహే । పశ్చిమదక్షిణసూ
త్రాణి ప్రాక్షూత్రాణి తథాక్షిపేత్ ॥ ౧౪౬ ॥ ప్రాక్షూత్రా
త్పశ్చిచాష్టానాం దక్షిణసూత్రత్రయంక్షిపేత్ । చతుర్వింశతిసంఖ్యా
నాం పాలికానాం పరిగ్రహే ॥ ౧౪౭ ॥ పూర్వవక్షిణసూత్రాణాం
సప్తకం పశ్చికంక్షిపేత్ । చతురపరిగ్రహేసూత్ర త్రితయంత్రితయం
క్షిపేత్ ॥ ౧౪౮ ॥ పూర్వపశ్చిమసూత్రపాతస్యాదాద్యసంఖ్యాను ప
శ్చిను । ఏవమాస్ఫాల్యసూత్రాణి విభవేచ్ఛానుసారతః ॥ ౧౪౯ ॥
పదేషు పాలికాదీనాం శాలిభిర్వ్యూహిభిస్తథా । ఆథ కాదిమిత్రైఃప్రా
గ్నును త్తమాదివ్యపేక్షయా ॥ ౧౫౦ ॥ స్మృతంనా చతురశ్రంనా
కల్పయేత్పీఠికాం క్రమాత్ । పాలికాదీనిపాత్రాణి త్రాళయెన్ముల
మస్త్రీతః ॥ ౧౫౧ ॥ సహదేవీంచ దూర్వాంచ సార్దమశ్వత్థపల్ల
వైః । శీరపపల్లవైశ్చాపి నిశాపత్రైస్తథైవచ ॥ ౧౫౨ ॥ కణ్ఠేషు
పాలికాదీనాం బద్ధయేత్తదనస్తరమ్ । కుశకాశత్మజ్జేస్తైహం బిల

ప్రత్యగేణ తథానద్యాం వాలుకాంగౌనుయంతథా । గోకులా
 తూర్వవతావత్రై గృహీత్వాచాఛద్యనాసపా ॥ ౧౩౪ ॥ యా
 నాదికేపమూరొప్యయిద్వా దీక్షితమూర్ధని । గత్వా ప్రదక్షిణం గ్రా
 మం ప్రవిశేత్ప్రస్తుపంతతః ॥ ౧౩౫ ॥ మన్మథసంశోధయిత్వాతు యథో
 క్తపిథినాద్విజాః । తతో మన్మథపసుధ్యేశు సూత్రాగ్రాస్ఫాలయేత్ గ్రా
 మాత్ ॥ ౧౩౬ ॥ ప్రా గాయతాని ప్రభసుం క్రమాత్ప్ర ద్దవశక్షిపేత్ ।
 ఉదగాయతసూత్రాణి చతుర్దశనిపాతయేత్ ॥ ౧౩౭ ॥ సూత్రా
 గ్రాస్ఫాలదస్తరాశం షోడశాంగులసంమితమ్ । త్రయాధిక దక్షేవ
 స్యుఃపూర్వపశ్చిమప జ్జగ్రయః ॥ ౧౩౮ ॥ ఏవం షోడశసంఖ్యతావ
 డ్విణోత్తరప జ్జగ్రయః । బీజపాత్రప్రతిస్థానం పూర్వపశ్చిమప జ్జిగ్ర
 ము ॥ ౧౩౯ ॥ మధ్యే ప జ్జిగ్ర త్రయం స్థావృత్తం వీధ్యర్థం ద్వితయం
 మృజేత్ । భూయశ్చ ప జ్జిగ్ర త్రయం స్థావయేత్ పూర్వయోర్ద్వ
 యోః ॥ ౧౪౦ ॥ దక్షిణోత్తరమధ్యేతు స్థావృత్తం ప జ్జిగ్ర చతుష్టయం ।
 ద్వితయం ద్వితయం పాశ్చ్యే వీధ్యర్థం విమృజేత్పనః ॥ ౧౪౧ ॥
 చతుశ్చతుశ్చ ప జ్జిగ్ర వాం స్థావయేత్ గ్రామయోగతః । ఆశాస్వస్తా
 సు మధ్యేవ శరావఘటపాలికాః ॥ ౧౪౨ ॥ ద్వాదశద్వాదశస్థా
 ప్యాశ్చతుమహోత్తరం భవేత్ । ఆగ్నేయే దక్షిణే భాగే నైఋతే పిచ
 పాలికాః ॥ ౧౪౩ ॥ ఘటికావారుణే బ్రాహ్మీ తథా పారస్థరే పిచ ।
 శరావా మారుతేశామ్యే ఈశానేవయథావిధి ॥ ౧౪౪ ॥ ప్రత్యే
 కం పాలికాదినాం షోడశ త్యేన కల్పనే । దక్షిణోత్తరం సూత్రప
 జ్జగ్రకంపినివేశయేత్ ॥ ౧౪౫ ॥ ప్రా గాయతాని సూత్రాణి పూర్వ
 వద్వినివేశయేత్ । ఆచరేత్పూర్వవద్విప్రాః పాకృత్వ త్యక్తప జ్జిగ్రా
 కల్పనమ్ ॥ ౧౪౬ ॥ తత్ర దక్షిణతః ప జ్జిగ్ర చతుషేక స్థావయేత్ గ్రా
 మాత్ । పాలికాష్టోడశపురో మధ్యే ప జ్జిగ్ర చతుష్టయే ॥ ౧౪౭ ॥
 ఘటికాష్టోడశసృష్ట్యా ఉత్తరే వినివేశయేత్ । శరావా నపితసంఖ్యై

నఖద్వాదశకల్పనే ॥ ౧౩౮ ॥ దక్షిణోత్తరసూత్రాణి చత్వార్యత్ర
వినిక్షిపేత్ । పూర్వాపరాణి సూత్రాణి పూర్వవద్వినిపాతయేత్ ॥
అష్టాధికానికొష్ఠాని చత్వారింశద్భవన్తిహి । యామ్యద్వాదశకో
ష్ఠాని స్థాఫయిత్వా తతోమృజేత్ ॥ ౧౩౯ ॥ వీధ్యర్థం భాగషటకం
ఋ నుధ్యతఃస్థాపయేత్తః । భాగద్వాదశకంపశ్చొద్భాగషటకం
వీలాపయేత్ ॥ ౧౪౦ ॥ భూయోష్చోత్తరదికొష్ఠావ్యంకొష్ఠద్వాద
శకం క్రమాత్ । న్యసెత్తు పాలికాదీని భాగద్వాదశకత్రయే ॥ ౧౪౧ ॥
ఆగ్నేయాదీశపర్యంతం దక్షిణాశాదిశఃక్రమాత్ । ప్రత్యేకం పాలి
కాదీనానాష్టసంఖ్యైశ్చకల్పనే ॥ ౧౪౩ ॥ దక్షిణోత్తర సూత్రాణి
త్రితయంతు నిపాదయేత్ । అన్యత్సర్వం భవేత్పాక్ష్యదధప్రతి
చతుష్టయే ॥ ౧౪౪ ॥ దక్షిణోత్తరగంసూత్రం త్రితయం వినిపాత
యేత్ । పూర్వపశ్చిమసూత్రాణి ఏకాదశవినిక్షిపేత్ ॥ ౧౪౫ ॥
సద్వార్ధై పాలికానాంతు యోడశానాం పరిగ్రహే । పశ్చిమదక్షిణసూ
త్రాణి స్రామ్యూత్రాణి తథాక్షిపేత్ ॥ ౧౪౬ ॥ ప్రామ్యూత్రా
త్పశ్చిమచాప్తానాం దక్షిణసూత్రత్రయంక్షిపేత్ । చతుర్వింశతినష్ట్యా
నాం పాలికానాం పరిగ్రహే ॥ ౧౪౭ ॥ పూర్వదక్షిణసూత్రాణాం
సప్తకం పశ్చిమక్షిపేత్ । చతుర్వింశతీనాం సూత్ర త్రితయంత్రితయం
క్షిపేత్ ॥ ౧౪౮ ॥ పూర్వసూత్రపాతస్యాదాద్యసంఖ్యైశ్చాను ప
శ్చిమ । ఏవమాస్ఫల్యసూత్రాణి విభవేచ్ఛానుసారతః ॥ ౧౪౯ ॥
పదేషు పాలికాదీనాం శాలిభిర్వృహిభిస్తథా । ఆధికాదిమిత్రైఃప్రా
గ్ముత్తమాదివ్యపేక్షయా ॥ ౧౫౦ ॥ స్మృతంవా చతురశ్రంవా
కల్పయేత్ప్రతికాం క్రమాత్ । పాలికాదీనిపాత్రాణి త్రాళయెన్దుల
కున్త్రితః ॥ ౧౫౧ ॥ సహదేవీంచ దూర్వాంచ సార్ధమశ్వత్థపల్ల
వైః । శిరీషపల్లవైశ్చాపి నిశాపత్రైస్తైవైవ ॥ ౧౫౨ ॥ కణ్ఠేషు
పాలికాదీనాం బద్ధయేత్తదనన్తరమ్ । కుశకాశత్యజ్జేస్తేషాం బిల

మూలాని పూరయేత్ || ౧౬౩ || బిలాని ప్రథమం మృద్భి గ్వాలు
 కాభిరనన్తమ్ | కరీషచూణైకరుపరిసమ్బుద్ధం పూరయేద్బిలమ్ ||
 యద్వా మృదాదికం విప్రాస్సర్వం సంమిశ్ర్య పూరయేత్ | కొష్ఠే
 మవిన్యసేత్తాని పాలికాదీన్యనుక్రమాత్ || ౧౬౪ || ఆగ్నేయాదీశ
 పర్యంతం ప్రతిసూక్తం ద్విజోత్తమాః | న్వాదశా వాంతు నవకశు
 ష్టోత్తరశతేన్యసేత్ || ౧౬౬ || బ్రహ్మాదీశానపర్యంతముదితక్రమ
 యోగతః | తేషాంతు వశ్విమెస్థానే ధాన్యగాశౌసలక్షణం || ౧౬౭ ||
 విన్యసేత్సమకుమ్భాంతు వేష్టితం నవవాససా | గన్తసర్వావధిర
 త్నకూర్పవల్లవసంయుతమ్ || ౧౬౮ || ఏవంసర్వం సమాపాద్య్షీ
 ష్టితైఃపరిచారకైః | తత్తత్సర్వం సమాపాద్య యద్యత్ప్రీగనుపా
 ద్జితమ్ || ౧౬౯ || సమాంభేత్తణః కర్మ దేశికః సామ్మఖింపదే | ప
 శ్విమే ఘటికాస్థానాదుపవిశ్యాసనేశుభే || ౧౭౦ || న్యాసముద్ద
 వ్యవిధినా ప్రోక్షణార్హ్యం ప్రకల్పయేత్ | దేహవిన్యస్తనన్తా
 శాం కుర్వాద్ద్వైవిధినా ర్పణమ్ || ౧౭౧ || ద్వారపాలార్పణం
 కృత్వా విభవేచ్ఛానురూపతః | తోరణాని స్వజాంశ్చైవ ద్వార
 కుమ్భాంశ్చ పూజయేత్ || ౧౭౨ || పుణ్యాహం వాచయిత్వాను
 పూర్వోక్తవిధినా గురుః | యజేద్ద్వైవిధిః పశ్చాత్పాలికాద్య
 దేవతాః || ౧౭౩ || అఙ్గానాభం పరంజైవ పద్మనాభం ధ్రువంతిధా |
 పాత్రసూక్తత్రికేవిప్రాక్రమేణ పరిపూజయేత్ || ౧౭౪ || పాలి
 కానాం ద్వాదశశకే వహ్నిదీశానపశ్వినుమ్ | అనన్తాదిద్వాదశకం
 ఘటికా ద్వాదశేతతః || ౧౭౫ || కూర్మాదికం ద్వాదశకం శరా
 వాణాంతు ద్వాదశే | ద్విపటకమేకశృక్లాద్యం క్రమేణ పరిపూ
 జయేత్ || ౧౭౬ || ప్రత్యేకం పాలికాదీనాం కృతేషోడశకల్పనే |
 అనన్తాద్యంచ షట్త్రింశత్పాతాశశయనాన్తినుమ్ || ౧౭౭ || ల
 ఘ్నైవిధిమతపర్యంతం శక్తిద్వాదశకంయజేత్ | ప్రత్యేకంపాలికా

దీనాం షట్త్రింశత్పరికల్పనే ॥౧౭౮॥ చతుష్టయంతు మూర్తీనాం
 స్వప్నాక్షిపదసంస్థితమ్ । ప్రభవాప్యయయోగేన జాగ్రయాపం
 తిధాష్టకమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ మూర్త్యున్నరాణాం ద్వాదశకం తచ్ఛక్తి
 శాం చతుస్ప్రయమ్ । అనన్తాద్యం చ షట్త్రింశత్పాతాశయనా
 నిమమ్ ॥ ౧౮౦ ॥ స్వధాదీనాంచ శక్తివాం చతుష్త్రింశచ్ఛత్రా
 రమ్ । చక్రశక్తౌ క్రమాద్భువైర్ఘ్నైర్ఘ్నాదిభిర్యజేత్ ॥ ౧౮౧ ॥
 అష్టకే కేశవాద్యాంశ్చ తదియాశ్శక్తయోజితే । చతుష్క
 కేశవాద్యాంస్సు కేవలాద్వాదశేయజేత్ ॥ ౧౮౨ ॥ సర్వార్థ
 పాలికానాతు క్రమాద్దేశకేయజేత్ । వాసుదేవాదిచతుర్షకేశ
 వాదీంశ్చ ద్వాదశ ॥ ౧౮౩ ॥ అష్టకేవాసుదేవాదిన్ ప్రభవాప్యయ
 యోగః । చతుష్కవాసుదేవాదిన్ ప్రభవానుక్రమేణతు ॥౧౮౪॥
 ఏవమిష్టాశ్శతస్సోమకుమ్భపూజాం సమాచరేత్ । కుమ్భేసామా
 ద్భుకం దేవం కలకేచ సుదర్శనమ్ ॥ ౧౮౫ ॥ అష్టదిక్షుచపిన్యప్త
 కుమ్భేషిన్హ్రీదికాన్యజేత్ । ఏవం కుమ్భార్చనంకృత్వా బీజ
 క్షుభనమాచరేత్ ॥ ౧౮౬ ॥ గవ్యేనపయసాసన్యజ్జూలనున్ద్రే
 ణవైద్విజాః । బీజానాం వాసుదేయస్సు చతుర్ఘ్నైస్సైవృథకీృతిన్ ॥
 అష్టాత్తైస్సపూజయిత్వాతు వాససాపరివేష్టయచ । కుణ్డేవాష్టజ్జల
 వాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్యయథావిధి ॥ ౧౮౭ ॥ కృత్వాసన్నరపణంచాగ్నే
 స్తస్మిత్కన్త్రాసనాదికమ్ । పరికల్పయచతన్తధ్యే దేవమావాహ్యపూ
 ర్శవత్ ॥ ౧౮౮ ॥ సన్నిధానాదికంసర్వం ప్రాగ్నదేవ సమాచరె
 త్ । సమిద్భిజ్జ్వేననిత్యాభిఃకామ్యైశ్చ జుహుయాత్తః ॥౧౮౯॥
 పాలికాద్యధిదేవానాం మస్త్రేశ్చాపియథాక్రమమ్ । అష్టాచతు
 స్కృద్వాపి హునేనాజ్యేనవైద్విజాః ॥ ౧౯౦ ॥ హుత్వాసోమా
 దిమస్త్రేశ్చ సన్నాతాజ్యం సమాచరేత్ । హుతావశిష్టమాజ్యం
 తు తదన్యంచాపి సంస్కరేత్ ॥ ౧౯౧ ॥ ఆదాయలోహజేపాత్రే

మృణ్మయే వాయుధారుది । ఉభాభ్యాం చైవ హస్తాభ్యాం చూర్వా
 మాదాయమూలతః ॥ ౧౯౩ ॥ ఘృతే నిమజ్య చాగ్రాణి పాలికా
 దిషు సేచయేత్ । హస్తవృత్త్యాననార్యైః వహ్నీద్రవ్యకౌశలపశ్చిను
 మ్ ॥ ౧౯౪ ॥ ప్రతిసగ్రన్ధం ఘృతారోపే చూర్వాభేదః ప్రకీర్తితః ।
 పరంకృత్వా ఘృతారోపం భూయస్గ్రన్ధాదిదేవతాః ॥ ౧౯౫ ॥ ప్ర
 ఘాజ్యసర్వబీజాని మస్త్రీయేన్ములనుస్త్రీతః । ఆచార్యాకీనను
 జ్ఞాప్య దేశికేస్త్రీఉదజ్ఞుభః ॥ ౧౯౬ ॥ ప్రాబ్దుభోవా ముహూ
 రైశు శోభనే పాలికాదిషు । అష్టాక్షరేణ మస్త్రీణ సర్వబీజాని
 వాపయేత్ ॥ ౧౯౭ ॥ యద్వాజితన్తానస్త్రీణ హుగ్ధిభయేనాథ
 వాద్విజాః । ఆగ్నేయాదిశపర్యన్తం ప్రతిసగ్రన్ధంక్ర మేణతు ॥ ౧౯౮ ॥
 శ్శుభ్రమస్తుభినిర్ఘ్నోపజయనాదసనున్విశమ్ । బీజానిద్వాదశోక్తాని వ
 సేస్త్యాదశసుక్రమాత్ ॥ ౧౯౯ ॥ యద్వాసర్వాణిసంమిశ్రవపే
 దిచ్ఛానుసారతః । బీజానామప్యలాభేషు ముక్తశుకంతునా వపే
 త్ ॥ ౨౦౦ ॥ ఆచార్యానుగతాశ్చాన్యే దేశికాస్సాధకాఽపి । వ
 సేయున్ద్యాససంయుక్తాః కేసలం గురురేవచా ॥ ౨౦౧ ॥ హరిద్రా
 చూర్ణసంమిశ్రేర్ణలైః కుసుమవాసితైః । బహుభిసేవయేద్విప్రాః
 దేశికేస్త్రీంక్ర మేణతు ॥ ౨౦౨ ॥ ప్రతిసగ్రన్ధోపరిష్టాత్తు చస్త్రీణాణ్ణ
 లనుధ్యగమ్ । తత్రాన్తినన్నిభం దేవంస్వదేహోశ్లేర్నిరన్తరైః ॥ ౨౦౩ ॥
 సిద్ధివైశుమృతౌష్ఠేస్తు బీజానుష్టానిసర్వణః । ధ్యాయత్సార్వవి
 త్యాపాత్రాణి నవైస్తు సదవైశ్శుభైః ॥ ౨౦౪ ॥ ఆచ్ఛాదయత్వా వ
 సన్వైః ప్రతిసగ్రన్ధంక్ర మేణతు । వాసుదేవం జగద్యోనిం సర్వేషామూ
 ర్ద్వహోయజేత్ ॥ ౨౦౫ ॥ భూతహృగ్రబలిందన్యాకస్త్రాతు ద్వి
 జోత్తమాః । భూతానాంకుముదాదీనాం పూర్వాదిక్రమయోగతః ॥
 తనావ్రభృతి తేసర్వే రక్షన్తికుముదాదయః । ఆచార్యా గురు
 పూర్వాశ్చ సాధకావైష్ణవానపి ॥ ౨౦౬ ॥ ప్రభూతేస్తు శిధో

ద్విష్టస్తామ్బులైస్సునునకల్లేః । గురుంచ తోవయేద్విత్తైర్యజమా
 న్నప్రయన్నవా ॥ ౨౦౮ ॥ క్రమాదుభ్యత్యతా సర్వా సుగు
 ష్టే స్థాపయేత్తతః । మణ్డపేశానకోణేవా దేశేన్యత్ర యథారుచి ॥
 ౨౦౯ ॥ పాలికాదీనాం పరితోష్టాసు దిక్షుచ । భూతానాం కుము
 దాదినా మైన్ద్రాదిక్రమయోగతః ॥ ౨౧౦ ॥ బలింతు మణ్డపేదద్యా
 న్ముక్తకూరం విధానతః । దీపాబహూననిర్వాణా పరిత్యపరి
 క్షయేత్ ॥ ౨౧౧ ॥ ఊనాధిక్యోపశాన్త్యర్థం శతమష్టోత్తరం హు
 నేత్ । పూణ్డాహుత్యాదికంకృత్వా దేశికేష్టో యథావిధి ॥ ౨౧౨ ॥
 ఊత్యకుష్టగతం దేవం విస్పృజ్య హృదయాస్తరే । చతుర్ద్వారాదిదే
 వానాం మన్ద్రైశ్చాపి యథాక్రమమ్ ॥ ౨౧౩ ॥ హుత్యాజ్యేన
 నిశాచస్మిం విస్పృజేత్తు యథావిధి । పరిత్యపాలికాదీనాం ప్రతిరా
 త్రం వృక్షవృక్షా ॥ ౨౧౪ ॥ దద్యాద్దివారజన్యాంవా బలిం కా
 ల్వాయేపివా । ప్రాత్యకర్షణేదద్యాన్వలిం దేశికసత్తమః ॥ ౨౧౫ ॥
 యదాచాస్తానిబీజాని తదాస్రభృతనిశ్యశః । నకశ్చిత్ప్రవిశేత్త
 త్రా నస్పృశేద్వా కిథంచన ॥ ౨౧౬ ॥ ఆచార్యపవనవిశేత్తచ్చి
 ష్యోవా సమాహితః । ఉచ్ఛిష్టాదీనిసర్వాణి మూరత్యపరివర్జయేత్ ॥
 అదత్వాను బలింకాఞ్చిన్నకుర్యాత్పాలికాక్రియామ్ । హరిద్రా
 హరిభిస్సిఞ్చైర్దమకూరాణ్యభివృద్ధయే ॥ ౨౧౭ ॥ అమకూరా
 శ్యానుఃశూరక్తా కృష్ణాంస్తిర్యస్తాంస్తథా । అప్రయాధామ
 నిశ్రేష్టాః వర్జయేత్తు ప్రయత్నతః ॥ ౨౧౮ ॥ శ్యామేషు ద్రవ్యవా
 శస్సాన్యక్రైమే కలహలూభవేత్ । కృష్ణేషు మానసీపీఠా రోసి
 తిర్యస్తేషుచ ॥ ౨౧౯ ॥ అప్రయాధేషు మరణం భవేత్తత్ర నసంశ
 యః । శుభంపీతేషు శుక్లేషు ఋజుమూర్ష్యగతేష్వపి ॥ ౨౨౦ ॥
 సర్వసంపత్సమృద్ధీశ్చ కర్తుంకారయితుర్భవేత్ । కర్తూర్థమమకూరా

* తత్తతుగ్ణగతం

శ్యాదా యస్సమారోపయేద్ధరుః || ౨౨౨ || సవన కర్మకారైస్సృష్టిన
 కుర్యాత్ప్రజ్ఞాపినేతరః | అనుజ్ఞయావా తత్పుత్రశ్శిష్యోవా త
 త్సమాచరేత్ || ౨౨౩ || ఏవం సర్వేషుయాగేషు అజుగ్రారోప
 ణంభవేత్ | దేశం కాలం తథావిత్రంజ్ఞాత్వా స్వాధీనతాం తథా ||
 ఉక్తం సర్వం సమఃకూహ్య కుర్యాత్కర్మప్రధానకమ్ | ఏవంకృ
 త్వాజుగ్రారోపం గత్వా దేవస్య సన్నిధిమ్ || ౨౨౪ || దేవమస్తువి
 దినాభ్యర్చ్య వ్రేవేద్యాస్తం యథావిధి | అనిర్వాణం యథాదీపం
 రాత్రిశేషం సమాపయేత్ || ౨౨౫ || తదన్వేమ్యుప్రభాతాయాం
 ధ్యజార్థం పటయాహరేత్ | యథావిత్రానుసారేణ క్రీతంవాభినవం
 శుభమ్ || ౨౨౬ || దుకూలపట్టం దేవాజ్ఞం చిత్రక్షౌమమథాపివా |
 అథకాల్పాసికం వాపి నీలరోమాదివర్జితమ్ || ౨౨౭ || సులక్ష్మణం
 దృఢంస్నిగ్ధం పటమానమిహేవాచ్యతే | ఆయతంసవభిర్న్వస్తేస్స
 ప్రభిషపచ్చభిస్తువా || ౨౨౮ || మూలబెరసమాయానుం ద్వారా
 యానునుథాపివా | ఆయామాద్దేవవిష్టిగ్ధం వా దేవ కృతశేఖరిమ్ ||
 శేఖరేణ సనుంపుచ్చంతదగ్ధం కర్ణపుచ్చకమ్ | బాలాఖ్యధ్యజవ
 స్త్రుంతు పటాఖ్యపరిసంమితమ్ || ౨౨౯ || విస్తారం పటతుల్యం
 తు పూర్వవచ్చిఖరంభవేత్ | నిర్నైజితం కిరీయుక్తం శోషితం ల
 క్షణాన్వితమ్ || ౨౩౦ || పటంవిచిత్రయేద్విద్వాన్శిల్పినా కుశలైస
 వ్రే | క్షుంతు శిఖరేకుర్యాత్పార్శ్వయోశ్చైవతచామరే || ౨౩౧ ||
 అధోనేకదళంపద్మం తదధకపూర్ణకుమ్భకమ్ | కుమ్భస్య పాశ్చైవ
 విలిఖత్సాజుగ్రారం పాలికాగణమ్ || ౨౩౨ || దీపానుశోభనా కు
 ర్యాత్పాలికానాంతు పార్శ్వయోః | ధ్యజంతు గరుడాకారమె
 కిమూర్తైస్తు సత్తమాః || ౨౩౩ || సత్యస్సుపర్ణో గరుడస్తాత్ప్రత్యేచ
 చతురాత్మనః | పచ్చిమూర్తైస్తుచత్వారో విహగేశ్వరసంయుతాః ||
 మపర్ణతాళమకరీణుగ్యావా చతురాత్మనః | తతఃకర్ణంతుసర్వేషాం

పూహానాం గరుడోధ్యుజః ॥ ౨౩౨ ॥ పటమధ్యేతు గరుడం
 ద్విభుజం విభృతాజ్జలిమ్ । పుష్పాజ్జలిపుటంవాళ సుపణ్ణాచలసన్ని
 భమ్ ॥ ౨౩౩ ॥ గగనేగమనారన్నపక్షవిత్తైపణాస్వితమ్ । కుశ్చి
 తోవాసుపాదస్తు దక్షిణఃపృష్ఠతఃస్థిః ॥ ౨౩౪ ॥ కిశ్చిదాయతన్పు
 త్తాక్షం నీలదీప్స్విగ్రనాసికమ్ । అతీవ శాస్త్రవేషంతు తథాప్రహసి
 తానసమ్ ॥ ౨౩౫ ॥ బాలచన్ద్రీసమాకారదంష్ట్రాద్వయపిరాజ
 తమ్ । కుటిలం భృకుటీభక్తం భక్తుగాళకశోభితమ్ ॥ ౨౩౬ ॥ క
 మ్బుగ్రీవం బృహద్యాచుం వీనాంసందృఢవక్షసమ్ । పృథూకరం
 నిన్ననాభిం రోమరాజవిగాజితమ్ ॥ ౨౩౭ ॥ సున్మక్షకనకస్తన్ను
 పీవరోసుద్వయాన్నిశమ్ । హేమరమ్భాసమాకారజన్తుకాస్త్రపద
 ద్వయమ్ ॥ ౨౩౮ ॥ కిరణ్ణుకుటాకాస్త్రపుష్పాపీడవిరాజితమ్ ।
 వృత్తైవేపుల్యమానేన లాచనే పక్షపత్రవత్ ॥ ౨౩౯ ॥ భూయ
 స్తుం తారసింహూఢం ఘ్రీణాగ్రం శుకతుణ్ణవత్ । సింహవన్నభ్యదే
 శస్తు తద్వంశం గజపృష్ఠవత్ ॥ ౨౪౦ ॥ తదేవం వైసద్దీప్తైః విస్తృ
 తం హంసపక్షవత్ । స్వపక్షమానాదిగుణం శశ్చుచ్ఛం శశశాచ
 నమ్ ॥ ౨౪౧ ॥ సర్వేషావేవిపామాన్యం విశేషాభ్యుపాధోచ్యతే ।
 మకుటాదిసపావాస్తం నానారత్నేనశోభితమ్ ॥ ౨౪౨ ॥ హాకే
 యూరకటకబ్రహ్మసూత్రవిభూషితమ్ । ప్రలమ్బకర్ణపాశాస్త్రపశా
 స్త్రశుభకుణ్డలమ్ ॥ ౨౪౩ ॥ లలాటతలకొపేతం పుష్పకణ్డానణం
 సకమ్ । రన్నాజ్జాలీయకొపేతం శిశ్చినీర్జితాస్థ్రికమ్ ॥ ౨౪౪ ॥
 అవ్యైరాభరణైస్త్రవ్యైరూఘ్రితం సర్వసూషితమ్ । నీలామ్బురీధ
 రఃనీలవారనాణవిరాజితమ్ ॥ ౨౪౫ ॥ పుబ్ధిక్తోత్పలదళస్సగ్నిత్త
 జ్జితకన్దరమ్ । తథావిచిత్రకుసుమైస్సగ్నిరవ్యాభిరుజ్వలమ్ ॥ ౨౪౬ ॥
 అనన్తోవాసుకటకొయజ్జసూత్రంతు వాసుకిః । తక్షకగకటిసూత్రం
 తు హారగళారోటకస్తథా ॥ ౨౪౭ ॥ పద్మోదక్షిణకర్ణేతు మహా

పక్షస్తు వామతః । శక్తిశ్శిరఃప్రదేశేతు గుళికశ్చభూజాస్తరే ॥౨౫౩॥
 పత్రైర్షోరగ్నే రాద్యేర్భూషితం భుజగోత్రమైః । అనస్తశ్చుక్లవణ్ణా
 భౌ రక్తవర్ణస్తు వాసుకిః ॥ ౨౫౪ ॥ తక్షకఃపీతవణ్ణాభో ధూమ్రః కా
 రోటకస్తథా । శక్తిస్తుహినవణ్ణాభో గుళికస్తృళిసన్నిభః ॥ ౨౫౫ ॥
 పక్షుపక్షనమానాభో మహాపక్షస్తు పిక్వలః । పశ్చివజ్జేకర్ణిభాదేవం
 దేవం పశ్చాయుథంతథా ॥ ౨౫౬ ॥ చక్రంఖడ్గంశరంచైవశక్తింశా
 క్షణం గదాంతథా । పటోద్వేషవ్యభయేపాశ్చ్యే విలిఖచ్చయథా
 ౨౫౭ ॥ తదధోదక్షిణేపార్శ్వే పహ్నిసంజ్జలనాలిఖత్ ।
 తద్వర్ణిభాద్వానుభాగే స్వస్తికంలక్షణాన్విశమ్ ॥ ౨౫౮ ॥ లేపయే
 త్పిలశేపంతు శామలేనాసితేనవా । పిచిత్రపుష్పసంయుక్తపత్రన
 ద్దీపనాన్విశమ్ ॥ ౨౫౯ ॥ పవంశిల్పివరేణైవ కారయద్దేశికొస్తనః ।
 శూద్రేణవాద్విజల్రైష్టా దీక్షి శేన యథా౨౬౦ ॥ ౨౬౦ ॥ కులాలే
 నాశవానుద్ధ్రీ కారయేతుగశతేనచ । ఏవంసర్వంసమాపాద్య దే
 శికస్తుసమాహితః ॥ ౨౬౧ ॥ సాయంకాలేతు సప్రాప్తై సహి
 తో మూర్తిధారతైః । కారుశాలాంప్రవిశ్యాక తోపయిత్వాతు శిల్పి
 నమ్ ॥ ౨౬౨ ॥ తత్పటంతు సమాదాయ పిన్యసేచ్ఛిష్ట్యమూర్ధని ।
 శ్చమస్తుభినిష్ఠోమైఃకాహశ్చస్వనిభిస్తథా ॥ ౨౬౩ ॥ శీతైశ్చ వివిజ్జే
 రవ్యైశ్చుక్లిషఘోమైఃపుకస్విజైః । సహధ్వజపటంతిష్ఠాదానయేన్ము
 కునట్టపె ॥ ౨౬౪ ॥ ప్రవిశ్యాభ్యంతరంమూలబిన్సుష్టం పరమేశ్వ
 రమ్ । అభివాద్యర్ష్యగణ్ణావ్యైఃపూజయేతుష్పఘాపక్షైః ॥ ౨౬౫ ॥
 విస్మజ్య శిల్పినంపశ్చాశ్చసంప్రోత్యాష్ట్యైఃపుసాపటమ్ । సిద్ధా
 ర్థకాన్విజ్జేఃపుష్పైస్తాడయేదస్త్రీమన్త్రితైః ॥ ౨౬౬ ॥ దర్శయద్దే
 వదేవస్య సంముఖం సాధకోత్తమః । దహనాపాయనంకుర్యాద్వి
 ధిచ్ఛేన కర్మణా ॥ ౨౬౭ ॥ భూయోర్ష్యగణ్ణపుష్పాద్యైఃప్రపూ
 జ్యపరమేశ్వరమ్ । గిరోచ్ఛయాత్ప్రీంమం మన్త్రిం బద్ధాజ్జలికరః

పఠేత్ ॥ ౨౬౮ ॥ భగవన్ పుణ్డరీకాక్ష సర్వేశ్వరజగత్కయ । త్వ
 యాయథాతుకథితం తథాకర్తుం నశక్యతే ॥ ౨౬౯ ॥ అస్వాతవ్రా
 దసానుష్ఠ్యాచ్చృద్ధాదీవామభావతః । తస్మాన్మనాదినర్వేషామూ
 నాధిక్యోపశాస్తయే ॥ ౨౭౦ ॥ సమాలోకయ నేత్రాభ్యాం శీతభా
 భ్యాం పటస్థితమ్ । సర్వదోషాపహారిభ్యాం వైనతేయం స్రసీద
 ఓమ్ ॥ ౨౭౧ ॥ దీక్షితానాం తతోవిప్రాః హస్తైదత్వాతు తంప
 టమ్ । చతుఃప్రదక్షిణీకృత్య తేనసాధ్యంతు దేశికః ॥ ౨౭౨ ॥ ప్ర
 భనూవరణేవాపి ద్వితీయావరణేపివా । ప్రపితేద్యజమానేన ప్రా
 సాదాగ్రస్థనాస్థపమ్ ॥ ౨౭౩ ॥ తత్రన్యస్త్యా భద్రపీఠం తమూర్ధ్వై
 శాలితంబులైః । వేదింకృత్వాతు తత్రప్రేష్టే భద్రాభ్యం మణ్డలం
 ిపైత్ ॥ ౨౭౪ ॥ విభవేనతివస్త్రంతు సనూస్తీర్య తమూర్ధ్వతః ।
 తీలరాశిం సముతీర్య తన్నధ్యే స్వస్తికంలిఖేత్ ॥ ౨౭౫ ॥ తస్యా
 హస్తాత్సంస్థాప్య ప్రాసాదాభిముఖం పటమ్ । ఉపవేశ్యాసనేప
 శ్వాదాచార్యసుసమాహితః ॥ ౨౭౬ ॥ కరశుద్ధ్యాదిపూర్వో
 క్తిం స్వదేహోర్పనపశ్చినుమ్ । సర్వం ఖగేశమస్త్రేణసాజ్ఞేనతు స
 మాచరేత్ ॥ ౨౭౭ ॥ ద్వార్ స్థతోరణకుమ్భాది యజనం ప్రాగ్
 దాచరేత్ । తతఃపుణ్యాహ ఘోషంతు కారయేత్పూర్వవదివిజాః ॥
 గుడస్యాగ్రతః ప్రాగ్వతుగ్భుం కరకసంయుతమ్ । భారమాత్రో
 ప్కృష్టేతు ధాన్యపీఠేతు విన్యసేత్ ॥ ౨౭౮ ॥ జలద్రోణ్యాదికం హ
 స్తం గర్భతోమైసుపూరితమ్ । దక్షిణేకరకస్యాభవివేశ్యవ తత్రతు ॥
 సన్యచ్చాయాధివసనమాచరేద్గుడన్యతు । అధమాధమమార్దైణ
 స్సవనంతు సమాచరేత్ ॥ ౨౭౯ ॥ అగ్రతో వైనతేయస్య వేదికొ
 పరిసంస్థితే । దర్పణేతు తతఃపశ్చాత్తుహూరై శోభనే గురుః ॥
 నయనోస్త్రీలనంతు క్యాన్వక్ష్యమాణవిధానతః । సర్వేషామపిసర్వా
 ణాం నేజోస్త్రీలనమాచరేత్ ॥ ౨౮౦ ॥ ప్రాగ్వత్సంశుద్ధదేహస్తు

శీల్పప్రకటతాం నయేత్ । సర్వంతు విధివతుఃకార్యాన్నేత్రయోః
పూరణాదికమ్ ॥ ౨౦౪ ॥ కుమ్భేచ కరకేచైవ ఆసనంపరికల్ప్యచ ।
కుమ్భేగరుడమావాహ్య కరకేచున్త్రీమన్త్రీపమ్ ॥ ౨౦౫ ॥ పూ
జయిత్వాఋగ్వేదైస్తతా దిక్కులకాష్టకే । ఇన్ద్రాది లోకపా
లాంస్తు ప్రాదక్షిణ్యేనపూజ్యచ ॥ ౨౦౬ ॥ భిత్తీసంసేచనంకృ
త్వా భూయస్సంస్థాప్యతగ్రతు । తతోధ్వజపటేప్రాగ్వదాననం
పరికల్ప్యచ ॥ ౨౦౭ ॥ తతోగరుడచున్త్రీంతు సహస్రీదిత్యభా
స్వరమ్ । సర్వరోగప్రశమనం సర్వోపద్రవ వాశనమ్ ॥ ౨౦౮ ॥
సర్వసిద్ధివ్రదం న్యాణాం సర్వదారిద్ర్యనాశనమ్ । హృదయాద్రీ
చ్యవిప్రేన్ద్రా వటస్థగరుడేన్యసేత్ ॥ ౨౦౯ ॥ సకలీకరణంకృ
త్వా సన్నిధించ సమాచరేత్ । సన్నిరోధంకపాంముఖ్యం ముక్తా
బద్ధం తతైవచ ॥ ౨౧౦ ॥ లయయాగం భోగయాగం యథావద్ద్వి
జనత్తమాః । సర్వంగరుడచున్త్రీణ పాశ్చనతు సమాచరేత్ ॥ ౨౧౧ ॥
కుమ్భేచ కరకేచైవ పటేచ క్రమయోగతః । మహతా విధిజేనైవ
పూజనంచ సమాచరేత్ ॥ ౨౧౨ ॥ అలంకారాననాన్తంచ య
థోక్తేన క్రమేణతు । కృత్వాసంపూజనంఛిప్రాఃగరుడస్యతలఃపరం ॥
పాపాదాభ్యన్తరేఛిప్రా దేశికానుమతేనతు । అనేయ గురుణా
యద్వా సాధకేన విశేషవత్ ॥ ౨౧౩ ॥ పూజనం కారయేత్సమ్య
జ్జ్వాలమూర్తిగతస్యచ । యాన్త్రామూర్తిగతస్యాపి విభాన్దానాన్త
మేవచ ॥ ౨౧౪ ॥ తత్పరం వైసతేయస్య భోజ్యాసనపురస్సరైః ।
వివిధైర్వస్తువుపరాకాన్తం హృద్యేస్సఫలమూల్కైః ॥ ౨౧౫ ॥ అన్వై
రతిప్రభూతైశ్చ తథాన్వేర్మ్యవితైరపి । భోక్షేరిష్ట్యాజపాన్తంచపూ
ర్వవత్క్రమయోగతః ॥ ౨౧౬ ॥ సంప్రదానం వృథకుఃకార్యాన్దా
రిణ్యస్తుయథావిధి । మన్త్రీప్త్రీకుఃకుఃకార్యత్తమాచార్యేభ్యోద
దేత్తతః ॥ ౨౧౭ ॥ వటస్థస్యాపి నైవేద్యం కింఛిదాదాణిపాత్రగమ్ ।

దేశికస్వయమాదద్యాన్మర్వానిభ్యోపి వైదదేత్ ॥౨౯౯॥ మూల
 విన్మస్థితస్యాపి యాత్రావిన్మస్థితస్యచ । దేవస్య మధువరా
 ద్యైర్నైవేద్యం ప్రతిపాదితమ్ ॥ ౩౦౦ ॥ దావయో ద్దేశికాదిభ్య
 స్తతోహోమం పమాచరేత్ । కుణ్డం సలక్షణంకృత్వా ప్రాగ్భాగే
 గరుడస్యకు ॥ ౩౦౧ ॥ తత్రానలంతు సంస్కృత్య ఆవాహ్యవిహ
 గేశ్వరమ్ । పమిథాం సక్షకం హుత్వా శాస్త్ర్యంతుతిలైర్ముఖైః ॥
 ఆహుత్యస్తోత్రరశతం హుత్వాపూర్ణాం నివేదయేత్ । యద్వా నై
 మిత్తికేకుణ్డే హోమంకుర్యాత్తు దేశికః ॥ ౩౦౩ ॥ ఏవంభ్యజాధివా
 పంతు కృత్వా గర్భగృహం వ్రజేత్ । రక్షాబద్ధం తతఃకుర్యాన్య
 థావిధి మువీశ్వరాః ॥ ౩౦౪ ॥ మూలమూర్తిగతం దేవమష్టాద్యే
 ప్సంప్రపూజ్యచ । తత్పాదసాః రొకృత్వా దేవం విజ్ఞాపయేదదిమ్ ॥
 భగవన్ పుణ్డరీకాక్ష కరిష్యే కాతుకక్రియామ్ । మహాగ్నవాగ్ధం
 దేవేశ తదర్థం న్యంప్రసేదమే ॥ ౩౦౬ ॥ ఇతి విజ్ఞాప్యదేవేశమాచా
 హ్యోత్సవకాతుకే । అర్ఘ్యగిగ్ధాదివాభ్యిరప్య వాసోభిర్విచితైశ్చ
 ధైః ॥ ౩౦౭ ॥ భూపణ్డేర్నివ్యగ్ధైశ్చాప్యలంకృత్యవిశేషతః । సా
 వర్ణం యానమారోప్య శ్శబ్దభిర్యాది సంయుతమ్ ॥ ౩౦౮ ॥ ఛత్రా
 ద్యైశ్చ నమాయుక్తం ప్రాదక్షిణ్యక్రమేణతు । ఆస్థానమణ్డపంసీ
 త్వా సోవర్ణైః తద్రవిష్టరే ॥ ౩౦౯ ॥ తత్రముక్తావితావద్యైరుపరి
 ప్లాద్విభూషితే । సర్వపాదనసంయుక్తై నమారోప్యవిభావతః ॥ ౩౧౦ ॥
 పూజయిత్వా జగన్నాథం ప్రథూతాన్నం నివేద్యచ । కృత్వా నస్త
 ర్పణాస్తం చ ప్రాపాదం సంప్రవేశయేత్ ॥ ౩౧౧ ॥ తతస్తు హే
 మజంపాత్రం రాజతంవా పమాహరేత్ । శాలిభిస్తణ్డలైర్విపాః
 భారమాత్రే సుపూరితమ్ ॥ ౩౧౨ ॥ తదర్థైర్వ్యాపి తత్పాదేష్ట
 డంశైర్వాన్యమాంశకైః । తదూర్ధ్వే హేమజంపూత్రం యోమం
 గారావపవేదవా ॥ ౩౧౩ ॥ పట్టజం పద్మభిసూన్నత్రైశ్చతుర్భి

స్పృహభిస్తువా । కృతన్యస్య సతాంబూలం తత్రాత్రం విన్యసేతి
 తః ॥ ౩౧౪ ॥ గర్భాగ్రనుట్టపేపీత శాలిభిషపరికల్పితే । భాంమ
 నై స్పదభైర్వా పవంశాలివినిత్తే ॥ ౩౧౫ ॥ పీత పాత్రాత్తర
 న్యసేవపూపికసమన్వితమ్ । అద్భుతినాసమభ్యర్చ్య సవ్యగా
 చ్చాచ్యవాససా ॥ ౩౧౬ ॥ పాత్రద్వయం దీక్షితయోర్నృస్థాన్వశే
 రసిదేశికః । యానాదికేవా సంస్థాప్య విభవానుగుణం ద్వజాః ॥
 సహతాభ్యాంతు పాత్రాభ్యాం నృన్దగీతాది సంయుతమ్ । ప్రక్షి
 ణం పరిభ్రామ్య సర్వేషామరణేష్వపి ॥ ౩౧౭ ॥ ఏకస్త్రిన్వా చ
 తుఃకృత్వా గ్రామాదావా ప్రక్షిణమ్ । నీత్వా కథాతతోవిచారిః
 ప్రపశేన్నూలనున్దిరమ్ ॥ ౩౧౮ ॥ యద్వాసుదర్శనోపేతం షష్ట్యే
 నేనవాద్భిజాః । భగేశంవా హనూమన్తం షష్ఠేషసమన్వితమ్ ॥
 యానాదికే సమారోప్య భ్రామయేత్తు యథానిది । గర్భగేహం
 ప్రవిశ్యాక దేవదేవస్యసన్నికౌ ॥ ౩౧౯ ॥ పాత్రద్వయంతు విన్య
 స్య ఆధారోపరిపూజయేత్ । అష్టాక్షరేణ మన్తైః శర్భ్యగ్వాది
 వైష్టకా ॥ ౩౨౦ ॥ కృత్వాపుణ్యహఘోషంతు దేవసుష్టుదిభి
 ర్యజేత్ । తతఃప్రతిసరంచేష్ట్యా గన్ధధూపాధివాసితమ్ ॥ ౩౨౧ ॥
 ప్రథమంచేవదేవస్య మూలమూర్తిగతస్యచ । బద్ధయేత్కాతుకంసూ
 వైశ్రియైనుజైఃపట్టజైస్తువా ॥ ౩౨౨ ॥ హనుజం సూత్రమాదాయ
 గన్ధేనాలిప్యబద్ధయేత్ । దేవస్య దక్షిణేహస్తే యాత్రా మూర్తిగత
 స్యచ ॥ ౩౨౩ ॥ జితన్తాభ్యేనమన్తైః శర్భగీతాది సంయుతమ్ ।
 స్పృహోద్దక్షిణహస్తేన సూత్రసుస్త్రీతం జపేత్ ॥ ౩౨౪ ॥ శ్రీ
 యోర్వాసుక రేకుర్యాత్పట్టసూత్రేణ కాతుకమ్ । శ్రీసూక్తము
 చ్చర్చన్వాపి తన్నస్త్రీణద్విజౌత్తమాః ॥ ౩౨౫ ॥ పుష్ట్యాస్తు వామ
 హస్తేతు యోమసూత్రేణ బద్ధయేత్ । కుర్యాన్నృపనవిహృస్య ప
 ట్టసూత్రేణ కాతుకమ్ ॥ ౩౨౬ ॥ బలివిహృదికానాంచ కృత్యైవం

(31) దశమేభ్యాయే మహోత్సవభ్యుకారోహణాస్తవిధిః ౧౪౬

కాతుకంతిః । కాతుకం దశిశేష్త గ్రస్తు కార్పాసేన న్యదక్షిణే ॥
క రేతు మూలమస్త్రైణ బష్టయేతు తతఃపరమ్ । తత్రైవ కర్మక ర్తవ్యా
ణాం కాతుకం బష్టయేత్క్రమాత్ ॥ ౩౩౦ ॥ విభవేసతి సర్వేషాం
సూత్రం హేమమయం భవేత్ । దేవమన్యుదినాభ్యర్చ్య అపూ
వాదీన్నివేదయేత్ ॥ ౩౩౧ ॥ తాంబూలాదీనమర్పాక తామ్బూ
తైస్తోషయేద్విజాణ । దీక్షితావైల్లవాంశ్చాపి దశిశేష్త గ్రపురస్స
గాణ ॥ ౩౩౨ ॥ ఆచార్యస్వయమాదద్యాత్తదర్థం తల్లులాదికమ్ ।
తీవంసర్వేషు యాగేషు కార్యం కాతుకబష్టనమ్ ॥ ౩౩౩ ॥ రక్షా
బద్ధంతు కృత్యైవం రాత్రిశేషం సమాపయేత్ । తతః ప్రభాతే సు
స్నాన స్నానాంతో దేశికోత్తనః ॥ ౩౩౪ ॥ నిత్యార్చనం విభోగ్య
త్యా విశేషయజనం తథా । వేనతేయం తతోభ్యర్చ్య కుష్మపూ
ర్వం యథావిధి ॥ ౩౩౫ ॥ మహాహవిర్నివేద్యాకహాంకృత్వా
ణు పూర్వవత్ । తతఃపూర్వార్ధ్యజస్సన్మహాసనం దేశికోత్తనః ॥
ప్రథమావరణేవాపి ద్వితీయావరణాదకే । స్థాపయేద్దోపురస్యాస్త
ర్వహిర్వాస్తస్మముత్తమమ్ । ౩౩౬ ॥ అథవా బలవీరస్య పురోధా
గేమునీశ్వరాః । పశ్చాద్భాగేపివాసుర్వాధ్వజవీరప్రకల్పనమ్ ॥
తయోస్తవస్తరంకుర్వాధ్వజస్సంవా తాలమెవవా । ఉత్తరే ధ్వజవీర
స్య పూర్వచాయం దిశివాద్యజాః ॥ ౩౩౭ ॥ శాయయేచ్ఛధ్వజస్తస్మం
ధ్వజయష్టిపమన్పితమ్ । పూర్వార్థముత్తరార్థం వాలక్షణాధ్యంసు
శోభనమ్ ॥ ౩౩౮ ॥ అస్తస్సారో బహిస్సారో నిస్సారస్త్రివిధస్త
రుః । అస్తస్సారశ్చస్త్రాదికస్త్రస్త్రస్త్రాకల్పనే ॥ ౩౩౯ ॥ క్రము
కాది బహిస్సారస్తోమనీశ్వరాః । కింశువాద్యంతు నిస్సా
రం వర్ణయేత్ స్త్రాకల్పనే ॥ ౩౪౦ ॥ ఆర్ద్రం నవమృజంస్నిధం
వక్త్రస్ఫోటనవర్జితమ్ । అయుర్నవర్వకంస్నిధం నత్వచం సుస్థిరం
తథా ॥ ౩౪౧ ॥ గ్రాహయేతు ధ్వజస్తస్మం శాస్త్ర ద్మస్థాపి

యానే నివేశయేత్ । ఆచార్యో మూర్తిపైసాన్ధం గత్వా గరుడవ
 స్పర్శిమ్ ॥ ౩౫౯ ॥ రథేనా కుష్ణరేయానే ధ్వజమారోప్య యిన్న
 నిః । ప్రథయాదిక్రమమైకకృతయాభూషయోద్ధ్వజమ్ ॥ ౩౬౦ ॥
 వాసోభిర్భూషణైస్సృగ్భిర్విత్తాభిశ్చభూషయేత్ । ధ్వజచాను
 రపూర్వైశ్చ వాయూరవద్రజనైస్తతః ॥ ౩౬౧ ॥ పిచిత్రైస్తాలవృ
 న్నైశ్చ ఆతపత్రైర్భవోహరైః । కేతుదణ్డైర్విచిత్రైశ్చ దుకుల ప
 టశోభితైః ॥ ౩౬౨ ॥ చతుర్వదనుయోష్టో పైస్సోత్రఘోష సను
 నిస్తైః । గోశ్చేర్విచిత్రైర్వాద్యైశ్చక్ష్మకాహళనిష్పనైః ॥ ౩౬౩ ॥ భే
 రీనుపద్రపూర్వాణాం ఘోషేరవైశ్చకృత్తైః । బ్రాహ్మణ్యైర్ద్రి
 యమానైశ్చ సాబుగైస్తేనాలికాగైః ॥ ౩౬౪ ॥ సువేషగణా
 న్మస్తైస్సదాభక్తిజననసహ । క్షౌర్భిత్వాస్ఫటితైర్వృక్షం జయశ్చ
 ననున్విశమ్ ॥ ౩౬౫ ॥ బోబిమ్బం పురసకృత్య మధ్యేధ్వజపటం
 తతః । యాత్రామూర్తించ తదను క్రమేణభ్రావయేత్తతః ॥ ౩౬౬ ॥
 ప్రథమావృణిమూరిభ్య రథ్యావరణపశ్చిమ్ । బలిదాన పురసకాంతు
 కృత్వాగ్రామ ప్రవక్షిణమ్ ॥ ౩౬౭ ॥ యాత్రాబిమ్బం చ తదను న
 యేదాస్థానమణ్డపే । నివేశ్యవిష్టరేహేమే ధ్వజపీఠస్య సంముఖిం ॥
 ఆచార్యో మూర్తిపైసాన్ధం ఆదాయ గరుడవృజమ్ । సహశ్చక్ష్మినా
 దాద్యైః ప్రాదక్షిణ్యేన యోగతః ॥ ౩౬౮ ॥ ధ్వజపీఠం సమాసీ
 యస్తమృంప్రత్యక్ష్య సజ్జతైః । విభవేనశివస్త్రీణ సంకేప్త్య ధ్వజ
 దణ్డకమ్ ॥ ౩౬౯ ॥ త్రవృతకృతైస్తు శార్వాస సూత్రైరిశివృక్షైః
 కృతామ్ । రజ్జుమాదాయ తదను సుదృఢాం దేశికొత్తనః ॥ ౩౭౦ ॥
 యస్త్వగ్రసంస్థితేయస్త్రే యోజయిత్వా తయాతతః । ధ్వజస్యశిఖ
 రంవిప్రాః బద్ధయేతు సద్భువంతతః ॥ ౩౭౧ ॥ నర్వైఃపరిజనైసాన్
 ధం కుమ్భపార్శ్వం సమాశ్రయేత్ । తతుకమ్భంతు సముద్భృత్య
 విన్యసేచ్ఛివ్యకూర్ధని ॥ ౩౭౨ ॥ ఉపకుమ్భవృక్షకంజైవ వాహయే

ద్వ్యాప్తజ్ఞేససహ । వర్ధనీంచ సమాదాయ ఆచార్యస్వక రేణతు ।
అచ్ఛిన్నధారణాయుక్తం వాద్యఘోషపురస్వరమ్ । దేవాగ
రం పరిధ్రావ్య స్తగుఘూలం సమాశ్రయేత్ ॥ ౩౨౫ ॥ పుణ్యా
హం వాచయిత్వాతు సంప్రోక్త్యాస్త్రైణోక్షేధ్వజమ్ । గారుడేనైవ
హస్త్రైణ పటస్థం గరుడయజేత్ ॥ ౩౨౬ ॥ అర్ఘ్యంపాద్యం త
ధాచానుం గంధంమాల్యంచ ధూపకమ్ । అపూర్వాపృథుకాంశ్చ
ప పానకం తర్పణంతతః ॥ ౩౨౭ ॥ నాళికేరజలైర్ఘృతమాచానుం
తదనంతరమ్ । కర్పూరదిసమోపేతం దత్త్వా తాంబూలముత్తమమ్ ॥
తస్తుద్వాం దర్శయిత్వాతు తతఃపురుషమాక్తిణః । మహాకుఘ్ఘస్థ
తోయేన సంప్రోక్త్య గరుడంతతః ॥ ౩౨౮ ॥ మహాకుఘ్ఘస్థగరు
డం పటస్థేతు నివేశయేత్ । ఉపకుఘ్ఘస్థకేనైవ అస్తనాగ్గాయ
ధాక్రిహమ్ ॥ ౩౨౯ ॥ ఆయుధానాం త్షైవోక్తం కరకాస్త్రజలె
నతు । ఏవంక్రమేణ సంప్రోక్త్య తతోదేశికసత్తమః ॥ ౩౩౦ ॥ మ
స్త్రీన్వాసాదికింకృత్వా పుష్పజ్జలిపురస్వరమ్ । సన్నిధిం సన్ని
రోధంతు సాంఘ్యుఖ్యంతు సమాచరేత్ ॥ ౩౩౧ ॥ తతస్త్యగ్ఘృతి
భిఃపూజ్యఉపసోర్వా బహూనపి । ముద్గాన్నాదీన్నివేద్యాభితాం
బూలాదీన్ సమర్పయేత్ ॥ ౩౩౨ ॥ స్తోత్రైస్తుపేతగరుడం బద్ధా
జ్జలిపుటోనురుః । వాహనాయమహాపట్టోస్తాగ్ఘ్నాయామితి తేజసే ॥
గరుడాయ నమస్తుభ్యం సర్వసర్వేస్త్రిమృత్యువే । నమోనమస్తై
వక్షీస్త్రిస్వాధ్యాయ వపుషేనమః ॥ ౩౩౩ ॥ విహగేన్ద్రీనమస్తే
స్తు సమత్పటితకల్పక । ఆహృతామృతకుఘ్ఘాయ జననీదాస్య
మోచనే ॥ ౩౩౪ ॥ సురాసురైస్త్రిజయినే వాగైస్త్రిధరణాయతే ।
యదాధారవిదంసర్వం తదాధారాయ తేనమః ॥ ౩౩౫ ॥ పక్షౌ
యస్యబృహత్సానుంధవ్రరమపీద్వయమ్ । అక్షిణీచాపి గాయత్రీ
శ్రీవృత్సానుశిరఃస్త్పృతమ్ ॥ ౩౩౬ ॥ స్తోమఅత్సానమస్తస్యై వాను

(3F) దశమేభ్యాం మహాత్మకవ్యభాషానాస్తవిధిః ౧౫౩

దేవ్యశ్చ తంపదే । నమః ప్రాణాదివాయూవామీశానాయగరుత్మలే ॥
దోషానపనయాఖణ్డాణాం గుణానావహపర్వతః । విఘ్నాని జహీ స
గ్వాణి ఆన్యసాతుగురమామపి ॥ ౩౯౦ ॥ స్మృత్యైవం శ్రావయే
త్తస్య బృహత్సాగురథస్తరమ్ । తతాగ్రే దేశికేష్ట్రస్తు ధ్యాయ
మానఃఖగేశ్వరమ్ ॥ ౩౯౧ ॥ నైవేద్యం కబళికృత్య మస్త్రీయి
త్వాశు మస్త్రీవితే । పారుష్టే గౌరుడైర్మనైర్వైర్వన్వ్యానామపి
యోషితామ్ ॥ ౩౯౨ ॥ క్షిపేవజ్జలిషుధ్యాత్వా గరుడంచాచ్యు
తంహరిమ్ । భక్తయిత్వా స్త్రీయిగపిణ్డాణాం జనయేయుసుతాణాం బ
హూణామ్ ॥ ౩౯౩ ॥ తతస్సు గరుడాగ్రేతు తాంబూలైర్గంధమాల్యకేః ।
ద్రేవజ్జం పూజయిత్వాతు లభ్యావలగ్నం శుభవ్రతమ్ ॥ ౩౯౪ ॥ సు
ముహూర్తై సులగ్నై చ ఆశీర్వాదపురస్కరిమ్ । ఘట్టాశ్శుభ్యవస్త్రైశ్చ
సర్వవాద్యైరవైస్సహ ॥ ౩౯౫ ॥ గజ్జానారోహయేద్వీరం సువర్ణో
సీమస్త్రీతః । రజ్జంచ బద్ధయేత్ స్తప్తేషు ప్రాదక్షిణ్యక్రమేణతు ॥
ప్రాసాదాభిముఖం స్తప్తేషు స్థాపయేద్గరుడవృజమ్ । పూర్వాహ్నే
వాగ్రనుధ్యాహ్నే ధృజస్యారోహణం భవేత్ ॥ ౩౯౬ ॥ యాత్రా
మూర్తిం చ తదను యానవారోప్యదేశికః । ధృజస్తస్మిన్నసమీపంతు
నీత్వాచాగర్మయేద్వజమ్ ॥ ౩౯౭ ॥ ఆహ్వనార్థమశేషాణాం భక్తా
నాం పతిగేశ్వరమ్ । నియుజ్యతేవస్తదను ప్రాపున్నయాన్వజ్జపావ
నిమ్ ॥ ౩౯౮ ॥ ప్రార్థయేత్సన్నిధించాథ గరుడస్య ధృజౌదరే ।
అస్తాద్దివాత్యహారభ్య యావత్తీర్థదివాగ్నిమమ్ ॥ ౪౦౦ ॥ సన్ని
ధింతురు పక్షిన్త్రీ రాజ్ఞో జనపదస్యచ । గ్రామస్య యజమానస్య
వైష్ణవానాం పితృపతః ॥ ౪౦౧ ॥ తుష్టయేపుష్టయేచైవ సర్వశత్రు
ణియాయచ । అపమృత్యుజయాథ్థాయ వేనతేయ ప్రసేదః ॥
ఇతివిజ్ఞాప్య పక్షిన్త్రీం పితరేతుగుసుమాజ్ఞలిమ్ । సన్నిధౌ దేవదేవస్య
గత్వా పుషాన్జలిం క్షిపేత్ ॥ ౪౦౩ ॥ జ్ఞానతోజ్ఞానతోవాపి

యథోక్తం నకృతం మయా । తత్సర్వం పూర్ణమేవాస్తు శుశ్రుష్టాభ
 వసర్వదా ॥ ౪౦౪ ॥ ఓనుచ్యుత జగన్నాథ ముస్త్రీమూర్తై జవార్త
 న । రక్షణాం పుణ్డరీకాక్ష క్షమస్వార్యప్రసేదటమ్ ॥ ౪౦౫ ॥ ఇతి
 విజ్ఞాప్యదేవేశం యాత్రామూర్తిగతం విభుమ్ । అన్యత్ర మణ్డపే నీ
 త్వా విశేషార్చనపూర్వకమ్ ॥ ౪౦౬ ॥ ప్రభూతాన్నం నివేద్యాక
 సర్వం హవనపశ్చిమమ్ । కృత్వా యథాక్రమేణైవ ప్రాసాదంతు
 ప్రవేశయేత్ ॥ ౪౦౭ ॥ కల్పయేద్వ్యజ్ఞవోద్వై చతుస్తమ్భాన్వి
 తాంప్రపామ్ । యద్వాస్తమ్భాన్తకొపేతాం షోడశస్తమ్భ సయ్యు
 తామ్ ॥ ౪౦౮ ॥ చతుస్తోరణసంయుక్తాం దర్శనూలాపరివృతా
 మ్, భూషితాంతు పజాకాద్యై గాంధ్యే యవని కాన్వితామ్ ॥ ౪౦౯ ॥
 దీపాన్ ప్రదీపయేత్తత్ర అనిర్వాణాన్ సనుస్తతః । తద్వాస గాన్మయా
 రభ్య పుష్పయాగదివాన్విమమ్ ॥ ౪౧౦ ॥ క్రీసద్వ్యసుర్పనం కు
 ర్వాణస్విశేషం జపాన్వితమ్ । బలికాతే బలిదద్యావస్మాపి ప్రతి
 వాసరమ్ ॥ ౪౧౧ ॥ ఏవంధ్యజాధిరోహంతం దివాకృత్యముదీరితమ్ ,

ఇతిశ్రీపాద్మరాత్రై ఈశ్వరసంహితాయాం
 షహోతనవ ధ్యజారోహణాస్త విధిర్నాను
 దశమోఽధ్యాయః .

వారదః — నిశాముఖే ప్రవృత్తైతు దేశికొమూర్తిపైస్సహ ।
 ప్నానాది నిత్యనియమాన్ కృత్వాస్తైవ యథావిధి ॥ ౧ ॥ దేవస్య
 సన్నిధిం గత్వా నిత్యపూజాం సమాచరేత్ । యాత్రామూర్తిగతం
 దేవం శ్రీపుష్టిధ్యాం సమన్వితమ్ ॥ ౨ ॥ ఆస్థానమణ్డపం వ్రీనీత్వా
 ఘోషయేత్ ప్నానపిప్లరై । తతస్తు వక్ష్యమాణం యత్స్మిన్సనం త్వథ
 మోక్షయమ్ ॥ ౩ ॥ తేనసంప్నాపయోద్దేవం యథావిధవవిస్తరమ్ ।

శ్రీ త్యక్త్యా ఘోషయేత్

అలంకారాననేభ్యర్చ్య భూశైవరకుపావనైః ॥ ౪ ॥ ప్రభూతనభ
 నైవేద్యం వినివేద్య యథాక్రమమ్ । కృత్వా జపావహనంతు భేరి
 తాడనమాచరేత్ ॥ ౫ ॥ దేవస్య దక్షిణేపార్శ్వే ఉపవిశ్యాసనే
 గురుః । భేరిసంస్థాపనార్థంతు దేవేశపార్శ్వగ్రతస్తతః ॥ ౬ ॥ చరణం
 పవిత్రముచ్చార్చ్య మహీం ప్రక్షాళ్య వారిణా । విష్ణోర రాటనుస్త్రై
 ణ ॥ దర్శైఘంసూర్జ్యదేశికః ॥ ౭ ॥ గర్భాద్వారేతిమస్త్రైణ గోమయే
 వానులెపయేత్ । ఆపఉదంతు మస్త్రైణ సుభాచూడైః కరలంకృతిః ॥
 దేవస్యత్వేతి మస్త్రైణానికీరేదక్షతాంక్షితా । గ్రీష్ణోహేమస్త్రమస్త్రై
 ణ ధాన్యపీఠం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౮ ॥ శన్నోదేవీతి మస్త్రైణ శతప
 త్రిం చతుర్తిశి । వ్రాతారమిత మస్త్రైణ మధ్యేనక్షంబ సంలిఖేత్ ॥
 ధననాగేతి మస్త్రైణ ఉర్ధ్వందర్శైః పరిస్తరేత్ । మూర్ధానవితి
 మస్త్రైణ నమసుగ్రాహ్యమృపంతతః ॥ ౧౦ ॥ తత్రకొణచతుషో
 తు న్యసెన్ద్రీపచతుష్టయమ్ । వాచయేస్వస్తిపుణ్యాహం తతోదేశి
 కస్తతః ॥ ౧౧ ॥ త్కలైఃపోక్షయేద్భేరిమాపఉదంతు మస్త్రై
 ణః । అగ్నిరాయుష్షమస్త్రైణ పోక్షయేత్సర్వవాద్యకాః ॥ ౧౨ ॥
 అర్యమాయేతి తద్భేరిం విన్యసేద్ధాన్యవిప్రతే । ఆర్ఘ్యార్షే శక్తివి
 కరం వహన్న కాపాశసంభ్రమమ్ ॥ ౧౩ ॥ యామ్యేతు మధ్యం
 గస్త్రీం వంశయుక్తాంతు యాతుజిక్ । వారుణ్యాంచ మృదక్తంచ
 దుష్టవాకాః హ్రీస్యమర్దఖాః ॥ ౧౪ ॥ వాయువ్యే ఝల్లరీం న్యస్య
 కాంస్యతాశసమన్వితమ్ । పటహం హ్రీస్యపటహం సోమేదుష్టక
 సంయుతమ్ ॥ ౧౫ ॥ విశావ్యాం దుష్టకాంఝల్లీం వాస్త్రపుణ్డాస

॥ ధాన్యపీఠం ప్రకల్పయేత్ । శన్నోదేవీతి మస్త్రైణ గోమ
 యే వానులెపయేత్ ॥ ఆపఉదంతు మస్త్రైణ సుభాచూడైః కరలంకృ
 తః । దేవస్యత్వేతి మస్త్రైణ ఉర్ధ్వందర్శైః పరిస్తరేత్ ॥ మూర్ధా
 నవితి మస్త్రైణ నమసుగ్రాహ్యమృపంతతః । త్కలైః త్రాస్తరేద్యశ్యతే ।

మన్వితామ్ । తహంబాహ్యేతు విప్రీన్వా దక్షిణే గణగజవామ్ ।
 న్యసేత్తజ్జళగానాథం తత్పర్వే మన్త్రీగాయకాః । నర్తకాన
 గ్రతస్థాప్య ఉత్తరే వన్తిబృహతాః ॥ ౧౮ ॥ స్వస్వస్థానేషు సం
 స్థాప్య అన్యాన్వే వాద్యకౌవిదాః । ఏవం క్రమేణ సంస్థాప్యస
 మ్భవానుగుణంద్విజాః ॥ ౧౯ ॥ గరుడస్థానమాసాద్య అన్యైర్దైవ్య
 ద్దామిరన్తిమైః । ఆరాధ్య గరుడంపూర్వం భేరిపార్శ్వం సమాశ్ర
 యేత్ ॥ ౨౦ ॥ వాససావేష్టయేద్భేరిం యథా విత్తానుసారతః ।
 శబ్దపిగ్రహమాకాశం భేర్యాం సంసృజ్య పూజయేత్ ॥ ౨౧ ॥
 భేరినుభ్యే తతోవిష్ణుం పూజయేద్ద్విష్ణుమన్త్రీః । బ్రహ్మాణం ద
 క్షిణైర్భ్రష్ట రుద్రనుభ్యోర్భ్రష్టవామకే ॥ ౨౨ ॥ కొణం తక్షిణై
 స్థాప్య వాయుం తత్ర సుపూజయేత్ । శభైశుః స్థునుభ్యోర్భ్రష్టా
 హాభేషు సరస్వతీమ్ ॥ ౨౩ ॥ మందోష్పిష్టునుభ్యోర్భ్రష్ట తన్త్రీయం
 గండర్వమర్చయేత్ । మృదజ్యై రుద్రనుభ్యోర్భ్రష్ట వణ్ముఖం శుష్టుకేషు
 చ ॥ ౨౪ ॥ హ్రీస్వమర్దళవాద్యేషు మేదినించ సమర్చయేత్ ।
 రుద్లగాయం విష్ణునుభ్యోర్భ్రష్ట బ్రహ్మాణం కాంస్యతాళకే ॥ ౨౫ ॥ ప
 లహేషు శ్రియందేపిం ఘణ్టాయాంతు సరస్వతీమ్ । అనేయేషు సర్వ
 వాద్యేషు విష్ణుమేవ సమర్చయేత్ ॥ ౨౬ ॥ భేర్యాది సర్వవా
 గాయని యజేదేవంగుగుస్వయిమ్ । తత్రాలె వారివనితాః పుష్ప
 జ్జాలినమన్వితాః ॥ ౨౭ ॥ భేర్యాద్వై తానిపుష్పాణి వికిరేయన్ముదా
 న్వితాః । తతఃపారశవం స్నాతం దర్భపాణిమలంకృతిమ్ ॥ ౨౮ ॥
 ఉపవీతాదిసంయుక్తం పశ్చిమంసాగరశాలినమ్ । భగవద్భక్తీసం
 యుక్తమగ్రతఃస్థాప్యపీఠయేత్ ॥ ౨౯ ॥ అస్త్రేణ హ్రీక్షయేన్న
 శ్చాద్ధర్మతోయేన తత్పరమ్ । ముహూర్తే శోభనేప్రాప్తే భేరిమే
 నం ప్రపూజితామ్ ॥ ౩౦ ॥ కొణేన తాడయేన్నూర్తిత్రయం ధ్యాయ
 యా గురుస్వయిమ్ । తద్విష్టోరితి మన్త్రేణ ప్రథమం తాడనం

భవేత్ || ౩౧ || బ్రహ్మజజ్ఞానమస్త్రీణ ద్వితీయం తాడనంభవేత్ |
కస్తుద్రాయేతి మస్త్రీణ త్పతీయం తాడనంభవేత్ || ౩౨ || త్రి
స్థానాదిషు దేవానాం త్రిధావై తేనతాడయేత్ | తతః పారాశవ
స్తాంతు నహా భేరిమలంకృతామ్ || ౩౩ || ప్రథమం వామహస్తైన
త్రిధాసంతాడనం చరేత్ | దక్షిణేన తతస్సమ్యక్తథా సంతాడయే
త్త్రిధా || ౩౪ || ప్రథమం శ్శబ్దనాదంతు ద్వితీయం కాహశస్వనమ్ |
త్యోమిం తాడనంప్రోక్తం క్రమేణైవంహి కారయేత్ || ౩౫ || దేవ
తాహ్వనవేథాయాం సర్వవాద్యాని ఘోషయేత్ | దేవతా వాహి
నీంగాధాం సంస్కృతాం ప్రాకృతాంశువా || ౩౬ || ద్రావిడిం
వాయుభేచ్ఛాతస్తదాసంశ్రోయేద్ద్విభుమ్ | తతాః ల దేవతాన్య
త్తం తత్తద్దితాది సంయుతమ్ || ౩౭ || దర్శయద్దేవదేవస్య దేవతా
నాం సుశృప్తయే | తతస్తుదాస్సవచ్ఛివ్బం దేవీభ్యాం సహ దేశి
కః || ౩౮ || యానమాగోప్య సున్యథమలంకృత్యవిశేషతః | బ
లివిన్బుపురస్కంతు యావ్రామూర్తినానస్తరిమ్ || ౩౯ || భ్రామ
యేశ్శ్రీమయో గైవ వాద్యఘోషపురస్సామ్ | సర్వైస్వపరిజనైస్సా
న్దం బలిదానపురస్కరమ్ | పాయసం ద్రోణమానంతు సమాదా
యాభపాత్రణః || ౪౦ || తథాన్యగ్ధమాల్యాని ధూపం తాం
బూలమెవచ | ప్రాసాదద్వారమారభ్య బహిర్ద్వారావసాన
కమ్ || ౪౧ || ఆవృణిష్యపి సర్వాసు వీధ్యావరణపశ్చిమమ్ |
బలింప్రదాయ పిధినా గీతన్వత్తాది సంయుతమ్ || ౪౨ || తతః ప్రవే
శ్యగ్రామంతు పూర్వస్యాం దిశి సంస్థితః | దేవతావాహనం కు
ర్యాత్ప్రాజ్ఞుభో దేశికస్వయమ్ || ౪౩ || తత్పుత్రస్తన్యశిష్యో
వా స్వరేణోచ్ఛతరేణతు | ఆగచ్ఛతామరగణాః ప్రాగాశంయే
ధిశేరతే || ౪౪ || విరూపాశ్చ సుకూపాశ్చ సపర్యాముద్యతామి
మామ్ | గృహీత్వాపాస్తునన్వప్తాః కుముదస్యానుయానినః ||

మహాంతిమముపాయాస్తు ప్రీతాస్తైభ్యో నమోస్తువః । అనేన మ
 వ్రైణావాహ్య కుముదం నగణంతతః ॥ ౪౬ ॥ అర్ఘ్యాలెవన మా
 ల్యాని ధూపంతోయం యథాక్రమమ్ । పాయసాన్నం పునస్తోయం
 తాంబూలంచ ప్రదాపయేత్ ॥ ౪౭ ॥ పశ్చాత్సంతోషయేద్రమ్యైర్క
 హద్భిశ్శుభ్రజైరవైః । తదియ తాశనశ్శీత నృతైశ్చాపి తతః పరమ్ ॥
 ఆగచ్ఛతాసురగణా యోగ్నాశామధిశేరతే । భీమాభీకుముఖారౌ
 ద్రాస్సపర్యాముద్యతామిమామ్ ॥ ౪౮ ॥ గృహీత్వాపాంతు న
 స్తృప్తాః కుముదాక్షానుయాయినః । మహాంతిమముపాయాస్తు
 ప్రీతాస్తైభ్యో నమోస్తువః ॥ ౪౯ ॥ అనేనకుముదాక్షుంతు సమావా
 హ్య గణాధిపమ్ । ప్రాగ్వత్సం తోషయిత్వాతు తనస్సంప్రాప్య
 యామ్యదిక్ ॥ ౫౦ ॥ ఆగచ్ఛతాం పితృగణా యామ్యాశాం యో
 ధిశేరతే । దారుణాదారుణాచారాస్సపర్యాముద్యతామిమామ్ ॥
 గృహీత్వాపాంతు నస్తృప్తాఃపుణ్డరీ కానుయాయినః । మహాంతి
 మముపాయాస్తు ప్రీతాస్తైభ్యో నమోస్తువః ॥ ౫౩ ॥ అనేన పుణ్డ
 రీకాఖ్యం సమావాహ్యగణేశ్వరమ్ । క్రమేణ పూజయిత్వాఋగ
 త్వావై యాతుధానదిక్ ॥ ౫౪ ॥ ఆగచ్ఛతాం యాతుగణాః యా
 త్వాశాం యేధిశేరతే । క్రవ్యాశినఃకూరధియిస్సపర్యాముద్యతా
 మిమామ్ ॥ ౫౫ ॥ గృహీత్వాపాస్తు నస్తృప్తాః వామనస్యాను
 యాయినః । మహాంతిమముపాయాస్తు ప్రీతాస్తైభ్యో నమోస్తు
 వః ॥ ౫౬ ॥ ఇత్యావాహ్య గణేశంతు వామనంపూజయేత్క్రామా
 త్ । వారుణాశాం తతోగత్వా శబుకగ్ధం గణేశ్వరమ్ ॥ ౫౭ ॥
 ఆగచ్ఛతాహి ప్రథమాః ప్రతీచీం యేధిశేరతే । మహావిషా దన్దశూ
 కాస్సపర్యాముద్యతామిమామ్ ॥ ౫౮ ॥ గృహీత్వాపాంతు నస్తృ
 ప్తాశ్శబుకగ్ధానుయాయినః । మహాంతిమముపాయాస్తు ప్రీతా
 స్తైభ్యో నమోస్తువః ॥ ౫౯ ॥ ఇత్యావాహ్య యజైత్ప్రీగ్వశ్చ

శ్వాశం ప్రాప్య వాయుదిక్ । ఆయాన్తు గర్భర్షణాః వాయ్వా
శాం యేధిశేరతే ॥ ౬౦ ॥ సన్దర్శనా భీచువేగాస్సపర్యాముద్యతా
మిమామ్ । గృహీత్వాపాంతు నస్తృప్తాస్సర్వనేత్రానుయాయినః ॥
మహాంత్యమముపాయాన్తు ప్రీతాస్తేభ్యోనమోస్తువః । అనేనా
వాహ్యసగణంసర్వనేత్రంతు తోషయేత్ ॥ ౬౧ ॥ తతస్సోమదిశం
గత్వా సముఖంతు గణాధిపమ్ । ఆగచ్ఛతాం యక్షగణా ఉదీపీం
యేధిశేరతే ॥ ౬౩ ॥ ఓరూపా దణ్డహస్తాశ్చ సపర్యాముద్యతా
మిమామ్ । గృహీత్వాపాన్తు నస్తృప్తాస్సముఖస్యానుయాయినః ॥ ౬౪ ॥
మహాంత్యమముపాయాన్తు ప్రీతాస్తేభ్యోనమోస్తు
వః । ఇహమన్త్రేణచావాహ్య తోషయేత్సూర్వవక్ష్యమా ॥ ౬౫ ॥
ఋశ్మిశ్చదిశం గత్వా గణేశం సువ్రహ్మిణమ్ । ఆయాంతు పిశాచగ
ణా చుశాశాం యేధిశేరతే ॥ ౬౬ ॥ సశూలాయుధహస్తాశ్చ స
పర్యాముద్యతామిమామ్ । గృహీత్వాపాన్తు నస్తృప్తాస్సప్రకీప్తా
నుయాయినః ॥ ౬౭ ॥ మహాంత్యమముపాయాన్తు ప్రీతాస్తేభ్యో
నమోస్తువః । మన్త్రేణావాహ్యసంపూజ్య గత్వావైగ్రామమధ్య
గః ॥ ౬౮ ॥ తత్రచావాహయేదూర్ధ్వే పృశ్నిగర్భంగణేశ్వరమ్ ।
ఆగచ్ఛతాం సిద్ధగణాః గగనంయేధిశేరతే ॥ ౬౯ ॥ శుచిమతయశ్శు
చయస్సపర్యాముద్యతామిమామ్ । గృహీత్వాపాన్తు నస్తృప్తాః
పృశ్నిగర్భానుయాయినః ॥ ౭౦ ॥ మహాంత్యమముపాయాన్తు ప్ర
తాస్తేభ్యోనమోస్తువః । ఆవాహ్య తోషయిత్వాతు అధస్తాన్తానపం
తతః ॥ ౭౧ ॥ ఆగచ్ఛతాధరగణాః పృథివీంయేధిశేరతే । బహు
రూపా బహుజ్ఞానాస్సపర్యాముద్యతామిమామ్ ॥ ౭౨ ॥ గృహీ
త్వాపాన్తు నస్తృప్తాః మానవస్యానుయాయినః । మహాన్త్విమము
పాయాన్తు ప్రీతాస్తేభ్యోనమోస్తువః ॥ ౭౩ ॥ ఆవాహ్య తోష
యేత్పాగ్విశ్రామాత్కృత్వావసానకమ్ । తృప్తయేసర్వభూతా

నాం బలిశేషం తతఃక్రిపేత్ # ౭౪ || బలిదానేతు పూర్వాదివైవ
స్వతదిగన్వినమ్ | ఆచార్యః ప్రాజ్ఞుః సిద్ధిత్వా కుర్యాదావాహనాది
కమ్ || ౭౫ || యత్వాది త్రితయేకుర్యాత్పూర్వోద్దితముదజ్ఞుః |
సామేశద్వియే గ్రామముధ్యేపి ప్రాజ్ఞుభోభవేత్ || ౭౬ || సమ
తాశస్తథాబద్ధతాలోవై శృజ్జిణీతథా | మల్లతాలోమక్లశ్చ జయ
తాశస్తభద్రకః || ౭౭ || ధకీరీసంజ్ఞితస్తాలో బ్రహ్మతాశస్తభైవ
చ | అనన్తతాశస్త్యేతే దశతాల్లాసకీర్తితాః || ౭౮ || కుముదాదిగ
ణేశానాం దశానాం క్రమశోద్విజాః | పద్మనభోచగాద్ధారో మధ్య
మఃపశ్చనుస్తథా || ౭౯ || ధైవతశ్చైవనిషదో ధైవతోమధ్యనుస్త
థా | పశ్చనుశ్చ క్రిమేణేవ కథితాసుర్మృశిన్నగః || ౮౦ || గా
ద్ధారరాగఃకాలాఖ్యుఃకాశికో నలభాపికః | శ్రీగానుదశ్చ తతే
శీదక్షరాగస్తభైవచ || ౮౧ || చాలాపాణ్యభిధో గాగో వేఘరాగ
శ్చపశ్చనుః | ఇత్యేతేకుముదాదీనాం దశరాగాసకీర్తితాః ||
ఃలాసం సర్వతోభద్రం ఘేటకం చక్రిమణ్డలమ్ | కాన్తాంకుటినుంపృ
స్థకుట్టినుం కటిబద్ధనమ్ || ౮౨ || వానుజానూర్ధ్వస్పృశ్చంతుఆదిహం
చవ్యయిం పునః | పతేన్మత్తవిశేషాశ్చ కుముదాదేన్ద్రమాత్స్పృ
తాః || ౮౩ || పతేహ్యవృతిదేవానాం క్రమాత్తాలాదయఃస్పృతాః |
అన్యేషాం సర్వదేవానాం తాలోభద్రఃప్రశస్యతే || ౮౪ || భవే
ద్గుడుకాశస్త్రు పక్షీశస్యతుమధ్యనుః | స్వరోరాగస్త్రు శౌభస్యాన్ను
స్తంవై పిష్ఠుకాస్తకమ్ || ౮౫ || పిఘ్నారేర్ణయతాశంస్యాన్నుస్తం
స్వస్తికమువ్యతే | ఋషభస్త్రు స్వరఃపోక్తో వరాటీరాగపవచ || ౮౬ ||
భేరితాడనపూర్వంతు దేవతావాహనంచరేత్ | ఘోషయేర్గరుడం
తాశస్త్రరాఘేతువైదిశః || ౮౭ || తతాకాలే దేశికేద్ద్రేణ స్వ
యంసంసకృతగాధయా | అన్యేచతుర్ముఖముఖా ఆహూతవ్యాసు
రుద్గణాః || ౮౮ || దేవస్యోత్సవసేవార్థం తథాన్యేభగవద్గణాః |

తథా న్యేభగవద్భక్తాజనాస్తత్పాదసంవిసః || ౯౦ || యచ్చాగురో
 రసునుతైర్భగవద్భక్తిబృంహితైః | ఆహ్వతవ్యాస్త్రతైర్విప్రైర్విస్వ
 యాగాయధాద్విజాః || ౯౧ || పవంగ్రామం పరిభ్రామ్య ప్రా
 సాదం సంప్రవిశ్యతు | గరుడస్థానమాసాద్య తోవయిత్వా ఖగద్వ
 జమ్ || ౯౨ || తాథాదిక్షేస్తతస్తేనం పవ్యకేనంతు తోపయేత్ |
 తశస్తుచాత్సనంబిన్సుం యాగశాలాం ప్రవేశయేత్ || ౯౩ || వక్ష్య
 మాణస్రకారేణ సర్వలక్షణసంయుతామ్ | ప్రథమావరణేవాపి ద్వితీ
 యానరణేపివా || ౯౪ || తృతీయావరణాదౌవా యథాభిమతేదిగ్గ
 తామ్ | తథాప్రాగావనాంయద్వా యథాభిమతేదిబ్జుఖామ్ || ౯౫ ||
 పకద్వారాం చతుర్ద్వారాం యద్వాద్వారద్వయాన్నితామ్ | భిత్తి
 యుక్తానుయుక్తాంవా కొణభిత్తిసగున్వితామ్ || ౯౬ || క్షిప్రకర్మప్ర
 సిద్ధ్యర్థం కేవలంవాప్రపాకృతమ్ | ధూనున్వినునోపేతాం మధ్యే
 వేదిపనున్వితామ్ || ౯౭ || తమాద్వై హోమకుణ్డంతు సచతుర్మైఖలం
 భవేత్ | మేఖలాశ్రయయుక్తంవా ద్విమేఖలమథాపివా || ౯౮ ||
 లక్షైకిమేఖలంవాపి చతురశ్రంసలక్షణమ్ | తత్పూర్వే కుణ్డలోపే
 తాం వహ్నోదీపఘటాన్నితామ్ || ౯౯ || పశ్చిమేఽదిపసంయుక్తా
 ముస్తైరేచాదుగ్నైర్యతామ్ | ఈశాన్యేకున్భసంయుక్తాం సర్వోప
 కరణైగున్వితామ్ || ౧౦౦ || అలంకృతాం పితానాన్వైస్తోరణధ్వజ
 శోభితామ్ | పవంవిధాం యాగశాలాం ప్రవిశ్యగురుస్తమః || ౧౦౧ ||
 పౌర్ణికప్రత్యక్షుఖాయోజ్య ఋజ్జుయాస్వాసనేషుచ | దక్షిణేచ
 ఉదగ్నక్రాన్యజుర్వేదాంశ్చయోజయేత్ || ౧౦౨ || ప్రాజ్ఞుఖా
 న్పశ్చిమేభాగేన సామగ్ర్యాన్నివేశయేత్ | సహచైకాయనైర్వి
 ప్రేయ్యుర్తిసంజ్ఞోపలక్షితైః || ౧౦౩ || దిశ్శూత్రరస్యాంచ తతో
 నిత్యకర్మపరాయణాః | నివేశ్యాథర్వవేదజ్ఞాన్ సర్వాద్యద్విక

||స్తో|| * వి. బసంయుక్తా శ్చ సామజ్ఞాన్నివివేశ్యచ

సభ్యాయా ॥ ౧౦౪ ॥ ప్రవర్తితే వేదఘోషే వాద్యఘోషే చ
 భావ్యాతః । ప్రవిశ్య కలశస్థానం సమీపేతువరాసనే ॥ ౧౦౫ ॥
 ప్రాక్షుఖసంస్కరన్నత్త్రం పూర్వవద్యాప్తిభావితే । ఉపవిశ్య
 యథాన్యాయమన్తర్యాగాన్తనూచరేత్ ॥ ౧౦౬ ॥ కథాదిశుద్ధి
 పూర్వంతు పశ్చాద్ఘోషకల్పనమ్ । స్రాగ్వస్రాత్వా తతోభ్య
 ర్ష్య మన్తస్థానంతు దేహగమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ పుణ్యాహం వాచయి
 త్వాతు ప్రోక్షయేత్సర్వసాధనమ్ । ద్వాన్వాయుపూర్వం కలశౌ సా
 న్తగౌరాజతౌతువా ॥ ౧౦౮ ॥ తామ్రజౌమృణ్మయీ వాఢ సాపిఢా
 నాసపల్లవా । ఫలరత్నాద్వికైర్యుక్తా సూత్రేణ పరిశేష్టితా ॥ ౧౦౯ ॥
 శాలిపీఠపరిస్థాప్య ప్రతద్వారంతు పార్శ్వయోః । ద్వారయాగం
 తతఃకుర్యాత్సూక్ష్మామృతైరిపశ్చిమమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ అష్ట్యలెపన
 మాల్యైశ్చ ధూపైర్గుగ్ధుశమిశ్రితైః । అథాదాయ ద్భంభం శుభ్ర మెక
 రూపంచ నిర్వ్రజమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ కుమ్భంచ మృణ్మయింరన్యం
 సావగ్ధంవాఢరాజతమ్ । రత్నహాటకస్పర్శస్థఫలసర్వోషణీయతమ్ ॥
 శుభపాదప శౌఖాభ్యుపప్తస్పర్శస్థధూషితమ్ । గాఢితోదక సంపూ
 గ్ధం వారిధారాన్వితంచవమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ చన్దనాద్యనులిప్తచ పరి
 తస్పాక్షతార్పితమ్ । వేష్టితం పరితస్మాత్ప్రైర్వికిర్యోపరి తన్వ
 సెత్ ॥ ౧౧౪ ॥ తద్దేవతాశరీరంతు పశ్యేదమలవర్పనమ్ । సా
 ద్ద్రైణ చక్రమస్త్రైణ మన్తస్త్రియేదభవర్దనమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ పూర్వో
 క్తద్రవ్యసంయుక్తాం పరితస్మాత్ప్రశేష్టితామ్ । ఆవాహ్యమన్త్ర
 వాఢస్య దక్షిణేకలశోత్తరే ॥ ౧౧౬ ॥ విన్యస్య పరితస్త్రస్థాప
 యేఘాలశాష్టకమ్ । సపల్లవం సాపిఢానం సూత్రేణ పరిశేష్టితం ॥
 కుమ్భమధ్యే ఘోష్య పశ్చాదాసనంపరికల్పయ । తన్నధ్యేపుణ్డరీ
 కాక్షం సమావాహ్యవిధానతః ॥ ౧౧౮ ॥ సన్నిధిం సన్నిరోధాది

శ్రీ. ప్రాగ్వచాసనం

భోగయానావసానకమ్ । పూర్వవత్సకలంకృత్వా తస్య దక్షిణదిగ్
 తమ్ ॥ ౧౧౯ ॥ అస్త్రవిగ్రహరూపంచ ధ్యాత్వాభ్యర్చ్యయిథాపిధి
 ధ్వంసయంతంచ విఘ్నానాం జాలం కర్తావసానకమ్ ॥ ౧౨౦ ॥ అష్టా
 సు తత్రకుమ్భేషు పరిగ్రహాపి లేషుచ । వాసుదేవాదయఃపూజాఽఽ
 ప్రభవాప్యయయోగతః ॥ ౧౨౧ ॥ ఇదముభ్యర్థయేద్దేవం సాస్త్రం
 బధ్ధాఙ్గిస్థిఃః । యా గాలయంహివిశ్వేశ గృహాణరచితం మయా ॥
 ఆసయాప్తిం భజవిభౌ క్రియాక్తానాంచ సన్నిధిమ్ । తతోస్త్రోదక
 ధారాంచాఽప్యవిచ్చిన్నాభిత్తికాంచయేత్ ॥ ౧౨౩ ॥ ప్రదక్షిణ
 న ప్రాగ్భావం తత్తానాం తంచ తత్ప్రరేత్ । అభవేశానది
 గ్భాగాత్తివదాంతం ద్విజ్జోత్తిమాః ॥ ౧౨౪ ॥ వృక్షతఃకలశం
 భ్రాన్యశుల్యకాలంతువాప్యభక్ । కలశం వర్ధనీయక్తం విన్యస్య
 వికోద్ధ్వగమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ అర్చ్యగానం తయోఽఽకృత్వాపుషాద్దేవ్య
 పూరయేశునః । అస్త్రేణవస్త్రీయగ్గుంతుఆహశంచాభిమస్త్రీ
 షే ॥ ౧౨౬ ॥ యాసాధినాసినంకృత్వా తానుభౌ పరివేష్ట్యచ ।
 అభవా భద్రపీఠంశు విన్యసేద్వికోద్ధ్వగమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ సాస్త్రం
 హిమస్త్రీకలశంశ్రాధారగతంన్యసేత్ । చతుస్త్రీద్వైకభావై
 గ్వా శాలిభిర్విస్తరేకృతే ॥ ౧౨౮ ॥ తావన్మానాంస్తదధాంవా తయా
 వై శణ్ణులాన్యసేత్ । తత్తానాంస్తతసమాన్వాపి తనూర్ద్వై ప
 న్యసేత్తీలా ॥ ౧౨౯ ॥ తనూర్ద్వైచావతంవస్త్రీయగ్గుమాస్
 ర్యవైశుభమ్ । కలశం వర్ధనీయక్తం తనూర్ద్వైవాపి విన్యసేత్ ॥
 శ్రాగ్వాత్సాస్త్రంతు దేవేశనాసనాది క్రమాద్యజేత్ । వ్యాపా
 రమాచరెద్దివ్యం శున్నుకేచ స్మరణవిభుమ్ ॥ ౧౩౦ ॥ నానిశంయు
 జ్యతే యస్తాత్తస్తాదేహాప్రతిక్రియా । విభావ్య మన్త్రిణాకామ్ని
 అస్త్రంరక్షార్థమేవహి ॥ ౧౩౧ ॥ తతోమణ్ణులవేదింతు సమాపా

శ్రీ. చిచ్ఛాం భక్తిగాం నయేత్

ద్యవదేశికః । ఉపలిపావ్యకథాభాగం సామృషా గౌమయేనతు ॥
 తత్రనుణ్డలనాలెఖ్యం సూత్రయిత్యా యథావిధి । తద్విధానంవిశే
 షేణ శృణుభ్యం మునిపుణ్డనాః ॥ ౧౩౪ ॥ సంసాధ్యయిష్టియోగేన
 సూత్రాత్పూర్వాపరేపురా । తద్విద్యయాస్తరే దద్యాత్పశ్యే
 సూత్రచతుష్టకమ్ ॥ ౧౩౫ ॥ సమాంశేన ద్విధాకృత్వా స్ఫుటంమ
 ధ్యాత్తదస్త్యచ । పాథితేనార్థమానేన ప్రాకృప్రత్యక్ష్ణేన తస్మ
 నా ॥ ౧౩౬ ॥ దక్షిణోత్తరభాగాభ్యాం సముత్పద్యవతుష్టకౌ
 సూత్రం పూర్వావరసనుం కృత్వా తదుపరిక్షిపేత్ ॥ ౧౩౭ ॥ పు
 నరద్ధసనుందిక్షు దత్వా కొణచతుష్టయమ్ । చతుష్టకవతుషేణ
 నయేద్వ్యక్తిం ప్రసార్యవై ॥ ౧౩౮ ॥ సనుంసూత్రవశుష్కంచ చ
 తురిశ్రాశ్చిస్థయే । తద్విభజ్యాస్తదశేభిశ్చతుర్ముఖైఃపదేనస్మైః ॥
 క్షిపేత్సూత్రగణంతత్ర ఘటికారేణ రిజ్జిమ్ । మధ్యేపద్మావసీంకు
 ర్వాద్భాగపక్షిగ్రయేక్రమాత్ ॥ ౧౪౦ ॥ తద్యసింసదపక్ష్యావ
 ను పీతసుష్టదగన్వితమ్ । తస్యభాగ్య చతుషాధ్యం దిక్పతుష్కం
 ప్రకల్ప్యచ ॥ ౧౪౧ ॥ విదిక్పతుష్కం త్రోపదం పక్ష్యావ్యపీతప్రదక్షి
 ణమ్ । ప్రదక్షిణక్షితే గ్భాహ్యోచ్చతుష్కందిక్పతుష్టయాత్ ॥ ౧౪౨ ॥
 చతుష్టాంతు చతుష్టాంతు బాహ్యోగ్భాహ్యోద్వయంద్వయమ్ । శో
 భయిత్యాతు తద్భాహ్యోచ్చతుష్కాద్వారసిద్ధయే ॥ ౧౪౩ ॥ చతుష్టయ
 క్రమేణైవ భూయోవిత్సుపదంపదమ్ । సబాహ్యోభ్యన్తరగతం శోభ
 నీయం ప్రయత్నైః ॥ ౧౪౪ ॥ పునస్సర్వపదాభ్యాంతు షట్కం మ
 ట్కంతు చాన్తరాత్ । సంమార్జ్యపూర్ణశోభార్థం తత్ర రక్తోత్పలా
 స్టకమ్ ॥ ౧౪౫ ॥ యథాదిత్సుస్థితంకుర్యాత్పూజనాయ దివాకపా
 మ్ । బాహ్యోష్ఠపదపద్మాత్పుత్రేణిత్రేణితు లాపయేత్ ॥ ౧౪౬ ॥ త్ర
 యాణామన్తరస్థంయత్పదమేకాత్తతాం నయేత్ । ఉపశోభంతుతం

శ్చ చతుష్కోతం

విద్ధి కు ర్వాన్నిలాబ్జభూషితమ్ || ౧౪౨ || పశ్చిమం పశ్చిమం కొ
 నాద్వికౌనీత్వాలయంపురా । శైషేషకొణంతు నిర్వర్త్య పాస్తరం
 చ తతోబహిః || ౧౪౩ || ద ద్యాత్సూత్రత్రయంచైవ మధ్యేభకమలం
 లిఖత్ । సచక్రమష్టపత్రంతు తస్యలక్షణముచ్యతే || ౧౪౪ || షట్త్రిం
 శతోగ్రాహ్యనుధ్యేతు శబుకం సంస్థాపయిత్పతః । సూత్రభ్రమైస్తు
 సుపనుం కు గాన్వృణ్ణలపశ్చిమమ్ || ౧౪౫ || తేహ్వాద్యం మణ్ణలం
 మన్యై భ వేద్వై కర్ణి కాస్పదమ్ । ద్వితీయం మణ్ణలం త్రైధాభక్త్వా
 సూత్రభ్రమైషునః || ౧౪౬ || తేహ్వాద్యం కేసరస్థానం ద్వితీ
 యం దళమణ్ణలమ్ । తృతీయం తత్సూన ప్రైధా భక్తం నాభిలోయం
 చ శేత్ || ౧౪౭ || నాభేన్బహిర్మణ్ణలయో ద్వాదశా గాణి కల్ప
 యేత్ । శస్పహిర్మణ్ణలం శ్వేకం నేమస్థానం ప్రకల్పయేత్ || ౧౪౮ ||
 క్షిప్తైవం వర్ణక్షేపూక్షేపూరిణీయం మహాజ్వలైః । ఉచ్చాగ్ర
 షణ్ణతాంపీతాం సవీణాం విద్ధి కర్ణి కామ్ || ౧౪౯ || రేఖాన్వితానివస్త్రా
 శ స గ్వాణి సుసితానిచ । కేసరశ్రీతయంకు గ్యాన్వై త్రైపత్రైరుణ
 ప్రసమ్ || ౧౫౦ || చల్లాన్త గాళనుసితం శ్వేతంపీతంచ పాటలమ్ ।
 నాభిశ్రయం క్రిమేణసాన్వక్ర క్షిన్ణాన్వ గాణిశు || ౧౫౧ || నేమె
 స్తు పూర్వభాగసాన్వితాన్వర్ణవిద్ధిస్సతోన్వినః । సితాని పీతకొణాని
 రక్తం తద్వికల్పశుప్తయమ్ || ౧౫౨ || రాజోపలప్రభావీధిపత్రమా
 ల్యాద్యలంకృతా । పశ్చిమాంశం వినాసర్వద్వా రాణ్యమ్ముజప
 త్రవత్ || ౧౫౩ || కృష్ణాని సర్వశోభాని ద్వారోద్దేశస్థితానిచ ।
 తదద్ధాకృతితుల్యాని ఉపశోభాని గర్భవత్ || ౧౫౪ || కొణాని కే
 సరాభాని సితశక్ణాన్వితానిచ । శోణహేమాది వర్ణంచ క్రమాద్రే
 ఖాగణంబహిః || ౧౫౫ || కృత్వైవమనుసన్ధాయ సర్వాత్పత్వేన
 దేహవత్ । రజాంసి విద్ధిభూతాని సితపీతాదికానిచ || ౧౫౬ ||
 తన్వత్ప్రాణ్యుపశోభాని శోభాని కరణానిచ । ఏవం సర్వాణి కొణా

ని సద్వారాణీన్ద్రియాణిచ ॥ ౧౬౨ ॥ బహిరావరణంయదైవోన
 త్వాద్యం త్రితయంహియత్ । మనస్సుచితతావీధీ గర్వః పీఠము
 దాహృతమ్ ॥ ౧౬౩ ॥ ధీఃపన్నం తదధిస్థాతా బీజాన్యా చిన్నయఃపు
 మాఁ । అమూర్తమీశ్వరశ్చాత్ర తిష్ఠత్యానన్దలక్షణః ॥ ౧౬౪ ॥ యి
 స్య సన్దర్శనాదేవ శశ్వద్భావఃప్రసీదతి । సనక్తానామసక్తానాం చ
 పుషాంతెకృతేసతి ॥ ౧౬౫ ॥ ప్రాయశోముక్తిభాజాంచ ఇహ
 జన్తేక శేషిణామ్ । దేవఆస్తేఽజ్ఞాణాంహిత్యా బహిరన్దర్శకర్మణా
 మ్ । ౧౬౬ ॥ అన్యథాదృష్టమాత్రాద్వై కథమాహ్లాదమేఽపి । అ
 న్నస్సంవేదనసమమస్తీత్వప్రకాపాదకమ్ ॥ ౧౬౭ ॥ యద్యథ్థలక్ష
 ణంతత్వం తత్తత్సర్వత్రసంధకమ్ । ఎస్తుత్వైవ గృహీత్వైవం మణ్డ
 లంపూర్వనిర్మితమ్ ॥ ౧౬౮ ॥ నామ్నాజ్జనాభిభవనం సర్వదాఃక
 త్తయింకరమ్ । తతస్తప్త్యాఃభోగప్రాగ్నదాసనం పరికల్పయచ ॥
 తన్నద్యే దేవదేవేశం సమాచాహ్య యథాపిధి । సన్నిధిం సన్నిగో
 థాదిభోగయాగావసానకమ్ ॥ ౧౭౦ ॥ సర్వంచ పూర్వచత్రా
 త్వా ఆసనాద్యైఃపురోదితైః । పూజయేజ్జపయజ్ఞాన్తం దేవేశం మ
 ణ్డలెగురుః ॥ ౧౭౧ ॥ మణ్డలె కుమ్భయాగేచ ప్రోక్షణం స్నాన
 మాచరెత్ । తతస్తుమూర్తివైస్సార్ధం గత్వావై బిమ్బసన్నిధమ్ ॥
 తస్రాసంపూజయేద్దేవం మహతావిభవేనతు । తతఃకుణ్డసమీపంతు గ
 త్వా దేశికసత్తమః ॥ ౧౭౩ ॥ కుణ్డంతశ్రావలంచాపి సంసకృత్యవి
 ధిసత్తతః । అగ్నౌ సన్దర్పణంకుర్వాద్యధోక్తవిధినావిభోః ॥ ౧౭౪ ॥
 సమిద్భిశ్చైవ నిత్యాభిఃకామ్యైశ్చైవ యథాక్రమమ్ । పూర్ణాహు
 త్యాదికంసర్వం ప్రాగ్నదేవ సమాచరెత్ ॥ ౧౭౫ ॥ నోత్సృజేష్ప
 రిధీఃదర్భా దేవాన్నోద్వాసయేత్తతః । ప్రత్యహం ధారియేద
 గ్నిం యావత్తీర్థదీనాన్తిమమ్ ॥ ౧౭౬ ॥ ఆహోరాత్రంప్రతిదినం
 జుహుయాదుక్తవర్తనా । తతో బిమ్బాన్తికం గత్వా కృత్వా

ఘోమని వేదనమ్ || ౧౭౭ || నర్వంతు సంప్రకానాంతం క్రమాత్కృ
 త్వా తతఃపరమ్ | విభవేనతి తైకుర్యాద్భూయస్సంపూజనంవిభాః||
 సోద్వారబలిందద్యాచ్చతుర్తిత్యుయథావిధి | తతఃప్రయాగగేహో
 త్తు దేవమన్తఃప్రవేశయేత్ || ౧౭౮ || తతఃసంపూజ్య దేవేశం
 రాత్రీశేషం సమాపయేత్ | అబురారోపణదినాతుష్పయాగది
 నాన్వినమ్ || ౧౮౦ || వ్రతంకుగ్యాచ్ఛేశికేష్టో దినద్వాదశకే క్ర
 మాత్ | స్నానార్చనాదికంకృత్వా పీత్వాతచ్చగణోదకమ్||౧౮౧||
 గణోదకసమయిక్తం జపేదష్టాక్షరంమనుమ్ | నైవేద్యప్రాశనం
 పూర్వం కుగ్యాన్నక్తాశనాద్విజాః || ౧౮౨ || జపేద్ద్వాదశనా
 మాని క్రమాద్వాచ్య మనుష్కరణ | ద్వితీయేదివసేప్రాప్తై దేవో
 మన్త్రీపణ్డనాః || ౧౮౩ || స్నానాది నిశ్చయిమాణ కర్వర్వస
 వామూర్తిషేః | నిత్యార్చనం విభోక్తకృత్వా విశేషేణయజ్జేష్టితః||
 ప్రతిశ్య యాగపదనం పూర్వోక్తిఃనినాగుః | కృత్వా ద్వాగా
 ర్చనాంతం గత్వా కుంభాస్య సన్నిధిమ్ || ౧౮౪ || కుంభేష్ట
 వణ్ణనైవ యజేద్దేవం యథావిధి | కుంభేష్ట వణ్ణతైవైవ పూర్వ
 యాశ్రాచ్రవంకృణిమ్ || ౧౮౬ || అన్యేమ్యురపి తిశ్చైవ పూజ
 నంతు సమాచరేత్ | నవర్యుషితదోషోస్తి తయోర్యస్మాన్మనీశ్వరాః||
 స్థలేభిష్టనిభేపూర్వే పూజనం నివృలంభవేత్ | యోజయిత్వాశు
 కుంభస్థై వర్తయేత్కణ్ణలంతతః || ౧౮౮ || సితాద్యైఃపావనై గ్నానే
 స్తసాకుమ్భే సమర్చయేత్ | యథావద్దేవదేవేశం పూజయేత్కణ్ణ
 తతః || ౧౮౯ || ఏవంకుమ్భేపి దోషాణాం సమ్భవే మునిపుణ్డవాః|
 తత్రస్థితం దేవదేవం వణ్ణతై యోజయేత్కరుః || ౧౯౦ || కుమ్భంసం
 శోధ్య భూయోపి సమ్పూజ్య విమలోద్భవైః | పూర్వవత్సమలంకృ
 త్య తత్రసమ్పూజయేద్విభుమ్ || ౧౯౧ || అథదేవగృహంగత్వా
 పుణ్డరీకాక్షమఘృతమ్ | ఆహ్లాజ్ఞనమసకృత్య పూజయేత్పురుషో

త్తనమ్ || ౧౯.౨ || అద్భుతలభనమాల్యైశ్చ ఘృతైరక్షాది సంయు
 తమ్ | తస్మాత్ యోగ్యమాహర్తుం పూజాన్తరనివేదితమ్ || ౧౯౩ ||
 పుష్పపూర్వం సమాగాయ శిరసాచాభనస్త్వతత్ | సమర్పయిష్వ
 శ్రేయస్య వ్యాస్త్రీనుస్త్రాభినున్త్రితైః || ౧౯౪ || సవీతం భగవ
 ద్విష్ణుం నిర్మలీకృత్యవారిభిః | ప్రాసాదం శోభయిత్వాతు దేవ
 దేవం సమర్పయేత్ || ౧౯౫ || సావైస్తు క్షీరపూర్వైర్వా ధా
 త్రఫలపురస్సరైః | యథాక్రమోపదిష్టైస్తు చావైరోఘ్నైరకృత్రి
 మైః || ౧౯౬ || ప్రదక్షిణప్రణామాంతం పశేషోస్సవమాచరేత్ |
 తత్రోయాగ్యహం గత్వా వహ్నిం సన్తర్పయేద్విభుమ్ || ౧౯౭ ||
 పూర్వోక్తవిధినాపశ్చాస్సంస్కృతే నాధనస్ననా | కరుం సం
 శ్రావయేచుల్యం హృదా క్షీరాజ్యశ్శులైః || ౧౯౮ || సముద్భృ
 త్యాజ్యపూతంతు ఓనివేద్యయథాక్రమమ్ | కలశస్థలవిర్భూతామే
 కాంశం జుహుయాత్తపః || ౧౯౯ || యగ్నా యాగసమాంమ్పా
 గ్నాన్వం సంపాధ్యవైచరుమ్ | కలశస్థలవిర్భూతాం క్రిమాత్కృ
 త్యాతు పూజనమ్ || ౨౦౦ || సర్వం ద్విజప్రదానాన్తం నహ్నిం స
 న్తర్పయేత్తపః | దత్వాపూర్ణాహుతిం పశ్చాత్కర్ణ్యాగ్నానబలి
 తిధా || ౨౦౧ || గత్వా బిన్బుసమీపంతు కృత్వా హేమాను నివేద
 నమ్ | బలిబిన్బుసుధాదాయ యాననూరోప్పవైతతః || ౨౦౨ ||
 అలంకుర్యాద్విశేషేణ వస్త్రాభిరణమాల్యకైః | వహేయుగ్భృ
 త్కాణాయానం ధ్యాయంతో విహగేశ్వరమ్ || ౨౦౩ || ప్రథమావృ
 త్తీమారభ్య రథ్యావరణపశ్చిమమ్ | ప్రదక్షిణక్రమేణేవ బలిదానపు
 ర్నస్సరిమ్ || ౨౦౪ || భ్రామయిత్వాతు దేవేశం తతో గ్రామేపి పూ
 ర్వవత్ | గ్రామవైష్ట్యాద్రిదియో గెన దిశాసు విదిశాసుచ || ౨౦౫ ||
 మధ్యేవ కుముదాదీనాం సగణానాం క్రమేణతు | వీతికాసుబలిం ద
 ద్యాన్నిర్మితాసు పురైవతు || ౨౦౬ || భూతలై గోమయాద్యేన

లెపితే వాయుధారుచి । దశానాం కుముదాదీనాం గణేశానాం ద్విజౌ
 త్తమాః ॥ ౨౦౭ ॥ ప్రణవాద్యైర్నమోనైస్తు స్వేష్టేష్టైర్నానుభిరే
 వచ । అర్ఘ్యం గంధం తథామాల్యం ధూపం గంధామ్బుపూర్వకమ్ ॥
 బలింభూయోజలంచాపి తామ్బూలం క్రమశోదయేత్ । నృత్తగీతా
 దికంసర్వం పూర్వవత్పరికల్పయేత్ ॥ ౨౦౮ ॥ ఏవం గ్రామబలిం
 కృత్వా బలివిఘ్నాగ్రణోగురుః । అనుక్తానాంచ సర్వేషాం గ్రామ
 నుక్షేయమనీశ్వరాః ॥ ౨౦౯ ॥ నమఃపారషదేభ్యశ్చేష్ట్యుక్త్యా శి
 వ్యబలింక్షిపేత్ । తతస్తు బలివిఘ్నంతుప్రవేశ్యాస్తర్జునీశ్వరాః ॥ ౨౧౦ ॥
 అభ్యర్చ్య శ్రమశాన్త్యర్థం స్వస్థానేసన్నివేశయేత్ । ఏవంకాలద్వ
 యేకుర్యాద్బలింతీర్థదినాన్తిమమ్ ॥ ౨౧౧ ॥ ఆరమ్భదినసేరాత్రా
 సనూప్తిదివసేఽపాని । బలిమేకం క్షిపేన్నభ్యదివసేషు బలిద్వయ
 మ్ ॥ ౨౧౨ ॥ ఏవం దివారజన్యాంచ నిత్యపూజాపురస్కరమ్ । వి
 శేషయజనంకుర్యాద్బల్యంతం దేశికౌత్తమః ॥ ౨౧౩ ॥ వాహనా
 రోహణం రాత్రా దివసే వాయుధారుచి । బల్యనై దేశికకకుర్యాత్త
 ద్విధానమిహోద్యతే ॥ ౨౧౪ ॥ యాత్రాబిఘ్నగతందేవం దేవీ
 భ్యంసహవావినా । అలబ్యత్యివిశేషేణ విచిత్రవసనేస్తథా ॥
 విపితైర్భూషణైశ్చాపి మాల్యైర్నానావిదైస్తథా । అలంకృతం వి
 శేషేణ యానం హేనూదినర్మితమ్ ॥ ౨౧౫ ॥ సనూనీయతు సం
 ప్రోక్త్య ధ్యాత్వా గగుడరూపిణమ్ । తన్ననైః సనుభ్యర్చ్య యా
 నమర్ఘ్యాదిభిస్తతః ॥ ౨౧౬ ॥ కృత్వాపుణ్యాహఘోషంచ శ్రుతి
 ఘోషసహస్వితమ్ । శక్త్యూర్వాదిసంయుక్తం ప్రాదక్షిణ్యక్రమే
 ణతు ॥ ౨౧౭ ॥ యానేతత్ర సనూరోష్య యాత్రామూర్తిగతం వి
 భుమ్ । దృశీకృత్యవిశేషేణ హ్యలంకుర్యాజ్జగత్ప్రభుమ్ ॥ ౨౧౮ ॥
 అస్థ్యైర్ద్యైర్పయిత్యాతు తాంబూలాదీన్నివేదయేత్ । వహీయు
 ర్బ్రాహ్మణాయానం ధ్యాత్యున్తోవిహగేశ్వరమ్ ॥ ౨౧౯ ॥ అథవా

వైష్ణవాశ్శుక్రా వహేయర్భక్తిసంయుతాః । గ్రామేవా నగరే
 వాపి పట్టణేవామునీశ్వరాః ॥ ౨౨౨ ॥ ప్రదక్షిణక్రమేణేవ పరిభ్రమ
 ణమాచరెత్ । బ్రాహ్మణైర్ధ్రువయమాణేశ్చ కింశ్చకోష్ఠీషధారి
 భిః ॥ ౨౨౩ ॥ మాక్తికైరాతపత్రైశ్చ మాయూరైశ్చ సుకోభ
 వైః । హేనుదణ్డసమాయుక్తైస్తాలవృత్తైస్తథాపిడైః ॥ ౨౨౩ ॥ ప
 ట్టజైర్విజైశ్చాపి చామరైశ్చ సితాసితైః । కేతుదణ్డైశ్చపిడైర్వై
 జయస్త్రీవిఘ్నపీఠైః ॥ ౨౨౪ ॥ కేవలైరిత్సదణ్డైశ్చ తథావైష్ణవైశ్చ
 ధీయతేః । పల్లవైశ్చవిజైర్విజైర్విణా వేణుస్వనైస్తథా ॥ ౨౨౫ ॥
 సుపర్ణశృంగైశ్చామైశ్చ తథావైష్ణవైశ్చస్వనైః । గణకాదేవనాసీభ
 స్తథానాగరికైర్జనైః ॥ ౨౨౬ ॥ పిష్టైర్వైశ్రలతాహస్తైఃకంఠైశ్చ
 స్థైశ్చభూషితైః । సుసుప్తఘోషనాత్రాణి వహద్భిఃపాశ్చైశ్చైశ్చథా ॥
 అనేకతనశ్శాస్త్రైర్దీర్ఘైరతనముజ్జ్వలైః । వాముకైశ్చైశ్చవితే వా
 త్రై హేమాదినిర్మితే ॥ ౨౨౭ ॥ పిన్వస్యదేవపుగ్తో వహద్భిఃపరి
 చ్ఛారతేః । యుగ్ధజుహ్వానువేదాంస్తు పఠద్భిఃపృష్ఠశస్థితైః ॥ ౨౨౮ ॥
 బ్రాహ్మణైర్దక్షిణేభాగే తథాచైకాయినీంశ్రుతమ్ । సహితాసన్వ
 తాదాశ్చ పఠద్భిర్భక్తిసంయుతైః ॥ ౨౨౯ ॥ వాసుదేవస్యమీ
 హాత్మ్యం కథయద్భిశ్చ సత్తతమ్ । వాసుదేవార్చనపరైస్సాన్వ
 తైఃపాశ్చరాత్రికైః ॥ ౨౩౦ ॥ వాసుతు సెతిహాసాని పురాణా
 నిస్తుతీరపి । నానాభాషాపరిచితా విష్ణు పారవ్యసూచకాః ॥ ౨౩౧ ॥
 పఠద్భిర్బ్రాహ్మణైర్భక్తైస్త్రైయన్తార్థవిచారిభిః । శాబ్దికైస్తాది
 క్తైశ్చైవ తథామాహూర్తికాదిభిః ॥ ౨౩౨ ॥ శత్రుచాస్త్రప్రస
 యంతు బ్రువాణేర్వినయాన్వితైః । గాయద్భిర్గ్రదేవస్య ద్రా
 విడిం శ్రుతిముత్తమామ్ ॥ ౨౩౩ ॥ తథాభాషాప్రబంధాంశ్చ గద్య
 పద్యాత్మకానిచ । తథాచవైష్ణవీర్భక్త్యా బ్రువాణేర్వైష్ణవోత్తమైః ॥

బ్రాహ్మణైః క్రమైర్వైశ్యేశ్చూద్రైశ్చ భగవత్పరైః । భగవద్ద
 ర్శనానక్తవిత్తైః ప్రణతశాలిభిః ॥ ౨౩౭ ॥ సెనయాసర్వతో ద్విక్షు
 చతుర్జబలాభ్యుగా । రాజో విత్తైః పరికైరైర్వైశ్చ పివిశైస్సహ ॥
 దేవం గ్రామాది పీఠీషు భ్రావయేత్సు ప్రవక్షీణమ్ । యాత్రాయాం
 నిర్తమానాయాం దేవదేవాయ భక్తితః ॥ ౨౩౮ ॥ ముఖనాసం స
 తాంబూలం బహుశోపివివేదయేత్ । దస్తనం శ్రమశాస్త్యర్థం కర్మా
 గాఢ్యైస్సుభాపిమ్ ॥ ౨౪౦ ॥ ప్రదద్యాద్దేవదేవాయ మాల్యాని
 విధాన్యపి । శిశులం తర్పణజలం నాళికేరజలాన్విణమ్ ॥ ౨౪౧ ॥
 త్రైవిశోస్తి నిమిత్తాని అన్యాన్యపి నివేదయేత్ । దిగష్టకేవ గ్రా
 మాదేస్సన్మధ్యేద పిశేషతః ॥ ౨౪౨ ॥ గోతైర్విష్టైర్విష్టైస్తస్త్రి
 వాన్యసనాన్విశైః । శిష్టభేరిన్పుండ్రాద్యైర్వైవేశం పరిశోషయేత్ ॥
 పవ దేవం పరిభ్రాన్య సయే గ్నాప్యోతునాన్తిపే । సమారోప్యన
 నావల్లై విష్ట కే జగతా పహిమ్ ॥ ౨౪౪ ॥ అర్ఘ్యం పాద్యం తథాచా
 నుం గన్ధమాన్యేవ దిషకమ్ । ధూపం నీరాజనం చైవ సమర్ప్యచ య
 థావిధి ॥ ౨౪౫ ॥ అధాన్నిజలంస్వచ్ఛనుపూపాణ్ స్ఫులికాన
 పి । తర్పణం నాళికేరోద్ధరిసనూచనుసంతథా ॥ ౨౪౬ ॥ ముఖవా
 స సనోపేతం తాంబూలంచ క్రిమేణశు । నివేద్య దేవదేవాయ
 ఉపహాగాంస్తు దద్యయేత్ ॥ ౨౪౭ ॥ పూజాకాలేషు సర్వత్ర ధూ
 సామాల్యాన్బుగార్పణమ్ । విసర్జనంచ తేషాంవై తథాచాభ్యవ
 హారికైః ॥ ౨౪౮ ॥ భోగైరభ్యర్చనంచైవ ఇతి కాలక్షయూచరె
 త్ । తత్సన్ద్యై దేవనుభిశ్చ స్తరేద్యవనికాపటమ్ ॥ ౨౪౯ ॥ తత్సన్తును
 బ్దిపాత్తస్తాత్పన్తిగా నైః ప్రవేశయేత్ । మహాపీతస్య పురోతో దేవను
 ద్యుచిభిర్భజేత్ ॥ ౨౫౦ ॥ అపూపానుపహాగాంశ్చ తామ్బూ
 లాదీన్నివేదయేత్ । దేవాగ్రీ చతురోవేదాణ్ పాతయేత్తదనస్తర
 మ్ ॥ ౨౫౧ ॥ పాతయేద్ద్రామిడించాపి స్తుతీం వైష్ణవనత్తివైః ।

శక్తమర్కతనాదైశ్చ నృత్రగీతాదిభిస్సహ ॥ ౧౫౨ ॥ భ్రామయద్దేవ
దేవేశం ప్రాదక్షిణ్యేన మర్కతమ్ । తతఃప్రవేశయేత్సన్తం మన్తం సో
పానమార్గతః ॥ ౧౫౩ ॥ తదానీం దేవదేవాయ తాంబూలాదీన
మర్పయేత్ । చామరైస్తాలవృక్షాద్యైర్వీజయేచ్ఛ్రీమశాస్తయే ॥
స్తోత్రైస్తువీత దేవేశం సంస్కృతైర్ద్రామిడైస్తువా । పీణావేణు
నృదజైశ్చ మజ్జశ్చోస్తాశనిస్పవైః ॥ ౧౫౪ ॥ దామిడపుటిగీతాని
కుర్వద్భిర్వైష్ణవోత్తమైః । తథామర్కతగానాభిర్గణికాభిఃపదేపదే ॥
ఉత్తైష్టపిష్టుపృమాక్షేశ్చ వన్దిస్తోత్రాఃరవైస్సహ । నానాఽఽధోపచా
వైశ్చ దేవమన్తఃప్రవేశయేత్ ॥ ౧౫౫ ॥ ప్రాసాదద్వారదేశేతు
దేవదేవస్యభక్తితః । అన్యుః పాద్యం తథాచామం గన్ధంవాల్యం
చ ధూపకమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ నివేద్యదేవదేవేశం స్వస్థానేసన్నివేశయే
త్ । వాహనారోహణస్వైవం కుర్యాద్దేవస్య నిత్యశః ॥ ౧౫౭ ॥
ప్రథమే శిబికాయానం ద్వితీయే శేషపీఠికా । తృతీయే చన్ద్రాబిబం
చ దివాచేతుస్సర్వమణ్డలమ్ ॥ ౧౫౮ ॥ చతుర్థే దివసేప్రాప్తే పు
ష్పమణ్డపనాహనమ్ । పంచమేదివసేప్రాప్తే గరుడారోహణంభ
వేత్ ॥ ౧౫౯ ॥ షష్ఠేదివసేతు సంప్రాప్తే తన్నిశాయాం దివాపినా ।
బల్యస్తమర్పనంకృత్వా దేవమాఘానమణ్డపే ॥ ౧౬౦ ॥ భద్రా
సనే సమారోప్య పురతస్తస్యశోధితే । ధూతలే ధాన్యపీఠేతు చూ
ర్ణకుమ్భంచ విన్యసేత్ ॥ ౧౬౧ ॥ పోత్య పుణ్యాహతాయేన శ్రీ
యంతత్ర సమర్పయేత్ । సదర్భవస్త్రీణాచ్ఛాద్య చక్రంతత్రని
యోజయేత్ ॥ ౧౬౨ ॥ రక్షార్థంచ తతోదేవమగ్న్యైర్హస్తాపిరన్తి
మైః । సమభ్యర్చ్యచహారిద్రం చూర్ణమాదాయదేశికః ॥ ౧౬౩ ॥
శ్రీసూక్తముచ్చరణదేవం చూర్ణేస్సమభిషేచయేత్ । మణ్డపస్త్రే
కదేశేతు శాలితణ్డలనిర్మితే ॥ ౧౬౪ ॥ విష్టరేతు జలద్రోణీం సా
విష్టింవాధరాజతీమ్ । తామ్రీణాంవాయథాలాభం చతుస్త్రిద్విక్

గాయత్రామ్ ॥ ౨౬౭ ॥ తదర్థవిస్తృతామూర్ధ్వే మూలే తత్పాదవిస్తృ
తామ్ । వృత్తాయతామథో భాగే ప్రణాళేన సమన్వితామ్ ॥ ౨౬౮ ॥
ఉచ్ఛత్తకుసుమా శారసద్భృశామథవాద్విజాః । బిన్బుమానాసుకూ
పాంతాం సర్వలక్షణసంయుతామ్ ॥ ౨౬౯ ॥ నివేశ్య తాం సమా
పూర్వ గాళితేన జలెనశు । కుజుకమక్షోదయుక్తైన చక్షనేనాన్వి
తేనచ ॥ ౨౭౦ ॥ కర్పూరచూర్ణయుక్తేన కుసుమైర్వాసితేనచ । త
త్పాస్త్వేదేవమానీయచార్థ్యాద్యైఃపరిపూజ్యచ ॥ ౨౭౧ ॥ భేరిప
టకావాదిత్రైభుఘోషసమన్వితమ్ । స్తుతమజ్జభఘోషేస్తు శ్రుతి
ఘోషసమన్వితమ్ ॥ ౨౭౨ ॥ సూక్తేన పౌగుషేజైవ ఓభోగకృత్వా
నిగాహనమ్ । యానేదేవం సమారోప్య సహస్నావార్ష్రీవాససా ॥
సజుగమేన సమాలిప్య ఆపాదాన్వ సభావధి । భ్రామయేత్ప్రీజగ
ణలవీణిం ప్రీతయే నిరుణస్యచ ॥ ౨౭౩ ॥ జనానానుపీ సర్వేషాం ప
షిత్రీకరణాయచ । తత్కాలేదేవదేవేశః భక్త్యాసశ్యన్తియేద్విజాః ॥
శేసశ్చేఘ్నాశపాపాన్మనో భవన్తినిగుప్తనాః । తతస్తు నాన్తపేదేవం
విష్టతే ఓనివేశ్యచ ॥ ౨౭౪ ॥ స్నానసస్నాది సకలమూచార్యస్స
యిమావాశేత్ । తతోదేవమలంకృత్య కుగ్యోస్సమస్తజ్యోత్సవమ్ ॥
సప్తమేదివసేప్రాప్తే కృత్వా బల్యస్తమర్చనమ్ । ప్రశ్శీతం రథం
పూర్వం సర్వలక్షణసంయుతమ్ ॥ ౨౭౫ ॥ ముక్తావ్రపావితానైశ్చ
సౌవజైశ్చర్మజ్జరిగజైః । ముక్తాదామసమోపేతైర్విత్తైఃపుష్ప
దానుభిః ॥ ౨౭౬ ॥ హేమేనచ పితానేన ప్రభయాచ పశేషతః ।
మధ్యతో భద్రపీతేన సౌవజ్ఞేన తతైవచ ॥ ౨౭౭ ॥ ధ్వజైశ్చపిపిజై
రమ్యైఃపతాకాభిశ్చ సర్వశః । భూషయేద్రథయానంతు తథాగరుడ
కేశునా ॥ ౨౭౮ ॥ సౌవర్ణకుమ్భశిఖరైః రథమేవమలంకృతమ్ ।
సంప్రీత్య పజ్జుగవ్యేన తథాపుణ్యాహవారిభిః ॥ ౨౭౯ ॥ రథస్య
పాదాదూర్ధ్వాస్తంఘ్రితాకాదేవాకా సమర్పయేత్ । ప్రథమం పాద

చక్రేషు వహ్మ్యోదీశానపశ్చిమమ్ || ౨౦౩ || సశ్యం సువర్ణం గణ
 డం తార్క్యం చైవ యథాక్రమమ్ | తత్తన్నవేత్రిస్సనుభవ్రవ్య అ
 న్యత్ర పిహ గేశ్వరమ్ || ౨౦౪ || చక్రదణ్డద్వయేమాంకాం చక్రేచ
 శశిభాసురౌ | అనన్తంచతథాథారే భాగాభ్యందణ్డకద్వయే || ౨౦౫ ||
 విశ్వరూపధరోవిష్ణుశ్చక్రీశ్చాపుభావిమా | పరితపజ్జ్ఞాతాజాతే
 కేశవాదీనసుక్రమాత్ || ౨౦౬ || గాత్రేషు గాత్రపాదేషు ధన్యా
 ద్యంత్యప్తకంయజేత్ | గాత్రాన్తాన్తాన్తరేన్యస్యేవప్రకౌద్యాయు
 ధసంఖ్యయమ్ || ౨౦౭ || రథప్రాసాదమూర్ధానై స్థూపికాంకాం
 సదావారిమ్ | కూటశాలాసు పూగోక్తవాసుదేవాదికాన్యజేత్ ||
 ఏకశ్చక్నాదికాన్యస్యా పరితోవేదికాతరే | కూర్మాక్షిద్వాదశత
 ఠాగ్రీవాంకాం పరితోయజేత్ || ౨౦౮ || శిఖరేణుయజేస్విశ్వా
 గనన్తాదీనసుక్రమాత్ | సర్వేషామూర్ధ్యతోపిప్రొవక్షనాభం ధృ
 వంయజేత్ || ౨౦౯ || అష్టోద్యైర్దధూపైశ్చక్రవేజైశ్చాప్ర
 పూజ్యచ | చణ్డాద్యంచ సుభద్రాన్తం ద్విర్వాదిక్షు సమర్చయే
 త్ || ౨౧౦ || కుముదాదిగణేశానాం లోకపాలాన్యథాక్రమమ్ |
 తత్తత్ స్థానేషు సంపూజ్య రథం గరుడరూపిణమ్ || ౨౧౧ || ధ్యా
 త్వాభవ్రవ్య తతోఽష్ట్యైర్ద్యైర్నవిరన్తం తతోగురుః | చణ్డాదీనాం
 బలిందత్వా రథస్య పరితస్తతః || ౨౧౩ || దేవగేహం సమాపాద్య
 మూర్తిపైస్సహదేశికః | యానమారోఘ్యవేవేశం శ్రీపుష్టిభ్యాం స
 మన్వితమ్ || ౨౧౪ || ఆస్థానమన్తసంసీత్వా సమారోఘ్యచవిష్టరే |
 అష్ట్యైర్ద్యైర్దైవమభవ్రవ్య వివిధైరుపచారితైః || ౨౧౫ || యాన్త్రా
 నిర్విఘ్నసిద్ధ్యర్థం బీజానివివిధానిచ | ఫలానిచ హిరిణ్యాని తథాన
 ధ్యోదనం ద్విజాః || ౨౧౬ || దేవస్య సన్నిహౌదత్వా పిప్రేభ్యో
 దేశికోత్తమః | సుముహూరైసులగ్నైచ దైవజ్ఞపరిచోదితే || ౨౧౭ ||
 రథస్యారోహణార్థంతు దేవమభవ్రవ్యయిత్నతః | వాచుకే వినిశే

ద్యాధయానమారోప్యపూర్వవత్ || ౨౯౮ || వేదఘోషైస్తథాఘ
 ణ్టాఘోషైర్మర్జ్యశనిస్వనైః | (తథా జయజయా రావైః కాహలై
 శ్శంఖనిస్వనైః) భేరిపటహవాదితన్వర్తిగీతాదిభిస్సహ || ౨౯౯ ||
 ఘ్రశ్చామరపూర్వైశ్చ యాతోపకరిజైస్సహ | ప్రథమావ్యఃమా
 రభ్య రథ్యావరణపశ్చిమమ్ || ౩౦౦ || ప్రదక్షిణక్రమేణైవ పరిభ్రా
 మ్యచ పూర్వవత్ | దిగంప్రదక్షిణీకృత్య సుముహూర్తైసులగ్నకే |
 రథమారోపయంతైవం బ్రాహ్మణైసుప్రయత్నైః | రథస్థాన్ధ్యసితే
 దేవం విప్రకైఃనివేశ్యచ || ౩౦౧ || యాత్రాన్ధం దేవదేవాయ అ
 స్స్వ్యంపాద్యం త్యజేవచ | ఆచాసం గన్ధమాత్యచ దీపంధూపం తజ్జ
 వచ || ౩౦౩ || అస్త్రిణం హఘపరగ్రం చ నైవేద్యం ఓవిధం తథా |
 వృణుకాద్యం పానకంచ తిర్పణాచమనతథా || ౩౦౪ || తామ్నా
 లంవివివేద్యాధముఖవాససనున్విసమ్ | తతాగ్రాలే పుత్రకామావాం
 స్త్రిణాంచారోగ్యమిచ్ఛతామ్ || ౩౦౫ || నైవేద్యం కిబళీకృత్య
 దద్యాద్దేవస్యసన్నిధౌ | ఆచార్యసాధకాశ్వాపి రథస్థాన్ధ్యవ్రతైః
 తాః || ౩౦౬ || తస్యాధస్తాత్ స్థలెస్థాప్యోఃపశ్చిమే ఘ్రశ్చాధారిణాః |
 శత్ర తత్పాశ్చ్యుతః స్థాప్యో మాయూగచ్ఛత్రధారిణౌ || ౩౦౭ || ద
 క్షిణోత్తరిపార్శ్వస్థావగ్రేచామరధారిణౌ | సారశిస్తత్ స్థలెస్థా
 ప్యస్తస్త్రితోనుధ్యదేశతః || ౩౦౮ || తతస్తద్రథయానంతు భ్రా
 వయేత్సర్వపీఠిషు | ప్రాదక్షిణ్యేనవై గ్రామే నగరేపత్తనేపిచా ||
 శిశోరథాశ్చ దేవేశమవరోప్యసుయత్నైః | యానాస్తరేసనారో
 ప్యస్వస్థానేసన్నివేశయేత్ || ౩౧౦ || అష్టమెహ్నితుశద్రాత్రో
 హోలారోహణపూర్వకమ్ | అశ్వారోహం తతఃకుర్యాత్ప్రగయాం
 చాపికారయేత్ || ౩౧౧ || భక్తసన్త్రాణలీలాంచ బ్రాహ్మీసగరిశో
 ధనమ్ | ప్రణయఃకలహశ్చస్యాద్దేవోక్తైవేనవైవిధిః || ౩౧౨ ||
 సన్ధానముఖయోగకుర్యాత్ కుహ్యతామితం చోచ్ఛరేత్ | నవమేవభ్య

ధంకుర్యాత్తద్రాస్త్రా శీవికొత్సవమ్ || 3౧3 || పాహనారోహణ
 స్వైవం క్రమస్సముఖ్యజ్ఞియాపితః | అపూర్వాభరణేక్షుల్యైరపూ
 ర్వైశ్చాస్పృశై ప్రథా || 3౧౪ || అపూర్వోద్యానయానాద్యైర్యథా
 కౌతూహలంభవేత్ | తథాపశ్చేకకర్తవ్యో యానత్తీర్థదినాపథి ||
 అథానభృతకార్యస్య విధానంతుచయ్య తేద్విజాః | ఆచార్యోమూ
 క్తివైస్సార్థం ప్రవిశ్యభగవన్స్యహమ్ || 3౧౫ || దేవంప్రపూజ్య విధి
 వద్బుల్యస్తం సర్వమూచరేత్ | ఆచార్యో యిజనా నేన సాధకైశ్చ
 సమున్విశః || 3౧౬ || ప్రాసాదం సంప్రవిశ్యాభ్రం మూలబిమ్బుస్య
 పానయోః | ప్రణమ్యదర్శనవశత్ర తీర్థబిమ్బు సమానయేత్ || 3౧౭ ||
 తనలాభేమునిశ్రేష్ఠనిత్యస్నపనకౌతుకమ్ | అలాభేప్యస్మిమ్బుస్య
 బలబిమ్బుంతువాద్విజాః || 3౧౮ || మూలబిమ్బుస్య పుగితస్సంస్థా
 ప్యాచావ్యాపూజ్యవ | తీర్థబిమ్బుం సమున్వశ్య వాద్యైస్సితోర
 వైస్సహ || 3౧౯ || ధ్వజపీఠసమీపంతు సమానీయ యథాపథి | శో
 ధతేలంకృతేశత్ర మణ్డిపేన్నానవిష్టరే || 3౨౦ || వివేశ్య స్నాన
 బిమ్బుంతు మూలబిమ్బుస్య సంముఖమ్ | తగగ్రశస్సు సంస్థాప్యస్న
 పనంశ్చిఃసమాధనుమ్ || 3౨౧ || పుగితస్థలంకృతోయాఖలం తత్ర
 విన్యసేత్ | ముసలాని చతుర్దిక్షు విన్యసోవ్యలూఖలావరి || 3౨2 ||
 ముసలోలూఖలెగృహ్య దూర్వాశాన్డానిబద్ధయేత్ | నవవస్త్రేణ
 సంవేష్ట్య తత్రచూర్ణం పినిషిపేత్ || 3౨౩ || సావర్ణం రజనీచూర్ణ
 సంమిశ్రం గన్ధసంయుతమ్ | చతుర్భుజైస్సవైర్విప్రైర్వైస్సప్తపీఠిస్సు
 వాద్విజాః || 3౨౪ || కారయేదవఘాతంతు గీయమానేతునుజ్జలే |
 స్థాపితస్నపనాద్విప్రైఃప్రాగ్భగేనా తదుత్తరే || 3౨౫ || త
 ఙ్జులైఃపీఠికాంకృత్వా తత్రకుమ్భం నివేశ్యచ | ససూత్రం తత్ర ని
 షీప్య చూర్ణం వస్త్రేణ వేష్ట్యచ || 3౨౬ || అథవా పచ్చనపవా
 కిలశౌఛ చూర్ణపూరితాః | అర్చయిత్వాతు మూలేన తతస్సంస్నా

పయోద్విభుమ్ || ౩౨౮ || త్రైలేనాభ్యజ్యదేవేశం సముద్వర్త్యచ
 పూర్వవత్ | తతస్సంస్నాప్యవిధినా పాద్యాద్యైర్జకలశ్రేష్ఠక్రమా
 త్ || ౩౨౯ || అభ్యర్చ్యదేవమర్హ్యైర్వైర్వైమచూర్ణాదిపూరితమ్ |
 ఆదాయకుమ్భం తైశ్చాచ్ఛ్రేణశ్శ్రీనూక్తేనాభిషేచయేత్ || ౩౩౦ ||
 సమాప్రధారయ్యాన్నానం కృత్వా సంశుభ్యవారిణా | అధరోత్తరవ
 స్త్రాభ్యాం సమాభ్యాంపరిధాప్యచ || ౩౩౧ || ఆలంకృత్యవిశే
 షో ససుభ్యర్చ్య యథావిధి | ముక్తాన్నపాయసాన్నాదీన్ పిని
 వేర్వ్యసంపరమ్ || ౩౩౨ || శివీకాదాసమారోప్య కీర్ణబిమ్బునాలం
 క్యయే | తద్దేవోత్సవబిమ్బుం ప్రబుష్టభ్యాంసమాస్మదమ్ || ౩౩౩ ||
 శివీకాకా సమారోప్య హ్యలంకృత్య విశేషణః | త్పీఠానం పుక
 న్నాప్యో యాత్ప్రీమా ప్లిశంపిధామ్ || ౩౩౪ || ఇతి చావరిశిక్తా
 విసర్వసాధనసంయుతమ్ | ప్రకృత్యా పరిభ్రాన్య సర్వేషువరిణౌ
 ప్పవే || ౩౩౫ || స్థిపార్శ్వం సమాసాన్య తిష్ఠేత్ నాణ్ణపేథవా |
 త్పీఠాయాం దేవదేశేణం పినిదేశ్యచపిష్టకే || ౩౩౬ || యాత్రా
 విద్యుప్త్య పూజస్సాన్నసమీపం నిధాయత్ | నివేశ్య తిష్ఠేత్థా గ్వాం
 పశ్యంతిశిశ్నుజైః || ౩౩౭ || యిద్వా గ్వాశిశ్నుమైర్భుర్నవభి
 గ్వాభి షేచయేత్ | చూర్ణస్నానంతు విధివత్ప్రత్యా దేవస్యదేశికః ||
 అస్మ్యైర్వైర్జకలయిద్వా క బిమ్బుః తు పరిమాణ్యవ | భుక్తావశిష్టం
 యిచ్ఛాన్తం భక్తానాం మూర్ధ్నిదాపయేత్ || ౩౩౮ || గక్తాస్నాన
 ఫలంచూర్ణం సర్వసాపప్రణాశనమ్ | క్రీడయా వాపితచూర్ణం శిర
 సాధారియేత్తుయః || ౩౪౦ || తస్యదేహగతం పాపం తక్షణాదేవ
 నశ్యతి | కృత్వా పుణ్యాహ ఘోషంతు కీర్ణం సంప్రోక్ష్యదేశికః ||
 తత్తీర్థ సర్వతీర్థాని సమావాహ్యసమర్పయేత్ | తతశ్చ దేశికేష్ట్రీ
 ప్రయతాత్ప్రీమూర్తిగతంవిభుమ్ || ౩౪౨ || సమాసాద్యతు తత్వా

దీ ప్రణమ్య తదనుజ్ఞయా । ముహూర్తే శోభనే ప్రాప్తై రహమధ్య
 జ్ఞినంగతే ॥ ౩౪౩ ॥ తీర్థవిన్దుం సమాదాయ ఘట్టాశ్ఛరవైస్సహ ।
 వామహస్తతలకుర్యాత్ త్సమణ్డలగతంజ్ఞనా ॥ ౩౪౪ ॥ ఋద్ధీ
 యాన్తద్యభాగేతు పాణినా దక్షిణేనతు । తీర్థతీరంసమాసాద్య దేశి
 కేన్ద్రీస్సమాహితః ॥ ౩౪౫ ॥ ఆశీర్వాదంపురాకృత్వా రాజరా
 ష్ట్రాదికస్యచ । జలమధ్యం సమాసాద్య నాభిదక్షుజలస్థితః ॥
 జపణవై మూలమస్త్రీంతు బిమ్బేన సహదేశికః । విమణ్డేన్ద్రుక్తి
 సంయుక్తో ధ్యాయమానోచ్యతంహృది ॥ ౩౪౬ ॥ నిమణ్డేయ
 స్తదాసర్వై భక్తా భాగవతాఅపి । దేవేన సహాతాళాలే నిమజ్జన్తిచ
 యేజనాః ॥ ౩౪౭ ॥ విమక్తకల్పచాస్తేపై ప్రాప్నుయుఃపరమాం గ
 తిమ్ । స్వయం న్యక్తాదికేస్థానే మధ్యాహ్నానాపగాఢా శే ॥ ౩౪౮ ॥
 రజన్యాం పూర్వభాగేవా కుర్యాదవభృతంవిభోః । ముహూర్తాది
 క్రమప్రాప్తదోషస్తత్రనవిద్యతే ॥ ౩౪౯ ॥ తతస్తీరే సమారోప్య
 తీర్థవిన్దుంతుఃప్తరే । శాటకద్విశయం దత్వా స్నానవస్త్రై విస్ప
 జ్యచ ॥ ౩౫౦ ॥ దేశికస్వయమాదాయ తేనస్త్రై మూర్ధ్నిధార
 యేత్ । అగ్నాద్వైశ్చ సమభ్యర్చ్య ఆలంకృత్యపిశేషతః ॥ ౩౫౧ ॥
 మహాహవిర్నివేద్యాథబ్రాహ్మణాణాభోజయేజ్జనః । ప్రత్యహం భో
 జయేద్విప్రా సహస్రంశతమెవవా ॥ ౩౫౨ ॥ యానేదేవంసమా
 రోప్య తతోగేహం ప్రవేశయేత్ । తీర్థవిన్దుగతాంశక్తిం మూ
 లబేరవిస్థయేత్ ॥ ౩౫౩ ॥ సాయంకాలేతు సంప్రాప్తే దేవద
 వం జగన్పతమ్ । వస్త్రాభరణమాల్యాద్యైరలంకృత్య విశేషణః ॥
 శిబికాదాసమారోప్య దేవీభ్యాం సహదేశికః । శ్ఛాది మ్యశరవై
 శ్చత్రచామరకేతుభిః ॥ ౩౫౪ ॥ రాజవిహ్నిపరికర్తృణికా దే
 వచాసిభిః । సర్వైపరిజనైస్సార్థం కృత్వా గ్రామం ప్రదక్షిణమ్ ॥
 హద్దిరాక్షసప్రవేశ్యాథ బలిపీఠసమీపతః । మధుపర్కం నివేద్యాథ

అపూపాదీన్నివేదయేత్ || ౩౬౮ || శీతలం తర్పణజలం తాంబూ
 లాదీన్నివేదయేత్ | దేవాగారంపరిధ్రామ్య మహోమణ్ణపమాశ్రయే
 త్ || ౩౬౯ || నివేద్య విష్టరేతత్ర దేవసుద్ధ్యాదిభిర్యజేత్ | కృ
 త్వా నీరాజవాంతంతు దేశీకేష్ట్రస్సమాహితః || ౩౭౦ || స్థానస్య
 రాజ్ఞోరాష్ట్రస్య యజమానస్య ముద్రిణామ్ | ప్రజానాం పరివా
 రాణాం వైష్ణవానాం విశేషతః || ౩౭౧ || ఆశీర్వాదం తతఃకుర్యా
 ద్విక్రమ్యాణోఽభ్యార్ఘ్నః | ఓమిత్యేనం ప్రతిబ్రూయిస్సర్వదేవ
 స్య సన్నిహి || ౩౭౨ || తతస్తు దేవ దేవేశం యాగశాలాం ప్రవే
 శయేత్ | తత్రపశ్చినువేద్యాంతు దేవమారోప్యపూర్వవత్ || ౩౭౩ ||
 కుంభపూర్వం క్రమేణైవ చతుస్థానస్థితంవిభుమ్ | యథాఽధిసను
 భిర్భగ్న ప్రణాతాన్నసమన్విశమ్ || ౩౭౪ || తతోద్వారాధిదేవా
 నాం ప్రదాప్యఽభినాబలిమ్ | కుంభస్థనాంజలస్థంచ దేవంహృదిఽస
 ద్భవ || ౩౭౫ || ఽసర్వయేద్యధానచ్చ తథాద్వారాధిదేవతాః |
 వాహయిన్నోత్సవంవిన్యం నుహోకుంభపురస్సరమ్ || ౩౭౬ || క
 రకాస్త్రం సమాదాయ ఆచార్యస్యక ర్ణెతు | అన్చిన్నధారయా
 యుక్తం కృత్వాగేహం ప్రదక్షిణమ్ || ౩౭౭ || ప్రాసాదంతు స
 మాసాద్య మూలవిన్యస్యసంముఖమ్ | నివేశ్యచోత్సవం విన్యం
 సంపూజ్యాన్స్థానిభిఃక్రమాత్ || ౩౭౮ || పోక్షయేతుగ్రహ్ణతా
 యేన మూలమూర్తిగతంవిభుమ్ | పుంసూక్తముచ్చరన్పశ్చాద్య
 త్రావిన్యంచ సచయేత్ || ౩౭౯ || మహోకుంభగతాంశక్తిం మూ
 లబరే సమర్పయేత్ | కరకాస్త్రగతాంశక్తిమాయుధేషు సమర్ప
 యేత్ || ౩౮౦ || తత్రైవనాసుదేవాదిః పీఠోద్ధ్వయోజయేత్క్ర
 మాత్ | తత్రాలెతు విశేషేణ గురోస్సన్తానమాచరేత్ || ౩౮౧ ||
 వసవైశ్చ దుమాలాద్యైర్దేవస్యప్రాజ్ఞివేదితైః | వివిధైస్సగ్నై
 శ్చాపి సుగభైశ్చన్దనాదితైః || ౩౮౨ || ఆచార్యోపి సమాదాయ

ముఖవాసనమోపైతం తాంబూలంచ సమర్పయేత్ | ఏవం ద్వాః
శచారంతు కృత్వాపూజాం జగత్ప్రభోః || ౪౦౩ || మహాహః
ర్షివేద్యాభ కుర్యాత్పూజివాసనమ్ | సౌవర్ణై గాజతేవాపి పా
త్రైపుష్పాణిపూరయేత్ || ౪౦౪ || తత్పాత్రం దేవపురతశ్శాలిషీ
తేనిధాయవై | పోక్త్యుపుణ్యాహతోయేన పూజయేన్నులనుస్త
తః || ౪౦౫ || వస్త్రేణాచ్ఛాద్య తత్పాత్రం గత్వా యాగవికేతన
మ్ | కుంజుగుంజించ సంస్కృత్య తత్కథ్యేదేవమర్చయేత్ || ౪౦౬ ||
సమిద్భిశ్చైవ నిత్యాభిఃకామ్యైశ్చేవ యథావిధి | పూర్ణాహుత్యా
దికం కృత్వా దేవాదీంస్తు విసర్జయేత్ || ౪౦౭ || సమాప్తాజ్యను
ధాదాయ గత్వా దేవస్య సన్నిధిమ్ | హోమంసమర్చ్య దేవాయ
దేహిం మన్తస్త్రివ్రతః || ౪౦౮ || సమాప్తాజ్యేనపుష్పాణి సం
సించ్యతదనన్తరమ్ | దేవస్య పాదయోగపుష్పం పుంసూత్రైవ సమ
గ్నయేత్ || ౪౦౯ || అథాష్టాక్షరబీజాని హృదయాదీనిచ క్రమా
త్ | భూవణానిచ దివ్యాని కిరీటాదీన్యనుక్రమాత్ || ౪౧౦ || ఆ
యుధానిచ దివ్యాని శ్రీయంపుష్టిం ఖగేశ్వరమ్ | తజ్జైవపరివారాం
శ్చ సముద్దిశ్య యథాక్రమమ్ || ౪౧౧ || దేవస్య పాదయోగపు
ష్పం దద్యాద్దేశికసత్తనుః | తతస్తు దేవదేవేశం యానమారోప్య
యత్నతః || ౪౧౨ || అలంకృత్యవిశేషేణ వస్త్రాభరణమాల్యకైః |
సర్వమజ్జ్యశంయుక్తం ప్రథమావరణాదిషు || ౪౧౩ || పరిధ్రావ్య
చ దేవేశం తథాజైగ్రాసవీధిషు | ప్రవేశ్య దేవసదనం ధ్వజపీఠసమీ
పకే || ౪౧౪ || దేవమగ్న్యూదినాభ్యర్చ్య నివేద్యచ హవిస్తతః |
ధ్వజస్థానం సమాసాద్య పతత్రీశం సమర్పయేత్ || ౪౧౫ || మహా
హర్షివేద్యాభ ధ్వజస్థం హగేశ్వరమ్ | విసర్జయిత్వా స్వహృది
ధ్వజం సమవరోపయేత్ || ౪౧౬ || ధ్వజదణ్డం ధ్వజపటం తద్యజ్ఞిం
త్ప్రసాంతథా | ఆచార్యస్వయంభుధద్యాద్యాగోపకరణాన్యపి ||

గణస్తు దేవదేవేశం క్రథమావరణపివా । ద్వితీయావరణేవాపి మణ్ణ
 శే భద్రఃప్రథః ॥ ౧౧౧ ॥ నివేశ్యప్రాజ్ఞుఖింవాపి మ్యుత్తరాభి
 ముఖింతువా । దేవసౌఖ్యసేవార్థం యదేవాఃపూర్వమాగతాః ॥
 వైకుంఠవాసినశ్చైవ కుముదాదిగణేశ్వరాః । బ్రహ్మరుద్రాదయశ్చైవ
 స తిథాదేవస్విసత్తమాః ॥ ౧౧౦ ॥ తిథావై భగవద్భక్తాః దేశాన్త
 రనివాసినః । దేవదేవస్యకల్యాణమనుసద్ధాతుమాగతాః ॥ ౧౧౧ ॥
 తేషాం స్వదేశయానార్థం దేవానుజ్ఞాపురస్సరమ్ । కృత్వా విస్వ
 సంపశ్చాద్దేవసున్సప్రవేశయేత్ ॥ ౧౧౨ ॥ తతస్తు దేవంజేషీభ్యాం
 మూలబిన్బుచ్య సంముఖమ్ । నివేశ్యచోభయోర్మధ్యే మహాకుం
 భంతుపిన్బుసేత్ ॥ ౧౧౩ ॥ కుమ్భపోక్షణపూర్వంతు కాతుకౌశ్య
 త్తినాన్బివమ్ । ప్రాగ్విత్కృత్వా యథాశాస్త్రం దేవసున్సప్రవే
 శయేత్ ॥ ౧౧౪ ॥ అర్ఘ్యోగ్ధాదినాభ్యర్చ్య మూలబిమ్బు విసద్దయే
 త్ । శయ్యాసనం ససుగ్భ్యుక్త జాగరణనియేన్నిశామ్ ॥ ౧౧౫ ॥
 ప్రాప్తేష్టాముపాసాన్తైసంప్రాప్తై దేశికో మస్త్రీపితృణః । ఉద్వాస
 నబలిం దద్యాన్మాన్తైఃపరిజన్తేస్సహ ॥ ౧౧౬ ॥ గ్రామేచావాహి
 తాఃపూర్వం కుముదాదీకగణాన్వితాః । సన్తోష్యబలిదానేన సప
 శేషం పిన్బుయేత్ ॥ ౧౧౭ ॥ మహాతటాకే నద్యాకా దేశికో మ
 స్త్రీపితృణః । ఋన్వస్థిపరిచారైశ్చ సత్వైఃపరిజన్తేస్సహ ॥ ౧౧౮ ॥
 స్నానంకృత్వాతుపిధివర్ణత్వా దేవగృహంతతిః । నిత్యపూజాదికం
 సర్వం యథావిధినమాచరేత్ ॥ ౧౧౯ ॥ యజమానోగురుం హేమై
 ర్భూషణైఃకటకాదిభిః । వసన్తేర్వర్ణపుష్పద్వేరలంకృత్యాభిపూజ్య
 చ ॥ ౧౨౦ ॥ ఉత్తమాం దక్షిణాం దద్యాన్వస్థినిషక శతాన్వితాం ।
 తతోధికాంతువాదద్యాద్విధివస్యానుగుణ్యతః ॥ ౧౨౧ ॥ తదర్థం
 మధ్యమాంవాపి తదర్థమధమాంతువా । యథావితానుకూసంతుయా
 ధారుర్థంతువాధదేత్ ॥ ౧౨౨ ॥ తదర్థమృత్విశాం దద్యాత్తదర్థం

షరిచారిణామ్ | వేదపాఠకపూర్వాంశ్చ తథాగాయకనత్తమాకామ్ ||
 అన్యాంశ్చైవ యథాశక్తిదక్షిణాభిఃప్రతాపయేత్ | యాగస్తుదక్షి
 ణాహీనో నిష్ఫలస్సాన్వసంశయః || ౪౩౪ || తస్మాద్విత్తానుగుణ్యేన
 దేయాస్వల్పపిదక్షిణా | తతాగ్రై యజమానస్తు అలంకృత్యతు
 దేశికమ్ || ౪౩౫ || వస్త్రస్రకప్తనాద్యైశ్చ సమారోప్యచయా
 నకే | శఙ్ఖకాఘాశవాదిత్రభేరిపటహసంయుతమ్ || ౫౩౬ || శత్రు
 పసమాయుక్తం గాయకాదిసమన్వితమ్ | దేశికం దేవవత్ స్మృత్వా
 స్వగృహే సంప్రవేశయేత్ || ౪౩౭ || ఏవంహి దేవదేవస్య ఉత్సవం
 శారయేత్తుయః | ఇహలోకే సుఖంప్రాప్య పరలోకే సుహీయతే ||
 ఏవం నిగదితస్సమ్యుక్తిహేమాత్సవవిధిర్ద్విజాః || .

ఇశ్రీవాంశ్చరాత్రై ఈశ్వరసంహితాయాం

మహాలాత్సవవిధిర్నామ

ఏకాదశోఽధ్యాయః .

వారదః — అతిఃపరంప్రవత్యౌమి పక్షమాసోశ్శవాదికాః |
 తిథావసంతోత్సవాదీకా శ్శృణుధ్వంమునిపుత్రవాః || ౧ || పత్రేపత్రే చ
 ద్వాదశ్యం మాసేమాసేతతైవచ | అనూవాస్యాంపౌర్ణమాస్యాం
 శ్రవణేచాత్తరేదినే || ౨ || అవతారదినేష్యేవం దేవదేవస్యవైద్వి
 జాః | యజమానాదిజన్మక్షేణైశ్చైత్రోదివిషువద్వయే || ౩ || అయి
 నద్వితయేచాపి తథాసజాగ్రీర్నిషుద్విజాః | ఆచరేక్షేవదేవస్యవి
 శేషయజనంగురుః || ౪ || నక్షత్రభేదే సంప్రాప్తే పూర్వమేవ ఫల
 ప్రదమ్ | పరేమ్యదేశనాడిచెత్పరమేవ శుభం భవేత్ || ౫ ||
 తిథిభేదే తథాప్రాప్తే పరమేవ ఫలప్రదమ్ | ఏకాదశ్యానుమావా
 స్యాం ద్వాదశ్యాదిషువాద్విజాః || ౬ || పరేమ్యశ్చేతగ్రలామా
 శ్రం తదేవ శుభదం భవేత్ | ఉత్తరాయణపూర్వోషు పటుసన

జాగ్రద్విషు ద్విజాః ॥ ౬ ॥ శశ్చాక్షోడశ వాగీనామస్తరే దేవమ
 ర్పయేత్ ॥ దక్షిణాయనపూర్వేకు పట్సు సజగ్రామణేషువ ॥ ౭ ॥
 ప్రాగైవాభ్యర్చయేద్దేవం నాగీషోడశకాస్తరే ॥ అనుకల్పేతు త
 తుకార్యాత్పశ్చాక్షోడశకాస్తరే ॥ ౮ ॥ ఏవమృత్యాదికంజ్ఞాత్వా
 కుర్యాత్తత్తద్వి నేర్పవమ్ ॥ ద్వాదశశ్యాదిషు కర్తవ్యంఉత్సవంత్యధు
 నోచ్యతే ॥ ౧౦ ॥ పురానిత్యార్చనంకృత్వా దేవదేవస్య సత్తమాః ॥
 సంసావ్య విభివద్దేవం మూలమూర్తిగతంఽభుమ్ ॥ ౧౧ ॥ యా
 త్రామూర్తిగతంవాపి యద్వాన్నవనకాతుకమ్ ॥ అలంకారాసనం
 నీత్యా సమభ్యర్చ్యవీధానతః ॥ ౧౨ ॥ మహాహవిర్ని వేద్యాకహా
 మాస్తంవా జపాన్వినుమ్ ॥ సర్వంకుర్యాన్విశేషేణ మూలాచ్యువ
 శాతుకే ॥ ౧౩ ॥ కిచ్చిదావాహ్యసదమ యాత్రామూర్తిగతంఽభు
 మ్ ॥ యానమారోప్య సౌవర్ణం సపుష్పప్రభ యాన్వితమ్ ॥ ౧౪ ॥
 అలక్ష్మత్యపిశేషేణ పూర్వోక్తవిభజైస్సహ ॥ ఉత్సవభ్రమణంకృ
 త్వా సమ్యక్ప్రసదక్షిణమ్ ॥ ౧౫ ॥ భగవత్ప్రార్థితాగ్రేనా బలిపీ
 తాగ్రతొపవా ॥ దేవస్యశ్రమశాస్త్ర్యస్థం కుర్యాదభ్యర్చనంగురుః ॥
 అర్ఘ్యంపాద్యం తథాచామం గన్ధంమాల్యః చదీపకమ్ ॥ ధూపంతథా
 ర్ఘ్ణజలం అపూపాన్పృథుకానపి ॥ ౧౬ ॥ తర్పణం నాళికేరోష్ఠ
 రసమాచమనంతథా ॥ ముఖవాససమోపేతం తాంబూలంచ నివే
 దయేత్ ॥ ౧౭ ॥ వివిధైర్నృత్యగీతాద్యైస్తదాసన్తోషయేస్పృభుమ్ ॥
 గణికా దేవదాస్యశ్చ తథావే వాద్యకౌవిదాః ॥ ౧౮ ॥ వర్జినశ్చ
 తథానేపి సర్వే భక్తిసమన్వితాః ॥ దేవం ప్రవక్షిణీకృత్య బలిపీత
 నవైసహ ॥ ౨౦ ॥ ద్వివారంచా చతుర్వారం ప్రణమేయ్యుభక్తి
 తః ॥ తతస్తు దేవదేవేశం మన్దిరాస్తగప్రవేశయేత్ ॥ ౨౧ ॥ యా
 వాత్సమవరోచ్యాభ పాదుకే వినివేద్యచ ॥ అగ్రమణ్డపథాభాగే భ
 ద్రపీఠనివేశ్యచ ॥ ౨౨ ॥ అర్ఘ్యద్యైః ప్రాగ్ద్వదభ్యర్చ్య స్పృహనే

నన్నివేళయేత్ | ఆదానియోజితాంశక్తిం మూలబిమ్బేనియోజయే
 త్ || ౨౩ || ద్వాదశ్యాదిషు కర్తవ్యముత్సవం త్వేనమీరికమ్ | ఘ
 ణమాధవమాసేతుశుక్లపత్యైవిశేవతః || ౨౪ || కలయాపిచతుర్దశ్యా
 హ్యప్యప్తేపర్వణిద్విజాః | జలక్రీడాంతు దేవస్య కుర్యాద్దేశికసత్త
 మః || ౨౫ || జలక్రీడానుసారేణ సప్తాహంవానవాహకమ్ | ప
 ఞ్చమాహంశ్రయహంవాపి ఏకాహంవోశ్శనంచలేత్ || ౨౬ || ఉశ్న
 వారమ్భదివసాత్పూర్వైద్యుర్నిశిదేశికః | అజుగ్రారోపణం కృ
 త్వా రత్రాబంధం యథావిధి || ౨౭ || ఉశ్నవారమ్భాదివసాదారభ్య
 ప్రతివాసరమ్ | చతుష్టానార్పణంకుర్యాత్సాయం ప్రాతర్యథావిధి ||
 బలిం నితోవ్యక్తః ధినా కుర్యాత్కాలద్వయేపిచ | మధ్యాహ్నే బలి
 దానానై యాత్రామూర్తిగతంః భుమ్ || ౨౮ || శిబి కా యాం సమా
 రోవ్య శ్రీపుష్టిభ్యాం సహద్విజాః | నీత్వానుసోనుష్టపంతు తస్యవై
 భద్రపిష్టరే || ౩౦ || సమారోప్యచ దేవస్య పురతో ధాన్యవిష్టరే |
 చూడాధివాసనం ప్రాగ్వత్కృత్వా దేశికసత్తమః || ౩౧ || అగ్ని
 ద్వైర్దైవమభ్యర్చ్య హవిరన్తం యథావిధి | శ్రీసూక్తేన తతో దేవం
 శ్రీయంపుష్టించ దేశికః || ౩౨ || ఆభిషిచ్యచ చూర్ణేన హోరిద్రేణ
 యథావిధి | దేవీభ్యాంసహదేవేశం భ్రామయేద్ద్రావపీధిషు || ౩౩ ||
 ప్రాదక్షిణ్యేన పూర్వోక్తయాతోపకరణేస్సహ | తదాదేవస్యదే
 వ్యోశ్చ్య యుద్ధక్రీడాంచ శారయేత్ || ౩౪ || ప్రథమే గర్హస్థ్యం
 తు ద్వితీయే పువ్పయుద్ధకమ్ | తృతీయే చూర్ణయ్యుద్ధంచ చతుర్థే తై
 లయ్యుద్ధకమ్ || ౩౫ || పంచమే క్షీరయ్యుద్ధం స్యాత్తప్తే కర్పూపకు
 జుగమేః | నాళికేరజలైర్యుద్ధం సప్తమేతు సమాచరేత్ || ౩౬ ||
 గర్హస్థసాప్తమీయ్యుద్ధం నవమే జలయ్యుద్ధకమ్ | గోహోది గ్రామ
 మధ్యాన్తం భక్తైర్భాగవతైస్సహ || ౩౭ || గణికా దేవదాసీభిః

యుద్ధమిత్యగ్ర సర్వత్రాపి కొశాన్తరె యుక్తమితిద్యుశ్యతే.

కార్యం యుద్ధం వినోదతః । యుద్ధక్రీడాంతు కృత్యైవం దేవమన్తః
ప్రవేశయేత్ ॥ ౩౧ ॥ సప్తాహమున్నవేకుర్యాత్ చూర్ణయుద్ధాదినప్త
కమ్ । పశ్చాహమున్నవేకుర్యాత్ క్షీరయుద్ధాది పశ్చకమ్ ॥ ౩౨ ॥

శ్రోహోత్సవేనాభిశేర రసయుద్ధాదికంభవేత్ । కేవలం జలయు
ద్ధంతు కుర్యాదేకాహమున్నవే ॥ ౩౩ ॥ జలక్రీడావిధానంతు శృ
ణుద్ధ్వం మునిపుత్రాః । త్రోతేనూపరణాదౌనా యద్వా గొపురబా
హ్యణః ॥ ౩౪ ॥ ఖాత్వాపురుషమాశ్రంతు క్షీతోవై మునిసన్తమాః ।
శీలాభిరిష్టి కాభిర్వా దృఢీకృత్యసమన్తః ॥ ౩౫ ॥ సోపానపజ్జిరభి
ర్యుక్తాంజలకోణీం ప్రకల్పయేత్ । చతుస్తన్నాసమాయుక్తవజ్రస్థం
వాస్రపాంతునా ॥ ౩౬ ॥ కృత్వోపరిష్టాన్తద్రోణీం పూరయేచ్ఛు
ద్ధవారిభిః । స్రాగ్నతకటాహంవాపూర్య కస్తూరీ కుబుకామాది
భిః ॥ ౩౭ ॥ సుఠీభీకృత్యగ్నానను ప్రసూవైర్వికిరేచుచ్ఛభైః । పృథ
క్పూర్ణాధివాసంతు కృత్వా యాగగ్నోహేసురుః ॥ ౩౮ ॥ కుశ్లేవాస్థ
జ్జీతనాగ్నో శ్రీయమావాహ్యనున్త్రీవేత్ । తత్రసన్తర్వపిధివశ్చ
హ్మతాజ్యేనసేచయేత్ ॥ ౩౯ ॥ తచ్చూర్ణసాత్రమాదాయ వాద్య
ఘోషపురస్సరిమ్ । జలద్రోణీం సమాపాద్య పుణ్యాహోక్తిపురస్స
రిమ్ ॥ ౪౦ ॥ తత్రచూర్ణం వినీక్షివ్య వసన్తం తత్రపూజయేత్ । ప
రిణో లాకపాలాంశ్చ సమభ్యర్చ్యపిశేషతః ॥ ౪౧ ॥ బలిందద్యా
దప్తదిక్షు కేయవాద్యపురస్సరిమ్ । జలద్రోణ్యాంతు సంసాగర
స్త్రేవముక్తోమునీశ్వరాః ॥ ౪౨ ॥ దేవీభ్యాంసహదేవేశం వజ్రపే
శ్చాగ్నదర్షయేత్ । కృత్వాచూర్ణాభిషేకాన్తం జలద్రోణీసమీప
తః ॥ ౪౩ ॥ దేవమానీయ దేవీభ్యామర్ఘ్యజ్యేష్ఠివరిపూజ్యచ । భే
రిపటహవాదిత్ర శంఖఘోషసమన్వితమ్ ॥ ౪౪ ॥ స్తుతివజ్రభఘోషే
శ్చ వేదఘోషసమన్వితమ్ । పౌరుషేణైవ సూక్తైన కుర్యాత్తత్రా
సగాహనమ్ ॥ ౪౫ ॥ యద్వాకూర్పపాదుకాయాం దేవమూవా

హ్యమస్త్రీవిత్ । తత్రావగాహయేద్విప్రాస్తదానీం దేవీకోత్తమః ।
 యజమానోమూర్తిపాశ్చ భూసురాక్షేప్తవోత్తమాః । యతయోబ్ర
 హ్మనిష్ఠాశ్చ సింఖేయైర్బ్రహ్మణామ్భుసా ॥ ౫౪ ॥ చాతుర్వర్ణ్యభవా
 స్సర్వైపురుషాశ్చస్త్రియోపిచ । గణికా దేవదాస్యశ్చ తథాస్యే
 వాద్యవాదకాః ॥ ౫౫ ॥ పరస్పరంచ సింఖేయైస్సర్వై బ్రహ్మణవా
 రిభిః । గక్తాస్నానసలంప్రాప్య నిష్టుసాయుజ్యమాపుయః ॥ ౫౬ ॥
 యానేదేవం సమారోప్య సహస్నానార్ద్రానాససా । జలక్రీడాపుర
 సగంతు యాతోపకరణైస్సహ ॥ ౫౭ ॥ భ్రామయేద్ద్రామవీధీషు
 ప్రీతయే వరుణస్యచ । ప్రజానామపిసర్వైషాం పవిత్రీకరణాయచ ॥
 ౫౮ ॥ దేవదేవేశం హున్తిరాన్తఃప్రవేశయేత్ । సత్రదేవం యథాశా
 స్త్రం పశ్చవింశతిభిర్బుధైః ॥ ౫౯ ॥ అభిషేచ్యవిశేషేణ హరిర
 న్తం సనుర్పయేత్ । స్రశ్యహంచాపి యుద్ధానైస్సపనంతేవమా
 చకేత్ ॥ ౬౦ ॥ తద్రాత్రో పూర్వనతుకార్యశుక్లశ్చసంపోక్ష
 ణాన్తిమమ్ । ఆచార్యం పూజయేత్పశ్చార్చ్యస్త్రోహేమాజ్ఞుభీయ
 నైః ॥ ౬౧ ॥ మూర్తివాదీన్యథాన్యాయం తోపయేన్యైఃకైస్తథా ।
 ఇహసజ్జే పశ్యంపోక్షోవిసన్తోస్సవఉత్తమః ॥ ౬౨ ॥ సైత్రేతుశ్చక్లద్వా
 దశాయం కుర్యాత్తననికొత్సమమ్ । పవిత్రారోహనతుకార్యవృతు
 స్థానార్చనాదికమ్ ॥ ౬౩ ॥ భూషణాన్యత్తమాదీని కుర్యాత్తనని
 కైస్తథా । తత్తుస్థ్యావిరచితం యథాశోభానురూపతః ॥ ౬౪ ॥
 పశ్చవింశతికుమ్భాన్స్తు స్థాపయిత్వాభిషేచయేత్ । ఏకొహవై నా
 రాయణ ఇతిప్రాకకలశేనతు ॥ ౬౫ ॥ తస్యధ్యానాన్తస్థస్యేతి
 ద్వితీయకలశేనతు । * అభవునశేన నారాయణఇతి తృతీయతః ॥
 అభవునశేవ నారాయణఇతి చతుర్థతః ; సహస్రశీర్షాపురుషఇతి పం
 చమకుమ్భతః ॥ ౬౬ ॥ పతంపిశ్వపార్విత్యైశ్వరమితివై షష్ఠకుమ్భతః ।

* అభవురుషో నారాయణ ఇతి తృతీయకలశేనతు

నారాయణపరంబ్రహ్మఇతివై సప్తమేనతు || ౧౮ || యచ్చకింశ్చిజ్జ
గత్యస్మిన్నితిహ్యస్తమకుచ్ఛుతః | అనస్తనువ్యయంకవిమితీ నవమే
నాభిషేచయేత్ || ౧౯ || అథోద్విష్ట్యావితస్యాంతు ఇతిస్యాన్తశమే
నవై | సస్తతంసిగాభిస్తులమిత్యేకాదశేనతు || ౨౦ || తస్యమధ్యే
మహోఽగ్నిరితిద్వాదశమేనవై | సస్తాపయతిస్వస్థేహమితీత్రయోదశ
మేనవై || ౨౧ || నిలతోయదనుధ్యస్థాఇతిచతుర్దశమేనవై | తస్యాశ్శి
ఖానానుధ్యఇతి పంచదశమేనవై || ౨౨ || సర్వస్యవశిసమితిషో
డశమేనతు | బహిరావరణస్తేస్తు కలశైరభిషేచయేత్ || ౨౩ || బ
హిరావరణేనాభిఇతి ప్రాక్స్పృతేనతు | యన్నాభిపద్మాదభవదితి
వహ్నిగతేనతు || ౨౪ || ధృతోద్వ్యపుణ్డ్ర్యిపరమేతి యాన్యానకస్సం
స్థతేనతు | దక్షిణేతు భుజేఽపై ఇన్యానుగతేనతు || ౨౫ || వి
ష్ణురాక్షసుశ్చస్త్రీతి వారుణేసంస్థతేనతు | పుష్కరానేశ్వరోపిష్ణురి
తివాయుగతేనతు || ౨౬ || ఇమాం మహోపనిషదమితి సోమగతేన
తు | ఓమఃసంధనంనామ ఇతీశానగతేనతు || ౨౭ || పురుషోహంవై
వాసుదేవ ఇన్యానుధ్యగతేనతు | యద్వాపురుషసూక్తియైర్మనైస్త్రీష్టా
దశశ్శక్రమాత్ || ౨౮ || బహిరావరణస్తేస్తు కలశైరభిషేచయేత్ |
పూర్వోక్తైర్గ్రిహాసూక్తైర్మనైర్ద్విద్వికసభ్యయా || ౨౯ ||
అస్తరావరణస్తేస్తు సంస్నాప్య కలశైఃక్రమాత్ | అవశిష్టైస్త్రీభిశ్చా
స్తే మధ్యకుమ్భేన సేచయేత్ || ౩౦ || రజనీచూర్ణసంపూర్ణాన్
సంస్థాప్య నవకుమ్భకాన్ | అష్టాద్యైరర్పయిత్వాతు చక్రరశ్మిసమ
ప్రధాన్ || ౩౧ || రజనీచూర్ణనిచయాన్ ధ్యాత్వాత్తేరభిషేచయేత్ |
సర్వవిఘ్ననిరాసార్థం సర్వసంపూరణాయచ || ౩౨ || దక్షిణేతుభు
జేవిప్రాఇతిప్రాక్స్పృతేనతు | నిచికిద్వాసుషణమితివహ్నిగతేన
తు || ౩౩ || ప్రతేవిష్ణో అబ్జచక్రే ఇతియామ్యగతేనతు | పభిర్వధ

ముపక్రమస్యేతియాతుగతేనతు || ౮౪ || ధృతోర్ధ్వపుణ్డ్ర్యిక్యతచ
 క్రేతి పశ్చిమాశాగతేనతు । పవిత్రమిత్యగ్నిరిత వాయుగతేనతు ||
 చరణంపవిత్రం వితతమితి సామగతేనతు । లాకస్యద్వారమర్చిమది
 తరుద్రగతేనతు || ౮౬ || మన్తై ర్శతైస్తుచాష్టాభిరవ్యేసౌదగ్నవై
 స్తథా । సంస్నాప్యమధ్యకుమ్భేన శుద్ధోదేరభిషిచ్యచ || ౮౭ ||
 మహోపనిషదస్త్రైర్బ్రహ్మసూక్త్యేపురోదితేః । మన్తై ర్షతుర్భిః
 పుంసూక్తమన్తై ర్షోడశభిస్తథా || ౮౮ || వాసుదేవద్విపటూర్ణ
 బ్రాహ్మణద్వితియేనతు । ఓడాగరాది పవిత్రాస్త్రైశ్చతుర్భుర్వాప్యప
 వైస్తథా || ౮౯ || సహస్రధారయాదేవం స్నాపయేద్విధిపూర్వక
 మ్ । యద్వాస్త్రాక్షరమన్తై ర్ణ స్వస్వపనమాచరేత్ || ౯౦ || త
 తోవ్యైస్సకలైరోఽగ్రాగ్నాద్విష్టాక్రమేణతు । సత్వైఃపురోది
 తైర్మన్తై ర్ములమన్తై ర్ణివాద్విజాః || ౯౧ || హయామంక్యత్వా
 విశేషేణ సమిద్భిస్త్రివంశుఃపుత్రైః । తతో దవనిశాగోపమాచరేత్తు
 యథావిధి || ౯౨ || అత్రానుక్తంతు సకలం పవిత్రాిరోపవద్భవే
 త్ । అతఃపరం ప్రవత్యాయమి విశాఖోత్సవముత్తమమ్ || ౯౩ || వృ
 వభస్థై దినకరై పార్ణమాసీతు యాభవేత్ । పిశాఖాఋత్యుక్తా
 వాహ్యాయుక్తా వా ద్విజోత్తమాః || ౯౪ || చతుర్దశ్యాహ్యపిద్ధాయాం
 తస్యాముత్సవమాచరేత్ । సహకారఫలాదీని నాభికేరఫలాన్యపి ||
 ద్రాక్షాఖిజ్జూరకాదీని మాతులజ్జఫలాన్యపి । అన్యనిచైవయోగ్యా
 ని యథాలభ్యానివాద్విజాః || ౯౬ || ఆహృత్యసర్వాణ్యేకత్రన్యస్య
 పాత్రేషుచద్విజాః । తానిపాత్రాణి విన్యస్య పరిచారకమూర్ధసు ||
 విష్వక్సేనం పురస్కృత్య వాద్యఘోషసహన్వితమ్ । గ్రామంప్ర
 దక్షిణేకృత్య మద్దిరాస్త్యప్రవేశయేత్ || ౯౮ || మహానపాథౌ నిక్షి
 ప్య ఫలపాత్రాణ్యుతఃపరమ్ । వైష్ణవేర్బ్రాహ్మణైశ్చుద్దైర్మహాహ
 ర్షసమన్వితైః || ౯౯ || వస్త్రేణి పిహితాన్వైశ్చ జిహ్వచాపల్య

బ్రహ్మతైః । నిస్త్యకగ్రణయోగ్యాని తథానిస్త్యజ్ఞి కారయేత్ ॥౧౦౦॥
 యథావస్థితయాపెణ శోధానాద్వాణి శోధయేత్ । తక్షవ త్తాశనా
 వ్వాణి త్తాశయేచ్ఛుద్ధవారిభిః ॥ ౧౦౧ ॥ ఫలాని సహకారాణాం
 క్షీరేణ గుడమిశ్రితమ్ । పాచయేన్నాల్పకేరాణాం ఖణ్డేశ్చైవమరీచి
 భిః ॥ ౧౦౨ ॥ ఏలాకకూర్పరచూడైశ్చ మిశ్రయేదేవమేవహి । మ
 హాహవిఃపాయసాదీనపూపాంశ్చప్రకల్పయేత్ ॥ ౧౦౩ ॥ దివా
 పివా రజన్యాంవా నిత్యపూజావసానతః । మన్తాననపురస్కంతు
 దేవంస్నానాననం నయేత్ ॥ ౧౦౪ ॥ పఞ్చవింశతిభిః కుమ్భైస్సం
 స్నాప్యపురుషోత్తమమ్ । అలంకారాసనేభ్యర్చ్య తతోభోజ్యాస
 నం నయేత్ ॥ ౧౦౫ ॥ మహాహవిఃపాయసాద్యం సహకారఫలా
 దిమ్ । నివేద్యదేవదేవాయ తాః బూలాదీన్నివేదయేత్ ॥ ౧౦౬ ॥
 శారిభ్యోవైష్ణవేభ్యశ్చ తస్మిన్సాదం వ్రదాపయేత్ । తతిస్తుచా
 గ్నినంబిన్బుం శ్రీపుష్టిభ్యాం సనున్వితమ్ ॥ ౧౦౭ ॥ యానమారో
 ప్యవస్తాద్వైరలంకృత్యుపశేషతః । సర్వమజ్జశనంయుక్తం నీత్వా
 గ్రామంవ్రదక్షిణమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ మద్దిరాన్తఃప్రవేశ్యాథ స్వస్థానేసన్ని
 వేశయేత్ । యజమానాథ గుర్వాదిక తోషయేద్దక్షిణాదిభిః ॥౧౦౯॥
 ఏవంవిశాఖోత్సవస్య విధానం సంప్రకీర్తితమ్ । అథష్టవోత్సవవిధిం
 శృణుశ్వం మునిపుత్రవాః ॥ ౧౧౦ ॥ శిశిరాద్యేషుఋతుషు త్రిష్వై
 కిష్టికసమాచరేత్ । శుక్లపక్షైథవాకృష్ణై దేవేశస్యష్టవోత్సవమ్ ॥
 యజమానస్యజన్మక్షేదేవజన్మర్తుకేపివా । స్థనాధిరోహణం కు
 ర్యాద్రాజారాష్ట్రాభివృద్ధిదమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ తన్నక్షత్రానుసారేణ స
 ప్రాహంవా నవాహకమ్ । పఞ్చాహం త్రియహంవాపి ఏకాహం
 వోత్సవంభవేత్ ॥ ౧౧౩ ॥ ఉత్సవారంభపూర్వేద్యురజుగ్రా
 ర్పణమాచరేత్ । రత్నాబంధం చ విధివత్కృత్వా దేశికసత్తమః ॥
 ఊరమ్భదినమారంభ్య ప్రత్యహం కాలయోర్ద్వయోః । చతుస్థానా

ర్పనంకుర్యాద్బలిదానసమన్వితమ్ || ౧౧౫ || ఆదావనైచ దేవే
 మథమోర్తినుమార్గణః | సంస్నాపయేత్ప్రతిదినం వాహనారోహ
 ణంభవేత్ || ౧౧౬ || అర్చితేతు దినేశార్యముడుపేహ్యధిరోహ
 ణమ్ | ప్రశ్యాహంచాపిసూర్యాహ్నో దేవందేవీసమన్వితమ్ || ౧౧౭ ||
 యానమారోప్య నస్తాన్ద్రేవలంకృత్యవిశేషణః | గ్రామం ప్రద
 ణీకృత్య సరస్వీరంసనానయేత్ || ౧౧౮ || శాస్త్ర ప్రకల్పితేదివే
 వాణ్ణిపే సుమనోహరే | భద్రాసనే దేవదేవం సమారోప్య విశే
 ణః || ౧౧౯ || అష్టాదశైస్తు సమభ్యర్చ్య సుహృత్సహపిసూతథా
 నితస్తు దేవదేవేశం మన్విగాన్యఃప్రవేశయేత్ || ౧౨౦ || ఉషుపారో
 హణదినేపేయందేవం సరస్తతే | సమారాధ్యవిశేషేణ హవిరన్తః
 జగత్సృభిమ్ || ౧౨౧ || స్పృశ్యకేచతుగ్రశ్రేవా వృత్తైవాపిసరో
 రే | పరితక్ష్మసోహనే చతుర్నారోపకౌభితే || ౧౨౨ || చతుర్ది
 యుసు హేమాత్సుగౌవురైశ్చోపకౌభితే | సమభ్యసాణ్ణిపేదివేయ
 వాలోదకపూరితే || ౧౨౩ || ప్రకల్పితం స్లవందివ్యం ఫలకాభిర్మృగ్గీ
 కృతమ్ | అనేకస్తస్ఫులంయుక్తం లోహకీర్తిస్త్రికృతమ్ || ౧౨౪ ||
 వినానసదృశాకారిం వాణ్ణిపాకృతీమేవచా | ద్విశలం శ్రీశలంనా
 పి చతుఃపశ్చతలాన్వితమ్ || ౧౨౫ || అలంకృతంచ విదైర్వృతా
 వైఃపుష్పమాల్యకైః | దర్పణైశ్చానురైశ్చైవ ధ్వజైశ్చ వివిధైర
 పే || ౧౨౬ || వాళికేతైఃపూగఫలస్తబ్దకైఃకదళిఫలైః | శ్రీభైరైశ్చే
 వ ఘృతైఃభిఃపరితస్సగులంకృతమ్ || ౧౨౭ || పోక్ష్యపుణ్యాహతో
 యేన సరస్వాయంచ దేశికిః | దహనాప్యాయనాభ్యాంచ సుశోభ్య
 వినులోదకే || ౧౨౮ || క్షీరార్ణవం సమావాహ్య సంపూజ్యాఘృ
 దిభిర్ద్విజాః | స్లవేఫణీన్ద్రీమావాహ్య పరితంకుముదాదికాః || ౧౨౯ ||
 సమభ్యర్చ్యార్పణ్యుగ్ధాద్యైఃకుమ్భేచావాహ్య పూజయేత్ | అ
 గ్నావనస్తమస్త్రేణసమ్యక్పాదైవయథావిధి || ౧౩౦ || స్లవం ర

ఊహుతోయేన ప్రోక్షయేద్దేశికో త్తమః । ఏవంస్లవంతుసంనార్యాత్ప
 ముహూరైతు సుశోభనే ॥ ౧౩౧ ॥ దెవీభ్యాం సహదేవేశంస్లవ
 మారోపయేన్దురుః । ఆచార్యసాసగకాశ్చేవ దీక్షీతాఃపరిచారకాః॥
 సేవాపరాస్తథానేయవైష్ణవా వేదపాఠకాః । తిష్ఠేయ్యుః పరితో
 దేవసునేయంతు పృథక్స్లవః ॥ ౧౩౩ ॥ అనేయతు నస్పృశేయ్య
 స్తం యిస్సుశేనాశ్చకన్యవః । వద్దినోవారవనితాయేచానేయ వాద్యవా
 నకాః ॥ ౧౩౪ ॥ తెతుపృథక్స్లవారూఢాసకుర్ముత్తాదికంతథా ।
 శ్శభైర్యాదినినతైర్వేదఘోషైస్సనువ్రతః ॥ ౧౩౫ ॥ పుష్పస
 మ్నైర్విహోదేశ్య దేవం సన్దావయేత్తదా । ప్రవక్షిణత్రయంకుర్యా
 ద్విష్కంకం సప్తకంకువా ॥ ౧౩౬ ॥ తతస్సరోమధ్యభాగనాణ్డపే
 దెంఘనయేత్ । తత్రదేవం సనుభ్యర్చ్య అర్ఘ్యద్యౌరైశికోత్తమః॥
 అర్ఘ్యం పృథుకాపూవనాళికేరంసంతథా । తర్పణశ్చైవ తాం
 మాలం ముఖవాససనున్వితమ్ ॥ ౧౩౭ ॥ నివేద్య దేవదేవాయితా
 మ్ములాద్యైస్సత్యపరమ్ । సేవాజనాంశ్చ సన్దోష్య యావదస్తను
 యంఠివేః ॥ ౧౩౮ ॥ నానాఽనోజైస్సన్దోష్య దేవంసీత్యా పునఃస్ల
 వమ్ । తీరమాపాద్యైవేశనువరోప్యస్లవాలితః ॥ ౧౪౦ ॥ గ్రామ
 ప్రవక్షిణం దేవం మద్దిరాన్యప్రవేశయేత్ । నిత్యార్చనంపురాకృత్వా
 విశేషయజనంతథా ॥ ౧౪౧ ॥ ప్రోక్షతుఃకమ్భప్రోక్షణాన్తం స
 ర్వంకుర్యాద్యథావిధి । యజమానోగురుశ్చేవ తోవయేద్దక్షిణాది
 ఖిః ॥ ౧౪౨ ॥ ఏవం స్లవోత్సవవిధిఃప్రోక్తస్సజ్ఞైపతోద్విజాః । ఆథా
 నాగ్రయితాఖ్యస్య విధానం కింశ్చేదుచ్యతే ॥ ౧౪౩ ॥ ఆమాఢే పూ
 ర్వఫల్యవ్యాం పుష్యేచేవవిశేషతః । మాఘమాసేతు పశ్చిమ్యాం
 సప్తమ్యానుభవాద్విజాః ॥ ౧౪౪ ॥ ముహూరైశోభనే ప్రాప్తేకు
 ర్యాధాన్యస్య సజ్జిహమ్ । సేవాధిపం తదర్థంతు తార్క్ష్యంనామా
 దుతింతువా ॥ ౧౪౫ ॥ ఆరోప్య శిబికాయానం సర్వేణవిజనైపునా ।

ఆచార్యో యజమానశ్చ వాద్యఘోషపురస్సరమ్ || ౧౪౬ || త్రే
 గ్రదేశం సమాసాద్య పుణావహం వాచయేద్దుగుః | త్రైత్రమఘ్నాఘ్నః
 నాభ్యర్చ్య భూమవైశ్రేణీవ మస్త్రీవిత్ || ౧౪౭ || సవిత్రంచాః
 సంప్రీక్ష్య మూలమవైశ్రీణపూజయేత్ | తతస్తు త్రైత్రపాలేభ్యాః
 బలిందద్యాత్సనుస్తతః || ౧౪౮ || దధోవ్రతనం పాయినంచా దే
 కః త్రైత్రవృద్ధయే | సముహూరై మానయిన్తో దేవీకో మూలమ
 స్త్రీతః || ౧౪౯ || ధాన్యానాం లవనంకుర్వాత్తజ్జేష్టేవం కృషీ
 వస్తైః | శారయిత్వాధాన్యభారాః విధానిభిలానిచ || ౧౫౦ ||
 సజ్జుహ్వయాహయణపశ్చాద్వేదవాద్యరవైస్సహ | విష్వక్సేనపు
 రసగ్రంతు కృత్వా గ్రామప్రవక్షిణమ్ || ౧౫౧ || దేవగేహం సమా
 పాద్యప్రాసాదాస్త్యప్రవిశ్యచ | దేవస్య దక్షిణేహస్తే ధాన్యః కిం
 చిత్ప్రేక్ష్యయేత్ || ౧౫౨ || ఆతిపేశోషయేష్పశ్చాదసఘాతం స
 మాచరేత్ | తత్ స్థానే గోమయా మోఘిస్సమాలిప్తసమస్తతః ||
 సుధాచూర్ణైరలంకృత్య ముసలంతడులూఖలమ్ | త్రాశయిత్వాశు
 ర్దజలైరఘ్నైగ్ధాదినార్పయేత్ || ౧౫౩ || ధాన్యాన్యలూఖలెన్య
 స్య సుహూరైః పూతయేత్ | సార్దం మజ్జశ్చ గావైశ్చ సర్వవాద్యగ్రవై
 స్సహ || ౧౫౪ || సధవబ్రాహ్మణస్త్రీభిర్దైవదాసీః కైస్తువా | తుషా
 నపోహ్యశూర్షేణ త్రాశయేచ్ఛుద్ధవారిణా || ౧౫౫ || శోధయిత్వా
 పునస్సర్వాణాం గుళపాకేనమిశ్రితాణా | మరీచిజీరకైర్దుక్తాన్నాఽఽఽఽ
 కేరఫలాన్వితాణా || ౧౫౬ || విధాయ మూలబిమ్బదీనభ్యర్చ్యవ
 విశేషతః | నివేద్య తానితదను వహ్నో స స్తర్పయేద్విభుమ్ || ౧౫౭ ||
 హోమావై సప్తసమిధాం తణ్ణులైర్ఘ్నపయాయా త్తతః | పశ్చాన్నివేది
 తంసర్వం గుర్వాదిభ్యః ప్రవాపయేత్ || ౧౫౮ || ఏవమాగ్రయణా
 శ్చింహీ అశ్వమేధసహస్తతః | ఉత్తమం దేవదేవస్య కారయేత్ప్రీ
 తినస్సరమ్ || ౧౫౯ || అక్షణోత్సవవిధిం శృణుద్వం మునిపుత్రవా ||

ఉత్తరాయణకాలేనా దక్షిణాయనవవచ || ౧౬౧ || శుక్లపక్షవిశే
 షేణ పశ్చిమీం సప్తమీంతువా । ఏకాదశీంవా దశమీం ద్వాదశీం
 పౌర్ణమీంతువా || ౧౬౨ || సమారభోఽస్యవంకు గ్యాశ్చస్తాహంవా
 నవాహకమ్ । పశ్చాహం క్రాయహంవాపి విభవేచ్ఛానుపారతః ||
 ఉత్సవారమ్భపూర్వేఽమృత్సౌయానుజుగ్రారర్షణమ్ । రక్షాబ
 ద్ధంచ విధినశుగ్రా గ్యాదైశికసత్తహః || ౧౬౩ || ప్రథమావరణేవాపి
 ద్వితీయావరణాదకే । బహిర్వా గోపురద్వారాతుగ్రాత్రచితుస్సహ
 హరే || ౧౬౪ || దేశేహోలాత్సనాన్ధంతు మణ్డపం పరికల్పయేత్ ।
 ద్వాక్రోశితే స్తమ్భసంయుక్తం చతుర్వింశతిభిస్తువా || ౧౬౫ || షోడ
 శస్తమ్భయుక్తంవా చతుర్ద్వారసహస్వితమ్ । మణ్డపం సహలంకు
 గ్యాన్ననావర్ణాంతాంతైః || ౧౬౬ || విచిత్రక్షోమవస్త్రైశ్చ ము
 క్తా దానాభిరేవచ । నానాకుసుమావైశ్చ దక్షణైశ్చానురాది
 భిః || ౧౬౭ || ధ్వజైశ్చ పిష్టిరస్త్రేఃప్రసూనస్తబకైస్తథా । ఘ
 ష్టాభిఃఫలభారైశ్చ ప్రదిపావళిభిస్తథా || ౧౬౮ || మణ్డపాభ్యస్త
 రభువం కిన్నూరీ కుదుగ్రా మాదిభిః । కర్పూరైశ్చ సమాలిప్య సుధా
 నూర్ణాదిభిర్భుజమ్ || ౧౬౯ || అలంకృత్యవిశేషేణ కుసుమైరక్ష
 వైశ్చుభైః । పికీర్యదివ్యధూప్తేశ్చ ధూపయిత్వాసనుస్తాః || ౧౭౦ ||
 సాన్ధ్యే రాజతీంతామ్రీం దాగుజాంవా యిథాగుచి । యథోక్తలక్ష
 ణాం హోలాం వృత్తాంవా చతురశ్రకామ్ || ౧౭౧ || విమానసదృ
 శీంవాపి యైశ్చెష్టసలశోభితామ్ । చతుస్తమ్భసమాయుక్తాం యద్వా
 స్తమ్భద్వయాన్వితామ్ || ౧౭౨ || వితానైర్వివిధైర్ద్యైర్ద్రవ్యైర్ద్రవ్యక్షే
 కేతుభిస్తథా । అలంకృత్య పిశేషేణ లఘ్వయేత్మణ్డపాస్తరే || ౧౭౩ ||
 రజ్జుభిర్ద్విపాక్షస్తాభిఃక్షోమకారాసతస్తాభిః । కృతాభిర్వా యిథా
 యోగం తథో దేశికసత్తహః || ౧౭౪ || పుణ్యాహంవాచయిత్వాతు
 హోలాంసంప్రీత్యనుస్త్రీయేత్ । హోలాయాగఫలకామధ్యే అనస్తం

పరిపూజయేత్ || ౧౭౬ || పాదేషుచైవధర్మాద్యనుష్టకం చతు
ష్టయమ్ | స్తమ్భేషు గరుడపూహమభ్యర్చ్య క్రమయోగతః |
తతైవ చతురోవేదా రజ్జుషు క్రమశోర్పయేత్ | ఇతిహాస పుగా
ణాని వేదాశ్లాని తతైవచ || ౧౭౭ || ఫలకాయానుష్టదిక్షు పూజ
యేస్తునిసత్తమాః | వ్యావకాంస్తు చతుర్ముక్తా పాదేషు పరిపూ
జయేత్ || ౧౭౮ || ఇష్ట్యాధ్వజేషుసాపిత్రం ఛత్రైషు వ్యాహృతీ
స్తథా | ప్రణవంతు పతాకాసు తోరిణేషు స్వరాంస్తథా || ౧౭౯ ||
స్యజ్జనానిచ సంపూజ్య డోలాంకృత్వాశు వాఙ్మయీమ్ | శోలా
యాఃపరితోదిక్షు ఇన్ద్రాదీంపరిపూజయేత్ || ౧౮౦ || డోలాయా
స్తుపురోభాగే యద్వాన్యత్రయిథావిధి | ధాన్యపీఠే మహాకుంభ
ముపకుంభాస్త కాన్విత్తమ్ || ౧౮౧ || వినయ్యత్రహోలాక్వా దె
వానానాహ్యపూజయేత్ | ఉపకుంభాస్తకేచైవ ఇన్ద్రాదీంపరిపూ
జయేత్ || ౧౮౨ || కుణ్డేనాస్థణ్డీలెనిపి విహింసం సంస్కృత్య పూ
ర్వవత్ | తాదేనాంస్తత్రచానాహ్య తత్తన్మస్త్రైరిసుక్రమాత్ ||
పృథగస్తాహుతీర్ణుత్వా శుభ్రతాద్యైశ్చైకోద్దిమః | పూణ్ణాహుత్యా
దికంకృతా విస్పజ్యగ్నం తతోగురుః || ౧౮౩ || సమ్పాణాజ్యేవ
తాంఢోలాం సంసచ్యసుముహూర్తకే | కుంభతోయేన సంప్రాక్ష్య
పూజయేచ్చ విశేషతః || ౧౮౪ || డోలాయాఃపరితోదిక్షు ఇన్ద్రా
దిభ్యో బలిందదేత్ | ఏవంఢోలాంతుసంస్కృత్య కుర్వాణ్డోలాత్ప
నంవిభాః || ౧౮౫ || చతుష్టానాగ్ననయితం బలిదానసనన్విశమ్ |
ఆరమ్భేచావసానైవ పూర్వోక్తస్నపనాన్విత్తమ్ || ౧౮౬ || సాయం
నిత్యార్చనంకృత్వా విశేషయజనంతథా | దేవంయానేసమారోప్య
శ్రీపుష్టిభ్యాం సమన్విత్తమ్ || ౧౮౭ || ధామప్రదక్షిణీకృత్య డోలా
పార్శ్వంసమానయేత్ | శఙ్ఖభేరీనినాదైశ్చ తూర్యనుజ్జగనిస్వవైః ||
సుముహూర్తే సులగ్నైచ డోలామారోపయేద్విభుమ్ | తత్రార్పయే

జ్జగన్నాథమలంకారాసనోదితైః ॥ ౧౯౧ ॥ భోగైర్నిరాజనాస్తం
 చ తతోభాజ్యాసనేవిభుమ్ । నీత్వానుహాహవిద్దివ్యమపూపానుపహా
 రకాక ॥ ౧౯౨ ॥ నివేద్య తర్పణాదీని తాంబూలాస్తం నివేదయే
 త్ । తొలారజ్జూకవతుర్దిక్షు గృహీత్వా ద్విజనస్తమాః ॥ ౧౯౩ ॥
 నుస్తంమస్తం చాలయేయుస్తగానీందేశికొత్తనః । పుంసూక్తాద్వైరై
 వదేవం సువస్తోచ్చరవైస్తదా ॥ ౧౯౪ ॥ కస్తూరీ కుంజూమాద్యై
 శ్చ కిర్నూలైఃపరిభావితమ్ । దివ్యగంధంతు దేవాయ సమర్పయ
 విశేషః ॥ ౧౯౫ ॥ పీజయేయుస్తాలప్యవైచ్చామరైశ్చ విశేషతః ।
 విచిత్రకుసుమస్రస్థిలైః సురత్నసరాదిభిః ॥ ౧౯౬ ॥ అలంకుర్యాద్దే
 వదేవం శతా-లేద్యసస్తమాః । వివిధానుపహారాంశ్చ పుసగాచ
 నునంతథా ॥ ౧౯౭ ॥ ముఖవాసనమోషేతం తాంబూలంచ నివేద
 యేత్ । వివిధానిచ నృత్తాని కుర్మ్యగ్వాగ్జనాస్తదా ॥ ౧౯౮ ॥
 పీణావేణునినానైశ్చ గీతైశ్చ వివిధైస్తదా । తోషయేద్దేవదేవేశం
 స్తోలైశ్చ వివిధైస్తదా ॥ ౧౯౯ ॥ స్తువంతువద్దినస్సర్వైః శివదంభ
 క్తిబృంహితాః । పవనవైశ్చ వివిధైరుపచారైశ్చ తోషయేత్ ॥
 తొలాలాలనవేళాయాం యేషశ్యల్లిశ్రియఃపఃమ్ । ఇహతే ప్రా
 ప్యచాభీష్టా ప్రాప్నునన్తిపరాంకఠమ్ ॥ ౨౦౦ ॥ తతస్తు దేవందే
 వీభ్యాం యానమారోప్యదేశికిః । ధామప్రదక్షిణంకృత్వా ప్రాసా
 దాస్త్యప్రవేశయేత్ ॥ ౨౦౧ ॥ సకృత్ప్రహంవాపజ్ఞాహం స
 ప్రాహంవా ననాహామ్ । కృత్యైవముత్సవనిత్యం సాయంకాలే
 యథావిధి ॥ ౨౦౨ ॥ ప్రాగ్వతుర్వార్యదుత్సవానై కుమ్భసంప్రో
 క్షణాన్తిమమ్ । ఆచార్యం పూజయేత్ప్రగ్భద్రజమానస్తు పూర్వ
 వత్ ॥ ౨౦౩ ॥ ఇహేహోలోత్సవవిధిన్సజ్జే పేణప్రదర్శిణః । ఆషాఢ
 శుక్లద్వాదశ్యాం స్వాపాత్సవమథావరేత్ ॥ ౨౦౪ ॥ తదాదికా
 ముదాఖ్యస్య యావత్సాసన్యతద్దినమ్ । తపసా యోగనిద్రాయాః

సస్తుష్టో జగదీశ్వరః ॥ ౨౦౬ ॥ యోగవిద్రాం ప్రభజతి లోకరక్షణ
 హేతునా । నైమిత్తికాన్తాసిమాసి తథాసంవత్సరోశ్శువాన్ ॥ ౨౦౭ ॥
 విశేషయాగసంయుక్తాన్ సర్వసంపూరణాదృతే । నాన్యం నైమిత్తి
 కంకామ్యం కుర్యాన్తాసచతుష్టయే ॥ ౨౦౮ ॥ అభీష్టవ్రతమాశ్రిత్య
 నేతవ్యం తచ్ఛతుష్టయమ్ । భగవద్భక్తినిష్ఠాత్తైగకార్యం తత్రేద
 ముచ్యతే ॥ ౨౦౯ ॥ ప్రాసాదస్య పురోభాగే యద్వాన్యత్ర ము
 నీశ్వరాః । కల్పయేచ్ఛయినాగారం సర్వాలంకార సంయుతమ్ ॥
 సర్వోపకరణైర్యుక్తం పర్యజాగ్రమ్యపశోభితమ్ । యద్వా గర్భగృ
 హేవిష్టోర్ములమూర్తైస్తుదక్షిణే ॥ ౨౧౦ ॥ శయనం కల్పయేద్విప్ర
 స్సర్వోకరణేస్సహ । సక్లృహ్యసర్వసమ్భారాన్ దశన్యాం ద్విజ
 సత్తమాః ॥ ౨౧౧ ॥ ఏకాదశ్యాం నిశీఘం చతుస్థానేషు పూజ
 యేత్ । యాగమణ్ణపమాసాద్య జాగరేణనయేన్నిశామ్ ॥ ౨౧౩ ॥
 ప్రాప్తేముహూర్తేసంప్రాప్తై కృతస్నానకృతాహ్నికః । నిత్య
 ర్పనం పురాకృత్వా చతుస్థానార్పనంతథా ॥ ౨౧౪ ॥ తతోవిసృజ్య
 దేవేశం కుమ్భమణ్ణలకుమ్భగమ్ । అప్ల్యేణ గద్ధపుష్పాభ్యాం ధూపే
 నసుశుభేనచ ॥ ౨౧౫ ॥ మూలమూర్తిం సమభ్యర్చ్య తిష్ఠాచ్ఛయ
 నకాతుశే । కూర్పేవా దేవమావాహ్య శ్రీఘామీభ్యాం సమన్వితం ॥
 సంస్నాప్త్యసమలంకృత్య అభ్యర్చ్య హవిరన్వయమ్ । నిశాముఖైప్ర
 వృత్తైతు కృత్వా నిత్యార్పనంవిభాః ॥ ౨౧౬ ॥ తతస్తు శయనాగా
 రం నిత్యాశయనకాతుకమ్ । తతశ్శయనదేశేతు పశ్చిమే హేమవి
 స్టరే ॥ ౨౧౮ ॥ నివేశ్యప్రాజ్ఞుఖండేవం హవిరన్తం సమర్పయేత్ ।
 హూమంవిధాయవిధివత్కృత్వా హోమసమర్పణమ్ ॥ ౨౧౯ ॥
 పర్యజేగ్రన్తమావాహ్య తస్మిన్దేవం యథావిధి । శాయయిత్వా
 ధతస్యాగ్రే నియమాన్ శాస్త్రచోదితాన్ ॥ ౨౨౦ ॥ సజ్కల్ప్య చతు
 రోమాసాన్ దేవస్యోష్ఠాపనావధి । వ్రతానమష్టాసనిరతః ప్రత్యహం

దేవమర్చయేత్ || ౨౨౧ || సర్వేపివైష్ణవాఃకురుక్యస్తదాదివ్రతముత్త
 మమ్ । శయినాశ్లోపచారైశ్చ ప్రత్యహంతోషయేద్విభుమ్ || ౨౨౨ ||
 ఏవం మాసద్వయే యా తే మాసిభాద్రపదేద్విజాః । ద్వాదశ్యాం శు
 క్లపక్షస్య దేశికేష్టో నిశాముఖే || ౨౨౩ || విశేషయాగపూర్వం
 తు పరివర్తనమూచయేత్ । ప్రబోధనం తతఃకుర్యాత్ శయినస్థస్యవైవి
 భోః || ౨౨౪ || ద్వాదశ్యాం శుక్లపక్షస్య కార్తికే మాసితుద్విజాః ।
 దశమ్యాం పూర్వవత్సర్వసమ్భారాణాం సముపార్జయ చ || ౨౨౫ ||
 ఏకాదశ్యాం నిశాంతాంతు చతుస్థానస్థితంఽభుమ్ । సమభ్యర్చ్య
 విశేషేణ జాగరేణ నయేన్నిశామ్ || ౨౨౬ || బ్రాహ్మీముహూర్తై
 ద్వాదశ్యాం మన్తముర్తిం ప్రబోధయేత్ । నిత్యార్చనం పురా
 కృత్వా చతుస్థానార్చనంతథా || ౨౨౭ || తతశ్శయినమూర్తిం చ
 సమభ్యర్చ్య విశేషణః । స్నానాదిహాపిరన్తంతు గర్భగృహం ప్రవే
 శయేత్ || ౨౨౮ || విసర్జయేన్మూలమూర్తౌ మన్త్రం శయినమూర్తి
 గమ్ । తతస్తుచాశ్చనంబిన్చం దేవీభ్యాం సమలంకృతిమ్ || ౨౨౯ ||
 రిథాదికేసమారోప్య యాతోపకరణైస్సహ । గ్రామప్రదక్షిణం
 కృత్వా స్వస్థానే సన్నివేశయేత్ || ౨౩౦ || తతోవిసర్జయేద్దేవం
 కుమ్భసంజ్జలకుమ్భగమ్ । తదాచాశ్రమిణస్సర్వే కురుక్వర్షి తవిస
 ర్జనమ్ || ౨౩౧ || యజమానోఽథగుర్వాదీనాం సాధకాణాం బ్రాహ్మణా
 నపి । హిరణ్యస్రోషయేత్సర్వాణాం యథాశక్తిద్విజౌత్సమాః || ౨౩౨ ||
 ఇత్యేవముక్తం దేవస్య శయినంచ ప్రబోధనమ్ । శయినస్థే జగన్నా
 థే చాతుర్తాసస్యమధ్యతః || ౨౩౩ || పవిత్రారోహణం కుర్యాదన
 త్రపాతతుష్టిదమ్ || * * * * *

ఇశ్రీపాశ్చరాత్రైశ్చ శ్వరసంహితాయాం

పక్షోత్సవాదివిధిర్నామ

ద్వాదశోఽధ్యాయః.

నారదః — జన్మోత్సవంచకృష్ణస్య శృణుధ్వంమునిపుణ్ణవాః ।
 కృష్ణజన్మదినంచైవత్ద్వివిధం పరికీర్తితమ్ ॥ ౧ ॥ జన్మాప్తమీజయస్త్రీ
 తి తయో ర్భేదస్తు కథ్యతే । చన్ద్రోదయేఽప్తమీయుక్తాసప్తమీల
 యావివా ॥ ౨ ॥ రోహిణీరహితావాపి సాహజన్మాప్తమీస్తుతా ।
 సింహుంక తే రైసాముఖ్యా యద్వాశ్రీవణమాత్రగా ॥ ౩ ॥ తస్యా
 మభ్యర్చనంవిష్ణోర్ధర్మకామాద్ధసిద్ధిదమ్ । నిషాగమోయదికైవల్యఫ
 లదం భవతిధ్రువమ్ ॥ ౪ ॥ సూర్యోదయేపి సప్తన్యాయతథా కృత్తి
 కియాపిచ । కలయాపిహ్యవిధ్దాయా రోహిణీస్విజపుణ్ణవాః ॥ ౫ ॥
 అప్తమీసహితావాపిహ్యప్తమీరహితాపివా । తిక్తైవ బుధవారేణ స
 హితారహితాపివా ॥ ౬ ॥ జయస్త్రీనామ సాప్రాక్తా జయత్యశు
 భమిత్యసా । అప్తన్యాయా నవన్యాయా దశన్యాయాపిరోహిణీః ॥
 అవిధ్దాయదిలభ్యేత కలమాత్రాపి వైష్ణవైః । గ్రాహ్యోక దాపిపద్ధా
 తు నగ్రాహ్యో వైష్ణవోద్దిష్టైః ॥ ౭ ॥ మృగశీర్షులువా గ్రాహ్యం
 శుద్ధక్షుణ్ణస్యహ్యభావతః । సింహభాద్రపదేముఖ్యా జయస్త్రీ సింహ
 గాపివా ॥ ౮ ॥ తస్మిన్మాసేమునిశ్రేష్ఠాఃయ దాముక్షుద్వయం భవే
 త్ । పరత్రైవోత్సవంకుర్యాన్మహాపాతకనాశనమ్ ॥ ౧౦ ॥ పశ్చా
 ఛ్చేన్ద్రోహిణీవిధ్దా పూర్వత్రైవ సమావరేత్ । ఏవమేవహిసం
 క్రాన్తి వైభత్యాగోపి శస్యతే ॥ ౧౧ ॥ దివాసజాగ్రన్తియోగశ్చే
 జ్జయస్త్రీం పూర్వతస్త్వజేత్ । పరతోనిశియోగేతు త్యజేన్ద్రోగాన్వి
 తామపి ॥ ౧౨ ॥ ఉభయోఃక్రాన్తివేధశ్చేజ్జయన్ద్రోగ్గుణినస్తమాః ।
 ఉత్సవం మృగశీర్షేవా పూర్వమేవసమావరేత్ ॥ ౧౩ ॥ ఏవం జ
 యన్త్రాయం రామస్య నరసింహవరాహయోః । వామనాదిజయన్త్రాయ
 మపేవమేవనిర్ణయః ॥ ౧౪ ॥ జయన్త్రాయం తత్రకృష్ణస్య దివో
 హోష్య విశేషతః । రాత్రావభ్యర్చనంకుర్యాత్తద్విధానమిహేవా
 చ్యతే ॥ ౧౫ ॥ నిత్యకర్తాణి నిర్వర్త్య సాయం దేశికనత్తమః ।

భగవద్గృహమాసాద్య కృత్వానిత్యాకృత్యసంపురా || ౧౬ || ప్రాసా-
 దస్య పురోభాగే మణ్డపంపరికల్పయేత్ | కృష్ణంవా మణ్డపంపూర్వ
 మఙ్గుకు ర్వాద్విశేషతః || ౧౭ || చతుర్ద్వారసమాయుక్తం ధ్వజశో-
 రణభూషితమ్ | వితానైర్వివిధైశ్చిత్రైస్సర్వతఃపరిశోభితమ్ || ౧౮ ||
 పరితస్త్రిశకాశేయమహాయనికాన్వితమ్ | ముక్తానరైశ్చవివిధపు-
 క్షుణ్ణాన్వైర్విరాజితమ్ || ౧౯ || కదళీజమ్బుజమ్బూక నాళికేరఫ-
 లాదిభిః | రమ్భాస్తమ్భైఃపూగఫలస్తబకైస్సమలంకృతమ్ || ౨౦ ||
 దర్పణైర్దీపమాలాభిశోభితం ధూపధూపితమ్ | కుజుగ్రమాగ్రుకస్తూ-
 రీ సమలిప్తమహీతలమ్ || ౨౧ || సుధాచూర్ణాదిభిశ్చిత్రైఃపరిత-
 స్సమలంకృతమ్ | మధ్యేప్రవిలసద్దివ్యరత్నవిష్టరశోభితమ్ || ౨౨ ||
 ఏవంపూర్వసలంకృత్య మణ్డపంతు తితివరమ్ | కృష్ణబిమ్బంసమా-
 నీయ వినయసెద్భద్రవిష్టరే || ౨౩ || అగ్నిదిభిస్సమభిర్వృత్తి తతస్తు-
 తిదనుజ్జయా | పుష్పాంబుగ్రంవిధానాథ రక్షాబంధం సమాచర-
 త్ || ౨౪ || దేవస్యైశానభాగేతు మహాకుమ్భంతువినయసేత్ |
 మణ్డలంతు పురోభాగే సమలిఖ్య యథావిధి || ౨౫ || మణ్డపస్య పు-
 రోభాగే కుణ్డంతు పరికల్పయేత్ | ఏవంసర్వం సమాపాద్య యా-
 ఏవచ్ఛ్రోదయంగుః || ౨౬ || దేవస్యదక్షిణేపార్శ్వే జపన్నష్టా-
 క్షరంమనుమ్ | గాపయన్ కృష్ణమాహోత్యం తథాన్యవైష్ణవీక-
 థాః || ౨౭ || గానైర్మృతైర్పిన్ద్రోదైశ్చ తోషయేజగతాంపతిమ్ |
 ఉదితేతు నిశానాథే జన్మకాలే జగత్పతిః || ౨౮ || కుమ్భేచమణ్డ-
 లకృష్ణం యథోక్తవిధినాయజేత్ | తతోవిమ్పేసమభిర్వృత్తి దేవం-
 మన్త్రాసనాన్విమమ్ || ౨౯ || ఏకాశీతిఘటైర్దైవం స్నాపయేద్ధోమ-
 పూర్వకమ్ | పఞ్చవింశతకుమ్భేర్వా స్నాపయేత్తు యథావిధి || ౩౦ ||
 అలంకారాసనంనీత్వా సమభిర్వృత్తివిశేషతః | కృత్వా నీరాజనా-
 జ్ఞంచ తతోభూజ్వాసనంనయేత్ || ౩౧ || అగ్నిదిభిస్సమభిర్వృత్తి

అర్హణంచ సమర్పయేత్ । ఋధువరం నివేద్యాభ సవనీతంచ శ
 రురామ్ ॥ ౩౨ ॥ గొక్షీరంఘృతసంయుక్తం ఫలాని వివిధానిచ ।
 పృథుకాదీంశోప్పహారాః గుళఖణ్డాన్వితానిచ ॥ ౩౩ ॥ మాషేన్దు
 డ్దేస్త్రీయవైర్దధిమధ్యాజ్యదుగ్ధకైః । హరిత్రాజీరికేలాన్యైర్యోజితా
 ని విశేషతః ॥ ౩౪ ॥ వివిధానిచభక్త్యాణి గోఘృతైఃపాచితానిచ ।
 క్రమాదప్రవిధాన్నాని సుశృతంక్షీరముత్తమమ్ ॥ ౩౫ ॥ శీతశంత
 ర్పణజలం పానకంచవిశేషతః । భక్త్యంభోజ్యంతథాలేహ్యం పే
 యంచాపిహ్యనేకశః ॥ ౩౬ ॥ నివేద్య దేవదేవాయ మాత్రాంతం
 దేశికోత్తమః । ముఖవాససమోపేతం తాఁబూలం వినివేద్యచ ॥
 కృత్వాభజపయజ్ఞాంతం గత్వా కుణ్డసమీపకమ్ । తత్రప్రసాప్తితాగ్నౌ
 తు యోగపీఠం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౩౭ ॥ తన్మధ్యే కృష్ణమావాహ్య స
 కిళికృత్యనుస్త్రీపత్ । కృత్వాసత్తసమిద్ధోమం తతఃపూర్ణాఁనివే
 దయేత్ ॥ ౩౮ ॥ తతోదేవం విస్మజ్యాగ్నైర్గ్నంచ విస్మజ్ఞేషుః । త
 తస్తు దేవదేవాయ కృత్వాహోమసమర్పణమ్ ॥ ౪౦ ॥ అఘృదానం
 విశేషేణ కుర్యాన్నర్వఫలవ్రదమ్ । తద్విధానం ప్రవక్ష్యామి దేవ
 స్య పురతోభువి ॥ ౪౧ ॥ గోమయేనోపలిప్యాభ వృత్తాకారం సు
 శోభనమ్ । సుధాచూర్ణేఽరలంకృత్య గర్భపుష్పాక్షయేఃఫలైః ॥ ౪౨ ॥
 తన్మణ్డలతు రోహిణ్యాసహచస్త్రీంసమర్పయేత్ । తతస్తస్మై నమ
 సుకార్యాన్మత్త్రైణా నెనవైద్విజాః ॥ ౪౩ ॥ జ్యోత్స్నాంపతే నమ
 స్తుభ్యం నమస్తేజ్యోతిహంపతే । నమస్తై రోహిణీకాన్త సుధాకు
 మ్భనమోఽస్తుతే ॥ ౪౪ ॥ ఇతిచస్త్రీం నమసకృత్య దద్యాద్దర్శ్యం
 తతఃపరమ్ । శఙ్ఖేతోయం సమాపూర్య గొక్షీరేణవిమిత్రితమ్ ॥ ౪౫ ॥
 శఙ్ఖాగ్రే చస్త్రీమభ్యర్చ్య తన్మూలే కృష్ణమర్పయేత్ । హస్తాభ్యాం
 శఙ్ఖమాదాయ పపువ్పఫలచన్దనమ్ ॥ ౪౬ ॥ జానుభ్యామవినింస్పృ
 ష్టౌ చస్త్రీయార్ఘ్యం నివేదయేత్ । క్షీరోదార్ణవ సమ్భూత అర్ఘి

నేత్రనముద్భవ ॥ ౪౭ ॥ గృహాణార్ఘ్యం శశాజేగ్రదం రోహిణ్యా
సహితోమమ । ఇతి చంద్రాయార్ఘ్యదానం కృష్ణసంతోషకారణమ్ ॥
ప్రీణనం సర్వదేవానాం సర్వసస్యవివృద్ధిదమ్ । కృష్ణాయార్ఘ్యం త
తోదవ్యావృత్తైశానేనవేద్భిజాః ॥ ౪౮ ॥ జాతకంఘవధాధాయ
భూభారోత్తారణాయచ । పాణ్డవానాం హితాధాయ ధర్మసంస్థా
పనాయచ ॥ ౪౯ ॥ కారవాణాంపినాశాయ దేత్యానాంవిధనాయ
చ । గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం దేవక్యాసహితోహరే ॥ ౫౦ ॥
ఇతి కృష్ణాయార్ఘ్యదానం రాజారాష్ట్రాభివృద్ధిదమ్ । సర్వసము
గ్గరంసైవ సర్వలోకహితార్థకృత్ ॥ ౫౧ ॥ యజమానోపివాద
ద్యాద్యుమేవం జగత్ప్రభోః । ఇహసర్వాభీష్టసిద్ధ్యైపరత్రచసు
ఖాప్తయే ॥ ౫౨ ॥ తత్రాలదేశికాదిభ్యో గోధూస్వస్త్వాన్యనేక
శః । దద్యాద్దేవేస్య సస్తుష్ట్యై యజమానోవిశేషతః ॥ ౫౩ ॥ అథా
పహారైర్నివిశైస్తాంబూలాద్యైశ్చ దేశికః । జవస్తోత్రాదిభిశ్చైవ తో
పయేస్తు శ్రీయిషతీమ్ ॥ ౫౪ ॥ నివేదితాన్నభక్ష్యాదీచతుర్థా
విభజేత్తతః । ఆచార్యస్వయమాదద్యాదేకాంశంతుతస్త్రిభిః ॥
మూర్తిపావైష్ణవానన్యో భక్తాభాగవతోత్తమాః । తోపయి
త్వా తతస్సర్వాస్తాంబూలాద్యైశ్చ తోషయేత్ ॥ ౫౫ ॥ కుష్ఠ
ఫంమణ్డలఫంచ ప్రాగ్యదైవం విసర్జయేత్ । తతస్తు దేవదేవస్య శ
యనం కారయేష్లరుః ॥ ౫౬ ॥ రమ్యేతు మణ్డపేడోల్గాం కృత్వా
మణిమయీంశుభామ్ । మృదూపథానతూలాధ్యాం స్వర్ణరజ్జుఃప
మ్బితామ్ ॥ ౫౭ ॥ సానర్ణకిజిగ్రణీయుక్తాంముక్తాదామపిభమ్బితాం ।
కిస్తూరీకుజుగ్రామాద్యైశ్చ వాసితాం ధూపధూపితామ్ ॥ ౫౮ ॥ త
త్రానంతం సముభ్యర్చ్య దేవమారోపయేష్లరుః । శయనాసనభూ
స్తు దేవం తత్రసమర్పయేత్ ॥ ౫౯ ॥ ఏవంహి శయనాంతంతు కృ
త్వాచైకదిశోత్సరమ్ । అమయాగం తతఃకుర్యాదాచార్యో వైష్ణవై

శ్చసా ॥ ౬౨ ॥ తైష్ఠివానామత్యవానై పారణం విశీతంద్విజాః ।
 యద్వాఫలేచచయాకార్యం పారణంతువరైచహని ॥ ౬౩ ॥ తతో
 విశిష్టయామిన్యాచార్యోదేవసన్నిహౌ । భక్తైర్భాగవతైస్సార్ధం
 గాపయన్వైష్ఠిపీకథాః ॥ ౬౪ ॥ గానైర్నృత్యైస్తథాహుస్వైష్ఠా
 గరేణసయేన్నిశామ్ । తతఃప్రథాతేత్వాచార్యఃకృతస్నానకృతా
 హ్నికః ॥ ౬౫ ॥ దేవముష్ఠాపృథివీసన్నిత్యపూజాంసమాచరేత్ ।
 పశేషేణార్పయేద్దేవం స్నానాద్వేర్షవిరన్తిమైః ॥ ౬౬ ॥ తతః
 కృష్ణసులంకృత్యపివిధైర్నస్త్రుభూచక్షేః । దివ్యేతు కుజ్జలేవాశ్వే
 శీవికాయాం రథేపినా ॥ ౬౭ ॥ సమాహ్వయద్వక్త్రీకృత్యహ్యలం
 కృత్యవిశేషతః । ఉత్ససందేవదేవస్య కుర్యాద్ద్రామప్రక్షిణమ్ ॥
 పిచిత్రేద్దాదురచితైశ్చతుస్తమైర్ననోహరైః । చిత్రవస్త్రపితానా
 ధ్యైఃఫలపల్లవసంయుతైః ॥ ౬౮ ॥ సుధావలమ్బితీరఘనైర్నవనీ
 తసుటాన్తితైః । దధిభాణ్డాన్తితైశ్చేవ తోంజ్జేర్విపితైస్తథా ॥ ౬౯ ॥
 చిత్రధ్వజపతాకాభిఃపుష్పమాలాశతాన్తితైః । వితానైఃఫలభారై
 శ్చైరన్భాస్తన్భాదిభిస్తథా ॥ ౭౦ ॥ అలంకృతాసుసీక్తాసు దివ్య
 కుబుగ్రాసువారిభిః । సుధాచూర్ణాలంకృతాసు కీర్ణాసు కుసుమాక్ష
 తైః ॥ ౭౧ ॥ దివ్యధూపేర్దూపితాసు పీఠీషు ద్విజసన్తిమాః । శనై
 శ్శనైర్దేవదేవం సవీలాసం నయేత్తదా ॥ ౭౨ ॥ ఛత్రధ్వజపతాకాభి
 ర్పన్తిభిర్గణికాదిభిః । వాద్యఘోషైర్వైవఘోషేర్భక్తైర్భాగవతో
 త్తమైః ॥ ౭౩ ॥ తైలంచ రజనీచూర్ణం పికీరద్భిఃపరస్పరమ్ । నవ
 నీతంచ దధిచ క్షీరంచ కుసుమాదికమ్ ॥ ౭౪ ॥ క్షివద్భిశ్చహసద్భి
 శ్చభక్షయద్భిశ్చకైశ్చన । అర్ధీనస్తోషయద్భిశ్చ నవనీతఘృతా
 దితైః ॥ ౭౫ ॥ తామ్బూలం రజనీచూర్ణం దదద్భిఃపారయోపితా
 మ్ । పికీరద్భిఃపుష్పగన్దైఃకుబుగ్రమైఃకృష్ణసువ్యయమ్ ॥ ౭౬ ॥
 తాస్తముఢ్యత్య కూజద్భిస్తథాగోపాలఖాలకైః । దధ్యాదిభాణ్డాన్

భిష్టద్భిఃకృష్ణస్య పురతోభువి ॥ ౭౮ ॥ పిబద్భిః క్షీరదధ్యావీణా క
 రద్భిశ్చ పరస్పరమ్ । ఆస్వాద్య నవనీతంచ క్షీపద్భిర్బ్రహుధామి
 థః ॥ ౭౯ ॥ రుహద్భిస్తోరణస్తమ్భాన్ నృత్యద్భిర్గర్జితైర్ముహుః ।
 ఆభీరకులజైర్యక్తైఃకృష్ణానుచరభావతః ॥౮౦॥ యస్త్రీస్థభాణ్డాన్
 దణ్డేన తాడయద్భిర్ముహుర్ముహుః । తత్రభాణ్డస్రుతాంధారాం పిబ
 ద్భిశ్చ పదేపదే ॥ ౮౧ ॥ ఏవంక్రీడారతైర్భక్తైర్విదోదేరేవమా
 దిభిః । గ్రామప్రదక్షిణంకృత్వా మన్దిరాత్తఃప్రవేశయేత్ ॥ ౮౨ ॥
 ఆఘానగుణ్డపంనీత్వా దేవంవై హేమవిష్టరే । సమాగోప్య సమభ్య
 ర్ష్య వివిధైరుపహారకైః ॥ ౮౩ ॥ తాంబూలాయువచారైశ్చ దేవ
 క నఃప్రవేశయేత్ । సకృత్యహంవాపఞ్చాహం సస్తాహంవా న
 వాహకమ్ ॥ ౮౪ ॥ పక్షంమాసంతు వాచైసముశ్శవైస్తోవయేద్విభుం ।
 స్వతస్త్రీం పరతస్త్రీం వా కృష్ణమైవంసమర్చయేత్ ॥ ౮౫ ॥ అ
 భావే కృష్ణబిస్సుస్య తత్తతాప్రీసాదసంస్థితమ్ । దేవమేవార్చయే
 ద్భక్త్యా జయంత్యాంతు విశేషతః ॥ ౮౬ ॥ ఏవం నృసింహారాజం
 చ వరాహం వామనాదికాన్ । తత్తజ్జన్మదినేసమ్యగ్విశేషస్సపనేన
 తు ॥ ౮౭ ॥ మహతాహవిషాచైవ చతుస్థానేషు పూజయేత్ । కుం
 భేద మణ్డలెబిమ్బే వహ్నోచ యజనంవిభాః ॥ ౮౮ ॥ ముఖ్యకల్పే
 ప్రకుర్వీత హ్యనుకల్పేతుమణ్డలమ్ । వినాకుమ్భాదిషుయజేద్భిన్బు
 వహ్నోప్రువాయజేత్ ॥ ౮౯ ॥ ఇథం యః కారయేద్భక్త్యా జయ
 స్తుత్యనముత్తమమ్ । ఇహేప్పితాగ్ధాన్సంప్రాప్య సాయుజ్యం ప
 దమాప్నుయాత్ ॥ ౯౦ ॥ అథచాశ్వయుజేమాసి కర్తవ్యం సర్వసిద్ధి
 దమ్ । పీరలక్ష్యుత్సవవిధిం వత్సోమిమునినత్తమాః ॥ ౯౧ ॥ తస్మి
 న్నాసిసితేపక్షే హ్యష్టమీకలయాపివా । అవిగ్ధాయాం నవమ్యాంతు
 శ్రీదేవుత్సవమాచరేత్ ॥ ౯౨ ॥ తద్వాసరాసుసారేణ నవాహో
 త్సవమాచరేత్ । తిథిలోపేహ్యమావాస్యాం ఆరభ్యోత్సవమాచ

రేత్ || ౯౩ || వృధౌద్వితీయామారభ్య నవాశూతస్సవమాచరే
 త్ | సప్తాహంవాపిపఞ్చాహం త్ర్యహమేకాహమేవవా || ౯౪ ||
 ఆచరేదుత్సవంలఘ్నైఃఫలకామనయాద్విజాః | నవాహం వైష్ణవం
 ప్రోక్తం సప్తాహంత్వార్లకంభవేత్ || ౯౫ || పఞ్చాహంత్రైస్త్రి
 కంప్రాక్తం త్రియహం శ్రేవముచ్యతే | ఏకాహముత్సవంబ్రాహ్మం
 పఞ్చదైవంప్రకీర్తితమ్ || ౯౬ || బాహ్మంవే బ్రహ్మసిధ్యర్థం శైవంరో
 గవినాశనమ్ | ఐన్ద్రం దుర్భిక్షనాశార్థమార్షం రాష్ట్రాభివృద్ధిన
 మ్ || ౯౭ || వైష్ణవంతుత్సవంప్రోక్తం భక్తిముక్తిఫలప్రదమ్ | ఉ
 త్సవారమ్భపూర్వేద్యుర్నిశాయామజుగ్రార్పణమ్ || ౯౮ || ర
 త్నాబద్ధంచ విధివతుగ్రావ్యద్దేశికసత్తమః | ఆరమ్భేచావసానేచ ఆ
 భమోత్తమమార్గతః || ౯౯ || సంస్నాపయేద్ధ్యుయిందేవీం శ్రీసు
 వ్రైజైవదేశికః | ప్రత్యహం నిత్యపూజాస్తే విశేషాగ్చనమాచరే
 త్ || ౧౦౦ || కుమ్భోచ మణ్డలవిమ్బే వహ్నోచాపి యథావిధి |
 తత్రతత్ర విశేషోయోగకథ్యతే సంప్రతిద్విజాః || ౧౦౧ || కుమ్భార్ప
 నే శ్రీయిందేవీం మధ్యకుమ్భే సమర్పయేత్ | సుదర్శనంతువర్ణన్యాం
 ప్రోగ్వాదేవసమర్పయేత్ || ౧౦౨ || లక్ష్మీకీర్తిర్జయామాయా ఉప
 కుమ్భాప్తకేద్విజాః | ప్రభవాప్యయయోగేన పూజ్యాఃప్రాగాది
 షుక్రమాత్ || ౧౦౩ || తత్రద్వారార్పణవిధిం శృణుధ్వం మునిపుక్ల
 వాః | వాస్తీశః త్రైత్రపాలౌద్వా సర్వద్వారేషు పూజయేత్ ||
 లక్ష్మీకీర్తిర్జయామాయా ద్వారేషూర్ధ్వస్థితాఃక్రమాత్ | సృష్టిర్లజ్జా
 జయామాయా సావిత్రీచక్షుమాతథా || ౧౦౪ || శుక్లాశుక్లా త
 థాద్యేద్యే ప్రాగాదిద్వారశాఖయోః | తథా౨౨ది ద్వారకుమ్భ
 షు జ్యేష్ఠావిధ్యోస్తతైవచ || ౧౦౫ || శ్రద్ధాకాన్త్యోః || క్రియాస్ప
 ష్టోః క్షమామూర్తిజయాఖ్యయోః | క్రమాద్వస్త్యప్రయోగేణ పూ

జనంతు సమాచరెత్ || ౧౦౬ || చక్షీంచైవప్రచక్షీంచ పూర్వద్వారే
 ప్రపూజయేత్ | దక్షిణోత్తయోగేన తోరణస్తమ్భములయోః ||
 బలాకినీందక్షిణేతు యజైచ్చనసమాలిసీమ్ | విభీషీ కాం శాజురీంచ
 పశ్చిమేసంప్రపూజయేత్ || ౧౦౮ || తతైవహోత్తరద్వారే శక్తిపత్న
 నిధియజెత్ | సత్యాదింశ్చ పతాకాసు ఇన్ద్రాదింశ్చయథాక్రమమ్ ||
 ప్రాగ్విదేవార్చయేద్విప్రా అయంద్వారార్చనక్రమః | ప్రాతర్వి
 శేషయాగాస్తై ఉత్సవంచ సమాచరెత్ || ౧౧౦ || సావర్ణశిబికాయా
 నే అథవాపుష్పగుణ్ణపే | శ్రియందేవీం సమారోప్యహ్యులజాత్మ్య
 విశేషతః || ౧౧౨ || సర్వైర్యాతోపకరణైర్మయేన్ద్రామప్రదక్షిణ
 మ్ | ఏవంకృత్వోత్సవం పశ్చాద్దేవీమాస్థానమణ్ణపే || ౧౧౩ || హే
 మపీఠసమారోప్యహ్యులజాగ్రాసనాదితైః | భూకైఃక్రమేణసంపూ
 జ్య నయేద్బోజ్యాసనంతతః || ౧౧౪ || అర్ఘ్యాదీన్యర్హణంచాపి
 మధుపర్కం సమర్పయేత్ | ముగ్ధాన్నపాయసానీని భక్ష్యాణిఽవి
 ధానిచ || ౧౧౫ || పృథుకాదీంశ్చోపహారాన్ శ్రియైదేవ్యైనివే
 దయేత్ | శీతఘంటర్పణంచైన వాళికేరరసంతథా || ౧౧౬ || సమ
 ర్పదద్యాత్తాంబూలం ముఖవాససమన్వితమ్ | జపయజ్ఞం తథాకు
 ర్వాల్లక్ష్మీనున్ద్రైణ మన్త్రీవిత్ || ౧౧౭ || నివేదితంతు యన్ద్ర
 వ్యం చతుర్ధావిభజైస్తతః | తేష్యేకాంశం సమాదాయ ఆచార్యా
 యప్రదాపయేత్ || ౧౧౮ || శిష్టాసంశాంస్తథాసర్వాన్ భక్తైభ్య
 శ్చప్రదాపయేత్ | స్తోత్రైశ్చ వివిధైర్మంత్రైర్గీతైర్వాద్యరవైస్స
 హ || ౧౧౯ || తదానంతాపయేల్లక్ష్మీంసర్వాభీష్టఫలప్రదామ్ | ఏవం
 కృత్వా తతోలక్ష్మీం ప్రాసాదాన్తఃప్రవేశయేత్ || ౧౨౦ || ఏవం
 ప్రతిదినంకుర్యాన్నవమ్యంతం ముఖాతాత్సవమ్ | సాయంప్రాత
 శ్చతుస్థానపూజనేన సమన్వితమ్ || ౧౨౧ || నవమీదివసెప్రాప్తే
 ప్రాగ్విదేవార్చనోత్సవవాదికమ్ | రాత్రా విశేషయాగాస్తే కుణ్ణమ

జ్జలమధ్యగామ్ ॥ ౧౨౨ ॥ శ్రీయంవిస్మజ్య హృదయే కుమ్భం
 ధేవ్యాస్తుసన్నిధిమ్ । సమానీయసమభ్యర్చ్య శ్రీయం శ్రీసూక్తము
 చ్చరణ ॥ ౧౨౩ ॥ కుమ్భతోయేనసంప్రోక్ష్య కాతుకంచ విస్మజ్య
 చ । హవిరన్తం సమభ్యర్చ్య ప్రణివత్యక్షమాపయేత్ ॥ ౧౨౪ ॥ య
 జమానోగక్షిణాభిరాచార్యాదీప్రతోషయేత్ । ఏవంయుగకారయే
 ద్భక్త్యా మహానవమికోత్సవమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ ఆయుష్యారోగ్యమైశ్వ
 ర్యం తెజఃకీర్తించసంతతిమ్ । సర్వాభీష్టాంశ్చ సంప్రాప్య బ్రహ్మ
 సాయుజ్యమాపుయాత్ ॥ ౧౨౬ ॥ తదనేయ్యర్చ్యశాన్త్యాంతు దే
 వస్య మృగయోత్సవమ్ । వక్ష్యమాణేన విధివా కుర్యాద్ద్రాష్ట్రా
 భివృద్ధిదమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ నవమ్యామేవ దేవస్య తురగంచ పిశేషతః ।
 అలంకృతం తథాస్త్రాఘం దేవస్య ధనురాదికమ్ ॥ ౧౨౮ ॥ వా
 హయంస్తు నదీతీరం సరస్వతీమథాపివా । సమానీయాథ సంస్నాప్య
 తురగంచాయుధాదికమ్ ॥ ౧౨౯ ॥ అలంకృత్యపిశేషేణ మాల్యై
 ర్వస్త్రాదీకైస్తథా । ఛత్రధ్వజపతాకాద్యైర్వృత్తవాద్యరవైస్సహ ॥
 గ్రాసుప్రదక్షిణంసీత్వా ఆలయం సంప్రవేశయేత్ । తత్రదేవస్య తు
 రగం తాక్ష్యమన్త్రైణ మన్త్రవిత్ ॥ ౧౩౦ ॥ సమభ్యర్చ్యాపిర్ష్య
 గ్ధాద్యైర్హవీరన్తం సనుర్పయేత్ । ఆయుధాన్యర్పయేత్తద్వత్త
 వ్తన్త్రైణ దేశికః ॥ ౧౩౧ ॥ దశమ్యాం దేవదేవస్య కృత్వానిత్యా
 ర్చనంపురా । యాశ్రామూర్తిగతంచేవం నయేదాస్థానమన్త్రపమ్ ॥
 తంచేవం తత్రసంస్నాప్య పశ్చిమింశతిభిర్ఘట్టైః । అలంకారాసనే
 భ్యర్చ్య వివేద్యచ మహాహవిః ॥ ౧౩౨ ॥ దేవమశ్వేసమారోప్య
 తతస్తు మృగయోచితైః । అలంకారైరలంకృత్య యాలోపకరణై
 స్సహ ॥ ౧౩౩ ॥ భక్తైర్భాగవతైస్సార్థం సన్నద్ధైస్సాయురైర్భ
 టైః । మహావనం సమానీయ తత్రతత్ర విశేషతః ॥ ౧౩౪ ॥ వాన
 ప్రస్థేస్తాపసాద్యైరర్పితానిదభక్తితః । కన్దమూలఫలాదీని వివిధాః

కుసుమస్రజః || ౧౩౧ || సమర్ప్యదేవదేవాయ వహ్నివృక్షసమీపతః ।
 నీత్వా బ్రహ్మణీకృత్య దేవతగ్రప్రపాదికే || ౧౩౨ || భద్రాసనే
 సమావేశ్య వహ్నివృక్షస్యమూలతః । ఆయుధానిసమభ్యర్చ్య పు
 శ్యాహోక్తిపురస్కరమ్ || ౧౩౩ || శమీపత్రంతు నజ్యహ్య మూల
 మన్త్రైణ దేశికః । దత్వా దేవస్యశిరసి అర్హ్యద్ద్యేపుంప్రపూజ్యచ ||
 తాంబూలంవినివేద్యాథ దేశిక స్తదనుజ్ఞయా । ధనుర్బాణాసమా
 దాయ సర్వదిగ్విజయాయచ || ౧౩౪ || సర్వశత్రువినాశాయ రా
 జారాష్ట్రాభివృద్ధయే । చతుర్దిక్షుచతుర్బాణాః ఊర్ధ్వేధశ్చశర
 ద్వయమ్ || ౧౩౫ || ప్రయుజేదస్త్రమన్త్రైణ ధన్వనాగైః నాఋ
 చా । తతోర్భయోద్దేవదేవం వివిక్షైగుపహోరతైః || ౧౩౬ || సాయం
 కాలేతు సంప్రాప్తే ఆరోహ్యశ్చే జగన్ప్రభుమ్ । ప్రదీపశతసం
 యుక్తం నానానాద్యసమన్వితమ్ || ౧౩౭ || గ్రీనుబ్రహ్మణం దేవం
 మన్తైరాత్మకప్రవేషయేత్ । దేవేశం సంభిక్షు మ్మౌషాస్సన్నపావ్యలంకృ
 త్యదేశికః || ౧౩౮ || శ్రీపుష్టిధ్యాయ సహః భుం హవిత్రం సమర్చ
 యేత్ । పవం దశమ్యం కర్తవ్యముత్సవంచ ప్రకీర్తితమ్ || ౧౩౯ ||
 అగ్రపరిం ప్రవక్ష్యామి దీపోత్సవననుత్తమమ్ । వృశ్చికశ్చే దినకరే
 పాణ్ణనాసేతు యాద్వజాః || ౧౪౦ || చతుర్దశ్యభరిణ్యాశ్చ కల
 యాప్యగుణోదయే । అవిధాకృత్తికాయుక్తాహ్యాయుక్తా వా మునీ
 శ్వరాః || ౧౪౧ || తస్యాంవృషభ కాలేతు దీపారోపణమాచరేత్ ।
 ద్వయోర హేమాస్సజ్జతశ్చేవపర్వణస్తస్మిన్దేవేదినే || ౧౪౨ || గ్రీ
 హ్యం పర్వకలామాత్రమపిదీపోత్సవాదికే । దీపంతు గ్యాత్ప్రతిపది
 త్యలఙ్ఘే శుద్ధపర్వణః || ౧౪౩ || పర్వద్యయేతు సంప్రాప్తే తస్మిన్తా
 సెద్విజౌత్తమాః । దీపోత్సవంతు మాసాన్తపర్వణ్యేవ సమాచరేత్ ||
 తస్మిన్ సకాగ్రన్తిమస్తేతు పూర్వమేవసమాచరేత్ । ఉభయస్రా
 పినకాగ్రస్తా కృత్తికాభిస్సమన్వితే || ౧౪౪ || పర్వణ్యేవ ముని

పీఠం ప్రకల్పయేత్ । సౌవర్ణం రాజతంబాపి తామ్రం మృత్తయ మే
 వనా ॥ ౧౬౮ ॥ దీపపాత్రం సమాజాయ తస్మిన్నాధకసంమితమ్ ।
 గవ్యనాజ్యంపమాపూర్య వర్తిం తన్నధ్యతోన్యసేత్ ॥ ౧౬౯ ॥
 నూతనైర్వస్త్రభుజ్జేర్వా కృతాం కార్వాసతస్తుభిః । తత్పాత్రంధా
 న్యపీఠోద్ధ్వ విన్యస్య మునిపుణ్ణవాః ॥ ౧౭౦ ॥ తత్పాత్రపరితశ్చ
 ష్టా శరావార్ణఘృగపూరితాః । సవర్తికాన్యసేత్తత్ర ప్రాగా
 దిషు యథాక్రమమ్ ॥ ౧౭౧ ॥ పుణ్యాహంవాచయిత్వాతు ప్రాక్ష
 యేదస్త్రీవారిణా । ప్రదోషే దీపపాత్రాణి వాహయన్ దీక్షితైర్ద్వి
 జైః ॥ ౧౭౨ ॥ గత్వాకుంజసమీపంతు తత్రకుంజస్థవహ్నినా । దీపాన్
 ప్రజ్వాల్య నేత్రేణ వాహయన్ బ్రాహ్మణైస్తదా ॥ ౧౭౩ ॥ వేదఘో
 మైర్వాద్యఘోమైస్సాకం ధామప్రదక్షిణమ్ । కృత్వా దేవస్య పు
 రతిఃప్రాగ్విత్పితతుపన్యసేత్ ॥ ౧౭౪ ॥ నేత్రేణవాగ్నిమస్త్రే
 ణ దీపమర్హ్యదిభిర్యజేత్ । తతశ్శుభేముహూర్తేతు వృషలగ్నేగు
 రూత్తనుః ॥ ౧౭౫ ॥ దేవమర్హ్యదినాభ్యర్చ్య దీపపాత్రం సము
 జ్వలమ్ । ఆదాయ నేత్రమస్త్రేణ ఉద్దీప్యస్యేతివాఙుచా ॥ ౧౭౬ ॥
 ప్రదర్శ్య దేవదేవాయ సర్వమజ్ఞశసంయుతమ్ । పరిచారకహస్తైర్దీ
 పందత్వా తతోగురుః ॥ ౧౭౭ ॥ లేనద్వారేషుసర్వేషు మణ్ణపావ
 రణేషుచ । విన్యస్తాదీపికాస్సర్వాః దీపయేద్ద్విజపుణ్ణవాః ॥ ౧౭౮ ॥
 తదానీహాత్సవంబిన్బుం శ్రీపుష్టిభ్యాం సమన్వితమ్ । యానమా
 రోప్యవస్త్రాబ్జ్యరలంకృత్యవిశేషతః ॥ ౧౭౯ ॥ యాతోపకర
 ణైస్సార్థం ప్రదీపానాం సహస్రతైః । అధీయావైర్ద్విజశ్రేష్ఠైర్నస్త్రా
 ననలదేవతాః ॥ ౧౮౦ ॥ ప్రథమావరణాద్యేషు సర్వేష్వావరణ
 ద్విపి । భ్రామయే ద్దేవదేవేశం ప్రాదక్షిణ్యేనవైద్విజాః ॥ ౧౮౧ ॥
 దేవస్మోత్సవకేళాఘాం సర్వత్రావరణాదిషు । దీపా నానావిధా
 కార్వాకల్పనీయాన్సమన్తతః ॥ ౧౮౨ ॥ తథాప్రాసాదదిగానై

ఖణ్డపెగొపు రేఘవ । శ్రీయాదీవాం మన్దిరేఘ పరివారాలయేఘవ
 ధనధాన్యాదిగేహీఘ తథాపుష్పాలయాదికే । దీపారోపంతదాక
 ర్వాద్యాత్ప్రబిన్దుస్య సన్నిధౌ ॥ ౧౮౪ ॥ తతస్తు జేవదేవేశ
 గోపురద్వారమానయేత్ । తతద్విజ్ఞావక్ష్యమాణం విష్ణుదీపం ప్రక
 ల్పయేత్ ॥ ౧౮౫ ॥ శైలజంలోహజంవాపి దారుజంవాయథారు
 చి । ప్రాసాదోచ్ఛాక్రియమానంవా శతతాలమథాపిచ ॥ ౧౮౬ ॥
 తనర్ధంవాతదర్ధంవా దీపస్తమ్భం సమాహరేత్ । చతుర్థావిభజే
 స్తమ్భం ఏకాంశం చతురశ్రకమ్ ॥ ౧౮౭ ॥ శ్రవ్యంశంతుద్వైషో
 డశాశ్రవస్తాశ్రం వృత్తమేవవా । ఏకహస్తం ద్విహస్తంవా త్రీహ
 స్తంవాఘనంతథా ॥ ౧౮౮ ॥ స్తమ్భాగ్రే చతురశ్రంచ వీతంతుర్వా
 త్సప్తకమ్ । తథాస్తమ్భమలక్ష్మణ్య పశ్రాపుష్ప లతాచయైః ॥ ౧౮౯ ॥
 ఆహృత్యైవంవిధంస్తమ్భం బహిద్ద్వారస్య బాహ్యణః । సంస్థాప
 యేదన్తరాళం స్తమ్భగోపురయోర్భవేత్ ॥ ౧౯౦ ॥ ద్వాత్రీంశత్
 స్తమ్భమానంవా చతుర్వింశతకరంతువా । రథయా శ్రావిరోధేన
 తతోప్యధికమేవవా ॥ ౧౯౧ ॥ యద్వాస్తమ్భం గోపురాన్తస్థాప
 యేన్మునిపుక్తవాః । వీతగోపురయోక్తిధ్యే యద్వాస్తమ్భం ప్రకల్ప
 యేత్ ॥ ౧౯౨ ॥ స్తమ్భమూలేచతుర్ద్వస్తం త్రీహస్తంవాయతంది
 జాః । తావన్యానెనపస్తీర్ణం ద్విస్త్రీహస్తోద్భిత్తందిజాః ॥ ౧౯౩ ॥
 సార్ధహస్తోద్భిత్తంవాపి చతురశ్రంతు వీతకమ్ । శిలాభిరిష్టకాభి
 ర్వా కల్పయేన్మునిపుక్తవాః ॥ ౧౯౪ ॥ స్తమ్భాధస్తాత్పూర్వభాగ
 సింహందక్షేతు మారుతమ్ । పశ్చిమే వైనతేయంచాప్యత్రరేహంస
 మాలిఖేత్ ॥ ౧౯౫ ॥ ఏవంకృతే దీపదణ్డే యథాశాస్త్రీంశుశో
 భనే । ముహూర్తై తార్క్ష్యమన్త్రైః పూర్వమేవప్రతిష్ఠితైః ॥ ౧౯౬ ॥
 తదాపూర్వోదితం దీపపాత్రచూరోపయేద్ద్విజైః । ఇత్యేవం విష్ణు
 దీపస్య విధానం సంప్రకీర్తితమ్ ॥ ౧౯౭ ॥ ఏవంకృత్యాతతోజీవం

నయేద్ధ్రానువ్రదక్షిణమ్ | * తత్రతత్రగ్రామవీధ్యాం దీపారోహణ
మాచరేత్ || ౧౯౮ || తీర్థతీరేషుచాద్యానే కూపతీరాదిషు ద్వి
జాః | చత్వరేషుచ సర్వత్ర దీపారోహణమాచరేత్ || ౧౯౯ || గృ
హేగృహేతథాకుర్యాన్యనుయన్ సర్వవీధికాః | తతస్తుదేవదేవేశం
షన్తిగాన్త్యఃప్రవేశయేత్ || ౨౦౦ || అస్థానమణ్ణిపేభద్రవిష్టరే సన్ని
వేశ్యతు | అస్త్వ్యదిభిస్సనుభ్యిర్చ్య అపూపానుపహారకాన్ || ౨౦౧ ||
పాయుపాదీన్ తథాలాజాన్ తాంబూలాదీన్నివేదయేత్ | అగ్నౌ
సన్తపయేద్దేవం ప్రాయశ్చిత్తాహుతీస్తథా || ౨౦౨ || ఘృతే
వాష్టోత్తరశతం జువాయాద్దేశికొత్తమః | తతోవిసర్జయేద్దేవం కుణ్డ
నుణ్డలనుధ్యగమ్ || ౨౦౩ || కున్ఘసంప్రాత్రణాదీంస్తు ప్రాగ్వదే
వసమాచరేత్ | తతస్తుచాత్సనంబిన్సుం ప్రాసాదాన్త్యఃప్రవేశయే
త్ || ౨౦౪ || తత్రచావాహితాంశక్తిం పునర్నూలెవయో జయేత్ |
యజమానోదక్షిణాభిగాచా గావ్యనీన్ ప్రతోషయేత్ || ౨౦౫ || ఏవం
యః శారయేద్భక్త్యా దీపోశ్చనవనన్తనుమ్ | ఇహలోకేసుఖంప్రా
ప్యవరలాకేనుహీయతే || ౨౦౬ || శార్తిశ్యాం పౌర్ణమాస్యాం
హి కర్తవ్యమిదుముత్సవమ్ | తోషకృద్దేవదేవస్య విస్తరేణ ప్రకీర్తిత
మ్ || ౨౦౭ || శార్తికేమాసివిప్రైస్త్రాశ్శుక్లైకాదశి కాతుయా | త
స్యాముపోష్యగాత్రాన్గతు జాగరేణ జగత్పతిమ్ || ౨౦౮ || త
తాగ్లావితరాగోద్దైస్తోషయిత్వాతు గీతకైః | బ్రాహ్మీముహూర్తై
సంప్రాప్తై విశేషేణయిజేద్విభుమ్ || ౨౦౯ || సంశ్రావయేద్గీతకా
నిస్తోత్రాణి వివిధాకథాః | హువామావసానంసర్వంతు సవిశేషం
సమాచరేత్ || ౨౧౦ || తతాగలేయేచగాయన్తి తచ్చ శృణ్వన్తి
యోజనాః | తేషాంపుణ్యఫలావాప్తిం కిశ్కంకౌత్యభివణోతుమ్ ||
అతఃపరంప్రవత్స్యామి మార్గశీర్షోత్సవంపరమ్ | కొదణ్ణస్థీ దినకరే

~* తత్రాపి గ్రామవీధ్యాంతు

తతాశ్రయే సజగ్రమేద్విజాః ॥ ౨౦౨ ॥ సంస్కృత్య దేవదేవేశను
ధమోక్షమమార్గతః । అలంకారాసననీత్వా హ్యర్హ్యైర్ద్యోషవి
పూజ్యచ ॥ ౨౦౩ ॥ వాసోభిర్భూషణైర్త్యైర్వర్ణైఃకస్మూరికాదిభిః ।
అలంకృత్యచ దేవేశం విష్వక్సేనాదికాంస్తథా ॥ ౨౦౪ ॥ తతైవ
భక్తబిమ్బాంశ్చ సంస్కృత్య నవభిర్ఘ్రుణైః । అలంకృత్య విశేషేణ
యజైదగ్ధ్వాదిభిఃక్రమాత్ ॥ ౨౦౫ ॥ తతస్తు దేవదేవేశం నీత్వా
భౌజ్యాసనంశుభమ్ । ముక్తాన్నం పాయసాన్నంచ శరీరాశ్చ
తసంయుతమ్ ॥ ౨౦౬ ॥ నానాపిధానిభిఃకృత్యాణి పిపిధానిఫలానిచ ।
తాంబూలంముఖవాసంచ వినివేద్యయథావిధి ॥ ౨౦౭ ॥ వివేదితా
న్నభిఃకృత్యాణి విష్వక్సేనాదికస్యచ । భక్తానాంచ నివేద్యాక దే
వదేవం శ్రీయఃపఠమ్ ॥ ౨౦౮ ॥ ప్రదక్షిణీకృత్యశతా ప్రణమ్యచ
యథావిధి । తోవయేన్వైష్ణవైర్దైవం స్తోత్రైర్నానావిధైస్తథా ॥
సంస్కృత్యైర్ద్రామిదైర్వాపి దేనిపారమ్యమాచక్షేః । మానసం ధ్యా
నమిత్యుక్తం కాయకంకర్తవ్యచ్యతే ॥ ౨౦౯ ॥ వాచికం స్తోత్రమి
త్యుక్తం త్రివిధైస్తోషయేస్ప్రిభుమ్ । తతస్తు వైష్ణవాగ్ర్యాణాంవైష్ణవ
స్తుతిగాయనమ్ ॥ ౨౧౦ ॥ తీర్థం నివేదితాన్నాదీదద్యాక్షేపస్య
సన్నిధౌ । వైష్ణవా భగవద్భక్తా గృహీత్వా వినయాన్వితాః ॥ ౨౧౧ ॥
పీత్వా తీర్థం ప్రసాదంచ భక్షయేత్తైవసన్నిధౌ । ఆరభ్యసజగ్రమా
దేవం మాసాస్తం మునిపుణ్ణవాః ॥ ౨౧౨ ॥ అరుణస్యోదయాత్పూ
ర్వం సమారాధ్యయథావిధి । ముక్తాన్నపాయసాన్నాదీభిఃకృత్యా
ణివివిధానిచ ॥ ౨౧౩ ॥ నివేదయేచ్ఛదేవాయ భక్తేభ్యశ్చ దినేచ
నే । భక్తప్రణీతగాథాభిః స్తుతీతపురుషోత్తమమ్ ॥ ౨౧౪ ॥ తస్మిన్
మాసేవిశేషేణ దేవదేవస్యసన్నిధౌ । సర్పిషాతిలతైలైర్వాచిపా
రోహణమాచరేత్ ॥ ౨౧౫ ॥ త్రింశద్దినేవిశేషేణ దీపమారోపయే
త్తుయః । ఇహభక్త్యాభిలాక్షణ్యాగాః విష్ణులోకం సగచ్ఛతి ॥

ఏవం త్రింశద్దినంకుర్యానర్పసంత్వరుణోదయే । తస్మిన్నన్వై దశ
 దినే విశేషోన్మవాచారేత్ ॥ ౨౨ ॥ ఉత్సవారమ్భపూర్వేచ్యు
 ర్నిశాయానుజుగారౌణమ్ । రత్నాబద్ధచవిధితక్రాత్వా దేశికస
 త్తమః ॥ ౨౨ ॥ ఉత్సవారమ్భదినసాదారభ్యాస్త్యదినావధి । చ
 తుస్థానార్పనంకుర్యాత్సంప్రాతర్యథాఽధి ॥ ౨౩ ॥ ఆరిం
 భేచావసానేచ స్నపనంప్రాగ్నదాచారేత్ । ద్వితీయావరణాదావా
 గొపురాద్భూయైవ ॥ ౨౩ ॥ కల్పయేద్దేవదేవస్య మహానన్త
 సముత్తమమ్ । వితానైఃఫలపుష్పేశ్చ ద్వైశ్చానురాదిభిః ॥ ౨౩ ॥
 అలంకుర్యాద్విశేషేణ యథాలాచనసుప్రియమ్ । మధ్యాహ్న
 దేవదేవేశం శ్రీపుష్టిభ్యాం సమన్వితమ్ ॥ ౨౩౩ ॥ శిబికాయాం
 సమారోప్య హ్యలంకృత్యపిశేషశః । విష్వక్సేనాదిభిశ్చైవ భక్త
 బిన్బూదిభిస్సహ ॥ ౨౩౪ ॥ యాతోపకరణైసాన్తం కృత్వాగ్రా
 మప్రవక్షిణమ్ । మహానన్తపమానీ య సత్రవైసింహవిష్టరే ॥ ౨౩౫ ॥
 దేవమారోప్య దేవీభ్యాం విష్వక్సేనాదికానపి । దేవస్యాభిముఖం
 స్థాప్యహ్యలంకారాసనోద్దయైః ॥ ౨౩౬ ॥ భోక్షేర్దేవంసమభ్యర్చ్య
 భక్తిబిమ్బాంశ్చ దేశికః । సదాగమాదికాన్వేదాన్స్తథాదిచ్యంశ్చ
 సంహితాః ॥ ౨౩౭ ॥ ఇతిహాసపురాణాని స్తోత్రంజ్జేపంచ మానుష
 మ్ । వేదోపబృహ్మణాంశ్చాన్యస్సంస్కృతం ప్రాకృతంతువా ॥
 భాషాన్తరగతంవాపి తదాసంశ్రావయేద్విభుమ్ । తతస్త్యస్తవిధాన్నా
 ని భక్ష్యాణి వివిధానిచ ॥ ౨౩౮ ॥ పృథుకాన్నాళికేరేకుకడళీచ
 ణకాదికాః । నాళికేరొదకాదీని తాంబూలముపహారకాః ॥ ౨౪ ॥
 నివేద్య దేవదేవాయ భక్తభ్యశ్చయథాక్రమ్ । నివేదితాన్నభక్ష్యా
 దీనైష్టవేభ్యఃప్రదాపయేత్ ॥ ౨౪ ॥ తతస్తు దేవదేవేశం శ్రీపు
 ష్టిభ్యాం సమన్వితమ్ । శిబికాయాం సమారోప్య భక్తబిమ్బాదిభి
 స్సహ ॥ ౨౪౨ ॥ సవిలాసం నయేత్తత్ర మన్తపే ద్విజసత్తమః ।

తతాకాలే భక్తబిమ్సినాం నన్నానంద సమాచరత్ ॥ ౨౪౩ ॥ వేద
 ఘోషైస్తోత్ర ఘోషైర్గద్యపద్యాశ్శుకైస్తవేః । వీణా వేణురవైశ్చేష్ట
 వ నృత్యగీతాదిభిస్సహ ॥ ౨౪౪ ॥ మణ్డపంద్విగపరిభ్రమ్య పున
 స్సిప్త్యసనేవిభుమ్ । సమారోప్యసమభ్యర్చ్య సాయంకాలేవిశేషతః ॥
 చతుస్సహస్రికామాద్యాం ద్రామిడింస్తుతిముత్తమామ్ । స్థాపయే
 ద్వైష్ణవైస్తత్ర వైవేద్యావైదిసేదినే ॥ ౨౪౫ ॥ తతస్తు దేవదేవేశం
 పూర్వోక్తవిధినాద్విజాః । ధామప్రవక్షిణంనీత్వా మర్దిరాద్ద్యప్రవే
 శయేత్ ॥ ౨౪౬ ॥ ఆస్థానమణ్డపఁనీత్వా కృత్వా నిత్యార్చనం వి
 భాః । చతుస్థానార్చనంచాపి కృత్వా స్వస్థానమానయేత్ ॥ ౨౪౭ ॥
 ఏవందశదినంకు ర్వాదుత్సవంమునిసత్తిమాః । ఉస్సినానైశుకుమ్భ
 దిగతందేవం యథావిధి ॥ ౨౪౮ ॥ విసర్జయేత్తితోదేవం ప్రశిషత్య
 త్కమాపయేత్ । యజమానోదక్షిణాభిరాచాగ్భ్యుద్యోప్రతోపయేత్ ॥
 మార్గశ్రీష్టోత్సవవిధిరిత్యేవం సంప్రకీర్తితః । మకరస్థేదినకరే శుక్లా
 ల సజగ్రామేద్విజాః ॥ ౨౪౯ ॥ సంస్నాప్య దేవదేవేశం పభి
 వింశతభిర్ఘృతైః । అలజగ్రాత్యవిశేషేణ హుపగాదిన్నివేదయేత్ ॥
 తతాకాలే యజమానశ్చ గోభూస్వగ్ణాదికాంస్తథా । కూశ్మణ్డవ్రీ
 హీదానంచ కుర్వాద్దేవస్యశుప్తయే ॥ ౨౫౦ ॥ తదనేయ్యుర్దైవదే
 వం సమభ్యర్చ్య విశేషతః । అశ్వతశ్చేసమారోప్య దేవముత్సవం
 బగమ్ ॥ ౨౫౧ ॥ పూర్వోక్తవిధినాకుర్వాత్ప్రగయోత్సవముత్త
 మమ్ । వనేవనేసమానీయ సపిలాసంజగత్పటమ్ ॥ ౨౫౨ ॥ తత్ర
 తత్రవిశేషేణ సమభ్యర్చ్యయథావిధి । మృగయాంకారయేష్పశ్చ
 త్సవినోదం మునీశ్వరాః ॥ ౨౫౩ ॥ వరాహవారణవ్యాఘ్రకృష్ణ
 సారశశాదికాణ్ । మధ్యేకృత్వాతు పరితస్సినాంవిన్యస్య సాయు
 ధామ్ ॥ ౨౫౪ ॥ అతశూరభటాస్తత్ర మధ్యేనంవిశ్యయత్తుతః ।
 జీవగ్రాహంఘృగాణ్బద్ధ్వా నయేయుర్దైవసన్నిధిమ్ ॥ ౨౫౫ ॥ తతో

ఋ యద్విహితంహితమ్ । సాంస్పర్శికానాం భోగానాం మాత్రా
 విత్తంహిపూరణమ్ ॥ ౫ ॥ హృదయజ్ఞానసంజ్ఞానానున్నంచ హ
 విషాస్లుతమ్ । ఔపచారికభాగానాం బీజానాంవిహితానివై ॥ ౬ ॥
 కృచ్ఛ్రాచాన్ద్రాయణాదీనాం వ్రతానాం పరిపూరకః । విశేషార్ప
 నసంయుక్తశ్చాత్మత్వాస్యస్య సంయమః ॥ ౭ ॥ సౌమ్రం ప్రశాసనం
 చిత్రం ముక్తాహారోపమంశుభమ్ । శశుంనయతిభక్తానాం సర్వనా
 లోపమాహ్నికమ్ ॥ ౮ ॥ తచ్ఛమాసచతుషస్య మధ్యేషుర్యా
 చుచ్ఛభేదినై । ఆషాఢపశ్చిమశ్చాస్త్రయ్యావద్వై కార్తికస్యచ ॥ ౯ ॥
 సంపూర్ణం చంద్రాదివసం తంకాలం చాన్ద్రానున్ద్రుమమ్ । ఆకిరకటక
 సజాగ్రైన్ద్రులభోగక్షయావధి ॥ ౧౦ ॥ కాలం తనుష్టపక్షంవ
 సారం మధ్యమసంజ్ఞితమ్ । ఏకాదశ్యాం దినాన్త్రోయశ్చాత్మత్వా
 సోపలక్షితః ॥ ౧౧ ॥ కాలం తం వైష్ణవంఃస్థితూత్తిమం సర్వసిద్ధి
 దమ్ । అప్రాప్తేరస్యకాలస్య స్వస్త్రాయేణకేనదిత్ ॥ ౧౨ ॥ ని
 ర్వాహణీయోప్యపరఃకాలం చాన్ద్రాయణాదినా । సంపాద్యంవైవ
 తన్నధ్యే విధివద్యాగపూర్వకమ్ ॥ ౧౩ ॥ ప్రాసాదస్వాగ్రతఃకు
 ర్యాత్తదర్థం మణ్ణపందిజాః । ప్రథమావరణేవాపి ద్వితీయావరణే
 పివా ॥ ౧౪ ॥ తృతీయావరణేవాథ చతుర్థే పశ్చిమేపివా । అగ్ర
 లాభేతదవ్యత్ర యథావాఞ్ఛితద్గతమ్ ॥ ౧౫ ॥ చతురశ్రం సమం
 వాపి ప్రాకృశ్చిమదిగాయతమ్ । సౌమ్యయామ్యాయితంవాపి క
 ర్తురిచ్చానుమాపతః ॥ ౧౬ ॥ తథాప్రాగాననంయద్వా యథాభి
 మతదిజ్ఞుభమ్ । ద్వావింశతి ధనుర్తానం మణ్ణపంచోత్తమం భవేత్ ॥
 ఆష్టాదశధనుర్తానం మణ్ణపంచుధ్యమంభవేత్ । అథనుం ద్వాదశధ
 నుర్తానంస్యాదథవాద్విజాః ॥ ౧౮ ॥ పశ్చిమస్తాత్సమారభ్యద్వి
 ద్విహస్తప్రవర్ధనాత్ । త్రినవ్తకరపర్యంతం మాఙ్గైర్నవవిధంభవేత్ ॥
 యద్వోత్తమం దశకరం మధ్యమంచాక్షహస్తకమ్ । చతుస్తత్పథ

నుంవిద్యాక్షుద్రం హస్తత్రయాయతమ్ || ౨౦ || త్రింశతగ్రాహసా
 నంవా వటగ్రాహత్పశ్చవింశతః | ఏకం సజ్జుహ్యమానేషు హ్యేషు
 విత్తానురూపణః || ౨౧ || సోపపీతమధిష్ఠానం కేవలంవా మసూర
 కమ్ | అధిష్ఠానోపరిస్తమ్భం ప్రస్తరంచ త్రివర్గకమ్ || ౨౨ || కపోత
 ప్రణసంయుక్తం యద్వోక్తాకృతివర్జితమ్ | ఏకశ్రేణిష్టాదిభిః
 భేదేస్యనూప్యశమ్ || ౨౩ || ప్రశస్యోక్తైరలంకారైశ్చక్తం వాతద్వి
 వజ్జశమ్ | శిలయేష్టకయా వాపి పక్వయా వాప్యపక్వయా || ౨౪ ||
 ఏకద్వారం చతుర్ద్వారం యద్వాద్వారద్వయాన్వితమ్ | భిక్షియు
 క్తమ్ నయుక్తం వా కోణభిక్షియుశంతువా || ౨౫ || కేవలంవా ప్రపా
 హాశ్రమిక్తలక్షణవజ్జశమ్ | క్షీప్రకర్తృప్రసిద్ధ్యర్థం శరకాష్టమయింశు
 భమ్ || ౨౬ || గవాక్షకాన్విశించైవ ద్వారైస్తు పరిధూషితమ్ | ఛ
 న్నవితానకేనోద్ధ్వే ప్రాకారం పరికల్పయేత్ || ౨౭ || క్షేత్ర స
 జ్జగ్రాచవిస్తారో కగురిచ్ఛానుసారణః | శిల్పశాస్త్రాని సుపారేణ కృ
 త్వైవ సంసృజ్యపంక్తిజాః || ౨౮ || యాగాధ్యం సుశుభం విప్రాస్త
 త్షుద్ధ్యేకప్రకల్పయేత్ | మసూరకమధిష్ఠానం వాస్తావధారం ధరా
 తలమ్ || ౨౯ || దృఢాంసమాంతదాకారామీషత్ప్రాగుత్తరస్థవాం
 ప్రోచ్ఛృణాంచవిశేషేణ స్థలాందర్పణసన్నిభామ్ || ౩౦ || సామా
 న్యానభవేద్యేన మేదినిమణ్ణపస్యతు | ద్విద్వికేనాజ్ఞులానాంతు
 ప్రోన్నతేర్వావదష్టకమ్ || ౩౧ || ఏకవృథ్యాల్పమానానాం యా
 గానాంతు స్థలాగణమ్ | నవాజ్ఞులాన్నతేస్తావద్యావత్పశ్చవిదశా
 జ్ఞులమ్ || ౩౨ || ప్రోన్నతత్వం స్థలానాంచ మధ్యమానామికాత్మ
 నామ్ | చతుర్వింశత్యజ్ఞులాస్తముచ్ఛ్రాయం షోడశాజ్ఞులాత్ ||
 ప్రాగుక్తవృథ్యాకర్తవ్యం జ్యేష్ఠమానమితాత్మనామ్ | ఏవముచ్ఛ్రా
 యమానంచ కథితంచ స్థలాసుహి || ౩౩ || పాదమర్థంతు హస్తం
 వా విస్తారాత్సర్వదిక్షువై | స్థలానామిష్టకాద్యైశ్చచిన్వీయాత్ప్రీ

నేకశః ॥౫౦॥ చిత్రోద్రితేన విధినా చతుర్దిక్షు నమాలిఖత్ । ముని
సిద్ధామరవ్రాతైరసేకాచ్ఛుతదర్శిభిః ॥ ౫౧ ॥ ద్వీపాచలవనాద్య
వైర్బహుభిర్బ్రుగయాధపైః । సరస్వరసకల్పాలైర్బలక్రీడాపరాన్వి
తైః ॥ ౫౨ ॥ ఖవరైర్జనాయుక్తైర్బ్రువైర్విద్యాధరాధిపైః । ప్ర
శాన్తమానస్తీర్పిస్త్రీరాక్ష్యాధ్యానపరాయణైః ॥ ౫౩ ॥ ఏవమా
ద్యైరనవైశ్చ వ్యాపాలైశ్చిత్రసంఘవైః । తద్యాగవేశ్మనకలం ర
జ్ఞానీయం ప్రయత్నతః ॥ ౫౪ ॥ కుర్యాత్సుధావలిప్తంవా భూషయే
త్తదనన్తరమ్ । దర్పణేశ్చామలైర్బ్రువైర్బ్రుహులైర్విధోజ్వలైః ॥
ఘట్టాభిరర్థవస్త్రాద్యైరాతపత్రైర్బ్రువోహరైః । ప్రోచ్యంతైఃకదళి
పూస్త్రైర్బ్రుహుజ్జ్వేపావనైర్బ్రువైః ॥ ౫౬ ॥ మధ్వాజ్యవిధిసత్ క్షీర
సమూజైఃకాంస్యభాజనైః । శాలిశ్శులపాత్రైశ్చసహిరజ్యైః
ఫలైశ్చుజైః ॥ ౫౭ ॥ లాజసిద్ధార్థకైర్బ్రువభాజనైష్షుక్రసాన్వితైః ।
త్వక్కుగస్తేస్త్యకేలాద్యైఃపణ్డేఃకపూగఫలైస్తథా ॥ ౫౮ ॥ మధూ
కబరరద్రాక్షాశిక్షుభిస్త్రీఫలైఃఫలైః । యభర్తుప్రభజైఃపుష్పైర్బ
హుభిఃప్రకరీయతైః ॥ ౫౯ ॥ ఇత్యేనమాద్యైర్వివిక్తైర్బ్రుగపూస్త్రే
స్తుపావనైః । పవిత్రైఃపితానేన సుసితోజ్వలనవా ॥ ౬౦ ॥ చ
శ్రామ్భుగుహాచిహ్నాన భూషయేచ్ఛ తమాధ్వతః । స్త్రమాఘాసం
వేష్టయేత్పశ్చామకూలైర్వివికైఃపృథక్ ॥ ౬౧ ॥ ప్రాగుత్తరాది
దిగ్భాగాద్యానతోగ్రాణంచ మారుతమ్ । సితాదివర్ణభేదోజ్ఞాపతా
కాస్తత్రయోజయేత్ ॥ ౬౨ ॥ ఏవంరాగవిభాగేన ప్రత్యగ్భాగా
చ్ఛవైపునః । దక్షిణాశావిధిర్యావద్ద్వితీయంచ చతుష్టయమ్ ॥౬౩॥
ఏకైవ సర్వవర్ణాచ నాభాకుర్యావితానకే । బాహ్యతో వేదికా
యాస్తు మణ్డపస్య దిగష్టకే ॥ ౬౪ ॥ వహ్నికొణాత్సమారభ్య
యావతోగ్రాణంతు శాబరమ్ । సితారుణంచపీతంచ కృష్ణంకుర్యా
చ్ఛతుష్టయమ్ ॥౬౫॥ భూయశ్చోత్తరదిగ్భాగాద్యావద్దిక్పశ్చికుం

కుర్యాత్సంస్కారగ్రహణం ద్విజాః । తత్ర తావత్పవిత్రాణాం ని
 ద్దాణమధునోచ్యతే ॥౨౨॥ తేహంతు ద్వివిధం రూపం సూక్ష్మస్థూల
 విభేదతః । సర్వభావేన భక్తానాం యత్పాలయతి సర్వదా ॥ ౨౩ ॥
 మనోవాక్పితృజంకృత్సం వ్యాపారం శుభలక్షణమ్ । పరిజ్ఞేయమ
 తస్తస్మాత్సర్వరూపం తస్యయాదృశమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఫలమేతి చ వైయేన
 భక్తానాం తత్ర సూపనాత్ । యదచ్ఛన్నం జగద్యోనేరనస్తప్రస
 రంసితిమ్ ॥ ౨౫ ॥ విచ్ఛేదమకృతజ్ఞానామేతి నానాత్మనాస్వయం ।
 జగత్సూక్ష్మం తద్ద్విధి హేమసూత్రాదినాశునే ॥ ౨౬ ॥ షడ్భా
 గ్యసభిమానం యద్ధైప్రసస రాత్మనా । జ్ఞానరాగోపరక్తంతు యు
 క్తింశాస్త్రేషు పీఠ్యజైః ॥ ౨౭ ॥ వైజనే రావృతం మస్త్రైర్సలెనా
 వాసితంపరి । విశ్వర్యముపచారేతు సమృత్తౌ శక్తితోవ్యయమ్ ॥
 ఏవం పవిత్రకీర్తనావృత్తియం జగత్ప్రభాః । బ్రహ్మణ్యభిసతో వి
 స్థా తదాకారే ప్రసస్తితే ॥ ౨౮ ॥ భక్త్యావధివ్యత్యం దదాతి భ
 గవత్పామ్ । పూలస్యవ్యతిక్రమ్య న్యనహారపవన్ధితైః ॥ ౨౯ ॥
 పశ్యంతే కంఠం నీయంచ దివ్యధానమిహూచ్యతే । సూక్ష్మం దృ
 ణం సీతా క్షణ్ణం సూక్ష్మం బ్రహ్మ ప్రసూతయా ॥ ౩౦ ॥ వినిర్మితం కుమా
 ర్యానా వృద్ధయా వాపినీతయా । శుద్ధయా వావిభవయా సంపాది
 తమధాపివా ॥ ౩౧ ॥ ధ్రోణుం వా పట్టజం వాపి కేశరీమాదివర్జితమ్ ।
 యథాలంబం సనూదాయ సమ్యక్ప్రయోజ్య వారిణా ॥ ౩౨ ॥ తస్య
 శుద్ధింపు రాకృత్వా నహనాప్యాయ నేనచ । అనలోక్యస్మరన్తూలం వి
 నిష్పాద్యచతుర్గుణమ్ ॥ ౩౩ ॥ (చాతురాశ్యస్యపేత్రాయా మభవా
 ప్త్యణం ద్విజ । ప్రభవాస్యయబుద్ధ్యాతు భేదభిన్నోపలక్షితమ్ ॥ కే
 శనాదిష్వదిస్తాత్పభావేన త్రిచతుర్గుణమ్ ।) తస్తుభిర్విషమైర్విష్టోస్స
 మస్యపరివర్జయేత్ । పావిత్రీకీక్రియా యస్తాద్విషమాసానకస్యచిత్ ॥
 భవిత్రకానికార్యాణి తస్తుభిస్తేస్తుతానితైః । మూలమవ్రాది సర్వే

హం మన్తాశ్రాం మునిసత్తమ ॥ ౯౬ ॥ కుశ్యుష్ఠమన్త్రీమూరైః
 పాక్రికల్పయేమ్భూషణం ద్విజ । అభ్యర్థశమజైర్వ్యాపాథ్ధారా
 కారైశ్చ తన్తుభిః ॥ ౯౭ ॥ శతేనాష్టోత్తరేణాద్యం ద్వితయేన ద్వితీ
 యికమ్ । త్రిగుణైతత్పతీయంతు వ్యాసమేవంతు తన్నయత్ ॥ ౯౮ ॥
 వత్త్రీంశక్రస్థికంచాద్యం ద్వితీయం ద్విగుణంస్థూతమ్ । త్పతీ
 యం త్రిగుణంకుర్యాదేవమేవమహామతే ॥ ౯౯ ॥ మణ్డలస్థస్యచ
 విభోస్తథావహ్నిగతస్యచ । బిన్దుస్థస్యపవిత్రాశ్రాం విశేవమవ
 ధారయ ॥ ౧౦౦ ॥ మాలాకృతంతు శిరసి యథేచ్ఛక్తిపూర్వక
 మ్ । ద్వితీయమంసయోర్యావల్లమిశ్చః జానుమణ్డలే ॥ ౧౦౧ ॥ మూ
 ర్ద్ధిపాదావధిర్యావత్ప్రతీయమితివిస్తృతమ్ । ఆమూర్ద్ధ్నపీతపర్య
 స్తం వనమాలాపవిక్రమమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ పృథక్పీతస్యవైకుర్యాశ్చస్వప్ర
 మాణేన శోభనమ్ । బిన్దుప్రకసరాణాంచ వ్యాసశ్చనియితేష్టృతః ।
 సూత్రమానంచ పూర్వోక్తం ద్విగుణంసహసమ్భవే । త్రిగుణంవా
 మునిశ్రేష్ఠవనమాలాఖ్యభూషణమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ అష్టోత్తరేణ సూత్రా
 శ్రాం సహస్రైణ సమన్వితమ్ । యద్వాతసర్థంపాదంవా కుర్యాద్వి
 త్తానురూపతః ॥ ౧౦౪ ॥ లేపభిత్తిపటస్థేషు మూలబిమ్బే యదా
 ద్విజ । కుర్యాదుత్సవబిన్దుస్య భూషణానాంతుపచ్చికమ్ ॥ ౧౦౫ ॥
 తదాపిమూలబిన్దుస్య భూషణాస్యపీపూర్వవత్ । కల్పయేదాద్య
 పూర్వాణి బిన్దుప్రతిసరేషుతు ॥ ౧౦౬ ॥ విభవేదేవదేవేశహారప
 ఛ్చసమన్వితమ్ । నానాకారాణి తన్నుని ముక్తాహారసమన్వితమ్ ॥
 శ్ర్యక్షులాన్తరితాదేయాస్సర్వేషాం గ్రన్థయస్సమాః । సఖ్యానేన
 వినాసమ్యక్తాతులుక్తోపమాశ్శుభాః ॥ ౧౦౭ ॥ అష్టోత్తరశతగ్రన్థ
 సంయుక్తా వనమాలికా । చతుఃస్థానావతీర్ణస్య విభారామన్త్రీణా
 యచ ॥ ౧౦౮ ॥ పవిత్రమాద్యసదృశమేకైకంవాద్యయంద్వయమ్ ।
 స్తర్వేషాం కర్మవిమ్భానాం తథావైగోపురాదిషు ॥ ౧౦౯ ॥ స్థితా

నాం మన్త్రబిమ్బనాం భజతాం సన్నిధింతకా । ఉత్తమాదీని క
 త్తాణి కుర్యాద్వైముఖ్యకల్పనే ॥ ౧౧౨ ॥ ప్రకల్పయే త్తత్సదృశం
 కుభ్యమేనోత్తమేనవా । ద్వితయం ద్వితయంవాపి హ్యేకైకంవా
 నుకల్పనే ॥ ౧౧౩ ॥ అక్టానాం భూషణానాంచ లాఙ్ఘనానాం
 శతైవచ । శక్తీనాం విహగేశస్య పవిత్రం కల్పయే త్తథా ॥ ౧౧౪ ॥
 ప్రాగ్సప్తేంద్ర్యకవాద్వేద్వే పక్షేకంవాకవాద్విజ । యథేచ్ఛా
 మనసఙ్ఘోష్టైస్త్వైస్త్రిపు పరికల్పయేత్ ॥ ౧౧౫ ॥ సూత్రాభ్ర
 మసమోపేక్ష్యేత్సేయాంశుచణసంఘయమ్ । అస్యేషాం మణ్డలా
 క్షానాం దేవానాం విధి వేసతి ॥ ౧౧౬ ॥ పవిత్రకిరణంకుర్యాత్కృతే
 చ్ఛాగ్రస్థిశస్త్రభిః । శక్తైశ్చవిష్ణ్వేనాదేశపరివారకిరణస్యచ ॥ ౧౧౭ ॥
 విష్ణాస్త్రుకుంభయోర్ద్వైవై హ్యేకీంవై మణ్డలస్యచ । ద్వయం
 చ కుణ్డాసలయోశ్చాస్త్రపీఠస్యచద్వయమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ లిపేర్వాక్త
 త్వణాతస్య శిల్పశిల్పస్యచప్రభోః । ఘట్టాక్షుసూత్రపూర్వాణాం
 క్రియాక్టానాం మహాత్మనామ్ ॥ ౧౧౯ ॥ బలివీతాదిదేవానాం
 దేశాన్తరనివాసినామ్ । గుర్వాదీనాం చతుర్గాంతు హరివీపాస్వ
 లాపినామ్ ॥ ౧౨౦ ॥ ద్విజౌత్తమాదినక్టానాం నిత్యమచ్యుతభావి
 నామ్ । గృహస్థబ్రహ్మచారీణాం యతీనాం వనవాసినామ్ ॥ ౧౨౧ ॥
 వృద్ధానాం జనకాదీనాం భగవత్తన్వవేదినామ్ । బద్ధానాంభ్రాతృ
 పుత్రాణాం నారాయణరతాత్మనామ్ ॥ ౧౨౨ ॥ జాయాయాభ
 క్తినమ్రాయా రతాయా అర్చనెహరేః । నమస్త్వి నాంచమిత్రాణాం
 భగవద్దామవాసినామ్ ॥ ౧౨౩ ॥ తదుత్తరసహాయానాం చాతు
 రాత్కాభిలాషిణామ్ । భృత్యానాం స్వానుకూలానాం పురుషో
 త్తమయాజినామ్ ॥ ౧౨౪ ॥ వృద్ధయేయోగ్యతాయైచపవిత్రకరణా
 యచ । తథాభిమతమానైస్తు తస్తుభిర్గ్రీభిస్తథా ॥ ౧౨౫ ॥ కుర్యా
 త్సవిత్రనిచయమథనామునిసత్తమ । గుర్వాదీనాంచతుర్గాంతు య

తీనాంచ కుటుంబినామ్ || ౧౨౬ || క్రమాచ్ఛతుర్వింశతిభిస్సూ
 త్రైషోడశభిస్తథా । తతోద్వాదశభిశ్చైవ అష్టభిష్టత్త్రిభిస్తథా ।
 పవిత్రకాణికార్యాణి గ్రంథయస్సూత్రసంఖ్యయా । ఆరాధకస్యచ గు
 రోఃకుర్యాద్వైభూషణద్వయమ్ || ౧౨౭ || స్థూలకల్పమిదంపో
 క్తం సూక్ష్మకల్పమిహూచ్యతే । శిరఃప్రమాణేనా ర్పయాభూ
 షణం ప్రథమంస్మృతమ్ || ౧౨౮ || చతుశ్శతేనసూత్రాణాం ద్వా
 త్రింశద్భిస్తథాద్వితైః । సూత్రావిర్యైశ్చస్సమైఃపరికల్పవచ శోభ
 నమ్ || ౧౨౯ || సప్తవింశస్ప్రమాణేన దత్తాష్టకైఃగ్రంథిసంఖ్యయమ్ ।
 కణ్ణామూర్ధ్వగతినాభిప్రమాణేన పవిత్రకమ్ || ౧౩౦ || పరికల్ప
 ద్వితీయంచ సూత్రాణాం మునిసత్తమ । శతత్రయేణచ తథా చతు
 ర్వింశద్భిరేవచ || ౧౩౧ || ద్విగుణైర్ద్విభిసచయైరనుగర్భంతుతత్
 స్మృతమ్ । సూక్ష్మదేశాస్సమారభ్య యావత్పాదస్వయావధి || ౧౩౨ ||
 నేత్రసూత్రే స్త్రిభాగోత్తేస్సూత్రగామైశ్చకల్పయేత్ । క్రీగు
 ణైర్ద్విభిసచయైస్తతోన్యద్విజసన్తిమ || ౧౩౩ || అష్టోత్తరైఃసూ
 త్రాణాం శతేన గ్రంథిభిస్తథా । శిరఃపూజావతారాదో యావత్పీఠం
 తు వైష్ణవమ్ || ౧౩౪ || సూత్రైర్ద్విగుణైశ్చైవ గర్భేష్టమపిఃవైష్ణ
 వః । మణ్డలస్య ప్రమాణేన కుర్యాచ్చాన్యచచ్ఛతుష్టయమ్ || ౧౩౫ ||
 ప్రథమం పద్మమానేన నాభిమానం ద్వితీయకమ్ । అరతుల్యం తృతీ
 యంస్యాచ్ఛతుర్థం నేమిభిస్సమమ్ || ౧౩౬ || ఏకాశీతిభిరావర్తై
 స్సూత్రాణాం ద్విజసత్తమ । అగ్నేఃకుణ్డప్రమాణేన గ్రంథిభిస్తావదే
 వహి || ౧౩౭ || భూషణతృతయంకుర్యాద్వ్యథాయోగం మహామ
 తె । అష్టోత్తరశతాదధైఃసూత్రైస్తద్ద్విభిభిస్తథా || ౧౩౮ || భూష
 ణం సుసమంచైవ సుశుభంపరికల్పయేత్ । ద్విజేన్ద్విజముఖ్యానాం
 బ్రాహ్మణానాం తదగ్రతః || ౧౩౯ || ముఖ్యమేతత్ స్మృతంకల్పం
 అనుకల్పమిదంశృణు । అష్టాధికేనసూత్రైః శతేనప్రథమంబ్యదమ్ ||

చతుర్థాగౌనమపరం తదధై న తృతీయకమ్ । ఆద్యం చతుర్థిర్భా
 గన చతుర్థం కల్పయేత్తః ॥ ౧౮౨ ॥ త్రిభాగౌనం చతుర్థాత్తు ల
 క్షేపకు ర్వాత్తుభూషణమ్ । ద్విజైన్త్రాణాం ప్రకుర్వీత సప్తవింశతి త
 స్తుజమ్ ॥ ౧౮౩ ॥ బ్రాహ్మణానాం ప్రకుర్వీత తిస్తుభిర్నవభిర్ద్విజ ।
 స్తనాదూర్ద్వమథో నా భేర్నక ర్తవ్యం కదాచన ॥ ౧౮౪ ॥ సూత్రత్ర
 యేణచా న్యేషాం భక్తానాంతు జగన్వరోః । సూక్ష్మకల్పమిదంప్రా
 క్తం పరికల్పమిహో వ్యతే ॥ ౧౮౫ ॥ చతుస్థానావట్లస్థస్య ముఖ్య
 మస్త్రీస్యవైఃఖాః । శతేనాష్టోత్తరైశ్చైవ హ్యధై నాం శేనవా ము
 నే ॥ ౧౮౬ ॥ తిన్తానాం భూషణంకు ర్వాధైశ్చైకంనా త్రయంశ్ర
 యమ్ । జపహో నాది కాసంఖ్యై పూర్ణారి క్తావ హోత్సనామ్ ॥ ౧౮౭ ॥
 సమీకరోతి భక్తానాం మన్త్రిణానుతపవహీ । కుర్వాత్కర్మిణివ
 యం సూత్రసంఖ్యో పలక్షిణమ్ ॥ ౧౮౮ ॥ యజ్మచ్ఛయా తతో న్యే
 షాం యాజ్ఞానాం పరికల్పన చ । సూత్రోక్తానాం మోపే త్తేర్థైర్భ
 ర్భూషణసంఖ్యయమ్ ॥ ౧౮౯ ॥ తస్మై దేవదేవస్య చతుస్థానస్థిత
 స్యయత్ । పవిత్రకణ్డవిప్ర ప్రో క్తమాద్యపురస్కరమ్ ॥ ౧౯౦ ॥
 కుర్వాత్కుగర్భరచనాం తస్యసర్వస్య సత్తను । హేమసద్రక్షక
 ర్పూరమలయిత్రో దకుజుగ్రహేః ॥ ౧౯౧ ॥ సర్వాపధిసమోపే
 తైస్త్యగేలాదివిమిశ్రితేః । పావనైర్వివిధైర్ద్రివ్యైర్నివ్యాసపిచునా
 సహ ॥ ౧౯౨ ॥ బీజపూరసమాకారమామ్రీమలకశఙ్ఖవత్ । తదన్త
 రాళానిపునస్తృచ్ఛిన్నేనతు తస్తునా ॥ ౧౯౩ ॥ విభాగప్రతిపత్త్య
 ధం గ్రథనీయాన్యదూరతః । ఆన్యేషాం సర్వవిహ్వానాం యథా
 విత్తానుకూపతః ॥ ౧౯౪ ॥ కల్పయేద్గర్భరచనాం పూర్వోక్త ద్ర
 వ్యసంఖ్యయైః । ఆరాధకస్యచగురోస్సగర్భం భూషణద్వయమ్ ॥
 విహితం భగవన్మన్త్రీన్యాసాత్తాదాన్త్య భావనాత్ । అతో న్యే
 షామగర్భం చ రచనీయం యథాక్రమమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ అన్తరాభగతం

గర్భం కుర్యాద్భ్రాహ్మీకరజ్జితమ్ | అలబ్యుత్పచసావజ్జేఱుపరిష్టా
 చ్చరూప్వకైః || ౧౫౭ || (పవిత్రచ్చేదనములం జాతరూపమయై
 స్తువా | శక్తపత్నగదాచక్రమాలాశ్రీవల్సపూర్వకైః) ఏకస్త్ర్యేవబహూ
 నాంనా యథావిత్రానుసారతః | ఏవంకృత్వా పవిత్రాణిక్రమేణద్వి
 జసత్తను || ధాతుజేవితతేభాణ్డేనస్త్రీచ్ఛన్నేనిధాయచ | అథనావై
 దల్లేభాణ్డేన్మణ్డయేవాసుశోభనే || ౧౫౮ || పాలాశేనాపిచైకస్మిన్
 మాస్త్రీం భూషణసంఘాయమ్ | అన్యస్మిన్లోకేకంస్థాప్యసనుస్తం
 ద్విజసత్తను || ౧౬౦ || ఆచ్ఛాన్య వాససాపశ్చాన్యసితేనాహతేన
 చ | బద్ధయిత్వాతు సూత్రైః దృఢేన సుసితేనచ || ౧౬౧ || మధ్య
 తు యాగద్రవ్యాణాం తేభాణ్డేపినివేశయేత్ | ఏవంహి సర్వసం
 భారాన్ సమ్పాద్యద్విజసత్తమాః || ౧౬౨ || చాతుర్థాస్త్ర్యేన్యస్య
 తమేమాసైవైశుక్లపక్షికే | ద్వాదశ్యాం దేవదేవస్య పవిత్రాఱో
 పమాచరేత్ || ౧౬౩ || పూర్వంచశ్రేయోకాదశోఽయమగ్యాగ్నిర్మా
 డినాసనమ్ | ఏకాదశ్యాం వానుకల్పే అధినాసనమాచరేత్ || ౧౬౪ ||
 సవ్యోధివాసం ద్వాదశ్యాం కుర్వాన్యశక్త్యభావతః | అధినాస
 దినాత్పూర్వదినేకృత్వాబుగ్రారపణమ్ || ౧౬౫ || అధినాసది
 నేకుర్వాద్రత్రాబద్ధంచ దేశికః | అధినాసాదికంసర్వం శృణుధ్వం
 మునిపుణ్డవాః || ౧౬౬ || ఆచారోఽమూర్తిప్రేస్సార్థం దశమ్యాంతు
 నిశాముఖే | మస్త్రీశసన్నిధిం గత్వా ప్రపూజ్యాన్యైః పిఙ్గ్రమా
 త్ || ౧౬౭ || తస్మాదనుజ్ఞామాదాయ ప్రాసాదాగ్రస్థితంశుభమ్ |
 యాగమణ్డపమాసాద్య ద్వాదశ్యనపురససరమ్ || ౧౬౮ || పూర్వ
 వత్పూజనంకుర్యాత్కాలశేమణ్డలక్షితౌ | సంప్రవిశ్య తతఃప్రాగ్వ
 న్మూలమూర్తౌతు పూజనమ్ || ౧౬౯ || ప్రదక్షిణప్రణామాంతం సవి
 శేషం సమాచరేత్ | తపభిత్తిపటస్థంతు మూలభిమ్బం యదాద్వి
 ఙ్గాః || ౧౭౦ || తదా వైమిత్తికేభిమ్బే సర్వంకుర్యాద్విశేషతః |

పతస్య సన్నిధౌవిప్రాకృత్యా స్నవనమాత్రకమ్ || ౧౭౦ || స్నవ
 నాదికృతేబిమ్బే నిత్యవైమిత్తికేపివా । సర్వకున్యతప్విశ్రాంతం
 మూలబిమ్బేసమాచరేత్ || ౧౭౧ || నితోత్సవార్థంబిమ్బేతు త
 దాకుర్యాత్తదుత్సవమ్ । తేషామసన్నిధౌవిప్రా దర్పణ తత్సమీప
 కే || ౧౭౨ || కుర్యాన్నైసనమాత్రంతు తదాకుర్యాత్తదుత్సవమ్ ।
 దర్పణాజ్జరిజెహుర్వే చక్రేవా కుమ్భకేపివా || ౧౭౩ || ప్రాగ్
 దన్యస్సనుస్తంతు మూలబిమ్బేసమాచరేత్ । తతోఽపామగృహం
 గత్వా కుణ్డంపంసగృహ్యపూర్వవత్ || ౧౭౪ || తత్రానలంచ సం
 స్కృత్య కుర్యాద్వై మన్త్రీతర్పణమ్ । ప్రాపాదంస ప్రవిశ్యాక
 కృత్యా హూనసమగృణమ్ || ౧౭౫ || ప్రణమ్యదేవదేవేశం త
 తస్మింకం పవిత్రంమ్ । దహనాప్య నుసంశుద్ధం పోక్షితంచాప్యవా
 రిణా || ౧౭౬ || వాసిశం గర్భధూపాభ్యాం చతుఃస్థానస్థితస్యచ । ని
 వెద్యవక్ర మేజ్జేన ఛూపందత్వాన్వయపూర్వకమ్ || ౧౭౭ || నిజాన
 వైమయైరోఘ్నైర్దిశ్యైః ప్రస్తవ్యపప్యయమ్ । తథాపిభక్త్యా తృప్తా
 హం త్వాన్యజామ్యజ్ఞిసద్ధయే || ౧౭౮ || ఇతి విజ్ఞాప్య దేవస్య త
 త్తో దైర్ఘ్యాన్వయవారిణా । సర్వంభూషణపూర్వంతు సంపోక్ష్యద్ర
 వ్యసంశ్చయమ్ || ౧౭౯ || అథపాణిద్వయేనైస అగ్నిషోమాశ్చ కేన
 తు । యోగ్యతాపదవీనీత్వా సర్వం భూషణసంశ్చయమ్ || ౧౮౦ ||
 మూలమత్రైః సంపోక్ష్య సంస్పృశ్యాక నిరీక్ష్యచ । కుమ్భయో
 గ్యానిచైతన్వీక మణ్డలీయానిచాపరే || ౧౮౧ || బిమ్బయోగ్యాని
 చైకప్తినాగ్నయోన్యపరేద్విజాః । అన్యవి మన్త్రీయోగ్యాని
 పకన్వీద్విజసత్తమాః || ౧౮౨ || పాత్రేపాత్రే పృథక్స్థాప్య పా
 త్రాబాధానురూపతః । ఆచ్ఛాద్య వాసపాపశ్చాత్సుసితేనాహతే
 నతు || ౧౮౩ || తానిభూషణపాత్రాణి క్రమేణచ పృథక్పృథక్ ।
 బద్ధనీయానిసూత్రేణ దృఢేనసుసితేనచ || ౧౮౪ || శాలిభిస్తజ్జులై

ర్వాపి తిలైర్వా త్రితయేనవా । చతుస్త్రిద్యైకభారైర్వా కృత
 పీతేథవాస్థలై ॥ ౧౦౬ ॥ తానిభూషణపాత్రాణి సంస్థాప్య పురతో
 విభాః । ప్రణవేనార్పయిత్వాతు వగ్గణాస్థగయేతువనః ॥ ౧౦౭ ॥ శ
 వాగారం బహిశ్చాస్తః మద్దిరం యాగసంజ్ఞితమ్ । సంవేద్య సిత
 సూత్రైః చతుర్థాతద్దుశైనతు ॥ ౧౦౮ ॥ తతోభ్యర్థ్యసమూహంతు
 పజ్జకాలపరాయణమ్ । పట్యార్కవిరతంచాపి యితి బృన్దంతు వైష్ణ
 వమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ సమక్షం భవతాం భక్త్యా శ్వసప్రభుం పూజయా
 మ్యహమ్ । సన్నిధానమతః కార్యం మదనుగ్రహ కామ్యయా ॥ ౧౧౦ ॥
 ఏవమభ్యర్థ్యతేభ్యస్తు హ్యనుజ్ఞాంప్రతిగృహ్యచ । సన్నిధౌ దేవదే
 వస్య జాగరేణ నయేన్నిశామ్ ॥ ౧౧౧ ॥ ఏకాదశ్యాం ప్రభాతేః
 కృతస్నానసకృతాహ్నికః । ఆచార్యో బ్రాహ్మణేస్సాన్ధం యితిభి
 ర్వైష్ణవోత్తమైః ॥ ౧౧౨ ॥ స్వధర్మనిరతైశ్చైవ విష్ణుభక్తైర్మథప్ర
 వైతైః । ప్రవిశ్యభగవద్రేహం కృత్వా నిత్యాన్వనంవిభాః ॥ ౧౧౩ ॥ చ
 తుఃస్థానార్చనంచాపి సవిశేషం సమాచరేత్ । తతైవరాత్రాఃపంచ స
 విశేషంసమాచరేత్ ॥ ౧౧౪ ॥ హవనాన్తం క్రియాకాణ్డం జపస్తుతి
 పరస్తతః । ఆరాధ్యపాగ్రతఃస్థిత్యా జాగరేణనయేన్నిశామ్ ॥ ౧౧౫ ॥
 స్నాత్వాబ్రాహ్మేముహూరైథ దేశికో వేష్టవైసహ । ప్రవిశ్యదేవ
 సదనం కృత్వా నిత్యార్చనంవిభాః ॥ ౧౧౬ ॥ చతుఃస్థానస్థితందేవం
 సమభ్యర్చయిథావిధి । తతస్తుచాత్సవంబిమ్బం శ్రీపుష్టిభ్యాంస
 మన్వితమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ యానమరొప్యనస్త్రాద్వైరలజ్కృత్యపిశే
 వతః । మణ్డపంతు సమానీయ వినివేశ్యచవిష్టరే ॥ ౧౧౮ ॥ పాఠ
 యేచ్ఛతురోవేదాంశ్చతుర్దిక్షుయథావిధి । అథభూషణపాత్రస్య
 గత్వావై సన్నిధింద్విటాః ॥ ౧౧౯ ॥ పూజయిత్వాసముక్తుట్య పా
 త్రం ప్రాతీసరీయకమ్ । అవలూక్యసమాదాయ ధ్యాయేదాద్యేద్వి
 ఙ్గాభిలమ్ ॥ ౧౨౦ ॥ సాంవత్సరంతుయ్యతగర్క ఆప్రభాతాన్నిశా

న్నినుమ్ । ధ్యానోత్సవనిష్కళంసమ్యగపవర్గప్రదంతుయత్ ॥౨౦౧॥
 సంస్కృత్యో నిష్కళం ముస్త్రీం శుద్ధో చ్చారక్రమేణతు । మస్త్రీ స
 వ్నాయితయూన్రం సూత్రే ముస్త్రీం త్సైవచ ॥ ౨౦౨ ॥ పక్షిత్కత్యా
 త్మనాసార్థం దవ్యాద్యే ముస్త్రీ మూఢని । సమాదాయాపరం సూ
 త్రం తస్మిన్ సకళనిష్కళమ్ ॥ ౨౦౩ ॥ ధ్యానకర్తృస్వరూపంతు కర్తృ
 ధ్యాయే చ్చ వాసినమ్ । స్కృత్యాచో భయరూపంతు ముస్త్రీం కల
 శేపూజితమ్ ॥ ౨౦౪ ॥ పూర్వవచ్చానుసద్ధానం కృత్యాదదావ్యశ్చ
 విశ్రామ్ । తిత్తప్రతిసరం విప్రకృతీయంచ సమాహరేత్ ॥ ౨౦౫ ॥
 బాహ్యంచ వాసిరంకర్తృపకలంచాఖిలంస్త్రేత్ । పూజయస్తం స్వ
 మాత్మనం ఆధారాచ్య పరావధిమ్ ॥ ౨౦౬ ॥ లయభోగాధికా
 రాఖ్యక్రమేణ సకళాశ్చనా । సకళం ముస్త్రీనాథంతు లయభోగా
 దశ్చ్రీహమ్ ॥ ౨౦౭ ॥ స్కృత్యాకృత్యాచ సద్ధానం దవ్యాత్మ్యేన
 రంతతః । అస్మిపుస్త్రీ సర్వాన్వైష్ట్యావైష్ట్యాపై ప్రధాన్విజ ॥ ౨౦౮ ॥
 పూజయా సముపేక్షితు ర్వాహుషణాని పృథక్పృథక్ । అన్తరాన్తగ
 యోగేన ఘట్టాబ్జసమన్వితా ॥ ౨౦౯ ॥ సమస్తరత్నసద్ధాతు పు
 ష్పాక్షుశేఫలాన్వితా । సముగ్ధాన్వయదర్భాధ్యా లాజసద్ధార్థవైరుప్
 తా ॥ ౨౧౦ ॥ ప్రక్షేప్తవ్యాసుబహుశో వృష్టికరగతైస్తుదా । కే
 వలా పుష్పవృష్టిర్వా శక్థాదీనపి నాదయేత్ ॥ ౨౧౧ ॥ దత్వైసం
 కలశస్థస్య పురాపప్రపవిత్రకమ్ । అనేనవిధినా దద్యాత్కణ్డలస్థస్యచై
 పురా ॥ ౨౧౨ ॥ పవిత్రకత్రయంశుభ్రం భూగఘ్నానేచ నారద । ద
 ద్యాత్సమస్తనుస్త్రీణాం త్రీణ్యేకం వాయుభేదచ్యయా ॥ ౨౧౩ ॥
 బిమ్బస్థంతు సమభ్యర్చ్య ప్రదద్యాత్కూషణానితు । కలశోక్తక్రమే
 తైవ వనమాలాఖ్యభూషణే ॥ ౨౧౪ ॥ పూర్వవచ్చానుసద్ధానం స
 ర్వంకృత్యానివేదయేత్ । పృథక్పూజోదాపోక్తకీరీటాద్యం
 చతుష్టయమ్ ॥ ౨౧౫ ॥ క్రమేణా వాహయేద్విచ్రీ భూషణానాం

చతుష్టయే । కిరీటాఖ్యసు రేశస్య భానుతుల్యప్రభాన్వితః ॥ ౨౧౬ ॥
 పరివారయత స్త్రిస్తత్వముఖ్యైశ్చేర్షభూషణైః । వక్త్రస్థలజగద్యోనేర్ష్యా
 షణం కల్పితం మయా ॥ ౨౧౭ ॥ శ్రీవత్సాగచ్ఛపూర్ణైస్తుసమాన భ
 గవత్ప్రియ । వక్త్రస్థల జగద్యోనేర్ష్యాషణం కల్పితం మయా ॥
 కౌస్తుభాగచ్ఛరత్నానామీశత్వంభగవత్ప్రియ । ధాతుపుష్పసమా
 కీర్ణై ప్రవాళమణిభూషితే ॥ ౨౧౮ ॥ వననాలెసమాగచ్ఛ దెవదేవ
 ప్రయేశుభే । చతుర్భురైతైర్నస్త్రీస్తు క్రిమేణానాహయేద్వైజాః ॥
 అక్టానాం భూషణానాంచలాచ్ఛనానాం శతైశ్చైవ । శక్తీనాంవిహ
 గేశస్య తైశ్చైవ మునిసత్తమాః ॥ ౨౨౦ ॥ వీరస్యచ పవిత్రాణి ప్రద
 ద్యాతిగ్రామశస్తతః । ఏవమేనవిభోర్ద్విగాన్మూలమన్త్రీగణస్యచ ॥
 సర్వేషాంమూలబిమ్బానాం లక్ష్మ్యైది నాంతైశ్చైవ । అనేయేనాన్త
 బిమ్బానాం పరివారగణస్యచ । శాస్త్రవీరస్యచ లిపెశ్చైశ్చైవస్య
 చ ప్రభోః ॥ ౨౨౨ ॥ ఘట్టాక్షుసూత్రపూర్వాణాం అన్వయసాత్క
 ర్ణకస్యచ । చత్రచామరపూర్వాణాం సర్వోపకరణస్యచ ॥ ౨౨౩ ॥
 ద్వాగవరణదేవానాం సర్వేషాంచ ద్విజౌత్తమాః । క్రిమేణ భూష
 ణచైత్స్వియానాదగ్నినికేతనమ్ ॥ ౨౨౪ ॥ అగ్నిస్థస్యఃకభార్త
 ద్యాదూర్షాషణానిశుపూర్వవత్ । అగ్నాని వేదయేద్వై ప్రభూషణం న
 తుశ్చామామయేత్ ॥ ౨౨౫ ॥ యస్తాత్సన్యాసమూర్ధ్వైతు విహి
 తం భూషణస్యచ । నాహర్తుం యుజ్యతేఽగ్ని దోషమాహరణం వి
 నా ॥ ౨౨౬ ॥ తక్షైవ స్రుక్సుప్రీవాదీనాం దద్యాత్ప్రకీసరంతదా ।
 దేశికస్యహృదారోప్య పూజితస్యచ దేవవత్ ॥ ౨౨౭ ॥ స్వంస్వం
 చారోప్యచాన్వేషాం దేశీకానాం తక్షైవచ । సాధకానాం తతో
 దద్యాద్ద్యాగ్లానామపిత్రమాత్ ॥ ౨౨౮ ॥ మూలబిమ్బేయదా
 కుర్యాత్ప్రవిత్త్రోపణం ద్విజాః । తదాతు మూలబెరస్య దత్వా
 ప్రతిసరంపురా ॥ ౨౨౯ ॥ నైవేద్యాన్తం సమభ్యర్చ్య వశ్యాదు

త్సవకాతుకమ్ । యాగమణ్డపమానీయ అభవాస్థానమణ్డపే ॥౨౩౦॥
 భద్రాసనేసమారోప్య పూర్వోక్తవిధినాతతః । చతుఃస్థానస్థితస్యాపి
 దద్యాద్భ్రాతృసరంద్విజాః ॥ ౨౩౧ ॥ ఏవంహి దేవదేవస్య చతుఃస్థా
 నస్థితస్యచ । ఆలంకారాసనేమూలమన్తైః ప్రణవేనచా ॥౨౩౨॥
 ఆమూర్ధ్నాక్షమశోదత్వా భూషణాని యథావిధి । భోజ్యాశ్చసనం త
 త్తోనీత్వా వివిధాభ్యవహోత్తేః ॥ ౨౩౩ ॥ భోక్షేరభ్యర్చ్యదేవేశం
 బ్రూయాద్బద్ధాఙ్గలిప్తీవమ్ । నావలెపాన్నమోహంబద్ధకర్మత్యా
 గానుయాక్యః ॥ ౨౩౪ ॥ త్వమెవసర్వం జానాసి సర్వేశహృద
 యోస్థిః । యథాశక్త్యాస్పనిచ్చాశస్త్రాపి పరిమేశ్వర ॥ ౨౩౫ ॥
 తన్నిమిత్తేమదకర్మకృతింస్త్వీతయేనుయా । ఏవముక్త్యా సను
 భ్యర్చ్య చతురఃపాశ్చరాత్రాణామ్ ॥ ౨౩౬ ॥ భగవత్ప్రీతివత్యా
 మిశక్త్యాప్రావరణైర్ధవైః । తథాప్రతిసరాంతైస్తు బ్రహ్మచారీణ్య
 యానుయామ్ ॥ ౨౩౭ ॥ తర్పయిత్వాకవాన్నేన పూతేన వివిధేన
 మి । పశ్చాదుత్సవీనుంతు యానమారోప్యదేశికః ॥౨౩౮॥ మ
 హోత్సవవిధిప్రీత్యస్త్వనాశ్చశసంయుతమ్ । ప్రకృత్యాకవేదైవప్రా
 సాదంతుప్రవేశయేత్ ॥౨౩౯॥ దేశిక స్వకస్తవేర్వపూర్వంకుర్యా
 చ్చ భూజనమ్ । బద్ధభ్రాతృసమోపేతిస్సపిశేషం ద్విజోత్తమాః ॥
 సాయంప్రాతఃప్రతిదినం భూషణోన్నతవావిధి । చతుఃస్థానస్థితందే
 వం సనుభ్యర్చ్యయథావిధి ॥ ౨౪౦ ॥ మణ్డపేచౌత్సవంబిమ్బు
 నపిశేషం సనుర్చయేత్ । ఉత్సవం దేవదేవస్య కుర్యాత్కాలవ్య
 యేపిచ ॥ ౨౪౧ ॥ వాహనారోహణం రాత్రౌ దివసేవాచరేద్ద్వి
 జాః । సమాప్తిదివసప్రాతర్విశేషయజనంతతః ॥ ౨౪౨ ॥ చతుః
 స్థానస్థితస్యాపి మధ్యమధ్యర్షవైససహ । ఆవరోప్య పవిత్రాణి
 రాత్రామణ్డాలవహ్నిగమ్ ॥౨౪౩॥ విస్మయ విధివతుకార్యాతుకమ్
 సంప్రీక్షణాదికమ్ ; ఏకరాత్రం త్రిరాత్రం వాపశ్చానానప్తరాత్రకమ్ ॥

పవిత్రకం ఘోషయిత్వా తతస్సవ్యానమాచరేత్ । అభవార్పాగతం
 వివ్రతావత్సంఘాప్యభూషణమ్ ॥ ౨౪౬ ॥ యావదేకాదశీశుక్లాసం
 వృత్తాకార్తికస్యశు । అపనీయచమాల్యాదీన్ ప్రదద్యాత్వా దినే
 దినే ॥ ౨౪౭ ॥ నోయాతి ఘానతాంయావత్సంప్రాప్తే కాలవాస
 రే । అఘనీయగురోర్భక్త్యా నివేద్యబ్రాహ్మణస్యవా ॥ ౨౪౮ ॥ ప
 జ్వికాలప్రసక్తస్య తదభావాత్తు నారద । షట్కర్మిసంప్రన్నతస్య వి
 ఘ్నోభక్తస్యశత్రుణః ॥ ౨౪౯ ॥ విశేషయాగహోమానై కృత్వాచార్య
 ప్రపూజనమ్ । వైష్ణవాః పూర్వం త్పూజ్య దగ్యాదాచ్ఛానంతణః ॥
 తేషాంచైవ యథాశక్తిభావాదభవారద । యద్భవైకింతువానస్త్రు
 మేకస్యావశ్యమేవహి ॥ ౨౫౦ ॥ ఉపేతానిచానేషాం సోఽర్చి
 యాణీయోజయేత్ । ప్రార్థనాచతఃకార్యాయతీనాం సంయజా
 త్సనామ్ ॥ ౨౫౧ ॥ యుక్తశ్చ స్రీసాగసానాఢ్యన్తయూస్తు పరిపూ
 ర్ణితా । క్రియాన్తానాంచ సర్వేషాం మావేస్తు సమయచ్యుతిః ॥
 పవమస్త్యితివక్తవ్యం సర్వైస్తాలసమన్విజమ్ । సంశ్చరికృతాకృ
 త్యదోషస్సనుయపూర్వకః ॥ ౨౫౨ ॥ నాశమాయాఃవైక్షిప్రం
 పవిత్రారోహణాన్మునె । పాతియస్తాశ్చదోషంహి పశనాశ్చరికృతే ॥
 విశేషేణద్విజంత్రాతి పూర్ణకర్మకరోతచ । సాధకేచ క్రియాహీనే
 తస్తాదుక్తోమయామహోన్ ॥ ౨౫౩ ॥ యాగపవవిత్రాఖ్యఉక్తల
 క్షణలక్షితః । పశ్యతేసూక్ష్మరూపోన్యప్రకారో మునిపుణ్ణవాః ॥
 కేవలెబిన్బుకేవాపి యాగమన్దిరసంస్థితే । ప్రాసాద సంస్థితేవాపి
 దశమ్యానుధివాసితే ॥ ౨౫౪ ॥ కల్పయేద్భూషణారోపం వినాక
 లశమణ్డలై । అగ్నిస్థేపి తదాకుర్యాత్తత్ప్రార్థనాధివాసితే ॥ ౨౫౫ ॥
 పకంద్యే త్రీణివాదద్యాత్పవిత్రాణి తదాఽభిః । సమానీయోక్తమా
 ద్యేన భేదనతు కృతానివా ॥ ౨౫౬ ॥ ద్రవ్యాభావేద్విజత్రైస్తాల
 శక్తిగృధివానివేత్ । సదోధివాసం ద్వాదశ్యం కృత్వాకర్తవ్యు

శారయేత్ ॥ ౨౬౧ ॥ సోపనానంద్యజశ్రేష్ఠా అర్చాయాం భూష
 ణంవిభోః । యథేచ్ఛాకల్పితైస్సుత్రైర్గ్రాన్థిభిస్తు యథేచ్ఛయా ॥
 నిశారోచనయా వాపి పవిత్రాణాంచ ధాతునా । కేనదిగ్రీన్థయోవి
 చ్చౌ పిథివస్పరిరజ్జయేత్ ॥ ౨౬౩ ॥ పుష్పపూర్ణానిగర్భాణి కృ
 త్వావా కేవలాన్యథః । ప్రపూజ్యపూర్వవద్విప్రా బిన్దుసన్నిహి
 నంః భుమ్ ॥ ౨౬౪ ॥ నివేద్యభూషణం దవ్యాద్వాణీముచ్చారయే
 దినామ్ । యన్యయాబ్రహ్మసూత్రంచ కల్పితం గ్రాహయన్వచ ॥
 కిన్త్రాణాం పూరణాద్ధాయ యథాదోషోనపేభవేత్ । ఇత్యుక్త్వాచ
 తతోదద్యాత్పూజ్యోపరిపవిత్రకిమ్ ॥ ౨౬౬ ॥ స్తుత్వాచ దేవదేవే
 శం ద్విశేయేన్సీద్రమున్నతః । పూజయిత్వాథదేవేశం కుర్యాత్త
 దువసంహృతేమ్ ॥ ౨౬౭ ॥ గృహే పవిత్రయాగేశు విశేషశుభ
 నోచ్యతే । బిన్దుస్థై మణ్డలస్థైవా చతుఃస్థానస్థితేపివా ॥ ౨౬౮ ॥
 పవిత్రాణాం త్రయందద్యాదైకైకంవా యథేచ్ఛయా । ఇత్యుక్తిం
 యోగివాంశ్రేష్ఠః పవిత్రారోహణంపఠమ్ ॥ ౨౬౯ ॥ ఏవంకృతేనతి
 తనా సిన్ధుస్థానిశాశ్చైతీ । సర్వాధానాధానాంచ చేసోభిషే
 తేతదా ॥ ౨౭౦ ॥ తపోదానవ్రతానాంచ పహితస్యాహ్నికస్య
 చ । నిశ్శేవయాగభోగానాం కృత్వా సంపూరణక్రియామ్ ॥ ౨౭౧ ॥
 అపరేదహనివైకుర్యాచ్చతుర్థే సప్తమేపివా । స్మపనం పూజ్యము
 త్త్రీస్య తీర్థోద్దేశైకేకస్యమే ॥ ౨౭౨ ॥ నద్యాం సముద్రగామిన్యాం
 దేవఖాలే హ్రీదేతువా । ప్రీతయేపఠమేశాయ త్వాశ్చనోదుఃఖహా
 నయే ॥ ౨౭౩ ॥ ఆహ్లాదాయామరాణాంచ పిత్రాణాం తృప్తయే
 తువై । ఆప్యాయనార్థంభూతానాం భువనానాంచ భూతయే ॥
 దేశదోషప్రశాన్త్యర్థం గోబ్రాహ్మణహితాయవై । యథావత్సవ
 నంకుర్యాత్కీర్ణవిమ్బే విశేషతః ॥ ౨౭౪ ॥ నిత్యన్నవనవిమ్బేతు
 కుర్యాత్తత్తదస్మిన్ ॥ నిత్యోత్సవపఠేవిమ్బే హ్యేచరేత్తదన

స్మిధౌ || ౨౨౬ || తదభావే పవిత్రైతు దర్భనాశ్చ రిజేశుభే | ఏథా
 నమశ్రమే సమ్యక్పణుభ్యం సుసనాహితాః || ౨౨౭ || బహుశా
 భినుభ గ్నాగ్రం సమూలం యదపుష్పిణమ్ | ప్రాజ్ఞుభో దర్భమా
 దాయ ప్రణవేనపురాక్షితేః || ౨౨౮ || తతస్సైవేవతన్నూలం ప్రా
 గ్నూకూర్ణాదధిష్ఠితమ్ | తస్యనుభ్యనునాశంయన్నయ్యసూప్తేనావతి
 స్థితే || ౨౨౯ || ఆగాధ్యనున్త్రినాథేన స్వరేన్వ్యాప్తం వాహాన్త
 నా | వివర్తం పరమాక్షీయవాధ్యతౌఖ్యంచ ష్టిణమ్ || ౨౩౦ ||
 అనేకదర్భముచ్చంయతాగ్రం కాలైషు చొత్తినమ్ | అణిమాది
 సుజైశ్చ క్షం పుంసశ్వం తేనకల్పితే || ౨౩౧ || వాచకం తస్య
 యోక్తవ్యం హంసయిక్తం ద్విలక్షణమ్ | బస్తికాగ్రచతుషేణ
 విస్తూర్వం చతుష్టయమ్ || ౨౩౨ || కిన్చియవయోచక్రీసువ్య
 క్తానం స్వక్తేనస్థేః | ప్రణవాదినయోన్యైస్తు వ్యాపకం సూక్ష్మల
 క్షణమ్ || ౨౩౩ || ఏవంశ్రోత్రానికాకాపశ్చస్వనామ్నాగ్రధియేన్త
 దా | కత్త్యైర్వియాణిదను తతస్తన్వ్యాతిపశ్చకమ్ || ౨౩౪ || పం
 చకంస్వకనూతానాం బహ్నావైత్యువసాసకమ్ | అవశిష్టైస్తుశక్తాన్తే
 ర్పశ్చీయాత్తు కిరణ్ణవత్ || ౨౩౫ || వినాశిభాసనూహేన సమిష్ఠా
 నావధేరథ | కశ్చిత్తమాద్వదేశోచ్చయథా నోయాతివైపునః ||
 బహుధా శాన్డసైస్తు కల్పితస్తస్వసభ్యయా | విభిన్నానాంచ శా
 ణ్డానాం భిన్నాదేకతరస్యచ || ౨౩౬ || ఉస్పద్యతేన్యథాత్వంచ
 తస్మాత్తస్త్రిఫలయేదృథమ్ | దర్భనాశ్చ రిజంత్యేనం సమాప్త్యాదౌప
 విశ్రకమ్ || ౨౩౭ || అనుసన్ధీయతేతత్ర మాత్రాధ్యాసం యథాస్థిత
 మ్ | పూజయిత్వాస్మ్యుపుషాప్త్యైరలంకృత్యపతేపదమ్ || ౨౩౮ ||
 గ్వమేవతీర్థంభగవంస్త్యమేవాయితనంపరమ్ | త్వయైవాధిష్ఠితంన
 ర్మవిదంజానామితత్వతః || ౨౩౯ || తత్రాపిచ త్వయాదిప్తం క్రీ
 ణ్ణాకాగ్రం శుభప్రదమ్ | యత్తన్నిర్వాహయావ్యాద్యగ్నదనుగ్రహ

కామ్యయా || ౨౯౧ || ఏవంవిజ్ఞాప్య భగవన్నస్త్రీమూర్తిం పరా
 త్సరమ్ | తత్పత్రపాత్రగంకృత్వా బ్రహ్మయానగతంతువా || ౨౯౨ ||
 వేదగెయధ్వనీశభ్రశబ్దమజ్జళపూర్వకమ్ | నీత్వాతీర్థాన్తికంతత్ర నీర
 దే శేనిధాయచ || ౨౯౩ || పూర్వాముఖంచ తద్యానమాదాయచ
 పవిత్రకమ్ | వామహస్తతలకుర్యాత్ ట్వామణ్డలగతంత్వివ || ౨౯౪ ||
 చంద్రయాన్వధ్యభాగాచ్చ పాణినా దక్షిణేనతు | అవతీర్యాన్భుసో
 మధ్యం నినుజ్జేత్సహ తెనవై || ౨౯౫ || సన్నిధిం తత్ర తతాగలంప్ర
 కుర్వీశచిరాత్తువే | అశేషాణిచ తీర్థాని లోకత్రయగతానిచ || ౨౯౬ ||
 మస్త్రీశ్చా యత్రత్ర ట్థం క్షణమాస్తై జలాశయే | తత్రాయతనతీర్థా
 నాం సర్వేషాం ప్యాత్సమాగమః || ౨౯౭ || కింపునర్యత్రభగవాన్
 సుస్త్రీమూర్తిరథోక్షజః | సాధకాభ్యర్థితస్సాయాత్సర్వాసుగ్ర
 హయాధియా || ౨౯౮ || విద్వాన్వోవ్యేనవిధినా తీర్థమాసాద్యత
 న్వివిత్ | స్నాపయేద్బాష్పవాదీనాం ప్రాపునవస్త్యచి గాచ్చతే ||
 తైర్థం ఫలసువాయాసాన్వస్త్రీమూర్తైఃప్రసాదతః | కింతుదద్యావ
 వాదిత్రపిర్జితస్తుభ వేద్విధిః || ౩౦౦ || ఇసుంవిద్ధిసుహోబుద్ధే విశేషం
 చాత్రకర్షణి | సామాన్యనువినాశంయచ్చిన్తయం రూపవర్జితమ్ ||
 విశేషజ్ఞానసమ్బంధం జీవహంసం విభావ్యతమ్ | పవిత్రకం తదాకా
 రం స్మృత్వాస్తావ్యంతతోఽఘ్నసా || ౩౦౧ || ఏవం తేనేవచాన్వే
 షాం బహునాం బహుభిస్తువా | సంపాద్యపిష్టరెస్నానం దూర
 ణానాం సదేవహి || ౩౦౩ || సమ్పన్నే స్పవనేత్వేనం ద్వితీయేఽ
 హ్ని మహామతే | రథేకృత్వార్చితే తంవై ప్రపూజ్యవ యథా
 విధి || ౩౦౪ || యాత్రోఖ్యముత్సవంకుర్యాదన్నదానపురస్సరమ్ |
 సన్మత్తగెయవాదిత్రం జాగరేణసమన్వితమ్ || ౩౦౫ || ఏకరాత్రం
 ద్విరాత్రం వా త్రిరాత్రం భక్తిపూర్వకమ్ | సకృత్సంవత్సరస్యావై

తూన్యవం స్నపనాదికమ్ || ౩౦౬ || కుర్యాద్వేద్యమస్త్రీనాథస్యసేసి
 క్థం లభ తే పరామ్ । అథ వా మన్దిరే దేవము త్తమో త్తమమార్గణః ॥
 సంస్నాప్యసమలంకృత్య రథాద్ జగతాంపతిమ్ । సమారోప్య పి
 శేషేణ యాత్రోత్సవముధాచరెత్ || ౩౦౮ || ఇహపావిత్రకం సవ్య
 స్విధానం పరికీర్తితమ్ । ఇణిపరంచ శ్రోతవ్యమస్తిచెత్కథ్యతాం
 ద్విజాః || ౩౦౯ || * * * * *

ఇశ్రీపాళ్వారాత్రై ఈశ్వరసంహితాయాం

పవిత్రోత్సవఖిధిర్నామ

చతుర్దశోఽధ్యాయః .

మునయః — స్నపనానాం విధింసమ్యుక్తనూఖ్యాహి ము
 నీశ్వర । యజ్ఞానాత్యకలాఃపూణ్ణానిత్యనైమిత్తికాఃక్రియాః ॥ ౧ ॥
 వారదః — శృణుశ్చం మునయస్సర్వై సావధానేన చేతసా । ప
 థానం స్నపనానాంతు బహుభేదవిరిక్తితమ్ ॥ ౨ ॥ ప్రాసాదస్యా
 గ్రతఃకుర్యాన్మన్త్యంతుతదగ్రతః । ప్రథమావరణేవాపి చతుర్థే పశ్చ
 మెపివా ॥ ౩ ॥ ఆగ్నేయాం దక్షిణస్యాంవా నైఋత్యాం పశ్చిమే
 తువా । వాయువ్యాముత్తరస్యాంవా విశాన్యాంవా యథాగుచి ॥
 కుర్యాన్తానాదికంసర్వం యాగమన్త్యపవద్విజాః । వినాయాగస్థలం
 మధ్యే వేదించాపి తదూర్ధ్వతః ॥ ౪ ॥ అధివాసశ్చ కుమ్భానాం
 ఘావనం స్నపనంతథా । యుజ్యతేవై యితైకస్మిన్ తథాభ్యుహ్య
 సమాచరేత్ ॥ ౫ ॥ ఆచార్యాం శృణురోవి ప్రాప్తడప్టే ద్వాదశా
 పివా । యజమానస్తువరయేచ్ఛాస్త్రజ్ఞాన్ గురుణాసహ ॥ ౬ ॥ ప్రవీ
 కాంశ్చబహుత్వేతుతస్మిన్భ్యానియతీసకృతా । తేషాంయథోక్తసంఖ్య
 నాం అభిజ్ఞానామసన్నిధౌ ॥ ౭ ॥ తాదృశావరయేద్విప్రాంశ్చ
 తుప్తీర్దేవకమెవవా । సాధకాంశ్చతురక్షడాహ్యమే ద్వాదశ

షోడశ || ౯ || పరయే చాప్త్రుకుశలాప్రప్రీణాను క్షకర్మసు ।
 ఏవం స ర్వేషు యాగేషు నిత్యేనైమిత్తికాచ్ఛసు || ౧౦ || ఆచార్యా
 ణాం సాధకానాం సఖ్యానియమకురతిః । సఖ్యాహీనం నగ్నో
 యాదాపద్యపి కదాచన || ౧౧ || మోహేనయది గ్నోయాద్భ
 యంస్యాద్రాజరాష్ట్రీయోః । ప్రాజ్ఞుభో మణ్డపేభాగే తృటీయే
 పశ్యేమస్థితే || ౧౨ || మధ్యసూత్రం సమాశ్చ త్యే స్నానపీఠం ప్రకల్ప
 యేత్ । ప్రార్థనం ప్రత్యగాస్యతు సామ్యాస్యే దక్షిణాగతమ్ ||
 తదాస్యేదాత్తరాసంస్థం యథాలక్షణలక్షణమ్ । యదాన్నపవ
 న్నాబ్ధౌ బిమ్బేన్నపనమాచరేత్ || ౧౩ || ఏవం తదా ప్రకుర్వీత
 వాణ్డపం ద్విజసత్తమాః । మూలబిమ్బే యదాకు గ్యాత్తగ్రే వాణ్డ
 పంతదా || ౧౪ || తదానీం సశుకుర్వీత స్నానపీఠం ద్విజోత్తమాః ।
 సప్తమే పశ్చ మేవాపి పూర్వేన్నపనవాసగాత్ || ౧౫ || తృటీయే
 చా మునిశ్రేష్ఠాస్తస్మిన్నహనివాద్విజాః । అజుగ రానర్పయిత్వాతు
 తిత్స్నపనమారభేత్ || ౧౬ || యదాపూర్వది నేకుర్యాతుగ్రామ్భా
 నానాధివాసనమ్ । తదానీం పూర్వరాత్రోతు కుర్యాత్రోతుకబద్ధ
 నమ్ || ౧౭ || పూర్వేచ్యుర్విష్ణుః సేవశ్చాన్తిస్మిన్నహనివాచరేత్ ।
 యదా కర్తదినేవిప్రీకుర్యాతుగ్రామ్భానివాసనమ్ || ౧౮ || తదా
 నీతు దినేతస్మిక్ కుర్యాత్రోతుకబద్ధనమ్ । తతఃప్రభాతాచార్యః
 కృతస్నానప్రసన్నధిః || ౧౯ || ప్రవిశ్య వాణ్డపంసార్థం పరిచర్య
 పరైర్జనైః । శలాకాసహితైర్దైర్భ్రాస్సహ దేవీవిమిశ్రితైః || ౨౦ || మార్జ
 యేత్సర్వతోవిప్రీః ప్రాజ్ఞుభో వాప్యదజ్ఞుభిః । ఆలెపయేద్దోమ
 యేన పూర్వాదీశానపశ్యేమమ్ || ౨౧ || నూతనేవాహ్నరేణైవ గా
 లితేనజలనతు । ప్రోక్షయేత్సర్వదిగ్విప్రీఃపశ్చగవ్యకుశామ్యుభిః ।
 ఏకాద్వా బహవోవాపి దేశికాన్నపనేస్తుతాః । నవవస్త్రీధరా
 సుర్వే సర్వాలంకారసంయుతాః || ౨౨ || నవవస్త్రీత్తరీయాశ్చ

సోష్ఠీషా గురుసంమతాః । నియమాస్థాస్తుబహవస్తతైవపరిచారకాః॥
యద్యదోగ్యం భవేద్బ్రహ్మణః స్మపనే యత్రయత్రతు । తత్సను
స్తం సమాహృత్య మణ్ణిపే సంప్రవేశ్యచ ॥ ౨౬ ॥ స్మపనం చా
రభేత్పశ్చాద్దేశికశ్చాస్త్రపారగః । స్మపనం ద్వివిధంవిద్ధి వరాపర
విభేదతః ॥ ౨౭ ॥ (పరంతు దశధాప్రొక్తం ప్రధానాదివిభేదతః ।)
ప్రధానం ప్రథమంపిద్ధి ద్వితీయంతు పరంస్తృతమ్ ॥ ౨౮ ॥ తృతీయం
పరసూక్ష్మంస్యాస్పిరఘ్నాలం చతుర్థకమ్ । పంచమంస్యాత్సూక్ష్మప
రం సూక్ష్మసూక్ష్మంతు షష్ఠకమ్ ॥ ౨౯ ॥ సూక్ష్మఘ్నాలం సప్తమం
ప్యాత్ ఘ్నాలంస్యాత్పరమష్టమమ్ । ఘ్నాలసూక్ష్మంతు నవమంఘ్నా
ల్ఘ్నాలం తమతైరమ్ ॥ ౩౦ ॥ ఉత్తమాదివిభేదేన త్వపరం నవ
ధాష్టతమ్ । పరాపరవిభేదానామేషాం సాధారణంస్తృతమ్ ॥ ౩౧ ॥
అనన్తకలశం నామ్నా స్మపనం సర్వపూరకమ్ । ఏషాం ప్రధాన
పూర్వాణాం సూత్రపాతపురస్కమ్ ॥ ౩౨ ॥ సర్వముద్ధారవ
ర్యన్తం క్రమేణ శృణుత ద్విజాః । లాహజం దారుజంవాపి మృ
ణ్ణయింవా సుశోభనమ్ ॥ ౩౩ ॥ మణ్ణిపెశానదిగ్భాగే సంస్థాప్య
జలభాజనమ్ । వేదిం ప్రత్యోశ్య తోయేన వస్త్రైస్సంవేష్ట్య నూ
తనేః ॥ ౩౪ ॥ సూత్రపాతం తత్సమయాత్తుగ్రమ్భస్థాస్థాను
రూపతః । యథోక్తమానవిస్తీర్ణం క్షేత్రమణ్ణిపనుద్యతః ॥ ౩౫ ॥
మణ్ణిపస్యతువిప్రేష్టాగ్నిప్రాగ్భాగమవలమ్యువా । స్వీకృత్య ప
శ్చాత్ప్రాగ్విప్రేష్టాగ్ద్యాయూత్ర చతుష్టయమ్ ॥ ౩౬ ॥ దక్షిణో
త్తరగంసూత్రపఞ్చకం పిని వేశయేత్ । ఏవంకృతే భవన్త్యత్ర పదా
ని ద్వాదశద్విజాః ॥ ౩౭ ॥ ఏకైకస్యతు విస్తారం తాలం ప్రాదేశ
మేవవా । హస్తంవా రత్నిమాత్రంవా మణ్ణిపస్యానురూపతః ॥ ౩౮ ॥
మహాత్వస్యచకుమ్భనామేవం సర్వత్రచోర్ధ్వతః । పిష్టమాక్షేణర
లబ్ధకృత్య చతుర్దిక్షుసనుత్తతః ॥ ౩౯ ॥ కోష్ఠేషు పీఠికాంకుర్యా

శ్రీశైలైర్విహిభిస్తువా । తాపాంహీ ప్రతికొంఠంతు కుర్యాదాధక
 సంమితేః ॥ ౪౦ ॥ అధ్యాధికై స్త్రిభిః ప్రస్తైరథవా కేవలై స్త్రిభిః ।
 అధో స్తరేణవావిప్రీకుర్యాద్విస్థద్వయేనవా ॥ ౪౧ ॥ యద్యా
 ప్రస్తద్వయేనైవ ప్రస్తనాధో స్తరేణవా । ప్రస్తనవా తదధైవ తత్ప
 దేనాథవాద్విజాః ॥ ౪౨ ॥ తుర్యశ్రామథవావృత్తాం కృత్వైవంపీ
 తిం తతః । సానన్తా రాజతాగ్రాహ్యోస్తామ్రావా భేదవర్జితాః ॥
 శ్లఘా నసుపి రాగకుమ్భశ్చ తుర్వింశాన్జులోన్నతాః । విస్తృతైర్క
 థ్యశ స్తద్వ స్థానం త్ర్యైజులోన్నతమ్ ॥ ౪౩ ॥ తతమజ్జులిషతే
 న తత్రాస్యం త్ర్యైజుళంస్త్వతమ్ । మెఖలాపరితోజ్జైయా త్ర్యైజు
 లాద్విజస త్తమాః ॥ ౪౪ ॥ యద్యా తదగ్రమానంతు సర్వముచ్చా
 యిపూర్వకమ్ । యద్వో స్తమో స్తమావిప్రీదో గ్రమానో దపూర్వ
 కాః ॥ ౪౫ ॥ తదప్రమాంశతోన్యూనాః క్రమాత్ప్రీస్తద్వయావధి ।
 అథమాథనకుమ్భాస్తు ప్రస్థమాతో దపూర కాః ॥ ౪౬ ॥ ఏవం లక్ష
 ణయు క్తాస్తు శార్యా విత్తానుసారసిః । చక్రాధారాపరిష్కాస్తు విత
 తాః కిమలోదరాః ॥ ౪౭ ॥ పాఞ్చజన్యవలిగ్రీవాశ్శతప త్రముఖాన
 నాః । డోప్యత్యకౌముదీమాలా మణ్డలాలబ్జుతాద్విజాః ॥ ౪౮ ॥
 ముక రానన శేషాభిరమృతామ్బుప్రవాహ కాః । నదీనముద్రశ్రీవృక్ష
 నానామాలై యపరివృతాః ॥ ౪౯ ॥ చక్రాధారాధిభిర్యద్వార
 హితాస్సగ్యసమ్భవే । మృణ్మయా వాసుక లెవుతు భేదచ్చద్రవివర్జి
 తాః ॥ ౫౦ ॥ నద్వితప్తా సుతప్తాశ్చ హ్యేకవన్తాస్తు సుస్వరాః ।
 సజ్జ్యహ్యత్యోశయేస్సమ్యక్కుక్షోయైశ్చ సర్వతః ॥ ౫౧ ॥ సూత్ర
 ణ కేస్తయేవ్యత్నాదజ్జులాన్జులమ న్తరమ్ । పశ్చిమే కలశస్థానాతి
 లశానధివాసయేత్ ॥ ౫౨ ॥ శాలిభిష్ఠణ్ణిలంకృత్వా కేవలస్థణ్ణిల
 తువా । పూర్వాగ్రాసు త్తరాగ్రాంశ్చ కుశాంస్త్రపరిస్తరేత్ ॥
 తాదేణ తత్రకలశాన్యస్యపుష్పేణ పూజయేత్ । అథోముఖాంస్తు

తానేవ న్యస్యపజ్జీక్రమేణతు ॥ ౫౫ ॥ కుశానుపరిసంస్తీర్య ప్రా
జ్ముఖం పతమేష్ఠినా । దర్భముద్రాం ప్రదృశ్యాక గన్ధతోయేనసర్వ
తః ॥ ౫౬ ॥ సంహ్రీక్యపుంసా విశ్వేన వికిరేదక్షతానిచ । నిష్ప
త్యాచోస్తుభిక్యత్య సర్వేణ మునిపుణ్ణవః ॥ ౫౭ ॥ పృథగుద్భృత్య
కలశాన్ స్వస్థానేషు క్రమాన్న్యసేత్ । కుమ్భవాసాధికంసర్వం
ఘాలమన్త్రేణవాచరేత్ ॥ ౫౮ ॥ నిరీక్షణాదిసంశుద్ధా కృత్వా
సహృదయేనతు । అష్టాక్షరేణ మన్త్రేణ మన్త్రీయేత్తా సకృన్
కృత్ ॥ ౫౯ ॥ తెనైవ పూజయేత్పశ్చాదన్యుప్రకృష్టవాదినా । త
దాహారణిహోమంతు యథాశక్తిసమాచరేత్ ॥ ౬౦ ॥ పూణ్ణాన్త
మథసంపూర్య క్రమాద్ద్రవ్యైర్నియోజయేత్ । పజ్జీక్రమేనసశ్చి
మాది పూర్వాన్తంచ చతుశ్చతుః ॥ ౬౧ ॥ తత్రదక్షిణదిక్పక్షా
కలశే పశ్చిమస్థితే । ధాత్రీఫలాదకంచైవ లాఢ్యతోయమనన్తరిమ్ ॥
రక్తచన్దనతోయంచ రజనీ నీరముత్తమమ్ । తతస్సు మధ్యపక్షాతు
శ్చైవ వినివేశయేత్ ॥ ౬౩ ॥ గ్రన్థిపల్లవవార్యేన తతస్సు తగరోదక
మ్ । ప్రియణ్ణు వారితదను మాంసీజలమణిపరమ్ ॥ ౬౪ ॥ శ్చైవో
త్తరపక్షాతు భవేదెతచ్చతుష్టయమ్ । సిద్ధార్థకొదకంచైవ సర్వౌప
ధిజలంతతః ॥ ౬౫ ॥ సర్వరత్నోదకంచైవ శుద్ధోదకమణిపరమ్ ।
న్యసేత్కూర్పం కుశంధార్భముదగ్రం షోడశాంగులమ్ ॥ ౬౬ ॥
అంగులం గ్రన్థిమానంతు మూలంచై ద్వాదశాంగులమ్ । శేషమగ్రం
విజానీయాది త్యేతకూర్పలక్షణమ్ ॥ ౬౭ ॥ అథవాగ్ధాంగులో
గ్రన్థిరగ్రంచై ద్వ్యంగులంభవేత్ । మూలంకుర్యాత్తు విప్రెన్ద్రాద్వా
దశాంగులసంమితమ్ ॥ ౬౮ ॥ బ్రాహ్మణస్య చతుర్దర్భం త్రిదర్భం
క్షత్రియస్యతు । ద్విదర్భంతు విశాంకూర్పం స్త్రీశూద్రాణాంతథా
భవేత్ ॥ ౬౯ ॥ సర్వేషామథవాకూర్పం చతుస్సప్తకృతంతువా ॥
ఘాలమన్త్రేణ తదను పూజయేత్కలశాక్రమాత్ । అష్టాక్షిలభన

పుష్పైశ్చ ధూపేన మునిపుణ్యవాః ॥ ౧౯ ॥ అపిధాయక్రమేజ్జేవపి
 ధానైస్సుత్రవేష్టితైః । ప్రతికుంభంతు వసనై ర్వేష్టయేద్విభవేస
 త ॥ ౨౦ ॥ ఆచార్య నవవస్త్రైః సర్వతఃప్రాగుదజ్జుః । పూ
 ర్వవత్సూజయిత్వాతు తతో హేమానుసమారభేత్ ॥ ౨౧ ॥ ఆహుత
 రితంపాత్యా సమిధాదీపృథక్పృథక్ । పూర్ణాహుతిం తతోహు
 త్యా కలశానభినుస్త్రయేత్ ॥ ౨౨ ॥ మూలమనైః సర్వేషాం
 స్నపనం విహితంద్విజాః । అన్తరాన్తరయోగేన కుమ్భేశుష్కణ్డోదపూ
 రితైః ॥ ౨౩ ॥ స్నపనంచార్ష్యదానంచ ద్రవ్యాణాంచ సమాచరే
 త్ । ద్రవ్యన్యాసక్రమేజ్జేవ తదుద్ధారకప్రకీర్తితః ॥ ౨౪ ॥ ప్రధాన
 మేతత్కాఠితం ద్విపటకలశాత్కీమ్ । సర్వేషాం కారణమిదం కా
 ర్యాణ్యన్యాని సత్తమాః ॥ ౨౫ ॥ అమ్బునాపజ్జగవ్యేన క్షీరేణ
 నదనస్తరమ్ । దధాన్మథులేననుభునా సర్వోషధిజలనతు ॥ ౨౬ ॥
 బీజామ్బుఫలణాయేన గంధపుష్పామ్బునాతతః । హేమ రత్నోదకే
 నాధపూరితంతు యథాక్రమమ్ ॥ ౨౭ ॥ కలశానాం ద్విపటకం
 యస్పరమేతమదాహృతమ్ । పజ్జగవ్యదధిక్షీరఘృతమధ్వజు
 వారిణా ॥ ౨౮ ॥ సర్వోషధిగంధరత్నఫలపుష్పజలైస్తథా । కేవలే
 నోదకేనాపి క్రమేణపరిపూరితమ్ ॥ ౨౯ ॥ ద్విపటకమెతత్కామ్భ
 నాం పరసూక్ష్మముదాహృతమ్ । సూత్రపాతాదికంచార్ష్య ద్వి
 యేపి ప్రధానవత్ ॥ ౩౦ ॥ పాద్యనుర్భ్యం తథాచామం సర్వోష
 ధిజలంతథా । దధిక్షీరంనుభుఘృతం తథాశుష్కణ్డకంద్విజాః ॥ ౩౧ ॥
 కుమ్భానాం నవకంత్వేతస్పరస్థూలముదాహృతమ్ । సూత్రపాతా
 దికంచాస్య ప్రాగేవ పరికీర్తితమ్ ॥ ౩౨ ॥ పజ్జగధాధాజితేక్షైత్రై
 భాగాస్సుప్యపజ్జవింశతిః । బహిఃప్రాగాదియోగేన కలశానాం
 ద్విరక్ష్యకే ॥ ౩౩ ॥ క్షీరందధిఘృతంచైవ నుభువై రసమేక్షవమ్ । ధా
 త్రేఫలాది దశకం సర్వోషధ్యస్తమేవహి ॥ ౩౪ ॥ పత్రోదకం తతః

పశ్చాత్తదన్తకలశాష్టకే । ప్రాగాది పుష్పతోయంచ ఫలవీజోద
 కేత్వథా ॥ ౮౫ ॥ గర్భోదకంచ తదను హేమరత్నజలేతథా । పుణ్య
 తీర్థపరిష్కాయం మధ్యే శుద్ధోదకం న్యసేత్ ॥ ౮౬ ॥ ద్రవ్యన్యాస
 క్రమేజైవ తదుద్ధారణదాహృతః । పంచక్రమాస్త్రీవ్యయ్యుక్తకలశే
 ర్ద్విజపతైనాః ॥ ౮౭ ॥ స్నానసం వజ్జువింశద్భురేతతూస్త్వపరం
 స్పృతమ్ । వజ్జువింశత్తుకోష్ఠాని కల్పయిత్వాతు పూర్వవత్ ॥ ౮౮ ॥
 మధ్యే శుద్ధోదకం న్యస్య బహిరిన్ద్రాగ్నియోగతః । పూర్వం క్షీరామ్బు
 సాపూర్ణం పగంశుద్ధేన వారిణా ॥ ౮౯ ॥ తృతీయం రత్నతోయేన
 హేమతోయేన చాపరిమ్ । గర్భసంమిశ్రితంచాన్యస్ఫలపుషోద్దకాన్వి
 తమ్ ॥ ౯౦ ॥ శాలివీజామ్బుసాపూర్ణమస్తమం పరికీర్తితమ్ । కుమ్భా
 స్తకంతు తద్బాహ్యదిగర్భకసమాశ్చృతమ్ ॥ ౯౧ ॥ ధాత్రీఫలాదకం
 పూర్వైవస్థితోయంతతోపరే । గర్హూవీక్షోధమన్యస్త్వి విభీశకజ
 లంపరే ॥ ౯౨ ॥ కుమారీకృత్థితోయం వ్యాస్మి సలిలమెవచా ।
 నాగరూదకమన్యస్త్వి తథాన్యస్త్వి మధూదకమ్ ॥ ౯౩ ॥ పిహితో
 త్రసముద్ధారో ద్రవ్యన్యాసక్రమేణతు । నృసింహమస్త్రీర్జప్తైవ కేవ
 లేనోదకేనచా ॥ ౯౪ ॥ సత్యాద్యైఃపశ్చభిన్నస్త్రీస్త్రీభిస్సింహాది
 భిఃక్రమాత్ । అస్తరావరణస్థానాం కలశానాం మునీశ్వరాః ॥ ౯౫ ॥
 ఏకేకం సప్తధానుస్త్రీప్రాగాదౌ తద్బహిస్థితాః । కలశాం
 శ్చక్రమస్త్రీణామ్పూదాద్యేనాభినుస్త్రీయేత్ ॥ ౯౬ ॥ గాయత్ర్య
 స్తర్జతైర్విప్ర కలశైస్సాన్నవయేత్క్రమాత్ । ద్వితీయావరణస్థేస్తు ఉ
 పచారా హృదామునే ॥ ౯౭ ॥ కేవలేనోదకేనాథ అస్త్రీజప్తేన
 సేచయేత్ । యద్వాప్రాగుదిలేనైవ వత్సనా సర్వచాచరేత్ ॥
 దశభిస్సప్తభిఃకుమ్భేసూక్ష్మసూక్ష్మమిదంస్పృతమ్ । చతుర్గుప్తం
 త్రిగుప్తం చాక్షేత్రం సార్థద్విహస్తకమ్ ॥ ౯౯ ॥ ద్విహస్తం చాస
 మాపాద్య తదర్థంతు ద్విధాభవేత్ । ఏకేన కర్ణికాంకురాయద్ద్విత్

యేనద్విరప్తకమ్ || ౧౦౦ || దధానాంతు తతోబ్రహ్మకర్ణికోపరివిన్య
సేత్ | కలశానాం చతుష్కాంతు దిక్పతుష్కాసమాశ్రితమ్ || ౧౦౧ ||
పూర్వంతు పద్మగవ్యేన తతశ్చైవ మృదమ్బునా | సర్వోషధ్యుద
కేనేవ కేవలెనామ్భసాధనే || ౧౦౨ || (పూర్వపాత్రాత్సమార
భ్యయావదీశానగోచరమ్ | షోడశాన్యాన్ప్రతిస్థావ్య తత్రేవక
లశామ్బునె || ౧౦౩ ||) ప్రథమం పద్మగవ్యేన కేవలెనతు పూర
యేత్ | గోమూత్రేణ ద్వితీయంతు తృతీయం గోమయామ్బు
నా || ౧౦౪ || త్రేతాగ్నిభూతినా విప్ర చతుర్థం సోదకేనతు | గజ
గోవృషభశృంగవల్గీ కాఖ్యమ్బుచా పరమ్ || ౧౦౫ || శాలిక్షేత్రా
న్నదీమధ్యాశ్చవృక్షాద్భావపర్వతాత్ | మృద్ధిష్టష్టంతు కలశం
పూరణీయం తతోద్విజ || ౧౦౬ || సప్తమం సర్వపామ్భాభిస్సర్వా
పనిభిరప్తమమ్ | క్షీరేణ నవమందిద్ధి దధాదశమముచ్యతే || ౧౦౭ ||
ఘృతేనచైకాదశమం మధునా ద్వాదశందివిజ | సర్వైస్త్రయోద
శంబీజైఃఫలైస్సర్వైశ్చతుర్దశమ్ || ౧౦౮ || ససుప్తధాన్వైరపరం
సర్వగన్దైస్సు షోడశమ్ | విహితోఽత్ర సముద్ధారో ద్రవ్యన్యాసక్రమే
ణతు || ౧౦౯ || హృదాభినున్ద్రితంకృత్వా పక్షేకం కలశంపురా
స్నాపయేన్నూలనువ్రేణ పక్షేనేన తతఃక్రమాత్ || ౧౧౦ || ఇతివిం
శతిభిఃకుమ్భిరన్వితందివిజనత్రమాః | సూక్ష్మస్థూలమిదం ప్రోక్తం
తతోన్యత్రాధ్యతేద్విజాః || ౧౧౧ || పాకృత్యగాయతం సూ
త్రంపద్మకంవినివేశ్యవ | దక్షిణోత్తరసూత్రాణామేకాదశవినిక్షి
పెత్ || ౧౧౨ || పవంకృతేతుకొష్ఠాని చత్వారింశద్భవన్తిహి | త
ద్రవశ్చిమదిక్పక్షేరారభ్యక్రమయోగతః || ౧౧౩ || దక్షిణాదుత్త
రాంతం చ కలశానాంచతుష్పతుః | వినయస్య పూరయేత్తాంస్తుక్రమా
ద్ద్రవ్యైర్నిబోధత || ౧౧౪ || పాద్యాఘ్నాచమనీయాథద్రవ్యైః
పూర్వోద్దితైస్త్రయమ్ | నాగాద్యాద్యస్తమధ్యేభ్యోనదీమ్బుత్తీరన

మ్భవా ॥ ౧౦౫ ॥ హ్రీదాద్వర్తీకశిఖరాన్తజదన్తక్షతీకృతాత్ ।
 హాలాత్థాగోవృవశృజ్జశాలీనాంతు సముద్భవా ॥ ౧౦౬ ॥ తథాచ
 వత్సవద్ధోణ్ణాత్వేకస్త్వి గౌమయింపరే । వనదాహసముద్భూతం
 తక్షైవచ మహానసాత్ ॥ ౧౦౭ ॥ త్రైతాగ్నిభిన్నత్వవరే వినివేశ్య
 ఘటాన్తరే । అన్యస్త్వి పఞ్చగవ్యంతు కుశోదకనమన్వితమ్ ॥ ౧౦౮ ॥
 పఘ్నతం తైలకుమ్భంతు చమసీవారిపూరితమ్ । పలాశఖాదిరాశ్య
 న్ణ శమీలాహితచన్దనమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ కాషాయోదకమన్యస్త్వి పరేతు
 త్రిఫలోదకమ్ । వచా శతావరీకన్యా వ్యాసీంఘ్రికృతాజ్జలిః ।
 గోలోమీ సింహలోమీచ కుష్ఠంభూమ్యజ్జనం తథా । మహాగరూఢ
 వేగాచ కలశేన్యత్రలాజ్ఘలీ ॥ ౧౧౦ ॥ మహానిలాగఢూచీచ ప
 మాదేవీ శతావరీ । విష్ణుకాన్తాచ కారోగటా సాహ్యో వహ్నిశిఖా
 వరే ॥ ౧౧౧ ॥ యష్టీవరాహకర్ణీచాపన్యస్త్వి గజపిప్పలీ । శ్రీఫ
 లాద్యానిచాన్యస్త్వి పావనాని ఫలానిచ ॥ ౧౧౨ ॥ దధిక్షీరాజ్య
 కుమ్భాంశ్చ ద్వౌమధ్విక్షురసాన్వితౌ । మూలాన్యమ్బోరుహాణాం
 చ తాన్యన్యస్త్వి ద్వయేన్యసేత్ ॥ ౧౧౩ ॥ ద్రుమాణాం పావనా
 నాంతు సక్షీరాణాం విశేషతః । పత్రపుష్పఫలాపేతఘ్నకస్త్వి మ
 జ్జరీగణమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ జాత్యాదికమ్తైకస్త్వి కాసుమీయం లతాచ
 యమ్ । రోపనా రజనీయుక్తం బాలామోటాభపత్తకమ్ ॥ ౧౧౫ ॥
 ఇతిపఞ్చకమన్యస్త్వి దర్భదూర్వాజుగరాణిచ । సాన్యం శౌల్యం
 కురచయం కలశేత్వఫరేతువై ॥ ౧౧౬ ॥ సిద్ధార్థకాః సితాద్యాం
 స్తు ప్రియజ్ఞం గన్ధసంజ్ఞికమ్ । అపరప్తిన్యఫేతుగమ్బే సమావై నా
 గకేసరైః ॥ ౧౧౭ ॥ గ్రామ్యాశ్చౌషధయస్సప్త సప్తారణ్యాఘట
 ద్వయే । బాస్టీకం చన్దనంచైవ రసంకర్పూరమేవచ ॥ ౧౧౮ ॥ చతు
 ష్కమేతదవరే త్వన్యస్త్వి ధాతన్యశ్శుభాః । తామ్రీ జామ్బూనదా
 న్నాస్యై పరేరత్నచయంసుహత్ ॥ ౧౧౯ ॥ వ్యసేద్విద్రుమిజాల్ప

న ద్వయోద్భవకాఫలానిచ । అద్వైతకమతైకస్మిన్ నదీర్థోదకం ద్వ
 యే ॥ ౧౩౧ ॥ సర్వోపధిఘటంజైవ సుశీతా మోఘటం తతః ।
 సుగంధపుష్పకలశం చత్వారింశత్సమీస్పృతాః ॥ ౧౩౨ ॥ ద్రవ్యవ్యా
 సక్రమోద్ధారణదంఘాలవరంఘృతమ్ । శీతామ్బు పూరితానాంచ
 ఘటానాం కేవలం ద్విజాః ॥ ౧౩౩ ॥ చత్వారింశత్సమాయుక్తం
 ఘాలసూక్ష్మం ప్రకాశితమ్ । గంధాదశేన పూర్ణానాం చత్వారింశ
 ద్భిరేవచ ॥ ౧౩౪ ॥ సమద్వితం ఘటానాంతు స్త్రీఘాలంఘాలంప్రకీ
 ర్తితమ్ । సూత్రపాతవిధానంచ కుమ్భవ్యాసక్రమంతథా ॥ ౧౩౫ ॥
 ఉద్ధారంచానయోఃకు ర్యాత్ స్థూలావ్యసదృశంద్విజాః । ఛక్తిశ్చ
 గ్ధావశోచ్చాపి విభవానుగుణంతువా ॥ ౧౩౬ ॥ క్రవిధం ఘాలభే
 దంతు ద్విగుణంతు సమాచరేత్ । అనుకల్పే తదర్థంవా పాదమ
 ఘ్నాంశ మేవవా ॥ ౧౩౭ ॥ చతుష్టయంవా కుమ్భానాం ప్రత్యేకం
 వా ద్వయంద్వయమ్ । పక్షేకంవాపి విప్రేన్ద్రాస్సర్వద్రవ్యమయం
 ఘటమ్ ॥ ౧౩౮ ॥ నవానాం సరిపూర్ణానాం ముక్తాదవ్యదపేక్షిత
 మ్ । కుర్యాదభ్యూహ్య తస్సర్వం ప్రధానోదితవత్సవా ॥ ౧౩౯ ॥
 ఏవంతు దశధావి ప్రాసరభేదాఃప్రకీర్తితాః । అపరస్యవిభేదాంస్తు
 క్రమేణ శృణుతద్విజాః ॥ ౧౪౦ ॥ చతురశ్రీకృతైత్రైకై హ్యేకత్రిం
 శద్విభాజితే । కొన్ఠకానాం నవశతమేకపక్షిస్తలైవభ ॥ ౧౪౧ ॥ మ
 ధ్యే వజ్రీత్రయంస్థాస్థ్య మార్ణయే తద్బహిర్ద్వయమ్ । వీధ్యర్థం త
 ద్బహిర్భూయస్థావ్యవజ్రీత్రయం పునః ॥ ౧౪౨ ॥ ద్వయంవిమ్బ
 జ్య వీధ్యర్థం స్థాపయేత్సప్తకంపునః । విభజ్యవా త్రినవధా హ్యేకై
 కం విమ్బజేద్విజాః ॥ ౧౪౩ ॥ వీధ్యర్థం సజ్కాతేదేశే కలశానాం
 తు పూర్వవత్ । క్రమేణ తేషుకోష్ఠేషు కలశామ్పూర్వవన్వయస
 త్ ॥ ౧౪౪ ॥ ఘృతముష్ణోదకంజైవ రత్నవారిఫలాదకమ్ । లాహక

మోక్ష మార్గ వామ్భుశ్చ గన్ధా మోక్షత వారిచ ॥ ౧౪౫ ॥ యవో
 దక మథేశా న్తం మధ్యా దార భ్యమధ్యమే । పాద్య మర్ఘ్యం తథా
 చానుం పఞ్చగవ్యం క్రమేణతు ॥ ౧౪౬ ॥ ద్విచతుషో గణ సంవీత
 నవకా నాంతు మధ్యమే । ఐన్ద్రా ద్యు త్తర పర్యంతం విదిక్ స్థా నాంతు
 మధ్యమే ॥ ౧౪౭ ॥ దధిక్షీరం మధుతథా కషాయం వహ్ని దిక్ గ్రా
 మాత్ । పంచ సప్తదశ ప్రాక్తాః ప్రధాన ద్రవ్య సంయుతాః ॥ ౧౪౮ ॥
 శైషా శ్చా న్యే చతుష్టప్తి శ్చుద్ధో దక సమన్వితాః । ఆ త్యై కా శీతి కలశా
 న్నధ్యతస్సంస్థితా ద్విజాః ॥ ౧౪౯ ॥ తతస్త్వైకో నపఞ్చా శ త్ గాలశా
 న్తద్దిగప్తకే । తత్ర మధ్యమకు మ్భేషు దిక్ స్థితా నాంతు సేచయేత్ ॥
 గుళో దకం చెత్సురసం నాభి కేరరి సంతథా । శాన్తి వారిముని శ్రేష్ఠాః
 పూర్వా దిక్రమయో గతః ॥ ౧౫౦ ॥ విదిక్ స్థ బ్రహ్మకు మ్భేషు సేచ
 యే న్నజ్ఞ లో దకమ్ । ఆ గ్నె యా దీశ పర్యంతం శేష్ట మస్య ద్భృత త్రయమ్ ॥
 అశీతి యు క్తం కుమ్భా నాం తథేచ చతురు త్తరమ్ । సుగ వైశ్చీ శ్చ శ్రేష్ఠో
 యోస్సంపూర్ణం ద్విజ స త్తమాః ॥ ౧౫౧ ॥ పశ్చాత్తద్యుష్ట సప కే మధ్యా
 దీశా నపశ్చిమమ్ । వాసు దే వాద్వ రాహో న్తం మూర్తీ నాం నవకం యు
 జేత్ ॥ ౧౫౨ ॥ అగ్న్యాలభ నమా ల్యైశ్చ ధూ పేనచ యథా క్రమ
 మ్ । తద్భూ ర్నవ కా నాంతు బ్రహ్మకు మ్భేషు పూజయేత్ ॥ ౧౫౩ ॥
 కేశ వా ద్వాను నా న్తంచ ద్విచతుష పూర్వా దిక్ గ్రామాత్ । తతపకొన
 పఞ్చా శ త్ గాలశా నాం మునీశ్వరాః ॥ ౧౫౪ ॥ పూజయేద్భృత్ప్ర
 కు మ్భేషు శ్రీధ రాద్యం చతుష్టయమ్ । పూర్వా ద్యు త్తర పర్యంతం
 వహ్ని దీశా నపశ్చిమమ్ ॥ ౧౫౫ ॥ నరాద్యం కృష్ణ వర్ణ్యంతం చతు
 ష్కం పూజయేద్ద్విజాః । ప్రాగ్వ తూ గ్రా ప్పా ని విన్యస్య చక్రి కాభిః
 పిథాయచ ॥ ౧౫౬ ॥ తతః ప్రచ్ఛా దయేద్వస్తే ర్మూ తనేస్తు పృథ
 క్పృథక్ । తతః సర్వం యజేద్దేవం వాసు దేవం జగత్పతిమ్ ॥ ౧౫౭ ॥
 ప్రా ద్యా ద్యైర్నజ్ఞ లా నైస్తు కు మ్భేషుం స్సా వయేద్విభుమ్ । అస్తా హ

శేషమనైశ్చ ద్విషటూకాక్షరతోపివా || ౧౬౧ || విష్ణుగాయత్రీ
యావాపి తన్నూర్తినునువాపివా | స్మవనం సర్వకలశైర్విహితంశ్చ
దవాద్విజాః || ౧౬౨ || దేవం వైష్ణవగాయత్ర్యాస్నాపయేత్పాద్య
వారిణా | తద్విష్ణోరితి మనైశ్చైస్నాపయేత్సర్వవారిణా || ౧౬౩ ||
నతేవిష్ణోర్తితి మనైశ్చైస్నాపయేత్సర్వవారిణా || ౧౬౪ ||
స్నానంసాధ్యోత్పన్నావ్యకేః || ౧౬౫ || దధికావిష్ణుమనైశ్చై
దధాసంస్నాపయేద్విభుమ్ | ఆప్యాపిస్తేతి మనైశ్చై గోక్షీరే
ణాభిషేచయేత్ || ౧౬౬ || శుభునాతేతి మనైశ్చైశుభునాస్మవ
నవిభాః | ఓషధ్యైతి మనైశ్చైకషాయైస్మవనంభవేత్ || ౧౬౭ ||
ద్వంవిష్ణురితి మనైశ్చైస్మవనంతుష్టవారిణా | ఫలినీత్యాదిమనై
శ్చైస్నాపయేత్ఫలవారిణా || ౧౬౮ || శనోదేవీతి మనైశ్చైస్మవ
నం మార్జవముఖిః | సావిత్రిత్రాతతోయేన అగ్న ఆయాహిమ
స్త్రీణః || ౧౬౯ || రతోన్మకైరిషేత్సేతి లోహతోయాభిషేచన
మ్ | గర్భగావరేతి మనైశ్చైస్మవనం గర్భవారిణా || ౧౭౦ || శత
ధారేతి మనైశ్చైస్మవనం యవవారిణా | ఘృతేనస్నాపయేద్దేవం
తతశ్చక్రమసీత్యచా || ౧౭౧ || అకవాపాద్యపూర్వంతు యావత్తొ
యావసానకమ్ | ఋగ్విష్ణుశుక్లసూక్తస్య తతశ్చక్రమసీత్యచా ||
ఆజ్యంచ శుభతోయాద్యం చతుషకం శాన్తిపశ్యేనుమ్ | త్వంవిష్ణు
రితి మనైశ్చైవిష్ణోర్నుకమితిద్విజాః || ౧౭౨ || స్నాపయేత్కర్ణా
భ్యనతోయేన మునిపుత్రాః | యేనాభిషేచ్ఛాద్దేవేశం ప్రధానకల
శేనతు || ౧౭౩ || తచ్చుద్ధవారికలశైస్తన్నస్తేత్రిణాభిషేచయేత్ |
ప్రతిద్రవ్యంతు మనైశ్చైహ్యాయైలభనమాల్యకైః || ౧౭౪ || ఘృ
తేనచ సమభ్యర్చ్య శశనైనాభిషేచయేత్ | యద్వైష్ణవపాద్య
మాచానుం గర్భప్రస్థాపదీపకమ్ || ౧౭౫ || దద్యాద్యధాక్రమం స
ర్వం కేవలం చార్షమేనవా | యుక్తం శతచతుషకం స పతానవ

త్రయోణచ || ౧౭౬ || కుమ్భానాం స్నపనం హ్యేతదు త్రయోణి
 మముచ్యతే | హీనమష్టాష్టసంఖ్యతైర న్నశ్శుద్ధోదవారిభిః || ౧౭౭ ||
 కలశేస్నపనం యుత్తు తత్సాస్యదు త్తను మధ్యమమ్ | తథాప జ్జీర చ
 తుమగంతు హీనం సా యూర్వనిశ్చి తాత్ || ౧౭౮ || య దేతత్
 స్నపనం యు క్త మేకాశీత్యాచ మధ్యతః | దిక్షువైకో నపఞ్చా శ్చ చ
 తు పేగణవిదిక్షుచ || ౧౭౯ || బ్రాహ్మ దైవిక భాగ స్థైర్య కలశైరని
 తందివః | శేషైష్టప్త్యు త్తరశతసంఖ్యతైశ్శుద్ధ వారిభిః || ౧౮౦ ||
 ఓహీనం కలశేర్విప్రాస్తద్భవేదు త్రనాథమమ్ | శతద్వయేన కుం
 భానాం చతుర్దిక స్థితేనచ || ౧౮౧ || చతుర్ద్వి నేనవైవిప్రాహ్య
 కాశీత్యాచ మధ్యతః | సంయు క్తం స్నపనం ప్రాగ్ స్తద్భవేత్త్యధ్య
 మోక్షమమ్ || ౧౮౨ || అష్టాష్టపరిసంఖ్యతైర న్నశ్శుద్ధోదవారిభిః |
 కలశైర్యద్భవేద్దీనం తత్సాస్యధ్యమ మధ్యమమ్ || ౧౮౩ || ఏకా
 శీత్యాచకుమ్భానాం మధ్యగస్తు నమన్వితమ్ | దిక్షువైకో నపఞ్చా
 శ్చ త్యధ్యస్థనవసంయుతమ్ || ౧౮౪ || శేషేశ్శుద్ధోదకలశేర్విహీనం
 మధ్యమాథమమ్ | ప జ్జీర నామష్టకేనాత్ర హీనం త్రేత్రంతు కల్ప
 యేత్ || ౧౮౫ || ఏకాశీత్యాచ కుమ్భానాం కేవలం పూర్వవద్వి
 జాః | అథమోక్షమ మెతత్తు స్నపనం పరికీర్తితమ్ || ౧౮౬ || ద్వా
 త్రింశద్భిస్తుకలశైఃకొణస్థైశ్శుద్ధ వారిభిః | ఓహీనం స్నపనం య త్త
 ద్భవేదథమమధ్యమమ్ || ౧౮౭ || య చ్చతుష్టప్తికలశైర్విహీనం స
 ర్వదిక్ స్థితైః | శుద్ధోదకైర్ద్విజ శ్రేష్ఠాస్తద్భవేదథనాథమమ్ || ౧౮౮ ||
 నవధా సప్తధానాత్ర త్రేత్రం కృత్వాతు వీడయేత్ | ద్వయంచతు
 మగంవాశిష్టం కుమ్భానాంస్థాపనార్థతః || ౧౮౯ || ఇ త్యేనమపరం
 ప్రోక్తం నవధామునిస త్తమాః | కుమ్భానివాసపూర్వంతు సర్వం
 పూర్వవదాచరేత్ || ౧౯౦ || ఆజ్యస్య దైవతం దేవో వాసుదేవః
 కరఃస్మృతః | ఉష్ణా మ్భసస్సజగద్దణ్యప్రమ్య మ్నోరత్నవారిణి |

ఘలాన్ముసోఽనిరుద్ధస్తు భగవాన్ దేవతందివిజాః । నారాయణస్తు
 మన్తాత్రిక్షాలోహతోయస్య దేవతమ్ ॥ ౧౯౨ ॥ మార్జనస్యహయ
 గ్రివో విష్ణుస్సాస్యోద్ధవారిణః । నృసింహోఽక్షతతోయస్య వరాహో
 యవవారిణః ॥ ౧౯౩ ॥ పాద్యస్య కేశవోదెవోఽర్ఘ్యస్యవారా
 యుణఃస్త్పః । క్షేవఆవననీయస్య మాధవస్త్వధిదేవతా ॥ ౧౯౪ ॥
 గోవిందఃపద్మగవ్యస్య విష్ణుస్తు దధిదేవతమ్ । మధుసూదనపంజ్ఞస్తు
 పయసో దేవతాస్త్పతా ॥ ౧౯౫ ॥ త్రివిక్రమాఖ్యో మధునకమా
 యస్యచనామనః । భగవాన్ శ్రీధరాఖ్యస్తు శుభతోయస్యదేవతా ॥
 దేవదేవో హృషీకేశః ఇతుసారస్య దేవతమ్ । దామోదరోఽధి
 దేవంతు నాభికే రామ్ముసోద్విజాః ॥ ౧౯౬ ॥ పద్మనాభస్తు భగవాన్
 శాన్తితోయస్యదేవతా । నరోనారాయణశ్చైవ హరిఃకృష్ణస్తశ్చైవ
 చ ॥ ౧౯౭ ॥ ఆగ్నేయాదీశవర్యస్తం దేవతా మజ్జలూమ్ఫునః । ఏ
 కాశీశిథితానాంతు శుష్కో దానాంతు దేవతమ్ ॥ ౧౯౮ ॥ కాన్తామ్య
 న్నోపర్యస్తమస్తకం ప్రతిదిక్క్రమాత్ । బహిరేకొనసజ్ఞాశచుచ్ఛ
 ణ్ణతోయేషుచ క్రమాత్ ॥ ౨౦౦ ॥ స్వధాదిగాయత్ర్యన్తాస్తు శక్త
 యోహ్యధిదేవతాః । అష్టావష్టాతు పూర్వాదిదిక్ష్యగ్నాద్విది
 యుచ ॥ ౨౦౧ ॥ కలశానాంతు గరుడశ్శేషస్సూత్రస్వయైవతమ్ ।
 మూర్పానాంతు పరంబ్రహ్మచక్రీకానాంతు చక్రరాట్ ॥ ౨౦౨ ॥
 వాససాం వాసుదేవస్తు సర్వేషాంచ సపవవా । మార్జనం పోక్షణం
 వైవ శకృదాచానులెవనమ్ ॥ ౨౦౩ ॥ సూత్రపాతమలకాగ్రిం పి
 ప్తమాజ్జేస్సమస్తతః । అష్టాక్షరాదిమన్తైః శారయేత్పశ్చిమ
 స్త్రివిత్ ॥ ౨౦౪ ॥ పశ్చోపనిషదామస్త్రీ కలశానధివాసయేత్ ।
 విష్ణుగాయత్రీయాత్రై కోశ్శేషు కలశాన్మ్యసేత్ ॥ ౨౦౫ ॥ తత్ర
 ద్రవ్యాధిదేవానాం వాచకైః పూరయేత్క్రమాత్ । మూర్పాంస్తు
 బ్రహ్మీపేత్రేషు ద్విషటకబ్రహ్మవిద్యయా ॥ ౨౦౬ ॥ తత్రద్రవ్యాధి

పజ్జైవం మునిపుజ్జవాః || ౨౨౨ || బాహ్లికం చన్దనంచైవకర్పూర
 నుగరుంతథా | గడ్డాక్లానిచ చత్వారిత్వధవామునిపుజ్జవాః || ౨౨౩ ||
 చన్దనం కుజుగ్రుం మాంసీ హరిబెరం మురంతథా | ఉశీరం కుప్థసు
 గరుం గడ్డా మోక్షంతు చాప్తకమ్ || ౨౨౪ || రుక్మం రూప్యంచ తా
 మ్రుంచాప్యయి స్త్రీపుక మేవచ | అక్లాని కథితాన్యైవ పబ్బవై లా
 హా వారిణః || ౨౨౫ || తిల సిద్ధార్థనీవారయవ వేణుయ వానిచ | తు
 లసీపశ్రయి క్లాని శౌన్ద్య మోక్షానిచైవషట్ || ౨౨౬ || ఇన్ద్రీవల్య
 జుగరం వర్జనుశ్వణాజుగర మేవచ | ఏకపన్తంచ చత్వారిక్లాని
 మజ్జళవారిణః || ౨౨౭ || శుద్ధోదకలశాస్పర్శే చన్దనైకాజ్యసంయుతాః |
 ఇశుక్తో పరభేదానాం స్సపవనానాం యథాక్రమమ్ || ౨౨౮ || ద్ర
 వ్యాణాం నిచయిశ్చాఫ సర్వౌపధ్యాదిచోచ్యతే | కుప్థం మాంసీ
 హరిద్రేద్యే ముగ్ధాశేలేయచన్పకాః || ౨౨౯ || వచాకచోర్పము
 స్సాశ్చ సర్వౌపధ్యోః ప్రకీర్తితాః | పలాశ విల్వ సకుళ కదంబుమ్రుశి
 రీషణాః || ౨౩౦ || న్యగ్రో ధాశ్వశజాశ్చాపి పల్లవాః పత్రవారిణః |
 కేఠకీనల్లి కాజాతీ నన్యానిరౌత్పలోద్భవాః || ౨౩౧ || పన్దచమ్ప
 కకున్దాన్ధాః కుసుమాః పుచ్చవారిణః | యవ గోధూనుక ప్రీహి శాలి
 మున్ద సియజ్జు కాః || ౨౩౨ || మాషనీవారకౌచాద్గం కథితం బీజవా
 రిణః | అథచానన్తకలశం నామ్నా సకలపూరకమ్ || ౨౩౩ || యదే
 తస్యవిధానంతు శ్శేణుధ్వం మునిసత్తమాః | పూర్వవన్దన్తపంకుర్యా
 చ్చత్వారిశతకరాయితమ్ || ౨౩౪ || ద్వాత్రీశతకరవిస్తారం చ
 తుగ్ద్వారాదిసంయుతమ్ | ధ్వజాద్యైరప్యలజాగ్రైః పూర్వవత్సు
 విభూషితమ్ || ౨౩౫ || ఆపాద్యవా ప్రపామాశ్రం యథాభినుతదే
 శగమ్ | యాగార్థం వన్దనం ప్రాగ్విత్కల్పయే త్తస్మమీపతః || ౨౩౬ ||
 ఉత్తైది నేజుగరారోపం కృత్వా కర్మదినాత్పురా | తదగ్ధా సర్వ
 సమ్భారా సంభృత్య సుసమాహితః || ౨౩౭ || దేశికేష్ట్రీస్తుపూ

ర్వేయస్సుస్సాతకృతాహికః । భూషణేర్వివిదైర్వస్తైర్యా
 తనైశ్చ విభూషితః ॥ ౨౩౮ ॥ సింహాస్త్రిదోత్తరీయశ్చ విదైర్వ
 ల్యైరలజ్జుతః । చతుర్భిరష్టభిర్వార్యైస్తద్భుజైరపి సాధకైః ॥
 తస్యంఖ్యైశ్చాస్త్రీకుశలైః కింబుకాదివిభూషితైః । అప్త్యేశ్చ సు
 సితైర్వస్త్రీస్థగితాననాసితైః ॥ ౨౪౦ ॥ తత్తస్మిన్యోగకుశలైర
 నేక్షేపరిచారకైః । ప్రాప్తేవరాష్ట్ర సమయే కృత్వా ద్వాష్ట్రా
 ర్చనం విశేత్ ॥ ౨౪౧ ॥ యాగార్థమణ్ణపం తత్ర దేవకుమ్భాదికే
 యజేత్ । తత్రైవ వాయుజైద్విస్యం విహ్నో సత్తర్ప్యపూర్వవి
 త్ ॥ ౨౪౨ ॥ తతోనుజ్ఞాం సమాదాయ క్రమేణ మునిపుత్రవః । అ
 నుకల్పవిధానేతు ప్రాసాదం సంప్రవిశ్యచ ॥ ౨౪౩ ॥ మూలవిస్యం
 తు సంపూజ్య ఆహూయ లభనమాల్యకైః । ధూపేనచ తతోనుజ్ఞాం
 సమాదాయారభేత్తతః ॥ ౨౪౪ ॥ ద్వాష్ట్రాభ్యర్చనపూర్వంతు ప
 శేత్పుష్పనమణ్ణపమ్ । ప్రాశ్నయేన్పిచ్ఛిచ్ఛవ్యేన మూలమచైర్ణ స
 ర్వతః ॥ ౨౪౫ ॥ నానాపిధాని పుష్పాణి వికిరేత్స్వద్విక్తధా । సి
 ధ్ధార్థకాని బీజాని తతోమణ్ణపమధ్యతః ॥ ౨౪౬ ॥ సాద్ధిద్వాపింశతి
 కరం భవేత్తైత్రంతు పచ్ఛిధా । ఏతేకం నవధా భూయిశ్చైత్వారి
 శచ్ఛ పచ్ఛచ ॥ ౨౪౭ ॥ పజ్జరయిశ్చాపి కోస్తానాం పచ్ఛవింశో
 త్తరంభవేత్ । ద్విసహస్రం తతోమధ్యే కలశస్సావనార్థతః ॥ ౨౪౮ ॥
 ఏకాశీతచకోస్తాని సంస్థాప్యపరిమార్జయేత్ । పరితోపీథయే పజ్జిర
 ద్వితయం తద్బహిఃపునః ॥ ౨౪౯ ॥ పూర్వాదిదిక్పతుషేకతు ఏ
 కాశీతపదానిచ । కల్పయేత్సార్వతోపిచైవ పునఃపజ్జిరద్వయం భ
 వేత్ ॥ ౨౫౦ ॥ చతుర్ముకోణేష్వేకోనవభూచ్ఛతోన్యకాలిచ । క
 ల్పయేత్తత్రచాపేకాశీతమధ్యానుసారతః ॥ ౨౫౧ ॥ మధ్యతోన
 వకంస్థాప్య పజ్జిర్యకాం లోపయేత్పరి । బహిఃపజ్జిరద్వయే దిక్షు
 కుట్రంషుట్రంపిదిక్షుచ ॥ ౨౫౨ ॥ చతుశ్చతుశ్చ సంస్థాప్య శే

పాణిపరిమార్జయేత్ । తద్బహిఃపరితోవీచ్యే యంపెన్నజ్జీర్ణద్వ
 యంతతః ॥ ౨౫౩ ॥ కొణానికల్పయేద్యత్సాగ్నదమోడశకానితు ।
 తస్మైశ్శ్చైవ లోపయేన్నజ్జీర్ణమేకైకాం దిక్పతుష్టయే ॥ ౨౫౪ ॥ ప
 జ్జీర్ణద్వయేతు ద్వారాణామస్తర్భగాస్త్రీయోబహిః । పబ్బపా
 శ్చైవశోభాన్థం చతురం తద్బహిర్ద్వయమ్ ॥ ౨౫౫ ॥ తదన్తః ప
 జ్జీర్ణత్రితయే త్రయస్త్రీంశత్పదానితు । వీధ్యా పక్షాకతాం నీత్వా
 హ్యేకైకంస్థాపయేద్బహిః ॥ ౨౫౬ ॥ ద్వారాణామపి కొణానాం
 మధ్యే మోడశసంఖ్యయా । పబ్బవింశతికోష్ఠాని స్థాపయిత్వాతుపా
 ద్భ్యుదయః ॥ ౨౫౭ ॥ అనోవ్యయం లాపయేన్నజ్జీర్ణమేకైకాంతు మునీ
 శ్చరః । ఏవమాపాద్యకుమ్భానాం పదానిస్థాపనార్థణః ॥ ౨౫౮ ॥
 తస్మిన్కుర్వేరజసా సితేన సుపమాద్విజాః । ఆభ్యుష్టపస్త్రోత్సేధా యు
 జ్జ్వైరభాసుకల్పయేత్ ॥ ౨౫౯ ॥ వికీర్యకొష్ఠేషు రజఃపశ్చద్వా
 గాణిపూజయేత్ । తేనైవశోభాం వీచేన విచిత్రైఃకుసుమాద్విజైః ॥
 లతాబృహ్మదైన్ధ్రైశ్చేష్టా వీధీసన్విత్ర భూషయేత్ । తతస్సజ్జ్యహ్యక
 లశాః సర్వలక్షణలక్షితాః ॥ ౨౬౦ ॥ అష్టోత్తరిశతంఘృత్వా మూ
 లనుస్త్రోణవైఘృతమ్ । గాయత్రీవా తతోద్వారవతుషేఠా పూ
 ర్వదిక్కానాత్ ॥ ౨౬౧ ॥ ద్వాద్వాసంస్థాప్యకలశౌ కుముదాదీ
 స్పృహజ్యవ । పుష్పేషు రభ్యర్చ్యకొష్ఠాని విచిత్రైర్వస్త్రీమన్ది
 తైః ॥ ౨౬౩ ॥ సర్వధాన్వైః ప్రయత్నైన కల్పయిత్వాతు వీధికాః ।
 తాసు ద్వాద్వాకుశాక్రావ నిక్షిపేన్నూలమన్త్రితః ॥ ౨౬౪ ॥ సూ
 త్రేణవేష్టితాకృత్వా కలశాః పూర్వవద్విజాః । గాయత్రీ
 యాశయిత్వాతా కొష్ఠేషు న్యస్యతానః ॥ ౨౬౫ ॥ అఢోముఖా
 న్యసేత్పుష్పేషు మౌస్థ్యాన్వనాకుశాః । తతస్సంప్రీక్షయేత్పం
 సా పబ్బగవ్యేనతాకుతైః ॥ ౨౬౬ ॥ విశ్వేన వికీర్యిక్తానక్ష
 తాంశ్చ తదూర్ధ్వః । ఉత్తానయేన్నివృత్త్యాతా క్రమాద్యత్సేన

వైశతః || ౨౬౭ || గాళితేనతుతోయేన సుగన్ధైశ్చస్తనాదీకైః | వా
 సి తేనతు తాణవిప్రాస్సర్వేణాపూరయేత్క్రమాత్ || ౨౬౮ ||
 వాచ్యైకాశీతిమధ్యస్థనవకే మధ్యకుమ్భకే | సూర్యకాంతం పక్ష
 రాగం వైచూర్యం చర్మకాంతకమ్ || ౨౬౯ || అయిసాకాంతం వై
 జ్ఞ్రీనీలం ప్రవాళం గారుడంతథా | పుష్పరాగం స్ఫాటికంచ బ్ర
 హ్మరాగంచ మేవకమ్ || ౨౭౦ || వజ్రంచ రజతంచైవ మాత్రికంతా
 వ్రామేవచ | సర్వాణ్యేతాని నిక్షిప్య తద్వహిర్నవకాప్తకే || ౨౭౦ ||
 పూర్వాదీశానపర్యంతం మధ్యకుమ్భేషువైక్రిమాత్ | ప్రవ్యాణిషో
 డశైతాని ద్వస్త్యయోగేన విన్యసెత్ || ౨౭౧ || ద్విసప్తతికసప్తేషు
 న్యసేచ్ఛేషేషు చా మ్ | పూర్వైకాశీతిమధ్యస్థ నవకే మధ్య
 గౌచరే || ౨౭౨ || కదళీపనసామ్రాణాం క్షీరికా బదరాఖ్యయోః |
 మాతుశ్శక్తకేసరయోర్భవ్యజమ్బీరయోఃపి || ౨౭౩ || ఫలాని ని
 క్షిపేత్పశ్చాత్తిద్వహిర్నవకాప్తకే | ప్రాగాదీశానపర్యంతం మా
 తుశ్శక్తంచ దాడిసమ్ || ౨౭౪ || నారజ్యంచాపి జమ్బీరం తకోలం
 బదరీంతథా | క్షీరికాసులకేచైవ ద్రాక్షాఞ్జూరకేతథా || ౨౭౫ ||
 ఆమ్రంచ సహకారంచ పనసస్య ఫలంతథా | యుక్తపూర్ణంచ ప
 నసం కదళీమేచకేతథా || ౨౭౬ || క్రమాద్ద్వస్త్యప్రయోగేణ మధ్య
 కుమ్భేషు విన్యసెత్ | నవకాప్తకకుమ్భేషు బదరాణి వినిక్షిపేత్ ||
 ఉశీరం కుజుకామంచైవ మాంసీ మలయజంతథా | మురంచ హరిబె
 రంచ కుష్ఠంచాగరుమేవచ || ౨౭౭ || ఏకాశీత పడేయామ్యే విశ్వా
 న్యేతానినిక్షిపేత్ | మధ్యే మధ్యస్థకలశే పూర్వాదిక్రమయోగ
 ణః || ౨౭౮ || శేషేషు మధ్యకుమ్భేషు న్యసేదైకైకజంఫలమ్ | విని
 క్షిపేత్పలయజ మేతేషామప్తకేషుచ || ౨౭౯ || సముద్రవాపీకూపా
 నాంతటాకానాం హృదస్యచ | వృష్టైర్నదీహిమానాంచ తోయా
 ని ప్రతిపాదయేత్ || ౨౮౦ || వారుణేమధ్యమేకుమ్భే పక్షకంశేష

మధ్యమే । శేషేషు చాప్తవర్తేషు శుద్ధో దానివినిక్షిపేత్ ॥ ౨౦౩ ॥
 యవగోధూమకప్రీహి శాలిముద్గప్రియణ్ణుకాణా । మావనీవారకావా
 పినవమే మధ్యమేఘటే ॥ ౨౦౪ ॥ శేషేషు ధాన్యమేక్షకం మ
 ధ్యమమేఘుచక్రమాత్ । అప్తశేషుచశుద్ధాని తోయాని ప్రతిపా
 దయేత్ ॥ ౨౦౫ ॥ ఆగ్నేయైకొనపఖ్వాశన్నవకే పూరయేష్టుత
 మ్ । కటేగ్ పిష్టిస్త్వాది యోగిన గొమూత్రం గొమయం తథా ॥
 క్షీగందధివినిక్షిప్య కోణేమాష్టోదకంన్యసేత్ । నైర్వతే మధ్యనవ
 కే త్రైలంపిన్యస్య సన్బహిః ॥ ౨౦౬ ॥ శేషేషు చత్వారింశతుక
 లశేషు గుళోదకమ్ । వాయవ్యనవకేనుధ్యైన్యసెత్త్రైలంతు సా
 గ్నపమ్ ॥ ౨౦౭ ॥ కలశేషుచ శేషేషు విన్యసెత్తేజవంరసమ్ । ఈ
 శానైకొనపఖ్వాశన్నవకే మధువిన్యసేత్ ॥ ౨౦౮ ॥ శేషేషు నా
 లికేరామ్బస్తేత్ క్షీరంవాపి విన్యసేత్ । విష్టాది పచ్చవింశతు
 ప్రకమే మధ్యమేఘటే ॥ ౨౦౯ ॥ త్సేప్రస్థతీర్థాబ్ధిశేలేళ్యస్సుకరా
 భ్యబిలాక్షణాత్ । వస్త్రీకాగ్న్యపశ్చక్ష్వావ్యమ్బదమాదాయ పూర
 యేత్ ॥ ౨౧౦ ॥ శేషేషుష్టయైక్షకం షోడశే గన్ధవారిచ । స
 హదేవి ఏచాచైవ శనిమూలీ శతాసరీ ॥ ౨౧౧ ॥ కునారిచ గర్భా
 దీచ సింహీ వ్యాఘ్రీ తత్రైవచ । ద్వితీయే మధ్యమే కుమ్భే విన్యసే
 ద్బహిరష్టకే ॥ ౨౧౩ ॥ ఏక్షకం చాకిక్రామేణైవ షోడశే పూర్వ
 వర్ణవేత్ । న్యగ్రోధోదుమ్బురాశ్వత్థ జమ్బువిల్వ పలాశజైః ॥
 శిరీషమధుకొణ్ణైశ్చ త్వగ్రనైర్మధ్యమంఘటమ్ । తృతీయే పూరయి
 త్వాష్ట్రావ్యస్తేషోడశపూర్వవత్ ॥ ౨౧౫ ॥ పలాశ విల్వ వకుళకద
 మ్బునుశిరీషజాణా । న్యగ్రోధాశ్వత్థజాణాక్షిప్త్వా చతుర్థే పల్ల
 వాఘటే ॥ ౨౧౬ ॥ మధ్యమేష్టాసుచవ్యస్తాః ప్రాగ్వత్ షోడ
 శవిన్యసేత్ । మల్లికాజాతివకుళ నన్ద్యావర్తప్రియణ్ణుజైః ॥ ౨౧౭ ॥

వద్వచనం కమనైశ్చ పుష్పే రాపూర్వమధ్యమమ్ । కలశం వజ్ర
 మేవ్యుష్టే రష్ట్రా శేషాంశ్చ పూర్వవత్ ॥ ౨౯౮ ॥ సిద్ధాంతం సర్వవం
 మామం రోచనాం గోసముద్భవామ్ । ఇన్ద్రియవం వేదయినం శ
 మీ శ్యామాకవీజకే ॥ ౨౯౯ ॥ వజ్రే మధ్యస్థితై కుష్పే న్యసే ర్షి రష్ట్రా
 సుచక్రమాత్ । వ్యస్తాని తాని ద్రవ్యాణి ప్రాగ్భవేషుష్యోషో
 డశ ॥ ౩౦౦ ॥ తలం వనతలంచైవ జీరకం కృష్ణజీరకమ్ । అనసేం శ
 తలపంచ కుతారచ్చన్నమేవచ ॥ ౩౦౧ ॥ ఋషువీజంచ విన్య
 స్య మధ్యకుష్పేతు సప్తమే । ఏకేకం బహిరష్ట్రాసు ప్రాగ్భవేషు
 శసుద్విజాః ॥ ౩౦౨ ॥ వక్షీశ్యామాకశాలీనాం నీనారస్యచ నిల్లు
 లమ్ । దూర్వాకుశేన్ద్రివల్లీనామజుగ్రాణాః పిప్పలస్యచ ॥ ౩౦౩ ॥
 న్యసేత్తథేవైష్ట్రవైష్ట్రాసు వ్యస్తానవేషు పూర్వవత్ । కుశోప
 చెక్షుకాశానాముశీరశరపుష్పయోః ॥ ౩౦౪ ॥ అగర్వచామా
 గ్గయోశ్చ మూలాని నవమేన్యసేత్ । కుష్పే మధ్యస్థితైష్ట్రాసు
 వ్యస్తానవేషు పూర్వవత్ ॥ ౩౦౫ ॥ తుళసాన్యకృష్ణతుళసాన్య
 నివేణోరపిచ్ఛదాః । భృగ్గరాజస్య బిల్వస్య శయాన్యకేనాకీ జాత
 యోః ॥ ౩౦౬ ॥ దశమే మధ్యమేష్ట్రాసు వ్యస్తాన్ శేషిణు సూర్యస
 త్ । ముస్తాతు నాగముస్తాఖ్యకనై కునలయస్యచ ॥ ౩౦౭ ॥ కుము
 దోత్పలయోశ్చాపి శీతలీయస్య గ్రాచన్దనమ్ । కల్పారస్య కశేరోశ్చ
 కన్దపకాదశేక్షిపేత్ ॥ ౩౦౮ ॥ మధ్యకుష్పేషు చైతాని క్రమ ద
 వేషు పూర్వవత్ । ముద్గమాషకనిష్పావ శిశుప్రీహీయనా జుగ్ర
 రాణా ॥ ౩౦౯ ॥ ఆఢశానాం కుభుణ్ణానామజుగ్రాణా ద్వాదశేక్షి
 పేత్ । మధ్యకుష్పేష్ట్రవేష్ట్రాప్రాగ్భవేషుష్యోషో డశసుద్విజాః ॥ ౩౧౦ ॥
 శ్శుభ్రుష్పీ సదా భద్రా విష్ణుకాన్తైకాః పద్మయోః । బలాయాగభరిమ
 జ్జ్యార్యాస్సహాయాశ్చ తతైవచ ॥ ౩౧౧ ॥ అజుగ్రాణా సహా దేవ్యా

శ్చ మధ్యేకు మ్మై త్రయోదశే । విన్యస్యాస్తా సుచవ్యస్తా నన్యేషు
 చాగ్రావచరేత్ ॥ ౩౦౨ ॥ శ్వేతారగం బ్రహ్మదణ్డేంద తథాబ్రా
 హ్మం సువర్ణలామ్ । సరక్తాంచ విరక్తాంచ పృశ్నిపణ్ణీం స్థిరాం త
 థా ॥ ౩౦౩ ॥ పరణ్ణంచాపి విన్యస్య మధ్యేకు మ్మై చతుర్దశే ।
 అష్టాసు తానిన్యస్థాని చాగ్రావచరేత్ ॥ ౩౦౪ ॥ సుర
 భిం పద్మకీర్ణలగం వాగ కేసర మేవచ । వ్రత్రవేలాత్వ దంఘైవలతాం
 కస్తూరిశాం తథా ॥ ౩౦౫ ॥ జాలేఫలంచనైవద్వి దశే మేమధ్యసం
 స్థితే । కుమ్భేస్యస్యాస్త కేన్యస్తం శేషంపూర్వనాచరేత్ ॥ ౩౦౬ ॥
 సువర్ణం రజతి తామ్రీమాయవం గ్రాఫుసీసకమ్ । ఆరం కాన్యం చ
 విన్యస్య షోడశే చ ధ్యసంస్థితే ॥ ౩౦౭ ॥ కలశేస్తా సుచవ్యస్తం
 చాగ్రావతే షోడశే సుద్విజాః । ఏవం ద్రవ్యాణివిన్యస్య క్ర మేణ సుస
 మాహితః ॥ ౩౦౮ ॥ తనిఆగ్నైకొణేతు దేవవ్యా రాధవార్ధతః ।
 అష్టాది ద్రవ్యనిచయం మధుపరగంచ విన్యసేత్ ॥ ౩౦౯ ॥ త
 తోవ్రోతొకొణేతు హరిద్రాశాలిపిష్టకే । దూర్వానుశ్చ్యేష్టపత్రంచ సి
 ద్ధార్థంచ తథాక్షతమ్ ॥ ౩౧౦ ॥ మాల్యాని పూర్ణకుమ్భంచ న్య
 సన్నీరాజవార్ధతః । తథాచోద్వర్తనార్థంచ చూర్ణం గోధూమశా
 లిజమ్ ॥ ౩౧౧ ॥ రజనీచూర్ణసంమిశ్రమీకత్పక్వకథావితమ్ । చను
 షీంచ కిలీంచైవ తథాచ మునిపుజ్జవాః ॥ ౩౧౨ ॥ చన్దనం ముఖిలే
 సార్థం ఘృష్టకీర్పూరభావితమ్ । చమ్పకైర్తురమాంసీభ్యాం హరి
 జైరైస్సమన్వితమ్ ॥ ౩౧౩ ॥ పిష్టమామలకంచైవ శిరస్సన్నవార్ధ
 కిన్యసేత్ । పృథకపృథక్పాత్రైషు తణి వాయవ్యకోణకే ॥ ౩౧౪ ॥
 శౌలివస్త్రం కరణ్ణంచ పుష్పమాల్యాదిభాజనమ్ । తతశ్చానకోణే
 తు శలాకావ్యాసానితు ॥ ౩౧౫ ॥ ఆయసా గుళికాశ్చేవ తథా
 సందంశనః ద్విజాః । అన్యద్యదుపయోగీస్యాత్ స్థాపయే త్రక్యథా
 రుచి ॥ ౩౧౬ ॥ ఏతద్గుర్తం నమస్తం వా యథాభిమతకొణగమ్ ।

సుదైవ్యాకాశీతి మధ్యస్థనవకే మధ్యసంస్థితే || ౩౨౭ || కుమ్భేయ
 జేన్వాసుదేవం తతః ప్రాగాది యోగతః | దిక్స్థానాం నవకానాం
 తు మధ్యేషు ప్రభవక్రమాత్ || ౩౨౮ || చతురో వాసుదేవాదిన్
 విదిక్స్థానాంతు మధ్యతః | ఈశాది వహ్నివర్యంతం తానేవాప్య
 యయోగతః || ౩౨౯ || మధ్యశుద్ధోదకుమ్భేషు సత్యంసర్వేషు
 పూజయేత్ | బహిర్ద్విసవకానాంతు శుద్ధోదేషుచ దిక్రమాత్ ||
 సువర్ణం గరుడంక్షైవ తార్క్ష్యంతు విహగేశ్వరమ్ | వహ్నివ్యదీశానవ
 ర్యంతం నవకానాం చశుష్టయే || ౩౩౦ || శుద్ధోదేషుచతానేవక్ర
 మేణ పరిపూజయేత్ | ఏకాశీతిషు దిక్స్థేషు పూర్వాది క్రమయో
 గతః || ౩౩౧ || మధ్యకుమ్భేషు వత్త్రింశత్సంఖ్యాతేషు యథాక్ర
 మమ్ | పద్మనాభాదయోవిప్రా దేవావేదవిద నిమాః || ౩౩౨ || పూ
 జ్యా నవకయుక్త్యాతు మధ్యాదీశానవశ్చిమమ్ | మధ్యశుద్ధోదకుం
 భేషు యజేతగలిగస్వరూపిణమ్ || ౩౩౩ || బహిర్నువకశుద్ధోదకల
 శేషు యజేద్విభుమ్ | పాతాశశయనాఖ్యంతు వశ్పాదగ్నిదిగాది
 తః || ౩౩౪ || చతుర్నుకోణైష్వేకౌ నవఖ్యాతన్నవకేషుచ | మధ్యే
 షు కేశవాదీనాం క్రమాత్త్రికచతుష్టయే || ౩౩౫ || ఆద్యాదిక్
 స్థేషు కుమ్భేషు ద్వితీయాస్తు చతుర్నవపి | విదిక్స్థేషు తృతీయా
 శ్చ షట్కషోడశకేక్రమాత్ || ౩౩౬ || చక్రాది వజ్రపర్యంతమ
 స్త్రోషోడశకం యజేత్ | కోణస్థేషు చతుషోషు న్యసేచ్ఛాన్తిం
 తతఃపరమ్ || ౩౩౭ || ఐన్ద్రిం దక్షిణతఃపఞ్చవింశతౌ ప్రథమేయజే
 త్ | నర్వసన్నప్సృదాంలక్ష్మీం మధ్యకుమ్భేషు తద్భూషాః || ౩౩౮ ||
 అస్టాసుపుష్టిం తద్భూష్యే కాన్తిం షోడశకేద్విజాః | ఏవమాద్య
 షుచా న్యేషు పఞ్చవింశతిషు క్రమాత్ || ౩౩౯ || ప్రభాదీనాంవ
 శక్తీనాం త్రితయం త్రితయం యజేత్ | తత్రాపి పఞ్చదశమే బ
 హిష్టోడశకేన్యసేత్ || ౩౪౦ || కిరీటమన్తిమేపఞ్చవింశతౌ త్రిత

యం యజేత్ | శ్రీవత్సం కౌస్తుభంచాపి వనమాలాం తథైవచ || ౩౪౨ ||
వాసుదేవాది మన్తై స్త్రిస్తు వనమాలాన్తి మైక్రమాత్ | అష్టావింశతి
సంఖ్యంతు హుత్వాజ్యంతు యథారుది || ౩౪౩ || పూణ్ణాం దత్వా
శశకున్భూక సమూతవిధినాస్పృశక | పిఠాయ చక్రీకాభిస్తు స
గ్వాసు క్తక్రమోఽతు || ౩౪౪ || వాసోభిశ్చాధయేత్పశ్చాన్నూత
వైస్తు పృథకృథక్ | భూయఃపూణ్ణాహుతిం దత్వా దిక్షుఃసూతబ
లిహ రేత్ || ౩౪౫ || మృగాదిసర్వరత్నాస్తముద్ధారక్రమఞ్చ్యతే |
పూర్వం విష్ణోర్నుకమితి మన్తే గ్రీణచమునీశ్వరాః || ౩౪౬ || పూర్వా
దిశానవర్యస్తం మృశుః మేఘరభిషివ్యవ | సర్వమృతకాలశేనేవ
మధ్యస్థైవ తతోబహిః || ౩౪౭ || కుమ్భేష్టోడభిర్విప్రీః ప్రాగా
దిక్రమయోగః | ఏవమేవ క్రమస్సర్వపశ్చవింశతిషు ద్విజాః ||
వ్రతద్విష్ణురిత్యనేన మూలాద్భిరభిషేచయేత్ | వ్రతత్తే విష్ణువాస
ఞ్చ కమాఘైరన్వితామ్బుభిః || ౩౪౮ || యస్యత్రిపూణ్ణత్యేనేన క
లశ్నేపల్లవాన్పితైః | తదస్యోకచ మన్తే గ్రీణ పుష్పైరాపూరితైర్ము
పైః || ౩౪౯ || తావామిశచ మన్తే గ్రీణ సిద్ధాద్ధాదిసమన్పితైః |
వ్రవఃపాన్నమిత్యేనేన తిలావ్యర్చితవారిభిః || ౩౫౦ || పరీమా
త్రోఽనున్తే గ్రీణ హస్తాదివ్రవ్యవారిభిః | నతేవిష్ణోరిత్యనేన కుశ
మూలాన్వితామ్బుభిః || ౩౫౧ || ఇరావతీతి మన్తే గ్రీణ తులస్యాది
జలైస్తతః | అతోదేవేతి మన్తే గ్రీణ ముస్తాకన్డాదిసంయుతైః || ౩౫౨ ||
ఇంద్రవిష్ణురిత్యేనేన ముద్గాద్యజురపూరితైః | శ్రీణిపదేతి మన్తే గ్రీ
ణ శభ్బపుష్పాదివారిభిః || ౩౫౩ || విష్ణోఃకర్తానేత్యనేన శ్యేతా
రాగద్యమ్బుభిస్తతః | తద్విష్ణోరితి మన్తే గ్రీణ సురభ్యాదిజలైస్త
తః || ౩౫౪ || తద్విప్రాశ్చిత్యనేన స్నాసయోగ్లోహవారిభిః | ప్రా
గేకాశీతికలశేస్నాసయోగ్గ్రీనుయోగతః || ౩౫౫ || పూర్వాది
మధ్యవర్యస్తనవకన్నపనేక్రమః | విన్తే గ్రీణ నవకేనాకౌ పుకూయా

యిత్యచా || ౩౫౭ || ఇన్ద్రావిష్ణూ దృష్ణితేతి వహ్నిదికస్సంస్థి
 తేనచ | ఇయంఘనీషేతియామ్యేవ నవకేనాభిషేచయేత్ || ౩౫౮ ||
 ఐషత్సైవిష్ణు వాసేతి వైరృతేన తతఃపరమ్ | తిస్రీనాచిత్యనైవ
 వారుణేన మునీశ్వరాః || ౩౫౯ || యోవద్ధఓపథిమన్త్రైణ వాయు
 వ్యనవకేనతు | స్తరీరతుక్తం భవతీతి సామ్యేన నవకేనతు || ౩౬౦ ||
 ఈశానదికస్థితైవ యస్మిన్విశ్వేనచేత్యచా | ఇదంవచఃపర్షన్యా
 యేతి స్నాపయేన్నధ్యమెనతు || ౩౬౧ || యామ్యైకాశీతకలశైస్త
 తస్సంస్నాపయేద్విభుమ్ | సహస్రశీర్షం దేవమితి మన్త్రీపురస్సరైః ||
 సస్తతంసిరాభిరితి పర్యవైశ్చక్రమేణతు | అష్టసున్త్రీగునిశ్రేష్ఠాః
 ప్రాగాది నవకాష్టకైః || ౩౬౩ || ఏతే రేవనమస్తైస్తు స్నాపయేన్య
 ధ్యమెనతు | ఏకాశీత్యాదివారుణ్యా కలశైరభిషేచయేత్ || ౩౬౪ ||
 సముద్రజ్యేష్ఠా ఇత్యనేన పూర్వాది నవకేనతు | వావీహుపతటాం కా
 నాం హృదవృష్టిసముద్భవైః || ౩౬౫ || యా ఆపోదివ్యా ఇతి మన్త్రీ
 శ్రేవాభిషేచయేత్ | నద్యన్భుసాస్నాపయ్యాగ్యో యాసాం రాజై
 శ్శ్యచాతః || ౩౬౬ || యాసు రాజైతి మన్త్రైణ హిమతోయేనవై
 తః | సముద్రజ్యేష్ఠపూర్వైస్తు చతుర్భుర్నధ్యమెనతు || ౩౬౭ ||
 తతోభిషి ఛేత్సామ్యైకాశీతకుమ్భైఃక్రమేణతు | యిదిమా ఇత మ
 న్త్రైణ శాక్రైణ నవకేనతు || ౩౬౮ || యస్యోవధీరిత్యేనేన వ
 హ్నిదికస్సంస్థితేనతు | సంకంయమేతి యామ్యేన అన్యావో ఇతివై
 రృతే || ౩౬౯ || ఫలినీరితి మన్త్రైణ వారుణ్యాం నవకేనతు | ము
 ఇన్ద్రమాశపర్యాదితి వాయుదిబ్జవకేనతు || ౩౭౦ || ఆపఃపునన్ద్వి
 త్యనేన సామదికస్సంస్థితేనతు | ఓషధీసోమరాజైతి మన్త్రైశ్చాన
 కేనతు || ౩౭౧ || యాఓషధీసోమరాజ్ఞీ పిష్టితా ఇతిమధ్యః | త
 తోన్నైకో నపఞ్చాశతలశైరభిషేచయేత్ || ౩౭౨ || గాయత్రీ
 చ్చేన్ద్రీషతేణ గద్గద్వారేతియామ్యుతః | పయన్వతీరోషధయ ఇతి

వశోన పశ్యమే || ౩౨౩ || దధిశ్రోవిణ్ణిత్యచా సాహస్యపర
 గతమ్ | సమ్యక్స్రీవ ని సరితసూన్కైవైవ ఘృతేనచ||౩౨౪||
 వైశ్యత్రేకానపక్షాశతాలశ్చేరభిషేచయేత్ | తేజోసీత్యాది యజు
 సాతైలెన స్నాపయేత్తతః || ౩౨౫ || ద్వాదశాక్షరమస్త్రీణ ప్రా
 క్రామేణ గుహోదకైః | తేజోసీత్యాది మస్త్రీణ వాయాతైవైస్సు
 సాన్వయైః || ౩౨౬ || ద్వాదశాక్షాఖ్యమస్త్రీణ సర్వైరితురసేస్త
 తః | మధువాతాదిభిర్నైస్త్రికలశ్చేర్నధుపూరితైః || ౩౨౭ || పూ
 ర్వాది తేనమస్త్రీణ వాళికేరజలైఃక్రమాత్ | తేనైవోష్ణవైఃపశ్చా
 ద్విహ్వోవీశానపశ్యమమ్ || ౩౨౮ || సుతప్తాయోగుభక్షే పాశ్చిక్షా
 తాష్టైస్తదేనతు | ఉద్వర్తయేత్తతోదేసం ద్రుపకాదితి మస్త్రీణః ||
 శీరప్యానులకందకావ్యానస్తోకేతీ మస్త్రీణః | ప్రతూశ్య శుద్ధతో
 యైశ్చ బహుభిశ్చ సుగంధిభిః || ౩౨౯ || మధ్యకాశీతకలశైస్తతిస్సు
 స్నాపయేత్క్రమాత్ | సహస్రశీర్షైశ్చనయా ఋషైస్త్రీనవకైర్ఘ
 ణైః || ౩౩౦ || అష్టాభిరస్తదిక్సంస్థైర్నధ్యమేన ద్వితీయయా | ద్వా
 భ్యం ద్వాభ్యం తథాఋగ్భ్యం క్రిమాన్మనకసప్తకైః || ౩౩౧ ||
 పారుపేణతు సూక్తేన సమస్తైన శనైశ్చవైః | స్నాపయేద్దేవదేవ
 శం మధ్యస్థనవకేనతు || ౩౩౨ || యద్వాసర్వస్యనశినమిత్యాద్యై
 ర్నుభిఃక్రమాత్ | మహోపనివదన్తస్థైర్నికస్థితైఃకలశాస్తకైః||౩౩౩||
 ఏకపవనారాయణిత మధ్యగతేనతు | యద్వాష్టాక్షరమస్త్రీణ
 సర్వమైఃక్రమేణతు || ౩౩౪ || మృదాది సర్వరిత్నాన్తం స్నాప
 యేద్ద్విజసత్తమాః | ఉద్ధారపవంకథిణకర్మక్రమఅథోచ్యతే||౩౩౫||
 ప్రభాతేతుక్మస్నానకృతకాతుకవర్ణః | దేశిశ్చేస్త్రీస్తథాచా
 న్యైర్దేశికైశ్చ సనున్వితః || ౩౩౬ || ప్రాసాదం సంప్రవిశ్యాథ ని
 శ్చం నిర్వర్త్యపూర్వవత్ | యాగమాణ్ణపమాసాద్వరజౌభిషపూర్వః

మణ్డలమ్ || ౩౮౮ || కుంభమణ్డలయోరిష్ట్యై ప్రాసాదం సంప్రప
 శ్యచ | తతస్త్యస్థ్యాదిభిరోఘ్నేర్ములబిమ్బుతు పూజయేత్ || ౩౮౯ ||
 నిష్కాత్ స్నపనవిమ్బేషు సమావాహ్యతతైవచ | ఇష్ట్యాలజ్యుశ్య వి
 విదైర్వస్తై శ్రీధాత్యైశ్చ భూచణ్డేః || ౩౯౦ || శిబికాదౌ సమారోప్య
 స గ్వాలజ్జారసంయుతమ్ | పూర్వోక్తవిధినావిప్రీనినయేత్సాన్ని
 నమణ్డపమ్ || ౩౯౧ || సాన్నిపీతసమారోప్య పూర్వోదితవిధానతః |
 యథాక్రమం సమభ్యర్చ్య యావదాత్మనివేదనః || ౩౯౨ || తన
 స్తు దేవదేవస్య కుర్యాత్కాతుకబద్ధనమ్ | కుమ్భానాం విహితంక
 ర్మనకృతంయదవైపురా || ౩౯౩ || కయాత్వనుపపత్యాతు తదాత
 త్సర్వమాచరేత్ | సానాసనోదితైర్భోగైర్ముఖలెపాన్నిమైగక్రమా
 త్ || ౩౯౪ || పూజయిత్వా తతఃకుమ్భేస్సాన్నిపయేచుక్తవత్కావా |
 సర్వేసానుపికుమ్భానాం సాన్నిశేషంతు పూరియేత్ || ౩౯౫ || ఘ
 టాన్తరంతు ద్రవ్యాణామన్తగాన్తరయోగణః | శుద్ధామ్భసా సాన్ని
 పయిత్వా వస్త్రైశ్చాఘ్న్యాదిభిర్యజేత్ || ౩౯౬ || ఏవం సంసాన్తప్య
 షిధివద్రజనీచూర్ణపూరితైః | అలజ్యుతే ధాన్యపీతే పురస్తాదధివా
 సితైః || ౩౯౭ || పశ్చింశతిభిఃకుమ్భైర్నవభిఃపశ్చిభిస్తువా | ఏ
 కేనవాపి తచ్చూర్ణం శ్రీమాతైన ద్విజ్ఞోత్తమాః || ౩౯౮ || ప్రద
 దాన్మృద్ధి దేవస్య భూయశ్చాఘ్న్యాదిభిర్యజేత్ | సర్వాజ్ఞం పరి
 మృశ్యాకృత భక్తానాం మూర్ధ్నిదాపయేత్ || ౩౯౯ || విష్వక్సేసస్య
 దత్వాతు తన్మన్త్రైః తతోద్విజాః | సహస్రధారాస్నపనమాచరే
 చ్చుక్తవారిభిః || ౪౦౦ || సచన్దనాదికందత్వా తతఃపీతాన్తతఃసప్ర
 భమ్ | అలజ్యుతాసనం నీత్వా ఆసనాదిక్రమాద్యజేత్ || ౪౦౧ ||
 భోగైస్సాన్సంస్పర్షితైఃప్రాగ్నద్వివిధైరోపచారికైః | హృదయజ్ఞసు
 సంజ్ఞైశ్చ విచిత్రైశ్చ మనోహరైః || ౪౦౨ || ఏవం ద్విజప్రదానా
 న్తం హోమానూన్తంవా ప్రపూజ్యచ | శిబికాదౌ సమారోప్య పూ

ర్వవరసంప్రవేశయేత్ || ౪౦౩ || ప్రదక్షిణాక్రమేణైవ ప్రాసాదాః
 భ్యస్తరంతతః | తత్రావరోప్య తద్బిమ్బం స్వస్థానే సన్నివేశ్యచ ||
 ఇష్టాచార్ఘ్యాదిభిరోభ్యగ్నేక్షులబిమ్బం తత్రైవచ | సమర్పయచ కృ
 తంకర్మకుర్యాచ్చైవ విసర్జనమ్ || ౪౦౪ || మృణ్మయీదౌ మూలబి
 మ్పై విధి రేవం ప్రకీర్తితః | శిలామయాదికే మూలే స్నపనార్హై ము
 నీశ్వరాః || ౪౦౬ || తమేవస్నాప్యపూర్వోక్తవిధినా కౌతుకాదిమ
 మ్ | హవిరన్వైస్సనుభ్యర్చ్య హోమాన్తం సర్వమాచరేత్ || ౪౦౭ ||
 తతస్తుచాత్సవంబిమ్బం విచిత్రైర్వసవైస్తథా | అనేకైర్భూషణై
 రమ్యైశ్చాత్సైశ్చ సుసుగంధిభిః || ౪౦౮ || అలజ్కృత్యసమారోప్య
 శీవిశాం సంప్రవేశయేత్ | ఆఘానమణ్డపం సమ్యగుత్సవోదితవర్తనా
 నా || ౪౦౯ || తత్రావరోప్య యానాచ్ఛ సౌవర్ణై వితతేశుభే | భ
 ద్రాసనేఽథ వాఽపాఽపిన్ద్రాస్తరణాన్వితే || ౪౧౦ || యథాక్ర
 మోదితేనైవ సర్వేణా సంప్రపూజయేత్ | పాంస్పర్శకాదికైర్భృ
 నైర్విచిత్రైస్తు పిశేపతిః || ౪౧౧ || మహాహవిర్నివేద్యాభకృత్వా
 స్వంక్రమేణశు | ద్విజప్రదానవర్యస్తమగ్నోసస్తర్పయేత్క్రీమా
 త్ || ౪౧౨ || సమర్పణాదికంసర్వం కృత్వా దేవం జగత్పతిమ్ |
 సమారోప్యచ యానాచ్ఛ సర్వమజ్జభ సంయుతమ్ || ౪౧౩ || ప్రవే
 శయేత్తు ప్రాసాదం యానా దెరవరోప్యచ | స్వస్థానే సన్నివేశ్యా
 భ అఘ్నిగంధాదిభిర్యజేత్ || ౪౧౪ || మూలబిమ్బం తథాభ్యర్చ్య
 కృతంకర్మసమర్పయేత్ | స్నానశేషేణ తోయేన కుమ్భస్థేనక్రమే
 ణశు || ౪౧౫ || ద్వారస్థానకల్యాణదేవతథాచాపరణ్డస్థితాః |
 బలిదాన క్రమేణైవ సంప్రీత్య పరిపూజయచ || ౪౧౬ || బలించ
 దత్వా శేషేణ గణేశమభిషిచయచ | పూజయేద్ధర్మగంధార్ధ్యైరభ
 వాహ్యమకల్పకే || ౪౧౭ || పూజానసానే దేవస్య స్నపనవ్యక్తి
 గస్యచ | ప్రీక్షణం దేవతానాంచ గణేశస్యాభిషేచనమ్ || ౪౧౮ ||

అజలేత్క్రమయోగేన యజమానస్తతోద్విభాః । ఆచార్యా సా
 థకాంతేష్వ తోపయేద్వివిధైర్ధవైః ॥ ౪౦౯ ॥ అన్యాంశ్చ ప్రేక్ష
 వాసర్వా యథాశక్తిచ తోపయేత్ । అనివారితమన్నాద్యం
 సార్వజన్యంతు కారయేత్ ॥ ౪౧౦ ॥ ఏవమేవహిసర్వేషు స్నపనే
 షు క్రియాక్రమః । ప్రోక్షణం పరివారాణాం బలిదానంచ సర్వయే
 త్ ॥ ౪౧౧ ॥ మహాహవిర్విధానంచ విభవేసతి కల్పయేత్ । ప్ర
 థానాదిక్రమేజైవ స్నపనానాంతు పఞ్చకమ్ ॥ ౪౧౨ ॥ కుర్యా
 నిత్యవిధౌవిప్రాస్తథానైమిత్తేనచ । తతస్తు సూక్ష్మసూక్ష్మాది
 ఘౌలఘౌలాస్తపఞ్చకమ్ ॥ ౪౧౩ ॥ చాతురాత్య్యాది దేవానాం
 కార్యం స్థాపనకర్తవీ । అయినై విషువేజైవ గ్రహణే చస్త్రీసూర్య
 యోః ॥ ౪౧౪ ॥ స్నపనం ముఖ్యకల్పేషు హ్యోచరెయత్తమోస్త
 మ్ । అనుకల్పేషు తన్నధ్యం తన్నూనాదిచతుష్టయమ్ ॥ ౪౧౫ ॥
 అయినద్వయమధ్యస్థసంకాన్తద్విచతుష్టయే । ఆపృతీక్రమయో
 గేన కల్పయేన్నునిపుణ్ణవాః ॥ ౪౧౬ ॥ ఉత్సవారమ్భదివసే తదనై
 చ సమారభేత్ । అథమోత్తమసంజ్ఞంతు తన్నధ్యంవానుకల్పకే ॥
 మహాహవిర్విధానేతు తన్నూనంతు సమాచరేత్ । ప్రాయశ్చ
 త్తైషు కార్యేషు సర్వాణ్యేతాని కల్పయేత్ ॥ ౪౧౭ ॥ తెషాంస్న
 పనభేదంతు వత్స్యాముపరివిస్తృతమ్ । స్నపనానాం విధానంతు
 దివ్యశాస్త్రోక్తవత్సానా ॥ ౪౧౮ ॥ యథావత్కథితంసమ్యక్
 మస్యచోచ్ఛ్రితుమిచ్ఛభ ॥

ఇతిశ్రీపాఞ్చరాత్రై ఈశ్వరసంహితాయాం
 స్నపనవిధిర్నామ పఞ్చదశోధ్యాయః.

మునయః — భగవన్మునిశార్దూల సర్వజ్ఞవదతాంవర । ప్రతి
 షోమస్త్రీవిద్భవ్య కథంకార్యానరోత్తమైః ॥ ౧ ॥ ప్రాసాద

న్యచ బిమ్బస్య పీతాదేర్లక్షణంకథమ్ । తత్సర్వం విస్తరేణైవ వచ
 స్స కృపయాధునా ॥ ౨ ॥ నారదః — శృణుధ్వం మునయస్సర్వై
 సావధానేన చేతసా । మస్త్రీబిమ్బవ్రత్యుపాదిధానం లక్షణా
 దికమ్ ॥ ౩ ॥ తత్సర్వం దేవదేవేన సాత్వతాదిషు కీర్తితమ్ । తే
 షాం సారం సముద్భవ్యో వ్రవత్కృమి సమాసతః ॥ ౪ ॥ బ్రాహ్మ
 ణః క్షత్రయో వైశ్యశూద్రో వా భగవన్వయః । శ్రద్ధాభక్తిసమాము
 క్తస్సమృన్నశ్శో న్తనానసః ॥ ౫ ॥ ఆస్తికస్సత్వస్థశ్చ సదాచార
 సమన్వితః । ఆచార్యం వరయేత్పూర్వం భగవచ్ఛ్రోకోపిదమ్ ॥
 తస్యజ్ఞం భగవద్భక్తం భగవద్వంశసమ్భవమ్ । ఆచార్యో యజ
 మానశ్చ సహసం మస్త్రీశిల్పిభిః ॥ ౬ ॥ పుణ్యదేశేనుకూలైచ
 సునోజ్ఞై సాధుసేవితే । మృద్వారిఫలపుష్పాఢ్యై కుశేష్టనసహస్వి
 తే ॥ ౭ ॥ గౌసన్యశాలిసుభగే క్షుద్రప్రాణివిన్దితే । పర్వతాగ్ర
 యైశ్చ ధ్యే సానుదేశేద్విబోచితే ॥ ౮ ॥ భూగతేషు వసేరిమ్యే
 ప్రాదసాషధిసమకాలే । భద్రాచోపననేహ్యద్య ప్రశస్తై కమలాన్వి
 తే ॥ ౯ ॥ హాలేషు నిమ్నగానాంచ తాసానుపేచ సక్రమే । సమీ
 పేపుణ్యతీర్థానాం సుస్థరే సారసమకాలే ॥ ౧౦ ॥ చుష్టప్రాణివిని
 స్తుతై చోరాతకభయోజ్ఞితే । సర్వదోషవిన్ముక్తై దేశేదివ్యే మ
 నోహరే ॥ ౧౧ ॥ భువం పరిక్ష్యత రాక్షాశాస్త్రీదృష్టైవ వర్షా
 నా । తతఃపరం ద్విజశ్రేష్ఠాః ధ్యౌపరిగ్రహమాచరత్ ॥ ౧౩ ॥
 ధ్యౌపరిగ్రహపూర్వాణామారంభే సర్వకర్మణామ్ । ద్వాదశాక్షర
 పూర్వైస్తు మస్త్రీస్సర్వేశ్వరఃపురా ॥ ౧౪ ॥ ఆరాధ్యోభగవా
 న్భక్త్యా వేద్యాంచా కలశేస్థలే । నస్తర్వాజ్యాదికైర్భక్త్యా మ
 స్త్రీశ్రుతిమయైస్తతః ॥ ౧౫ ॥ భగవాన్విశ్వకర్మాణ్న సగణేశం
 తు యాజయేత్ । వివిధైరుపచారైస్తు పుష్పకూపానులవనైః ॥ ౧౬ ॥
 బివర్జనేకృతవిష్ణో సానలై కమలోద్భవ । శిల్పినా యత్రయేదత్యౌ

మావ్యాప్తి తదనంతరమ్ ॥ ౧౭ ॥ యదావ్రసన్నబుద్ధ్యాతు శశ్వ
 నిర్వర్తయన్తిచ । తైరపి ప్రయతేస్సైతైస్తగ్నోయన్స్వకప
 తిః ॥ ౧౮ ॥ తతఃపరిగృహీతవ్యం తేత్రంత్యభినుతందివాః । అ
 భుక్తనుభనాభుక్తం వసుధాగుణలక్ష్మితమ్ ॥ ౧౯ ॥ నిశ్శల్యనునుకూ
 లంచస్థపశీనాంచ సంసుతమ్ । సమాదాయప్రసిస్థార్థం యథాభిను
 తవిస్త్యతమ్ ॥ ౨౦ ॥ మహేష్టోపానుప్తిర్వాయుర్విత్తపేశాన
 దిక్షుచ । పదమాసాద్యవైకుర్యాద్దివ్యాద్యాముశనాశ్రీగమ్ ॥ ౨౧ ॥
 పజ్ఞాయతన పూర్వంతు శుభం దెవగృహంనుహత్ । సిద్ధయే త
 త్స్విమాగ్నాత్తు విమాగ్నా త్తదసిద్ధయే ॥ ౨౨ ॥ ఏతావర్తనాన్తుక్తను
 తోనేయేషాంతు దోషకృత్ । స్వమాగ్నం పరమాగ్నంవా యేషాంసర్వ
 గతోహరిః ॥ ౨౩ ॥ స్మరత్యవిరణంబుద్ధా గురుంశం శాస్త్రుతస్స
 యమ్ । శుభేనుమా లే నక్రతై ననుస్కృత్యామ్యతంపిభుమ్ ॥ ౨౪ ॥
 నిర్వర్త్యనిత్యంవిఘ్నేశ పూర్వనుగ్నాపయేద్విజ । సమాచైకాయ
 వేశ్చాన్వైయుగ్యజుస్సానుపాతకేః ॥ ౨౫ ॥ సాలకాగ్రైశ్చిహ్
 స్తేషైస్తేస్తితామృతధరైస్తథా । సమాలభనమాత్మైశ్చ భూషితేస్సా
 న్ద్యుభీయకైః ॥ ౨౬ ॥ శభవాదిత్రనిర్మోషైర్దీతిభిర్ద్యాభీయకైః । ఫల
 పుష్పాక్షతకరాలాజసిద్ధార్థకాదికమ్ ॥ ౨౭ ॥ సమాదాయశుదిక
 త్తా దేశికేనసహద్విజ । స్థానమాసాద్యసర్వేషాం వాసుదేవంహృది
 స్మరణ ॥ ౨౮ ॥ పుణ్యాహం వాచయిత్వాతు పూర్వోక్తవిధినా త
 తః । జపన్నష్టాక్షరంతిస్థక కర్తాస్తై దేశికస్తతః ॥ ౨౯ ॥ బహిః
 తేత్రస్యచేశాన్యాం ప్రాచ్యాంవా కమలాద్భవ । తతాం ప్లక్షకు
 టీం కృత్వా వాతవృష్టిక్షమాంశుభామ్ ॥ ౩౦ ॥ తత్రపుష్పైర్వ
 ధూపాద్యం కృత్వావైభద్రపీఠగమ్ । పజ్ఞగవ్యం సమాపాద్య సా
 ర్థంనువైర్విలక్షణైః ॥ ౩౧ ॥ నారాయణమపాంమూర్తిం హే
 మాద్యైకుతపేశుభే । సన్నిధీకృత్య నంపూజ్య సరిత్రీగ్నామ్బుపూ

రితే ॥ ౩౨ ॥ హేమనర్వాచరత్నదర్శనగ్రంథే । మన్తాస్త్ర
 కలశాభ్యాంతు సమాప్త్య రచనాంతతః ॥ ౩౩ ॥ సాధారమాస
 నంతాభ్యాం ధ్యాత్వాకుర్యాత్తదర్చనమ్ । హృదిమన్త్రైశ్చరంసా
 శ్రుం పూజయిత్వా యథావిధి ॥ ౩౪ ॥ న్యస్తవ్యమాసనేకామ్భే
 ప్రణవం ననుపాసహ । సౌమ్యనాడీపథాచైవ తతోహ్యస్త్రమ్ ॥ ౩౫ ॥
 మన్త్రైరాత్ ॥ ౩౫ ॥ దక్షిణేవతు మార్గేణ త్వపసవ్యఘటేవిభోః ।
 అవతార్యజ్వలద్రావం దహంతం విఘ్నసంహయమ్ ॥ ౩౬ ॥ మన్త్ర
 శ్రయంతు సామాన్యం సర్వత్ర పిహితంబ్జ । పడప్తాక్షరమన్త్రమ్
 యశ్చథావై ద్వాదశాక్షరమ్ ॥ ౩౭ ॥ హేతీశం యశ్చసాస్త్రిం
 పరిశ్చేయం తగాయిధమ్ । కృతదీక్షేణయల్లిబ్ధు సుప్రసన్నాచ
 వైసురోః ॥ ౩౮ ॥ అస్త్రిం సదజ్జనాసాద్యం సవిశేషబుదం శుభ
 మ్ । సాక్షంసనిర్భయిత్వాతు భోవేత్సాస్త్రింసానకైః ॥ ౩౯ ॥ స
 త్సాక్షైర్వజ్జుభిస్సామైర్యధావసరలక్షణైః । వ్యజ్జైకైరథసర్వేశమ
 థ హేమానుం సమావరేత్ ॥ ౪౦ ॥ సహస్రతసంఖ్యంయత్పూజా
 వైస్సాక్షతైస్థితైః । కుణ్డే మన్తాస్త్ర్రిదిక్పూతే పవంకుర్యాత్తు
 దేశికః ॥ ౪౧ ॥ స్థలెషు వాలుకాద్యేషు ప్రాగాదా వినివేశ్యచ ।
 చత్వారశ్చాతురాక్షియా మన్త్రైఃకృతమణ్డనాః ॥ ౪౨ ॥ ఋ
 శ్శేకాద్యాశ్చసాస్త్రియే ఈశాద్వాయుపథావిధి । భక్త్యానయాప
 గాయోజ్యా హోమార్థం క్షేత్రసంస్కారేహి ॥ ౪౩ ॥ హేమాతవ్యం
 భూమిలిక్ష్యస్త్రైస్త్రైస్త్రైరాజ్యాదికంబహు । చతుర్భుశ్చాతురాక్షియై
 ద్విపటాగ్నపురస్సరైః ॥ ౪౪ ॥ హోతవ్యమపరైర్విష్ట్రైః సర్క
 సర్వైశ్చరంహరిమ్ । ఉపద్రష్టా చతుర్భుజే పక్షకం వినియోజ్యచ ॥
 హోమార్థం సర్వకుణ్డేషు మన్త్రీవిన్యస్త్రవిగ్రహమ్ । శుభయస్సన్యా
 తాదత్యో వాస్తుశాస్త్ర్రికృతశ్రమా ॥ ౪౫ ॥ విశ్వకర్మకులో
 ద్భూతా నాహుయాగ్రే నివేశ్యచ । పశ్చిగవాదినాభ్యుక్త్య

సితాద్బురభరాంస్తుతే ॥ ౪౭ ॥ మాల్యచన్దనసూక్ష్మీమైర్ఘ్నపితాన
 జ్ఞానీయతేః । సంవీక్యపావనీకృత్యవ్యదాయఘటికాన్వితం ॥ ౪౮ ॥
 కారాపనం సుదృఢం సూత్రం సహస్రారాభినున్ద్రితమ్ । స్థవతీ
 వాంకరేదద్యాస్సహచైకశలాకయా ॥ ౪౯ ॥ పోక్షితాపఞ్చ
 గవ్యేన సహస్రారాభినున్ద్రితా । వికీర్ణలాజనంమిశ్రాణీ బీ
 జాణిస్థానకాన్వితా ॥ ౫౦ ॥ జవన్నస్త్రీం సవక్రంచ త్రిధా
 కుర్యాత్ప్రదక్షిణమ్ । ప్రాక్పనాత్తస్పృశంయావత్సహఘట్టార
 వైశుభైః ॥ ౫౧ ॥ క్షేత్రవానమథాదాయ కరైరభినుతైస్తరిః ।
 శిష్యదేశికకర్తృస్థైర్విశ్వకర్షాంశజైస్తువా ॥ ౫౨ ॥ ఈశకోణాది
 తతూస్రం చతుర్దిక్షుప్రసార్యచ । శబుకభిర్వజ్జవాయాశ్చైర్ఘ్న
 యేచ్ఛదిశాష్టకమ్ ॥ ౫౩ ॥ తతోభూతబలిందద్యాత్ప్రదక్షి
 ణ్యేన బుద్ధిమాణ । తిలపిప్లవం నిశాచూర్ణం సలాజం దధిసకుకమ్ ॥
 భూతకూరమితిప్రీక్తం తేనభూతబలిం హరేత్ । భూతాని గాక్ష
 సావాపి యేత్రతిష్ఠన్ద్రికేచన ॥ ౫౪ ॥ తేసర్వైః ద్యౌషగచ్ఛన్
 ఘానంకుర్యామిమంహరేః । శలవేత్రలతాచన్ద్రపుష్పాద్యైర్ద్రాధికాణ
 దురీమాణ ॥ ౫౫ ॥ మృదంగోర్వాసమాకారాణా పాష్ట్యున్మన్ద్ర
 హణక్షమాణా । నచాజ్ఞహోమాస్యప్రీత్యాణా కుద్దాలాభ్యాణా ఖనిత్ర
 కాణ ॥ ౫౬ ॥ సుదృఢాయజ్ఞకాష్ఠోష్ణాణా హస్తీపాదాంశ్చపూ
 జయేత్ । క్షేత్రబ్రహ్మపదేష్ఠిత్వా యథాభినుతదిబ్దుఖిః ॥ ౫౭ ॥ సం
 స్కృత్య ద్వాదశార్ణేన భగవాణ భూతభావనః । అధిభూతాధిదే
 వాఖ్యం స్మరేదధ్యాత్మలక్షణమ్ ॥ ౫౮ ॥ సప్తదీప్తవతీంత్రసము
 ద్రాది సమన్వితామ్ । సప్తపాతాభసహితాం భూతైర్ఘ్నకాం నరా
 దితేః ॥ ౫౯ ॥ శక్తిభిశ్చల్దివిష్టాభిస్సర్వభాభిస్సమావృతామ్ । బ్రహ్మ
 బీజసమేతేన లకారేణసవిస్టనా ॥ ౬౦ ॥ స్వయంజ్ఞాననియుక్తేన
 మానయిత్యా పురాతతః । భావయిత్యాధిభూతర్పమాధిదేవమణిస్స

రేత్ ॥ ౬౩ ॥ సామర్థ్యం యద్భగవతో విష్ణోస్సర్వేశ్వరస్యచ । ప
 రమధ్యాత్మరూపంచ వారాహం వైష్ణవంమహత్ ॥ ౬౪ ॥ ఏతావ
 దుక్తం వామాన్యం ధ్యానం క్షితపరిగ్రహే । దేవాలయవిశాదస్య
 ద్విశేషంచాత్రసంస్కరేత్ ॥ ౬౫ ॥ చతురశ్రే చతుర్భూర్తివ్యక్తి
 న్నూహం విచిన్త్యచ । చతురశ్రాయితేధ్యాయేద్దివ్యంవిద్యాగమా
 భిషమ్ ॥ ౬౬ ॥ వృత్తేశాన్తాదితంచక్రం సంవృతావయవంస్కరేత్ ।
 అనన్తశయనందేవం ధ్యాయేద్దృష్టాయితేగృహే ॥ ౬౭ ॥ పుర్య
 ష్టకం యదనలం శాలపుష్కరదేహభృత్ । నాభిర్ఘోర్ధ్రువంవిష్ణో
 స్థితనన్తదిగాన్ధీనామ్ ॥ ౬౮ ॥ దేవాలయేద్విజాప్తాశ్రే స్మర్తవ్యం
 ఎసుధాగృహమ్ । ధ్యాన్త్యైవం ద్వాదశాశ్లేష మన్తైశ్చైవ పునః
 పునః ॥ ౬౯ ॥ పడకు రేణ సంరోధ్య ముద్రాంబధ్యాద్విజాచ్యుత
 మ్ । అధిధ్యానసమాధానాద్యావత్రులశసన్నిధిమ్ ॥ ౭౦ ॥ ప్రా
 గ్బద్దిలక్ష్మణైర్భ్రూక్షేరధాన్తాన్లెనపూజయేత్ । సహవిప్రైస్సృయం
 దద్యాదగ్నోపూర్ణాన్తాహుతీంపునః ॥ ౭౧ ॥ సర్వకర్మసమాప్త్యర్థం
 యైత్రే యైత్రీకృతేసతి । కుర్యాత్పాదవ్రతస్థాంవై సుశుభేదివసేప
 రే ॥ ౭౨ ॥ అఖకర్మక రాదత్రా నియోక్తవ్యాక మేణతు । సన్తోష్య
 చాన్నపానాన్వైస్సోపనానాన్దివైయథా ॥ ౭౩ ॥ ఏవం పరిగృహీ
 తేశు య్మాంశేశలోష్ణి తేసతి । ఆధృష్టై సోపలాబాలా నసుధా
 నసుభూమిదా ॥ ౭౪ ॥ శుద్ధింసాపేక్ష తేకిఞ్చిత్కృత్రమాముదపాస
 ర । యావన్నోపననస్తాంతు చిరయాఢైర్మహామ్రమైః ॥ ౭౫ ॥ సజీర్
 ణా తత్ప్రసూతైశ్చ మూలైర్వ్యాప్తానిరన్తరేః । జ్ఞాతం తస్యా
 పీబాలత్వం శుద్ధిర్వై భావినీప్తుతా ॥ ౭౬ ॥ త్యక్తా సరిస్పివా
 హ్నేర్మనగరగ్రామదేశిణా । మహాన్తం ప్రేక్ష తేశుద్ధిం భుక్తాసా బ
 హుశోయతః ॥ ౭౭ ॥ భాత్వావైభవమధృత్య దాయాదభ్యేతిమో
 చ్చుభామ్ । సితామశర్కరాంస్నిద్ధాం జలాన్తం నిఖనేతవా ॥ ౭౮ ॥

దృష్ట్యాజలం సమభ్యర్చ్య తర్పయే ద్వాదశాంపతిమ్ । నాగవాళ
 సమోపేతం సురసంస్థునుతస్థితమ్ ॥ ౭౯ ॥ ష్టిత్యర్థముపలైస్తురైస్తున్న
 హసంపూర్యతేనుహా । మృదోపలైశ్చ సంపూర్య జాతీమస్మిన్ద
 యాతయా ॥ ౮౦ ॥ ఆకొట్యపానశపునేవ బాలాద్వే వారీసేవ
 నాత్ । సమీకృత్యోపలిప్యార్థ గోగణాంస్త్రావాసయేత్ ॥ ౮౧ ॥
 బాలవత్స సమేతంచ వృక్షైస్త్రాగణసంయుతమ్ । సతోయాశ్శాల
 యశ్చైవ ప్రభూత త్కణసంజ్ఞయమ్ ॥ ౮౨ ॥ ఓక్తిర్నసకలంశ్చైవ స
 న్త్యక్తై గోమయాదికే । అపాస్యగోగణాంశ్చ ప్రదివాన్తే పునర్న
 హీమ్ ॥ ౮౩ ॥ శోధయిత్వా చతుర్థైహ్నిలాన్తలైపరివర్తితామ్ ।
 ప్రదిప్తేనేప్తకేనాథ స్పృశీయూచ సర్వశః ॥ ౮౪ ॥ తస్యకాఞ్చన
 జంరేణుం తామ్రోతారిమయంత్యపి । రత్నజం గచ్ఛమాల్యాభ్యం స
 స్యశాలిఫలాన్వితమ్ ॥ ౮౫ ॥ సపుష్పాక్షుశలాజాధ్యం సిద్ధాభై
 శ్చ ష్టిలైగుణమ్ । శ్రీకిరం పఞ్చగవ్యేన భూవనాస్వీశ్ర సేవయే
 త్ ॥ ౮౬ ॥ అకృతేనాకృతేభాతే శుద్ధమేవచగత్ క్షణాత్ । య
 స్త్వాస్తాద్దాదంసమ్యగ్యశ్రకుశ్రసమాచరేత్ ॥ ౮౭ ॥ తతోభువం స
 మీకృత్య గోమయేనోపలిప్యచ । సమర్చయిత్వావిధివస్తతో దక్షిణ్ణ
 మాచరేత్ ॥ ౮౮ ॥ శాస్త్రుద్భృష్టేన మాల్గేణ శమకాసంస్థాపనా
 దికమ్ । కృత్వా యథోక్తివిధినా ప్రాసాదంకిర్తుమారభేత్ ॥ ౮౯ ॥
 ఆరభ్యమాణోపాసాదే యేవైప్రత్యూహ కారిణః । భూత దానవయ
 త్కాశ్చ రాక్షసాస్తత్ప్రశాంతయే ॥ ౯౦ ॥ బాలాలయే దేవదేవం
 ప్రతిష్ఠాప్య యథావిధి । అర్చయేద్వివిధైరోఘ్నే ర్చానద్వై మూల
 ముద్ధరే ॥ ౯౧ ॥ స్థాపనం దేవదేవస్య తదనై బాలబిమ్బుగమ్ । శ
 క్తింకుమ్భేసమావాహ్య మూలబిమ్బే సమర్చయేత్ ॥ ౯౨ ॥ ఏ
 వం బాలగృహేవిష్ణో పూజితే మునిపుణ్ణవాః । ప్రత్యూహ కారిణస్స
 ర్ష్యే ప్రణాశ్యన్తి తతోగురుః ॥ ౯౩ ॥ శుభేదినేనుకూలేవ నక్షత్రే

పూజితే గ్రహే । లగ్నేస్థిరే స్థిరాంశే చ దృక్కుద్ధేచో ద్దరాయణే ॥
 ప్రవ్యామ్యత్వాగ్యసంశుద్ధే సితపక్షైః మలెన్బురే । ఆజలాంతం కృ
 శేఖాతే పూర్వవత్సంప్రపూరితే ॥ ౯౫ ॥ విముక్తదోషభూభాగ
 సగ్వలక్షణలక్షితే । పూరణాదంశశేషేతు సూపలిప్తై ధరాతలే ॥
 చతుష్టప్తిపదేభూతే ప్రాగ్వర్షూత్త్రైః పూర్వదిక్ । స్నాతశ్శుక్లా
 స్పూరస్రగ్వీ కృతన్యాసస్సుశాస్త్రేః ॥ ౯౬ ॥ సర్వసాధనసంయుక్త
 శ్చాస్త్యే ప్రాత్రసనన్విసేః । మజ్జశ్యకున్భూమాదాయ ధ్యాయమానో
 మ్యసంస్పృశ ॥ ౯౭ ॥ సహజైకాయనైర్విప్రైస్సదాగమపరాయ
 ణేః । నిధాయుక్యమిపూర్వేస్సు ఆమూలాద్భుగవన్వయైః ॥ ౯౮ ॥ వి
 శేష్యా శ్రీవాచమూఢాః సుశ్శేకున్భుం నిధాయితమ్ । కుర్యాన్ని
 రీక్షణంధూమెస్సాడం పోక్షణంతథా ॥ ౧౦౦ ॥ సేవనం పఞ్చగ
 వ్యేన సహసాస్తోత్రకేనతు । ఏకాగ్రాద్యం పవిత్రాంతం మన్తా
 గాం ప్రాక్చతుష్టయమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ పాతయేచ్చ సపుణ్యాహంబ్రా
 వ్నాశాకృత్పావశ్శాఖాః । బహ్నుచ్ఛాశాకునంసూక్తం తతోభద్రం
 యజుర్మయాః ॥ ౧౦౨ ॥ ఇడానయేతి సామజ్ఞాశాన్తామృరిన్య
 భ్యాశాః । ఈశదాశాన్తిమూరిభ్య ప్రాగాకౌప్రతిపక్షైః ॥
 ద్వాదశాక్షరమన్తైః స్వనామ్నాతుపదేపదే । నతిప్రణవగర్భణ
 ద్వేనసం దేహలక్షణమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ సవాస్తుపురుషో నామ దధిసక్ప
 స్తనాదివా । సాన్వికేహోపహారేణ ఆసౌనస్తర్పయేత్తతః ॥ ౧౦౫ ॥
 యద్యావిధ్యస్తరంభూయశ్శ్రీణుధ్వంమునిపుణ్ణవాః । సర్వదితు స
 మైర్భూగైర్నభిధాసంవిభజ్యచ ॥ ౧౦౬ ॥ సూత్రైస్సుధావలిప్తై
 శ్చ యాగాగారవసుధరామ్ । పశాశీఃపదోపేతాం కృత్యైతాం
 సంప్రయత్నతః ॥ ౧౦౭ ॥ ప్రత్యేకప్రీతివదేకుర్యాత్తత్తుర్యాంశే
 న చామ్బుజమ్ । దళాప్తకయుతంవైవ కర్ణికాకేసరాన్వితం ॥ ౧౦౮ ॥
 అగ్నేశరక్షోవాయవ్య బహిఃకోణపదేషుచ । చతుష్టయంయశ్చద్వా

వాం కేవలం తచ్చతుర్దశమ్ | ౧౦౯ | ఈశానపదపద్మాత్తు సమా
 రథ్యవ్రపూజయేత్ | బాహ్యపజ్జీఘపద్మేషు క్రమాద్దేవాసురా
 ఋషీమ్ | ౧౧౦ | వృషాచు పదపద్మేతు బ్రాహ్మణం కర్ణికాన్తరే |
 ఈశ్వరం తపనంచైవ దిటంచైవ తథాదితిమ్ | ౧౧౧ | పూర్వపత్రం
 సమారథ్య విన్యసేద్యావచు త్తరమ్ | ఏవంతస్త్రిపదాజ్జేతు పూజ
 యిత్యాతు పఞ్చకమ్ | ౧౧౨ | యిష్టస్యంద తతస్సుస్యగ్విబుధా
 నాంచ సప్తకమ్ | క్రమాత్సప్తపదస్థానాం పద్మానాం కర్ణికోపరి ||
 వాయ్వాఖ్యం చాపవత్సంచ జయేన్ద్రస్సనురీక్య యకః | రవిస్సత్యాత్మ
 దేవౌచ తతోవహ్నిపదామ్బుజే || ౧౧౪ || భూయఃపితామహం
 మధ్యే పూర్వపత్రేన్యసేద్భువమ్ | గగనంహి విభుంపూషా ద
 క్షితే పశ్యేమో త్తరే || ౧౧౫ || ఇష్టైవంకొణపద్మేషు పత్రంధంచ
 చతుష్టయమ్ | యజేద్రాక్రసకోణాన్తనుమ్బుజేవ్యథ సప్తకమ్ |
 సవిత్తాఖ్యశ్చపావినససనైస్యశ్చ గృహాక్షమః | వినస్వాధర్మదే
 వస్తు గర్భర్వాధిపతిఃస్త్పతః || ౧౧౬ || పద్మేనైర్మణికొణస్థై భూ
 యోబ్రహ్మాణమన్తరే | భృక్ష్ణాఖ్యో భృక్ష్ణరాట్ చైవ తణిపిన్దుగణా
 ధిపః || ౧౧౭ || దేవదౌవారికాఖ్యశ్చ ప్రాకృత్ప్రాకృచతుష్టయ
 మ్ | తతోఽన్యపత్రపద్మేషు దేవతాసప్తకంక్రిమాత్ || ౧౧౮ || కర్ణి
 కాన్తర్గతంన్యస్య యావద్వాయుపదావధి | ఇన్ద్రశ్చేన్ద్రీవదాఖ్య
 శ్చ సుగ్రీవఃకుసుమద్విజః || ౧౧౯ || మిత్రాఖ్యోవరుణశ్చైవ స్వసు
 రాధిపతిః పునః | వాయవ్యపదపద్మేతు మధ్యేచైవ ప్రజాపతిమ్ ||
 ప్రాకృత్పూర్వేషుచ పత్రేషు కేవశ్చాధర్మపవచ | యిన్ద్రయాధిపతి
 శ్చేవ వాగేన్ద్రీస్తదనన్తరమ్ || ౧౨౦ || సప్తకందేవతానాంచ పూ
 ర్వఃత్పూజయేత్తతః | పూర్వాఖ్యో రుద్రదాసశ్చ ముఖ్యోఽల్లక
 సోమకౌ || ౧౨౧ || ధారాధర్మమగ్నంజ్జిత్యేతద్దేవతాగణమ్ |

శ్చ సస్సురీకుతః |

పూజయిత్వా తతఃపశ్చాద్దైకకప్తింస్తు పఠింజే || ౧౨౪ || స్వనా
 మ్నావాస్తువాథంతు పశ్చాదు ద్యైకతంయజేత్ | కొణభాగస్థవత్సాం
 కేనరాధోయజేచ్ఛత్ || ౧౨౫ || ప్రణవం వాస్తువాథాయన
 మశ్చావై ప్రపూజయేత్ | పూజయిత్వా విధానేన పుష్పధూపా
 దికేనచ || ౧౨౬ || దధిక్షీరోదకేనైవ భక్ష్యేస్సఫలమూలకైః | ఇ
 స్త్వేవం విబుధవ్రాతం బాహ్యేత్వావరణేపురా || ౧౨౭ || తదంతర
 వదాబ్జానామీశకొణాదిశిషునః | యావన్నధ్యవదాబ్జంతు పూర్వ
 నన్దాప్తకేనతు || ౧౨౮ || మాతృకావర్ణభేదేన అకారాదిక్రమేణ
 తు | యావన్దకారవర్ణంతు తతోబ్జబ్జదళేషుచ || ౧౨౯ || తేనైవ
 క్రమయోగేన పూజయేద్దేవతాగణమ్ | ద్వితీయావరణేచైన అంతరి
 యేనిబోధమే || ౧౩౦ || ధాతాయాతాధ్రువిఃకాలః కామఃకర్తాజ
 యన్తకః | జీవఃప్రాణస్తరాయిజ్ఞో రవిం చ మృగయామ్యకౌ ||
 లోకనాథో విధాతావై భృగుస్తప్తా నియామకః | మనోజవశ్చక
 ల్యాణఃపర్జన్యోద్రవిణస్తతః || ౧౩౧ || స్రస్టారో విశ్వకర్షచఇత్యే
 తాఃకమలాద్భవ | దేవతాశ్చాన్తరేపూజ్యాశ్చతుర్వింశతీ సభ్యే
 యా || ౧౩౩ || ఏతేషామన్తరేభూయస్త్పితీయావరణేశ్శృణు | షో
 డశానాం తతస్సమ్యక్దేవతానాం గణంక్రమాత్ || ౧౩౪ || సము
 ద్రామాతరోద్విపా మాపానద్యశ్చ తారకాః | విశ్వేదేవాశ్చాప్స
 రసో మనవో యుషయస్తథా || ౧౩౫ || వసవో మరుతస్సిద్ధా నా
 గాస్సాధ్యా గ్రహాఃక్రమాత్ | ఇన్ద్రాది లోకపాలాంస్తు చతుర్థా
 వరణేన్యసేత్ || ౧౩౬ || తత్పాదాదాతుచేశాన్తం పంచానాం పత
 మధ్యతః | మధ్యపద్దేతుపద్మస్థం విశ్వరూపం యజేత్ప్రభుమ్ ||
 యస్త్యేవం దేవతాచక్రం వాహనాస్త్రానుయాయుభిః | సమ్యక్తం
 తిష్ఠతేదేహీ సకలస్య మహాత్మనః || ౧౩౭ || ప్రణవేనస్వనామ్నా
 చ సమస్కారయంతేనచ | ఏకైకం పూజయేద్దేవం తత్రైకైకం ద్వి

సుసునాకమృత్యుయాం ప్రదధావతః ॥ ౧౫౪ ॥ ద్వాదశశృణ్ణులవిస్తీర్ణాం
ప్రన్నానేతు చాన్నతా ॥ ద్విగుణాక సతిసామర్థ్యే నృపాణాం
హేమజాకహితా ॥ ౧౫౫ ॥ తతస్థ్యం చతురశ్రంతు ద్వాదశశృ
ణ్ణులవిస్తృతమ్ ॥ తత్ర్యంశతుల్యం బాహుభ్యాద్విచలాభృష్టంసమా
హారేత్ ॥ ౧౫౬ ॥ సంస్థాప్య విధివతుగ్మాఘాక పూర్వోక్తేన క్ర
మేణతు ॥ కమ్పుతుల్యనైకేకంవా తత్రాణ్డంత్ర్యణ్ణులూన్నతమ్ ॥
స్వజైరపి విస్తీర్ణం తస్మాతోష్టాణ్ణులస్పృతః ॥ పరితఃకర్ణవర్ణంతు శ
క్తోవాసుసతోమహాక ॥ ౧౫౭ ॥ విహితం తోషితంవాస్యా అన్త
శ్చుద్ధస్తు సాక్షుః ॥ ఏవహిసాన్తరాద్వాన్యోత్సనూలభ్యాధివా
స్యవ ॥ ౧౫౮ ॥ ఘట్టేమేదాదక్షేరత్నైస్సర్వౌషధి మయైస్తతః ॥
గ్నైర్బిజైస్స కాకావ్యేర్వచ్రమాద్యైస్తు మా క్షితైః ॥ ౧౫౯ ॥ నే
త్రవస్తే త్రిలజాకైర్భుషయేస్త్రిగ్వరైశ్చుభైః ॥ ద్వాదశశాక్షర
మస్త్రైణ పక్షకస్య సమాచారేత్ ॥ ౧౬౦ ॥ మూర్తిసంసిద్ధయే
న్యస్య ప్రణవై సద్విదాశ్చవామ్ ॥ తతశ్చాప్యైదితైర్భుజైర్బ
ల్యవైర్వివిదైర్వజేత్ ॥ ౧౬౧ ॥ శిలాస్వవంకృతైఃపశ్చాన్నిన
యేతుగ్ణాసన్నిధిమ్ ॥ సశిలం కుమ్భబృష్టంతు ఆధారేషూపరిన్య
సేత్ ॥ ౧౬౨ ॥ తదాధారశిలాంపశ్చాత్తత్రవా మణ్డపాద్భుషాః ॥
ఏవమేవచ సంస్కృత్య భావయేత్ప్రణవేనతు ॥ ౧౬౩ ॥ జ్వలన్తీం
గోసహస్రైణ ఖచి శాంసూర్యభిమ్బువత్ ॥ తతశ్చాపరాధ్యనున్త్రీం
తు సప్తరవ్య శతసఖ్యయా ॥ ౧౬౪ ॥ మధ్యేతత్రాలశంస్యస్య
పాక్షం సపరివారకమ్ ॥ నిశ్చేషశక్తిగర్భంతు వ్యావకం బ్రహ్మతత్వ
విత్ ॥ ౧౬౫ ॥ అతఃకర్ష్యే తిర్యగాభిర్వాగాద్యాభిశ్చక్తిభిః ॥
వ్రతమూర్తిసమేతాభింభిన్నాభిస్తు తత్వతః ॥ ౧౬౬ ॥ పాతయే
ద్బ్రాహ్మణాకరిత్ర ఆత్మన్యూహంతు మన్త్రీరాట్ ॥ తత్రవాత్స
సుభావాద్యత్ప్రణవాద్యన్తగన్తుజై ॥ ౧౬౭ ॥ తమర్వయిశ్చావిధి

వత్తర్పయిత్వాత్వనస్తరమ్, దిక్ఫితానాంచకుమ్భావాంచాసుదేవా
 దికాన్యసేత్ || ౧౬౮ || పూర్వవచ్చానిరుద్ధాద్యాక విచిక్ సం
 స్థాపితేషుచ | పాఠయేచ్చాతురాత్మీయ్యం సంజ్ఞామస్త్రీవతుప్తయ
 మ్ || ౧౬౯ || ప్రభవావ్యయియోగేన తతస్మాక్తంతు పారుపమ్ |
 ఋగ్వేదాకపాఠయేద్భక్త్యా యుజ్జితేత్యపరాకాయజుః || ౧౭౦ ||
 రథస్తరాఖ్యం యత్సానుసామజ్ఞాకభగవన్మయాక | సహస్రశిర
 సంచేతిమస్త్రీంచాధర్వణంతతః || ౧౭౧ || ఏకస్మిన్వా మహా
 బుద్ధే సర్వోక్తం కలశేహితమ్ | తతైవహ్యనలంకుణ్డం మధ్యమే వి
 హితంస్వయమ్ || ౧౭౨ || కింతుక్రమేణవైమన్త్రాక పాఠయేచ్చ
 యథాస్థితాక | ఏవం సంపాలిహోమంతు కృత్వా పూర్ణాన్తికం త
 తః || ౧౭౩ || మహాశక్తీనమూహస్తు పరిస్సానుర్భ్యుతకణః | అభే
 దేనచ మన్త్రాకీ మూర్తీనాం యస్థితస్ఫుటమ్ || ౧౭౪ || ససద్దై
 యశ్శిలానాంచ స్వనామ్నా ప్రణవేనతు | జ్ఞానభాసానివసతి గ
 ధానన్దబలావ్రభా || ౧౭౫ || సర్వగాబ్రహ్మవదనా ద్యౌఃకీ సత్యవి
 క్రమా | సమ్పూర్ణాచేతి కథితా శక్తయోవిశ్వధారికాః || ౧౭౬ ||
 యాశిలాకలశాధారసంజ్ఞాతాం విధినర్వగామ్ | సామగ్ధ్యశక్తిపా
 మాన్యాం నివగ్రాణాం పారమేశ్వరీమ్ || ౧౭౭ || సస్తర్పయ మూల
 మన్త్రాచప్రశీఖామన్త్రేణ లాగ్నీక | అజస్యనాభావధ్యైక మన్త్రే
 శ్చేకాయవేస్తతః || ౧౭౮ || తాదధ్యైనతు హేమాతవ్యం మ్ముఖ్య
 యైస్తుతశ్చైవహి | హోతవ్యమస్యనాగ్నీయ్యం గాయత్రీభిరతోవరైః ||
 హేమాతవ్యం బ్రాహ్మణేనసమ్యక్ ద్వాపైరుపలక్షకేః | దత్వా
 పూర్ణాం స్వయంకృత్వా ఫలస్థపార్పనంపునః || ౧౮౦ || బలిదా
 నంచభూతానాం సమాచమ్యతతోవ్రజైత్ | ప్రాసాదబ్రహ్మభూభా
 గం న్యసేత్తత్ర మహాశిలామ్ || ౧౮౧ || సంస్తరంశ్చక్రమస్త్రీంతు
 సానన్తం ప్రణవేనవే | బీజభూతం తదస్తస్థమధ్యపటరాంస్తర్క

యజేత్ || ౧౮౨ || (నిశేష మస్త్ర) బృహస్పతి నామర్ష్యాదేరనస్త్ర
 రమ్ । ద్వార దిగ్విక్షమాణంతు మధ్యేమస్త్రీఘటం న్యసేత్ ||)
 స్వదిక్ష్యవ్యాసకావస్థాన్వైస్వేష్టేమన్వైస్త్రివివేశయేత్ । త
 తస్స్వశక్తిపాషాణే రైకైకం స్థగయేష్టుటమ్ || ౧౮౩ || పూర
 యేదస్త్రమస్త్రీణ ఘటానామస్తరంతతిః । మృదు మృదావలు
 కాభిస్తు సుధనూచలసిద్ధయే || ౧౮౪ || సంకేప్త్య నేత్రవస్త్రైస్తు
 ముగ్వేదాపాఠయే త్తతిః । ఆత్వాహర్షతి సూక్తంతు ప్రతిష్ఠా సా
 మసామగ్దా || ౧౮౫ || ద్వాదశాక్షరసంయుక్తం బలమస్త్రీంఘ
 నకపుః । వక్తివ్యం బ్రహ్మనిష్ఠైస్తు ప్రణవాస్తంసుభావితైః || ౧౮౬ ||
 తదేకతనుతాంయూతం సంస్కరేత్ప్రీణవేనతు । మూర్త్యాదిశక్తిని
 స్థంయన్నమరూపక్రియాత్మకమ్ || ౧౮౭ || ద్వాదశాక్షరమస్త్రీ
 ణ ధూయస్సహృదయస్థమైః । ఋమస్త్రాగ్రాధ్యంఖమూర్తింతు సం
 స్కరేత్తైజసాన్నిధిమ్ || ౧౮౮ || తతస్త్రోమ్భగవద్భ్రోగ్నేహఠయే
 త్పిఞ్చగాత్రకాఠ । అగ్చామితేఽఋగ్వేదానరాప్రామచ తద్వి
 ఠః || ౧౮౯ || తతఃపగ్గృహీతేతు త్రైత్రై దేవగృహీయకే । ద్వా
 దశాక్షులమానంఘుదిగ్విక్ష్యవ్యక్తంన్యసేత్ || ౧౯౦ || ప్నాపితం
 పూజితంసమ్యక్ శిష్యాణాం శుభలక్షణమ్ । తదస్త్రస్సన్నిరోధవోఽ
 బుద్ధిధర్మగుణఃక్రమాత్ || ౧౯౧ || ధర్మాద్యాశ్చోగ్నికొణాత్తు యా
 వదీశవదంపునః । ప్రాగాదాపుత్తరాస్తంచ అధర్మాద్యం చతుష్ట
 యమ్ || ౧౯౨ || శిలానామస్త్రేభూమా పట్రంపట్రం క్రమేణ
 తు । న్యస్తవ్యం పూర్వవణ్ణాచ్చ వణ్ణానాం సావసానకమ్ || ౧౯౩ ||
 శబ్దబ్రహ్మనువిధాంచ కృత్వైవం బుద్ధివాగురామ్ । సూత్రభూతాం
 న్యసేత్సమ్యక్ప్రసాదతలసంస్థితమ్ || ౧౯౪ || న్యసేత్ప్రీణ
 గభిత్వ్యం తత్రైవహిశిలాష్టకమ్ । తాసుసంరూఢయేత్సమ్యక్ప్రీ

* తత్రాగ్రాధ్యంఖమూర్తికాంతు సంయుజే

సుక్తాంస్తు దిగీశ్వరాః ॥ ౧౯౫ ॥ చక్రం తదన్తఃసూమీపాం భ్రాను
 ద్యహ్నిస్ఫులిక్లవత్ । త్వాద్దేవ చిన్తయేద్వ్యాప్తం భూభాగంచాచరా
 నీయకమ్ ॥ ౧౯౬ ॥ ఆభోగం తదథశ్శేషం తమాద్ధ్యక్షనేశ్వరమ్ ।
 బహిఃప్రాచరణభిత్తీనాం సాస్త్రం సపరివారకమ్ ॥ ౧౯౭ ॥ ప్రా
 గాదావేశకోణాన్తమిన్ద్రాద్యంచాప్తకన్యసేత్ । తథావిధేషూపలే
 షు అన్తర్భూమిగతేషుచ ॥ ౧౯౮ ॥ తస్యైవామూర్పయితౌతు
 ఋస్వేగాఃపాతయేత్తః । క్షీబానవిద్వానిశివైయేదేవాస్తుయజు
 ర్మయాః ॥ ౧౯౯ ॥ దేవవ్రతంచ సామజ్ఞాః ప్రపితౌభ్యశ్శన్తరంత
 తః । స్థిత్యాగ్రతోనున్త్రీమూర్దేరధ్వన్యప్తినునుస్పరేత్ ॥ ౨౦౦ ॥
 బీజతశ్చాచురీభూతా పురస్తాద్వ్యక్తిమేతపా । ప్రాసాదపీఠప
 ర్యన్తం కున్భాధాగోపలాస్తువై ॥ ౨౦౧ ॥ భువనాద్వాయథావిష్టో
 ధావనీయస్తుసర్వదా । గర్భాచ్ఛ్రాంత్యాసాధిరాయాదాధ్యానం
 విలూకయేత్ ॥ ౨౦౨ ॥ మన్తాధ్యానశుకనాసాన్తం తత్పాధ్యా
 నేదెకావధి । కాలాధ్యానీతుగల్గాన్తంచ నన్దాధ్యానై తమాధ్యసః ।
 సమీకృత్య పుగాసర్వం ప్రాసాదం ॥ ప్రారభేత్తః । ప్రాసాద
 స్తైర్యసింధ్యర్థం దేవసాన్నిధ్యసిద్ధయే ॥ ౨౦౩ ॥ సర్వదోషప్రశాన్త్య
 ధ్యం సర్వసమ్పత్తిసిద్ధయే । గర్భవ్యాసంపురాకుర్యాత్కర్పకేహీ
 యథావిధి ॥ ౨౦౪ ॥ రత్నైర్లొహేస్తథాబీజైఃకన్దైర్నుద్యేష్య పూరి
 తామ్ । సావర్ణింరాజతీంవాభ తామ్రీజాంవాస్వశక్తితః ॥ ౨౦౫ ॥
 సవగర్తసమాయుక్తాం మజ్జిలాషాంసాపిధానకామ్ । సంప్రీత్యచా
 స్త్రతోయేన వస్త్రీయైస్సేన వేష్టయేత్ ॥ ౨౦౬ ॥ ధాన్యకాశో
 తువిన్యస్య మూలనున్త్రీణదేశికః । అర్ఘ్యగంధాదినాభ్యర్చ్యకుణ్డే
 వాస్థణ్డీలెపివా ॥ ౨౦౭ ॥ * దేవనుభ్యర్చ్యవిధివత్సమిద్భిస్సప్తకా
 క్రమాత్ । హుత్వా పూర్ణాపలుతంపశ్చాదాచార్యస్సముపాపితి ।

శ్రీలక్ష్మణజాన్తంచ ॥ ప్రాహారేత్తః * మూవాహ్య

శుభ్రవస్తోత్రరియశ్చ భూవశ్రేరపిభూషితః । గర్భమాల్యాలజ్జు
తాక్తో రాత్రోలగ్నే సుశోభనే ॥ ౨౦౦ ॥ భాజనం తత్సయాహ
య వేదఘోషే శ్చ ముక్తలేః । వాద్యఘోషైశ్చ సహితః కృత్యా
గేహం ప్రదక్షిణమ్ ॥ ౨౦౧ ॥ ప్రవిశ్య గర్భభూభాగం తత్ర ద్వారస్య
దక్షిణే । కృతంశ్చ భ్రం పఞ్చ గజ్వేస్సెచయి త్వాసమ న్తతః ॥ ౨౦౨ ॥
తత్ర భూమింతు చాద్భ్యుద్దేస్సమభ్యర్ప్య తతస్తుతామ్ । పరిచిన్త్య
యితుస్సాన్వితానాన్తానంచ హరింస్మరన్ ॥ ౨౦౩ ॥ సర్వభూతథ
రేకానై పర్వణైస్తనమజ్ఞితే । సముద్రపరిధానీయే దేవిగర్భం సమా
శ్రయ ॥ ౨౦౪ ॥ ఇమ్యక్త్వా భాజనంశ్చ భై నిధాయ సుధయాత
సః । దుగ్ధీకృత్యశ్చ తస్మిన్ భ్రం మృదాపూర్య సమన్తతః ॥ ౨౦౫ ॥
త్రివతుపఞ్చ గాత్రం వారత్రాంకుర్యాన్మనీశ్వరాః । గర్భన్యాస
స్వయంవిప్రా దేవిధామోశ్చ వృద్ధిదః ॥ ౨౦౬ ॥ అకృతే గ
ర్భపన్యాసే ప్రశ్యానాయోనుహోన్ప్రృతః । తస్మాత్సర్వప్రయత్నే
న గర్భన్యాసం సమాచరేత్ ॥ ౨౦౭ ॥ ప్రాసాదస్యాభ్యంత్ర్యా
మిలక్షణం మునిపుణ్డవాః । తలాదూనాధికాచ్యైవ సాక్షులైరువి
త్రైకిలైః ॥ ౨౦౮ ॥ ద్విద్వారశకిరం యావత్తలెనానాధికేనతు ।
శుభాయ సిద్ధయే సిద్ధిగర్భగేహగృహస్యచ ॥ ౨౦౯ ॥ కృత్వాత్మ
త్రాస్థులనాంచ కి గాణం వా ఘనంపురా । త్యజేన్ద్రధితస్సమ్య
గ్యచ్ఛేషం తద్విచార్యచ ॥ ౨౧౦ ॥ ఏకాద్యష్టనపర్యన్తా ధ్వజ
ఘనుమ్మగేశ్వరాః । శ్వాచగౌఖరమాతక్లవాయుపాస్తు చతుశ్చ
భాః ॥ ౨౧౧ ॥ ఏకత్రివంశసప్తాఖ్యా స్సర్వత్రైవిధీయతే । ఏవ
మన్తగ్భ్రమీజ్జేవ సహభిత్తిగణెనతు ॥ ౨౧౨ ॥ గర్భద్విగుణవిస్త
ద్ధం క్షేత్రం దేవిగృహస్యచ । మర్దిరేత్సేకభిత్తీయే క్షేత్రమానంది
నీయతే ॥ ౨౧౩ ॥ గర్భోక్తం తత్త్రిభాగేన యుక్తం యుక్తేనవన్తక
నా । తత్రాపి హస్తీసమృద్ధ్యాతు ఆయుశ్చిం విచారయేత్ ॥ ౨౧౪ ॥

ఏవం నిర్ణయతీకంచ భాగవీతం వివర్ణితమ్ । ప్రాసాద క్షేత్రమానంచ
 తద్వ్యక్తమవధారయ ॥ ౨౨౫ ॥ పద్మాగేనాథపాదేన త్రధాగేనో
 భయాత్మికా । రథకార్యం చతుర్దిక్షు తస్పంచాశ్రేస్తువైస్త్రిభిః ।
 తృతీయాంశేనవైమధ్యే నిర్ణయస్తుఽధీయతే । కొణాతోగ్రాణాత్తువై
 శేషం భాగంభాగం ప్రవేశయేత్ ॥ ౨౨౬ ॥ ఉచ్చం గర్భసమం
 పీతం తత్పీతేన దధేనవా । పీతోక్తాలయపీతస్య తక్ష్మస్థిశ్యంశకల్ప
 నా ॥ ౨౨౭ ॥ చతుర్దిక్షువిధేనోవై బహుధానస్తపూర్వికా । ఆ
 ఛోచ్చాయీతువైక్షేత్రాత్త్రికొణంనన్దిరస్యచ ॥ ౨౨౮ ॥ కు
 ర్వాద్యవ్యర్థగుణంచైవ ద్విగుణంవా యథేచ్ఛయా । ద్విరేకా దశ
 ధాకుర్వాత్తంచభాగైస్సనుంపురా ॥ ౨౨౯ ॥ ఏదేయం పీతవత్ప
 శ్వాదేశాంశేన మసూరకమ్ । తమాద్వై విహితాజ్ఞా గర్భమానే
 నచోన్నతా ॥ ౨౩౦ ॥ భవోపకరణీయాభిర్దైవతాభిరలబ్యతా ।
 జ్ఞాయామంశయుక్తేన ఉపయానాశిశేనవై ॥ ౨౩౧ ॥ కార్యం
 శిఖరపీతంతు పూర్వదక్షిణలక్షితమ్ । కిస్తుప్రవేశనీయాసా తత్రచా
 గ్దాంశసంమితౌ ॥ ౨౩౨ ॥ శిఖరంచాత్రవిహితం భూమికా నవకాన్వి
 తమ్ । సంకోచ్య తత్పుగాసూత్రమాదాయోన్నతసంమితమ్ ॥ ౨౩౩ ॥
 ఏతస్మాదేకవర్ణాత్తు జ్ఞోర్ధ్వయాశ్చ్రీపార్యచ । సంస్పృశేద్విభి
 రంపీతమజ్జాసా తన్నిరౌధ్యచ ॥ ౨౩౪ ॥ చ్రీసాదాద్భూతాద్య
 త్రిభూధాగెత్వనులేక్షణ । కర్ణాదూర్ధ్వం నయేత్సుత్రం లాంచ్య
 మానం క్రమేణతు ॥ ౨౩౫ ॥ శిఖరోన్నతవర్ణస్తం చతుర్దిక్ష్యేవమే
 వహి । వర్ణపేల్లాశ్చ్యమానంతు కర్ణాత్కర్ణం మహామతే ॥ ౨౩౬ ॥
 యావత్కముదపత్రాధౌ సాస్యాద్విభిరమజ్జరీ । ఏవమాలెఖ్యద్వ
 స్త్వాత్తు సచ్ఛూద్యాస్తంతుపాతతః ॥ ౨౩౭ ॥ భూమికాణ్డప్రసిధ్య
 త్ దశయాపునః । ఉపరిష్టాత్తు భాగేన భవేదామల
 పారకమ్ ॥ ౨౩౮ ॥ ధూమయోభాగమానాస్తు తతస్తాసాం సమా

చరణే । క్షయవృద్ధ్యావిధానంతు తద్విరహాంశనమితమ్ ॥౨౦॥
 బిన్నా పీఠరచనా తానుకార్యాయధాస్థితా । నచక్రైర్వివిదైఃప
 ద్దేఃప్రాకుర్భావైస్తుచాఖిలైః ॥ ౨౦౧ ॥ సర్వేకాలాభిచై
 ద్భూతైర్గుణైఃపీఠరసస్థితైః । నవాంశేనోద్వభాగాత్తు స్వపాదేన
 వినిర్గమమ్ ॥ ౨౦౨ ॥ ఉష్ణీషమూర్ధ్వభూమేస్తు కార్యవైరచనోష్ణీ
 గమ్ । శిష్టంకృత్వా త్రిధాపీఠమణ్డవైకేనపూర్వవత్ ॥ ౨౦౩ ॥ ద్వి
 తీయేన తనకణ్డం తృతీయేనోద్వగేనతు । సుసమంశ్రీయుతంకుర్యా
 దణ్డంధాత్రేఫలాణ్డవత్ ॥ ౨౦౪ ॥ ననోష్ణీషకంకృత్వా చతుర్భుజై
 దివాభ్రమమ్ । త్రిభాగపృథుభాగేన సస్తమ్భాహ్వానకేవలా ॥
 ఉన్నతాశిఖరాధేన సాప్యతృలదళోపమా । కార్యాశిఖరపీఠోద్వై
 దివ్యకర్మవిభూషితా ॥ ౨౦౫ ॥ తతశ్శుభతరంకుర్యాన్వణ్డపంస్తమ్భ
 పంయుతమ్ । భూషితంవిహగైస్త్రీణ బలిమణ్డలకేనతు ॥ ౨౦౬ ॥ చ
 తుర్ద్వారే తథాదిక్షు విధేయంమణ్డపత్రయమ్ । ప్రవేశత్త్రితయో
 శేతం మణ్డపెనణ్డపంభవేత్ ॥ ౨౦౭ ॥ కుర్యాన్వణ్డపముక్తంవా
 యథాభినునిర్గమమ్ । రథోపరథశాద్యంతు తేహంగరాభిద్విధీయ
 తే ॥ ౨౦౮ ॥ నిర్వాసాదశమాంశేన ద్వాదశాంశేనలాజ్జలీణ । అ
 థవా షోడశాంశేన తేకార్యా నేమివత్పునః ॥ ౨౦౯ ॥ చతుర్దిగ్వి
 క్షసంలిప్తాఃపీఠకర్మవిభూషితాః । శిఖరస్య చతుర్దిక్షు పీఠోపరిస
 మావయేత్ ॥ ౨౧౦ ॥ సమంరథకయక్త్యాతు నాసికామజ్జరీ గణ
 మ్ । మధ్యకేశచతుర్దిక్షు కుర్యాద్ద్వారగణంసమమ్ ॥ ౨౧౧ ॥ త్రివ
 తుఃపశ్చిమద్భాగే తతోగరాభిద్విధీయతే । ద్విగుణంచాన్నతత్వే
 న త్రివశ్చనవశాఖిక్ ॥ ౨౧౨ ॥ యుక్తంద్వాస్థద్వయేనైవ కు
 మ్పేథదశనైస్తువా । విధివత్ స్థాపనంతస్య మస్త్రీపూర్వం సమా
 చరేత్ ॥ ౨౧౩ ॥ సంపాద్య మూలమస్త్రీణ సంపూజ్యాద్వైది
 నాహ్వాదా । కాళామూలగళాంకుర్యాద్ధాతురత్నమయీం స్థితిం ॥

సర్వార్థమయంబు స్త్రీం సన్నిరోధ్యహి తత్రచ | జ్ఞానక్రియాత్మ
 కంధ్యాత్వా శిఖానువైశ్రాంత్యాత్మమ్ || ౨౫౬ || దక్షిణోత్తరభా
 గాభ్యాం శాఖాయుగ్మంతు విన్యసేత్ | హృత్పైశ్చైవ తమాక్ష్ణే
 తు రుద్ధాద్యపరమేశ్వరమ్ || ౨౫౭ || సన్నిధీకృత్యనంపూజ్య గ
 గనస్థేః సుమమ్పరే | ద్వివిధం ధాతుజాలంతు రత్నం సిద్ధార్థకా
 తలాత్ || ౨౫౮ || చన్దనాద్యాహిగఢాయే క్షీరం దధిస్ఫుతం మ
 ధు | శాలయస్పర్శవీచాని సర్వాషఫ్యస్పవీచాః || ౨౫౯ || కృ
 త్వానేత్రేణ నెత్రేణా ద్వారోద్ధ్వే పిని వెశ్యతాత్ | దృశ్యంభా గా
 త్తయేచైవ త్వదృశ్యో మోక్షసిద్ధయే || ౨౬౦ || చతుష్పాస్సకలా
 భర్తృప్రమాద్వే సన్నిరోధ్యచ | చత్వారిశ్చక్రాత్తియ త్పాతయేత్స
 జ్ఞాయాంస్తతః || ౨౬౧ || కర్మచూడామచయంకృత్వా పూజ్ఞాం
 మూలేనపాతయేత్ | పతద్భిషా ప్రతిస్థానాత్పాత్రిగ్వశ్చక్రాశ్చ
 మాచరేత్ || ౨౬౨ || స్థిత్యపేక్షావశేనైవహ్యలయస్యశువై వి
 భోః | అన్తభువనంనామ సర్వకామాపవర్గదమ్ || ౨౬౩ || చతు
 స్ప్రకారమైవంహి ప్రాసాదం విద్ధిపీఠపత్ | రచనా సన్నివేశోష్ఠ
 భేదేనానేకధాతథా || ౨౬౪ || పతత్రీశ మృగేస్త్రైస్తు నిధిభూతో
 పమైర్ఘటైః | శక్త్యపకాజ్జితాభిస్తు సోపానపదపక్ష్యాభిః || ౨౬౫ ||
 యుక్తం ద్వారవశేనైవ తథాపీఠపశాన్తువై | విస్తారః ప్రతిదిక్ సప్త
 స్వరుణస్యపిఠీయతే || ౨౬౬ || గర్భోద్ధృత్యైత్ర సంజ్ఞో వా జగతీక
 న్యలాక్ష్మణీ | జ్ఞేయస్సజగతీకస్య తన్మానేనాపిసర్వదిక్ || ౨౬౭ ||
 ఏభ్యఃపాదాదికంకుర్యాత్పాదాద్యంశోష్ణి శంతువై | బద్ధాచా
 యతనానాం చ సంఘితశ్చాన్తనేపరా || ౨౬౮ || చతురాయతనం
 విద్ధిప్రాసాదైర్దిక్రీయస్థితైః | ఆద్యైననహకోణస్థేస్త్రవంశాయ
 తపంస్పృశమ్ || ౨౬౯ || విజ్ఞేయమహాయతనం త్రభిరవైస్తు దిగ్
 తైః | వినామధ్యస్థితేనైవ దిగ్తైస్తు ద్విభిర్ద్విభిః || ౨౭౦ || తద్దశా

యతనస్తైన యుక్తమేకాధికంభవేత్ । ప్రతాళీ పక్షగనైవ ప్రా
 సాదద్వితయేనతు ॥ ౨౭౦ ॥ ద్వాదశాయతనంవిద్ధిసహమధ్యస్థితే
 నతు । తదేవాధికసంజ్ఞంతు అతోన్యోనస్తసంజ్ఞికః ॥ ౨౭౧ ॥ పర
 స్పరముఖాపూర్వాత్ప్రసాదా ద్వారదేశసా । ప్రాసాదాభిముఖా
 ద్భైవ దిక్త్రయేవస్థితాస్తుయే ॥ ౨౭౩ ॥ కొణస్థాభ్యాంచ సాం
 ముఖ్యం ద్వాభ్యాంచద్వాభ్యాంచ విధీయతే । ద్వాభ్యాంచాభిముఖా
 భ్యాంచు కుర్యాదుదితదిజ్ఞుఖమ్ ॥ ౨౭౪ ॥ ద్వాపరస్పరవక్త్రా
 తు కొణదేశసమాశ్చయే । ద్వారాద్యనస్తాయితనే ప్రాసాదానాం
 గుహామతే ॥ ౨౭౫ ॥ యథాభిముతదిక్ష్టానికర్తవ్యాన్యవిశేషా
 యా । సతత్రతేహం భవతి వేదదోషవరస్పరమ్ ॥ ౨౭౬ ॥ అజ్ఞ
 భావగతత్వాద్వప్రధానాయితనస్రవై । అర్ధైనచక్రభాగైన హితః
 సాదేనచాన్యనాత్ ॥ ౨౭౭ ॥ పరణ్డకస్యచోచ్చాయస్తద్విస్తార
 స్తథోచ్చతేః । యద్వపీతొపనుంతు గ్యాత్ శ్లఙ్ఘంసోష్ఠీషమేవచా ॥
 యుక్తకోటిగణేనాథ నానాదేవాస్తగేనతు । యదేకాయితనంచై
 సత్సాక్షనం తన్నహామతే ॥ ౨౭౮ ॥ యుక్తంలఘుపరణ్డైన కేవలం
 నాపరణ్డకమ్ । యదాద్వాయితనాద్యంచ ద్వాదశాయితనాన్తిను
 మ్ ॥ ౨౮౦ ॥ ఏకదిగ్విక్షుమాణంచ చతురశ్రాయితేజ్ఞనే । వృత్తా
 యితేవావితతే ప్రాసాదేచోక్తలక్షణే ॥ ౨౮౧ ॥ యస్మాద్దేవాల
 యానాంచ అజ్ఞనానాం విశేషణః । చతురశ్రాదిపీతానాం నిత్యమే
 వ మహామతే ॥ ౨౮౨ ॥ అన్యోన్యానుగతస్వంతు హితంవాపేక్షి
 కంతువై । భూమిభాగవశేనైవ తథైవారాప్యశేనతు ॥ ౨౮౩ ॥ నా
 నాఫలవశేనాపితథాశోభావశేనచ । క్షిభూభాగశ్చతురశ్రాత్తు చతు
 రశ్రాయితాద్యనమ్ ॥ ౨౮౪ ॥ వర్తుభాతస్సర్వకామాప్తిర్నివృత్తిస్తు
 గదాయితాత్ । దృష్టాదృష్టఫలైర్నానాం లోకాస్తు మహాదాదయః ॥

యచ్చన్తి వైష్ణవంస్థానమారోగ్యం భూతిముత్తమమ్ । వైష్ణవానా
 మకామానాం చ్యుతైరస్తే పరంపదమ్ ॥ ౨౦౬ ॥ మునయః —
 ప్రాసాదలక్షణమిదం శ్రుతంశ్వేత్తామునీశ్వర । తస్య సంస్థాపనవి
 ధిం విస్తరేణ ప్రకాశయ ॥ ౨౦౭ ॥ నారదః — ప్రాసాదాదిప్రతి
 స్థానాం శృణుశ్శ్చం విధిముత్తమమ్ । ప్రాసాదస్యాగ్రతఃకృత్వా
 పూర్వనద్యాగమణ్ణనమ్ ॥ ౨౦౮ ॥ సర్వోపకరణైర్భుక్తం సర్వల
 క్షణసంయుతమ్ । ప్రాసాదస్యాపిపరితఃకుర్యాత్కుణ్డాప్తకగురుః॥
 సామగ్ర్యోదేరభావేతు ప్రాసాదాగ్రప్రకల్పితే । యాగవర్ణప
 భూభాగే కుణ్డమేకం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౨౦౯ ॥ సనుస్తమూర్తిపీయం
 చ హోమం తత్రైవ కల్పయేత్ । ప్రాసాదస్థాపనాం మృత్యుశ్చ
 యే పశ్యవేపివా ॥ ౨౧౦ ॥ దినసెన్నిబుకారోపం యథావిధి
 నమాచరేత్ । వైలాభంపూర్వనతుకవృత్తిత్వా ధాతుమయం
 తువా ॥ ౨౧౧ ॥ తద్విగోళకమానేన మస్త్రీవిశ్చేన్నవైసహ । గు
 హ్యేనృప్తిదినేయాగవర్ణపేహ్యుక్తలక్షణే ॥ ౨౧౨ ॥ అధినా
 స్య యథాన్యాయం సర్వోపకరణాన్విసమ్ । స్నానాద్యగుణలం
 తాభ్యామాపాద్యవ యథావిధి ॥ ౨౧౩ ॥ తస్మిన్రత్నని సంయు
 క్తే బిహ్బంకుమౌఘ నివేశ్యచ । వస్త్రీరాభరణేషుప్రేవచన్మం
 కృత్వాఘృతపుష్పవత్ ॥ ౨౧౪ ॥ శనైఃప్రాసాదపర్యజగమగు
 హేన్మూర్తిపైససహ । తత్రప్రాక్తాడవాదీంస్తు కుర్యాత్సక్తాశనాది
 కా ॥ ౨౧౫ ॥ ఆచరేద్రతనవిన్యాసం సర్వంవా వాహనోదితమ్ ।
 నివేశనియమిత్యేవ బిహ్బం కుంభసమన్వితమ్ ॥ ౨౧౬ ॥ హృదా
 ద్యస్తనిరుద్ధేన మూలమన్త్రైణలాజ్జలీణ । తత్రాద్యమనుస్థానమే
 కంకృత్వావరాన్విసమ్ ॥ ౨౧౭ ॥ సామాన్యలక్షణంవశ్చూర్ప
 ర్నొక్తంవై కలాన్తకమ్ । సంపూజ్య వానసాచాచ్యవ్య సుభయాన్య
 క్తతాంనయేత్ ॥ ౨౧౮ ॥ రతఃపిండం రమాశ్చైవ పాణ్డంకుర్యాద్య

ధోదితమ్ । ప్రాసాదం స్నాపయత్పశ్చాద్విష్ణుస్సిద్ధార్థకాదిభిః ॥
 సుధామయంచేత్ప్రాసాదం దర్పణే స్నాననూచరేత్ । నమాల
 భ్యార్చయిత్పాచ స్రగాద్యైర్కణ్డయే త్తతః ॥ ౩౦౦ ॥ ప్రాసాదపట్టి
 కాయాంతు పశ్చిమింశతి తస్తుభిః । బద్ధాతు కౌతుకంపశ్చాతుగ్ర
 ర్భ్యాచ్ఛాఘ్నాధివాసనమ్ ॥ ౩౦౧ ॥ స్నానం దర్పణేకుర్యాత్ప్రా
 గ్మస్తేశికస్తతః । ప్రాసాదస్య చతుర్దిక్కు మూర్తయఃకల్పితా
 యిది ॥ ౩౦౩ ॥ తెషాం నెత్రాణి దోస్తీల్య యథావిధిమనీశ్వరాః ।
 సర్వసున్యవ్యథాయోగం వక్ష్యమాణేన వస్తానా ॥ ౩౦౪ ॥ ప్రా
 సాదస్యాపి కుర్వీత కూర్పద్వారాధివాసయేత్ । ప్రాసాదస్యాగ్ర
 పర్యంతం కుమ్భధారోపలాత్తువై ॥ ౩౦౫ ॥ లోకాధ్వశ్శ్చ దే
 వానాం న్యాసంప్రాగ్మన్వనూచరేత్ । దిజ్జూర్తీనాం తథాశ్చే
 షు మూలనన్ద్రావకాన్న్యసేత్ ॥ ౩౦౬ ॥ కలశేమణ్డలైచైవ ప్రా
 సాదస్థానమర్చయేత్ । ప్రాసాదపరితస్కల్పకణ్డైర్వగ్నింయథా
 విధి ॥ ౩౦౭ ॥ సంస్కృత్యై వాసుదేవాదీన్ ప్రథవ్యాప్యయయోగ
 ణః । సస్తవ్యయేవ్యథాశాస్త్రం యద్వా తత్పురతస్థితే ॥ ౩౦౮ ॥
 కుణ్డేతు సకలంహోమమాచార్యస్త్వయమాచరేత్ । మన్ద్రాంశ్చ
 పాతయేద్విప్రాం స్తగ్విధిసాం నయేత్తువై ॥ ౩౦౯ ॥ సంరోధ్యచ
 త్తనున్ద్రాంతు త్తతః ప్రాసాదాధివాసయమ్ । పూర్ణాన్తమఖిలం కృ
 త్వా విధినా నేనవైపునః ॥ ౩౧౦ ॥ కుమరోహ శేఖరైశ్చ పాపయే
 త్సాగుగాంస్తువై । చక్రమామలసారస్య మధ్యతస్సన్నివేశయేత్ ॥
 యథాభిమతరూపంతు దిగ్విక్రమంవామ్బరాననమ్ । స్వశక్తివర్ణద
 ణ్డం చణ్డమార్తాణ్డభాస్వరమ్ ॥ ౩౧౧ ॥ చక్రమన్ద్రాన్యసేత్
 త్కాన్తాన్తానం పురోదితమ్ । గత్యాగతిప్రయోగేన ప్రాక్ప్రా
 మేయజ్జలకణమ్ ॥ ౩౧౩ ॥ నాన్యథావత్పురాజ్ఞాత్వా ద్రవ్యమూ
 ర్తిగతంభుమ్ । కుర్యాత్తతోభ్యసన్ధానం నాన్యథాతు మహామ

తె | ౩౧౪ | అమలం శాస్త్రసంజ్ఞంవై తథా శాస్త్రోదితోదితమ్ |
 ఏకమేవహి తన్నూత్రిం యచ్చక్రం జేత్తితత్వతః || ౩౧౫ || సోప్సా
 సంపారచక్రేతు వగ్దాశ్రమనివాసినామ్ | సర్వధర్మరతానాంచ చ
 క్రవర్తిత్వనూపుయాత్ || ౩౧౬ || యచ్చబ్రహ్మనూర్దైవ్యేణ
 సిద్ధమాక్షం నిరాశ్రయమ్ | అన్తర్ప్రసాఫ్థం సర్వేషాం మోక్షదంచా
 మలంస్మృతమ్ || ౩౧౭ || క్షతీగగనతుల్యంయశ్చహస్రాదిత్యసన్ని
 భమ్ | నిగజ్ఞంతీక్షణధారంవై తచ్చాన్తాఖ్యంహి యోగదమ్ || ౩౧౮ ||
 యశ్చువానాజ్ఞాభావేన స్వాతన్త్ర్యాగ్నీస్వయమేవహి | సర్వదిక్ప
 స్థితాంకృత్వా స్వాత్యైద్యైర్యాభివర్తతే || ౩౧౯ || ఈషద్వలభ
 యన్నాభేరరాణామన్తరేఖవత్ | శాస్త్రోదితంచ తద్విద్ధి చక్రమిచ్చా
 ఫలప్రదమ్ || ౩౨౦ || యచ్చాన్తమూర్తౌ సమృద్ధం సర్వం కృత్వాన
 శిష్టతే | ప్రవర్తం నాభిపూర్వంతు ఉదితాఖ్యంతు చక్రరాట్ ||
 తస్మిన్నారాధితోమన్త్రీస్తద్వైసంపూజితంస్మృతమ్ | జప్తం సన్త
 ద్పితంభక్త్యా సర్వేషాం సర్వముచభి || ౩౨౧ || ఏవంచాభినుతం
 చక్రం సర్వవిఘ్నక్షయంకరమ్ | ప్రతిష్ఠాప్య సనుభవీర్ష్య తతోఽ
 శ్రుం సనునన్తరమ్ || ౩౨౩ || త్రియంశేన శిఖాదుచ్ఛం ఖగరా
 ట్ పరిభూషితమ్ | సంస్కృత్య ధ్వజజ్ఞాంచ శిఖామన్త్రేణ విన్య
 సేత్ || ౩౨౪ || తతోవివిధవర్ణంచ కిఞ్చి నీగణభూషితమ్ | ధ్వజా
 గ్రశిఖరాగ్రంతు యత్తద్ద్విగుక్త్యుక్తిమ్ || ౩౨౫ || దేష్ట్యైర్దేవ
 దశమాంశేన ద్వివనాంశేనవా తతమ్ | కృత్వాస్త్రీ సన్నిధితస్మిన్
 లాఞ్చనాఖ్యే పురావతే || ౩౨౬ || నివేశ్య ధ్వజదణ్డాగ్రే గన్ధా
 ద్యైరర్పయే త్తతః | సుధామయాదివిమ్బానాం స్థాపనే మునిపుణ్ణ
 వాః || ౩౨౭ || విమ్బప్రాసాదయోర్విప్రాయుగపత్ స్థాపనంభ
 వేత్ | ప్రాసాదస్యప్రతిష్ఠేగ్ధం సమాపాతీగ్రితానుయా || ౩౨౮ ||
 మున్యపాదిప్రతిష్ఠాంచ శ్రేణుధ్వం మునిపుణ్ణవాః | ప్రథమం జ్ఞాన్

చాగ్ర్యం తత్రైవాస్థానమణ్ణపమ్ || ౩౨౯ || ప్రాకారం పంచనావాసం
 గౌళాగారామ్బరాస్పదే । పుష్పపానీయశాలాంచ తథావై యా
 గనుణ్ణపమ్ || ౩౩౦ || ధాన్యాగారాదికంసర్వం సక్షాశ్య బహు
 భిక్షలైః । పర్యగ్నీకరణంచైవ మార్జనోల్లేపనాదికమ్ || ౩౩౧ || కా
 రియిత్యాద్విజవలైర్లవ్యైస్సంప్రోక్ష్య సజ్జుభిః । వితానాద్యైరల
 జ్ఞాశ్య మణ్ణపాదీన్ విశేషతః || ౩౩౨ || ప్రధూపయిత్యాఽగరుభిర్ద్రీ
 పానారోప్య సర్వతః । సుధామాణ్డైరలజ్ఞాత్య అక్షతాన్నికైరెఘ్న
 వి || ౩౩౩ || పుణ్యాహం వాచయిత్యాతు వాస్తుపూరుషమర్చయే
 త్ । ధాన్యపీఠం ప్రకల్ప్యాక కుమ్భం తత్రసలక్షణమ్ || ౩౩౪ ||
 సోపకుమ్భంసకరకం న్యస్యప్రాగ్న్వశ్యలక్షణమ్ । తత్రదేవంసమభ్య
 ర్చ్య సాక్షం సపరివారకమ్ || ౩౩౫ || కుణ్డేవాస్థణ్డీలెవాపి ప్రతిష్ఠా
 ప్త్యాసలంతః । తత్రదేవంతు సన్తర్ప్య పూర్ణాన్తందేశికౌత్తమః ||
 సుముహూర్తేషు సంప్రాప్తై ప్రోక్షయేత్కుమ్భతోయతః । సర్వత్ర
 మూలనున్ద్రేణ దేశికోమన్ద్రీవిత్తమః || ౩౩౬ || ఇత్యేవం మణ్ణ
 పాదీనాం ప్రతిష్ఠాపిధిరీరణః । మణ్ణపాది ప్రతిష్ఠాయాం గొపురస్థా
 పనేతథా || ౩౩౭ || యోపరిగ్రహపూర్వంతు గర్భన్యాసం సమా
 చరేత్ । గర్భంతు మణ్ణపాదీనామగ్నికోణేతువిన్యసేత్ || ౩౩౮ ||
 గొపురస్యభవేద్యామ్యే గర్భన్యాసోమునీశ్వరాః । గొపురస్యత్ర
 తీస్థాంతు కుర్యాత్ప్రసాదవచ్చుభః || ౩౪౦ || తత్రవై దేవతా
 న్యాసే విశేషఃకథ్యతేఽథునా । శాఖామూలాదిషు యజ్జేచ్ఛక్రా
 ద్యాన్ధర్మపశ్చిమాన్ || ౩౪౧ || కవాటద్వితయేపూజ్యౌ కాలా
 గ్నిర్వరుణస్తథా । న్యసేజ్జ్ఞాసమూహేతు భివోపకరణామహాన్ ||
 మూర్తయఃకేశవాద్యాస్తు జ్ఞాగోపరిసంస్థితాః । విన్యసేత్ప్ర
 స్తరొద్దేశే చక్రీద్యాయుధసజ్జయమ్ || ౩౪౩ || పూర్వవద్వేది
 కాగ్రీవాగ్నిఖిరోద్దేశభూమిషు । న్యస్యా విభవదేవాశ్చ పక్షుశాధా

న్రిమందివిజాః ॥ ౩౪౪ ॥ తతేతలెగొపురస్య ఓజ్జూర్తిశ్చయథా
 పురమ్ । ప్రాసాదోక్తవిధానేన కల్పయేత్సునిపుజాః ॥ ౩౪౫ ॥ తత
 స్తు కలశాధారవేదికాయాస్తలేద్విజాః । సుదర్శనంతుషడవం యజే
 తుగ్రమ్భవతుష్టయే ॥ ౩౪౬ ॥ వాసుదేవాదికాఃపూజ్యాఃకుమ్భ
 షటేగ్ర కృతేసతి । సంపూజ్య కేశవాదీనాం షట్రంకుమ్భాష్టకే
 కృతే ॥ ౩౪౭ ॥ కేశవాద్యష్టకంపూజ్యం ద్విషటేగ్ర ద్వాదశార్చ
 యేత్ । యుక్తయోగేన కుమ్భానాం స్థాపనం మోక్షకాశ్చ ॥ ౩
 ఇతరస్యాయుక్తయక్త్యా కుమ్భస్థాపనమాచరేత్ । ఏకస్త్రిన్ధాపితే
 కుమ్భే వాసుదేవంసమర్చయేత్ ॥ ౩౪౯ ॥ త్రయాదౌ కేశవాదీంశ్చ
 పూజయేద్ద్విజసత్తమాః । ఇత్యేవందెవతాబృన్దం గొపురెన్యస్యపూ
 జయేత్ ॥ ౩౫౦ ॥ ప్రాసాదాదిప్రతిస్థాయాః క్షిరేనంమునీశ్వరాః ॥

ఇశ్రీపాఞ్చరాత్రై ఈశ్వరసంహితాయాం

ప్రాసాదాదిస్తోత్రావిధిర్నాను

షోడశోధ్యాయః.

నారదః — అభవిమ్బుస్య పీఠాదెర్లక్షణం వక్ష్యతేద్విజాః ।
 చిత్రమ్బుతాగ్రాక్షణైలాన్ధం సన్లోహమయమేవవా ॥ ౧ ॥ భేదభిన్నం
 ద్విజాతీనాం హితంబిమ్బుం ఫలార్థినామ్ । తదభిన్నమకామానాం
 ప్రాప్తంచావ్యపరోధకృత్ ॥ ౨ ॥ తత్ర చిత్రమయంవిద్ధిభిత్తికాష్టా
 మ్బురాశ్రితమ్ । పునర్వర్ణక్రమేనైవ చతుర్థాచామ్బుగోఢితమ్ ॥ ౩ ॥
 తచ్ఛకార్పాసకాశేయ త్రోమశౌణమయంతువై । మృజ్జమేవం
 సితాద్యున్దం వాక్షణం వివిధమేవచ ॥ ౪ ॥ అశ్వన్దం బ్రహ్మవృక్షో
 న్దం శ్రీపర్ణీసురదారుజమ్ । సాలతాలమయంచైవ శాంశవం తిన్దుసా
 రజమ్ ॥ ౫ ॥ షవం ద్వస్త్యద్వయంవిద్ధి ద్విజాదీనాం యథాక్రమమ్ ।
 అథోనేయే దృఢమూలాశ్చ సారవస్తోహియాజ్జికాః ॥ ౬ ॥ సాధా

రణాశ్చతుష్టాంతు ప్రళమాద్యైచకర్షణి । సామాన్యంభుక్తిముక్త్యై
 ర్గనుశ్చనుష్టయవత్ స్ఫుతమ్ ॥ ౭ ॥ తారహాటకతామ్రోత్థమార
 కూటనుయంతథా । ఏవంహిభూనుయోవస్త్రుపాషాణా ధాతవో
 ద్రిమాః ॥ ౮ ॥ వజ్రాదయోఽఖలారత్నాస్సితరత్నాదిలక్షణాః ।
 అసామాన్యవిభేదానాం లాభాలాభవశాత్పునః ॥ ౯ ॥ సం
 యక్స్వనుూర్తినుస్తై స్త్రిస్తు జపహేమామర్పణాదినా । నయేత్సా
 మాన్యభాసిన్యం తథాతత్కారణార్పణాత్ ॥ ౧౦ ॥ యజైతేస్
 త్నాం ధరాంశ్చేలం మృణాపాదనకర్షణి । ఏవంపటమృగార్థంతు వ
 రుణం సవనస్పతిమ్ ॥ ౧౧ ॥ సరత్నానాంచ ధాతూనాం సమృద్ధే
 ర్శ్రేష్టపావకాః । రత్నాశ్రయేణ ధాత్వర్థే నార్పాదేశేనవైవి
 నా ॥ ౧౨ ॥ తథార్పణాసనేనైవ చక్రపద్మమయాదినా । నార
 క్షీప్రమాశస్తా ధ్యానినాం ధ్యానసిద్ధయే ॥ ౧౩ ॥ కేవలాలఘు
 మానాచ స్రమాణాపయవోఽస్తితా । వద్దాశ్రమగురుత్వాచ్ఛ స్వామి
 త్పాదఖిలస్యచ ॥ ౧౪ ॥ భూతాది దేవరూపత్నామస్తమాద్యేషువ
 స్తుషు । నృపశాస్త్రిత్వేనైవైవ్యం సవిశేషపదేష్ఠితమ్ ॥ ౧౫ ॥ కింపు
 నర్యోఫలాశ్చీ భక్తిశ్చక్రిధావరస్సదా । బుద్ధ్యైవం చిత్రబిమ్బా
 ర్థీయతేనేదం సమాచరేత్ ॥ ౧౬ ॥ గుహ్యకాః గృహదేవాం
 స్తు హృదారాప్యధ్యాయాదినాపురా । మలభిన్నతుషాక్లారకేశకీటనఖ
 త్మణమ్ ॥ ౧౭ ॥ మూలకణ్ఠకచర్మాస్థిసామాన్యైశ్చాహ్నిభిర్జ్వికా ।
 భవత్యనర్థదావశ్యనుతః ప్రాకృతురజ్జులమ్ ॥ ౧౮ ॥ పిహాయమృ
 ద్దలంభితైరీషద్విమ్బాత్పునాధికమ్ । ఉక్తదోషవిముక్తాథ పఞ్చగ
 వ్యేనసామ్భసా ॥ ౧౯ ॥ మృద్దీయయామృదాభూయస్తద్భిర్యం
 శం ప్రపూర్యచ । శస్త్రైః కాస్తఫలకాం మృగచర్మనమాంపురా ॥
 ఛవింవిహాయ శుభ్యర్థం తురీముక్తంతువైఘటమ్ । ప్రత్యాశ్య సలిత
 నైవ త్యస్త్రైః పైసప్తధా ॥ ౨౦ ॥ హృత్పైస్త్రిణతుసాస్త్రైః

మూర్తిమూర్తిస్త్రిస్త్రితేనచ । తీర్థదేశాన్నదీతీరాశ్చుక్తేత్రావృ
 పర్వతాత్ ॥ ౨౨ ॥ అపాశ్యదోషసజ్జీర్ణా మూర్ధ్వాదాదాయ
 మృత్తికామ్ । సావమాగ్నాభసంశోష్యాసూపలిప్తే ధరాతలె ॥ ౨౩ ॥
 శౌణమూర్ణంచకారాసం ససూత్రంచావిజంతథా । కృత్వా పా
 షాణభిన్నంప్రాగోజ్యజ్యంతత్రసవాలుకమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఈషణ్లోమ
 యయుక్తేన భూరిక్షీరఘృతాదినా । భావయెశ్చ౪౪౫వ్యేన ఖాదిరె
 ణ కషేణచ ॥ ౨౫ ॥ సిద్ధార్థకాతసీస్నెహతిలోక్తేనతువైసహా ।
 క్షేదయేచ్ఛ త్రసప్తాహం భాణ్డేకృత్వా యసాదికే ॥ ౨౬ ॥ మారు
 తానలసూర్యేస్తు దర్శనేనవివైవహి । తయాసమాప్యతం బిమ్బుం
 శుభకాష్టాస్తరికృతమ్ ॥ ౨౭ ॥ వస్త్రవిచ్ఛేదవ లోహానాం కృత్వా
 ప్రత్రాళనంతతః । మార్జనం భూతినాభూయస్తథాతన్నన్త్రితేనచ ॥
 భక్త్యాప్రవర్తమానస్తు బిమ్బుసాధనకర్తృణి । సర్వత్రచాత్రమస్త్రీ
 స్యకుర్యాన్నిర్విఘ్నశాస్తయే ॥ ౨౮ ॥ పూజనంసాసనంభూత బ
 లిదానంసదక్షిణమ్ । సమ్యక్ప్రహణకాలేతు పగతాసమాన్యమైవ
 హి ॥ ౩౦ ॥ సన్నైలదారుగ్రహణే పశేషస్వధునోచ్యతే । సర్వ
 త్రాగ్రమ్భకాలేతు నిమిత్తముపలక్ష్యచ ॥ ౩౧ ॥ పశేషార్పణయా
 త్రాహిం తచ్చుభేనశుభోదయః । అశుభేననిమిత్తేన యాత్రాఃఘ్న
 పతీభవేత్ ॥ ౩౨ ॥ విరామేణతు జపేన శాన్తిస్వస్త్వయినాది
 నా । నివర్తనేన తద్వన్యార్థహతేశుభకృద్యతః ॥ ౩౩ ॥ మస్త్రీ
 మభ్యర్పయాత్రాయామభ్యర్థాఃకృత్వాం విసస్త్వచ । వైవేద్యశేషభ
 గ్వామీ చారణస్సంయతైన్ద్రియః ॥ ౩౪ ॥ ప్రాజ్ఞుభిస్సంస్త్రేష్య
 న్త్రీం సముత్థాయామృతోదయే । పరిజ్ఞాయపరాఃమూర్తింతన్న
 ర్త్యస్తరమేవనా ॥ ౩౫ ॥ యాయాత్తదీయం దిగ్భాగం తదథావా
 త్తుచాన్యదిక్ । సహాయైరప్రకుత్తైస్తు శిల్పిభిస్సహసంవృతః ॥ ౩౬ ॥
 లాజవర్ణకృతైఃకుమ్భైర్యాత్యాత్పుష్పపురస్సరైః । సావనవ్యం

తరుంవా కర్మణీక్షమామ్ । వర్ణయేదతివృద్ధాంచ పరిక్షీణశ్చ కంఠ
 థా ॥ ౫౩ ॥ సభక్తాం దావదగ్ధాంచ నిశ్శబ్దాం రూక్షవిగ్రహామ్ ।
 సవాలుకాంచ సచ్చిద్రాం బిస్తుయుక్తాం పుటోద్వహామ్ ॥ ౫౪ ॥ ఆ
 ఖుపద్ధుకరమీనాహీ మాద్భారశశకోపమామ్ । సవర్ణపరవర్ణోష్ఠ సిరా
 జాలెనసన్తతామ్ ॥ ౫౫ ॥ ప్రాగుక్తరూపస్యాభావాదమీమాంస
 హణంహితమ్ । పారాపతశుకాబ్జాభా వాఘుయాజ్ఞోష్ఠనూపభా ॥ ౫౬ ॥
 గుర్విహృద్యాశుభాస్నిద్ధా అతోవాన్యాభిశస్యతే । సుహృద్యే
 భూతలెమగ్నా జలాశయితలస్థితా ॥ ౫౭ ॥ ఛన్నా నరునరైశ్చ
 వ వనరాజిన్వపస్థితా । వేష్టితావల్లిబృచ్చైన తత్రైవోపధిభిస్త్పృతా ॥
 ఊర్ధ్వగా జానుదేశోచ్చ ఏకపిన్నేకృతాన్యధుః । మోక్షదాచభి
 క్రావై భోగదాసుతలాసనా ॥ ౫౮ ॥ దిబ్బుఖివోభయికిరీపా
 జ్జ్వాగ్ధాభూతరాయుషే । అతోన్యనుస్తకాకీర్తియిశోవృద్ధికిరీసు
 తా ॥ ౬౦ ॥ వంశవృద్ధినమారోగ్యశాన్తికృగ్గం యదాప్యదిక్ ।
 పుష్టిమున్నతినవైథాం యచ్చశుభ్యతరమస్తకా ॥ ౬౧ ॥ ఏవం పు
 రాపరిజ్ఞాయ పృష్టోరుచరణంశిరః । బాలాశ్చనాసవీర్యేణ ప్రోక్షృ
 త్యసహశిల్పిభిః ॥ ౬౨ ॥ ప్రాజ్ఞుఖించోత్తరస్యాదికాప్రీగా
 గేవోత్తరాననమ్ । స్థలవతార్యనుప్రేశమిష్టాన్రక్షన్తనాదినా ॥
 ధ్యాత్వాశీలాన్తసంరుద్ధం సంపూజ్య జుహుయాత్తినః । ఉక్తది
 స్త్వితయైకదేశేకుణ్డైకనాస్థలై ॥ ౬౪ ॥ దత్వా పూర్ణాహుతిం
 ధ్యాన జపయుక్తఃక్షిపేదహః । నిశాగమేర్పనం కుర్యాద్గులిభి
 ర్భూతతర్పణమ్ ॥ ౬౫ ॥ నైవేద్యశేషనుశ్చీయాన్తన్త్రీవిన్య
 స్తవిగ్రహః । తద్దక్షిణేనదర్శాసు ప్రాక్ శిరాఃప్రస్వపెజ్జపః ॥ ౬౬ ॥
 పూర్వవస్వస్పలాభార్థముష్ఠాయరజనీక్షయే । కుర్యాత్స్వకృత్యం
 జుహుయాదశుభస్వస్పశాన్తయే ॥ ౬౭ ॥ అభినన్ద్యశుభంస్వస్పం
 హృదయా వర్జకంస్ఫుటమ్ । పర్వతంచ న్వమాత్మానం ఘ్నానం తదు

కలకలమ్ ॥ ౬౮ ॥ స్ఫటికామలనజాకాశం పశ్యేద్వా తత్తహే
 మవత్ । నిద్ధామాజ్ఞారకూటాభం తదాశులభతేశుభమ్ ॥ ౬౯ ॥
 సశస్త్రమథచాదాయ ముగ్ధరంచాస్త్రీసున్వీరితమ్ । ప్రాజ్ఞుభ
 శ్చతురోవారాం స్తాడయేన్మస్తకావధేః ॥ ౭౦ ॥ పాదదేశాద్వ
 వామధ్యాదవేక్ష్యచ ఫలంపుగా । చతురశ్రాయితాంకృత్వాభి
 న్నాంపీతేనయన్త్రీగామ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆనాయ్యవాపృథక్పీతాంఛ
 న్నకర్తూలయఃశుభమ్ । ఆనుగుణ్యం పురాతేనవిధినాచోగ్ధరేచ్ఛి
 లామ్ ॥ ౭౨ ॥ వీతాగ్ధంభిన్నవణ్ణాంచతమ్రాపాంవా యథేచ్ఛ
 యా । అగ్ణాజ్ఞభావగుణవస్త్వస్త్వనాంతు మహామతే ॥ ౭౩ ॥ కాన్త
 లాహామణీనాంచ త్వప్యలాభే సతీశుభమ్ । సతులాభేనైకైకుర్యా
 త్వేషమ్యవ్యత్యయించవా ॥ ౭౪ ॥ తతాగ్రలమెవచాహృత్యైర
 త్నాధారశిలాంశుభామ్ । పుంస్త్రీనపుంసకోత్థాభిశ్శిలాభిస్త్రీత
 యంపీతమ్ ॥ ౭౫ ॥ బిమ్బున్యంవిద్ధిచాఖావాత్సర్వం బిమ్బోప
 లాశ్చువై । నిషిద్ధంభగవద్బిమ్బుం రత్నవీతమయోపలాత్ ॥ ౭౬ ॥
 లక్ష్మ్యైదాగ్ధైవతాకారాసోపలాస్సర్వసిద్ధికిృత్ । యాహతాన
 లబిమ్బోయస్సనాదమభిముఖ్పతి ॥ ౭౭ ॥ పుమానితిశిలాసావే
 నిస్తేజాస్సప్యనాంచలా । ఆదిమధ్యావసానేషు నాగ్నిర్యస్యానచ
 ధ్వనిః ॥ ౭౮ ॥ సపుంసకేతసాజ్ఞేయా స్వపదస్థా ఫలప్రదా ।
 జ్ఞాత్వైవం దేవదేవస్య లక్ష్మ్యైదీనాం తత్తైవచ ॥ ౭౯ ॥ సర్వేషాం
 పరివారాణాం వీతాదీనాం తత్తైవచ । ప్రాసాదాదేశ్శిలాశ్చైవ
 తత్తన్మన్వైర్యథాక్రమమ్ ॥ ౮౦ ॥ సమభ్యర్చ్య శిలాస్సర్వాస్స
 క్షుప్త్యా శకటాదిషు । సమారోప్యసమానీయ బిమ్బుదీకాకారయే
 ధ్గురుః ॥ ౮౧ ॥ శిలాగ్రహణమిత్యుక్తం దారుగ్రహణముచ్యతే । ఆ
 పర్వతావ్రస్సజ్ఞారోనిర్వ్రాణం సరళంబృహత్ ॥ ౮౨ ॥ రొ
 గ్ముక్తం నసిన్న్వైద్యేఃపాత్రిబుభ్రేన్మకుతీకృతమ్ । సానిలాశనిదా

వాగ్ని హతవీర్యం నవాహ్వాకమ్ || ౮౩ || సలక్షణతు సుస్నిగ్ధభూ
భాగ చాన్న తేష్ఠితమ్ | ప్రాగుక్తమధివాస్యాకౌ పరహన్యర్పయే
త్తతః || ౮౪ || తదాశృతామవిజ్ఞాతస్వరూపాం దెవతాంపతకా |
ఇహాశ్రితాత్మనేతుభ్యం నమస్సర్వేశ్వరాయచ || ౮౫ || క్షమస్వా
వతరాన్యత్ర సన్నిష్ఠాశ్రదిదాత్మనా | అథాస్తోదకశుద్ధేన విలిప్తైన
ఘృతాదినా || ౮౬ || జపవృత్త్రీవరంవౌపత్ ఫిన్ద్యాద్యై క్రకచా
దినా | ప్రాచ్యాముదీచ్యామైశాన్యాం పతత్యభిముఖంయది || ౮౭ ||
పరిజ్ఞేయం శుభంకుర్యాదన్యచా తేఽర్చనాదికమ్ | ఆనాన్యాదే
వభాగంవ అనాదేయేనజైపినా || ౮౮ || బిస్మమిచఛోవైకర్తుం
వార్క్షుంజైవాకవిస్తృతిమ్ | అనెకభుజసస్మాస్త్రీభూషితం తత్త
రూఢితైః || ౮౯ || భిన్నైరనయవైర్భూనయై క్షేశ్చిష్టైర్నదూపవృతి |
ఞక్తిశ్రద్ధావశాచైవ సర్వంచార్ణమయంయతః || ౯౦ || ఏవమే
కతమస్యాపి భిత్తిపూర్వస్యవస్తునః | సర్వగ్రహంచపురాకృత్వా కు
ర్యానాకారిమీప్పితమ్ || ౯౧ || తదర్థేనతు నామాన్యం సోమ్యమా
నంపురాశృణు | ఋజ్వాభ్యనుపికారంచ వ్యాపకిం త్వేకమాత్రిసు
త్ || ౯౨ || భూభాగేసుస మెళ్లత్కై మానముత్కార్యతేనవై | నిరూ
ప్యాయవానాంచ లక్ష్మవీస్తృతిపూర్వకమ్ || ౯౩ || అష్టాధిక శ
తాంశోయస్సోన్నతైరభులంచతిత్ | ద్వైఅభులై కలానేత్రం గౌ
ళకం భావపవచ || ౯౪ || అభులూపస్తభాగోయస్స యవఃపరికీర్తిగః |
షటకలంచ పరిజ్ఞేయం తాలం బిమ్బదికవకణి || ౯౫ || ముఖాత్త
నాభిమెఢ్రత్కౌస్తాలమావాస్త్యధోరుయిక్ | ద్వితాలంచ తథాజ
ఙ్ఘే గుల్ఫజానుగళంచకమ్ || ౯౬ || త్ర్యంభుళం త్ర్యంభుళంజ్ఞేయ
మితుష్టానముదాహృతమ్ | జటాధరాణాం బిమ్బానాం దీర్ఘహ్రీ
న్వసశేనతు || ౯౭ || చతుష్కలంచ త్రికలం మానంమావాద్యహిః
క్షిపేత్ | త్రివక్ప సప్తశిఖిరౌ మాభిరష్టకలాన్నతః || ౯౮ ||

నిష్కటానాం లలాటోద్ధ్వే కుకుటం చాసుకోభనమ్ । కలనహ్రీన
 వృద్ధీతు కార్యేశ్వరవ్యపేక్షయా ॥ ౯౯ ॥ యథోదితేషు భాగ
 షు ఏకేకేనాశ్శులనతు । ఆసన్యాసాలలాటార్థం వదనాంశం భజే
 త్త్రిధా ॥ ౧౦౦ ॥ తతోగ్రతఃకలామానం ఘ్రీణంస్వాత్తిలపుష్ప
 ఖమ్ । కలార్ధైనతువిస్తారసోస్నత్తిస్తతుపటవ్యయే ॥ ౧౦౧ ॥ నా
 సాగ్రగ్రాసనిర్ముక్తం గోజీనానుచతుర్యనమ్ । తచ్ఛతుర్యవమానే
 నఘ్రీణాగ్రీణాస్తరీకృతమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ అద్ధాశ్శులంఘోత్తరొష్ఠను
 భవోష్ఠంతువాశ్శులమ్ । గోశకంచుబుకంబిద్ధిస్సృక్ష్మీణ్యో చతురశ్శు
 ఛే ॥ ౧౦౩ ॥ ఆద్యప్యనాసకాంశస్య మధ్యభాగసమాశ్రితే । కు
 ర్యాన్నైశ్శ్రుతద్విధ్యే తత్రనేత్రైకలాస్తరే ॥ ౧౦౪ ॥ కలా
 యానాసమందేష్ఠ్యుత్రలాద్దైనశుపస్త్రాణమ్ । యదుత్పలదళాకా
 రం ద్వియవేనాధికంశుతత్ ॥ ౧౦౫ ॥ కుర్యాన్నైశ్చదళాకారం నే
 త్రోద్దం వృత్తతారకమ్ । తాగాడైశ్శ్చత్రిభాగేనత్వాద్యస్యానస్య
 చాధికా ॥ ౧౦౬ ॥ యవేనైకేనసార్ధైన జ్యోతిస్తస్వజ్జభాగికమ్ ।
 త్రిభాగేనాపివిహితం తస్వన్నరళలోచన ॥ ౧౦౭ ॥ ద్విపడ్యనం
 నేత్రకొశం విస్తారణయవాధికమ్ । సాద్ధాశ్శులద్యయందేష్ఠ్యుద్ధాఘ్రీ
 లశేద్వికలేస్తృతే ॥ ౧౦౮ ॥ మధ్యతోద్వియవే బాలవస్త్రీతుల్యే
 కమక్షతే । తదస్తరం కలార్ధంచ తతోగ్రతిపమసూత్రకే ॥ ౧౦౯ ॥
 శ్రోత్రైశ్చ్యజ్జులవిప్రీణ్ణే ఆయామేన ద్విగోళకే । ద్వియవఃకణ్ఠపరి
 ణిపర్యణేద్యే చతుర్యవే ॥ ౧౧౦ ॥ మధ్యంతాభ్యాం తథావిద్ధిద్రో
 ణీసాద్ధాంగులాశువై । కలార్ధేనతు తద్విద్రం పాశమానం యథా
 రుచి ॥ ౧౧౧ ॥ అంగులాద్వికలార్ధంతు వైవమ్యమపిత్రయ
 త్ । అస్తద్విద్రపనిర్ముక్తం తద్విజ్ఞేయం చతుర్యవమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ సద
 లజ్జరణాపేతమేవం శ్రోత్రద్యయంస్తృతమ్ । చతుష్కలం లలా
 టస్తు శిఖరేద్యే ద్విగోళకే ॥ ౧౧౩ ॥ ఉచ్ఛాఘ్రీయాత్త్రింగులే

ఈవన్నిగ్నలంఘనైవ లక్ష్మరేఖా విభూషితమ్ || ౧౨౮ || శాఖా
 మూలాలవధేః పాణి బాహుళ్యం శ్వేయవేంగులమ్ | చతుర్వచాధి
 కంచైవ మణిబద్ధావధేఃస్పృతమ్ || ౧౨౯ || మధ్యైకలార్ధతుల్యంతు
 తద్బాహుల్యముదాహృతమ్ | మణిబద్ధావధేర్వాహువేష్టనం ప
 ట్రాలంస్పృతమ్ || ౧౩౦ || సద్ధైస్సప్తకలంవిద్ధి సాంగులం త్ర్యవసు
 ప్పుత | హీనమథాంగులేవైవ మూలాద్వై నవగోళకమ్ || ౧౩౧ ||
 శతైవసద్ధైర్నూర్ధ్వంతు విస్తారః ప్రాగ్భద్రత్రచ | అత్రాపి పూర్వవ
 స్తప్త్యై కార్యాస్తస్థాక్షిస్వయమ్ || ౧౩౨ || తాలంగళావధేస్త్య
 క్త్వా తన్నానేనాస్తరీకృతే | స్తనద్యయం సమంతుర్యాస్తధారాచ
 సమాంసలా || ౧౩౩ || నిమ్నం హృద్యోళకాద్దైవ ఊర్ధ్వతోరత్న
 రాజ్యుతమ్ | స్తనాధ్యాయం త్రికలౌబాహ్యాయ త్రియవం స్తనపణ్డల
 మ్ || ౧౩౪ || యవొన్నతం తథాచాగ్రాద్విస్తృతం తేనమాచుకమ్
 లోచనం త్రియవం సాద్ధం కక్షమానముదాహృతమ్ || ౧౩౫ || సగ
 న్దమానపినిస్తుక్తం పస్తమం సావధేశ్యమమ్ | ద్రోణీనికాశసదృశ
 వాద్యరాజేస్సమాంసలమ్ || ౧౩౬ || కత్వాస్తకేష్టనం విద్ధి పఞ్చ
 తాలం సలాచనమ్ | వినాఙ్గులద్వయేవైవ ద్వైతాలైద్విగుణీకృతే ||
 యివత్రయిసమాయుక్తే విద్ధి తతుక్ష్మివేష్టనమ్ | త్రియవోనం కలా
 మానం విజ్ఞేయం నాభిపణ్డలమ్ || ౧౩౭ || తన్నానంతు త్ర్యవొనం
 తు తన్నిమ్నత్వం విధీయతే | ఫరిధిర్నాభిమధ్యేతు త్రితాలస్సత్రిలో
 చనమ్ || ౧౩౮ || వక్ట్రోళకంచతన్నానం పరిధ్యర్థం కలేస్పృతమ్ | క
 రికుమ్భోవమాపీనా పరితఃపఞ్చగోళకా || ౧౪౦ || స్పీజౌ కాపీ
 నరాజీవ ద్వ్యణ్ణులా మూలతస్పృతా | పరితోఙ్గులమానాసామెద్రం
 తు త్రికలంస్పృతమ్ || ౧౪౧ || చతుర్వచం త తతోశం వేష్టనంతు
 పడఙ్గులమ్ | ద్వ్యణ్ణులౌ వృషణౌ దైఘ్యోన్ములా స్తనమవిస్తృతౌ ||
 పరితోద్వ్యణ్ణులం విద్ధి వాయురస్త్రిం సుసర్దుకమ్ | ఊరుమావంబరి

క్షేమం మధ్యసూమే నవాక్షులమ్ || ౧౪౩ || కటకం మూలదే
 శాచ్య అగ్రాంతం శ్రీకలంస్తుతమ్ | హీనమౌకాక్షులైవైవ ద్వికలం
 జానునాక్షులమ్ || ౧౪౪ || విస్తారేణోన్నత త్వేన చతుర్యవసకుంతు
 తత్ | జ్ఞానమాలె పరిజ్ఞేయే వేష్టనం నవగొళకమ్ || ౧౪౫ || ద్వి
 సప్తాక్షులకం మధ్యే పార్థవజ్ఞకలంతతః | అశ్రాపి వేష్టనాద్విద్ధి
 శ్రీతీయాం శేన విస్తృతమ్ || ౧౪౬ || మధ్యమూలావపానేభ్యోప
 స్తారమనుగుణ్యతః | భుజాభ్యాం మధ్యదేశస్య తథాంగులిగణస్య
 చ || ౧౪౭ || ఊరుయుగ్మస్య జ్ఞాభ్యానాపాద్యాద్విపహస్తతా |
 సతాలభాగనూనం చ ద్దేర్ఘ్యంతై చరణంస్పృతమ్ || ౧౪౮ || పాష్టిక
 ద్విగొళకతతే తన్నధ్యే పాక్షులైకలై | శ్రీకలం చాగ్రతశ్చైవ బాహు
 ల్యైవ కలాసమమ్ || ౧౪౯ || పదమక్షుస్థవికటాక్ష్రియవోనం శ్రీ
 త్రితమ్ | బాహులంచ కలానూనం గుల్ఫదేశోచ్యసాక్షులమ్ ||
 కనీయోక్షులిమూలాచ్య గుల్ఫాంతం పిణ్డికాంగులమ్ | జ్ఞానపాన
 దేశాచ్య వేష్టనం సప్తలాచనమ్ || ౧౫౦ || కలాహీనం తదేవా
 గ్రాత్రపరిణామూపిథీయతే | చరణం విధినా లేన కూర్మవృష్టం స
 మాప్యవ || ౧౫౧ || త్ర్యక్షులేనచ తద్దేన్ద్ర్యాదంగుష్ఠస్యచ ద్విత్తా |
 పక్షాక్షులకపరిజ్ఞేయక పరిధిస్తస్య లాక్ష్మిణీ || ౧౫౨ || యవద్వయా
 ధికాకార్యా తద్దేన్ద్ర్యాస్తుప్రదేశినీ | అక్షుస్థాయామతుల్యాక కా
 ర్ణ్యావైపదమధ్యగా || ౧౫౩ || మధ్యాంగులెద్విరప్తాంశహీనా త
 దమయాష్ఠితా | తద్వత్తదనుగా యాచ ప్రోపర్వాస్తాస్తుపూర్వవత్ ||
 సంయుక్తా నఖజాలేన కూర్మవృష్టోపమేనచ | ద్వికలంతుయవార్థో
 గం పాదతర్జనివేష్టనమ్ || ౧౫౪ || చతుశ్చతుర్యవోగం చ తచ్ఛే
 మాణాం ప్రకీర్తితమ్ | త్ర్యంశేన వేష్టనాద్విద్ధి సర్వాపాంచైవ విస్తృ
 తమ్ || ౧౫౫ || సర్వే సమాంసలాస్సౌమ్యాస్సమాస్తవయవాశ్శు
 భాః | దశనాపరిపాన్యాశ్శే దంష్ట్రీశక్తయవోన్నతే || ౧౫౬ ||

యవద్వయోన్నతం మానం మధ్యద ప్రచతుష్టయే । తత్పక్షగానాం
సర్వేషాం మానంవిద్ధిచతుర్వయమ్ ॥ ౧౫౯ ॥ త్రియవం ద్విజవిస్తా
రిసుగ్రాన్తాలాద్యసద్వయమ్ । తత్సార్థం మధ్యదేశాచ్చ సర్వేద
న్తా నిరస్తరాః ॥ ౧౬౦ ॥ లానుప్రవక్షిణాపర్తమయుక్తన్వోత్థితం శు
భమ్ । సునిశ్చితంహి తం చైతన్యానమవ్యభిచారియత్ ॥ ౧౬౧ ॥ మ
నోహోరిత్యమేకత్రయాపలావణ్య భూషితమ్ । సర్వదాచానయోర్వి
ష్టి అనోవ్యత్యేన సంఘ్రితమ్ ॥ ౧౬౨ ॥ సుసౌందర్యంతు మానస్య
క్వచిదాక్రమ్యవర్తతే । లావణ్యస్య క్వచిన్యానం సమాచ్ఛాద్యావ
స్థితే ॥ ౧౬౩ ॥ యథాభిరూపవాలాకే దరిద్రోహీతిమాన్య
తమ్ । పరూపోస్యఃపితౄణ్యో నారూపోనైవనిర్ధనః ॥ ౧౬౪ ॥ ఏవం
ద్విహోష్ణితం చిన్బుగువాదేయత్వమేతద । ఆదేయమేకయుక్తంచ
నిత్యంయస్మాత్సహానుతే ॥ ౧౬౫ ॥ సమ్యక్జానేచ సౌందర్యే బక్తా
సుప్రహకామ్యగా । మన్త్రీసన్నిధిశ క్షీరైస్ సఫలాహ్యవతిష్ఠతే ॥
సాసమ్యక్ప్రీతివన్నస్య బిమ్బైర్మగ్నోచరస్థితే । ఆమూర్తాహ్లాద
యత్యాశు జ్ఞాత్వైవం యత్నమాచరేత్ ॥ ౧౬౬ ॥ మానోన్యాన
ప్రమాణానామథసౌందర్య సిద్ధయే । యుజోస్సుసమపాదస్య త్ర్యం
గులం చరణా న్తరమ్ ॥ ౧౬౭ ॥ తద్వే విషమపాదస్య అగ్రీతా
లసనుంస్పృశమ్ । తత్పక్షిణద్వయసుధ్యాత్తు పరిజ్ఞేయం ద్విగోళ
కమ్ ॥ ౧౬౮ ॥ స్థిగ్యర్థం బ్రహ్మనాద్యావై తథామార్గద్యయస్యచ ।
సూత్రేణ సుసమేకుర్యాద్దేశులాత్థే దక్షిణోత్తరే ॥ ౧౬౯ ॥ సమ
పాదస్య బిమ్బస్య లలాటాశ్చేద్రనుస్తకమ్ । ప్రసార్య సూత్రమా
చ్ఛాద్య తేనవాభిహృదన్తరమ్ ॥ ౧౭౦ ॥ ఘ్రీణాగ్రకుశకానాం
చ సిద్ధిగ్యస్తిలకోద్వయః । ఏవం విషమపాదస్య దక్షాంగుష్ఠాగ్రగం
నయేత్ ॥ ౧౭౧ ॥ గాత్రసామ్యం సమాపాద్యం క్షేత్రాత్ క్షే
త్రకతేనచ । సూత్రేణ సర్వవిన్యానాం వైషమ్యవినివర్తయే ॥

చతుస్త్రిద్యుశ్రిపరితఃపరిశుద్ధాయతశ్శుభా । ఆశుభా పరిశుద్ధాతు
 విమోచ్యంతావయపీఠిః ॥ ౧౭౪ ॥ లలాటనుశ్చవక్త్రస్య విస్తారా
 ద్వాదశాంగులమ్ । అష్టలోచనమాయామాదగ్రతశ్చతురణ్ణులమ్ ॥
 ఏకలార్థసుషిరేఘ్రిణరద్ధ్రేభాగా న్తరీకృతే । అష్టాంగులెతుహనుశే
 సృక్వీణ్యోద్వేగతస్సమే ॥ ౧౭౫ ॥ నుభ్యోశ్రోత్రశుక్తీద్వే ద్వ్యం
 గులె ద్వికలాన్నతే । ద్వ్య గులం ఘ్రిణవంశంతు తమాద్ధ్వం ద్వి
 కలంస్తృతమ్ ॥ ౧౭౬ ॥ విద్ధివక్త్రీకాసంచ ద్వియవంచాగ్రణః
 క్రమాత్ । తమేవహియవాంశేన హన్వన్తం తసుతాంనయేత్ ॥
 ఘ్రిణవంశస్య పక్షౌచ్ఛ్వా నుభ్యోనిమ్నా చసంహతౌ । యవద్వయే
 నసార్ధేన దృష్టుగ్రిణాభ్యాతు చాస్తరే ॥ ౧౭౭ ॥ అధోదశంతు
 దృష్టోగ్రేణేర్యవయానేన కుఞ్చితమ్ । లలాటం పాశకం ప్రాగ్
 ద్విజ్జుభ్యం సాంగులాకలా ॥ ౧౭౮ ॥ నృసింహస్య ముఖేఽద్ధి పరి
 తశ్చాష్టలోచనమ్ । తతోష్ఠఖణ్డదేశాచ్చ కుర్యాన్గోర్ణద్వయోఽఘ్రి
 తమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ తతగ్రద్వయమానేన లలాటాన్తం నయేత్సునః ।
 ప్రమాణాత్పాత్రికప్రీణీతాచ్చ గ్నాసరేభాద్ద్వాగ్రణక్షణః ॥ ౧౮౦ ॥
 ప్రఘ్ఠం వికసచ్చిద్రం ఘ్రిణవంశాన్వితంభవేత్ । తచ్చిద్రే పూ
 ర్వమానాచ్చప్యస్యవై త్రియవాధికమ్ ॥ ౧౮౧ ॥ సగోళముత్తిరీశ్చే
 షు సకాలాంశంచ లాచనమ్ । అధరోష్ఠం పరిజ్ఞేయం సచతుర్యన
 మణ్ణులమ్ ॥ ౧౮౨ ॥ పార్థంచతుష్కలంవక్త్రం శోహయా మోహ
 నోష్ఠృతః । తద్వికాసఃపరిజ్ఞేయో నెత్రమానంయవాధికమ్ ॥ ౧౮౩ ॥
 అగ్రతో హ్రానమాయాతి సృక్వీణ్యన్తంహిచాంగులమ్ । సర్వపు
 త్రం తదధైన నేత్రయ్యుగ్మం సవిస్తయమ్ ॥ ౧౮౪ ॥ పూర్వవద్విస్సృ
 తంశ్రోత్రం కలార్ధేన తమన్నతేః । * తుల్యాచేన్ద్రీకలాయుగ్మయో

* ఏకలాగ్ర గ్నాసరేభాద్ద్వాగ్రణక్షణః ॥ ౧౮౦ ॥ ప్రఘ్ఠం
 * తుల్యాచేన్ద్రీకలాయుగ్మ

గన్యభూస్త్రిగోళకమ్ || ౧౮౭ || తన్నన్యంతు కలామానం శక్తా
 వరోపయం నహత్ | భాగమానం నమావృత్తం కార్యం తచ్చిరసి
 స్ఫుటమ్ || ౧౮౮ || ద్వైర్యేణసాధతాలంచ డ్వాధర పాన్యననం స్పృత
 మ్ | విస్తారేణలలాటాచ్చ తన్నానం ద్వ్యంగుస్య లాజ్ఞితమ్ || ౧౮౯ ||
 సావ్యరూపస్యచవిభోః ప్రోద్యతస్య కలాజ్ఞితమ్ | తచ్చతుర్థాంశ
 మానేన పోతృ దేశస్య విస్తృతిః || ౧౯౦ || తస్యాపరిష్టాద్బాహుశ్చ
 గన్యనంచాక్షులంస్విధః | హనుద్వయిస్యవైమానం పాధసప్తాంగు
 ల స్పృతమ్ || ౧౯౧ || శైవమాననరన్ధ్రంతు స్పృక్తిణీభ్యాం యద
 వైరమ్ | తద్వివాసశ్చ పార్షణ కలాధేనాగ్రదేశతః || ౧౯౨ || సప
 వాక్షులమానేన విజ్ఞేయిస్పృక్తిణీద్వయాత్ | ఘ్రీణరన్ధ్రశ్చవ
 క్రోక్తై దంష్ట్రీ గ్నిర్ధకలోన్నతే || ౧౯౩ || నాసావంశం యాథా
 పూర్వం కదలీనాటిపృథవత్ | శ్రోత్రేనాజిముఖోక్తేతు కొటెస్ప
 ష్టకలాన్తరే || ౧౯౪ || తత్తుల్యేలోచనేకింతు ప్రాన్తత్యై యవో
 జ్ఞితే | ఏతేహంవిహితా గ్రీవాహ్యాంగులద్వితయేనతు || ౧౯౫ ||
 ప్రత్యేక దేశాత్సంయుక్తా సౌమ్యమూర్త్యుదితాచయా | చినొచ్చా
 యేణ నృహారే యస్య గాత్రస్య యాప్రథా || ౧౯౬ || సా పాసవే
 ష్టనాద్వ్యాసాతలాధేనాధికాభవేత్ | వక్షఃకటుకరాంసస్ప
 క్కలామానాభికానిచ || ౧౯౭ || తద్దేవ నఖపత్రాణి దేహశ్చ
 స్య సమాంసః | సంపూర్ణో దక్షిణావర్తైర్లోమభిశ్చాకృత్పితైః ||
 త్రివతుఃపభివక్త్రీస్య చినైవోర్ధ్వముఖేనతు || ౧౯౮ || దక్షిణో
 త్తరవక్త్రాభ్యాంహోనంకుర్యాద్ద్విగోళకమ్ | వికాసస్సింహవక్త్రో
 క్తక్షుదగ్నక్త్రీస్య తత్రచ || ౨౦౦ || సమోద్భక్సన్నివేశస్తు చతు
 ణ్ణాం మోక్షసిద్ధయే | ఆర్యోభోగక్షేవల్య ప్రాప్తయేఽర్థాంగు
 లేనతు || ౨౦౧ || కుర్యాత్సవ్యాపసవ్యాభ్యామధోద్భక్సన్నివేశ

స్వ ఉజ్జితమిత్యత్ర ఉజ్జితమితి పుస్తకాంతరేద్యుత్యతే

నమ్ । నహస్మాత్వాననేవేద సామ్యం బ్రత్యక్ష్యుభిస్వేద ॥ 202 ॥
నిహాసాయానువిస్తారఘ్రీణదృగ్బుశ్రుతివృత్త । ఈవత్తిర్వి
క్షితిన్యత్తస్పృశ్యుభం దక్షిణం శుభమ్ ॥ 203 ॥ తన్వచ్చ పోత్రదృ
గ్నక్రమీముత్తరం సర్వసిద్ధికృత్ । స్వకార్యసూచనాన్నానం త
న్నస్త్రీస్యచ సన్నిధిః ॥ 204 ॥ అతోన్యథాసమాశ్రిత్య శాస్త్ర
మాతైచ మస్త్రీరాట్ । నిత్యం తతస్నిధానాచ్చ ఘోరవేతాశ
రాక్షసాః ॥ 205 ॥ ఆదర్శవాత్సలాయనై ఆవిశ నివదర్శనాత్ ।
ఆదాయ శిరసానుస్త్రీ సమాజ్ఞాం సంప్రయాన్తి తే ॥ 206 ॥ అ
తస్సమావ రెద్యత్తద్దేవస్యాద్భిన్నుసన్నిధిః । నహితస్నిధానా
ద్వై కశ్చిదారథ తేశుభమ్ ॥ 207 ॥ వరాహదంష్ట్రీ సింహాక్షం
తిథావిపిటనాసికమ్ । విధేయం పశ్చిమం వక్త్రీం పశ్చివక్త్రీస్య
వేవిభోః ॥ 208 ॥ అస్యాథరోత్తరాభ్యామప్యోష్టాభ్యాం సమ
తాభవేత్ । విభిన్నతాంగులాద్దేవ తాభ్యాం తన్నభ్య గాసుప్తా ॥
కార్యాదశనపాల్మీవై మూలమధ్యాగ్రతస్సనూ । కలాద్దేవోల్బం
న్మత్తం తద్గణ్డద్వితయంతతః ॥ 209 ॥ ద్వికలంచాగ్రతఃశ్శస్త్రా
కలాపార్థకలాక్రమాత్ । సకుంభవేణిఃపూర్వో క్షమాననేశుభకృ
ద్భవేత్ ॥ 210 ॥ సింహసూకరనన్మభ్య వక్త్రాణాం సౌమ్యతాం
నయేత్ । ప్రమాణం దృగ్గతాల్లక్షాద్ద్వ్యవహారసుయోశ్చువై ॥ 211 ॥
వికాసశ్వాశ్వవక్త్రోక్తేస్సౌమ్యరూపస్యభూభ్యుః । తనాద్యోక్తే
స్తు నృహరేఃప్రాగుక్తోయస్సమాచరేత్ ॥ 212 ॥ తిథావక్త్రాణ్
భావిత్వే విభోశ్శక్తీశ్వరస్యచ । హారనూపురవస్త్రుప్రకటకాగ్రద
భూషితా ॥ 213 ॥ మాల్యోపవీతకేయూరనుకుటాద్యుపశోభితా ।
ప్రతిమామస్త్రీమూర్తీనాం కృతాభవతిసిద్ధిదా ॥ 214 ॥ యత్పు
రా పశ్చిభాప్రోక్తం హాహనం ప్రాణదైవతిమ్ । తస్య విన్నుస
ముత్తేన తాలేన ముఖముల్లలమ్ ॥ 215 ॥ ద్వ్యంగులంకు లలాటో

క్రం జటాబద్ధోద్విలాచనః । ద్వ్యంగులెనోన్నతకర్ణ ఉరకపచ్చక
 లంస్తుతమ్ ॥ ౨౦౭ ॥ అష్టాంగులం తదుదరం కటికపచ్చాంగులం
 న్నతా । నవాక్షులంన్నతానూరూజానునీ ద్వ్యంగులెస్తుతే ॥ ౨౦౮ ॥
 అష్టాక్షులూచ్చుతేజ్జే ద్వ్యక్షులే పదపిణ్డకే । శమమెకంకలాహీ
 నం తద్ద్రీవాయాంచ వేప్తనమ్ ॥ ౨౦౯ ॥ బిహ్యుశుల్యాపరిజ్జేయా
 సగ్వదాపాజ్యవిస్తుతః । తద్విభాగాధికంవిద్ధి వేప్తనం హ్యునరస్య
 చ ॥ ౨౧౦ ॥ పరిధికటిదేశస్య చతుశ్చేత్రాధికస్తువై । బిమ్బోక్త
 సద్వశంఽద్ధి తదూర్వోర్ములవేప్తనమ్ ॥ ౨౧౧ ॥ తదేవ జ్ఞానుధ్య
 స్య జ్ఞాన్తస్య తదేవహి । పాదం పచ్చకలాయామం చతురక్షు
 లవిస్తుతమ్ ॥ ౨౧౨ ॥ త్ర్యక్షులం పాష్టికదేశాచ్చ అక్షుశ్చోర్ధ్వ
 కలాసహః । ఽజ్ఞేయాఅష్ట్రీదేశాచ్చ యివేనాంగులయః క్రమా
 త్ ॥ ౨౧౩ ॥ నాభిరస్థం సువిస్తేష్ఠం ద్వ్యక్షులం చనవిస్తుతమ్ ।
 విధ్యమాంగునిపగ్యస్తం వ నిబద్ధాన్నవాంగులమ్ ॥ ౨౧౪ ॥ త్రీక
 లఃపాణివిస్తారస్తన్నఖాన్నిశితోన్నతాః । తద్బాహుమస్తకంవిద్ధిఉ
 చ్చాప్రియేణద్విలోచనమ్ ॥ ౨౧౫ ॥ భుజోపభుజయగ్గంయస్తద్వి
 తాలసనుంస్తుతమ్ । కలార్థేనాధికచిహ్నుబాహువాస్తస్వాహు
 వేప్తనమ్ ॥ ౨౧౬ ॥ బిమ్బోష్టాంసద్విధిశ్చైవం మల్లోచనా
 ల్పశా । వృక్షవైపుల్యూనానేన లోచనే పద్మపత్రః ॥ ౨౧౭ ॥
 భూయిగ్గం నరసింహోద్ధం ఘ్రీణాగ్రం శుకచిహ్నువత్ । కలార్థ
 మానం దీర్ఘంచ తద్వంశం గజపృష్ఠవత్ ॥ ౨౧౮ ॥ స్వాయామదీ
 ర్ఘం తత్పక్షయ్యుగళంకుక్షుదేశకః । తదేవవేగ్గ్యుదర్థేన విస్తుతం
 హంసపక్షవత్ ॥ ౨౧౯ ॥ న్యపక్షమానాద్విగుణం తత్పుచ్ఛం శత
 శాఖనమ్ । నపక్షమిమమాయానుంసత్యంత్వవయవాన్వితిమ్ ॥ ౨౨౦ ॥
 సర్వేషాంవిద్ధి సామాన్యం విశేషాఖ్యమథౌచ్యతే । ఉరుద్వయా
 న్నయేద్ధానీమంగులాశాం త్రయంతథా ॥ ౨౨౧ ॥ జ్ఞానాద్ధో

చచ్చితేమర్వాజ్ఞాభ్యాం చాత్ర వేష్టనమ్ । బిమ్బభ్యుగణబద్ధస్య
 సమమూలాత్పహోమతే ॥ ౨౩౨ ॥ జాలదేశోత్తదగ్ధైన వహచాద్ధా
 జ్ఞులేనతు । పాదేజాలం పరిజ్ఞేయం విస్తారణ పడంగులమ్ ॥ ౨౩౩ ॥
 శేషంసతో దితంసర్వం సర్వేహంవిధి సర్వదా । కింతు సాదోజ్ఞి
 తాపక్షాద్యైర్బ్యుత్కలవిస్తృతౌ ॥ ౨౩౪ ॥ ఏషాచోద్ధేయమానానాం
 స్వాయామాపకవిస్తృతః । పఞ్చానాంచ పరిజ్ఞేయా స్థితానానాగ్ధల
 క్షణా ॥ ౨౩౫ ॥ ఏతదాదాయమానంతు పుచ్చభూ)పకవర్జితమ్ ।
 విధివామనరూపస్య లక్షణం కింతుల్యాజ్ఞలిక ॥ ౨౩౬ ॥ బలాబనా
 సావత్త్రేభ్యస్సమాదాయాంగులత్రయమ్ । మస్తకస్యోపరిష్టాత్తు
 జటాబద్ధం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౨౩౭ ॥ జటావసానమాయామం య
 థాస్యాతప్పిత్తాలకమ్ । తతస్తు కర్తవ్యమేషు విశేషకథ్యతే
 ధువా ॥ ౨౩౮ ॥ కర్తారాచోత్సవారాచ బల్యరావ త్థికాతు
 కమ్ । నిమిత్తన్నవనారాచా శయినార్యేతివిడ్విధాః ॥ ౨౩౯ ॥ అ
 రావకార్యాస్త్విమాపిప్రీ బహుబెకవిధానకే । ఏక బేరతుకర్తా
 రావం వినాపిప్రకల్పయేత్ ॥ ౨౪౦ ॥ ఏతైస్సర్వైరన్యవిష్టై
 గుక్తంచేన్ములకాతుకమ్ । ఉత్తమంస్యాత్ప్రీభిరుక్తిం మధ్య
 మం పరికీర్తితమ్ ॥ ౨౪౧ ॥ ఏకేనయుక్తమధమం తత్తన్మానిమిహో
 చ్యతే । మూలబిమ్బుసముచ్చాయం ద్విధా వాపిత్రిధాపవా ॥ ౨౪౨ ॥
 చతుర్థా వాసంభిజ్య ఏకథాగేనకల్పయేత్ । ఉత్సవారావ్పితమ
 చ్చాయం ద్విధా వాపిత్రిధాపవా ॥ ౨౪౩ ॥ చతుర్థా వా విభజ్యై
 కథాగేన పరికల్పయేత్ । కర్తారావ్పిని బిమ్బుని పఞ్చాపి ద్విజ
 పుష్కవాః ॥ ౨౪౪ ॥ బిమ్బుపట్రాంచ దేవీభ్యాం సహితం పరికల్ప
 యేత్ । అథవాచోత్సవంబిమ్బుం తథాశయనకాతుకమ్ ॥ ౨౪౫ ॥
 శ్రీపుష్టిసహితంకార్యం మూలవిమ్బేద్విజ్ఞోత్తమాః । స్థితైవా వా
 హావారూఢే సమాసేనేపివాద్విధాః ॥ ౨౪౬ ॥ కర్తవ్యమిదమట్రాంచ

కర్మవిచారమునాటికి నామమును కర్మవిచారమునాటికి నామమును
 దయోద్విజ్ఞానమును కర్మవిచారమునాటికి నామమును కర్మవిచారమునాటికి నామమును
 రాః । నిత్యోత్సవార్థమిచ్చును సర్వస్త్రీవస్థితంభవేత్ ॥ ౨౪౮ ॥
 మునయః — కైర్తికైర్తినిశాఙ్గాలబైరైకత్వబహుత్వకమ్ । జ్ఞాన
 వ్యంతదశేషేణ వదస్య వదతాంవర ॥ ౨౪౯ ॥ వారదః — శిల
 యానుజీవావాపి లోహోహారాపి కృతాతుయా । నిత్యోదిసకలస్మా
 న విషయాన్యవిహితాసదా ॥ ౨౫౦ ॥ కర్మార్పయాపి దేవీభిష్ఠితాప్యా
 సినతాజ్ఞతా । స్థాప్యతే కేవలామూర్తిరేక జేరంతు విద్ధితత్ ॥ ౨౫౧ ॥
 స్మృత్యారుజంతు యద్విచ్ఛం కర్మార్పదిసమన్వితమ్ । నిత్యోదిస
 ర్వస్మానార్థం శక్తిభిస్సహితంనవా ॥ ౨౫౨ ॥ మణివజ్రాదిశై
 లోఙ్గం నిమిత్తన్నపనక్షుమ్ । సదాతునిత్యస్మానార్థం కర్మార్ప
 సహితంతుయత్ ॥ ౨౫౩ ॥ బృహద్విచ్ఛంతు లక్ష్యోదిసహితం
 రహితంతువా । నిత్యనైమిత్తికామ్యక్తసకలన్నపనక్షుమ్ ॥ ౨౫౪ ॥
 లక్ష్యోదిభిన్నమోక్షేతం యద్విచ్ఛం శక్తిభిస్సదా । తదేతత్త్రిప
 థంపిద్ధిబహుః జేరం మనీశ్వరాః ॥ ౨౫౫ ॥ యత్తుచిత్రమయంబిబం
 భిష్ఠికాస్థాంబరాశ్రయమ్ । కర్మవిచ్ఛంసమోషేతం నిత్యోదిస్మాన
 కర్మణి ॥ ౨౫౬ ॥ యచ్ఛాపి మృత్యుయంబిబం త్రివిధంచాపి చిత్ర
 జమ్ । నిత్యనైమిత్తికస్మానై దర్పణాదిసమన్వితమ్ ॥ ౨౫౭ ॥ క
 ర్మవిచ్ఛంసమోషేతం విభవేచ్ఛానుసారతః । పతవృత్తుర్విధం
 విద్ధిబహుజేరం విశేషకమ్ ॥ ౨౫౮ ॥ బహు జేరం యథాయోగం
 స్థితమాసీనమేవవా । శయానం యానగంవాపి భవేదిచ్ఛానుకూ
 పతః ॥ ౨౫౯ ॥ బహు జేరాదిభేదాస్తు పచ్చిధాపరికీర్తితాః । అ
 న్యోని కర్మవిచ్ఛం యాత్ప్రావిచ్ఛుపురస్పరమ్ ॥ ౨౬౦ ॥ తత్త

శ్రీరహితాఫదా ॥

త్కర్మవిశేషాన్దం బహుబైరేక బెరయోః । ద్వయోశ్చకల్పనీయాని
 విభవప్యానురూపతః ॥ ౨౬౧ ॥ ఇతుశ్చక్రం లేశతోవిన్యూలక్ష్యపీఠ
 ముఖోవ్యతే । బిన్యానాముపవిష్టానాం చతురశ్రంతు తద్భవేత్ ॥
 చతురశ్రామతంచైవ పోష్ఠితానాం నదైవహి । వృత్తవృత్తాయ
 తత్యేనహ్యనయోరూపనున్యథా ॥ ౨౬౩ ॥ యాన్తులైఃపరమాణూ
 త్తైరా రాధకమయైస్తుచా । ధత్తైర్వాపు సమాయామ ద్వారాద్వా
 వాన్తిరోష్ఠితాత్ ॥ ౨౬౪ ॥ తన్మానేరతు పీఠస్య దైర్ఘ్యమధైవవిస్త్ర
 టః । ద్వారోద్ధావప్వ త్రిరస్తాని ఏకపూర్వాణి వైపురా ॥ ౨౬౫ ॥ స
 స్త్ర్యజ్య ద్వాదశాంశాద్వై అభఃపీఠోన్నతిస్త్రీభిః । శేషణాశ్రాం
 శనక్షేన ప్రతిమాచోష్ఠితాభవేత్ ॥ ౨౬౬ ॥ అభవా వాహనా రూ
 ధా న్యూనావా మధ్యమోత్తమా । చతుర్భిద్వాదశాంశైస్తదవ
 విష్టస్యచోన్నతః ॥ ౨౬౭ ॥ విహితాచాస్య సర్వత్ర ప్రతిమాధైవవిస్త్ర
 టః । తత్త్రింశకపిలుస్తావా చతుర్థాంశోఽస్యై తాధవా ॥ ౨౬౮ ॥ పరి
 చారవశేనైవ చాతురాత్మ్యస్య వైపునః । అలుస్తాంశంచవిహితాపీ
 తాయానుంచ సర్వదిక్ ॥ ౨౬౯ ॥ చతుర్వక్రగ్నితస్త్రీన ఏకద్యుగ్నిత
 స్యచ । తదైవ ద్దైర్ఘ్యం ద్విగుణం లాఙ్ఘనైరావృతస్యచ ॥ ౨౭౦ ॥
 సార్థంచానావృతస్త్రీన తద్బాహుల్యం పురోదితమ్ । చతువర
 మైకపీతానాం కేవలం లక్ష్యవర్జితమ్ ॥ ౨౭౧ ॥ పక్షేకం లక్ష్యభేద
 న తత్సంఖ్యం విధితైపునః । అనస్తాసనమాద్యంచ ద్వితీయం పక్షు
 నిరమ్ ॥ ౨౭౨ ॥ కనులాజ్గం తృణీయంతు చతుర్థం చక్రభూషి
 తమ్ । ఏవంహిసర్వసామాన్యం పీతానాంహిద్వరజ్జకమ్ ॥ ౨౭౩ ॥
 భేదభిన్నం సమాసేన పున రేవనిబోధతు । దిక్షులక్ష్యాణిపీతానాం
 విధికర్తృగతానిచ ॥ ౨౭౪ ॥ అన్యోన్య సన్నివేశావృ తేషాంబహ్వ
 త్సినాపునః । చక్రామ్బుకాఖ్యాం తత్ స్థాభ్యాం లుప్తాభ్యామపి

తత్ స్థితేః ॥ ౨౧౫ ॥ తాభ్యానునోవ్యయోగాచ్చ దిక్ష్వనస్తభ
 గాశ్రయాత్ । ద్విద్వ్యాత్తనాద్వ్యాత్తనానా బహుత్వమవధార
 య ॥ పద్దేనోద్ధ్యగతేనైవ ద్వయం చక్రైణతద్బహిః । ఏవంహ్య
 ధోగతేనైవ పరిజ్ఞేయం ద్వయంద్వయమ్ ॥ ౨౧౬ ॥ (ఉపరిష్టాత్తు
 పద్మాభ్యానుధశ్చక్రం ద్వయంద్వయమ్ ।) ద్వితయవ్యత్యయా
 నాప్యన్యపరిజ్ఞేయం మహానుతే । అస్తర్బహిస్థితవశోచక్రపత్తద్వ
 యస్యచ ॥ ౨౧౭ ॥ వ్యత్యయాదనయోర్విద్ధి ఊర్ధ్వభాగాచ్చతు
 స్త్వయమ్ । అధోభాగాదేవ మేవ చతుష్కమపరంతువే ॥ ౨౧౮ ॥
 సీతా రామస్త్వకమిదనుధస్తామాద్ధ్యతస్తువా । యుక్తమేకేనవైకుర్యా
 చ్చక్రైణకమలెనవా ॥ ౨౧౯ ॥ చక్రాగారాస్తువిహితా హ్యే
 కిభ్రామసమాశ్చతాః । బహవోపనలాస్తద్వదీపద్వేకర్ణికాన్వితాః ॥
 ఇహిలాఞ్చనసఞ్చానో బహుధాతన్వయోదితమ్ । యప్యిన్ ప్రకృతి
 భూతేతు పీతే తక్షణనాశ్శృణు ॥ ౨౨౦ ॥ కృత్వా ద్విర్దశధా పీతం
 పురాయానాన్సమైషపదైః । ఏకేనచరణం జ్ఞాకలశౌచ శ్రీభిస్త్రి
 ణిః ॥ ౨౨౧ ॥ కర్ణపీఠినుక్షేకేన పఙ్క్తికణ్ఠం తమావ్యతః । భాగేన
 కర్ణసూత్రంతు శుక్తికాంశగ్రయేణతు ॥ ౨౨౨ ॥ ఉష్ణీషంచ తమా
 ద్వైశు కుర్యాదంశద్వయేనవై । నిర్దనుస్త్వనలెనైవ విహితశ్చరణ
 స్యశు ॥ ౨౨౩ ॥ చతుర్దిక్షు మహాబుద్ధే త్రేగ్రతోవ్యాధికఃస్త్పఠః ।
 సర్వవృత్తం ఘటంకుర్యాత్పల్లవై గ్వారకైరుత్తమ్ ॥ ౨౨౪ ॥ పరి
 తోంశద్వయేనైవ కర్ణపీతం ప్రవేశయేత్ । అన్తఃప్రవేశమేకేన పీ
 ఠ్యంశేన గళన్యచ ॥ ౨౨౫ ॥ కుర్యాన్తశప్రవేశస్య సమాంసూత్రన్య
 నిస్సృతిమ్ । శుక్తైరధఃకణ్ఠసూత్రభాగాత్పాదేన నిర్మితమ్ ॥ ౨౨౬ ॥
 ఏదనాన్తం సమాసేన శుక్తేస్సంకొచనాచరేత్ । ఉష్ణీషఘటనఙ్గా
 నామిశ్రిపామ్యం యథాస్థితమ్ ॥ ౨౨౭ ॥ ఘటవర్షాషయేచ్ఛ
 క్తిమరక్తేర్వాబ్జవల్లవైః । తత్రోపరిష్టాత్పరిధిం చతురంశకపత్నీనిమ్ ॥

సన్ద్యజ్య నిఖనేష్టోగ్రీనేమంశనిహ్నాం నమస్తతః । విస్తృతైర్మథ్య
భాగైశ్చ స్వత్ర్యం శైవజనిర్ణయమ్ ॥ ౨౯౧ ॥ తస్మానం చతురశ్రంతు
పీతక్షేత్రాద్వినిర్గతమ్ తచ్చాగ్రతస్త్రిభాకృత్వా పక్షభాగౌక్రయం
నయేత్ ॥ ౨౯౨ ॥ అనుపాదేనచామూలాత్సన్యజ్ఞాజ్జలవక్త్రీవత్ ।
అగ్రతో మూలదేశాచ్చ కృత్వాకౌవై త్రిధాత్రధా ॥ ౨౯౩ ॥ భూ
యస్తన్నిఖనేష్టథ్యాజ్జలంయాతి యథామ్రుతమ్ । సూకరాననతు
ల్యంతు భవత్యేవం మహామతే ॥ ౨౯౪ ॥ కుర్వాన్యైస్వశ్భసదృశం
మకరాస్యోపమంతువా । జలనిర్ణయమేతద్వై పీతేమాదితలక్షణమ్ ॥
నకుర్యాత్కర్తృవిమ్బానామాశమాదిమితాత్మనామ్ । చిత్రమృతాగ్ర
స్థజానాంతు చలానాంతు విశేషతః ॥ ౨౯౬ ॥ తక్షైవ చతురశ్రస్య
చతుర్ముగ్ధిగతస్యచ । ప్రణాళమగ్రగంమూరైర్యతస్స సిద్ధిహానికృ
త్ ॥ ౨౯౭ ॥ ప్రయోజనంవినాకాచిన్నక్షతీస్తస్యతద్వివా । సా
మాన్యస్యతువైయస్మాదాధారస్యః శేషతః ॥ ౨౯౮ ॥ సప్రణాళం
భవేత్పీతమాననంచ ప్రణాళకమ్ । భూరినీరాదివాస్నానం యగ్ర
యచ్ఛతీపాదకః ॥ ౨౯౯ ॥ వ్రత్యహం తద్వివాశత్ర ప్రశ్యవాయో
భవేత్స్ఫుటమ్ । ఏవమేవబృహద్బిమ్బు భూషితానాం విధీయతే ॥
థాతుశ్చేలోద్ధితానాంచ నిమిత్తస్సవనార్థతః । భద్రాసనకేకీర్త్య
విమ్బేతస్యసమాచరేత్ ॥ ౩౦౧ ॥ సతతంచ యథాలాభం దధిక్షీ
రఘృతాదినా । తోయేనతన్నయేద్యత్సామ్నాభాగంవా ప్రతిగ్రహ
మ్ ॥ ౩౦౨ ॥ యథానాక్రమ్యతేపాదేర్జన్మభిస్తన్తహర్షిదమ్ । అనన్
ప్రణాళంవిహితం నిషిద్ధమతపవహి ॥ ౩౦౩ ॥ జన్మాన్తంవా జగత్య
న్తం కైరవాన్తం గణాన్తకమ్ । పట్టిమద్యన్తలంపఞ్చ భేదంసర్వేషు
థామసు ॥ ౩౦౪ ॥ తత్సంస్థాపనకాలేతు దేవాణాం దిగ్ద్యయేహి
తమ్ । ప్రాక్ప్రీత్యగాననానాంచ తద్దుద్దిగ్గతంశుభమ్ ॥ ౩౦౫ ॥
ఉద్దిగ్గతీణవక్త్రీణాం ప్రాగ్భాగే విహితంసదా । తత్సనర్ఫద్రపీతీ

యతేవాత్మామైర్థసిద్ధికృత్ ॥ 102 ॥ సదేనారాధణానాంతు 2ల
నాద్విపరీతదమ్ । ఇత్యేవం పీఠలక్ష్మ్యాపిసమాసాత్కాఢితం మయా ॥

ఇశ్రీపాఞ్చరాత్రై ఈశ్వరసంహితాయాం

ప్రకీమాది లక్షణం నాను

సప్తదశోఽధ్యాయః.

అక్షరపరం ప్రవక్ష్యామి మస్త్రీబిన్బునివేశనమ్ । భోగే
పూనాంచనగ్ణానాం సాంబ్రతం యదభీష్టదమ్ ॥ ౧ ॥ క్రేవల్యదం
శనాన్దైవ చాతురాశ్రమ్యసేవినామ్ । యజ్ఞకర్తృతానాంచ సహా
యంచ ఫలైస్తు తత్ ॥ 2 ॥ ప్రాగ్విదైవగృహస్యాగ్రే దిగ్భాగే
సతిమణ్ణపమ్ । చతురశ్రం చతుర్ద్వారం దర్భమాలాస్తరీకృతమ్ ॥
అన్యత్రతదలాభేతు యథాభిమతదిబ్బుమ్ । చతుర్దశకరాన్దైవ
యావత్త్రింశత్కారావధి ॥ ౪ ॥ పటకారాస్తం పునస్తస్మాద్విన్బు
మానన్యపేక్షయా । కార్యానుధ్యేస్తలాతేహం ద్విసప్తాంశైస్తతో
ష్టభిః ॥ 5 ॥ సమస్తభద్రా సుశ్లష్టా చితాపక్షేష్టకాదిభిః । తాలా
న్నతేసమారభ్య సామాన్యేష్టహి కర్తవ్యమ్ ॥ 6 ॥ ఉన్నతాన్లు
లన్యధ్యాతు సితాతద్ధ్రాసతాంక్రమాత్ । ద్విత్రిరష్టాంశకైర్కర్తవ్య
సర్వాసాం మణ్ణలంభితేత్ ॥ ౭ ॥ చతురశ్రం చతుర్ద్వారం చక్రా
మ్బురుహభూషితమ్ । దక్షిణే శయనంసామ్యే కుణ్ణమగ్నేస్తు పూ
ర్వవత్ ॥ ౮ ॥ సమేఖలద్విహస్తంతు చక్రపద్మాజితంశుభమ్ । త
దధశ్చతురశ్రంప్రాగ్దామమేఖలికాన్వితమ్ ॥ ౯ ॥ అథదక్షిణదిగ్భా
గే కుర్యాద్వైచక్రవిహితమ్ । పశ్చింశం చశ్చిమేసామ్యే కమలా
జ్ఞం మనోహరమ్ ॥ 10 ॥ శక్తాజ్ఞం సర్వకోశేషు మానమేహం
యథార్థ్యగే । సర్వేదశాస్త్రహస్తానాం చతుగ్దామేకమేఖలాః ॥ 11 ॥
మణ్ణపానాంతు కింత్వత్ర ఉద్భవం సర్వమేఖలమ్ । అతోధన్సంస్థి

తాస్యైషోషకమణ్ణాస్తు మణ్ణపాః ॥ ౧౨ ॥ తేహం సమైఖలంఘాద్యే
 ద్వావింశత్యజ్ఞులైర్భవేత్ । హోపాదభులయుగ్మనన్య యావద్యై
 షోడశాభులమ్ ॥ ౧౩ ॥ స్యాత్ పటకైర్కృహేకుణ్డం కార్యా
 చా మేఖలాదికా । అష్టహస్తోచ్చుతం పూర్వమతోర్ధ్వకరవర్ధితాః ॥
 నహోసష్టటకరాస్తానాం నూయనానాముచ్చుతేర్భవేత్ । క్ర
 యోదశకరాదీనాం చతుర్ణాం పాతయేత్తతః ॥ ౧౪ ॥ అష్టకంచా
 భులానాంతు సప్తపంచతుఃక్రమాత్ । ఏవం స్నానగృహాశాం
 తు విస్తారశోచన్నతైస్సహ ॥ ౧౫ ॥ కింతువై వాలుకాపీతేర్మధ్య
 తశోచసశోభితాః । ద్విచతుర్భుగ్ద్విహస్తాంశైర్విస్తృతాః ప్రాగ్వదు
 న్నతాః ॥ ౧౬ ॥ స్నానీయా అగ్రగోహోద్వై దిక్క్రియే భిమతే శు
 భే । అర్ధమాససమం ముఖ్యాత్సుపీతశయనాన్వితమ్ ॥ ౧౭ ॥ దృ
 గ్లానభవనం కుర్యాన్యాజ్ఞశక్యకలశైస్సహ । సర్వేషామపి భూభాగే
 లోనస్తమైర్విభూషితమ్ ॥ ౧౮ ॥ సునేత్రైర్వేష్టితం కుర్యాద్భు
 క్తాద్యేః పూర్వవచ్యుతమ్ । సుస్థితం దృఢపాదంచ స్నానా మోఘ
 గ్రహణక్షమమ్ ॥ ౧౯ ॥ అర్ధేన వాలుకాపీతం దీర్ఘనూద్యక్రమేణతు ।
 సర్దితంచార్ధమాపైన హోసితం చతురభులైః ॥ ౨౦ ॥ స్వద్యేష్టుగ్వి
 ర్ధపస్తీర్ణం కృత్వేవం సనశాళకమ్ । తేనతద్వాలుకాపీతం భూష
 యెత్తద్యగేనతు ॥ ౨౧ ॥ యాగాగారస్యవైదిత్యు ద్వారార్థం త
 త్రచాస్తరే । శామార్ధవృద్ధియోగేన హోసాన్వత్రకలాదికమ్ ॥
 తోరణాని బహిఃకుర్యాద్వృక్షైః కాస్తేస్సుపూజితైః । పంచహస్తా
 నిచార్ధేన వర్దితాని కరణతు ॥ ౨౩ ॥ నహోసమాచరేత్తైషామన్య
 త్రకరణేసతి । దశమాత్పంచహస్తానాం భూతే భూమా ప్రవేశయే
 త్ ॥ ౨౪ ॥ శమార్థం వర్దితానాం ద్వేద్వై సంవర్ధయేత్కాలే । ద్వే
 ష్టాత్ప్రవేశశిష్టాత్తు త్రిభాగేన తదవ్రతమ్ ॥ ౨౫ ॥ సర్వేచక్ర
 క్షుదాః కార్యా వస్త్రప్రజ్జ్వలీయితాః । సుధాద్వేర్మర్గకైఃపీతైః

శాస్త్రః || ౪౦ || కృతాహ్నికోఽధివాసార్థం సర్వాలంకారభూ
 షితః | సర్వసాధనసంయుక్తవృక్ష్యపాత్రసమన్వితమ్ || ౪౧ ||
 మాణ్డ్యశ్యకుమ్భకూడాయ ధ్యాయమానోచ్యుతంహృది | సహచైకా
 యవైర్విప్రేస్సదాగమపరాయణైః || ౪౨ || తథాఋజ్యయ పూ
 ర్వైస్తు ఆమూలాద్భగవన్నయైః | భేరిపటహవాదిత్రశక్భశబ్దాదికై
 స్సహ || ౪౩ || ఋగ్యజుస్సామపూర్వైస్తు ప్రశస్తాస్సంపర్ణశ్రు
 తీః | ద్వారపాలార్పనంకృత్వా యాగాగారంప్రవిశ్యచ || ౪౪ ||
 సంస్తృత్యస్వాసనెవ్యాప్తిమర్పయిత్వోపవిశ్యచ | మధ్యపీఠసమీ
 పేతు ప్రాఙ్ముఖింపశ్చిమేపదే || ౪౫ || అగ్రే మాణ్డ్యశ్యకలశమాధా
 రస్యోపరిస్యసేత్ | విప్రాన్ఋజ్యయ పూర్వాంశ్చ ఉపవిశ్యచ
 పూర్వవత్ || ౪౬ || పూర్వోక్తస్తవధీశుక్రోద్రవైర్ద్ర్యవ్యగణ
 శ్శుభః | యశ్చైవ్యతోపయోగ్యస్తు తత్రతం సంప్రవేశయేత్ || ౪౭ ||
 మన్తాన్తాముపదేష్టాచ హ్యనుకూలోపహావతిః | యోక్తవ్యంక
 ర్మదత్తు సర్వైష్వవిసరైషుచ || ౪౮ || డక్షిణహ్యన్నినోవిప్రపక
 చిత్తస్సమాహితః | స్వయంవస్త్యనుసంధాయ హవనార్చనకర్తృణా
 మ్ || ౪౯ || ఆస్తేహ్యుత్పత్తిపూర్వాణాం న్యాపాంతావామనన్య
 ణః | కరశుధ్యాదిసర్వంతు చక్రాదిన్యాసపశ్చిమమ్ || ౫౦ || స
 ర్వం క్రమేణ కృత్వాతు పుణ్యాహం వాచయేత్తతః | పూర్వోక్త
 విధినాకుర్యాత్సహోమం కలశార్చనమ్ || ౫౧ || కుర్యాత్సతోర
 ణానాంచ ధ్వజావాంఘ్రాపనంతతః | సత్యాదికం చతుష్రంతు మ
 ధ్యవేద్యాధ్వజాష్టకే || ౫౨ || ప్రభవావ్యయయోగేన యజేత్ప్రా
 గాదియోగతః | ఉతదేవా అవహితాఋజ్యయాః శాతయేత్తతః ||
 ప్రాగ్గాదిదిక్పతుషోమ తోరణానాం చతుష్టయే | సుశోభనంసు
 భద్రంచ నుగంధంచ యజేత్క్రమేత్ || ౫౩ || సుగోత్రంచ తతశ్చ
 త్రం విహగేశ్వరసంయుతమ్ | ఉపరిష్టాష్టనిశ్రేష్ఠాః పూజయేత్ప్రీతి

తోరణమ్ ॥ ౫౬ ॥ ఏతేషాశకవాపూర్వం భవేద్వార్షాస్సహ
 ర్చనమ్ । పాతయెత్వారపాలీయం సానుసానువిదస్తతః ॥ ౫౭ ॥ అథా
 ర్షుఃపుష్పభృమ్మైత్రిఫలేర్యాయాశ్చమావృతః । యిత్రతిష్ఠతవిశ్వే
 శఃపీఠబ్రహ్మశిలాన్వితః ॥ ౫౮ ॥ తత్రావలోకనం తేహం కుర్యా
 త్సవ్వాడనాదికమ్ । చక్రాస్త్రుమన్త్రితైస్సన్నకలశేస్సన్నపయే
 త్తతః ॥ ౫౯ ॥ సిద్ధార్థకేస్తథాపఞ్చగవ్యమృదూఘ్రివారిణా । వ
 స్త్రీకమ్బజ్జలనాథ చక్రాజ్ఞోషధివారిణా ॥ ౬౦ ॥ సక్షాల్పాశ్శి
 ర్ప్యచోద్వర్త్యత్రాశయేదస్త్రవారిణా । తమధ్యైణార్పయిత్వాచ
 తతిస్తన్నన్త్రితాణకరే ॥ ౬౧ ॥ సిద్ధార్థకాణ్డక్షిణేతు బధ్వాశ్చ
 పాతయెదృచమ్ । రక్షోపాణం తథాసర్వాన్నయేత్ప్రీతసరేసు
 ణే ॥ ౬౨ ॥ సర్వత్ర వేష్టితం కృత్వా సమారోప్యరథోత్తమే । క
 డ్దారిహ్నం చపతతస్తస్యదక్షిణదిశ్చ్యసేత్ ॥ ౬౩ ॥ యుక్తానుపూ
 ర్వాన్వామైతు బ్రాహ్మణాంశ్చ చతుశ్చతుః । పురతోస్త్రాన్స్త్రా
 వ్యాయాశ్చయింఃఘ్నంస్తు సూదయి ॥ ౬౪ ॥ సన్మండ్రీతవా
 దిత్రస్త్రుతమజ్జతపాతకైః । ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమితిఃకృత్యైస్సహ
 పాతకైః ॥ ౬౫ ॥ ఏకాయనాం స్తదనైతు ఓన్నమోబ్రహ్మణేతు
 యిత్ । తదైవ శాకునంసూక్తం శ్రీసూక్తేన సమన్వితమ్ ॥ ౬౬ ॥
 స్వర్ణాదివార్ధినశ్చక్త్యా తర్పయింస్తాన్నివేశయేత్ । యాగభూమిం
 తతోచిమ్బుమవరోప్యరథాదికాత్ ॥ ౬౭ ॥ నిషణ్ణం దృఢకాష్ఠోఽ
 తోంశై సన్నివేశ్యత । స్నానభూమాతతఃకుర్యాదస్త్రీణాజ్యతి
 లాహుతీః ॥ ౬౮ ॥ యద్వాపూర్వం నమానీయ పీఠం బ్రహ్మశిలా
 న్వితమ్ । భూమిష్టే భద్రపీఠేతు వేదికాయాం నివేశ్యచ ॥ ౬౯ ॥
 తతోచిమ్బుం నమానీయ స్థాపయేత్పిణ్డికోపరి । స్థాప్యమానే బృహ
 ద్చిమ్బు విశేషకథ్యతే ద్విజాః ॥ ౭౦ ॥ పూర్వవలొర్మకాలాయాం
 సంస్థాప్యాకాశుద్ధయే । సంస్థాప్య విధినాకృత్వా నయనోన్మీల

నంతః || 20 || స్వస్వం బ్రహ్మదాపాద్య కేవలంవా బహుభ
 వేః | స్వానకర్మ శిలాదీనామీషత్యక్త్వాతు సార్పనమ్ || 21 ||
 ఉత్థాప్యమూర్తిపాద్యేస్తు బహుభిస్తు రభస్థితమ్ | సమానీయ తతో
 యతాత్ప్రసాదాభివ్రవంతువై || 22 || యథావద్రత్నవిన్యాస
 పూర్వం వీత నివేశ్యచ | బ్రహ్మద్భింబం తతః కుర్యాత్కర్మబింబే
 భుంతువై || 23 || సన్నిరౌఢస్తు మన్తాశాం తతః లగ్నోదయేస్త్వ
 తః | ఆబ్రహ్మత్సవనాత్పూర్వం యతిగోఞ్చిదపి తతః తత్ || 24 ||
 నిర్వర్తనీయం పూర్ణాంతం బుద్ధ్యైవం ప్రాజ్ఞానోమతే | తథాకా
 ర్యం శుభోయేన ముహూర్తో నావసీదతి || 25 || ఏవంహి చిత్రపూ
 ర్వాణామన్యేషాం మునిసత్తమాః | సరత్సబ్రహ్మపాషాణవర్జితానాం
 సమావయేత్ || 26 || స్నానాద్యం కర్మబిమ్బేషు తస్యమీపేదధద
 ర్పణే | కర్మబిమ్బం వినాన్యేషాం ప్రస్వాపాద్యం హి షిష్టరే || 27 ||
 కుర్యాత్ప్రవేశపూర్వంతు సర్వముత్సవశ్చిమ్ | శక్తిభిఃకర్మ
 బిమ్బైశ్చ గరుడాద్యైర్యదాసహా || 28 || సమాచరెత్ప్రేష్టా
 నం మూలవిమ్బేనచైసహ | తదానీం తానవిమ్బాని యాగభూమా
 ప్రవేశయేత్ || 29 || ఏవం ప్రవేశ్యగద్బిమ్బం స్నానార్థం స్థాప
 యేత్పటాన్ | అభవా కర్మదివపాత్త్వతీయేవాసరేపురా || 30 ||
 పాగుక్తవిధినాకృత్వా సహేమం కలశార్పనమ్ | ఆచార్యోమూ
 ర్తిపేస్సార్థం కర్మశాలాం ప్రవేశ్యచ || 31 || ప్రాప్తైఃపరాష్టాస
 మయో బిమ్బమాకారశుద్ధయే | సంస్నాప్య విధినావశ్చాద్బిమ్బం
 తోయేధివాస్యచ || 32 || అపరస్మిన్దినే ప్రాప్తే దేశికస్తు కృతా
 హ్నికః | జలాదుత్థావ్యతద్బిమ్బం యాగభూమా ప్రవేశయేత్ |
 మునయః — తోయాధివాసనవిధిఃకథం శార్యోమునీశ్వర | తద్వి
 ధానం విస్తరేణ వదస్య వదతాంవర || 33 || నారదః — జలాధి
 వాసనవిధిం శృణుద్వం మునిపుణ్డవాః | ప్రాప్తాదస్య విశుద్ధ్యకథం

విన్దుశుభ్యర్థమేవచ ॥౨౬॥ మానోన్యానప్రమాణానామూనాధిక్యో
 పశాన్తయే । జగదాప్యాయనార్థంచ సర్వసంపూర్ణసిద్ధయే ॥౨౭॥
 ప్రతిష్ఠార్థక్రియారమ్భాత్పూర్వమేవ శుభేదినే । పశ్చిగవ్యాదివా
 స్నానం పూజాఽపూజాతథాజపమ్ ॥౨౮॥ సమాచరేత్స్వమ
 న్త్రీస్య యత్రైవం నకృతంపురా । హేతునా కేనచిత్తత్ర జలవా
 సం సమాచరేత్ ॥౨౯॥ నదీషు దీర్ఘికాయాంనా తటాకేనిర్ఘరే
 హృదే । సహస్రవేసతి కుర్వీత జలవాసం యథాఃధి ॥౩౦॥ అనమ్భ
 వేజలద్రోణ్యాం కటాహే థాతునిర్మితే । యథానమ్భవమన్యప్త్యా
 పాత్రేవా మృణ్మయాదికే ॥౩౧॥ అప్యతోయేత్తశానానై లవ
 నోదపరిప్లుతే । కటుకేచకషాయేచ తిక్తేఫేవైశ్చదూషితే ॥౩౨॥
 చైత్యవృక్షసమీపేచ నీచావాస సమీపకే । వణ్ణాన్తరయులేస్వలై
 డోషరై శైవలాన్వితే ॥౩౩॥ ఏవమాదిషు దుష్టైషు జలవాసం న
 కారయేత్ । ఏకత్రైపశ్చరాత్రంనా జలమధ్యేధివాసయేత్ ॥౩౪॥
 దేశ కాలానుసారేణ సద్యోవా జలవాసనమ్ । ప్రతిష్ఠాదివసాత్పూ
 ర్వం తృతీయే పశ్చిసప్తమే ॥౩౫॥ దినేపరాష్ణాసమయే కర్మ
 శాలాం ప్రవిశ్యచ । అస్త్రీమన్త్రేణ సంపోత్య విమ్బం సనాడ
 యే త్రతః ॥౩౬॥ సిద్ధాంతైశ్చైత్రీర్షీర్షేస్త్రీమన్త్రాభిమన్త్రితైః ।
 సంపాప్యాయకారశుభ్యర్థం షడ్భిస్సిద్ధార్థకాదిభిః ॥౩౭॥ వస్త్రా
 భరణపుష్పాద్యైరలలకృత్యచ భూషణేః । పూర్వవతోతుకంబా
 థ్వా సమారోప్య రథాదికే ॥౩౮॥ పూర్వవచ్ఛుగ్రిఘోమేశ్వ
 శ్చభైర్యాదికేస్సహ । వివిధైర్వృత్తగేయైశ్చ తథావ్యైర్వక్త్రేస్స
 హా ॥౩౯॥ గ్రామంనా నగరంనాపి ప్రాసాదంచ ప్రదక్షిణమ్ ।
 భ్రామయిత్వా జలాద్దేశమానయేన్మూర్తిపైస్సహ ॥౪౦॥ ప్రపా
 యాంతు జలాభ్యగై అవరోప్య రథాదికాత్ । విష్టరే వినివేశ్యాథ
 చాగ్నిష్టాంకావృద్ధాభిమ్ ॥౪౧॥ మన్త్రవం జలమధ్యేతు తాత

వృష్టితమంశుభమ్ । చతుస్తన్నుసమాయుక్తం చతుస్తోరణ భూషి
 తమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ వితానధ్వజసంయుక్తం వేష్టిణం దర్శమాలయా ।
 విచిత్రైశ్చ ఫలైరుక్తం ప్రమాణైఃపావనైస్తథా ॥ ౧౦౩ ॥ ము
 త్తాదామసమాయుక్తం స్రద్దామభిరిలజ్కృతమ్ । కొణైవదీపసంయు
 క్తం చామలైరుపశోభితమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ పురైవకారయిత్వాతు కుర్యా
 త్పుణ్యాహ ఘోషణమ్ । ప్రాగ్విఘ్నాధిఘ్నాంకృత్వా తన్నధ్యేపి
 న్యసేత్తతః ॥ ౧౦౫ ॥ ప్రతిమానుగుణంభద్రవీతనాస్తరణాన్నిత
 మ్ । సోపధానం తదూర్ధ్వేతు కల్పయేన్మాస్త్రీమాసనమ్ ॥ ౧౦౬ ॥
 ఆనస్తం కల్పయిత్వోర్ధ్వే అర్ఘ్యగ్రహాదివార్షయేత్ । మూలను
 ప్రేణివిఘ్నవ్య అర్ఘ్యంపాద్యం శివైవచ ॥ ౧౦౭ ॥ ఆచానం
 వాసితంగర్భముపకీలొత్తరీయశే । భూషణానిచ మాల్క్యసి దీప భూ
 పంయథాక్రమమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ దత్వాకృత్వాఘృతారోపం సః స్మరే
 త్సంహృతిక్రమమ్ । సంహారస్య క్రమంసత్యే సమాకర్ణయితిద్వి
 జాః ॥ ౧౦౯ ॥ ఆత్మాసం సర్వగంధ్యాత్వా సర్వజ్ఞంవిష్ణువశ్యయి
 మ్ । కుర్యాద్ధావాస్పితోమస్త్రీ తద్విష్ణోలభివాసనమ్ ॥ ౧౧౦ ॥
 ప్రణవేన సమారోప్య జీవసుర్వాభిమానినమ్ । ఉత్క్రామ్యస్త్రీ
 తాంకృత్వా స్వప్తికా సర్వేశ్వరేహరా ॥ ౧౧౧ ॥ సంశోధ్యమలివాం
 ప్యశ్శ్యం దద్ద్వావీజాన్వితాన్నినా । అద్భిస్సంస్థావ్యితాంవాయుసు
 ఘోంపహ్నా విలాప్యచ ॥ ౧౧౨ ॥ సంహృత్య వాయునావహ్నిం
 వాయునా కాశతాంసయేత్ । అధ్యాత్మికాదిదైవైస్తు కర్తవ్యైర్వివక్షై
 స్సహ ॥ ౧౧౩ ॥ తన్మాత్రా సంస్థితా న్యేవ క్రమాత్సంహృత్య దేశే
 కః । నభోమనసిసంహృత్య మనోహజ్కృతీతత్పునః ॥ ౧౧౪ ॥ మ
 హాత్వాత్మనితంచాపి నయేదవ్యాకృతైకతామ్ । శాస్త్రాననై పరే
 బోధ్యమిన్ సమకర్తృజ్ఞానపిగ్రహే ॥ ౧౧౫ ॥ తంధ్యాయేశ్చరమానస్తే
 సంస్థితం శాస్త్రవిగ్రహమ్ । యస్తీన్నవ్యాకృతం లీనం సావస్థం

యస్మిన్ సూక్తమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ వాసుదేవోఽవిభజ్జయన్ సర్వాత్మానన్వ
 కృష్ణవ్రీణః । తస్మిన్నేతరుసంహృత్య వృత్తివ్యాధిః దేశికః ॥ ౧౦౭ ॥
 ఏవం ధ్యాత్వా యథానాథ్యయం బిన్దుం న సైగ్రీణ దెష్టయేత్ । ఘృ
 యిత్యాంశుకైర్నివైర్గర్భైస్సన్వైస్విన గాదిభిః ॥ ౧౦౮ ॥ ఆచార్య
 మూర్తిపేర్మన్త్రాగ్రీ వ్యాపకాం శృణురోపివా । పఠచ్ఛిశ్శాకునం
 సూక్తం తథాచాన్వైస్త్రియూను యైః ॥ ౧౦౯ ॥ ఆమ్నాయోష్ఠోష
 ణపత్రైస్సార్థమూతాయ తీరితః । తద్బిన్దుం జలను ధేయతు వీరో డ్వై
 శాయయేస్వయమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ అన్భు సెష్ఠతిచనాన్ద్రీణ ప్రాజన్తా
 ధానముదన్భుశిమ్ । మన్భుభీర్వివిధాకారా వాదయిత్వా దిశోదశ ॥
 మయిశ జేత్వ సీతాన్ద్ర్యేస్సంభ్రావ్యాహురసస్రామ్ । ఆత్మిన్వ్యాసం క్ర
 వాశ్శాస్త్రాన్ దిశో స్థిగ్రానబన్ధియూత్ ॥ ౧౧౧ ॥ అనలాకృత
 నేత్రైః కవిదేవావకర్షయేత్ । లాకపాలాన్ బహిర్ద్వారాన్ పా
 వాకస్మాత్సును న్మః ॥ ౧౧౨ ॥ తీరదేశమథ ప్రాప్య కున్భుం యా
 త్రైణ వేష్టిశమ్ । వేష్టిశం నమసాగ్రీభ్యాం సాపిధానం సపల్లవమ్ ॥
 సంస్థాప్య శక్తీణం కరకం చ త్కృనహి । ఇన్ద్రాగ్రీక్షణానపర్యంతం
 కలశాన్ పరికోన్వయేత్ ॥ ౧౧౩ ॥ నవసాగ్రీన్ సాక్షిధానాన్ శృ
 నహిరన్ద్రాన్ నమూర్చకాన్ । కుమ్భే విశోభిః సూపాతు కరకేచ
 సుకర్మణమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ ఆనాహ్యోన్స్యతివాభ్యర్చ్యై ఇన్ద్రాగ్రీక్షాక
 లశాస్త్రకే । బిన్దువృత్తిరసోన్ద్రేశే కున్భుంచ కరకం న్యసేత్ ॥ ౧౧౫ ॥
 ఆర్చ్యశం పరితశ్చాస్త్రే కలశాన్విన్వయేత్ సాగ్రీమాత్ । శోణేషుపాని
 కాన్వస్త్యా ఆనిగ్వాజైశ్చ దీపతైః ॥ ౧౧౬ ॥ దన్భయే దన్భక్రీము
 ద్రాంచ రత్రూముద్రాం దిక్షైచచ । అనఠ్కర్ణ్యం నవైసకుర్యాన్ద్రా
 ఘృధర్మంతు శజ్జలై ॥ ౧౧౭ ॥ దాగులాహశిలోక్థానాం బిన్దు
 నాం జలవాసనమ్ । సాత్రాన్భువేత్తదన్వత్ర భవేచ్ఛాన్యాధివాస
 నమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ విధానం తత్రవత్ప్రాయము యథావస్తునిపుక్తవాః । సాన్

నమాకారశుభ్యం దర్పణైశు సమాచరేత్ || ౧౩౧ || అన్యచ్ఛస
 కలంవిప్ర్యాః ప్రాగ్విద్విమ్యేసమాచరేత్ | అగ్రతో దేవిస్సుస్య
 ఛాయాధిసవార్థతః || ౧౩౨ || జలద్రోణీం కటాహంవాష్టాప
 య్లోహనిర్మితమ్ | మణ్డయం దారుజంవాపి భాజనం ఛాన్యసంజ్ఞ
 యే || ౧౩౩ || పూరయెన్ద్రణోయేవ శుద్ధస్ఫటికవర్షపా | పూర్వ
 నద్విష్టరంకృత్వా దర్పణజ్జరిజంశుభమ్ || ౧౩౪ || అష్టావింశతిద
 ర్భంభం కూర్పంకృత్వా ద్విజోస్తమః | దేశికేన్ద్రో విధానేన త
 త్రావాహ్యజన్మరుమ్ || ౧౩౫ || అర్ఘ్యగ్ధాదివాళిర్పవిత్ర
 త్వావై సంహృతక్రమమ్ | షష్టగం జలనుద్భేతు ప్రాజ్ఞాధానం
 తు శాయయేత్ || ౧౩౬ || చక్రముద్రాం ప్రస్ఫుశ్కభ కుమాభద్రా
 పూర్వసన్యసేత్ | శక్తీవాసవి విప్రేన్ద్ర్యాః పూర్వనద్విష్టరం భవే
 త్ || ౧౩౭ || అథవాతు శ్రీభిర్వైష్ణవహర్షయం గౌర్విధానతః |
 ఛాయాధివాసమాత్రంతు తాసావపి సప్రకవిప్రకే || ౧౩౮ || స
 గ్వాత్తం నవవస్త్రేణ ప్రసమాయాస్సునుస్తః | ఛానయిత్యా ససు
 న్నాచ్ఛసేధాధాణ వికరేత్ షీతా || ౧౩౯ || రక్షోహణేత మన్ద్రే
 ణ రక్షాంతు ర్యాస్సునుస్తః | ఆనుక్తనత్రయితకజ్జితాప్రీగ్విసి
 ర్షం సమాచరేత్ || ౧౪౦ || మణ్డయే భిత్తినంస్థేవ విమ్బేచ్ఛా
 ఛాయాధివాసనమ్ | అస్త్యప్రవిశ్య ప్రాపాదే దేశికేన్ద్రోస్సునూచరే
 త్ || ౧౪౧ || అన్యేషాం యాగసేవాస్య ప్రాగ్విశ్రాంత్యాశు మ
 ణ్డసమ్ | కుటీంవా త్రైకుర్వీణా ఛాయాధివాసనం గురుః || ౧౪౨ ||
 దారులోహశీలాణ్ణానాం బియ్యూనాం విభవేతదా | జలద్రోణ్యా
 దికేపాత్రై తోయాధివాసనం చరేత్ || ౧౪౩ || తదాపిజలవాసం
 తు ఆచరేత్పాపాన్తరే | యద్వా సానార్థసంకృతమణ్డపేవా స
 మాచరేత్ || ౧౪౪ || అథనా యాగసదనే సానభూమాతు తర్క
 వేత్ | ఏవం జలాధివాసంతు కృత్వావై దేశికొస్తమః || ౧౪౫ ||

ఉపయోగ్యం ప్రతిష్ఠాయాం యద్యన్త్రీవ్యముపాన్తితమ్ | తత్సర్వం
సముపాహృత్య ప్రాసాదాదీంశ్చ శోభయేత్ || ౧౪౬ || పున్య
స్మికరణం చాపి కారయేద్ద్వాప్రకారేనతు | మార్జనైర్మోమయాలపై
శోభయిశ్చాతు మర్జిగమ్ || ౧౪౭ || సుధాచూర్ణైరక్షతాద్యైర్భు
జ్జ్వల్యైః సమస్తతః | పచ్చగవ్యైస్తతఃప్రోక్ష్య దీపానారోప్యస
ర్వతః || ౧౪౮ || పితానాద్యైరలజ్జ్వుత్య గన్ధద్రవ్యైశ్చ ధూపయే
త్ | నాస్తికాభిన్నమర్యాదా దేవబ్రాహ్మణానిన్దకా || ౧౪౯ ||
పాపరొగయతానన్యా నిన్దితాకపిశునాంస్తథా | పాపజ్ఞానాహీ
నవృక్షైః ప్రహణోమా సమత్సెరా || ౧౫౦ || లుభ్ధా మూఢా
నవిషయో బహిర్నిర్వాసయేత్తతః | కన్యాహాద్వాసరేషు ప్రా
ప్త్యై గురుస్సయమ్ || ౧౫౧ || జలాధివాసదేశంతు సంప్రాప్య
సనామూర్తితః | ఉన్ధాపృథ్విన్ముదకాతుకమ్భంచ కలశానప ||
ఉన్ధాస్య దేవతాస్తత్స్థాస్తద్విన్యం పీఠవిస్తరే | ప్రాశ్చుఖం స
వాన్ధాస్య వారిభిఃక్షూళయేత్తతః || ౧౫౨ || లోహజాశ్చేద్విశు
ద్యన్త తిన్ద్రోగఫలవారిభిః | ప్రాగ్నస్పృష్టిక్రమం కృత్వా పిథా
నైవముసీశ్వరాః || ౧౫౩ || వస్త్రాభరణపుష్పాద్యైరలజ్జ్వుత్య
మనోహరైః | యానమారోప్య తిద్విన్యం శక్తశ్చేద్యాదిసంయుతమ్ ||
గ్రామం ప్రవక్షిణీకృత్య సోమలయం వాసనానయేత్ | యాగగ
హంతుయానా దెరవరోప్యసవేశయేత్ || ౧౫౪ || స్థానేపూర్వోది
లేపశ్చాదారభేత్సన్నవనంగురుః | లేఖ్యాకౌ సంప్రవిశ్యాక ప్రా
సాదం మూర్తివైస్సహ || ౧౫౫ || ప్రాకృత్వాభివాసితంపూర్బం జ
లాన్తిస్తాగ్నముద్ధరేత్ | బిన్యాచ్ఛ వస్త్రాభరణమాల్యాన్యపన
యేత్తతః || ౧౫౬ || పీఠేతు స్నానకుమ్భావాం స్థాపనార్థం ప్రకిల్పి
తే | పూర్వోదితం స్థూలపరం స్నపనంస్థాపయేద్ద్విజాః || ౧౫౭ ||
పూర్వాదిపశ్చిమాశాస్తం పృథక్స్నపనమర్జవమ్ | విహితం యత్ర

తత్రైవ దేవదేవస్య నామతః || ౧౬౦ || యాతుధానపదం యావ
దగ్నికోణాదిత్యానృసేత్ | స్నవనం స్థూలపర్యాఖ్యం స్థూలసూక్ష్మం
తు పృష్ఠతః || ౧౬౧ || ఈశకోణాశ్చమారభ్య యావదాగ్నేయిగో
చరమ్ | దేవస్యకక్షిణైపార్యే ఈశానాద్వాయుపశ్చేనుమ్ || ౧౬౨ ||
స్థూలస్థూలాభిధం ప్నానం స్థాపయేత్క్రమయోగతః | అధివాసది
నేకుర్యాత్స్నానం స్థూలపరాభిధమ్ || ౧౬౩ || ప్రతిష్ఠాదివసేకుర్యా
త్స్నాపనం స్థూలసూక్ష్మకమ్ | చతుశ్చేదివసేప్నానం స్థూలస్థూలా
భిధంభవేత్ || ౧౬౪ || తదా తత్తద్దినే తత్తద్దినపనం ప్నాపయే
గుః | ఏవంహి ప్నానకలశాణా క్రమాత్పంఠాస్థాస్థూర్వవత్ ||
తదర్పణావసానేక శయనం కల్పయేద్ద్విధా | నయివోష్ఠీలవాగ్ధాతు
శయనం కల్పయేత్పురా || ౧౬౬ || ద్వాదశాక్షరమస్త్రీణవీతిం
సంప్రోక్షయేత్తతః | ప్రాగగ్రాసుదగగ్రాన్వా దర్శ్యానాస్త్రీణ్యు
షకాలాణా || ౧౬౭ || పఞ్చభారముతాణా శాలీపకవాచాద్దశమృతాణా
వృత్తంవా చతురశ్రంవా కన్బుధానుపరిన్యసేత్ || ౧౬౮ || ఉప
ధానానిచిక్రాణి శయనాక్రాంతిలపయేత్ | మాశ్చల్యకుష్మాణాను
స్థాప్య దిగస్తకసమాశ్రితాణా || ౧౬౯ || తతోబింబాభివాస్థూల శయ
నం పరికల్పయేత్ | తదన్తం వేదికౌద్వైకు కుర్యాన్విష్టికమణ్డలమ్ |
రజసా కుసుమైర్వాక చతుర్వజ్రైర్మహోద్వజ్రైః || ౧౭౦ || ప్రాగ
గ్రాసుదగగ్రాన్వ దర్శ్యానాస్త్రీణ్య తత్పరమ్ | పఞ్చభారసమా
ణేన శాలీంస్త్రజపిన్తిపేత్ || ౧౭౧ || తదన్తంశ్శిలులంశుద్ధం తదన్తం
తుతీలంతథా | ఉపర్యుపరిన్తిస్య లాజానూద్వైకు విన్యసేత్ ||
తాస్తజం సుదృఢంస్నిద్ధం చతుర్దాశ్రసమన్వితమ్ | చతుస్పాదసమా
యుక్తం చతురశ్రాయితంతతమ్ || ౧౭౩ || ఖట్వాసంక్షిణపర్యకాల
తయాద్వైష్ణాపయేత్తతః | దుకూలం మృదుతల్పంచ విన్యసేతోప
రిచ్ఛదమ్ || ౧౭౪ || కేఫలంతల్పమాత్రంవా విన్యసేదకవాద్విజాః |

అథాస్త్రీనువైశ్రీణపురా మజ్జల్యకలశామ్భసా । సంసేచ్యవిశ్చం
తనను స్నాపయేత్తన్మృదామ్భసా ॥ ౧౯౦ ॥ పాతయేత్తత్రకూర్మ
క్షాణ్ బలమన్తాస్రీననన్తరమ్ । తతోగోమయికుమ్భేన ఇహ గావిః
వ్రపాతయేత్ ॥ ౧౯౧ ॥ భూతిస్త్యమితమవైశ్రీణ పాత్యనానే ప
భూతనా । పచ్చగవ్యేన తదను పాతయేచ్ఛతురన్తః ॥ ౧౯౨ ॥
పూర్వవచ్చ తతోభ్యర్చ్య విభవచ్చమసామ్భనా । యోశయిత్వా
జలైశ్చుద్దేరభిషిచ్య తతోర్పయేత్ ॥ ౧౯౩ ॥ శిల్పిదోషపనాశా
ర్థం స్నానమేతదుదాహృతమ్ । పరిధాయ తతోఽపి వానసీ అ
ధవోత్తరే ॥ ౧౯౪ ॥ నయినోస్తీలనాథ్గంతు శయనం యత్పక్రిచ్ఛి
తమ్ । తత్రపూర్వశిరసగ్రంఠ చ బిమ్బం వ్రప్నాపయేద్ద్విజాః ॥ ౧౯౫ ॥
తనిస్సుమన్తాద్బిమ్బు తు ఛాదయేతి గమ్భురౌదిభిః । సోన్ద్రం రాజ
తంచైవ పాత్రనాథకిపూరణమ్ ॥ ౧౯౬ ॥ ధాన్యరాశౌ నిధా
యాగ్రే పూరయేత యథాక్రమమ్ । మధునా సర్పిషాచైవ తనిస్సు
మధుపాత్రే ॥ ౧౯౭ ॥ అరగమణ్ణులమధ్యస్థం మార్తాణ్డాయత
స్సంభమ్ । ధ్యాత్వా మవైశ్రీణుభ్యర్చ్య తదన్యస్త్రిమ్ మునీస్వ
గాః ॥ ౧౯౮ ॥ చన్ద్రీమణ్ణులమధ్యస్థం ధేనుముద్రా సమన్వితమ్ ।
వన్త్రీంవై సారభీయంచ స్ఫురద్విశతవ్రభమ్ ॥ ౧౯౯ ॥ తదన్త
ర్యంమవైశ్రీణం హిమాచలనిభంస్తరేత్ । తస్మైతైరమృతౌఘైశ్చ
శశేదైవైనుజైరిపి ॥ ౨౦౦ ॥ సుధావితం స్త్రరెద్బిమ్బుం మధువాతే
తమన్త్రీతః । ఘృతాది మన్త్రీయేత్పశ్చాద్ద్వైశ్రీణాచ్ఛాది
యత్తు తత్ ॥ ౨౦౧ ॥ అష్టాంశులాచ సౌవర్ణీ శలాకా రాజతీతథా ।
కేవలావాపి సౌవర్ణీ శలాకాస్యాద్ద్విజౌత్తమాః ॥ ౨౦౨ ॥ అష్ట
ధాన్యానిపరితఃపాత్రేషు ఽనివేశయేత్ । గాఃకన్యకాశ్చుభాకా
గా భూషణేశ్చాపి భూషితాః ॥ ౨౦౩ ॥ ఆనీయస్థాపయేత్పాల్కే
బ్రహ్మఘోషేణ ఘోషయేత్ । స్వయంశలాకాం సౌవర్ణీం కృత్వా

నేత్రాభినుద్ధ్రికామ్ ॥౨౦౪॥ నుధ్యాక్తాంచ తయా నెత్రంకషీణం
 క్షీషమస్థితే । సంస్కరణపరమంజ్యోతిర్నైత్రమస్థైః దేశికః ॥
 ఆజ్యా క్షియా తయానాపి గాజత్యా చామయ్యునితే । తన్నద్ధ్రి
 తేన శస్త్రైః శిల్పిస్సాత్పలాకితః ॥ ౨౦౬ ॥ యథావత్ప్రకటి
 కుగాస్థ్రికైర్వైవృతైర్వశ్యకానా । వారుణం పాతయేత్సాను సహ
 చాస్త్రైః పానుగాణ ॥ ౨౦౭ ॥ పూజయేత్తగుసర్పిభ్యాం నేత్ర
 యుక్తం క్రమేణశు । పోషకనైవ మూతేన తేనైవ జుహుయాత్త
 నః ॥ ౨౦౮ ॥ సిద్ధ్యుత్తమమ్మతౌఘంశు హృద్యాద్యస్తేవ సేవయే
 త్ । తన్నద్ధ్రికైశ్శిల్పిభ్యుశు ధ్యానేన్ద్రాపాది శాస్త్రయే ॥ ౨౦౯ ॥
 స్యహోహోవాహ్నానశు కన్యయేత్తగుసర్పిషీ । అష్టధాన్యాని గా
 స్థ్రికై కన్యకాంబుశస్త్రాః ॥ ౨౧౦ ॥ నుధ్యాజ్యేవ శలాశేద
 లకగాస్థ్రికైర్వైవృతైః । అష్టధాన్యానిగాస్థ్రికై శయ్యోపకర
 ణాదిభా ॥ ౨౧౧ ॥ ప్రవక్ష్యాత్కేరేన్ద్రాయీ నాథకస్మిద్దిలాలః ।
 యద్వా నుధ్యాంపకలనాచార్యాను సేవేవయేత్ ॥ ౨౧౨ ॥ య
 రాశస్త్రాధాన్యేషాం నూర్షిపానాం చ నక్షిణాః । న్యున్యయేమూ
 లనిమ్మేశు భిక్ష్వైశ్చప్రపశ్యేశు ॥ ౨౧౩ ॥ పాశానం శత్రుకర్మిణ
 నిరుహోష్ఠ్థిలనక్రీయామ్ । ఏవంక్రీణాదిశక్తీనాం నిరుహోష్ఠ్థిలన
 భిశేత్ ॥ ౨౧౪ ॥ ఏవంనేత్రైశ్చయ్యుక్తైశ్చ విన్యస్యేశు సత్యపరిమ్ ।
 దిహనాప్యాను నేకు గ్యానస్త్రైః పృథగయేవచ ॥ ౨౧౫ ॥ ఆమూ
 ఢ్తోన్మూలనుర్ధ్రింశు మూర్ధ్రిన్ద్రం పూర్వవన్ద్యసేత్ । స్నాన్వాన్ద
 రింబు గాక్ష్మీప్తేపీతవిన్యం నయేత్తనః ॥ ౨౧౬ ॥ వ్యాప్తిసత్త్వ
 మాయుక్త సంస్కృతేస్పాకృతాదినా । ఆధాగాది క్రమోపేతే స
 మాలజ్యేషుపూజితే ॥ ౨౧౭ ॥ వీతేంతార్య సంవేద్యై వాససహ్యధ
 రోద్ధరే । అధఃక్రమోదిత్యైఃకుమ్భైర్వైష్ణోధావర్షితైస్త్వయా ॥ ౨౧౮
 స్నాపయేత్పాతయేద్విప్రానోపధీచమిశ్రుతమ్ । యానిపథయ

ఇశ్యాది యుగ్వే కాంస్తదనస్తగమ్ || 207 || పంచనశానిశ్చిష్టాశ్చేః
 నాదితే కలశ్రేస్సతి । తతఃకుంభచతుషేణ చతుర్విష్టాత్పిథాన
 కైః || 208 || యుక్తానుపూర్వైర్విధివత్సాపనీయిలచ పాతనిస
 త్ । ఉచుత్తనుంహి యుగ్వే గాణ పాతయేన్ద్రవిణంయజుః || 209 ||
 శతపు వారుణంపాను సానుజ్ఞోఽకర్పణస్తః । అయన్దేవిణశ్చే
 తి పవిశ్రన్తై తతోయవమ్ || 210 || నసోఽపవిశ్రంసాయిజుసపాత
 యేతునుహంస్తః । పవిశ్రంతేహి యత్సాను సంయోజ్యైవాయ
 వాంస్తతః || 211 || మూర్తిపాణముగాయేన పానగానీ చశుష్ట
 యమ్ । తనన్దేతు పరంనున్ద్రం వ్రాహ్మీనీయం భగనాసతి || 212 ||
 పవిశ్రనున్ద్రం తనను ఇకంష్ట్యుర్విచక్రమే । గతోవిభవనున్ద్రే
 సర్వైస్సంనున్ద్రే తేనచ || 213 || కుమ్భేన సేచియస్మాను ప్త్యా
 హనున్ద్రేన్ద్రపరేణతు । స్నాపయిత్వాగ్రముత్పాద జుహుయాత్స
 ధికంశతమ్ || 214 || యథావస్పృణానాథ వాగ్విపంకృత్సాచ
 పాతయేత్ । మాప్రగామేశి యుగ్వే గాణ ఆగ్ననాయుగ్యజుర్
 యాన్ || 215 || ప్రాణాహి నంహి యత్సానుతేనా ప్రాణాయు
 ననుః । యాశవ్యేతిపరింనున్ద్రంవిప్రానేణాయవాంస్తః || 216 ||
 ధ్యానయుక్తాధియాసమ్యక్ప్రతేకారాధక స్తః || ఆవాహయాన్వ
 మరబృష్టనతాస్త్రియగ్నం లక్ష్మీపశం భువనకారణనుప్రచుయమ్ ।
 ఆద్యం సనాతనశనుం ప్రణవాసనన్ధం పూర్ణైస్స భాసగరహుతాశ స
 హాద్రదీప్తిమ్ || 217 || ధ్యేయం పరిం సకలశస్వపిదాంచ వేద్యం
 వారాహ కాపిలన్యకేసరి సౌమ్యమూర్తిమ్ । శ్రీవశ్మి కామ్నభ వా
 హానుణిభూషితాన్తం దామోకకేకనుల శర్భరథాన్తహస్తమ్ || 218 ||
 స్వస్రగోసిభగవన్ కిలయన్యపితృనూ వాహయామిహియథావ్య
 జనేన వాయుమ్ । గూఢాయతైవదహనో మథవాచుప్తేతి ఆవాహ
 తోపిహి తథాశ్వముపైషిచార్పమ్ || 219 || మాలాధరాచ్యుర

విభో పరమాధ్యక్షానై సర్వజ్ఞానాభవరమైశ్వర సర్వశక్తై । అగచ్ఛ
 యేకుసుదయాం ప్రతిమాంభజస్వ పూజాం గృహోణ మరమగ్రహా
 న్యాయావ్య ॥ ౨౩౧ ॥ తతోపిన్సుజ్యవస్త్రిణ భోక్షకపూర్వో
 దస్త్యోజైత్ । అస్యైవైస్త్రిక్షిణాన్తైస్తు పాతయేన్ద్రజ్యయాంస్తతః॥
 అగ్వామిశేత మస్త్రంవై సామగాంశ్చార్చిత స్త్వితీ । ఓం భగ
 వానిత సత్ జ్ఞాన్తు జగ్నో సస్త్రవ్యయేత్తతః ॥ ౨౩౨ ॥ న్యకుణ్డెద
 శేకేన్ద్రస్త్రి సమిధాం సప్తకంఠావేత్ । పశ్చాచ్ఛతాప్తసభ్యంవ
 సాన్త్యైశ్చ శిలసాన్తులైః ॥ ౨౩౩ ॥ శర్పయిత్వాతు పూణ్డాన్తము
 స్త్వైత్వాగ్నీకంఠసః । దిక్కుగ్రాహేషు విసెక్షిప్య సంస్కృతేషు పున్ద
 రిణు ॥ ౨౩౪ ॥ సన్దైవనవిదికోశ్చేషు ఉప్వత్వాభ్యర్చ్యైశ్చైక్రిమా
 త్ । సగ్నసభవయోగేన చిగుర్చిత్సుక వేశయేత్ ॥ ౨౩౫ ॥ చతు
 ర్శోవాసు దివాది నామ్నా పకాయ నాకద్విజాక । ప్వాభిప్వాభిప
 స్త్వైశ్చ దైవేకాగ్నీనాభిభాదభః ॥ ౨౩౬ ॥ సమిన్సుక్తకపూన్త్యైస్త్వ
 వాన్త్యైస్త్వ శిలసాన్తులైః । పవనపయయోగేన వాయ్వాదిశావసా
 నాను ॥ ౨౩౭ ॥ యస్య గాగ్నాన్తు చతురపుంసన్వైత్వాదౌ నిధా
 న్యైసత్ । స్త్రీవ్యమ్యుగోజ్జేస్త్వ స్వశాభూన్త్యైశ్చ పావనైః ॥ ౨౩౮ ॥
 హవనం విధివత్సాగ్ర్యం భక్తయైస్తేన చేతసా । పవంక్ర మేణుకాన్దాం
 త్వు సర్వాకముత్వా తతోగురుః ॥ ౨౩౯ ॥ ద్వాక్ స్థాదీనాం పునో
 న్దానాం దిక్పలేనాం సమాచరేత్ । హవనం విధివతుగ్రాణ్డే స్థస్థోవా
 మనీశ్వరాః ॥ ౨౪౦ ॥ ప్రాసాదస్యైశ్చదిగ్నాన్తై సదత్తం పూర్వ
 ద్చిత్ । స్తుత్వా జితన్తమన్ద్రేణ సామజ్ఞాకపాతయేత్సునః ॥ ౨౪౧ ॥
 సహగాయిత్రపామ్నాతు యద్రథ వ్రతసంజ్ఞకమ్ । ప్రజప్య ద్వానిశా
 స్థింతు ముక్త్రాం బధ్నాప్రణమ్యచ ॥ ౨౪౨ ॥ అష్టాశ్చైవాభిజ్ఞాపో
 భగవాన్ భూతభావనః । మూర్తిభేదేనయాపెణ అనేనైవహివాం
 ప్రసమ్ ॥ ౨౪౩ ॥ లాకానజ్ఞాతతత్త్వాన్తు సమాస్థావయ నాగరాక ।

యేనాననసంప్రపజ్జైవ ఈషతాగ్రలవిశాస్తువై || ౨౪౬ || జనాన్త
 కిసహస్రార్థాన్త్యక్షువాయాన్తికీర్తిసాత్ | ఏవచార్థోహిభగవాన్
 లోకానుగవాకృత్ప్రభుః || ౨౪౭ || దత్వాన్ముగ్రాన్ప్రస్థాపదీపజై
 వేద్యజేవచ | నివేద్యావసునంచాన్యువం కుర్యాన్నీగాజనంశతః ||
 పుణ్యాహజయఘోషేణ వేద్యునియితేనచ | శక్తవాదిత్రోగ్ధోష
 పబహైర్గీతీభిససహ || ౨౪౮ || కగావజ్ఞిగ్రాతాకృత్వా దేవదేవస్య
 దేశికః | పాఠయేద్యుత్కయంమన్త్రీయైర్దృష్టి తతస్సహ || ౨౪౯ ||
 యాత్రోపకరణేర్ష్యన్త్రం కృత్వాబ్రహ్మరథేస్థిరే | సుయన్రీతే
 క్షీగాజ్యదధోవనసమన్వితే || ౨౫౦ || సుభిక్షత్రేచశాన్త్యర్థం
 పమాన్నఫలైవ్యుతే | పాఠయేదస్యవామీయన్పాజ్యయం తదన్త
 రమ్ || ౨౫౧ || తన్వయాన్బలమన్త్రీంశు కశాక్థేషు హహామతే |
 స్వయిమాద్యున్తపంకుర్షం వృగాతు కంచంజపేత్ || ౨౫౨ || భ్రా
 వయేన్బలివానంచ క్రియమాణంశు సర్వదత్ | రక్షకాశ్చనవన్దా
 నాం ఘోర్వసత్ క్షేపమాచరేత్ || ౨౫౩ || దివ్యాద్యాయతనా
 నాంచ కాగావ్యూజాయథోచితా | పశ్చగావ్రవిహాంధైవ యశి
 నాం బ్రహ్మచారిణామ్ || ౨౫౪ || వలగర్షసిరతానాంచ దానంశి
 నజనేష్యపి | రక్షకేషున్త్రీభిమ్యైశు యావన్నాదశణం ప్రజేత్ ||
 తనకం తూర్యఘోషేణ తానెగ్రాత్రిశతశః ఫలమ్ | ఆహ్వాత్యాగా
 దకశ్యేత్వత్సకామోవియశనైః || ౨౫౫ || తనస్తోకణదేశ్శంరకం
 కృత్వాన్వయేత్ప్రభుమ్ | పాద్యాన్మువృషుచపూపైశ్చేననుసం
 త్యచపాఠయేత్ || ౨౫౬ || ఉత్తిష్ఠేహి ద్విషటార్కం సజితన్తంశు
 చాఖిలమ్ | సంపఠన్ పౌరుషం సూక్తం యాగవేత్కప్రవేశయేత్ ||
 శయ్యానాం ప్రాకశిరొబిన్దుం శాయయేచ్ఛనయేవతు | దేశిక
 మూర్త్యుపేసాన్దం యాత్రోచూహుం సమాపయేత్ || ౨౫౭ ||
 తతస్తద్భిరసోదేశే చశ్రాధారస్థితేఘటే | పూర్వోక్తలక్షణేనే

సుశ్రుసంపుటితం యజేత్ ॥ ౨౬౦ ॥ పూజయేన్మజ్జళాన్వహే ప్రా
 గావౌతు స్వనామధిః । అష్టాసు తత్రకుమ్భేషు పురైవస్థాపితేషు
 చ ॥ ౨౬౧ ॥ వాసుదేవాదయఃపూజ్యోఃప్రభవాప్యయయోగతః ।
 హృదాదియద్వా దిక్ స్థేషు విదిక్ స్థేషు తదస్త్రీపమ్ ॥ ౨౬౩ ॥
 యద్వాప్రాచ్యంతు వారాహో నారసింహస్తు దక్షిణే । ప్రతీ
 చ్యాం శ్రీధరోదేవో హయవక్త్రస్తథా తైకే ॥ ౨౬౪ ॥ ఆగ్నేయ్యాం
 భాగో రామో నైర్వృతే రాజవచచ । వాయవ్యే వామనశ్చపి
 విష్ణురీశానగౌచరే ॥ ౨౬౫ ॥ స్వనామ్నా పూజయిత్వైతానర్ష్య
 గ్నాదిభిస్తః । పూజయిత్వార్ష్యగ్నాద్యేశ్యయనస్థం విభుంతతః ॥
 నర్మణాచ్ఛాదనపటం దత్వా భూషాధివాసితమ్ । మూలెన శయన
 స్థస్య కుర్యాదావ్యయనంతతః ॥ ౨౬౬ ॥ దేవాఙ్గ్రీసికటోద్దై
 శే ఉపవిష్టస్తు దేశిః । మన్త్రీర్దేవిన్పుస్య మన్త్రీన్యాసం స
 మాచరేత్ ॥ ౨౬౮ ॥ లెఖ్యాదౌ మన్త్రీవిష్టేషు ప్రాసాదస్థే
 ద్విజో నైమాః । ఉత్సవంకర్మవిష్టేషు విష్టరేవా ప్రకల్ప్యచ ॥ ౨౬౯ ॥
 ప్రస్వాప్య శయనే ప్రాగ్వాత్ప్రసాదం సంప్రవిశ్యచ । మన్త్రీన్యా
 సాదికంకుర్యాన్వక్త్యమాణవిధానతః ॥ ౨౭౦ ॥ సువిస్తృతం తద్వి
 ధానం శ్శేషుస్వం మునిపుక్తనాః । పీఠే ప్రసావిజ్జాలింకృత్వా గ్నయి
 త్తించ సాక్షతమ్ ॥ ౨౭౧ ॥ న్యసేదస్తాక్షరం ప్రాగ్నదామూర్ధ్న
 శ్చరణాన్విహమ్ । న్యసేద్దృశాది పణ్డన్త్రాన్ గ్రాహేషుహృదయా
 దిషు ॥ ౨౭౨ ॥ కీరీటు శింసో దేశే శ్రీంశ్శం చగ్రాదభః । వక్షసో
 వామభాగేతు ఓన్యసే త్తదనన్తరమ్ ॥ ౨౭౩ ॥ కౌస్తుభం హృదయే
 న్యస్య వినమాలాంచకర్ణతః । దేవస్య దక్షిణే హస్తే చక్రంశక్తంతు
 పానుతః ॥ ౨౭౪ ॥ వామహస్తై గదాశిఖో హ్యుభవా దక్షనాను
 యోః । క్రీమల్లాశ్చనసున్త్రాన్స్తు చక్రాదికలాశ్చనాన్మృసేత్ ॥
 శ్రీయం దక్షిణభాగేతు పుష్టిమున్తరతోన్యసేత్ । ఊరుమూలే చైవ

తేయమథేదానీం నిబోధత || ౨౭౬ || చతుర్భుజస్య దైవస్య క
 క్రాదేర్విని వేశనమ్ | ముఖ్యదక్షిణహస్తైఃజ్జం గదాం వామకరస్య
 సేత్ || ౨౭౭ || అపరే దక్షిణేచక్రం చక్రం వామకరేపరే | అన్యార్
 లాఙ్ఘనమన్త్రాస్త్రింస్తు యథాయోగంచ విన్యసేత్ || ౨౭౮ || అ
 న్యేషు సద్భుజాద్యేషు ముఖ్యదక్షిణాదిత్యక్రమాత్ | సర్వార్థా
 లాఙ్ఘనమన్త్రాస్త్రింస్తు యథాస్థానగతాస్సన్యసేత్ || ౨౭౯ || సంస్థాప్య
 భగవన్నర్మర్త్యై చక్రాదిలాఙ్ఘనమ్ | హస్తై యేనక్రమైఃక్షేప
 లాఙ్ఘనానిన్యసేత్తథా || ౨౮౦ || మన్తార్థ కిరీటపూర్వాంశ్చప్రా
 గ్విత్సర్వత్రాన్యసేత్ | పాదాది ద్వారశాక్షేషు తతోదామోవరా
 దికాః || ౨౮౧ || తచ్ఛక్తికాం స్తథామన్తార్థ తద్విద్వాగ్గపక
 లక్ష్మణాః | విశ్వరేణాభవీజేన యథావస్థేనభావయేత్ || ౨౮౨ ||
 పాదాది తన్మయేనైవ తద్విత్పత్త్రైవ రేణతు | ప్రాగ్విగపయి యు
 క్తాతు హ్యన్తర్లోకర్మయాత్మనా || ౨౮౩ || విభునావాక్స్విరూపే
 ణ తదేవాభవంపదమ్ | సుశాన్తంసర్వగంబుధ్వా నిస్తగ్జమివోచధి
 మ్ || ౨౮౪ || విద్యాం గదామిత్యన్యంయత్పాపయోత్పాంచగా
 త్రికాః | దేహసాన్వాసికం మన్త్రం ధారణాఖ్యమనన్తరిమ్ |
 జేమూతస్యోః ఋగ్వేదాః వాసదాసీతి పాఠయేత్ | క్రమేణానే
 న హుత్వాతు పదార్థశతసంఖ్యయా || ౨౮౫ || తిలానాంచ తథాఙ్ఘ
 న్య మన్తై ర్భిర్మునీశ్వరాః | దత్వాపూర్ణాహుతిం ప్రాగ్విగప
 సంహారలక్ష్మణామ్ || ౨౮౬ || తతస్తస్వరమంబ్రహ్మహుయదిగంపూ
 ర్వపత్ స్పరేత్ | సగ్వశక్తిమయేనైవ స్వభావేనన్యకేనతు || ౨౮౭ ||
 ఓజోబలాత్మనాయద్వగ్ధ్రాద్రవ్యాత్మనాతువై | బీజంతరుస్వరూపే
 ణ సముద్రో బుచ్చుకాత్మనా || ౨౮౮ || ఏవమవ్యవదేశ్యాయా
 శక్తిస్వే శక్తిదర్పణే | స్థితిమాదాయ విశ్వేశస్వాగ్నోన్త్రాన్యోద్యమ
 హామతే || ౨౮౯ || మన్త్రీయాపాం తనుంధతై సమ్యగారాధనా

యచ । నా నాశ్వముపయాతస్య ప్రసరం తస్యచస్వయమ్ ॥ ౨౯౦ ॥
నిప్పృశ్యశ్చం ప్రయాతస్య చిద్విజనియనుస్యచ । ఆవిష్కృతస్య
భేదినాప్యమూర్తైవ బలీయసా ॥ ౨౯౧ ॥ అజ్ఞానగహనేనైవ ని
త్యానిత్యానులాశ్చనా । స్పృత్యైవం మూలనున్త్రీంతు బిన్బుహ్న
శ్చక్షుగంత్సరేత్ ॥ ౨౯౩ ॥ పటచక్రీకరణోపేతం త్రేస్త్ర్యవ్య
నియోగనుమ్ । సంస్కరేస్సంహారంతంచ ప్రాగుక్తైవైవ సత్కా
నా ॥ ౨౯౪ ॥ స్వరూపనునులంభూయఃస్కరేన్ముర్త్యాశ్చనాతుతత్ ।
నయన్తం పూర్వకథినాపేయం సపరమేశ్వరః ॥ ౨౯౫ ॥ మన్తా
ర్థినా స్వశిష్టశ్చస్వముపయాతోయదాతదా । సహస్రశిరసం దేవ
మతినర్వాంస్తు దాదయేత్ ॥ ౨౯౬ ॥ పాతయెద్వాప్రీత్యాణాణా
నిర్యధ్యక్షేచ మన్త్రీపమ్ । యోఃశ్వతశ్చక్షురితి యాతవ్యో భ
వతీచ ॥ ౨౯౭ ॥ గ్యాసుపక్లేశితకను అతోదేవేతి వైశతః । మ
క్షయం పాసుచంసూక్తిం తసిఃపరతమాన్వితీ ॥ ౨౯౮ ॥ తతోర్ప
యిత్వా మన్త్రీశం శయనె బిన్బువృత్తికమ్ । పాంస్పర్శిక్రేరాస
నాద్వేగ్విష్ణైరౌపచారితైః ॥ ౨౯౯ ॥ హృదయశ్చనుసంక్షైశ్చ మ
ఘవరాఢాదిభిర్విజాః । పరమాన్నాదిభిశ్చావైష్ణవవిత్తైః పానకై
స్తథా ॥ ౩౦౦ ॥ అన్వైశ్చ విష్ణైర్భుక్తైర్యథాచానుక్రమేణు ।
సర్వంతు సంప్రదానాన్తం కృత్వా పశ్చాత్తు మణ్డలే ॥ ౩౦౧ ॥ స
న్నిధీకృత్య సంపూజ్య మహతావిభవేనతు । అగ్నోసన్తర్పయే
త్సాన్తం సమిన్సిప్తకపూర్వకమ్ ॥ ౩౦౨ ॥ జుహుయాన్తూర్తిపా
శ్చాపి స్నేస్నేకుణ్డే యథాక్రమమ్ । ప్రాగాది దిక్షుకుణ్డేషు క్ర
మేణ సమిధఃస్పృతాః ॥ ౩౦౩ ॥ పలాశివృక్షఖదిర విల్వోదుమ్బుర
ఖూరుహమ్ । ఆగ్నేయాది విదిక్షుస్యపిప్పలప్లక్షకుసమ్భవాః ॥
న్యగ్రోభప్రభవాయైవ కశ్శర్వప్రభవాస్తథా । పలాశసమిధోన్యత్ర
భూయసాం పరికల్పనే ॥ ౩౦౪ ॥ ఉక్తాధావేతు సర్వత్ర పాలాశ్య

స్వమిధోమతాః । చతస్రీ ధేనవస్థాప్యా దక్షిణస్యాముదజ్జుభాః ।
గక్తాసరవృతగౌదా యమునా రూపధారిణీ । మస్తైస్తదీయైశ్శ్రీప
ణం చయాణామాహుతిస్తథా ॥ 302 ॥ శ్రవయేత్పయపాపూర్వ
శాలినణ్ణులమాధకమ్ । కృసరైర్దక్షిణాగ్నతు పాశ్చాత్యే గుభవి
త్రైతమ్ ॥ 303 ॥ ఉదీచ్యాగ్నౌ హరిత్రాన్నం శుద్ధాన్నమితరాగ్ని
ను । ప్రత్యేకం శతమష్టాచ హోమాస్సుస్వమిదాదిభిః ॥ 304 ॥
సద్ధంవాపి పాదంవా దేశకాలానుయాపతః । గుణిలశాలి యితైర్వే
ణు హోమబీజాన్యనుక్రమాత్ ॥ 305 ॥ తిలైరిగరకుణ్డేషు త్రైక్యా
నర్వత్ర కల్పయేత్ । స్వమూర్తికుచ్ఛాన్నస్త్రేణ జలముద్భృత్యధా
జనే ॥ 306 ॥ బిన్బుక్య మూర్తిక్రమాద్దేయం సర్వైరే కాయవాది
తైః । సస్తర్పయిత్వా తదను మస్త్రీం సపరివారకమ్ ॥ 307 ॥
అజ్యాదివా ప్రథమా తేన దత్వా పూర్ణాహుతిం తతః । బిన్బుక్య
వాప్రయాతా వాం య్నాదీనామజ్జియాపిణామ్ ॥ 308 ॥ ఆపాదనేపి
పాశ్చాత్యార్థం పిండోభూతాథ్థ మేవచ । ఆన్మాధేవజాతానాం ఛిద్రా
ణాం శను నేతువై ॥ 309 ॥ ఆప్యానువార్థం మస్త్రాణాం ద్రవ్యే
న్ద్రోమం సమాచరేత్ । ద్విషశేకాణాహుతీనాంచ ఏకైకేన చతు
ర్హృదా ॥ 310 ॥ అచాప్తే గ్జానుపర్యవ్తం స్పృష్ట్యాజ్యం హో
మయేత్పురా । ఆనాభిజానుదేశోచ్చ సైవైవజుహుయాద్దధి ॥ 311 ॥
నాభేరాకర్ణతః క్షీరమామూర్ధ్నకర్ణతోవధుః । సమిశ్రం జుహుయా
త్సర్వం స్పృష్ట్యాదేహాంతు చాఖిలమ్ ॥ 312 ॥ దత్వా ఘృతేన
వైపశ్చాతూర్ణాం మూలైన తిత్పరమ్ । సంస్కృత్య బిన్బువత్ప్రే
తం భిన్నం బ్రహ్మశిలాంతథా ॥ 313 ॥ ప్రాణాభిమానదేవంవా
యస్యయో విహితస్తువై । వేష్టయిత్వామృతైశ్చిత్రైశ్చక్రమస్త్రే
జ్జవైతతః ॥ 314 ॥ కార్యోబ్రహ్మశిలా కాలాంగుశ్శతాష్టాధికసభ్య

నూ । గాయత్రీభిస్తదర్థంచ బహ్వచ్చాద్యైఃపృథక్ పృథక్ ॥ ౩౨౦ ॥
 అజస్యనాభావిత్యాది మన్తైశ్చైరేకాయనైస్తతః । అధ్యాదిభూతమూ
 ర్తంతు భోగ్యంనాపి పృథక్ స్థితమ్ ॥ ౩౨౧ ॥ దేవతానాంత్వధి
 ష్ఠానాం పీఠంకృత్వాశు బుద్ధిగమ్ । హోతవ్యం ప్రణవేనైవ స్వయం
 వ్యాహృతిభిస్తతః ॥ ౩౨౨ ॥ అవరైర్బలమన్తేగణ ప్రణవానైవ
 లాగ్నలిః । తతోవాహనమన్తేగణ తర్పణీయంతదేవహి ॥ ౩౨౩ ॥
 స్వనామ్నా ప్రణవేనైవ స్వాహానైవాపరైస్తథా । సంరోధస్తర్పితా
 వాంచ కార్యగపూర్ణాస్తమేవహి ॥ ౩౨౪ ॥ పాన్పుసా విష్టరక్షేవ
 భావేన సజపేనవ । సర్వేశ్వరస్య దేవస్య స్వకీయాసుచ మూర్తి
 షు ॥ ౩౨౫ ॥ శబ్దాత్మికాసు మూర్తాసు తద్వచ్చృతిమయిస్యవ ।
 కృత్యైవంచ తదాదిత్యు మూర్తిసాఽ వినివేశ్యవ ॥ ౩౨౬ ॥ పా
 ద్విదేశేశు కుర్తానాం తర్పయేత్పాయసేనతు । దక్షిణాంచ య
 థాశక్తిరద్యాద్ధేమాదికింతతః ॥ ౩౨౭ ॥ గృహీత్వా దక్షిణాను
 వ్రేగ్నిప్రీణనియన్తు తైస్తతః । అకనిద్రాయమాణంతు దేవంస్తుత్వా
 సమర్థ్యవ ॥ ౩౨౮ ॥ అర్పయిత్వా ననుస్కృత్య తత్రసర్వార్థా ప్ర
 వేశయేత్ । ఏప్రానేకాయనాంశ్చౌపి తథానై బహ్వచ్చాదికాః ॥
 స్వస్వశాభాదితాఽనున్తాగ్ని పాతయేత్క్రమయోగతః । స్తుతిపా
 తకపూర్వాంశ్చ నృన్దగ్గిశివ గాయత్రాః ॥ ౩౩౦ ॥ వీణావేణున్పు
 ర్గ్నాదినితరాంశ్చ ప్రవేశయేత్ । ఏదిక్ష్ణాః ప్రణవేజాపే మూ
 ర్తిసాఽవినివేశయేత్ ॥ ౩౩౧ ॥ దిక్ష్ణితాన్మూర్తిసాఽవిప్రాఽ ద్వా
 దశాన్లీనియోజయేత్ । రత్యముద్రాం తతఃకృత్వా దర్శయేత్పర్వ
 దిక్షుః ॥ ౩౩౨ ॥ శాయయేద్దర్భశయ్యాయాం యజమానముహో
 పితమ్ । ఘ్ణిలేస్వప్నసిద్ధ్యర్థం ప్రాక్ శిరస్కంతతోద్విజాః ॥ ౩౩౩ ॥
 ఏవంకృత్వాధివానంతు జాగరణ నయేన్నిశామ్ । ప్రభాతాయాంతు
 శర్పరాయం కృత్వా స్నానాదివాఃక్రియాః ॥ ౩౩౪ ॥ ప్రతిష్ఠామూర్

భేదశ్చాద్దేశికశ్చాస్త్రవిత్తమః । ప్రబుద్ధం యజమానంతు స్వస్వం
 పృచ్ఛేచ్ఛుభాశుభమ్ ॥ 33౫ ॥ తత్రా శుభోపశాస్త్ర్యం తదా
 నీం జహుయాన్యః । శతం సహస్రం సాష్టం వా యథాశక్తిక
 వాద్విజాః ॥ 33౬ ॥ మధ్యాజ్యక్షీతసంమిశ్రా సఫలాంశ్చ తి
 లాసపి । అస్త్రసంపుటితేనైవ నామ్నస్వాహాన్వితేనతు ॥ 33౭ ॥
 దోషం జహిజహీత్యేవం పదం నామావసాసకమ్ । కేవేలేవాథవా
 క్యేన సింహమస్త్రైః హోమయేత్ ॥ 33౮ ॥ ఏవంతుస్సప్తశా
 న్తింతు కృత్వాస్థాపనయాచరేత్ । ప్రాసాదం దర్భశాఖాభిష్ప
 హిరస్తశ్చనూర్జయేత్ ॥ 33౯ ॥ ఏకీర్యపాక్షతంపుష్పం గుగ్గులం
 ధూపయేత్పువః । సహమూర్తిధరైర్విప్రాశ్శీల్విభిశ్చాధికైః ॥
 పార్శ్వపుష్పాక్షతకిర్యప్రాసాదాంతం బ్రజేత్సః । హన్యాస్పిద్దాన్త
 కైస్తోస్థాః పిమ్నూనస్త్రాభిమన్త్రిజైః ॥ 3౪౦ ॥ ప్రాజ్ఞశ్శేవి
 ధినానేన శ్వభం వా సాంప్రతంభినేత్ । తదన్తం గర్భగౌహంతు
 సూత్రపాతైర్విభాజయేత్ ॥ 3౪౧ ॥ ప్రాసాదపకద్వారేతు గర్భ
 మానం వినిష్పితమ్ । ద్వారాత్పశ్చిమభిశ్శ్యన్తం దక్షిణోత్తరమా
 యితమ్ ॥ 3౪౨ ॥ సప్తథా విభజ్యేన్యత్రైశోచనప్రథమాఃస్ప
 తః । ద్వితీయో మానుషోభాగస్తృతీయో దేవసంజ్ఞతః ॥ 3౪౩ ॥
 బ్రాహ్మశ్చతుర్థోపజ్జైయఃక్రమాదనేయైత్రయిస్తథా । దైవమానుషజే
 శాచావిజ్ఞేయా ద్విజసత్తమాః ॥ 3౪౪ ॥ ప్రాసాదేతు చతుర్ద్వ
 రే చతుర్దిక్షుసమైఃపఠైః । విభజ్యేత్సప్తథావభ్యోభాగసా్యద్వార
 యసంజ్ఞితః ॥ 3౪౫ ॥ దివ్యమానుషపైశాచాఃక్రమాత్పక్షిక్రమే
 నతు । చతుర్ద్వారేత్రభవనే బ్రాహ్మభ్యోమధ్యమైపదే ॥ 3౪౬ ॥
 చతుర్దిగ్విక్రమాణస్య స్థాపనం చతురాత్మనః । ప్రాసాదపకద్వారే
 తు దేవం సంస్థాపయేద్విజాః ॥ 3౪౭ ॥ బ్రాహ్మదైవికభాగాభ్యో
 దేవమానుషయోస్తువా । బ్రాహ్మదైవికేవాథ తస్మిన్దిచ్యా

శేనునా || 347 || మానుషాశ్రితదేవేవ ఫల భేద వశాత్తువై ।
బ్రాహ్మణాశేను మోక్షంసాన్యస్తి క్యేస్థానాభివృద్ధికృత్ || 348 ||
భాగమోక్షఫలానాప్తి గ్వాప్రేక్ష్య దివ్యసమాశ్రితే । దివ్యభాగఫ
లానాప్తిస్తానుసాశ్రితదేవితే || 349 || దేవమానుషభాగాచ్చత్యై
హికాముష్కీక ఫలమ్ । విబుధబ్రహ్మ భాగాచ్చ ప్రేహికంతు గుణా
న్యకమ్ || 350 || అగ్రదేశేభవన్బుధ్య వేదిర్భాగద్వయోపరి ।
ఆరాధనార్థతోపప్రాప్తావనీయా శిలాస్మతా || 351 || పీఠోపకృ
తనా దేవం యన్వాగాధయ తేనదా । మధ్యే రతోపలంపీతే న్య
స్యోధ్యే స్థాపయేత్సామ్ || 352 || దేశీసమన్వితంయత్ర స్థాపనం
భవతిద్విజాః । మూలభిన్నుభ్య పాశ్చ్యేతు పీఠదేశం చిన్నజ్యత ||
సపీఠానాంతు దేవీనాం స్థాపనంతు సమాచరేత్ । ఏకాసశ్యే దక్షి
ణేవా స్థాప్యాశ్చ్యే గతనామయోః || 353 || చత్రససు క్రైజ్యేజ్యేవ
స్థాప్యా దక్షిణవామయోః । ప్రమాదాద్బుద్ధిపూర్వాద్వా తల్లిత
స్థాపనవిషయమ్ || 354 || నకుర్యాత్ప్రాజరాప్తాద్బుద్ధిజేషే దే
శీకొన్యమః । భిన్నే ప్రేక్ష్యావశాత్సాన్య సతిభూయస్సమాచరేత్ ||
తౌళితేస్త్రాన్యవాలిక్షై హృదావై చన్తనాదినా । శ్వభ్రో ధోఘట
గుప్తానాం వాన్యాశ్రాంచ నిరోధనమ్ || 355 || పూర్వోక్తేన వి
ధానేన ధియాన్వేస్వయినేనధా । కృత్వార్చనం యథోద్దిష్టంపూ
ణ్ణాన్తం తత్రవిన్యసేత్ || 356 || బాహుల్యేనతు వత్సృజ్య చ
తుగ్రోళకసంమితామ్ । పీఠాప్వనిగ్రతాంకింజిహ్వాతయే సుస్థిరాం శి
లామ్ || 357 || గ్రస్తాంపీఠేనముక్త్యర్థం నవరన్ధ్ర కృతాంఘరా ।
స్వమస్త్రేణతు తత్రాపి ప్రసస్థా సీఠిపాఠయేత్ || 358 || ప్రాగా
దౌ ప్రాథవేనాథ పశ్చిమం పశ్చిమంనయసేత్ । శిలావతుసు క్ర
వ్యాశాం తత్ర వజ్రంచ హాటకమ్ || 359 || హరితాలముశీరంచ
సీహయో దక్షిణైవృథ । ఇన్ద్రగిరిమయైత్వైవ శాసీసం చన్తనం

తిలమ్ || 314 || ముక్తాఫలంచ రజతం పారదంచాప్యదిక్తథా |
 స హూషీరాశ్చ వైముక్తాః పద్మరాగమథోత్తరే || 315 || శాం
 న్యం సరాజపాహణం రాజ్యేన్ద్రిం చణకైస్సహ | విశకం విన్య
 సైశ్చ కేవలపూర్వమేవ తతోబహిః || 316 || విదిక్ష్యప్యయో
 గన త్యైవమన్యతప్పకృత్కృత్ | కృపః వైచూర్యపూర్వంతు చ
 క్రాజ్జ్ఞాంచాశ్రకం తథా || 317 || మష్టికాంత్యశదిగ్వాయోః
 పుష్యరాగవారితకా | క్షేరికం శారికాత్రైవిమసూరాణ్యథయా
 తుదిక్ || 318 || మనోనీలంచ విజ్ఞాంచ తథాపాహణమాక్షిమ్ |
 యినాస్సగదుకాశ్చేవ ఆగ్నేయ్యాం స్ఫటికంతథా || 319 || తా
 మ్నం మనశ్శిలాచైవ గౌఢామాశ్శుభ్రపుష్పికాః | మక్తే సర్వాణి
 తదను తతోగర్హణంతు తత్ || 320 || తైవైరాచాఛదితంకృత్వా
 సాక్షాంమన్త్రం పదేపదే | పూజయిత్వా యజుర్వేదాం శ్చనష
 టాగంశ్చపాతయేత్ || 321 || తదూర్వై విన్యసేత్యేవ తచ్చవి
 శ్చే వినివేశ్యవ | అష్టలాహమయంచక్రిం తియార్థ్యేతు మహాను
 తే || 322 || ద్వాదశాఖ్యాన్విశేషాన్దాదాధారో యస్యయస్వ
 కః | హేమంతూర్వై కమలం తజ్జంవా తామ్రమేవనా || 323 ||
 యథాక్రమస్థితంహ్యేతత్పాశ్చకం చతురాశ్చరి | న్యసేదనన్తంచ
 క్రస్య మీనకూర్తౌతు తస్యవై || 324 || కూర్తానన్తాతు మీనస్యమీ
 నానన్తాతు తస్యచ | సర్వస్యవిహితంపన్తం తస్యానన్తంతు విన్య
 సేత్ || 325 || లక్ష్మ్యాదీనాంచ శక్తీనాం చక్రస్థాపనకర్తవీ |
 న్యస్యపూర్ణాన్తికంకృత్వా కర్తాణ్యశ్రవ తర్పణమ్ || 326 || మ
 ణ్డపేతుఖగేశస్య పవమేవసమాచరేత్ | సహమా ర్థితైః ప్రాగ్
 శాగ్రాన్యాదర్భదకక్రియా || 327 || చతుర్గుణితసూత్రైః గవేష్టయే
 ధ్వేవమద్దిరమ్ | ఛాదయేన్నవవస్త్రేణ తథావై దర్భమాలయా |

కృ లోహంవైచూర్యపూర్వంతు చక్రాజ్ఞం

తతస్తు మూర్తిపై పాస్థం ప్రవిశే ద్యాగమబ్రవమ్ । ప్రతీక్షేల్లగ్నకా
 లంతు యావతాగ్రాలం నయాశీచ ॥ 32౯ ॥ తావద్వినిదేహ్యోమైశ్చ
 హస్తేఃకాచాశ్చేతస్త్విపేత్ । ప్రాప్తే లగ్నోదయేవి ప్రాశ్చయ
 నస్థం ప్రబోధయేత్ ॥ 3౩౦ ॥ అగ్న్యైలభనమాల్యాద్యైరర్పయి
 త్వాఙ్మనుం పఠేత్ । మస్త్రాశ్చైత్యరూపమాత్మీయమాగ్నేయముప
 సంహర ॥ 3౩౧ ॥ సమాశ్రయిస్వసామగ్నత్వం స్థిత్యర్థం పరమేశ్వ
 ర । ననుష్టైస్తు హృషీకేశ ఉత్తిష్ఠపరమేశ్వర ॥ 3౩౨ ॥ మదను
 గ్రహహేస్వర్థం వీతథూమిం సమాశ్రయ । ఉద్భృత్య హృదయేనా
 కశ్యక్తినిద్రంచ మత్స్త్రివమ్ ॥ 3౩౩ ॥ ఉద్ధాప్య మూర్తినున్త్రై
 గ సహమూర్తిభక్త్యైవాలీ । గథా గచ్చిరసోదేశే చ శ్రాధారస్థ
 గంఘటమ్ ॥ 3౩౪ ॥ గాస్త్యుకస్థితాంశ్చాపి కుమ్భాంస్తప్త్యుచేత్స
 దా । ఉద్ధాప్య మూర్తిపాత్ర్యేస్తు వాహయి దేశికోగ్రతః ॥ 3౩౫ ॥
 యాయాత్ప్రీక్షివమాణస్తు రత్నోశ్చ పిపిథాణబహూణా । నా
 నాపిష్టైస్తు కుమ్భునైర్దాజాద్యాఙ్మిశ్రేతాణబహూణా ॥ 3౩౬ ॥ ప్రతి
 మామిన్ద్యుతానోయే మూర్తిధారాస్త్యనస్తరమ్ । ఆన్యేయథా నగ
 శ్చేయిరస్తగాచార్యబిన్ద్యునోః ॥ 3౩౭ ॥ అప్రకుమ్భధరాశ్చా
 న్యేయేచనాశ్చ శాతకాః । పఠితస్తపి గచ్ఛియ్యుఃపఠన్తశ్శాకునం త
 ధా ॥ 3౩౮ ॥ వాగ్యకో యజమానస్తు కుశపాణిఃప్రణామవాణా ।
 తేహంవై పృష్ఠతస్త్యన్య గచ్ఛియ్యుఃపఠినారకాః ॥ 3౩౯ ॥ తో
 రణేనచ నివగ్రీమ్య ప్రచక్షిణచతుష్టయమ్ । కుర్యాత్ప్రసాదపీ
 త్యన్య ద్దారాగ్రే సన్నిరోధ్యచ ॥ 3౪౦ ॥ పాద్యాఙ్మయచసునం
 దత్వా హృద్మన్త్రైగ ప్రవేషయేత్ । శౌభాద్యనుస్పృశేతంచ పా
 తమేత్తిద్విదస్తతః ॥ 3౪౧ ॥ చతుశ్చక్రేణ తదను పురమేకాదేశే
 తచ । వత్సాభిమన్త్రితేనాథ చుహాలేన సితేనచ ॥ 3౪౨ ॥ పాదా
 మ్ముసుహనాళం ప్రాక్ శిఖామన్త్రైగ వేష్టయేత్ । అగ్నీహుమా

సమీకృత్య ప్రణవాద్యస్తకేనతు || 373 || మూలనువ్రేణ పీఠో
 ధ్వే బిన్బుం సంస్థాపయేత్ స్థిరమ్ | ద్వారమధ్యం నసన్తావ్యజ్యం
 దెవస్థాపనఃర్తుణి || 374 || నతతశ్చాగ్రతస్థాప్యం నచార్యేనచ
 వృష్టతః | వామతో మారుతంపశ్చాత్సన్త్యజేద్దేశికోత్తమః || 375 ||
 ప్రతిష్ఠా లిక్తశబ్దావ త్వాయున్త్రా పాఠయేత్ గ్రామాత్ | శాన్తంబ్రహ్మ
 నుయంరూపం స్వకం సనువలమ్యువ || 376 || (యత్రాపి కేవల
 బ్రాహ్మీస్థాపనం సముదీరితమ్ | తత్రాపి వామతః కింశ్చిద్వివృథా
 గంసమాశ్రయేత్ ||) యతోహితాగ్ధం సర్వేషాం క్వినిర్గతస్త్వక్తః శాన్త
 వా | అతోబ్రహ్మపదాదీపరైవభావే సమాసయేత్ || 377 || మో
 డ్మాది ఫలసిద్ధీనాం ప్రాప్తయేహ్యవిచారణః | కరస్థనః కమో క్విన్యం
 కౌతుకం హృదయేనతు || 378 || సగ్నాజ్ఞానస్త్వయన్త్రేణ దత్వ
 మూలనునున్నరేత్ | హృదాశ్రుపరిజప్తేన వజ్రలేపేనవై నగః ||
 బిన్బువీతశిలానాంచాపేయై త్వేనాచరేత్ స్థిరమ్ | తతస్సు నేత్రకు
 వ్యుష్టైస్తథాకుమృష్టకస్థితైః || 400 || తోయోగహ గ్వాగ్రసంల
 వైర్విన్బుం సంప్రాక్రమ్యనున్త్రీతః | తన్తేతిగ్నాగ్నాతానా
 న్త్రాగ్ విష్పేన సహయోజయేత్ || 401 || బాలవిన్బుగతం
 చాపి శక్తంమూలై న్యసేత్తదా | మూలవిచ్చే మునిశ్రేష్ఠాః హృదా
 దిద్రవ్యనిర్మితే || 402 || కర్మర్పయాం విష్టరేవ దర్భవాజ్ఞాకజే
 ద్విజాః | ప్రబోధనం తవైకర్మ తథాపాదక్షిణక్రీ నామ్ || 403 ||
 ప్రాసాదే సంప్రవేశంచ కృత్వాన్యశ్శర్వమచరేత్ | మూలవి
 మ్బైక్రమేణైవ దేశికేన్త్రీస్సమాహతిః || 404 || మూలనున్త్రీం
 తతోధ్యాత్వా సంశాన్తబ్రహ్మలక్షణమ్ | ఆథా రాదిధ్వజాగ్రాన్తం
 వ్యాప్తం తేనఖిలంస్మరేత్ || 405 || ఇతిసామాన్యసన్ధానంప్రా
 క్కృత్వా తద్విశిష్యతే | స్థూలసూక్ష్మవరత్వేన స్థూలం షోధా

శిలా నగమ్ || ౪౦౬ || పిండికాయాం తథాసూక్ష్మం తత్పరం బిమ్బ
విగ్రహే | విన్యాసం వీతమూలైశ్చ దేవతానాం సమాచరేత్ || ౪౦౭ ||
ఓవోపకరణీయానామేతాపాంతు మునీశ్వరాః | విన్యాసం మన్త
బిమ్బేషు నక దాచిత్యమాచరేత్ || ౪౦౮ || పీతోద్ద్యోతు మునిశ్ర
ష్టాః ప్రతిష్ఠేయం విజ్ఞేనతు | న్యసేద్ద్విభవదేవాంస్తు హ్యుపర్యుప
తిపూర్ణవత్ || ౪౦౯ || ఘటోద్దేశాత్సూరభ్య పరమర్చాగ్రతం
తతః | పవంహీసర్వదేవానాం పనివేశవశాత్తుకై || ౪౧౦ || చిన్తా
మణినుయోన్యాసకృత్తోభవతి సిద్ధిరః | మన్త్రీన్యాసం తతఃకు
ర్వాద్విన్యాజ్జేషు యథావిధి || ౪౧౧ || స్పష్టిసంస్థితీసంహారన్యా
సంకుర్వాద్ద్రియః విభాః | స్థితేపితథాసేనే శయానేయానగప
చ || ౪౧౨ || ఏతేషుపిత సర్వేషు కుర్వాన్యాసప్రత్యయం ద్విజాః |
యద్వాస్థితే స్థితీన్యాసమాసేనే స్పష్టిసంజ్ఞితమ్ || ౪౧౩ || శయా
నే సంహృతన్యాసమాచరేద్ద్విజప త్తివాః | అజ్ఞమన్త్రీస్థితీంకు
ర్వాత్ స్థానేషు హృదయాలయే || ౪౧౪ || అన్యాని ఘోషణానీని
విన్యస్యగనుడా శ్చివామ్ | తతస్సంపూజయే తత్ర లయయాగేనచా
భుమ్ || ౪౧౫ || వీరస్థంభోగయాగేన మన్త్రీచక్రం యజేత్పునః |
స్పనామ్న స్వామిశబ్దేషు సమారోప్య పరంతువా || ౪౧౬ || హ
రికేశవపూర్ణంతు తతస్తారసనుస్పృశేత్ | ప్రబూయిర్కూర్తిపాగ్వా
వై సుప్రశిష్ఠితమస్త్వితి || ౪౧౭ || పుష్పాక్షతాఙ్గాలింపూర్ణం క్షు
మాణాశ్చ సర్వః | సర్వేనదేయైస్తత్రస్థాసుప్రతిష్ఠితమస్త్వితి |
శ్రీఆత్మాహోక్షేసమావై ప్రతిష్ఠాసీతిపాదయేత్ | విశ్వస్యమిత్రమితృ
ది మన్త్రీమేళాయనాం ద్విజాః || ౪౧౮ || ఓం నమోస్తు నమశ్చా
స్తో ఋగ్వేదాద్యైస్తు తైస్సహ | ఓం నమోబ్రహ్మణేభీష్టం జితస్తే
త్యేవమేవహి || ౪౧౯ || జయశబ్దసమోపేసం స్తోత్రం శ్రీకృష్ణ

హోహరమ్ । దేశికైస్సహసరైస్సు వాస్మిరుచాభిరుచ్ఛరెత్ ॥
 జీవభూతేనచైతేన విభునానున్త్రీమూర్తివా । ప్రశస్తితేనవిప్రైన్త్రీ
 విధిసర్వం ప్రశస్తితమ్ ॥ ౪౨౨ ॥ ఏవక్యత్వాభివాసాది మూలవి
 మ్మైనవైసహ । స్థాపయేత్కర్మబిమ్బుదీక్షా మూలవిమ్బుగ్రతోద్వి
 జాః ॥ ౪౨౩ ॥ లక్ష్యైదీశ్వయధాశక్తిస్థాపయేత్తు విధానతః ।
 అభిమన్యవమధ్యేతు దేవదేవస్యసంఘామ్ ॥ ౪౨౪ ॥ స్థితేపితన్య
 హనూర్తాంశే స్థాపనీయశ్చ పక్షిరాట్ । స్నాతోసులిస్తామస్త్రైణ
 స్వేనయస్సంస్కృతఃపురా ॥ ౪౨౫ ॥ జ్ఞశక్త్యాసహవిమ్మైనయ
 ష్టాద్భిన్నేషు వస్తుషు । బిమ్బసన్నికటస్థేషు అభవాన్యత్రసత్తమః ॥
 తత్రాలనుజ్ఞభావత్వం ప్రజమానేషు సర్వదా । హవివాస్తంచనిశ్చే
 షం ధ్యానార్చనపురిస్సరమ్ ॥ ౪౨౬ ॥ స్వయమేవానురూపేణ
 కిర్తనామాన్యతాం ప్రజెత్ । తస్మాత్త్యాగ్యాభివనాచుక్థాప్యాయా
 యి బిమ్బవత్ ॥ ౪౨౭ ॥ దేవం ప్రవక్షిణీకృత్యే ప్రాగ్మతస్సంస్థా
 పనావదే । ఏకస్త్రిణాభ్యుదయైశ్చ వజ్రాద్యైః పశ్చింకన్యసేత్ ॥
 ఏషేవ తదూధ్యైక ఆధారో యిఉదీరిణః । ప్రాగ్మన్నిశేషనీయశ్చ
 తస్మిన్ ద్వైకభావనమ్ ॥ ౪౩౦ ॥ భావనీయం శరీరేచ శేషం విజ్ఞ
 త్ఫలక్షణమ్ । పాతయద్బ్రాహ్మణాన్తన్యతుస్వర్ణోసీతి మన్త్రీరా
 ణ్ ॥ ౪౩౧ ॥ తమేవాస్మార్పితం కృత్వాన్యకప్రాక్ శాబ్దారే
 తతః । సోమేవావాస్తరేవాపి అజగణేవాపి తత్పదే ॥ ౪౩౨ ॥ అ
 భవామూర్తిపీతన్తం భవనాభ్యున్తరేచ । భగోక్తైవవిధానేన విప్య
 త్సేనం నివేశ్యద ॥ ౪౩౩ ॥ ద్వారస్థానఖిలాన్ దేవాన్ తథాచా
 వరణస్థితాన్ । పూర్వోదితాన్ క్రమేనైవ స్థాపయేద్దేశికొత్తమః ॥
 సంప్రోక్త్య కుమ్భతోయేన యాయాత్పాకగృహాంతతః । చున్నీచ్ఛ
 గ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య అగ్నిమిచ్ఛేత్ పాతయేత్ ॥ ౪౩౪ ॥ తత్రవై పాయ
 నాదీని హవీంపి వివిధానిచ । పావయేద్వ తతోవిప్రాయాయా

ధ్యేనికేతనమ్ || ౪౩౬ || కలశైఃపృథ్విభాగస్థైస్సాన్నిపనీయస్తతో
 విభుః | సహమూర్తిభరైస్సర్వైర్వధాచానుక్రమేణతు || ౪౩౭ ||
 సహాఘ్నమ్నశేనైవ గాయత్ర్యవర్తితేనతు | ప్రాగృజ్జయస్తు
 తదను చతుర్థావర్తితైస్సయమ్ || ౪౩౮ || హృదాద్యావర్తితైష్ష
 డ్భిర్యజ్జుజ్ఞానైవసేవయేత్ | భూయస్వయంతథాకుమ్భైస్సాను
 విత్ సాపయేత్తతః || ౪౩౯ || షడ్భిరన్వైస్వయంపశ్చాత్తై
 నాకర్వణస్తః | ఐవిశ్రావర్తితైరేవం కలశేరస్తరాస్తరా || ౪౪౦ ||
 సహనైకాయనీయైస్తు సాన్నిపనీయ మనస్తరమ్ | చతుర్ముర్తిమయై
 ద్భిన్వైర్భుజుఃపరిధావితైః || ౪౪౧ || సాన్నిపయేత్కలశేనాథ
 శేషమాదాయైఘ్నతుమ్ | తచ్ఛత్రావర్తితంకృత్వా సమూలేనాద్య
 మూర్తివా || ౪౪౨ || సాన్నిభ్యంవై దేవదేవస్య మూర్ధ్నిచోత్యోర్వ
 పాతయేత్ | జితస్త్రాశ్చనైసర్వాంస్త్రాశ్చాస్త్రోనకేనతు || ౪౪౩ ||
 ప్రాపాదం శోభయిత్వాతు గత్వావై కుమ్భాసన్నిధిమ్ | తత్రసంపూ
 జ్యదేవేశం పూర్వోక్తైః క్రమేణతు || ౪౪౪ || మణ్డలే పూజయి
 త్వాక ప్రణామ్యాద్భిన్నాసన్నిధిమ్ | స్రావంపూజయేద్దేవం సా
 న్నంబం పశేవతః || ౪౪౫ || సాంస్పర్శిత్రేగాసనాత్ప్రేర్షివిచైరౌప
 చారితైః | హృదయజ్ఞుసంక్షైశ్చ పాయసాద్యైశ్చతుర్విధైః ||
 అన్నేనప్రభూతైరన్వైస్సు విజ్యభోజ్యాదిభిస్తథా | సంప్రదానా
 విసానాస్తం క్రిమాణ్కృత్వా ద్విజోస్తమాః || ౪౪౬ || సదక్షిణవి
 శేషేణ గురౌమూర్తిభలేఘ్నవ | సమిశ్చిత్తకపూర్వంతు వహ్నాస
 న్నర్వ్యైక్రమాత్ || ౪౪౭ || మహానసేపి నిత్యాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య
 యథావిధి | హుత్వా నిత్యోక్తమాలైణ కృత్వా హోమసమర్పణ
 మ్ || ౪౪౮ || దేవంప్రణమ్య విజ్ఞాప్య కర్కణా మనపాగిరా | త్వ
 మర్పాస్తగ్గోదేవమయాయచ్చాసలాదిషు || ౪౪౯ || నీతోసిచా
 భిముఖ్యంతు క్షుస్తవ్యం తన్నమాచ్యుత | ఏవం ప్రణమ్య విజ్ఞాప్య

కాన్తాన్విషోక్తిమ్యసంముఖమ్ ॥ ౪౫౧ ॥ ఆమూలాభ్యజవర్య శం
 ప్రాసాదో యఃపురాకృతః । దేవం ప్రదక్షిణీకృత్య అష్టాక్షేన ప్ర
 ణమ్యచ ॥ ౪౫౨ ॥ గృహీత్వా చార్ఘ్యపాత్రంతు యాయా ద్వేవగృ
 హాద్భువీః । స్నానాదినాసనుభ్యర్ఘ్య వాహనం భగవన్మయమ్ ॥
 పూర్వోదితానాం ద్వార్ స్థానాం దిక్పతీనాం తతైవచ । పూర్వవస్తు
 బలిందద్యాత్రోమేణచ తతఃపరమ్ ॥ ౪౫౩ ॥ ప్రభూతానాంచ
 భూతానాం బలిదానం సమాచరేత్ । గృహ్లాంతు భగవద్భక్తాభూ
 తాః ప్రాసాదబాహ్యగాః ॥ ౪౫౪ ॥ బలమన్త్రీ పవిత్రాశ్చ తే
 మానుసుచరాశ్చయే । ఏవంక్రిమాద్భులిందత్వా సర్వేషాం పాఠయే
 త్తతః ॥ ౪౫౫ ॥ ఋగ్విష్ణిరణ్యగ్రేఫి యాదెవాస్త్వితి వైక్రిమా
 త్ । సామజ్ఞాంశ్చాప్సన్నసామాసా సహధేనుమయానిచ ॥ ౪౫౬ ॥
 సర్వేషాంవరిణేషేషేవం బల్యర్థంతు ప్రవక్షిణమ్ । కృత్వాతు దేశి
 కిషశ్చాదాచమ్య భవనంవిశేత్ ॥ ౪౫౭ ॥ న్యూనాశిరిక్తిశాన్యై
 ర్థం పూణ్డాంతం జుహుయాచ్ఛతమ్ । హృత్పశ్యైణశు పాస్యైణ
 దద్యాత్పూణ్డాహుశీంతః ॥ ౪౫౮ ॥ ఏవం తద్దినమారభ్య కు
 ర్యాద్దినచతుష్టయమ్ । పూజనం దేవదేవస్య చతుస్థానేషుచక్రిమా
 త్ ॥ ౪౫౯ ॥ ప్రాప్తైఽనిచతుష్టేషు అపసీయిస్రగాదికమ్ । కల
 శాన్మణ్డలాద్భిన్యాభ్యశ్చకౌ యాగగృహీర్పనమ్ ॥ ౪౬౦ ॥ హో
 మావపానం మన్త్రీస్య కృత్వాపూర్వం యథాపురా । ఆచమ్యచ
 బలిందత్వా యాయా ద్వేవగృహాంతః ॥ ౪౬౧ ॥ తత్రాసనాద్వే
 రిష్టా స్నానానైఃపూర్వవత్ప్రేభుమ్ । అపనీతామ్నైఃకుష్మే
 థాన్యపీతోపరిస్థితైః ॥ ౪౬౨ ॥ హృత్పశ్యైఃపూజితైర్ఘ్నైఃకు
 లిలేవసుపూరితైః । సహమూర్తికరైఃప్రాగ్నదన్తరాన్తరయోగః ॥
 కార్యంవై స్నానకర్తాకపధిదృష్టేన కర్తవ్యం । నిరొదకేకప్రాసాదే
 పునరాఠాభ్య పూర్వవత్ ॥ ౪౬౩ ॥ భోగైరాసన పూర్వైస్తు

సప్రదానాస్తమచ్యుతమ్ । ముద్రాం బధ్యాజపేన్నస్త్రీం స్తుత్వా
 త్నాన్వా బహిర్వ్రజేత్ ॥ ౪౬౬ ॥ శతం సహస్రం సాష్టం వా జు
 హుయాన్నస్త్రీ రాటస్వయమ్ । పాఙ్గం సపరివారంచ సంహితో
 చ్చారయుక్తిః ॥ ౪౬౭ ॥ మూర్తిషేః ప్రణవాద్యాభిగ్గాయత్రీభిశ్
 తం శతమ్ । ఏకాయనైరభిజ్ఞాభిస్స్వకీయాభిస్తు తత్సమమ్ ॥ ౪౬౮ ॥
 ప్రదాపయేత్తితః పూర్ణామృగేషు దాద్యాంస్తు మూర్తిపాఠాః । ఏకా
 యనాం శుద్ధశ్చేతు క్రమాత్పాఠయేత్తితః ॥ ౪౬౯ ॥ పూర్ణా
 నూర్ణైః తైమస్త్రీమాద్యానూర్ణమసీతియత్ । సనమసేన
 మస్త్రీణస్వయం పాఙ్గననిక్షిపేత్ ॥ ౪౭౦ ॥ బలిభిస్తుతశస్వార్థా
 భూతిపూర్వాస్తు తర్పయేత్ । ప్రవిశ్యాచమ్యశదను త్నాన్వా దే
 పంతు కుమ్భగమ్ ॥ ౪౭౧ ॥ పూర్వవన్నాల్పఘ్నం కుణ్డఘ్నం తదినన్ద
 రమ్ । విష్వక్సేనం యజేత్ప్రీగ్నవిష్టశిష్టేస్తువైక్రమాత్ ॥ ౪౭౨ ॥
 భూపయేత్సంపూర్ణాంస్తు మూర్తిపాఠాకటకాదికైః । గురోర్వా
 గురుపుత్రస్య యాగక్రవ్యం నివేదయేత్ ॥ ౪౭౩ ॥ సిద్ధిమూర్త్యోర
 ఘోషాస్థం స్నాయాదవిభ్రతేనచ । ఇత్యేతత్సాధకస్సోక్తం మ
 స్త్రీగాధనశాస్త్రేణః ॥ ౪౭౪ ॥ మస్త్రీమాన్తిప్రతిష్ఠానం యశ్చ
 సిద్ధిమూర్ణయోత్ । స్థాపనే యజమానస్య ఫలంవత్సే సమాస
 తః ॥ ౪౭౫ ॥ ఆదేవాలయ భూభాగాద్భజాన్తాద్వాపి వజ్రపాత్ ।
 సోప్వపకరణోపేతాత్సర్వేషాంవరణేషుచ ॥ ౪౭౬ ॥ సమస్తాన్వి
 రమాణూనాం సర్వేషాం ద్విజసత్తమాః । యావతీ జాయతేసఙ్ఖ్య
 తావత్కర్తా సమావసేత్ ॥ ౪౭౭ ॥ భూభుగ్నిష్ఠులోకేచ యా
 త్యన్తై పరమంపదమ్ । కర్తావై చాప్రీక్షాణోవిప్రస్సర్వవిద్యాధిపో
 భవేత్ ॥ ౪౭౮ ॥ క్షత్రియో యజమానస్తు సర్వదేశాధిపోభవేత్ ।
 వైశ్యస్తు యజమానస్సాస్థనధాన్యసముద్ధిమాత్ ॥ ౪౭౯ ॥ శూ
 ద్రస్తు యజమానస్సాస్థనోదతే బద్ధుభిస్సహ । సజత్సవాచ జ్ఞానేన

పవమేవ భవేత్తుయః ॥ ౮౦ ॥ పుత్రాశ్రీ పుత్రమాహ్నితి రాజ్యాశ్రీ
 రాజ్యనూపుయాత్ । యన్యత్రామయతేకర్తా తత్తత్సర్వం స
 మాపుయాత్ ॥ ౮౦ ॥ అకామానాంతు భక్తానాం భక్తిరవ్యభి
 చారిణీ । యచ్ఛాపి శాశ్వతంజ్ఞానం భవేత్తద్ధర్మణాసహ ॥ ౮౦౨ ॥
 స్వయంకృతానాం బిబ్బావాం స్థాపనం సంప్రకీర్తితమ్ । పవం బి
 న్సుం ప్రతిష్ఠాప్య ప్రాసాదే స్వగృహేశుచా ॥ ౮౦౩ ॥ తతఃప్ర
 భృతీకాలాద్వ పూజయేత్ప్రీతినాసరమ్ । జీర్ణోద్ధాంబిధిర్యాన
 త్తావతాగ్రలంపితానః ॥ ౮౦౪ ॥ ప్రమాదాదుద్ధిపూర్వాద్వా
 పూజాలోపం నకారయేత్ । పవం శ్రీయాదిదేవీనాం చక్రాదీనాం
 త్తైవచ ॥ ౮౦౫ ॥ సర్వేషాం పిష్ఠుభక్తానాం ప్రతిష్ఠాంచ సమాచ
 రేత్ । ప్రథమావరణాదౌవా మణ్డపేవాజగణాదికే ॥ ౮౦౬ ॥ లక్ష్మీ
 ప్రతిష్ఠానూసర్వ సమ్బుద్ధిద్వాయతేన్యణామ్ । చక్రసంస్థాపనాత్స్థా
 న సంరక్షా భవతిష్ఠ్యుమ్ ॥ ౮౦౭ ॥ పిష్ఠుభక్తప్రతిష్ఠానాదేహీకా
 ముష్మికంఘలమ్ । తస్మాత్కార్యం శ్రీయాదీనాం స్థాపనందేవ
 కే ॥ ౮౦౮ ॥ దేవప్రతిష్ఠాకాలేవాహ్నిన్యణాలేపవా పృథక్ । సహ
 సంస్థాపనేత్వేషాం నపృథక్త్వశుకరాదకమ్ ॥ ౮౦౯ ॥ నయాగ
 గృహనిర్మాణం పరివారోక్తిపద్మవేత్ । సర్వం తత్రాపి కర్తవ్యం
 శ్చిణుధ్వం మునిసత్తమాః ॥ ౮౧౦ ॥ సింధూర్ధికాదిభిష్ఠిష్ఠిసాన్నినం
 కౌతుకబద్ధనమ్ । జలాధివసనంచైవ సూక్ష్మసూక్ష్మాది పఞ్చసు ॥
 సాన్నివేష్వన్యశమసాన్నినం నయనోస్తీలనం తథా । శయ్యాయా
 మధివాసంచ తత్తన్నస్త్రాధికస్యచ ॥ ౮౧౧ ॥ తత్తస్మాత్పాన జాల
 స్యన్యసనంచ యథావిధి । తత్తన్నస్త్రైస్తథాతానామం కుర్యా
 తుగ్జ్ఞే పృథక్కృతే ॥ ౮౧౨ ॥ తత్తత్ప్రతాదిసంస్కారం పీఠసం
 స్థాపనంతథా । వక్రాది పఞ్చకన్యాసం ప్రాగ్వత్సంస్థాపనంపదే ॥
 తవాధారనివేశంచ యస్యయస్సముదీరితః । విశ్వుసంస్థాపనంచైవ

తతోజపేత్ || ౫౦౦ || అత్రానుక్తంతుసకలం పూర్వోక్తంతుసమా
చరేత్ | ఇథంహి వీరలత్య్వాది ప్రతిష్ఠాచ ప్రకీర్తితా || ౫౦౧ || భూ
షాపకరణానాంతు ప్రతిష్ఠాతూచ్యతేఽథునా | తదన్తమిహసర్వేషాం
శృణుధ్వం దేవతా క్రమమ్ || ౫౦౨ || కిరీటేకాస్తుభేచైవ శ్రీవత్స
వనమాలయోః | తాపవ దేవతాస్తాసాం రూపం ప్రాగేవకీర్తితమ్ ||
ప్రభాయాంతు ప్రభాదెవీ పీతేనన్తాదయస్తథా | పామకాయాంవైన
తేయో ఘృణ్ణాయాంతు సరస్వతీ || ౫౦౩ || శివికాయాం తథా
యానే హంసకేసరిణోస్తథా | గజాశ్వయోరభేచైవ గరుత్మానెవ
దేవతా || ౫౦౪ || శేషపక్షీశయోస్తేషు తథా చన్త్రాగ్రవిక్ర
యోః | వాయుసూనా ధ్వజాసాన్త్రాచ్ఛేషాద్యా ఏవ దేవతాః ||
ఏవంజ్ఞాన్వా పురాతన్తద్దేవతాఃక్రమశోద్భవాః | తత్తస్సంస్థాపనం
కుర్యాత్తత్తత్తద్వైణదేశికః || ౫౦౫ || అదుగ్రారాంపణంకృత్వా
నద్యోదుగ్రరమథాపివా | సిద్ధార్థకాదిభిష్టద్భిషాన్సప్తకౌతుకబద్ధ
నమ్ || ౫౦౬ || కృత్వాచ్ఛాయాధివననం జలాధివననంతువా | కృ
త్వామూర్తస్యవయనే సమున్మీల్య యథావిధి || ౫౦౭ || కుమ్భే
స్సంస్థాపనవిధివత్కృత్వా శయ్యాధివాసనమ్ | కుమ్భం సంస్థా
ప్యతత్రేప్త్యా తత్తద్దేవాంస్తదన్తకే || ౫౦౮ || తత్తన్మన్త్రాదికా
న్మస్య తత్తన్మన్త్రైస్సమర్పయేత్ | కుణ్డేషువాన్తన్డీలేషు హు
నేదకత్రవాద్విజ || ౫౦౯ || తతశ్శుభముహూర్తైతు ప్రోక్షయేతుగ్ర
మ్భతోయతః | ఆచార్యదక్షిణాదీని యథాశక్తిప్రదాపయేత్ || ౫౧౦ ||
ఏవం సామాన్యనిఃప్రోక్తస్సర్వేషాం స్థాపనక్రమః | రథస్యస్థాపనే
జ్ఞాయో విశేషోవస్థిరోక్తవత్ || ౫౧౧ || అన్యశ్సర్వోపకరణం ఛ
త్రచామరపూర్వకమ్ | భూవణానిచ దివ్యాని భూపపాత్రాదికాని
చ || ౫౧౨ || అర్ఘ్యేది సర్వపాత్రాణి వాద్యాని వివిధానిచ | త్సా

భవాద్వాణి సక్ష్మాశ్చ కృత్వాపుణ్యాహవాచనమ్ ॥ ౫౨౫ ॥ సంహృత్య
 పఞ్చగవ్యేన దహనాప్యాయనాదికైః । సంస్కృత్య దేవదేవస్య
 పూజనాదౌ నియోజయేత్ ॥ ౫౨౬ ॥ నానారత్నప్రభాఢ్యానిలా
 ఇచ్ఛానన్యజ్ఞదానిచ । నిర్మితాని సువర్ణాద్యైః ప్రభోస్సంయోజయన్తి
 యే ॥ ౫౨౭ ॥ తేఢూతకల్పనాస్సర్వే దేహమాసాద్యనిమగ్నశమ్ ।
 సమ్యక్ జ్ఞానేన యుజ్యంతై భావం నాయాన్తియేచన ॥ ౫౨౮ ॥ ఆస్త
 నశోపకారాయ సర్వదుఃఖనివృత్తయే । అఙ్ఘ్రాస్థాగ్రాచ్ఛ గుల్ఫా
 త్తమాజన్యం పావధీహవా ॥ ౫౨౯ ॥ మణిముక్తావ్రవాళాఢ్యం కవ
 చం కాఞ్చ వాదికమ్ । యః క్షిపత్యసభక్త్యావై స్వకక్త్యాచాతే
 మ్యతే ॥ ౫౩౦ ॥ సయాతి పరమంస్థానం సర్వత్రపశుబాన్ధవాః ।
 లగ్నం యద్భగవత్ మూర్తా వజ్రదంఢాపురాదికమ్ ॥ ౫౩౧ ॥ వియో
 జయతియో మోహోత్తస్య పీచా స్థితాస్థితిః । యః పఞ్చకాలసక్త
 నాం విప్రీణామధికారిణామ్ ॥ ౫౩౨ ॥ పఞ్చకాలవిదాంఘ్రైవ భ
 క్తానాం సిద్ధికాన్క్షీణామ్ । ఆభయోచ్ఛిన్నశాఖానాం నారాయణ
 రతాన్తనామ్ ॥ ౫౩౩ ॥ తపస్వినాం వ్రతీనాం వా స్నాతకబ్రహ్మచా
 రిణామ్ । భక్తానామథవానేయమర్పనా నిరతాన్తనామ్ ॥ ౫౩౪ ॥
 ప్రీతియేపరిమేశాయ కృత్వా సమ్యక్ ప్రయిచ్ఛతి । శాలాద్యాయ
 తనాపేతః * పశ్యేత్ పక్షేష్టకాన్వితమ్ ॥ ౫౩౫ ॥ గ్రామ్యైర్ద్రావ్యైస్త
 థారణ్యైః పూర్ణం సద్వృత్తినఙ్గులమ్ । వణికుకఙ్గుమ్భుభృతకిర
 త్రాపాలైస్సమన్వితమ్ ॥ ౫౩౬ ॥ సోనస్తం ఫలమాహోత్తి కాల
 మాచస్త్రాతరకమ్ । సంస్థితం శాశ్వతేలాకే ప్రాప్నుయాదక్షయం
 యశః ॥ ౫౩౭ ॥ భోగోపయోగినీం భద్రాం రమ్యాం పూర్వోక్త
 లక్షణామ్ । యాగనివృత్తయేకుర్వాద్యోగ్రతః పీఠసన్నిధేః ॥ ౫౩౮ ॥
 † బహిరారావరణార్థం వా కర్మిణాం బ్రహ్మయాజినామ్ । ఋషిదేవపితృ

* పేఠమథపక్షేష్టకా † బహిరారావరణార్థం వా

భ్యశ్చ ముచ్యతే సముద్రత్రయాత్ || ౫౩౯ || మధ్యతో గరుడా
 శ్రాస్తం సచ శ్రామ్బురుహో జితమ్ | తుర్యాశ్రమథవాప్యత్యం
 కుణ్డవత్పదపీయుతమ్ || ౫౪౦ || బలిపీఠం బహిఃకుర్మాద్ధాతాయ
 స్వచ్యుతాలయే | సయాతి చాచ్యుతంస్థానం వినూనైః సూర్యవ
 ర్షణేః || ౫౪౧ || యస్తు ప్రాగ్ద్రామూరామం సంప్రయచ్ఛతి
 వైవిభాః | నానాపుష్పఫలోపేతం వాపీన్రుమసమాకులమ్ || ౫౪౨ ||
 పాబ్జతో యాశయోపేతం మారభిష్టసమన్వితమ్ | సనన్తనవనేభో
 గాభుక్త్యా యాత్యచ్యుతాలయమ్ || ౫౪౩ || క్రోశీం యస్సస్య
 సంపూర్ణాం యుక్తాం సన్తన్తశాలినా | కేదారం జలపాతైస్తు పరి
 చ్ఛన్నం సమన్తతః || ౫౪౪ || సగచ్ఛతి జగద్యోనేః కాలమాపా
 ద్యశాశ్వతమ్ | సయాయాశుసితదీప్వం తత్రాస్త్రీ భగవానివ ||
 ప్నానోపభాగమన్త్రాధిసవృషేన్ద్రీంతు గోగణమ్ | సమర్చయ
 త్వా యోర్పాంవై వైష్ణవీం ప్రతిపాదయేత్ || ౫౪౬ || సోచిరాస్తు
 క్షిదోపస్తు విష్ణులోకం ప్రయాతీవ | గజంరథం వరాశ్వంచ దీపస్థా
 నీం సులక్షణామ్ || ౫౪౭ || వ్యజనం చానురంభత్రం వాదిత్రంగణీ
 కాగణమ్ | శుభవస్త్రాణి నేత్రాణి దివ్యాన్యభరణానివ || ౫౪౮ ||
 తానం వైజయన్తీంచ చిత్రపత్ర లతాగణమ్ | సుస్వరాముపఘృణ్డాం
 చ ధూపస్థాలీం సులక్షణామ్ || ౫౪౯ || భృక్నారం దర్పణం తోయ
 కున్ఘం గర్భోపలం మహత్ | పూర్వోద్దిష్టాని చాన్యాని ధాన్యాని వి
 విధానివ || ౫౫౦ || యోదదాతి హరైర్భక్త్యా సత్యోకమనాపు
 యాత్ | ఈక్షమాణం విభోర్వక్త్రీం వహన్తందీపభాజనం || ౫౫౧ ||
 మహాన్తంచాథవా దీపం యన్త్రీం కూర్త్యాదిహూపధృక్ | శరయ
 జ్ఞాసనస్థంచ చిత్రసమ్పటభూషితమ్ || ౫౫౨ || సచ్ఛాస్త్రోపీఠం
 వివిధం శ్రద్ధయా యోమహానుతే | దదాతి దేవదేవస్య పరంస్థానం
 ప్రదాతివ || ౫౫౩ || పురస్కార్యో జగద్యోనిం యద్యద్భక్త్యాప్రదీ

యతే । తదా గాధనసక్తానాంతస్తదక్షయ్యతామియాత్ ॥ ౫౫౪ ॥
 ఇత్యేవం బిస్వప్నూర్వాణాం ప్రతిష్ఠావిధిరీరితః । ఇతోన్యచ్ఛ్రోతు
 నిచ్చాచేతాధ్యతాం మునిపుణ్ణవాః ॥ ౫౫౫ ॥

ఇశ్రీపాశ్చరాత్రైశ్చ శ్వరసంహితాయాం
 ప్రతిష్ఠావిధిర్నామాప్టాదశోధ్యాయః

మునయః — భగవన్నారదమునే జీర్ణోద్ధారవిధింతథా । బి
 స్వప్నాస్వప్నశ్య సంస్పర్శే మహాత్పాతాదిసమ్భవే ॥ ౧ ॥ నిత్య
 స్థానాదిలాపెవ ప్రాయశ్చిత్తంతుకైశ్చైవః । శ్రోతుమిచ్చా
 హహేయోగి తస్మిన్ సంప్రకాశయి ॥ ౨ ॥ నారదః — శ్చ
 నిత్యేవ ప్రయోగి జీర్ణోద్ధారాదికిందిజాః । యత్రోత్పాదేశే
 కాదినాం చక్షుణ్ణాం సుఖమేధతే ॥ ౩ ॥ మనుష్యనిర్మితేస్తానైవ
 త్సేజీర్ణవిధింపురా । ధాతుమృత్యైలనారూఢ్ణాన్స్తాద్విష్యవతా
 క్షిః ॥ ౪ ॥ యోయోభగవదాకారస్తస్యతస్యమునీశ్వరాః । ఉపా
 క్షభక్తే నద్దానం కుగ్యాన్భగ్నే మహాజ్ఞకే ॥ ౫ ॥ తద్విచ్ఛంతు ప
 రిశ్యజ్యస్మజ్జెద్విన్యస్తకంఛునః । సత్రతావస్పృవిత్యోమినుహం
 క్షోపాక్షకిత్రమమ్ ॥ ౬ ॥ శిరోవక్త్రం తథాకిర్ణం పాణీవక్షిస్తథో
 దగమ్ । నాభిమృతపర నైవ మహాక్షాని ద్విజోత్తమాః ॥ ౭ ॥ చక్షు
 శ్చోత్త్రం తథానాసా తాల్కుస్తపదాక్షుభః । కేశశ్చశ్రుచరో
 మాణీ నఖదంతాస్తజైవహి ॥ ౮ ॥ చక్రాద్యాయుధసస్థశ్చ సనమా
 లాదిభూషణమ్ । ఉపాక్షాని మునిశ్రేస్తా మృద్భిమ్భే శృణుతాధు
 నా ॥ ౯ ॥ ప్రధానశూలం యిత్రత్ర మహాక్షమితికథ్యతే । వక్షోద
 జ్జిగకటిగర్జ్జో బాహుకొర్పరకొష్ఠకమ్ । జక్షోరుజానుచాన్యాని ఉ
 పాక్షాని మునీశ్వరాః ॥ ౧౦ ॥ మహాక్షభక్తేశాతేప బిమ్బస్యముని
 పుణ్ణవాః । సత్తినద్ధానయోగ్యత్యే నక దాచిత్పరిత్యజేత్ ॥ ౧౧ ॥

తన్వత్యాగోచినాశస్య హ్యుపర్యపరి బాధకృత్ । బిమ్బుడీనాం
తుబ్బహతాం పరిత్యాగోనయుజ్యతే ॥ ౧౨ ॥ వక్త్రీభక్తేతు బిమ్బు
స్య సర్వధాత్యాగమాచరేత్ । పరిత్యక్తాని బిమ్బుని ధాతుద్రవ్యో
ర్భవంచినా ॥ ౧౩ ॥ జలాశయేహ్యగాధేచా సముద్రే విధినాఽ
పేత్ । భూమాచానిఖనేద్విప్రా దేశకాలానుసారతః ॥ ౧౪ ॥ ఉ
న్నప్తానాం హేనుతారణామృజానాం విశేషణః । నోచితస్యా
త్పరిత్యాగస్తప్తాత్సద్ధానమాచరేత్ ॥ ౧౫ ॥ ప్రయత్నేనాప్యయో
గ్యశ్చే పరిత్యాగం సమాచరేత్ । పరిత్యక్తంతు చాద్రవ్యం ద్రవీకృ
త్యయిథావిధి ॥ ౧౬ ॥ తక్త్రీవ్యేణ యథాపూర్వం బిమ్బం కర్షిస
మాపయేత్ । అథవా హీనతామోక్షమార్గకూటనుయంతుయిత్ ॥
సద్ధానకరణాయోగ్యం తత్త్వయంతు పరిత్యజేత్ । పరిత్యక్తంతు త
ద్బిమ్బం ఽపీతూర్వోక్తవర్జనా ॥ ౧౭ ॥ తతోబిమ్బు స్థం
కుర్యాద్రాజతంవా సువర్ణజమ్ । ఉన్నప్తశ్చ త్సజ్జాతీయద్రవ్యజం
వా మునీశ్వరాః ॥ ౧౮ ॥ కర్తృబిమ్బేషు సర్వేషు హ్యేవమేవ స
మాచరేత్ । భగ్నాజ్జస్యతు సద్ధాన ప్రకారం శ్శబ్దసద్విజాః ॥౨౦॥
లోహోశ్చ దారుబిమ్బానాం భగ్నాజ్జం లోహపట్టదీః । బిమ్బయోఽభి
వా లోహబిమ్బాజ్జం భగ్నమేవతు ॥ ౨౧ ॥ స్వస్థాదనాద్రావితేన
యోజ్యంయత్సద్ద్విజోత్తమాః । చిత్రమృణ్మయిబిమ్బానాంభగ్నా
జ్జం మునిసత్తమాః ॥ ౨౨ ॥ తత్రతస్మజాతిద్రవ్యేణ సద్ధేయంయిక్ష్వి
గౌరవాత్ । సర్వేషాం భగ్నమజ్జంతు సప్తంచేత్తత్తధాపునః ॥ ౨౩ ॥
తత్రతస్మజాతిద్రవ్యేణ కృత్వాయోజ్యం ప్రయత్నతః । న హోజ్జరి
త్సేబిమ్బస్య భగ్నోపి మునిసత్తమాః ॥ ౨౪ ॥ సద్ధేయమేవసత్యా
జ్యం స్వయంవ్యక్తాశ్చబిమ్బవత్ । సర్వత్రాజ్జసమాధానే ఘనస్ఫు
ర్దౌతువాద్విజాః ॥ ౨౫ ॥ జీర్ణబిమ్బగతాంశక్తిం కుష్ఠేత్వానా
హ్యదేశికః । కుర్వన్నభ్యర్చనం తత్ర బిమ్బసద్ధానమాచరేత్ ॥

నూపాదర్వాకృమాధానే కుమ్భేశక్తిం సమర్పయేత్ । తక్షాన్ధ్వ
ద్వాదశాబ్జాంతం సమాధానవిభంబనే ॥ కృత్వా బాలగృహం ౧
(౧) బాలబిన్బుం యథావిధి ॥ ౨౬ ॥ సంస్థాప్య తత్ర తచ్చ
క్తిం సమావాహ్య సమర్పయేత్ । అక్లమాత్ర పమాధానే కుర్యా
త్సంప్రాక్షణం ద్విజాః ॥ ౨౭ ॥ బిమ్బాంతరస్య కరణే ప్రతిష్ఠాం
పునరాచరేత్ । మూలబిమ్బాజ్ఞసంస్థానే కుర్యాద్బాలగృహాదిక
మ్ ॥ ౨౮ ॥ కర్తవీమ్బాభిజ్ఞైశ్చ తత్తద్విమ్బగతంఽభిమ్ । మూ
లబిమ్బే సముద్వాస్య సన్ధానాదిసమాచరేత్ ॥ ౨౯ ॥ బాలాల
యేతు ప్రకమే జీర్ణోద్ధారాభి కేన్దిమే । ప్రియశ్చింతం ప్రవక్ష్యామి
శ్రుణుద్వం మునిపుత్రాః ॥ ౩౦ ॥ అతతే ప్రార్థితేకాలే కర్తా
ప్రాపాదిబేరయోః । నిర్మాణే స్సపనంకుర్యాదుత్తమం శాస్త్ర
గోచితమ్ ॥ ౩౦ ॥ పశ్చాదభిర్ధయేతాకాలం వాఞ్ఞానం తస్యనా
పనే । అప్యత్యైవం గతే పశ్చాతాకాలేద్వాదశవాషికే ॥ ౩౧ ॥
పునఃప్రతిష్ఠాం కుర్వీత మూలే బాలాలయేతువా । బిమ్బే చోరాదిభి
ర్నష్టే బాలగేహే సమాచరః ॥ ౩౩ ॥ తదేవాపాద్యతామర్చ్యాం
ప్రతిష్ఠాప్య యథావిధి । ఉత్తమస్సపనంకృత్వా శాన్తిహోమానం
సమాచరేత్ ॥ ౩౪ ॥ చోరైరపహృణంబిన్బుం పునఃప్రాప్తం
యదిద్విజాః । పునఃప్రతిష్ఠాంకుర్వీత నయనోన్మీలనంపివా ॥ ౩౫ ॥
స్వస్థానాచప్రతేతస్మిన్ హేతునా యేనకేనచిత్ । యథాపూర్వం
ప్రతిష్ఠాప్య స్థాపయేత్పుగుమోత్తమమ్ ॥ ౩౬ ॥ సర్వం బాలగృహే
కార్యం నిత్యవైమత్తికాదికమ్ । పూర్వం సంస్థాపితం బిన్బుం ల
క్షణేరుజ్జితంయది ॥ ౩౭ ॥ జీర్ణోద్ధారస్య కాలేతతుగర్వాల్లక్షణ
సంయుతమ్ । జీర్ణాఖ్యస్యవిధేఃపూర్వం నకదాదిసమాచరేత్ ॥
రీతజే తామ్రీజైవాపి అఽకూటనయోపివా । ప్రణీతే పూజ్యమానే
తు కర్తవీమ్బాదికేనతి ॥ ౩౮ ॥ కాలాంతరేణ జీర్ణైఃప్రిన్బుగో

ఘ్నే సముపస్థితే । నికృష్టం సత్యజేద్విద్వాన్సదోషస్తత్రవిద్యతే ॥
 లాహపాహణస్మృతాః ఘ్నే స్థాపితే మూలకాతుకే । నసంపాద్య
 మతోనేన కదాచిస్తుభ్యవస్తునా ॥ ౪౦ ॥ పురావజ్జీర్ణతాంయారం
 కర్తవ్యం మూలకాతుకమ్ । ప్రాక్ క్రోధితం బహుబరంనా ఏకబేర
 మథాపవా ॥ ౪౧ ॥ జీర్ణోద్ధారేపకర్తవ్యం పూర్వనస్సునిపుణ్ణవాః ।
 వ్యత్యాసం వైవకుర్వీత బహుబైరైకబేరయోః ॥ ౪౩ ॥ లత్యూడి
 కాస్తారహితే బహుబేరపురస్థితే । జీర్ణోద్ధారేతు దేవీభ్యాం కల్ప
 యేత్సహవాచినా ॥ ౪౪ ॥ సర్వగాబహుబైరన్యహానిర్నస్యాద్వి
 పర్యగూత్ । శయనంవాసనం యానం స్థానంనా ప్రాగ్యథాస్థి
 తమ్ ॥ ౪౫ ॥ తద్దైవస్యాతుప్రస్పృష్టానన్యథావేచఛయాభవేత్ ।
 జ్జైదేవే పునస్పృష్టే దేవోయిదియథాస్థితాః ॥ ౪౬ ॥ దేవీభిస్తా
 భిరెవాయం యోజ్యోదేవో నచాన్యథా । ఏవం మానుచవిస్వస్య
 జీర్ణోద్ధారః ప్రకీర్తితః ॥ ౪౭ ॥ స్వయంవ్యక్తై తథాదివ్యేవైదే చా
 న్వాచ్యమానుషే । జీర్ణోద్ధారవిధింవత్సై శృణున్యంమునిసత్తమాః ॥
 స్వయంవ్యక్తాదివిద్యునాం మహాజ్ఞానాహ్యుసాజ్ఞకే । భగ్నైశ్చ
 నమేవస్యాత్కారస్తు నకదాచన ॥ ౪౮ ॥ సద్ధానాయోగ్యంపిషిన్న
 త్యాజ్యం మునిసత్తమాః । సాలిగ్రామశిలావిన్యం భిన్నం భగ్నం
 బృహత్ క్షుతమ్ ॥ ౫౦ ॥ అల్పక్షణంచసోవజ్జైవైవత్సైర్వృక్షణిం
 యథా । బద్ధయేచ్ఛ తద్దైవైషు స్వయంవ్యక్తాదికేష్వపి ॥ ౫౧ ॥
 శిలామయేషు విమ్బేషు భిన్నం భగ్నంచ యోజయేత్ । సుష్ణానిద్వి
 యైవశ్చైర్వృథాదృఢతరంధవేత్ ॥ ౫౨ ॥ యద్వాగదక్షంస్తే సేన
 కృత్వాసమ్యజ్నియోజయేత్ । దారుజేలాహజేష్వేవం స్వయం
 వ్యక్తాదికేష్వపి ॥ ౫౩ ॥ భేదేవ్యజ్ఞసమాధిస్యాస్వయంవ్యక్త
 త్కబిస్త్వవత్ । రత్నజేపి సమాధానమేవమేవసమాచరేత్ ॥ ౫౪ ॥
 మృత్తియే మూలవిమ్బేతు జీర్ణైవాథజలాదిభిః । హీనాజ్ఞేవారథా

కు గ్యాత్సన్ధానంతు ప్రయత్నతః ॥ ౫౫ ॥ ఏనం వర్ణపహి నేపి సన్ధా
 నంతు సమాచరేత్ । మృత్తవాశూలరజ్జువీన్నక దాదిత్సరిత్యజేత్ ॥
 నృతైవ చిత్రవిహ్నుశ్చం గభితం గన్ధభావితైః । సితరక్తాదితై రాగైః
 పావనైరస్తు మున్ద్రితైః ॥ ౫౬ ॥ చిత్రయేత్తు యథాపూర్వంశిల్పి
 భిశ్చాస్త్రీకావితైః । అత్రాయంహిపశేషస్యాస్వయంవ్యక్తాది
 ఘ్నితాః ॥ ౫౭ ॥ నబాలగౌహవిహ్నుశ్చం కు ర్యాత్తత్రైవపూ
 ర్వసత్ । పూజాయాం వర్తమానాయాం సమాధానాదికంచరేత్ ॥
 సన్ధానానైశువిధిపతుక ర్యాగ్నంహోక్తశాదికమ్ । దేవాదిపూజి
 తేనాపి స్వయంవ్యక్తేశు కాతుకే ॥ ౬౦ ॥ మృదానుజేతు సజ్జ్ఞై
 క్రిమిచన్నజలాదిభిః । తన్తద్బాలగృహంకృత్వా పూజ్యమానేతు
 పూర్వవత్ ॥ ౬౧ ॥ క్రమాదర్పాన్ద్రుక్పత్వా హేసయేచ్ఛయిథా
 విధి । బాలవిమ్మేశు జీన్దైత కు ర్యాదేనం పునఃపునః ॥ ౬౨ ॥ స్వ
 యంవ్యక్తాది విహ్నులి యాదృశానిభవన్తిహి । లక్షణైశ్చ ప్రమా
 ణైశ్చ యుక్తానిరహితానివా ॥ ౬౩ ॥ ఉన్నుప్తలోహజాతాని అ
 పకృష్టోష్ణేణానివా । తాదృశాని భవన్తైస్స నకు ర్యాగన్యథాపునః ॥
 నలక్షణాన్తరంకు ర్యాగ్నప్రమాణాన్తరంతథా । నతుద్రవ్యాన్తరం
 వైవ నతుకు ర్యాగ్నక్రియాన్తరమ్ ॥ ౬౪ ॥ సున్ద్రాన్తరం నకుర్వీత
 సర్వంకు ర్యాగ్నధాపుమ్ । కు ర్యాత్పైల్లిక్షణాదీవాం విపర్యాసం
 మనీశ్వరాః ॥ ౬౬ ॥ రాష్ట్రో రాష్ట్రీశ్చ సర్వేషాం ప్రశ్యనాయో
 కుహాభవేత్ । తస్మాత్పాగాణిశేష్ఠానే నపర్యాసమాచరేత్ ॥
 లక్షణాదిష్వపితథా నకు ర్యాగన్యథాపునః । యేషు వ్యక్తేషు చి
 హ్నాని నాభివ్యక్తానివైద్విజాః ॥ ౬౮ ॥ తాస్యపిష్పానిచిహ్నాని ల
 లాశేవాంసపట్టకే । పృష్ఠేవావ్యక్తపట్టేనా పాణిపాద తలేషు
 వా ॥ ౬౯ ॥ మూర్ధ్నినా దధతేతస్మాత్తత్రతత్రనిర్లిక్షయేత్ । తస్మా
 దలక్షణావ్యక్తిర్విద్యతే నకదాచన ॥ ౭౦ ॥ స్వయంవ్యక్తాదికే

వైవ మానుషేచ మునీశ్వరాః । శిలానుయాది బిమ్బాం నాసా
 ద్యవయ వేషుచ ॥ ౭౧ ॥ ఏకద్విత్త్రీయవా మాత్రం నూనతానమ్బు
 వేద్యది । పూర్వవణాఙ్గరయే త్తత్రీక్షణశస్త్రీణ యత్నః ॥ ౭౨ ॥
 తతస్సంప్రాక్రణంకుర్యాద్దేవస్య మునిపుత్రవాః । ఏవంపీతాదిభిజ్ఞేపి
 సద్ధానం సమ్యగాచరేత్ ॥ ౭౩ ॥ ప్రతిమావైవ తట్పితం ప్రాసా
 నౌ గర్భకుత్తిరమ్ । విగ్రహం దేవదేవస్య చతుష్టయమిదంనమమ్ ॥
 సమాధిశ్చ తథాశాస్త్రీకారాశ్చత్రసదాసయా । ప్రభాభిశ్చో యది
 భివేద్యుష్టయేల్లోహపట్టకైః ॥ ౭౪ ॥ వీతభిజ్ఞేతుఃపీతం సర్వదాస
 త్ర్యజేమ్యుః । కింబన్నూనవంతు తుపీతం బద్ధయేల్లోహపట్టకైః ।
 ప్రాక్తనార్యాశ్చభక్తాది నోమైర్యాచాకంకుషితా । స్తోమదాస
 నాశ్చష్టాత్తాముక్తావ్యవిస్పృశ్యచ ॥ ౭౫ ॥ కుశీన్యవస్య శ్చిత్తాపీత
 ఘాపయేత్తు యథావిధి । వీతభిజ్ఞే తథాన్యవస్య కన్యితే యోజయి
 త్పుణమ్ ॥ ౭౬ ॥ ప్రతిమాకరియోర్బద్ధవిధేహంసచ । అష్టబద్ధ-
 ఘనకృత్వా సంప్రాక్రణమథాచరేత్ ॥ ౭౭ ॥ స్వయంవ్యక్తాది
 కేవాపి మానుషేవా మునీశ్వరాః । బిమ్బాంకాద్యవశ్యా తే తద్వి
 ద్ద్రీవ్యేణ పూర్వవత్ ॥ ౭౮ ॥ సైన్ధయలక్ష్మణోపేణం ప్రాసావ్య
 తదేవతు । పూర్వవత్పూజయేత్తద్ద్రీ బిమ్బం సర్వత్ర సన్విదా ॥
 ద్రవ్యాస్తరేణవాకుర్యాద్దేశికో యాగసిద్ధయే । తేనైగసహస్రం
 బిమ్బం ఘనసంప్రాప్తం యదిద్విజాః ॥ ౭౯ ॥ కృత్వా సంప్రాక్రణం
 పూజ్యం మానుషేతు ద్విజోత్తమాః । ఘనసప్రతిష్ఠాం కుర్వీత నయ
 నోస్తీలనంవినా ॥ ౮౦ ॥ మూలబిమ్బోన్ననాదృష్ట మానుషేవాప్య
 మానుషే । సహస్రకలశస్నానమాచర్తవ్యం విధానః ॥ ౮౧ ॥ వహ్ని
 నా కర్తృబిమ్బాకౌ వైవర్ణ్యం సముపాగతే । తద్దిద్విమ్బేమకుర్వీత
 స్సపసంచోత్తమంక్రమాత్ ॥ ౮౨ ॥ వహ్నిదాహాదివామూల బిం
 బేవా కర్తృకాతుకే । భిన్నాజ్ఞేసతిసద్ధేయం ప్రాగ్స్వత్తద్భిల్లిప

స్తమైః ॥ ౮౬ ॥ సద్ధానానైశుసర్వత్ర కుర్యాత్సంప్రోక్షణంఽభోః ।
ప్రాసాదాదేస్తతోపప్రా జీర్ణోద్ధారశ్చవత్కృతే ॥ ౮౭ ॥ తస్య
పూర్వం మానుషస్య విధానం శృణుతద్విధాః । భగ్నైవిమానైకదే
శే శిఖాకుమ్భాదికేపివా ॥ ౮౮ ॥ విమానసంస్థితాదేవా మూ
లపేనస్యపీఠికే । నమావాహ్యోర్పయేభగ్నం ప్రాసాదావయ
వంద్యుభమ్ ॥ ౮౯ ॥ సద్ధాయపశ్చాద్దైవస్య సప్రాపాదస్య సత్త
మాః । సంప్రోక్షణాదికం కుర్యాచ్ఛాస్త్రీదృష్టైవ వత్కృతా ॥ ౯౦ ॥
ఽమానే సర్వతోభగ్నై బాలస్థానం ప్రకల్పయేత్ । ప్రాసాదాస్తస్య
తాయాస్తు దేవతాస్తామునీశ్వరాః ॥ ౯౧ ॥ బాలవిమ్బస్య పీఠస్థాన
స్థిత్యాపూజ్యాస్తు పూర్వవత్ । తదైవ బాలవిమ్బేషు నిత్యనైమిత్తి
కాచకమ్ ॥ ౯౨ ॥ పశ్చాత్సోపానాస్తం చ సర్వకర్మ నమాచరేత్ ।
ప్రాసాదంశు పునఃకృత్వా ప్రతిష్ఠాప్య యథావిధి ॥ ౯౩ ॥ సంప్రో
క్షణాదికం కుర్యాద్దైవస్య మునిపుత్రవాః । పంచహి మాణ్డపేసాల
గోపురేమధికాదికే ॥ ౯౪ ॥ జీర్ణైశ్చస్థితాస్సర్వా నీత్వాన్యత్రశు
దేవతాః । యథాపూర్వం నవంకృత్వా ప్రతిష్ఠాప్యవిధానతః ॥ ౯౫ ॥
ఉత్తమస్సవనం కుర్యాద్దైవస్య దోషస్యశాస్త్రయే । ప్రాసాదాది పు
రాక్లిష్టం లక్షణైశ్చుక్తితం యది ॥ ౯౬ ॥ జీర్ణోద్ధారప్రకరణే కుర్యా
త్స్లిక్షణాన్వితమ్ । ప్రాసాదాదౌపురాక్లిష్టే వృద్ధియేచైష్టకేపివా ॥
జీర్ణేషునస్సముద్ధారే శిలాభిర్వా ప్రకల్పయేత్ । స్వయంవ్యక్తాది
కేథామ్నిజీర్ణోద్ధారస్తు నత్కృతే ॥ ౯౭ ॥ ప్రాసాదాదేకేదేశ
భిర్ద్రవ్యైశ్చత్రసంస్థితాః । దేవాస్త్యన్యత్రనోద్వాహ్యోఃపూజయన్నే
వ తత్రతా ॥ ౯౮ ॥ భగ్నైకదేశం సద్ధాయ కుర్యాత్సంప్రోక్షణం
ద్విధాః । ప్రాసాదే సర్వతోభగ్నై ప్రాసాదస్థాస్తు దేవతాః ॥ ౯౯ ॥
మూలవిమ్బస్య పీఠేతు నమావాహ్య సమర్పయేత్ । ప్రాక్తవే
రేవేష్టకాద్యైస్తస్యతాతీయవస్తుభిః ॥ ౧౦౦ ॥ నూతనేశ్చాపి మిలి

త్రైవిప్రాసాదం కల్పయేత్పునః । పూర్వం విమానం యద్ద్రీప్యం
 యాద్భుత్తగుణసంయుతమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ తాద్భుగేవపునఃకుర్యాన్నకు
 ర్యానన్యథాపునః । పునఃకృతం విమానాద్యం ప్రతిస్థాప్యయథా
 ంధి ॥ ౧౦౩ ॥ సంప్రోక్షణాదికంకుర్యాద్దేవస్య మునిపుత్రవాః । స్వ
 యంవ్యక్తాదికేవాపి దేవసిద్ధాదికల్పితే ॥ ౧౦౪ ॥ బిమ్బేవిమానే
 ప్రాకారే గోపురద్వారమణ్ణుషే । పీతవా పచనావాసే కోశాగా
 గాదికేపివా ॥ ౧౦౫ ॥ లక్షణైరన్వితేవాపి లక్షణైరుజ్జితేపివా ।
 శీఢైపునస్తథాకుర్యాత్పూర్వరూపానుసారతః ॥ ౧౦౬ ॥ అన్య
 థాకరణేవిప్రాప్రత్యవాయోనుహాభవేత్ । స్వయంవ్యక్తాదికే
 థామ్న తథాదేవాది కల్పితే ॥ ౧౦౭ ॥ దిగకాలవశాత్కాశ్చిచ్ఛైఘ్న
 తల్యం సముపాగతే । నిర్వాహకానాం భక్తానాం శాస్త్రజ్ఞానా
 నునుజ్ఞయా ॥ ౧౦౮ ॥ బాహ్యేవాభ్యంతరేథామ్నో రక్షణార్థం
 గిలూదిభిః । నిపుణైశ్శీర్షిభిఃకార్యో భిక్షిబద్ధపునుత్తః ॥ ౧౦౯ ॥
 విమానేనహిన్నదద్దేతు మానుషేవాప్యమానుషే । తస్యోపశాన్తయే
 కుర్యాదథనుష్నాపనంపిభోః ॥ ౧౧౦ ॥ ఏహిన్నాహాదినాభగ్నై
 ప్రాసాదే పూర్వవస్తువత్ । సద్ధాయశిల్పవిపుణ్దేవకుర్యాన్నః ప్రోక్ష
 ణాదికమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ య్నాభేదజలవేగాద్ర్యేవపశితం భగవన్కృపాం
 ప్రాగ్నిన్పునహితం తప్తాద్దేశాదన్యత్ర కల్పయేత్ ॥ ౧౧౨ ॥ నస్య
 సవిమ్బేపదినేదివ్యాకాప్రాగ్నదాచరత్ । చోరనద్యాదివేగా
 ద్ర్యేరతినష్టేతు మానుషే ॥ ౧౧౩ ॥ బిమ్బేపశ్చాత్ప్రకీర్త్యత
 పూర్వవద్వాన్యథాతువా । నశూన్యమూలబిమ్బత్వాద్బాలార్ప
 వాహనాదికమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ నకుర్యాద్దేశికేన్ద్రస్തു పూర్వవత్ స్థాప్య
 పూజయేత్ । ఏవంహి సస్వదేవానాం పరన్యూహాదిరూపితామ్ ॥
 విష్వక్సేనగణేశాది పరివారగుణస్యచ । కృత్వానాం గొపురాద్యేషు
 విభవవ్యూహరూపితామ్ ॥ ౧౧౬ ॥ సాన్నిధ్యాతిశయాత్తైషు

స్నానం త్యక్తమాధమమ్ || ౧౩౧ || శాన్తిహోమం జపంచాపి
 తస్మైవస్యప్రశాస్తయే | పతేహం గర్భగహస్త్యప్రవేశే నివిభిర్ను
 ప్రేః || ౧౩౨ || సంస్నాన్య దేవదేవేశం శాన్తిహోమాదికం చత
 త్ | స్త్రీభిర్వానుపనీతైర్వా తథావైఖానసైర్నిజైః || ౧౩౩ ||
 అలైస్త్వైర్వా సంస్పృష్టై బిమ్బైర్భయమమధ్యమమ్ | స్నానం వి
 ధివత్సౌత్వా శాన్తిహోమాదికంచరేత్ || ౧౩౪ || పత్యైప్రవిష్టై
 గహస్తరథమాధమమార్గతః | సంస్నాన్య విధివిధేవం శాన్తిహూ
 మం సమాచరేత్ || ౧౩౫ || పతరిఃపారికీవాపి కుక్కుటపస్తూరరోగ
 వాణ్ | కాణోవాన్థశ్చముగోవా బధిరోవాన్థహీనకః || ౧౩౬ ||
 పరస్త్రీగమనాసక్తిశ్చుష్ణో వాగోశ్చకౌపివా | రజస్వలాస్త్రీకాస్త్ర్యే
 శ్చ సంస్పృష్టోగర్భధాదిభిః || ౧౩౭ || స్పృశేచ్ఛేద్భగవద్భిన్ను
 ధమోత్తమమార్గతః | సంస్నాన్యదేవం విధిచాచ్ఛి హూమాది
 కంచరేత్ || ౧౩౮ || పత్యైప్రవిష్టో ధామాస్త్యకుర్యాదధమమధ్య
 మమ్ | స్నానం దేవదేవస్య శాన్తిహూమానం తథాచరేత్ || ౧౩౯ ||
 కుత్త్రైర్వైశ్చేస్తథాశూద్రైస్తత్తత్ స్త్రీభిస్సువాద్విలాః | విష్వే
 స్పృష్టేక్రమాతుర్కార్యాన్నిపనంత్యధమోత్తమమ్ || ౧౪౦ || మ
 ధ్యమాధమసంజ్ఞంచ తథామధ్యమ మధ్యమమ్ | పత్యైర్గర్భగృహ
 భ్యస్త్యప్రవేశేమునిపుణ్డవాః || ౧౪౧ || అధమాధమసంజ్ఞంచ తథా
 హ్యధమ మధ్యమమ్ | అధమోత్తమసంజ్ఞంచ క్రమాన్నిపనమా
 చరేత్ || ౧౪౨ || సర్వత్ర శాన్తిహోమంచ సహస్రం జపమాచరే
 త్ | అనులోమజసంస్పృశ్యే బిన్బుస్యస్నానంభవేత్ || ౧౪౩ ||
 మధ్యమోత్తమసంజ్ఞంతు ప్రవిష్టేత్తైర్భ్రహ్మస్తతే | విమానేవాపిసం
 స్పృష్టై స్నానం మధ్యమాధమమ్ || ౧౪౪ || ప్రతిలోమజసంస్పృ
 ష్టై బిమ్బైతూత్తను మధ్యమమ్ | స్నానంత్యాచరేత్తేహంప్రవేశే
 గర్భమన్తిరే || ౧౪౫ || ప్రాసాదేవ పితైస్పృష్టై స్నానంతూత్త

మాధనమ్ । కుత్యాత్సర్వత్ర హోమంచ జపంచ్రాగ్వస్తుదీశ్వరాః ॥
 దోరభూతో బ్రాహ్మణో వా క్షత్రియో వైశ్యవవవా । శూద్రోనులూ
 వా జో నాపి వ్రతీలూనుజపవవా ॥ ౧౪౭ ॥ స్పృశేచ్ఛేద్దేవబిన్దు
 యుక్తి మేణస్సపనంభవేత్ । వధ్యమాధనుసంజ్ఞంచ తథా వధ్యను
 వధ్యనమ్ ॥ ౧౪౮ ॥ వధ్యమోక్షనసంజ్ఞంచ హ్యుత్తమాధను
 సంజ్ఞకమ్ । తన్నధ్యనుంచ స్సపనం తథాప్యదుత్తమోక్షనమ్ ॥
 ఏతేస్తు గర్భగేహాన్ద్యప్రవేశే హ్యధమోక్షనమ్ । వధ్యమాధను
 పూర్వంచ త్రితయంచోక్షమాధనమ్ ॥ ౧౪౯ ॥ తన్నధ్యనుంచస్స
 పనం హ్యోచ రేతక్రమశోద్విజాః । అజ్ఞాతజాతభిశ్చోపైరైర్బిన్దు
 సంస్పృశేత్ ॥ ౧౫౦ ॥ సహస్రకలశేర్దేనం స్నాపయేద్విధిపూ
 ర్వికమ్ । తైస్తుగర్భగృహాభ్యన్ద్యప్రవేశేయూత్తమోక్షనమ్ ॥ ౧౫౧ ॥
 స్సపనంస్యాన్య సర్వత్ర శాన్తిహోమోజపస్తథా । ఆశౌచవద్భిర్
 బలైర్మహాపాతకీభిర్నరైః ॥ ౧౫౨ ॥ చణ్డాతైస్సుకకోదకార్యై
 శ్చైర్భ్రాహ్మణైః పులకాపాదిభిః । సంస్పృష్టే భగవద్భిన్దు గోఘృతేనా
 భిషిచ్యతి ॥ ౧౫౩ ॥ సంప్రోక్షణంచ విధివత్కృత్వాశాన్తిం స
 మాచరేత్ । గోదానాదీంస్తథాకుత్యాద్బ్రాహ్మణాంశ్చాపి భోజ
 యేత్ ॥ ౧౫౪ ॥ చిత్రమృణ్మయిబిన్దుంతు నవీకృత్యయిథాపిధి ।
 పునఃప్రతిష్ఠాం కుర్వీతి స్వయంవ్యక్తాదికేషుచ ॥ ౧౫౫ ॥ చిత్రబి
 మ్పాదికంచాపి ననవీకృత్య పూర్వవత్ । సంప్రోక్షణాదికం కు
 త్యాత్తత్తు తేనైవశుభ్యతి ॥ ౧౫౬ ॥ ఏతైరాశౌచవత్పూర్వైఃప్ర
 వేశే గర్భమర్ణరే । విమానస్పర్శనేచాపి హ్యోలయస్థాని సర్వతః ॥
 మృత్వాత్ప్రాణి పరిత్యజ్య లాహపాత్రాణి శోధయేత్ । ఆలయం
 చాపిసంశోధ్య మార్గనోల్లేపనాదిభిః ॥ ౧౫౭ ॥ పశ్చిగవ్యేన సం
 ప్రోక్ష్య సర్వత్ర మునిపుణ్ణవాః । ఉత్తమోక్షనమార్గేణ స్నాపయే
 ద్విధివత్ప్రభుమ్ ॥ ౧౫౮ ॥ తైరగ్రనణ్ణపాభ్యన్ద్యప్రథమావరణే

పినా । ప్రవేశే ధానుసంశుద్ధిం ప్రాగ్విత్కృత్వా మునీశ్వరాః ॥
 అథమోక్షనుచారైః స్నాపయేత్పురుషోత్తమమ్ । ద్వితీయావృత్తి
 మారణ్యరథ్యావరణపశ్చిమమ్ ॥ ౧౬౨ ॥ త్రైతస్సంప్రతిష్ఠేతు
 కృత్వా౭౭లయఃశోధమ్ । అథనూధనుచారైః దేవం సంస్నాప
 యేద్ద్విజాః ॥ ౧౬౩ ॥ సర్వత్ర శాన్తిహోమంచ కుర్యాద్బ్రాహ్మ
 ణభోజనమ్ । చణ్డాలశ్చపచార్యాపిత్రమాదాద్విష్ణుమన్తిరే ॥౧౬౪॥
 నిరస్తరంకృతేవాసే మాసమేకం మునీశ్వరాః । మృత్యాత్కాణి ప
 తిశ్చిజ్య సంసార్జ్య భగవన్స్పృహమ్ ॥ ౧౬౫ ॥ గౌహయేనాపలి
 ప్యాక పర్యగ్నికరిణంచరేత్ । పుణ్యాహం వాచయిత్వాక పోక్తు
 యేత్పృథ్వివృక్షైః ॥ ౧౬౬ ॥ గౌగణం వాసయేత్తత్ర సర్వదోష
 ప్రశాన్తయే । వాచయిత్వా మహాశాన్తిం బ్రాహ్మణైర్వేదపాఠైః
 జౌజయిత్వా ద్విజాం స్తత్ర తేభ్యోదద్యాన్తు దక్షిణామ్ । ఏవంమా
 సంతుమాసాద్ధం సప్తపృథ్విస్త్రిహంతువా ॥ ౧౬౭ ॥ కృత్వా శు
 ద్ధిం మద్దిరస్య బిర్భూవాం గోఘృతేజ్జుగా । కృత్వాభేషేచనం
 ప్రాగ్విత్సంప్రక్రిణమథాచరేత్ ॥౧౬౮॥ మాసుచం మృణ్మయిం
 బిన్బుం తథాచిత్రమయంద్విజాః । నవీకృత్య యథాపూర్వం ప్రతి
 స్థాంపునరాఠభేత్ ॥ ౧౬౯ ॥ చణ్డాలశ్చపచార్యాన్సు ప్రమాదాన్పు
 గవ్యహే । కర్మణ్యధిక్మతా శ్చేష్టైస్సహవాసేపిచద్విజాః ॥౧౭౦॥
 స్నాత్వాసర్వేకుశామ్భశ్చ పీత్వా చాన్ద్రాయణాదికమ్ । కృత్వా
 చాలయిసంశుద్ధిం ద్విజభాజనపశ్చిమమ్ ॥ ౧౭౧ ॥ సంప్రోక్తాది
 కంసర్వం ప్రాగ్విదేవసమాచరేత్ । అన్తేనుశ్చూతనం కుర్యా
 త్సర్వదోషప్రశాన్తయే ॥ ౧౭౨ ॥ తత్రైవప్రతిలోమాద్యాకర్మణ్య
 ధిక్మతాయది । ప్రాగ్విదాలయిశుభ్యంతం సర్వంకృత్వా యథాచ
 ధి ॥ ౧౭౩ ॥ సహస్రకలశైస్సాన్నినముత్సవంచ సమాచరేత్ । బ్ర
 హ్మకత్రియపిటూర్ధ్రశవేష్టేష్టేవానులోమజైః ॥౧౭౪॥ శవైస్సన్ని

స్వేకాతుకేతు గోఘృతేనాభిషిచ్యతమ్ । సంప్రోక్షణం ప్రకుర్వీత
 సహస్రకలశాష్టవమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ శాన్తిహోమంచకుర్వీత జపంచాయు
 తస్థ్యయా । మానుషం దిశ్రబియ్యుస్యం నవీకృత్యయథావిధి ॥
 పునఃప్రతిస్థాం కుర్వీత సహస్రకలశాష్టవమ్ । తైశ్శవైర్గర్భగేహస్త
 ర్విమానేవాపియాపి తే ॥ ౧౦౭ ॥ కుర్యాన్నంప్రోక్షణంచాపి స్నప
 నంచోత్తమోస్తవమ్ । ప్రతిలోహజవశ్శాలనూతికాశవయాపితే ॥
 బిచ్చేప్రతిస్థాం కుర్వీత నయనోష్ఠీలనంవినా । సహస్రకలశేశ్వాపి
 స్నాపయేత్సుగుహోత్తవమ్ ॥ ౧౦౮ ॥ ప్రాసాదే గూషితేత్తైస్తు
 శ్శవైస్సంప్రోక్షణంచరేత్ । సహస్రకలశేశ్వాపి స్నాపయేద్విధిపూ
 ర్వమ్ ॥ ౧౦౯ ॥ ప్రధనావృతినారభ్య రధ్యావరణంశ్చిమే ।
 బ్రాహ్మణాదిశవైర్వాపి ప్రతిలోహశవాదిభిః ॥ ౧౧౦ ॥ గూషితే
 ప్రాయశ్చిత్తై చతుర్న్యస్తమిజాంక్షిణిమ్ । ఖాత్వాన్మృదం సము
 ద్ధ్యాయ బహిఃప్రక్షిప్యశుద్ధయా ॥ ౧౧౧ ॥ సంపూర్వచసమీకృత్య
 కారయేన్మాన్దనాదికమ్ । శిలాశలచేర్ణ్యాం భూమిం దాహయేన్ధననం
 పివా ॥ ౧౧౨ ॥ గోమయోహోపలిస్యాక పుణ్యాహోర్ణ్యుపణాదికమ్ ।
 పశ్చిగవేనచాభ్యుక్ష్య గోగణం తత్రవాసయేత్ ॥ ౧౧౩ ॥ వా
 చయిత్యా మహాశాన్తిం భోజయేత్తత్రవై ద్విజామ్ । కృత్వైవం
 స్థూలసంశుద్ధిం శాన్తింకుర్యాదితిపరమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ ముఖ్యోత్తమా
 స్తు స్నవనాన్నిచాన్తిమనుక్రమాత్ । స్నాపయిత్యా విశేషేణశా
 న్తిపాపామాదికంచరేత్ ॥ ౧౧౫ ॥ ఆలయే జననెవాపి ప్రమాదా
 న్మనిపుత్రవాః । ప్రాయశ్చిత్తం భిషేదేవం తత్తదావరణక్రమాత్ ॥
 సాలకుణ్డపవీతేషు గోపురే మన్దిరేషువా । విమానాద్భూహ్యతో
 వాపి పరివారాలయాదిషు ॥ ౧౧౬ ॥ వన్ధానాం బ్రాహ్మణాదీనా
 మనులామాదికస్యచ । మరణేజనననేవాపి తత్తదావరణోక్తవత్ ॥
 ప్రాయశ్చిత్తం ప్రకుర్వీత బిమ్బస్పర్శాదికేపిచ । తత్తత్సన్నిధౌ

నుగుణం ప్రాయశ్చిత్తం సమాచరేత్ || ౧౯౧ || ఏవంజహానసీ
 వాపి యాగవజ్రపవనా | చణ్డాలాదిప్రణేనేనశవాన్యైర్వాపిదూ
 షితే || ౧౯౨ || మృత్యాత్రాణిపరిత్యజ్య ఖననాద్యైర్మహీతలమ్ |
 సంశోధ్యకుణ్డచుస్త్రిఫ్ణమగ్నిం త్యక్త్వా యథాఽభి || ౧౯౩ || పునర
 గ్నిం ప్రతప్తాప్య శాన్తిచాలామాదికంచరేత్ | స్వయంవ్యక్తాద్య
 లయానామజ్ఞత్వేన ప్రకల్పితే || ౧౯౪ || గ్రామాదా బ్రహ్మవర్ణస్య
 మరణం సమ్భవేద్యది | గ్రామమధ్యగతోయావచ్ఛవస్తిస్త్వై
 ద్విజాః || ౧౯౫ || గ్రామస్య తావదాశౌచం తదానెసస్యపూజన
 మ్ | నకుర్యాత్తచ్ఛవేగ్రామాద్వహిర్నితేమునీశ్వరాః || ౧౯౬ ||
 సుప్రోక్ష్య సర్వతోగ్రామం పుణ్యాహూర్షోవపూర్వమ్ | తత
 స్తు దేవదేవస్య ప్రకుర్యాత్పూజనాదికమ్ || ౧౯౭ || ఆంజ్ఞే పూజ
 నేవిప్రా గ్రామశ్చేచ్ఛవచూషితః | ఆరభ్యపూజనం శీఘ్రంకుర్యా
 త్తవ్రైణదేశికః || ౧౯౮ || ప్రాగ్వస్త్రాణిపరోక్షణాజ్ఞై పునఃపూ
 జనమాచరేత్ | గ్రామే శూద్రాదిమరణం సమ్భవేద్యదివైతనా ||
 ఆశౌచం కృహమాత్రస్య గ్రామాశౌచం నవిద్యతే | తత్రాపి భగ
 వద్దేహసమీపే ద్విజనక్షమాః || ౨౦౦ || ఏకాదశధనుర్భ్యన్తేశ్శు
 ద్రాది శవచూషితే | నిహాస్య తచ్ఛవంవశ్చాతుకర్యాద్యేవస్య
 పూజనమ్ || ౨౦౧ || పురగ్రామాద్యజ్ఞతయా క్షప్తేపి భగవక్స్పృహే |
 అన్తశ్శవంచేగ్రామాద్యం నకుర్యాద్దైవపూజనమ్ || ౨౦౨ || చతు
 శ్శతబ్రాహ్మణైస్తు యుక్తేగ్రామపురాదికే | అన్తశ్శవేపినైవాస్త్రై
 మాశౌచం మునీశ్వరాః || ౨౦౩ || తత్రాపి భగవద్దేహసమీపేనైక
 విధిషు | శవస్తిస్థతచేద్యేనం నార్పయేతోప్రోక్షణాత్పురా || ౨౦౪ ||
 ఉత్పవాజ్ఞతయా క్షప్తగ్రామాదా రాష్ట్రేనమగ్రలాత్ | చణ్డాలపతి
 తోదక్యా సూతకా శబరాదిభిః || ౨౦౫ || అధిష్ఠితవశ్వానాద్యై
 ర్మద్యమాంసాదిభిస్తథా | శవాస్థిభిశ్చవందుష్టై సర్వత్రైః శ్రవా

క్షితిమ్ || ౨౦౬ || భాత్వామృతంపమృత్యుత్య బహిఃప్రక్షిప్య శుక్ల
యా । సమాపూర్య సమీకృత్య పచ్చగవోక్తకణాదికామ్ || ౨౦౭ ||
శుక్లంకృత్వా గ్రామశాన్తిం కుర్యాత్తద్దోషశాన్తయే । రేతోమూ
త్రపురీషాద్యైః రుధిరాపేయవాన్తిభిః || ౨౦౮ || నిస్త్వీవనాస్థిమాం
సాద్యేర్ష్యమైస్పృష్టే మునీశ్వరాః । ఉత్తమోత్తమమార్గేణ స్నా
పయేచ్ఛాన్తిమాచరేత్ || ౨౦౯ || ఏతైఃప్రాసాదసంస్పృశ్య మధ్య
మోత్తమమార్గతః । సంస్నాప్య దేవదేవేశం శాన్తిహేమానుం స
మాచరేత్ || ౨౧౦ || ప్రథమావరణైశ్చైస్తు సంస్పృష్టేమునిపుత్రాః ।
అథమోత్తమమార్గేణ స్నాపయేత్సుగుహోత్తమమ్ || ౨౧౧ || ద్విలి
ంగావరణాదౌతు శక్యన్యత్రాదియాపితే । తక్షణాత్తద్బహిర్ను
త్వా మార్జనోల్లేపనాదిభిః || ౨౧౨ || శోధయిత్వా భువంపశ్చాత్ప
చ్చగవైస్త్వ సేవయేత్ । శాన్తిహోనుం తతఃకుర్యాత్సర్వదోషత్ర
శాన్తియే || ౨౧౩ || తతైవ భగవద్దేహే ప్రథమావరణాదిమ్ । రజ
సాచూషితేస్త్రీణాం తమ్భురం జానుమాత్రకమ్ || ౨౧౪ || భాత్వా
తుమ్బుద్భిరవ్యాభిరాపూర్యధరిణీతలమ్ । గోమయా మోఘభిరాని
ప్య పర్యగ్నికరిణంతథా || ౨౧౫ || పుణ్యాహ వాచనంపచ్చగవైస్త్వ
రభ్యుక్షణంతథా । కృత్వారజస్వలాభిస్తు స్పృష్టం ద్వారక వాటక
మ్ || ౨౧౬ || సక్షాళ్య వారిణా భూయస్తాసాం మార్గంచ మార్జ
నైః । గోమయా లేపనైశ్చైవ శోధయిత్వాలయస్థితామ్ || ౨౧౭ ||
మృదాభణ్డాంశ్చపరిత్యజ్య ప్రాసాదాన్తస్థితంబిభుమ్ । అథమో
త్తమమార్గేణ స్నాపయిత్వా తతైవహి || ౨౧౮ || రజస్వలా సన్ని
కృష్టం బిమ్బుంచస్నాప్యశాస్త్రుతః । శాన్తిహేమానుం జపంచాపే
కుర్యాద్దేశికసత్రమః || ౨౧౯ || మాణ్డాలమూషికాసర్పవజ్జ్ఞాక
సరటాదిభిః । గాఢీభిశ్చాప్సిభిద్యోతైః బిమ్బుసంస్పృశేనే సతి ||
స్నాపయేన్నవభిఃక మైభుర్దేవదేవం మునీశ్వరాః । పీఠికాద్యైర్ష్య

స్వస్య స్వస్యేహోషోనవిద్యతే || ౨౨౦ || విమృగోముఖశంస్పృ
 ష్టే తథాచై వర్షవిస్తభిః | అథమాధనుమాగ్లేణ స్నాప్యశాన్తింసమా
 చరేత్ || ౨౨౧ || శ్వవైశ్వగర్షభైరుష్ట్రైర్వరాహేశ్వశివాశ
 క్షైః | విమృపృష్టేస్నాపయే త్తముత్తమోత్తనుమార్గతః || ౨౨౩ ||
 సహస్రస్థ్యయాశాన్తిహోమంచ జపమాచరేత్ | ఏతైర్గర్భగృహో
 భ్యస్తస్రవేశే స్పర్శనేపివా || ౨౨౪ || మధ్యమోత్తనుమాగ్లేణ
 స్నాపయేత్పురుషోత్తనుమ్ | ప్రథమావరణాభ్యస్తస్రవేశేస్వధమో
 త్తనుమ్ || ౨౨౫ || స్నపనంకారయేత్తేహం ద్వితీయావరణాదిషు |
 స్రవేశశ్చైద్దేవదేవనుధమాధనుమార్గతః || ౨౨౬ || సంస్నాప్యశా
 న్తిహోమంచ సహస్రం జపమాచరేత్ | మాగ్ధాలాదిశవైర్విస్వస్ప
 గ్ననేత్వధమోత్తనుమ్ || ౨౨౭ || స్నపనం శాన్తిఃపాలామంచ కు
 ర్యాద్దేశికనత్తమః | తైస్తుగర్భగృహోభ్యస్తస్రూషితే నవభిర్ఘ్నేః ||
 స్నాపయేద్దేవదేవంతు శాన్తిఃపాలామం తథాచరేత్ | ప్రథమావర
 ణాశ్చైర్ఘ్నాషితే తద్వహీర్షయేత్ || ౨౨౮ || మాగ్ధైర్నోమయా
 లేష్టేఃపఞ్చగవ్యైశ్చశోధయేత్ | గోమహివ్యవ్యజ్జాద్యైస్తు నా
 నరాదిశవైస్తథా || ౨౩౦ || విస్వస్పశ్చేస్నాపయే త్తముత్తమోత్త
 నుమార్గతః | ఏతైస్తుగర్భగేహోత్తస్రూషితేమధ్యమోత్తనుమ్ || ౨౩౧ ||
 స్నపనం శాన్తిహోమంచ కుర్యాద్దేశికనత్తమః | పూర్వోక్తానాం
 గవాదీనాం ప్రథమావరణాదిషు || ౨౩౨ || జననే మరణేచైవ తచ్చు
 పంభనవాదిభిః | సంశోధ్యస్నాపయేద్దేవనుధమోత్తనుమార్గతః ||
 శ్వగర్షభవరాహోదిశవైస్సప్తైతు కాతుకే | సంప్రీక్షణం తథా
 శాన్తిహోమాదీంశ్చ సమాచరేత్ || ౨౩౪ || ఏతైఃప్రాసాదసం
 స్పర్శే ఉత్తమోత్తనుమార్గతః | స్నాపయేద్దేవదేవంతు ప్రథమావర
 ణాదిషు || ౨౩౫ || తైర్ఘ్నాషితే దేవదేవం మధ్యమోత్తనుమార్గతః |
 సంస్నాప్యశాన్తిఃపాలామాదీంకుర్యాద్దేశికనత్తమః || ౨౩౬ ||

తథానుహానసేయాగతహేచ్ఛాద్వివేకనే । తచ్చవైష్ణాపిలేనా
 ప్సుత్యాత్రాణి పరిత్యజేత్ ॥ 232 ॥ లాహపాత్రాణి సంశో
 భ్యకృత్వాసంమార్గనాదకమ్ । పశ్చిగవ్యైశ్చ సంప్రీత్య శాన్తి
 శాలానుం సమాచరేత్ ॥ 233 ॥ వైష్ణుకుష్ఠాది సంస్పర్శే చున్నీ
 స్పర్శే తథాపిజాః । శృక్వానగ్నిమవ్యంతు స్థాపయేద్విధిసద్వి
 జాః ॥ 234 ॥ కాక్షేర్కవైష్ణోస్తథాఘోతేకకుంకృతైశ్చ కపాత
 కైః । శ్వేనాదిభిశ్చ గౌధాభిర్బిమ్బుస్పర్శేమునీశ్వరాః ॥ 235 ॥
 విధ్యమోక్షానునాశ్చైవ స్నాపయేచ్ఛాన్తిమాచరేత్ । ఏతేషాం గ
 న్ధ్యగేహోద్గతవేతే ముసెల్లవః ॥ 236 ॥ అథమోక్షానునాశ్చ
 ణ స్నాపయేత్సం సమాచరేత్ । ప్రథమావరణాద్యేషా మ్యప్రవే
 శ్యేన్యలేద్విజాః ॥ 237 ॥ ఏషాః ప్రకేశే తత్ స్థానం ప్రీతియేషు
 భ్యగవ్యైః । శాన్తి శాలానాదికం కు గాన్తిస్సోపప్రశాన్త
 తమ్ ॥ 238 ॥ కాగాదినాం శవేస్పృష్టే పద్మాదైవోద్గమోద్గ
 మమ్ । స్నపనశాన్తిహోమంచ కు ర్వాన్యన్తోపశాన్తయే ॥ 239 ॥
 వైష్ణు ప్రాసాదసంస్పర్శే విధ్యమోక్షానునాశ్చైః । స్నాపయేద్వై
 వేదవంతు ప్రథమావరణాదను ॥ 240 ॥ వైష్ణాపి కే న్ధతత్తుచా
 న్నివోద్గేపనాదిభిః । సంసోస్య పశ్చిగవ్యైశ్చ ప్రీతియం శాన్తిమా
 చరేత్ ॥ 241 ॥ మనోనివృత్తౌష్టే ప్రాయశ్చిత్త్యం సమాచ
 రేత్ । శిథిలీపరమాతుమ్బు వర్షే కాతోనుబద్విజాః ॥ 242 ॥ వింబో
 పరిసమున్నే తత్సముద్భవ్య తత్ క్షణాత్ । వియాభిషేచనం
 కృత్వా పశ్చిగవ్యైర్కథాపథి ॥ 243 ॥ కృత్వా సంప్రీతియం ప
 శ్చాచ్ఛాన్తిహోమం సమాచరేత్ । గోభూతిలాదికందద్యాన్తిన్తో
 వస్యప్రశాన్తయే ॥ 244 ॥ సహస్రం బ్రాహ్మణాంక్షేన భౌజ
 యేష్టుసిపుక్లవః । ప్రాసాదేగర్భగేహేవా శిథిల్యాః సముద్భవే ॥
 ఉద్గమోక్షానునాశ్చైవ స్నాపయేత్పురుషోద్గమమ్ । శాన్తిహోమా

దికంసర్వం ప్రాప్య దేవసమాచరేత్ || ౨౫౧ || ప్రాణారెనుష్టాపే
 కాపి గోపురే వాహనాదికే | శిథిలీసరఘాదీనాం ఎత్తికాదేస్సము
 ద్భవే || ౨౫౨ || ఛత్రాకాణాం సముత్పత్తౌ బ్రహ్మదర్శనముక్తితౌ |
 తత్ కుణాత్తత్సముద్భుత్య పోక్తియేత్పచ్చగవ్యక్తేః || ౨౫౩ ||
 అథనోత్తనుమాల్లెణ సంస్నాప్య పురుషోత్తనమ్ | శాస్త్రహామా
 దికంసర్వం ప్రాప్య దేవ సమాచరేత్ || ౨౫౪ || భగవన్మన్త్రిరే పి
 ప్రాప్యకృతంచేత్పూజకేంద్రైః | ఆసనేష్వాసనంబైవ శయినుభో
 జనాదికమ్ || ౨౫౫ || తత్ స్థానం పచ్చగవ్యేన ప్రాత్యశాస్త్రం
 సమాచరేత్ | విన్యోసర్యశనేకపాతే భగ్నసుక్తం యథావిధి ||
 సద్ధాయప్రోక్షణంకృత్వా సమాస్రకిలశైస్తథా | సంస్నాప్య దేవి
 శాస్త్రార్థం హుత్వా బ్రాహ్మణభోజనమ్ || ౨౫౬ || సమాస్ర సభ్య
 యాకృత్వా కుగ్మదనైఃపూతోత్సవమ్ | ప్రాసాదేస్వశనేకపాతే
 భగ్నం సద్ధాయ స్నాన్వసేత్ || ౨౫౭ || సంప్రోక్షణంకృత్వా
 ఉత్తనోత్తనుమాల్లెః | సంస్నాప్య దేవంతంబుశాస్త్రహామాదికం
 చరేత్ || ౨౫౮ || ప్రథమావరణా ద్దేవి గోవురెనుష్టాపేశువా |
 భవేదశనిపాత శ్చేదధనోత్తనుమాల్లెః || ౨౬౦ || స్నపనంశాస్త్ర
 హుతానుంచ బ్రాహ్మణానాంచ భోజనమ్ | ఆఘోత్పాతస్యశాస్త్రం
 శువత్సామిశ్మణుతద్విజాః || ౨౬౧ || ఉల్కాశవ్యాదిసూతేవ
 నక్షత్రైః పఠితేచఖాత్ | సధూమేచదిశాంబాహే భూతాద్యావేశ
 తేన్యపే || ౨౬౨ || చుర్భిక్షేవ్యాధితేరాష్ట్రే తథావై శశ్రుస
 జ్జాతే | సూర్యోదయస్య వ్యత్యాసే భూకమ్పే తద్విదారణే ||
 అశివ్యష్టావనావ్యష్టా దివ్యచుస్తుభినిస్సనే | రాత్రోవిష్ట్రీధనుర్గశ్యే
 జలైగ్నిజననేతథా || ౨౬౪ || చష్టోద్దయేఽస్థకారేవ వినాగ్నిం
 భూమదర్శనే | ప్రతిసూర్యప్రవర్శేచ దివానక్షత్రదర్శనే || ౨౬౫ ||
 దర్శనే వాలమీనస్య రాత్రో సూర్యప్రదర్శనే | స్వప్నేతుచష్ట్రీ

పశనే భూమాజ్వలనదర్శనే || ౨౬౬ || భూతాది దశ్యనేచైవ వ్యో
 మ్ననేమిస్వనేతథా । ఆకాశే గ్రహయుద్దేచ నిమిత్తంతు పినాద్య
 జాః || ౨౬౭ || ఆర్షవృక్షస్య పశనే తక్షణప పటతేగిరా । వృక్షే
 న్యన్యఫలవృష్టే శిలాయానుజుగరేతథా || ౨౬౮ || శిలాపక్షేత
 మాకానాం రిక్తివే చాలదర్శనే । ద్విశీర్షజంతు ప్రసవే చుప్రేవోణిక
 సన్భవే || ౨౬౯ || విశిన్నజంతు ప్రసవే మనుష్యపశుపక్షిభుః ।
 ఏవమనేయవృక్షుశ్చైషు మహోత్సాహేషు సత్స్వపి || ౨౭౦ || తస్యో
 పశాఢం విప్రేనాగ్రికారయేవదిరాన్నుపః । ఘాపనోక్తవిధానేన
 నివృతేనుష్టపేశుభే || ౨౭౧ || చక్రామ్బుగుహపూర్వేషు యథా
 వశాన్వితేషుచ । కుష్టేషు దశసజ్జ్యేషు బ్రహ్మవృక్షాదిసన్భవైః ||
 సన్భుజ్జేష్టే గాజ్యైస్సేదిత్యైః పాగ్రిగిరీకీరైః । పద్మభిర్మృగైశ్చ
 త్ర్యైశ్చ విశేభూత్యైః ప్రజెణతు || ౨౭౨ || మహాత్తరాణాం చో
 గాణాం శాస్త్రయే మన్త్రీపితృజ్జయైః । అయితంఠియుతలక్షం కొఠి
 స్థం యథాబలమ్ || ౨౭౩ || హేలాతవ్యం పూర్ణయాపార్థం చ
 సభిష్కృత్త్రీపితృజ్జయైః । కుష్టేషు మధ్యపూర్వేషు మన్త్రాణాం నియ
 త్సక్రమాత్ || ౨౭౪ || చక్రాజ్జే ద్వాపశాన్దైవ విస్వశ్రేష్టాక్షరేణ
 ఋ । పడతైవ పడత్రైతు శక్తాభే ప్రణవేనతు || ౨౭౫ || జిహ్వ
 యానశుగ్రశ్రే విశ్వత్రాత్రాత్రికొణితే । ద్వాక్రీః శ్చైవ ద్వాభ్య
 న్మసింహానుష్టుభేనతు || ౨౭౬ || మదర్శన వృసి. హేన చక్రకణ్డ
 క్షరారితే । ఏరాహేనార్థచన్ద్రాభ్య వృక్షై సోద్యనేనతు || ౨౭౭ ||
 కిష్ట్యవ్యయం మధ్యవేద్యాం పాగ్రిగుక్తం దక్షిణోత్తరే । శేషాణి
 పరితంకుర్యాద్దిక్షునైవ విదిక్షుచ || ౨౭౮ || సిద్ధమన్త్రానియోక్త
 వ్యాహోతారశ్చాదికర్తృణి । సర్వకుష్టాని సర్వేషాం మన్త్రాణా
 మిచ్ఛగాగురోః || ౨౭౯ || కల్పనీయానివామన్త్రానియతస్సర్వ
 ఫలప్రదాః । న్యస్తమన్త్రైర్ద్యథాన్యాయం జపాయస్తే సజ్జ్యయా

తథా ॥ ౨౦౦ ॥ గొఢూహేనతీలాన్నానాం నానైర్యోగ్యజనస్య
 త । తృప్తికార్యా విశేషేణ దివ్యావ్యాయతనస్యచ ॥ ౨౦౧ ॥
 ప్రజాపాలనశీలేన భూపేవాత్మసీతేచ్ఛనా । శాన్తిరెవంవిధా
 కార్యా నాప్రొక్ష్యే గుణభిష్టవైః ॥ ౨౦౩ ॥ ముఖ్యకల్పవిధిరయ
 మనుశ్చైవ్యజోత్తమాః । పూర్వవదాగ్రగేహేతు పశ్చాత్కుణ్డేష్య
 నుత్తమాత్ ॥ ౨౦౪ ॥ న్యసప్తేమిభ్యభిష్టస్త్రీష్టాక్షరపుగస్య
 వైః । మనుక్ష్మీగాదభిష్ట్యైస్యపంచభిష్టయితాభ్యగా ॥ ౨౦౫ ॥
 శ్చైవ్యగా జగలుయాత్మస్త్రీలకుఃశ్చావ్య సుధాభవేత్ । గొఢూ
 హీరాకంబద్యాత్వ స్త్రిగ్విదేవమురీష్యైః ॥ ౨౦౬ ॥ సర్వత్రా
 దైశ్చజానోహపూర్వకంయూత్సవంచరేత్ । తథావిన్యస్య హస
 నే చలనే శివనేశు ॥ ౨౦౭ ॥ పానేప్రమతేస్సైవ సన్యావేరన్త
 నస్ఫువే । న.పోస్త్రీణాంకు కృత్వాఽఽపూర్వోక్తాం శాన్తిగాచరే
 త్ ॥ ౨౦౮ ॥ ముదాయస్యచాన్తం దిలస్య సన్యావోపప్రశాన్తయే ।
 హ్రీహానాన్త్యైతేదీప్యి అకన్యావస్యసన్యావే ॥ ౨౦౯ ॥ పయో
 కభిష్ట్యైస్త్వైవ నాభిలేనతైస్త్వభిః । పృథక్ప స్త్రిసూచ్యైస్త్రి
 ప్నావదోశ్చబ్రవాసకాః ॥ ౨౧౦ ॥ తగఃపూర్వోదితాం శాన్తియ
 స్త్రివాన్తః సమాచరేత్ । రక్షిన్వైశు నశ్చాతే ప్రాసాదాదీణ మసీ
 త్యైః ॥ ౨౧౧ ॥ శ్చాన్త్యైఃత్రాశ్చయిత్యా గోమయా లేపనం త
 థా । వశ్యస్త్రినరణంపంచవ్యవస్య పోక్షణం తథా ॥ ౨౧౨ ॥
 స్త్రిశ్చాన్త్యైవ విధి గ్నంపోక్షణమభావరేత్ । సంస్నాప్య నభు
 న్స్యభ్యాన్తే దేవప్రస్థపహస్రవైః ॥ ౨౧౩ ॥ కుర్యాత్పూర్వోది
 తాంశాన్తియస్సనాన్తం యథావిధి । నభుచర్షై క్షీరవక్షే తత్తస్త్రి
 ష్టసూత్రవైః ॥ ౨౧౪ ॥ స స్నాప్యదేవం సస్నాహం ప్రాగ్నాభా
 త్తం సమాచరేత్ । అకన్యాధా నవతనె తమాద్వై పతితేదుక్రిమే ॥
 శ్చాన్తియ పూర్వవచీఛస్త్రిం కృత్వా సంప్రొక్షణం విభోః । కుర్యా

ఆశోచనాన్యా పతితఃకుఙ్ఠోవా గోళకోపివా । కుహోపాతికవాం
 శ్వాపి దెవంసంపూజయేద్యది ॥ 300 ॥ ఉత్తమోత్తమమార్గేణ
 సంస్నాప్య పురుషోత్తమమ్ । శాన్తిఃకాలామం మూలమస్త్రీజపం
 చాపినమాచరేత్ ॥ 301 ॥ క్రిమికీటాదిభిర్దుష్టథాన్యపుష్పఫలాది
 భిః । ప్రాణ్యజ్ఞతుషభస్తాస్థికేశదస్తనఖాదిభిః ॥ 302 ॥ స్పృష్టైర్ద్రా
 వ్యైస్తథాస్పృశ్యపాణిస్పృష్టైఃఫలాదిభిః । తథాపర్యపితైర్ద్రావ్యైః
 పత్రపుష్పఫలాదిభిః ॥ 303 ॥ పూజనేనతిదేవస్య మూలమస్త్రీం
 శతంజపేత్ । చణ్డాలపతితోదక్యా సూతికాప్రతిలోమజైః ॥
 శబరాద్యైశ్చ సంస్పృష్టైర్ద్రావ్యైశ్చాస్త్రీనిన్దితైః । పత్రపుష్ప
 దిభిశ్చేవ స్పృష్టైర్వా గొముఖాదిభిః ॥ 304 ॥ మనుష్యైర్లక్ష్మిత
 ద్రవ్యైస్తథాస్పృశ్యన్ముగాదిభిః । క్రిమికీటపతక్యాస్థి దస్తకేశనఖా
 దిభిః ॥ 305 ॥ తుషేషభస్త్వలాప్తాద్యైర్యక్షైర్ద్రావ్యైస్తథాద్వి
 జాః । పూర్వంనమర్చితైర్ద్రావ్యైస్తథాపర్యపితోదకైః ॥ 306 ॥
 పూజనేనతిదేవస్య పుంసూక్తేన కుశోదకైః । స్నాపయిత్వా మూ
 లమస్త్రీమఙ్ఠోత్తరశతంజపేత్ ॥ 307 ॥ శాన్తిహోమంతువా కు
 ర్యాత్సర్వదోషప్రశాంతయే । జన్తుభక్షితపుష్పద్యైర్మీచావాససమీ
 పకైః ॥ 308 ॥ అన్యారామోద్భవైఃపుష్పైర్ద్రావ్యైర్నితైర్లక్ష్మితైః ।
 తూద్రానీతైఃపుష్పగేహాద్భూహిర్బద్ధైశ్చరొగిభిః ॥ 309 ॥ భూగ
 తైఃపత్రపుష్పరైఃఫలాద్యైర్వార్పనేహకైః । క్షీరేణస్నాప్య దే
 వేశకఙ్ఠోత్తరశతంజపేత్ ॥ 310 ॥ మూలమస్త్రీం పునశ్శుద్ధప
 త్రపుష్పదిభిర్యజేత్ । జీర్ణవస్తైర్నికౌతైశ్చ జీర్ణైశ్చత్రాదిభి
 స్తథా ॥ 311 ॥ అశోధితార్ఘ్యపాత్రాద్యైఃకృతే దేవస్య పూజ
 నే । అఙ్ఠోత్తరశతంజప్త్వా పునఃపూజనమాచరేత్ ॥ 312 ॥ కే
 శాఫాత్యద్యశుచిస్పృష్టైఃస్పృష్టైఃకూద్రాదిభిస్తథా । శ్యాశాదిభి

ర్వానంస్పృష్టే శ్చణ్డాలాకు వహుతకైః ॥ 325 ॥ వస్త్రాసం
 పూజితే దేవే అథ మోక్ష మమార్గతః । సంస్కాప్య దేవదేవంతు శా
 న్నిశాలానుంసమాచరేత్ ॥ 326 ॥ చణ్డాలసూక్తోదకావ్యస్పృ
 ష్టైర్వస్త్రైః ప్రపూజనే । ఉత్తమోక్ష మమార్గేణ స్కాప్యశాన్తిం స
 మాచరేత్ ॥ 327 ॥ కేశాస్థిశ్వాదిభిశ్శూద్రైః స్పృష్టం కారా
 నవస్త్రీకమ్ । పునస్సంశోభ్య దేవాయ దద్యాచ చణ్డాలపూర్వకైః ॥
 స్పృష్టం కారానవస్త్రీంతు సస్త్యజేస్తునిపుక్లవాః । పట్టవస్త్రీం
 తు శూన్యాద్యైస్పృష్టం సంప్రోక్షయేద్ద్విజాః ॥ 328 ॥ చణ్డాల
 లపూర్వైస్పృష్టంతు జలైస్సక్షాళయేత్సరుః । అజావినుహిషాష్ట్రా
 జ్యైస్సైలై రెండ్లజైస్తథా ॥ 329 ॥ పాణిణ్యస్సంకృతైస్సైలైః ఫల
 లైర్వాపిదీవనే । అజాదిక్షీరదధ్యాజ్యైర్హోమేవా మునిపుక్లవాః ॥
 శాన్తిహోమం ప్రకుర్వీత తద్దోషస్య ప్రశాన్తయే । పూర్వోక్తాజ్యాది
 భిర్దేవస్సవనేవానివేదనే ॥ 330 ॥ అథ మోక్ష మమార్గేణ స్సవనం
 శాన్తిమాచరేత్ । నరభుక్తైర్వస్త్రీభిశ్చైర్దోషవర్త్యాదికేకృతేః ॥ 331 ॥
 శాన్తిశాలానుంప్రకుర్వీత సహస్రం జపమాచరేత్ । ధూప్తేః పా
 నిణ్యసంమిశ్రైస్సైలజైస్సుహిజైరపి ॥ 332 ॥ అనేయ్యర్థవైశ్చేష్ట
 వపూజయేద్ద్యది మోహతః । కపిలాగొఘృతేనైవ హుత్వా హుతిం స
 మాచరేత్ ॥ 333 ॥ జాతిపుష్పసహస్రైః దేవమభ్యర్చ్య దేశి
 కః । పునశ్శుద్ధం మునిశ్రేష్ఠాః కర్పూరాగరుధూపయేత్ ॥ 334 ॥
 దేవతాన్తరనిర్మూల్యదుష్టద్రవ్యైః ప్రపూజనే । అథమాధమమార్గేణ
 స్కాప్యశాన్తిం సమాచరేత్ ॥ 335 ॥ చణ్డాలసూక్తోదకావ్యస్పృ
 ష్టాద్వాశవదూపితాత్ । కూపాత్సముద్భుతైస్తోయోః కృతే దేవస్య
 పూజనే ॥ 336 ॥ ఉత్తమోక్ష మమార్గేణ స్సవయేత్పురుషోత్త
 మమ్ । అస్త్రైర్యకృతానాం పాత్యైః పాత్యైః పాత్యైః ప్రతిలోమజైః ॥
 సముద్భుతైర్జలైర్దేవమర్చయేద్ద్యది మోహతః । తద్దోష ప్రశాన్తయే

కుర్యాత్స్నానముత్తమమథ్యమమ్ | 310 || అస్తర్జంతు శేవా
 స్నాపాద్విఙ్ముక్తాశ్రీషేయదూషితాత్ | దేవతాస్తరనిర్మల్యదుష్టా
 దోష్ట్యతవారిభిః || 311 || పూజనే దేవదేవస్య స్నానంస్పృశ్య
 త్తమాధమమ్ | అస్తశ్శవోషితాద్వాపి స్పృష్టాచ్చణ్డాలపూర్వకేః ||
 సరసఃప్రోద్భుతైస్తోమైఃపూజనేమధ్యమోత్తమమ్ | స్నానంకుర్యా
 త్తు దేవస్య అస్తస్తిర్యకృవోషితాత్ || 313 || స్పృష్టాద్వా ప్రతి
 లామాద్యైస్సరసఃప్రోద్భుతైర్జలైః | పూజనేసతి దేవస్య స్నానం
 వాధ్యమ మధ్యమమ్ || 314 || స్పృష్టాచ్చణ్డాలపూర్వైర్వా మ
 సుశ్రవణమాషితాత్ | తటాకాదుద్భుతైస్తోమైఃపూజనేత్యధమో
 త్తమమ్ || 315 || స్నానం దేవదేవస్య కుర్యాద్దేశికసత్తమః |
 అస్తశ్శవోషితేకూపే స్పృష్టేచణ్డాలపూర్వకైః || 316 || సర్వ
 ముద్భుత్య తత్తాయం తదర్థంవా మునీశ్వరాః | పుణ్యాహం వాచ
 యిత్యాధ ప్రోక్షయేత్పిష్పగవ్యకైః || 317 || తిర్యగ్భవాదిశ్చ
 ప్తై జలస్పృగ్ధం సముద్ధరేత్ | పాదంవాపి సముద్భుత్య ప్రోక్షయే
 త్పంచగవ్యకైః || 318 || చుచుర్వర్వాదిజన్తూనాం శవైర్ముత్రపు
 రీషకైః | చుప్తేనా శివినిర్మాత్యైఃకూపేతజ్జలముద్ధరేత్ || 319 ||
 పాదంవాపి తదర్థంవా సేచయేత్పంచగవ్యతః | చణ్డాలాద్యశుచి
 స్పృగ్మనుసుశ్రవణమాషితే || 320 || ప్రతిలానుజసంస్పర్శతిర్య
 క్చవవిమాషితే | కుర్యాత్సరసికూపోక్తప్రాయశ్చిత్తార్థమేవచ ||
 తటాకే శనచణ్డాలస్పర్శనాద్యైర్విమాషితే | ఆచరేత్సరసిప్రోక్త
 ప్రాయశ్చిత్తార్థమేవచ || 321 || యద్వాసరసివిస్తీర్ణై తటాకేచ
 మహత్తరే | కుమ్భావాంతు సహస్రంవా శతంవా జలముద్ధరేత్ ||
 దివాసముద్ధరేత్తాయం రాత్రోచేదగ్నిసన్నిధౌ | చణ్డాల సూతికౌద
 ల్యా శబరైర్బద్ధ్యపాదిభిః || 322 || శ్వస్పృగాలవరాహాద్యైఃకా
 క్కృధ్రాదిభిస్తథా | స్పృష్టాన్నపానభక్ష్యాదైర్దేవాయవినివేదనే |

తథారుధిరమాంసాస్థిస్పృష్టాన్నవినివేదనే । శవాదిదూషితైఃగోహే
 పశ్వాన్నస్య నివేదనే ॥ ౩౪౬ ॥ మృత్వాత్ప్రాణిపరిత్యజ్యలా
 హపాత్ప్రాణిశోధయేత్ । కృత్వాచాలయసంశుద్ధిం సర్వేషాంత్వా
 యథావిధి ॥ ౩౪౭ ॥ కురుక్కుశోదపానంచ స్వపనంచోత్తమో
 త్తమమ్ । కృత్వా దేవస్య విధివచ్చాన్తిహోమంసమాచరేత్ ॥ ౩౪౮ ॥
 ఋక్సీగనునాసక్తైర్భక్ష్యోభక్ష్యావివేకిభిః । అవేష్టవైశ్చ సంస్పృ
 ష్టహవిషోవినివేదనే ॥ ౩౪౯ ॥ త్యక్తం పరుష్పితంవాపి దుష్టంవా
 యోగ్యమానుషేః । మణ్డూకమూషికాసరైర్విధిదాలైస్పృష్టమెవ
 వా ॥ ౩౫౦ ॥ క్రిమికీటపతణ్ణాద్యైస్సపృష్టం కేశాదిదూషితమ్ ।
 శ్వాసాహతం తథాఘ్రీణం తథాపూర్వం నివేదితమ్ ॥ ౩౫౧ ॥ నివే
 దయేచ్చేదన్నాద్యం కుమ్భైర్ద్వాదశభిఃక్రమాత్ । సంస్పాప్య దే
 వదేవేశం శాన్తిహోమం సమాచరేత్ ॥ ౩౫౨ ॥ శ్వశృభ్రాదిస్పృ
 ష్టచుల్యం పశ్వాన్నవినివేదనే । ప్రాగ్వద్ద్వాదశభిఃకుమ్భైస్సాన్ని
 పయేతురుషో శ్చమమ్ ॥ ౩౫౩ ॥ చణ్డాలాద్యైస్పృష్టచుల్యం ప
 శ్వాన్న వినివేదనే । పశ్పావింశతిభిఃకుమ్భైస్సాన్నిపయేతుగుషోత్త
 మమ్ ॥ ౩౫౪ ॥ అత్యుష్ణంచాతీతంచ రజస్తుచకణాన్పితమ్ । మృ
 త్వాహైష్ట్యూషితంవా వావిశ్చేద్వినివేదయేత్ ॥ ౩౫౫ ॥ జపే
 శ్చహస్రవారంతు మూలమన్త్రం ద్విజోత్తమాః । అయాజ్ఞేయైః
 కోద్రవాద్యైఃకృతస్య హవిషోఽర్పణే ॥ ౩౫౬ ॥ నిషిద్ధశాకమూ
 లానాం ఫలానాంవా నివేదనే । గోఘృతేనస్పాప్యదేవం శాన్తి
 హోమానుం సమాచరేత్ ॥ ౩౫౭ ॥ మహాహవిర్విధానేతు విశేష
 శ్చూయితాంద్విజాః । పచనాలయమన్యత్ర సాధితం దీక్షితేతరైః ॥
 అమన్త్రీసంస్కృతంచాన్నమవిధక్తమలక్షణమ్ । నిరీక్షితమయో
 ద్యైశ్చ సంస్పృష్టం మాక్షికాదిభిః ॥ ౩౫౮ ॥ సంప్రాక్యచాస్త్రీ
 తోయోన నివేద్యం యత్నగౌరవాత్ । అన్యత్రైవం దుష్టహవిఃక

ల్పనేశాన్తిమాచరేత్ || 320 || మక్షికాఘృణభృక్షాద్ద్యేర్దప్తంచు
 క్తం పురీషకేః | పత్రపుష్పఫలాద్యన్నం త్యక్తవ్యం తదధిష్ఠితమ్ ||
 అస్త్రోదకేన సంప్రోక్త్య దద్యాద్దేవాయభక్తిః | అకృత్వా భూ
 తనంశుద్ధిం మస్త్రీన్యాసాదికంతువా || 321 || హృదిదేవమనభ్య
 ర్ష్య నిర్మాల్యోద్వాసనాదికమ్ | విన్నుసంశోధనంవాపి స్థానసం
 శోధనంతథా || 323 || అకృత్వా దేవయజనం కుర్యాచ్ఛేష్టాన్తేహ
 తోద్విజాః | తద్దోషశాస్తయేమూలమస్త్రీంజప్త్యా సహస్రకమ్ ||
 లుప్తంకర్మతతకృత్వా పునఃపూజనమాచరేత్ | అఘ్నోదీవాండ్ర
 వ్యలాపే దహనాప్యాయినాదికే || 324 || లుప్తేవా విష్ణుగాయ
 త్రీం శతంజప్త్యా యథావిధి | ద్రవ్యన్యాసాదిసంపాకరంకృత్వా
 ఘ్నోదీకా సమర్పయేత్ || 325 || ప్రాసాదద్వారదేవానాంత
 థాఽఽవరణవాసినామ్ | లుప్తైర్ఘ్నే త్సూరతస్తత్తన్నస్త్రీన్య
 థాక్రమమ్ || 326 || అస్త్రోత్తరశతంజప్త్యా పునరర్చనమాచరేత్ |
 ప్రాసాదద్వారదేవానాం పరివారగణస్యచా || 327 || విపర్యా
 సే మూలమస్త్రీం శతంజప్త్యాఽమాద్యజేత్ | పీతార్ఘనసకృ
 త్వైవ దేవసమ్పూజనేకృతే || 328 || పీతాధిదేవతామస్త్రీం శ
 తంజప్త్యా యథోదితమ్ | పునఃపీతార్ఘనంకృత్వా దేవమభ్యర్చ
 యేద్గురుః || 329 || కర్తారావద్యజ్జిమ్బేషు వినాఽఽచాహనమగ్న
 నే | లయయాగం భోగయాగం వినా వాభ్యర్చనేకృతే || 330 ||
 సహస్రవారంసంజప్త్యా మూలమస్త్రీం యజేత్పునః | మస్త్రీ
 హానాక్రియాహానా ముద్రాహానాత్తైవచ || 331 || భోగమస్త్రీ
 క్రియాదీనాం విపర్యాసేపిచద్విజాః | తద్దోషశాస్తయేమస్త్రీమ
 స్ట్రోత్తరశతంజపేత్ || 332 || పూజాకాలేతు ఘృణ్తాయాశ్చాట
 నేతు వివర్జితే | నేదఘోషవిహీనేవా శాన్తిహోమం సమాచరేత్ ||
 పూర్వకృత్ప్రాపచారేతు మ్యానేద్విగుణసస్తుభిః | పునరభ్యర్చనం

కృత్వా అష్టోత్తరశతంజపేత్ || 3౨౫ || ఔపచారికపాంసస్పర్శ
 హృదయజ్జనుకూపితామ్ | పరిచ్యుతౌచ భోగానాం గ్రయాణాం
 క్రమశోద్ధిజాః || 3౨౬ || పూజానై సర్వబీజాని మాత్రావిత్తం
 శ్చుతోదనమ్ | నివేదనీయం దేవస్య విశేషజ్యోతురస్సరమ్ |
 మాత్రాదానాది హానాశు దేవం మజ్జశ్చ వారిభిః | సంస్నాప్యశాన్తి
 హోమంచ కుర్యాత్తద్దోషశాన్తయే || 3౨౭ || అకష్టాద్దీపనిర్వాణే
 పూజామధ్యేమునీశ్వరాః | పునరుద్దీప్యశాన్త్యర్థం హుత్వా నేత్ర
 మనుంజపేత్ || 3౨౮ || అనిర్వాణస్యదీపస్యవాశేతు మునిపుజ్జ
 వాః | క్షీరేణస్నాప్యదేవేశం శాన్తిహోమం సమాచరేత్ || 3౨౯ ||
 పునరారోప్య తద్దీపం జపేన్నూలసహస్రకమ్ | పాకస్థానాదాహృ
 తేషు దేవనీరాజనార్థతః || 3౩౦ || దీపేష్యేకతమోదీపా యా
 యాదుపరతింయది | ప్రమాదాద్వాతవేగాద్యేషు పురస్తాద్వినివేద
 నాత్ || 3౩౧ || శ్రేణిజ్ఞోజాయ లేపశ్చాద్యదివ్యాధ్యాదిపీడనమ్ |
 తస్మాత్ప్రీదిప్యసహసా మూలమష్టోత్తరంజపేత్ || 3౩౨ || తథా
 నీరాజనేనష్టై పాక్ష్వాద్వాద్వా సమర్పణాత్ | పునఃప్రదీప్యసహ
 సా జపేన్నన్త్రీం సహస్రకా || 3౩౩ || అయోగ్యజనసంస్పృష్టై
 తతుగ్మై తంచిహాయతు | కుమ్భాన్తరం సమాపాద్య తేనతంతు
 వమాచరేత్ || 3౩౪ || పూజాకాలే ధూపపాత్రై దీపపాత్రైతు
 వాద్విజాః | నీరాజనార్థకుమ్భైవా ప్రమాదాత్పితితేసతి || 3౩౫ ||
 శుణ్ఠాయాశ్చార్ఘ్యపాత్రాదేశ్చత్రాదీనాంతు వాద్విజాః | పతనే
 ప్రజపేన్నన్త్రీమష్టోత్తరసహస్రకమ్ || 3౩౬ || ధూపపాత్రాదికేభ
 గ్నే పునస్సన్ధాయపూర్వవత్ | వజ్జిగవ్యైస్తు సంప్రోక్ష్య పూజ
 నాదానియోజయేత్ || 3౩౭ || కృత్తేషు పూజాకాలేషు లుప్తైక
 ప్తింశ్చిదర్పణై | తదనన్తరకాలేతు దేవం ద్విగుణవస్తుభిః || 3౩౮ ||
 పూజయెద్ద్విత్రికాలేషు లుప్తేషు మునిసత్తమాః | త్రివతుర్గుణై

ర్షివ్యైఃపూజయేతు పుషోత్తమమ్ || ౪౦౦ || ఏకాహవర్పనా
హీనేత్వధమాధనుమార్గతః | దేవంసంస్నాప్యవిధివచ్చాన్తిహోమం
సమాచరేత్ || ౪౦౧ || యజ్ఞేద్విగుణితద్రవ్యైర్పూజాభా
జయేత్తథా | ద్విదినాదౌతుపత్రానై పూజాహీనే మునీశ్వరాః ||
అథమోత్తమమర్గణ స్నాప్యశాన్తిం సమాచరేత్ | తావద్విగుణి
తైర్షివ్యైర్దినసంస్థానశేనతు || ౪౦౩ || దేవమారాధ్యవిధివచ్చాన్తి
పూజాభాజయేద్బహుభా | ఏకమాసేర్పనాహీనేతూత్తమో
త్తమమార్గతః || ౪౦౪ || సంస్నాప్యదేవంవిధివత్ప్రాగ్స్వచ్ఛాన్తి
దికంచరేత్ | సంవత్సరత్రయాదర్వాక్షాసాదూర్ధ్వం ద్విజోత్త
మాః || ౪౦౫ || పూజాలాపేతు దేవస్య కుర్యాత్సంప్రోక్షణం
తథా | తావద్విగుణితైర్షివ్యైర్దాససంస్థానశేనతు || ౪౦౬ || దేవ
మభ్యర్చ్యవిధివత్సహస్రం భోజయేద్విగుణా | సంవత్సరత్రయా
దూర్ధ్వం పూజాలాపేతు మానుషే || ౪౦౭ || పునఃప్రసస్థాం కు
ర్వీత స్వయంవ్యక్తాదికేషుతు | కుర్యాత్సంప్రోక్షణంచాపి సహస్ర
కలశాప్లవమ్ || ౪౦౮ || మనుష్యుర్నిశేష్ఠానై పూజాలాపాదికే
ద్విజాః | ప్రాయశ్చిత్తంతుకృత్యైవ నిత్యపూజాదికం చరేత్ |
స్వయంవ్యక్తాదికేష్ఠానే పూజాలాపాదికేసతి | పూజాయాం వ
ర్తమానాయాం ప్రాయశ్చిత్తం సమాచరేత్ || ౪౧౦ || సమీశ్పరి
ధిదర్భాణాం కూర్పానాం హవిషానుపి | ఆజ్యస్థాల్యాదిపాత్రా
ణామగ్నైఃస్థణ్డిలకుణ్డయోః || ౪౧౧ || సుక్కుప్రసవప్రణీతాయాఅ
భావే లక్షణోద్భితే | శాస్త్ర్యర్థంజుహుయాత్పత్నీ ప్రాగ్స్వద్వ్య
పకపశ్చయైః || ౪౧౨ || ఏతేషాంభేదనే ఛాదే వహ్ని దాహాదికే
సతి | పునరన్యం సమాపాద్య శాన్తిహోమం సమాచరేత్ || ౪౧౩ ||
అథావేకాశ్టసమిధామాజ్యేన చరుణాహానేత్ | సమిద్భిరాజ్య
భావేతు తైర్పూజాయానుమాచరేత్ || ౪౧౪ || అలాభేహవిషో

న్యేషామాజ్యేన జుహుయాతుస్థిః । సర్వధాహోమకర్తవ్యం తిల
 మాజ్యం నలోపయేత్ ॥ ౪౧౫ ॥ తిలాజ్యయో రథా వేతుహవనం
 స్యాన్నిరర్థకమ్ । శాన్తిశాలానుంప్రకుర్వీత తద్దోషపాప్యవనుత్త
 యే ॥ ౪౧౬ ॥ వహ్నోకుణ్డేస్థలచుల్యాం సంస్కృతేనుగతింగతే ।
 పునరాధాయ సంస్కృత్య శాన్తిశాలామాదికంపలునేత్ ॥ ౪౧౭ ॥
 అగ్నివ్రతిష్ఠాకర్తాదా మోహోదవిధివత్కృతే । పునర్విధివదాపాద్య
 శాన్తిహోమంసమాచరేత్ ॥ ౪౧౮ ॥ వహ్నోస్సృష్టైతథా స్పృ
 శ్యేకేశాస్థినఖరైరిపి । యథావన్తాలనువ్రేణ జుహుయాత్సర్వి
 షాశతమ్ ॥ ౪౧౯ ॥ ఉదక్యాసూతికాద్యేష్వన్నికృష్టైః సుతం
 పలునేత్ । సంస్పృష్టేనయం సమాధాయ జుహుయాచ్ఛాయ
 తంజపేత్ ॥ ౪౨౦ ॥ అసమిద్ధేహుతేఽన్నతు పునర్హోమంసమాచ
 రేత్ । వైమిత్తికేషు కామ్యేషుచోత్సవేషువిశేషతః ॥ ౪౨౧ ॥ తద
 జ్ఞానుశఙ్ఖగ్యాగం కుణ్డేనన్యస్త్రిసమాచరేత్ । వివర్యాసెకృతే
 మోహోచ్ఛాన్తిశాలానుం సమాచరేత్ ॥ ౪౨౨ ॥ హుతశేషహ
 టిశ్చేషే భుక్తేయోగ్యజనైర్వివా । జపేన్తాలాయుతంమస్త్రీదా
 తాకిల్బిషశాస్తయే ॥ ౪౨౩ ॥ ఏకద్విత్రిచతుఃపఞ్చవటాగలెషు
 యథాక్రమమ్ । సజ్కల్పయాగం శాలామాన్తం హవనం నకృ
 తంయది ॥ ౪౨౪ ॥ ద్విగుణంహవనంకుర్యాత్పూర్ణాన్తం మన్త
 విత్తమః । ఏకందినం సమారధ్య మాపాన్తం శాలామలాపనే ॥
 అథమోత్తనుమాగ్నేః సంస్పాప్య పురుషోత్తమమ్ । తత్తద్విగుణో
 త్తైర్వైన్వైర్హోమకర్తృసమాచరేత్ ॥ ౪౨౬ ॥ మాసోర్ధ్వం వత్సరా
 దర్కాకోహోమలాపేఽథమోత్తమమ్ । స్నవనం శాన్తిశాలానుం
 చ సహస్రీసుతిభిశ్చరేత్ ॥ ౪౨౭ ॥ వర్షోర్ధ్వం హోమలాపేతు
 స్నవనం మధ్యమోత్తమమ్ । శాన్తిశాలానుంచ గౌదానంకుర్యా
 ద్భ్రాహ్మణభోజనమ్ ॥ ౪౨౮ ॥ వత్సేఽలివస్తూనాం తత్త్యక్త్య

వ్యసదేశికః । బలిందత్వాథతచ్ఛాస్త్రైశ్చాన్తిహోమం సమాచరేత్ ॥ ౪౨౯ ॥ తథైవబలివస్తునామస్పృశ్యస్పృశ్యనేద్విజాః । తథైవపాత్రైఃభిమతే కేశలోష్ఠాది దూషితే ॥ ౪౩౦ ॥ తత్త్యక్త్వాస్యేన నిర్వర్త్య మూలమష్టోత్తరం జపేత్ । బలిం దుష్టైన దద్యాచ్చేచ్ఛాన్తిహోమపురస్సరమ్ ॥ ౪౩౧ ॥ బలిందత్వా విశేషేణ పరివారమనుంజపేత్ । ముద్రామన్త్రక్రియాధ్యానద్రవ్యాణాం భోగరూపిణామ్ ॥ ౪౩౨ ॥ తత్తద్దానస్వరాణాం చ తాశన్మత్రాదికస్య చ । విశేషాద్భువికాలేతు హోనిరుత్పద్యతేయది ॥ ౪౩౩ ॥ జపేత్సులసహస్రంతు మన్తీర్ధ్యానసమన్వితః । యానా బలివిష్కేతు మ్యాధేయోగ్యజనైస్సతి ॥ ౪౩౪ ॥ కుశోదకేన సంప్రీక్ష్మ శాన్తిహోమం సమాచరేత్ । అస్పృశ్యేర్యదిసంస్పృష్టో బలివిఘ్నస్య వాహకః ॥ ౪౩౫ ॥ పఞ్చగవ్యేన సంప్రీక్ష్మ శుచినాన్వేనవాహయేత్ । బలికాలే దీపనాశే పునరారోప్యదీపకమ్ ॥ ౪౩౬ ॥ కృత్వాచోత్సవశేషంతు శాన్తిహోమం సమాచరేత్ । బలివిష్కే నిపతితే శివికాదా మునీశ్వరాః ॥ ౪౩౭ ॥ స్థాపయిత్వా యథాపూర్వం బలిశేషం నయేత్తతః । తద్దోషశాస్త్రయేకుమ్మైర్జవభిస్సాన్నిపయేద్విభుమ్ ॥ ౪౩౮ ॥ సబిమ్బయా నవతనేప్యేనం శాన్తిం సమాచరేత్ । నిత్యోన్మవార్థవిష్కేతు యానాన్నిపతితేభువి ॥ ౪౩౯ ॥ తదేవోద్ధృత్యేతద్భిమ్బుమక్షతంస్నాప్యమన్త్రీవిత్ । అథమాధమమాగ్నేణ శాస్త్ర్యర్థం జాహుయాదను ॥ ౪౪౦ ॥ తథైవచక్షతంబిమ్బం సమాధాయ యథాపురమ్ । కృత్వాప్రీతిష్ఠికంకర్తృస్వస్థానేస్థాపయేదను ॥ ౪౪౧ ॥ యావత్సమాధికాలంతు తావద్భిమ్బాస్త్రరేణవా । కూర్పనవాన్వవిష్కేతు కుర్యాన్నితోత్యనంహరేః ॥ ౪౪౨ ॥ బలివిఘ్నస్య మూర్ధస్థపుష్పాదివతవేతువా । కిరీటవతవేపాపితద్దోషస్యద్రశాస్త్రయే ॥ ౪౪౩ ॥ స్మవసం నవభిః కుమ్మైశ్చాన్తి

ఘోమంఘమాకరేత్ । బలికాలేతువ్యత్యక్త్యావశవేవారయోషి
 తః ॥ ౪౪౪ ॥ తద్దోషశాస్తయేకుర్యాచ్చాన్తిహోమం ద్విజోత్ర
 మాః । బలిదానవిహీనేతు ఏకకాలార్పణాదికే ॥ ౪౪౫ ॥ బలిం
 ద్విగుణితం దద్యాత్తథాత్వేకదివేద్విజాః । బలివ్రదానహీనేతు హు
 త్వా మూలశతంతతః ॥ ౪౪౬ ॥ తత్తదావరణద్వారదేవానాం స్వ
 స్వసంజ్ఞయా । జుహుయాత్తిలమిశ్రేణఘృతేవైవశతంశతమ్ ॥
 ద్విదినాదోతుమాసాంతం తమాధ్వం వత్సరాన్తిమమ్ । వక్షాదూ
 ర్ధ్వంఘ రహితే బలిదానేఽధమాధమమ్ ॥ ౪౪౭ ॥ తదుత్తమంచ
 స్వపనం క్రమాత్వై మధ్యమోత్తమమ్ । శాన్తిఘోషానుంచ కుర్వీ
 త ద్రవ్యేర్ద్విగుణితేర్బలిమ్ ॥ ౪౪౮ ॥ సూతకంవాన్యతాశౌచం
 పూజాకాలేశుశీలంయది । ఆశౌచమాచరేద్విప్రీషపూజాస్తే దేశి
 కొత్తమః ॥ ౪౪౯ ॥ దేవస్యనిత్యపూజాకౌ మోహోఽన్విధాన్తసజ్జ
 రే । సంహితాసజ్జరేవాపి జాతేతద్దోషశాస్తయే ॥ ౪౫౦ ॥ సం
 ప్రోక్షణంపురాకృత్వా సహస్రకలశాష్టవమ్ । మఘానాశ్చవంచ కు
 ర్వీత నాన్యథాశాన్తిరివ్యతే ॥ ౪౫౧ ॥ ఏకత్రవీక్షితస్తస్త్రై సిద్ధా
 వైవామునిశ్వరాః । నకుర్యాద్దేశికోఽన్యత్ర పూజవాదీవపిద్వి
 జాః ॥ ౪౫౨ ॥ తస్త్రిభేదేవసిద్ధాన్తభేదేవాపున్యవాదిషు । ఆ
 చార్యత్వం తథార్త్విజ్యం నకార్యం మోహతఃకృతే ॥ ౪౫౩ ॥
 దోషాయ కల్పతేరాజరాష్ట్రీధామక్షయాత్కనై । పఞ్చరాత్రో
 క్రమాద్దేణ పూజ్యమానేప్రతిష్ఠితే ॥ ౪౫౪ ॥ వైఖానసేఃపూజితే
 తు ప్రతిష్ఠాం పునరాచరేత్ । తత్తైవ కర్తవీన్యూవాం సాజ్జర్యను
 పినాచరేత్ ॥ ౪౫౫ ॥ కర్తాణాంస్వపనాదీనాం యత్రోర్తవిహితం
 ద్విజాః । యిష్యవ్యైకర్తవీమ్బేతు తత్రైవచనమాచరేత్ ॥ ౪౫౬ ॥
 తత్త్రేత్యార్థవిమ్బేతు తత్రపన్నిహితేనతి । తత్త్రేత్యర్థవిశేషాణాం
 వ్యత్యయం వనమాచరేత్ ॥ ౪౫౭ ॥ అసన్నిధానే తేహంతు కా

స్త్రీశక్లాదిదోషతః । తద్దేశకాలానుగుణం తత్రసన్నిహితంభవేత్ ॥
 యద్యతగర్భార్థవిఘ్నంతు తత్రసర్వం సమాచరేత్ । స్వవనద్విత
 యంచైవ నిత్యనైమిత్తికాత్మకమ్ ॥ ౪౬౦ ॥ నిత్యోత్పవవిధానంచ
 తథావేమిక్తికోత్సవమ్ । తీర్థయాత్రావిధానంచేదేవంకర్మాణి పం
 చవై ॥ ౪౬౧ ॥ శయనోత్థాపనంకర్మతదాకూర్పెసమాచరేత్ ।
 యద్వాశోభార్థవిఘ్నంతు పూజ్యమానే ప్రక్షిప్తే ॥ ౪౬౨ ॥ ఏవం
 కథితమేకస్త్రికా విఘ్నసన్నిహితేసతి । విఘ్నస్వయేసన్నిహితేతత్త
 త్కర్మవిభేదతః ॥ ౪౬౩ ॥ కృత్వా తదన్యస్యకలం యథాయోగం
 సమాచరేత్ । ఏవమభ్యాహృకర్తవ్యం తత్తద్విఘ్నై ప్రకాశితే ॥
 సర్వేషు కర్మవిఘ్నేషు తత్రసన్నిహితేషువై । తదా తేషాంతు బిం
 బానాం వ్యత్యయం నసమాచరేత్ ॥ ౪౬౪ ॥ ప్రమాదాద్వ్యత్య
 యేజాతే కుర్యాత్సవసముత్తమమ్ । అతఃపరం ప్రవత్యాయామి ప్రా
 యిచ్చిత్తంచాత్సవే ॥ ౪౬౫ ॥ పురస్తాత్సర్వకర్మార్థమర్చితేష్వ
 జుగరేష్వను । రక్తేషు శ్వానువర్ణేషుతథాతిర్మగ్నతేషుచ ॥ ౪౬౬ ॥
 వక్రేషుచాప్రయాణేషు దక్షిణాభిముఖేషుచ । విధిహి నేషుచాస్పృశ్య
 పృష్టేష్వధిక్ష్మైర్వి నా ॥ ౪౬౭ ॥ పాలికాదిషుభిన్నేషు నష్టేషు
 పశితేషుచ । మూషికాద్యేష్వదష్టేషు మూలమన్త్రాయితఃజపే
 త్ ॥ ౪౬౮ ॥ పునఃకృత్వాజుగరారోపం శాన్తిహోమం సమాచ
 రేత్ । సకృన్నియుక్తపాత్రేషు మృణ్మయేషు పునర్ద్విజాః ॥ ౪౬౯ ॥
 బీజావాపేకృతేవిప్రీ మహాదోషప్రజాయతే । తచ్చాచ్యైర్
 శాన్తిహోమంతు కృత్వాఘోయోఽజుగరార్పణమ్ ॥ ౪౭౦ ॥ స
 మాచరెత్పాలికాదా వల్మీకాదిసముద్భవే । తాన్ త్యక్త్వానేషు
 పాత్రేషు బీజావాపం సమాచరేత్ ॥ ౪౭౧ ॥ శాన్తిహోమం త
 థాకృత్వా భోజయేద్బ్రాహ్మణాశతమ్ । కర్మార్థమజుగరంకృ
 త్వా తతగర్భాకరణేద్విజాః ॥ ౪౭౨ ॥ అజుగరానపితాన్త్యక్త్వా

శాన్తిహోమం సమాచరేత్ | అనర్వ్యత్వజుగరం మోహాదారభేతు
 మహూహసే || ౪౭౪ || సద్యఃకృత్వాతదన్యాయుర్బ్రుచావాపం
 యథావిధి | శాన్తిహోమం ప్రకుర్వీతతద్దోషస్యాపనుత్తయే || ౪౭౫ ||
 దేవతావ్యత్యయజాతే పాలికాకౌమునీశ్వరాః | అష్టోత్తరశతం జ
 ప్త్వా శాన్తిహోమం సమాచరేత్ || ౪౭౬ || తద్దైవపాలికాదీనాం
 స్థానవ్యత్యయసమ్భవే | అష్టోత్తరశతంజప్త్వా క్రమేణ స్థాపయే
 త్సునః || ౪౭౭ || వాత్రాణాం పాలికాదీనాం విహీనే లక్షణాది
 కే | జపేదష్టాక్షరమనుష్టోత్తరసహస్రకమ్ || ౪౭౮ || కర్మశ్శేదే
 హికాదీనాం దేవదేవస్యవాద్విజాః | నష్టైకౌతుకసూత్రేతు చిన్నై
 వామునిపుత్రవాః || ౪౭౯ || సూత్రాన్తరం పునర్బధ్వా శాన్తిహో
 మం సమాచరేత్ | రక్షాబంధంవివాకర్మసాగ్రమ్యేమునిసత్తమాః ||
 సద్యోబధ్వా ప్రశాసరం శాన్తిహూమంసమాచరేత్ | మహోత్స
 వాద్యుగ్నివేషు ప్రతిష్ఠాప్రోక్షణాదికే || ౪౮౦ || కర్మణిస్సవనా
 దావా బద్ధప్రతిసరోగుగుః | ఋత్విజశ్చ తథాభూతా మధ్యేష్యా
 శౌచసమ్భవే || ౪౮౧ || భవన్తిసేవాశుచయస్తత్తతగ్రాహవసానక
 మ్ | శాపంవా సూతకాశౌచం కర్షానన్తరమాచరేత్ || ౪౮౨ ||
 కర్మమధ్యేషానమాత్రం కార్యం శావస్యసమ్భవే | కర్మమధ్యేషి
 వాశౌచం భవేదాత్త్వాన్వితేమృతే || ౪౮౩ || పితామాతాజ్యేష్ఠపు
 త్రో భార్యాచాత్తాన్వితాస్తృతాః | తదాగురోరభ్యనుజ్ఞాంలభ్యాన్
 న్యోదేశికౌత్తమాః || ౪౮౪ || తద్దోషస్యప్రశాన్త్యర్థముత్తమోత్త
 మమార్గతః | దేవంసంస్నాప్యశాన్త్యర్థం హుత్వాహుతిసహస్రక
 మ్ || ౪౮౫ || గౌభూతిలాదికందత్వా బ్రాహ్మణాభోజయేద్బ
 సూతా | తతస్సమాపయేత్కర్మ శేషంధక్తిసనున్విసః || ౪౮౬ ||
 ఏవంగురౌవ్యాధితేవా మృతేవాన్యస్సమాచరేత్ | కర్మశేషంద్విజ
 శ్రేష్ఠాఃప్రాయశ్చిత్తపురస్సరమ్ || ౪౮౭ || ప్రమాణరహితేపంశే

పటే బాలధ్వజేపిత । వర్ణభూషణనామాద్యే దృణ్ణయిష్టాతుజ్ఞానవే ॥
 ఘోకేచావటేపీతే ప్రపాయాం ధ్వజరజ్జుషు । ఆచరేచ్ఛాన్తిహా
 మంక అష్టోత్తరశతంజపమ్ ॥ ౪౯౦ ॥ ఛిన్నెభిన్నేఽగ్నివాదస్థనష్ట
 మూషకదంశితే । విణ్ముత్రరుధిరాపేయ రెతో నిష్ఠీవనాదిభిః ॥
 దూషితేధ్వజముత్సృజ్య ప్రాగ్విదన్యం సమాచారేత్ । ప్రతిష్ఠా
 ప్యాకదణ్డాగ్రమానయిత్వాధమేనతు ॥ ౪౯౧ ॥ సంస్నాప్యదోష
 శాన్త్యర్థం జుహుయాత్సర్పిషాశతమ్ । ప్రమ్భుగ్రే ధ్వజవస్త్రస్య
 రక్షోకార్యాకదీక్షితైః ॥ ౪౯౨ ॥ ఆరోహణం నదోషోఽత్ర రక్షా
 హేతోర్ద్విజాతిభిః । ధ్వజస్యరజ్జువిచ్ఛేదే కిచ్ఛిచ్ఛిన్నేఽతువాధ్వ
 జే ॥ ౪౯౩ ॥ యష్టిఘట్టావిహీనేనా శాన్తిహోమం సమాచారేత్ ।
 సుజీర్ణాఘోణదణ్డాదీః పరిత్యజ్యతతోపరాః ॥ ౪౯౪ ॥ సంస్కృ
 త్యయోజయేత్తత్ర బధ్వాతు ధ్వజసజ్జుషా । మధ్యనున్నపనాస్తై
 తు శాన్తిహోమం సమాచారేత్ ॥ ౪౯౫ ॥ వర్షవాతాతపస్పర్శైర్ను
 ప్రవర్ణైః కిగధ్వజే । సకిచ్ఛిదవ్యనిష్టంప్యాత్ ప్రమ్భుగ్రే యావదు
 త్సవమ్ ॥ ౪౯౬ ॥ బద్ధధ్వజపటప్రమ్భే వాతవేగాదిహేతుభిః ।
 మూలదేశేతువిచ్ఛిన్నే సధ్వజే పతితేసతి ॥ ౪౯౭ ॥ అకృత్వాధ్వ
 జవిన్లైషం స్థాపయోచ్ఛేషసజ్జుషా । న్నపనంచోత్తనుంకుర్యాచ్ఛతు
 ఘానార్పవాదికమ్ ॥ ౪౯౮ ॥ గోభూహేమతిలాదీనాం దానం శ
 క్త్యాసమాచారేత్ । ఉత్సవధ్వజభజ్జేన రాజ్యాద్భ్రష్టోభవేన్ను
 పః ॥ ౫౦౦ ॥ తప్తాత్తత్ఫరిహారాధం త్వరయా శాన్తిమాచారేత్ ।
 హేతుభిర్వాతవేగాద్యైర్ధ్వజే నిపతితేభువి ॥ ౫౦౧ ॥ క్షిప్రముద్భృ
 త్యతద్బధ్వా న్నపనంచాధమేనతు । శాన్త్యర్థంజుహుయాదాజ్యం
 తిలేన శతస్థ్యయా ॥ ౫౦౨ ॥ ధ్వజేనిపతితేభిన్నై కుర్యాత్సప
 నముత్తమమ్ । పునరన్యంసముత్పాద్య బధ్నియాత్సంస్కృతంతథా ॥
 అన్యథాయది దోషస్సాన్యద్రాజ్ఞో రాష్ట్రస్యమన్త్రిణః । గ్రామ

పదక్షిణికాలే ధ్వజేవాతాదివాభువి || ౫౦౪ || పతితే తత్పునర్యానే
 స్థాప్యనీత్వాలయంతతః । స్నానాపాద్యమాధమేనాథ శాన్తిహోమ
 సంసమాచరేత్ || ౫౦౫ || సకృన్నియుక్తస్తమ్భుడౌ పునశ్చాపి
 యోజితే । అథమోత్తమూర్తేణ స్నవనం శాన్తిమాచరేత్ ||
 ౫౦౬ || పరీణిధ్వజపటం బద్ధయేద్ధృదిమోహతః । తంమోచయిత్వాబధ్వా
 న్యమధుమాధమూర్తతః || ౫౦౭ || స్నవనంశాన్తిహోమంచ కుర్యా
 న్లోహపనుత్తయే । పక్షీశాధిష్ఠితేకుమ్భేనష్టైవాపతితేభువి || ౫౦౮ ||
 స్పృష్టైస్పృశ్యైస్తథాకేశలోష్టాస్థికృదాదిభిః । కుమ్భేనన్యస్త్రిన్
 సమారోప్య తాంశక్తిం కుమ్భునాధ్యగామ్ || ౫౦౯ || హుత్వామూ
 లాయుతంజప్త్వా శేషంకర్తవ్యమాచరేత్ । ధ్వజారోహణకాలేతు అ
 తికాన్తే ద్విజోత్తమాః || ౫౧౦ || శాన్తిహోమంతు వాకుర్యాత్స
 హస్రంజపమేవచా । ధ్వజస్తమ్భేనగ్నినాకిణీవిద్ధగ్నేస్థాయపూర్వ
 వత్ || ౫౧౧ || శాన్తిహోమంప్రకుర్వీతతద్దోషస్యాపనుత్తయే । స్తం
 భస్యతుమహద్దాహే ఛేదేభేదెతువాద్విజాః || ౫౧౨ || స్తమ్భుత్త
 రంప్రతిష్ఠాప్య దెవస్యోత్తమూర్తతః । స్నవనం శాన్తిహోమంచ
 కుర్యాద్దేశికసత్తమః || ౫౧౩ || ధ్వజస్తమ్భేతుచణ్డాలోదకాకాదిస్ప
 ర్శమాపితే । తంత్యక్త్వాన్యంప్రతిష్ఠాప్యప్రాగ్వాచ్ఛాన్తింసమాచ
 రేత్ || ౫౧౪ || సూతకప్రేతకస్పృష్టైస్పృష్టైవాప్రతిలామజైః ।
 పశ్చిగవ్యైస్తు సంప్రోక్ష్య శాన్తిహోమం సమాచరేత్ || ౫౧౫ ||
 ధ్వజస్థస్యఖగేశస్య పూజాలోపేమునీశ్వరాః । పూజాలోపాదితం
 ప్రాగ్వాత్ప్రాయశ్చిత్తంసమాచరేత్ || ౫౧౬ || దెవతావాహనా
 స్థంతు భేరీతాడనకర్తవీ । వాద్యజాలేషు సర్వేషు మృదజ్వలనవా
 దిషు || ౫౧౭ || నస్థాపితేషు స్వస్థానై తత్తత్పూజావిలోపనై ।
 పుణ్యాహ చాతరాహిత్యే జప్త్వామూలసహస్రకమ్ || ౫౧౮ || త
 త్తత్కుర్యాద్ధ్యధాశాస్త్రం భేరీతాడనలాపనే । అథమాధమూర్తే

ణ దేవంస్నావ్యయిథావిధి || ౫౦౯ || పునస్తత్తాడనంకుర్యోచ్చా
 న్నిహోమపురస్సరమ్ | భేరీతాడనకాలేతు కోణచ్చేదే ద్విజోత్త
 మాః || ౫౧౦ || చర్మవిచ్చేదనేతైవ శాన్తిహోమామపుస్సరమ్ |
 జప్త్వా గారుత్మణం మస్త్రీం పునరన్యం సమాహరేత్ || ౫౧౧ ||
 తాడయేద్విధివచ్చేరీం తథాఽఽవాహనగాధయా | సగణేషుచభూ
 తేషు సగృహేషూతకటాదిషు || ౫౧౨ || ప్వాసుదిక్షుయథాన్యా
 యునాహూతేషుసత్సుచ | ద్వారావరణరథ్యాసు గ్రామవాస్తు
 స్సనుక్రమాత్ || ౫౧౩ || బలిప్రదానహీనేతు తథాతాశస్వరాదిషు |
 గయన్యతైషుహీనేషు శాన్తిహోమామపురస్సరమ్ || ౫౧౪ || ప్రత్యే
 కం దేవతామస్త్రీనుష్టథావర్తయేచ్ఛభః | పునరాపాదయేత్సర్వం
 దేవతావాహనాదికమ్ || ౫౧౫ || ఆరమ్భస్నవనేహీనే శాన్తిహో
 మాపురస్సరమ్ | దేవంస్నావయేల్లుప్తే మహోహవిషిసత్తమాః ||
 శాన్తిహోమామపురస్సరంతు ద్విగుణం హవిరాచరేత్ | ద్వార్ ఫ్టా
 నాం యాగగేహస్య పూజాలాపే ప్రమాదతః || ౫౧౬ || తత్తన్న
 న్తాన్రిసప్తవారం జప్త్వాభూయస్సమర్చయేత్ | చతుస్థానార్పణా
 హీనే త్వేకకాలం ద్విజోత్తమాః || ౫౧౭ || శాన్తిహోమామపురస్సరం
 తు యజ్జెద్ద్విగుణవస్తుభిః | ఏకాహమర్పణాహీనే చతుస్థానస్థితస్య
 తు || ౫౧౮ || అథమాధమూర్తేణ దేవంస్నావ్యయిథావిధి | శాన్తి
 హోమామపురస్సరంతు యజ్జెద్ద్విగుణవస్తుభిః || ౫౧౯ || భేదేచ్చేదే
 తువాజాతే మహాకుమ్భస్యసత్తమాః | తథాచాస్పృశ్యసంస్పృశ్యై
 తచ్చక్తిం మణ్డలావనౌ || ౫౨౦ || సమావాహ్యతు తతుకమ్భం త్య
 క్త్యాస్యప్రీకసలక్షణే | కుమ్భేప్రాగ్విత్సమావాహ్య యజేచ్ఛా
 న్తిం సమాచరేత్ || ౫౨౧ || మణ్డలపేయమాదీనాం దోషాణాం
 సమ్భవేద్విజాః | కుమ్భేదేవం సమావాహ్య ప్రాగ్విత్సర్వం సమా
 చరేత్ || ౫౨౨ || వర్షికశిధిదుష్టే మణ్డల తత్స్థదేవతాః | కుమ్భే

విస్వజ్యోతిష్యే దీం భాత్వాపూర్వచక్షుకతైః ॥ ౫౩౪ ॥ పునర్మణ్డలమా
 విభ్యప్రాగ్విశ్రుతసకుర్చయేత్ । తద్దోషశాస్త్రయే దేవమథమాథ
 మమార్గణః ॥ ౫౩౫ ॥ సంస్పాప్య శాన్తిహోమంచ కుర్యాద్దేశిక
 సత్తనుః । ధ్వజతోరణకుమ్భవాం కూర్చపల్లవవాససామ్ ॥ ౫౩౬ ॥
 ప్రతిమాధాన్యపీతా దేర్లోపే శాన్తిం సమాచరేత్ । అష్టాక్షరశతంజ
 ప్తాన్యథాశాస్త్రం ప్రకల్పయేత్ ॥ ౫౩౭ ॥ ధ్వజతోరణపూర్వా
 నాం పీతా నామజ్వరూపిణామ్ । ప్రపానుణ్డపపాత్రాణామన్యేషాం
 నామునీశ్వరాః ॥ ౫౩౮ ॥ అగ్నిదాహే సముత్పన్నే పునరుత్పాద్య
 తానపి । శాన్తిహోమం ప్రకర్పితములను వ్రాజపతథా ॥ ౫౩౯ ॥
 ప్రమాదామత్సవాగ్నేస్తు నాశేజాతేమునీశ్వరాః । పునరగ్నిం ప్రతి
 స్థాప్య దేవమావాహ్యపూర్వవత్ ॥ ౫౪౦ ॥ శాన్తిహోమానం ప్ర
 పిర్విత శతవ్రాహ్మణాభాజనమ్ । యాగశాలాకుమ్భదీపనిగ్వాణేము
 నిపుజ్జవాః ॥ ౫౪౧ ॥ శాన్తిహోమానపురసగంతు దీపముక్షిప్యపూ
 ర్వవత్ । జపేదష్టోక్షరశతం నేత్రనుస్త్రాం ద్విజోస్తమాః ॥ ౫౪౨ ॥
 చండాలసూతికోదక్యాగర్దభశ్చానసూకరైః । ఉష్టాదిభిస్సూతకి
 భిస్తక్షైవప్రతిలానుజైః ॥ ౫౪౩ ॥ ప్రవిష్టేయాగశేహోస్తకకుమ్భను
 ణ్డలవహ్నిషు । స్థితాదేవాన్స్వహృదయే సమావాహ్యయథావి
 ధి ॥ ౫౪౪ ॥ కుమ్భమణ్డలవహ్నిదీప్యత్యక్త్వా లాహమయాని
 చేత్ । పాత్రాణి తానిసంశోధ్య మార్జనోల్లేపనాదిభిః ॥ ౫౪౫ ॥
 యాగశేహం శోధయిత్వా సేవయేత్పశ్చాగవ్యక్తేః । పునఃకుమ్భ
 దికాన్తస్థాప్య హృదయస్థాస్తు దేవతాః ॥ ౫౪౬ ॥ యథాపూర్వం
 సమావాహ్య శాన్తిహోమం సమాచరేత్ । మూలనుస్త్రాయితం
 జప్త్వా భోజయేద్బ్రాహ్మణాశతమ్ ॥ ౫౪౭ ॥ ప్రతిరాత్రం బలి
 ద్రవ్యవ్యత్యాసే సర్పిహంశతమ్ । హుత్వాగ్నా మూలనుస్త్రేణ
 జపేదష్టోక్షరశతమ్ ॥ ౫౪౮ ॥ కాలెతస్మిన్ బలిద్యాస్తకాత

ప్రాప్తమజ్జిసా । వ్యత్యాస బలిదేవానాం జహా హూయాగుశ్చ తా
 దృశః ॥ ౫౪౯ ॥ అస్వతస్త్రాగ్రయే గ్రానుబలిదానే కృతేద్విజాః ।
 శాన్తిహోమం ప్రకుర్వీత తిన్దోషస్య ప్రశాన్తయే ॥ ౫౫౦ ॥ సాయం
 ప్రాతస్తు కర్తవ్యముత్సవేతు బలిద్వయమ్ । తన్నూనాధిక్యో
 షేతు అథమోత్తమమార్గః ॥ ౫౫౧ ॥ సంస్నాప్య దేవం విధివత్
 శాన్తి హూమాం సమాచరేత్ । బిమ్బాధిష్ఠితయానస్య పతనే భు
 వినస్తమాః ॥ ౫౫౨ ॥ ఉద్భృతోత్సవశేషంతు కృత్వా నవఘృతే
 ర్విభుమ్ । సంస్నాప్య శాన్తి హూమాం చ కుర్యాద్దైశిక సత్తనః ॥
 అధిష్ఠితేషు బిమ్బేన యానేషు పశినాదినా । భిన్నేష్యపిచవహే
 షు ప్రమాదాద్యత్రకుత్రచిత్ ॥ ౫౫౩ ॥ యానాస్త రేసమారోప్య వా
 హనే వాధకాతుకమ్ । శాన్తిహోమం పురాకృత్వా జపేన్ములసహస్ర
 కమ్ ॥ ౫౫౪ ॥ గోభూ హేమాదికందద్యాద్వేష్ట వేభ్యో గురోరపి
 యానాద్వా వాహనాద్వాపి బిమ్బేతు పతితే సతి ॥ ౫౫౫ ॥ ఉత్త
 మంస్నవనంకృత్వా శాన్తి హూమాం సమాచరేత్ । యానమారో
 ప్య తద్బిమ్బం పునగుత్సవమాచరేత్ ॥ ౫౫౬ ॥ త్తక్షైవచక్షుః (బి
 మ్బం సమాధాయ యథాపురమ్ । కృత్వా సంప్రోక్షణం పశ్చాదున్మి
 వం శేషమాచరేత్ ॥ ౫౫౭ ॥ సమాధౌ ధీర్గుణాలీనే కుర్యాచ్ఛోభా
 ర్థకాతుకే । శేషకర్తవ్యహోర్పాయాం నిర్వృత్తై స్థిక్మణి ॥
 పూర్వవత్తాం ప్రతిష్ఠాప్య యథావచ్ఛాన్తిమాచరేత్ । బిమ్బేనాధి
 ష్ఠితేయానే వ్యూఢేష్పుశ్య జనైస్తదా ॥ ౫౫౮ ॥ యానాద్వి
 త్తాశయే ద్వేవ మథమాధమమార్గః । స్నాపయే తే గ్రవలం యానే వ్యూ
 ఢే తైశ్చుష్ణచారిణా ॥ ౫౫౯ ॥ సక్షాశ్చ యానం విధివత్ ప్రోక్షయే
 విజ్ఞానవ్యకైః । దేవస్యో గృవకాలేతు జాతాయాం దీపనిర్వృతౌ ॥
 పతనే వాపి దీపస్య మూలమనై గ్రామస్త్రవిత్ । అష్టోత్తరసహస్రం
 తు పుత్యారత్సభ్యయా జపేత్ ॥ ౫౬౩ ॥ ఛత్రచామరపూర్వాణాం

పఠనేతు శతంజపేత్ । వహ్నిదాహేసముత్పన్నే పునరుత్పాద్య
 తానపి ॥ ౫౬౪ ॥ పఠపంశాన్తిహోమంతు కుర్యాదస్తోత్రరంశతం ।
 దేవస్యోత్సవకాలేతు గ్రామేమరణసమ్భవే ॥ ౫౬౫ ॥ పశ్చాద్ద్రా
 నంతుసంప్రోక్ష్య అధమాధనుమార్గతః । దేవంసంస్నాపయేత్ప
 శ్చాచ్ఛాన్తి హోమామంసమాచరేత్ ॥ ౫౬౬ ॥ దేవస్యోత్సవకా
 లేతు గ్రామాదావహ్నిదాహతః । దూషితేపశ్చుగవైష్టుప్రోక్ష్య
 గ్రామాదికంబుధః ॥ ౫౬౭ ॥ శాన్తిహోమంచ కృత్వాధ పునరుత్స
 వమాచరేత్ । గ్రామాదావగ్నినాదగ్ధ వాత్యాసారాది దూషితే ॥
 శాన్తి హోమామంపురాకృత్వా పశ్చాదుత్సవమాచరేత్ । అన్యథా
 చోత్సవేకృష్టేత్సధమోత్తనుమార్గతః ॥ ౫౬౮ ॥ దేవంసంస్నాప్యవి
 ధివచ్చాన్తిహోమంసమాచరేత్ । తూన్యేషు గ్రామనగరపత్తనా
 దిషుచోత్సవమ్ ॥ ౫౬౯ ॥ బలిదానంచకుర్వీత కృతేతత్రాపి నిష్ఫ
 లమ్ । ధామన్యేవోత్సవంకుర్యాద్బలిదానంచదేశికః ॥ ౫౭౦ ॥
 అన్యథాకరణేదేవముత్తమోత్తనుమార్గతః । సంస్నాప్య శాన్తిహో
 మంచ కుర్యాత్తస్టోవశాన్తయే ॥ ౫౭౧ ॥ సమాహితేతు గ్రామా
 దా గ్రామశాన్తిపురస్పరమ్ । పునరపుత్సవంకుర్యాద్బ్రాహ్మణా
 వామనుజ్జయా ॥ ౫౭౨ ॥ రిపుచోరాగ్నివృష్ట్యాదిభయాతరాప్సిం
 శ్చిదుత్సవే । విఘ్నీతే మునిశార్దూలాః కేవలం బలిమాచరేత్ ॥
 అతిశ్రాంతోత్సవంకుర్యాదన్యేద్యుశ్శాన్తిపూర్వకమ్ । విఘ్నీతే బ
 లిదానేపహ్యన్యేద్యుర్ధమోత్తనుమ్ ॥ ౫౭౩ ॥ స్వపనం శాన్తి
 హోమామంచ కృత్వాతిశ్రాన్తముత్సవమ్ । బలిదానంచకుర్వీత ద్వి
 దినం త్రిదినంతువా ॥ ౫౭౪ ॥ చతుష్పళ్ళదినంవాపి ఉత్సవేవిఘ్నీ
 తేనతి । తత్తస్టోహనురూపేణ ప్రాయశ్చిత్తంవిధాయ ॥ ౫౭౫ ॥
 అతిశ్రాంతోత్సవాఃకుర్యాద్బలిదానానిచక్రమాత్ । దేవస్యోత్సవ
 కాలేతు మహానాస్తైస్తథాతపైః ॥ ౫౭౬ ॥ పాంసుభిర్నర్వనీహారైః

స్పృష్టవిమ్బేధమోత్తమమ్ । స్నపనం శాన్తిహోమంచ కుర్యా
 త్తద్దోషశాన్తయే ॥ ౫౭౯ ॥ విమ్బేచోరాదిభిర్నుష్టే వర్తమానేను
 హేలాత్సవే । విచ్ఛాన్తరంసమాపాద్య ప్రతిష్ఠావ్యయథాపురమ్ ॥
 మహాభిషేకంహవనం జపంకృత్వా యథావిధి । కుర్యాదుస్సవశే
 పంతు కర్మర్పాదిసువాచరేత్ ॥ ౫౮౦ ॥ రథస్యయాత్రాకాలే
 తు చక్రచ్ఛేదేక్షభేదనే । రజ్జుచ్ఛేదేపనాహ్యవ్యం సంయోజ్య
 చ యథాపురమ్ ॥ ౫౮౧ ॥ యాత్రాన్తేశాన్తిహోమంతు కుర్యాత్త
 ద్దోషశాన్తయే । శిఖాకున్భుస్యపతనే సారథేఃపతనేతువా ॥ ౫౮౨ ॥
 పునర్యథాపురంస్థాప్య కృత్వాపుణ్యాపావాచనమ్ । రథంసంప్ర
 త్యయాత్రాన్తేశాన్తిహోమం సమాచరేత్ ॥ ౫౮౩ ॥ రథోపరి
 స్వయోగావనామారోహే పఞ్చగవ్యకైః । రథంసంప్రత్యయా
 త్రాన్తేశ్వధమాధనుమార్గతః ॥ ౫౮౪ ॥ స్నాపయేద్దేవదేవేశం రథే
 వైకించినా । దధేపునర్మవీకృత్య సేచయేత్పఞ్చగవ్యకైః ॥
 యాత్రాన్తే స్నపనంకుర్యాదధమోత్తమసంజ్ఞకమ్ । రథస్యతు మ
 హద్దాహే రథాద్దేవంభగోపరి ॥ ౫౮౫ ॥ సనారోహ్యలయం నీ
 త్వా ఉత్తమోత్తమమార్గతః । స్నపనం శాన్తిహేలామంచ కుర్యా
 ద్ద్వారీహ్యభోజనమ్ ॥ ౫౮౬ ॥ రథాద్భిస్సుస్యపతనే రథోపరిభ
 గేతువా । పురద్దేవం సమారోప్య నీత్వావై మర్దిరంతతః ॥ ౫౮౭ ॥
 ఉత్తమోత్తమమార్గేః స్నపనం హవనంతథా । మూలమస్త్రాయు
 తజపం కృత్వాగోధూతిలాదికమ్ ॥ ౫౮౮ ॥ దత్వా తద్దోషశాన్త్య
 క్థం సహస్రం భోజయేద్ద్విజాణ । సవిమ్బుస్య రథప్రేవపతనేప్రా
 గ్వదాచరేత్ ॥ ౫౮౯ ॥ ప్రాయశ్చిత్తం ద్విజశ్రేష్ఠా రథభక్తేశు
 తంపునః । సద్దాయోత్సవశేషంతు కృత్వాశాన్త్యే హునెత్సరుః ॥
 అసద్దేవే రథదేవమారోప్యచ భగోపరి । నీత్వాలయం తత్ర దేవ

కృత్వా హేమతిలాదికమ్

(౯౮) పకొనవింశేఽధ్యాయో హ్యయిశ్చిత్తవిధిః. ౩౮౯

మథమోక్షమూర్తయః ॥ ౫౯౩ ॥ సంస్కృత్య శాన్తిమోక్షామాది
 కుర్యాద్దేశికసత్తమః । రథచక్రాదిఘాలైస్తు మనుష్యమరణేసతి ॥
 శవంబహిర్వినిమాకస్య తద్దేశఖననాదికామ్ । పంచశుద్ధిం క్రమా
 త్కృత్వా యాత్రాన్వేష్యథమోక్షమత్తమమ్ ॥ ౫౯౪ ॥ స్నపనం శాన్తి
 హోమంచ కుర్యాద్బ్రాహ్మణభౌజనమ్ । చక్రఘాలాది నాతిర్యక్త
 రణే శ్రాగ్వదాచరేత్ ॥ ౫౯౫ ॥ భూమిశుభ్యాదికం సర్వం స్న
 పనం త్యథనాథమమ్ । యాత్రాకాలేశధాన్యస్య విరోధాదాయు
 ధాదినా ॥ ౫౯౬ ॥ రథాన్తికేజనస్మృతౌ శ్రాగ్వన్నిమగృతీరితా ।
 తద్రక్తావైశ్రాభేష్యై రథంసంక్షాళ్యవారిభిః ॥ ౫౯౭ ॥ పఞ్చ
 ఋషేన సంప్రోక్ష్య యాత్రాన్వేష్యథమాథమమ్ । స్నపనం శాన్తి
 హోమంచ కుర్యాద్దేశికసత్తమః ॥ ౫౯౮ ॥ రథోన్సవస్య కాలేతు
 తక్రామే యిత్రకుత్రనా । మరణే బ్రాహ్మణాదీనాం తచ్ఛవం గ్రా
 మతోబహిః ॥ ౬౦౦ ॥ నిమాకస్య గ్రామవీధీస్తు మార్జనాలైవనా
 దిభిః । సంశోధ్య పఞ్చగవ్యేన ప్రోక్ష్యయాత్రాం సమాచరేత్ ॥
 తతోఽథమాథమంస్నానం శాన్తిహోమం సమాచరేత్ । పకద్విత్రి
 దినావైతు రిథేస్వస్థానసంస్థితే ॥ ౬౦౧ ॥ అథమోక్షమూర్తయః
 స్నపనం హవనంతథా । కృత్వాశతస్త్యతిక్రాన్తముశ్నవంబలిమాచ
 రేత్ ॥ ౬౦౩ ॥ తథాన్ధిదినేనాపి హ్యవప్రవిష్టై రథేస్థలమ్ । అవ
 రోప్యకథాద్దేవం సమారోప్యఖగేశ్వరే ॥ ౬౦౪ ॥ గ్రామప్రదక్షి
 ణంశీత్వా ఉత్తమోక్షమూర్తయః । స్నపనం శాన్తిహోమంచ కృత్వా
 తక్రాన్తముశ్నవమ్ ॥ ౬౦౫ ॥ బలిదానంచ కుర్వీత తతస్తీర్థాదికం
 చరేత్ । పకద్విత్రిదినావంతతు రథారోహతు విఘ్నేతే ॥ ౬౦౬ ॥
 అథమోక్షమూర్తయః స్నపనం హవనంతథా । ద్విజానాం భోజనం
 కృత్వా సద్యఃకుర్యాద్రథోత్సవమ్ ॥ ౬౦౭ ॥ పకద్విత్రిచతుర్వర్షం
 విఘ్నేతేతురథోత్సవే । ఉత్తమస్నపనం హోమం సమాప్రద్విజభోజ

నమ్ || ౬౦౫ || గోభూదానాదికంకృత్యా రథప్రోక్షణమాచరేత్ |
 రథస్థాదేవతాఃపూజ్యఖగేశమనునాతతః || ౬౦౬ || అష్టోత్తరశ
 తంహుత్వా తిలేరాజ్యైశ్చ తద్బులైః | రథస్థదేవతామస్త్రైఃపృథ
 గస్తాపనుత్స్నునేత్ || ౬౦౭ || ఏవంకృత్యాథదేవస్య రథయాత్రాం
 సమాచరేత్ | మహోత్సవాజ్యభూతేతు వసన్తోత్సవకర్తవీ || ౬౦౮ ||
 ణోలోత్సవేచమృగయామృత్యువేచమునీశ్వరాః | యుద్ధారమ్భేచ
 దేవీభ్యాం తథాయాన్తాభిషేచనై || ౬౦౯ || లుక్తైకుర్యాచ్చాఢి
 ణామం తత్తద్దోషోపశాంతయే | ముహూర్తాతిక్రమేప్యేవమున్సి
 వె సర్వకర్మణామ్ || ౬౧౦ || శాన్తిహోమం ప్రకుర్వీతి అష్టోత్తరజ
 పంతథా | దివారాశ్రుత్యనంకుర్యాదాసూర్యాస్తనయోదయా
 త్ || ౬౧౧ || కాలయోర్విపరీతశ్చైదధనుస్సపనంచరేత్ | ఊర్ధ
 యాశ్రాప్రకర్తవ్యా సూర్యప్రాయస్తనయాశ్చురా || ౬౧౨ || పూ
 ర్వభాగేరజన్యాంవాకుర్యాన్న్యవ్యక్తదివ్యయోః | ఉత్తనుస్సప
 నంకుర్యాత్తీర్థకాలవిపర్యయే || ౬౧౩ || బ్రహ్మాయాం తీర్థయాత్రా
 యామవరోప్యఖగధ్వజమ్ | పూర్వనద్వజముక్థాప్యకుర్యాత్తీర్థా
 ర్థముత్సవమ్ || ౬౧౪ || కుంభస్రోక్షణలోపేతు స్సపనంకుర్యమో
 త్తమమ్ | మహోత్సవాన్తస్సపనే నకృతేపాపయెత్తనః || ౬౧౫ ||
 ఉత్తమోత్తమూర్తేణ శాన్త్యర్థం జుహుయాత్తనః | విశాయాం
 సర్వశాన్త్యర్థీ పుష్ట్యర్థీకుర్యమేదినే || ౬౧౬ || ఆప్యాయనార్థీపూ
 ర్వాక్షో ధత్తార్థీకుర్యతోనిశి | తథారిపుక్షయార్థీచ పుష్పయాగం
 సమాచరేత్ || ౬౧౭ || నతుపర్యుషితైఃపుష్పైఃపరిష్కానైస్తదర్ప
 యేత్ | తద్దోషశాంతయేకుర్యాత్సపనంస్వధమాధమమ్ || ౬౧౮ ||
 నకృతేపుష్పయాగేష్పి కుర్యాత్సపనముత్తమమ్ | తద్రాత్రా
 ధ్వజదణ్డాగ్రాధవరోప్యఖగధ్వజమ్ || ౬౧౯ || గ్రామాదివాస్తుని
 ష్ఠానాం బలిందత్వా విసర్జయేత్ | ఉత్సవానై ధ్వజేనష్టై పురస్కా

గవరోహయేత్ || ౬౨౪ || ప్రాగ్వభ్యజం నముత్థాప్య పునరేవావ
 రోపయేత్ | తీక్ఠానై పంచదివసాకూర్ధ్వంచాప్యవరోహణే || ౬౨౪ ||
 భ్యజన్యనకృతేకుర్యాన్నైవనం మధ్యమోత్తమమ్ | అవరోప్యభ్య
 జంపశ్చాద్దేవతాస్తువిస్వయేత్ || ౬౨౫ || ఉద్వాసన బలెగ్లోపే
 శాన్తిపరోమపురస్సరమ్ | ద్విగుణంతు బలిందత్వా దేవతాద్వాసనం
 చరేత్ || ౬౨౬ || ఆచార్యదక్షిణాహీనే నిష్ఫలస్యాస్తమత్సః |
 ఆచార్యదక్షిణాహీనం ఋశ్విజాంచ తతైవవ || ౬౨౭ || యత్ర
 దక్షిణీయతేసర్వమభిచారాయకల్పతే | తచ్ఛాన్తైశాన్తిపాహూ
 మంతు శారయేన్దరుణాతతః || ౬౨౮ || ప్రణమ్య దణ్డినిద్భూమా
 యజమానస్వయంగురోః | సన్తోషంకారయేద్ధీర్మా వస్త్రహేమా
 క్షుభీయతేః || ౬౨౯ || దక్షిణాం ద్విగుణాందద్యాత్తైవశాన్తిర్భవి
 ద్యతి | ద్విజభోజనలూపేపి హ్యేవంశాన్తింసమాచరేత్ || ౬౩౦ ||
 అతుష్టేషు బ్రాహ్మణేషు నప్రీణాతిహరిస్సదా | యత్రవిప్రీన్తు స
 స్తుష్టాస్తత్రేవేవప్రసీదతి || ౬౩౧ || తతస్తద్దోషశాన్త్యర్థం ద్విగుణం
 భోజయేద్ద్విజాణ | దేవాద్వామానుషాద్ధేతోరాష్ట్రీక్షోణాదివా
 పివా || ౬౩౨ || ఏకద్విత్రిదినంవిప్రా అవారణ్డేమహేమాత్సవే |
 బ్రాహ్మణాణామనుజ్ఞాప్య దేవేశస్యాధమోత్తమమ్ || ౬౩౩ || స్న
 పనం శాన్తిపాహూమంచ కృత్వా బ్రాహ్మణభోజనమ్ | అజురారా
 ర్షుగపూర్వంతు ద్రవ్యైర్ద్విగుణితైస్తతః || ౬౩౪ || అతిక్రాన్తోస్స
 వాణకృత్వా త్రమప్రాప్తమథాచరేత్ | చతుఃపఞ్చదినంవిఘ్నేస్న
 పనం మధ్యమోత్తమమ్ || ౬౩౫ || కుర్యాత్తద్దోషశాన్త్యర్థం స
 ర్వంపూర్వవదాచరేత్ | షట్సప్తదినవర్షస్తమవారణ్డేతుచాత్సవే |
 ఉత్తమోత్తమూర్గణ స్నానమనృత్తుపూర్వవత్ | తథాప్తదినవర్ష
 స్తమవారణ్డే మహేమాత్సవే || ౬౩౬ || సహస్రకలశైర్దేవం స్నా
 న్యప్రాగ్వత్సమాచరేత్ | యద్వాత్రిదినంవిప్రా ఆరభ్య పునరు

శ్రీమః ॥ ౬౩౪ ॥ తథా తీర్థదినేచాపి హ్యతిక్రాంతై ద్విజౌత్తమః ।
తదనంతరమానస్థతీర్థఋక్షుక్షువశేనతు ॥ ౬౩౫ ॥ పునరపున్యవం కు
ర్యాత్సర్వదోషప్రశాంతయే । తస్మిన్మాసే శ్యతిక్రాంతై మాసిన్యా
న్తదనంతరే ॥ ౬౩౬ ॥ ఏవం నంవత్సరాంతం స్యాదతిక్రాంతై పినన్యరే ।
సహస్రకలశస్నానం శ్రీశాన్తిహోమో యుతంజపః ॥ ౬౩౭ ॥ సహ
స్రబ్రాహ్మణానాంచ ధోజనం కారయేద్ద్విజాః । తేనైవశాన్తిర్భవ
తినగతోత్సవమాచరేత్ ॥ ౬౩౮ ॥ నవాహోత్సవపూర్వేషు పూ
ర్వం యావద్దివోత్సవమ్ । సజకల్పిణం తత్రైవస్యాశ్చ త్రీనంవత్స
రంద్విజాః ॥ ౬౩౯ ॥ తావన్నూయనాశ్చిదనం నోత్సవం పరికల్పయే
త్ । అనుత్యాయదికుర్వీత పునరుత్సవమాచరేత్ ॥ ౬౪౦ ॥ వైశే
షికేషు శాస్త్రేషు వర్తమానే మహాలాభవే । ద్వాదశ్యాదిషు త
త్సర్వం యథాన్యాయం సమాచరేత్ ॥ ౬౪౧ ॥ నలాపయేత్ప్ర
యత్సేన ప్రాప్తం వైశేషికం సుధీః । జపేరస్థాయితం సుస్త్రీత్వ
కృతేషు వశాంతయే ॥ ౬౪౨ ॥ ఏవమాదిషు చాన్యేషు దోషేషు ము
నిపత్తనాః । ఉత్సవాగ్నయథాశాస్త్రం శాన్తిహోమం సమాచరే
త్ ॥ ౬౪౩ ॥ పర్వాస్సవేషు లుప్తేషు స్నవనంత్వథమాధనమ్ । హ
దిస్నివేదనంచాపి విశేషేణ సమాచరేత్ ॥ ౬౪౪ ॥ శ్రవణాదుస్సి
వేషు పై స్నవనంత్వథ మోత్తమమ్ । లుప్తేషు కృష్టకాదీపే తదనన్త
రమాసివా ॥ ౬౪౫ ॥ కుర్వీతవిహినక్షత్రై స్నవనంత్వథ మోత్త
మమ్ । దీపాత్సవం ప్రకుర్వీత శాన్తిహోమం పునరన్తరమ్ ॥ ౬౪౬ ॥
అన్యేషు పుణ్యవేషేషు లుప్తేషు మునిపుణ్డవాః । తదనంతరమా
సేవా తద్దుత్సవవాసరే ॥ ౬౪౭ ॥ ఆచరేదుత్సవం ప్రాగ్విత్సాన్తి
నహోమపురస్సరమ్ । ప్రాయశ్చిత్తమథోవత్సై పవిత్రాగోవశేద్ద్వి
జాః ॥ ౬౪౮ ॥ అప్రమాణేపవిత్రేషు ఆస్తుమన్త్రాయుతంజపేత్ ।

శ్రీ శాన్తిహోమయుతంజపః

అతీతఉక్తకాలేతు చాతుర్మాసస్య మధ్యతః || ౬౫౩ || మధ్యనుం
 స్నపనంకృత్వా కాలెనవ్యష్టింస్తదాచరేత్ | పవిత్రైకేశపాహణ
 చద్మాక్లారనభాదిభిః || ౬౫౪ || దూషితేవాగ్నినాదగ్ధే చిన్నెదస్టై
 తిభక్షితే | మూషికాద్యేశ్చకాకాద్యైస్సుష్పృష్టేత్యక్త్వాతు తత్పు
 నః || ౬౫౫ || సూత్రైస్తథావిధంకృత్వా విధివచ్చాధివాసయేత్ |
 పవంపుష్టపవిత్రాణాం మోహాదారోపణకృతే || ౬౫౬ || తత్పరి
 న్యజ్యదేవేశనుధమో త్తనుమార్గతః | సంస్నాపవ్యహుత్వా శాస్త్ర్య
 ఙ్గం దగ్ధానుష్ఠపవిత్రకమ్ || ౬౫౭ || అక్రమేణతు దేవస్య పవి
 త్రాగోపణకృతే | శాన్తిహోనుంత నాకృత్వాసహస్రంజపమాచరేత్ ||
 ముహూర్తైసహశికృన్దై శుద్ధేయజనవిస్తరాత్ | తదనవ్యష్టి విభో
 ర్ద్ధ్యాస్సువిత్రం శాన్తిపూర్వకమ్ || ౬౫౮ || పావిత్రీకీశీర్ణయాత్రాన
 కృతాచెస్సువీశ్వరాః | ఉత్తమంస్నపనంకృత్వాపునగుస్సనమాచరేత్ ||
 పవిత్రోదేవదేవస్య అయోగ్యానాం నియోజితే | శాన్తిహోనుంశ
 గాకృత్వా సహస్రం జపమాచరేత్ || ౬౬౦ || చాతుర్మాసేషు దే
 వస్య కుర్వీతశయినాశ్చనమ్ | తన్వ్యస్యయేవిలోపేవ చతుష్టానార్ప
 నాదికమ్ || ౬౬౧ || జప్త్వామూలాయుతంనుస్త్రీ శాస్త్ర్యంబుహు
 యాస్తథా | కలశస్నాపనార్థం చేన్నకుర్వాదమగ్రార్యణమ్ ||
 తిథావ్రతసరంబంధం మూలనున్ద్రాయుతంజపేత్ | పురస్తాదమగ్ర
 గానర్ప్య బధ్వాబిన్ద్రేతుకౌతుకమ్ || ౬౬౨ || అనుత్యానా సమ
 త్యానా స్నపనం నాచరేవ్యది | శాన్తిహోనుంపురాకృత్వా జ
 పేదస్త్రాక్షరాయుతమ్ || ౬౬౩ || కౌతుకామగ్రార్యణంతు పునరే
 వాభిషేచయేత్ | అకృత్వామగ్రార్యణంతు తథాకౌతుకబద్ధనమ్ ||
 స్నాపితోయదిదేవేశస్నాపనంనిష్ఫలంభవేత్ | విధివచ్చామగ్రార
 వాపంకృత్వాకౌతుకబద్ధనమ్ || ౬౬౪ || స్నాపయేద్దివిత్తస్త్రీ
 శాన్తిహోనుపురస్సరమ్ | సజగ్ల్బితేతు స్నపనే త్యకృతేద్విగు

అంబరేత్ || ౬౬౮ || నాపాదితైర్ద్రివ్యహీనైస్సాన్నిపితేష్యేవమా
 చరేత్ | స్థాపితేవ్యథకుమ్భుము హీనేషు స్థాప్యపూర్వవత్ ||
 జపేత్కాలశదేవత్యం మస్త్రీమస్తోత్తరంశతమ్ | సముద్భ్రతేషు కు
 మ్భేషు రిక్తేషు సుపిరాదినా || ౬౭౦ || పాగ్నవన్యంప్రతిసూప్యజ
 పేవస్త్రోత్తరంశతమ్ | మాంజాలమూషికాద్వేస్తు స్పృశ్యైవాలజ్జితే
 ఘటే || ౬౭౧ || కేశాష్టిలోప్తసంస్పృష్టే భేదచ్ఛేదాదిమాషితే |
 పీలికాదేర్వవ్యాకౌ పతి నేసూత్రనస్త్రీయోః || ౬౭౨ || అగ్నిదా
 హేతథాకుమ్భే కాళమణ్డలమాషితే | తింతంకుమ్భంపరిత్యజ్య
 స్థాప్యకుమ్భాత్తరంపునః || ౬౭౩ || సంపూజ్యకుమ్భాలైవశ్యం మ
 స్త్రీమస్తోత్తరంజపేత్ | స్థాపితేస్నానకలశే శ్వానకుక్కుటనాయ
 నైః || ౬౭౪ || అస్పృశ్యేశ్వాపిసంస్పృష్టే ఉదక్యా సూహికా
 దిభిః | చణ్డాలైర్వాసన్నికృష్టే స్పృష్టే సూతికీభిర్నలైః || ౬౭౫ ||
 సర్వాకకుమ్భాక పరిత్యజ్య శుక్థాకసంస్థాప్య పూర్వవత్ | పు
 శ్చాహపూర్వకంచేష్ట్యా జప్త్యామూలసహస్రమ్ || ౬౭౬ || మ
 స్త్రీం కలశదేవత్యమస్తవారంజపేచ్ఛృథక్ | దుష్టీసంస్నాపితే
 దేవే పునరప్యభిషేచయేత్ || ౬౭౭ || మాహిషాజొస్త్రీసంశూశ
 దధిక్షీరఘృతాదిభిః | మాసాతీతఘృతైర్వాపపయోభిర్దధిసంయునైః ||
 క్షీరయుక్తైశ్చ దధిభిశ్శుద్ధమిశ్రైశ్చ మాక్షికైః | అన్వైశ్చ సజగర
 ద్రవ్యైస్తథాపర్యుషితోద్దనేః || ౬౭౮ || అగ్నితేష్వసలిలైస్తథా
 వైపల్వలాదనేః | సంస్నాపితేతు దేవేశే పునరప్యభిషేచయేత్ ||
 శాన్తిశానామంచ కుర్వీత తత్తద్దోషప్రశాన్తయే | అధివాసిత కుం
 భస్త తోయానాం పూర్వమేవతు || ౬౮౦ || నపర్యుషితదోషస్తు
 అధివాసైస్తథార్చనైః | అనర్చనేచకుమ్భానామక్రమేణ సమర్చ
 నే || ౬౮౧ || అక్రమేణసముద్ధారే స్థాపనే ద్రవ్యయోజనే | ద్రవ్యే

శ్రీ దధిభిర్గుడమిశ్రైశ్చ

న్యూనేఢి కేవాపి శరావే కలశేతథా || ౬౮౩ || కూర్పవస్త్రై
 తథాకోష్ఠే పీతాకౌ తొరణాదికే | ప్రమాణరహితేథాన్యపీతా
 భావేమునీశ్వరాః || ౬౮౪ || సూత్రవస్త్రైద్యభావేవ శతవారం
 జపేన్మనుమ్ | కేయమజ్జశవాదిత్రస్తోత్రనృత్తాదిభిర్వివా || ౬౮౫ ||
 వీణా వేణురివాద్యైశ్చ తథాపుణ్యాహవాచనైః | వినాభిషేచనేమూ
 లనుష్టోత్తరశతంజపేత్ || ౬౮౬ || మోక్షార్థస్నానయోద్దేవం సర్వ
 కాలంయథాపిధి | రిపూణాంనిగ్రహార్థీతు దివాకుర్యాత్తు సర్వదా ||
 స్వర్గకానుసుపూర్వాష్టే ఘర్తార్థీదినమధ్యమే | దినాస్తేసర్వభాగా
 ణ్ణి ప్రాయశ్చిత్తేషుసర్వదా || ౬౮౭ || చంద్రసూర్యోపరాగైవత
 థాస్తోత్రస్నానయోష్ఠ్రిభుమ్ | సజాగ్రన్తిషువసూర్యస్య ప్రాగ్విష్ణు
 శ్చాత్తతైవచ || ౬౮౮ || సజాగ్రన్తికాలాపిజ్ఞేయా నాధ్యక్షోఽకశ
 షోఽకశ | తదానీం స్నానయోద్దేవనుతికాన్తైహునేన్మనుమ్ || ౬౮౯ ||
 సహస్రకృశ్చస్తనను తత్సనుంజపమాచరేత్ | బద్ధప్రతిసరేబిచ్చ్య
 ష్మపనార్థంతుమన్త్రిణా || ౬౯౦ || సంప్రాప్తేస్మపనేన్మన్త్రిణ
 ప్రాయశ్చిత్తనిమిత్తతః | తదర్థంకాతుకంబధ్వా స్నానకర్మసమాప్య
 చ || ౬౯౧ || పూర్వార్బం ప్రకుర్వీత ప్రాయశ్చిత్తాదనన్తరమ్ |
 అన్యశక్రమశశకుర్యాత్పూర్వార్బంసమాప్యచ || ౬౯౩ || అ
 న్యథాచేదనంకర్మనిష్ఫలంభవతిద్విజాః | తద్దోషపరిహారార్థం శా
 న్తిహోమోజపస్తథా || ౬౯౪ || సహస్రస్థ్యాయాయుక్తో మూలను
 స్త్రేణుమన్త్రివిత్ | వినావధ్యభకాలంతు దేవమాలయితోబహిః ||
 స్నానయోద్యదిసంమోహోచ్చాన్తిహోమం సమాచరేత్ | బహుజె
 రేఽభిషేకార్పాంతాం గృహీత్వాగ్రమణ్ణిపాత్ || ౬౯౬ || నగచ్ఛె
 ద్బాహ్యతోమన్త్రిస్మపనార్థంబహిర్గతే | శాన్తిహునామం ప్రకు
 ర్వీత తస్యదోషస్య శాన్తయే || ౬౯౭ || బిమ్బేఽభిషేచ్యమానేతు
 ఖతితేస్నానవిష్టరత్ | ప్రతిష్ఠాస్మపనంకృత్వా శాన్తిహునామం స

మాదరేత్ || ౬౯౦ || స్నానకాలవిశేషేణ విబుధ్యచలనేద్విజాః ।
 చలనే స్నానవేద్యాశ్చ శాన్తిహానానుం సమాదరేత్ || ౬౯౧ ||
 ప్రథాపీతాస్త్రీవస్త్రాజ్ఞభేదభక్తాదిమాపితే । తత్తద్విబుధ్యతాం
 శక్తిం నియోజ్యధువికాతుకే || ౬౯౨ || సద్ధానం శిల్పిభిఃకృత్వా
 సుసంస్కృత్యతదేవతు । శేషకర్మణి నిర్వృత్తై స్నాపయేదుత్తమక్ర
 మాత్ || ౬౯౩ || తలెన చరుణాజ్యేన ప్రత్యేకంచ సమావ్రశః । జు
 హుయాన్తూలనుస్త్రైః తేనశాన్తిర్భవిష్యతి || ౬౯౪ || శదానధుట
 తుంశక్తిరద్యాద్యాద్యశ్చగౌరవాత్ । శోభాభిన్నేపురతఃస్థాపితే
 శేషమాదరేత్ || ౬౯౫ || ఏవముత్సవశీర్షాగ్ధశయినాదిషుమూర్తిషు ।
 శతకర్మాదిసద్ధానం స్థాపనం యోజనంపునః || ౬౯౬ || త్వాపరిగ్ర
 హకాలేతు చుర్నిమిత్తోదయేద్విజాః । శాన్తిహానుంపురాకృత్వా
 సహస్రంజపనాదరేత్ || ౬౯౭ || త్తైవత్త్రమానార్థం సూత్రం
 యిశ్యంప్రసారితమ్ । విచ్ఛేదేతస్యసూత్రస్య శబ్దానాంవావి
 దారణే || ౬౯౮ || భూతానాం బలికాలేతు వశితేబలిహారకే ।
 భూతలేఖన్యనానేతు భస్మాక్టారతుమాదకే || ౬౯౯ || క్రిమికీటాది
 కేవాపి దృష్టైశ్చాచ్ఛయేద్విజాః । నారసింహేననుస్త్రైః తిల్లై
 గాజ్యైస్సహస్రశః || ౭౦౦ || హునెనాచార్యవరణమకృత్వా త్వా
 పరిగ్రహమ్ । మద్భిరేనిర్మితేవిశ్రాంత్యానామనుజ్ఞయా ||
 శాన్తిహానుంపురస్కంతు త్వాపరిగ్రహమాదరేత్ । బాలస్థానమ
 కృత్వైవ మద్భిరేనిర్మితేద్విజాః || ౭౦౧ || మూలార్పణాపనా
 త్పూర్వం యజమానాన్వితోగురుః । రవిమణ్డలమధ్యస్థం దేవం సం
 పూజ్యభక్తితః || ౭౦౨ || ఓన్ననుఃపుణ్డరీకాక్ష భక్తానుగ్రహకార
 కః । క్షస్తునుర్హసిదేవేశ యన్తయావ్యకృతంకృతమ్ || ౭౦౩ || ఇతి
 ప్రణమ్యదేవేశం బాలస్థానంయథావిధి । నిర్ఘాయతత్రదేవంతు ప్ర
 తిష్ఠాప్యసమర్చయేత్ || ౭౦౪ || ఖాతప్రదేశే ప్రాసాదఘామధ్యే

మునిసత్తమాః । వినా ప్రాసాదనిర్మాణే కుమ్భసంస్థాపనాదికమ్ ॥
 బ్రాహ్మణాణామనుజ్ఞాప్యభాత్వాప్రాసాదమధ్యతః । తత్రకుమ్భ
 స్థాపనాది యథాసమ్భవనూచరేత్ ॥ ౨౦౫ ॥ శాన్తిహోమానుం
 చకుర్వీత సర్వదోషప్రశాంతయే । గర్భన్యాయసేవనకృతే తథాగర్భం
 చ వినయసేత్ ॥ ౨౦౬ ॥ ఆయశుధ్యాదిహీనేనా ప్రాసాదే లక్ష
 ణోద్ధితే । యథాశాస్త్రంపునఃకృత్వా శాన్తిహోమానుం సమాచ
 రేత్ ॥ ౨౦౭ ॥ నస్థాపితేశిఖాకుమ్భే ప్రాసాదే చావత్థిక్ష్మితే । త
 త్తత్రగర్భపునఃకుర్యాచ్ఛాన్తిహోమానుపురస్సరమ్ ॥ ౨౦౮ ॥ ప్రా
 కారముద్దాహనాం గౌపురాదేస్తథాద్విజాః । అకృతేస్థాపనేశాన్తి
 పూర్వాంతత్తత్రనూచరేత్ ॥ ౨౦౯ ॥ దారులోహశిలాదీనాం సజ్జ
 హావసరేద్విజాః । దుర్నిమిత్తాదయోవైవ తథాచుస్వస్నదశానే ॥
 వారసింహేనమన్ద్రేణ తిలాజ్యైస్తుసహస్రశః । శాన్తిహోమానుం
 ప్రకుర్వీత సర్వదోషప్రశాంతయే ॥ ౨౧౦ ॥ దారులోహశిలామ్బ
 ణ్నానప్రాదీనాం పరిగ్రహే । తత్తదజ్యాయోద్ధీప్యన్త్రవ్యనున్త
 క్రియాదిషు ॥ ౨౧౧ ॥ పరిచ్యుతేషు తతుగర్భాచ్ఛాన్తిహోమాను
 జపాదికమ్ । అకృతేపర్వతాదౌతు దాగ్వాదీనాంపరిగ్రహే ॥ ౨౧౨ ॥
 ఆనీతస్యాలయక్షైత్రైశిల్పిభిస్తుతీగ్రామాంవినా । యథావదాచ
 రేద్ద్విద్వానర్పాద్రవ్యస్యసజ్జహామ్ ॥ ౨౧౩ ॥ వినైవసంగ్రహం
 కిర్తవీమాకౌ నిర్మితేసతి । పశౌద్విపితతుగర్భాచ్ఛాన్తిహోమ
 పురస్సరమ్ ॥ ౨౧౪ ॥ విమ్బపీతశిలాదీనాం మానోన్మానాదిలక్షణే ।
 రహితేశాన్తిహోమానుంతు కుర్యాత్తద్దోషశాంతయే ॥ ౨౧౫ ॥ వి
 మ్బపీతశిలానాంతు వ్యత్యస్తేపుంశిలాదికే । తత్తత్యక్త్వాపునఃకు
 ర్యాద్యథోక్తశిలయాద్విజాః ॥ ౨౧౬ ॥ నిర్మితావ్రతిమాశీఘ్రింస్వ
 గృహా ననివేశితా । రాజ్ఞో రాష్ట్రస్యతత్రాదురరిష్టముపపాదయేత్ ॥
 సకవింశద్దివాధూర్వయాసురిసాభవేఘ్రివమ్ । కృత్వా మహాభిషే

కాక్ష్యం స్థాపయేదన్యథాత్యజేత్ || ౨౨౯ || జలాధివాసేన్నవనే
 తథానయనమోక్షణే | శయనేవేదికాయాంచ మస్త్రీన్యాపాదిక
 ర్మసు || ౨౩౦ || కుమ్భమణ్డలపూజాయాం ద్వారతొరణ కుమ్భ
 యోః | ఘనామేపీతాదిసంహారే అకృతేవాన్యథాకృతే ||
 శాన్తిహోమంప్రకుర్వీత సహస్రీహుతిసంస్థాయా | మూలనుస్త్రీ
 యుతజపం శతప్రొక్ష్యణభోజనమ్ || ౨౩౧ || అస్థానేస్థాపితేవిష్పే
 పాదాధారశిలాన్వితమ్ | తదానీమేవచొద్ధ్యత్యస్థాపయేత్తం స్వకే
 పదే || ౨౩౩ || ఉత్తనున్నవనంకృత్వా శాన్తిహోమంసమాచరే
 త్ | నస్థాపితేముహూర్తైఃస్త్రిణా తదాబిన్బుమ్భురేత్ || ౨౩౪ ||
 పూర్వవత్సృపనేహోమే కృతేశాన్తిర్భవిష్యతి | స్థాపనైఃకృతే
 ముఖ్యే దేశికేవ్యాధితేనతి || ౨౩౫ || న్యస్తదేహేఽథవామధ్యే
 వర్తమానేక్రియాక్రమే | క్రియామస్త్రోపదేష్టాచప్రతిష్ఠాకర్మణిస్థితః ||
 పుత్రోవా దేశికేష్ట్రీస్య స్థాపనేశేషమాచరేత్ | అన్తై సహస్రకల
 నైరభిషిచ్య సురేశ్వరమ్ || ౨౩౬ || చక్రామ్బురుహకుణ్డేశు మధు
 క్షీరాదిభిఃక్రమాత్ | శాన్తిర్థం నుధునా హుత్వా తస్మిన్స్థ్యంజపమా
 చరేత్ || ౨౩౭ || ప్రతిష్ఠాకర్మకాలాదాచాచార్యయజమానయోః |
 ఋత్విగాచార్యయోర్వాపి సజ్జ్ఞాతేకలహేద్విజాః || ౨౩౮ || కర్మ
 నివృత్తతాంయాతి శాన్తిహోమం సమాచరేత్ | ననుస్కృత్యాభ్య
 ర్చ్యగురుం క్షుభ్యతామితిచోచ్ఛరేత్ || ౨౪౦ || దోషాణామేవ
 మాదీనాం సమ్భవేపి మునీశ్వరాః | తత్తచ్ఛాన్తిం ప్రకుర్వీత శా
 న్తిహోమజపాదిభిః || ౨౪౧ || మునయః — ప్రాయశ్చిత్తాన్వయే
 హోనిశ్రుతానిమునిపుణ్డవ | తత్రతత్రత్వయాప్రొక్తం కర్మసంప్రొక్త
 నాభిధమ్ || ౨౪౨ || గ్రామశాన్తివిధిశ్చాపి శాన్తిహోమశ్చ భూ
 యశః | తద్విధానాదికంసర్వం జ్ఞాతుమిచ్ఛానుహేమునే || ౨౪౩ ||
 శారదః — సంప్రొక్తవిధానాదీక వత్సూమి మునిసత్తమాః |

శృణుభ్యనుభునాసర్వే సావధానేనచేతసా || ౨౪౪ || విన్యూపీతవిమా
నానాం భగ్నాజ్జేతు సమాహితే । ప్రణమావీతయోరప్తబప్తనేతు పు
నఃకృతే || ౨౪౫ || ఆశౌచవద్భిర్మనుజైర్మహాపాతకిభిర్నరైః । చ
ణ్డాలాదక్యాదిభిశ్చ స్తైశ్చైర్వా పులకసాదిభిః || ౨౪౬ || దేవబి
మ్బేతు సంస్పృష్టై చణ్డాలశ్శపచాదిభిః । నిరస్తరంత్యేకమాసమా
లయేసమధిష్ఠితే || ౨౪౭ || చణ్డాలశ్శపచాదీనాం ప్రమాదాద్భుగవ
క్రృహే । కర్మణ్యధికృతౌతైస్తు సహవాసేపిచద్వజాః || ౨౪౮ ||
బిమ్బేప్రాసాదభాగేవా శవైస్సృష్టై ద్విజోత్తమాః । బిమ్బేవ
త్ప్రీకశిధివీ సరఘాణాం సముద్భవే || ౨౪౯ || బిమ్బేశ్శనిసంస్పృ
ష్టై ప్రాసాదేవా మునీశ్వరాః । బిన్యూస్వహసనేవైవ చలనేరొక
నేతథా || ౨౫౦ || పతనేభ్రమణైవైవ స్వెదరక్తాదిసమ్భవే । కం
పనేచ తథావిప్రా రక్తవద్వాదిసమ్భవే || ౨౫౧ || ఆరాధనేచ వి
చ్ఛిన్నే మాసాదూర్ధ్వం మునీశ్వరాః । సంహితాసజరేవైవేతథా
సిద్ధాస్తసజరే || ౨౫౨ || భూగుప్రేచాద్భృతేబిమ్బే మాసాదూ
ర్ధ్వం ద్విజోత్తమాః । సంప్రోక్షణం ప్రకుర్వీత తత్తద్దోషప్రశాంతయే ||
దోషైరుపహంజ్ఞాత్వా ప్రాసాదప్రతిమాదికమ్ । అసంప్రోక్త్యా
ర్చనంకుర్వౄ రాజానం రాష్ట్రీనుజ్జసా || ౨౫౩ || దేవతాయిత
సంగ్రామం నాశయేన్నాత్రసంశయః । తస్మాత్సంప్రోక్షణంకార్యం
ప్రాసాదప్రతిమాదిషు || ౨౫౪ || పురాసంప్రోక్షణదినం రాజరాష్ట్రా
భివృద్ధిదమ్ । నిశ్చయీకృత్యకాలజ్ఞైఃపురస్తాదుక్తవాసరే || ౨౫౫ ||
అదుకరానర్చ్యవిధివత్పశ్చాత్సంశోధితేకృహే । సర్వత్ర గౌమ
యామ్నోభిఃపుణ్యాహోక్తిపురస్సరమ్ || ౨౫౬ || సంప్రోక్త్యవం
చభిర్గత్యైఃకుశోదకసమన్వితైః । మూలబెరాదిబిమ్బానాం పద్భి
స్సిద్ధార్థకాదిభిః || ౨౫౭ || పవిత్రావర్తితైరద్భిర్బహుళః త్వాశనే
శ్శతే । ప్రధానదినపూర్వసాయం రాత్రోయాగాదిమన్తసే || ౨౫౮ ||

తోరణద్వారకలశవితానధ్వజశోభితే । దీక్షాధివాసవతక్రాత్వాకు
 మ్భైవై మణ్ణపథలే ॥ ౭౬౦ ॥ పూజనం విభవేనైవ జపాంతం మూ
 లమన్దిరే । క్షీరాద్యైఃపశువింశద్భిస్సాన్నపయేద్ధ్రీసకాతుకమ్ ॥
 తేపభిత్తిపటస్థస్య పురస్తాద్భద్రవిష్టరే । కర్తూర్వానుభవాకూర్పం
 దర్పణేప్రతిబింబితమ్ ॥ ౭౬౧ ॥ సంస్నాచ్యవిధివతుకమైః స్థాపి
 తైరగ్రమణ్ణపే । ఉత్సవారాప్తదియూచనానాక్టానామాశ్రయాశ్చ
 నామ్ ॥ ౭౬౩ ॥ పూజనంస్నపనంకార్యం పాశ్చాత్యే యాగమ
 ణ్ణపే । తత్రస్థేహవనంకుణ్డేశ్శుచక్రాదిలక్షణే ॥ ౭౬౪ ॥ మధుక్షీ
 రాదిభిఃకార్యం సహస్రశతసంఖ్యయా । కర్తవ్యమిహాచినానేయేషాం
 బియూనామణ్ణరూపినామ్ ॥ ౭౬౫ ॥ దక్షిణేమణ్ణపస్యాకశయినేక
 ల్పయేత్పహత్ । కిలతణ్ణులశాలీనాం భాద్రేర్వస్త్రీదిభిస్సహ ॥
 తనూద్యైశ్చశాయియేదర్పాం విధివద్బద్ధకాతుకామ్ । సంపూజ్యకం
 బధాద్యేష ఏ ఛాదయేత్తాం సితాదిభిః ॥ ౭౬౬ ॥ వర్ణక్షేర్మణ్ణలంకు
 ర్వాచక్రామురుహభూషితమ్ । యావత్ప్రీభాతసమయం బి
 స్సృష్టస్యసమీపతః ॥ ౭౬౮ ॥ దేశికొమూలనుస్త్రీస్య జపేనైవిన
 యేన్నిశామ్ । ప్రభాతాయాంతుశర్వర్యాం కృతేనన్ధ్యావిధిస్సయః ॥
 చతుస్థానార్పనంకృత్వా పూర్వవత్సృజనాన్వితమ్ । పూర్ణాహు
 త్యాదికంసర్వం విధాయతు యథాపిధి ॥ ౭౭౦ ॥ కుణ్డస్థంమణ్ణలస్థ
 యే దేవంహృదివిస్మయచ । ఉన్వాస్యద్వారదేవాంశ్చ బలిదాన
 పురస్సరమ్ ॥ ౭౭౧ ॥ ముహూర్తైశోభినేప్రాప్తే నవవస్త్రుపరి
 ష్కృతమ్ । సోత్తరీయోపవీతంచ కృతకాతుకబద్ధనమ్ ॥ ౭౭౨ ॥ సమ
 స్తతత్పవిన్యస్తమభ్యర్చాప్యర్ఘ్యదిభిఃక్రమాత్ । తాసుస్వహృదయా
 మ్నోజాతుష్పాన్జలిపురస్సరమ్ ॥ ౭౭౩ ॥ అగ్రాహ్యమపరిచ్ఛే
 ద్యమూర్తమమలం మహత్ । నిత్యశుద్ధమనావమ్యం సుసూక్ష్మ
 ముచలంస్ఫుటమ్ ॥ ౭౭౪ ॥ నద్విద్రావంత్యపామానయం భాస్వరం

సువృథానుహత్ । తేజస్తుసజగ్రమయ్యాభ దణ్డవత్ప్రణిపత్యతు॥
 వినివేద్యవిభాసస్వం కృతంకర్తద్విజౌత్తమాః । ఉణ్ణాప్యతస్వవి
 మ్బాదీః పూర్వవత్కలైస్సహ ॥ ౨౨౬ ॥ మహాకుమ్భంచపురతో
 వాహయన్మూర్తిపాదిభిః । కరణాస్త్రంసమాదాయ త్వాచార్యః
 పురతోవ్రజేత్ ॥ ౨౨౭ ॥ శలాకామాత్రయాద్భిన్నధారయా సే
 చయన్భువమ్ । ప్రాదక్షిణ్యేనధానాన్దగ్ధప్రవేశ్యమునిపుణ్ణవాః ॥
 మహాస్సవోక్తమార్గేణ కుమ్భప్రోక్షణమాచరేత్ । ద్వారావరణ
 దేవాంశ్చ ఆలయాశ్రయవర్తినః ॥ ౨౨౮ ॥ ఖగేశవిష్వక్సేనాదీః
 పరివారాంశ్చసర్వశః । కుమ్భానిశిష్టాణ్యేన ప్రోక్షయేత్సర్వతః
 క్రమాత్ ॥ ౨౨౯ ॥ అవిష్టం కుమ్భతోయం బలిపీఠైఃభిషేచయే
 త్ । పవంసంప్రోక్ష్య విధివత్ప్రాపాదాన్దగ్ధ ప్రవిశ్యచ ॥ ౨౩౦ ॥
 కరస్థంకౌతుకంచాభహృదయేన విస్పృజ్యతు । గోభూహేమాదికం
 దత్వా సర్వదోషప్రశాంతయే ॥ ౨౩౧ ॥ దేవకుమ్భాదినాభ్యర్చ్య
 హవిరంతం విశేషతః । బ్రాహ్మణాణాభాజయేత్పశ్చాస్సహస్రం శత
 మేషవా ॥ ౨౩౨ ॥ సద్యోవాసకలం త్వేవం కుర్యాత్సంప్రోక్షణం
 విభోః । పుష్పజుగరపురసగంతు తత్తద్దోషప్రశాంతయే ॥ ౨౩౩ ॥
 నతిధిర్నచనక్షత్రం కాలవేళా నవిద్యతే । సద్యస్సంప్రోక్షణం వి
 ప్రానిశివాదివసేపివా ॥ ౨౩౪ ॥ ప్రాయశ్చిత్తవిధిమైత్తు కుర్యా
 త్కాలనిరీక్షణమ్ । ఇతిసంప్రోక్షణంప్రోక్షం సర్వంచాపి ద్విజోత్త
 మాః ॥ ౨౩౫ ॥ ప్రాయశ్చిత్తంతువైకుర్యాత్సజ్జాతే తన్నిమిత్త
 కే । * తత్తదేవధకర్తానైః త్రిదినాభ్యవ్రతేపివా ॥ ౨౩౬ ॥ తద్గురు
 త్వానుగుణ్యేన పశ్చిన్నైదివావ్రతే । తదారమ్భసమాప్తిర్వాహ్య
 న్యధాద్విగుణంచరేత్ ॥ ౨౩౭ ॥ ప్రాయశ్చిత్తంతు సర్వత్ర స్వ
 యంవ్యక్తాదికైస్థలే । అథాతస్సంప్రవత్స్యామి గౌనుశాన్తివిధిం

* తత్తదేవధకమానై

ద్విజాః ॥ ౨౮౯ ॥ రాజ్యక్షోభావపానేచ శూన్యేగ్రామేచ హే
 తువా । గ్రామేచ వహ్నివాదస్థే వాత్యాసారాదిదూషితే ॥ ౨౯౦ ॥
 పునస్సమాహితేరక్తమధువద్వాదిసమ్భవే । గ్రామేబహుబ్రహ్మవధే
 తథాగోవధసమ్భవే ॥ ౨౯౧ ॥ చణ్డాలశబరాద్యైస్తు గ్రామేబహు
 దినాషితే । మహామార్యాదిరోగేణ సజ్ఘాతమరణాదికే ॥ ౨౯౨ ॥
 గ్రామశాన్తిప్రకుర్వీత సర్వదోషప్రశాంతయే । తస్మాన్మ మునిశా
 క్షాలాస్సర్వత్రైకత్రవాక్షితిమ్ ॥ ౨౯౩ ॥ ఖాత్వామృదంసముద్భృశ్య
 బహిఃప్రక్షిప్యశుద్ధయా । సంపూర్వచ సమీకృత్య కుశాద్భిఃపరి
 మృజ్యచ ॥ ౨౯౪ ॥ పర్యగ్నికరణంవిప్రైఃకారయిత్వా సమంతతిః ।
 సంసచ్యగోమయా మోఘభిఃపుణ్యాహోష్ఠ్విషపూర్వకమ్ ॥ ౨౯౫ ॥
 పఞ్చగవేనచాభ్యుత్య గోగణంతత్రవాసయేత్ । వాచయిత్వాసు
 హాశాన్తిం బ్రోహ్లాణైర్వేదపారగైః ॥ ౨౯౬ ॥ భోజయిత్వా ద్వి
 జాన్స్తత్ర తేభ్యోనద్యాత్తుదక్షిణామ్ । కృత్యైవం ఘాలసంశుద్ధిం
 శాన్తింకుర్యాదనుక్రమాత్ ॥ ౨౯౭ ॥ దేవగేహపురోభాగే బహి
 ర్ద్వారస్యసన్నిధౌ । మణ్డపంకారయేతుంపర్వం చతుర్ద్వారాదిసం
 యుతమ్ ॥ ౨౯౮ ॥ తన్నధ్యే వేదికాంకుర్యాదూర్ధ్వకుణ్డసమన్వి
 తామ్ । పరితఃకల్పయేతుఃశ్లాఘానష్టావా చతురోపివా ॥ ౨౯౯ ॥ మ
 ధ్యకుణ్డేపివాసర్వం హోమం కుర్యాద్ద్విజౌత్తమాః । సర్వాంశ్చ
 యాగసమ్భారాన్ సంభృత్యసుసమాహితః ॥ ౩౦౦ ॥ నిశాముఖే
 ప్రవృత్తైశ్చ కృతస్నానసకృతాహ్నికః । దేవగేహం సమాసాద్య ఋ
 త్విస్మిన్సహదేశికః ॥ ౩౦౧ ॥ దేవదేవంసమభ్యర్చ్య తదనుజ్ఞాపుర
 స్సరమ్ । సర్వైఃపరిజనైస్సార్ధం యాగగేహంప్రవిశ్యతు ॥ ౩౦౨ ॥
 ద్వారకుమ్భాదికాన్స్తత్ర పరికల్ప్య యథావిధి । వేదికార్థైశ్చతుకుణ్డ
 స్య దక్షిణేకరకాన్వితమ్ ॥ ౩౦౩ ॥ మహాకుమ్భంచవిన్యన్య వా
 మేశాన్తిఘటంన్యసేత్ । కరశుభ్రాద్దికంసర్వం కృత్యాహ్నాదాగ

శ్చభృశశ్చాపి యక్షమాసనునోజవః । యోగోవాగశ్చమృత్యవ్నా
భల్లాటస్సోమపవచ ॥ ౨౨౦ ॥ అదితిర్వాస్తునాథశ్చగ్రామివాస్తు
గణాఃస్త్పతాః । ఏతాంస్తుస్వస్వనామ్నైవస్వాహావైవకునేత్రా
మాత్ ॥ ౨౨౧ ॥ గ్రామాశ్రితాంస్తథాదేవార్ణనగరాశ్రితదేవతాః ।
ధూపాలాశ్రితదేవాంశ్చచైత్యప్రాసాదదేవతాః ॥ ౨౨౨ ॥ ఉద్యా
నోపవనస్థాంశ్చపర్వతమృసుసంస్థితాః । సర్వానభ్యాగతాఃదే
వార్ణతర్పయేద్భుతధారయా ॥ ౨౨౩ ॥ సంపాతాజ్యంతుసక్ష్మ
హ్యశాన్తికుమ్భేతుసేచయేత్ । కుమ్భస్థందేవదేవంతుపునరభ్య
ర్చ్యదేశికః ॥ ౨౨౪ ॥ గేహోదిగ్రామినుభ్యాన్తంబలిదానంసమా
చరేత్ । రాత్రిశేషంసమాప్యాకప్రభాతేదేశికోత్తమః ॥ ౨౨౫ ॥
నిత్యకర్తాణినిర్వృత్యగత్వావైయాగనుష్ఠిరమ్ । ద్వారార్చనపుర
స్కంతుమహాకుమ్భాదిషుస్థితాః ॥ ౨౨౬ ॥ దేవానఘ్నోవిభిర్భృ
క్షైర్లవిరన్తంయజేత్క్రామాత్ । తతస్తుమూర్తిషైస్సాన్ధంమధ్యకు
ష్టాదిషుక్రమాత్ ॥ ౨౨౭ ॥ దేవంసన్తర్వ్యవిధినాపూర్వోక్తేనము
నీశ్వరాః । పూర్ణాహుత్యాదికంసర్వంవిధాయచయథావిధి ॥
అగ్నిమధ్యస్థితందేవంవిసృజ్యస్వహృదిక్రమాత్ । ద్వారదేవార్ణవి
సృజ్యాకబలిదానపురస్కరమ్ ॥ ౨౨౮ ॥ మహాకుమ్భాదికాఃస
ర్వాఃవాహయన్తూర్తిపాదిభిః । పఠద్భిశ్శాన్తిసూక్తానిబ్రాహ్మణే
స్సహదేశికః ॥ ౨౩౦ ॥ శక్ణాదినుజ్జళరవైష్ణుత్తారవసనున్విత్తైః । దే
వగేహంసమాపాద్యదేవమఘ్నోవిభిర్వజేత్ ॥ ౨౩౧ ॥ పుంసూ
క్తేనప్రాక్షయేత్తంమహాకుమ్భస్థోయతః । ప్రాసాదద్వారమర
భ్యబలిపీతాన్తినుంక్రమాత్ ॥ ౨౩౨ ॥ కుమ్భావశిష్టతోయేనప్రా
క్షయేత్పూర్వవద్భిజాః । శాన్తికుమ్భజలనాథశాన్తిసూక్తేస్సమ
న్తతః ॥ ౨౩౩ ॥ గ్రామంసంప్రాక్షయేద్విప్రాస్సర్వదోషప్రశాన్త
యే । తతోగేహంసమాపాద్యసంపూజ్యపురుషోత్తమమ్ ॥ ౨౩౪ ॥

(౧౦౨) ఏకానవింశతీ ధ్యాయే ప్రాయశ్చిత్తవిధిః. ౪౦౫

మహాహవిర్నివేద్యాభి హేమామాంతం సర్వమాచరేత్ | తతస్తు బలి
 విన్బుంతు యానమారోప్య దేశికః || ౧౩౫ || నిత్యోత్సవవిధానేన
 యాతోపకరణేస్సహ | ద్వా రావరణదేవానాం బలిందత్వా విశేష
 తః || ౧౩౬ || కుముదాదిబలిందన్యాన్త్రామేపివ యథావిధి | బలి
 విన్బుం తతోఽభ్యర్చ్య స్వస్థానే సన్నివేశ్యతు || ౧౩౭ || మూల
 విన్బుం సనుభ్యోస్పృశ ప్రణవత్యక్షమావయేత్ | గోభూహేమాదికం
 దన్యాత్తతాగ్రలేసర్వశాంతయే || ౧౩౮ || ఆచార్యముత్తిగాదీంశ్చ
 దక్షిణాభిఃప్రతోషయేత్ | బ్రాహ్మణాణాభోజయేత్పశ్చాత్సహస్రం
 శతమేనవా || ౧౩౯ || తేభ్యశ్చ దక్షిణాందద్యాద్రాజరాష్ట్రీసు
 ఖావహః | గ్రామశాంతిపిష్టేషకథితోమునిపుణ్ణవాః || ౧౪౦ || ఆ
 థాశస్సంప్రవత్రాయామి శాంతిహోమవిధిక్రమమ్ | సర్వదోషప్రశమ
 నం సర్వభద్రప్రపూరణమ్ || ౧౪౧ || సర్వైశ్చర్వ్యప్రదంన్యాణాం
 సర్వారిష్టవినాశనమ్ | కర్తుంకారయిత్యైవ ప్రజానాం వాఙ్మిత
 ప్రదమ్ || ౧౪౨ || అత్యుష్ణావనావృష్టా మర్భితే రోగసమ్భవే |
 దుస్వప్నాదౌ మర్మిమిత్రే మహోత్పాతేషుసత్సుచ || ౧౪౩ || ఆ
 రాధనాశ్చవేకల్యే గళితేచోత్సవాన్యకే | ప్రతిష్ఠాస్నపనాదీనామఙ్గ
 వైకల్యసమ్భవే || ౧౪౪ || విమ్నోపకరణాదీనామస్పృశ్యసర్వ
 నాదికే | పూర్వోక్తేషునిమిత్రేషు సర్వేషుమునిపుణ్ణవాః || ౧౪౫ ||
 శాంతిహోమం ప్రకుర్వీత తత్త్వోపప్రశాంతయే | ప్రాపాదప్యాగ్ర
 తోనాపి ప్రథమావరణాదికే || ౧౪౬ || తదర్థం మణ్ణపంకుర్యావృ
 త్తుద్వారసమన్విశమ్ | యద్వాపూర్వంతు తేపిప్యాకుత్రవిత్తణ్ణపా
 దికే || ౧౪౭ || యా గార్థమర్బిరేవాపి పచనాలయపవవా | గోష్ఠా
 గారాదికేనాపి ఉన్యానోపవనాదిషు || ౧౪౮ || ద్విహస్తమేకహ
 స్తంవా వృత్తంవా చతురశ్రకమ్ | కుణ్ణంప్రకల్పయేద్యద్వాప్రణ్ణీరె
 హోమమాచరేత్ || ౧౪౯ || కుణ్ణస్య దక్షిణపార్శ్వే ధాన్యపీఠే

సలక్షణమ్ । సౌపకున్ముంసకరకం మహాకున్ముంతు విన్యసేత్ ॥
 శాన్తికున్ముంచ తత్పార్శ్వే విన్యస్యకుసలక్షణమ్ । కృత్వామానస
 యాగాన్తం కరశుభ్యాదికందిజాః ॥ ౮౫౦ ॥ పుణ్యాహం వాచ
 యిత్యాథ సమ్భరానోప్రీత్యకృశ్నశః । అఘ్నాదీకపరికల్పా
 థ ద్వారార్చనపురస్సరమ్ ॥ ౮౫౧ ॥ మహాకుమ్భే యోగపీఠం
 పరికల్పయిథావిధి । తత్రావాహ్యన్యసింహంతు సర్వదోషప్రశా
 న్తిదమ్ ॥ ౮౫౨ ॥ సకలీకృత్యవిధివల్లయిభోగాదికంక్రమాత్ । కృ
 త్వాసనాదిభిర్భౌగైర్నావిరన్తం సమర్చయేత్ ॥ ౮౫౩ ॥ సుదగ్ధనం
 చకరకే ప్రాగాదికలశేషుచ । వాసుదేవాదికాంశ్చేష్టాస్తా ప్రభవా
 ప్యయయోగః ॥ ౮౫౪ ॥ శాన్తింపుష్టించతుష్టించ శాన్తికుమ్భే
 సమర్చయేత్ । కుణ్డంసంసక్రాశ్యతత్రాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్యయిథావిధి ॥
 తత్రాపి నృహరిందేవం సమావాహ్యయిథావిధి । సమిద్భిస్సప్తభి
 శ్చాపి సన్తర్పణస్వమన్త్రితః ॥ ౮౫౫ ॥ విశేషేణమానెద్దోష
 శాన్త్యర్థం మునిపుత్రాః । ఓంక్షానమశ్చేతి మన్త్రీపంయుక్తేనా
 దితోద్విజాః ॥ ౮౫౬ ॥ ఓంనమోభగవతేనారసింహాయేత్యనేన
 తు । పతద్దోషంజహిజహి స్వాహేత్యనైవదేశికః ॥ ౮౫౭ ॥ మధ్వా
 జ్యక్షీరసంమిశ్రాణ సఫలాంస్తు శిలాద్విజాః । శతంసహస్రం సా
 స్తం వాయుథాశక్త్యథవాహునెత్ ॥ ౮౫౮ ॥ పాలాశంఖాదిరంచై
 వ బిల్వమాదుమ్బరంతథా । అశ్వత్థస్థక్తన్యగ్రోధనుపామార్గమింద్వి
 జాః ॥ ౮౫౯ ॥ సమిథానుష్టకంలిప్తం మధుక్షీరాన్విత్తైర్ఘృతైః ।
 అష్టాక్షరేణజుహుయాత్పృథగఘోత్తరంశతమ్ ॥ ౮౬౦ ॥ ద్వావ
 శాక్షరమన్త్రేణ కేవలాజ్యంహునేత్తథా । షడక్షరేణమన్త్రేణ శి
 లంపాజ్యం హునేచ్ఛతమ్ ॥ ౮౬౧ ॥ బీజాని విష్ణుగాయత్రా
 హుత్వాఘోత్తరంశతమ్ । చరుంపురుషసూక్తేన జుహుయాద్దేశి
 కోత్తః ॥ ౮౬౨ ॥ కృత్వాథస్విష్టకృద్ధోమం ప్రాయశ్చిత్తాహుతి

స్తథా । నారసింహేననువైగ్రిణ దద్యాత్పూర్ణాహుతిం తతః ॥
 సంపాతాజ్యం సమాదాయ సేవయేత్కుంభముభ్యతః । పునఃకుం
 భస్థితందేవం సనుభ్యర్చ్యయథావిధి ॥ ౮౬౬ ॥ శాన్తికుమ్భంతు
 సంస్పృష్ట్యా బ్రాహ్మణైస్సహ దేశికః । నారసింహేననువైగ్రిణ శా
 న్తిసూక్తైశ్చనుస్త్రీయేత్ ॥ ౮౬౭ ॥ తతశ్చద్వారదేవేభ్యో బ
 లిందద్యాద్యథావిధి । ఏవంపూర్వది నేరాత్రాకృత్వా దేశికసత్త
 మః ॥ ౮౬౮ ॥ పరెచ్యుప్రాతరుఞ్ఞాయకృతస్నానకృతాహ్నికః ।
 ఇష్టాకుమ్భస్థితందేవం సస్త్రాప్యగ్నాయథావిధి ॥ ౮౬౯ ॥ ప్ర
 వ్ర్యైఃపూర్వోద్దితైశ్చాపి అష్టావింశతీసభ్యయా । పూర్ణాహుతిం
 చకృత్వాభవిస్సృజ్యగ్నిస్థితంపిభుమ్ ॥ ౮౭౦ ॥ విస్సృజ్య ద్వారదే
 వాంశ్చ బలికానపురస్సౌమ్ । మహాకుమ్భంశాన్తికుమ్భం వాహ
 యన్ బ్రాహ్మణైస్సహ ॥ ౮౭౧ ॥ వేదఘోషైర్వాద్యఘోషేర్ఘ
 ణ్టారవసనున్వితైః । ఆసాద్య దేవసదనం సనుభ్యర్చ్యజగత్ప్రీభమ్ ॥
 పుంసూక్తేననుహాకుమ్భతోయేన ప్రోక్షయేద్ద్విభుమ్ । శాన్తికుమ్భ
 జలెనాథ దేవంవా మన్దిరాదికమ్ ॥ ౮౭౩ ॥ సర్వోపకరణంవాపి
 దూషితందోషశాన్తయే । ప్రోక్షయేచ్ఛాన్తిసూక్తేన దోషశాన్తిర్భ
 విష్యతి ॥ ౮౭౪ ॥ యజమానాగురుంపశ్చాత్తోషయేద్దక్షిణాదిభిః ।
 సద్యఃకాలేపవాహ్యవం తత్తద్దోషానుసారతః ॥ ౮౭౫ ॥ శాన్తి
 హోమంప్రకర్పిత సర్వదోషప్రశాన్తయే । కుమ్భార్చనం వినా వాపి
 కేవలంహోమమాచరేత్ ॥ ౮౭౬ ॥ మహోత్సవాచ్యుస్సేషు ప్ర
 తిష్ఠాన్నపనాదికే । తత్తతగ్రాహ్యభూతేఽగ్నౌ శాన్తిహోమం సమా
 చరేత్ ॥ ౮౭౭ ॥ ఇతిసర్వంసమాఖ్యాతం కిమన్యచ్ఛాన్తికుమిచ్ఛక ॥

ఇతిశ్రీపాశ్చరాత్రేశ్వరసంహితాయాం

ప్రాయశ్చిత్తవిధిర్నామ ఏకాదశోఽధ్యాయః.

మనయః — భగవన్సునిశాన్ధులసర్వశాస్త్రపితారద । భ
వతా తత్రతత్రైచా స్వయంవ్యక్తాదిభేదతః ॥ ౧ ॥ విశేషఃకీర్తితః
పూర్వం జీన్ఱోద్ధారాదికర్తృసు । క్షింభునిస్వయంవ్యక్తం మహాత్మ్యం
తవ్యకీద్యశమ్ ॥ ౨ ॥ తత్సర్వం విశ్లేషేనైవ ప్రకాశయ దయానిధే ॥
నారదః — స్వయంవ్యక్తాదిభేదం తన్నాహాత్మ్యంచకృత్సృతః ।
ప్రవత్సామిశ్యణుస్వంతత్సావధానేనచేతసా ॥ ౩ ॥ త్రేత్రైషు పు
షు-రాజ్యేషు నాసుదేవో జగత్పతిః । స్వయంవ్యక్తింసమభ్యైత్య
భక్తానాం హితకాశ్యయా ॥ ౪ ॥ స్థితస్సన్నిహితో దేవస్స్వయం
వ్యక్తమునీశ్వరాః । త్రేత్రైషు కేషుదిద్దెసఃస్థాపితో దేవతో త్తమైః॥
తద్దేవ కేషుదిత్సిద్ధైఃకేషుందిదృఘుపుక్తజైః । గర్భరైశ్చాపియత్తై
శ్చ తథావిద్యాధరో త్తమైః ॥ ౫ ॥ అసురైరాక్షసైశ్చైవ మనుజై
స్త్రైశ్చ కేషుదిత్ । స్థాపితోవిధివద్దేవస్సన్నిధతై జగత్ప్రభుః ॥ ౬ ॥
ఏవంభగవదాకారైర్నానాసంస్థానలక్షణైః । నానావిశేషరూప్తేషు
నానాకార్యవశేనతు ॥ ౭ ॥ విశ్వనూపూరితంసర్వం సర్వానుగ్ర
హకామ్యణా । భగవద్భక్తినిరతైర్కనుజైస్త్రైఃప్రకృష్టితాత్ ॥ ౮ ॥
మాహాత్మ్యంస్యాద్యశగుణం రాక్షసేస్త్రైఃప్రకృష్టితై । తతశ్శతగుణం
ప్రోక్తమసురైస్థాపితేపిభౌ ॥ ౧౦ ॥ సహస్రగుణితంప్రోక్తం విద్యా
ధరకృతేద్విజాః । తతోదశగుణంపిప్రానాహాత్మ్యం యుక్తకల్పితే॥
తతోదశగుణంప్రాక్తం గర్భరైశ్చప్రకృష్టితై । ఆరైకొటిగుణం ప్రో
క్తం సైద్ధే దశగుణంతతః ॥ ౧౨ ॥ కోటికొటిగుణందివ్యైస్వయం
వ్యక్తైమునీశ్వరాః । మాహాత్మ్యంస్యాదసఖ్యాతమితశాస్త్రేషు ని
శ్చితమ్ ॥ ౧౩ ॥ తత్స్వాద్యేభాస్వయంవ్యక్తబిమ్బుం భగవతో వి
భోః । సాలగ్రామశిలారూప్తేరితరైస్తు శిలాదిభిః ॥ ౧౪ ॥ ఉభ
యత్ర సమానంస్యాద్ధరైస్సన్నిధ్యముత్తమమ్ । సాలగ్రామశిలా
బిమ్బే తత్తన్నాదివినిష్ఠయమ్ ॥ ౧౫ ॥ తత్తద్వ్యవస్థితైశ్చిహ్నైః

జ్ఞాత్వా కార్యం సమర్పనమ్ । ట్రైత్రైషు పుష్కరాద్యేషు స్వయ
 మేవజగత్పతిః ॥ ౧౬ ॥ అర్చారూపేణావతీర్య వ్యక్తేశ్వకృది
 లాఞ్చనైః । సమన్వితస్సన్నిధతైభక్తానాం హితకామ్యయా ॥ ౧౭ ॥
 తత్తత్తైత్రస్థితాదేవా ప్రవత్యామి మునీశ్వరాః । యజ్ఞాత్వాను
 నుజోలోకే సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ ౧౮ ॥ పుష్కరం ట్రైత్రమా
 శ్రీత్య పుణ్డరీకాక్షి సంజ్ఞయా । వాసుదేవస్తుభగవాన్నిత్యం సన్నిహి
 తస్థితః ॥ ౧౯ ॥ ఏవం ట్రైత్రసరేడివ్యే శ్రీరజ్జవైమిశాహ్వయే । ట్రై
 త్రేష్వస్యేషు చ తథా వాసుదేవాది సంజ్ఞయా ॥ ౨౦ ॥ చతుర్భుక్తి
 స్థితోదేవో లాకరక్షణహేతునా । కేశవః కేశినోలాకే కురు ట్రై
 త్రాద్రీషుస్థితః ॥ ౨౧ ॥ నారాయణో మునిశ్రేష్ఠాస్థితో నారాయణా
 చ తే । మాధవో వేదకటగిరౌ గౌవిన్ద్యపురుషోత్తమః ॥ ౨౨ ॥ భూ
 భాగవదమాశ్రిత్య సంస్థితో నాభపాహ్వయే । స్థానే బృహ్దావనాభ్య
 ఏ ద్విచైవకమలోద్భవ ॥ ౨౩ ॥ విష్ణుర్లోభాపహేచిప్రాస్థితో విష్ణు
 పదేపిత । మన్దరాఖ్యం గిరించైవ ఆపాద్యనాభుమాదనః ॥ ౨౪ ॥ భూ
 తానామనుకంపార్థమవతీర్యచ సంస్థితః । యామునంజలమాశ్రిత్య
 దేవదేవస్త్రివిక్రమః ॥ ౨౫ ॥ స్థితః కమలసంభూతతరణం సుగతప్ర
 దమ్ । మూర్త్యున్తరం నామనాఖ్యం సింహాకృతికమలోద్భవ ॥ ౨౬ ॥
 స్వసత్యాదేత్యటశ్రాన్తం భవనాం శోకశాన్తయే । నర్మదాఖ్యం హి
 చాక్రమ్య జలంపాపక్షయంకరమ్ ॥ ౨౭ ॥ శ్రీధరస్సంస్థితోదేవః కా
 ఙ్గాలెపి శ్రీయాసమా । హృషీకేశస్తుభగవాన్ సంస్థితోప్యాత్మనాభు
 వి ॥ ౨౮ ॥ ధరాధరేధ్యజాభ్యేతు ట్రైత్రై కున్జామృకే బ్రజ । పద్మ
 నాభస్తుదేవేశస్త్వవతీర్యచ సంస్థితః ॥ ౨౯ ॥ దక్షిణాం దిశమాశ్రీ
 త్య సమీపే జలధిక్షితేః । గిరౌరైవతకేచిప్రస్వసత్వాదేత్యవర్తతే ॥
 దామోదరస్తుభగవాన్ హితార్థం భావితాత్మనామ్ । ఏభిర్భూర్త్యస్త
 రేస్సార్థం మూర్తిభిర్విశ్వమర్ధిరమ్ ॥ ౩౦ ॥ సమాశ్రాన్తం ద్విజ

శ్రేష్ఠ అతోన్మేహంచ సంస్థితమ్ । నిబాధతు మహాబుద్ధే సావధానే
 నచేతసా ॥ 31 ॥ సిద్ధామరాత్పితంబిద్ధిశ్వేతద్విపేతు హంసగా
 ట్ । మత్స్యోత్పాభగవానపు అశ్వాత్తా బడబాముఖ ॥ 32 ॥ రసా
 తలేతుకూర్తాత్తా విద్ధ్యాంశ్యేతుపామూర । విజ్ఞాతవోమృగైశ్చా
 త్తా పాపహాసర్వదేహీనామ్ ॥ 33 ॥ ఘోకరీయేనయాపేణ త్కైత్రై
 తత్పంజ్జకేతువై । గాఢైశుభజలకూలె సురసిద్ధనిషెవితే ॥ 34 ॥
 హేమోత్తమాక్రద్వస్వో హేమశైలనుహోవైరె । నాబద్ధనగిరావే
 వం మీనవక్త్రస్థిశఃప్రభుః ॥ 35 ॥ కృష్ణాశ్వైశ్చశిరాదేవఃక్షిఃత్కై
 త్రైశ్చమ్భాతే । లననోవధవర్కనై భూభాసే సిద్ధసేవితే ॥ 36 ॥
 కూర్మవిక్త్రీశ్చభగవాన్ సంస్థితశ్శక్తచక్రధృక్ । నృహరిశ్చశౌశోశ
 తు ఉజ్జయిన్యానుపిద్విజ ॥ 37 ॥ విశోభములనంబైశు స్థానే
 త్వైవంస్థితస్త్రిధా । కోకాముఖవగాహంతు వారాహేతు సగోల్లి
 మే ॥ 38 ॥ క్షిప్రమాల్పవిచైతస్యై కులకయై హేనూకలే । వాహనః
 ఖర్వముత్రిశ్చ వేశ్వరూపేణసంస్థిః ॥ 39 ॥ మధ్యదేశేతు గ
 ణ్డాయాసముత్కై త్రైశుపామూర । యాముసంకూలసంక్రీణ్య ప్రా
 చుర్భావావృంబువాత్ ॥ 40 ॥ స్థిశంప్రవిక్రమాఖ్యాయైత్త్రై
 లాక్యాకాస్త్రవిగ్రహమ్ । నగోత్తమేనుహేష్ట్రాద్యై పరశ్చక్రసిం
 ద్విజ ॥ 41 ॥ రానుసంజ్జశ్చభగవాన్ సంస్థిఃక్షత్రియాస్తకః ।
 ధరాధరేవిక్రకూటె రక్షఃక్షయకరొనుహోన్ ॥ 42 ॥ సంస్థిశ్చా
 పకొరానుసపత్నవత్త్రాయ తేక్షణః । రామోన్యస్సీరపాణిర్వై యా
 మునంభ్రాసుయన్జలమ్ ॥ 43 ॥ సంస్థితోమానుషీయేషు భూభా
 గేషు శుభేషుచ । సాముద్రేసి తతోద్విపే ద్వారకాఖ్యైమరాత్పి
 తే ॥ 44 ॥ వర్తతేభగవాన్కృష్ణస్పర్వాత్తాపరమేశ్వరః । కలీ
 విష్ణుశ్చభగవాన్ స్తూయమానోద్విజైస్థిః ॥ 45 ॥ సమాసాద్య

విపాశాంచ నదీనియతమానసః । ధర్మక్షూర్తిర్మహాత్మావై ధర్మరణ్యే
సుకార్పితే ॥ ౪౭ ॥ అనుగ్రహపరస్తాస్తై లోకానాం లోకపూజ
తః । నరసః జ్ఞోజగన్నాథ సిద్ధేస్సంపూజితేషుచ ॥ ౪౮ ॥ భూభా
గేషుచరమ్యేషు నిస్యోసన్నిహితస్థితః । గిరొగొవర్ణనాభ్యైతు దే
వస్సర్వేశ్వరోహరిః ॥ ౪౯ ॥ సంస్థితఃపూజితేస్థానే గవానిషక్ర
వణేషుచ । సాలగ్రామైచభగవాన్ రాజేన్ద్రాభ్యేవవేద్విజ ॥ ౫౦ ॥
తతైవమథాంశైవ స్థితోదేవవృతాభిధే । కృష్ణాపరశ్చతుక్షూర్తిరవ
తీర్యధరాశలే ॥ ౫౧ ॥ స్థితిగపిఠ్ఠారశేషప్రమోచయన్ మహ్మతా
జ్ఞనాన్ । శ్వేతద్వీపేకురుత్సైత్రే హిమవంతాచలెబ్జ ॥ ౫౨ ॥ వేది
కాయానుపిగతు విశ్వరూపస్థితిప్రభుః । క్షీరోధకౌపత్మనాభశ్శేషా
హిశయినోహరిః ॥ ౫౩ ॥ స్థితోనన్వబ్జసుభూత యస్మాచ్ఛేదంపితా
నాహ । చతుర్ధారూపమాశ్రిత్య విశ్వేష్టకవైవవర్తతే ॥ ౫౪ ॥ హి
తాయసర్వలోకానాం యథావదవధారయి । ఆసాద్యశయనం బ్ర
హ్మకపాతాశతలసంస్థితిః ॥ ౫౫ ॥ ఎటరూగాయచాగ్నయం యోఽ
న్యై సంవారతేజగత్ । ఎటమూలంసమాశ్రిత్య ప్రయాగే సురపూజ
ితే ॥ ౫౬ ॥ జగదేకాన్లంకృత్వా దివ్యనూసాద్యపాదపమ్ । సన్తి
ష్ఠతేసభగవాన్ తస్మిన్తే రక్షితోద్విజ ॥ ౫౭ ॥ న్యగ్రోధశాయినం
న్వైవధ్యాయేద్ద్యవ్యగతిప్రసమ్ । హిమాచలైకదేశేతు తుజ్జేవై భృగు
సంజ్ఞకే ॥ ౫౮ ॥ మధుకైటభమాధీచ సంస్థితస్సోవనీతలె । క్షీరోద
కక్షిన్త్రైత్రే సురాసురనిషేవితే ॥ ౫౯ ॥ మన్దరాద్రికరోదవో వర్త
తే దేవపూజితః । తత్రైవామృతజిదైవసంస్థితస్సిద్ధసేవితః ॥ ౬౦ ॥
శాన్తారూపధరశ్చేవ సుధాకలశధృక్ప్రభుః । సిద్ధానాంచ మునీ
నాంచ దేవానామృత్యుజిత్ స్థితః ॥ ౬౧ ॥ ద్విధాకర్తాగణో పే
తో దేవోగరుడవాహనః । సాలవృక్షభుజోద్దేశే సాలగ్రామేస్థితో
నిభుః ॥ ౬౨ ॥ క్రీకూటగిరిప్యృష్టతు గమ్యే గగనచారిణామ్ ।

గజాభృతచ్చలేశైవ అప్రమేయాఖ్యయాస్థితః ॥ ౬౩ ॥ శ్వేతద్వీప
 పటలైవ అవతీర్యచ సంస్థితః । గక్తాసముద్రసంయోగే క్షితు్యద్దేశే
 ఖనోరమే ॥ ౬౪ ॥ యజ్ఞభుక్చుగవాణదేవోవైమిశేసిద్ధపూజితే ।
 స్తేష్ఠవారణ్యమాశ్రిత్య అనన్తో భగవాణస్థితః ॥ ౬౫ ॥ శాక్తాపా
 శస్సుదేవేశో దణ్డకారణ్యసంజ్ఞకే । ఉత్పలావర్తకేదేశే శౌరిసం
 జ్ఞోఽచ్యుతస్థితః ॥ ౬౬ ॥ క్షితౌ సముద్రబద్ధే బ్రహ్మమెసిద్ధసేవితే ।
 జ్ఞానోపదేష్టా భగవాణ సంస్థితో దుఃఖశాన్తయే ॥ ౬౭ ॥ ఆపాద్య
 సూకరక్షేత్రం దేవోగరుడవాహనః । సంస్థితో గరుడారూఢః పారి
 జాతకరాజీఠః ॥ ౬౮ ॥ సిద్ధైసు సరక్షేపాన్దం గగనేచాపి పా
 పుర । దేవదేవేశ నామ్నాథ హస్తీవర్వశమస్తకే ॥ ౬౯ ॥ ఏకదే
 శం సమాసాద్య సర్వస్య వరదస్థితః । మాల్యాదపాణిర్వేకుణ్డా
 మాగధాయాం మహామతే ॥ ౭౦ ॥ ఉడ్డీయపుణ్యభూభాగే సంస్థి
 తః పురుషోత్తమః । అవిన్యాత్కాథభగవాణ పర్వతే గన్ధమాదనే ॥
 శిపివిష్టాఖ్యయా దేశే శిపివిష్టావృతస్థితః । ప్రాకసముద్రాపయా
 నేతు భూతాగేశుభలక్షణే ॥ ౭౧ ॥ కాపిలీం మూర్తిమాసాద్య వా
 సుదేవస్థితః ప్రభుః । అవతీర్య స్వసత్త్వా చ్చ బ్రహ్మసంజ్ఞాప్రజాపతః ॥
 మణిబద్ధం సమాసాద్య నిత్యం సన్నిహితస్థితః । మగధామణ్డలేవివ
 మహాబోధధరాశ్రయః ॥ ౭౨ ॥ సంస్థితో లోకనాథాత్మా దేవదేవో
 జనార్దనః । దేవదక్షిణగాఢ్లోవైయోఽభిమానతనుర్విజ ॥ ౭౩ ॥ సూ
 ర్యసంజ్ఞాస్తు భగవాణ హేమశైలాపరిస్థితః । ఆచ్యుతే వామనేత్రే
 తు యోఽభిమానతనుర్విభుః ॥ ౭౪ ॥ భగవాణ సోమసంజ్ఞాస్తు సో
 మశీఘ్రాశ్రమేపిచ । అగ్నిస్వరూపమజితం సంస్థితం బాడబానలే ॥
 వస్వాత్కాశ్రభగవాణ వివ్ర భాసతేత్వసురాన్తకృత్ । విష్ణునామ్నా
 పువరైవ స్త్వనేకాయుధమణ్డితః ॥ ౭౫ ॥ జయాఖ్యయోజ్ఞయివ్యాం

* శ్లోకః ౧ గగనేవివ్ర

వైస్థితఃపాపజయోన్మకామ్ । కాశ్చీరమణ్డలపుణ్యే త్మైత్రై చక్ర
 భరాభిధే ॥ ౭౯ ॥ చక్రపాణిస్తుభగవాణభక్తానాం మోక్షదస్థితః ।
 సుకోన్తమాభిధానంచ గదాపాణింతుపామర ॥ ౮౦ ॥ సదాసన్ని
 హితంబిద్ధిగణ్డాద్వారేసురైస్సహ । చతుర్భుజశ్చతుర్భూర్తిశ్చతు
 ర్వక్త్రీశ్చతుర్గుణః ॥ ౮౧ ॥ స్థితఃపణ్డారకేదేవో విష్వక్సేనస్సనాత
 నః । శుభమాపాద్యభూభాగం ప్రాగ్జ్ఞాతవపురేతథా ॥ ౮౨ ॥ దే
 వం విశ్వేశ్వరాఖ్యంచ స్థితమేష్య స్వగోచరాత్ । సాతత్రవాభిధ
 త్మైత్రై సిద్ధవిద్యాధరాన్వితే ॥ ౮౩ ॥ స్వామిసంజ్ఞో జగన్నాథఃస్థి
 తోనున్లాకనీతతే । భద్రాతకేఃఃహాయోగే ధ్యాయినామపవర్గదః ॥
 ధరాతలెన్వసించోభ్యే దేవకాయాస్తటాశ్చతే । రిపుక్షయాఖ్య
 యావిప్ర దేవస్సర్వేశ్వరస్థితః ॥ ౮౪ ॥ శబరారాఖ్యశుభూభాగ
 సర్వదేవిషేవితే । జ్ఞానమూర్తిర్జగన్నాథస్సంస్థితశ్శుభకృన్నునా
 మ్ ॥ ౮౫ ॥ పృథివ్యాంతు పితృత్మైత్రై మోచయిస్తస్మణత్రయాత్ ।
 జవార్దనాఖ్యయాబ్రహ్మణ్ విశ్వాత్థా భగవాణస్థితః ॥ ౮౬ ॥ పతేవ
 తారాఃఃధితాలేశతకమలాద్భవ । పభిక్షితతలంవ్యాప్తం పౌనః
 పున్యేనచస్సయమ్ ॥ ౮౭ ॥ సంసారిణాం జనానాంతు అనుగ్రహాధి
 యాబ్జజ । సశీర్తనమగమ్యానాం త్రిసంస్థ్యంనిశ్యమాచరేత్ ॥ ౮౮ ॥
 మణించక్రేచ గమ్యానాం సేవనే దర్శనేపిచ । స్లైచ్ఛానాంతేషు
 దేశేషు క్షితౌత్మైత్రాదయోహియే ॥ ౯౦ ॥ సాజగర్యపరిహారేణ
 ద్రష్టవ్యాస్తే సరైవహి । ఋషిభిస్సానురైస్సన్ధైస్సాన్విత్రమేషు మ
 హానుచ ॥ ౯౧ ॥ జలాశయేషుపుణ్యేషు పృథివ్యాం వివిధేషుచ ।
 సర్వేథగవదాకారా విధవన్యూహలక్షణాః ॥ ౯౨ ॥ ఉక్తాగతాశ్చ
 యేచాస్యే సముత్ప్రేక్యధియాస్సయమ్ । ప్రతిష్ఠితాశ్చవిధివన్య
 మన్త్రాస్సత్యవిక్రమాః ॥ ౯౩ ॥ స్థిత్యానానాప్రకారాయే భూతభ
 వ్యాదికాఖ్యయా । సౌమ్యాగ్నేయోభయాఖ్యనసన్నివేశవశేనవే ॥

వీలారుచిమయేనైన దిత్తసౌఖ్యప్రదేనచ । భుజాద్యాయుభసద్ధాన
 కేతుభేదేనవైసహ ॥ ౯౫ ॥ అలజ్యుతంచ భూభాగం ఖనుజైస్యై
 వమేవహి । భక్తైరనుకృహీతైశ్చ సిద్ధాద్యైశ్చ యుభోదితమ్ ॥ ౯౬ ॥
 ఆదిదేవాదయ్యైతే తత్వేశాస్సుముదీరితాః । పరస్మిన్ భగవత్తత్వే
 స్విత్యభేదేనవ్యవస్థితాః ॥ ౯౭ ॥ సూర్యస్య రశ్మయో యద్వద్వహ్నో
 ర్పిగణాయథా । జలధేకుర్మయో యద్వద్వదేవాజ్జనన్సుని ॥
 చిత్సానూన్యనిత్యశుద్ధాన్యవకాః పరమేశ్వరాః । తత్వసత్త్వ
 సమాశ్రిత్యజ్ఞానాద్యైస్సమలజ్యుతాః ॥ ౯౯ ॥ అణీనాద్యష్ట
 కౌపేతాస్సంస్థితాస్సద్వినాశువై । ఆధ్యావనిషుసర్వాసు నిత్యైకు
 ర్వన్తి సన్నిధిమ్ ॥ ౧౦౦ ॥ ముక్తయే సర్వభూతానాం విశేషేణు
 వైభువి । ఆవిశ్చ ప్రభవతా గ్రాణా గారభ్య ప్రభయావధి ॥ ౧౦౧ ॥
 త్రైత్రైషు తీర్థతరైషు శబ్దబ్రహ్మనుయాత్మనా । సామాన్యేనాపి మ
 ప్రేణ తద్వివలై నభాత్మనా ॥ ౧౦౩ ॥ తతోవ్యక్తైశ్శరంజూపమాశ్ర
 యన్తిచ పార్థివమ్ । హితార్థం సర్వలోకానామవతీర్ణమనశ్చమ్ ॥
 జగత్యాయతినాభ్యామూత్రసేధ్యన్తియోగినః । కాలాన్తరేణవ్య
 క్తీనాం మజ్జనం జాయతేయది ॥ ౧౦౫ ॥ సన్నిధిం శక్తిభావేన ని
 త్యంకుర్వన్తి తత్రచ । యోగేశ్వరామ గాస్సిద్ధాః స్పృత్వాకారం శ
 చాత్మకమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ శ్రేణమృద్ధారుధాతూజ్ఞాం వ్యక్తిం సంస్థాపయ
 న్తిచ । యత్రానువేధంకురుతే మస్త్రీశక్తిగరాస్తుయే ॥ ౧౦౭ ॥
 యేనాచ్యుతీయనామ్నావై యద్యత్ స్థానాన్తరంస్పృతమ్ । సన్నిధి
 స్తత్రవైరూపాశ్శబ్దమూర్తిధరస్యచ ॥ ౧౦౮ ॥ భిన్నాత్మనాం*స్వ
 యంవ్యక్తరూపేష్వవ్యక్తకేషుచ । సన్నిరుద్ధేషుమత్రైషు ఇచ్ఛా
 శక్తిగతేషుచ ॥ ౧౦౯ ॥ ఆకారాస్సన్నివేశాశ్చ పారమేశ్వరమ
 స్యథా । అన్యథావై జగత్యప్సిక్ భ్యాతాభ్యాతంచ శాశ్వతమ్ ॥

స్విత్యభేదేవ్యవస్థితాః * స్వయంవ్యక్తి

ఏవమాయతనానాం వనిత్యశ్చం సంప్రకాశితమ్ । అనాదిత్వనుసంఖ్యం
 చ మహాత్వనుపిసౌమగః ॥ ౧౧౧ ॥ ఏవంక్షేత్రస్థితామూర్తిభేదా
 న్సమ్యక్ ప్రకీర్తితాః । క్షేత్రేషు తేషు యోగీంద్రాసాన్సరభూతం
 చతుష్టయమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ శ్రీగజం వేదాటాద్రిశ్చ హస్తీశేలస్తవ
 న్నరమ్ । తతానారాయణాద్రిశ్చ మనుధామచతుష్టయమ్ ॥ ౧౧౩ ॥
 ఏవముక్తం భగవతా సాక్షాన్నారాయణేనహి । అస్మిన్క్షేత్రచతు
 షేగు సంస్థితం పురుషోత్తమమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ మహాభక్తిసమాయుక్తా
 స్సైవనై యెనరోత్తమాః । సర్వక్షేత్రస్థితా జేవాస్సేవితాస్తేర్ష
 సంశయః ॥ ౧౧౫ ॥ మునయః — భగవన్మనిశాక్షులసర్వజ్ఞవదతాం
 వర । నారాయణాద్రిమాహాత్మ్యం శ్రోతుమిచ్ఛానుహే వయమ్ ॥
 ఇహనారాయణస్యైవ ధ్యావమా కాధనాదికమ్ । కథింహిత్వయా
 పూర్వం సకునారాయణోహరిః ॥ ౧౧౬ ॥ కథం ప్రాప్తో గిరివరం
 మహాత్మా తస్యకీకృతే । తస్యగ్వం విసృజైవ వదస్వ వనితాం వర ॥
 నారదః — పాధుప్యష్టం మహాభాగాః భవద్భిర్మునిభుక్తవాః । నారా
 యణాచలస్థస్య హరేక్షాహాత్మ్యముత్తమమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ సక్షేపేణ
 ప్రవక్ష్యామి శ్శుభున్వనవిధానతః । ఆకౌనారాయణశ్శ్రీమాన్స్వస్య
 నాభీవరారుహత్ ॥ ౧౧౮ ॥ చతుర్ముఖం సముత్పద్య సర్వసంసార
 రసంసర్కృతమ్ । వెదశాస్త్రాగ్రంథసత్వజ్ఞం కృత్వాతం పురుషోత్తమః ॥
 సృష్టానియోజ్య బ్రహ్మాణం తతస్త్యస్తర్షితో భవత్ । తస్మిన్నస్తర్షి
 తేనెవే విభర్వస్తనుతిర్విధిః ॥ ౧౧౯ ॥ ఇతికర్తవ్యశాముగ్ధో బహు
 వాద్విష్నుమానసః । తదాసానపఆశిష్టగ్రస్తు కామోజగత్పతిమ్ ॥
 బహుకాలేష్వనీతేషు తప్యమానేపితామహే । ఆవిరానజగన్నా
 ణో బ్రహ్మణః పురతోద్విజాః ॥ ౧౨౦ ॥ తందృష్ట్వాకమలాకాన్తం ప
 రమాశ్చర్యసంయుతః । తుష్టావపివిదైస్తోత్రైశ్శుశ్రీతసిద్ధేశ్చతుర్ము
 ఖః ॥ ౧౨౧ ॥ తేనస్తుతోజగద్ధాతా కరుణాపూర్ణమానసః । బ్రహ్మాణం

సమువాచేదం మేఘగమ్భిరయాగిరా || ౧౨౬ || త్వయా వత్స
కుతస్త్వేవం తపస్తప్తం సుదుస్తరమ్ | తుష్టోఽహం తపసా తేద్యకిం
తవాభీప్సితంవద || ౧౨౭ || బ్రహ్మీ — నాస్యదస్తిఫలం దేవభవతో
దగ్ధనాద్యతే | త్వయానియోజితోహంహి జగస్సృష్టౌపురావిభో |
ప్రప్త్యంజగదిదంసర్వం కాశక్తిర్మనుమాధవ | అతోపాయం సమాద
త్వ కరుణాగ్నుతవారిధే || ౧౨౮ || ఇశ్యుక్తో బ్రహ్మణా దేవోనుస్త్రీ
మస్తాక్షరంపరమ్ | తస్యోపదిశ్యభగవాన్ తదధ్ధాంశ్చ విశేషతః |
అస్తాక్షరమిమంనుస్త్రీం సస్తతం హృదిచిన్తయన్ | మస్త్రీస్యాస్య
ప్రభావేన జగత్ప్రీప్త్యంత్యున్నాసి || ౧౨౯ || సర్వకర్మణీపంవృత్తై
పతన్తస్త్రీప్రభావతః | ఆవిర్భవివ్యోమృకస్సాక్షాన్నా రాణోవిభుః |
సనభ్యగ్చ్ఛయిదేవేశం మస్త్రీణా నేన పన్నజ | తతస్త్యదధికారా
స్తే మత్సవం ప్రాప్యసిఘ్నీవమ్ || ౧౩౦ || ఇశ్యుక్త్యాన్తర్దధేదేవ
స్సతస్తుప్తశ్చతుర్ముఖః | జపమానోమూలనుస్త్రీం చేతనాచేతనాన్త
కమ్ || ౧౩౧ || సృష్ట్యాజగదిదంసర్వం విరజ్జీర్షునిపున్జవాః | నారా
యణం ద్రష్టు కానుస్తపస్తైపేసుదుస్తరమ్ || ౧౩౨ || ఆవిరాసీత్తతో
దివ్యం విమానం శుభలక్షణమ్ | శ్రీవైకుంఠాచ్చతుర్వక్త్రీతపఃఫలమి
నాచ్ఛుశమ్ || ౧౩౩ || అనేకకోటిమార్తాణ్ణిలసత్తైజసావృతమ్ |
అన్తవిహగేశానవిష్వక్సేనపురోగమమ్ || ౧౩౪ || శ్రీయా సుద
గ్ధనేనాపి పార్శ్వయోస్సనుసుమ్రీతమ్ | కుమునాద్వేగపరివృతం స
గ్ధావయవశోభితమ్ || ౧౩౫ || వృణ్ణా కారంశుభకరం సర్వాల
జ్ఞానశోభితమ్ | తంచృష్ట్యాసహసోఽథ్థాయ సస్తుప్తకమలాసనః |
ఫలకాఞ్జీతసర్వాస్త్వస్మాదోద్భ్రాన్తలోచనః | ప్రణమ్యప్రాజ్ఞ
ర్ణిత్వా విమానమవలోకయత్ || ౧౩౬ || పీతా ద్యేమృశిభాస్తేమ
పినానావయవేషువ | భూరాద్యం సత్యపర్యన్తం లోకానాం
సత్తకంక్రమాత్ || ౧౩౭ || అధ్వనాం భువనాధ్వాదివట్రాం వణ్ణాధ్వ

(౧౦౫) వింశేఽధ్యాయే యాదవగిరిమాహాన్వయమ్. ౪౧౪

పశ్యిమమ్ । ధరాదిపురుషాస్తంచ తత్పబ్బువ్దం మునీశ్వరాః ॥ ౧౦౫ ॥
సత్తారూపమవస్థాయ సంస్థితం సద్దదర్శహ । తతస్తు దేవతాబ్బువ్దం
క్రమేణసమలూకయత్ ॥ ౧౦౬ ॥ ఘటాధారశిలాధస్తా దనన్తమమి
తమ్యుతిమ్ । చక్రం తమాద్వైసామర్థ్యశక్తించాపిశిలాన్తరే ॥ ౧౦౭ ॥
మస్త్రినాథం మధ్యకుమ్భే ప్రాగాదికలశాప్తకే । వాసుదేవాది
శాన్త్రేవ ప్రథవాప్యయోగతః ॥ ౧౦౮ ॥ ౪ సంస్థితా తద్విధా
నేషు మధ్యాదీశదిగన్తిమమ్ । జ్ఞానభాపాదికానాంచ శక్తీనాం న
వకంక్రమాత్ ॥ ౧౦౯ ॥ ధర్మాదీనామప్తకంచ తథాపాదశిలాప్తకే ।
అకారాదిక్షకారాన్తం వర్ణచక్రం తదన్తరే ॥ ౧౧౦ ॥ సర్వాధార
మయంచక్రం శాఖామూలం సమాశృతమ్ । జ్ఞానక్రియాత్మకేతత్వే
శాఖయోగపరమేశ్వరమ్ ॥ ౧౧౧ ॥ ఆద్యంహుయకుమ్బురస్యోద్ధే
తత్ప్రైధ్యే ధర్మమేవచ । కవాటయోఽస్తుకాలాగ్నిం వరుణంచమునీ
శ్వరాః ॥ ౧౧౨ ॥ శబ్దపద్మనిధీచైవ తదగ్రద్వారపార్శ్వయోః । త
తోజ్ఞాసమూహేతు త్తైవోన్తరభూమిషు ॥ ౧౧౩ ॥ కాలాది వ
సుధాంతాంశ్చ భావోపకరణామర్థా । జ్ఞాన్త్రే కేశవాదీనాం
ద్వివక్రం ప్రస్తరస్థలే ॥ ౧౧౪ ॥ చక్రాద్యాయుధసజ్జంచ సత్తా
రూపేణసంస్థితమ్ । వాసాచతుష్కస్థానేషు పరాసోదిచతుష్టయం
సశక్తికంతుపత్రాద్వైర్భూషితేవేదికాతలే । సుదర్శనం శిఖాకుం
భే వాసుదేవం పరాత్పరమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ తదగ్రదేశేహేతీశం సూ
ర్యకోటిసమశ్రభమ్ । సర్వలూకమయంవిప్రాన్సకలాధ్వమయంత
థా ॥ ౧౧౬ ॥ సర్వతత్వమయంచైవ సర్వదేవమయంతథా । ఆనన్ద
మయసంజ్ఞంతద్ద్విమానం కమలాసనః ॥ ౧౧౭ ॥ ఏవంక్రమేణావ
లూక్య ప్రణీపత్యపునఃపునః । తథాప్రదక్షిణీకృత్య విష్వక్సేనాభ్య
నుజ్జయా ॥ ౧౧౮ ॥ విమానాన్తస్సంప్రవిశ్య జపన్నష్టాక్షరం మను

౪ సంస్థితా తద్విధానేషు

మ్ । అభ్యస్తరేవిచూనస్య గర్భభూమాతు మధ్యతః ॥ ౧౬౦ ॥
 సరసీరుహమాస్థాయ సంస్థితంపురుషోత్తమమ్ । ప్రివృక్షలదనద్దోహ
 విలసద్దివ్యవిగ్రహమ్ ॥ ౧౬౧ ॥ సర్వదేవమయందేవం సర్వేషాం తేజ
 సాన్నిధిమ్ । సర్వలక్షణసంపూర్ణం సర్వజ్ఞాదిగుణైర్మయతమ్ ॥ ౧౬౨ ॥
 నపుషాసుద్దరైశ్చైవ దివ్యేనావిష్కృతేనచ । ముఖ్యస్తమనిశం దే
 హాదాలోకం జ్ఞానలక్షణమ్ ॥ ౧౬౩ ॥ ప్రయత్నేనవిచక్షానవాశ
 కృద్ధ్యానినాంమహత్ । ఘనకుఞ్చితసీలాభిదభితాఞ్జనసన్నిభైః ।
 కర్పూరభూసరైర్ద్రివ్యైఃపుష్పసంవలితాస్తరైః । కిరీటమకుటాకా
 నైశ్శోభితంస్వశిరోమూఢైః ॥ ౧౬౪ ॥ బాలచంద్రప్రతీకాశఫాలా
 ద్యుత్తిలకొజ్వలమ్ । సుభ్రువం సునసంశాస్త్రం సవిలాసస్మితాధరమ్ ॥
 కిఞ్చిదారక్తగోక్షీర శుద్ధనీలాబ్జలాచనమ్ । శీతలైర్ద్వైపృషాతైస్తుజ
 గదాపావ్యాయకారిణమ్ ॥ ౧౬౫ ॥ విలసద్గణ్ధఫలకం శ్రవణోజ్వలమ
 ఙ్జలమ్ । ముఖసౌందర్యనిష్యన్త చుబుకస్థలశోభితమ్ ॥ ౧౬౬ ॥ ఏక
 శబ్దాశరచంద్రైః విలసన్ముఖమణ్డలమ్ । కమ్బుగ్రీవం పీవరాంసం దీ
 ర్ఘబాహుంమహోరసమ్ ॥ ౧౬౭ ॥ చతుర్బుజముదారాఙ్గం విలస
 త్పాణిపటాజమ్ । పీతకౌశేయవసనం నిమ్ననాభింతమాదరమ్ ॥
 చారురుయుగళం చారు జఙ్ఘద్వితయముజ్వలైః । మణినూపురభూ
 షాద్యైర్విలసత్పదపటాజమ్ ॥ ౧౬౮ ॥ దివ్యగర్భానులిప్తాఙ్గం ది
 వ్యామ్బరధరంతథా । దివ్యస్రగ్వైష్టనోపేతం దివ్యాలంకారమణ్డ
 తమ్ ॥ ౧౬౯ ॥ అనేకరత్నఖచితకిరీటమకుటోజ్వలమ్ । కాస్తుభేనో
 రసింఘన శ్రీవత్సేనాప్యలంకృతమ్ ॥ ౧౭౦ ॥ రత్నకాఞ్చినసన్ముక్తా
 యుక్తయావనమాలయా । సబ్రహ్మసూత్రయాచైవ శోభితం పరమే
 శ్వరమ్ ॥ ౧౭౧ ॥ ముఖ్యదక్షిణహస్తైన భీతానామభయప్రదమ్ ।
 శ్రోణీతలనివిష్టైన వామహస్తేనలీలయా ॥ ౧౭౨ ॥ ధ్రియమాణం
 గదాంగుర్వీం నిషణ్ణాం ధరణీతలై । పశ్చాద్దక్షిణహస్తైన చక్రం కా

లాసలమృతి ॥ ౧౭౭ ॥ ప్రణవభ్యనిగర్భంతు హిమాద్రశతశోధికమ్ ।
 శంఖం వాసుక రేణాపి దధానమతులప్రభమ్ ॥ ౧౭౮ ॥ స్వదేహ తేజ
 సంభూత జ్వాలామణ్డలమధ్యగమ్ । కరుణాపూర్ణహృదయం జగ
 దుద్ధరణోద్యతమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ అభిన్నపూర్ణమాక్ష్మణ్యవిభవేనోపబృ
 హ్నితమ్ । యోగిధ్యేయసుజన్మిత్యం జగజ్జ్ఞాదికారణమ్ ॥ ౧౮౦ ॥
 సాక్షాల్లక్ష్మీపతిందేవం నారాయణమనామయమ్ । దృష్ట్వాప్రహృ
 ష్టహృదయఃప్రణిపత్యముహుర్ముహూః ॥ ౧౮౧ ॥ తుష్టావకమలాకా
 న్తం స్తోత్రైర్నానావిదైర్విధిః । తతస్తత్ స్తోత్రసన్తప్తో నారాయణ
 డ్దదారధీః ॥ ౧౮౨ ॥ పితామహమువాచేదం మెఘగమ్భీరయాగి
 రా । నన్తుష్టస్తవసా తేహమష్టాక్షరపరాయణ ॥ ౧౮౩ ॥ సమభ్య
 ర్పయమామత్రయుగానామయతంవిధే । తతోభువం గమిష్యామి
 కేవచితాగ్రణేనతు ॥ ౧౮౪ ॥ ఇత్యుక్తస్సచతుర్వక్త్రో హర్షణ
 మహతాన్వితః । విమానం తత్సమాదాయ స్థాపయిత్వానిజేగృహే ॥
 సాత్వతోక్తవిధానేన మనునాష్టాక్షరేణతు । పూజయామాసవిధిప
 ద్భిషైర్నానావిదైర్విభుమ్ ॥ ౧౮౫ ॥ ఏవం బహుషుకాలేషు వ్యతీ
 తేషుమునీశ్వరాః । సనతుకూమరోయోగీన్ద్ర్రికదాచిష్టే రసాగరా
 త్ ॥ ౧౮౬ ॥ సత్యలోకంసమాసాద్య తత్రనారాయణంప్రభుమ్ ।
 దృష్ట్వాశ్రియాసమోపేతం సర్వచిత్తాపహారిణమ్ ॥ ౧౮౭ ॥ ప్రణ
 మ్యప్రాజ్ఞలిప్తిస్తన్నువాచేదం చతుర్ముఖమ్ । భవాగగురుఃపితాచా
 సిమమవాత్సల్యవారికే ॥ ౧౮౮ ॥ త్వత్ప్రసాదోనాస్తిమెలాకే గతి
 స్సర్వార్థదాయక । ఇయన్తంకాలమీశోయం శ్రీమాన్నారాయణో
 పభుః ॥ ౧౯౦ ॥ భవతారాధితస్సమ్యగ్భిషైర్నానావిదైరపి । ఆ
 ద్యాహంయష్టుమిచ్ఛామి భవదారాధితంవిభుమ్ ॥ ౧౯౧ ॥ నారా
 యణంజగన్నాథం దాతుమర్హసిమెపితః । ఇతి సంప్రార్థితోబ్రహ్మ
 శ్చుత్రవాత్సల్యవానపి ॥ ౧౯౨ ॥ విప్రయోగభియావిష్టాశ్చిప్తాపరప

శోభవత్ । తదానారాయణశ్శ్రీమాన్ చింతాపాశ్చకులమానసమ్ ॥
 దృష్ట్యాబ్జసమ్భవంప్రీత్యా వాక్యమెతదువాచహా । చింతాం జహీ
 మహా బుద్ధే విశ్లేషాన్తమపన్నజ ॥ ౧౯౪ ॥ అర్చాన్తరమిదం మేపి
 దదామి తవసంప్రతి । మామాదాయ మునీష్ఠోయం సంప్రాప్యథ
 రణేతలమ్ ॥ ౧౯౫ ॥ సంస్థాప్యపూజయేన్నిత్యం వన్ద్యకూటాభిధే
 గిరౌ । యత్రమాం ద్రష్టుమనిశం తపస్యన్తి మునీశ్వరాః ॥ ౧౯౬ ॥
 ఇత్యుక్త్వాభగవాన్ దేవో రూపంస్వం హృదయోద్భవమ్ । శ్రీయా
 పుష్ట్యాచసహితం ప్రాయచ్ఛద్భక్తిష్టాణైతదా ॥ ౧౯౭ ॥ పితా
 మహాస్తదాదాయ రూపం శ్రీపుష్టిసంయుతమ్ । అభ్యర్చయద్వితై
 షేణ భోగైర్విష్టితమానసః ॥ ౧౯౮ ॥ తతస్సనతుకూమారంతమా
 హూయిశుమలోద్భవః । నన్తోయోత్ఫుల్లనయనఃప్రోవాచేథం మునీ
 శ్వరాః ॥ ౧౯౯ ॥ సనతుకూమార హేవత్సనతుశ్శ్రోసిభవాన్తను ।
 పాతౌన్నారాయణోదేవో యతస్సనుగ్రహస్త్యయి ॥ ౨౦౦ ॥ ఇ
 త్యుక్త్వాభమునీన్త్రాయ దివ్యమష్టాక్షరంఘనుమ్ । ఉపదిశ్యతద
 థాంశ్చ తథాసాత్వతసంజ్ఞకమ్ ॥ ౨౦౧ ॥ మహోపనిషదం త
 న్త్రిం గ్రాహయామాసయోగినమ్ । యోమూలవేనోవిఖ్యాతస్తా
 ద్మక్తస్తాత్పరీసురీతమ్ ॥ ౨౦౨ ॥ సిద్ధిమోక్షప్రదం విప్రాస్సగ్వశా
 స్త్రాగ్ధగర్భితమ్ । యత్రశాన్తతరంవ్యూహం శాన్తోదితమనన్తరమ్ ॥
 సుషుప్తినంజ్ఞం స్వప్నాఖ్యం జాగ్రదూవ్యహం యథోదితమ్ । మూ
 ర్త్యన్తరంకేశవాద్యం ప్రాదుర్భావాన్తరంతథా ॥ ౨౦౪ ॥ హృ
 త్పద్మపద్మపీతాదౌ లక్ష్మీపుష్ట్యాదిశక్తిభిః । లాఙ్ఘనైశ్శుభ్రచక్రా
 వ్రేష్ట్యరుడప్రముఖైరపి ॥ ౨౦౫ ॥ భూతసిద్ధాదిభిశ్శాస్త్రపరవ్యన్తైః
 పూజనంహితమ్ । విశ్వత్రాతా నృసింహస్య దీప్తాపూర్వం తథా
 పరమ్ ॥ ౨౦౬ ॥ విభవవ్యూహసూక్ష్మాఖ్యనుధికారం యథాక్రమ
 మ్ । సమయీపుత్రకాదీనాం చతుర్ణామభిషేచనమ్ ॥ ౨౦౭ ॥

గతైవననుయాచారం మూర్తీనాం స్థాపనక్రమః । మస్త్రీ మణ్డల
 ముద్రాణాం కుణ్డాదీనాం చ లక్షణమ్ ॥ ౨౦౮ ॥ యత్రపోక్తం
 భగవతా లాకోజ్జీవనహేతునా । తదర్థాంశోపదిశ్యాక తత్ప్ర
 స్థించ న్యవర్ణయత్ ॥ ౨౦౯ ॥ ఇదంహి సాత్వతం తస్త్రీం వాసు
 దేవాజ్జగత్ప్రభోః । సజర్జితేన సంప్రాప్తం తస్మాత్సజర్జితా
 ద్మినే ॥ ౨౧౦ ॥ ప్రమృన్నాత్సైవసంప్రాప్తమనిరుద్ధేనవైతతః ।
 అసిరుద్ధాన్యకాప్రీప్తం మత్సోగుద్రాదిభిస్తథా ॥ ౨౧౧ ॥ సర్వ
 ఘడివ్యశాస్త్రైషు నాస్త్యష్టాదిభికంమునే । యథాసర్వేషు మ
 త్రైషు నాస్త్రీచాష్టాక్ష గాస్పరమ్ ॥ ౨౧౨ ॥ పతమక్రవిధానేన నా
 రాయణముముమునే । సనుభ్యర్చయిలోకేశం భోనైస్సాన్సప్సర్షి
 కాదిభిః ॥ ౨౧౩ ॥ వైకుంఠవర్షనామ త్కేత్రమస్తి సహితత । తత్రా
 స్తిపర్వకూటాఖ్యంకశ్చిద్గిరివనోమహాత్ ॥ ౨౧౪ ॥ కావెర్కాడత్ర
 కేభాగ మునే యోజనమాత్రతః । అప్రాకృతంహి తత్స్థానం భూ
 వైకుంఠమిశుశ్రీతమ్ ॥ ౨౧౫ ॥ పురాభగనదాజ్జప్తసాన్త్రాచ్యేషా
 హితేలతామ్ । సంప్రాప్యగనున విష్ణోఃప్రతీక్షాన్వర్తతే౨ధునా ॥
 పిణజాప్యంశభాగేన తద్గిరేనుర్తిరేతతే । ప్రవహత్యనులానిత్యం స
 ర్వదోషప్రణాశినీ ॥ ౨౧౬ ॥ త్కైవనానేకతీర్థాని త్కేత్రాణి వివిధాని
 చ । సన్తితతగిరిశ్రేష్ఠీ సేన్యానివిబుధోర్తిమైః ॥ ౨౧౭ ॥ కలౌ
 యుగేపి తత్రత్యా నమాష్యన్తికదాచన । తస్యప్రళయకాలేపి నా
 శోనాస్తిగిరేర్నునే ॥ ౨౧౮ ॥ తతస్తత్సన్మశంస్థానం బ్రహ్మాణ్డోన్వర్ష
 కీచ్ఛన । తస్మిన్గిరౌ మునివరా బహువస్సుంశిశితతాః ॥ ౨౧౯ ॥ నా
 రాయణముండ్రప్తం తపస్యన్త్యనులాశయాః । తేవ్యప్యనుగ్ర
 హణాత్తో జేవస్యాస్యకృపానిధేః ॥ ౨౨౦ ॥ తస్మాద్విమానమేత
 త్వం నమాదాయసమాహితః । తస్మిన్గిరివరేస్థాప్యయజనారాయ
 ణంవ్రభుమ్ ॥ ౨౨౧ ॥ పవముక్తోమునివరస్సన్మహ్మదయస్తతః ।

పితామహోద్దేవదేవం లభ్యానారాయణంప్రభుమ్ ॥ ౨౨౩ ॥ ఘోషా
నామ్ పూర్ణమాస్యాంహి హస్తక్షేమునిసత్తమాః । తమానీయి
శ్శ్రేణ్యం తన్నుద్ధిమునిసేవితే ॥ ౨౨౪ ॥ తీరేతీర్థవరప్రైశ్శ్రీద్వి
మానమమితప్రభమ్ । సంస్థాపయామాసతదా త్రైత్యామునిపుత్రవాః ॥
దృష్ట్వానారాయణం దేవం హర్షైశుహతాస్వితాః । అస్థాకమిహ
కల్యాణం కల్యాణమితిచోచితే ॥ ౨౨౬ ॥ తనికకల్యాణతీర్థంనిశ్చ
వదన్తి మనీషిణః । తతస్ససతుకూమారస్తు పాశ్వతోక్రవిధానః ।
సమర్పయన్ జగన్నాథం సస్తుప్తహృదయోఽభవత్ । యతోనాకా
యణస్తత్రగిరౌవసతి సస్తతమ్ ॥ ౨౨౭ ॥ నారాయణాచలభగవ
తప్రభృతికథ్యతే । తత్ర నారాయణస్థైవనమవతారస్సమీరిణః ।
అర్పాంతరంతు యతోష్ఠ్రిక్తం నాకాయణహృదుద్భవమ్ । నచ్చా
పితంగిరింప్రాప కుశశ్చిశాకారణాత్పురా ॥ ౨౩౦ ॥ తద్వృత్తి
మిహవత్ప్రాయమి శృణుభ్యంమునిపుత్రవాః । పుగానారాయణశ్చీ
మాన్ లోకరక్షణహేతునా ॥ ౨౩౧ ॥ అపతీర్యయదోగ్యంశే
మోరక్షకలూతకః । పిశ్యవాశ్యావదైశేన దణ్డకారణ్యవాసినామ్ ।
మునీనాం రక్షణాగ్ధాయ తత్రతత్రాశ్రమేభవన్ ॥ ౨౩౨ ॥ లక్ష్మణేనచ లావ
ణ్యపూర్ణయాసీతయాన్విగః ॥ ౨౩౩ ॥ నారాయణగిరింప్రాప్యక
దాచిస్తునిసేవితమ్ । కృతాతిథ్యోమునిగణైఃకౌతూహలసమన్వితైః ॥
అధిత్యకాయాం తస్మాద్రైస్తుజ్జశ్యజ్జేతినుజ్జుళే । సీతావారిహగా
ర్థంసుమిత్రానూనునాక్షణాత్ ॥ ౨౩౪ ॥ ధనుషోట్యాకృతేఖాలే
సద్యస్సజ్జాతవారిణి । ఏహృత్యసీతయాసార్థం నిమజ్జాన్తన్తలెణ
వన్ ॥ ౨౩౬ ॥ ఋచోఽఘనుర్షణీస్తత్ర దదర్శపరమాద్భుతమ్ ।
రూపంభగవతఃపశ్చాదున్నజ్జాల్వలోచ్యరాఘవః ॥ ౨౩౭ ॥ పర్య
టణాపరితేజ్జేలం విస్తయావిస్తమానసః । చారేకల్యాణతీర్థవ్యవర్త
వత్రాయితేక్షణమ్ ॥ ౨౩౮ ॥ షశ్యన్నారాయణం దేవం ప్రణమ్య

శిరసానకృత్ । పూజయన్కతిచిన్తాసానువాసతదనన్తరమ్ ॥౨౩౯॥
ఉవాచ భగవాన్ రామం పరితుష్టోస్త్విపూజయా । ఓత్తాభయోము
నీవాంఘ్రిం జిత్వా రాక్షసపుణ్ణవాన్ ॥ ౨౪౦ ॥ సర్వైః పరిజనేస్సా
న్దం సాకేతపురమావిశ । తత్ప్రాంతేనాగమిష్యామి తదామాం యష్టు
మార్హసి । ౨౪౧ ॥ ఇత్యుక్తోరఘుశార్దూలశ్చిద్దిరారమణాజ్ఞయా ।
కృత్వానిష్రాంతాంవృధ్వింసాకేతనగరేవరే ॥ ౨౪౨ ॥ అభిషిక్తస్త్వ
భక్తాయ రాక్షసేష్ట్రాయధీమతే । న్వవంశారాధితం దేవం దత్వార
క్ష్యేరంఽభుమ్ ॥ ౨౪౩ ॥ నీతే రక్షాధిపేతేన చిన్తావిష్టో భవత్రదా ।
నిద్విదిత్వా చతుర్వక్త్రశ్శ్రీభూమిసహితంఽభుమ్ ॥ ౨౪౪ ॥ (నా
రాయణాంశమాదాయ సాకేతనగరీం జవాత్ । సమభ్యేత్యవ గా
మాయ దదౌ స్వాగాధితంహరిమ్ ॥ ౨౪౫ ॥ తతో రామస్సంప్ర
హృష్టశ్శ్రీభూమిసహితం విభుమ్ ॥) అర్పయామాస విధివద్విరం
నిజగృహే ద్విజాః । అతో రామప్రియ ఇతి తస్య నామాభవద్వి
జాః ॥ ౨౪౬ ॥ తతఃకుశో రామపుత్రస్త్వపిత్రో రాధితంఽభుమ్ ।
పూజయన్ స్వసుతాం శాంశ్చిద్యదువంశ్యాయ భూభృతే ॥ ౨౪౭ ॥
దత్వాతయాప్రాధితస్సప్రాచీదా త్తస్త్యేతనుచ్యుతమ్ । లభ్యాక
వ్యాంవ తం దేవం యదుశేఖరసంజ్ఞకః ॥ ౨౪౮ ॥ మధురానగరీ
మైత్య తత్రజేనిజమన్దిరే । సంస్థాప్యకనులాశాన్తం సమథ్యర్చయ
దాదరాత్ ॥ ౨౪౯ ॥ తతస్తుతిత్రామాల్లభ్యై యమవంశసముద్భ
వః । కృష్ణశ్శ్రీయఃపతిందేవం పూజయన్వినతాసుతాత్ ॥ ౨౫౦ ॥
ప్రాప్తంకిరీటమతులం కలశాగ్ణవశాయినః । సమర్చ్యతస్తేదేవాయ
వివిధోత్సవమాతనోత్ ॥ ౨౫౧ ॥ తతఃకదాచిన్తుసలీ తీర్థయాత్రా
నిమిత్తతః । గత్వానారాయణగిరిం తత్రకల్యాణనామకే ॥ ౨౫౨ ॥
తీర్థేతథాష్టతీర్థేషు స్నాత్వాతత్రైలమూర్ధని । యోగాననసమాసీ
నం యోగానన్తంజగత్ప్రభుమ్ ॥ ౨౫౩ ॥ సర్వదేవమయందేవం

సర్వేషాం తేజసానిధిమ్ । సర్వలక్షణసంపూర్ణం సర్వజ్ఞాదిగుణై
 ర్యుతిమ్ ॥ ౨౫౪ ॥ నిష్పత్తకనకాభంచ సంపూర్ణాక్షణం మహాశనుమ్ ।
 ఘోరశార్దూలవదనం చణ్డమార్తాణ్డలోచనమ్ ॥ ౨౫౫ ॥ సౌదామి
 నీచయప్రత్యైర్లోమభిఃపరిపూరితమ్ । అరుణామ్యోజపశ్చాభివజ్రా
 ధకకరేరుహమ్ ॥ ౨౫౬ ॥ చలత్ఫణేశ్వరసటః చస్త్రీకొటితిటిమ్య
 ణిమ్ । ప్రళయామ్బుధినిర్దోషముద్గిరన్తం స్వనాచకమ్ ॥ ౨౫౭ ॥
 యుగాన్తహుతభుక్త్యాలామణ్డలాన్తర్వ్యవస్థితమ్ । జాన్వాసక్తభు
 జవ్యవ్యం యోగపట్టవిభూషితమ్ ॥ ౨౫౮ ॥ రథాక్షశ్శభకర్తారం ప
 శ్చాద్బాహుద్వయేనచ । మార్తాణ్డకొటిసదృశకీరీటనుగుటోజ్వలమ్ ॥
 కౌస్తుభేనోరసిస్థానశ్రీవత్సేనాప్యలజ్జాన్యమ్ । రత్నకాశ్చనసన్కు
 త్తాయుక్తయా వననూలయా ॥ ౨౬౦ ॥ సబ్రహ్మసూత్రయాచైవ
 శోభితంపరమేశ్వరమ్ । దివ్యగన్ధాసులిప్తాక్షం దివ్యాన్బురధరం త
 ధా ॥ ౨౬౧ ॥ దివ్యస్రగ్వెష్టనాపేతం దివ్యాలజ్జారరమణ్డితమ్ ।
 సుభీషణం సౌమ్యరూపం స్వాశ్రీతాభీష్టసిద్ధితమ్ ॥ ౨౬౨ ॥ దేవం
 నగహరిందృష్ట్వా నత్వోతత్పదపజ్జజై । స్తోత్రైర్నానావిదైస్తు
 త్వా సస్తుప్తహృదయోహలీ ॥ ౨౬౩ ॥ తస్మిన్ గిరివశేపిప్రాస్త్ర
 లాశ్రవ సంచరన్ । ఆనన్తనుయనుధృష్టం సౌన్దర్యాన్మౌతవారిధిమ్ ॥
 దృష్ట్వా నారాయణం దేవం నినుగ్నోవిష్టయామ్బుకౌ । నత్వోత
 త్పదకసులె తుష్టావేష్టంజగత్ప్రమ్ ॥ ౨౬౪ ॥ జితనైపుణ్డరీకాక్ష
 జితనై భక్తవత్సల । జితనైకమలాకాన్త జితనైపురుషోత్తమ ॥ ౨౬౬ ॥
 నారాయణనమస్తేస్తు వాసు దేవనమోస్తుతే । నమోస్తు విష్ణవే
 లుభ్యం నమస్తై సర్వశైషిణే ॥ ౨౬౭ ॥ నమస్తేపరరూపాయ న
 మస్తైపూహూరూషిణే । నమోవిభవరూపాయ నమస్తేస్వత్తరాత్మనే ।
 నమస్తైర్చావతారాయ నానాకారాయ తేనమః । భవాన్ హిలో
 కిరక్షాణ్డం లక్ష్యాకారుణ్యరూపయా ॥ ౨౬౮ ॥ సుదర్శనేనాపి

యుక్తో విహరస్యత్రభూభరే । అద్యమైసఫలాదృష్టిసాస్త్రర్యామృత
 వారిధిః ॥ ౨౭౦ ॥ యద్భవాణాసర్వలాకేశో మమదృష్టివఖంగతః ।
 పుణ్యక్షేత్రైశ్చైవ సర్వైష్యామితనేషుచ ॥ ౨౭౧ ॥ నపశ్య
 మిజగన్నాథ భగవంతం భవాదృశమ్ । శరణం త్వాం ప్రవన్నోస్మి
 శరణాగతవత్సల ॥ ౨౭౨ ॥ కటాక్షైఃకరుణాపూజ్ఞేనసమా
 కయమాంవిభో । ఏవం నానావిదైస్తోత్రైఃస్తుతో నారాయణోహ
 రిః ॥ ౨౭౩ ॥ ఉవాచబలభద్రంశంకరుణాపూర్ణమానసః । బలభ
 ద్రభవాణాభక్తశ్శేషోసమమకిజగరః ॥ ౨౭౪ ॥ అభీప్సితంకింభవతో
 బ్రాహ్మితస్సృజదామితే । ఇత్యుక్తోబలభనోయం ప్రత్యువాచజ
 గస్సృభుమ్ ॥ ౨౭౫ ॥ నారాయణదయామోఘభేతవకైజగర్వ
 ణోపనా । కినుస్త్వభీప్సితంనాథ త్వామిహోర్పయిశుంవిభో ॥ ౨౭౬ ॥
 అభీష్టామిరమాకాంతపూరయాస్యమనోరథమ్ । ఇతిసంప్రార్థితో
 దేవఃప్రత్యువాచబలంశదా ॥ ౨౭౭ ॥ శ్రీనారాయణః — అస్తితే
 వినులాభక్షిత్నయియాదవనస్తన । ప్రథమంశేషమాపోమేకైజగర్వ
 మకరోద్భవాణ ॥ ౨౭౮ ॥ తతస్తులక్ష్మణోభూత్వా మామారాధి
 తవానిహ । ఇదానీనుపిమాంయస్తుం బలభద్రత్వనున్దసి ॥ ౨౭౯ ॥
 కలావపియుగేభూయఃకశ్చిద్భూత్వా ద్విజోత్తమః । నానావిద్యే
 ర్భోగజాలైరర్చనం మెకరిష్యసి ॥ ౨౮౦ ॥ ఇత్యుక్తోదేవదేవేన బ
 లభద్రపహృష్టధీః । పూజయామాసవిధివద్భోగైర్నానాదైర్వరిమ్ ॥
 తదర్చనేనాతితుష్టశ్శ్రీమాన్నారాయణోపభుః । ఉత్సవాదీక
 ర్తుకానుం బలమేవమవాచహ ॥ ౨౮౧ ॥ శ్రీయాభూమ్యాచసహీ
 తం రూపంమమహృదుద్భవమ్ । మధురాయాం భవద్గోహీ పూజ్య
 తేకిలయాదవ ॥ ౨౮౨ ॥ తదానీయోత్సవార్పామే కృత్వానానా
 విభోత్సవాణ । కర్తుమర్హసిభక్త్యాత్వం తేనతుష్యామ్యహంబలిక ॥
 ఏవముక్తోరౌహితేయః స్వరయామధురాంపురీమ్ । ఏత్యకృష్ణాయ

తద్వృత్తం విస్తరేణ న్యవేదయత్ || ౨౫ || తచ్చుత్వా భగ
వాకృష్టో బభూవాతీవస్పితః | తతోయమాద్వహౌకృష్టబలరామా
శ్రీయఃపతమ్ || ౨౬ || శివితాయాం సమారోప్య సర్వాభరణ
భూషితమ్ | యాత్రోపకరణైస్సర్వైశ్చతురజ్జబలేస్సహ || ౨౭ ||
మాఘమాసేతు దిత్రాక్షేణ సుముహూరైఃసహోపాశే | నీత్పాగిరివ
రంతత్ర నారాయణపురోభువి || ౨౮ || సంస్థాప్యచ మహోఽఽన
ద్దాత్పూజయామాసతుర్నరిమ్ | తతస్తు దేవదేవస్య కర్తుకామా మ
హోత్సవమ్ || ౨౯ || బల్యర్పాం స్సవనార్పాంచ ప్రశిష్టాప్యా
జ్జియాహారేః | మహోత్సవంతు విధివత్కృత్వా దేవస్యశౌక్యేణః ||
ఫాల్గునెమాసిహస్త్రై సర్వతీర్థసమాశ్రితే | తస్మిన్కల్యాణసరసి
చ క్రాంతేవభృతోత్సవమ్ || ౩౦ || యతస్తత్రాప్రితోదేవో యా
దవాభ్యాం రమాసఖః | తదాప్రభృతితచ్చైలూ యాదవాద్దిరితీర్య
తే || ౩౧ || ఇతినారాయణపావ్యస్య మాహోత్స్వం కీర్తితంమయా |
ఇశంసరంయచ్ఛ్రీతవ్యం కభ్యతాం తన్నునీశ్వరాః || ౩౨ || ము
నయః — సర్వజ్ఞమునిశార్దూల తత్రయాదవభూధరే | అస్తికల్యా
ణతీర్థంయ త్తమత్పత్తిం తిథైవహి || ౩౩ || తచ్చైలూగ్రీసంస్థితస్య
సృహారేర్వైభవంవయమ్ | ఆకర్ణయితుమిచ్ఛానుస్తదపిత్వం ప్రకా
శయ || ౩౪ || నారదః — సాధుపృష్టంమహాభాగా భవద్భిస్సా
రవేదిభిః | కల్యాణతీర్థమాహోత్స్వం వత్సామిశ్యేణుతాధునా || ౩౫ ||
పురావరా హేమాభగవాన్ మగ్నామభ్రావసుప్తరామ్ | సముద్భ్రోష్ట
యథాపూర్వం సంస్థాప్యాభనుహీధరే || ౩౬ || తస్మిన్ శేషోత్స
వేదేవ్యా భూమ్యాసహసమాస్థితః | తదాదేవాజ్ఞసంలగ్నాస్సముద్ర
జలబిందవః || ౩౭ || గృతాస్తత్రతీర్థం కల్యాణమభవద్ద్విజాః |
తదాదేవాఃపుష్పవక్షోస్సమాకీర్యజగత్పతిమ్ || ౩౮ || తుష్టువు
త్విచైత్తైత్త్రైర్ననృతుశ్చాపసరోగణాః | దిశ్యుకుస్తుభయోనేచః

బహు నముదితంజగత్ || ౩౦౦ || తతో బ్రహ్మదయో దేవాస్సర్వే దేవర్షి
 పుణ్యవాః | తత్రోగత్యవరాహంతం ప్రార్థయామాసురచ్యుతమ్ ||
 దేవాః || దేవదేవజగన్నాథ సర్వలోకైకరక్షక | త్వయామామోమహా
 ద్రోహో నసుధాపి సముద్భుతా || ౩౦౧ || నయంచరక్షితా దేవకరుణా
 మృతవారిధే | ఇహా నేనైవరూపేణ భవాభూమ్యా సనున్వితః ||
 ప్థానుమర్షసి లోకేశ భక్తానుగ్రహా కామ్యయా | ఇతి దైవైః ప్రార్థి
 తోయం వరాహో భగవాహరిః || ౩౦౨ || స్వాజ్ఞానమస్మదాం
 న్యస్య తస్యాఙ్గపదిశామనుమ్ | ప్రాగ్భాగే తస్యతీర్థస్య హ్య
 ద్యాప్యాయైమునీశ్వరాః || ౩౦౩ || తత్ర తేనవరాహేణ స్వాజ్ఞప్తః
 పతగేశ్వరః | శ్వేదిద్విపాచుర్దమృదం సమాహృత్యసరస్తటే ||
 పురానిక్షిప్తవాహసాహిమృత్తికాలాః పూజితా | ఫాల్గునేమాసిక
 ల్యాణ సంజ్ఞైఃస్పృశసరోవరే || ౩౦౪ || గణాద్యాస్సుకలానద్యో
 భజనే సన్నిభిః ద్విజాః | తవ్వాసిపూర్ణమాస్యాంహి బ్రహ్మోద్యా దే
 వతొస్తమాః || ౩౦౫ || స్నాతుంకల్యాణసరిసి సమాగచ్ఛన్తిభ
 క్తతః | దివ్యం కల్యాణతీర్థంత ద్యేవశ్యన్తి స్మరన్తివా || ౩౦౬ || ప్ర
 రక్షిణం వాకుర్వన్తి ప్రణమన్తి భజన్తివా | యే వా తీర్థమాహాత్మ్యం
 భక్త్యాశృణ్వన్తి నానవాః || ౩౦౭ || స్నానం వా తత్రకుర్వన్తి తత్తీ
 ర్థంతు పిబన్తివా | యే వార్పయన్తి పుష్పాద్యైస్తైజనాలోకపావనాః ||
 ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం విద్యాం తేజోజయంయశః | సత్సుతాం
 శ్వాపిసన్తోషం యద్యదిష్టమిహాద్విజాః || ౩౦౮ || తత్సర్వమవిరా
 దేవ లభవైనాత్ర సంశయః | తస్యతీర్థస్యమాహాత్మ్యం బ్రహ్మోద్యైర
 పిదేవతైః || ౩౦౯ || నమ్యజ్నుశక్యతేజ్ఞాతుం కింపునఃఖలుమాద్య
 తైః | ఇత్యుక్తం తత్ర తస్మిన్మాహాత్మ్యం మునిపుణ్యవాః || ౩౧౦ ||
 అభశ్రీసరసింహస్య మాహాత్మ్యం వక్ష్యతేద్విజాః | ప్రహ్లాదో నృహ
 కేర్షత్కశుభ్రావైష్ణవపక్షహః || ౩౧౧ || తవసారాధితుం దేవంస్సు

సింహం భక్తినంయుతః । అన్వేషమాణోవినులం తపస్థానం ధరా
తలె ॥ ౩౧౬ ॥ నారాయణాచలంప్రాప్య దృష్ట్వాతద్రామణీయకం ।
నాస్త్యప్తాదధికంస్థానం భువీతికృతనిశ్చయః ॥ ౩౧౭ ॥ తత్రకల్యా
ణనరసిహ్నత్వాత త్రరగాంశుభామ్ । శ్వేతస్మృత్సాం సమాదాయ
ధృత్వాచైవోద్ధృపుణ్డ్రీకాణ్ ॥ ౩౧౮ ॥ తత్రైఫలశీఖరంప్రాప్యవివి
క్తమతినిర్మలమ్ । యమాదినియమైర్యుక్తో నృసింహేకాక్షరం శుభ
మ్ ॥ ౩౧౯ ॥ తత్రైవానుష్టుభంనున్ద్రీం జపమానస్తదేకధీః । ద్ర
ష్టుం నరహరింభూయస్తపస్తైపే సుమన్తరమ్ ॥ ౩౨౦ ॥ తతస్తత్తప
సాతుష్టో నృహరిర్భక్తవత్సలః । ప్రాచురాసీజ్జగన్నాథస్తస్యశైల
స్యమూర్ధని ॥ ౩౨౧ ॥ ప్రహ్లాదస్యతపఃఫలం నరహరిం వాత్సల్య
వారాంసిధిం శ్రీవత్సాజ్జితవక్షసం శుభగుణం చకాబ్జభాస్వగు
రమ్ । తత్రైఫలాగ్రశీలాతలె శుభతరేయో గాసనస్థంపరం దృష్ట్వా
హృష్టతనూరుహో మునివరాన్తలం నన్తాదరాత్ ॥ ౩౨౨ ॥ తుష్టా
నచైశం నృహరిం విస్తయాపిష్టమానసః । ననుస్తైశ్రీనృసింహోజ నను
స్తేదైత్యసూదన ॥ ౩౨౩ ॥ ననుస్తైజగతాంనాథ ననుస్తైభక్తవత్స
ల । రక్షకస్తంహిలాకస్య త్వదాత్మకమిదంజగత్ ॥ ౩౨౪ ॥ బ్ర
హ్మాద్యాస్సకలాదేనాభవత్పాదాబ్జసేవకాః । నాస్తిత్వత్ప్రతిధికా
లోకే దేవతాపురుషోత్తమ ॥ ౩౨౫ ॥ వేదాస్తేషువిచిన్వన్తి త్వాం
మునీన్ద్రాస్సనాతనమ్ । సభవాకరుణామోఘభే మమదృష్టిపథం
గతః ॥ ౩౨౬ ॥ శరణంత్యాం ప్రపన్నాన్సన్తి ఆస్మిసాతుకరుమాం వి
భో । ఇతి నానావిచైస్తోత్రైస్సంస్తుతోనరకేశరి ॥ ౩౨౭ ॥ ఉవా
చామృతవర్షిణ్యా గిరాప్రహ్లాదసంజ్ఞకమ్ । ప్రహ్లాదతేద్యతపసా తు
ష్టోహం నరమీప్సిగమ్ ॥ ౩౨౮ ॥ వృణీష్వతత్ప్రదాస్యామీశు
క్తాన్ప్రహ్లాదనామకః । బద్ధాబ్జలిపుటోభూత్వా ప్రత్యువాచ మహా
మతిః ॥ ౩౨౯ ॥ భవాగ్గురుఃపితామాతా సుహృద్భ్రష్టశ్చవేదిభో ।

విద్యాధనంచ నకలం వాస్తవ్యత్వోపరంయతః ॥ ౩౩౦ ॥ త్యాంవిన్నా
 హంతుణుపి వస్తుంనేచ్ఛేభువీశ్వర । తస్మాన్నిరస్తరండేవ భవత్వా
 దాబ్జసేవనామ్ ॥ ౩౩౧ ॥ దాతుమర్హసిదేవేశత్వితిసంప్రార్థితోవి
 భుః । ప్రహ్లాదానుగ్రహాంకాయ తస్మిన్నైవమహీధరే ॥ ౩౩౨ ॥ కృ
 తావాసానరహరిస్తేనసంపూజితోభృశమ్ । అద్యాపిరాజతేతత్ర
 స్వాశ్రీశాభీష్టసిద్ధికృత్ ॥ ౩౩౩ ॥ ఏవం నారాయణగిరేత్తాహా
 ద్వియం లేశతోమయా । సజీర్ఘ్రిశంమునివరాఙ్కిమనన్యోచ్చితుమి
 చ్ఛశ ॥ ౩౩౪ ॥ * * * * *

ఇంద్రోపాఖ్యరాత్రైకుశ్వరసంహితాయాం

యాదవాచలమాహాత్మ్యంనామ

వింశోఽధ్యాయః .

మునయః — భగవన్సునిశౌర్దూలసర్వజ్ఞవదతాంవర । అదీ
 క్షితానాంపూజాదౌ ప్రాగుక్తానధికారితా ॥ ౧ ॥ తస్మాద్దీక్షావిధిం
 సన్యగ్యదస్వమునిపుణ్యవ ॥ నారదః — శృణుభ్యంమునయస్సర్వేదీ
 క్షాక్రమమనుత్తనమ్ । యంకృత్వా మనుజాస్సర్వే భవన్తి భగవన్మ
 యాః ॥ ౨ ॥ బ్రాహ్మణఃక్షత్రియోవైశ్యశూద్రోవా మునిపుణ్యవాః ।
 పూర్వోక్తలక్షణోజ్ఞాతాఃశిష్యద్వైతరఃపుమాన్ ॥ ౩ ॥ సంసారభ
 యభీతస్తు నిర్వాణమభివాఞ్ఛతి । వైరాగ్యధీరచపలశ్చిరకాలంగు
 ర్నిర్లహా ॥ ౪ ॥ సంస్థితోదానభావేన ఛేదోద్వేగవివర్జితః । జ్ఞా
 త్వా తస్యార్థితంనూనమాహూయాగ్రే నివేశ్యచ ॥ ౫ ॥ కృతాకృ
 తంచ త్రప్తవ్య ఆమృతేస్తక్షణావధి । జ్ఞాత్వా దోషబలంసన్యక్త్వా
 యిశ్చిత్తైరభోదితైః ॥ ౬ ॥ కృచ్ఛాచ్ఛ్రితికృచ్ఛ్చిపూర్వైస్తు ఛే
 దనీయంత్రయత్నతః । బహూనాం పరిపీడానామసామగ్ధ్యాత్తు లా
 క్షలిన్ ॥ ౭ ॥ మనఃప్రసాదపర్యవ్రం కాలంవాహ్యాదకాహ్నికమ్ ।

నియోక్తవ్యమితేపూతే యాచితేనక్రభాజనే ॥౮॥ స్రుతిసంమార్జన
 ప్నానపుష్పాద్యాహారణోద్యమే । ఆశ్రమేవైష్ణవావాంతు దివ్య
 ద్ద్యాయితనేవిభాః ॥ ౯ ॥ అనిశంభగవద్భిఃసూపీతాదవలోక
 నే । అభిజాతతమర్యఃప్రాప్తువక్రైస్త్రిత్సలిసీకృతః ॥ ౧౦ ॥ పాంప్ర
 తం భగవద్భక్త్యా పవిత్రీకృతమానసః । అహో రాత్రోషితోఘాత్వా
 నఖకేశాదిలుణ్ణితః ॥ ౧౧ ॥ పఞ్చగవ్యనుధాపాద్య హృదాద్యేస్స
 కుశోదకమ్ । మస్త్రైస్తద్వాసుదేవాద్యైస్సమావర్త్యచతుశ్శకమ్ ॥
 ఏవందినవతువక్రంతు స్నాపయే తైనతంసుధిః । ప్రత్యహం చతురో
 వారానాప్రభాతాన్నిశాగమమ్ ॥ ౧౩ ॥ బ్రహ్మతీర్థచతుష్కంత్వా
 గ్రామార్యపూర్వసమంపిబెత్ । క్రమాత్సంఖ్యోద్దితైర్కన్త్రైస్సమాచ
 మ్యాన్తరాన్తరా ॥ ౧౪ ॥ అత్యుష్ణశనంతు ర్యాదస్తేక్షీ గాజ్యభా
 వితమ్ । సేవయేశ్చలమూలై గ్వా అహో రాత్రీ వతుప్తయమ్ ॥౧౫॥
 ఇతిభక్త్యాప్రపన్నానామాజీవనుపిచ ప్కృతాత్ । కథిణం విరసా
 నాంచ నెహశుద్ధికరంపరమ్ ॥ ౧౬ ॥ బ్రహ్మకూర్పసమైతంతు ప్రా
 యిశ్చిత్తం మయాద్యతే । జ్ఞాత్వా మహత్వందోషాణాం క్రివిధా
 నాంతువైపురా ॥ ౧౭ ॥ సస్ఫువేసతహేమాది దానం సతతమాచరె
 త్ । పూర్వోక్తాద్ద్విహితాతాగ్లాల్లఘుచపక్వతినాంక్రమాత్ ॥
 చతుర్థాంశేన *హ్రీస్సస్తు బ్రహ్మకూర్పం పిబెత్తతః । కాలెనవర్ణోత్రా
 షేణ సహసాఘాన్యముచ్యతే ॥ ౧౮ ॥ ప్రాయశ్చిత్తంహిసర్వే
 సాం సర్వకల్మషనాశనమ్ । ఉత్తరోత్తరతాంబుధ్వాప్రథమందువక్ర
 తస్యశ ॥ ౨౦ ॥ క్షపయే తద్విజ్జేష్ట్రస్తు మానైర్ద్విత్రిచతుర్గుణైః ।
 నృపఃపట్నాచ్ఛ్రజాతీయ ఏకైకం వగ్ధయేత్క్రమాత్ ॥ ౨౧ ॥ మాస
 మేకాదికాకాలాః సమారభ్యయిథాక్రమాత్ । దురాచారోహి
 స్యాశీకృతఘ్నానాప్తికగపురా ॥ ౨౨ ॥ సమాశ్రయేదాదిదేవం

స్మిత్సలికృతః ॥ ౧ పూర్వపూర్వ * హ్రీస్సస్తు

మాదిసద్రతైస్సమీకృత్యోపలిప్యత ॥ ౩౮ ॥ తేశ్రార్పనంవిభాఃకు
 ర్వాధ్వవనాస్తంబ పూర్వవత్ । భూతానాం బలిదానంచ సుంభీ
 శాంచతర్పణమ్ ॥ ౩౯ ॥ ద్విజానాం దక్షిణాస్తంబై తతస్తత్రసమా
 పయేత్ । స్వాద్వితుసిద్ధిపూర్వంతు మణ్డవంమణ్డనాన్వితమ్ ॥ ౪౦ ॥
 స్తన్నుద్విద్వితయేనైవ కోణకేనోవశోభితమ్ । పార్థివేన దపీతేన మ
 ధ్యకేనవిరాజితమ్ ॥ ౪౧ ॥ విస్తారాత్తుద్విజాదీనాం శూద్రాస్తానాం
 సమంస్తృతమ్ । అష్టాశ్రమభవావృత్తం తు కార్యశ్రం సోపవీతకమ్ ॥
 అష్టాంశులాత్సము త్సేథాదేకాపాయేనలక్ష్మణమ్ । స్వోన్నత్యధైవోప
 వీతం సర్వేషాంపరికల్పయేత్ ॥ ౪౩ ॥ విస్తారముపవీతానాముచ్ఛా
 యాద్విగుణంసమమ్ । ఉపవీతస్య సంలగ్నాత్తన్నానేనతుచోన్నతా ॥
 ఆపృథికాస్సగృహస్తాద సంపాద్యాసనపిణ్డికా । నైవెద్యముపవీతేషు
 వినివేశ్యనిధాయచ ॥ ౪౫ ॥ తస్యవక్షిణదిగ్భాగే త్వ న్నర్గమనసం
 యుగమ్ । వివిక్తేలోచనోపేతం పిణ్డికాకుణ్డభూషితమ్ ॥ ౪౬ ॥ సక
 వాటార్గలోపేతం కుర్వాధ్వవనమణ్డవమ్ । ఉపలిప్యాస్త్రుజస్తేన వా
 రిణాగోమయేనతు ॥ ౪౭ ॥ విధివచ్ఛోభనంకు ర్వాదిత్యేవం మణ్డవ
 ద్వయమ్ । విహితోవిత్తవిరహోదధివాసోద్విజాలయె ॥ ౪౮ ॥ శైష్యే
 వాచార్యభవనే తత్రకు ర్వాత్పరిగ్రహమ్ । ప్రాగ్విదర్పనపూర్వం
 తు భూతతర్పణపశ్చిమమ్ ॥ ౪౯ ॥ ఓదనం దిధిలాజాజ్యసంఘతో
 యపరిష్టుతమ్ । భూతతర్పణమితుక్యక్తం తద్వి నాతత్ర తేనిశమ్ ॥ ౫౦ ॥
 సన్ద్రిష్టవైటహిఃక్రుద్ధాఃకాజ్ఞ మాణాఃపరంపదమ్ । అధశ్చ విహితం
 యత్కాత్ ప్థానై త్కైత్రీకృతేసతి ॥ ౫౧ ॥ నిర్విఘ్నసిద్ధయేదద్యాద్భలిం
 సర్వత్రసర్వదా । కృత్వైవం మజ్జభార్థంతు దీర్ఘఘణ్టారవోపమమ్ ॥
 స్వపదాత్ప్రాగ్విదుష్టావ్య ప్రోచ్ఛార్వప్రణవం మహత్ । త్రవేశ
 యే తత స్తప్తాల్లాజాఃసిద్ధార్థకాఃశుభాః ॥ ౫౩ ॥ ఫలానిశ్రీఫలా
 దిని చస్తనాదీనిరోచనామ్ । శ్వేతపూర్వాస్సుమనసస్తప్తహీరుహము

ఘాలింకముణ్ణులుం దర్పిం తల్పిథానంతుచుల్లికామ్ । ఛద్రీతం చతు
 ఘాదం చతురశ్రాయితంనవమ్ ॥ ౭౦ ॥ మాత్రావిత్తం సతా మహ్న
 లం దస్తథావసనశ్చయమ్ । శుష్రు-గౌమయనంయుక్తామరణీంచా
 స్నిజంకుణిమ్ ॥ ౭౧ ॥ పాలాశపూర్వాస్పమిథస్సాగ్రోఽపరిథయ
 స్తువై । ప్రభూతమిన్దనంశుష్రు-మాజ్ఞాక్తంతలతల్లులమ్ ॥ ౭౨ ॥
 పౌగ్నిక్తం సుక్రీ-సుక్రీవాద్యంచ హో-మోపకరణంచయత్ । సర్వం
 పక్షుకపర్యవ్తం బృహత్సా-ద్రద్వయాన్వితిమ్ ॥ ౭౩ ॥ పూర్వోక్తా
 నాంచభో-గానాం మధ్యా-వ్యస్థణ్ణిలార్పణే । సంయాతీచాక్యభావం
 తత్ జ్ఞాత్వాసర్వం ప్రవేశయేత్ ॥ ౭౪ ॥ అధివాసదివాత్పూర్వది
 వేకృత్వామూ-రార్పణమ్ । అధివాసవివేపూర్వం కృత్వావై కాతు
 కంశిశోః ॥ ౭౫ ॥ అనుగ్రహధియాచార్యో భక్తానాం భావినాంచ
 భాః । దివ్యభోగఫలెప్సూ-వాం నిశ్రే-యిసపదార్థినామ్ ॥ ౭౬ ॥
 ప్రత్యేకైకంహియా గాఙ్గం సర్థయేద్దివ్యమూర్తినా । నిత్యేనాన్విత
 తస్మేన సన్న-స్త్రీబ్రహ్మణాసహ ॥ ౭౭ ॥ స్వాత్మకర్మచ్రీ-నద్రవ్యం
 మ-స్త్రీపూహంయథాగవమ్ । ఫలదంప్యాత్సకామానామకామా
 నాంహిమోక్షదమ్ ॥ ౭౮ ॥ సహసాయస్తగస్త్ర-ప్రొగ్వత్సా-
 త్వా కృతాహ్నికః । సంప్రవిశ్యావ్యదిక్సం-స్థా-ప్రొద్భు-కసంప్రవేశేర్లతః ॥
 వక్షాసవాధినామూ-లై చర్మణ్యాస్యాత్ప-ప్రొహర్వకమ్ । కుర్యాద్య
 దధికారేణ మ-త్త్రీణానుగ్రహంశిశోః ॥ ౮౦ ॥ తేనాఙ్గసహితేనైవ
 సర్వకర్మసమా-చరేత్ । సమ-స్తజైభివైర్మ-స్త్రీ-కారోవోవానుగ్రహో
 యది ॥ ౮౧ ॥ సర్వా-౭-రాధనదావార్థం ద్విపటా-రా-త్తయేత
 దా । విశాఖియాపమ-వై-ణ కుర్యాత్తద్దారణద్యయమ్ ॥ ౮౨ ॥
 తద్భి-జేనతనుంవ్యావ్య ప్రా-గ్వత్తదభిమ-న్త్రి-తైః । పురాహ్న-తై
 ర్యథాశ-క్రీమణ్ణులంచ సమా-చరేత్ ॥ ౮౩ ॥ ప్రా-క్సమాలభవైర్వ
 స్త్రీ-కటకాద్యజ్ఞులీయ-కైః । సిలో-స్థి-పేణకువాతా సితమాల్యేన

వైసహా || ౮౪ || ముఖవాస్తేస్సతామూర్తిలైర్గలాటతలకేనచ |
కృత్వాకుభేనశారీరం యోగపట్టెన సంస్థితమ్ || ౮౫ || హృతుష్ట
రీకమధ్యేతు సన్యసేద్బిజమైశ్వరమ్ | కరయోగపత్తనాభీయంఘ్రీ
నాఖ్యమధవిగ్రహే || ౮౬ || శేషైరాలభ్యపాదాస్తమామూర్ధ్న
శ్చాపిపూర్వవత్ | నాస్తయోర్పిగ్రహేసాక్షం సన్యసేద్బిజమైశ్వ
రమ్ || ౮౭ || ముద్రావసానం కృత్వైవం సమ్యక్తదనుచాహరేత్ |
పాణిభ్యాం శఙ్ఖచక్రద్వే స్వమస్త్రీణాభిమన్త్రితే || ౮౮ || భూ
త్వాతదాత్మనాపశ్చాత్పైనిధాయధరాతలె | అవలూక్యాఖలం తత్
స్థం ప్రవరైతాథకర్తవీ || ౮౯ || అస్త్రాభిమన్త్రితంకృత్వాకర్తాగా
రాస్తరేష్ఠతః | తేనోపలిప్యసంమార్జ్య యోగస్థానం నిఘృష్యచ |
తద్బ్రహ్మోఖ్యనయోభూయస్తైజసో అభివృద్ధయే | హేమపూర్వా
ణిరత్నాని బీజానివినివేశ్యచ || ౯౦ || ప్రాగ్వదద్వైదిపాత్రాణి
పరికల్పయిథావిధి | ముఖ్యాన్మ్యవారిణాపోక్ష్యవృథగాఘ్ణిస్థితం
ఘ్రా || ౯౧ || పశ్చిమవ్యం తతః ప్రాగ్వత్కల్పనీయం హృదాది
త్రేః | కుశోదకంతదస్త్రీణ దత్వాద్యేనాభిమన్త్రిచ || ౯౨ || అథ
పాణిద్వయేవైవ అగ్నిపోమాత్మకేనచ | యోగ్యతాపదవీచిత్యాప్రీ
తయేద్యశురాహృగమ్ || ౯౩ || సామృసాతేనవైసర్వం విష్టరా
గ్రగ్రతేఃకుత్రేః | సర్వబీజానిధాన్యాని సిద్ధార్థకయితానిచ || ౯౪ ||
కృత్వాస్త్రీపరిజప్తాని ధ్యాత్వాచాస్త్రీసమానిచ | విఘ్నోపశా
స్తయేయోగాద్దశదిక్షువినిక్షిపేత్ || ౯౫ || సంహృగ్యబర్హికుర్వే
న ప్రాచ్యాందిశినిధాయవై | తస్థర్భిక్యత్యసంలిఖ్యహేతిరాట్చన్ద
నాదివా || ౯౬ || కరకంకుమృసంయుక్తమలజ్యుత్యయిథాఘ్రా |
భోగైః ప్రావరణావైశ్చ మూర్తీభూతౌ విదివ్యచ || ౯౭ || అస్త్రీ
మన్త్రింతు తన్నధ్యే ధ్యాత్వాభ్యర్చయిథావిధి | ధ్వంసయన్తంచ
విఘ్నానాం కాలం కర్తవ్యసానకమ్ || ౯౮ || ఇదముఖ్యర్థ్యభగవాన్

పాస్త్రోలిద్దాల్లిలిపిటిః । యా గాలయంహివిశ్వేశ గృహాణ రవితం
 మయా ॥ ౧౦౦ ॥ ఆనమా ప్రీతిభజవిభోక్తి యాగ్నా నాం తనవిధిమ్
 తదస్త్రోదకధారాంచాప్యచ్ఛిన్నాం భక్తిగాంసయెత్ ॥ ౧౦౧ ॥
 పాదక్షిణ్యేన ప్రాగాభి గాత్తిత్వదా న్తంజ సంస్తరెత్ । తన్నిధా
 యాధకు మ్భేర సహకు ర్యాత్ప్రేదక్షిణమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ అర్ఘ్యదానం
 తయోఃకృత్వా ప్రాగాభి గేఃకిరోర్ధ్వగమ్ । పూజితం వాససాచఛ
 న్నం చక్రమన్త్రాభినుష్ఠితిమ్ ॥ ౧౦౩ ॥ నిదన్యాదృప్రవీతంతు
 తత్రాధారగతంన్యసెత్ । సాస్త్రీం హినుస్త్రీకలశమర్చయిత్వా
 ప్రణమ్యచ ॥ ౧౦౪ ॥ దిగీశ్వరగణందితు పూర్వోక్తం వినయసేత్తి
 తః । శోభాంపార్వనం తేషాం కృత్వాన్త్రైవివ్యాదాసహ ॥ ౧౦౫ ॥
 ప్రణవేనస్వనామ్నాచ ననుసా రాను గేనవై । తోరణధ్వజపూర్వా
 గాం కార్యనుష్ఠాదిచార్పణమ్ ॥ ౧౦౬ ॥ తతోహవనభూనుర్ద్య
 ధ్యాత్వావీతంపురోదితమ్ । తత్రార్చనం పిభోఃకు ర్యాతూర్వోక్త
 నక్రమేణశు ॥ ౧౦౭ ॥ పూర్ణా న్తం తర్పణంకు ర్యాత్ప్రీక్ష్యుగ్న
 ఙ్డైకపూజితే । తతస్తు భగవద్భూతా త్కేత్రనాథసమన్వితా ॥
 అర్ఘ్యపుషపాదినాభ్యర్చ్య బలిమా దాయ పాత్రగమ్ । ఇదముక్తవ
 తదనుక్షి పేద్యాగ్గృహోద్యహిః ॥ ౧౦౮ ॥ యోవిష్ణు భావినాభూతా
 యే చ లేవ్యనుయాయినః । ఆహరంతుబలింతుస్తాః ప్రాయుచఛంతు
 శుభంకుసు ॥ ౧౦౯ ॥ ప్రతూర్ణితాష్ఠి స్త్రీస్తాచాత్తస్సంవిశేద్యాగ
 మద్ధిరమ్ । అగ్నిగే హీకసంసగ్రత్య చుల్లీం ప్రాస్తీశ్యసస్థితామ్ ॥
 పచనాలయముత్సృజ్య స్వదేశాతుగ్ణమభ్యగామ్ । ప్థాలీంచాస్త్రీ
 గానస్త్రాశ్య బాహ్యతో గోమయాదినా ॥ ౧౧౦ ॥ పలక్యాత్తస్సుగ
 న్దేస్తు ప్రతావ్యజ్వలితైఃకు శైః । సన్తాద్యకుసుమాస్త్రీణాః పితనూ
 త్రేణకణ్ఠతః ॥ ౧౧౧ ॥ చతుర్థావర్షజప్తేన సంకేష్ట్యాగ్నాదివార్చ్య
 చ । చుల్యాదికృత్వా సమారోహ్య తస్యాం మఘ్ఘురంభుజాః ॥

నైత్రమవైరిణ తస్యవేత్త్రవవాససా ॥ ౧౨౯ ॥ వస్త్యర్ష్యకుసు
 మైర్లవైకృత్వాపూణ్ణాజ్జలింపురా । పాణినాదాయచామ్నీతినిధా
 యాగ్రస్థితంవటుమ్ ॥ ౧౩౦ ॥ ప్రత్యేషయద్దేవధామ్నినతమాధ్వే
 జలాజ్జలిమ్ । తస్యోష్ణాతితనతస్యత్వదృష్టసోఢితైర్లవైః ॥ ౧౩౧ ॥
 కుశలాధ్వనిఽప్తస్య నృష్టావై భక్తిలక్షణమ్ । రోమాఞ్చాతుస్కస్య
 హద్దావ్యమానన్దాశ్రుసమన్వితమ్ ॥ ౧౩౨ ॥ సప్రణామ జయాలా
 పదిక్ప్రదక్షిణసంయుతమ్ । పూతాస్తకరణబుధ్వా యోగ్యో
 యమితిభావయేత్ ॥ ౧౩౩ ॥ యదాతదాచ్యుతాఖ్యాయానుగృ
 హీతోధియాతథా । స్మరేత్క్షిణపాశౌతు చక్రామ్బురుహామధ్యగ
 మ్ ॥ ౧౩౪ ॥ ప్రధానదెవతాబృహం స్వస్వధామ్నిపరేష్ఠితమ్ ।
 స్వగురీవిగణేనైవ ద్యోతయన్తతుచాఖిలమ్ ॥ ౧౩౫ ॥ తేనాచ్యు
 తకరణేవ సోదకేనాలభేతతమ్ । పుష్పపూణ్ణాజ్జలౌపృష్ఠే తస్య
 తత్త్రితయాశ్రితమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ కృత్వానుస్త్రీగణాన్తంవై మోక్ష
 విఘ్నోపశాన్తయే । పునరప్యగృహ్యేన్నీత్వా మస్త్రీణం పరమేశ్వ
 రమ్ ॥ ౧౩౭ ॥ ఆధారాధ్యుభావేన బుధ్వాన్తస్సృష్ఠితపురా ।
 త్పూదీనాం బుద్ధినిష్ఠానాం వాసనానాం తథాత్మనామ్ ॥ ౧౩౮ ॥
 తతఃకుర్యాచ్ఛివక్షేషం తేషాంధ్యానార్పనాదినా । ఆత్మసత్వం స
 మాశ్రిత్య కర్మచక్రంహివర్తతే ॥ ౧౩౯ ॥ తచ్ఛక్రమవలమృత్యుస్తే
 బుద్ధినిష్ఠంహిసప్తకమ్ । అజ్ఞానవ్యాపకత్వంచ సుఖదుఃఖనివేదనమ్ ॥
 సర్వజ్ఞస్యాత్కత్వస్య కర్మచక్రావలమ్బనాత్ । చపలంకర్మచక్రం
 తద్వర్థమానంసజేవహి ॥ ౧౪౦ ॥ త్పూద్యమాధారమాశ్రిత్య తావ
 దేవావతిష్ఠతి । యావత్ససర్వశక్త్యావై కర్తాత్మనవబోధితః ॥
 ప్రబుద్ధస్తస్యసంరొధం కర్తుంశక్నోతినర్వదా । మస్త్రారాధనయా
 షేణజ్ఞాననిష్ఠేనకర్తణా ॥ ౧౪౩ ॥ అత్యాయిత్రయిఃత్పూద్యస్త్య
 పాధారోహిషారుషమ్ । నిరానంచోరణింభూతం కుర్వాత్సంపాప్స

శాంతమ్ ॥ ౧౪౪ ॥ నిర్ముక్తా విత్సలాయేన కర్తవ్యక్షోదినశ్యతి ।
శుశ్ర్యమాత్మనస్తస్మాన్సర్వజ్ఞస్యాగ్రతస్థతే ॥ ౧౪౫ ॥ భూతాదిదే
వకున్త్రాణాం కుర్యాద్వైపూజనంక్రమాత్ । చిత్తనుం విద్ధిపానూ
శ్యం మన్త్రినాశ్చైరధిష్ఠితమ్ ॥ ౧౪౬ ॥ త్సాద్యధ్యానంతుబుధ్య
న్తం ధ్యాత్వాపట్వత్రవత్పురా । తత్రనుభ్యేఽబ్జనాభింద ప్రా
గ్భాగే కేసరోద్వయమ్ ॥ ౧౪౭ ॥ పట్రంతు విశ్వరూపాద్యంత్రా
ధరాన్తంతు విన్యసేత్ । నీత్వాన్ననాన్నుఆద్యర్థం త్సాన్తానాం వీ
జతాంకతమ్ ॥ ౧౪౮ ॥ తేనతేహం దధాన్తంప్రాస్విచ్యాసం సం
ప్సరేత్క్రమాత్ । త్సావీజంద దధాన్త్రేషు మూలనిస్థేషుసత్సు
చ ॥ ౧౪౯ ॥ సర్వంసర్వేన్ద్రియాధారమిత్యభిన్నం పురాతతః ।
చిన్వానపూన్తబృన్దైన ఖభూతేనాన్తరీకృతమ్ ॥ ౧౫౦ ॥ ఉపర్యుప
రియోగేన బుధ్యన్తం సముపస్థితమ్ । భేదవృష్ట్యాఽయజైత్సమ్భుగ్భూ
యస్సంహారవత్సకానా ॥ ౧౫౧ ॥ సవజ్రం స్వేనవీజేన పీతంతుర్య
శ్రలక్షణమ్ । హేమాబ్జఘాషిణంధ్యాత్వా త్సాతత్వంశత్రనుధ్యతః ॥
వారాహంసంస్మృజైత్సన్త్రీం సాజ్ఞం సావరణంక్రమాత్ । తత్కా
రణాశ్రితంకృత్వా పరిచారసమన్వితమ్ ॥ ౧౫౩ ॥ అథస్తాన్తజ్జలూ
ర్ధ్వస్థనుద్దేస్తుసదృశంసితమ్ । పురంపద్మాజ్జితంప్యత్వా సితపద్మోద
రంసుహాత్ ॥ ౧౫౪ ॥ సరశ్శాయి తదన్తస్థనుభిసన్ధాయసంయుజేత్ ।
తేజోమయం తదూర్ధ్వేషు త్రికోణంభావయేత్పురమ్ ॥ ౧౫౫ ॥ ర
క్షజ్వాలాగణాకీర్ణం స్వప్తికేరుపలాశ్చితమ్ । నృసింహంపూజయే
త్తత్రనుభ్యే రక్షచ్ఛవింవిభుమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ తస్యోపర్యసితంవృత్తం
పురంతారాగణాజ్జితమ్ । ప్యత్వా నీలామ్బుజాకాన్తం ప్రరేత్త
త్రభగాసనమ్ ॥ ౧౫౭ ॥ నీరూపంఖంతదూర్ధ్వేషు ప్రరేచ్ఛజ్జైకల
క్షణమ్ । ధ్యాయేత్తదన్తస్సూర్యాభం ప్రాగ్వద్వర్ణంతుపజగజమ్ ॥
తాతవాగీశ్వరం దేవసుభ్యర్చ్య విధివత్తతః । తత్కర్ణికోదరాకాశే

వానారత్నరుచితః || ౧౫౮ || సంస్కరేత్సమలకారం చీత్రస్య
 త్రిమయంతుయత్ | యజై త్తన్నభ్యగంవిశ్వరూపంతుచునసస్పతిమ్ ||
 తదూద్వైఽన్యతగర్భంతు శితాంశుకరకోటివత్ | వద్దం స్వేనాత్మ
 నాత్మానం ధారయ త్తంపిభావ్యచ || ౧౫౯ || సమభ్యర్చ్యస్తదస్త్రో
 హ్యబ్జవాభోధియాంపతిః | ఏవంగర్భరసరూపస్పర్శశబ్దఃసోధియా
 మ్ || ౧౬౦ || క్రమేనాధీశస్థ్యంతు అవతార్యపరాద్యజేత్ | అగ్ని
 యిత్యార్పయిత్యచ న్యసేత్తత్రేపి తంపునః || ౧౬౧ || యేవన్లూ
 భూతయోనీనాం రశ్మయింకమలోపమాః | సంస్థితం సంస్కరేత్తైవా
 మప్తీశక్తౌ తథాగతమ్ || ౧౬౨ || అనాదివాసనారూపాం త్వభే
 దేనాత్మనిస్థితామ్ | నిశ్శేషవీజైరభ్యుక్తాం పద్మనాభవిధారిణీమ్ ||
 నిర్వతాం వైషయాత్సర్వాద్వియుక్తాం స్వామినాకృతామ్ | సుభర
 ద్రాపాంపరిభ్రష్టాం నిరాధారాంచ సంస్కరేత్ || ౧౬౩ || ప్రణ
 వేనసమభ్యర్చ్య దీక్షాకాలేఽల్యవస్థితే | సాధిభూతాధిదేవంచ
 ఇష్టైవం భూతసప్తకమ్ || ౧౬౪ || స్వయమభ్యర్చయేత్పశ్చా
 చ్చిష్యమజ్జలినాచతమ్ | తతోఽగ్నేస్సన్నిధిం గత్వా ధ్యాత్వా ధా
 మత్రయోపరి || ౧౬౫ || దక్షిణేనాత్మనోదార్భవిష్టరే చక్రమన్త్రి
 తే | సకుశేనస్వహస్తేన దక్షిణంచరణంసురౌః || ౧౬౬ || అవలం
 బ్యసమాస్తైవైస్పర్శనాద్యైకతాత్మనా | వీజేనాజ్ఞే శ్శిఖాన్తంచ
 స్కరేత్తైజోమయింవిభుమ్ || ౧౬౭ || విల్లైషయన్తం సహసాహ్యనా
 చ్యుష్టమవిగ్రహమ్ | * సంసారచక్రం వివిధం ప్రేరకం దుఃఖవత్కాని ||
 నాజ్యైక్యమభిసన్ధానమభిసన్ధాయచేతసా | విల్లైషం కమణాం త
 ద్విద్వర్కణాస్త్రైణహోమయేత్ || ౧౬౮ || క్రమేణసఘృతానాంచ
 తిలానాం ద్వాదశాహుతిమ్ | అనుసన్ధాయసంసాద్యోమయాయం
 వై పరాత్మని || ౧౬౯ || దద్యాదాపలుతికాశ్చాస్త్రే మూలెనసఘృ

* సంసారచక్రం

తాఃపురా । తదుత్తమాక్షం సంస్పృష్ట్యా సువేణా జ్యాన్వితేనచ ॥
 హుత్వాఙ్గానామి తేనైవ భూయస్సర్వగుణాత్తనా । ప్రాకన్తిభ్య
 నాచ రేష్టో మమ వైరాస్తరయోగతః ॥ ౧౭౫ ॥ అశ్వేరుపాదద్యా
 స్సంపర్షనేత్ప్రీత్యం హ్యేవ మెవహి । ఇతి సంపాతహోమేవై సంబ
 న్నే సతిజాయతే ॥ ౧౭౬ ॥ కర్తవ్యం మస్త్రీమాహాత్మ్యాశస్సంస్థా
 నైర్మఖైర్యుతః । సాంప్రతం శక్తిరాదీనాం గుణానాముత్తరత్ప్ర
 తు ॥ ౧౭౭ ॥ విభోరా రాధనాత్సమ్యక్సోగ్యాభ్యాసాచ్చ భాజ
 నమ్ । కృతే సంపాతహవనే ఆజ్యేనాథసకృత్సకృత్ ॥ ౧౭౮ ॥ మ
 స్త్రాణాం శర్పణంకృత్వా సార్వనంశ్రీయేద్విభుమ్ । అస్యకర్త
 వ్యశిత్వస్య కర్మబద్ధం సవాసనమ్ ॥ ౧౭౯ ॥ తదనేకప్రకారంతు త్వ
 చ్చక్ర్యోక్తమిహిమయా । ప్రాయశ్చిత్తనిమిత్తంతు జుహుయా
 త్త్వదనస్తరమ్ ॥ ౧౮౦ ॥ బీజేనాస్తర్మిరుద్ధేన స్వాజ్యేనాహుతికాష్ట
 కమ్ । పతాపతామహాబుద్ధే జన్తోర్జన్యాశ్చేతస్యచ ॥ ౧౮౧ ॥ యాతి
 వ్యామిశ్రయాపస్య హేయియాపస్యకర్త్రయః । మోక్షైకఫలదోధర్మ
 ఉపాదేయ స్త్వనస్తరమ్ ॥ ౧౮౨ ॥ యోసోపాం ముఖ్యమాహుతి
 వివిధస్తస్యచాచ్యుతమ్ । యోనాస్తర్మీనమభ్యేతి హ్యజ్ఞానం సహసా
 క్షయమ్ ॥ ౧౮౩ ॥ అథాదా యారుణంసూత్రం కృత్వావైకగుణం
 పురా । సిరీక్ర్య తందృశాచాస్త్రవారిణాపరిశోధనమ్ ॥ ౧౮౪ ॥ తద
 భృష్టావధిం యాపచ్ఛిఖాయాస్సంప్రసాగ్విచ । సంస్త్రరేతస్సర్వదుః
 ఖానాం సబద్ధానాంతదాస్తరమ్ ॥ ౧౮౫ ॥ సంవిశ్య నైవయానేన
 శిశుచైతన్యసన్నిధిమ్ । హుంఫడస్తంచశిష్యస్య నామచప్రణవాదిక
 మ్ ॥ ౧౮౬ ॥ హృత్కన్త్రీసంపుటస్థంచకృత్వావై పితృవక్షానా ।
 ఆదీయసహసూత్రేణ నయన్నేత్రేణపామ్యతామ్ ॥ ౧౮౭ ॥ అభ్య
 ర్వాప్యద్విదివావేష్ట్య కవచేనమహాత్మనా । ఓంహుం అదన్వేహుం
 స్వాహేత్యనేనాహుతిస్తకమ్ ॥ ౧౮౮ ॥ హుత్వాస్త్రమస్త్రీ

జపైన సితేన రజసాతతః । నస్తాద్యశ్రేణవంశాయం విశేత్పానావ
 తిం తథా ॥ ౧౮౯ ॥ విశ్లేషయా ముఖంబ్రూయాత్పదం వీర్యవచా
 నుగమ్ । తంజ్ఞానవాచకేనాథ త్వాద్యవైన వికృష్యత ॥ ౧౯౦ ॥ స్వ
 బుధ్యామగతంకృత్వా ధ్యాత్వా నక్షత్రగోళవత్ । సన్ధాయాభ్య
 స్మరేనూత్రై హంపాద్ధైనసవిష్టునా ॥ ౧౯౧ ॥ నతివ్రణవగర్భేణదు
 ధ్యశక్తిం చవిగ్రహే । వాసనామయమి త్యైవమాదివాహకసంజ్ఞకమ్ ॥
 సూత్రాత్కంవపుఃస్మృత్వా ఆత్మశక్త్యావిభావితమ్ । బలకునైగ్రిణ
 సంరుద్ధం తదర్థంజుపమయా త్రతః ॥ ౧౯౩ ॥ ఉక్త్వాఓమాత్మనెస్పా
 హాద్వివటగ్ర పరిసంఖ్యయా । ఆదాయభావినోబద్ధాన్యపకాణ శుద్ధ
 భోగదాణ ॥ ౧౯౪ ॥ జ్ఞానాదయస్సమాశృత్య యేత్రతిష్ఠన్విసర్వదా ।
 స్వస్థానేషు స్వమత్త్రైభ్యస్తాంస్తు తత్రైవయోజయేత్ ॥ ౧౯౫ ॥
 యథాక్రమేణోచితానాం కృత్వా తేహంచ తర్పణమ్ । అథ సంస్థా
 రచక్రస్య తత్పబృన్దాశృతస్యచ ॥ ౧౯౬ ॥ సర్వగపాపపివైవిధిస్థిశిం
 నియతిలక్షణమ్ । తస్యవ్యాప్తిశ్చ శేనైవ శరీరే పాఞ్చభౌతికే ।
 గుల్ఫజానుకటివక్షుకకణ్ఠభ్రాగ్రావటావధి । బుధ్యన్తానాం ధరాదీ
 నాం క్రమాదవనిసప్తకమ్ ॥ ౧౯౮ ॥ అహజాగ్రస్తమథ్లాస్తు యే
 భేదాపివిధాఅపి । చిత్తజాలపియేచాన్యేష్టన్వినునపాసహ ॥ ౧౯౯ ॥
 సకాలాత్థాస్తథాబోధాస్తతూర్వాస్తవరేచయే । అనేక భేదభి
 న్నాస్తు స్థితా ఆశృత్య తేధియమ్ ॥ ౨౦౦ ॥ ద్విసప్తభువనంవిశ్వసు
 నేకరచనాన్వితమ్ । శతకోటివ్రవిష్టిర్ణనుష్టయోన్యార్థసేవితమ్ ।
 స్థితంధరాశృతంభూయో బొద్ధవ్యం సర్వదేవహి । చతుషగ్రం జా
 గ్రదాద్యంయత్పదానామపునర్తతే ॥ ౨౦౧ ॥ నుస్త్రీకోటిసహ
 ప్రాణాం వివిధానాం మహామతే । యోగసిద్ధినమేతానాం సంస్థితి
 స్తైజసెవదే ॥ ౨౦౩ ॥ చతురాత్మీయతత్వానాం జ్ఞేయం శ్రేవల్య
 తేహీనామ్ । శాస్త్రోదితస్వరూపాణాం సన్నివేశోమరుత్పదే ॥ ౨౦౪ ॥

అనేక క్రియాతానాం జ్ఞానాదీనాం చ లాజ్ఞలికా । కాలానామాశ్రయోఽఘోషు యాసాం మూర్తిర్బలత్యతే ॥ ౨౦౫ ॥ సంస్థితాశ్చాపయోవర్ణాః పదేష స్థీతుమానసే । అస్మిన్నాత్మోద్యముక్తాని కీర్తితేఽస్మిషడధ్వని ॥ ౨౦౬ ॥ క్షిపంస్తుచాహారం స్వేపం శుభ్యర్థం లీలయోవహి । స్థితకర్మాన్మతత్వాని బుద్ధిశక్తిపదే ప్రభుః ॥ ౨౦౭ ॥ నిరస్తదోషం కృత్వా ప్రాకసమావిశ్య తదేవహి । స్వాం శక్తిముపసంహృత్య శాబ్దినుభ్యేతి శాశ్వతీమ్ ॥ ౨౦౮ ॥ మధుసూదనపర్యవ్రంశా తాశశయనాదయః । సప్తకం సప్తకంషట్రం సంపశ్యేత్ త్కూడిపచ్చకే ॥ ౨౦౯ ॥ మనస్యస్థితం హ్యేవం శక్తిశాత్త్రితయం హి యత్ । బుద్ధాకమలనాభాత్తా దేవస్య ర్వైశ్వర్య ప్రభుః ॥ ౨౧౦ ॥ పునస్యస్థితోద్యుక్తానాం సర్వేషాం పార్థివేపదే । ద్విసప్తభేదభిన్నేతు బోధవ్యా సంస్థిః శుభా ॥ ౨౧౧ ॥ తీవ్రమన్దాదికంబుధ్వా భావం భక్తిసమన్విసమ్ । ఆలన్బనవశాతు ర్వాశ సర్వేషాం స్వపదస్థితమ్ ॥ ఏషవైభవదీక్షాయా మధివాసనకర్మణి । క్రమః క్రమస్త్వేదానీమప గాయాం నిబంధతు ॥ ౨౧౩ ॥ ఆపాదాన్నాభిదేశాన్తం మహాభూతైర్ధరాదికైః । వ్యాప్తంచతుర్థా వాయునైస్తమాద్ధ్వంసభిపాపునః ॥ పూరితం హృదయాన్తంచ తదుద్దేశాచ్చిభావధి । విభావ్యసునపావ్యాప్తమనేనైవక్రమేణతు ॥ ౨౧౬ ॥ స్థితాస్సజగర్షణాన్తాశ్చ పృథునిరుద్ధాదయస్తువై । సమాక్రమ్యాధ్వచట్రంతు అధ్యాతీతస్తుబుద్ధిగః ॥ ౨౧౭ ॥ నమనా ఆత్మగత్వంచ ప్రాగ్విదభ్యేత్య మూర్తతామ్ । వ్యాపికామూర్తయస్తైవైతాః పృథక్కుక్తపరాయణైః ॥ ౨౧౮ ॥ తదాకారైరసజ్జ్యేస్తు సంవృతాత్కావనీషుచ । ప్రాగ్నిఘ్నోసుచ తిష్ఠన్తి సర్వాస్సర్వాసుసర్వదా ॥ ౨౧౯ ॥ స్మృత్వాహ్యభేదభావేన చట్రం మోడకవత్పురా । శిఖాన్తం క్షూడినాతేన సర్వం వ్యాప్తాంవిదిన్తయేత్ ॥ ౨౨౦ ॥ చతురాత్మానమవ్యక్తం శబ్దమూర్తిం నిరాకృతిమ్ । గుణమాత్మైర్వి

శిన్నం చ ఖంచ తత్రే వధావయేత్ | ౨౨౦ | అగాగ్రో హ్యేనాకాశం
 పుషా స్వస్వభావమయోవచ | సజాగ్రీవేనతు వైచుక్థౌ సర్వం సముది
 తేనతు || ౨౨౧ || స్వశక్త్యావేహ్యసిచ్చాఘో జీవమాదాయసో
 ద్యుగమ్ | స్వసామర్థ్యం స్వశక్త్యా తచ్చాన్తాన్తాస్సేవినాప్యచ || ౨౨౨ ||
 శుద్ధాశయానాం భక్తానాం తత్పదేకాభిలాషికామ్ | మత్సాను
 ధ్యానోనువిద్ధానాం సర్వశ్రవ్య క్షిమేతచ || ౨౨౩ || ఆశస్తు ముద్యస్యం
 వేద్యం నేదీయం పరిశస్త్యపి | తన్నదాధాన్యనాభ్యోః సర్వదా భావి
 తాత్మనామ్ || ౨౨౪ || ఇత్యౌదో సర్వసామావోయో నిత్యోవిద్యాభ్య
 ఆశ్రయః | బోధవ్యస్సోపేతదను హ్యసామాన్యతయోగతః || ౨౨౫ ||
 ఆమోక్షాదజ్యభావంచ జీవానాం స్వము సువహి | సజ్రావయూక్ష్మ
 రూపేణ సగపూజ్యైరనుహోయతే || ౨౨౬ || సీతూకాలేతు శిష్యా
 గాం పరిక్షయింయథోదతమ్ | ఏవ మేవపిజానీయామూఘాయస్సోశ్రే
 తు పిగ్రహే || ౨౨౭ || సస్త్థాతువిభజ్యౌకౌ సద్భీవై కుడుల-మ
 దనా | చిత్రీకృత్యతమద్దేశాశ్చ్రీణనాద్యన్తైగ్నైః || ౨౨౮ ||
 స్వనానుపదసంయుక్తిం గ్రహనీయం స్వకారితైః | ఏవం వ్యోప్యః
 మురోఘైర్గైర్నాపూణ్ణాన్తికేకృతే || ౨౨౯ || సీత్యావై మణ్డలస్థ
 స్యవిభాస్తం సన్నివేశయేత్ | వర్కణాచాఘగణ్యత్వా నిధాయ
 కలశాగ్రతః || ౨౩౦ || సశిష్యోఽధార్పనంకు గాఢ్యశునర్విశ్వాత్మ
 నోఽభిః | ప్రవక్షిణైః ప్రణామైస్తు నానాస్తుతీపదైస్సహ || ౨౩౧ ||
 తక్రోపలిస్తభూభాగ మణ్డలాంతంచ తంబహిః | స్థానభేదస్థితంకృ
 త్వా నెత్రహృత్తన్త్రీమన్త్రితైః || ౨౩౨ || పఞ్చగవ్యే చరౌదన్త
 ధావనేపనియోజ్యతమ్ | భుక్తోఽస్మి తే దన్తకాఘ్యే కుర్యాన్మిద్ధిపిచార
 ణమ్ || ౨౩౩ || సౌమ్యవారుణశాశనే యదిపూర్వదిగాననమ్ |
 గంధిన్ధిసూచకంపిద్ధివిపరీతమయోన్యథా || ౨౩౪ || తద్వంసనాయ
 జుహుయ్యాద్విర్యమవైగ్రివైశతమ్ | ధూపానులేపనాదీని రజాంసి

ఘటికాదయః ॥ ౨౩౬ ॥ పాశ్చాత్యుచ తిలాదీని యోగ్యావ్యవ్యా
 సులాక్షణికా । ఉద్భృతోద్భృతరతకృత్వా వర్తజప్తైనవానసా ॥ ౨౩౭ ॥
 అభుక్తేనాహ శేనైవ త్వాచ్ఛాద్యసుసితేనచ । సమభ్యరావ్యేత్ర
 నాన్త్రైః పుష్పఘాపానులెవనైః ॥ ౨౩౮ ॥ ఔన్తాన్తలస్థితం దే
 వనుగ్నానా కలశేన్యసేత్ । అభకుద్ధేతు భూభాగే హృన్మన్త్రిశ
 కుశాన్తరే ॥ ౨౩౯ ॥ కృత్వాప్రాక్షుత్తకం శిష్యం బలజప్తాంశుకే
 నతు । హృదావకుశ్చితకనుం ముఖ్యనున్త్రీమనున్తరణ ॥ ౨౪౦ ॥
 స్వావయోశ్చ్యవ్నలాభాయ తతోహృన్మన్త్రితైస్థితైః । సిద్ధార్థకయు
 తైస్తస్య నివధ్యాన్వరితోబహిః ॥ ౨౪౧ ॥ సబ్ధిసకం మన్త్రైః
 ప్రాగ్వినిష్ఠకంన్యసేత్ । ప్రదక్షిణైవ తచ్ఛాపి సితసూత్రైః
 వర్తణా ॥ ౨౪౨ ॥ చతుర్థావేష్టయిత్వాతు మాణ్డపాన్నిమగ్రామే
 ద్భువీః । చన్తకాష్ఠాదికంకర్మ వినిష్ఠాద్యస్వయంస్వపేత్ ॥ ౨౪౩ ॥
 సహపే వర్భశయ్యాణాం కృత్వాదక్షిణతిశ్శిరః । సంస్పృశేత్సన్వ
 ష్ట్రీయుక్తేన శిశుంశయనసంస్థితమ్ ॥ ౨౪౪ ॥ భగవంతంహి మన
 సా ప్రార్థయన్నపవర్గదమ్ । ఓమాదీశజగన్నాథ సర్వజ్ఞహృదయేశ
 య ॥ ౨౪౫ ॥ శత్రాహంనోజయా మేయనం సత్యార్థత్వస్మరాయ
 ణమ్ । ప్రాప్తానుజ్ఞస్తు శిష్యాణాం కుర్యాన్తై తత్రయోజనమ్ ॥
 యత్రయత్రదతతైషామనశ్యంశాశ్వశంభవేత్ । ఇన్ధందీక్షాధివాస
 న్యవిధానం సంప్రకీర్తితమ్ ॥ ౨౪౬ ॥ ఏకానేకస్వరూపాతు దీక్ష
 దానీం ప్రకీర్త్యతే । ఆపాద్యణాం సమాయాన్తి దేహోన్తేభిమ
 శంపదమ్ ॥ ౨౪౭ ॥ కైవల్యఫలదాహ్యేకా భోగకైవల్యదాపరా ।
 భోగదేవత్రితీయాచ ప్రబుద్ధానాం నదైవహి ॥ ౨౪౮ ॥ ఆచారాను
 గతాస్సగ్నాన్ కార్యాస్సనుక్ఫలాప్తయే । భక్తిభావానుసిద్ధానాం
 శిష్యాణాం భవినాంశువై ॥ ౨౪౯ ॥ వృద్ధానామజ్ఞానానాంక
 బాలానాం భావితాన్యనామ్ । వినాచారసమూహేన చుశ్యకేనక

తాహితాః ॥ ౨౫౦ ॥ పురాధియావిచార్యైవముపసన్నేనవైసహ ।
 తదీయమాశయంజ్ఞాత్వా సంపాద్యైకా మహామతే ॥ ౨౫౧ ॥ అ
 ధాతీతేన్ధరాత్రైతు ఉత్థాయశయనాద్ధురుః । కమణ్ణలుంసమాదాయ
 బహిరావమ్యసంవిశేత్ ॥ ౨౫౨ ॥ సంస్కరేదగ్రతస్పృష్టస్త్రింశు
 తభుగ్రాశిసన్నిభమ్ । తదన్తస్థం విశేద్యేవంస్సాననూత్రం కృతంభ
 వేత్ ॥ ౨౫౩ ॥ నిద్రామోహనులంయేన శశ్వదాయాతి సజ్జయ
 మ్ । శజూర్నవ్వేషుతికాసూత్రం రజాంస్యస్త్రివకేణతు ॥ ౨౫౪ ॥
 సమాదాయపసంస్కృత్య నిష్పిష్యమ్యైర్వత్సహీతతే । శుష్రుగో
 మయసంపృష్టే మణ్ణలం యశుర్పరోదితమ్ ॥ ౨౫౫ ॥ భద్రశ్శపతి
 తక్షార్థం న్యస్యాకొణేషుశజ్జవః । కనులభ్రమసిధ్యర్థమేకంను
 క్యే నివేశ్యచ ॥ ౨౫౬ ॥ ఈషన్నాయతివైషమ్యం తద్రాశ్రీసను
 యేయథా । మహాన్నావనాధికేదోపస్సశిచ్యస్వయితోగురోః ॥
 అతస్తదక్షణీయంచ యతేననుహతాసదా । నిర్వర్త్యనిత్యం ప్ర
 త్యూషే పురావైస్సానపూర్వకమ్ ॥ ౨౫౭ ॥ శిష్యమాదాయసం
 చోద్య స్వప్నప్రాప్తింశుభాశుభామ్ । చతుర్కూర్తిసమాహంశు
 యథాదికస్థితంతువై ॥ ౨౫౮ ॥ పశ్యేత్ప్రజ్ఞీనివిప్తంచ ఉపవి
 ప్తంశుచోత్థితమ్ । తన్మథ్యాద్భగవత్తత్వమేకంవా భిన్నలక్షణమ్ ॥
 ప్రాదుర్భావసమూహంచ తల్లాఞ్చనగణశ్చయః । దెవీయం సని
 తాబృందం సర్వమేకతనూధనా ॥ ౨౫౯ ॥ భవోపకరణవ్రాతమశే
 పంవాప్యభకస్థితమ్ । రుద్రైస్త్రీచస్త్రీసుగ్యామ్బుశుతభుగ్వాత
 లక్షణమ్ ॥ ౨౬౦ ॥ పఞ్చరాత్రవిదోవిప్రా ఆరాధనపరాయణాః ।
 త్రయీముద్ఘోషయన్తశ్చ నిగదన్తశ్చవాద్విజాః ॥ ౨౬౧ ॥ యత
 యశ్శుద్ధసత్త్వాశ్చ సద్బ్రహ్మపదసంస్థితాః । నగ్రసకృద్దనాద్యాని
 సుగంధానితరూత్రనుః ॥ ౨౬౨ ॥ ఉద్యానవనితా రామవాపీహర్ష్య

స్సానం మాస్త్రీం కృతం

సుహృదయః । ఫలబీజో వధీ సామ్బుకు మోభావాపాక నిర్గతః ॥ ౨౬౬ ॥
 గోగజాశ్వనదీయానం కన్యాసాలజ్కృతాశిశుః । మక్తల్యగీతిమధు
 రా భేరీవంశ శ్చవల్లరీ ॥ ౨౬౭ ॥ ససారసంసరః పద్మైః పూర్ణంఘ
 త్రంసితంతతమ్ । హేమాదిధాతవౌరత్నజాలం గోసమ్భువానిచ ॥
 సవోనేత్రచయిశ్శుక్లం వస్త్రబృన్దమనాహతమ్ । రాజాపురోధా
 సానుస్తా రాజపత్నీచవర్పణమ్ ॥ ౨౬౮ ॥ తుషారపాతసద్వృష్టి
 త్సహామేఘాదయోదివి । శోణితంచార్ద్రమాంసాని ఖస్తతిర్మదిరా
 దయః ॥ ౨౬౯ ॥ సత్పక్షిన్ముగసన్ఘాతసురా రాప్సాచామరంసితమ్ ।
 ఏవయాదీనిచాన్యాని విద్ధిసేద్ధిప్రదానిచ ॥ ౨౭౦ ॥ స్వప్నానియాన్య
 నిష్టాని తాని మే లోకశ్శృణు । న్నూనతాక్షితికంపశ్చ ఉపరాగొతి భీష
 ణః ॥ ౨౭౧ ॥ నీహంఉలూకాపాతశ్చ నిర్ఘాతశ్చైత్యభజ్జకృత్ । గర్త
 ప్రవేశోదభ్యన్నస్సిన్నమాంసస్యభక్షణమ్ ॥ ౨౭౨ ॥ నర్తనంరథవి
 ధ్వంసఆజ్యం స్వాగ్నోద్విజచ్యుతః । ఖరొష్ట్రం చో త్కటంహాస్యం
 కపిఋత్రానులంబనమ్ ॥ ౨౭౩ ॥ స్థానంధూమాకులం సద్గమసితాం
 బరవేష్టిణమ్ । శుషూకశ్చం సరిదాదీనాం ప్రసిస్సోతత్వమేవచ ॥
 పోతయానం ధ్వజచ్ఛ్రోతరుభిర్జోప్యసిద్ధికృత్ । అవతారోనగాద్వృ
 త్రాన్నగ్నశ్చం ప్రేతదర్శనమ్ ॥ ౨౭౪ ॥ వచాకజ్జళత్రేలాజ్యలేహో
 సత్కర్త మేష్ఠిః । మహిషోహినరః కృష్ణోదక్షిణాశాగమః త్రుధా ॥
 బుద్ధానం సఖకేశోనానుస్థిభక్తాదికాద్రతమ్ । ఏవయాదీని చాన్యాని
 అశుభానినుహంసుతే ॥ ౨౭౫ ॥ ప్రాప్తే శుభాశుభేస్వప్నేవ్యభిస
 ధ్నాయవైహృది । ఔతుక్యాదశివధ్వంసి పూజాపహోమంసమాచరే
 త్ ॥ ౨౭౬ ॥ యథోక్తవిధినాదేవమవతార్యక్రమాద్యజేత్ । తర్ప
 యిత్యాయథాన్యాయం పూర్ణాస్తంచార్పయేత్సునః ॥ ౨౭౭ ॥
 ఈశకొణైథవాసామ్యే వదేయాగగృహస్యచ । మణ్డలేపూర్వనిర్ది
 ష్టై వృత్తైవాచతురశ్రకే ॥ ౨౭౮ ॥ స్నాతంస్రగ్వస్త్రీభృచ్చిఘ్ర్యం

కృతన్యాసనివేశయేత్ । నిరీక్యతాడ్యసంపోక్యనరైపురాలభ్య
 పూర్వవత్ ॥ ౨౦౨ ॥ సంసకృత్యమూర్తివర్తింతు అనుగ్రాహ్యం
 ధరాగతః । ఆపాదాన్మన్తస్త్రిహస్తేన పరామృశ్యాఫమూధాని ॥
 మన్తస్త్రిహస్తం జ్వలమాప్రపం దద్యాద్యో దుఃఖవీజజిత్ । అతశిష్య
 స్యవైకుర్యాత్సంసాగార్కాపఖ్చచక్రమాత్ ॥ ౨౦౪ ॥ తాపకపు
 స్త్రోస్తథానామ మన్తో గ్రూగశ్చపఖ్చనుః । తత్ర తాపవిధానంతు
 శ్శృణుభ్యంమునిపుక్యవాః ॥ ౨౦౫ ॥ ఆచార్యవైష్ణవాకాసభ్యాక
 పూజ్యతేమామనుజ్జయా । గత్వాకుంజసమీపంతు శీష్యేణసహిణా
 గురుః ॥ ౨౦౬ ॥ చక్రశక్తోపమభ్యోచ్చ్య శక్త్యన్తై స్త్రీప్రతిస్థితా ।
 పూర్వంస్వగురుణాదస్తా స్వకీయోవస రెన్వహః ॥ ౨౦౭ ॥ మూల
 మన్తేణ జుహుయాచ ఘోషమస్తోత్తిరంఘృతైః । వైష్ణవ్యాచాపిగా
 యిత్రా తద్విష్టోరితవైయిచా ॥ ౨౦౮ ॥ తతఃకుంజానలచక్రశక్తో
 విక్షిప్యపూజయేత్ । తతస్తుచక్రమన్తేణ శక్తమన్తేణవిద్విజాః ॥
 సూక్ష్మాచాష్టోత్తిరశతం అష్టావంశతిసెవచా । పవిత్రనైతిమన్తేణ
 ప్రతేపిష్టా ఇతత్పుచ ॥ ౨౦౯ ॥ హుత్వాతతస్తుదేవేశం ధ్యాత్వాగు
 రువరంపరామ్ । శిష్యస్యగక్షిణంబాహుమూలంచక్రేణచాచ్రయే
 త్ ॥ ౨౧౦ ॥ శక్తైవప్రతపెత్సవ్యబాహుమూలం ముగ్ధశ్వరాః । గ
 శశ్చక్రంచ శక్తంచ అభిషిచ్యస్వమన్తస్త్రిః ॥ ౨౧౧ ॥ సంపూజ్య
 వూలమన్తేణ హు నెత్పూర్ణాహుతిం ద్విజాః । తతస్తుచార్ధ్వపు
 స్త్రాణి ధారయేస్తునిపుక్యవాః ॥ ౨౧౩ ॥ తద్విధానం ప్రవక్ష్యామి
 శ్శృణుభ్యం సావధానతః । కృహీత్వావైష్ణవత్కైత్రాద్విమలాం శ్వేత
 మృత్తికామ్ ॥ ౨౧౪ ॥ హస్తాప్రత్యూశ్యచాచమ్య ప్రాజ్యుఖంవా
 ప్పుదజ్యుఖమ్ । ఉపవిశ్యాసనేశుద్ధేవామహస్తతలంద్విజాః ॥ ౨౧౫ ॥
 నక్షాశ్యచాస్త్రమన్తేణ తత్రవై శ్వేతమృత్తికామ్ । ప్రణవేనతు
 విన్యస్య గర్భద్వారేతి తాంమృదమ్ ॥ ౨౧౬ ॥ జలెనసచయిత్వాక

కృత్వా దిగ్బంధనం ద్విజాః । మూలనుస్తే శ్రీశాఖిను స్త్రీవామహస్త
స్థతం మృదమ్ ॥ ౨౯౬ ॥ తత్ప్రథ్యేనారసింహస్య బీజమాలిఖ్యమ
స్మృతిత్ । ఆఙ్ఘ్రాల్యామృదమాదాయ లలాటాదిషు ధారయేత్ ॥
ఘృష్టిప్రచేనాఙ్ఘ్రైస్థై న తర్జినీమూర్తిసింధయే । వాఙ్ఘ్రీ తార్థప్రదాయ
న్యా తథా నామికియాభవా ॥ ౨౯౮ ॥ ఆయుషాగమీనుభ్యనుయా
నాఙ్ఘ్రాల్యాచమురీశ్వ గాః । పశాభిగఙ్ఘ్రాలీభిస్తు ధారయేన్ననఖైస్సృష్ట
శేత్ ॥ ౨౯౯ ॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీన్మృజుంరమ్యం హ రేః పాదద్వయా
న్మఠిమ్ । సాన్తరాళం సుపాగ్మ్యంచ స్వ్యభ్రులంశ్ర్యభ్రులంతువా ॥
ఊర్ధ్వనాశాచా నామే చతుర్భులసంమిశమ్ । లలాటే ధారయేతుగ్
తౌ చతుర్భులవిస్తృతమ్ ॥ ౩౦౦ ॥ అష్టాఙ్ఘ్రాలాయితం యద్వా
ప్రానైశపరిసంమిశమ్ । ధారయేనూర్ధ్వపుణ్డ్రీంతు తావన్నానసను
న్మిశమ్ ॥ ౩౦౧ ॥ ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీంతుహృదయే ధారయేల్లక్షణాన్వి
శమ్ । తత స్త్ర్యంగులపిష్టేణ్డ్రం చతురంగులమాయతమ్ ॥ ౩౦౩ ॥
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీం కణ్ఠదేశే తతో వైదక్షిణోదరే । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీంతు
పూర్వోక్తకుక్షిపుణ్డ్రీననుం ద్విజాః ॥ ౩౦౪ ॥ తతస్తుదక్షిణే బాహు
నుభ్యే త్వష్టా గులాయతమ్ । చతురంగులపిష్టేణ్డ్రమూర్ధ్వపుణ్డ్రీం
తు ధారయేత్ ॥ ౩౦౫ ॥ తతస్తుదక్షిణాంసేతు కణ్ఠపుణ్డ్రీననుం భ
వేత్ । వానుకుక్షోరూర్ధ్వపుణ్డ్రీం కుక్షిపుణ్డ్రీననుంభ వేత్ ॥ ౩౦౬ ॥
వానుబాహోభవేత్పుణ్డ్రీం దక్ష బాహూక్తలక్షణమ్ । వామాంస
తు తతఃపుణ్డ్రీం కణ్ఠపుణ్డ్రీననుంభ వేత్ ॥ ౩౦౭ ॥ పృష్ఠేశ్చష్టాం
గులాయానుం చతుర్భులవిస్తృతమ్ । ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీం కకుద్దేశే చ
తుర్భులమాయతమ్ ॥ ౩౦౮ ॥ తథాశ్ర్యభ్రులవిస్తారం ధారయేన్నసి
పుజ్జవాః । ఏవంద్వారశపుణ్డ్రాణి గృత్వాచైవయథాక్రమ్ ॥ ౩౦౯ ॥
హస్తత్రాశనతోయంతు మూర్ధ్నిసంప్రీక్షయేద్విజాః । తతస్తుచోర్ధ్వ
పుణ్డ్రాణాం మధ్యేవిష్టుసమర్పితమ్ ॥ ౩౧౦ ॥ ధారయేద్రజనీమూర్ణం

లక్ష్మీపాన్నిభ్యసిద్ధయే । వర్తిదీపాకృతించైవవేణుపత్రాకృతింతువా ।
 ఏవంభృతేపహ్యాద్వపృష్ఠై లత్యూహిసార్థంజగత్పతిః । క్రీడతేసతతం
 తత్ర తతోబద్ధాజ్జలిర్ద్విజాః ॥ ౩౦౨ ॥ నామభిఃకేశవాదీనాం తద
 గ్ధభ్యానపూర్వకమ్ । తత్రచఛక్తిసమైతాంస్తు కేశనాదీన్ స్మరేమ్యు
 ధః ॥ ౩౦౩ ॥ లలాటకేశవంధ్యాయేన్నారాయణనుభోదరే । మా
 ధనంహృదయేచైవ గౌవిదం కణ్ఠకూబరే ॥ ౩౦౪ ॥ ఉదరెదక్షిణేపా
 ర్శ్వే విష్ణుంధ్యాయేస్తునీశ్వరాః । తత్పార్శ్వేబాహుమధ్యేతు చి
 న్తయేత్తథుసూదనమ్ ॥ ౩౦౫ ॥ త్రివిక్రమంతు తత్సగ్రాదై వాను
 కుక్షౌతు వాహనమ్ । శ్రీధరంవామబాహౌతు హృషీకేశంతదంసకే ॥
 అపరేపర్శనాభంతు తృకేనామోదరంస్మరేత్ । ఇత్యేవమూర్ధ్వపు
 ణ్ణ్రీస్య విధానం సువ్రకీర్తితమ్ ॥ ౩౦౬ ॥ ఏవంశిష్యసోఽర్ధ్వపుణ్ణ్రీ
 ధారయత్ప్రాయథావిధి । నామకుర్యాత్పశిష్యస్య తప్తధానమి
 హోచ్యతే ॥ ౩౦౭ ॥ తమా నాయక రాజ్ఞేనధామనన్నికటంప్రజేత్ ।
 కృత్వాత్మనో మహాభాగే భూయస్సంచాచ్ఛద్యలోచనే ॥ ౩౦౮ ॥
 స్రుతేపయే తథాసార్వ్యనుజ్జలింముక్తలాచనః । సంపశ్యేత్పరనం
 ధాను మాన్త్రమిచ్ఛాఫలప్రసమ్ ॥ ౩౦౯ ॥ తస్మిన్నవసరేకుర్యా
 న్నానుయస్యయథోచితమ్ । రహస్యసంజ్ఞంముఖ్యంచ గౌణంవా
 స్యయథాస్థితమ్ ॥ ౩౧౦ ॥ సామాన్యం వాసుదేవాద్యం నామ
 స్వాక్షాత్పతుర్ద్వపి సర్వేషాంసవిశేషంచాయథాచానుక్రమేణతు ॥
 ద్విపటకమూర్త్యజీతంచ స్వానుయంతం బ్రాహ్మణేషుచ । జేవా
 న్తం క్షత్రియాణాంచ కుర్యాద్ద్వాదశధాపునః ॥ ౩౧౧ ॥ పాణ్య
 న్తం ధరినిష్ఠంచ లాఙ్ఘనాస్త్రపురస్పరమ్ । ధ్వజలాఙ్ఘనసంజ్ఞం
 చ యథావధం నృపేషుచ ॥ ౩౧౨ ॥ ఏవం వర్ధననిష్ఠంచ మూర్తి
 లాఙ్ఘనపూర్వకమ్ । విహితంచాపివైశ్యవాం దాసాన్తం శూద్ర
 జన్మవామ్ ॥ ౩౧౩ ॥ అఘోణ్ఠాయనమస్కృత్యమణ్డలంకలశంగురుమ్ ।

యో యాతుః క్షణసమీపంతు శిశువాసహజేశికః ॥ ౩౨౬ ॥ కృతస్యక
 ిశ్చోదిచ్చద్ర సిద్ధయేచహుతేసతి । సంతాడాప్తాప్రీత్యకోభూత్వా
 ప్రాగ్విత్తధృవయంవిశేత్ ॥ ౩౨౭ ॥ ప్రాణశక్తివియుక్తంచ కృ
 త్వా౭౭నీయసమాసతః । సంప్రవేశ్యస్వకంఘానం తత్రాగ్నికణవచ్చ
 గమ్ ॥ ౩౨౮ ॥ నీత్వాసంమ్యుక్ష్పథగ్భావం పరేద్య సహవాయు
 వా । స్వభూమా వాచుమారైణ హృదాద్యస్తం నిరొధితమ్ ॥ ౩౨౯ ॥
 జత్కగ్రహనునెవైరనుష్ట్రీయుక్తేనకర్కణా । భావధ్యావానువిధేవ
 పిశ్యమాగ్నిమయింశ్యజేత్ ॥ ౩౩౦ ॥ తతఃకవచనుష్ట్రీణ దద్యా
 త్సప్తాభినుష్ట్రీణమ్ । తస్యోపవీతనువరముద్దితంచాపి యస్యతత్ ॥
 సర్వధాదాసభావత్యమాపన్నస్యదతత్వతః । అనుద్యపాస్వయోఘ
 స్య లాకధర్మాఙ్గిసస్యచ ॥ ౩౩౧ ॥ ఆప్తవచ్చప్రీత్యానిష్ఠస్య కర్క
 తస్త్రీరగస్యచ । గౌదానం శూద్రజాతేర్వై విహితంచైవ వాన్య
 థా ॥ ౩౩౩ ॥ పాపత్యాహోపపటాకర నిష్ఠానాంతుప్రతిక్రియా ।
 ననుస్కారైణనున్మాగ్ణాం కార్యేప్రాప్తేహ్యనుగ్రహే ॥ ౩౩౪ ॥
 గదీయనుర్ఘ్నపుష్పాన్యం యశ్చిజ్ఞివ్యాగసాధనమ్ । సుసంస్కృ
 తనుసిద్ధంచాభక్త్యాకర్కణ్యతాంప్రజేత్ ॥ ౩౩౫ ॥ అతో౭స్యేహం
 తుభక్తానాం విహితాయాగసాధనే । సమ్యక్సత్వనివృత్తిం ప్రాప్తి
 క్షవప్రాక్షణాన్వితమ్ ॥ ౩౩౬ ॥ మూర్ధ్నావా మణ్డలాగ్రీతుపు
 ద్పక్షేపంనుహోసుతే । నక్తంచాపరిపీడంచ భూతార్థం చైవమేవ
 హి ॥ ౩౩౭ ॥ ఏవంసంస్కారసంశుద్ధం కృత్వావర్ణగణంపురా ।
 పాక్షేనవిభునాకుర్యాత్సత్ప్రీయశ్చిత్తతర్పణమ్ ॥ ౩౩౮ ॥ సదశాం
 శంసహస్రంతు యథాచానుక్రమేణతు । గత్వాచాభ్యర్థకుఘ్నోశం
 సూత్రమాదాయతత్స్థితమ్ ॥ ౩౩౯ ॥ ఋజుభూతం శిశుం కృత్వా
 తద్వత్సూత్రంప్రసార్యచ । వ్యక్తరూపంచనుష్ట్రీశం సంప్రరేదగ్ని
 మధ్యగమ్ ॥ ౩౪౦ ॥ పశ్యేద్విభోశిశుంసూత్రేస్వాత్మన్యధ్యావ

మజ్జిసా । తత్రాధ్యాత్మస్వరూపంచ సంస్కరేత్సత్ప్రదేశాగమ్ ॥
 అధిదైవస్వభావం తత్సాన్విశ్చస్యవతార్యచ । అధిభూతనుయాసూ
 త్రై త్రివిధంశివ్యవిగ్రహే ॥ ౩౪౨ ॥ మూలనున్త్రావసానేతు సన
 మసగంప రాశ్చనై । పదంకృత్వాతు జుహుయా దాహుతీనాం చతు
 స్తయమ్ ॥ ౩౪౩ ॥ తథాసూత్ర్యాత్మనేదోక్త్వా తస్మాద్దాలాత్మనేను
 వై । సర్వాత్మనేచతదను తతోధ్యనిచయంహితమ్ ॥ ౩౪౪ ॥ ఆపా
 దాగ్రాచిచ్ఛానంచ సర్వం ధ్యాత్వాస్వదేహాగమ్ । యథోన్మిష్టక్ర
 మేక్షైవ విభిన్నం త్రివిధంస్విసి ॥ ౩౪౫ ॥ రచనాసన్నివేశోయఃప్యా
 దీనాంచాధిభూతా । బౌద్ధవ్యనుధిదేవత్వం సానుధ్యం యస్యయ
 స్స్వకమ్ ॥ ౩౪౬ ॥ తదగ్నిస్థాస్మనున్త్రాగ్రామధ్యాత్మస్వం విధీయ
 తే । అథమాగ్నవ్యయంశ్చిక్త్వా ద్వాదశా చ్ఛంసమాశ్రయేత్ ॥ ౩౪౭ ॥
 మూలనున్త్రానుయోభూత్వా సంప్రజేస్త్విధి మూతతః । బ్రహ్మద్వా
 రపదంజేప్యంతత స్త్వగ్యవత్కనా ॥ ౩౪౮ ॥ పార్థివం పాదమా
 క్రమ్య పుర్యాశ్చచచ్ఛ్రీమాత్కసాత్ । బీజమాతాంచహృత్కన్త్రీస
 గుఢాం గుఢవిగ్రహమ్ ॥ ౩౪౯ ॥ నానాణ్ణబీజసంయథానునేకరచ
 నాన్వితామ్ । పవనూనాయువైసర్వా బుద్ధినిష్ఠాస్తుశక్తియః ॥ ౩౫౦ ॥
 పృథకప్రథకగ్రామేక్షైవ తస్మిన్హృత్కన్త్రవ్రీసంపుటై । స్వేనాధ్యా
 త్మగణైసైవ పరేణివ్యాపకాత్కనా ॥ ౩౫౧ ॥ తద్దేహం ధారయన్తం
 చ స్మరేత్తమభయాత్కమ్ । కాలంభోగక్షయాయన్తంచ తతాగలా
 చ్ఛ్చమహానుజే ॥ ౩౫౨ ॥ కృత్వైవం భూతశక్తీనాం సంహారం
 శిశువిగ్రహాత్ । సాశ్రందేహానుధాత్రమ్యసౌమ్యతేనైవవత్కనా ॥
 ప్రాల్లవంస్తద్వ్రీజేత్తత్ర వ్యజ్ఞయేస్తుధియాతుయత్ । ఆదాయా
 ధ్యాత్మనున్త్రాగ్రాన్విభూతభూతాన్వితానక ॥ ౩౫౩ ॥ నిత్యజ్ఞలక్ష
 ణేశ్శుద్ధైస్సనున్త్రాప్రతీస్థితానపి । అథసూత్రాద్వినిపగ్రామ్య
 ప్రయాయాదనలాశ్రయమ్ ॥ ౩౫౪ ॥ తత్రావయవసద్ధానాత్సత్ప్రీ

సామ్యంసమాచరేత్ । సమాహృతానాంనుస్త్రాణాం పఠేనర్వజ్జల
క్షణే ॥ ౩౫౬ ॥ వ్యాపకేఽర్వసామాన్యకృత్వాస్వేస్వపద్యభిఠ
మ్ । స్వశరీరగుణాసాద్య బ్రహ్మద్వా రేణదేశికః ॥ ౩౫౭ ॥ సువ
నాదాయుసస్తర్వ్య ముస్త్రీబృన్దం యథోదితమ్ । తత్సబృన్దసమేతం
చ స్వనాన్నాప్రణవాదనా ॥ ౩౫౮ ॥ భూయస్సంస్పృష్టియోగేన
ద్వివటూ పరిసంభ్రయూ । పూరకేవసమాకృప్య శిష్యం హృత్కాను
లాన్దృది ॥ ౩౫౯ ॥ అకన్యక్తినిరస్తంచ డ్యైబీజంపరలక్షణమ్ ।
భూశక్త్యాభాససంబంధం కృత్వాదాయానలాన్దృది ॥ ౩౬౦ ॥ ప్రణ
వాసనపిశ్రోత్తం విరేచ్యాజ్జేతు శ్రేతవే । స్మృత్వాశిష్యవైతన్య
మేకమేవద్గురూపభక్త్ ॥ ౩౬౧ ॥ శక్తిమచ్చక్తిభావేన శక్తిత్యేన
గుసంస్పృశేత్ । డ్యైశక్త్యాన్ద్రశక్తుణ్ణేశక్తిమత్సేనతత్పనః ॥ ౩౬౨ ॥
రేచయిత్వా స్వనామ్నూచ విగ్రహేనాధ్యవస్త్రావా । నియోజ్యతస్య
మాథోతు జపధ్యానేకలక్షణే ॥ ౩౬౩ ॥ శదేవపార్థివంబీజం హృ
గావై హోనకర్తృణా । సమ్యక్తస్యాపరాధం నేవయం సూక్ష్మ
నేనాతామ్ ॥ ౩౬౪ ॥ స్వాహోత్తం భోగసిద్ధ్యర్థం నమోత్తం మో
క్షసిద్ధయే । భోగమోక్షాప్తయేవాపి తదేవోభయలక్షణమ్ ॥ ౩౬౫ ॥
కర్తృణామపిసానేకు సంపాదయపదంన్యసేత్ । ఏవం తద్విగ్రహే
సూక్ష్మే తద్భృశేవత్సాతన్యవ ॥ ౩౬౬ ॥ శిరసాచాధికారంతు త
స్యాపాద్యయథాస్థితమ్ । శిఖానుస్త్రేణ తద్బొగం నిర్వర్త్య శత
సంభ్రయూ ॥ ౩౬౭ ॥ వర్కణాతత్ఫలప్రాప్తిం తల్లయత్సమపిస్త్రే
త్ । స్వత్సప్తిమయనేత్రేణ కుర్యాత్తైవైవ తత్ఫిటమ్ ॥ ౩౬౮ ॥
శక్త్యాగశ్చాస్త్రనుస్త్రేణ విశ్లేషేణయతోభవేత్ । మూలేనాథ
గృహీత్వాశకురార్యవైవాత్సాసాతుపనః ॥ ౩౬౯ ॥ తద్వచ్చక్తిం
తదీయాంచ కుణ్డాద్వ్యాపకలక్షణమ్ । డ్యైతత్వస్యాథ సాధ్యస్య
హృసాధారస్యశాస్త్రయే ॥ ౩౭౦ ॥ పూర్వసంభ్రయంతు చాస్త్రేణ

కృత్వా హివామంకు హామతే । సుప్రమాజ్యేనసంపూర్య సుభ్ర
 సూత్రాత్తు పార్థివమ్ ॥ ౩౭౦ ॥ వికత్త్యపూర్ణయాపార్థం విలా
 ప్యాగ్నో స్వకేపదే । మూలమస్త్రేణసహసా హృత్పద్ధే ప్రేరితే
 నతు ॥ ౩౭౧ ॥ స్వదేహాద్రైచకేనాథ ప్రీర్యశక్తించ శ్రేశవీమ్ ।
 తయాశ్రాన్తమథస్థంచ సంప్రద్యుతిరిక్తయా ॥ ౩౭౨ ॥ కుబిస్తునో
 చాబ్జవ్రతమాద్యాధ్వానంచ భౌవనమ్ । శిష్యదేహేనిరుద్ధస్య వ్యక్తి
 ణ్ణోడీకృతస్యచ ॥ ౩౭౩ ॥ స్వశక్తిపరిపూర్ణస్య ఔబీజస్యగ్నో
 పరి । విరేచ్య శక్తిమంతంచ వ్యస్తథర్షణ పూర్వవత్ ॥ ౩౭౪ ॥ తస్మ
 ణ్ణోబీజసంస్థంతు అథ్వానంతుయథాస్థితమ్ । ప్రకాశయన్తికృపయా
 తన్నాథాస్తస్యవిద్ధయే ॥ ౩౭౫ ॥ విరక్తం భావయేచ్ఛిష్యం చిక్ష
 యన్తమిదంధియా । ఇదం తల్పార్థివంతత్వం ముధావై ముఖపజ్జర
 మ్ ॥ ౩౭౬ ॥ భావతత్వగతంచాస్య సుసహత్వంచ సాంప్రతమ్ ।
 కథమత్రత్వహంచాసం యస్యమే నతతాఇమాః ॥ ౩౭౭ ॥ విము
 క్తపజ్జరార్యగృతుస్సఖమాస్తేవిహ్యక్తః । ఊర్ధ్వపాదితదారుథస్సె
 నంనుస్త్రీబలాద్భితుః ॥ ౩౭౮ ॥ సమాహమథవిజ్ఞాప్య తస్మ
 భుత్వేన యత్స్థితః । సన్నిరుద్ధోభవేత్త్వస్య సగృతస్సర్వదైవపి ॥
 యుష్మత్ప్రసాదసామగ్ధ్యాద్యథావత్పార్థివోగుణః । దేహాంతం
 గన్ధతప్తాత్రం భవేదాసీనమస్యవే ॥ ౩౭౯ ॥ సమ్యక్సంప్రకవన్నస్య
 శాసనేపారమేశ్వరే । హేథరాధిపతేనాథ అస్యాద్యప్రభృతిత్వ
 యా ॥ ౩౮౦ ॥ ధ్వంసాయమోక్షవిఘ్నానాం భవితవ్యత్పకర్త
 ణః । ఇతివిజ్ఞాప్యచాజ్ఞాప్య ఆపాద్యాహుతయఃక్రమాత్ ॥ ౩౮౧ ॥
 సహశక్త్యాసమాకృప్య భూయస్తత్పూరకేణతు । తద్దేహీచామ్న
 యంబీజం సాధారం పూర్వవన్న్యసేత్ ॥ ౩౮౨ ॥ కుణ్డమధ్యేతు
 సద్దాయ జీవశక్తించ పూర్వవత్ । విరేచ్య శక్తిమాంస్త్రనియోజ్య
 తదనన్తరమ్ ॥ ౩౮౩ ॥ తస్మనాథో యథాపూర్వం కుమ్భకేన

మహానుజే । అథాప్యండేహమాపాద్య హోమథ్యానాదినాపరమ్ ॥
 తత్రాధికారపూర్వంతు సర్వంనిర్వర్త్యతస్యవై ॥ ఆప్యేనసూత్ర
 సూక్ష్మైన సహపూర్ణాం నిపాత్యవ ॥ ౩౮౬ ॥ అక్షత్వంపదసంయు
 క్తం తేనాక్రాంతం స్మరేత్తథా । తత్స్థసున్త్రీసమూహంతు సహ
 తత్పతినాతువై ॥ ౩౮౭ ॥ పూర్వవచ్ఛ్రీయిత్యాచరసమజ్ఞాప్య
 గర్భవత్ । మనోవసానంసీత్వైవం స్య తంవర్ణాగ్ధాధ్వగోచరమ్ ॥ ౩౮౮ ॥
 నిష్కాజ్ఞేన మహాబుద్ధే తేజసాస్త్రైణచేచ్ఛయా । సముద్భృత్యాథవై
 ప్రాగ్విద్యోక్తవ్యం బుద్ధిగోచరే ॥ ౩౯౦ ॥ షడభ్యముక్తంమూలెన
 ప్రాప్తసంజ్ఞంచ తంశిశుమ్ । తత్సకంభుకనిర్ముక్తం శాస్త్రాత్మనేక
 తాంగతమ్ ॥ ౩౯౧ ॥ స్మృత్యాశక్త్యాత్మనాగ్నోతు లబ్ధలక్షం పరేప
 దే । విశ్వరేణతుబీజేన ప్రాక్తసత్వాన్వితేనద ॥ ౩౯౨ ॥ తతస్సం
 వేద్యనిర్ముక్తై సమాధౌవినియోజ్యవ । నవెత్తియత్రసంలీన స్వానన్త
 ద్వైశమాత్రకమ్ ॥ ౩౯౩ ॥ ఆహుతీనాం శతంహుత్వా తదాపాద
 నకర్మణి । నీత్వా సమానతాంసర్వం తేవైవస్వధియాఖిలామ్ ॥ ౩౯౪ ॥
 సహసంవేద్యకాలేన వాక్పబంధంయథాస్థితమ్ । నిస్తరజ్ఞమయో
 భూత్వా దద్యాత్సూక్ష్మాహుతింపరామ్ ॥ ౩౯౫ ॥ అథాప్తితాం
 ప్రాప్యగురుఃప్రదద్యాదాహుతింపునః । బీజవాశేనశిష్యస్య శ్చప
 మోక్షనివృత్తయే ॥ ౩౯౬ ॥ పడేరోజ్కారసంరుద్దైఃపదావస్థితమాస
 సః । సర్వజ్ఞోభవచోక్తైవంజుహుయాద్వాదశాహుతిమ్ ॥ ౩౯౭ ॥
 భవైవమేవభగవాన్నిరవద్యోనిరాశ్రయః । సర్వేశ్వరస్సర్వశక్తిస్సు
 సంపూర్ణోఽచ్యుతోహరిః ॥ ౩౯౮ ॥ వ్యాపీనిరుద్ధమాక్ష్మణ్యో నిర్వి
 కారోనిరజ్ఞః । నిత్యోనిత్యోదితోనానో నిత్యానన్తస్సునిష్కళః ॥
 అనాద్యన్తోహ్యనిభనో వాసుదేవోవిభూతిమాకా । హుత్వైవంచతతః
 కుర్యాత్సూక్ష్మయాపునరేవహి ॥ ౪౦౦ ॥ స్థితీంతైభవదీక్షాయాం

ముముక్షోరైశ్వరైవదే । యత్రస్థోధానుచాభ్యేతి హృదిరాత్మమే
 శ్వరమ్ ॥ ౪౦౦ ॥ ఈశ్వరేచ్ఛాపశేనైవ దేహపాతాన్మహామతే ।
 భోగేచ్ఛాపత్తనాభీయ ఉభయేహ్యోపదద్వయే ॥ ౪౦౧ ॥ శక్తి
 మవధక్తిమోగెన త్వభుద్ధిమయేఽధ్వని । నివేశ్యోదేహపాతంతం
 కాలముద్వృత్యతస్పదాత్ ॥ ౪౦౩ ॥ అస్త్యూఢాయధాకాష్టాత్పా
 వకశ్చప్రకక్రాతః । సఖూయస్సహకామ్యైన సామ్యమేతి తథా
 పుమాః ॥ ౪౦౪ ॥ యోజితోధ్వాన్యరేఖుయో నేతి తస్యయితాం
 లిఖః । సమాధిప్రచ్యుతింకృత్వా వినివేశ్యోత్సనాగ్రతః ॥ ౪౦౫ ॥
 యథావచుపదేష్టవృత్తస్యాధ్వాచ సతానితః । సంస్థితో యస్త్యభే
 దేన భిన్నరూపఃపరాత్మని ॥ ౪౦౬ ॥ కేద్యవేదకనిర్ముక్తకమ్యుతిం
 బ్రహ్మయత్పరమ్ । సచ్ఛబ్దబ్రహ్మభావేన స్వశక్త్యాస్పృశుమెవపి ॥
 ముక్తయైఽఖిలజీవానాముదేతపరిమేశ్వరః । తదస్యైకాక్షరంవిద్ధి మ
 ద్మిశ్రీభ్యో యథాకిళః ॥ ౪౦౭ ॥ పృథక్పాద్యాన్మనానాఃస్థినియే
 నతథాస్వయమి । నాయాన్తి నిశ్చయంయత్ర చాతురాత్యాయనమగ్ర
 హాత్ ॥ ౪౦౮ ॥ ముతేవేకవిదోవిప్రాస్త్వైకీస్కా ప్రకమేఽక్షరే ।
 సశబ్దమూర్తిర్భగవానభ్యేద కలాత్మనా ॥ ౪౦౯ ॥ తస్యహా
 యుజ్యతేయేన తన్నిష్ఠానాంపి కర్మణామ్ । నచాస్త్వైకకలాగ్ధాచ
 యావన్ముర్తిర్నికజ్జనా ॥ ౪౧౦ ॥ పదకేనాన్యథామూర్తం శక్వ
 సీమంబయజ్యతే । శత్యాకలానయాస్పర్శే ప్రభవాప్యయి లక్ష
 ణాః ॥ ౪౧౧ ॥ పూర్వోక్తానాసుదేవాద్యా అభ్యత్రాన్తాయభోది
 తాః । తత్వేభ్యోవిర్గతాసున్త్రాస్త్యణిమాదిగుణైర్మయతాః ॥ ౪౧౩ ॥
 పటకలాగ్ధలచేయక్తా యేషుసక్త్యావవిద్యతే । వ్యజ్ఞేతాతైస్వని
 త్కాణంతుర్యాద్యం పదసంజ్ఞకమ్ ॥ ౪౧౪ ॥ కర్మణామూక్తలాభా
 ర్థం మోహార్థం శస్త్రయాచ । ద్విసప్తభువనంవిశ్వం గుణత్రయ
 మయంహియత్ ॥ ౪౧౫ ॥ తదశుక్లం జడంనిగ్ధం భోగ్యవ్యాప్యం

పృథక్ స్థితమ్ । ఇత్యధ్యక్షట్రాముద్దిష్టం హెయోపాదేయలక్షణమ్ ॥
 భువనాధ్యాపదాధ్యాపవివాతుర్వపదేనతు । హేయశ్శేషముపా
 దేయం కర్తిణాం తదపేక్షయా ॥ ౪౧౭ ॥ వ్యపేక్షయాప్యపె
 యశ్చ హేయపక్షప్రయాతిచ । కింతుతత్ప్రప్యపాయంవై ని
 స్తరజ్జేపరేపదే ॥ ౪౧౮ ॥ వివేకపదసంస్థస్య సుదీక్షాసంసకృతస్య
 చ । విచార్యమాణంపహి విశ్రమోయత్రవైస్ఫుటమ్ ॥ ౪౧౯ ॥
 జాయతేతత్సరంబ్రహ్మ నాసుదేవాఖ్యమవ్యయమ్ । అమ్బరంపర
 మాణానాం బహూనామాస్పదంయథా ॥ ౪౨౦ ॥ తథాచాద్యః
 ప్రబుద్ధానాం జీవానాంహినికేతనమ్ । విజ్ఞేయం భువనానాంచ ప
 దానానుస్తరంహియత్ ॥ ౪౨౧ ॥ యేనేశ్వరేచ్ఛయాతేహం మ
 న్నావై శ్రీడయన్తిచ । మాధీయేద్వద్వయేతస్మిన్ సుఖదుఃఖమయైః
 ఘటైః ॥ ౪౨౨ ॥ ఈశ్వరేచ్ఛానువిధానాం భక్తానాంపరమేశ్వరే ।
 సుకూణాందీక్షితానాంచాప్యారాధనరతాశ్చనామ్ ॥ ౪౨౩ ॥ భవ
 న్త్యధ్యద్వయోర్ద్వస్థానుస్తా శ్చాజ్ఞాప్రతీక్షణాః । నయన్తికర్తిణస్స
 మ్యత్థాయీ నూధ్యద్వయాద్వలాత్ ॥ ౪౨౪ ॥ స్వస్థానమణిమా
 దీనాం భౌగానాం ప్రాప్తయేతువై । విరక్తస్యచతద్భౌగాత్స్వశ
 క్త్యాప్రాయన్తిచ ॥ ౪౨౫ ॥ స్వవ్యాసారవశేనాపితత్వాధ్యస్య
 మృత్యోపమే । యత్రాణిమాదిర్మన్యేతతృణానీవచసంస్థితః ॥ ౪౨౬ ॥
 అనుగ్రహపరాస్తస్య తత్వాధ్యక్షాయోదులూః । నయన్త్యస్యయ
 తాంసమ్యక్కకలాధ్యవిశాశ్వతే ॥ ౪౨౭ ॥ సహస్థుణ్యమయోబ్ర
 హ్మవాసుదేవోఽధ్యమూర్తిభృత్ । నిత్యేస్వాత్మనిసమ్బుధే శబ్దబ్రహ్మ
 దివేద్వని ॥ ౪౨౮ ॥ కరోతియోజనాస్తస్య యత్రస్థస్యయమేవహి ।
 ప్రాప్తోతి తత్సరిజ్ఞానాత్సుశాస్త్రం భగవత్పదమ్ ॥ ౪౨౯ ॥ సజ్జ
 ఘణః — దేవవర్ణాధ్యవిజ్ఞానం వదకింలక్షణంమమ । ప్రాప్తోతి
 యత్సరిజ్ఞానాదధ్యసద్వాసుదేవతామ్ ॥ ౪౩౦ ॥ శ్రీభగవాన్ —

వక్ష్యాంశ్చకోశముక్తశ్చ లబ్ధవత్పన్యచాత్మనః । యో2నుభూతిపదం
 యాతి ధారాసవ్తానయావభృక్ ॥ ౪౩౧ ॥ భిన్నవర్ణమయశ్శబ్దఃపూ
 ర్వలక్షణలక్షితః । సకాతురాత్మ్యనిచయే విజ్ఞేయోహితదాత్మనా ॥
 ప్రథవావ్యయయోగేన శబ్దభాస్వరలక్షణః । సకారాస్తస్త్వకారా
 చ్చ హకారాదాత్తపవహి ॥ ౪౩౩ ॥ ప్రథవే ద్వాదశాస్తస్తు హ
 కారశ్చతురాత్మనామ్ । అకారస్తవ్యయచైవ తుల్యతాతొనయో
 త్పుతా ॥ ౪౩౪ ॥ వర్ణస్వరహసమూహేస్త్విజ్ఞేయంజ్ఞానసమా
 ధినా । విశ్రామిఉదయోన్వాప్తిర్వ్యక్తిరాద్వాసు దెవతా ॥ ౪౩౫ ॥
 అత్రైకైకాపరిజ్ఞేయా మూర్తిరైవ త్వేవమెవహి । యుక్తావిశ్రమ
 పూర్వైణ చతుష్కైణసమాసతః ॥ ౪౩౬ ॥ దణ్ణవత్సన్నివేశేన
 సంస్థితాహ్యేవమెవహి । ద్విషటకంధారణానాంచ ద్వాదశాధ్య
 త్మలక్షణమ్ ॥ ౪౩౭ ॥ సోపానభూతంయతాగ్రీన్తా ద్వాదశాస్తం
 విశేత్పరమ్ । నీత్యైవం వ్యక్తిభావేన హృత్పక్షోదరసంస్థితమ్ ॥
 నన్దాధ్వానందీక్షితస్య శబ్దబ్రహ్మేతియస్థితః । సంసెవ్యసూతభుక్కు
 మిం * వ్రణీ తేనోదకేనతు ॥ ౪౩౮ ॥ సహశిష్యేణచాత్మానం తే
 నైవాచిచ్ఛ్రదిద్ధయే । పూర్వవదూభుతినాకృత్స్థా లక్ష్యచాగ్నిం ప్రణ
 మ్యచ ॥ ౪౪౦ ॥ నముష్ఠాయ తతోయాయాస్తంకృహీత్స్వామ్య
 తాలయమ్ । పూజయిత్వా జగన్నాథం నివేద్యనియమాదిచ్ఛోః ॥
 సవిశేషాత్సమాసేన సాస్తరాన్యోగ్యతావశాత్ । యథావచుపదే
 ప్తవ్యం తతస్తస్యార్పణంహృది ॥౪౪౨॥ ముద్రాసనున్వితోమన్త్రా
 క్రిన్యాసధ్యానపురస్సరః । ఇతికర్తవ్యతాశాస్త్రునక్షిప్తాదసవిస్తరా॥
 తత్సముం సస్తతస్తేన సర్వంకార్యం యథాస్థితమ్ । గుర్భర్షనం త
 తఃకుర్యాదాత్మనాచధనాదినా ॥ ౪౪౪ ॥ పూరయిత్వాస్ఫుషాపా
 నిగుర్భ్యపాత్రాత్తు దక్షిణమ్ । బడజ్గనున్త్రినంజవ్రం త్కేవ్రవ్యం

తస్యనుస్తకే || ౪౪౫ || మణ్డలంప్రణవేనాథ పాణౌసూర్యప్రభం
క్షురేత్ | తత్రాభిన్నం న్యసేత్ప్రగ్విద్యేభవం దేవతాగణమ్ ||
కృత్వాధియార్జితందద్యాత్సశిషం తస్య మూర్ధని | యథోక్తాచయ
థాభీష్టాత్పచిరాదేవ పుత్రకః || ౪౪౬ || తవాస్తువైభవీసిద్ధిః మోక్ష
లక్ష్మీ సమన్వితా | ఇతివైభవీదీత్యాయా లక్షణంసముదాహృతమ్ ||
తత్ప్రయుక్తస్య సామాన్యం సర్వనుస్త్రీగణస్యచ | యేనయేన
హినుస్త్రీగోదీత్యాకారాభకస్యచిత్ || ౪౪౭ || తస్యతస్యతదీ
యానాం పూర్వోద్దిష్టైవ వత్సకానా | కారోత్యత్రానయవానాంతు
ఃనియోగోయథోదితః || ౪౪౮ || సమూహవద్భృదాదీనాం మూలా
న్తానాం సమాచరేత్ | సహతత్పగణేనైవ సర్వదాధ్యాత్మకూపతా
మ్ || ౪౪౯ || సమ్యక్ప్రహృతతఃకుర్యాత్ప్రగ్విద్యభ్యర్చనంతు
వై | నేత్రకర్తాణిహృద్విజం పశ్చాత్కానాంవిధీయతే || ౪౫౦ ||
నిరక్తానాంతునుస్త్రీణామజ్ఞనుస్త్రీక్తకర్తృణామ్ | ప్రణవోవినియో
క్తవ్యస్సహకర్తృపదేనతు || ౪౫౧ || సంపాద్యావిధినానేనవ్యూహ
దీత్యార్థినాంపదా | కి తువైతత్రయోక్తవ్యంప్రత్యేకప్రీతిహికర్తృణి ||
చతుష్కంవాసుదేనాద్యం బీజానాంయత్పురోదితమ్ | ఏవమేవా
ద్యనుస్త్రీస్తునిశ్చేషకర్తృసజ్జగ్రీహే || ౪౫౨ || యోక్తవ్యోబ్రహ్మ
దీత్యాయాం షోఢాభక్త్యావచపూర్వవత్ | స్వరూపేణయథావస్థ
ముక్తైవ్యవసరేసుచ || ౪౫౩ || కింత్వేకవచనేనాత్ర దేవానాం
చాగ్రీర్థనామతా | యోజనాత్పథివాసాక్తా విజ్ఞాతవ్యాసమాసతః ||
నిత్యదీత్యాద్వయస్యాస్య నాన్యవ్యోత్యాద్యతేఫలమ్ | తత్రాపి చాతు
రాత్మీయా దీత్యప్రాకగమలక్షణ || ౪౫౪ || బలాద్దదాతి సా
క్షణ్యభోగాప్తిం భావితాన్మనామ్ | ఫలంప్రకల్పన్తనాదీనాం హో
మద్రవ్యన్యచాపియత్ || ౪౫౫ || ప్రకృత్యాసహసాభ్యేతివిలయం
బ్రహ్మదీక్షయా | ఏవందీత్యత్రయంచాపి దద్యాదేకస్యవాక్రఘాత్ ||

సర్వారాధనయోగ్యత్వ సిద్ధయేమునిపుణ్ణవాః । యద్వాప్తాక్షరమ
 న్నాదో వ్యాపకత్రితయేద్విజాః ॥ ౪౬౧ ॥ ఏకేనసర్వసామాన్యాం
 దీక్షాంకుర్యాద్యథావిధి తేనాజ్ఞసహితేనైవసర్వకర్తృసమాచరేత్ ॥
 తదాపి విభవప్రూహ పరమన్తాస్త్రిస్తథాద్విజాః । శక్తిభూషణ వా
 హోస్తుమన్తాస్త్రిశోచ్చపదిశెన్దురుః ॥ ౪౬౩ ॥ ఇన్ధందీక్షావిధిస్సన్య
 క్కీర్తితోమునిపుణ్ణవాః । అథనుజ్జలవృష్టస్య శాస్త్రజ్ఞస్యయథాధ
 తః ॥ ౪౬౪ ॥ సమారాధనసక్తస్య పుత్రకత్వంగతస్యచ । సిద్ధ్యర్థం
 సర్వమన్తాస్త్రిణామధికారాప్తయేతువా ॥ ౪౬౫ ॥ తత్కాలం గురు
 ణాకార్యం యచ్చిష్యస్యాభిషేచనమ్ । భగవన్తస్యవేత్త్యాణాం
 పశ్చికాలరతాత్మనామ్ ॥ ౪౬౬ ॥ సంహితాపారిగాణాంచ ఆచా
 ర్యాణాంచ సన్నిధౌ । యతీనాంబద్ధలక్ష్యాణాం బాధకానాంనుహో
 త్మనామ్ ॥ ౪౬౭ ॥ దేవస్యపురతఃకుర్యాత్పతురశ్రంచమన్బ్రహ్మమ్ ।
 సర్వోపకరణోపేతం మధ్యేభద్రాసనాన్విసమ్ ॥ ౪౬౮ ॥ తస్మి
 నుగ్రాహ్యదనన్తాద్యం సన్ధానంచాసనోదితమ్ । పూజయిత్వాద్భ్యు
 ప్పూష్యైస్తతోదేవస్యసంముఖమ్ ॥ ౪౬౯ ॥ బద్ధపద్మాసనశిష్యం
 తిత్రారోప్యకృతాజ్జలిమ్ । కాన్తాభిర్గీయమానంతు స్తాయమానంచ
 న్నస్తిభిః ॥ ౪౭౦ ॥ శక్థాద్యేధ్ధ్యాన్యమానంతు పత్యమానంతు మన్జ
 లైః । జపమానంపరంకుస్త్రీం ధ్యాయమానమివాచుతమ్ ॥ ౪౭౧ ॥
 అష్టాశ్లేషార్పయిత్వాతు కుమ్భమానాయవైష్ణవమ్ । సతత్రస్థేనమ
 స్త్రేణ సమ్యక్సిద్ధివప్రపేక్షయా ॥ ౪౭౨ ॥ సహస్రీవర్తితంకృత్వా
 శతావర్తితమేవవా । సిద్ధయేచుత్సహేమాభంస్తుత్వా తమభిషిచ్య
 చ ॥ ౪౭౩ ॥ స్వాహాంతం మస్త్రీముచ్చార్య పుత్రం హృతకమలా
 దరాత్ । ఏవముక్త్యా నమోస్తస్తు ధ్యాత్వా సస్ఫటికామలమ్ ॥
 సముతకర్యఖరన్ద్రేణ తస్యహృత్పద్మగంస్తురేత్ । అశక్తివిగ్రహం
 బ్రహ్మత్వాహోదానద్దలక్షణమ్ ॥ ౪౭౪ ॥ సమారాధ్య ధియాసమ్యక్

స్వాధికారంతు చాఖిలమ్ । నమాసాద్యర్చితంశుద్ధం దివ్యమాగమ
సంప్రయమ్ ॥ ౪౭౬ ॥ శుభమారాధనాధారమక్షుమాత్రంచ కిర్జీ-
ణీమ్ । సుక్రిసుక్రివో యోగపట్టంచ శబ్దచక్రం కమణ్ణులమ్ ॥ ౪౭౭ ॥
చనుసంకుసుచాన్యుపాత్రం కృష్ణాజినంతతః । పాచుకే పాదపీ-
తుచ ఛత్రమాసనదర్పణమ్ ॥ ౪౭౮ ॥ మయూరవృజనంశుక్లం చా-
సురం భగవద్వజమ్ । యథాన్వదణ్ణపహితంకాషాయేక్షోమవాససీ॥
సముక్థా పాపనాత్సర్వమాహృత్యాప్నోన్ననజంజలమ్ । వినిక్షిప్య శు-
చాన్ధానే దేవగుభ్యోర్వ్యవేతతః ॥ ౪౮౦ ॥ తాదశ్యేనతు సత్తర్పణి-
పూణ్ణాన్తంచాగ్నిమధ్యగమ్ । యోన్వాపూర్వోక్తఃఫినా సకుణ్డాన్
మణ్ణులూన్తరాత్ ॥ ౪౮౦ ॥ అన్యుపాత్రసమాహాదప్ప బలిదానం
సమాచరేత్ । సోదకేనచఘృతానా మోదనెనాస్త్రీముచ్చరన్ ॥
బలిమణ్ణులకంకృత్యా యా గా గా గా వృ బాహుయతః । కృత్వాన్తర్పణి-
దావంతు ప్రాగ్నిక్షేప్యనవైపుగా ॥ ౪౮౩ ॥ అక్షణ్ణర్థ్యతనంచోక్త్యా
శేషంతన్మణ్ణులెటహిః । నమో స్త్వచ్యుతభూతేశభ్యస్సర్వభ్యస్సర్వ-
నైవెహి ॥ ౪౮౪ ॥ సదిక్ష్విభ్యోస్సాస్త్రైర్భ్యశ్చాన్తయేస్వస్వయైశి-
శోః । పూజాద్యముపసంహృత్య దత్తశిష్టేణపూర్వసత్ ॥ ౪౮౫ ॥
వృత్తమణ్ణులనుకేయతు సితపత్నోదరేతతః । దత్తశిష్టేగ్యజేదైవం సర్వ-
దేవగునుంప్రభుమ్ ॥ ౪౮౬ ॥ తర్పయిత్వాగ్నిమధ్యేతు కుర్యాత్తస్య
విసర్జనమ్ । తదీయగుభనిక్షిప్య యోవటెనాజూన్తరే ॥ ౪౮౭ ॥
యా గావనోదతవృక్రం ద్వాగశౌరిం విచిన్త్యచ । న్యసాన్త్యన్తస్య
ర్ష్యపుషాద్యేపుగుభ్యోర్వ్యతిజన్తరే ॥ ౪౮౮ ॥ కరకం వారిసం-
పూర్ణమా నాయవినివేశ్యచ । తత్రైష్టావీర్యనువ్రేణ మధ్యే మ-
న్త్రాస్త్రీముత్తమమ్ ॥ ౪౮౯ ॥ మధ్యముప్పయసాపూర్ణమపరం
శుభలక్షణమ్ । తదగ్రతోఽర్ఘ్యకలశం తన్మధ్యేస్త్రీం వచక్రగమ్ ॥
తదభ్యోర్వ్యయథాన్యాయం కృత్వాన్తశతనున్ద్రీతమ్ । పషట్పన్త

నిరుద్ధేన మూలమస్త్రీణ తంపునః ॥౪౯౦॥ దద్యాత్తదస్తస్సస్త్రీణ
 శ్రాగ్వత్ప్రియాపథారణామ్ । నిర్వజ్రీకరణంకుర్యాత్సర్వేషాం మ
 స్త్రీవారిణా ॥ ౪౯౧ ॥ తదమ్బుధారాదానేన ధ్యానోచ్ఛారయి
 తేనచ । సంవిభజ్యాకచైతేషాం మస్త్రీపానం సుధామయమ్ ॥
 సంపాద్యాస్త్రీవరం పశ్చాత్సమస్తశ్చక్రగంధ్యసైత్ । ఆదాయ
 తత్ప్రాయశుమ్భునుస్త్రీమస్త్రీముదీరయన్ ॥౪౯౨॥ ధృ ధారయేత్పూ
 ర్వనద్ధారామకమధ్యేనిధాయతమ్ । సుపూర్ణముదకేనేన కృత్వా
 ఫలనమన్విరిమ్ ॥ ౪౯౩ ॥ గురుయాగమతఃకుర్యాద్విష్యంప్రయ
 తమానసః । భగవద్యాగవద్భక్త్యా కర్తృణా మనపాగిరా ॥ ౪౯౪ ॥
 యాగోపయక్తసమ్భారం తస్మై సర్వం నివేద్యచ । సశిరఃపాణియి
 క్షంతు కృత్వాచైవతదజ్ఞ్విగమ్ ॥ ౪౯౫ ॥ క్షుత్తవ్యస్సుప్రసన్నేన
 శ్రద్ధాపూతేనచేతసా । పఞ్చరాత్రపిదస్తద్వద్యతీంశ్చ స్నానికాచ
 యః ॥ ౪౯౬ ॥ సః పూజ్యవిభివద్దద్యాత్తేషాంశక్త్యాచదక్షిణామ్ ।
 సంవాహనపరాతాగ్లాల్లభ్యానుజ్ఞాంతు శౌరవీమ్ ॥ ౪౯౭ ॥ భ్రా
 తృభిససూచాశ్చీయాద్భుసూభిఃపూర్వదీక్షితైః । తథావైశ్శుగం
 ద్భక్తైసుసహృత్సుస్పృహిభావైః ॥ ౫౦౦ ॥ వ్రజస్తంసహశిష్యైశ్చ
 కాలేహ్యన్యత్రతత్రవా । తదిచ్ఛయాప్యనువ్రజ్య నివర్తేతాకషేయ
 దా ॥ ౫౦౧ ॥ కృత్వాశుపాదపతనం బహుధాసప్రదక్షిణమ్ । ఆ
 మోక్షాత్సర్వసిద్ధీనాం భక్తానాం భావితాత్మనామ్ ॥ ౫౦౨ ॥ పరా
 గతిర్గురుర్యస్తాత్ప్రసాద్య * స్తతపవసః । ఇత్యైవమభిషేకస్తు భవే
 న్ముఖ్యాధికారిణామ్ ॥ ౫౦౩ ॥ స్వార్థేపరార్థయజనే ఉభయైశ్చ
 కారిణామ్ । అన్యేతుదీక్షామాత్రైణ సంసాగ్ ర్యామునిపుక్లవాః ॥
 మునయః — కింస్వార్థం చ పరార్థంకిం కేచతత్రాధికారిణః । తచేత
 న్మనిశౌర్డూలవదస్వ వదతాంవర ॥ ౫౦౪ ॥ నారదః — స్వకృహే

శ్రీ భ్రామయేత్పూర్వ * స్మృతపవసః

ఘోషితోదేవస్వార్థకథ్యభిధీయతే । వర్షతాగ్రీ నదీతీకే సిద్ధతీకే
 వనాదికే ॥ ౫౦౬ ॥ గ్రామేవానగరేవాపి స్వయంవ్యక్తాదిభేద
 తః । సంస్థితో భగవాన్విహాగ్రాపరాధ్యతికథ్యతే ॥ ౫౦౭ ॥ పరాధ్యస్సు
 ర్యసదృశస్వార్థస్తు కృహదీవవత్ । ఉత్కృష్టజ్వరశబ్దాయుష్యో
 మోక్షాదిలక్షణః ॥ ౫౦౮ ॥ యస్మాత్సలభ్యతే సాయంపరాధ్యపరికీర్తి
 తః । సవనసర్వఫలదస్సర్వైషామపియద్విజాః ॥ ౫౦౯ ॥ తస్మాత్స
 ర్వజనైస్సేవ్యపరాధ్యపురుషోత్తమః । స్వార్థస్వస్వకృహేపూజ్య
 స్వస్వస్వాభీష్టఫలప్రదః ॥ ౫౧౦ ॥ స్వార్థస్వాపిపరాధ్యపూజా
 యానుభికారిణః । శౌణ్డిల్యద్యన్వయేజాతా నురోర్లభ్యాభిషేచ
 నాః ॥ ౫౧౧ ॥ అనేయశుకేవలం స్వార్థపూజనేహ్యుభికారిణః । ము
 నయః — శౌణ్డిల్యద్యస్థు కేయోగి తద్వంశ్యోపవకేవలమ్ ।
 కథం పరాధ్యుజనై భవన్విహ్యుభికారిణః ॥ ౫౧౨ ॥ తత్సర్వం వి
 స్తరేణైవ బ్రూహి నామునిపుత్రవ । నారదః — శౌణ్డిల్యదిమునీ
 హ్రాణాం శృణుస్వం వైభవంద్విజాః । పురాకృతయుగస్యాదౌ వా
 సుదేవపరఃపుమాన్ ॥ ౫౧౩ ॥ స్వారాధనార్థం భూలాకే సద్గర్హ
 ణాం ప్రవృత్తయే । లోకసంరక్షణార్థంచ స్వస్య పశ్చాయుధాని
 పాన్ ॥ ౫౧౪ ॥ సమాలోక్యభవన్తోద్యహ్యవతీర్యధరాతలే । ఆ
 ద్యమేకాయనంవెదం మోక్షైకఫలలక్షణమ్ ॥ ౫౧౫ ॥ ప్రకాశయ
 త్వం సర్వైషాం సద్గర్హాంశ్చ విశేషతః । తత్రతత్రావతీర్ణంమాం స్వ
 యంవ్యక్తాదిభేదతః ॥ ౫౧౬ ॥ సంపూజయత్వం సర్వైషాం మో
 క్షలాభాయభూతతే । ఇత్యాదిశ తతస్త్వైవై విష్ణో రాజ్ఞానువర్తినః ॥
 సుదర్శనాద్యాహేతీశాసంఖ్యబ్రహ్మర్షిరూపతః । సముత్పన్నాః క్షీతి
 తలే సాన్డిన్ద్రస్థలాదిషు ॥ ౫౧౭ ॥ పశ్చాయుధాంశ్చైవైపశ్చ
 శౌణ్డిల్యశ్చౌపగాయనః । మాజ్ఞ్యాయనఃకాశికశ్చ భారద్వాజశ్చ
 యోగినః ॥ ౫౧౮ ॥ తేమిలిత్వా సమాలోచ్య విష్ణో రాధాధనేచ్ఛయా ।

అభిసజ్జన్యతోతాద్రా తపశ్చక్రస్సుమస్తేరమ్ ॥౫౨౦॥ తేహంతు
 తపసాతుష్టో వాసుదేవో జగత్పతిః । లక్ష్మ్యేనాద్ధం ఖగేశాననుభి
 రుహ్య కృపానిధిః ॥ ౫౨౧ ॥ ఆజగామగిరిశ్రేష్ఠం యత్రసన్ది ము
 నీశ్వరాః । తతస్తేమునిశార్దూలా దృష్ట్వా యాంతం జగత్పతిమ్ ॥
 శంభుచక్రాజీతకరం కొటిసూర్యసనువ్రభమ్ । పుత్రకాజీతసర్వా
 స్థౌ ఆనందాశ్రుసనున్వితాః ॥ ౫౨౩ ॥ ప్రణర్తస్తస్తువస్తశ్చ గాయ
 త్తశ్చ పరస్పరమ్ । ప్రవక్షిణంచకుర్వన్త్యప్రణేముఃపునుషోత్తనమ్ ।
 ఆనందామ్బుధిసంఘానానాన్విశ్రుశ్రీముఃపః । ఉవాచకిరుణం
 వాక్యం మెఘగమ్భీరయాగిరా ॥ ౫౨౪ ॥ శ్రీభగవాన్— బు
 షయస్తపసాయుష్మత్కృతేనానన్యచేకవా । సన్తుష్టైఃస్త్విప్రసన్తో
 మ్మివృణోభ్యనుభివాఙ్ఘ్రితమ్ ॥ ౫౨౫ ॥ ఇతద్వనిసంక్రూత్వా యు
 పయోహృష్టమానసాః । బద్ధాశ్చలిపుటాస్సక్తే ప్రత్యూచుర్విసంగా
 స్వతాః ॥ ౫౨౬ ॥ అగ్నితాస్సకలా వేదాశ్శాస్త్రాగ్రాణివిపిధానిద । మో
 క్షోహయినజానీమస్తతస్తాన్వం శరణంగతాః ॥ ౫౨౭ ॥ ఇహేవా
 నుగ్రహాంకర్తుమన్లసిత్వం దయానిధే । ఇహసంప్రాధ్నిజోదేవః కగు
 ణాన్పుత్రవారిధిః ॥ ౫౨౮ ॥ తదానీమేవయోగీన్ద్రాన్ శాన్డీల్యాదిం
 స్తు దీక్షయా । సంసకృశ్యచాభిషిచ్యాకస్వయమేవజగత్పః ॥
 ఆద్యమేకాయనంవేదం రహస్యాన్నయసంజ్ఞశమ్ । దివ్యమన్త్ర
 క్రియోపేతు మోక్షైకఫలలక్షణమ్ ॥ ౫౩౧ ॥ ఐభ్రాపి పృథగై
 కి దివారాశ్రంజగత్ప్రభుః । అధ్యాపయామాసయితస్తతస్తస్మై
 పుజ్జవాః ॥ ౫౩౨ ॥ శాస్త్రంసగ్వజనైగ్లోకే పఖ్షగాత్రమితీర్యతే ।
 తదగ్ధాంశోపదిశ్యాక తానువాచేదనుచ్యుతః ॥ ౫౩౩ ॥ ఏషప
 శాయనోవేద ఉపదిష్టో మయాద్విటాః । మోక్షాయనాయవైపథా
 పతదన్యానవిద్యతే ॥ ౫౩౪ ॥ తస్మాదేకాయనం చైనం ప్రవదన్తి
 మనీషిణః । పతచక్రవిధానేన దివ్యక్షేత్రాదిషుష్ఠితమ్ ॥ ౫౩౫ ॥

స్వయంవ్యక్తాదిరూపేణ సంయజధ్వం మునీశ్వరాః । స్వాగ్ధేపరా
 ర్థముజనే యూయంముఖ్యాధికారిణః ॥ ౫౩౬ ॥ యుష్మద్వంశ్యా
 శ్చయేవిప్రాస్తైభిషేచ్యాయథావిధి । తేపిస్వాగ్ధేపరాగ్ధేవ భవే
 యురధికారిణః ॥ ౫౩౭ ॥ పశుకార్తయుగోధర్మః ప్రతిబుద్ధైర్నిషేవి
 తః । త్రైతాకౌముద్దసజ్ఞానో భవిష్యతిమునీశ్వరాః ॥ ౫౩౮ ॥
 త్రైతాయుగాదౌ సర్వేపినానాకాసుసమన్వితాః । వ్యామిశ్రయా
 జహోభూత్వా త్యజన్త్యాద్యం సనాతనమ్ ॥ ౫౩౯ ॥ అన్తర్గత
 సర్వాయం వేదవకాయునాభిధః । తతోయోగ్యాభివాణాప్రా
 దుర్భావయతిస్వయమ్ ॥ ౫౪౦ ॥ ఇత్యుక్త్వాన్తర్గథేదేవో వాసుదే
 వస్సనాతనః । తదాప్రభృతీతేసర్వేశాణ్డీల్యాద్యామునీశ్వరాః ॥
 ఆద్యం భాగవతంధర్మమాదిభూతేకృతేయుగే । అనుతిష్ఠన్తి సర్వేపి
 మానవాశ్చమునీశ్వరాః ॥ ౫౪౧ ॥ తతస్త్రైతాయుగేనానా
 కాసువశోజ్జనాః । త్యిక్త్వాభాగవతంధర్మం బభూవుత్ప్రాయాజినః ॥
 తతశ్చైకాయనోవేదో మన్దచారోబభూవచ । తదామునీన్ద్రేశాణ్డీ
 ల్యోద్భవ్యాకామరితాజనాః ॥ ౫౪౨ ॥ లోకసంరక్షణార్థాయ
 తపస్తాపేసుమన్తరమ్ । అనేకానిసనాప్రాణివగ్నాణాంతపసోన్తతః ॥
 ద్వాపరస్వయుగస్యాస్తే ఆకాశియుగస్యచ । సాక్షాత్సజ్జనా
 నోదేవః ప్రాప్యవ్రత్యక్షతాంమునేః ॥ ౫౪౩ ॥ పరిత్యజ్యపరం ధ
 ర్మం మిశ్రధర్మముపేయుషామ్ । భూయస్తత్పదకాక్షాణాం శ్రద్ధాభ
 క్తీఉపేయుషామ్ ॥ ౫౪౪ ॥ అనుగ్రహార్థంవర్ణానాం యోగ్యతాపా
 దనాయచ । తథాజనానాం సర్వేషామభీష్టఫలసిద్ధయే ॥ ౫౪౫ ॥
 మూలవేదానుసారేణ సారంసంజ్యహ్యసర్వతః । అనుష్టుప్చన్తోబధై
 న ప్రోక్తాని హరిణాస్వయమ్ ॥ ౫౪౬ ॥ సాత్వతాదినిశాస్త్రాణి
 భోగమోక్షప్రదానిచ । ఉపదిశ్యాభముసలీ తత్రైవాన్తరధీయత ॥
 లబ్ధైవం సాత్వతాదినిశాస్త్రాణిమునిపుణ్ణవాః । శాణ్డీల్యోద్భవ్యావ

యామాస మునించైవోపగాయనమ్ || ౫౫౦ || తథామాజ్ఞ్యాయనా
 దీంశ్చ ససకాద్యాంశ్చయోగినః | తతఃప్రభృతితేసర్వే శాణ్డిల్యా
 ద్యామునీశ్వరాః || ౫౫౧ || సాత్వతాచ్యుక్తమార్గైః హరేరారా
 ధనాదికమ్ | కుర్వంతస్వస్వపంచ్యంశ్చ శిష్యాంశ్చాపిసహస్రశః ||
 కాణ్యేం శాఖామధీయానాన్ వేధవేదాంతపారగాన్ | సంస్కృత్య
 దీక్షయాసమ్యక్సాత్వతాచ్యుక్తమార్గతః || ౫౫౪ || అభిషిచ్యవ
 త్తానర్వాన్ కృత్వాస్పార్థపర్థయోః | పూజాధికారిణోవిప్రా
 స్తేరేతస్సాత్వతాదికమ్ || ౫౫౫ || శాస్త్రంప్రవర్తయామాసుస్తే
 హిముఖాన్ధికారిణః | ఇత్యుక్త్వా మునిశౌర్ధాలాశాణ్డిల్యాదిమహా
 త్మనామ్ || ౫౫౬ || మాహాత్మ్యం లేశణోహ్యత్ర అధికారప్రసజ్జతః |
 ఏవందిత్రాచాభిషేకోయభిద్ధానైవ పూర్వశః || ౫౫౭ || ప్రాప్తై
 నైవమార్గైః శార్యానాన్యోక్తమార్గతః | సిద్ధాంతసజరంచైవ కు
 ర్యాచ్ఛాస్త్రవిశారదః || ౫౫౮ || మునయః — సిద్ధాంతంనామ
 కింకోవా భేదస్తస్యమునీశ్వర | తత్సర్వం విస్తరేణైవ వదస్య సద
 తాంపర || ౫౫౯ || నారదః — చతుర్థా భేదభిషోయం పఞ్చరా
 త్రాఖ్యఆగమః | పూర్వమాగమసిద్ధాంతం ద్వితీయం మన్తస్త్రిసంజ్ఞిత
 మ్ || ౫౬౦ || తృతీయంతస్త్రీమిత్యుక్తమన్యత్తస్త్రీస్తరంభవేత్ |
 ఆద్యం నిత్యోపితపూర్వాహస్థాపనాదిప్రకాశకమ్ || ౫౬౧ || అపౌను
 ష్షెయంనద్బ్రహ్మ వాసుదేవాఖ్యయాజినామ్ | లక్ష్మణూతం ద్వి
 జేన్ద్రాణాం హృదిస్థమధికారిణామ్ || ౫౬౨ || బ్రహ్మహృదీపనిషదా
 ఖ్యంచ దివ్యమన్తస్త్రికృయాన్వితమ్ | వివేకదంపరంశాస్త్రీమనిచ్ఛా
 తోపవర్గదమ్ || ౫౬౩ || ఏవంనిత్యోదితాఖ్యస్య నిత్యాకారస్యవ
 ప్రభోః | వాసుదేవాభిధానస్య షాఙ్గుణ్యాదిక్రగుణోదధేః || ౫౬౪ ||
 ప్రకనుం లక్షణంవిద్ధి హృదయాద్యజ్జశబ్దవత్ | ఏతదాగమసిద్ధాంతం

శ్రుతిరూపంతు విద్ధితత్ ॥ ౫౬౫ ॥ ఏవకార్తయుగోధర్మస్సర్వధర్మో
 స్తచుస్త్పతః । తతస్త్రోతాయుగస్యాదా భోగమోక్ష ప్రసిద్ధయే ॥ ౫౬౬
 తస్మాదాగనుసిద్ధావ్తాన్నిస్సృతం బహుభేదకమ్ । మన్త్రసిద్ధావ్త
 సంజ్ఞంతజ్జాగ్రద్యువహోదిమా ర్తినా ॥ ౫౬౭ ॥ సముత్కీర్ణం ద్వితి
 యస్య సాత్వతస్యనుహోత్తనః । తేన ప్రమయము సంజ్ఞస్య తేన తు
 ర్వాత్సవోఽభోః ॥ ౫౬౮ ॥ తేన వాగీశ్వరాఖ్యస్య తస్మాక్షీప్తపాఖ్య
 నిగ్రహే । సజాగ్రాంతంచ తతఃపశ్చాదుద్రాదిత్యైస్త్రవహ్నిషు ॥
 తథైవ నారదాద్యేషు దేవతానాం గణైష్యపి । సజాగ్రాంతం మన్త్ర
 సిద్ధావ్తం భేదభిన్ననునేకథా ॥ ౫౭౦ ॥ యత్ర శాస్తతరంభ్యూ
 హం శాన్తాదితనునన్తరమ్ । సుషుప్తిసంజ్ఞంస్వప్నాఖ్యంజాగ్రద్యువ
 హం యథోదితమ్ ॥ ౫౭౦ ॥ మూర్త్యన్తరం కేశవాద్యం ప్రాచు
 గ్భావంతథాన్తరమ్ । హృత్పర్వపర్వపీఠాదౌలక్ష్మీపుష్ట్యాదిశక్తిభిః ॥
 లాఙ్ఘనైశ్శక్తిచక్రాద్యైర్లరుడప్రముఖైరపి । భూతసిద్ధాదిభిశ్చ
 స్త్రవర్యన్తైర్వజనంహితమ్ ॥ ౫౭౩ ॥ విశ్వత్రాప్త్యనృసింహస్య
 దీక్షాపూర్వం తథావరమ్ । విభవవ్యూహసూక్ష్మాఖ్యనుధికారం
 యథాక్రమమ్ ॥ ౫౭౪ ॥ సామయీపుత్రికాదీనాం చతుర్ణామభిషే
 చనమ్ । తథైవ సమయాచారం మూర్తీనాంస్థావనక్రమమ్ ॥ ౫౭౫ ॥
 మన్త్రమణ్డలముద్రాణాం కుర్ణాదీనాంచలక్షణమ్ । కర్మణామేవమా
 దీనాం విధానం యత్రపుష్కలమ్ ॥ ౫౭౬ ॥ మన్త్రసిద్ధావ్తసంజ్ఞంత
 ద్బహుభేదననుస్థితమ్ । పరవ్యూహోదిభేదేన వినైకైకేనమూర్తినా ॥
 సాక్షేన కేవలనాథ శాన్తావ్యూహేనభూషణైః । తథాస్త్రోర్విగ్ర
 హోపైతైరావృతం తన్త్రసింజ్ఞితమ్ ॥ ౫౭౮ ॥ నృసింహకపిలకౌ
 డహంనవాగీశ్వరాదయః । ముఖ్యానువృత్తిభేదేన కేవలాపాజ్ఞసం
 యుతా ॥ ౫౭౯ ॥ చక్రాద్యస్త్రవనైశ్చాథ భూషణైర్మకుటాదిభిః ।
 శాన్తాగణైశ్చలక్ష్మ్యాద్యైఃపరివారైఃఖగాదికైః ॥ ౫౮౦ ॥ పూజితా

విధివాయత్ర తత్తవ్యాన్తరమీరితమ్ । యేజన్మకొటిభిస్సిద్ధాస్తైషా
 మన్తోత్రజన్మనః ॥ ౫౮౦ ॥ యష్టాత్తష్టాద్వివేజేష సిద్ధాన్తాఖ్యో
 యథార్థః । శాస్త్రీసున్త్రీక్రియాదీనాంమూర్తీనాంభవనస్యచ ॥
 దేశికస్యాభిజాతస్య యథాపూర్వం పరిగ్రహః । తదైవ యావన్తై
 లంతు నాచర్తవ్యం తదస్యథా ॥ ౫౮౩ ॥ విపరీతేకృతేచాత్ర రా
 జరాష్ట్రాన్యవర్ణకృత్ । తతస్సిద్ధాన్తసాజ్కర్యం నాచర్తవ్యం కృ
 తాత్మభిః ॥ ౫౮౪ ॥ యద్యదిష్టతమంలాకే పూర్వసిద్ధావిరోధితత్ ।
 ప్రతిగ్రాహ్యమిహోన్యోన్యపరుణ్ణం సన్త్యజేచ్ఛుః ॥ ౫౮౫ ॥ శైభా
 నసేషుతస్త్రీషు శ్రేవపాశుపతేషుచ । విహితాన్యత్రజాతాని పరు
 ధానీతీకింపునః ॥ ౫౮౬ ॥ ఏవంసిద్ధాన్తభేదశ్చ కీర్తితోయంయథా
 శ్రుతమ్ । ఇతోన్యచ్ఛ్రీతుమిచ్ఛాచెతాఃకర్మతాం మునిపుణ్ణవాః ॥

ఇతిశ్రీపాంశ్చరాత్రైశ్వరసంహితాయాం

దీక్షావిధిర్నాను పకవింశోధ్యాయః

మునయః — నియమాఉపదెష్టవ్యా శిష్యసేవకీపురాశ్వ
 యా । పోక్తంహిమునిశార్దూల నియమాంస్తాప్రకాశయ ॥ ౧ ॥
 నారదః — ఏతదేవపురాపృష్టో దేవస్సజగన్న్యజెనహి । పోవాచ
 నియమాంస్తాంస్తు వ్రవత్సామిమనీశ్వరాః ॥ ౨ ॥ శ్రీభగవాన్ —
 ప్రత్యేకస్త్రికాహినియమే నిర్గతేతుగురోర్ముఖాత్ । బ్రాహ్మియాద్వే
 బాధమిత్యేవం శిష్యశోకాగ్నిశాస్తయే ॥ ౩ ॥ నాక్రమ్యాకౌటపీ
 చ్ఛాపాదేవీయానకతాత్పపి । గురువక్లురువర్ణశ్చ ద్రష్టవ్యానిత్య
 మేవహి ॥ ౪ ॥ శయనాసనయావాద్యం తదీయమభివన్దయేత్ ।
 అతస్త్రితస్సదాకుర్యాద్వ్యాపారం తర్కహేఖలమ్ ॥ ౫ ॥ నాసనే
 తస్మినుకుంచ యోగాభ్యాసశ్చధారణా । సుయన్త్రితస్సంయత
 వాక్తవాణ్ణా సంప్రతీక్షకః ॥ ౬ ॥ తత్సన్నిధౌతు వానైషాం ప్రత్య

ధ్యానం సమాచరేత్ | కుర్యాత్సంశయవిచ్ఛిత్తిం నతదాదేశతో వి
 నా || ౭ || వ్యాఖ్యానమాగమానాంచ యోగాభ్యాసకర్పధారణా |
 అవశ్యకాగ్యాజ్యేతాని స్వకృహేనగురోర్ధృహే || ౮ || నశభవ
 క్రవద్దాజ్యే భాక్తవ్యం భాజనేతువై | తల్లక్ష్యచోపలంకావ్యం లా
 భ్యం వాఫలకాదికమ్ || ౯ || క్రమణీయం నపాదేన కల్ప్యం వైవాన
 నాకృతః | భగవచ్ఛాసనజ్ఞానామా గాధనరతాత్మనామ్ || ౧౦ || య
 ధో వితాయ భాశక్తిపూజాకార్యాసదేవహి | ప్రాసాదం దేవదేవీ
 యమాచార్యం పాశ్చాత్రికమ్ || ౧౧ || అశ్వశ్శంభవటంధేసుం
 సత్సమూహం గురోర్ధృహమ్ | మా గాత్ప్రీవక్షిణీసు క్యాన్నికటె
 ప్రశిమాంవిభోః || ౧౨ || దణ్డవస్త్రిశాతైస్తు ననుసుకర్యాచ్య
 తుర్దికమ్ | న గూరపాదుకామాఢా నసోపానపాపాదభృత్ || ౧౩ ||
 నవిక్షిప్తనువాగూత్వా సంపిశేద్భగవద్వృహమ్ | నవ్యాఖ్యానసరె
 కుర్యాత్ప్రీకుష్ఠానాభివాదనే || ౧౪ || నాభక్తానాం నమూఢా
 నాం నాస్తికానాం విశేషకః | దాతవ్యస్సంప్రదేయశ్చ నోపహాస
 రతాత్మనామ్ || ౧౫ || నాపూజితం సముద్ఘాట్యం శౌసనం పార
 మెశ్వరమ్ | ననుక్షం నాన్యభక్తానాం నతస్సన్దేశాశాన్తయే || ౧౬ ||
 ప్రకాశనీయం శ్లోభాన్నచావ్యాయేననోభయాత్ | సుగద్ధఫలపు
 ష్పాన్యనుపూర్వమువిశంచయత్ || ౧౭ || అభోజ్యం గురుదేవా
 గ్నివినివేదితవర్జితమ్ | తస్కరాత్పతితావృణ్డాన్తస్ఫులాభమదా
 స్వితాత్ || ౧౮ || మాత్రావిత్తం నకృష్ణీయాదభక్తాదుపచారతః |
 కృపీత్వా భగవద్విస్మయం వృత్త్యర్థగుటతీతియః || ౧౯ || నగరాప
 ణవిఫీనాం తస్యదేవలకన్యచ | దర్శనంస్పర్శనంచైవ కుర్యాత్సం
 భాషణంశభా || ౨౦ || గాయేత్తు భగవద్లాభాం యోగామే నగ
 రాన్తరే | తంప్రభుస్తావకంచైవ పూజయేత్పైవ సర్వదా || ౨౧ ||
 విష్ణుప్రతపరంచైవ విష్ణ్వాయితనవాసనమ్ | విష్ణ్వాలాపకథాసక్తం

విష్ణోయతనమార్జకమ్ ॥ ౨౨ ॥ శ్రీవకంఠైష్ఠనానాంప విష్ణువర్ష
పరాయణమ్ । పరైష్ఠిక్పద్యైష్ఠనానాం మానోవై విష్ణువర్షదా ॥
ప్రాతరుష్ఠాయ విన్వీయాత్స్వరామాత్స్వయమెవహి । పూజార్థమ
శ్రుమత్రైణ పుషాదీకప్రయతస్సదా ॥ ౨౩ ॥ యాయాదరణ్య
మథనాని గాభంహితదార్జవైః । అకర్ణకమ్రీమోణాశ్చ కర్ణకప్ర
మజాఅపి ॥ ౨౪ ॥ హృద్యాస్సుగర్వాకర్కణ్య గ్రాహ్యపుర్వే స
తాదయః । ఉగ్రగర్వాహ్యకర్కణ్యస్త్యప్రసేధాస్తతైసచ ॥ ౨౫ ॥
చతుష్పథశివావాసత్కశానావనిమథ్యగాః । క్షతా అకనిసాతాద్యైః
కృమికీటసమావృతాః ॥ ౨౬ ॥ పర్జనీయాకప్రయత్సేన పఠేషుష్ప ప
లాదయః । అమ్బుజానిమగర్జనీని సిగర క్షాదికానిచ ॥ ౨౭ ॥ యో
క్తవ్యాని పవిత్రాణి నిత్యమారాధనేశువే । పాదుకా రాణిచ పతా
ణి భూగతా న్యేన మెవహి ॥ ౨౮ ॥ విపితాన్యస్పినెనిత్యం యథ
స్తుప్రభవారిచ । నశ్యహేకావీర్యైకమసు మైరిర్పినంహితమ్ ॥ ౩౦ ॥
విశేవతస్సకామస్య సిద్ధిభూతయ్యుగళ్యచ । అజాన్యథానదోషో స్స
దోషఉన్నతకాదిభిః ॥ ౩౧ ॥ సవోహృతానాం విహితస్విహృ
నానాం యథాక్రయః । ప్రదానమమ్బుసిక్తానాం తేహంకుర్యాన్న
చాన్యథా ॥ ౩౨ ॥ నిర్దోషతాం ప్రయాన్యాశు మన్త్రిణామహో
కనాత్ । భవన్తిభక్తిపూతాని హృత్కన్త్రసిరితాత్కనామ్ ॥ ౩౩ ॥
నకాన్యపాత్రైభాక్తవ్యం నతత్రాపినిశేదయేత్ । దేవాయ నభు
పరాకాద్యాం తథావైసతిసమ్భవే ॥ ౩౪ ॥ మృత్యుణామయససా
త్రాణాం నధూపమపినిర్దహేత్ । ధూపార్థం గుక్కులుస్సామ్యో దే
యిశ్చాభావతోపరః ॥ ౩౫ ॥ సహమణ్డారవేజ్జేవ దీపార్థం పరిచరణ
యేత్ । మెధామజ్జాశసీతైలం ఘృతంతైలపిమిశ్రితమ్ ॥ ౩౬ ॥ నావి
కంశుభవరాకై దధిక్షీరాదికంశుభమ్ । కాలక్షకాద్రవకృష్ణ
శ్శౌలుక్ష్ణోనోదనాహితః ॥ ౩౭ ॥ వాషక్వాన్నం నమాంసంచ

నారనాశవిభాః తమ్ । నచానాధనకాలేతు సముత్తిష్ఠేత్త్వరాన్నివశః ॥
 అపయాప్తిక్రియాంచైవ ఉపరోధనకేనచిత్ । ఆధారాద్భుగవద్భిం
 బాద్భుద్రవీతాత్మలచ్యుతిః ॥ ౩౯ ॥ నకార్యాకర్ణకైర్లోహైర్భూమ
 సూర్వాదినాపివా । నస్నాయాన్నస్వపేన్నాస్నో నమానంచాద
 కేన్యరౌ ॥ ౪౦ ॥ నోవిభుష్టం సంస్పృశేత్ప్రశ్నిన్నాశ్చీయాద్భుగ
 ప్త్యపేహి । సన్నికర్షణచాగ్నోస్తు నశ్యహే మద్యపచ్యరే ॥ ౪౧ ॥
 భక్తానాం కృతదీక్షాణాం వ్యర్జ్యశ్శాస్త్రార్థపఠహి । ఆనేయం ధ
 ర్మశాస్త్రం ద లూభనిర్ముక్తయాధియా ॥ ౪౨ ॥ శిష్యాణాం విష్ణు
 భక్తానాం విశ్వంతు గాఢవృషజ్యోహమ్ । మానమాత్సర్యకార్యణ్య
 లోభమోహోనయోగుణాః ॥ ౪౩ ॥ నేతన్యాస్తానవంసశ్చేయా
 నజ్జీవానిచ్చిమాత్ । అకస్తామపపన్నానాం దేశాస్తరినివాపివామ్ ॥
 ఇష్టోపదేశకస్త్రవోన్య నా గాయణరితాత్సరామ్ । యోసవేత్యామ్య
 తంతత్సం పశ్యరాత్కాత్కామేంద ॥ ౪౪ ॥ తథానవైష్ణవేందీక్షాం
 నానాశాస్త్రోక్తిలక్షణామ్ । నానేసహసమ్భవ్వకారోవ్యభిన్నక్ర
 మేణతు ॥ ౪౫ ॥ నశాస్త్రార్థసృశాస్త్రాణాం బుద్ధిపూర్వ ఉపక్షవః ।
 అదర్శవ్యభిషాఢ్శాస్త్రాన్వింపృక్రిమంవివా ॥ ౪౬ ॥ ప్రవ్రవోన్య
 భగవద్భక్తిఆస్థాలక్షణకొపకః । ప్రసిద్ధాత్తవేద్యవో నప్తంశాస్త్రా
 ర్థలక్షణమ్ ॥ ౪౭ ॥ ముద్రామణ్డలనుస్త్రాణాం నిపునేనాపరేణచ ।
 భవితవ్యం గుణాణాంచ సకాశాత్సర్వదైవహి ॥ ౪౮ ॥ నచసర్వ
 జ్ఞనుస్త్రాణాం వినాభానాంశికేనశు । ఆనుకూల్యంకవేష్టవ్యంము
 క్త్యామణ్డలదర్శనాత్ ॥ ౪౯ ॥ నాభీచక్రేతుహ్యున్నైకైకమ్మాలే
 గళావతే । భ్రామిమధ్యేబ్రహ్మరన్ధ్రే చ స్థానేషీతేమనుస్త్రా
 త్ ॥ ౫౦ ॥ స్మర్తన్యస్సూర్యసహౌశః ప్రవాసేతయనేభ్యని । హృ
 గసూకరమాంసాని నాద్యాన్మీనోఽస్థితానిచ ॥ ౫౧ ॥ నాహంసకచ్ఛ
 పీయాని నశ్యజ్జాటఫలానిచ । నతథావద్దవీజాని నచటాగ్రం సమా

రుహీత్ || ౫౩ || ఛంద్యనూనం తంనవశ్యే త్తన్తశంవాష్టిశాస్పు
 శైత్ | పుణ్యక్షేత్రై మహాతీర్థం సిద్ధాశ్రమనునుత్తనుమ్ || ౫౪ ||
 వైష్ణవీంపరిషదం వాపి వ్యక్తిస్థానం తథాచ్యుతమ్ | ఆపాద్యనుజ్జలం
 కృత్వా చక్రంవా ద్వానశారకమ్ || ౫౫ || నిర్వాహణీయం విధివ
 చ్చాతుర్థాస్యం మహానుతే | కృహేపంయునుపూర్వంవా చక్రం
 కృత్వాశు కుడ్యమ్ || ౫౬ || వశుర్విధేనరజసా ప్రతిమాణూఅథా
 గ్రహః | సంయుక్తానపిపూర్వోక్తై రెతాంశ్చ సమయానాసదా || ౫౭ |
 నిర్వాహకాసాం భక్తానాం ప్రయచ్ఛేన్నగతంగుగుః | జ్ఞాత్వా ని
 ర్వాహకంభక్తం తస్యాదౌ దేశికేనశు || ౫౮ || సముద్దిశ్యాశ్చ
 తేనర్వే నిర్వహత్యభయేషువై | తెషుతేషునియోక్తవ్యో యథా
 నచ్యవతేపునః || ౫౯ || ధావన్తిపనుయన్తస్య సవిఘ్నాస్సవివాశ
 కాః | విముఖాసిద్ధయోయా ని హ్యత్యనోహిభవన్తివ || ౬౦ ||
 జ్ఞాత్యైవం సావధానేన భవితవ్యంహి తాంప్రతి | సారనూదాయ
 వ్రేబుధ్యా నిర్మళ్యనియమోదధిమ్ || ౬౧ || కృపయా గుగుణాదె
 యనుశతానాంచ పాపకమ్ | భక్తిరగ్నో గురౌనున్దైశాస్త్రే స
 దధికారిణి || ౬౨ || నియతంపఞ్చకస్యాస్య యథావత్పరిపాలనా
 త్ | అనుష్ఠానాత్తు నాన్యేహం స్వతస్త్వేణ యథేచ్ఛయా || ౬౩ ||
 భక్తానాం మనసోభీష్టాన్తవర్తన్తేహిసిద్ధయః | యేనిర్మలైవ మనసా
 ఉపరోధాత్తుకుర్వతే || ౬౪ || పాలనంపనుయానాంచ తేనుజ్జగ్యసి తే
 ద్యని | సుప్రసన్నైవమనసా యథైతన్పరిపాల్యతే || ౬౫ || తథాప్ర
 సాదనుభ్యేతి స్వఆత్మాతు హితేషిణామ్ | నూరంకాలుప్యముక్తానాం
 ప్లితానామిహసత్పథే || ౬౬ || సమయీపాథకాచార్యపుత్రాణాం
 చ శవేద్దుభిమ్ | ఇత్యేవముక్తానియమా ఇశంకింశ్రోతుమిచ్ఛథ |

ఇశ్రీహింజరా త్రై ఈశ్వరసంహితాయాం
 ద్వావింశోధ్యాయః.

(౧౧౯) త్రయోవింశేధ్యాయే దివ్యశాస్త్రస్వరూపకథనమ్ ౪౭౩

మునయః — భగవన్నారదమునే సర్వజ్ఞవదతాంవర । స్వరూపం దివ్యశాస్త్రాదీర్తన్త్రాణాం లక్షణంతథా ॥ ౧ ॥ ముద్రాణాం లక్షణం మూర్తిధ్యానం కుండ్యాదిలక్షణమ్ । హవిరాదివిధానంచ య న్నన్యత్రోపయుజ్యతే ॥ ౨ ॥ తత్సర్వం విస్తరేణైవ వదస్వానుగ్రహా దినా ॥ నారదః — శాస్త్రేందివ్యంచమున్ముక్తం పారుషంచెతి వైత్రీధా । ప్రోక్తం తత్తత్స్వరూపంతు ప్రవక్ష్యామి మునీశ్వరాః ॥ యదగ్ధాధ్యనుసందిగ్ధం స్వచఛనుల్పక్షరంస్థిరమ్ । చాతురాత్యస్య స్వరూపేణ సంస్థితస్యవిభాస్సనా ॥ ౪ ॥ స్వాభావికం పరత్వంతు యత్రయత్రసమీరితమ్ । అన్యాసాంనుస్త్రీమూర్తీనాం యత్రచౌ షాధికంతుయత్ ॥ ౫ ॥ తుర్యాదిజాగ్రత్పర్యంతపదభేదఃప్రకాశి తః । భక్తానానుసుకంపార్థం యత్రవై చతురాత్మనః ॥ ౬ ॥ శక్తీ శస్యవిభారస్యత్ర విభవస్సు ప్రకాశితః । అజ్గలాఞ్చనభూషాణాం శ క్తీనాం విహగేశితః ॥ ౭ ॥ లయాదిభేదభిన్నంతు స్వరూపంయత్ర ఖాపితమ్ । వీజపిణ్డపదాద్యైన చాతుర్విధ్యైనసత్తమ ॥ ౮ ॥ మన్తాఽఽప్రసర్జితాయత్రయత్రస్థాపనకర్తృణి । అనువేధక్రియాప్రోక్తా యత్ర వై నిత్యపూజనమ్ ॥ ౯ ॥ మూలమూర్తౌతు సంపూర్ణం ప్రోక్తంప్రా ధాన్యతొద్విజ । తత్రకర్తునుశక్యంయత్సానాద్యం తావదేవతు ॥ విహ్నుస్తరై తదర్థంతు కర్తృబిన్బుపురస్సరే । పహితం దర్పణాద్యై ము తదధాచాన్తహోనుతే ॥ ౧౦ ॥ ఘోజలానలవాన్యాఖ్యై నాభ సీయేనవైద్విజ । ధారణాపఞ్చకైవైవి ధారణాద్వితయేనచ ॥ ౧౧ ॥ దహనాప్యాయనాప్యేన యత్రశుద్ధిశ్చ భౌతికీ । ఆగమశ్రుతిమూ లస్యం స్వస్యయథుపపాదకమ్ ॥ ౧౩ ॥ తత్పారమేశ్వరంవాక్య మాజ్ఞాసిద్ధంహి మోక్షదమ్ । పవమాదేయనా క్యార్థఆగమోయ్మోను హోనుతే ॥ ౧౪ ॥ సన్పార్లదర్శనంకృత్సం విధివాదంచ విద్ధితత్ । తత్ప్రమాణ్యాత్తు యతిః శ్చిగ్నమభూష్యాయధార్థతః ॥ ౧౫ ॥

పూర్వాపరావిరోధేన నిర్వాహ్యనువిచారణః । సకేహం రాజ్జకల
 గూఢం నిశ్చయీకరణక్షణమ్ ॥ ౧౬ ॥ పారమేశ్వరవాక్యోక్తను
 ర్థజాలం యథాస్థితమ్ । ప్రత్యభిజ్ఞాపయన్యవ్యతాస్త్వికం మునిభా
 పితమ్ ॥ ౧౭ ॥ ప్రశంసకంయత్సిద్ధీనాం సంప్రవర్తకమప్యథ । మూ
 లమూర్తిసునాద్యవ్యకత్యార్పయాంతుపుషకలమ్ ॥ ౧౮ ॥ నిత్య
 సంపూజనంప్రాక్తం ప్రాధాన్యేనతుయత్రవై । బ్రహ్మగుద్రాదివిం
 బానాం ప్రమాణం లక్షణంశధా ॥ ౧౯ ॥ స్థాపనం యత్ర నిర్దిష్టం
 యత్రవై జగతాంపతేః । పూజనంతుసముద్దిష్టం ప్రాకృతానాం జ
 డాత్మనామ్ ॥ ౨౦ ॥ తత్త్వానామపిచిప్రైన్స్రీదిశాంకాలస్య వాచ
 కైః । పరమెష్ట్యాదిభిర్మైత్రిపిష్కాభిశ్చత్రవైత్రమాత్ ॥ ౨౧ ॥
 స్థాపనాదిప్రస్తావనం పశ్చాత్కంసముదీరితమ్ । యాగపూర్వా హరి
 స్తోమపర్యవ్తాస్స షక్తి ర్మితాః ॥ ౨౨ ॥ యాగాయిత్రాశాస్త్రాస్స త్రిశ్రీ
 మాదధికారిణః । ఉక్తంయత్రప్రస్తావనాం షోడశిన్వ్యాసకల్పనమ్ ॥
 పతజ్జానీహితస్వర్వం రాజసంముసిభాపితమ్ । భగవన్తం సముద్దిశ్య
 హ్యజ్ఞభావంవినైవతు ॥ ౨౩ ॥ బ్రహ్మగుద్రముఖానాంతు విబుధానాం
 తతైవచ । మాత్రాణామపిచుక్తా యాస్వాశస్త్రైస్త్రిణాంతు యత్రవై ॥
 మన్త్రీధ్యానం ప్రమాణంచ లక్షణంస్థాపనం తథా । నిర్దిష్టం తామ
 సంనామమునివాక్యంతు విద్ధిశత్ ॥ ౨౪ ॥ అనర్థకమస బద్ధమల్ప
 ర్థం శబ్దహ్నురమ్ । అనిగ్వాహకమాదోవ్యక్తే గ్వాక్యం శతౌషుషు
 స్పృతమ్ ॥ ౨౫ ॥ హేయంచానర్థసిద్ధీనామాకరం నరణానహమ్ ।
 పారమేశ్వరవాక్యార్థైరర్థిర్విరోధినశద్విజ ॥ ౨౬ ॥ సక్రాహ్యం
 సాత్వికాద్యేషు మునివాక్యేషు యత్నః । యదప్యవేక్షితంవిప్ర
 సక్రాహ్యనువిరోధితత్ ॥ ౨౭ ॥ సాత్వికాదిక్రమాత్మైషు సనభూయ
 హ్యంనుహామతే । ప్రసిద్ధాగ్ధానుపాదాయ సక్రతార్థం లక్షణమ్ ॥
 అపిచేత్పూరుషం వాక్యం గ్రాహ్యం తమ్నునివాక్యనత్ । పవర్ష

దివ్యాదిశాస్త్రాణాం భేదంజ్ఞాత్వా యజ్ఞేష్ఠరిమ్ || ౩౦ || యోనజ్ఞా
 త్వాతుపాజగర్యం పూజాద్యనునుతిష్ఠతి | సహిసర్వస్యజగతపాన్
 జగర్యం కురుతేసనా || ౩౧ || విశేషాస్స్వస్యవంశస్యతస్మాదాపస్య
 ఫిద్విజాః | నకుత్యాచ్చాస్త్రపాజగర్యం హితైషీశాస్త్రాణోవిదః ||
 స్వయంవ్యక్తంశతానైధం వియుచైశ్చప్రహ్మీతమ్ | మునిముఖ్యేస్తు
 గర్భవేర్వ్యక్తేష్యద్యాధరైఃపి || ౩౨ || రక్షోభిరనురైర్బుధ్యైఃస్థా
 ఫితంనుస్త్రీపగ్రహమ్ | దివ్యశాస్త్రోక్తవిధినా పూజయేచ్చాస్త్ర
 ణోవిదః || ౩౩ || స్థాపితంనుజైర్దైవం మునివాక్యోక్తమార్గతః |
 పూజయేద్ద్విజతశ్రోపి జ్ఞానిభిస్సస్వదర్శిభిః || ౩౪ || వాసుదేవైకిని
 స్తైస్తు దేవతాన్తరన్త్యజైః | వ్యామిశ్రయాగముక్తైస్తు తీనభక్తిసను
 స్వితైః || ౩౫ || స్థాపితం వనుజైవైస్తు హ్యనువేధాదికాపిదైః |
 అర్చయేద్దైవదేవేశం దివ్యశాస్త్రోక్తవర్తనా || ౩౬ || మునివా
 క్యోక్తమార్గైః పూజనం యద్రవర్తతే | తశ్రోపి దివ్యమార్గాశ్చే
 త్సూజనం కర్ముచిచ్ఛతి || ౩౭ || మునివార్గం పరిత్యజ్య దివ్యనా
 గ్ణానాపూజయేత్ | భవేన్సన్నిధిమాహాత్మ్యం కాలంకిల్పకయా
 వధి || ౩౮ || దివ్యమార్గైః పూజాద్యం వర్తతేయత్రనిత్యశః | తత్ర
 దివ్యం పరిత్యాజ్యం సకదాచిన్తహానుతే || ౩౯ || మునివాక్యోక్తి
 మార్గైః కుర్యాన్నంపూజనాదికమ్ | కుర్యాన్నాయదిసంమోహో
 ద్ద్విజస్సంమూఢచేతనః || ౪౦ || సంప్రయాత్యచిరాత్తస్య భక్తి
 ర్భిజేనతైసహ | ననుస్త్రీంకర్తతన్త్రీంచ సిద్ధయిశ్చ పరాభ్యు
 ఖాః || ౪౧ || ఇహీవశీఘ్రం ప్రైస్త్రీ దేహవై గతసన్తః | ఘో
 రంప్రయాసనరకం రాజారాష్ట్రీంచ నశ్యతి || ౪౨ || తస్మాద్విర్వప్ర
 యత్నేన దివ్యమార్గంతు నశ్యజేత్ | తామసేనతుమార్గైః పూజ
 నంయత్రవర్తతే || ౪౩ || తశ్రోపి రాజసేనైవ పూజనం సిద్ధదం
 భవేత్ | రాజసేనతుపూజాద్యం వర్తతే యద్రనిత్యశః || ౪౪ ||

తతాపి సాత్వికేనైవ పూజనంశుభదంనదా । సాత్వికేనతు పూ
జాద్యం వర్తతేయత్రచాన్వహమ్ ॥ ౪౭ ॥ తత్ర రాజసమార్గేణ న
కుర్యాత్పూజనాదికమ్ । యత్రరాజసమార్గేణ ప్రవృత్తంత్వర్చనా
దికమ్ ॥ ౪౮ ॥ తత్ర తామసమార్గేణ నకుర్యాదర్చనాదికమ్ । వి
విధానాం రాజసానామనోవ్యంస్యాన్నసజరః ॥ ౪౯ ॥ సర్వ
త్రపారుషేవాకేయే తద్ధ్రావ్యామవిరోధయిత్ । కేవలంతద్విధానేన
నకుర్యాత్ ఫాపనాదికమ్ ॥ ౫౦ ॥ ఏవందివ్యాదిశాస్త్రస్వరూ
పంకథితంమయా । మన్తస్వరూపనకునా కథ్యతేముదిపుణ్ణవాః ॥
సర్వేషు ఽఙ్ఘ్రుమన్త్రైషు మన్తాస్సుస్వర్యాచకాస్త్రీయః । ఆద్యం
నారాయణాష్టార్ణం ద్వితీయం ద్వాదశాక్షరమ్ ॥ ౫౧ ॥ వాసుదే
వస్యయోగీన్ద్రాస్తతాఽఙ్ఘ్రుపడక్షరమ్ । సాధారణాస్త్రీమేనున్ద్రా
స్త్రీయస్సుర్వాసుమూర్తిషు ॥ ౫౩ ॥ అనేయతుమనవస్తత్తన్మూర్తిమా
త్రపశుహ్యతః । వ్యాపకత్రితయేనారాప్యస్సర్వా అపిచమూర్త
యః ॥ ౫౪ ॥ మన్తైర్నిరవేష్టస్సుసంపూజ్యాస్తత్తన్మూర్తయపవహి
గస్తాత్సర్వేషు మన్తైషు వ్యాపకత్రితయంపఠమ్ ॥ ౫౫ ॥ త్రిప్ప
పైషువ్యాపకేషు మన్త్రోహ్యష్టాక్షరౌఢికః । అష్టాక్షరాదిమన్తా
ణాముద్ధారం శృణుథా౭౭దరాత్ ॥ ౫౬ ॥ ఉద్ధరెత్ప్రణవం పూ
ర్వం నమశ్శబ్దమనన్తరమ్ । తతో నారాయణాయేతి హేయతదష్టాక్ష
రౌమనుః ॥ ౫౭ ॥ ప్రణవాన్తేనమశ్శబ్దం తుర్యాన్తం భగవత్పదమ్ ।
వాసుదేవాయవైదద్యాగేవదం పశ్చాక్షరం తతః ॥ ౫౮ ॥ వాసు
దేవస్యదేవస్య మన్త్రాయం ద్వాదశాక్షరః । చతుర్థ్యన్తం ఽఙ్ఘ్రుప
దం తారేణనమసాన్వితమ్ ॥ ౫౯ ॥ ఆదావన్దైవ తన్నన్త్రీక్షర
ఉదీరితః । జ్ఞానాదిగుణసంయుక్తైరక్షరైర్విష్ణుభూషితైః ॥ ౬౦ ॥
హృదయాద్యజ్ఞకృత్సాన్విదిచ్ఛప్తనన్దాన్యపిద్విటాః । నేత్రైః యోజ
యేదేవమజ్ఞకృత్ప్రీతకీర్తితా ॥ ౬౧ ॥ తతస్తు మూర్తిమన్తాణాము

ధారక్రమఉచ్యతే । ప్రశస్తేవిజనేగుప్తై గన్ధలిప్తైభరాలతే ॥ ౬౨ ॥
 సుధూపి తేఽర్ఘ్యులుషుష్యే వర్ణచక్రం ప్రసార్యచ । యస్మిన్ ప్రతి
 స్థితంవిశ్వమాబ్రహ్మభవనాదికమ్ ॥ ౬౩ ॥ యేనోదితేన జగతఃప్ర
 చనస్సనున న్తరమ్ । స్వాత్మస్వపరతెతస్మిన్ ప్రళయస్సంప్రణాయతే ॥
 ప్రేరకంచస్త్రీసూర్యాభ్యాం సబాహ్యోభ్యన్తరంతుయత్ । నిత్యో
 దితం యథాక్షుప్తం వర్ణమీశ్వరచాచకమ్ ॥ ౬౪ ॥ యత్రస్థానవిధా
 గేన వణ్ణాన్తాభగవాన్స్థితః । అకారాద్యోవిసగ్నాన్తస్సారం చా
 న్త్రీం కిలాగణః ॥ ౬౫ ॥ హ్రీస్వదీర్ఘవిభాగేన వాభాయత్రద్విర
 త్తకః । కాదిభానోప్యరాంశేష్టః ప్రాకృతస్తత్వసంశయః ॥ ౬౬ ॥
 పృథివ్యాదిప్రకృత్యన్తో యుగ్మయో గేన లాక్ష్మిణి । కలనానెహభృ
 తాగ్రలో నేమిగోనవలక్షణః ॥ ౬౭ ॥ మకారాద్యోహవర్ణాన్తో
 యత్రవృథిగణేస్వయమ్ । కాలవైశ్వానరస్సాత్మాన్తారాణ్ణాయుతదీధి
 తిః ॥ ౬౮ ॥ జ్వాలాయుతసహస్రీణ్యో వణ్ణాన్తో భగవాన్స్థితః ।
 ఆనుభ్యోశ్చృథిపర్యన్తాన్మమోన్తాం వర్ణనన్తతమ్ ॥ ౬౯ ॥ ఉచ్చా
 ర్యాన్యైదివాభ్యర్చ్య విద్యాబీజంహిచక్రరాట్ । తతస్సముద్ధరే
 త్తన్త్రీం పరమాత్మనివాచకమ్ ॥ ౭౦ ॥ గళన్తనుమృతప్రఖ్యమవి
 రాన్తాక్షసిద్ధిరమ్ । అక్షుప్తముద్ధరేత్పూర్వం నేమిషష్టమనన్తరమ్ ॥
 వాభీద్వితీయేనాక్రాన్తం ద్వితీయమిదమక్షరమ్ । ద్వితీయం దశన
 ఘ్నోచ్చ తదథశ్చోష్టమాత్పరిమ్ ॥ ౭౩ ॥ నాభేస్త్రీయోదశోపే
 తం తృతీయమిదమక్షరమ్ । అథద్వితీయం నవనూన్నాభీతుర్యాది
 వాన్విదిమ్ ॥ ౭౪ ॥ ద్వితీయమష్టనూద్వర్ణం కేవలంవిద్ధిపఞ్చమమ్ ।
 విజ్ఞానకృపదనూదాయ త్ర్యక్షరం తదనన్తరమ్ ॥ ౭౫ ॥ ఆద్యమే
 కాదిశ్చద్వర్ణం భిన్ననాభ్యపరేణశు । నేమేస్తృతీయవర్ణస్య తతస్త
 మపరిన్యసేత్ ॥ ౭౬ ॥ మన్తాద్ధరం నవనూంహ్యోతద్దశమం మెని

బాధతు । నాభిద్వితీయేనాశ్రాంతం ప్రాగ్విర్ణం చాప్తమారగమ్ ॥ ౭౭ ॥
 వేమెద్దివృతీయంతదను నెమీరాదాయచాప్తకమ్ । తమజ్జేశాత్పతీ
 యంబస్థితం తత్పప్పమోపరి ॥ ౭౮ ॥ త్రయోదశమిదంవిద్ధి నవ
 మాదవరంతతః । కృష్ణవ్యనెమివర్ణస్య ఊర్ధ్వై తత్త్రితయం న్యసె
 త్ ॥ ౭౯ ॥ యుక్తం నాభితృతీయేన అభిషోడశముద్యతే । ద్వితీ
 యం దశమాద్యద్ధాన్నాశ్చైకాదశసంయుజమ్ ॥ ౮౦ ॥ చైతన్యా
 త్నవదందద్యాతృననునోమతః పరమ్ । ద్వావింశత్యోహ్యాయం
 మస్త్రీపదేష్షద్భిరలఙ్కారః ॥ ౮౧ ॥ తత్రైకార్ణంబదంజ్ఞానం
 చతుర్వర్ణం పదుంబలమ్ । కడకురైశ్చప్రైశ్చశ్వర్యం వీర్యం పఞ్చా
 క్షరంవరమ్ ॥ ౮౨ ॥ చతుర్వర్ణం వదం తేజశ్చక్తంస్యాద్య్యక్షురం
 చయత్ । తేజోవీర్యం బలంశక్తిరైశ్వర్యం జ్ఞానమేవచ ॥ ౮౩ ॥
 ద్యుగస్త్రీం కవచంశ్రేఖం శిరోహృష్ణద్యతాక్రమమ్ । మస్త్రీపుమా
 భివివయో నానాభూమిజయేషుచ ॥ ౮౪ ॥ నికాకారోనిరజ్జకృష్ణ
 ర్నవోబ్రహ్మలక్షణః । తత్ప్రీపుహయేప్రకమీ యుగభూమాది
 కేతువై ॥ ౮౫ ॥ పాకారంసంస్త్రతేత్సర్ణం పరివారేణచాన్వయమ్ ।
 ఆనీతాం వ్యక్తతాంయేన స్వయంజ్ఞానాదయోగుణాః ॥ ౮౬ ॥ శిశ్వు
 వ్యాగసమాప్త్యర్థం కర్తృణామనుకన్పుయా । సోనజ్జస్సంస్త్రతోమ
 స్తోభక్తిశ్రద్ధావశేనతు ॥ ౮౭ ॥ ఫలంయదృతివైమానంసిత్యం
 తద్భూతితాత్పరామ్ । ప్రాణాన్యేనర్షణైశ్వర్యం మోక్షోయిత్రా
 నువర్ణతః ॥ ౮౮ ॥ తత్ర తద్విఘ్నశాస్త్ర్యర్థమప్రాంతం విద్ధిమస్త్రీ
 వమ్ । వివర్యయేషు నేత్రాస్త్రోమస్త్రోయిత్తాత్పరానుతే ॥ ౮౯ ॥
 దృక్సృష్టిశుద్ధిమాగ్ధాణాం క్వచిఘ్నాశ్చాస్తచేతపామ్ । న్యకమస్తర్ణ
 తం తేజస్వితస్త్రాప్య బహిష్కృతమ్ ॥ ౯౦ ॥ యేనయేనహిమ
 స్త్రీణావచనేత్రాన్వగస్త్వతః । స్వత్రకాశస్త్రవచమోయేనయేన
 బృదస్తరే ॥ ౯౧ ॥ సితాసితస్సమాకృష్ట్యస్సనతద్భాదకొన్యతః ।

అఖనుస్త్రీకతుఁడుంతు భిన్నషాక్షుఁడ్యవాచకమ్ || ౯౩ || కర్మణాం
 మోక్షదంశశ్చతుర్వారోద్దిష్టం నిబోధతు | ఆదాయాక్షుఁగతంచీజం
 నాభిపూర్వమతఃపరమ్ || ౯౪ || అరాదేశాదశాతుర్వం తస్యా
 ధోవినివేశయేత్ | ఖర్షంశేమేస్తృతీయంయ తృతీయమిదమక్షరమ్ ||
 ద్వితీయమష్టమాక్షుర్ణం నాభేస్తురాద్ధివాన్విశమ్ | తతస్తు నవమం
 శేమ్యకేవలం విద్ధివంచనుమ్ || ౯౫ || అష్టమాదపరంవర్ణం ద్వితీ
 యం పృథసంయుతమ్ | షష్ఠమేతద్విశానీయాత్పృథమం దశమాత్ప
 రమ్ || ౯౬ || అఖద్వితీయం దశమాదాజాయోద్వైతుదినస్యేత్ | అ
 షటమాత్పద్వితీయస్యకృమస్త్రాగ్రిమిదమష్టకమ్ || ౯౭ || ద్వితీయాత్ప్ర
 కనుం వక్షమాష్టమాదపరంతః | నాభ్యేశాదశమోపేతం ద్వితీయం
 నేమిమణ్ణలాత్ || ౯౮ || పూర్వమేకాదశాచుభ్రం తాద్వైసె
 స్తృతీయకమ్ | నేమిపూర్వంచ తదను నాభేతేశాదశాజ్జితమ్ |
 నేమేషష్టమభాదాయుష్టిశంతత్పంచమోపరి | తనోనాభిద్వితీయేన
 యుక్తం శేమేస్తృతీయకమ్ || ౧౦౦ || ద్వితీయంకేవలం నేమేకా
 దాయుభనుహోమితే | కర్త్రేననుపదంపశ్చాప్యోజయే చ్చతురక్ష
 రమ్ || ౧౦౧ || ఏకవింశతిభిర్వక్షేరయంనుస్త్రీకదాహ్మతః | అభి
 న్నుపదభేదేన భవేదేశాధికస్తువై || ౧౦౩ || ప్రాగ్విరైనపదంపూ
 ర్వం పశ్చాత్తం ద్వితీయంభవేత్ | షడక్షరంస్మృతీయంతు చతుర్ణం
 తద్వచేవతు || ౧౦౪ || ద్వ్యక్షుభవంచనువిద్ధి తద్వత్ వస్తం మహా
 నుతే | అథాపరంనుహోమస్త్రీం ద్వితీయమపథారయ || ౧౦౫ ||
 యత్ జ్ఞాత్వానపునర్నస్త్య భవత్యా రాధకస్యచ | ఆదాయాక్షస్యమ
 క్యక్షం నాభిపూర్వమతఃపరమ్ || ౧౦౬ || పూర్వం నేమిస్తు తస్యే
 ష యోజ్యంనాభిత్రయోదశమ్ | ద్వితీయాదపరంవర్ణం సర్వశక్త్యా
 త్సనేవదమ్ || ౧౦౭ || ద్వితీయం * ద్వాదశాద్వర్ణద్వితీయాత్ప్ర
 క్రిమస్త్రాగ్రిమిదమష్టకం * ద్వాదశార్ణద్వితీయా

మంతతః । పంచమంచబహిష్కేభ్యస్త్రీనేతాన్నిద్ధికేవలాః॥౧౦౮॥
 వాభ్యేకాదశసంభిన్నం ద్వితీయంచాప్తమాత్తతః । నమోనమఃపద
 యుతో మస్త్రీశ్చాష్టాదశాక్షరః ॥ ౧౦౯ ॥ అస్త్రీకార్ణంపదం
 పూర్వం త్ర్యక్షరం తదనంతరమ్ । పదక్షరం తృతీయంతు చతుర్థంచ
 తురక్షరమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ ద్వితీయం ద్వ్యక్షరంచాన్యత్పదయోస్సం
 ప్రకీర్తియమ్ । తృతీయసభవత్యూమి మస్త్రీం మస్త్రీవిదాంవర ॥
 యత్ జ్ఞాత్వామానసంశుద్ధిఃకృపరమాంయాతికర్మిణామ్ । బీజమాదా
 యనుభవ్యమాద్యమైకాదశాత్తతః ॥ ౧౧౧ ॥ నేమేస్తృతీయం తద
 థాఠిర్ద్వినాభ్యపరంతువై । అథాద్యసప్తమాద్వర్ణం ద్వితీయంస్వ
 రసంయుతమ్ ॥ ౧౧౨ ॥ తద్వదైకాదశాదాద్యం వర్ణగున్యం సమా
 హారేత్ । దశమాదపరంవర్ణం నేమైర్వక్తవ్యమ్ ॥౧౧౩॥ యుక్తం
 నాభిద్వితీయనత్వాద్యం నెమ్యక్షరంతుయత్ । నాభిత్రయోదశో
 పెతమాదాయదశమాత్పరమ్ ॥ ౧౧౪ ॥ ద్వితీయంనవమాద్వర్ణం
 యుక్తంనాభ్యపరేణతు । తత్యభ్యం దశమాచ్ఛుద్ధం తతోబాహ్యో
 త్తు పఞ్చమమ్ ॥ ౧౧౫ ॥ నేమైర్ద్వితీయంతదథో యుక్తం నాభ్యప
 రేణతు । ద్వితీయందశమాద్వర్ణం ప్రాణాయత్ర్యక్షరంపదమ్॥౧౧౬॥
 తతస్త్రీకాదశాదాద్యం కేవలంచ సమాహారేత్ । అథనాభిద్వితీయ
 న యుక్తంనేమేస్తృతీయకమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ నాభిత్రయోదశోపేసం
 బహిష్కేష్వపరంతతః । నేమేస్తృతీయస్యోద్వైతుః * నవమాదపరం
 న్యసేత్ ॥ ౧౧౮ ॥ తతోనాభిద్వితీయన యుక్తం ప్రాజ్ఞేమిమణ్డ
 లాత్ । ద్వితీయసుభవైబాహ్యోత్సనసుసంహితాకేవలమ్ ॥ ౧౧౯ ॥
 ప్రయోవింశతిభిర్వజ్రైశ్చపేతోపేత్యమస్త్రీరాట్ । పక్షేఃపూర్వో
 క్తపజ్జ్యేస్తు లేషాంభేదోప్యథోచ్యతే ॥ ౧౨౦ ॥ పూర్వమేకాక్ష
 రంద్వి ద్వితీయంతు నవాక్షరమ్ । తృతీయం ద్వ్యక్షరంచైవ చతు

(౧౨౧) శ్రయోవింశేఽధ్యాయే షష్ఠాద్విధానకారః ౪౫౧

గ్నా స్త్రీకరంస్పృతమ్ ॥ ౧౨౨ ॥ షడక్షరమూర్ధ్వస్థం ద్వ్యక్ష
రం తదనంతరమ్ । చతుర్థమగు నామస్త్రీం నిబోధగదతోమమ ॥
యేనవిజ్ఞాతమాశ్రేణ సంవిదుశ్చద్యతేవరా । ఆదాయాకౌ యద
శుభం నాభిపూర్వమనంతరమ్ ॥ ౧౨౪ ॥ తతస్తృతీయాదపరం వర్ణ
మానాయలాగ్గలికా । నేమిద్వితీయం తస్యాథస్తదగో నాభిపశ్చ
నః ॥ ౧౨౫ ॥ ద్వితీయమష్టమాద్వర్ణం తస్యభ్యం నేమిమణ్డలాత్ ।
ఆదాయోగద్వయం కుగ్యామ్యుక్తం నాభ్యవశేణతు ॥ ౧౨౬ ॥ అథ
నాభిస్మతీయేన యుక్తం బాహ్యోస్తు పంచమః । ఆద్యాత్పర్వమథా
దాయ నాభిపస్తమనంయుగమ్ ॥ ౧౨౭ ॥ ద్వితీయమష్టమాద్వర్ణం
ద్వితీయం నేమిమణ్డలాత్ । ఆదాయాభ్యాం నియోక్తవ్యం ద్వితీ
యం నాభిగోచరాత్ ॥ ౧౨౮ ॥ అథ ద్వితీయం దశమాత్రైవలం
వర్ణమాహ రిత్ । ద్వితీయమష్టమాద్వర్ణం తమార్దైవ దశమాత్ప
రమ్ ॥ ౧౨౯ ॥ నాభిద్వితీయమస్యైవ యోజయే తదనంతరమ్ । తతో
నేమిద్వితీయంతు కేవలం వర్ణమాహ రెత్ ॥ ౧౩౦ ॥ అథనాభేర్యదాది
శ్చప్రాగ్వర్ణదశమాదరాత్ । తదధోద్వితీయం బాహ్యోత్ప్రీధివ
ర్ణమనంతరమ్ ॥ ౧౩౧ ॥ యుక్తం నాభిద్వితీయేన త్వాదాయ తదన
ంతరమ్ । నేమిద్వితీయసభ్యంయన్నమసూరవపంతతః ॥ ౧౩౨ ॥
అష్టాదశాక్షరో హ్యేవద్వ్యధికింపదసభ్యయా । ఏకాగ్లం పదమా
ద్యంతు ద్వితీయం చతురక్షరమ్ ॥ ౧౩౩ ॥ షష్ఠాక్షరం తృతీయం
తు చతుర్థం చతురక్షరమ్ । తత్రైవపశ్చమంవిద్ది హ్యస్తస్థంద్వ్యక్ష
రంస్పృతమ్ ॥ ౧౩౪ ॥ యశ్రయశ్రపదానాంచ వర్ణాధిక్యముదాహృ
తిమ్ । తత్రాదా నాభిపూర్వంతు వ్యాపృత్యాద్యం పదంన్యసేత్ ॥
అథాభిన్ననార్యస్త్రీం దేసప్యాస్య మహాత్మనః । విశౌఖాయూ
పసంజ్ఞస్య వక్ష్యేవిద్యావివేకదమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ వర్ణమక్షస్థమాదా
య త్వాద్యమేకాదశాత్తతః । భిన్ననాభిద్వితీయేన తృతీయం నేమి

మణ్డలాత్ ॥ ౧౩౭ ॥ ద్వితీయం కేవలం బాహ్యత్రేజోరూపా
యవైవదమ్ । తతస్త్యైకాదశాత్పూర్వం కేవలంతు సమాహా
త్ ॥ ౧౩౮ ॥ తృతీయమక్షరం బాహ్యమ్యుక్తం నాభివరేణతు ।
దశమాదశరంవర్ణం పూర్వమేకాదశాత్తతః ॥ ౧౩౯ ॥ ఏకాదశస్వ
రాశ్రాస్త్రముద్ధరేత్తదనస్తరమ్ । తతోనాభిద్వితీయేన యుక్తంప్రభ్య
క్షరంహియత్ ॥ ౧౪౦ ॥ కేవలం ద్విగయం బాహ్యదాద్యమేకాద
శాత్తథా । నేమేస్తృతీయం తదను ద్వితీయస్వరసంయుగమ్ ॥ ౧౪౧ ॥
దశమాదశరం శుద్ధం పూర్వమేకాదశాత్తతః । నాభ్యైకాదశ సంయు
క్తం తదస్తైసులలాచన ॥ ౧౪౨ ॥ నాభేస్తృతీయసంయుక్తం ప్ర
థివర్ణంసమాహారేత్ । అథనాభిద్వితీయేన యుక్తంయత్పరమష్టమా
త్ ॥ ౧౪౩ ॥ నేమేర్ద్వితీయంతదను ననుస్కారసనుద్వితమ్ । చతు
ర్వింశతిభిర్వర్ణైర్మ్యుక్తానుస్త్రాహ్యాయంసహా ॥ ౧౪౪ ॥ ప్రణవే
నపదంచాస్యపూర్వమేకాక్షరంస్ఫుటమ్ । ద్వితీయం త్ర్యక్షరంప్రా
క్తం పశ్చార్ణం తదనస్తరమ్ ॥ ౧౪౫ ॥ షడక్షరం చతుర్థంతు సస్తా
ర్ణంచాత్రపశ్చుసమ్ । పదంతు ద్విత్రిక్షరంషష్టం ముత్త్రాస్యాస్య
నుహామతే ॥ ౧౪౬ ॥ నానానుత్త్రాస్వరూపేణ హ్యోదిదేవసహ
ప్రభుః । ఆదిమధ్యావసానేతు స్థితస్వరస్య సర్వదా ॥ ౧౪౭ ॥
చతుర్వ్యూహచతుషోస్యైశాన్తాదివ్యక్తలక్షణైః । ప్రాధాన్యేన
త్రయాణాంబ దేవనామవతీన్యతే ॥ ౧౪౮ ॥ యథామృగస్థస్సపి
తాత్వేకపవనుహామతే । జలాశ్రయాణిచాశ్రిత్య బాహ్యత్వ్యం
సంప్రదర్శయేత్ ॥ ౧౪౯ ॥ ఏవమేకొపిభగవాన్ నానానుత్త్రాశ్ర
యేషుచ । తుర్యాదిపదసంస్థేషు బహుశ్చముపయాతిచ ॥ ౧౫౦ ॥
అనుగ్రహార్థం భక్తానాం నానాశ్రద్ధావశేనతు । చతుష్కామధను
స్త్రాణాం నిబాధగదతోమను ॥ ౧౫౧ ॥ సితాదివర్ణవ్యక్తీనాం చా
చకత్వేనవైక్రమాత్ । అక్షుప్తం నాభిపూర్వంబ వర్ణంయద్దశమాన్య

రమ్ ॥ ౧౫౨ ॥ నేమిపూర్వమథో నాభేస్తుయోదశనమన్వితమ్ ।
 ద్వితీయం ద్వాదశాద్వర్ణం ద్వితీయాత్పరమంతతః ॥ ౧౫౩ ॥ పఞ్చ
 పఞ్చబహిష్టేభ్యస్త్రీనేతాన్విధికేతలాః । తతోష్టమాద్ద్వితీయంతు
 నాభ్యేకాదశభేదితమ్ ॥ ౧౫౪ ॥ పఞ్చాగ్ధం వాసుదేవాయపదంచ
 తవనస్తరమ్ । త్రయోదశాక్షురోహ్యేషుప్రథమఃపరికీర్తితః ॥ ౧౫౫ ॥
 క్రమేణవక్ష్యామ్యేషాముద్ధారంతు యథాస్థితమ్ । అక్షుష్టమక్ష
 రంనాభేద్వితీయం తవనస్తరమ్ ॥ ౧౫౬ ॥ పూర్వమన్తాగ్రీనుపారే
 ణ తతోదద్యాత్పరత్రయమ్ । అథాత్రవంచదశమం నాభేరోజ్జా
 రపూర్వకమ్ ॥ ౧౫౭ ॥ పదత్రయేణ తేనైవ సంయుక్తం విధిమన్త్రీ
 పమ్ । అథషోడశసంఖ్యంయన్నాభేఃప్రణవపూర్వకమ్ ॥ ౧౫౮ ॥
 పూర్వోక్తలక్షణానాంతుపదానాం ప్రాజ్ఞివేశ్యతే । అష్టాష్టమన్త్రీ
 త్రయాద్విద్విద్వయంప్రాజ్ఞిన్త్రీసంఖ్యయా ॥ ౧౫౯ ॥ ఏక ఏకాగ్ధ
 రహితఃపదభేదమతశ్చృణు । పదద్వయంతు సర్వేషామాద్యమేకాక్ష
 రంస్మృతమ్ ॥ ౧౬౦ ॥ ద్వ్యక్షరంచ తృతీయంతు చతుర్థం చతుర
 ష్టరమ్ । పఞ్చాక్షరం పంచమంవై త్రయాణాం సముదాహృతమ్ ॥
 తదేకస్య చతుర్వర్ణం ప్రమ్యన్నూఖ్యస్య లాజ్ఞలిః । ఏవంస్వప్నప
 దస్థస్య సమాసాత్పరికీర్తితమ్ ॥ ౧౬౧ ॥ క్రమశోభచతుర్ణాంవై స
 త్త్రయ మన్త్రీగణంశృణు । అక్షాన్వర్ణతమాదాయనాభేఃపూర్వమ
 తఃపరమ్ ॥ ౧౬౩ ॥ భిన్ననాభిద్వితీయేన నేమిపూర్వమనస్తరమ్ ।
 నాభిపఞ్చమసంయుక్తదశవాత్ప్రీథనంతతః ॥ ౧౬౪ ॥ తృతీ
 యంచద్వితీయంచ నేమీరాజాయచాజ్జయేత్ । నాభిద్వితీయబీ
 జేన నవమాదపరంతతః ॥ ౧౬౫ ॥ తదఘోషిమోక్తవ్యంద్వితీయం
 ద్వాదశాక్షుయేత్ । పఞ్చమేనాథవేనాభేమ్యుక్తంకుర్యాదనస్తర
 మ్ ॥ ౧౬౬ ॥ అష్టమాదపరంశుద్ధం నేమిపూర్వం తథావిధమ్ ।
 యుక్తంనాభిద్వితీయేన ద్వితీయం నేమిమణ్డలాత్ ॥ ౧౬౭ ॥ భూ

(౧౨౨) త్రయోవింశేఽధ్యాయే షష్ఠాద్విధానప్రకారః ౪౨౫

జగద్గుణాయవైవచమ్ || ౧౨౨ || తృతీయం ప్రథమం నేమెరాదా
యాకారసంయుతమ్ | ద్వితీయమపివైబాహ్యమృద్ధం తదనువైన
నుః || ౧౨౩ || షట్త్రింశాక్షరసంయుక్తస్వయంమన్త్రో మహా
నుతే | షడ్స్వర్ణం పదమపార్యం పఞ్చాస్వర్ణంతదనస్తరమ్ || ౧౨౪ ||
దశాక్షరం తృతీయంతు త్రీణిపఞ్చాక్షరణ్యతః | అథాదాయాక్ష
సంభేదా నాభేః పఞ్చాద్దశంతః || ౧౨౫ || శాక్తాధూతే పదంద
ద్యాష్టమగుర్గుర్ణమతఃపరమ్ | నేమిపూర్వమథాదాయ ప్రాగరా
త్ప్రీథనుంతః || ౧౨౬ || తృతీయంచ బహిష్ఠైభ్యోపదం త్ర్యర్ణం
ధ్వజాయవై | అకశ్యసీయం బాహ్యేషు ప్రథమాత్ప్రీథనుంతః ||
తదథోవినియోక్త్యం ద్వితీయం స్వస్థమత్ | ద్వితీయం స్వర
సంయుక్తమథ బాహ్యేషు పఞ్చమమ్ || ౧౨౭ || అప్తనుంతు తదుద్దే
శాత్రేవలంబున రేంతత్ | నాభేరేకాదశాక్రాంతం షడక్షరమన
స్తరమ్ || ౧౨౮ || పదంసనగుణాగాయ పఞ్చాక్షరమనస్తరమ్ |
పదం జగన్ప్రియాయేతి ప్రద్యుమ్నాయననుస్తః || ౧౨౯ || చతు
ష్ట్రీంశాక్షరస్సీయం మన్త్రీశ్చణుపదాన్యపి | ఆద్యంషడక్షరం
జ్ఞేయం ద్వితీయం గర్వదేవహి || ౧౩౦ || పఞ్చాక్షరం తృతీయం
గు చతుర్థంతు షడక్షరమ్ | సంచాన్దం పఞ్చమంవిధి షడ్స్వర్ణం షష్ఠ
మైవహి || ౧౩౧ || అక్షుస్థం షోడశం నాభ్యైర్ద్వితీయం దశమాత్తువై |
శేవలంహ్యథ తేనైవ ఆక్రాంతం నవమాత్పామ్ || ౧౩౨ || అథా
దాయదతస్యావై ప్రథమాత్ప్రీథనుంపరాత్ | యుక్తంనాభిద్వితీ
యేన షర్ణమేతన్నహానుతే || ౧౩౩ || నల్లద్యయంపదపాకౌ తదే
నావైస్యవైపునః | అథద్వితీయం నవమాత్ప్రీథమాత్ప్రీథమం త
ః || ౧౩౪ || తృతీయమథవై నేమేద్ద్వితీయం స్వరసంయుతమ్ | ద్వి
తీయం శేవలంబాహ్యేత్సత్తమం నాభిమణ్డలాత్ || ౧౩౫ || అథ
షష్ఠేనవై నేమేరాక్రాంతం ద్వితీయంస్యసత్ | ప్రాగ్స్వర్ణందశమా

నైమోషభిషుస్సోద్ధ్వగంతథా || ౧౯౬ || చతుర్థాదపరంవర్ణం
 ద్వితీయం నేమిమణ్ణలాత్ | ద్వాధ్యాయం నాభిద్వితీయంతు యోజయే
 త్రదసస్తరమ్ || ౧౯౭ || దశమాదపరంవర్ణం తృతీయస్వరసంయుత
 మ్ | తృతీయమథవై నేమెర్నాభిపంచమసంయుతమ్ || ౧౯౯ || ద్వి
 తీయస్వరసంయుక్తం ద్వితీయంతు నైవాదరాత్ | ఆస్త్రైవాఘా ని
 యోక్తవ్యం దశమాత్ప్రథమంహియత్ || ౨౦౦ || శుద్ధం నేమేర్ద్వి
 తీయంతు పదంశ్చసితవాససే | విచ్యక్తేనాయుతదను ననుపాగ
 సనున్వితమ్ || ౨౦౧ || ద్వాత్త్రింశాన్తోహ్యాయంనుత్ప్రీషదభ
 నెనవైపునః | ఏకాధికస్తుభవతి పదాన్యథనిబోధయే || ౨౦౨ || ద్వి
 క్షరంతుపదంపూర్వం ద్వితీయం త్స్వప్తవర్ణకమ్ | త్రీణిపజ్ఞాక్షుగా
 గ్యన్యక్షప్తం సప్తాక్షరంస్తుతమ్ || ౨౦౩ || అప్యయావసరే సాష్ట
 ప్తరణే చార్పనేవిభాః | శృణునుత్ప్రీచతుషుగా తు పునఃసప్తస్మిమా
 సతః || ౨౦౪ || ఆద్యమేకాదశాద్వర్ణం పంచమస్వరసంయుతమ్ |
 యుక్తంస్వరైశ్చేనేవ తృతీయం నేమిమణ్ణలాత్ || ౨౦౫ || ద్వితీయ
 స్వరసంయుక్తమథబాహ్యోన్య సప్తమమ్ | ద్వితీయంకేవలం నేమెగా
 ద్యస్త్రప్రణవోననుః || ౨౦౬ || శుద్ధంశ్చథాప్తమంబాహ్యోద్విత్వీయ
 మథచాప్తమాత్ | అథోనేమేర్ద్విత్వీయేవ యుక్తంనాభ్యవరైశ్చతు ||
 కేవలం ద్వితీయంబాహ్యోన్ననుసాగ్నిం తతఃపరిమ్ | అథాక్షుం
 నాభిపూర్వం ద్వితీయం త్రితయాదరాత్ || ౨౦౭ || తదఘోద్వశ
 యంబాహ్యోన్నాభిపంచమసంయుతమ్ | అథనాభిద్విత్వీయేనయుక్తం
 యత్పరమప్తమాత్ || ౨౦౮ || కేవలం ద్వితీయంబాహ్యోన్ననుస్తా
 రనుతఃపరమ్ | అక్షస్థబీజం తదను ద్వితీయం ద్వాదశాదరాత్ ||
 ద్వితీయాత్ప్రథమంచాశు పంచమం నేమిమణ్ణలాత్ | కేవలం త్రిత
 యం హ్యోతద్ద్విత్వీయంచ తథాప్తమాత్ || ౨౦౯ || ఏకాదశస్వరా
 త్ప్రీతం వాసుదేవాయవైననుః | సప్తాక్షరస్తు ప్రాక్షన్ద్రోద్విత్

యస్తు వడక్షరః ॥ ౨౦౨ ॥ పూర్వశుల్కస్త్రోత్రయస్తు చతుర్థో ద్వా
 దశాక్షరః । పనభేవనిర్ముక్తమేతన్నస్త్రోచతుష్టయమ్ ॥ ౨౦౩ ॥
 గోపనీయం ప్రయత్నన విభిజ్జైస్సద్ధిమీపునభిః । సాస్తం పఠ్యన్వరా
 రూఢనునుస్వారవిభూషితమ్ ॥ ౨౦౪ ॥ బీజమాద్యస్యచవిభూర్వా
 సుదేవస్య కీర్తితమ్ । తదేవజీవీజస్థం పఠ్యన్వరవివర్జితమ్ ॥ ౨౦౫ ॥
 ద్వితీయస్వరసంయుక్తం సజగర్హణస్య బీజరాట్ । ఉభయోరన్తరే
 శేఫమాద్యబీజస్య యోజయేత్ ॥ ౨౦౬ ॥ బీజం ప్రద్యున్నునాశ
 న్యస్యోత్రయం సర్వకామదమ్ । జీవారూఢం హాకారంతు లాస్తస్య
 సరివిన్యసేత్ ॥ ౨౦౭ ॥ వినక్రసహితం బీజనునిర్ముక్తస్య వాచకమ్ ।
 హాకారంచ సకారస్థం కృత్వా యోధానివేశ్యచ ॥ ౨౦౮ ॥ ద్వితీయ
 తుర్యస్థాష్టద్విషటాదశక్రైః క్రమాత్ । స్వరంనియోజయేద్విధిహ్న
 దాగ్యాన్నే త్రపశ్చిమాన్ ॥ ౨౦౯ ॥ చాతురాత్మీయమన్తాగ్రాం
 సాధనత్వేనసర్వదా । తస్య కేశవాదీనాం మన్తాగ్రేష్వశ్శంఖుకా
 దరాత్ ॥ ౨౧౦ ॥ త్రేధాహాకారం కృత్వా యోజీవబీజం గర్హణచ ।
 కికారంచ క్షికారంచ లిఖేత్తద్వత్త్రిధాత్రేధా ॥ ౨౧౧ ॥ ద్విషటా
 మేవంబీజానాం క్రమేణాకానివేశ్యచ । తతోవారిధరావారిసంజ్ఞం
 యచ్చాక్షరత్రయమ్ ॥ ౨౧౨ ॥ సానఃపున్వేనసర్వేషానుధోభా
 గేనియోజయేత్ । సర్వేషస్థస్వరారూఢా అనుస్వారవిభూషితాః ।
 బౌద్ధవ్యాకేశకేశవాదీనాం బీజాస్త్యేతే పృథక్పృథక్ । ప్రణవాద్యే
 ర్నమోన్తైస్తైస్త్వర్యాద్యైర్నానుభిసహ ॥ ౨౧౩ ॥ కేశవః ప్రథమో
 వాచ్యస్త్రోనారాయణః పరః । మాధవస్త్యేవ గోవిందో విష్ణుశ్చనుభు
 సూదనః ॥ ౨౧౪ ॥ త్రివిక్రమో నామనాఖ్యశ్శ్రీధరః పత్మలోచనః ।
 హృషీకేశః పద్మనాభో దామోదరః త్రిశుక్రః ॥ ౨౧౫ ॥ బీజైర్దిగ్గు
 స్వరోపేతైః ప్రాగ్విదక్లానికల్పయేత్ । అథమన్తాగ్రే కేశవాది
 దేవీనాం శ్శంఖుతద్విధాః ॥ ౨౧౬ ॥ క్షహసత్త్రితయం హ్యేతచ్ఛ్రీ

తుద్ధాపిలిఖేతక్రమాత్ । తతోద్వివటంగం బీజానాం తస్యాఘో వి
 నివేశ్యచ ॥ ౨౨౮ ॥ క్రమేణ సప్తమాద్వద్వాద్ద్వితీయంచ వతుర్ధక
 మ్ । పునస్తృతీయం తుర్యంచ ద్వితీయంచ తృతీయకమ్ ॥ ౨౨౯ ॥
 ద్వితీయంచ వతుర్ధంచ వతుర్ధం తదనంతరమ్ । తృతీయగుప్తమా
 చ్చాప్త తృతీయం సప్తమాత్పునః ॥ ౨౩౦ ॥ నవమద్వాదశాధ్యాయం
 తు పశేషమగుమావ రేత్ । అఘోనియోజయేద్రైఫం తత్త్రయా
 శాంతు మూర్ధని ॥ ౨౩౧ ॥ వట్సప్తమాప్తపంజ్జానామీ కారముపరి
 న్యసేత్ । సానుస్వారంచ సర్వేషామితదేవీగణస్యచ ॥ ౨౩౨ ॥
 బీజద్వాదశకంపోక్తం యథాచానుక్రమేణతు । తారిబీజనమోయు
 క్తైర్వాచ్యాత త్తస్యనామభిః ॥ ౨౩౩ ॥ శ్రీశ్చవ్యాగీశ్వరీకాండ్యక్రి
 యాశాస్త్రవిభూతయః । ఇచ్ఛాప్రీతీరతిశ్చైవ మాయాధర్మసిమెతి
 చ ॥ ౨౩౪ ॥ స్వరజాత్యాదియుక్తాని బీజాని హృదయాదయః ।
 ఇత్యేవం కేశవాదీనాం దేవీనున్యాసప్రకీర్తితాః ॥ ౨౩౫ ॥ తతస్త
 దాయునానాంచ మన్తాన్వివక్ష్యేమునీశ్వరాః । సముద్ర మూర్తీ
 యోస్వాహో వక్ష్యస్యప్రణవాదికః ॥ ౨౩౬ ॥ సర్వాస్తశ్చార్పణైకృ
 త్వా తతోగగనమూర్తయే । స్వాహోస్త్యప్రణవాద్యశ్చ మన్త్రీశ్చ
 ఙ్భస్యకీర్తితః ॥ ౨౩౭ ॥ ఓజ్జాగ్రో వేదమాత్రైక పద్యేస్వాహో వ
 గంతువై । గదామన్త్రీస్త్యయం పోక్తిశ్చక్రస్యాగునిగద్యతే ॥
 ఓజ్జాగ్రానై పదందద్యాత్పజ్జాన్ద్రం ప్రభవిష్టవే । తదనై కాలశ
 బ్దంతు మూర్తయేహుం తతస్తుఫట్ ॥ ౨౩౮ ॥ పద్మాదీనాంచతుర్థాం
 తు హ్యేతన్నన్త్రచతుష్టయమ్ । తతోవిభవమూర్తీనాం మన్తాన్వి
 వక్ష్యామ్యహంద్విజాః ॥ ౨౪౦ ॥ ఆరాధనార్థం విహితో వాచకో
 హి వతుర్విభః । సంజ్ఞా నానాపదమయః పిణ్డాభ్యో బీజలక్షణః ।
 ఏభ్యోనుధ్యాత్వైతైకేన వాచ్యమామన్త్రీభ్యభిక్తితః । యత్రేక
 పిణ్డవాక్యోత్థమన్త్రీణాఘోభయాత్సనా ॥ ౨౪౩ ॥ అభిన్నలక్షణో

(౧౨౩) త్రయోవింశేధ్యాయే ఊర్ధ్వార్ధ్వకారః క్రమః

వాచ్యమేకపీఠపచర్యతే । తత్రవై విధినానేన కుర్యాత్కాభ్యాం
 హికల్పవామ్ ॥ ౨౪౩ ॥ కృత్వాచౌనామమస్త్రీస్య బీజం పిణ్డం
 క్షరంతువా । నయేత్తైవాభిముఖ్యంచ వాచ్యమాద్యస్తగైనవా ॥
 సశశ్రవపనుస్త్రీంతు విధినానేనవైతతః । కుర్యాత్ప్రణవపీఠస్థం
 ననుసాగరధ్వజాన్వితమ్ ॥ ౨౪౪ ॥ ఆభ్యాం శాస్త్రస్వరూపత్వా
 దేకత్వమత ఏవహి । సంజ్ఞాఖ్యం పదమస్త్రీంచ * విధినంసిద్ధితక్ష
 ణమ్ ॥ ౨౪౫ ॥ స్వరోస్థం వ్యజ్ఞానోస్థంవా బీజమే కాక్షరంస్తుతమ్ ।
 స్వరవ్యజ్ఞాననయోగాద్భూర్ణం పిణ్డమస్త్రీరాట్ ॥ ౨౪౬ ॥
 ద్వాభ్యామాన్యార్థభాన్తావృత్త స్వరనగ్నాత్పహమతే । స్వరూపే
 ణహిమస్త్రీత్వమనేషాం సహబిస్తువా ॥ ౨౪౭ ॥ స్వరైశ్చైకేన
 యుక్తస్య స్వరయుక్త్యాన్వితస్యవా । సానుస్వారస్యబీజత్వం వ్యజ్ఞా
 నసాస్మిలాన్తలిక్ ॥ ౨౪౮ ॥ సఖంకారాఖ్యశబ్దస్య వివర్తి దీధితప్ర
 భః । సల్లక్షణస్త్రీవా కారో విద్ధితద్వాచకంక్రీడా ॥ ౨౪౯ ॥ క్వ
 చిత్పిణ్డం క్వచిద్బీజం క్వచిచ్ఛబ్దమనాహతమ్ । తస్యచోద్ధీయమా
 నస్య సరిమాణస్ఫుటోహయః ॥ ౨౫౦ ॥ బహ్వక్షరౌబహుపదస్తు
 తినంబోధలక్షణః । ఏ అవినాశీసుఖంకారౌ బీజాదీనాం మహద్ధిః ॥
 ప్రాగ్విద్యాత్ప్రణవేనాతస్సత్యాఖ్యనాననంమహత్ । తస్మాదైవ
 సత్యభిన్నంతు బీజంతమపరిన్యసేత్ ॥ ౨౫౧ ॥ స్వవివరైనబీజస్య
 మూర్త్యుస్థానం ప్రకల్పయేత్ । ప్రాప్తైశ్చానసరైనిత్యం సము
 న్నేయజనేసతి ॥ ౨౫౨ ॥ తప్రోపలెజలంయద్వత్తన్వద్విప్రలయం
 స్మరేత్ । భానుప్రసరనజోగ్చస్తుల్యమేతన్నహమతే ॥ ౨౫౩ ॥
 క్రిగూవశాత్తుకింశ్వత్ర భేదమాత్రోపలక్షణమ్ । నయత్రబీజం పిణ్డం
 వా తత్రవైప్రణవాదను ॥ ౨౫౪ ॥ ప్రాగ్విర్ణం పదమస్త్రీస్య య
 త్రదాలోకవాచకమ్ । తచ్చిష్టం విగ్రహంవశైశ్చస్తప్తాదుష్టావ్య

* విద్ధినంసిద్ధి ఏ అవినాశీసుఖం

వృక్షవత్ || ౧౫౭ || కెవలం యిత్రవైవీజం పిణ్డం వా వదవర్జితమ్ ||
తత్రాకారాఖ్యవర్ణస్య త్రైత్రజ్జత్వంవిధీయతే | త్రైత్రజ్జత్వమవశేష్టా
నాం వర్ణానాం పిణ్డయాపిణామ్ || ౧౫౯ || కేవలస్యహివీజస్యస్వ
స్థితిర్బ్రహ్మవర్ణతా | స్వభావప్రచ్యుతిర్బీజం వీజోచ్ఛారస్తథాకి
తః || ౧౬౦ || వీజవర్జితమన్త్రాణాం పరిజ్ఞేయస్సదోదయః | య
ద్బీజలక్షణంనుస్త్రీం సామర్థ్యం వైష్ణవంనుహత్ || ౧౬౧ || అప
ఖ్యైయమసఖ్యానాం వాచ్యానాం భిన్నరూపిణామ్ | తద్యధావ
త్పరిజ్ఞానాజ్జపధ్యానాత్సగుర్పనాత్ || ౧౬౨ || హవనాజ్జన్మయ
త్వాచ్యుప్రనిర్బీజం పదమృచ్ఛతి | సహాభినుతస్థస్య సాధకానాం
సదైవహి || ౧౬౩ || పిణ్డాదిభగవన్నస్త్రీమూర్తీనామేవమెవహి |
పరిజ్ఞానాద్భవేత్రాంతు పిణ్డాత్తత్స్థైర్యముత్తమమ్ || ౧౬౪ || నా
నాత్వంనామనుస్త్రాచ్య నానాలాకాస్త్రోక్తమ్ | భవేత్స్వీప
దప్రాప్తిఃపరిజ్ఞానాత్పరాభిధాత్ || ౧౬౫ || సవీజంవా సపిణ్డంనా
మన్త్రాణాం యత్పరంద్యయమ్ | విసధాతఫలంస్వంస్వం కిత్వా
ద్యం భావయేత్పదమ్ || ౧౬౬ || మస్త్రైత్రోజ్జయాపత్వాన్యష్టాశు
ర్యేశ్వరోఽచ్యుతః | వ్యాప్యవ్యాపకరూపేణ వర్తతేఽనుగ్రహే
చ్ఛయా || ౧౬౭ || వ్యాప్యరూపేణభూలాకాద్భోగాదారభ్యా
ఖలాత్ | షాన్ధుణ్యనుహిమాన్తంచదదాతిఫలముత్తమమ్ || ౧౬౮ ||
స్వపదం భోగఖన్నస్య దివ్యదేహస్యకర్మిణః | త్రైత్రజ్జవీజపిణ్డాన్త
నిరావరణలక్షణః || ౧౬౯ || జ్ఞానంయదమలంశుద్ధం సమ్యచ
త్వాత్మలాభదమ్ | శక్తివ్యక్తిమయత్వంచజాగ్రద్యుత్తోపదాత్మనః ||
ఏవం సంజ్ఞాత్మనస్వత్సమృతైరైకత్వమస్త్రీచ | సుషుప్తివృత్తైఃపి
ణ్డాఖ్యమస్త్రీవైవ మహామతే || ౧౭౦ || వీజాత్మనస్తుర్యవృ
త్తైశ్శక్తివ్యక్తిత్వమస్త్రీచే | వ్యక్తిజ్ఞానఫలాపేతా నియతాయద్యపి

స్వీ మృద్బీజం

స్పృతా ॥ ౨౧౨ ॥ భగవన్నన్త్రీమూర్తీనాం తథాపిపరమాత్మనః ।
 ఆద్యస్య చాతురాత్మ్యస్య కేవలస్యాభవావిభోః ॥ ౨౧౩ ॥ చతు
 స్ప్రకారం యన్నన్త్రీం విద్ధితన్తోక్షుభూతిదమ్ । అతోన్యథా య
 దుద్దిష్టమిశ్రం మిశ్రమేవహి ॥ ౨౧౪ ॥ ఫలం భావనశాస్త్రైవ
 తత్తథా విద్ధినాన్యథా । శృణుస్వనుభవీజాని పావథానేనచేతసా ॥
 శుచౌదేశే మనోజ్ఞైవ సులిప్తై పుష్పఘోషితే । చన్దనక్షౌరసంయు
 క్తై సుసూపేనాధివాసితే ॥ ౨౧౫ ॥ పిఠ్యమాతృకాచక్రం భేదేనా
 నేనవేపునః । యేనసన్న్యస్తమాత్రైః శతథాయాతి కల్పషమ్ ॥
 పాగ్రాహాపఞ్చనన్దాంతాః మధ్యాన్తం మధ్యతోలిఖత్ । యా
 దయోనననాభిస్థా ఆననస్సోడశారగాః ॥ ౨౧౬ ॥ శాదయోనేమి
 గాస్సర్వై పూర్వచక్రేయకక్షగమ్ । తదప్పిఠాప్రథిఘాశంకు పూజ
 యేన్యసూతతః ॥ ౨౧౭ ॥ శబ్దబ్రహ్మమయంచక్రమర్దుల్యుషాన్వితైః
 క్రమాత్ । తన్నన్త్రాన్దుర్ధరేగాహా సర్వేషాం కారణంహి యితే ॥
 ఉదీకస్థమక్షరంచాక్షౌరరాన్దాద్యేనభూషితమ్ । విద్ధి సర్వేశ్వర
 స్వేదం బీజం నిర్విజకారణమ్ ॥ ౨౧౮ ॥ ఏతదేనాబ్జనాభస్సవి
 స్ససహితంస్పృతమ్ । నేమిచక్రాద్విత్వీయంచై తతో రాష్ట్రస్థమక్షర
 మ్ ॥ ౨౧౯ ॥ అష్టనుం నాభిదేశాచ్ఛ తత్సజ్ఞ్యం నేమిమణ్డలాత్ ।
 నేమిపూర్వమతొనాభేన్సప్తనుం పఞ్చమారగమ్ ॥ ౨౨౦ ॥ అరాచ్ఛ
 తుర్దశంత్యత్రాత్పశ్చిమాశాగతంహియితే । నేమిరెకాదశం చాఫ
 షోడశంచ త్రయోదశమ్ ॥ ౨౨౧ ॥ పఞ్చనుం నాభిదేశాచ్ఛ నే
 మేరేకొనవింశకమ్ । తదన్తం సప్తనుంచైవ నవమంహిమహానుజే ॥
 నాభేస్తృతీయం తదను నేమేస్తత్సజ్ఞ్యమేవచ । ద్వాదశశ్చ బహి
 శ్చైభ్యో దశనుం షోడశాత్పరమ్ ॥ ౨౨౨ ॥ నాభిపూర్వం తతోవ
 ద్దం నేమేఃపఞ్చదశంహియితే । తుర్వసజ్ఞ్యసురాద్బీజం తతోనా
 భిదతుర్దకమ్ ॥ ౨౨౩ ॥ షట్టం నేమేశ్చతుర్దంచ మధ్యమత్రాత్తథా

హారేత్ । తత్రేవపూర్వదిక్ష్ణంయద్బాహ్యద్యైవజ్ఞానంతతః ॥
 అక్షాక్షాక్షిణదిక్ సంస్థం నేమేరష్టాదశంతతః । ద్వితీయం నాభిదేశాచ్ఛ
 తవస్తే నక్షత్రమారగమ్ ॥ ౨౮౯ ॥ చతుర్దశమతోనేమేష్యం నాభేర
 థాహారేత్ । సర్వే కారణవన్నుద్ధా యోజనీయాస్సమాసతః ॥
 ప్రణవాద్యా నమోస్తాశ్చ తేజసాతీవనిర్భగాః । పన్ననాభాదయో
 దేవా వాచ్యాస్తేహంక్రమేణతు ॥ ౨౯౦ ॥ పన్ననాభోధ్రువోనస్త
 శ్చక్ర్యాత్థా మధుసూదనః । విద్యానిదేవకపిలౌ పిశ్వరూపోఽహ
 క్షుణః ॥ ౨౯౧ ॥ క్రోడాత్థా బడభావక్రొద్ధ్రో వాగీశ్వరస్తథా ।
 దేవపకాన్తవ శయ్యుఃపూర్వసాతాశధారకః ॥ ౨౯౨ ॥ వరాహో
 నారసింహశ్చౌప్యస్యౌశాహరణస్తువై । శ్రీపశ్చివ్యదేహుళాశ కా
 న్తాత్థాన్మృతధారకః ॥ ౨౯౩ ॥ రాహుజితాగ్రలనేమిఘ్నసారిజా
 తిహారోమహా ॥ లౌకనాశస్త్రశాస్త్రాత్థానక్రత్రయోనుహోప్రభుః ॥
 న్యగ్రాధశాయీభగవానేకశ్శృణ్ణతిసుస్తసః । దేవో వాసుదేహస్తు
 సర్వవ్యాపీత్రివిక్రమః ॥ ౨౯౪ ॥ నరొనారాయణశ్చైవ హరికృ
 ణ్ణస్తతైవచ । జ్వలత్పరశుశృగ్రామో రామశ్చాన్యో ధనుర్ధకః ॥
 వేదవిర్భగవాణాకలీగ్ర సాతాశశయనఃప్రభుః । ప్రాచుర్భావగణో
 ముఖ్య ఇత్యుక్తస్తైసమాసతః ॥ ౩౦౦ ॥ యథాక్రమోదితావాంచతే
 వానాం వినిబోధతు । పిణ్డనున్త్రగణంనున్త్రస్సానధానేనచేతసా ॥
 నాభేరష్టకవీజంయత్ స్థితంతస్సప్తమోసరి । తతశోత్తరంచా
 క్షాదరాన్తై నవిభూషయేత్ ॥ ౩౦౩ ॥ అథోత్తరంచాక్షదేశాదాదా
 య తదధోన్యసేత్ । వీజం నెమిద్వితీయంయన్నధ్యాన్నధ్యంతదా
 సనే ॥ ౩౦౪ ॥ ఆధారష్టకసంయుక్తం కుగ్యాద్యోనాభినస్తకమ్ । అ
 ప్తనుంచ తమాద్వైతు పతద్విద్విత్పతీయకమ్ ॥ ౩౦౫ ॥ నాభ్యస్తమ
 కుథాదాయ ఆరాష్ట్రస్థాసనస్థితమ్ ॥ తతోనాభిద్వితీయస్య క్రమేణా
 దానివేశ్యక ॥ ౩౦౬ ॥ తదుద్దేశాత్ప్రతీయంచ నప్తమంతుర్యపె

౪౪ । అథాదాయచ నేమేప్రాక్తదభోనాభిసప్తమమ్ ॥ ౩౦౨ ॥
 తస్యాప్యథస్తమద్దేశాత్త్వతీయం వినివేశ్యచ । తతస్తునవమంనాభే
 స్తస్యోద్ధావ్యోగతన్యసేత్ ॥ ౩౦౩ ॥ తత్రైవయద్వితీయంతు
 తత్పిండం విద్దిసప్తకమ్ । అరాష్ట్రస్థస్యచోద్ధైవతు నాభిపూర్వంతు వి
 న్యసేత్ ॥ ౩౦౪ ॥ సప్తమంచాష్టమంచాపి హ్యుపర్యుపరివైక్రమా
 త్ । అథాష్టమంనాభిదేశాదారూఢం సప్తమోపరి ॥ ౩౦౫ ॥ తద
 భోనుధ్యగం చాతూన్నవమంపరికీర్తితమ్ । భూయోరాత్పఞ్చమ
 స్యోద్ధైవ దద్యాన్నాభిశృతీయకమ్ ॥ ౩౦౬ ॥ బాహ్యోత్వతీయం
 తన్నూర్ధ్విపిండోయం దశమఃస్పృతః । ద్వితీయం నాభిదేశాచ్ఛత
 త్వతీయం తమూర్ధ్వగమ్ ॥ ౩౦౭ ॥ నేమేరాద్యవ్రమూర్ధ్వతు
 స్పృతమేకాదశంత్యదమ్ । అథోనాభిచతుర్థస్య సప్తమంవినివేశ్యచ ॥
 తదథోనేమిపూర్వంతు ఏతద్ద్వాదశమంస్పృతమ్ । నేమేస్తదశమా
 దాయ తదభోయోజయేత్క్రమాత్ ॥ ౩౦౮ ॥ సప్తమంచ చతుర్థం
 చ పూర్వంనాభేర్కహామతే । అరషష్టాసనాస్పర్శే పిండమెతత్త్రై
 యోదశమ్ ॥ ౩౦౯ ॥ నాభేశ్చతుర్థమాదాయ తదూర్ధ్వే సప్తమం
 న్యసేత్ । నవమంచాపి తన్నూర్ధ్విఏతద్విద్దిచతుర్థకమ్ ॥ ౩౧౦ ॥
 నేమేశ్చతుర్థసంజ్ఞస్య ఊద్ధావ్యోభ్యాం వివేశ్యచ । వర్ణం నాభి
 ద్వితీయంయ తత్రేవఞ్చదశమంస్పృతమ్ ॥ ౩౧౧ ॥ యద్వంశసఖ్య
 కంబాహ్యదాదాయారాఖ్యమణ్డలాత్ । సాన్తిమేనచషష్ఠేనయు
 క్తంకుర్యాదనస్తరమ్ ॥ ౩౧౨ ॥ నేమేస్సప్తమవర్ణస్య ఊద్ధావ్యో
 భ్యాం వివేశ్యచ । నాభిదేశాద్ద్వితీయంయద్విద్ది సప్తదశంతుతత్ ॥
 నవమం నాభిదేశాచ్ఛ సప్తమస్యాపరిన్యసేత్ । అథాష్టమం నాభి
 దేశాతుగ్రాప్యస్తగమూర్ధ్వగమ్ ॥ ౩౧౩ ॥ ద్వితీయమపి తస్యాథ
 స్తన్నాద్వై నాభిమణ్డలాత్ । అరాత్త్రయోదశంచోద్ధైవ న్యూనవిం
 శతిమంహితత్ ॥ ౩౧౪ ॥ నాభేశ్చతుర్థం తస్యోద్ధైవ తత్త్వతీయం

తమాధ్యక్షమ్ । తత్రైవ సప్తమంయజ్ఞే విద్ధివింశతిమంత్విదమ్ ॥
 ద్వితీయస్యాప్తమంనా భేర్వర్ణస్యోద్ధేవ నియోజ్యవ । అరాత్ పప్తం
 చ తస్యాధకుర్యాత్తదనులాక్ష్మిణి ॥ ౩౨౩ ॥ నవమం నాభిదేశా
 చ్చ తృతీయస్యోవరిన్యసేత్ । ద్వితీయంతదధకుర్యాత్త్రయోవిం
 శతిమంశ్మణు ॥ ౩౨౪ ॥ అష్టమం సప్తమం నాభేర్ద్వితీయంప్రథమం
 తతః । క్రమేణయోజయేచ్చైవ అరాత్ పప్తవ్యమూర్ధని ॥ ౩౨౫ ॥
 నేమెస్సప్తమమాదాయ తదధో నాభిసప్తమమ్ । తత్తృతీయంచ త
 స్యాధకుర్పుతుర్వింశతిమంస్తుమ్ ॥ ౩౨౬ ॥ నాభేస్తృతీయంతస్యోద్ధేవ
 ద్వితీయంతస్యచోపరి । నివేశ్య నెమిపూర్వంతు వద్వింశతుభునోచ్య
 తె ॥ ౩౨౭ ॥ అరాత్ పప్తాసనంకుర్యాద్వర్ణం నాభితృతీయకమ్ ।
 తదూర్ధ్వే సప్తమంచైవ అతోన్యమవధారయ ॥ ౩౨౮ ॥ న్యూనం
 వింశతినేమేస్తు తస్యాద్వాధోగతం న్యసేత్ । సప్తమం నాభివర్ణై
 భ్యస్త్యైరవగ్రాచ్యవచ్ఛమమ్ ॥ ౩౨౯ ॥ నేమెరాద్యం ద్వితీయం
 చ ఆదాయతదధోన్యసేత్ । మధ్యమత్రాత్పూర్వబుద్ధే అష్టావింశతి
 మంస్తుతమ్ ॥ ౩౩౦ ॥ నవమం సప్తమం నాభేస్తృతీయంచద్వితీయ
 కమ్ । అథోత్తరస్థమత్రాచ్య ఆదాయ తదధోన్యసేత్ ॥ ౩౩౧ ॥
 తృతీయంచ ద్వితీయంచ నాభిదేశాదనన్తరమ్ । నాభిద్వితీయమా
 దాయ పప్తమంతుర్యమేవచ ॥ ౩౩౨ ॥ తృతీయస్యాధవై నాభేగ్భ
 వ్యోదాధ్యస్తమూర్ధ్యకమ్ । తతస్తు నవమం నాభేరక్షమధ్యస్థమూ
 ర్ధ్యకమ్ ॥ ౩౩౩ ॥ అష్టమస్యాధవై నాభేరక్షణిద్వైద్వితీయకమ్ ।
 దత్త్యాత్తదన్వరాష్టమం తస్యైవాధోగతంతువై ॥ ౩౩౪ ॥ అరాత్
 పప్తవ్యోద్ధేవనాభిపూర్వంతు తస్పరమ్ । వినివేశ్యాప్తమం చా
 పిషటిక్రింశనువధారయ ॥ ౩౩౫ ॥ సప్తమంచ తృతీయంచ చతు
 ర్థంనాభిమణ్డలాత్ । యోజయిత్వాతదూర్ధ్వేత్వప్యరాగ్లం త్రిదశం
 స్మసేత్ ॥ ౩౩౬ ॥ అథయన్నవమం నాభేస్తృతీయంచ ద్వితీయకమ్ ।

వీ రాత్మనే మహాశబ్దం పురుషాయ వదంతుతల్ । మోహచాయా
 వదంచైవ తతోవిధ్యంసినెతువై ॥ ౩౫౨ ॥ సదోదితాయ శబ్దంతు స
 ర్వశక్తైవదంతతః । నియోక్తవ్యశ్చతుర్వర్ణస్సప్తవింశాక్షరఃస్మృతః ॥
 పదం వేదవిదేవిశ్వరజ్జి కాయ తతోభవేత్ । తదస్తే విశ్వపతయే త
 తోవై పరమాత్మనే ॥ ౩౫౩ ॥ ఏషవింశతిభిర్వర్ణైశ్శృణు సప్తదశా
 క్షరమ్ । జ్ఞానాత్మనేపదంకుర్యాత్సంవిచ్ఛిబ్దమతఃపరమ్ ॥ ౩౫౪ ॥
 పదంప్రకాశాశయా య శాస్త్రరూపాయవైతతః । అనస్తశక్తయేస
 ర్వవ్యాపినేతదనస్తరమ్ ॥ ౩౫౫ ॥ జగన్మయాయతదను విశ్వరూ
 పాయవైపదమ్ । ఏకవింశతిభిర్వర్ణైశ్చరయముక్తోపరం శృణు ॥ ౩౫౬ ॥
 సత్సత్వపదమాదాయ గుహాశయిపదంతతః । తతఃపరమఃపాంసాయ
 తతోమానసచారిణే ॥ ౩౫౭ ॥ న్యూనవింశత్యక్షరశ్చేవతతోయజ్ఞ
 మూర్తయే । పదమాదాయతదను విశ్వాస్తర్వర్తినేతువై ॥ ౩౫౮ ॥
 తతోభువనశబ్దంతు వరాహాయపదంత్వథ । విభూతిస్వామినేచేతి చ
 తుర్వింశాక్షరస్త్యయమ్ ॥ ౩౫౯ ॥ నమోభగవతేదద్యాత్తతోవై
 బడబాగ్నయే । జగజ్జలేష్ఠనపదం ప్రదీప్తం పదమేవతు ॥ ౩౬౦ ॥ చీ
 ర్షాయఫట్తదనేతు ఏతత్సభ్యస్త్యయం స్మృతః । సర్వాస్తశ్చాప
 రితేదద్యాత్ప్రసన్నపదమేవచ ॥ ౩౬౧ ॥ మూర్తయేథ పదంచైవ
 దద్యాద్ధర్మాత్మనేపదమ్ । షోడశాక్షరమేతద్వైఅతోగుహ్యమతశ్శృ
 ణు ॥ ౩౬౨ ॥ సర్వవిద్యేశ్వరాయాథ దద్యాద్వాక్పతయేతతః ।
 పదంపదవదాదాయ తతోవాగ్విభవంత్యితి ॥ ౩౬౩ ॥ న్యూనవిం
 శాక్షరోహ్యేషుత్వపరం కథయామి తే । యోగైశ్వర్యప్రదాయా
 థ యోగనిదౌరసాయవై ॥ ౩౬౪ ॥ నీరదాయ పదందద్యాద్ధ
 గవజలశాయినే । త్రిరష్టవర్ణసభ్యశ్చ అయమేకాధికస్తువై ॥ ౩౬౫ ॥
 ఋషవత్పదమాదాయ అనస్తబలశక్తయే । లేజోమయాయ భువన
 ధృలేకద్వ్యక్షరంపదమ్ ॥ ౩౬౬ ॥ తదస్తేవినియోక్తవ్యం పదంచై

(౧౨౫) త్రయోవింశేఽధ్యాయే మన్తొద్విష్టారప్రకాశః ౪౯౬

కన్ఘపాశ్చనే । మద్వింశాన్త్రమంవిధి మన్త్రం మన్త్రవిదాంవర ॥
యజ్ఞాజ్ఞదేహాయాదాయ మహాపదమతఃపరమ్ । వరాహాయ తతో
దద్యాత్పురాణపుగుషాయవై ॥ ౩౨౯ ॥ దద్యాత్తతఃప్రజాశబ్దం
తదవై పతయేపదమ్ । చతుర్వింశాక్షరంమన్త్రమేతన్నన్త్రవిదాం
వర ॥ ౩౩౦ ॥ నమోభగవతేకృత్వా నారసింహాయవైతతః । తే
జోనిధేపదందద్యాత్పదంహనహనైవ ॥ ౩౩౦ ॥ తతోవికర్షణా
త్యంవై శబ్దంపశ్చాక్షరంభవేత్ । ముక్తాతంహి తదవైవై సప్త
వింశాక్షరస్త్వయమ్ ॥ ౩౩౧ ॥ ఆదాయామృతమూర్తైవై తతో
జ్ఞానపరాశ్చనే । నర్వేశ్వరాయభగవన్నూయనవింశాక్షరస్త్వయమ్ ॥
ఆదాయపుణ్డరీకాక్షపదంవై పరమేశ్వర । తతస్సకలశబ్దంతు సుఖసౌ
భాగ్యవైపదమ్ ॥ ౩౩౨ ॥ నిధేవాశ్చితశబ్దంతు తతస్సిద్ధిప్రదేతి
వై । పదంచాఖిలయఃఖత తతస్తుశమనాగ్నయే ॥ ౩౩౩ ॥ ఆనన్దసు
న్దరపదం తతోలక్ష్మీపదంన్యసేత్ । పతయేశబ్దముచ్చార్య పశ్చా
శాన్తంత్రిరుజ్ఞితమ్ ॥ ౩౩౪ ॥ సదసత్పదమాదాయ మూర్తయేతదన
న్దరమ్ । విశ్వోత్తమాయతదను తతోఽమృతనిధేతువై ॥ ౩౩౫ ॥ షో
డశాన్తస్త్వయంమన్త్రోక్తఃకాన్తాశ్చనేవిభో । పురుషోత్తమాయ
శబ్దంతు తతోప్రతిహతేతివ ॥ ౩౩౬ ॥ శక్తయోభపదందద్యాత్సర్వే
శ్వరపదంతతః । సమగ్రోగ్రహయేత్యత్ర నివారణతతఃపరమ్ ॥ ౩౩౭ ॥
సప్తవింశాక్షరోమన్త్రోక్తశ్చాత్పతఃపరంశృణు । నియవై పదము
ద్భృత్య తదవై విశ్వహేతవే ॥ ౩౩౮ ॥ పరబ్రహ్మసమేతంచ సేతవే
ఓనునన్దరమ్ । మన్తొద్విష్టరప్తవర్ణశ్చ కథితోయం తతఃపరమ్ ॥
పదమప్రతమేత్యాకా ప్రభావం తదనన్దరమ్ । మహావిభూతే తదను
మహామాయాపదంతతః ॥ ౩౩౯ ॥ అభదర్భకశబ్దంతు తదవైతాలక
తవే । చతుర్వింశాక్షరోమన్త్రస్త్వయముక్తస్సమాసతః ॥ ౩౪౦ ॥
శాన్తాశ్చనేపదందద్యాత్తదవైభమవిన్యసేత్ । నియమాశ్రయాయ

తద్దద్యాత్పరమవ్రదయాచ || ౩౮౪ || నారాయణాయశబ్దతు
 పూర్వసంఖ్యాసమస్తృతమ్ | భవభక్తపదంవైవ కారణే తదనన్తర
 మ్ || ౩౮౫ || తతోభగవతేశబ్దం దత్తాత్రేయాయవైతతః | విష్ణా
 శ్రమపదంచాక ధర్మశబ్దనుతఃపరమ్ || ౩౮౬ || పరిగ్రహాయ ప్రణవ
 మస్తావింశాక్షరఃస్తృతః | సలాకమాయామాయేతి సర్వజ్ఞాయ ప
 దంతతః || ౩౮౭ || (శబ్దం విశ్వాత్మనేచాక వినులేతి పదంతతః |
 సర్వేశ్వరాయ న్యగోధ శయనాయ పదంతృక | త్రయోపిం
 శత్యక్షరశ్చ త్వకమన్యం నిబోధతు || ౩౮౮ || భూతశబ్దనుధా
 దాయ భావనాయ పదంతతః |) శబ్దం విశ్వాత్మనేచాక వినులేతి ప
 దంతతః || ౩౮౯ || నికేతనాయ తదను కన్ధరాయ పదంతతః | అ
 యం వింశతిభిర్వస్తేన్వ్యోకైర్మన్త్రైరాట్స్తృతః || ౩౯౦ || విష్ణ
 వేపదమాదాయ నిరస్తాస్త్రాయవైతతః | పదంబ్రహ్మనుయాయా
 క జటినే దష్టినేతతః || ౩౯౧ || దద్యాద్విదితశబ్దంవై తదవైవిభవా
 యచ | షడ్వింశార్ణ స్వయంను స్త్రోగపరనుష్టాన్నిబోధతు || ౩౯౨ ||
 సర్వశబ్దనుధాదాయ వ్యాపినేతదనన్తరమ్ | పదంసహస్రీర్పిపె
 చ దద్యాత్పృష్ఠాక్షరంశుభమ్ || ౩౯౩ || త్రివివ్రమాయాకపదం త
 తోపరిమితాయవై | ప్రభావాయ పదందద్యాత్త్రయోపింశాక్షరః
 స్తృతః || ౩౯౪ || నరనాథాయశబ్దంతు పురుషప్రవరాయవై | ఆ
 త్కథ్యానపరాయేతి గాయవై ద్యుక్షరంతతః || ౩౯౫ || ఏకవింశా
 క్షరీమన్త్రస్త్యతోన్యనువధారయ | నారాయణాయశబ్దంతు ద
 ద్యాన్నిరతివైపదమ్ || ౩౯౬ || శయానస్వనుయామేతి పదం నిరభి
 మానవై | పదసక్తాయ తదను పఞ్చవింశాక్షర స్వయమ్ || ౩౯౭ ||
 పరాయపదమాదాయ తతోవై పరమాత్మనే | యోగేశ్వరాయ హర
 యే మన్త్రీయం షోడశాక్షరః || ౩౯౮ || సప్తార్ణం పదమాదాయ
 ప్రాబ్ధిమఃపరమాత్మనే | కృష్ణాయశబ్దం తదను కమలం త్ర్యక్షరం

తతః ॥ ౩౯౯ ॥ దశశబ్దంతువితతం నేత్రాయ తదనంతరమ్ । బృహ్మి
 స్థాయబ్రహ్మణైవై అష్టావింశాక్షరస్త్యయమ్ ॥ ౪౦౦ ॥ భగవత్పద
 మానాయ యుగా న్తదహనేతిచ । దృప్తయేకపదందద్యాశ్చంసారప
 దమేవహి ॥ ౪౦౧ ॥ బద్ధవిచ్ఛేదకరైవై ద్వావింశాక్షరస్త్యయం
 స్పృశః । దద్యాద్విశతశబ్దంవై పరమార్థపదంతతః ॥ ౪౦౨ ॥ పదం
 చతుర్థ్యార్తయై చతుర్థతిమయాయచ । శరశాక్షాభృతేదద్యాచ్ఛ
 రదిన్దీనరశ్చమే ॥ ౪౦౩ ॥ తతోభగవతేదద్యాదభిరామపదంతతః ।
 శరీరాయ పదంనైవ శ్చష్టశ్రింశాక్షరంస్పృశమ్ ॥ ౪౦౪ ॥ దద్యా
 ద్విశతశబ్దంవై పరమార్థపదంతతః । తతోవేదవిదేశబ్దం విమషేచ్యా
 పకాయచ ॥ ౪౦౫ ॥ ప్వామింస్తకనువేదద్యాద్విశ్వాక్షరంచాపం
 పదమ్ । అయంవింశతభిర్వక్షేరుక్తస్వన్యమతశ్శృణు ॥ ౪౦౬ ॥
 దద్యాద్గుణదశబ్దంతు తదనైచాచావేశచ । సర్వశస్త్రాస్త్రోద్రిగ్యతేతి
 శనుయాశుకమేనచ ॥ ౪౦౭ ॥ తతోధునధునాదాయ కర్మబద్ధాం
 స్తతోచ్ఛరేత్ । ధర్మ సాహితోదద్యాజ్జహ్యధర్మంతతోధరేత్ ॥
 చతుస్త్రింశాక్షరంనుస్త్రీపషపత్ర్యానుస్యోగపరమ్ । సంహారమూ
 ర్తయశబ్దం కాలవైశ్వానరార్పమే ॥ ౪౦౮ ॥ పాతాళశయనాయే
 తి శ్చజ్జాననిగళేవై । నిచయంహనవిప్వాశఃప్రణవం తదనంతరమ్ ।
 పశ్చత్రింశాక్షరంహేష సర్వసిద్ధికరఃస్పృశః । ప్రణవాలజ్కృతా
 స్సర్వై ననుస్కారవిభూషితాః ॥ ౪౦౯ ॥ సంస్కృతాఃపూజితా
 శ్చైవ ధ్యానజప్తా విశేషణః । తన్నాస్తియచ్ఛయచ్ఛన్ది భక్త్యా
 సత్కర్మణాంభవి ॥ ౪౧౦ ॥ అథలాఞ్చననుస్త్రాణాం శాస్త్రాణాం
 లక్షణంశృణు । సహస్రదీధిపదం దద్యాచ్ఛురితవైతతః ॥ ౪౧౩ ॥
 విగ్రహాయ దశాక్షరంచ త్ర్యధికం మకుటస్యచ । ఆదాయవాఞ్ఞేశ
 పదం తదసిద్ధిప్రదాయవై ॥ ౪౧౪ ॥ మహాచింతాపదందద్యాచ్ఛాగ్యయే
 తదనంతరమ్ । విద్ధిపశ్చదశాక్షరంచ దశాక్షరమపరంశృణు ॥ ౪౧౫ ॥

సర్వలక్షణశబ్దంతు తతస్సంపన్నదాయవై । సాఖాగ్యశబ్దనూ
 దాయ జననిత్ర్యక్షరంతతః ॥ ౪౧౬ ॥ నర్వప్రదేశుతదను అయ
 మేవదశాక్షరమ్ । పాశ్రాన్త్యనేకసత్యాయి విద్ధిసప్తాక్షరంస్వదమ్ ॥
 కాలకరైభవకాయ ఫడప్తార్ణం ప్రకీర్తితమ్ । విశ్వాన్త్యనేవదం ద
 ద్యాత్తతోవిశ్వప్రదాయచ ॥ ౪౧౮ ॥ నవాక్షరమిదంవిద్ధి పరిమ
 ప్తాక్షరంశృణు । సమాదాయపదంవిద్యే తితివిద్యేశ్వరార్చితే ॥
 పాశ్రాన్త్యబ్రహ్మూతాయేకుయాచ ఛణ్ణాయాప్తాక్షరఃస్పృగః । వదం
 రసనిధేకుయాద్భినుశబ్దనుతదపంమ్ ॥ ౪౨౦ ॥ భీషణాయ తద
 ప్రేవై దశాక్షరమిదంస్పృతమ్ । పాశ్రాన్త్యననాధివతయే స్తస్పృణూ
 తాయవైపదమ్ ॥ ౪౨౧ ॥ త్రయోదశాక్షరంవిద్ధి తతోన్యమవధార
 య । పదమిద్రియకౌశాయ ఇష్వస్త్రాయదశాక్షరమ్ ॥ ౪౨౨ ॥
 కల్పాన్తానిలఘోషాయ పిమ్యిల్లిసితవైపదమ్ । ప్రభాయ షోడశా
 క్షంతు నవాక్షరమతశ్శృణు ॥ ౪౨౩ ॥ మహామాయాపదం దద్యాద్భ
 వ్యవర్ణద్వయంతతః । ధ్వంసినే పదమాదాయ ఏతన్నభ్యం పరం శృ
 ణు ॥ ౪౨౪ ॥ సర్వాస్త్రగ్రసనాదాయ పరాయతదనన్తరమ్ । స
 వ్రాపకాయశబ్దంతు దర్పవిధ్వంసినేతతః ॥ ౪౨౫ ॥ ఏకాదశాక్షరం
 విద్ధి నవాక్షరమథోవ్యతే । అజ్ఞానఖణ్ణనపదం పరాయతదనన్తరమ్ ॥
 వైశ్రీలాక్యమోహనపదం మూర్తయేతు నవాక్షరమ్ । సర్వాకర్షణ
 కరపదం మహామాయామయేతివై ॥ ౪౨౬ ॥ ద్వాదశాక్షరసభ్యస్త్
 నవాక్షరమథోద్ధరత్ । పాశ్రాన్త్యతశబ్దంతు తదప్రేవినియోజ్యవ ॥
 పరాక్రమాయశబ్దంతు సప్తాక్షరమతశ్శృణు । దర్పవ్రశమకరైతు
 పశ్చార్ణం పనిబోధవై ॥ ౪౨౮ ॥ తేజోమాలినీచేత్యేతే ద్వావింశ
 త్యనుకీర్తితః । పాశ్రాన్త్యదాద్యన్తసంరుద్ధాస్వనాకుపదభూషితః ॥
 సభ్యోనిప్తాక్షరస్యై దద్యాత్సంజ్ఞాపదంసదా । చక్రవచ్చాస్త్ర
 మస్త్రాణాం కుర్యాన్నమావసానకమ్ ॥ ౪౩౧ ॥ క్రమాచ్ఛతుర్దశా

నాంతు శక్త్యన్తానాంచ ఫటపదమ్ । అథవత్స్యై నృసింహస్యవిశ్వ
 త్రాతుర్మనూత్తమమ్ ॥ ౪౩౨ ॥ వర్ణచక్రంతు పూర్వోక్తం సుగుప్తై
 వసుధాతలే । ఉపలిప్తైతు సంలిఖ్య పూజయిత్వా యథావిధి ॥ ౪౩౩ ॥
 సముద్ధరే తతో మన్వో మనే కాదుభుతవిక్రమమ్ । ప్రణవం పూర్వమా
 దాయ తదనైవినియోజ్యచ ॥ ౪౩౪ ॥ నవసుం నాభివర్ణైభ్యస్తయా
 ధ్యే రాచృతుర్దశమ్ । తస్యోపరితదస్తస్థవర్ణం గోళకవన్న్యసేత్ ॥
 నమోఽస్తం వర్ణమేవద్యే వాచకం పరమాత్మనః । జ్ఞానాదయోగు
 శాష్టఙ్గస్యోపాస్మాకృత్పదయాదయః ॥ ౪౩౬ ॥ తదర్థమేవ వర్ణం
 తంషోధాసంలిఖ్యకేవలమ్ । ద్వితీయతుర్యవస్త్యేశ్చ ద్వావశేనాన్తి
 మేనచ ॥ ౪౩౭ ॥ చతుర్దశేనారాద్వర్ణాతక్రమాద్యైపినియోజయే
 త్ । బీజవచ్చిరసాస్వాకా లాఙ్చ యేష్యంబునువినా ॥ ౪౩౮ ॥
 సర్వేషాం ప్రణవంపూర్వం స్వసంజ్ఞానై నియోజ్యచ । స్వకీయా
 జాతయశ్చానై వాషడన్తాః క్రమేణతు ॥ ౪౩౯ ॥ ఓన్నమోభగ
 వితేనారసింహాయేత్యనేనతు । ద్వాదశాక్షరమన్వోగ్రస్తృత్వా వి
 గ్రహవత్పురా ॥ ౪౪౦ ॥ సబాహ్యభ్యస్తరస్థేన సాజ్ఞేనాద్యైన
 పూజయేత్ ॥ * * * * *

ఇశ్రీపాశ్చరాత్రైశ్చశ్వరసంహితాయాం
 మన్వోద్ధారవిధిర్నామ
 త్రయోవింశోధ్యాయః.

సారదః — అథముద్రావిధింవత్స్యై శృణుధ్యం మునిపుణ్ణ
 చాః । ముదం కర్తాత్మతత్వానాం దదాత్యమలయాజినామ్ ॥ ౧ ॥
 ద్రావయన్తిచదోషాణాం బాహ్యభ్యస్తరచారిణామ్ । తేనముద్రా
 సమాఖ్యాతా కృతస్యాపిచముద్రణాత్ ॥ ౨ ॥ తప్తాత్స్విభావికం
 కృత్వా బద్ధంబా మానసంపురా । స్వనస్వనతుమస్త్రేణ స్మరే

ద్వాపతం సదేవహి || ౩ || చైతన్యేనానువిద్ధోయశ్శృభాసక్ష్మశ్చ
 యద్యపి | తత్రాపినుస్తోత్రాధ్యక్షస్తతాకార్యం సంప్రయచ్ఛతి ||
 గన్ధదిగ్ధాకరౌకృత్వా ముద్రాబన్ధం సమాచరేత్ | మధ్యమానామికా
 భ్యాంతు ద్వన్వయ్యుక్తం కరద్వయాత్ || ౫ || పరాఙ్ముఖంచసుస్ప
 ష్టం కృత్వాయోజ్యం పరస్పరమ్ | ఆమూలాన్నఖపర్యన్తం వైర
 న్త ర్యేణ యశ్చితః || ౬ || సముత్తానకరతల శేషాశ్చాఙ్గులయస్త
 ధా | అధరోత్తరయోగేన నామదక్షిణతస్తధా || ౭ || తర్జన్యా
 మూర్ధ్వతోఽఙ్గుష్ఠై సంముఖే సంప్రసార్యచ | నివిష్టాహృదయేకా
 ర్యా ముద్రేషామునిపుణ్ణవాః || ౮ || చాతురాఙ్గ్యార్చనయోజ్యా
 సర్వసిద్ధిప్రదాయినీ | శిష్టా వికసితోహస్తా యోజ్యోచ మణిబన్ధనా
 త్ || ౯ || తద్బాహుకూర్పరౌద్వౌచ నాభౌ సంరోధ్యదణ్డవత్ |
 ఈషద్యేషోఽశయశ్చాఙ్గుద్బాహుద్భౌత్వే తౌకరౌ || ౧౦ || గుప్తింకృ
 త్వాతుయోజ్యేషా ముద్రారాధనకర్తవీ | మూర్తీనాం కేశవాదీ
 నాం తతోఽన్యాంశ్శుశుద్ధిజాః || ౧౧ || శ్లేష్యసాణితలద్వేషా
 జ్జుస్రంకుర్యాల్లతాగణమ్ | విముక్తమన్తరీకృత్య సహాఙ్గుస్థద్వయే
 నతు || ౧౨ || మణిబన్ధద్వయంకుర్యాతుస్పలగ్నమణిస్పలమ్ | కర
 యుగ్ధంసగర్భంతు సన్ధార్యస్వధియాచలమ్ || ౧౩ || ఊరుమధ్యేని
 షణ్ణేతు కుర్యాద్వై బాహుకూర్పరే | గుప్తాంకృత్వా ప్రయశ్చేస
 బన్ధనుస్యాస్సమాచరేత్ || ౧౪ || ఏషావిభవదేవానాం ముద్రేకా
 వైభవీద్విజాః | ప్రణవేన ప్రయోజ్యేయం సహస్రాంశుసమప్రభా ||
 విశ్వత్రాతృనృసింహస్య ముద్రాద్వయమథోచ్యతే | ధ్యాత్వాత్రై
 తాగ్నిరూపంతు దక్షిణాదఙ్గులత్రయమ్ || ౧౫ || స్పష్టమూర్ధ్వము
 ఖంచైవజ్యేష్ఠాశ్రాంతా కనీయసీ | అభోఖిలాధ్వరూపాచాప్యధ్యాతీ
 తోఽగ్నిరూపధృక్ || ౧౬ || దేవోగుణత్రయాతీతస్తథామార్గత్ర
 యాతిగః | ధమైకాస్థాలతరైర్ముక్తో యోయంవ్యక్తో ధియార్ఘ్పితః ||

పరస్పరముఖాన్లిస్తా శాఖాకాన్తా పరస్పరమ్ | కింతువై దక్షిణం
 హస్తమూర్ధ్వంచాపవ్యవరేపకమ్ || ౧౯ || అవిద్యదలిసీహ్యేషా ము
 ద్రా పూర్వముదాహృతా | తతోహృదాదిమన్తాణాం ముద్రాష
 ట్కాంతుకథ్యతే || ౨౦ || సంపుటం హృదయోద్దేశే బధ్వా హస్త
 ద్వయేనతు | నిరన్తరాభ్యాం శాఖాభ్యాం ముద్రేషాహర్షక్రిష్ణస్త్ర
 తా || ౨౧ || అఙ్గుష్ఠాది కనిష్ఠాంతం శాఖాయుగ్లం పృథక్పృథక్ |
 పాన్తరం సంపుటాదస్థాణినిష్ఠాదౌ తథాభవేత్ || ౨౨ || శిరశ్చి
 ఖాతనుత్రాస్త్రునేత్రముద్రాయథాక్రమమ్ | హస్తా ముకుళితౌ
 కృత్వా న్యసేచ్ఛిరసేనున్త్రితః || ౨౩ || జ్ఞేయా కిరీటముద్రయం
 మాత్రాణ్ణాయుశసన్నిధా | తతశ్శ్రీవతస్సుముద్రాతు పద్మముద్రేనకీ
 ర్తితా || ౨౪ || మధ్యమానామికాన్యూనా ముష్టివత్పాణిమధ్య
 గా | ఉభయోర్న్వస్థయోర్విప్ర వశ్చాస్పృష్టిద్వయంతుయత్ || ౨౫ ||
 శ్లేషయోస్సూరద్రైణ తర్జనౌద్వేప్రసార్యచ | తతస్సంశ్లేషయే
 దగ్రాదఙ్గుష్ఠాగ్రే నియోజయేత్ || ౨౬ || మధ్యతస్త్వనీభ్యాఃతు
 అన్యోన్యేనక్రమేణతు | ముద్రేషాకౌస్తుభస్యాక్తా మాలాముద్రా
 ముఖోశ్యణు || ౨౭ || శాఖాష్టకం కరాభ్యాంయద్గ్రస్తమగ్రాదపూ
 రతః | సంశ్లక్ష్యంలన్బుచూనంచ ఉపవిష్టోధవాస్థితః || ౨౮ || కుర్యా
 ద్బాహుద్వయంవిప్ర ఉపసుధ్యావలమ్బితమ్ | మణిబద్ధావధౌస
 మ్యక్ష్యాలాముద్రాప్రకీర్తితా || ౨౯ || అఙ్గుష్ఠేసక్యతౌలగ్నౌ అఙ్గు
 ల్యావిరళాస్థితాః | సాద్వీహ్యేషాభవెన్నుద్రా పుష్టిసాధాగ్యదా
 యికా || ౩౦ || ముష్టినాగ్రాహయేద్వానుమఙ్గుష్ఠం దక్షిణేనతు |
 అఙ్గులీర్వానుహస్తాత్తు దక్షిణస్యాపరిన్యసేత్ || ౩౧ || వామతర్జని
 కాగ్రంతు అఙ్గుష్ఠాగ్రంచ దక్షిణాత్ | పరస్పరం సంముఖంతు సు
 శ్లిష్టం వనియోజయేత్ || ౩౨ || శ్ఛవ్యైషా భవేన్నుద్రా ఉత్తానా
 త్తయథాస్థితా | స్పష్టా ప్రసారితౌహస్తౌ పరస్పరనియోజితౌ ||

భ్రమణావృక్రవత్తాతు చక్రముద్రేతి కీర్తితా । నాశినీ సర్వముఖా
 నాం ముద్రాణాం భేదినీపరా ॥ ౩౪ ॥ బహ్వాముష్టిం దక్షిణేన వా
 మాఙ్గుష్టస్య మూర్ధని । కృత్వైవం దర్శయేదేహ కామోఽకాశ్యస్సు
 శోభనా ॥ ౩౫ ॥ గదాముద్రేతి విఖ్యాతా దోషవైన్యప్రసూర్తినీ ।
 ప్రసార్యా వామముత్తానా అఙ్గుల్యా విరళస్థితాః ॥ ౩౬ ॥ కార్య
 స్త్వాకుఞ్చితాప్రాస్తాదఙ్గుష్ఠం సెతువద్భవేత్ । సంముఖం తాసు
 సంలగ్నం కరశాఖా సుమధ్యతః ॥ ౩౭ ॥ హృస్సంముఖాస్తు బధ్ని
 యాచ్చక్తిముద్రాం సుఖప్రదామ్ । ప్రాదిశిన్యాదితోఽపిఙ్గ కనిష్ఠా
 న్తం శ్రీయాదిషు ॥ ౩౮ ॥ ప్రసార్యసంహితంకృత్వా పురాపాణిద్వ
 యంద్విజ । అనామా మూలదేశాభ్యానుంశుస్థా గ్రద్వయం న్యసే
 త్ ॥ ౩౯ ॥ అధోముఖంతు పతితం మణిబద్ధస్య సంముఖమ్ । సుస్ప
 ష్టముచ్చిక్రిశంలగ్నం పుచ్చవశాన్యసాయుగమ్ ॥ ౪౦ ॥ పక్షిరా
 జస్య ముద్రేషా కేవలస్య మహోత్తనః । సామాన్యా సర్వమస్త్రా
 ణామేకాముద్రాఙ్జలిఃస్పృతా ॥ ౪౧ ॥ స్వినస్పీనతుమద్రేణ
 సంయుక్తాం తాంప్రయోజయేత్ । దక్షేకరతలెరక్త పజా జేభాసా
 రంస్పర్శ ॥ ౪౨ ॥ ద్రవ్యాణి సంస్పృశేత్తైన ముద్రేషా దహనాత్మి
 కా । వామహస్తతల శ్వేతపజా జే శశినంస్పర్శ ॥ ౪౩ ॥ ద్రవ్యా
 ణి సంస్పృశేత్తైన ముద్రేషా ప్యాయనాత్మికా । గ్రథితౌ ద్వౌకరా
 కృత్వా సుశ్లిష్టా చాప్యధోముఖా ॥ ౪౪ ॥ కనీయసా తదఙ్గుష్ఠాసుశ్లే
 షేణ నియోజ్యవ । మధ్యమాంశులియుగ్మంతు అనోన్యకరపృష్ఠ
 గమ్ ॥ ౪౫ ॥ విక్షిప్తానామికాయుగ్మం తర్జనీయుగళంతథా । ము
 ద్రేషా కానుధేన్వాఖ్యా సర్వైచ్చా పరిపూరిణీ ॥ ౪౬ ॥ అథచా
 సనమస్త్రాణాం ముద్రాబద్ధస్తు వక్ష్యతే । అధోముఖస్య వామస్య
 అనామా తర్జనీఠభే ॥ ౪౭ ॥ ఆకుఞ్చ్యై పృష్ఠలగ్నేతు మధ్యమా
 యాంతు సంస్థితే । తయోరథస్తాత్పథ్యాఖ్యామృజ్జీం కుర్యాదధో

ముఖమ్ || ౮౩ || కనిష్ఠికాతు సాఙ్గుష్టా కార్యాసుప్రస్పృతామునే |
 అనన్తాసనముద్రయినున్తానాస్యాయితోద్విజ || ౮౪ || సర్వం జగ
 దిదం హ్యేషా క్రోడీకృత్యచ వర్తతే | కరద్వయసుసంలగ్నైకృత్వా
 తదనుయోజయేత్ || ౮౫ || ముఖేముఖం తర్జనీభ్యాం వ్య నముఖేద్దభ
 మధ్యయోః | కుర్యాత్తాద్యగ్నిధంబద్ధం తంత్యక్త్వానామికాద్వ
 యే || ౮౬ || ఉపసంహృత్య తంచాపి ద్వే కనిష్ఠే నియోజయేత్ |
 ప్రత్యేకబద్ధే సంలగ్నమంగుప్తయుగళంవ్యసేత్ || ౮౭ || ధర్మాదే
 శ్చాప్యభగ్నా దెరిదంముద్రా చతుష్టయమ్ | తదూర్ధ్వస్థస్యవత్సస్య
 ప్రాగ్నుక్తా మన్త్రీయోగతః || ౮౮ || దక్షిణస్యతువాస్తస్య తర్జనస్య
 ఙ్గుష్ఠమేళనమ్ | కృత్వా తదనుతద్బద్ధం వికాన్యచ శనైశ్శనైః || ౮౯ ||
 సముద్ధానం పృథకుర్కార్యాచ్ఛాసంఘం పృథక్స్థితమ్ | ధావత్ర
 యస్య ముద్రే హి గణేశాదేస్తథోచ్యతే || ౯౦ || వాసుహస్తకని
 స్థాద్యాస్థినస్స్వతలమధ్యగాః | తాసామంగుప్తతఃపృష్ఠే తజ్జనీ
 ప్రోన్నతాభవేత్ || ౯౧ || నాసావంశప్రదేశస్థా తతో దక్షిణపాణి
 నా | అంగులీత్రితయనైవ ముష్టింబద్వాతు పూర్వవత్ || ౯౨ || త
 ర్జనీం ద్విగుణీకృత్య అఙ్గుస్థాగ్రే నియోజయేత్ | ప్రోద్వతో దక్షి
 ã బాహుశ్చక్రక్షేపేయథోద్యతః || ౯౩ || విష్వక్సేవస్య ము
 ద్రే హి విశ్వబద్ధనికర్తవీ | సంముఖా సంపుటికృత్య ద్వాహస్తా సం
 ప్రసారితౌ || ౯౪ || వినియోజ్యోలలాటాగ్రే శిరసావనతేనతు |
 గుర్వాదితృతయనైహ ముద్రాచేతఃప్రసాదినీ || ౯౫ || కరద్వయం
 సముత్తానం వాభిదేశే నియోజయేత్ | వాసుస్య దక్షిణంపృష్ఠేము
 ద్రే హి సిద్ధపత్తతేః || ౯౬ || తదన్వేషాంతు సర్వేషాం ముద్రాస్యా
 దక్షిణిర్ద్విజాః | తిక్రైవపరివారాణాం ద్వారావరణవాసినామ్ || ౯౭ ||
 వ్యమన్త్రీయక్తాచాన్వేషామర్చితానాం ధాక్రమమ్ | పునఃపు

వ్యవ్రయోక్తవ్యాహర్షిధీశ్శిరసానహ || ౬౩ || పద్మాకారోకారో
 కృత్వా అంగుష్ఠేచ కనిష్ఠకే | సంమీల్యచాగ్రదేశాత్తు కర్ణికేవయథా
 ద్విజ || ౬౪ || తర్జన్యాదిత్రయం శేషమూర్ధ్వగంచకరద్వయాత్ |
 అసంలగ్నంతు నిక్షిప్య ముద్రాగ్నేసంప్రకీర్తితా || ౬౫ || కిచ్చి
 దాకుఞ్చయేద్ధస్తం దక్షిణంహృదయోపగమ్ | అంగుష్ఠే విరళౌష్ప
 స్త్రౌ ముద్రాహ్యోవాహనేస్త్పతా || ౬౬ || ఉత్తానాసంహతౌ హ
 నీ కృత్వాఙ్గుష్ఠద్వయేనతు | స్వాం స్వాం కనిష్ఠాంవిమ్బజేదేషా స
 న్నిధిముద్రికా || ౬౭ || అనామయోర్మధ్యమయోః కుర్యాదున్మాఙ్గ
 సంతతః | సంస్తమ్భసన్నిరోధాచ ద్వాకృతౌ భవతస్తథా || ౬౮ ||
 చాణిభ్యామఙ్గులింకుర్యాదీషద్వికసితంద్విజాః | ఏషాసాంముఖ్య
 ముద్రాహి సంముఖకురు తేఽభుమ్ || ౬౯ || ఖడ్గధారా సమాకారౌ
 విరళాంగులికాపుభౌ | అంగుష్ఠే దణ్డవత్కృత్వా ముష్టిబద్ధం శనే
 శ్శనైః || ౭౦ || కుర్యాత్కనిష్ఠికాదిభ్యో ముద్రేషాస్యాద్విసర్జనే |
 అనేనవిధినాముద్రాం యోబద్ధాతివిధానవిత్ || ౭౧ || తేనేదంము
 ద్రతం విశ్వం పునర్భవతిసిద్ధిగమ్ | అథప్రాగుక్తమున్మాణాం ధ్యా
 నంవత్సైక్రమాద్ద్విజాః || ౭౨ || ప్రథమం త్సైకిమూర్తైర్వైశ్యణు
 భ్యం ధ్యానముత్తమమ్ | ధ్యేయఃపరౌజగన్నాథో దేవౌ నస్తసమన్వి
 తః || ౭౩ || వరదాభయదేవైవ శ్శభవశ్రాజీరేనతు | త్రైలో
 క్యోకృతేదక్షేణయ్యుక్తఃపాణిద్వయేనతు || ౭౪ || శాస్త్రస్సంవిశ్వరూ
 పస్తు భక్తానుగ్రహకామ్యయా | అనౌపమేయనవపుషా హ్యమూర్తే
 మూర్తతాంగతః || ౭౫ || విశ్వమాప్యాయయశాగ్రన్త్యా పూర్ణేష్వస్వ
 యుతతుల్యయా | రశ్మిభిర్భాసగ్రోయద్వస్సముద్రభిఃపీదిభిః || ౭౬ ||
 స్వమూర్తిభిరముక్తాభిరచ్యుతాదిభిరన్వితః | దీప్తినుద్భిరమూర్తైస్తు
 సుధాకణ్ణోలనంకులః || ౭౭ || పూర్ణఆభరణేష్పైర్వైర్నిర్వికారా
 ఘ్నీవిగ్రహః | తతస్సుమప్తిపూర్వహస్యవత్సైక్రధ్యానమనుత్తమమ్ ||

వెదక త్వేన భగవాన్ బ్రహ్మసంవలితాకృతిః । స్తన్నువత్రార్థికామధ్య
 ఘ్నిత్వావేద్యత్వమేతద ॥ ౭౯ ॥ స్వయమెవోపకారాయ కర్మిణాం
 బ్రహ్మణాజినామ్ । ప్రాగ్భాగాదుత్తరం యావద్గుణభేదేన లాక్ష్
 ఠిణ ॥ ౮౦ ॥ విభజత్యాత్మనాత్మానం వాసుదేవః పరః ప్రభుః । అను
 ఘ్నే తస్వరూపస్తు ప్రాగ్భాగే పద్మణాత్మనా ॥ ౮౧ ॥ బలసంవలితే
 వైవజ్ఞానేనా ప్రైకదక్షిణే । ఐశ్వర్యేణతుపీర్యేణ ప్రత్యగ్భాగే ప్ర
 త్స్థితే ॥ ౮౨ ॥ తేజశ్చక్త్యాత్మనా సౌమ్యే సంస్థితః పరమేశ్వరః ।
 యద్యవ్యరూపో భగవాన్ పూహోత్తా గుణలక్షణః ॥ ౮౩ ॥ అత్రా
 పిపూర్వమేవోక్తం రూపమసోపచర్యతే । కింతుద్వితీయమూర్తై
 రైవ శుభపాణితలద్వయే ॥ ౮౪ ॥ స్ఫుటో రేఖామయశ్శుభ్రస్సవ్య
 క్తం లాజ్జలం మహత్ । రిమ్యేషుణాశృతీయస్య దక్షిణశ్చిహ్నితః క
 రః ॥ ౮౫ ॥ శుర్యస్యాసివ రెణైవ శ్శుభ్రాభ్యాం కరద్వయే । అనా
 బ్దుభగకరవశామూర్ధ్వనక్త్రస్పృభావతః ॥ ౮౬ ॥ ఏతావతాలక్షణేన
 వ్యక్తిభావంగతేనచ । భావస్థితిం నిబధ్నాతి పూహోఽప్యే సాధక
 స్యశు ॥ ౮౭ ॥ పాదృశ్యోఽష్టగుణత్వాచ్చ సమత్వాచ్చ విశేషతః ।
 శాస్త్రాన్నిష్యుయత్వాచ్చ నభేదోవిద్యతేయతః ॥ ౮౮ ॥ గు
 ణద్వయద్వయేవైవ యద్యపుక్తగళురామయా । ఏకైకం భగవ
 ద్రూపం ముఖ్యవృత్త్యా తథాపిహి ॥ ౮౯ ॥ చతుష్రామవశిష్టం య
 ధుణానాం సమవస్థితమ్ । యద్భజేతానువృత్తించ ఏకైకస్యచ సర్వ
 దా ॥ ౯౦ ॥ స్వప్నపూహాధ్యానమథశ్శృణుభ్యం మునిసత్తమాః ।
 యేనాత్మా స్వప్నపవాత్కర్మిణామనుకన్పయా ॥ ౯౧ ॥ క్రమేణ
 వ్యక్తశాంతో వాగ్విర్లకమలాపరి । అభిన్నపూర్ణసాధుణ్యవిభవే
 నోపబృహ్పితః ॥ ౯౨ ॥ భాభిస్సితాదిభిర్ద్రిప్తమభిన్నాభిర్నిరన్తరమ్ ।
 అవలోక్యామలందేవముదితత్వేన తేజసా ॥ ౯౩ ॥ కర్ణికాగ్రం స
 మాశ్రిత్య దివ్యం మన్త్రితనుంపునః । పశ్యేన్నయం స్వశక్త్యావై

కాలేవాలక్ష్మ్యమూర్తినా || ౯౪ || సంహరంతం తదూపం వ్యక్తం
పూర్వోక్తలక్షణమ్ | ఏవం మన్త్రీమయందేహమువసంహృత్య లా
క్ష్మలికా || ౯౫ || ఆమూలాత్కర్ణికాగ్రంచ సంపూర్వ్యాస్తే స్వతేజ
సా | బ్రహ్మాయూవస్వరూపేణత్వక్రమ్యస్వం మహామతే || ౯౬ ||
నామ్యమూర్తీచతుష్కంతు సర్వదిక్స్త్రిస్పతంచయత్ | ప్రాచ్యం
నితేనవపుషా సూర్యకాన్త్యధికేనతు || ౯౭ || వ్యక్తిమభ్యేతి భగ
వాణవాసుదేవాత్సనాస్వయమ్ | పద్మరాగసమానేన తేజసా తద
నన్తరమ్ || ౯౮ || ఉదేతీదక్షిణస్యావై ప్రభుస్పజగర్షణాత్సనా |
ఘృత్వాంశు రశ్మీసన్తప్త శతధానాధికేనతు || ౯౯ || రూపేణ పశ్చి
మస్యాంచ వ్యక్తం ప్రమ్యన్నసంజ్ఞయా | శరత్కగనసజ్గాశ వన్త
న పరమేశ్వరః || ౧౦౦ || సమాన్తఉత్తరస్యాంచాప్యనిరుద్ధాత్సనా
తతః | సంస్థానఆదిమూర్తిత్వే సర్వేషాంతు సమంస్త్పృతమ్ || ౧౦౧ ||
సూర్యకొటిప్రభాస్సర్వే తేజసా కమలేక్షణ | దన్తజ్యోత్స్నావితా
వైస్తు ప్రకటికృతదిబ్బుఖాః || ౧౦౨ || పూర్ణచంద్రాయితాకారాము
త్తాహారాద్యలజ్జుతాః | లసత్పీయూషసద్భవైస్సంబరైస్స
గ్నైరైర్యుతాః || ౧౦౩ || వరాయుధాద్యతక రాస్సప్తకైశ్చిహ్నేషైర
నుష్ణితాః | లేఖాభిత్వైస్తు కల్పారైః పాదపత్రతలాజ్జితాః || ౧౦౪ ||
సనుగ్నజనసన్తాప శమనవ్యవృతాననాః | కరుణాపూర్ణహృదయా
జగదుద్ధరణోద్యతాః || ౧౦౫ || స్వదేహతేజస్సంభూత జ్వాలా
పంజ్జలమధ్యగాః | ఏవమేవైషభగవాణ సన్తర్ష్యః ప్రాకప్రియో
గతః || ౧౦౬ || ఏకైకేనతుభాగేన ప్రాభవేన క్రమేణతు | పునరే
వానిరుద్ధాది ప్రాజ్ఞార్త్యవ్రం మహామతే || ౧౦౭ || క్రమాన్ని
రన్తరైరోఘైరభ్యర్చ్య పరమేశ్వరమ్ | ప్రణవద్వితయేవైవ బు
ధ్యాతు సువిశుద్ధయా || ౧౦౮ || ఆప్యయాభ్యేనవిధినా హృద్యా
గనిరతైర్బుధైః | తతస్తు జాగ్రద్వ్యూహస్య వక్ష్యే ధ్యానక్రమం

(౧౨౮) చతుర్వింశేభ్యామేనున్త్రీమూర్తిభ్యానాదిప్రకారః ౫౦౯

ద్విజాః ॥ ౧౦౯ ॥ అనస్తసరసిత్తాల్లై పశ్రాన్తం యస్తహమతే ॥
 అకారాక్షరమూలంతు నిత్యంసర్వాశ్రయామ్బుజమ్ ॥ ౧౧౦ ॥
 అకారాక్షరనాశంతు శేవసర్వాన్లపల్లవమ్ । దిగ్భక్తం సమాశ్రిత్య
 యత్తుశిష్టశివక్రపత్ ॥ ౧౧౧ ॥ తత్పత్రమధ్యభగవాన్ జాగ్రత్సం
 జ్ఞై పదెత్వథ । యష్టవ్యో భావనీయశ్చ యథా తదధునోచ్యతే ॥
 పరఃప్రణవబీజేన సంపూర్ణస్వేన తేజసా । ఫీతిస్తావ్కర్ణికోద్ధావ్ ఎ
 కేసరాన్తర్సిరీక్ష్యవ ॥ ౧౧౩ ॥ తతఃప్రణవపూర్వంతు బ్రహ్మబీజచ
 తుష్టయాత్ । కదన్బుపుష్పసదృశాన్తరీదిశతసజుగలాత్ ॥౧౧౪॥
 దిక్రూమేణోదితంధ్యామేద్విభాక్షూర్తిచతుష్టయమ్ । సువ్యక్తలక్ష
 ణంమాన్త్రీం విభవేనాన్పతంబహిః ॥ ౧౧౫ ॥ స్ఫులిక్లకణతుల్యేన
 సమున్భూతేనవైపరాత్ । వాచకాన్తర్సివిష్టేన న్యక్తతామాగతే
 నచ ॥ ౧౧౬ ॥ తత్రాద్యం భగవద్రూపంహిమకున్దైస్తుకాన్తిమత్ ।
 చతుర్భుజం సామ్యవక్త్రీం పుణ్డరీకినిభేక్షణమ్ ॥ ౧౧౭ ॥ పీతకా
 శేయివసనం సుపర్ణధ్వజశోభితమ్ । ముఖ్యదక్షిణహస్తైసభీతానామ
 భయప్రదమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ విద్యాకొశస్త్ర వామేన నజ్యహీతశ్చ శక్తి
 రాత్ । వస్త్రైహ్యపరస్మిన్స్త్ర ప్రోద్యతం వ్రదక్షిణోపరి ॥ ౧౧౯ ॥
 తథాపిధేగదావామే నిచణ్ణా వసుధాతలై । సింహారశిఖరాకాంఠై
 కవక్త్రీం చతుర్గుజమ్ ॥ ౧౨౦ ॥ అతిసీపుష్పసజాగ్రశ వాసోభృ
 త్తాలలూఞ్చిగమ్ । ముఖ్యేన పాణియుక్తేన తుల్యమాద్యస్యవై వి
 భోః ॥ ౧౨౧ ॥ సీరం తవ్చక్రహస్తైస్య ముసలంతు గదాకరే ।
 ప్రావృణ్ణిశాసముదితఖద్యోతచయదీధితిః ॥ ౧౨౨ ॥ రక్తకాశేయ
 నసనం మకరధ్వజశోభితమ్ । ఏకవక్త్రీం చతుర్బాహుం తృతీయం
 పరమేశ్వరమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ ముఖ్యహస్తద్వయంచాస్య ప్రాగ్విద్యే
 యంనుహమతే । వామేపరస్మిన్శౌర్ణ్యంచ దక్షిణేబాణవజ్రమ్ ॥

అజ్ఞానాద్రివ్రతీకాశంసుసితామ్బరవేష్టితమ్ । చతుర్భుజంవిశాలాక్షం
 మృగలాఞ్చనభూషితమ్ ॥ ౧౨౫ ॥ ఆదివత్పాణియుగళమాద్యను
 ప్సాపికిర్తితమ్ । దక్షిణాదిక్రమేణాథ ద్వాభ్యాంవై ఖడ్గభటకా ॥
 వనమాలాధరాస్పర్శ్యే శ్రీవత్సకృతలక్షణాః । శోభితాఃకాస్తుభేనేన
 రన్నరాజేనవక్షసి ॥ ౧౨౬ ॥ కిరీటనుకుటేరమ్యైర్హారకేయూరనూ
 వురైః । లలాటతిలకైశ్చిత్రేస్ఫురత్కరకుండలైః ॥ ౧౨౭ ॥ ప్రస్ప
 రైర్విచైర్థ్యైర్వైకర్పూరాద్యైర్విరేపనైః । రమ్యైరలజ్జాతా
 త్రేప్సవభావనీయాస్పదేవహి ॥ ౧౨౮ ॥ పునరప్యయోగేనసా
 గునజ్జగద్యమేదధే । సితకృష్ణైవవపుషా అనిరుద్ధంత్సరేష్పృభుమ్ ॥
 ఉదకృష్ణిమనుభ్యస్తే ప్రమృన్నుం భావయేచ్ఛదే । రూపేణకృష్ణ
 పీతేన అప్యయానసరేశువై ॥ ౧౩౦ ॥ ప్రత్యక్షక్షీణమభ్యస్తే పీత
 రక్తవపుర్ధగమ్ । త్సరేత్సజగద్దణం దేవం ప్రసోసోగ్రిక్రియాఃకౌ ॥
 మధ్యేసోగ్రిక్షీణస్యాంచ సితరక్తేనతేజసా । వాసుదేవో జగన్నా
 ఠో ధావనీయో మహానుజే ॥ ౧౩౩ ॥ అథశుద్ధాశయిత్యేన స్ఫుట
 కొపలవద్విభుః । స్థానభేగం సమాసాద్య సచకాన్తిద్వయాత్పిన్దై ॥
 గృహ్లాతిశబళంయాపముససంహారలక్షణమ్ । అభేదేనాదిమూర్త్యైవై
 సంస్థితం వటవీజవత్ ॥ ౧౩౫ ॥ సర్వక్రియావినిర్ముక్తమూర్తంప
 రమూర్ధతః । చాతురాత్యంతనాద్యంవై శుద్ధసావిత్తయంనుహత్ ॥
 వహ్నయైరైస్తుసహస్రీభమానన్దస్పన్దలక్షణమ్ । బీజం సర్వక్రియా
 శాంయద్వికల్పానాం యదాస్పదమ్ ॥ ౧౩౬ ॥ చాతురాత్యంతు
 తద్విద్ధి ద్వితీయమనులక్షణ । నిత్యనిత్యాకృతిధరం తేజసాసూర్య
 వర్చసమ్ ॥ ౧౩౭ ॥ భిన్నంసితాదిభేదేన ఊర్ధ్వాధస్సంస్థితేనచ ।
 కైవల్యభోగఫలదం భవవీజక్షయజగరమ్ ॥ ౧౩౮ ॥ చాతురా
 త్యం తృతీయంతు సుధాసర్వోహసుద్ధరమ్ । స్థిత్యుత్పత్తివ్రతయకృ
 త్సర్వోపకరణాన్వితమ్ ॥ ౧౪౦ ॥ ప్రకృతింస్వామధిస్థాయ నముదే

త్యస్తమెతిచ । చతుర్థంవిద్ధిశద్యస్యవిశ్వంతిష్ఠతిశాసనాత్ ॥ ౧౪౧ ॥
 యత్రైసితాదికంనూపం చతుర్థా యత్యేతేయైగే । రక్తాద్యం సిత
 నిష్ఠంచ త్రైతాయాంహి మహాసుతే ॥ ౧౪౨ ॥ పీతంకృష్ణం సితం
 రక్తం సంప్రాప్తై ద్వాపరేయైగే । కలౌకృష్ణం సితంరక్తం పీతం
 చానుక్రమేణతు ॥ ౧౪౩ ॥ యుగసద్ధ్యాయచతుషేగుతువిభర్తిపరమే
 స్వరః । పిభిన్నమూర్తిసామాన్యం నూపంయత్తన్నిబౌధమే ॥ ౧౪౪ ॥
 సితంరక్తం కృతానైతు రక్తపీతసుతఃపరమ్ । పీతంకృష్ణంచ తదను కృష్ణ
 శుక్లమనన్తరమ్ ॥ ౧౪౫ ॥ భేదఃప్రాగుద్భవైజ్ఞేయ ఆయుధాన్పు
 రూఞ్చైః । సనుత్పాదన్యథాకేన విభాగోత్త్రావధార్యతే ॥ ౧౪౬ ॥
 తాన్పుకేశవాదీనాం ధ్యానంవత్సేమునీశ్వరాః । సర్వగంపరమం
 జ్యోతిరమూర్తమనులంహయిత్ ॥ ౧౪౭ ॥ సపవనాసుదేవేతి మ
 త్పాపన్నగ్యజేష్ఠాః । చేతసాన్పుతసకాశైఃపుష్పాద్భ్యైః
 ప్రభుభుమ్ ॥ ౧౪౮ ॥ పశ్చాత్తనునులంధామ ధ్యాయేన్నాస్తిమ
 నశ్వరమ్ । శ్రోణీసీతూర్పూకరం సానుకన్పునునూపసమ్ ॥ ౧౪౯ ॥
 దక్షిణానతుహస్తైన భక్తావాసుభయప్రదమ్ । పుష్పభరణవిస్త్రాభ్యం
 శ్భవక్రక్వయాన్విశమ్ ॥ ౧౫౦ ॥ తతస్తస్తాత్తువైధామ్నో యుగ
 పన్నిస్పృశంస్త్యరేత్ । మహత్స్ఫులిక్వసజాగశం సమూహంసతతో
 దిమ్ ॥ ౧౫౧ ॥ తేనచాక్రమరాబృష్టం సమాశ్రాన్తంచ భావయే
 త్ । అభవత్యేకతేజ్ఞంశాదుదూభతం భావయేత్క్రామాత్ ॥ ౧౫౨ ॥
 శ్రయంత్రయం సితాద్యంచ కేశవాద్యం చతుర్భుజమ్ । దక్షిణో
 త్తరపాణిభ్యాం పృథ్వతఃకేశవాదిషు ॥ ౧౫౩ ॥ యుగ్లం యుగ్లం
 పరిజ్ఞేయం క్రమేణార్థగతంత్విదమ్ । శ్భవక్రక్వజంపిద్యా సాచశ
 ఙ్గోగదామ్బుజమ్ ॥ ౧౫౪ ॥ తచ్ఛ్భక్తస్సకజంపిద్యావృష్టవక్రం గ
 దాత్వరీ । గదావక్రం కజంపద్మం చక్రంశ్భక్తస్తతోగదా ॥ ౧౫౫ ॥
 తద్వహ్మయోగ్రసంస్థాభ్యానుధరఙ్ఘం ద్వయంద్వయమ్ । జ్ఞేయం

దామోదరాస్తానాం ద్వాదశాంతమిదంశ్యాణు ॥ ౧౫౬ ॥ పద్మం
గదాధ్వనిశ్చక్రం తత్పదం హేతిరాట్ధ్వని । గదాచక్రంచ తద్వి
ద్యా పద్మంశక్తిశ్చ సోముజమ్ ॥ ౧౫౭ ॥ పద్మధ్వనిగదాశక్తిస్సవి
ద్యామ్బురుహాంతస్పరీ । భూయోథామగణా త్తస్మాస్సింహు రీనిస్స
తింసుహత్ ॥ ౧౫౮ ॥ కేశవాది విభాగైన శ్రీయాద్యంచ త్రయిం
త్రయమ్ । కమలాదిత్రయేణైవ త్వన్యోన్య త్వేనలాఞ్చితమ్ ॥ ౧౫౯ ॥
బద్ధపద్మాసనస్థంచ దిగ్విదిక్షుచసంముఖమ్ । సంపీజయత్తు వినయా
చ్ఛామ రేణసి తేనచ ॥ ౧౬౦ ॥ దేవీ ద్వాదశకంచైవ తాపాం రూప
మథోచ్యతే । పూర్ణచన్ద్రాననాస్సర్వాస్సర్వర్తు కుసుమాన్వితాః ।
సర్వలక్షణసంపూర్ణాస్సర్వాభరిణభూషితాః । ఏమ్రీమాభంత్రయిం
త్వాద్యమపరంచమ్పకవ్రభమ్ ॥ ౧౬౧ ॥ ప్రియభ్రుమజ్జరీశ్యానుం
స్మితీయిం దేవతాత్రయమ్ । చతుర్థం త్రితయంధ్యా యేజ్జాతిపుష్పస
మవ్రభమ్ ॥ ౧౬౨ ॥ ఆద్యానాంకమలంపాణావనయస్యాం హె
తిరాటకైః । శక్తింధ్యా యే త్స్మితీయస్యామేవంధ్యా యే త్త్రిషు త్రి
షు ॥ ౧౬౩ ॥ తతోవిభవదేవానాం ధ్యానంవక్ష్యే ద్విజౌత్తమాః ।
వైభవీయోమహాబుద్ధే దేవతానిచయోమహాన్ ॥ ౧౬౪ ॥ యథా
త్రిపై మయాపూర్వమైకైకం విద్ధితం త్రధా । చతుర్థాం యుగసప్తీ
నాం యుగానాంచ త్తైవహి ॥ ౧౬౫ ॥ విశ్వవిష్ణవదోమాణాం వి
నాశాయసముద్యతమ్ । సితరక్తాదిరూపేణ జ్వలదస్త్రక రాజీత
మ్ ॥ ౧౬౬ ॥ కార్యారమ్భే తథామధ్యే హ్యవసానేతుసర్వదా ।
సద్భై రూపమాత్మీయమేకవత్పనేకధా ॥ ౧౬౭ ॥ శ్రేయసే స
ర్వణాకానాం స్థూలం తత్కామరూపభక్ । ఆనుద్యతేన వపుషా
కున్దేస్తుభవ భేనచ ॥ ౧౬౮ ॥ వీరాసనాదివాచైవ స్థితంముదితిమాన
సమ్ । వీలావిభృతసర్వాస్త్రం సౌమ్యసక్రీమనాకులమ్ ॥ ౧౬౯ ॥
ధియాదోషగణంసర్వం ధ్వంసస్తం తంచ మోక్షిణామ్ । తద్వ్యక్తం

(౧౨౯) చతుర్వింశేధ్యాయేనున్త్రీమూర్తిధ్యానాదిప్రకారః ౫౦౩

శాన్తసంజ్ఞంచ రూపం రూపవతాంవర ॥ ౧౨౧ ॥ ప్రకాశయతి
సత్వార్గం సమాధినిరతాన్తనామ్ । తేజోమయంయత్తద్రూపం వైభ
వంశాన్తసంజ్ఞకమ్ ॥ ౧౨౨ ॥ ఉపాసకానాంభక్తానాం సర్వైసర్వ
ఫలప్రదాః । విశాఖాయూపోభగవాన్ స్వయంవిశ్వసిస్పృక్షయా ॥
అభ్యక్షేణ స్వరూపేణ సముదేత్యేకపవహి । మహిమానంతుని
శ్చేషం శుద్ధంసంవిత్పురస్పరిమ్ ॥ ౧౨౩ ॥ ఆదాయాద్య పదస్థస్య
చాతురాశ్చ్యస్యవైవిభోః । తథాచాధారభూయిష్ఠం దేవానాం చే
ష్టితంహియత్ ॥ ౧౨౪ ॥ సితాదయఃకాన్తయోయశ్రాద్ధికంచ మ
హోనుతే । సలాశ్చనం వైభవీయంసాయుధం బీజమెవతు ॥౧౨౫॥
జ్ఞానాద్యం గుణపటకంచ తదుక్తాశ్చక్తయోఽఖలాః । అణిమాద్య
ష్టకంచైవ స్థిత్యుత్పత్తిలయోదయాః ॥ ౧౨౬ ॥ శక్తిస్సావతురాత్మీ
యాత్వేత్వరీత్యభిధీయతే । యథారకీరణవ్రాతం త్యక్త్వా తే
జఃకణోమహాన్ ॥ ౧౨౭ ॥ స్వకారణం వినాసర్వమాపూరయతి
గోచరమ్ । స్వాతన్త్ర్యాత్పరిపూర్ణత్వాత్తద్వస్సవరమేశ్వరః ॥౧౨౮॥
విహాయవాసుదేవాద్యం మూర్తిశాఖాచతుష్టయమ్ । వైభవీయస్య
యూధస్య పతిత్వేనావతిష్ఠతే ॥ ౧౨౯ ॥ సంభూతస్థితిసంహారభా
గైకైవల్యలక్షణమ్ । పెరియవైవిధియాచక్రం పఞ్చామిదముత్త
మమ్ ॥ ౧౩౦ ॥ స్మర్తవ్యస్యపదస్థస్సస్వబీజేనామలాత్మనా । ఆమూ
ర్థతోఽఘ్రివర్యన్తం తదీయం గాత్రమణ్ణలమ్ ॥ ౧౩౧ ॥ రత్నవద్యే
భవీయైస్తు బీజైర్భావ్యమలజ్కృతమ్ । క్రమాదుచ్ఛార్పణమాక్షేప్తై
రమృతౌఘైన పూర్వవత్ ॥ ౧౩౨ ॥ పూజనాత్పరమేశత్వమచి
రాదేవయచ్ఛతి । ఇత్యేవమాదిస్సర్వేషాం భావినాంపరమేశ్వరః ॥
స్థితోఽన్తర్వామిభావేన రూపమాపాద్యనిషకళమ్ । ఆప్తకామస్స
భగవాన్ స్వవ్యాపారవశేనతు ॥౧౩౩॥ స్వాంశక్తిమవలంబ్యస్తే
వక. వాచాన. వాపునః । ధరాము. హుతేభుగ్వాతమూలనాశదభౌ

ద్వయమ్ । యుగానుసారీ కాన్తిశ్చ చతుర్వక్త్రీశ్చతుర్భుజః ॥ ౨౦౨ ॥
 మూర్తవక్రగదాహస్తస్వమూర్తాచ్ఛామ్బుకాజ్జీతః । శమనయ
 తి సంతాపం కమలేనేస్తు కాన్తినా ॥ ౨౦౩ ॥ నానామన్త్రీమయీం
 విద్యాం వ్యజ్ఞాయత్యమలాత్మనామ్ । సమ్యగ్వాక్వతినాచైవకమ్బు
 నా శబ్దమూర్తినా ॥ ౨౦౪ ॥ ఆజ్ఞాప్రతీక్షకేనైవ గదాచక్రద్వయే
 నతు । ప్రెరితేన హినప్త్యాశు సాధుసంతాపకారిణమ్ ॥ ౨౦౫ ॥ నా
 రసింహీనవక్త్రీణ భవభీతివిఘాతకృత్ । పుష్టాతి సర్వభూతాని వా
 గాహేణాన్యతాన్తనా ॥ ౨౦౬ ॥ కురుతే వశ్విమస్థేన కాపిలేనో
 పసంఘాఃమ్ । భక్తిశ్రద్ధాపరాణాంచ స్మృతమాత్రై సదేవహి ॥
 హృత్తద్యే గగనేభూమా వహ్నిమధ్యేజలాన్తరే । చతుర్ణాం బ్రా
 హ్మణాదీనాం స్వయమేవానుకన్పయా ॥ ౨౦౭ ॥ చాతురాత్యై
 నరూపేణ చతుర్ధాన్యక్తిమెతిచ । ఆస్తతుల్యేనదేహేన శఙ్ఖపద్మా
 జ్జీతేనతు ॥ ౨౦౮ ॥ మూర్తినుద్భిష్టలాద్యేస్తు యుక్తేన వదనే
 ర్వివా । వగ్దానురూపవల్లెన సమేవాప్యనమేనతు ॥ ౨౦౯ ॥ అన్యో
 వ్యానుగతేనైవ పూర్వోద్భిష్టేననాన్యథా । ప్రళయానలసూర్యా
 భిష్ట్యర్తనోయసాధుసూదనః ॥ ౨౧౦ ॥ అష్టబాహుర్విశోలాంసోప్య
 స్నిష్టానుకరాజ్జీతః । శఙ్ఖచక్రధరశ్చైవ బాణకార్ముకభృక్తథా ॥
 రజస్తమోభ్యాం మూర్తాభ్యాం సంప్రవృత్తినివృత్తయే । కర్ణిపీఠనివి
 ష్టంచ ధ్యేయం పూణీయుగంవిభోః ॥ ౨౧౩ ॥ విద్యాధిదేవం భగ
 వన్ చతుర్వక్త్రీం చతుర్భుజమ్ । లక్ష్మకూర్పం జటాదణ్డకమణ్డ
 లృక్రసూత్రీణమ్ ॥ ౨౧౪ ॥ పుల్లరక్తామ్బుజాభాసం శ్యేతపద్మకరా
 జ్జీతమ్ । శ్రుతీఋగాద్యావక్త్రీభ్యః ప్రోద్ధిరన్తనుతస్పరేత్ ॥ ౨౧౫ ॥
 నిఘామాక్లారవగ్దాభం శఙ్ఖపద్మాక్రసూత్రీణమ్ । పుల్లరక్తాంశు విభ
 వం దేవతాధ్యాన్తసూత్రకమ్ ॥ ౨౧౬ ॥ ధ్యాయేదభయపాణింతం
 కపిలం తేజసాంనిధిమ్ । యోఽన్తస్సర్వేశ్వరోదేవస్సాక్షీభూతో

స్యసస్థితః ॥ ౨౦౭ ॥ స్పటికౌపలవద్భావాన్ స్వశక్త్యాథాన్ విభ
 తిః । అవిద్యావికృతానాంతు భక్తానాం సత్పదాప్తయే ॥ ౨౦౮ ॥
 తమనాదింజగన్నాథం బహిష్ఠాలతరాత్మనా । ద్యావాపృథివీృ
 జ్జప్తం విశ్వరూపమతస్తరేత్ ॥ ౨౦౯ ॥ అనేకవక్త్రాస్త్రినయనమ
 నేకీతకరాజీరమ్ । యద్యవ్యనేకవదనమనేకభుజభూషితమ్ ॥
 తథాపివైత్రయప్రింశద్వదవేర్వివిధైర్ముతమ్ । చతురభ్యధికైర్రివైశ్య
 శ్చత్వారింశన్నహాభుజైః ॥ ౨౧౦ ॥ బ్రహ్మరుద్రేన్ద్రిదతూర్గాచ
 ఙ్గ్రీసిద్ధాప్తథాశ్రుతిః । పాగువస్యతువక్త్రీస్యచోద్ధవక్త్రాస్థితా
 స్త్వమీ ॥ ౨౧౧ ॥ పిశాచాగ్నిమరుచ్చైలద్విపగన్ధర్వవారిభిః । వ
 క్త్రేర్నిరూధ్వస్థితైర్ధ్యాయైర్దక్షిణం వదనం విభాః ॥ ౨౧౨ ॥ పాతా
 భవజ్జహామేఘులూకరాశిశృణువాత్థితైః । ఎక్తేన్ద్రిస్తారసమైత్తప్త
 ధ్యాయేద్వక్త్రీతుపశ్చిమమ్ ॥ ౨౧౩ ॥ యతూన్తకామ్బువా
 గాద్యేర్వసునక్షత్రగోగణైః । ఎక్తేన్ద్రిస్తారాహవక్తోద్ధ్వం ధ్యా
 యన్ప్రైవమతశ్శుభైః ॥ ౨౧౪ ॥ పద్మాద్యం చాతురాక్షీయమస్త్రీ
 శాం దశకంమహత్ । ప్రాచఘృతంహి సుపన్దాద్యం తల్లాశ్చ చన
 చతుష్టయమ్ ॥ ౨౧౫ ॥ లాకేశాస్త్రీప్తకంచైవ పుస్తకంచాక్షుసూ
 త్రకమ్ । దర్శికమణ్డలుంహేమమనుభయంహివరాన్వితమ్ ॥ ౨౧౬ ॥
 దర్భాజినం తతశ్చత్రం సుశుభం చామరంసితమ్ । స్రుక్పూహా
 చాపికలశౌవేదిర్వహ్నిసమన్వితా ॥ ౨౧౭ ॥ చన్ద్రాగ్రామణ్డలై
 పూర్ణైవాగేన్ద్రోమణిదర్పణః । పుష్పస్రగ్వ్యజనందివ్యం విశ్వప
 త్రలతాతథా ॥ ౨౧౮ ॥ స్మర్తవ్యాస్తుభుజేష్వస్య విభోస్సంస్థాన
 క్తేస్సమైః । యథోదితక్రమేణైవ వ్యత్యయోనభవేద్యథా ॥ ౨౧౯ ॥
 కాభిర్నాన్ద్రకారాభిర్దైహోజ్ఞాభిరిదంజగత్ । భాసయన్తం జగ
 న్నాథం స్మరేద్ధృతకమలాదిషు ॥ ౨౨౦ ॥ హంసమూర్తిమథాత్మానం
 జ్ఞానయజ్ఞభుజంస్తరేత్ । కున్దేస్తుస్మిద్ధాన్తిచ హేమతున్డమహా

(౧౩౦) చతుర్వింశత్యాయే చుత్రిమా ర్తిభ్యానాదివ్రతారః ౫౧౬

తనుమ్ || ౨౩౨ || రజస్తమోష్టిమ్ సశ్చత్వవిగ్రహంపరమేశ్వరమ్ |
 ధర్మాధర్మైకలంఛ్యాయేదగ్నిషోమాత్మకేనతు || ౨౩౩ || దక్షిణోత్తర
 సౌప్తిన పక్షయన్యైనరాజతమ్ | బహిష్ఠమేవోదకస్థం కాశ్చనాచ
 లసన్నిభమ్ || ౨౩౪ || ధ్యాత్వార్పయేత్తువిధివద్దంసవిగ్రహమచ్యు
 తమ్ | బహిర్ద్రివ్యనుయస్త్యైకస్సానూ న్యేవైకలక్షణః || ౨౪౫ ||
 సమ్యక్సిర్వర్ణితస్వర్గం పూర్వమిచ్ఛతిచార్థినామ్ | ఆస్త్యేద్యాయం
 చతుర్థాయ స్త్యేకపవనుహోమభిమ్ || ౨౩౬ || తపాయాగజపధ్యా
 నస్వరూపశ్శశ్వదేవహి | యాజినామపవర్గంతు విదధాతి సమాప
 నాత్ || ౨౩౭ || తంయజ్ఞపురుషంబ్రహ్మ వాసు దేవమజంహరిమ్ |
 ధ్యాయేద్వైసూక కాత్మా నమజ్ఞనా ద్రిసనువ్రభమ్ || ౨౩౮ || య
 జ్ఞాన్యవిషోత్సాష్టిమ్ చ మహావ్యాహృతిదంష్ట్రీణమ్ | భూర్భువ
 స్స్వర్గశ్శరీరంచ శబ్దబలం స్త్రీకమానసమ్ || ౨౩౯ || నిర్ముదంతం ప్రప
 న్నానామవిద్యాపజ్జగహజ్జాసా | వైద్యైవపాత్రప్రాప్తేన త్వక్షయే
 నామలెనచ || ౨౪౦ || వాసనావాసితానాంచజీవానాం భవశాస్త
 యే | మహావిఘాతిర్భగవాన్ పూర్ణపాశ్శుణ్యవిగ్రహః || ౨౪౧ ||
 స్వకాచాచైతరాస్పృష్టాతత్వానాదాయచాజ్ఞాలిమ్ | కరోతి సేవ
 నందోష దద్ధానాంచస్వతేజసా || ౨౪౨ || స్థూలరూపేణతమజం
 బహిరారాధనాఽఢౌ | ఆధ్యాతం వాయునాయద్వన్నిర్ఘామాక్లార
 పర్వతమ్ || ౨౪౩ || ధ్యాయేత్తద్వత్సహోదీప్తం వాజివక్త్రీమలాశ్చ
 నమ్ | బద్ధబ్రహ్మోష్ణైలికస్థం ద్రవితకనకలాచనమ్ || ౨౪౪ || ఘో
 శాగ్రేణావారవ్రంచ త్రైలోక్యోస్థం జలెన్ద్రనమ్ | కృత్వాతద్భుత్త
 పాత్యస్మయోక్స్మాతుకర్వవ్రంముఖేనతు || ౨౪౫ || ధర్మం సామా
 న్యమమలమనాది నిధనంఽభిమ్ | దుర్లభంయత్ప్రిబుద్ధానాంత
 త్ప్రపాదధియావినా || ౨౪౬ || తస్యస్థూలతరంరూపం శృణుత
 త్ప్రాయేపరమ్ | తుహినాచలసకాశం సామ్యవక్త్రీం చతు

రుభజమ్ || ౨౪౭ || కామాన్ధావుద్వహంతంచ శఙ్ఖపద్మచృతనతు |
 సాధుమార్గైస్థితానాంతు సంయచ్ఛన్తధియాచతౌ || ౨౪౮ || సితా
 క్షమాలా ధర్మంతు వరసాణిమతస్సరేత్ | వాఙ్మయంనిఖలం యస్య
 వస్తుజాతమనశ్వరమ్ || ౨౪౯ || శక్తితేనస్వభావస్థవిద్యూపస్యా
 మితమ్యతేః | ఐరవాజిముఖంధ్యామేదకనాగీశ్వరంప్రభుమ్ || ౨౫౦ ||
 సూర్యకాన్తాదిసంకాశమనేకభుజధూషితమ్ | కనులంచాక్షుసూ
 త్రంచ వేదిం త్రైతాగ్నిభూషితమ్ || ౨౫౧ || సాజ్యధారోస్త్రి
 కుస్త్రివాతు విష్టరం సామనంయుతిమ్ | దర్భాజనం మేఖలాఞ్చ
 ప్యవనవేయషట్స్వమీ || ౨౫౨ || స్మరేద్వామక రెష్వస్య పుస్తకంశ
 ఙ్ఖమేవచ | దణ్డం కిమణ్డలుందర్పి మేకస్త్రింప్రళయంకరే || ౨౫౩ ||
 పూర్ణంగామ్రైస్తథారణ్యైశ్చరువీజైస్తు పఞ్చమై | స్రజ్జ్వాలఫ
 లపాత్రైస్తు యజ్ఞద్రవ్యైస్సదక్షిణైః || ౨౫౪ || సర్వాశ్రమోపక
 గణైర్యుక్తంచ నమథాజనమ్ | ధేయిమస్యభుజేవశ్చైవృతంమూ
 క్రైఋగాదిభిః || ౨౫౫ || వేదాఙ్గైరుపవేదైస్తు సంసాకారైస్సహస్రై
 స్తథా | వికారవసుధాధారే హ్యథావేతు గుణోదధౌ || ౨౫౬ ||
 స్వశక్తిభావిత్కృత్వా మనఃపూర్వం చతుష్టయమ్ | ప్రకృత్యైవైస్స
 మా సైయస్సర్వజ్ఞః పురుషాత్మనా || ౨౫౭ || నిషణ్డం భౌగిశయ్యా
 యాం తపనీయరుచింస్తరేత్ | దేవమర్ణవశయ్యాఖ్యం మూర్తైశ్చ
 క్రాద్దికైర్వృతమ్ || ౨౫౮ || లక్ష్మ్యాసంవాహ్యనానంచ సమా
 శ్రాంతంచ నిద్రయా | పిజ్యమాసంహితైప్రీత్యా గీయమానంహి వి
 ద్యయా || ౨౫౯ || కూర్మాత్కూర్మవద్దేవోధ్యాతవ్యస్తవధలాఙ్గలికా |
 ద్రవతగ్రానకవర్ణాభన్వసామర్థ్య జలాశ్రయః || ౨౬౦ || శక్త్యాదిక
 కలాద్వన్వద్వితయాఙ్క్లిస్త్రిస్సనాతనః | శాన్త్యాదిక కలాధ్యత్పప్రీ
 డ్ధిరంస్తు శ్రుతిత్రయమ్ || ౨౬౧ || అరసీపుష్పసంకాశశశ్శుభ్రచక్రగ
 దాధరః | మఖోపకరణాఙ్గశ్చ నిమగ్నోద్ధారణక్షమః || ౨౬౨ ||

స్వశక్తివిభవాధారమిచ్చాజ్ఞానక్రియార్పితమ్ । నానావిశేషవిజ్ఞాన
 సమ్మిల్నోర్తిసదాదితమ్ ॥ ౨౬౩ ॥ దారయంతస్థితంహోర్ష్రీమనూ
 సం మోహముల్బణమ్ । నదన్నాదమనాభ్యేయం తమజం పరమే
 శ్వరమ్ ॥ ౨౬౪ ॥ సస్తప్తకనకాభంచ ధ్యాయోద్దేవం నృకెసరిమ్ ।
 జ్వలదగ్నిస్సులిక్తాభిస్సృదెహోత్థాభిరావృతమ్ ॥ ౨౬౫ ॥ రథా
 క్తశ్శక్తిధాతారం బ్రహ్మమూర్తసుభీషణమ్ । సత్సగ్వకరజశ్రేణీ దీప్తై
 వోభయిపాణినా ॥ ౨౬౬ ॥ సమ్యచ్ఛస్తం ధియాసమ్యగ్భవినాం
 పాభయంపరమ్ । అమృతాధ్వాతమెఘాభమమృతాహరణంవిభుమ్ ॥
 పీతామృతధరంధ్యాయే దేకవక్త్రం చతుర్భుజమ్ । శ్రోణీతటార్పి
 తకరం శక్తివక్రవిభూషితమ్ ॥ ౨౬౮ ॥ మధ్యతోదక్షిణైవేవ వహ
 న్తం గిరూపభృక్ । శుద్ధజ్ఞానానువిద్దంచ కర్తనమ్భవిభీషామ్ ॥
 దిశస్తంస్సధిమాసమ్యగ్భక్తారాం భక్తవత్సలమ్ । మాయావధిత
 దుద్ధాబ్ధిం క్రోభయిత్వాప్రకాశితమ్ ॥ ౨౭౦ ॥ అమృతం క్షుత్తృషా
 దీనాం ప్రశంపక్తిమనానుయమ్ । ఏవంచానశ్వరంభావ్యం మాయా
 భ్యాన్ద్రవనుధ్యగమ్ ॥ ౨౭౧ ॥ ఆత్మామృతమనౌపమ్యగుహారధ్వంస
 కర్తృణా । ధ్యాయేత్కమలగర్భాభం దేవదేవం శ్రీయోగపతిమ్ ॥
 కమలాలయ హేతీశ విభూషితకరద్వయమ్ । ద్వయం దేవీపరిణయే
 లీలయైవసమర్పయన్ ॥ ౨౭౩ ॥ ప్రకాశయన్ననాదిస్వమాత్మనాస్ర
 కృతేస్సహ । మతకైరనువిధేయం ప్రకృక్షిప్రకృతైరహమ్ ॥ ౨౭౪ ॥
 యతోహమాశ్రయశ్చాస్య మూర్తైర్నద్యే తదాత్మికా । యామాల
 వ్య్పిఘ్రఖైవైవ దుస్తరంహి గుణోదధిమ్ ॥ ౨౭౫ ॥ నిస్తరవ్యదిరే
 క్షేవ వ్యక్తధ్యానపరాయణాః । మదవిహ్వలనేత్రంచ దేవముద్భిన్న
 యావనమ్ ॥ ౨౭౬ ॥ పుల్లరక్తామ్బుజాభావమత్యజస్తం నిజాం
 త్పుతిమ్ । త్రైలోక్యవిష్ణయకరం కాన్తాకృతిధరంస్తరేత్ ॥ ౨౭౭ ॥
 ఆనందామృతసంపూర్ణవదనేనేఘకాన్తినా । కలశాకృతిదూపేణ

కరస్థేనవిరాజితమ్ || ౨౭౦ || లీలాకటాక్షవాగ్నాస్త్రేస్సూన్దయన్తం
సురద్విషమ్ | ద్విరెఫపటలాక్రాన్త సహకారలతాకరమ్ || ౨౭౧ ||
కలామూర్త్యభిధానాత్పారాహుసంజ్ఞోఽతీభీషణః | మూర్తామూ
ర్తైనరూపేణ సక్ర)సత్యనిశంకిల || ౨౭౨ || అగ్నిహోమమయీం
మూర్తిం కర్షిణాముపశారిణీమ్ | యోఽన్తఃప్రాణాదిరూపేణ చ
స్త్వాదిత్యాత్మనాబహిః || ౨౭౩ || స్థితస్తద్విజయేధ్యక్షస్సత్యధ్యాన
రతాత్మనామ్ | నివృత్తబోధధావేన తన్తువ్యక్తంస్త్రేచ్ఛహిః || ౨౭౪ ||
నీలనీరదవణ్ణాభం పద్మపత్రనిభేక్షణమ్ | నుధ్యాన్నాభాస్కరాకా
రం ద్వాదశారకరొద్యతిమ్ || ౨౭౫ || శ్రోణీతటనివిష్టైన వాసు
మాస్తేనలీలయా | ధ్రిమమాణం గదాంగుర్వీం నిషణ్ణాం ధరిణీతలే |
అవిద్యాఖ్యాచ యానేమిఃకాలచక్రస్యమర్దగా | సామాయీయం
సమాశ్రేత్య విగ్రహాంబునోఽచ || ౨౭౬ || జపయజ్ఞక్రియాదీనాం
తామసేనబలెనచ | ధ్యాయేత్తత్ప్రసరఘ్నః చ దేనం రాజోపల
ద్యుతిమ్ || ౨౭౭ || విజ్ఞానరశ్మిభిర్నీప్తం సస్సత్వగరుడాసనమ్ | నా
నాస్త్రీయాపఘాతాత్తా సద్విద్యాభుజఘాపితమ్ || ౨౭౮ || చక్రం
ఽక్షం గదాంబాణనుజుగ్రశం కున్తమెనచ | వట్సు దక్షిణహస్తేషు
శక్తిం చాపంచకాన్తుకమ్ || ౨౭౯ || ముసలంముక్తరంభీనుం ఘటకం
వాసుబాహుషు | దేవఆనుదర్శాభశ్చ సంస్కార్యఃపారిజాతజిత్ |
ఆక్షిప్తకర్తా దేవేశస్త్యనేకామ్భుతవిక్రమః | బ్రహ్మప్రతివన్నానాం త
క్తానామపిదేహినామ్ || ౨౮౦ || యోబోధఘామా సంరూఢా
హ్యనిత్యశ్చానురంజకః | న్యగ్రోధవిటపాకారో వ్యవిద్యాబద్ధల
క్షణః || ౨౮౧ || కర్తవ్యక్షసువితతో మోహమాయా ఫలావృ
తః | తదుత్పాటనసిద్ధ్యర్థమనుగ్రాహ్యం జనంసదా || ౨౮౨ ||
ఆఽశ్యాస్త్రేంశమాత్రైణ కృపయాసజగత్ప్రభుః | నవివేశాన్తవా
భూత్వాజ్ఞానబాహువితానభ్యక్ || ౨౮౩ || విశ్వర్యధర్మవైరాగ్య

(౧౩౧) చతుర్వింశేధ్యాయేనున్త్రీమూర్తిధ్యానాదిప్రకారః ౫౨౯

శనుస్యస్థితశక్తిభృక్ | ఆదాయసంయమాస్త్రాఘం నియమాస్త్రగ
ణంతథా || ౨౯౪ || ఇన్ద్రియారిగణంజిత్వా కర్మిణాం దోషదోషి
యః | యదస్యసురజిక్రూపం తద్వాదశ భుజంస్త్రరేత్ || ౨౯౫ ||
దన్యమాల్యాన్బుధరిం దివ్యాభరణభూషితమ్ | చతుర్వక్త్రీం
సునయనం వామోశ్చక్టారిప్రీత్యమ్ || ౨౯౬ || ఖడ్గం చక్రగదా
బాణం ముసలంచ తరూత్తనమ్ | పట్టునక్షిణహస్తైషు శఙ్ఖనుశ్చు
శకాన్యుకమ్ || ౨౯౭ || ఛత్రంచ ఫణభృత్పాశం విభోర్వామభుజే
ష్వనీ | పష్టేనాలిక్లిశా దేవీ సారిపి నైనబాహునా || ౨౯౮ || తదంస
లగ్నకరణా దేవ్యా తచ్ఛివ్తయానిశమ్ | సంవీజ్యమానువినయా
చ్ఛామరణ సితేనతమ్ || ౨౯౯ || లోకనాథం విశాలాక్షం సర్వ
దేవననుస్కృతమ్ | నగసింహాసనారూఢం ధ్యావోస్తీలితలాచన
మ్ || ౩౦౦ || పద్మాసనేనోపవిష్టం పద్మగర్భోపనుద్యుమ్ | కరు
ణావిష్టబుద్ధించ శఙ్ఖపద్మకరాజీరితమ్ || ౩౦౧ || జ్ఞానవైరాగ్యసద్ధ
ర్మనూర్లత్రయనిదగ్గకమ్ | సంస్త్రరేదధదత్తాఖ్యం జ్ఞానమూర్తిమతే
పకమ్ || ౩౦౨ || మనుష్యమూనిదేవానాం సమాధినిరతాత్మనామ్ |
ఈషల్లబ్ధసానాంచ బ్రహ్మమూగ్ధానుసారిణామ్ || ౩౦౩ || స్వప్ర
భానిక రేణైవ భాసయన్తంచ సత్పథమ్ | మనసా సహవాయూనా
మాగతిప్రతిషేధకృత్ || ౩౦౪ || శుత్రీనామాగమానాంచ వ్యాపా
రాణాంతైవచ | వగ్ధానామాశ్రమాణాంచాప్యచారాణాం తతై
వచ || ౩౦౫ || వగ్ధానామాశ్రమాణాంచ పరిరక్షకపవహి | మాన
నైకార్ణవాన్తస్థానిషగమేబుద్ధిపాదపె || ౩౦౬ || అభిధానల
తాధ్యగ్యవ్యుపరిస్థమనుస్త్రరేత్ | ప్రావృద్ధిరిమివశ్యానుం తేజసాజ్ఞ
లనోపమమ్ || ౩౦౭ || ధ్వంసకృద్విఘ్నజాలస్య నిద్రాలస్యచయ
న్యయః | ఉత్కృష్టద్విజరూపేణ వికసత్పద్మరూపిణా || ౩౦౮ ||
సపవద్విభుజోధ్యేయఃదణ్డవర్భాక్షసూత్రభృక్ | దన్తజ్యోత్సాప

జితాజ్ఞానం న్యగోధశయనందిభుమ్ || ౩౦౯ || నిష్ణేమీవదుత్తా
 నం ద్విభుజం శిశురూపిణమ్ | ఏవమేవనిరస్తాస్త్రం శాస్త్రనిద్రా
 సస్థితమ్ || ౩౧౦ || అనుజ్ఞితస్వభావంచ యోగమాయాబలెనచ |
 త్యజస్తమాహరంతంచ శ్వాసోచ్ఛ్వాసద్వయేనతు || ౩౧౧ || ఆబ్ర
 హ్మభువనంసర్వం కర్తృప్రాధానికంహియత్ | అపారుషేణ రూపే
 ణ సంవృతావయవాన్మనా || ౩౧౨ || స్వమాయాజలమధ్యస్థమధ్య
 క్షమభసంస్తరేత్ | జ్ఞానాది గుణబృన్దైవ సక్షభూతేనభూషిణమ్ ||
 స్వోత్థసన్నిస్సృతంబ్రహ్మ ఏకశృక్లవిరాజితమ్ | కల్పావసానసమయే
 వహస్తంచైవ చింతయేత్ || ౩౧౩ || నారూపాం వితతాంక్షోణీం
 ప్రణాపతిగణాన్వితామ్ | ముక్తాఫలనిభేనైవ నిపుషా నిర్మలేనచ ||
 అనిమీలితనేత్రస్సన్నీనాత్తాభగవానభ | యోనిగ్యం భవభీతానాం
 బుధానాం కృపయాస్వయమ్ || ౩౧౪ || హృత్ స్థానియమదక్షైవ
 మార్ద్రాణ్ణాయితసన్నిభః | జిత్యాజ్ఞానబలంభీమమిద్ధ్రియావిగణా
 న్వితమ్ || ౩౧౫ || సంయచ్ఛత్యవిరాద్భ్రష్టానస్తనం సత్సుఖాయ
 చ | ధ్యాయేత్తమేవహ్రీవ్యాజం శ్యామంపద్మదలైక్షణమ్ || ౩౧౬ ||
 అన్తర్నిపిష్టభువనం జటావలగలభూషితమ్ | ఛత్రం తగ్వామహస్తై
 స్య దణ్డహన్యగ్రవైణవమ్ || ౩౧౭ || ఆక్రమ్యజాగ్రదాదిత్యసూ
 ర్యెస్తుహుతభుక్ప్రీభాణ | తిష్ఠత్యనవోభగవాంస్తుర్యాభ్యశ్చిచ్ఛిద్వి
 ణూతిధృక్ || ౩౧౮ || సంప్రైరయిన్ననిచ్చాశస్వపదాదమృతేప్ర
 భామ్ | ఆస్టోదజననీంశక్తిం కర్మిణాం భావితాన్మనామ్ || ౩౧౯ ||
 త్రైలోక్యపూరకం ధ్యాయేత్తమేవ హరితమృతిమ్ | నానాముద్రా
 స్త్రయ్యుక్తైవ భుజబృన్దైవభూషితమ్ || ౩౨౦ || ఛగతేనాజ్ఞ్విదక్షే
 న విహస్తమరిసూదనమ్ | ద్యుసింధుంసద్యేజయన్తీం దేవానాంచ
 జయార్థినామ్ || ౩౨౧ || ఖడ్గచక్రదాదణ్డబాణాజుశసముద్గరాః |
 శక్తిపరశుశేలస్త్రోదశదక్షభుజైష్వమీ || ౩౨౨ || శబ్ధతోమర

శాక్త్యాం చ పాశకులచ హీరుహః । కులిశం త్రసురికాచైవ లాక్యం
ముసలం హహత్ ॥ ౩౨౫ ॥ వామహస్తేష్వమీధ్యేయా అనేయము
ద్రాన్విశాదశ । భయవిప్లయహృద్వేణీ కర్ణగ్రహణలక్షణమ్ ॥ ౩౨౬ ॥
ధ్యేయాముద్రావిభోగపఞ్చ సర్వేతు కరపఞ్చకే । వరాఖ్యాంభూ
తసంజ్ఞాంచ యుక్తాభ్యాం సభయాంతువై ॥ ౩౨౭ ॥ గోపనీం చ
కుహస్తైసు తస్మిన్భ్యేషు చ సంప్తరేత్ । జగత్సూత్రం సహస్రైస్తు
యేనాతనుమితాశ్చనా ॥ ౩౨౮ ॥ గుణపటకస్వరూపేణ పూర్వో
క్తాకృతీభిర్వివా । వృద్ధవ్యస్థవతుద్ధావై లాఞ్చనాస్త్రుపివజీతః ॥
సర్వదాపరిరక్షంస్తు జపపూర్వం చ శుష్టయమ్ । యోగక్రియాతపా
న్తంచ సద్విభూత్యివసగదమ్ ॥ ౩౩౦ ॥ నరాద్యంగకృష్ణవిష్టశేచ
ప్రకరేకశ్రచేచ్ఛునా । నరింతశ్రవనాభాభమద్ధోస్త్రీలితలోచనమ్ ॥
అస్తర్విష్టభాంచ శబ్దబ్రహ్మేమానసమ్ । యదోసులక్షణం మ
న్త్రీం లపమానసులక్షణమ్ ॥ ౩౩౧ ॥ పాపటికేనాక్షుసూత్రేణ
కరస్థేనచశోభిషమ్ । గణయన్నక్షుసూత్రీయానావర్గా వామపా
ణినా ॥ ౩౩౩ ॥ అథవారాయణంచేవం ధ్యామేగుమదపాణ్డర
మ్ । బద్ధబ్రహ్మజ్ఞలింశాన్తం హృత్పితృత్వార్పితమానసమ్ ॥ ౩౩౪ ॥
యుజ్జానంచస్వచూడానం పరిష్కన్నవ్యయేపదే । కమణ్డలుకరంధ్య
యేతాగ్రాఞ్చనాభమతోహరిమ్ ॥ ౩౩౫ ॥ విష్టరాపిష్టపాణీంచ క్రీ
యాకాణ్డప్రదశ్శకమ్ । పఠన్తనునిశంశాస్త్రీం పఞ్చరాత్రపురస్స
రమ్ ॥ ౩౩౬ ॥ కృష్ణమిస్తీవరశ్యానుమూర్ధ్వభాగం జటాధరమ్ ।
పాదేనేకేనతప్తన్తనూహరన్తంచ మారుతిమ్ ॥ ౩౩౭ ॥ ఏకత్రిషష్టి
షడాశ్రాద్యతిక్రచ్చ్రీపరాయణమ్ । పక్షమాసోపవాసాంశ్చ దిశ
న్తనుసుచిన్తయేత్ ॥ ౩౩౮ ॥ కృష్ణాజినా త్తరీయాశ్చ సర్వే కామా
యధారిణః । బ్రహ్మలిక్ష్ణధరాస్సర్వే సర్వేబ్రహ్మపరాయణాః ॥ ౩౩౯ ॥
ముఖకర్తవరికాన్వాసాన్సూనాం ప్రైరణాయచ । కాలానుకూల

మాశృత్య న క్వే నర్వపరాయణాః ॥ ౩౪౦ ॥ అసజ్జశక్త్యా భగ
 వాన్ సకుతారాభిధానయా । భవత్తి బద్ధమాలాన్యకర్తృవృత్తౌం
 స్తుకర్మినామ్ ॥ ౩౪౧ ॥ తమేవద్విభుజంధ్యాయోమదయాదిత్యన
 ర్పనమ్ । కృష్ణైశ్చవర్తనసనం సత్కు తారకరాజ్ఞీ-తమ్ ॥ ౩౪౨ ॥
 దశేన్ద్రియానసంఘోరం యోనునోరజనీచరిమ్ । విషేకశరణాలెన
 శమంనయతియోగినామ్ ॥ ౩౪౩ ॥ ధ్యేయస్సప్రవిశ్వాత్తా సతో
 యజలదప్రభః । రక్తరాజీనయనో ధనుశ్శక గాజ్ఞీతః ॥ ౩౪౪ ॥
 వాగ్వేదం మణ్డలంయో వైస్వరూపమ్యశిలకణమ్ । స్వయం సో
 ధం విభజతి త్రిధాపశ్యన్తి పూర్వకమ్ ॥ ౩౪౫ ॥ బోధమారుతహృ
 త్పూర్వస్థా నేష్యభ్యుదితంక్రమాత్ । స్మర్తవస్యస్సాస్పిభగ నానతసీ
 కుసుమద్యుః ॥ ౩౪౬ ॥ వహవై వామవాస్తేన సర్వశాస్త్రా
 పుస్తకమ్ । దక్షిణేనతుశాస్త్రాద్ధమాదిశంశ్చ యితాస్థినిమ్ ॥ ౩౪౭ ॥
 యుగానుపారిభే కానామఖేదజననాయచ । విభజంస్తు చతుర్ధావై
 వెదమైకంత్రికాలవితే ॥ ౩౪౮ ॥ దానధర్మరతానాంచ యాగయ
 జ్ఞానుయాజినామ్ । తపస్త్వధ్యానయసక్తానాం ముక్తానామపున
 ర్భవాత్ ॥ ౩౪౯ ॥ సంరక్షణాయయోగ్యస్వ పజ్ఞానవ్యక్తయేపిచ ।
 సముదేతిజగన్నాథస్తేషాం హృత్క-మలాపనేః ॥ ౩౫౦ ॥ మనోవా
 జినమాక్రమ్యత్వాదాయాత్మగుణాయుధాన్ । నూనముత్పాటయ
 త్యాశు జన్మాన్తరశతోద్ధినిమ్ ॥ ౩౫౧ ॥ వైచయుం వాసనాజాలం
 శుద్ధవిజ్ఞానసిద్ధయే । ధ్యాయేద్వరాశ్వగంతంవై తనుత్రాప్యశివిగ్ర
 హమ్ ॥ ౩౫౨ ॥ సితోష్ణిషలలాటంచ నాతిదీర్ఘజటాధరమ్ । ద్రవ
 త్రానకవగ్గాభిమిషునిద్వయమధ్యగమ్ ॥ ౩౫౩ ॥ శరచాపకరవ్యగ్ర
 కిష్టమస్తకుతారిణమ్ । యజ్ఞాధ్యయనదానాది పరిరక్షన్తమేవహి ॥
 శాస్త్రయన్తనువగ్గానానుధర్మనిరతాత్మనామ్ । సర్వతత్వాశ్రయం
 తత్సం సర్వశక్తియంవిభుమ్ ॥ ౩౫౪ ॥ సర్వేన్ద్రియగుణాధాసం

(౧౩౨) చతుర్వింశత్యాయేషు స్త్రీమూర్తిభ్యానాదిప్రకారః ౫౨౫

సర్వేన్ద్రియవివర్జితమ్ । నిశ్శేచభువనానాంచ ధ్యాతవ్యం తదభక్తి
తమ్ ॥ ౩౫౬ ॥ అనస్తశయనారూఢం కల్పాన్తపూతభుక్ప్రీతమ్ ।
జ్వలజ్జ్వాలావలీయుక్తం జ్వలనాంశువివేష్టితమ్ ॥ ౩౫౭ ॥ చక్రా
గ్గాయుధ్యబృద్ధైన మూర్తైనపరివారితమ్ । స్థితాస్థ్రిచేశతోలక్ష్మీశ్చ
తాదక్షిణతోవిభాః ॥ ౩౫౮ ॥ మూర్తచేశగతానిద్రా పుష్టిస్తద్వా
నశస్థితా । ప్రధానదేవతాధ్యానమిదముక్తంనమాసః ॥ ౩౫౯ ॥
యత్క్షాత్వావినివర్తనై జన్మన్ముతుల్యజరారుజః । నాస్తైర్వస్తై
ద్వలై ర్యేషాం వ్యకీర్వ్యక్తాజగత్రయే ॥ ౩౬౦ ॥ తేపిలాభాఞ్చనబృ
ద్ధంతు ధారయన్వ్యస్థ్రిగోచరే । లలాటేచాజావస్తేతు పృష్ఠపా
ణితలద్వయే ॥ ౩౬౧ ॥ తనూరుహన్వయేమూర్ధ్నికర్మణాం ప్రతప
నత్రయే । అపిసంపారిణాజన్తోస్వభావాద్వేష్టనస్యచ ॥ ౩౬౨ ॥
నజహాత్యచ్యుతంలిక్తం కింపునర్విభవాకృతేః । సర్వేషాం కాసు
చారిత్యం యమక్తంవై మయాపురా ॥ ౩౬౩ ॥ తదష్టిభ్రజన్తా
స్య బృహత్పాద్యనులక్షణః । ఏకాద్యనేకసంఖ్యం చ దృశ్యంసర్వత్ర
సర్వతా ॥ ౩౬౪ ॥ నత్పన్యరూపతాకారాకరణం కామరూప
తా । యష్టాదష్టిప్రభాగ్భూతో వ్యాపారోవిశ్వమన్తిరే ॥ ౩౬౫ ॥
దేవానాం స్థితిసంహార స్పష్టికాలెస్వకంస్వకమ్ । సత్యేవనియమె
సిద్ధే తథాపిభగవన్వశాత్ ॥ ౩౬౬ ॥ చాతురాత్మ్యసమూహాత్తు
యన్పద్మదళభూష్టిగమ్ । తథావిభవదేవానాం మధ్యాత్పద్మదళేక్ష
ణమ్ ॥ ౩౬౭ ॥ ఏకస్త్యనుగ్రహార్థంతు శక్త్యాత్తాభావితాత్మనామ్ ।
విభర్తిబహుభేదోన్ధం రూపంన ద్వాహసస్థితమ్ ॥ ౩౬౮ ॥ యదనుస్త్
రణాధ్యానాదర్పనాదవిరాత్పుమాః । పాప్రోత్సితమనసోభీష్టం త
చ్చైదిగదతశ్చృణు ॥ ౩౬౯ ॥ సత్యసుపష్టోగరుడస్తార్క్ష్యస్తు విహాశే
శ్వరః । పశ్చాత్తకస్యప్రాణస్య వికారాః ప్రేక్షకపశ్చుధా ॥ ౩౭౦ ॥

అశాష్ట్రీ గౌచరాత్సర్వ యస్యదేహస్తుపారుషః । ద్విభుజస్తుహి
నాభశ్చ సనత్యఃప్రాణదైవతః ॥ ౩౨౦ ॥ సువర్ణవస్త్రరాగాభా
నిర్మలస్వర్ణలాచనః । గరుడఃకాఞ్చనాభస్తు కుటిలభూరుణేక్షణః ॥
కేకరాక్షస్తుతాత్మోవై ప్రాప్యర్జులదసన్నిభః । ద్రవతానకనేత్ర
స్తు శబలాభస్తుపఞ్చమః ॥ ౩౨౩ ॥ చతుర్భుజాసుపగ్ధాద్యాసౌ
మ్యయాపాస్త్రవాకులాః । పతత్రచ గాణాస్సర్వే పక్షమణ్డలహస్తీ
తాః ॥ ౩౨౪ ॥ లమ్బోదరాస్సుపీనాక్లాసకుణ్డలాద్యైస్తుభూషితాః ।
కుటిలభూసువృక్షాత్మావక్రకుణ్డాప్తీతాననాః ॥ ౩౨౫ ॥ అపా
నాదిసమీరాణామాభవత్యేవ సంస్థితాః । మహాబలా మహాకాయా
రక్తతుణ్డోత్రపఞ్చమః ॥ ౩౨౬ ॥ ఆధేయచరణాధస్సవ్యఆద్యస్య
వైకరః । దక్షిణశ్చాక్షసూత్రేణ సుసితేనచభాసితః ॥ ౩౨౭ ॥ పవ
మేవసువర్ణస్య పరిజ్ఞేయంశ్చ భుజద్వయమ్ । నాభ్యుద్దేశే పరీవామ
ణత్రానస్తు సవిస్త్రయః ॥ ౩౨౮ ॥ పుష్పస్తంభకసంపూర్ణ ఊర్ధ్వవక్త్రీ
స్తుదక్షిణః । గరుడవ్యద్యయంవిద్ధి హృద్యైశేఽక్షలియాపిణమ్ ॥
శత్రైవసంపుటాకారం చతుర్థస్యకరద్వయమ్ । దక్షిణైఽన్మృతకుం
భస్తు వామేతు విచకుంభణీ ॥ ౩౨౯ ॥ పఞ్చమస్య ద్వయంశేషం
త్రయాణాంచద్వయోస్పమమ్ । ఆధేయచరణాశ్రాంతో యదివైదక్షి
ణకరః ॥ ౩౩౦ ॥ సజ్ఞాపూర్విహితో వామే త్వక్షుసూత్రస్యవేత
దా । ఆధేయచరణాధస్థం యస్యపాణితలద్వయమ్ ॥ ౩౩౧ ॥ నిర
స్తమాత్రం తంవిద్ధి వాహనంభగవన్నయమ్ । అనుగ్రహ పరస్త్వాస్త్రే
పక్షిపత్నాబ్జవిష్టరే ॥ ౩౩౩ ॥ స్వతేజోనిజసామర్థ్యమసూరకవరా
న్వితే । పద్మాసనాదినాచైవ కేవలంచా శ్రియాన్వితః ॥ ౩౩౪ ॥ సు
న్యక్తావయవస్థిత్యా విద్ధిశం గరుడాసనమ్ । మేఘభూసానిదరస్యై
వ గౌపితాద్యేగమినా ॥ ౩౩౫ ॥ వీర్యపాతాత్స్వశిరసా గచ్ఛ

తస్మాద్విజేనతు । లాకాన్తరాణాంకార్యార్థం వాతస్సల్యాభ్యామి
 నామపే ॥ ౩౮౬ ॥ ప్రత్యక్షిదర్శవార్థంతు స్పృతోగరుడవాహనః ।
 తస్మాద్భుగనతోవిష్ణో రెవం రూపధరస్యతు ॥ ౩౮౭ ॥ సమాహృతస్య
 సిద్ధ్యర్థమాసేనం సంస్కరేత్ స్థిగమ్ । ఉపసంహృతవామాఙ్ఘ్రికజ్జ
 ఘోవా ఖగస్థితః ॥ ౩౮౮ ॥ వామమిచ్ఛాఫలానాయుధ్వంసయశ్య
 స్యచిన్దిగమ్ । ఆజానోద్గ్రీణస్యేవమవిక్షిప్తై స్పృతోఽచ్యుతః ।
 ఆమోక్షాస్సర్వసిద్ధివాం దక్షిణోధ్యాయినాం భవేత్ । సర్వమేవ
 ఋజుస్థిత్యా సంస్థితశ్చాధిశానాంస్పృతమ్ ॥ ౩౯౦ ॥ స్వస్తికాద్యే
 గ్భవత్యేవ కింతు తే వాహనంవినా । విహితాపీతకల్పార సింహాసన
 గతస్యచ ॥ ౩౯౧ ॥ విహగాధిపశ్చాత్ర యోఽశ్వర్యాద్భిభర్తి
 చ । సవక్త్రం భుజ్యంతంతు వాగెన్ద్రాస్త్రీవరాన్వితమ్ ॥ ౩౯౨ ॥
 ఽభో గాఙ్గావశేనైవ శుష్ట్యర్థంవాస్వయంవిభోః । జగజ్జయోదయా
 స్థంతు శాన్తయేశసైకైషిణమ్ ॥ ౩౯౩ ॥ విభిన్నేనచ రూపేణ నా
 వాణోకా న్యరేషుచ । అనిరుద్ధగజ్జీర్వరో విచర త్యేకపవహి ॥ ౩౯౪ ॥
 తానారూఢస్యయూక్తాపం శ క్తీశస్యచసాంప్రతమ్ । అనేక భేదభి
 న్నంతు నిబోధగనశోనును ॥ ౩౯౫ ॥ సమ్యచున్ద్రం సదాశాన్తిం
 భవినాం దక్షిణేనతు । సోక్త్యహన్తంచ వామేన శక్తం పూర్వోక్త
 లక్షణమ్ ॥ ౩౯౬ ॥ ద్విభుజస్యత్పిదంరూపం శక్తీశస్యతుకెవలమ్ ।
 రూపేణానేనచపున్స్తోధాసముపయాతిచ ॥ ౩౯౭ ॥ సహకాన్తాగ
 జైవైవ త్యేకాద్యేన పృథకపృథక్ । ప్రాగ్నల్లత్యూసమేతంయన్త
 దేకం రూపమైశ్వరమ్ ॥ ౩౯౮ ॥ శ్రీపుష్టోర్వరథనుధ్యస్థం ద్వితీయం
 పరికీర్తిగమ్ । శ్రీయాదిచూయానిష్ఠేన చతుషోణావృతంపరమ్ ॥
 శుభ్యాదికేనపటోణ చతుర్థంవిద్ధిసాంప్రతమ్ । పుష్ట్యనేన శ్రీయా
 ద్యేన త్వష్టకేనతుపఞ్చమమ్ ॥ ౪౦౦ ॥ లత్యూద్యేన ద్విషటోణ
 ప్పఠం విద్ధినమన్వితమ్ । శ్రీయాదివిమలాకీర్తిజ్ఞానాలక్ష్యేన్ద్రాలా

యుధా ॥ ౪౦౧ ॥ చతుర్థీభగవత్పాతా విశ్వస్యాస్య నిబద్ధనీ ।
శుద్ధిర్నిరజ్జనానిత్యాజ్ఞానశక్త్యపరాజితే ॥ ౪౦౨ ॥ ప్రకృతిస్సుస్తరీ
షట్రమిశ్చక్రం సర్వసిద్ధిదమ్ । లక్ష్మీశబ్దినిధిస్సర్వకామదాప్రీతివర్ధి
నీ ॥ ౪౦౩ ॥ యశస్కరీశాన్తిదాచ తుష్టిదాపుష్టిదాప్తకమ్ । ద్వి
షట్రవైభవెయోగే దేవీనాం కీర్తితంహియత్ ॥ ౪౦౪ ॥ లక్ష్మీ
ద్యస్తంచబాధ్యవ్యం భేదేస్థిపారమేశ్వరే । పునశ్చపురుషజన్యై
వం విజ్ఞేయం భేదసప్తకమ్ ॥ ౪౦౫ ॥ కింశువై శక్త్యవక్రైద్వై వా
మహాప్రద్వయేనతు । జగత్యస్థిహి యచ్ఛక్తం శాన్తిమాద్యైవ
శాశ్వతీమ్ ॥ ౪౦౬ ॥ ప్రాద్వహస్తం ద్వితీయేన త్వపసవ్యేనవైగ
దామ్ । భూయిషకరచతుషేణ పూర్వోక్తేన క్రమేణతు ॥ ౪౦౭ ॥
చతుర్థామబ్జపూర్వాణామన్యోన్యశ్వేన ధారణాత్ । యత్యేద్వార
శధారూపం నిశ్చక్తికంచకేనలమ్ ॥ ౪౦౮ ॥ పునర్ద్వారశకం తచ్చ
సహశక్తిద్వయేనతు । స్థితమైకానికేనేవ యోధా కనులలాదన ।
షవం చతుర్భుజేనైవ వపుషా బహుధాస్థితమ్ । సప్తధా షష్ఠ్యుచా
ద్యేన భుజాభిశ్వేనవా పునః ॥ ౪౦౯ ॥ స్థితస్త్రనేకధా దేవో య
ధాతదవధారయ । షడ్బాహురస్తబాహుశ్చ దశద్వారశ బాహు
ధ్యక్ ॥ ౪౧౦ ॥ ద్విసప్తషోడశకరస్తథాస్తాదశభూషితః । కెరలా
దిశ్చ సర్వేషాం ప్రాగ్విశ్వేభ్యదస్తు సప్తధా ॥ ౪౧౧ ॥ తన్నైశ్చణు
యథా వస్థమస్త్రీవివ్యాసవిహీనమ్ । షష్ఠ్యుజౌ దక్షిణైర్ధత్తై ని
స్త్రింశం కమలంగదామ్ ॥ ౪౧౨ ॥ సశరంకార్ముకం శక్త్యం వామై
రస్త్రోత్తనుం త్రిభిః । గదా ముసలచక్రసీసప్త బాహుస్తు దక్షిణైః ॥
శక్త్యనుజుగశపాశశ్చ వామైస్తు సశరంధనుః । ఖడ్గబాణగదాపస్త్ర
శక్తియుక్తాస్తు దక్షిణాః ॥ ౪౧౩ ॥ దశబాహూర్ధనుశ్శక్త్య చక్ర ఖటా
శ్చ సాధయాః । షణ్ణాందక్షిణహస్తానాం ద్విషట్ర భుజభూషితః ॥
సప్తత్తైకమలం ఖడ్గ చక్ర బాణ గదాజుగశ్చ ॥ శక్త్య పాశాధయం

(౧౩౩) చతుర్వింశేభ్యాయేమస్త్రీమూర్తిభ్యానాదివ్రతాః ౫౨౯

శక్తిం సవ్యానాం ముసలంధనుః ॥ ౮౧౭ ॥ చతుర్దశభుజోధత్రై
వామేతు భుజసప్తకే । శక్తింగదాబుగ-శంపాశం ముసలం ముద్గరం
చాలమ్ ॥ ౮౧౮ ॥ దణ్ణాబ్జకులిశంచక్రం ఖడ్గశక్తిపరశ్వధాన్ । బి
భృయాన్వోడశభుజో ముఖ్యహస్తస్సముద్గరాన్ ॥ ౮౧౯ ॥ అభయం
కమలంఖడ్గం శక్తిదణ్ణశరాబుగ-శాన్ । శక్తిచక్రగదావజ్రపాశలాఙ్గా
లకార్ముకాన్ ॥ ౮౨౦ ॥ వరంకరాష్ట్రకేనేవ యత్రైవ వ్యేన విశ్వజిత్ ।
పన్నఖడ్గదావజ్ర చక్రబాణవరాబుగ-శాన్ ॥ ౮౨౧ ॥ దణ్ణదక్షిణ
హస్తైస్తు ధత్తైష్ట్రైదశబాహుభ్యక్ । శక్తిభయం హలంశక్తిం ము
ద్గరంముసలం ధనుః ॥ ౮౨౨ ॥ కుతారసుతులంపాశం విభుర్వామభు
జైరమూన్ । బిభర్తిదుష్టశాస్త్ర్యర్థం సాధూనాం పాలనాయచ ॥
భూయోవిశేషరూపాణి ఏతాన్యేవవిశేషణః । సన్వక్త్రీద్వయమా
త్రేణ నయత్యమితక్రమమ్ ॥ ౮౨౪ ॥ సంహతేజోసహిష్ణూనాం
పిశ్యూనానరితాన్తనామ్ । అన్యనాదికసంవార భీతానాంవై హితా
యచ ॥ ౮౨౫ ॥ ఆమృతేవైక్యహేభాగే తేజసే నిశ్యకక్షిణే । చా
మదక్షిణవక్త్రీభ్యాం కుర్వాన్వైవ్యత్యయింవ్రభుః ॥ ౮౨౬ ॥ వృ
ద్ధయేపిచశాస్త్ర్యర్థం తేజసపన్నలోచనః । హేతునా తేనభగవాన్
బహిరన్తర్గతేనవై ॥ ౮౨౭ ॥ అగ్నిహోమాసమీకృత్య త్వాస్త్రైసాధా
రణాన్తనా । వ్యక్తిం వాగీశవక్త్రీంతు నీత్రైవ శిరిసోపరి ॥ ౮౨౮ ॥
పశ్చివక్త్రేణవపుషాన్వామూలాద్యాన్స్వినేకథా । శబ్దబ్రహ్మరతా
నాంచ ధ్యాయినామాన్త్సిన్ధయే ॥ ౮౨౯ ॥ ఆచాతాళాచ్ఛనర్పై
షాం లోకానాం పూరణాయచ । నానావపుగ్ధరోభూయస్త్రైశ్చేకే
నేషయాతిచ ॥ ౮౩౦ ॥ భద్రనరూపమాశ్రిత్య దశయాచసితాదిక
మ్ । చినావక్త్రేర్నిసంహద్యేస్సర్వజ్ఞమహిమాన్వితమ్ ॥ ౮౩౧ ॥
విభర్తిరూపాణ్యేతాని అనిరుద్ధస్తుతార్క్ష్యకః । ఏవమాక్రమ్యగరు
డం వ్రమ్యమ్నోవిభృయాత్తనుమ్ ॥ ౮౩౨ ॥ నానాత్వమపిచా

భ్యేతి సజగ్రాణస్సుపర్ణకః । జేవన్మతోమరుత్స్థిత్యా విశ్వాత్కా
యాత్యనేకధా ॥ ౪౩౩ ॥ సురసిద్ధమనుష్యాది భూతానాం దుఃఖ
శాంతయే । చతుర్థాంయే నిజావస్థానైతుమూర్త్యంతరేషుచ ॥౪౩౪॥
చతుర్భుజస్యాదిమూర్తైర్విష్ణోర్జూర్త్యంతరస్యచ । వర్ణలాభాఞ్చనతు
ల్యత్వే భేదకృత్సృజన్వయమ్ ॥ ౪౩౫ ॥ అపసవ్యస్థితేనైవ తస్మా
లాఖ్యవ్యజేనతు । స్వరూపభేదమాప్నోతి స్వమూర్త్యాసహసర్వదా॥
యస్తాత్కార్యనశేనైవ మూర్తీనామపిపాణిగాః । చతుఃపద్మాదయ
శ్శాస్తా మూర్తామూర్తాస్తథోద్యతాః ॥ ౪౩౬ ॥ ఇత్యేనం భగవ
ద్ధ్యానం సర్వమూర్తం మునీశ్వరాః । దివ్యాయుధానాం కేషాంచి
ద్ధ్యానమక్తం పురైవతు ॥౪౩౭॥ శేషాణామాయుధానాంతు ధ్యా
నంవక్ష్యేఽఘనాద్విజాః । సన్ధ్యాజలదసజాగ్రశం లాక్ష్మలంభీమలా
చనమ్ ॥ ౪౩౮ ॥ క్రమాజ్గమన్నతాంసంచ వజ్రకాయం బలోత్క
టమ్ । స్వరిశ్శిఖదితంధ్యాయేన్నృత్యమానంచనస్తకమ్ ॥ ౪౪౦ ॥ శ
రదాకాశసజాగ్రశం దర్శన్తం దశనావలిమ్ । సూర్యమణ్ణల సజాగ్ర
శం ఖేటకంసౌమ్యమూర్తికమ్ ॥ ౪౪౧ ॥ గ్రనన్తమస్త్రపూగాని
స్వవక్త్రేణానిశంబలాత్ । బలముష్టిం స్మరేన్ద్రణ్ణం రక్తాఙ్గం రక్తణ
చనమ్ ॥ ౪౪౨ ॥ క్రోధమూర్తిం స్వదశనైర్దంశన్తమధరంస్వకమ్ ।
శత్రుకార్ముకవర్ణంచ పరశుం భీనువిగ్రహమ్ ॥ ౪౪౩ ॥ ద్రవత్రానక
నేత్రంచ జ్వలజ్జ్వాలాజటాధరమ్ । ముగ్ధరం శతధామాభం పీనాం
సం పృథువిగ్రహమ్ ॥ ౪౪౪ ॥ జటాకలాపధృక్సాస్యం పుష్కరికనిభే
క్షణమ్ । వజ్రం వజ్రోపలాభంతు స్థితం దీర్ఘసఖాజిగ్రతమ్ ॥౪౪౫॥
దంష్ట్రాక్రీకరాశవదనం జ్వలత్రానకలాచనమ్ । సౌదామినీవ్రభాం శ
క్తిం శాస్తాగ్నివదనేక్షణమ్ ॥ ౪౪౬ ॥ ఘనఘర్షురనిష్ఠోపముద్గిర
న్తం ముహుర్ముహుః । ఆనయస్సర్వంతు పూర్వోక్తం ధ్యానమేషాం
మునీశ్వరాః ॥ ౪౪౭ ॥ అధిష్ఠాత్పత్రమస్త్యేసామోషధో లాక్ష్మలం

ద్విజాః । నస్తకం సర్వశాస్త్రాణి ఘోటకం వసుధాస్మృతా ॥ ౪౪౮ ॥
 జ్ఞేయోహిదద్ధోనియతిరైవరాగ్యం పరశుస్పృతః । ముద్గరస్తు పరి
 జ్ఞేయోహ్యహజాగ్రోమునీశ్వరాః ॥ ౪౪౯ ॥ విజ్ఞానమణ్డలంవజ్రం
 సమాధిశ్శక్తిరుచ్యతే । భిన్నరూపస్యవవిభోర్యడక్తసుస్వరీగణః ॥
 సాధారశ్చాప్యసాధారస్తాసాంధ్యానం క్రమాచ్ఛృణు । చింతాఖ
 ణ్డలనాసాధా లక్ష్మీరక్తామ్యుజప్రభా ॥ ౪౫౦ ॥ పుష్టికనకశారా
 చ కీర్తికనుముదపాణ్డూరా । జయారకాన్తిసదృశా మాయాజ్ఞానని
 భాస్మృతా ॥ ౪౫౧ ॥ శుద్ధికింశుకసజాగ్రశా కున్దాభాతునికజ్ఞానా ।
 బుద్ధజేనోజ్వలానిత్యాజ్ఞానశక్తిస్సితారుణా ॥ ౪౫౨ ॥ పుల్లెన్ద్రీవరవ
 ణ్ణాచ పరిజ్ఞేయా పరాజితా । రక్తోత్పలాభాప్రకృతిస్సితపీతానరస్వ
 తీ ॥ ౪౫౩ ॥ సర్వకానుప్రదాసిద్ధిస్త్విస్త్వరీనీలసముప్రభా । సిన్ధూర
 పుష్పాన్దాభా పిజ్జేయాప్రీతివద్ధినీ ॥ ౪౫౪ ॥ యశసగ్రీచమద్గాభా
 శాన్తిదా పిమ్రీమోజ్వలా । తుష్టిస్తుహినసజాగ్రశా దయా వేహూ
 ర్యసన్నిభా ॥ ౪౫౫ ॥ నిశ్రీయసాగ్రస్తసదృశా క్రమాపీతారుణ
 ప్రభా । కాన్తిర్నర్పణసజాగ్రశా ధృత్స్రోహాచనోజ్వలా ॥ ౪౫౬ ॥
 మైత్రీబద్ధాకపుష్పాభా రతిగైరికసన్నిభా । మఠీర్మరతకాభావై
 సర్వాః*ప్రముదితాగుణాః ॥ ౪౫౭ ॥ దివ్యమాల్యామృతధరా నా
 నాలజాగ్రభూషితాః । దివ్యస్రస్వేష్టనోపేతా వీక్షమాణాస్వకం
 పతిమ్ ॥ ౪౫౮ ॥ చత్రసశ్శక్తయోయాస్తు విభాశ్శయనగస్యతు ।
 ప్రాగ్నిక్తాస్త్రప్రపూర్వాశానస్థితావీజయన్త్యజమ్ ॥ ౪౫౯ ॥ త్ర
 యం యద్దిక్త్రీయస్థంతు తత్సంవాహనతత్పరమ్ । యత్రైకాశ్రీ
 ర్విభోస్త్రత్రసన్నివేశసపురోధితః ॥ ౪౬౦ ॥ యత్రైకాశ్రీర్విభోస్త్ర
 త్రనామేనా దక్షిణేపివా । శ్రీపుష్ట్యాఖ్యధ్వయంయత్ర తత్ర తద్దక్షి
 ణోత్తరే ॥ ౪౬౧ ॥ పద్మాసనేనోపవిష్టం పక్షిపక్షద్వయేనతే । నలి

* ప్రముదితాననాః

నీనాళహస్తాద్యా మృతకుమ్భకరాపరా || ౪౬౩ || అగ్నిహోమ
 మయో దేహ ఆవో యస్సర్వగస్యచ | తస్యశక్తిద్వయంతాదృగమి
 శ్రం భిన్నలక్షణమ్ || ౪౬౪ || భోక్తృశక్తిస్త్పతాలక్ష్మీ పుష్టిర్యై
 కర్తృసంజ్ఞితా | భౌగాథనువతీర్ణస్య తస్య లాకానుకమ్పయా ||
 ఉదితంసహతేనైవ శక్తిద్వితయమవ్యయమ్ | నానాత్వేనహివైయ
 స్య పరిణామః ప్రకాశితః || ౪౬౫ || దిక్పత్రచతురస్తంభం యవ్యై
 దేవీచతుష్టయమ్ | శక్తిపరిశుపాశాస్త్రమబుగ్గశం తత్రారైక్ర
 మాత్ || ౪౬౬ || షట్కంకేసరజాలస్థం తత్రపాశ్చిష్టిమేద్వయ
 మ్ | ద్వయంద్వయం సౌమ్యయామ్యై తాసాం వానుకరేషుచ ||
 శక్తిచక్రగదాసీరమిష్టస్త్రం నస్తకంసిహమ్ | పత్రమధ్యనివిష్టంతు
 యిత్రానాష్టకముత్తమామ్ || ౪౬౭ || తస్యవానుకగాణాంచ విష్ణ
 యంత్యాదితొష్టకమ్ | శ్రీఫలంచాక్షుమాత్రాస్త్రగర్వణం పుష్పనాజ్ఞ
 రీమ్ || ౪౬౮ || విష్టరంకిజీణీం శస్త్రసంభయింకమలక్షణ |
 నిజైర్యయశ్శక్తిదగపాణిర్ద్వాదశానాంతు సాభయః || ౪౬౯ || అవ
 రావ్రయోగేన సర్వాశ్చ సురలాఙ్ఘితాః | స్వస్తికేనోపవిష్టాశ్చ
 ప్యస్తద్భుదితమానసాః || ౪౭౦ || ద్వాపదికపాశ్చస్యసంస్థస్య ద్వాప
 శావ్రస్య ల్యాలిక్ | సితాదికేనవజ్జైవ లాఙ్ఘనవ్యత్యయంతు ||
 తుల్యలాఙ్ఘనయోగేన తన్నిగాసేవవైసతి | వరాభయాభ్యను
 న్యోన్య పాణిత్యాదకకేవలాత్ || ౪౭౧ || బహుధాభేదబృన్దంతు
 పరిజ్ఞేయంతు పూర్వవత్ | శేషంభవోపకరణ దేవానాం నిచయో
 హియః || ౪౭౨ || సుత్రసిద్ధోమహాబుద్ధే కింత్యజ్ఞాద్యైస్తుపూర్వవ
 త్ | ధ్యాతవ్యాలాఙ్ఘనాస్సర్వే పాణిపాదతలాదము || ౪౭౩ ||
 భక్తిశ్శ్రీధ్రావ్రతపరస్పర్వేషాం యస్సదైవహి | ధ్యాత్యైవమర్ప
 నకుర్యాద్భౌగైపానంస్పర్శపూర్వకైః || ౪౭౪ || సాచిరాన్తాక్ష

శ్రీ యశ్శాన్తిదః

నిష్ఠంతు ఫలమాప్నోత్యభీషితమ్ । కిరీటాద్యస్త్రనిష్ఠేన పరివారేణచావృతమ్ ॥ ౪౭౮ ॥ భక్త్యాహ్యభీషితంరూపమర్చనీయమథాపివా । నిర్ముక్తపరివారంవా స్వైనధ్యానేన లక్ష్మితమ్ ॥ ౪౭౯ ॥ విదధాత్యర్చనాంనూనం స్వంపదం ఫలసంయుతమ్ । జ్ఞాత్వేవంసాధకఃకుర్యాద్యథాభిమతమర్చనమ్ ॥ ౪౮౦ ॥ ఆస్త్యశక్తిసమైర్భ్యైరఖిలైశ్శుద్ధవిగ్రహః । హృదివేద్యాం బహిర్భూర్తా ప్రాసాదే స్వగృహేహేతువా ॥ ౪౮౧ ॥ బహుప్రకారనిర్ముక్తే ధూమదాహోదినోఽస్మితే । శరణైరమణీయేచ నిస్సన్నురైశ్చతుభావితే ॥ ౪౮౨ ॥

ఇతిశ్రీపాంశ్చరాత్రైశ్శివశ్రవణసంహితాయాం
ముద్రాలక్షణభగవద్ధ్యానాదిప్రకారోనామ
చతుర్వింశైధ్యాయః .

నారదః — అతఃపరం ప్రవత్యౌమి కుణ్డాదీనాంచ లక్షణమ్ । శృణుధ్వమవధానేన చేతసా మునిపుణ్ణవాః ॥ ౧ ॥ (పురాహణ్ణి లసిద్ధ్యర్థం యథా త్రైత్రం విభాజితమ్ । తత్రైవ భాజితాత్ త్రైత్రాచ్చతురశ్రాన్తహోమతే ॥ పూర్వోద్విష్టాని ధిష్ట్యాని యథాకార్యాణి తచ్ఛ్రీణు ॥) పాంశ్చమం బ్రహ్మకర్మాద్యం మమకాప్రీక్ష్యస్థితమ్ । అంశ దీఘైః తత్ స్థైన కుర్మాత్సూత్రేణ లాఙ్ఘనమ్ ॥ ౨ ॥ అథాచన్త్రీసమాకారం భాగయుగ్మస్య చాన్తరే । దక్షిణోత్తరభాగాభ్యాం తదధస్తశ్చమంతథా ॥ ౩ ॥ లాఙ్ఘనద్వితయం కుర్మాత్తియైకుస్థానసంస్థితమ్ । భాగద్వాదశకస్త్యేక్యం స్యాత్పజ్జ్విద్వితయాద్యథా ॥ ౪ ॥ బ్రహ్మకర్మచతుర్థాయత్సన్ధ్యామానంచ పూర్వవత్ । మర్మతస్యచపక్షస్థావెకం మర్తాన్తరీకృతా ॥ ౫ ॥ తాభ్యామవస్థితేనైవ సూత్రైజైతత్ప్రజాయతే । పునర్మధ్యాద్విత్తీయంయతార్కహోధ్యైప్రవర్తతే ॥ ౬ ॥ తచ్ఛాద్యే

త్ర్యక్షరీభూతం చతుర్థం పక్షయోర్ద్వయోః । మర్తతత్ స్థేన సూ
 త్రోణ వృత్తార్థే శ్రీ పూర్వవల్లిఖత్ ॥ ౭ ॥ బ్రహ్మకర్మణిశస్త్రస్య త్ర్యక్షసి
 క్సంస్థితస్యచ । మర్తణోప్యథవైసూత్రం కృత్వాతత్సంప్రసార్యచ ॥
 యావద్వృత్తార్థబుద్ధస్థం శృణ్వకౌటెస్తుసన్నిధిమ్ । ఏవం సూత్ర
 ద్వయేదత్తై ధిష్ణ్యశృణ్వాకృతిర్భవేత్ ॥ ౮ ॥ తస్యభాగసమాకార్యా
 లాఞ్చనైవైర్దైఖిలాబహిః । పూర్వోక్తమర్తకైసూత్తై ర్యథావదప
 ధారయ ॥ ౧౦ ॥ ద్వ్యంశదీర్ఘైఃసూత్రైః నవచన్ద్రకలాసనుమ్ ।
 చతుర్థామస్తరైఃశానాం ప్రాగ్నికుగ్రావ్యచ లాఞ్చనమ్ ॥ ౧౧ ॥
 ఈశవహ్నిపదాభ్యాంతు వృత్తాత్తుర్యాంశసంస్థితే । ద్వేలాఞ్చ
 నేనమెకుర్యాదేకభాగాదికేతతః ॥ ౧౨ ॥ తత్సమెహ్యవరేద్వేవై
 యత్తదాలాఞ్చ్యలాఞ్చనే । దక్షిణోత్తరభాగాభ్యాం పత్రాత్సూ
 త్రద్వయంక్షిపేత్ ॥ ౧౩ ॥ కృత్వాసప్తకమనుఃస్థం పూర్వోద్దిష్టక్ర
 మేణతు । జీవసూత్రస్య పాశ్చాత్యే భాగేపార్శ్వద్వయేస్థితమ్ ॥
 భాగద్వయం ద్వయంలాఞ్చ్యం యోఽన్యస్థంచాద్ధన్వత్సవత్ । త
 చ్చుజ్జికోటికేసూత్రై కృత్వాతేసంప్రసారియ ॥ ౧౪ ॥ ఖాతిభూ
 భాగపర్యంతం తత్పాదాద్వటపత్రవత్ । జాయతే సర్వకుణ్డానాం
 యోనిరేవం విధాశుభా ॥ ౧౫ ॥ భాగాద్ధమానసూత్రోణ యోనేర
 భ్యస్తరేపునః । అర్థవృత్తద్వయందద్వాత్తద్వసూత్రద్వయాన్విత
 మ్ ॥ ౧౬ ॥ భాతస్యాస్తర్ణతోవర్ణ్యశ్చతుర్థాంశస్తుకొష్ఠకాత్ । ఓ
 ష్ఠార్థం నిఖనేచ్ఛేషం తత్సనుంవా పురోదితమ్ ॥ ౧౭ ॥ ద్వేష్ట్యతా
 దాదికాకార్యా యోనిర్వేపుష్టతొన్నతా । గజొష్ఠసదృశీచాగ్రాత్
 స్పృశేద్విదశనచచ్ఛదమ్ ॥ ౧౮ ॥ పురోభాగచతుర్థాంశం యోనేర
 గ్రాద్విస్పృజ్యతు । దద్యాత్ప్రకూత్రసమృద్ధం సూత్రాణాం ద్వి
 తయంపరమ్ ॥ ౧౯ ॥ అనుపాతేనవై తాభ్యామగ్రాస్సజోగ్రచమా

శ్రీ వల్లిఖత్

చరేత్ | భాగవద్విశ్రయేనైవమెఖలాత్పతయంబహిః || ౨౦ ||
 సంపాద్యచతురశ్రంతు శఙ్ఖం తత్త్రితయోపరి | ఆశఙ్ఖాన్యైఖిలా
 నాంతు ప్రాన్నతస్వం సవిస్తృతేః || ౨౧ || మెఖలానాంతు శఙ్ఖస్య
 యన్నధ్యేఽశ్రచతుష్టయమ్ | తచ్చక్రవిహితంకుర్యాత్తల్లక్షణమ
 ధోచ్యతే || ౨౨ || బ్రహ్మకర్తృనిరుద్ధేన చతుర్భాగనమనతు | ఖాతా
 ద్దం ప్రాగ్భ్రామిందద్యాత్ క్షేత్రమధ్యే మహామతే || ౨౩ || బహి
 గ్భాగనమానాభిస్తద్విహిద్వ్యంశవిస్తృతమ్ | అరక్షేత్రంచ తస్యా
 పి నెమిర్భాగనమాబహిః || ౨౪ || భాగేన తద్విహిద్వ్యాకా చతుర
 శ్రాచ మెఖలా | భ్రామ్యనుధ్యాదరక్షేత్రం వృత్తేనేకేనవైపునః ||
 తస్మాత్సూత్రాప్తకందద్యాద్విగ్విదిక్వంస్థితంపురా | తస్యచాన్తర్గణం
 పశ్చాదప్తకం పాతయేత్పరమ్ || ౨౫ || తతస్తైషాం సమాపాద్య
 మరత్వనుమలేక్షణ | అన్తర్వృత్తం నిరుద్ధేన ప్రతిసూత్రస్య పక్ష
 యోః || ౨౬ || సూత్రేణ లాఙ్ఘనంకుర్యాన్నాభిసేమిభిమావ
 ధేః | ఏకాంశాదర్థమానంచ నేమివృత్తస్యచాన్తరే || ౨౭ || ద్వా
 భ్యాంన్వాభ్యానురాభ్యాంతు మధ్యేకుర్యాత్ప్రధిప్రథిమ్ | విస్తా
 రప్రాన్నతానాభిఃకూర్తవ్యస్థాపయాకిర || ౨౮ || నేమిర్దర్పణవత్కా
 ర్యాత్పక్షిమ్నూపసానతః | శిష్టంపురోదితంనర్వమథపద్మాకృతిం
 శృణు || ౨౯ || భాగాద్ధం భ్రామయేన్నాభేర్బహిఃకేసరసిద్ధయే |
 భ్రామయేదపరంచార్ధమరక్షేత్రస్య బాహ్యతః || ౩౦ || నీత్వా
 లాపనునేవైవ విధినా నెమిమణ్డలమ్ | అరసూత్రభ్రమంకుర్యాదన్తః
 పద్దదశాష్టకమ్ || ౩౧ || కేసరభ్రమరుద్ధేన సూత్రేణాద్దేస్తులక్ష
 ణమ్ | తచ్చృత్తకోటిసంస్థేన పరిధేర్బాహ్యగనతు || ౩౨ || సూ
 త్రద్వయేన పత్రాగ్రం కుర్యాత్బాహ్యభ్రమావనేః | నిరన్తరాణా
 మామూలాత్రేసరాణాం మహామతే || ౩౩ || కర్ణికొచ్చాయ
 తుల్యానాం విభాగం జనయేత్ స్ఫుటమ్ | శఙ్ఖకోణవతుషేతు శే

పంపూర్వవదాచరెత్ || ౩౬ || యోనిరేకేన భాగేన చతుర్భుక్తైఖ
 లాగణమ్ | ఖాతం పూర్వసమంకింతు వృత్తై వృత్తాస్తు యైఖలాః ||
 చతురశ్రే తదాకారా ఇత్యుక్తం కుణ్డపఞ్చకమ్ | కాలమాహుతి
 సఙ్ఖ్యాంచ హోమద్రవ్యప్రభూతతామ్ || ౪౦ || జ్ఞాత్వైవమేకహ
 స్తాత్తు కుర్యాద్దష్టకరావధి | తతస్సుక్రిస్తువియోరద్వ్యుత్కణం చో
 చ్యతేద్విజాః || ౪౧ || స్వబాహుదణ్డమానెన మస్త్రీజ్ఞకలవయే
 త్పురా | దేవీసుక్రిస్థయేకాస్థ విస్తారాచ్ఛపవక్త్రులమ్ || ౪౩ ||
 దేహ్యైద్భాగద్వయేనాథ దణ్డమష్టాశ్రముచ్యతే | సాధద్వ్యజ్ఞుల
 మానంతు కృత్వా శేషంతు శోధయేత్ || ౪౪ || అనులం దణ్డమూ
 లెతు కుర్యాత్పద్మాననంశుభమ్ | కర్ణి కాస్థో యథాదణ్డో భవేద్దే
 మునిసత్తమ || ౪౫ || త్రివలింత్పథవాశఙ్ఖం యథాదణ్డస్తదాస్యగః |
 కృత్వాగ్రస్థం ద్విధాభాగం సమాంశేన ప్రయత్నైః || ౪౬ || ద్వ్య
 జ్ఞులంచాథభాగస్యవైపుల్యంచాగ్రతఃక్రమాత్ | దణ్డావస్థస్య భా
 గస్యత్ర్యజ్ఞులంపరితస్సమమ్ || ౪౭ || దత్వాభ్రమం తతఃకుర్యా
 నిమ్నంఖాతం సులక్షణమ్ | తన్నధ్యే పజుజంకుర్యాత్ప్రేఘ్లం
 చోద్ధ్వపల్లవమ్ || ౪౮ || ఆజ్యకోశంతు తంవిద్ధి సప్తసంచఫలోపమ
 మ్ | పన్నమధ్యే నినుగ్నాచ కర్ణికావై సకేసరా || ౪౯ || ద్వాద
 శారం బహిఃశ్చక్రం పన్నపాస్థదభస్యచ | పన్నబాహ్యేతు కర్త
 వ్యం శఙ్ఖంకొణచతుష్టయే || ౫౦ || తతోగ్రభాగస్యమునే పార్శ్వ
 యోరుభయోరపి | ఏకైకమజ్ఞులంశోధ్యం సంవిభజ్యత్రీధాతతః ||
 కర్ణమేకేనభాగేన మధ్యేత్వాస్యాద్వయేనతు | విచ్చిన్నం వక్త్రీ
 మంసాభ్యాం మధ్యమేకాజ్ఞులెనతు || ౫౧ || విస్తారం కర్ణతుల్యం
 తు వర్జయిత్వా తతఃపురా | కర్ణదేశాత్సమారభ్య శేషంతు పరిశో
 ధయేత్ || ౫౩ || క్రమాగతేన సూత్రేణ స్యాద్వారా హాననం య
 థా | తతఃపుష్కరపథాత్తు ముఖాగ్రం యావదేవహి || ౫౪ ||

కుర్యాదాజ్యవ్రణాశంతు సనున్యూనాణ్ణులెమునే । ఈషద్యే క్రమ
 సూక్ష్మంచ నాజ్యంయాతి యథాదురీతమ్ ॥ ౫౧ ॥ హస్తమాత్రం
 తదికకుర్యాత్సుప్రిం పిస్తానోరసుమ్ । పిస్తారం ద్వ్యోజ్జులం కా
 స్థం వైపుల్యాచ చిచ్ఛః ॥ ౫౨ ॥ విస్తారమానాదగ్రీస్యాద్వ్య
 త్తంకుర్యాత్స్వోజ్జులమ్ । క్రమాత్తం నిమ్నఖాతంచ గోళకేనైవ ము
 ద్రితమ్ ॥ ౫౩ ॥ ముఖ్యేషు గవనాకార చిహ్నైవతు విరాజితమ్ ।
 విస్తారస్య త్రిభాగేన గ్రీవాసా గ్రా త్రిరజ్జులా ॥ ౫౪ ॥ మూలెచో
 భయితకకుర్యాత్స్వప్రకం ద్వ్యంగులాముతమ్ । విచిత్ర రచనాయు
 క్తదణ్డం శ్లష్టంతు నాభి దేతే ॥ ౫౫ ॥ స్రువమేవంపిథం కుర్యాద్దో
 నుకర్తణీసాధకః । తతస్తు స్రావణాదీనాం సాధనంశ్శుభద్విజాః ॥
 శాలిముద్గాయ వామాషా గోధూమాశ్చ ప్రీయజ్గవః । తిలాస్పృష్టత్విమే
 గ్రాహ్యో గ్రాహ్యావై చరుకర్తణీ ॥ ౫౬ ॥ వేణు శ్యామాకనీవా
 రా జర్జిలాశ్చ గపీధుకాః । కిరీటాకనకాస్పృష్ట విజ్ఞేయాస్తు వ
 నోద్భవాః ॥ ౫౭ ॥ శాలయస్తైషు ముఖ్యాస్యస్తదన్యాస్తదభావ
 నః । రక్తశాల్యా మహాశాల్యకళమా గన్ధశాలయః ॥ ౫౮ ॥ శ్వే
 తశాల్యస్సూకాశ్చ హేమాభా గర్భశాలయః । సుకుమారాశ్చ
 సూక్ష్మాశ్చ ద్వైతే శాలయఃస్త్పతాః ॥ ౫౯ ॥ అర్తరేఫాశ్చ బ
 హవస్పృష్టముద్గా ఉదాహృతాః । ముద్గాఃకృష్ణాశ్చ హేమాశ్చ శ్వే
 తాఃపీతా మహత్తరాః ॥ ౬౦ ॥ అజ్జనాభశ్చ సప్తైతే అర్తరేఫదా
 ఉదాహృతాః । శ్వేతాఃకృష్ణాశ్చ పీతాశ్చ వన్యాశ్చేవ సహాతిలాః ॥
 తిలానాం పంచభేదాస్తు గ్రాహ్యస్యఃపరికీర్తితాః । ఉదాహృతాని
 కేదారాద్దేవీయాచ్చ కృషీవత్రైః ॥ ౬౧ ॥ శాలిముద్గాది భేదానిక
 ర్తన్యాన్యర్పనేహరేః । అపసన్నాదిభిర్దోషై రష్టభిర్నర్మితానిచ ॥
 ఆనయేదవఘాతార్థమవఘాతగృహేపురా । గోమయేన సమాలిప్తై
 సుధాద్యైఃపరిమణ్డతే ॥ ౬౨ ॥ శోధితే శతధారేణ పవిత్రేణ కుశై

మ్బుభిః । స్థలప్రణవముచ్చార్య ప్రాజ్ఞుభోవాపుద్రజ్ఞుభిః ॥ ౧౦ ॥
 దీక్షితైర్నియతైర్విప్రైర్భృతచక్రాదిలక్షణైః । సుస్మాత్రేర్లోహదా
 ర్వశ్చమృణ్మయాని సమన్తతః ॥ ౧౧ ॥ స్థాపయిత్వోలూఖలాని త్రా
 భితైఃఖాదిరైర్బుధైః । ముసలైగవహన్యస్తై ద్వాదశాక్షురవిద్య
 యా ॥ ౧౩ ॥ నిస్తుచాన్నిమ-కాకృత్వా తణ్ణులాకా శూర్పకొట
 రైః । త్రైస్తావదవహన్తవ్యా యావమ్మకాఫలప్రభాః ॥ ౧౪ ॥ అఖణ్ణీ
 తాశ్చానశంకకృష్ణబిష్టవివిద్భితాః । ముక్తభేకాస్తథాకార్యా స్సారం
 స్తశ్చ నిస్తుచః ॥ ౧౫ ॥ సాధ్వీభిర్వాస్త్రిహూణీభిర్వా దీక్షితానామ
 భావతః । శూద్రేర్వా దీక్షితైర్లైవనాసీభిర్లైవసత్త్వని ॥ ౧౬ ॥ హ
 విఃపాకాదికర్మార్థం కార్యై వహననక్రియా । వైష్ణవవాహం గృహే
 శుద్ధే దీక్షితావాం గృహేపినా ॥ ౧౭ ॥ శిష్ణులాంస్తు ప్రగృష్ణీయా
 ద్విసితుణ్ణాంస్తు దేశికః । అకణా నశుచానేచ క్రిమిహీనానప క్రమా
 త్ ॥ ౧౮ ॥ కేశకామాణహీవాంస్తు ప్రాప్యోద్ధరహితాంస్తథా । బ
 స్మాక్తారవిహీవాంస్తు అభిగ్నానలఘూనపి ॥ ౧౯ ॥ కక్షేస్తు భవతి
 వ్యాధిస్తు మైత్రారిద్ర్యకంభవేత్ । క్రిమిభిఃపుత్రానాశిస్వాస్యితేకా వైష్ణా
 రవివాశనమ్ ॥ ౨౦ ॥ పాషాణైర్మగ్నంపిద్ధి అశన్యా వహ్నినా జ
 రైః । ప్రాప్యోద్ధైర్వాగ్నయఃప్రోక్తా భిష్టవా కలహేయాభ్యుః ॥
 అక్తారైర్వాహ్నినాబాధో భవైర్భుక్తస్తు విద్రాహే । ప్రవాసోలఘుభి
 స్తేప్రవతస్మాత్కా పరివర్ణయేత్ ॥ ౨౧ ॥ సన్న్యాసానఖలానేపం
 ప్రాక్సజరల్పితనన్మతాకా । సంభృత్య దేశికసార్థం పాశ్చాత్యేపాచ
 తైరపి ॥ ౨౩ ॥ అవఘాసగృహంప్రాప్య శత్రుస్థం శిష్ణులాదికమ్ ।
 బ్రహ్మశుక్రమివేతుకత్వా నేత్రైశ్చైవాపిలూకయేత్ ॥ ౨౪ ॥ ప్రా
 గ్వ్యంశోభయేత్తాని దహనావ్యాపి నాదిభిః । క్షైదైదధాదిష్వశుద్ధే
 ణు పాత్రేషు పితైవపి ॥ ౨౫ ॥ పవనార్థం సముద్ధృత్య శత్రు

ర్వం త్స్థూలాదికమ్ । తత్తత్ప్రాసముద్ధారే నిఘ్నైః పరిచారణైః ॥
 సుస్నానైశ్చ సువేషైశ్చ వస్త్రైశ్చాచాధితాఽఽననేః । ఆనయే
 స్పృహనాగారం శక్త్యూర్వాదిమజ్జలైః ॥ ౮౬ ॥ ద్వారస్యోత్తరపా
 ర్శ్వేశు గౌరుయేనోపలపతే । ప్రదేశేనిక్షిపేత్తాని భాజనానియథా
 క్రమమ్ ॥ ౮౭ ॥ గుళౌపదంశపూర్వాణి లవణాదిరసానిచ । విన్య
 సేద్వారదిగ్భాగే దధిక్షీరఘృతానిచ ॥ ౮౮ ॥ నిదధ్యాన్వైఋతే
 భాగే హోమోపకరణాన్యపి । చతుర్భుర్వాసత్తేర్మస్తేర్మస్త్రు
 పూతేనవారిణా ॥ ౯౦ ॥ త్రాళయిత్వా చతుర్ధావై యథాస్యాస్త
 ణ్ణులూచను । శిలాశకలనిర్ముక్తం నిస్తుపం విమూఢంయథా ॥ ౯౧ ॥
 అపకృన్వీహివిహిత త్స్థూలైవైవ సాధితమ్ । క్షిగవ్యదిద్దాజ్యసంసి
 క్తం గుళఖిద్దాఫలాన్నిశమ్ ॥ ౯౨ ॥ అత్రారలవణోపేతం దేవానాం
 హవిరుచ్యతే । తదెవపరమాన్నంప్యాత్మీ గాజ్యగుళపాచితమ్ ॥ ౯౩ ॥
 ఘృణేసిక్తంతు సిద్ధాన్నసుభావే హవిరుచ్యతే । అత్రారలవణంసిద్ధ
 గుళక్షీరఫలాన్నిశమ్ ॥ ౯౪ ॥ శాస్త్రయేవ్రతయజ్జైచ సంసాధ్యంహ
 పిరుత్తనుమ్ । పాయసాన్నం గుళాన్నంచ ముద్గాన్నం కేవలోపన
 మ్ ॥ ౯౫ ॥ దధ్యన్నంచ తిలాన్నంచ నిశాన్నం సర్వమిశ్రితమ్ । ఇ
 త్యష్టధాసముద్దిప్తం హవిర్దైవస్య సంమతమ్ ॥ ౯౬ ॥ ప్రాశ్చిభేతహ
 విఃపాకం వక్ష్యమాణేనవస్త్రానా । ఆహ్వాన్యోదనపాశాగ్నిం కు
 ణ్డాహాసాననానలాత్ ॥ ౯౭ ॥ చుల్యాం నిధాయ తారణేనప్రతే
 గ్నఇతీరయన్ । ఇథనానివినిక్షిప్య యజ్జదారుమయానిచ ॥ ౯౮ ॥
 క్రిమికిటాదిహీనాని జ్యోతీరాత్రీతి మస్త్రీతః । ప్రజ్వాల్యవ్యజ
 నైవైవ తతస్థాల్పితామ్రజాః ॥ ౯౯ ॥ ప్రత్రాళ్య తన్నిగ్రీణీతో
 యోః కేవలైర్కృణ్ణయాంస్తతః । ప్రత్రాళ్య ద్వాదశాణ్ణైనవీర్యసు
 ద్రైణ మస్త్రీవిత్ ॥ ౧౦౦ ॥ ఘృతేనాలవయేత్తాసామస్తరంఘ్నా

హవిద్యయా । తణ్ణులాణ ప్రక్షిపేత్రాసు గాయత్ర్యా విష్ణు పూర్వ
 యా ॥ ౧౦౧ ॥ అమ్భున్యపారభ్రతివ మస్త్రేణి సహృదాపునః । జ
 లెన పూరయేదూర్ధ్వే తణ్ణులాణ ప్రతిపాత్రకాణ ॥ ౧౦౨ ॥ తణ్ణు
 లాధికయానస్య పట్పృస్థముచకంభవెత్ । కర్తారమ్భేణ తాస్థాలీ
 శ్చుల్యానూగోపయేత్తతః ॥ ౧౦౩ ॥ చక్రమస్త్రేణాపిథావేస్తాస్సు
 ఞ్చాద్య యథాక్రమమ్ । పాకకాలే సముష్ణుట్య పీఠ్యమస్త్రేణ త
 ధ్యనిమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ నిరీక్ష్య నేత్రమస్త్రేణ దర్శ్యామూలం సముద్ద
 రణ । చతుర్థా వర్తయేచ్చైవ చక్రేణాచ్ఛాదయేజ్జునః ॥ ౧౦౫ ॥
 పక్వే జలనుపిప్రీవ్య ద్వావశార్ణం సముచ్చరణ । విద్రావితేన గ
 వ్యేన హవిషాచాభిఘోర్యచ ॥ ౧౦౬ ॥ శుచీం సకృయితేత్యా
 ది మస్త్రేణా భారవృష్టతః । శోధితేఘోశలెనాథ వ్రీహిభిర్వాప్రహ
 రితే ॥ ౧౦౭ ॥ ఏం హవీంపిసిద్ధాని పాణిభ్యామవరోప్యచ ।
 అస్త్రాభినున్ద్రితేనైవ బహిఃప్రత్యాభ్యవారణా ॥ ౧౦౮ ॥ తన్న
 ద్రితేన శుద్ధేన వస్త్రేణావర్తయేత్తతః । భస్మనామథి తేనాఙ్ఘ్రియా
 సుదేవాదివాచకైః ॥ ౧౦౯ ॥ తర్హన్యాద్యజ్ఞులీభిశ్చ కుర్యాద్దిక్షూ
 ర్వపుణ్డ్రీకమ్ । సమాచ్ఛాద్యపిథావైశ్చ వసవైఃత్రాళితేస్తతః ॥
 ఇత్యుక్తం సాధనం సమ్యక్ శుద్ధాన్నస్య విశేషతః । అనేయం
 సాధనంవక్ష్యే పరమాన్నపురస్సరిమ్ ॥ ౧౧౦ ॥ తణ్ణులస్యతు తు
 ర్యాంశం పాయసెముద్గపారకమ్ । తన్వ్రానం ఘృతముద్దిష్టం తచ్చ
 తుస్సుణితంపయః ॥ ౧౧౧ ॥ నాళికేరోద్భవంవాపి తతస్సనుంకథితం
 పయః । చతుర్గుణం తండులాచ్చ ఖణ్డమాణాననున్వితమ్ ॥౧౧౨॥
 సాధయేదుక్తమార్గేణ సమస్త్రీం కేవలోదనే । హంసశ్శుచిషదిత్య
 త్ర గొక్షీరస్యనిషేచనమ్ ॥ ౧౧౩ ॥ తదభావేనియోక్తవ్యం
 నాళికేరోద్భవంపయః । అబ్జాగోజేతి తత్క్షేవస్యాన్యస్యవ్రతియో
 జనే ॥ ౧౧౪ ॥ గుల్మాన్నపాచనే క్షీరమపహాయైక్షుచం రసమ్ ।

కథితం గుళఖణ్డం వా క్షీరమానానుసారతః । క్షీరప్రత్యైవమస్త్రీణా
 గుళాదీని నియోజయేత్ ॥ ౧౧౬ ॥ ముద్గాన్నేఽస్య తండులం సమ్యక్ష్మ
 ద్గసారం నియోజయేత్ । శుద్ధాన్నేతు పురా ప్రాక్తం విశేషేణ
 ఘృతాప్లువమ్ ॥ ౧౧౮ ॥ దధ్యాదనే దధితైపం క్షీరాద్ధపరిసంమి
 తమ్ । కదళీ పనపామ్రాది గుళఖణ్డసమన్వితమ్ ॥ ౧౧౯ ॥ ఖణ్డ చూర్ణ
 సమోపేతం కృసరాన్నేతు ముద్గకమ్ । ఆఢకస్య హరిద్రాన్నే
 నిశాపిష్టం ఫలం భవేత్ ॥ ౧౨౦ ॥ ముద్గసారసమోపేతం శుద్ధఖ
 ణ్డాదిసంయుతమ్ । మిశ్రాన్నే యోజయేత్కొఞ్చిత్ క్షీరాజ్యయు
 తసంప్లుతమ్ ॥ ౧౨౧ ॥ శాస్త్ర్యధైవముపామిశ్రం పుష్ట్యధైవ గుళవి
 శ్రీమ్ । వశ్యాధై ముద్గపానోద్ధమాకృప్తా దధిమిశ్రితమ్ ॥ ౧౨౨ ॥
 కృసరాన్నంతు పిన్ద్యధై మారణోచ్ఛాటనేపిచ । స్తమ్భునేచ హరి
 ద్రాన్నం మిశ్రాన్నం మోహనంభవేత్ ॥ ౧౨౩ ॥ సాధారణంతు
 శుద్ధాన్నం యాత్రాసు మృగయాదికే । విశేషేణతు దధ్యన్నం హే
 మరాజతపాత్రకమ్ ॥ ౧౨౪ ॥ మరీచిశుణ్ణిలికుచ తిన్దిశ్రీరసమిశ్ర
 తమ్ । జీర్ణైవ జీరికొఞ్ఛైవ సంసుగ్రావ్యాద్రసవస్తుభిః ॥ ౧౨౫ ॥ రసభేదస
 ముద్గాని పనసద్వితయోద్భవమ్ । చూతదేశసముద్గాని నాతివక్వాని
 కాలతః ॥ ౧౨౬ ॥ బృహత్యుర్వారువార్తాక కూఞ్చైర్జలప్రభవానిచ ।
 ॥ కారవల్లీలతొద్గాని కారోగ్రటప్రభవానిచ ॥ ౧౨౭ ॥ పటోలద్విత
 యోద్గాని కొశాతక్యుద్భవానిచ । అలాబుకరగ్రీనిమ్బభేదోష్ఠంతి
 ద్విశ్రీఫలమ్ ॥ ౧౨౮ ॥ యుద్రకస్తసమేతంచ వల్లీకస్తద్వయంతథా ।
 సూరణద్వయకస్తంచ తథాపిష్టారకద్వయమ్ ॥ ౧౨౯ ॥ పక్ష్యత్పల
 సముష్ణంచ హవిర్యోగ్యం విశేషతః । ఉచ్ఛిష్టంఃకృమిదుష్టంచశివా
 ద్యైర్వంశితంతథా ॥ ౧౩౦ ॥ ఘృతం లాలాజలసృష్టమమెధ్యస్థల
 సమ్భవమ్ । పాదస్పృష్టమకాలాఢమాహృతంచాశుచిష్టలె ॥ ౧౩౧ ॥

భుక్తశేషం తథాస్పృశ్య స్పృష్టంవత్తావశేషకమ్ । వరీశ్శుభహు
 ధామస్త్రీ వర్ణయేత్పాకకర్తణి ॥ ౧౩౨ ॥ జీవన్తిం వాస్తుకంశాకం
 శారవల్లిదళంతథా । తుమ్బిదళంవ పిణ్డీంచ చుచ్చుముద్గదళానిచ ॥
 శాకినీం శతవర్షాణం తతైవ శ్వాసమర్దితమ్ । ఆగస్త్యం పాశయే
 చ్చాకం విహితం ప్రోత్సానయచ ॥ ౧౩౩ ॥ శాకమూలాని చాన్యా
 ని గృహ్ణీయాదనిషేధనే । ఛెదయిత్వా లవిత్రైణ వీర్యనుస్త్రీం స
 మువ్పరణ ॥ ౧౩౪ ॥ నిరీశ్య క్రిమికీటాదీన్ ప్రత్యూశ్య బహుధా
 జతైః । ప్రోగ్నోత్ ఫాలీషు నిక్షిప్య ప్రత్యేకంవాధమశ్రిమమ్ ॥ ౧౩౫ ॥
 వేదవైశ్యసమీచైశ్చ వర్షపైర్జీరకైరపి । శ్రీపద్మదళసంమిశ్రైః పయో
 భిర్నారకైశ్చజైః ॥ ౧౩౬ ॥ తత్ఫలైరపిసంష్టు పైర్నృమభిర్ఘృణిమి
 శ్రితైః । మసూరమాషనిన్బూది ముక్తభేదసనున్వితమ్ ॥ ౧౩౭ ॥ స
 యూషాస్తుష్ణభే దాదీనయాషాణలవణాదిభిః । రసభేదేస్సమేతాశ్చ
 సాధయే త్తదనస్తరమ్ ॥ ౧౩౮ ॥ త్వచోవ్యోహృహ్యముక్తోశ్చైస్సారైః
 క్షీరైః పాదితైః । మరీచ జీరలవణైర్ఘృతయ్యుక్తేశ్చ మర్దితైః ॥ ౧౩౯ ॥
 క్షీరదధ్యాదిభిశ్చ సంసుగ ర్యాన్తుల్కాపం సరసంయథా । ఫాలీశ గావ
 పూర్ణైషు పాదితానిపుర్రేవతు ॥ ౧౪౦ ॥ కదలివనసాదీని నాళికేర
 ఫలానిచ । కూడ్యైర్జ్జబృహతీపూగ శారవల్లిఫలానిచ ॥ ౧౪౧ ॥ యు
 క్తకష్టనమేతాని చల్లీపిణ్డారకానిచ । అమ్బరీషాది పాత్రైషు వితతే
 షు సమస్తతః ॥ ౧౪౨ ॥ ఘృతలిప్తైషు తప్తైషు సమాగోప్య ప్రసార్య
 చ । చూర్ణీభూతైర్నరీచైశ్చ జీరకేణ ఘృతేనచ ॥ ౧౪౩ ॥ ప్రతాపి
 తానిస్నిగ్ధాని దర్వాల్లోధ్యపునఃపునః । ఫాపనీయాని భాణైషు
 ఛాదితాన్యన్బూరాదిభిః ॥ ౧౪౪ ॥ ఆమాదీనిచ శుషూణి అశుష్టా
 నిఫలానిచ । తిన్ద్రిణీగుళమిశ్రాణి మరీచైర్జీరకైరపి ॥ ౧౪౫ ॥ నాళి
 కేనోష్ఠపయసాసర్షప్రేకపేషితైరపి । ఫాపయే దాన్తసారోష్ఠంలవణేన

క్షీరదధ్యాదిభిశ్చ

సనున్వితమ్ || ౧౪౭ || శ్శక్తిబెరంచ లికుచం దలితంహరితంచనా ।
 వాసితం లవణోపేతం లికుచోద్ధరసనతు || ౧౪౮ || కదలివసనా
 మ్రాణాం కేవలనిఫలానివ । గొధూమశాలిజైపిష్టైర్గుళపాకేన
 లాలితైః || ౧౪౯ || పాచితైర్గుళపాలైశ్చ శకతైర్నాలికేరజైః । జీ
 రతైస్సగురీచైశ్చ ఘృతేపూపాని పాచయేత్ || ౧౫౦ || సువృత్తా
 న్యామ్రాశుల్యాని ధాత్రీఫలసమానివ । న్యగ్రోధఫలతుల్యాని లికు
 చాన్యాకృతీనివ || ౧౫౧ || అనర్పిష్టిప్రముక్తాని రసవన్విసమన్తతః ।
 గుళపిష్టేన బద్ధాని నాలికేరాకృతీనివ || ౧౫౨ || నానాభేదసము
 థ్థాని ఘృతేపూపాని పాచయేత్ । శాలివ్రీహిసముఠ్థాంశ్చష్టా
 లీషుస్ఫుటితానివ || ౧౫౩ || లఘూని వహ్నితప్తాని గుళపాకాన్వి
 తానివ । చూర్ణితైశ్చ గురీచైశ్చ జీరకైఃఖణ్డతైరపి || ౧౫౪ || వా
 లికేఫలైశ్చ మైగంశుభ్రుకానివ పాచయేత్ । భర్జితైశ్చాలిపిష్టేశ్చ
 మిశ్రితైర్జీరకాదినా || ౧౫౫ || లోలితైర్గుళపాకేన పిష్టిభూతైఃపృథ
 క్పృథక్ । సక్తుస్యాత్సాధితంతద్వత్తిలైఃపిండం సుభర్జితైః || ౧౫౬ ||
 తిలపిష్టిభూతాన్యాన్పదాదేవస్య సంసతః । సుశృణంచ ఘనీభూతం
 ఖణ్డచూర్ణసనున్వితమ్ || ౧౫౭ || క్షీరంచ మధుసర్పిభ్యాం సంవృ
 త్తిం సుఘనందధి । తరుజైశ్చకలీభూతైరుర్వారు సహకారయోః ||
 రూక్షసర్వవసంమిశ్రం సగురీచం తథాదధి । పృథక్పాత్రగతంశుద్ధం
 గాలితంమాక్షికంసుధు || ౧౫౮ || ద్రాక్ష్రూపససరమ్భామ్రీసముఠ్టై
 ర్చర్జితైరపైః । లోలితం గుళఖణ్డేన జీరికాది సనున్వితమ్ || ౧౬౦ ||
 రసాలమెతద్విజ్ఞేయం దధిమిశ్రంతు పానకమ్ । కేవలం దధిసంమి
 శ్రం వారణా తస్మిమెనతు || ౧౬౧ || మధితంసగురీచంచ లవణైశ్చా
 ధివాసితమ్ । ఖణ్డచూర్ణసమోపేతం పానకం శ్రమశాన్తికృత్ ||
 అన్నానామపినంసాగారే పురామన్త్రాఃప్రకీర్తితాః । తదన్వేషాం
 తు సంసాగారో ద్వాదశాణ్డనవాహృదా || ౧౬౩ || పాణ్యేన మూల

మనైశ్చ సర్వం సంపాదయాతవా । విష్ణుగాయత్రీయానాథవ
 ఘోషనిషదాథవా ॥ ౧౬౪ ॥ సంపాద్యపరమన్నాద్యముపదంశా
 నితంత్రమాత్ । ఫలకాదిషు సంస్థాప్యచోర్ధ్వపుణ్డాద్యలబ్ధ్యా
 థ ॥ ౧౬౫ ॥ మహానసద్వారజూమెరాలయద్వారపశ్చిమమ్ । గో
 మయేనానులిప్తైన సుధాచూర్ణైవ శోభినా ॥ ౧౬౬ ॥ పథాస్త్రును
 న్త్రిసంజప్తవారిధారాపురస్సరమ్ । శబ్ధయూర్యాదిఘోషేణ త
 థా మజ్జళగీతిభిః ॥ ౧౬౭ ॥ ప్రవీపచ్ఛత్రీయైశ్చైవ హరిఃపాలనత
 త్పరైః । వేత్రపాణిభిరన్వైశ్చ వాప్తికౌత్సానోద్యతైః ॥ ౧౬౮ ॥
 స్నాతాశ్శుక్లాస్పరాదక్షాఃకృతపాదావనేజనాః । స్వాచాన్తాఃకు
 శహస్తాశ్చ మృదావా చస్తవాదినా ॥ ౧౬౯ ॥ ధృతోర్ధ్వపుణ్డ్రీని
 యతా మనోవాకాగ్రయికర్తృభిః । సితకింపుకధర్తారస్థశిశానననాసి
 కాః ॥ ౧౭౦ ॥ బలమనైశ్చ ధాన్డాని ఏహేయిఃపరిచారకాః ।
 మూలాలయాగ్రదేశస్థే నుణ్ణపేవితతేథవా ॥ ౧౭౧ ॥ ప్రథమావర
 ణేథా మ్నో దక్షిణేమాలికావనా । సుగుప్తే సువితానా ధ్యే దీపనూ
 లాద్యలబ్ధ్యాతే ॥ ౧౭౨ ॥ ప్రదేశే వస్త్రసంఘన్నే స్థాప్యాని ఫ
 లకాదికే । హవిఃప్రమాణతుల్యాశ్చ హేనురాజత తామ్రీజాః ॥
 స్థాలికాశ్చ యథాలిప్తాఃప్రత్యాల్యాస్త్రీణ వారిణా । పాణినా ద
 క్షిణేనైవ పరాస్పృశ్యాన తేనచ ॥ ౧౭౩ ॥ తారేణ తాసునిక్షిప్త్యా
 ధారాజ్యస్య సమస్తతః । స్థాలీభ్యస్సముపాహ్మ్యై దర్శ్యా హే
 మాదికృత్తయా ॥ ౧౭౪ ॥ తదూర్ధ్వే నిక్షిపేత్సానీ పాయపాదీన్యసు
 క్రమాత్ । ఘృతేనాస్థాప్యనుధుర వ్యజ్జి వాని సమస్తతః ॥ ౧౭౫ ॥
 దధిక్షిరాదిపూర్ణాని చషకాణ్యుర్ధ్వతోన్యసేత్ । సిద్ధాన్యపూప
 భేదాని వృథుకాదీని యాన్యసి ॥ ౧౭౬ ॥ పానకాని విచిత్రాణి పృ
 థకాన్పిత్రగతానిచ । కర్పూర చస్తనక్షోదప్రసూనైశ్చాధివాసితమ్ ॥
 శీతశం వస్త్రసంఘన్నం పానీయంకరకాదిషు । హేలాలవజ్జతకోల

జాతీపూగఫలాన్వితమ్ || ౧౨౯ || కర్పూరతైలసంమిశ్రం ఖణ్డతం
 చ తురాదిభిః | నాగవల్లీదళౌపేతంసచూర్ణంచేన్ద్రీసంయుతమ్ ||
 తామ్బూలంబ ప్రతిష్ఠాప్య పాత్రేష్వజ్జాకృతీషుచ | చన్దనాదీని
 గన్ధాని తథా నానావిధాన్సుజః || ౧౩౦ || స్థాపయిత్వా యథాస్థా
 ననారాధకముఖేనతు | విజ్ఞాపయేయుర్దైవస్యతత్తత్కాగ్నాధికారిణః||
 భోజ్యసనాధిరూఢస్య దేవస్యాకాధకస్వయమ్ | అర్ఘ్యాద్యైః
 ప్రోక్ష్వదభ్యర్చ్య సాధ్యవీజానసానక్షేః || ౧౩౧ || ద్వారస్యాభ్య
 స్తరగతే దైవస్య పురతస్థలె | శోధితేచాస్త్రోయేన చన్దనాద్యై
 శ్చ మణ్డితే || ౧౩౨ || మణ్డలెతు పరిష్ఠిర్య తణ్డులాని యథారుచి |
 త్సాలితం వస్త్రీఖణ్డంతు తదూర్ధ్వే సంప్రసార్యచ || ౧౩౩ || అన్నా
 ధారం ప్రతిష్ఠాప్య తదూర్ధ్వే లాహనిర్మితమ్ | ఉర్ధ్వతో వసనా
 ర్థంతదూర్ధ్వస్తోతసంప్లుతే || ౧౩౪ || విన్యసెశ్వరమాన్నాది
 చాత్రాన్ద్యైకైకశఃక్రమాత్ | తర్పణంతు ప్రతిష్ఠాప్య హస్తప్రత్యూళ
 వామ్భుసా || ౧౩౫ || కుర్వార్ధ్వక్షక రేదేవే ప్రాగుపస్తరణార్థా
 త్ | తతో దేవాదిమూర్తీనాం హపింషివినివేశయేత్ || ౧౩౬ || ప్రభ
 మం పాయసంపశ్చాన్దుళాన్నం ముగ్ధభేదితమ్ | శుక్లాన్నం తిలసం
 మిశ్రం నిశాన్నం దధిమిశ్రితమ్ || ౧౩౭ || మిశ్రాన్నంచ క్రమార్ధద్యా
 దపూచాని తదన్తిమే | వృధుకానిచ సత్తుని తిలపిణ్డాన్వితానిచ ||
 కదళీవనసాదీని ఫలాని వివిధానిచ | రసభేదసమేతాని పానకానిచ
 తర్పణమ్ || ౧౩౮ || వాళికేరరసంచైవ హస్తప్రత్యూళసంతతః | ఉ
 పస్పర్శంచ తాంబూలం దత్వాప్రాగుక్తమాచరేత్ || ౧౩౯ || రా
 జభిర్నవిషోనిత్యం ప్రాచుర్యేకల్పితేసతి | ఆధారేషు ప్రతిష్ఠాప్య
 వితలే గర్భముద్దిరే || ౧౪౦ || నివేద్యాని యథాయోగమస్యథా
 నజగతుభువి | తదేకస్త్రిధృథాధారై వస్త్రుచ్ఛన్నే యథాక్రమ్||
 నిధాయనివేద్యాభ తథాతమవనీయచ | ప్రోక్షితేచాస్త్రీకువ్రైణి

నిక్షేప్యం హవిర న్తరమ్ || ౧౯౪ || నివేదయేద్యథాపూర్వం విశేషో
 త్రసమీరితిః | మన్తక్రియావిహీనంచ గన్ధదుష్టం వివర్ణకమ్ | అతిప
 క్షమవక్ష్వంచ విప్రావిరజలంతథా || ౧౯౫ || అదీక్షితైశ్చ వతిత్రేరి
 డ్మితం ప్రతిలానుజైః | అత్యుష్ణసుతిశీతంచ ప్రమాణరహితంతథా |
 పముష్ణతంచ నిశ్శేషం ముఖవాతాదిరూపిణమ్ | వ్యజ్జనాదివిహీనం
 చావ్యపాత్రస్థసుగోపితమ్ || ౧౯౬ || అన్తస్తణ్ణులసంయుక్తం భిన్న
 భాణ్ణుగతంతథా | అనాధారం వరస్పృష్టం శ్వసితాపహతంతథా |
 అక్తారతుషసంయుక్తం కేశపాషాణసంయుతమ్ | క్రిమిలోష్టాదిభిర్జు
 స్టం ప్రాణ్యక్తాదిసనున్విరిమ్ || ౧౯౭ || అపూర్ణపాకమాఘారర
 హితం వ్యజ్జనోజ్ఞితమ్ | గవాజ్య దధినిర్ముక్తం కాశ్చీతంచేతరైజా
 నైః || ౨౦౦ || అపిథానవినిర్ముక్తం దెవతాన్తరసంమిరిమ్ | పవం
 దుష్టం హవిర్ముద్ధా ప్రక్షిపెజ్జలనుభగ్గః || ౨౦౧ || మోహోన్య
 క్తం హవిర్విష్టోర్యదిదన్యాత్తదర్పనమ్ | నిరర్థకంప్యాశ్చిర్ర్వా
 శాం వినాశంచ భవెద్ధ్రీవమ్ || ౨౦౨ || తస్మాత్తదైవమూలస్య స
 హస్రం జపనూచ శేత్ | తతస్తత్రాశ్రయాణాంచ స్థాపితానాం వి
 ధానతః || ౨౦౩ || విభవన్యూహమూర్తీనాం మణ్ణపే గోపురాది
 షు | స్థాపితానాంచ మూర్తీనాం ప్రామర్శావాత్సనామపి || ౨౦౪ ||
 పూజితానాం యథాన్యాయం సత్కామీనాం ఖగాత్సనామ్ | కుము
 దాదిగణేశానాం ద్వార్ స్థానామపిసత్సని || ౨౦౫ || ప్రతిష్ఠితానాం
 భక్తానాం ప్రాగుక్తానాం విధానతః | తత్తత్తత్తేగ్రిణ విధివస్త్రిద్ధాని
 చ పృథక్ పృథక్ || ౨౦౬ || హవీంషి హయపాదీని క్రమేణ వినివేశ
 యేత్ | గారుడేనేవమన్త్రేణ బల్బర్థం పాథయేద్ధవిః || ౨౦౭ || అ
 న్యేహం ప్రణవేనేవ సిద్ధమన్నం నివేదయేత్ | అగ్నికార్యహవిస్సా
 త్యం యథామూలాలయాకృతేః || ౨౦౮ || సగ్వాణ్యపూజభేదాని
 వాగ్నికార్యే హితానివై | అవ్యాని హయపాదీనినిర్యం నైమత్తికా

దిషు ॥ ౨౦౯ ॥ కుండాతవ్యాని విశేషేణ ఫలాని వివిధానిచ ।
 భూతానాం బలిదానేషు పాయపాదీనిత్యశః ॥ ౨౧౦ ॥ అపూ
 పానిచ సక్మాని పృథుకాని ఫలానిచ । తిలపిణ్ణసమేతాని మిశ్రితాస్యథ
 వాచ్యథక్ ॥ ౨౧౧ ॥ దాతవ్యాని యథావ్యాయం తేషాం తృప్తిక
 రంయతః । తేనకూ)రాదిభిర్చ)ప్తాన్నుత్సవాదిషు కర్తవ్యు ॥ ౨౧౨ ॥
 తత్రతతో)క్తవిధినా బలిద్రవ్యాణ్యుపాహారేత్ । అభావే సర్వవ
 స్తూనాం సోదకం కెవలూదనమ్ ॥ ౨౧౩ ॥ తణ్ణులంబోదకేనేవ చా
 తవ్యం మస్త్ర)విత్తమైః । ఇతిసమ్యక్సమాభ్యాతం హవిషాం పాథ
 నాదికమ్ ॥ ౨౧౪ ॥ ఇత్యేవం మునిశౌర్ధూలా భవద్భిర్వద్యదర్థిత
 మ్ । తత్సర్వం విస్తరేణేవ యథావత్స)క్తికృతమ్ ॥ ౨౧౫ ॥ స
 ర్వాత్తమా సంహితైషా పాశ్యతార్థప్రకాశికా । నాభ్యేయా దుష్టబు
 ధ్దీనామభక్తానాం జనార్తనే ॥ ౨౧౬ ॥ గర్వాశ్చచ్చాస్త్ర)సద్వస్తు
 నిస్తకానాం విశేషణః । శాస్త్ర)పకర్తృణామన్యదర్శనేభావితాత్మ
 నామ్ ॥ ౨౧౭ ॥ దేవసంసక్తబుధ్ధీనాం స్వకర్మనిరతాత్మనామ్ । సః
 పారభయభీరుణాం ప్రసన్నానాం మహాత్మనామ్ ॥ ౨౧౮ ॥ సమా
 భ్యముమినుశాస్త్ర)ం దీక్షాంకృత్వా యథావిధి । శాస్త్ర)గ్రంథశాస్త్ర)ప
 నువక్తవ్యో మస్త్ర)చైశ్చ)సమన్వితః ॥ ౨౧౯ ॥ ఏతచ్చాస్త్ర)గ్రం
 త్ర)విధినా యో)ర్పయిత్వచ్యుతంవిభుమ్ । సోవిరాల్లభతేస్సేష్టా)న్
 పర్వాణాంశ్చ)ద్విజోత్తమాః ॥ ౨౨౦ ॥

ఇతి శ్రీపాశ్చరాత్రైశ్చ శర్వసంహితాయాం
 కుండ్యసుక్రిక్సు)వలక్షణ హవిషపాక విధానం నామ
 పంచమి శ్లోకాధ్యాయః .

